

Risale-i Nur Müellifi

**Bediüzzaman
Said Nursi**

Tarihçe-i Hayatı

Neşreden:

ENVAR NEŞRİYAT

Piyerloti Cad. Hacıbey Apt. 10/3

Tel: 516 20 14 – 518 62 71

Fax: 516 20 42 – İST.

Baskı:

Cihan Neşriyat ve Matbaacılık

Tel: 507 27 33

1995 – İST.

Her Hakkı Mahfuzdur.

Risale-i Nur Müellifi

**Bediüzzaman
Said Nursi**

Tarihçe-i Hayatı

Diyaret İşleri Müşavere Kurulu'nun 23.05.1956 gün ve sayısız ehl-i vukuf raporuna istinaden Afyon Ağır Ceza Mahkemesince Bediüzzaman Said Nursi'nin Kitab ve sair evraklarının kanuni mevzuata muhalif siyasi ve idari hiçbir mahzuru görülmemiş olmakla sözü geçen eserler 23.06.1956 gün ve 954/278 esas ve 955/218 karar sayılı ve kaziye-i muhkeme haline gelen beraet kararıyle ve yine Isparta Sorgu Hakimliğinin 11.09.1956 gün, 954/28 esas ve 956/65 karar sayılı ve aynen kazıye-i muhkeme haline gelen men'i muhakeme kararıyle bilumum Nur Risaleleri sahiplerine iade edilmiştir.

Her hakkı mahfuzdur.

ÖNSÖZ

(Bu önsöz, Medine-i Münevvere'de bulunan mühim bir âlim tarafından yazılmıştır.)

Büyük İkbâl'e ait olan "Önsöz" de demiştim ki: "Büyüklerin tarih-i hayatları okunurken, ulvî menkıbeler söylenip, aziz hâtıraları anılırken; insan, başka bir âleme girdiğini hissediyor. Gönlünü, tertemiz sevgi hislerinin ulvî ateşi yakıyor ve İlâhî feyzi sarıyor. Tarih öyle büyük insanlar kaydeder ki, birçok büyükler, onlara nisbetle küçük kalır.

**Tarihe şerefler veren erler anılırken,
Yükselmede ruh en geniş âlemlere, yerden...
Bin rayihamn feyzi sarar ruhu derinden,
Geçmiş gibi, Cennetteki gül bahçelerinden...**

Bu derin hakikatı, "Önsöz'ü" yazarken bütün azamet ve ihtişamıyla idrak etmiş bulunuyorum. Zira, aziz ve muhterem okuyucularımıza en derin bir ihlâs ve samimiyetle takdim ettiğimiz bu eser, hemen bir asra yaklaşan uzun ve bereketli ömrünün her safhası, binlerle harikaya sahne olan gönüller fâtihi büyük Üstad Bediüzzaman Said Nursî'ye, onun yüzotuz parçadan ibaret olan Risale-i Nur Külliyyatına; ve ahlâk ve faziletleri, ihlâs ve samimiyetleri, iman ve irfanları ile hayatın her safhasında sadece bir ülkeye değil

--- sh:»(T:6) ↓ -----

bütün insanlık âlemine tertemiz örnekler vermekte devam eden Nur Talebelerine aittir.

Bir kitabın "Mukaddeme" sini, o kitabın hülâsası diye tarif ederler. Halbuki, her mevzuu müstakil bir esere sığmıyacak kadar derin ve geniş olan bu muazzam kitabın muhteviyatını böyle birkaç sahifelik mukaddemeye sığdırmak kabil midir?

Bugüne kadar âcizane yazdığım manzum ve mensur yazılarımın hiçbirisinde bu kadar acz ve hayret içerisinde kalmamıştım. Binaenaleyh, bu eseri derin bir zevk, İlâhî bir neşe ve coşkun bir heyecanla okuyacak olanlar, hayranlıkla görecekler ki; Bediüzzaman, çocukluğundanberi müstesna bir şekilde yetişen ve bütün ömrü boyunca İlâhî tecellilere mazhar olan bambaşka bir âlim ve mümtaz bir şahsiyettir.

Ben, bu büyük zatı, eserlerini ve talebelerini inceden inceye tetkik edip de o nur âleminde hissen, fikren ve ruhen yaşadıktan sonra, büyük ve eski bir Arap şairinin bir beytiyle, çok derin bir hakikatı ifade ettiğini öğrendim. "Bütün âlemi bir şahsiyette toplamak Cenab-ı Hakka zor gelmez..."

* * *

Gayesinin ulviyetinden, davâsının ihtişamından ve îmanının azametinden feyiz ve ilham alan bu kutbun câzibesine takılanların adedi günden güne çoğalmaktadır.

Akıllara hayret veren bu ulvî hadise; münkirleri kahrettiği gibi, mü'minleri de şâd ve mesrur eylemekte devam edip gidiyor.

İmanlı gönüllerde mânevî bir râbıta halinde yaşayan bu İlâhî hadiseyi büyük bir mücahid, kalbleri vecd içinde bırakan bir üslûbla bakınız nasıl ifade ediyor:

"Ahlâksızlık çirkefinin bir tûfan halinde her istikamete taşıyıp uzanarak her fazileti boğmaya koyulduğu kara günlerde, Onun yâni Bediüzzaman'ın feyzini bir sır gibi kalbden kalbe mukavemeti imkânsız bir hamle halinde intikal eder görmekle teselli buluyoruz... Gecelerimiz çok karardı, ve çok kararan gecelerin sabahları pek yakın olur."

Evet, bir sır gibi kalbden kalbe mukavemeti imkânsız bir halde

--- sh:»(T:7) ↓ -----

yayılp dağılan bu nurun, memleketin her köşesinde feyiz ve tesirini görenler, hayret ve dehşetler içinde sormaya başladılar: "Şöhreti memleketimizin her tarafını kaplayan bu zat kimdir? Hayatı, eserleri, meslek ve meşrebi nedir? Tuttuğu yol bir tarikat mı, bir cemiyet mi, yoksa siyasî bir teşekkül müdür?"

Bununla da kalmadı; derhal gerek idarî ve gerek adlî çok mühim takipler ve pek ciddî tetkikler, uzun ve müselsel mahkemeler cereyan etti... Neticede, bu İlâhî tecellinin gönüller ülkesine kurulan bir "İman ve İrfan Müessesesi" nden başka birşey olmadığı tahakkuk edince, adaletin İlâhî bir surette tecellisi şu şekilde zuhur etti: "Bediüzzaman Said Nursî ve bütün Risale-i Nur eserlerinin beraeti" kararı resmen ilân edildi. Ve artık, ruhun maddeye, hakkın bâtıla, nurun zulmete, imanın küfre her zaman galebe çalacağı, ezelden ebede değişmiyecek olan İlâhî kanunların başında gelen bir hakikat olduğu güneşler gibi belirdi.

Herhangi bir iklimde zuhur eden bir ıslahatçının mahiyet ve hakikatını, sadakat ve samimiyetini gösteren en gerçek miyar, davâsını ilâna başladığı ilk günlerle, muzaffer olduğu son günler arasında ferdî ve içtimaî, uzvî ve ruhî hayatında vücuda gelen değişiklik farklarıdır, derler.

Meselâ: O adam ilk günlerde mütevazî, âlicenap, feragat ve mahviyetkâr, hulâsa; bütün ahlâk ve fazilet bakımından cidden örnek olan gayet temiz ve son derecede mümtaz bir şahsiyetti. Bakalım, cihadında muzaffer olup hislerde, emellerde, gönüllerde yer tuttuktan sonra yine o eski temiz ve örnek halinde kalabilmiş mi? Yoksa, zafer neş'esiyle birçok büyük sanılan kimseler gibi, yere göğe sığmaz mı olmuş?

İşte büyük küçük herhangi bir davâ ve gaye sahibinin mahiyet ve hakikatını, şahsiyet ve hüviyetini en hakikî çehresiyle aksettirecek olan en berrak ayna budur.

Tarih boyunca, bu müthiş imtihanı kazanmanın şaheser misalini, evvelâ Peygamberler ve bilhassa Sultan-ül Enbiya Sallâllahu Aleyhi Vesellem Efendimiz, sonra Onun Halife ve Sahabeleri ve daha sonra onların nurlu yolunda yürüyen büyük zatlar vermişlerdir.

* * *

--- sh:»(T:8) ↓ -----

Peygamber Efendimiz, şu **أَلْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ** yâni: "Âlimler, Peygamberlerin varisleridirler" Hadîs-i Şerifleriyle âlim olmanın pek kolay bir şey olmadığını, i'cazkâr belâgatleri ile beyan buyuruyorlar.

Zira mademki bir âlim, Peygamberlerin varisidir, o halde, hak ve hakikatın tebliğ ve neşri hususunda, aynen onların tutmuş oldukları yolu takip etmesi lâzımdır. Her ne kadar bu yol; bütün dağ, taş, çamur, çakıl, uçurum, daha beteri tâkip, tevkif, muhâkeme, hapis, zindan, sürgün, tecrid, zehirlenme, îdam sehpaları ve daha akıl ve hayale gelmiyen nice bin zulüm ve işkencelerle dolu da olsa...

İşte Bediüzzaman; yarım asırdan fazla o mukaddes cihadı ile bütün ömrü boyunca bu çetin yolda yürüyen ve karşısına çıkan binlerle engeli bir yıldırım sür'ati ile aşan ve Peygamberlerin vârisi olan bir âlim olduğunu amelî bir surette isbat eden bir zattır.

Kendisinin; ilmî, ahlâkî, edebî, birçok fazilet ve meziyetleri arasında beni en çok meftun eden şey; onun o, dağlardan daha sağlam, denizlerden daha derin, semalardan daha yüksek ve geniş olan imanıdır.

Rabbim, o ne muazzam iman! O ne bitmez ve tükenmez sabır! O ne çelikten irade! Hayal ve hatıralara ürpermeler veren bunca tazyik, tehdid, tazib ve işkencelere rağmen; o ne eğilmez baş, ne boğulmaz ses ve nasıl kısılmaz nefestir!

Büyük İkbâl'in heyecanlı şiirlerinden aldığım coşkun bir ilham neş'esi ile vaktiyle yazdığım "Mücahid" ünvanını taşıyan bir manzumede, aşağıdaki mısraları okuyanlardan, belki şâirane bir mübalâğada bulunduğumu söyliyebilirler olmuştur.

Lâkin şu mukaddemesini yazmakla şeref duyduğum şaheseri okuyanlar, vecdle dolu bir hayranlıkla anlayacaklar ki, Allahın ne kulları varmış. Eğer bir iman, kemalini bulursa, neler yapar ve ne harikalar doğururmuş..

**Bir azm, eğer iman dolu bir kalbe girerse,
İnsan da, o imandaki son sırta ererse,
En azgın ölümler ona zincir vuramazlar...
Volkan gibi coşkun akıyor durduramazlar...
Rabbimden iner azmine kuvvet veren ilham...**

--- sh:»(T:9) ↓ -----

Peygamberi rü'yada görür belki her akşam...
Hep nur onun iman dolu kalbindeki mihrab,
Kandil olamaz ufkuna dünyadaki mehtab...
Kar, kış demez, irkilmez, üzülmaz, acı duymaz...
Mevsim, bütün ömrünce ılık gölgeli bir yaz...
Cennetteki âlemleri dünyada görür de,
Mahvolma eğilmez sıra dağlar gibi derde...
En sarp uçurumlar gelip etrafını sarsa,
Ay batsa, güneş sönse, ufuklar da kararsa,
Gökler yıkılıp çökse, yolundan yine dönmez!
Ruhundaki imanla yanan meş'ale sönmez!..
Kalbinde yanardağ gibi, iman ne mukaddes!
Vicdanına her an şunu haykırmada bir ses:
Ey yolcu! Şafaklar sökecek durma, ilerle.
Zulmetlere kan ağlatacak meş'alelerle...
Yıldızlara bas, çık yüce âlemlere yüksel!
İnsanlığı kurtarmaya Cennetten inen el!..

Sanki bu mısralar iman kahramanı büyük mücahid Bediüzzaman Hazretleri için yazılmış. Zira bu yüksek sıfatlar, hep onun sıfatlarıdır. Cenab-ı Hak şu Âyet-i Kerimede bakınız mücahidlere neler vâdediyor:

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

Meâl-i şerifi: "Bizim uğrumuzda mücahede edenlere mutlaka yollarımızı gösteririz. Ve hiç şüphe yok ki, Allah muhsinlerle -Allah'ı görür gibi ibadet eden mücahitlerle- beraberdir."

Demek ki, iman ve Kur'an uğrunda, candan ve cihandan geçen mücahitlere, büyük Allah, hakikat ve hidayet yollarını göstereceğini vaad buyuruyor. Hâşa, Cenab-ı Hak va'dinde hulfetmez.. yeter ki, bu azim va'd-i İlâhîyi icab ettirecek şartlar tahakkuk etsin.

Bu Âyet-i Kerime, "Üstad" ın karakter ve şahsiyetini tahlil hususunda bize nurdan bir rehber oluyor; ve o nurun billûr ışığı altında artık en ince çizgileri ve en hassas noktaları görüp sezebiliyoruz. Zira, mademki bir insan Cenab-ı Hakkın hıfz ve himayesinde bulunmak nimetine mazhar olmuştur; artık onun için korku, endişe, üzüntü, yılma, usanma vesaire gibi şeyler bahis mevzuu olamaz.

Allahın nuru ile nurlanan bir gönlün semasını hangi bulutlar kaplayabilir? Her an huzur-u İlâhîde bulunmak bahtiyarlığına eren

--- sh:»(T:10) ↓ -----

bir kulun ruhunu, hangi fâni emel ve arzular, hangi zavallı teveccüh ve iltifatlar ve hangi pespâye gaye ve ihtiraslar tatmin, teskin ve teselli edebilir?

Allahtır onun yârı, mürebbîsi, velisi;
Andıkça bütün nur oluyor duygusu, hissi!
Yükselmededir mârifet iklimine her an,
Bambaşka ufuklar açıyor ruhuna Kur'an...
"Kur'an" ona yâdettiriyor "Bezm-i Elest" i.
Âşık, o tecellinin ezelden beri mestî...

İşte Bediüzzaman, böyle harikalar harikası bir inayete mazhar olan mübarek bir şahsiyettir. Ve bunun içindir ki, zindanlar ona bir gülistan olmuş; oradan ebediyetlerin nurlu ufuklarını görür. İdam sehpaları, birer va'z ve irşad kürsüsüdür. Oradan insanlığa ulvî bir gaye uğrunda sabır ve sebat, metanet ve celâdet dersleri verir. Hapishaneler birer Medrese-i Yusufiyyeye inkılâb eder. Oraya girerken, bir profesörün üniversiteye ders vermek için girdiği gibi girer. Zira oradakiler, onun feyz ve irşadına muhtaç olan talebeleridir. Hergün birkaç vatandaşın imanını kurtarmak ve cânileri melek gibi bir insan haline getirmek, onun için dünyalara değışilmez bir saadettir.

Böyle bir yüksek iman ve ihlâs şuuruna malik olan insan, hiç şüphesiz ki, zaman ve mekân mefhumlarının fâniler üzerinde bıraktığı yaldızlı tesirleri kesif madde âleminde bırakarak; ruhu ile mâneviyat âleminin pırıl pırıl nurlar saçan ufuklarına yükselmiş bir haldedir.

Büyük mutasavvıfların (R.A.) Fenafillâh, Bekabillah diye tarif ve tavsif buyurdıkları yüksek mertebe, işte bu kudsî şerefe nail olmaktır.

Evet; her mü'minin kendine mahsus bir huzur, huşu', tefeyyüz, tecerrüd ve istiğrak hali vardır. Ve herkes; iman ve irfanı, salâh ve takvâsı, feyz ve mâneviyatı nisbetinde bu İlâhî hazdan feyzyâb olabilir. Lâkin bu güzel hal, bu tatlı visâl ve bu emsalsiz haz; geçen Âyet-i Kerîmedeki ihsan erbabı olan o büyük Mücahidlerde her zaman devam ediyor. Ve işte onlar bu sebebden dolayıdır ki, mevlâyı unutmak gafletine düşmüyorlar. Nefisleri ile, arslanlar gibi bütün ömürleri boyunca çarpşıyorlar. Ve hayatlarının her lâhzası,

--- sh:»(T:11) ↓ -----

en yüksek terakki ve tekâmül hâtıraları kaydediyor. Ve bütün varlıkları; o cemâl, kemâl ve celâl sıfatları ile muttasıf olan Rabb-ül-Âlemîn'in rızasında erimiş bulunuyorlar.

Mevlâ, bizleri de o bahtiyarlar zümresine ilhak eylesin, âmin.

* * *

Yukarıdaki sahifelerde, büyük Üstadın, dostlarını meftun ve hayran ettiği kadar da düşmanlarını dehşetler içerisinde bırakan azametli îmânından bahsettik. Biraz da mümtaz şahsiyeti, nurdan bir hâle halinde sarmakta olan üstün meziyetlerinden, ahlâk ve kemalâtından bahsedelim.

Malûm ya, her şahsiyeti, muhtelif ve muayyen meziyetler çerçeveler. Binaenaleyh, Üstadın şahsiyetini tekvin eden başlıca sıfatlar şunlardır:

Feragatı:

Bir dâva sahibinin ve bilhassa ıslahatçının muvaffakiyet şartlarının en mühimmi feragattır. Zira gözler ve gönüller, bu mühim noktayı en ince bir hassasiyetle tetkik ve takibe meyyaldirler. Üstadın bütün hayatı ise, baştanbaşa feragatın şaheser misalleri ile dolup taşmaktadır.

Allâme Şeyhülislâm Mustafa Sabri Efendi merhumdan, feragate ait şöyle bir söz işitmişim: "İslâm, bugün öyle mücahitler ister ki, dünyasını değil, âhiretini dahi feda etmeye hazır olacak."

Büyük adamdan sâdır olan bu büyük sözü tamamen kavrayamadığım için, mutasavvıfların istiğrak hallerinde söyledikleri esrarlı sözlere benzeterek, herkese söylememiş ve olur olmaz yerlerde de açmamışım.

Vaktâki aynı sözü Bediüzzaman'ın ateşler saçan heyecanlı ifadelerinde de okuyunca anladım ki, büyüklere göre feragatın ölçüsü de büyüyor... Evet; İslâm için bu kadar acıklı bir feragate katlanmaya razı olan mücahitleri, Erhamürrâhimîn olan Allah-u Zülkerîm Taalâ ve Takaddes Hazretleri bırakır mı? O fedaî kulunu lûtufta ve kereminden, inayet ve merhametinden mahrum etmek şânına hâsâ - yakışır mı?

--- sh:»(T:12) ↓ -----

İşte Bediüzzaman, bu müstesna tecellinin en parlak misalidir. Bütün ömrü boyunca mücerred yaşadı. Dünyanın bütün meşru lezzetlerinden tamamen mahrum kaldı. Bir yuva kurmak ve orada mes'ud bir aile hayatı geçirmek sevdasına düşmeye vakit ve fırsat bulamadı. Fakat, Cenab-ı Hak, kendisine öyle şeyler ihsan etti ki, fâni kalemlerle tarif olunamıyacak kadar muazzam ve muhteşemdir.

Bugün, dünyada hangi bir aile reisi - mânen - Bediüzzaman Hazretleri kadar mes'uddur? Hangi bir baba, milyonlarla evlâda sahib olmuştur? Hem de nasıl evlâdlar!... Ve hangi bir üstad, bu kadar talebe yetiştirebilmiştir?

Bu kudsî ve ruhî rabıta - Biiznillâh-i Teâlâ - dünyalar durdukça duracak ve nurdan bir sel halinde ebediyetlere kadar akıp gidecektir. Çünkü bu İlâhî dâvâ, Kur'an-ı Kerimin nur deryasında tebellür eden bir varlık olduğu gibi, Kur'andan doğmuş ve Kur'anla beraber yaşıyacaktır...

Şefkat ve Merhameti:

Büyük üstad, hak ve hakikatı tâ çocukluğunda bulmuştu. Kalbinin feryadını ve ruhunun münâcâtını dinlemek için mağaralara kapandığı günlerde bile, ibadet ve taatten, tefekkür ve murakabelerden feyiz ve huzur almanın zevkine ermiş olan bir "Ârif-i Billâh" idi.

Lâkin; karanlık gece dalgalarını andıran korkunç küfür ve ilhad kâbusunun Müslüman Dünyasını ve dolayısıyla memleketimizi kaplamak üzere olduğu o tehlikeli günlerde, yatağından fırlayan bir arslan gibi, yanardağları andıran bir kükreyişle cihad meydanına atıldı. Bütün rahat ve huzurunu bu mukaddes dâvaya feda etti. Ve işte bu hikmete mebnidir ki; o gündenberi her sözü bir dilim lâv, her fikri bir ateş parçası olmuş. Düştüğü gönülleri yakıyor, hisleri, fikirleri alevlendiriyor...

Büyük Üstadın tam bir uzlet ve inzivadan sonra, tekrar irşad ve cemiyet hayatına atılması, aynen İmam-ı Gazalî'nin hayatında geçirmiş olduğu o mühim ve tarihî merhaleye benzemektedir.

Demek ki, Cenab-ı Hak, büyük müşidleri böyle bir müddet inzivada terbiye, tasfiye ve tezkiye ettikten sonra tenvir ve irşad vazifesiyle mükellef kılıyor. Ve bu sebebledir ki, bir mâ-i mukattardan

--- sh:»(T:13) ↓ -----

daha temiz ve berrak olan yüreklerinden kopup gelen nefesler, kalblere akseder etmez bambaşka tesirler icra ediyor...

Arzettiğim gibi, İmam-ı Gazalînin bundan dokuzyüz sene evvel ahlâk ve fazilet sahasında yapmış olduğu fütûhatı; bu asırda Bediüzzaman, iman ve ihlâs vâdisinde başarmıştır.

Evet; Hazret-i Üstadı bu müthiş cihad meydanlarına sevkeden, hep bu eşsiz şefkat ve merhameti olmuştur. Ve bunu bizzat kendisinden dinleyelim:

Bana: "Sen şuna buna niçin sataşdın?" diyorlar. Farkında değilim; karşımda müthiş bir yangın var.. alevleri göklere yükseliyor.. içinde evlâdım yanıyor.. imanım tutuşmuş yanıyor. O yangını söndürmeye, imanımı kurtarmaya koşuyorum. Yolda birisi beni kösteklemek istemiş de, ayağım ona çarpmış; ne ehemmiyeti var? O müthiş yangın karşısında bu küçük hâdise, bir kıymet ifade eder mi? Dar düşünceler, dar görüşler..."

İstiğnası:

Üstadın; hayatı boyunca cemiyetimizin her tabakasına vermekte olduğu binlerle istiğna örnekleri, dillere destan olmuş bir ulviyeti haizdir.

Mâsivadan tam mânasiyle istiğna ederek, uzvî ve ruhî bütün varlığı ile Rabbül-Âlemînin bitmez ve tükenmez hazinesine dayanmayı, müddet-i hayatında bir itiyat değil, âdeta bir mezheb, meşreb ve meslek olarak kabul etmiştir. Ve bunda da ne pahasına olursa olsun sebat eylemekte hâlâ devam etmektedir.

İşin orijinal tarafı: Bu meslek, kendi şahsına münhasır kalmamış, talebelerine de kudsî bir mefkûre halinde intikal etmiştir. Nur deryasında yıkanmak şerefine mazhar olan bir Nur Talebesinin istiğnasına hayran olmamak kabil değildir...

Bakınız, Üstad; Mektubat ünvanını taşıyan şaheserin İkinci Mektubunda, bu mühim noktayı altı vecih ile ne kadar asil bir iman ve irfan şuuru ile izah eder:

"Birincisi: Ehl-i dalâlet; ehl-i ilmi, ilmi, vasıta-i cer etmekle ittiham ediyorlar.. ilmi ve dini kendilerine medar-ı maişet yapıyorlar deyip insafsızcasına onlara hücum ediyorlar. Binaenaleyh bunları fiilen tekzip lâzımdır.

--- sh:»(T:14) ↓ -----

İkincisi: Neşr-i hak için, Enbiyaya ittiba etmekle mükellefiz. Kur'an-ı Hakîmde hakkı neşredenler

انْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ إِنَّ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ

diyerek, insanlardan istiğna göstermişler..."

İşte; Risale-i Nur Külliyyatının mazhar olduğu İlâhî fütuhât, hep bu Enbiya mesleğinde sebat kahramanlığının şaheser misali ve harikulâde neticesidir. Ve bu sayede Üstad, izzet-i ilmiyesini, cihan - kıymet bir elmas gibi muhafaza eylemiştir.

Artık, herkesin uğrunda esir olduğu maaş, rütbe, servet ve daha nice bin şahsî ve maddî menfaatlerle asla alâkası olmayan bir insan, nasıl olur da gönüller fâtihi olmaz? İmanlı gönüller, nasıl onun feyiz ve nuru ile dolmaz?

İktisadçılığı:

İktisad, bundan evvel bahsettiğimiz "İstiğna" nın tefsir ve izahından başka bir şey değildir. Zaten iktisad sarayına girebilmek için, evvelâ istiğna denilen kapıdan girmek lâzımdır. Bu sebeple iktisadla istiğna, lâzımla melzûm kabilindedir.

Üstad gibi; istiğna hususunda Peygamberleri kendine örnek kabul eden bir mücahidin iktisadçılığı kendiliğinden husule gelecek kadar tabîî bir haslet halini alır ve artık ona günde bir tas çorba, bir bardak su ve bir parça ekmek kâfi gelebilir. Zira bu büyük insan; büyük ve munsif Fransız şairi Lâmartin'in dediği gibi: "Yemek için yaşamıyor, belki yaşamak için yiyor."

Üstadın meşreb ve mesleğini tamamen anladıktan sonra, artık onun yüksek iktisadçılığını böyle yemek içmek gibi basit şeylerle mukayese etmeyi çok görüyorum. Zira, bu büyük insanın yüksek iktisadçılığını mânevî sahalarda tatbik etmek ve maddî olmıyan ölçülerle ölçmek lâzım gelir.

Meselâ: Üstad, bu yüksek iktisadçılık kudretini sırf yemek, içmek, giymek gibi basit şeylerle değil; bilâkis fikir, zihin, istidad, kabiliyet, vakit, zaman, nefis ve nefes gibi mânevî ve mücerred kıymetlerin israf ve heder edilmemesi ile ölçen bir dâhîdir. Ve bütün ömrü boyunca bir karakter halinde takip ettiği bu titiz muhasebe

--- sh:»(T:15) ↓ -----

ve murakabe usulünü, bütün talebelerine de telkin etmiştir. Binaenaleyh bir Nur Talebesine olur olmaz eseri okutturmak ve her sözü dinlettirmek kolay bir şey değildir. Zira, onun gönlünün mihrak noktasında yazılı olan şu "Dikkat!" kelimesi, en hassas bir kontrol vazifesi görmektedir.

İşte Bediüzzaman, kudretli bir ıslahatçı ve harikalar harikası bir "Pedagog" - Mürebbî - olduğunu, yetiştirdiği tertemiz nesille fiilen isbat etmiş ve iktisad tarihine nurdan pırıltılarla yazılan bir atlas sahife daha ilâve eden bir nâdire-i fitrattır.

Tevazuu ve Mahviyetkârlığı:

Nur Risalelerinin bu kadar harikulâde bir şekilde cihana yayılmasında, bu iki hasletin çok faydası olmuş ve pek derin tesirleri görülmüştür.

Çünkü, Üstad; sohbet ve te'liflerinde kendine bir "Kutbül-Arifîn" ve bir "Gavsül-Vâsılîn" süsü vermediği için, gönüller ona pek çabuk ısınmış, onu tertemiz bir samimiyetle sevmiş ve derhal ulvî gayesini benimsemiştir.

Meselâ: Ahlâk ve fazilete, hikmet ve ibrete ait olan birçok sohbet ve telkinlerini, doğrudan doğruya nefesine tevcih eder. Keskin ve ateşin hitabelerinin ilk ve yegâne muhatabı öz nefsidir. Oradan - merkezden muhite yayılırcasına - bütün nur ve sürura, saadet ve huzura müştak olan gönüllere yayılır.

Üstad, hususî hayatında gayet halim - selim ve son derece mütevazidir. Bir ferdi değil, hiçbir zerreyi incitmemek için âzamî fedakârlıklar gösterir. Sayısız zahmet ve meşakatlere, ızdırâb ve mahrumiyetlere katlanır... Fakat imanına, Kur'anına dokunulmamak şartıyla...

Artık o zaman bakmışsınız ki; o sâkin deniz, dalgaları semalara yükselen bir tufan, sahillere heybet ve dehşet saçan bir umman kesilmiştir. Çünkü O, Kur'an-ı Kerimin sâdık hizmetkârı ve iman hudutlarını bekliyen kahraman ve fedâî bir neferidir. Kendisi bu hakikatı veciz bir cümle ile şu şekilde ifade eder: "Bir nefer nöbette iken, başkumandan da gelse, silâhını bırakmıyacak. Ben de, Kur'anın bir hizmetkârı ve bir neferiyim. Vazife başında iken karşıma

--- sh:»(T:16) ↓ -----

kim çıkarsa çıksın, hak budur derim, başımı eğmem..."

Vazife başında ve cihad meydanında iken şu mısralar, lisan-ı hâlidir:

Şahlanan bir ata benzer, kırarım kanlı gemi,
Sinsi düşmanlara, haşa, satamam benliğimi...
Benliğimden uzak olmaktır esaret bence,
Böyle bir zillete düşmek ne hazin işkence...
Ebedi vuslatın aşkıyle geçer her ânım...
Dest-i kudretle yapılmış kaledir îmanım,
Bu mukaddes emelimden ne kadar dilşâdım.
Görmek ister beni cennette şehid ecdadım...
Ruhum oldukça müebbed, ebedidir ömrüm,
En büyük vuslata Allaha çıkan yoldur ölüm.

* * *

Kitaba girmezden evvel, Üstadı; ilmî, fikrî, tasavvufî ve edebî cepheleri ile de mütalâa etmek isterdim... Fakat çok derin ve pek Şümüllü olan bu mevzuların birkaç sahife ile hulâsa edilemeyeceğini kat'î bir surette idrak ettikten sonra; artık, adı geçen mevzulara birkaç cümle ile temas etmeyi münasip gördüm.

Rabbim imkânlar lütfederse, bu derin mevzuları, Risale-i Nur Külliyatı ve Nur Talebeleri ile birlikte, büyük ve müstakil bir eserle, tahlilî bir surette tetkik ve mütalâa etmeyi bütün ruhumla arzu ediyorum. Bu hususta, büyük Üstadımızın ve aziz kardeşlerimin kıymetli dualarını niyaz eylerim!

Üstadın ilmî cephesi:

Merhum Ziya Paşa, Şu:

Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz,
Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde.

beyti ile, nesilden nesile bir düstur halinde intikal edecek olan çok büyük bir hakikatı ifade etmiştir.

Evet, Müslüman ırkımıza "Risale-i Nur Külliyatı" gibi muazzam bir iman ve irfan kütüphanesini hediye eden, gönüller üzerinde, mukaddes bir nur müessesesi kuran mümtaz ve müstesna zâtın kudret-i ilmiyesi hakkında tafsilâta girişmek, öğle vakti, güneşi

--- sh:»(T:17) ↓ -----

tarif etmek kadar fuzulî bir iştir.

Yalnız yanık bir şairimizin:

Hüsn olur kim, seyrederken ihtiyar elden gider.

dediği gibi, hayatının her lâhzasında İlâhî tecellilere mazhar bulunan bu mübarek zâtın; ilim ve irfanından, ahlâk ve kemalâtından bahsetmek, insana bambaşka bir zevk ve İlâhî bir haz veriyor. Bunun için sözü uzatmaktan kendimi alamıyorum.

Üstad; Risale-i Nur Külliyyatı'nda; dinî, içtimaî, ahlâkî, edebî, hukukî, felsefî ve tasavvufî en mühim mevzulara temas etmiş ve hepsinde de hârikulâde bir surette muvaffak olmuştur.

İşin asıl hayret veren noktası; birçok ulemanın tehlikeli yollara saptıkları en çetin mevzuları, gayet açık bir şekilde ve en kat'î bir surette hallettiği gibi, en girdaplı derinliklerden, Ehl-i Sünnet ve Cemaatin tuttuğu nurlu yolu takip ederek sâhil-i selâmete çıkmış ve eserlerini okuyanları da öylece çıkarmıştır.

Bu sebeple, Risale-i Nur Külliyyatını aziz milletimizin her tabakasına kemal-i emniyet ve samimiyetle takdim etmekle şeref duyuyoruz. Nur Risaleleri, Kur'an-ı Kerimin nur deryasından alınan berrak katreler ve hidayet güneşinden süzülen billûr huzmelerdir. Binaenaleyh; her müslümana düşen en mukaddes vazife, imanı kurtaracak olan bu nurlu eserlerin yayılmasına çalışmaktır. Zira, tarihte pek çok defalar görülmüştür ki, bir eser; nice fertlerin, ailelerin, cemiyetlerin ve sayısız insan kitlelerinin hidayet ve saadetine sebep olmuştur... Ah! Ne bahtiyardır o insan ki, bir mü'min kardeşinin imanının kurtulmasına sebep olur!...

Üstadın Fikrî Cephesi:

Malûm ya; her mütefekkirin kendine mahsus bir tefekkür sistemi, fikrî hayatında takip ettiği bir gayesi ve bütün gönlü ile bağlandığı bir "İdeal" i vardır. Ve onun tefekkür sisteminden, gaye ve idealinden bahsetmek için uzun mukaddemeler serdedilir. Fakat Bediüzzamanın tefekkür sistemi, gaye ve ideali, uzun mukaddemelerle filân yorulmaksızın bir cümle ile hülâsa edilebilir:

Bütün Semavî kitapların ve bilûmum Peygamberlerin yegâne dâvaları olan "Hâlık-ı Kâinatın Ulûhiyet ve Vahdaniyetini ilân" ve

--- sh:»(T:18) ↓ -----

bu büyük dâvayı da, ilmî, mantıkî ve felsefî delillerle isbat eylemektir.

– O halde Üstad'ın mantık, felsefe ve müsbet ilimlerle de alâkası var?

– Evet, mantık ve felsefe, Kur'anla barışıp hak ve hakikate hizmet ettikleri müddetçe Üstad en büyük mantıkçı ve en kudretli bir feylesoftur. Mukaddes ve cihanşümül dâvasını isbat vâdisinde kullandığı en parlak delilleri ve en kat'î bürhanları, Kur'an-ı Kerimin "Allah kelâmı olduğu" nu her gün bir kat daha isbat ve ilân eden "Müsbet ilim" dir.

Zaten felsefe, aslında hikmet mânasına geldikçe, Vacibül-Vücut Taalâ ve Takaddes Hazretlerini, Zât-ı Bâri'sine lââyık sıfatlarla isbata çalışan her eser en büyük hikmet ve o eserin sahibi de en büyük hakîmdir.

İşte Üstad; böyle ilmî bir yolu, yâni Kur'an-ı Kerimin nurlu yolunu tâkip ettiği için, binlerle üniversitelinin îmanını kurtarmak şerefine mazhar olmuştur. Hazretin, bu hususta hâiz olduğu ilmî, edebî ve felsefî daha pek çok meziyetleri vardır. Fakat onları, eserlerinden misaller getirerek inşâallah müstakil bir eserde arz etmek emelindeyim. Ve minallahittevfik.

Tasavvuf Cephesi:

Nakşibendî meşâyihinden, her harekâtını Peygamber-i Zîşan Efendimiz Hazretlerinin harekâtına tatbik etmeye çalışan ve büyük bir âlim olan bir zâta sordum:

– Efendi Hazretleri, ulema ile mutasavvife arasındaki gerginliğin sebebi nedir?

– Ulema, Resul-ü Ekrem Efendimizin ilmîne, mutasavvıflar da ameline vâris olmuşlar. İşte bu sebebden dolayıdır ki, Fahr-i Cihan Efendimizin hem ilmîne ve hem ameline vâris olan bir zâta "Zülcenaheyn", yâni "İki kanadlı" deniliyor... Binaenaleyh, tarikattan maksad, ruhsatlarla değil, azîmetlerle amel edip ahlâk-ı Peygamberî ile ahlâklanarak bütün mânevî hastalıklardan temizlenip Cenab-ı Hakkın rızasında fani olmaktır. İşte bu ulvî dereceyi kazanan kimseler, şüphesiz ki ehl-i hakikattırlar. Yâni, tarikattan maksud ve

--- sh:»(T:19) ↓ -----

matlub olan gayeye ermişler demektir. Fakat bu yüksek mertebeyi kazanmak, her adama müyesser olamayacağı için, büyüklerimiz matlub olan hedefe kolaylıkla erebilmek için, muayyen kaideler vaz'eylemişlerdir. Hülâsa; tarikat, şariat dairesinin içinde bir dairedir. Tarikatten düşen şeriata düşer, fakat - maazallah - şeriatten düşen ebedî hüsranda kalır.

Bu büyük zatın beyanatına göre, Bediüzzamanın açtığı nur yolu ile, hakikî ve şâibesiz tasavvuf arasında cevherî hiçbir ihtilâf yoktur. Her ikisi de Rıza-yı Bârîye ve binnetice Cennet-i âlâya ve dîdar-ı Mevlâya götüren yollardır.

Binaenaleyh; bu asıl gayeyi istihdaf eden herhangi mutasavvıf bir kardeşimizin, Risale-i Nur Külliyyatını seve seve okumasına hiçbir mani kalmadığı gibi, bilâkis, Risale-i Nur; tasavvuftaki "Murakabe" dairesini, Kur'an-ı Kerim yolu ile genişleterek, ona bir de tefekkür vazifesini en mühim bir vird olarak ilâve etmiştir.

Evet; insanın gözüne gönlüne bambaşka ufuklar açan bu "Tefekkür" sebebiyle sadece kalbinin mürakabesi ile meşgul olan bir sâlik, kalbi ve bütün letâifi ile birlikte zerrelere kürelere kadar bütün kâinatı azamet ve ihtişamı ile seyir ve temaşa, murakabe ve müşahede ederek, Cenab-ı Hakkın o âlemlerde binbir şekilde tecelli etmekte olan Esmâ-i Hüsnâsını, sıfat-ı ulyâsını kemal-i vecd ile görerek, artık sonsuz bir mâbedde olduğunu aynelyakîn, ilmelyakîn ve hakkalyakîn derecesinde hisseder. Çünkü içine girdiği "Mabed" öyle ulu bir mabeddir ki; milyarlarca sığmayan cemaatin hepsi aşk ve şevk, huşû ve istiğraklar içinde Hâlikını zikrediyor. Yanık, tatlı ve güzel lisanları, şive, nâme, ahenk ve besteleri ile bir ağızdan:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

diyorlar.

Risale-i Nurun açtığı iman ve irfan ve Kur'an yolunu takib eden, işte böyle muazzam ve muhteşem bir mabede girer. Ve herkes de iman ve irfanı, feyiz ve ihlâsı nisbetinde feyzyâb olur.

Edebî Cephesi:

Eskidenberi; lâfz ve mâna, uslûb ve muhteva bakımından, edibler ve şairler, mütefekkirler ve âlimler ikiye ayrılmışlardır. Bunlardan

--- sh:»(T:20) ↓ -----

bazıları, sadece uslûb ve ifadeye, vezin ve kafiyeye kıymet vererek, mânâyı ifadeye feda etmişlerdir. Ve bu hal de kendini ençok şiirde gösterir.

Diğer zümre ise; en çok mâna ve muhtevaya ehemmiyet vererek özü söze kurban etmemişlerdir.

Artık Bediüzzaman gibi büyük bir mütefekkirin edebî cephesi bu küçük mukaddeme ile kolayca anlaşılır sanırım. Zira üstad o kıymetli ve bereketli ömrünü, kulaklarda kalacak olan sözlerin tanzim ve tertibi ile değil, bilâkis kalblerde, ruhlarda, vicdan ve fikirlerde kudsî bir ideal halinde insanlıkla beraber yaşayacak olan din hissini, iman şuurunun, ahlâk ve fazilet mefhumunun asırlara, nesillere telkini ile meşgul olan bir dâhîdir. Artık bu kadar ulvî bir gayenin tahakkuku için candan ve cihandan geçen bir "mücahid", pek tabiidir ki, fani şekillerle meşgul olamaz.

Bununla beraber, Üstad zevk inceliği, gönül hassasiyeti, fikir derinliği ve hayal yüksekliği bakımından harikulâde denecek derecede edebî bir kudret ve melekeyi hâizdir. Ve bu sebeple, üslûb ve ifadesi, mevzua göre değişir. Meselâ: İlmî ve felsefî mevzularda mantıkî ve riyazî delillerle aklı ikna ederken, gayet veciz terkipler kullanır. Fakat gönlü mestedip, ruhu yükselteceği anlarda ifade o kadar berraklaşır ki tarif edilemez. Meselâ: Semalardan, güneşlerden, yıldızlardan. mehtablardan ve bilhassa bahar âleminden ve Cenab-ı Hakkın o âlemlerde tecelli etmekte olan kudret ve azametini tasvir ederken, üslûb o kadar lâtif bir şekil alır ki; artık her teşbih, en tatlı renklerle çerçevelemiş bir levhayı andırır.. ve her tasvir, harikalar harikası bir âlemi canlandırır.

İşte bu hikmete mebnidir ki, bir Nur Talebesi "Risale-i Nur Külliyyatı" nı mütalâası ile - üniversitenin herhangi bir fakültesine mensub da olsa - hissini, fikren, ruhen, vicdanen ve hayalen tam mânasıyla tatmin edilmiş oluyor.

Nasıl tatmin edilmez ki, "Risale-i Nur Külliyyatı", Kur'an-ı Kerimin cihanşümül bahçesinden derilen bir gül demetidir. Binaenaleyh, O'nda, o mübarek ve İlâhî bahçenin nuru, havası, ziyası ve kokusu vardır...

Ruhun bu ihtiyacını söyler akan sular,
Kur'âna her zaman beşerin ihtiyacı var...

Ali Ulvi KURUCU

GİRİŞ

Evvelâ şunu itiraf edelim ki; bu Tarihçe-i Hayat, büyük Üstadın hayatını tam manasiyle ifade etmekten çok uzaktır. Pek çok noktalar kısa kesilmiştir.

Hem, onun şahsiyetine ait hususları aydınlatacak ve açacak mahiyetteki vak'a ve hâdiselerden bir çoğu zikredilmemiştir. Serdedilen fikir ve kanaatleri te'yid eden vak'a ve hadiseler pek çoktur. Bahsetmeyişimizin yegâne sebebi, kendisinin razı olmamasıdır.

Evveldenberi; hem sohbetlerinde, hem mektublarında bu zamanın cemaat zamanı olup, şahsî kemalât ve meziyetlerin hizmet-i îmaniyede şahs-ı mânevî kadar te'siri olmadığını zikretmesi.. hem fâni şahsından ziyade, Kur'an-ı Hakîmden nebean eden Risale-i Nura nazar edilmesini, bütün kıymet ve faziletin Risale-i Nurda tecelli eden Hakikat-ı Kur'aniyyeye ait olduğunu def'alarca ihtar etmesi.. ve kendisine ait böyle bir tarihçe-i hayat hazırlandığını duyduğu zaman: "Tafsilâta lüzum yok. Yalnız Risale-i Nur hizmetine dair bahisler yazılsın" diye haber göndermesi gibi sebeblere binaen, şahsına ait bahisler gayet kısa kesilmiştir. Üstadın hayatına temas eden; ve daha ziyade hizmet-i Nuriyeye ait mektublar, müdafaalar, muhtelif zamanlara ait o zamandaki ahvalini bir derece ifade eden makale ve hatıralarını olduğu gibi koyduk. Bu suretle bu eser, istikbaldeki münevver Nur Talebeleri için hakikî bir mehaz teşkil etmektedir. Muhterem edip ve muharrirler, bundan istifade ile İnşallah daha mükemmel, daha hakikatlı ve faydalı tarihçe-i hayatlar hazırlayacaklardır.

Şurasını da hatırlatmak isteriz ki; bu eser, muhtelif meslek ve meşreplere mensup bulunan muharrirlerin indî mütalâalarına, ve ediplerin yersiz mübalâğalara kaçan kalemlerine havale edilerek safiyeti bozulmamıştır.

Hem yine itiraf edelim ki: Risale-i Nurun parlak ve nurlu vasfına ve Said Nursî'nin baştanbaşa iffet-i mücesseme ve şecaat-i hârîka teşkil eden hayat ve ahlâkına lâyük izah, ifade ve üslûp ile meydana çıkamadık. Bu zâtın ifa ettiği binler külli hizmetten bir tek hizmet, yaşadığı müteaddit zamanlardan tek bir zamanda gösterdiği

--- sh:»(T:22) ↓ -----

kahramanlık ve harika şecaati, te'lif ettiği âsarından bir tek eseri dahi onun için muazzam bir tarihçe-i hayat hazırlanmasına sebep olabilirken; binler ayrı ayrı seciye, ahlâk-ı âliye, hizmet-i Kur'aniyye, şehamet-i îmaniyye ile dolu ve 130 kadar eserleriyle değil bir kasaba, bir vilâyet, bir memlekette; belki milletler, devletler muvacehesinde Âlem-i İslâm ve insaniyete şamil ve müessir hizmet-i külliyye ile mücehhez tarihçesi, elbette bu esere sığmaz.. ve sığışamadı...

Hem Üstadın mesleğini, meşrebini ve hususî ahvalini, pek çok seciye ve hasletleri şahsında ve hizmetinde toplayan şahsiyetini tarif edemedik. Onun yaşadığı müteaddit hayat safhalarını yakından gören ve içinde bulunan talebe ve hizmetkârlarını birer birer dinlemek ve görüşmek lâzımdır ki, tarihçe-i hayatı bir derece mufassal hazırlanabilsin.

* * *

Bu eserin mütalâasıyla görülecek ki: Bugün, yalnız Anadolu ve Âlem-i İslâm için değil, bütün insaniyet için kayda değer büyük bir hakikat meydana çıkmıştır. Bu hakikat, umumun iştirakiyle külliyyet kesbederek, "Risale-i Nur hizmet-i imaniyyesi", ve "Bediüzzaman ve Nur talebeleri" diye adlandırılmaktadır. Bu hakikatın ve bu cereyanın neden ibaret bulunduğu, menşe'i, gaye ve ideali ne olduğu, halk tabakalarındaki te'siri, ferd ve cemiyetin hayat-ı maddiye ve mâneviyesine, istikbaldeki milletçe emniyet ve saadetimizin teminine ait te'siri, bu Tarihçe-i Hayatla tebarüz etmektedir.

Netice itibariyle, zehirlemekten zevk alan akrep misillü ve anarşist ruhlu olmıyan herbir ferd, bu dâvanın karşısında ancak sevinç duyar.

Belki bize şöyle bir sual sorulabilir:

"Acaba bu Tarihçe-i Hayatla Said Nursî beşerin efkârına insan üstü bir varlık olarak gösterilmek mi isteniyor?.."

Hayır!...

Dünyanın ve hayatın mahiyetini bilen insanlar için, muvakkat âlâyışın, şan ve şöhretin hiç bir kıymeti yoktur. Hakikatı müdrik bir insan, fânilerin sahte iltifatlarına kıymet vermez ve arkasına dönüp bakmaz. İşte Said Nursî bu noktadan da mânevî büyük bir kahramandır. Hayatı, insanı hayrette bırakan çeşitli kahramanlıklarla

--- sh:»(T:23) ↓ -----

dolu olmakla beraber; Hak'ta, Hak yolunda fâni olup, şahsından feragat etmede de mümtaz bir fedakâr olarak nazara çarpmaktadır. İlâhî bir inayete mazhariyetle, dağ gibi engelleri aşır; bu asrın yüzlerce menfi cereyanları karşısında kudsî dâvasını çekinmeyerek ilân edip selâmete çıkarması, kendisinin fâni şahsiyetinden tamamiyle feragat ettiğini, Hak yolunda fedâi olduğunu göstermektedir.

Evet; Said Nursî şahsî dehasıyla insanlık âleminde yeni bir çağır açmamıştır. Bu zât, bütün istidadını ve benliğini ezeli bir hakikata feda ederek; bütün zamanlarda hükümler olan bir hakikatı dâva edinmiştir. Şahsında ve hizmetinde görünen bütün yüksek vasıf ve kemalât, ancak kudsî dâvasından aksetmektedir. Nasılki binler ayna ortasında bulunan bir lâmba, nûranî ışığa mâlik olduğu için karşısındaki aynalar adedince külliyet kesbeder ve o kadar kıymet alır. Zira her bir aynada bir lâmba, ışığıyla beraber mevcuttur.. aynen öyle de, Bediüzzaman, şu kâinatın ve umum zamanların mânevî güneşi olan Kur'an-ı Hakîme ve Din-i Mübin-i İslâmın mübelliği Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâma müteveccih olmuştur. Ve onların ziyasına ma'kes Risale-i Nurun zuhuruna, inkişafına vesîle olduğu için; eserinden ışık alan, dâvasından feyiz ve kuvvet alan yüzbinler, hattâ milyonlarca insanın âyine-misal akıl, kalb ve ruhlarında mânen yaşamakta ve örnek bir insan, büyük bir mütefekkir olarak kabul ve yad edilmektedir.

İşte onu mânen yaşatan bu gibi kıymetlerdir. Dalâlet cereyanlarının karşısında ehl-i îman fedakârlarından büyük bir şahs-ı mânevî meydana çıkararak, muhkem bir sedd-i Kur'anî ve îmanî tesis edip mü'minlerin nokta-i istinadı olmasıdır. İnandığı kudsî dâvaya gösterdiği azim ve sebatla, mü'minlerin kalblerini ihtizaza vererek, ruhlarda İslâmî aşk ve heyecanı uyandırmasıdır. Fânilere perestiş eden bîçare insanlara, bâki ve lâyemut bir hakikatı gösterip nazarları oraya çevirmeğe çalışmasıdır. Vazifesinin böyle ulviyeti ile beraber; -fakat beşeriyet itibariyle- ubudiyet vazifesiyle de kendini herkesten ziyade kusurlu, noksan ve âciz gören ve öyle bilen, dergâh-ı rahmette acz ve fakr ile niyaz eden ve insanlığa rahmeti, saadeti talep eden bir abd-i azizdir; bir fakir-i müstağnidir. Evet O, "Bir kimsenin imanını kurtarırsam; o zaman, bana Cehennem dahi gül

--- sh:»(T:24) ↓ -----

- gülistan olur." demektir. Nefsindeki enaniyet ve gurur putunu kırmakla kalmamış; âlemdeki tabiatperestlerin putlarını dahi târ u mar etmek gibi bir vazife gördüğü dost ve düşman, herkesin malûmu olmuştur.

İşte Bediüzzaman hakkında takdir ve tebriki ifade eden bütün yazılar bu mâna içindir.

Bazı gazetelerin zaman zaman yaptıkları neşriyattan anlaşılıyor ki: Din ve İslâmiyet düşmanları, ekseriya perde ardından bahaneler icad ederek dine saldırmaktadırlar. Doğrudan doğruya dinin ve İslâmiyetin aleyhinde bulunmuyorlar; dine hizmet eden, bu uğurda türlü fedakârlıklara katlananları nazar-ı âmmeye kötölemek, halkın sevgisini çürütmek için hücumla geçiyorlar; ta ki dine hizmet edenleri âtıl vaziyete getirip, dinî inkişafa mâni olsunlar. İmansızlığın, ahlâksızlığın revaç bulmasını te'min etsinler. Demokrasi devrinde ve din hürriyetine müsaade edildiği bu zamanda böyle olursa; "Din zehirdir" diye millet kürsüsünden ilânat yapıldığı bir devirde dindarlara, hususen İslâmî gelişme ve inkişafa hizmet edenlere nasıl davranıldığı kolayca anlaşılır...

Devr-i sabıkda, Üstad ve Nur talebelerini mahkemeye sevkedenler arasında öyleleri çıkmış ki; kanun perdesi altında menfi ideolojilerine, şahsî kin ve ihtiraslarına göre hareket etmişler. Vazifelerinin icabını yapmaları lâzımgelirken; sanki vatan ve millet hainlerini yakalamış gibi çeşitli hakaret ve iftiralarla Bediüzzaman ve talebelerine hücum etmişler; mahkeme beraet vermişken, kanunu tatbik etmekle mükellef bazıları, Said Nursî için yakında idam edileceği şayiasını etrafa yaymaktan sıkılmamışlardır. Biz, bu yazılarla onlar aleyhinde konuşmak değil, bir hakikatı beyan etmek istiyoruz. Belki onlardan birçoğu, bu hareketinde mazurdur, mecburen yapmıştır. Her ne olursa olsun bu muameleler isbat ediyor ki; Bediüzzamanın muhakeme bulunduğu, mahkemeye sevk edildiği tarihlerde gizli dinsizler, ifsad komiteleri faaliyette idiler. Mahkeme eliyle mahkûm edemedikleri ve dâvasına mâni olamadıkları Said Nursî'ye, insafsızca iftiralarda, yalan propagandalarda bulunacaktılar ve bulundular. Bu elim vaziyeti gören her insaf sahibi, Onun müstakim bir din adamı, hakikat adamı olduğunu söylemekten çekinmemiştir. Binaenaleyh Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkında tekrarlar ve ısrarla devam edegelen takdîrî yazı ve takrizlerin neşredilmesinin

--- sh:»(T:25) ↓ -----

bir mühim âmili de bu olsa gerektir ve tenkid edilmemelidir. Nazar-ı dikkatle bu zâtı ve eserlerini temaşa edenler, kemal-i takdirle tebrik ve senadan kendilerini alamamışlardır.

Bilhassa mahkûm ettirilmek için sevk edildiği mahkemeler ve ehl-i vukuf, eserlerini ve hayatını tetkikten sonra, eserlerinde görünen kemalât ve güzelliği tasdik etmişlerdir. Şu halde; milletin en zeki ve ferasetli tabakasının, ehl-i akıl ve kalbin yarım asırdanberi devam edegelen ve gittikçe umumiyet kesbeden Said Nursî ve Risale-i Nur hakkındaki kanaat ve ifadeleri, gerçekten büyük bir hakikatın tezahürü olarak kabul edilmek icab eder.

Sual: Madem Allah Alîmdir. Onun bilmesi ve iltifatı kâfidir. Ehl-i kemal büyük zâtlar, daima kendilerini setretmişler. Hem bâki bir âlemde hakikatler bütün çıplaklığıyla ortaya döküleceğine göre; ne için Risale-i Nurun meziyetleri, İlâhî inayet ve ikramlar çoklukla zikredilmiş. Said Nursî'nin hizmet-i Kur'aniyesi esnasında mazhar olduğu harika muvaffakiyet ve kemalât beyan edilmiş ve bunlar ne için neşredilmiş? Hattâ ilmî eserlerinin bir çoğunun arkasında bu nevi takrizler konulmuş?..

Cevap: Bu hususta mukni cevaplar bazı mektublarda vardır. Bir hülâsası şudur: Bediüzzamanın Risale-i Nurun neşriyle hizmeti, doğrudan doğruya Kur'an hesabınadır. İman hakikatlarının neşri, müslümanların imanlarının takviyesi, kuvvetlenmesi, dolayısıyla İslâm dininin teâlî etmesi, din düşmanlarının müfsit hücumlarının def edilmesi ve İslâm dininin insanlar arasında maddî ve mânevî kemalâtın zübde ve hülâsası olduğunu âleme ilân etmek ve herkese kanaat-ı kat'iyye vermek için zikredilmiştir. Yukarıda bahsedildiği gibi aleyhte olanlar öyle insafsızca hücumlarda bulunmuşlardır ki; Said Nursî, hadsiz muarızlara, çok kuvvetli ve kesretli düşmanlara karşı; az, fakir ve zayıf olan Risale-i Nur talebelerine, kuvve-i mâneviyye, gaybî imdat, teşci, sebat ve metanet vermek için Risale-i Nur hakkındaki ikram-ı İlâhî ve hizmetin makbuliyetine ait inayet-i Rabbaniyeyi zikretmiş; insafsız hücum ve asılsız iftiralara karşı mecburiyetle müdafaaya geçilmiştir.

Hem Tarihçe-i Hayata geçen bir mektubunda, Bediüzzaman:

--- sh:»(T:26) ↓ -----

– "Ben itiraf ediyorum ki; böyle makbul bir eserin mazharı olmağa hiç bir vecihle liyakatim yoktur. Fakat çok ehemmiyetsiz bir çekirdekten koca dağ gibi bir ağacı halketmek kudret-i İlâhiyenin şe'nindendir ve âdetidir ve azametine delildir. Ben kasemle temin ederim ki: Risale-i Nuru senadan maksadım, Kur'anın hakikatlarını ve imanın rükünlerini te'yid ve isbat ve neşirdir. Hâlik-ı Rahimime yüzbinler şükür olsun ki: Beni kendime beğendirmemiş, nefsimin ayıplarını ve kusurlarını bana göstermiş ve o nefs-i emmareyi başkalarına beğendirmek arzusu kalmamış. Kabir kapısında bekleyen bir adamın arkasındaki fâni dünyaya riyakârane bakması, acınacak bir hamakattır ve dehşet verici bir hasarettir. İşte bu halet-i ruhiyye ile, yalnız hakaik-i imaniyyenin tercümanı olan Risale-i Nurun, Kur'anın malı olarak meziyetlerini izhar ediyorum. Sözlerdeki hakaik ve kemâlât benim değil, Kur'anındır ve Kur'andan tereşşuh etmiştir. Madem ben faniyim, gideceğim; elbette bâki olacak bir şey ve bir eser benimle bağlanmamak gerektir ve bağlanmamalı. Evet, lezzetli üzüm salkımlarının hâsiyetleri kuru çubuğunda aranılmaz. İşte ben de öyle kuru çubuk hükmündeyim."

Evet, Said Nursî Risale-i Nurla dinsizliğe ve İslâmiyet aleyhindeki cereyanlara karşı giriştiği Kur'an ve İman hizmetinde çok yardımcılara, hükûmet ve milletçe teşvik ve müzaherete muhtaç iken, bil'akis çeşitli iftira, tezvîr ve ithamlarla hapse sürülmek, eserlerini imha etmek, halkı kendinden soğutmak için aleyhinde türlü isnadlar yapılmıştır. Elbette hak bildiği mesleğini; Kur'anın şerefine ve Hazret-i Peygamberin Nübüvvetinin teâlisine ait hizmetini aleyhdeki iftiralardan müberra kılmak için hakikatı söyleyecek, müdafaada bulunacak. Faraza bazıları tarafından şahsî bir noksanlık telâkki edilse bile, umumun istifade ve saadeti için şahsî zararına da razı olacaktır. Onun için Risale-i Nur hakkında beyan edilen ve neşredilen senalara bu gibi noktalardan bakmak lâzımdır; yoksa hizmete zarar olur. Dar düşünce ile hareket etmek zamanında değildir. İmansızlar, kendi muzır mesleklerini, menfi ideolojilerini, sahte kahramanları hattâ İslâm düşmanlarını, -onlar asla lâyük olmadığı halde çeşitli medh ü sena ile insanlığın nazarına göstermeğe, alkış toplamağa çalışıyorlar. Uzağa gitmeğe lüzum yok; dünyayı saran dehşetli dinsizlik cereyanını idare edenler büyük kahramanlar olarak ilân edilirken, neden müslümanlar hak dinlerini medh ü sena etmesinler. Onun kemalâtını, ulviyetini neşretmesinler; Kur'ana âyine olan

--- sh:»(T:27) ↓ -----

ve bu zamanın dinsizlik cereyanlarına meydan okuyup, dine en büyük hizmeti ifa eden bir eser külliyatı ve onun muhterem, mütevazi ve hadsiz zulümlere maruz kalmış müellifi, medhedilmesin! Halbuki yazılan yazılar, mücerred mevzular olarak değil, ekseriyetle müdafaa kabilinden, aleyhteki iftiralara cevap olarak neşredilmiş hakikatlardır.

* * *

Üstadın hayatı, külli hizmeti noktasından topluca iki büyük safha arz etmektedir.

Birincisi : Doğuşundan itibaren tahsil hayatı, Van'daki ikamet, İstanbula gelişi, siyasî hayatı, seyahatleri, harb-i umumiyyeye iştiraki, Rusya'daki esareti, İstanbul'da Darülhikmetil-İslâmiye azalığında bulunuşu, Kuva-yı Milliyyede İstanbul'daki hizmeti, Ankara'ya gelerek ilk Meclis-i Meb'usandaki faaliyetleri ve kısa bir müddet sonra Van'a çekilip inzivayı ihtiyar etmesi gibi.. her biri ayrı bir hayat sahnesi olan Üstadın hayatının bu birinci safhası; iman ve Kur'an hizmeti itibariyle ikinci safha hayatının mukaddemesi hükmündedir. İkinci büyük hizmetine hazırlıktır. Ömrünün ellinci senesine kadardır.

İkincisi : Van'da inzivada iken Garba nefyedilip Isparta'nın Barla Nahiyesinde ikamete memur edildiği zamandan başlar ki; "Risale-i Nurun zuhuru ve intişarıdır." Âzamî ihlâs, âzamî fedakârlık, âzamî sadakat, metanet ve dikkat ve iktisad içinde Risale-i Nurla giriştiği hizmet-i imaniyye ve manevî cihad-ı diniyyedir.

Hayatının bu ikinci safhası: Harb-i Umumî neticesinde Osmanlı Hilafetinin inkıraz bulmasıyla insanlık âleminde medeniyet-i beşeriyeyi mahveden ve semavî dinlerle mücadeleyi esas ittihaz edinen komünizm rejiminin insaniyetin yarısını istilâ ederek dünyayı dehşete saldırdığı ve memleketimizi tehdide yeltendiği ve mânevî tahribatının tehlikesine maruz kaldığımız bir devreye rastlar. Bu devre, bin senedir Kur'ana bayraktarlık yapmış, İslâmiyete asırlarca hizmet etmiş kahraman bir millet için dikkatle incelenmesi lâzım gelen bir devredir.

Üstad, Risale-i Nuru te'lif ederken, Kur'anın i'cazî lem'aları olan bu eserlerin, her taife-i insaniyede inkişaf edeceğini; dinsizliğin, memleketimizi istilâsına mani olacağını; memleket ve millet için

--- sh:»(T:28) ↓ -----

bir sedd-i Kur'anî vazifesini göreceğini; Risale-i Nur hizmetinin umumiyet kesbedip, Türk Milletinin yine İslâmiyetin kahraman bir ordusu ve fedakârı olacağını; Risale-i Nurun neşri ve ileride resmen intişarı, milletçe benimsenmesi ve maarif dairesinin hakikat-ı Kur'aniyeye yapışması neticesi: Maddeten ve manen milletin terakki edeceğini, İslâmiyetin büyük kuvvet bulacağını zikretmiştir.

Risale-i Nur; bir alemdir, ünvandır. Bu zamanda zuhur eden Kur'anî hakikatler manzumesidir. Necip Milletimizin, insaniyet-i kübra olan İslâmiyete sarılması, yepyeni bir ruh ve taze bir iman aşkı ve heyecanı içinde uyanmasının ifadesidir. İçinde bulunduğumuz asrın değiştirdiği hayat şartları ve yeni bir dünya nizamı ve görüşü karşısında imanın tahkim ve takviyesi ile feveran eden hamiyet-i İslâmiyenin manasıdır. Mütenebbih, kalbleri îman ve muhabbet-i Nebevî ile coşkun ve cihan - değer şeref-i intisabiyle serefraz fedakârların yetişmesi ve bu milletin mazisine mütenasip kahramanlığı, yüksek iman ve ahlâkı izhar etmesi işaretidir.

Bediüzzaman, Risale-i Nuru, hiçbir makam ve meşrebin te'siri altında kalmadan, maddî - manevî hiç bir menfaat ve hissiyat karışmadan, doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîmin umumun istifade edebileceği ve umuma hitab eden hakikatlarını tefsir etmiş, bu hakikatların tercümanlığını yapmıştır. Te'lif ettiği âsârından herkes istifade edebilmektedir. Bir taifeye bir sınıf halka mahsus değildir. Bu Tarihçe-i Hayat, okuyucuların nazarını -bu zamanda- Kur'anın hikmet nurları olan Risale-i Nur'a çevirip, ondan istifadeyi gösterecektir. Said Nursî ise; Kur'anın hizmetinde fedakârane çalışmış, Sünnet-i Peygamberîye ittibâ etmiş, nümune-i imtisal bir zât olarak görünmektedir.

Tarihçe-i Hayatta geçen bazı mektublardan anlaşılacağı üzere:

Said Nursî, bir zamanlar felsefe mesleğinde çok ileri gitmiş, sonra Kur'an-ı Hakîmin irşadiyle, hak ve hakikata erişmiş ve bu zamanda fen ve felsefe ile iştigal edip şek ve şüphelere maruz kalanları, aklî delillerle şüphelerden kurtaracak eserler te'lif etmiştir.

Risale-i Nurun yolu, mesleği; bu zamandaki hayat şartlarına, insanların ahval-i ruhiyelerine göre en selâmetli, en kısa ve umumî bir cadde-i Kur'andır. Serapa ilim ve tefekkür üzerine gitmektedir. İçtimaî hayatta çeşitli hizmetler gören ferdlerin istifadesi büyüktür.

--- sh:»(T:29) ↓ -----

Risale-i Nuru okuyan ve ondan ders alarak tefekkür-ü imaniyyeyi kazananlar, dünyevî vazife ve mesleklerini, Âhiret hayatına ve ebedî saadete vesîle yaparak büyük bahtiyarlığa erişecektir. İslâm dinindeki bu büyük hakikatı derkeden münevverler; elbette, hak dininin hizmetini büyük bir saadete deruhte edecekler, hakikatı arayan fakat bulamayan insanlığa da neşre çalışacaklar. Evet talebe, profesör, meb'us, kim olursa olsun, mes'uliyet dairesi olanlar, muhitini tenvir ile mükelleftir. Bir vilâyet, hattâ bir memleketin, saadet ve selâmeti, tenvir ve irşadı ile mükellef olanlar, elbette çok daha ziyade müteyakkız davranmak mecburiyetindedirler. Said Nursî, Risale-i Nurla, bu millete en büyük hizmeti, iyiliği yapmıştır. Mukabilinde, şahsı için bir teşekkür dahi istemiyor; gerçi şahsına tevcih edilen yüksek medih ve tavsifatı hâvi mektuplar var. Bunları, okuyucuların, Nurlardan istifadelerine bir alâmet olduğu cihetle, Risale-i Nur hesabına kabul etmiş. -Hakikatte- Said Nursî'nin bu milletten, gençlikten istediği: İmanla, dünyevî ve uhrevî saadeti kazanmalarıdır. Bunun için, Kur'anın bu zamana ait dersi olan Risale-i Nuru esas tutup; her yerde, her dairede neşrini, îman hakikatlarının öğrenilmesini istemektedir. Kendisi def'alarca, bu millet ve memleket aleyhindeki cereyanlara karşı yegâne çarenin Risale-i Nur olduğunu ihtar etmekte ve müjdelemektedir.

Üstadın Rıza-yı İlâhîye matuf hizmet, hareket ve faaliyetlerini başka maksat ve gayelere yorumlamak isteyenler, ancak basiretsizliklerini ilân ediyorlar.

İnsanın yüksek mahiyet ve ruhunun istediği hakikî saadet, ancak Kur'anın gösterdiği yolda ve Rıza-yı İlâhînin parıldadığı ufuktur. Bediüzzaman, Risale-i Nurla insanlığa bu yolu ve bu ufku göstermekte, sırat-ı müstakim ashabının nurlu kafilesine iltihak etmenin insan için elzem olduğunu duyurmakta ve isbat etmektedir.

İşte biz, âcizane hazırladığımız bu eserle bu hakikata bir nebze hizmet etmek istedik. İstikbalin münevver bahtiyarlarına bir me haz olarak bu eseri neşrediyoruz. Daha derin ve geniş bir Tarihçe hazırlanması dileğimizdir.

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ

Hazırlayanlar

Birinci Kısım

İlk Hayatı

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ (Rumî 1293) tarihinde Bitlis Vilâyetine bağlı Hîzan Kazasının İsparit Nahiyesi'nin Nurs Köyünde doğmuştur. Babasının adı Mirza, anasının adı Nuriye'dir. Dokuz yaşına kadar peder ve validesinin yanında kaldı. O esnada bir hâlet-i ruhiye, tahsilde bulunan büyük biraderi Molla Abdullah'ın, ilimden ne derece feyizyâb olduğunu tetkike sevketti. Molla Abdullah'ın gittikçe tekâmül ederek köydeki okumamış arkadaşlarından okumakla tezahür eden meziyetini düşünüp hayran kaldı. Bunun üzerine ciddî bir şevk ile tahsili gözüne aldı ve bu niyetle nahiyeleri İsparit Ocağı dahilinde bulunan Tağ Köyünde Molla Mehmed Emin Efendi'nin medresesine gitti. Fakat fazla duramadı. Hâlet-i fitriyeleri icabı, daima izzetini (Hâşiye) koruması ve hattâ âmirâne söylenen küçük bir söze dahi tahammül edememesi; medreseden ayrılmasına sebep oldu. Tekrar Nurs'a döndü. Nurs'da ayrıca bir medrese olmadığından dersini büyük biraderinin haftada bir defa sılaya geldiği günlere hasrederdi. Bir müddet sonra Pirmis karyesine, sonra Hîzan şeyhinin yaylâsına gitti. Burada da tahakküme tahammülsüzlüğü, dört talebe ile geçinmemesine sebep oldu. Bu

(Hâşiye): Molla Saidde küçük yaşda görülen bu izzet, nefse muhabbetten gelmiyordu. Kader-i İlâhî, istikbalde ilâ-yı Kelimetullah vazifesini inayetiyle vereceği bir abdine, o vazifeyi bihakkın ifası için lâzım olacak hasletlerden biri olan izzet-i ilmiyeyi vermişti. Molla Said, henüz o zaman bunun mahiyet ve hikmetini belki bilemiyordu; fakat zaman gösterdi ki; şimdi muhteşem bir ağaç mahiyetini alan Risale-i Nurun muazzam ve geniş hizmetinin levazımatından olan izzet-i ilmiyeyi Cenab-ı Hak, Molla Saidin ruhunda, ta o zaman küçük bir çekirdek olarak dercetmişti.

--- sh:»(T:31) ↓ -----

dört talebe birleşip, kendisini daima tâciz ettiklerinden bir gün Şeyh Seyyid Nur Muhammed Hazretlerinin huzuruna çıkıp, izhar-ı acz ile arkadaşlarını şikâyet etmiyerek şöyle dedi:

– Şeyh efendi, bunlara söyleyiniz, benimle döğüşükleri vakit, dördü birden olmasınlar, ikişer ikişer gelsinler.

Seyyid Nur Muhammed, küçük Said'in bu mertliğinden hoşlanarak:

– Sen benim talebemsin, kimse sana ilişemez! buyurdu.

Bu hâdiseden sonra "Şeyh Talebesi" diye yâdedildi. Burada bir müddet kaldıktan sonra, biraderi Molla Abdullah ile beraber Nurşîn köyüne geldiler. Yaz olması dolayısıyla, ahali ve talebelerle birlikte Şeyhan yaylâsına gittiler. Orada, biraderi Molla Abdullah ile bir gün döğüşmüş. Tâgî Medresesi Müderrisi Mehmed Emin Efendi, küçük Said'e:

– Ne için kardeşinin emrinden çıkıyorsun? diye işe karışmış.

Buldukları medrese, meşhur Şeyh Abdurrahman Hazretlerinin olması dolayısıyla, hocasına şu yolda cevap verir:

– Efendim, şu tekyede bulunmak hasebiyle, siz de benim gibi talebesiniz. Şu halde burada hocalık hakkınız yoktur! diyerek, gündüz vakti bile herkesin güçlkle geçebileceği cesim bir ormandan geceleyin geçerek Nurşîn'e gelir.

Şarkî Anadolu'da medrese teşkilâtındaki hususiyetlerden birisi şudur ki: İcazet almış bir âlim, istediği köyde hasbetenlillâh bir medrese açar; medrese talebelerinin ihtiyacı, iktidarı olursa medrese sahibi tarafından, iktidarı yoksa halk tarafından temin edilir; hoca meccanen ders verir, talebelerin iâşe ve levazımatını da halk deruhte ederd. Bunların içinde yalnız Molla Said, hiçbir suretle zekât almıyordu. Zekât ve başkasının eser-i minneti olan bir parayı katiyen kabul etmiyordu.

(Hâşiye)

(Hâşiye): Zekât ve sadaka ve mukabilsiz hiç bir şey almadığının sebep ve hikmeti, Risale-i Nurdan İkinci Mektub ve sair risalelerde beyan edilmiştir. Evet, Molla Saidin istikbalde Risale-i Nurla göreceği hizmet-i imaniyeyi kemâl-i ihlâsla ifası ve bu hizmetin meydana gelebilmesi için "Uhrevî hizmetin mukabilinde hiç birşey talep etmemek" olan kudsî düsturun icmâlî bir fihristesi, daha küçük yaşında iken rahmet-i İlâhiyye tarafından ruhunda yerleştirilmişti.

--- sh:»(T:32) ↓ -----

Nurşîn'de bir müddet kaldıktan sonra Hîzan'a döndü. Sonra medrese hayatını terkederek pederinin yanına geldi ve bahara kadar evde kaldı. O sırada şöyle bir rüya görür:

Kıyamet kopmuş, kâinat yeniden dirilmiş. Molla Said, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmı nasıl ziyaret edebileceğini düşünür. Nihayet sırat köprüsünün başına gidip durmak hatırına gelir. "Herkes oradan geçer, ben de orada beklerim" der ve sırat köprüsünün başına gider. Bütün Peygamberân-ı İzam hazarâtını birer birer ziyaret eder, Peygamber Efendimizi de ziyarete mazhar olunca uyanır.

Artık bu rüyadan aldığı feyiz, tahsil-i ilim için (Hâşiye) büyük bir şevk uyandırır. Pederinden izin alarak, tahsil yapmak üzere Arvâs nahiyesine gider. Burada icra-yı tedris eden meşhur Molla Mehmed Emin Efendi, kendisine ders vermeye tenezzül etmeyip, talebelerinden birisine okutmasını tavsiye edince, izzetine ağır gelir. Bir gün bu meşhur müderris camide ders okutmakta iken, Molla Said itiraz ederek:

– Efendim, öyle değil!

Hitabında bulunur. Okutmasına tenezzül etmediğini hatırlatır. Orada bir müddet kaldıktan sonra, Mir Hasan-ı Veli Medresesine gitti. Aşağı derecede okuyan yeni talebelere ehemmiyet verilmemek bu medresenin âdeti olduğunu anlayınca, sıra ile okunması icabeden yedi ders kitabını terkederek, sekizinci kitaptan okuduğunu söyledi.

Birkaç gün sonra Vastan kasabasına gitti ise de, orada tebdil-i hava için ancak bir ay kadar kaldı, bilâhare Molla Mehmed isminde bir zatın refakatinde Erzurum Vilâyetine tâbi Bayezide hareket etti. Hakikî tahsiline işte bu tarihte başlar. Bu zamana kadar hep "Sarf" ve "Nahiv" mebâdileriyle meşgul olmuştu ve "İzhar" a kadar

(Hâşiye): Tarihçe-i hayatında yazılmamış, o rü'yada mazhar olduğu bir hakikatı sonradan şöyle anladık ki: Molla Said, Hazret-i Peygamberden ilim talebinde bulunmasına karşılık; Hazret-i Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, ümmetinden sual sormamak şartıyla ilm-i Kur'anın tâlim edileceğini tebşir etmişler. Aynen bu hakikat hayatında tezahür etmiş. Daha sabavetinde iken bir allâme-i asır olarak tanınmış ve kat'iyen kimseye sual sormamış, fakat sorulan bütün suallere mutlaka cevap vermiştir.

--- sh:»(T:33) ↓ -----

okumuştı. Bayezid'de Şeyh Mehmed Celâlî Hazretlerinin nezdinde yaptığı bu hakikî ve ciddî tahsili, üç ay kadar devam etmiştir. Fakat pek gariptir. Zira Şarkî Anadolu usûl-ü tedrisiyle, "Molla Câmi" den nihayete kadar ikmal-i nüсах etti. Buna da her kitaptan bir veya iki ders, nihayet on ders tederrüs etmekle muvaffak oldu ve mütebakisini terkeyledi. Hocası Şeyh Mehmed Celâlî Hazretleri ne için böyle yaptığını sual edince Molla Said cevaben:

– Bu kadar kitabı okuyup anlamaya muktedir değilim. Ancak, bu kitaplar bir mücevherat kutusudur, anahtarı sizdedir. Yalnız sizden şu kutuların içinde ne bulunduğunu göstermenizin istirhamındayım, yâni bu kitapların neden bahsettiklerini anlayayım da, bilâhare tab'ıma muvafık olanlara çalışırım, demiştir.

Maksadı ise, esasen kendisinde fitraten mevcut bulunan icad ve teceddüd fikrini medrese usullerinde göstermek ve bir teceddüd vücuda getirmek (Hâşiye) ve bir sürü hâşiye ve şerhlerle vakit zâyi etmemektir. Bu suretle, alelusûl yirmi sene tahsili lâzım gelen ulûm ve fûnunun zübde ve hülâsasını üç ayda tahsil ve ikmal etmiştir.

Bunun üzerine hocalarının; "hangi ilim tab'ına muvafık" olduğu sualine cevaben:

(Hâşiye): Yirmi üç senede te'lifi tamamlanan ve yüz otuz kitabdan müteşekkil "Risale-i Nur" adlı eserleriyle, İlm-i Kelâm sahasında bir teceddüd yaptığı görülmüştür. Evet, kendisi, onbeş sene tahsili lâzım gelen ilmi üç ayda elde etmesi, gaybî bir işarettir ki: "Bir zaman gelecek, onbeş sene değil, bir sene bile ilm-i iman dersini alacak medreseler ele geçmiyecek. İşte o zamanda müştaklara on beş senelik dersi on beş haftada ellere verebilecek Kur'anî bir tefsir çıkacak ve Said onun hizmetinde bulunacak." Evet tam zuhur etti ve aynen görüldü. Risale-i Nur, otuz senelik müdhiş bir zamanda gizli dinsiz ve ifsad komitelerinin hücumlarına rağmen iman hakikatları derslerini yüzbinler nüshalariyle her tarafda neşrettiler ve binler kalemlerin gayretleriyle matbaalara ihtiyaç bırakmadan Kur'anın bu yeni dersleri yayıldı; milyonlarca insanın imanlarının takviyesine vesile oldu. Anadolu'daki Risale-i Nurun faaliyeti, iman hizmeti ve mâkul yüksek dersleri, herkesin nazar-ı dikkatini celbetti; mahkemeler ve tetkikler yoluyla Cenab-ı Hak, Nurları, ehl-i siyaset ve hükûmete de okutturdu; ve mektebliler arasında yayıldı, genç İslâm ve iman fedakârları çoğaldı; ve bunun büyük bir neticesi olarak, küfr-ü mutlakın ve dalâletin hücumu önlendi, geri çekildi. Yer yer bütün vatanda din lehinde cereyanlar başladı. İzn-i İlâhî ile, Âlem-i İslâm ve insaniyete doğmaya başlayan İslâmî saadetin fecr-i sâdıkını gösterdi, Elhamdülillâhi Rabb-il-Âlemin...

--- sh:»(T:34) ↓ -----

– Bu ilimleri birbirinden tefrik edemiyorum. Ya hepsini biliyorum veyahut hiçbirisini bilmiyorum, der.

Herhangi bir kitabı eline alırsa, anlardı. Yirmi dört saat zarfında "Cem'ül-Cevâmi", "Şerh-ül-Mevâkîf", "İbn-ül-Hacer" gibi kitapların ikiyüz sahifesini, kendi kendine anlamak şartıyla mütalâa ederdi. O derece ilme dalmıştı ki, hayat-ı zahîrî ile hiç alâkadar görünmezdi. Hangi ilimden olursa olsun sorulan suale tereddütsüz derhal cevap verirdi.

O ZAMANKİ HAYATINA KISA BİR BAKIŞ

Evvelâ: Hükema-yı İşrâkıyyunun mesleklerine sülûk ederek, zühd ve riyazete başladı. Hükema-yı İşrâkıyyun, tedric kanunu mucibince vücudlarını riyazete alıştırmışlardı. O ise tedrice riâyet etmiyerek birdenbire riyazete daldı. Gün geçtikçe, vücudu tahammül etmiyerek zaif düşmeye başladı. Üç günde bir parça ekmekle idare ediyordu. Ulema-yı İşrâkıyyunun, "Riyazetin küşâyîş-i fikre hizmet ettiği" nazariyesi üzerine, onlar gibi yapacağım diye çalışıyordu.

Saniyen: İmam-ı Gazali Hazretlerinin "İhya-ül-ulûm" unda tasavvuf nokta-i nazarında

دَعُ مَا يُرِيْبِكَ إِلَى مَا لَا يُرِيْبِكَ

kaidesine ittibaen, ekmeği bile bir zaman terkedip, ot ile idareye koyuldu.

Salisen: Nadir konuşuyordu. Kürdlerin edib dâhîlerinden Molla Ahmed Hâni Hazretlerinin, gündüzleyin bile havf ile girilen kubbe-i saadetine kapanır, bazan geceleyin de orada kalırdı. Bundan dolayı ahali, Bediüzzamana: "Ahmed Hâni Hazretlerinin feyzine mazhar olmuştur" diyordu. Bu hali, müşarünileyhin kerametine hamlelerdi. O vakitlerde kendisi on üç, on dört yaşlarında idi. Sonra, ulemadan mümtaz simalarla mülâkat etmeye karar verdi; ve Bağdada, ziyaret kasdiyle hocasından izin istedi. Derviş kıyafetine girdi. Yolları takib etmeden dağlarda, ormanlarda gece dolaşarak Bağdada gitmek niyetinde iken Bitlise geldi. Bitlis'te Şeyh Mehmed Emin Efendi Hazretlerinin yanına giderek, iki gün kadar dersinde bulundu. Şeyh Mehmed Emin Efendi, kendisine kisve-i ilmiyeye girmesini teklif etti. Molla Said cevaben:

--- sh:»(T:35) ↓ -----

– Ben henüz sinn-i bülûğa vâsıl olmadığımından, muhterem bir müderris kıyafetini kendime yakıştıramıyorum. Ve ben bir çocuk iken, nasıl hoca olabilirim? diyerek teklifini kabul etmemiştir.

Bundan sonra, Şirvandaki biraderinin yanına gitti. Orada büyük kardeşiyle ilk görüşmede aralarında şöylece kısa bir muhavere cereyan etti.

Molla Abdullah:

– Sizden sonra ben Şerh-i Şemsî kitabını bitirdim, siz ne okuyorsunuz?

Bediüzzaman:

– Ben seksen kitab okudum:

Molla Abdullah:

– Ne demek?

Bediüzzaman:

– İkmâl-i nüsah ettim ve sıranıza dahil olmayan birçok kitabları da okudum.

Molla Abdullah:

– Öyle ise seni imtihan edeyim?

Bediüzzaman:

– Hazırım, ne sorarsanız sorunuz!

Molla Abdullah, biraderini imtihan eder. Kifayet-i ilmiyesini takdir ile, sekiz ay evvel talebesi bulunan Molla Saidi kendisine üstad kabul etti ve talebelerinden gizli olarak küçük biraderinden ders almaya başladı. Ve bittabi, daha evvel okuttuğu kardeşini kendisine üstad yaptığını sezdirmiyordu. Nihayet talebeler, Molla Abdullahın Molla Said nezdinde ders okuduğunu kapıdan, anahtar deliğinden gizlice görünce taaccüb ederek sormuşlarsa da; Molla Abdullah cevaben:

– Nazar değmemek için, ben ona ders veriyorum, demiş ve talebelerini aldatmıştı.

Molla Abdullahın yanında bir müddet kaldıktan sonra Siirte gelir.

--- sh:»(T:36) ↓ -----

Orada bulunan Molla Fethullah Efendinin medresesine gider. Molla Fethullah, Molla Saide:

– Geçen sene "Süyûtî" okuyordunuz, bu sene Molla Câmî'yi mi okuyorsunuz?

Bediüzzaman:

– Evet "Câmî" yi bitirdim.

Molla Fethullah hangi kitabı sordu ise, "bitirdim" cevabını alınca, tahayyürde kaldı. Bu kadar kitabı bitirdiğini, hem de az zamanda bitirdiğini aklına sığıştıramadı, taaccüb etti ve dedi:

– Geçen sene deli idin, bu senede mi delisin?

Bediüzzaman:

– İnsan başkasına karşı kesr-i nefis için hakikatı ketmedebilir. Fakat babadan daha muhterem olan üstadına karşı hakikat-ı mahzdan başka bir şey söyleyemez. Emrederseniz, söylediğim kitablardan beni imtihan ediniz der.

Molla Fethullah hangi kitabdan sordu ise, cevabını güzelce verir.

Bunun üzerine bu muhavereyi dinliyen ve bir sene evvel Saidin hocasının hocası bulunan Molla Ali-i Suran namındaki zat, kendilerinden ders almaya başladı.

Molla Fethullah:

– Pek âlâ, zekâda harikasınız, fakat hıfzınız nasıldır? Makamat-ı Harîriyeden birkaç satırını iki defa okumakla hıfzedebilir misiniz? diyerek kitabı uzatır.

Molla Said alarak, bir yaprağını bir defa okumakla hıfzetti ve okudu.

Molla Fethullah:

– Zekâ ile hıfzın ifrat derecede bir kimsede tecemmuu nâdirdir, diyerek hayrette kaldı.

Bediüzzaman orada iken, Cem'ül-Cevâmi' kitabını, günde bir iki saat iştiğal etmek üzere bir haftada hıfzetti. Bunun üzerine Molla Fethullah şu kelâmı söyliyerek kitabın üzerine yazdı:

--- sh:»(T:37) ↓ -----

قَدْ جَمَعَ فِي حَفْظِهِ جَمْعُ الْجَوَامِعِ جَمِيعَهُ فِي جُمُعَةٍ

Bu hâl Siirt'de şüyû bulmuş ve Molla Fethullah, ulemaya:

– Bizim medreseye gayet genç bir talebe geldi. Her ne sual ettimse bilâ-tevakkuf cevab verdi. Bu yaşda zekâsına ve ilmine ve fazlına hayran kaldım diyerek pek çok medheder. Bunun üzerine ulema bir yerde toplanarak Bediüzzamanı davet ederler. Bediüzzaman intihab ettikleri bütün suallerine bilâ-tereddüd cevap verirken, Molla Fethullahın yüzüne bakıyordu. Sanki kitaba bakıyor gibi kendilerinden okuyarak cevab veriyordu. Bunu gören ulema, Bediüzzamanın harikulâde bir genç olduğuna hükmedip, faziletini takdir ve sena ettiler. Bu hâl etrafta işitilir. Ahali, kendisine veliyyullah derecesinde ihtiram eder ve o nazarla bakarlar. Bu vaziyet, ikinci derecede bulunan bir takım âlim ve talebelerin rekabetlerini arttırdı. Genç, tecrübesiz talebelerden bir kısmı, ilmen mağlûb edemedikleri Bediüzzamanı kavga yoluyla iskât etmek teşebbüsünde bulunmuşlarsa da, mes'eleden haberdar olan Siirt ahalsi, kendisini kurtarmak için gelmişler. Ahali nazarında büyük mevkii olduğu için, derhâl muarızların ellerinden kurtarılmış ve bir odaya bırakılmış ise de Bediüzzaman, mesleklerine olan fevkalâde muhabbetinden, muarızları bulunan talebe ve ehl-i ilmin câhillere hedef olmamasını temin için kendisi odadan çıkıp muarızları tarafından telef edilse bile ehl-i ilmin işine cahillerin karışmamasını müdafaa eder. Bu ihtilâfı kaldırmak maksadiyle herhangi bir talebeye:

– Beni öldürünüz, ilmin haysiyetini muhafaza ediniz! diyerek yüzünü çevirmiş ise de hiçbir talebe kendisine hücum etmemiş ve nihayet ihtilâf bertaraf edilmiştir. Siirt mutasarrıfı, kendisini muhafaza etmek üzere yanına çağırdığı ve o talebeleri nefyedeceği haberini tebliğ etmeye gönderdiği jandarmaya karşı Bediüzzaman:

– Biz talebeyiz, birbirimizle döğüşürüz, barışırız. Binaenaleyh, mesleğimiz haricinde bulunan birisinin bize karışması muvafık olmadığından gelemiyeceğim ve hata da benimdir. Cevabında bulunarak jandarmaları reddetmiştir.

Bu esnada on beş, on altı yaşlarında bulunuyordu. Lâkin kuvve-i bedeniyece pek çevik ve metindi. "Said-ül-Meşhur" lâkabiyle yâdediliyordu.

--- sh:»(T:38) ↓ -----

Siirt'de, kendisiyle mücadele etmek isteyen bütün arkadaşlarına karşı hazır bulunduğu ve aynı zamanda sorulacak bütün suallere cevap vereceğini, kimseye soru sormayacağını ilân etti. Sonra tekrar Bitlise geldi. Bitlis'de bir iki şeyh hanedanının, âlim ve talebelerin arasında geçimsizlik olduğunu işitir. Fesadı netice veren sözlerin, bilhassa gıybetin İslâmiyete yakışmadığını onlara ihtar edince; Molla Saidi, Şeyh Emin Efendiye şikâyet ederler. Şeyh Emin ise:

– Henüz çocuk olduğundan, kabil-i hitab değildir, der.

Bu söz Molla Saide tebliğ edildiği anda, zaten bu gibi sözlere fitraten tahammülsüz olduğundan Şeyh Emin Efendinin huzuruna çıkarak elini öper; ve:

– Efendim, beni imtihan ediniz; kabil-i hitab olduğumu isbat etmek isterim, der.

Şeyh Emin Efendi mütenevvi ilimlerden ve en müşkül mes'elelerden on altı soru tertip ederek sorar. Molla Said, soruların umumuna cevap verdikten sonra, Kureyş Camiine gider, ahaliye va'z ve nasihat etmeye başlar. Bunun üzerine Bitlis ahalisinin bir kısmı Molla Saide, bir kısmı da Şeyh Emin Efendiye yardım etmek isterler. Bundan dolayı, vali, büyük bir vukuata meydan vermemek için Bediüzzamanı nefyeder. Bu defa da Şirvana gider. Zaten infirad eden böyle zatların muarızları pek çok bulunur. Bilhassa mücadele-i ilmiyede mağlûb düşenlerden bazı zâhir hocalar, Molla Saidi ahali nazarında küçük düşürmek için var kuvvetleriyle çalışıyorlardı. Her hususatını tecessüs ettirirlerdi. Bir gün nasılsa, kazaen sabah namazını geçirmiş. Buna vakıf olan hasımları, "Molla Said, namazı terketmiştir." diyerek ahali arasında işâada bulundular. Molla Saidden soruldu ki:

– Niçin herkes bunu böyle söylüyor?

Molla Said:

Evet, esassız bir şey âlemin içinde çabuk yayılmaz. Hata bendedir. Onun için, iki cezaya uğradım: Birisi Allahın itabı, diğeri nâsın ta'rizi. Bunun esas sebebi ise, geceleyin âdet edindiğim vird-i şerîfi terkettiğimdir. İşte âlemin ruhu bu hakikata temas etmişse de, tamamını

--- sh:»(T:39) ↓ -----

kavrayamayarak ismini bilemeyip Şu vechile hatayı isimlendirmişler, cevabını verir.

Őirvanda bulunduğu sırada Siirt civarından birisi gelerek:

– Aman efendim, Siirt'e bir çocuk gelmiş, kendisi on dört - onbeş yaşında, umum ulemayı ilzam etti. Şunu ilzam etmek için sizi davete geldim, der.

Molla Said de Şu davete icabet ederek Siirte gitmek için hazırlanır. Yola düşerler, iki saat gittikten sonra, o küçük hocanın evsaf ve kıyafetini sorar. O adam:

– Efendim, ismini bilmiyorum; fakat ilk gelişte derviş kıyafetinde olup omuzunda bir posteki vardı. Bilâhare talebe kıyafetine girdi ve umum ulemayı ilzam etti.

Bunu dinlediğinde, kendisinden bahsettiğini ve bir sene evvelki kendi vukuatının Şimdi civar köylerde Şüyû bulduğunu anlayarak geriye döner, davete icabet etmez.

Bilâhare Siirt'e bağlı Tillo kasabasına gitti. Meşhur bir türbeye kapandı. Orada harika olarak Kamus-u Okyanus'u Bâb-üs-Sin'e kadar hıfzetti. Ne fikre binaen kamusu hıfzettiği sorulduğunda:

– Kamus her kelimenin kaç mânaya geldiğini yazıyor; ben de bunun aksine olarak her mânaya kaç kelime kullanıldığını gösterir bir kamus vücuda getirmek merakına düştüm, cevabında bulundu. Mezkûr türbeye kapandığı vakit küçük biraderi Mehmed, yemeğini getiriyordu. Yemek içindeki taneleri kubbenin etrafında bulunan karıncalara vererek kendisi ekmeğini yemeğin suyuna batırarak kanaat ediyordu.

– Neden dolayı taneleri karıncalara veriyorsun? denildiğinde,

– Bunlarda hayat-ı içtimaiyeye malikiyet ve fevkalâde vazifeşinaslık ve çalışma bulunduğunu müşahede ettiğim için cumhuriyet perverliklerine mükâfaten kendilerine muavenet etmek istiyorum, cevabında bulunmuştur... (Hâşiye).

(Hâşiye): 1935 de Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde "Cumhuriyet hakkında fikrin nedir?" sualine cevaben:

- Eskişehir mahkeme reisinden başka daha sizler dünyaya gelmeden benim dindar bir cumhuriyetçi olduğumu elinizdeki tarihçe-i hayatım isbat eder, diyerek yukarıda zikredilen "Karınca hadisesini" anlatır ve Şöyle der:

Hulefa-yı Raşidîn herbiri hem halife, hem reis-i cumhur idi. Sıddık-ı Ekber, Aşere-i Mübeşşereye ve Sahabe-i Kirama elbette reis-i cumhur hükmünde idi. Fakat manasız isim ve resim değil, belki hakikat-ı adâleti ve hürriyet-i Şer'iyyeyi taşıyan mâna-yı dindar cumhuriyetin reisleri idiler.

--- sh:»(T:40) ↓ -----

Tillo'da iken, bir gece Şeyh Abdülkadir-i Geylâni (K.S.) Hazretlerini rüyasında görür. Geylâni Hazretleri (K.S.) kendisine hitaben:

– Molla Said! Mîran aşireti reisi Mustafa Paşaya gidiniz ve kendisini tarik-i hidayete davet ediniz; yaptığı zulümden vazgeçerek namaza ve emr-i mârufa müdâvim olmasını tavsiye ediniz. Aksi takdirde öldürünüz.

Molla Said, bu rü'yayı görür görmez, hemen tedarikini yaparak Mîran aşiretine doğru Tillodan hareket eder, doğruca Mustafa Paşanın çadırına girer. Paşa orada bulunmadığından, biraz istirahat eder. Sonra Mustafa Paşa içeri girer. Orada hazır olanların hepsi kıyam ettikleri halde Molla Said yerinden bile kımıldanmaz. Paşanın nazar-ı dikkatini celbedince, aşiret binbaşılardan Fettah Beyden kim olduğunu sorar. Fettah Bey, meşhur Molla Said olduğunu bildirir. Halbuki Paşa, ulemadan hiç hoşlanmazdı. Şüphesiz bunun üzerine daha fazla kızmış ise de izhar etmemişti. Molla Saide ne için buraya geldiğini sorunca, Molla Said cevaben:

– Seni hidayete getirmeye geldim. Ya zulmü terkedip namazını kılacaksın veyahud seni öldüreceğim! demesinden paşa hiddetlenerek dışarı çıkar. Biraz dolaştıktan sonra yine çadıra girer ve Molla Saide ne için geldiğini tekrar sorar. Molla Said:

– Sana söyledim ya.. onun için geldim, der. Mustafa Paşa çadırın direğinde asılı bulunan Saidin kılıncına işaret ederek:

– Bu pis kılınçla mı?

Bediüzzaman:

– Kılınç kesmez, el keser cevabında bulunur.

Mustafa Paşa; tekrar dışarıya çıkarak biraz gezindikten sonra içeriye girer. Bediüzzamana:

--- sh:»(T:41) ↓ -----

– Benim Cezirede çok âlimlerim var; eğer hepsini ilzam edebilirsen senin dediğini yaparım, eğer ilzam edemezsen seni Fırat Nehrine atarım.

Molla Said:

– Bütün ulemayı ilzam etmek benim haddim olmadığı gibi, beni de nehre atmak senin haddin değildir. Fakat ulemaya cevap verince sizden birşey isterim ki, o da mavzer tüfeğidir. Şayet sözünde durmazsan, seni onunla öldüreceğim, der.

Bu muhavereden sonra Paşa ile birlikte atlarla Cezîreye giderler. Yolda, Paşa, kat'iyen Molla Saidle konuşmaz. Bani Hanı dedikleri mevkie gelince, yorgunluğundan Molla Said orada biraz yatar; uykudan uyanır uyanmaz etrafında bütün Cezîre âlimlerinin, kitabları ellerinde beklediklerini görür. Biraz görüştükten sonra çay ikram edilir. Cezîre âlimleri Molla Saidin şöhretini işittikleri için, mebhût ve hayran bir vaziyette çaylarını bile unutarak Molla Saidin sualine intizar etmekte idiler. Molla Said ise kendi çayını içtikten sonra dalgın dalgın karşısında bulunan bir - iki âlimin çayını da içer, onlar farkedemezler. Mustafa Paşa, hocalara hitaben:

– Ben okumuş değilim, fakat Molla Said ile mücadelenizde mağlûb olacağınızı şimdi anlıyorum. Zira bakıyorum ki, siz düşünmekten çaylarınızı unuttuğunuz halde, Molla Said kendi çayını içtikden başka iki üç bardak da sizin çayınızı içti.

Bunun üzerine, biraz lâtife ettikten sonra Molla Said bu alimlere karşı:

– Efendiler! Bendeniz vâdetmişim, hiç kimseye sual sormam, binaenaleyh suallerinize muntazırım, der.

Bu hocalar kırk kadar sual sorarlar. Umumuna cevap verdikten sonra her nasılsa Molla Said bir sualin cevabını yanlış söylediği halde karşısındakiler doğru telâkki ederek tasdik etmişlerdi. Meclis dağılınca Molla Said hatırlar, hemen arkalarından koşarak:

– Affedersiniz, bir sualin cevabını yanlış söylediğim halde farkına varmadınız, diyerek cevabını tashih eder.

Hocalar dediler:

--- sh:»(T:42) ↓ -----

– İşte şimdi hakkıyla bizi tam ilzam ettiniz!

Sonra o hocalardan bir kısmı Molla Saidden ders almaya gelirler.

Bundan sonra Mustafa Paşa, ahdedtiği mavzer tüfeğini hediye eder ve namaz kılmaya başlar.

Molla Said, ilimdeki emsalsiz harika istidadı derecesinde vücudca da gayet idmanlı ve kuvvetli idi. Güreş tutmaktan pek hoşlanırdı. Medreselerde bulunan umum talebelerle güreşirdi. Hiçbirisi güreşte bile onu mağlûp edemezdi.

Mustafa Paşa ile bir gün at yarışına çıkarlar. Fakat kasdî olarak Mustafa Paşa gayet serkeş ve talimsiz ve hiç binilmemiş bir at hazırlanmasını emreder. Molla Saide binmek için verir. (Allahu a'lem, attan düşüp ölmesini istemiş.) On altı yaşında bulunan Molla Said, serkeş atı biraz dolaştırdıktan sonra koşturmayı arzu eder. At, onun verdiği istikametten çıkarak başka bir istikamete doğru koşar. Var kuvvetiyle durdurmak ister ise de muvaffak olamaz. Nihayet çocukların bulunduğu yere gider. Cezîre ağalarından birisinin oğlu yol üstünde iken hayvan iki ayağını kaldırıp çocuğun omuzları arasına vurunca çocuk yere düşerek hayvanın ayakları altında çırpınmaya başlar. Nihayet etraftan imdada ulaşırlar. Çocuğu hareketsiz ölü suretinde görünce Molla Saidi öldürmek isterler. Ağanın hizmetçileri hançerlerini çekince, Molla Said hemen rovelverine el atar ve adamlara hitaben:

– Hakikata bakılırsa, çocuğu Allah öldürmüştü; zâhire bakılırsa, at öldürmüştü; sebebe bakılırsa, Kel Mustafa öldürmüştü, çünkü bu atı bana o verdi. Durunuz, ben gelip çocuğa bakayım, ölmüş ise sonra muharebe edelim, diyerek atdan inerek çocuğu kucaklar; çocukta hareket görmeyince soğuk suyun içine batırıp çıkarır. Çocuk gülerken gözünü açar. Bunun üzerine bütün ahali mütehayyir kalırlar. Bu acib vak'a üzerine bir müddet Cezire'de kaldıktan sonra, talebesi Molla Salih ile bedevî arabaların meskeni olan Biroya giderler. Orada biraz kalınca tekrar Mustafa Paşa'nın eskisi gibi zulme başladığını işitir, yanına gider ve ona nasihat eder, tehdit eder. Bir gün bir münakaşa arasında Mustafa Paşaya:

– Yine mi zulme başladın, seni Hak namına öldüreceğim! tehdidinde bulunur. Paşa'nın kâtibi ortaya atılır.

--- sh:»(T:43) ↓ -----

O sırada Molla Said, Mustafa Paşayı zulmünden dolayı çok tahkir eder.

Paşa bu tahkire tahammül edemiyerek, öldürmek için üzerine hücum eder; fakat Mîran ağaları zabtederler. Nihayet Mustafa Paşanın oğlu Abdülkerim Molla Saide yaklaşarak:

– Onun akidesi yanlıştır; rica ederim, şimdilik buradan başka yere teşrif ediniz, der.

Abdülkerimin sözünü kırmaz, yalnız olarak, bedevilerin meskeni olan Biro Çölüne doğru hareket eder. Yolda bedevî eşkiyalarına tesadüf eder. Bedevilerin silâhları mızrak ve Molla Saidin silâhı mavzer olduğundan, eşkiyalara doğru kurşun atmaya başlar, eşkiyalar çekilirler. Yoluna devam ederken ikinci çeteye tesadüf eder. Bu defa eşkiyalar çok olduğundan etrafını çevirirler. Kendisini öldürecekleri sırada içlerinden birisi tanıyarak:

– Ben bunu Mîran aşiretinin içinde gördüm. Bu meşhur bir adamdır deyince, derhal bedeviler çekilerek kusurlarının af buyrulmasını dilerler. Ve korkulu olan yerlerde kendilerine muhafızlık yapmak istemişlerse de Molla Said reddedip, yalnız olarak yoluna devam eder. Birkaç gün sonra Mardine gelir. Mardin uleması muarazaya kalkıştırlarsa da muvaffak olamazlar, evlâtları yaşında olan genç Saidde harika bir şekilde ilmî kudreti görünce kendilerine üstad kabul ederler.

Bu esnada, Mardine gelen iki talebeye tesadüf etti. Bunlardan birisi, Cemâleddin-i Efganîye mensub olup; diğeri, tarikat-ı Sünûsiyeden idi. Bunlar vasıtasıyla hem Cemâleddin-i Efganînin mesleğine, hem de tarik-i Sünûsiye aşinalık peyda etti.

Molla Said çok genç yaşta iken siyasî hayata atılır, vatan ve millete hizmete başlar. İlk hayat-ı siyasiyesi Mardin'de başlamıştır. Bunun üzerine bir mutasarrıfın pençe-i kahriyle, elleri bağlı, muhafız nezaretinde Bitlise nefyedildi. Jandarmalarla yolda giderken namaz vakti gelir. Namaz kılmak için, kayıdların açılmasını jandarmalara ihtar eder. Jandarmalar kabul etmeyince, demir kayıdları bir mendil gibi açarak önlerine atar, jandarmalar, bu hali keramet addedip hayretler içinde kalırlar. Teslimiyetle, rica ve istirham ile:

--- sh:»(T:44) ↓ -----

– Biz şimdiye kadar muhafızınız idik, bundan sonra hizmetçiniziz! derler (*).

Bitlis'de iken bir gün kendilerine vali ile bir kısım me'murların içki içtikleri ihbar olununca, hiddetlenerek:

– Bitlis gibi dindar bir memlekette hükûmeti temsil eden bir zatın irtikâb ettiği bu muameleyi kabul edemem! Diyerek içki meclisine gider. Evvelâ içki hakkında bir Hadis-i Şerif okuduktan sonra pek acı sözler söyler; valinin vurdurmak için işaret etmesi ihtimaline binaen de bir elini rovelverinin bulunduğu yerde tutar. Fakat vali fevkalâde mütehammil ve hamiyetli bir zat olduğundan, kat'iyyen ses çıkarmaz. Oradan ayrılınca valinin yaveri Genç Saide:

– Ne yaptınız? Söyledikleriniz, idamınızı mucibdir, der.

Genç Said:

– İdam hayalime gelmedi, hapis ve nefiy zannedirdim. Her ne ise, bir münkeri defetmek için ölürsem ne zararı var? cevabında bulunur.

Oradan avdetinden bir iki saat sonra, iki polis vasıtasıyla vali kendisini istetir. Valinin odasına girerken; vali hürmet ve tâzimle genç Saidi karşılayarak, elini öpmek ister. İltifatla yer göstererek:

– Herkesin bir üstadı vardır. Sen de benim üstadımsın, der.

Genç Said, fıtraten, bir kanun altında yaşamayı ve harekâtının tahdit olunmasını sevmez, her halinde, her hareketinde gayet serbest olmasını arzu eder ve daima: "Ben, hürriyet ve serbestiyetimi hiçbir keyfî kanunla tahdit ettirmem." derdi. Bunun içindir ki, ilk İstanbul'a teşriflerinde yine her kayıddan uzak kalmakta ısrar etmiş ve hayatının bütün safhalarında bu vaziyet müşahade edilmiştir. Ondaki bu serbestiyet ve hürriyet aşkı, hayatının yarısından

(*) Bir gün Bediüzzamana soruldu:

- Kaydı nasıl açtın?

Dedi:

- Ben de bilmem. Fakat, olsa olsa namazın kerametidir.

--- sh:»(T:45) ↓ -----

sonra Avrupa'dan gelen müdhiş bir dalâlet ve zındıka taarruzuna karşı koymayı ve felsefe-i tabiiyyeden doğan dehşetli bir istibdad-ı mutlakın hilâf-ı Kur'an prensiplerine boyun eğmemeyi, onlara itaat etmemeyi ve hakikî hürriyet-i meşrua olan İslâmî hürriyet ve medeniyete çalışmayı netice vermiştir.

Molla Said, Bitliste iken on beş - on altı yaşlarında idi. Henüz sinn-i bülûğa vâsıl olmuştu. O zamana kadar bütün malûmatı sünühat kabilinden olduğu için uzun uzadıya mütalâaya lüzum görmezdi. Fakat o zaman sinn-i bülûğa vâsıl olduğundan mı veyahut siyasete karıştığından mı, her nedense eski sünühat yavaş yavaş kaybolmağa başladı. Bunun üzerine her türlü fenne ait eserleri tetkike koyuldu. Bilhassa Din-i İslâma vârid olan şek ve şüpheleri reddetmek için "Metâli" ve "Mevâkif" nam eserler ile ulûm-u âliye (الیه) (Sarf, Nahiv, Mantık vesaire) ve âliyeye

(عالیه) (Tefsir ve İlm-i Kelâm) a dair kırk kadar kitabı iki sene zarfında hıfzeyledi. Hattâ, her gün okumak şartıyla, hıfzettiği kitabların üç ayda bir kere devrine muvaffak oluyordu. Molla Saidin iki mûtezat hâli vardı:

Birincisi: Fikrinin münkeşif bulunduğu vakitler ki; her ne eline alırsa, onu anlamaması mümkün değildi.

İkincisi: Fikrinin münkabız bulunduğu vakitler ki; mütalâa değil, konuşmaktan bile hoşlanmazdı.

Molla Said, günde bir iki cüz okumak suretiyle Kur'anı hıfza başladı. Her gün iki cüz ezber etmekle, Kur'anın mühim bir kısmını hıfzına aldı, fakat iki sünühat ile, tekmili müyesser olmadı:

Birincisi, Kur'anın çok sür'atle okunması bir hürmetsizlik olmasın diye; **ikincisi,** Kur'an hakaikının hıfzının daha ziyade lüzumu var diye kalbine gelmiş. Onun için Kur'an hakaikının anahtarı olacak ve şüpehata karşı muhafaza ve mukabele edecek hikmet ve fûnun-u İslâmiyeye dair kırk risaleyi iki senede hıfzına aldı. Her gün bir parça ezberden okumak suretiyle, hepsini üç ayda ancak devrediyordu.

"Mirkat" ismindeki kitabı, haşiye ve şerh olmaksızın hıfzetameye başladı. Bilâhare eline geçen mezkûr kitabın haşiye ve şerhi ile

--- sh:»(T:46) ↓ -----

kendi nokta-i nazarını karşılaştırmış, bütün mes'eleler muvafık olup ancak üç kelime tevafuk etmemiş. Bu tevcihleri de ulemanın tahsinine mazhar olarak kabul edilmiştir.

Bir gün Bitlis meşâyihinden Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretlerinin kendilerine beddua ettiğini birisi yalandan söyler. Bunun üzerine müşarünileyhi ziyarete gider. Şeyh Hazretleri, Molla Saide iltifat eder, teberrüken bir ders verir. İşte Molla Saidin en son aldığı ders bu olmuştur.

Bir gece Molla Said, rüyasında Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretlerini görür. Kendisine hitaben:

– Molla Said; gel beni ziyaret et, gideceğim demesi üzerine hemen gider; ziyaret eder. Ve şeyhin uçup gittiğini görünce, uyanır. Saate bakar, saat gecenin yedisidir. Tekrar yatar. Sabahleyin Şeyhin hanesinden matem seslerinin yükseldiğini işitir, oraya gider ve Şeyh Hazretlerinin gece saat yedide vefat ettiğini haber alır.

أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ آمِينَ

Mahzun olarak geriye döner.

Molla Said Şarkın büyük ülema ve meşâyihinden olan Seyyid Nur Mehmed, Şeyh Abdurrahman-ı Tâgî, Şeyh Fehim ve Şeyh Mehmed Küfrevî gibi zevat-ı âliyenin herbirisinden ilm-i irfan hususunda ayrı ayrı derslere nail olduğundan, onları fevkalâde severdi. Ülemadan Şeyh Emin Efendi, Molla Fethullah ve Şeyh Fethullah Efendilere de ziyade muhabbeti vardı.

Vanda mâruf ulema bulunmadığından, Hasan Paşanın daveti üzerine Molla Said Van'a gitti. Van'da onbeş sene kalarak, aşâirin irşadı için aralarında seyahatla tedris ve tederrüs vazifesiyle hayat geçirdi. Vanda bulunduğu müddet, vali ve me'murîn ile ihtilât ederek, bu sırada, yalnız eski tarzdaki İlm-i Kelâmın İslâm Dini hakkındaki şek ve şüphelerin reddine kâfi olmadığına kanaat hasıl etmiş ve fününun tahsiline lüzum görmüştür (Hâşiye).

(Hâşiye): Bediüzzamanın çok genç yaşındaki bu vukufiyeti, onun istikbaldeki çok muazzam hizmet-i Kur'aniye ve İslâmiyesi için hazırlanmasını te'min etmiştir. Bu kanaatını o zaman izhar ettiğinden otuz - kırk sene sonra, İlm-i Kelâmda bir teceddüd yapan Risale-i Nur külliyatının te'lifine Cenab-ı Hak muvaffak eylemiştir.

--- sh:»(T:47) ↓ -----

Bu kanaatı hasıl ettiği o zamanda, ulûm-u müsbete denilen bütün fenleri tettebbua başlayarak pek kısa bir zamanda Tarih, Coğrafya, Riyaziyat, Jeoloji, Fizik, Kimya, Astronomi, Felsefe gibi ilimlerin esaslarını elde etmiştir. Bu ilimleri bir hocadan ders alarak değil, yalnız kendi mütalâası sayesinde hakkiyle anlamıştır. Meselâ; bir Coğrafya muallimini, mübaheseye girişmeden evvel, yirmi dört saat içerisinde eline geçirdiği bir coğrafya kitabını hıfzetmek suretiyle, ertesi gün Van Valisi merhum Tahir Paşanın konağında onu ilzam eder. Ve yine aynı surette bir muaraza neticesinde beş gün zarfında Kimya-yı Gayr-ı Uzvîyi (İnorganik Kimya) elde ederek, Kimya muallimiyle muarazaya girer ve onu da ilzam eder. İşte pek genç yaşındaki mezkûr harikulâdeliklere ve bahr-ı umman halinde bir ilme malikiyetine şahid olan ehl-i ilim, Molla Saide "Bediüzzaman" lâkabını vermiştir. Bediüzzaman, Van'da bulunduğu müddet zarfında, o zamana kadar edindiği fikir ve mütalâalar ve ilmî ve dinî tedris usullerini görmek ile, ve zamanın ihtiyac-ı zarurîlerini nazar-ı itibara almakla kendisine mahsus bir usul-ü tedris icad eder. Bu da, hakaik-i diniyeyi asrın fehmine uygun en yeni izah ve beyan tarzlarıyla isbat etmek suretiyle talebelerini tenvir etmektir.

Molla Said, Van'da bulunduğu zamanlarda, bazı hususlarda o havalinin ulemasına muhalif bulunuyordu. (Hâşiye). Bu hususlar şunlardır:

1- Kat'iyyen hiç kimseden hediye olarak para almamak ve maaş bile kabul etmemek. Evet hayatta hiçbir maddî mülkiyeti olmayıp, fakir ve kimsesiz ve daimî nefiy ve hapislerle çok sıkıntılı ve dehşetli musibetler içerisinde yaşadığı halde kimseden para ve mukabelesiz hediye almadığı, bilmüşahede görülmüştür.

2- Hiçbir âlimden سوال sormamak. Yirmi sene zarfında, daima ancak sorulara cevap vermişti. Bu hususda kendileri derlerdi ki: "Ben ulemanın ilmini inkâr etmem; binaenaleyh kendilerinden سوال sormak fazladır. Benim ilmimden şüphe edenler varsa sorsunlar, onlara cevap vereyim."

(Hâşiye): Aynı vaziyet, seksen senelik hayatında da devam etmiştir.

--- sh:»(T:48) ↓ -----

3- Yanında bulunan talebelerini aynı kendisi gibi zekât ve hediye almaktan menetmek. Onları da yalnız Rıza-yı İlâhî için çalıştırırdı. Hattâ çok zamanlar, talebelerini kendi iâşe ederdi.

4- Daima mücerred kalmak ve dünyada hiçbir şeyle alâka peyda etmemek. Bunun içindir ki: "Bütün malımı bir elimle kaldırıp götürebilmeliyim" demiştir. Bu halin sebebi sorulunca " Bir zaman gelecek, herkes benim halime gıpta edecektir. Sâniyen, mal ve servet bana lezzet vermiyor; dünyaya ancak bir misafirhane nazariyle bakıyorum." derdi.

Van'da bulunduğu vakit, merhum vali Tahir Paşa, Avrupa kitaplarını tettebbu ederek kendisine sualler tertib edip sorardı. Bunların hiçbirisini görmediği ve Türkçeyi de yeni konuşmağa başladığı halde, cevabında tereddüt etmezdi. Bir gün kitabları görür ve Tahir Paşa'nın bunlardan soru tertib ettiğini anlayarak az bir zamanda kitapların muhtevasını elde eder.

O zamanda en büyük gaye ve düşüncesi, Mısır'daki Câmî-ül-Ezhere mukabil Bitlis ve Van'da "Medreset-üz-Zehra" isminde bir dârülfünun vücuda getirmektir. Bu teşebbüsünü kuvveden fiile çıkarmak niyetinde olup bunu tasarlıyordu.

Van'da yaz zamanlarını, Bâşit ve Beytüşşebab namındaki yaylalarda geçiriyordu. Bir gün Tahir Paşa'ya, mezkûr dağların başında Temmuzda bile buz bulunduğunu söyler. Tahir Paşa itiraz eder ve "Temmuzda kat'iyyen oralarda buz bulunmaz." iddiasında bulunur. Yaylada iken bir gün bunu hatırlıyarak Tahir Paşaya yazdığı ilk Türkçe mektubunda der:

– Ey Paşa! Bâşit başında buz tuttu. Görmediğin şeyi inkâr etme. Her şey senin malûmatında münhasır değildir, vesselâm!

Molla Said, aşiretler arasında olan herhangi bir geçimsizliği işitince hemen müdahale ederek, irşad yoliyle her iki tarafı da derhâl barıştırdı. Hattâ hükûmetin bile barıştırmaktan âciz kaldığı Şeker Ağa ile Miran Reisi Mustafa Paşayı barıştırdı. Ve Mustafa Paşaya:

– Daha tövbe etmedin mi? Diye sorunca, Mustafa Paşa da cevaben:

--- sh:»(T:49) ↓ -----

– Seydâ! Ne söylerseniz, sözünüzden çıkmam demiştir.

Mustafa Paşa, at ile para teberru etmek ister. Bediüzzaman redderek:

– Şimdiye kadar kimseden para almadığımı işitmediniz mi? Bahusus sizin gibi zâlimden nasıl para alırım? Ve siz galiba tövbenizi bozdunuz, şu takdirde Cezireye ulaşamazsınız, demiştir.

Ve hakikaten Cezireye yetişmeden yolda öldüğünü haber alır.

Bediüzzaman, riyaziyede harikulâde bir sür'at-i intikale malik idi. Herhangi bir müşkül mes'eleyi, zihnen hemen hallederdi. Hattâ Cebir Mukabele ilminde bir risale te'lif etmişti. Tahir Paşa nezdinde hesab mes'eleleri münakaşa mevzuu olduğunda hesaba dair hangi mes'ele bahsedilse, başkaları ve en mâhir kâtibler neticeyi bulamadan, Molla Said zihnen çıkarıyordu. Çok defalar böyle yarışlara girer ve umumunda daima birinci gelirdi. Bir defasında şöyle bir sual sordular:

– Onbeş müslim, onbeş gayr-ı müslim farzedilerek, birbiri ardına dizilince bunlara yapılacak her kur'ada gayr-ı müslime isabet etmesi matlubdur. Nasıl taksim edilir?

Bu suale cevaben:

– Bunların yüz yirmi dört vaziyet-i muhtemelesi vardır, diyerek yapar.

Hem de der:

– Bundan daha müşkülünü de kendim icad ederim. İki bin beşyüz vaziyet-i muhtemeleye göre yaparım.

İki saat zarfında yüz adamdan elli adet gayr-ı müslimi o vaziyette taksim eder ki, daima kur'ayı gayr-ı müslime düşürür. Ve hattâ beşyüz gayr-ı müslim olmakla ikiyüz ellibin vaziyet-i muhtemele üzerine bir mesele çıkarttı ve Tahir Paşaya göstererek bir risale şeklinde yazdı (Hâşiye).

Bediüzzaman, Van'da bulunduğu zamanlarda, vali Tahir Paşa ile bazı gazetelerden havadis okurdu. Bilhassa İslâmiyeti alâkadar eden

(Hâşiye): Maatteessüf o risale Van'da bir yangında yanmıştır.

--- sh:»(T:50) ↓ -----

Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Van'daki Horhor Medresesinin bahçesinden Van kalesi ve mağaraların görünüşü.

--- sh:»(T:51) ↓ -----

hususlara dikkat ederdi. Van'daki ikameti esnasında, Alem-i İslâmın vaziyetini bir derece öğrenmiş bulunuyordu. Bir gün Tahir Paşa bir gazetede şu müthiş haberi ona göstermişti. Haber şu idi:

İngiliz Meclis-i Meb'usasında Müstemlekât Nâzırı, elinde Kur'an-ı Kerîmi göstererek söylediği bir nutukta:

Bu Kur'ân, İslâmların elinde buldukça biz onlara hâkim olamayız. Ne yapıp yapmalıyız, bu Kur'ânı onların elinden kaldırmalıyız; yahut Müslümanları Kur'ândan soğutmalıyız, diye hitabede bulunmuş.

İşte bu müthiş haber, onda târifin fevkinde bir tesir uyandırmıştı. İstidadı şimşek gibi alevli, duyguları ve bütün letâifi uyanık ve ilim, irfan, ihlâs, cesaret ve şecaat gibi hârika inayet ve seciyelere mazhar olan Bediüzzamanın, bu havadis üzerine: "Kur'ânın sönmez ve söndürülmez mânevî bir güneş hükmünde olduğunu, ben dünyaya isbat edeceğim ve göstereceğim!" diye kuvvetli bir niyet ruhunda uyanır ve bu saikle çalışır. (Hâşiye).

(Hâşiye): Said Nursî, altmış beş sene evvel Van'da Vali Tahir Paşanın yanında iken okuduğu bir gazetede, İngiliz Müstemlekât Nazırının İngiliz Meclis-i Mebusasında elinde Kur'anı göstererek: "Bu Kur'an, müslümanların elinde kaldıkça biz onlara hakikî hâkim olamayız. Ya Kur'anı ortadan kaldırmalıyız, veya onları Kur'andan soğutmalıyız" sözü üzerine, ruhunda bir feveran ve nihayetsiz bir gayret uyanır. Kur'anın bir mu'cize olduğunu isbat ederek her tarafa neşretmek ve kâfirleri tam susturmak ister; buna kat'î karar verir. Van'da bulunduğu onbeş sene müddet içerisinde hıfzına aldığı seksenden ziyade kitabı ezbere devrettiği gibi, Alem-i İslâmın hâl-i hazırda durumu hakkında da gerekli her türlü malûmatı elde eder.

Nazirsiz bir allâme olan Bediüzzaman, daha genç yaşında görünen müstesna zekâ ve ilminden de anlaşıldığı gibi, sair emsâlleri fevkinde kendisine ayrıca hikmet-i Kur'aniye talim edilmişti. Kendisi, asr-ı hâzırın ihtiyacını karşılayacak, zamanın ilmî ve edebî seviyesinin fevkinde bütün dünyaya Kur'anın mu'cize olduğunu isbat ve herkesi ikna edebilecek bir kabiliyet, metanet, emel ve fedakârlık taşıyordu.

Bir buğday tanesi kadar çam çekirdeğinden dağ gibi bir ağacın zuhuru, Kudret-i İlâhiyeyi açıkça gösterdiği gibi; maddî hiçbir kuvvete sahip olmayan, bilakis mazlum ve bir nevi elleri kolları bağlı bir vaziyette Bediüzzamanın çekirdek- misâl hayatı ve hizmetiyle tarihin en dehşetli bir devrinde hem Anadolu, hem âlem-i islâm, hem dünyanın ekserisine de maddeten te'sir edecek ve zihniyetlerini değiştirecek manevî küllî ve cihanşümûl bir inkişâfın zuhuru; aynen bir kudret-i mutlaka ve istihdam-ı İlâhî ve sevk-i Rabbanî ile olduğu akla ve kalbe görünmektedir.

--- sh:»(T:52) ↓ -----

Bediüzzaman; Şarkî Anadolu'da "Medresetüzzehra" namında bir dârülfünun açmak, ya Van'da veyahut da Diyarbakır'da dârülfünun derecesinde bir medrese tesisine çalışmak için İstanbul'a geldi. İstanbul'a gelişini bir muharrir şöyle tasvir etmişti: "Şarkın yalçın kayalıklarından, bir ateşpâre-i zekâ, İstanbul âfâkında tulû etti."

İstanbul'a gelmeden evvel bir gün Tahir Paşa:

– Şark ulemasını ilzam ediyorsun, fakat İstanbul'a gidip o denizdeki büyük balıklara da meydan okuyabilecek misin? demişti.

İstanbul'a gelir gelmez ulemayı münazaraya dâvet etti. Bunun üzerine İstanbuldaki meşhur âlimler grup grup ziyarete gelip sualler soruyorlar ve o hepsinin de cevaplarını sahih olarak veriyordu. Bundan maksadı, Şarkî Anadoludaki ilim ve irfan faaliyetine nazar-ı dikkati celbetmekti. Yoksa Molla Said, kat'iyen hodfüruşluğu sevmezdi. Her türlü gösteriş ve alâyişten müberra olarak hareket ederdi. İlim, cesaret, hâfıza ve zekâ itibariyle pek hârika idi. Aynı derecede belki daha ziyade olarak halis ve muhlis idi. Tasannû ve tekellüften katiyen hoşlanmazdı. İstanbuldaki ikametgâhının kapısında şöyle bir levha asılı idi: BURADA HER MÜŞKÛL HALLEDİLİR; HER SUALE CEVAP VERİLİR, FAKAT SUAL SORULMAZ.

Filhakika; bir eserinde tahdis-i nimet suretinde hizmet-i îmaniyeye ait inayet-i İlâhiyyeden bahsederken şöyle der:

"Eski harb-i umumîde ve daha evvellerinde bir vâkıa-i sâdıka görüyorum ki: Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağının altındayım. Birden o dağ müthiş infilâk etti; dağlar gibi parçaları dünyanın her tarafına dağıttı. O dehşet içinde baktım ki, merhum validem yanımdadır. Dedim:

- Ana korkma, Cenab-ı Hakkın emridir. O hem Rahimdir, hem Hakîmdir.

Birden o hâlette iken baktım ki, mühim bir zat bana âmirane diyor ki:

- İ'caz-ı Kur'anı beyan et.

Uyandım, anladım ki: Bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra Kur'an etrafındaki surlar kırılacak. Doğrudan doğruya Kur'an kendi kendini müdafaa edecek. Ve Kur'ana hücum edilecek, i'cazı onun çelik bir zırhı olacak; ve şu i'cazın bir nev'ini, şu zamanda izharına haddimin fevkinde olarak benim gibi bir adam namzed olacak, ve namzed olduğumu anladım."

--- sh:»(T:53) ↓ -----

(Hâşiye).

İstanbulda grup grup gelen ulemanın suallerini cevaplandırıyor. Genç yaşında böyle bilâistisna bütün suallere cevap vermesi ve gayet mukni ve beliğ ifade ve hârîka hal ve tavırlarıyla, ehl-i ilmi hayranlıkla takdire sevkediyordu. Ve "Bediüzzaman" ünvanına bihakkın lâıyk görüyorlar ve bu fevkalâde zatı, bir "nâdire-i hilkat" olarak tavsif ediyorlardı.

Hattâ bu zamanlarda Mısır Câmi-ül-Ez'her Üniversitesi reislerinden meşhur Şeyh Bahîd Efendi İstanbula bir seyahat için geldiğinde; kürdistan'ın sarp, yalçın kayaları arasından gelerek İstanbul'da bulunan Bediüzzaman Said Nursî'yi ilzam edemeyen İstanbul uleması, Şeyh Bahîd'den bu genç hocanın ilzam edilmesini isterler. Şeyh Bahîd de bu teklifi kabul ederek bir münazara zemini arar. Ve bir namaz vakti Ayasofya camiinden çıkıp çayhaneye oturduğunda bunu fırsat telâkki eden Şeyh Bahîd Efendi, yanında ulema hazır bulunduğu halde Bediüzzaman'a hitaben:

مَا تَقُولُ فِي حَقِّ الْأُورُوبَائِيَّةِ وَالْعُثْمَانِيَّةِ

Yâni: –Avrupa ve Osmanlılar hakkında ne diyorsunuz, fikriniz nedir? der.

(Hâşiye): Burada şunu ilâveten beyan etmek icab eder ki: Said Nursî'nin hayatının son otuz - kırk senesinde, Din-i İslâma ve Kur'ana hizmet cihetinde fevkalâde bir rahmet ve inayetle Risale-i Nur ihsan edildiğinden, ve âlemşümûl bir mânevî cihad-ı diniye ve hizmet-i Kur'aniyede bulunduğundan anlaşılmuş ve sonra kendileri de bir mânevî ihtarla kaleme almışlardır ki, onun hayatı bir intizam dairesinde geçiyordu. Yâni, ileride mühim bir hizmet-i Kur'aniyede bulunacağı için, Cenab-ı Hak o hizmet-i Kur'aniyeye zemin hazırlamak hikmetiyle, Said'i fevkalhad şartlar içerisinde ve fevkalâde inayet altında harika bir zekâ ve deha ile mücehhez olarak istihdam ve istimâl ediyordu. Onun için, tarihçe-i hayatın başında beyan edildiği vecihle, onun hayat ve ahvâline bu nokta-i nazarla bakmak lâzımdır. Ve hatta kendisi hürriyetten evvel birçok talebelerine, dostlarına:

Bir nur görüyorum, istikbâle büyük ümitlerle bakıyorum diye, ehemmiyetli bir Kur'an hizmetinin vukubulacağını haber veriyordu. Bir hiss-i kablelvuku' ile Risale-i Nurun şimdiki mânevî hizmet-i Kur'aniye ve imaniyesini, o zamanları siyaset âleminde olacak zannedip bütün kuvvetiyle İstanbul'da siyaseti; dine Kur'ana âlet ederek çalışıyordu.

--- sh:»(T:54) ↓ -----

Şeyh Bahîd Efendinin bu sualden maksadı; Bediüzzaman'ın şek olmayan bir bahr-i umman gibi ilmini ve ateşpâre-i zekâsını tecrübe etmek değil, belki, zaman-ı istikbale ait şiddet-i ihatasını ve idare-i âlemdeki siyasetini anlamak idi. Buna karşı Bediüzzaman'ın verdiği cevap şu oldu:

انَّ الأوروپا حاملةٌ بالإسلامية فستلدُ يوماً
ما وإنَّ العثمانية حاملةٌ بالأوروبائية فستلدُ يوماً ما

Yâni "Avrupa, bir İslâm devletine hâmileler, günün birinde onu doğuracak; Osmanlılar da Avrupa ile hâmileler, o da onu doğuracak."

Bu cevaba karşı Şeyh Bahîd Hazretleri:

– Bu gençle münazara edilmez, ben de aynı kanaatteyim. Fakat bu kadar veciz ve belîğâne bir tarzda ifade etmek, ancak Bediüzzaman'a hasdır (1) demiştir.

Bediüzzaman'ın İstanbul'da hayatı, bir derece siyasetidir. Siyaset yoluyla İslâmiyete hizmet edilecek, diye kanaat besliyordu. Siyasî hayata karışması, İslâmiyete hizmet aşkının bir neticesi idi. Daima hürriyet taraftarı idi. Gördüğü haksızlıklardan dolayı Jön Türklere daima muhalefette bulunarak:

– Siz dini incittiniz, gayretullaha dokundunuz, şeriatı tezyif ettiniz; neticesi vahim olacaktır, diye izhar-ı muhalefetten çekinmiyordu.

Hürriyetten sonra mücahid arkadaşlarıyla beraber İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) Cemiyetini kurmuşlar, cemiyet pek kısa bir zamanda inkişafa başlamış, hattâ Bediüzzaman'ın bir makalesiyle Adapazarı ve İzmit havalisinde elli bin kişi cemiyete dahil olmuştu.

(1): Nitekim Bediüzzamanın dediği gibi; ihbaratın iki kutbu da tahakkuk etmiş, bir iki sene sonra Meşrutiyet devrinde şair-i İslâmiyeye muhalif çok âdât-ı ecnebiyeyi ahzetmek ve gittikçe Türkiye'de yerleştirmek; ve şimdi Avrupa'da Kur'ana ve İslâmiyete karşı gösterilen hüsn-ü alâka ve bilhassa bahtiyar Alman milletinde fevc fevc İslâmiyeti kabul etmek gibi hâdiseler, o ihbarı tamamiyle tasdik etmişlerdir.

--- sh:»(T:55) ↓ -----

Hürriyeti sû-i tefsir etmemek ve meşrutiyeti meşrutiyet-i meşrûa olarak kabul etmek lâzım geldiğini ileri sürerek bu hususta dinî gazetelerde makaleler neşrediyor ve hitabelerde bulunuyordu. Bu makale ve hitabeleri, emsalsiz denecek kadar belîğ ve mukni idi. Ehl-i ilim ve ehl-i siyaset, Said Nursî'nin bu yazılarından ve derslerinden çok istifade etmişlerdir. O zamandaki intibah-ı millîyi, Anadolu ve Asya'nın saadet-i dünyeviyesinin fecr-i sâdıkı olarak müjde veriyor, fakat elden kaçmaması için evâmîr-i Şer'iyyeyi çabuk imtisal etmenin zarurî olduğunu ileri sürüyordu. "Eğer meşrutiyeti hürriyet-i şer'iyye ile kabul etmezsek ve öyle tatbik edilmezse, elimizden kaçacak, müstebid bir idareye yerini terkedecek" diye ihtar ediyordu. O nutuk ve makalelerden nümune olarak cüz'î bir kısmını buraya dercediyoruz:

Bediüzzaman Said Nursî'nin ilân-ı hürriyetin üçüncü gününde irticalen söylediği ve sonra Selânik'te Hürriyet Meydanında tekrar ettiği ve o zamanın gazetelerinin neşrettikleri nutkunun suretidir.

Hürriyete Hitap

Ey hürriyet-i şer'î! Öyle müthiş ve fakat güzel ve müjdeli bir sada ile çağırıyorsun ki, benim gibi bir bedeviyi tabakat-ı gaflet altında yatmışken uyandırıyor. Sen olmasaydın, ben ve umum millet, zindan-ı esarete kalacaktık. Seni ömr-ü ebedî ile tebşir ediyorum. Eğer aynülhayat-ı şeriatı menba-ı hayat yapsan ve o cennette neşv ü nema bulsan; bu millet-i mazlûmenin de eski zamana nisbeten bir derece terakki edeceğini müjde veriyorum. Eğer hakkiyle seni rehber etse ve ağraz-ı şahsî ve fikr-i intikam ile sizi lekedat etmezse...

Yâ Rab! Ne saadetli bir kıyamet ve ne güzel bir haşır ki, vel-ba'sü ba'de-l mevt hakikatının küçük bir misalini bu zaman bize tasvir ediyor. Şöyle ki:

Asya'nın ve Rumeli'nin köşelerinde medfun olan medeniyet-i kadîme hayata başlamış; menfaatini mazarrat-ı umumiyyede arayan

--- sh:»(T:56) ↓ -----
ve istibdadı arzu edenler

يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

demeye başladılar. Yeni Hükûmet-i Meşrûtamız mu'cize gibi doğduğu için inşaallah bir seneye kadar,

تَكَلَّمَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا

sırtına mazhar olacağız. Mütevekkilâne, sabûrane tuttuğumuz otuz sene Ramazan-ı sükûtun sevabıdır ki, azabsız cennet-i terakki ve medeniyet kapılarını bize açmıştır. Hâkimiyet-i milliyenin beraat-i istihlâli olan kanun-u şer'î, hâzin-i cennet gibi bizi duhûle dâvet ediyor.

Ey mazlûm ihvân-ı vatan! Gidelim dâhil olalım! Birinci kapısı, şeriat dairesinde ittihad-ı kulûb; ikincisi, muhabbet-i milliye; üçüncüsü, maarif; dördüncüsü, sa'y-i insanî; beşincisi, terk-i sefahettir. Ötekilerini sizin zihninize havale ediyorum...

.....
Sakın ey ihvân-ı vatan! Sefahetlerle ve dinde lâübaliliklerle tekrar öldürmeyiniz. Ve bütün efkâr-ı fâsideye ve ahlâk-ı rezîleye ve desais-i şeytaniyeye ve tabasbusata karşı; şeriat-ı garrâ üzerine müesses olan kanun-u esasî Azrail hükmüne geçti, onları susturdu.

Sakın ey ihvân-ı vatan! İsrifat ve hilâf-ı şeriat ve lezaiz-i nâmeşrua ile tekrar ihya etmeyiniz! Demek şimdiye kadar mezarda idik, çürüyorduk. Şimdi bu ittihad-ı millet ve meşrutiyet ile rahm-i mâdere geçtik; neşvünema bulacağız. Yüz bu kadar sene geri kaldığımız mesafe-i terakkiden inşaallah mu'cize-i Peygamberî ile, şimendifer-i kanun-u şer'iyeye esasiyeye amelen ve burak-ı meşveret-i şer'iyeye fikren bineceğiz. Bu vahşet-engiz sahra-yı kebirî kısa zamanda tayyetmekle beraber, milel-i mütemeddine ile omuz omuza müsabaka edeceğiz. Zira onlar kâh öküz arabasına binmişler, yola gitmişler. Biz birdenbire şimendifer ve balon gibi mebâdiye bineceğiz, geçeceğiz. Belki, câmi-i ahlâk-ı hasene olan hakikat-ı İslâmiyenin ve istidad-ı fitrînin ve feyz-i imanın ve şiddet-i açlığın hazma verdiği teshil yardımıyla fersah fersah geçeceğiz. Nasıl ki vaktiyle geçmiştik.

Talebeliğin bana verdiği vazife ile ve hürriyetin ferman-ı mezuniyetiyle ihtar ediyorum ki:

--- sh:»(T:57) ↓ -----

Ey ebnâ-yı vatan! Hürriyeti sû-i tefsir etmeyiniz, tâ elimizden kaçmasın. Ve müteaffin olan eski esareti başka kabda bize içirmekle bizi boğmasın (**Hâşiye**). Zira hürriyet, mürâat-ı ahkâm ve âdâb-ı şeriat ve ahlâk-ı hasene ile tahakkuk eder ve neşvünema bulur.

.....
Bediüzzaman

* * *

(**Hâşiye**): Evet, daha dehşetli bir istibdat ile, pek acı ve zehirli bir esareti bize içirdiler.

ŞERİAT-I GARRA; Kelâm-ı Ezelîden geldiğinden, ebede gidecektir. Nefs-i emmarenin istibdad-ı rezilesinden selâmetimiz; İslâmiyete istinat iledir, o hablülmetîne temessük iledir ve haklı hürriyetten hakkiyle istifade etmek, imandan istimdad iledir. Zira, Sâni-i Âleme hakkiyle abd ve hizmetkâr olanın halka ubudiyete tenezzül etmemesi gerektir. Herkes; kendi âleminde bir kumandan olduğundan, âlem-i asgarında cihad-ı ekber ile mükelleftir ve ahlâk-ı Ahmediye ile tahalluk ve sünnet-i nebevîyyeyi ihya ile muvazzaftır.

Ey evliyâ-yı umûr! Tevfik isterseniz, kavanin-i âdetullaha tevfik-i hareket ediniz. Yoksa; tevfigsizlik ile cevab-ı red alacaksınız. Zira, mâruf umum enbiyanın memalik-i İslâmiye ve Osmaniyeden zuhuru, kader-i İlâhînin bir işaret ve remzidir ki, bu memleket insanlarının makine-i tekemmülâtının buharı diyanettir. Ve bu Asya ve Afrika tarlasının ve Rumeli bostanının çiçekleri, ziya-yı İslâmiyetle neşv ü nema bulacaktır. Dünya için din feda olunmaz. Gebermiş istibdadı muhafaza için, vaktiyle mesail-i şeriat rüşvet verilirdi. Dinin meseleleri terk ve feda edilmesinden zarardan başka ne faidesi görüldü? Milletın kalb hastalığı za'f-ı diyanettir; bunu takviye ile sıhhat bulabilir. Bizim cemaatimizin meşrebi muhabbete muhabbet ve husumete husumettir. Yani beynel-İslâm muhabbete imdat ve husumet askerini bozmaktır. Mesleğımız ise ahlâk-ı Ahmediye ile tahallûk ve sünnet-i Peygamberîyi ihya etmektir. Ve rehberimiz, şeriat-ı garrâ.. ve kılıncımız da, berâhin-i katia.. ve maksadımız; İlâ-yı Kelimetullahtır!...

Bediüzzaman

* * *

BİZ, KALUBELÂDAN CEMİYET-İ MUHAMMEDÎDE DAHİLİZ

Cihetülvahdet-i ittihadımız, Tevhiddir. Peyman ve yeminimiz, imandır. Madem ki muvahhidiz, müttehidiz. Herbir mü'min İ'lâ-yı Kelimetullah ile mükelleftir. Bu zamanda en büyük sebebi, maddeten terakki etmektir. Zira; ecnebiler fünun ve sanayi silâhiyle, bizi istibdad-ı mânevîleri altında eziyorlar. Biz de fen ve san'at silâhiyle, İ'lâ-yı Kelimetullahın en müthiş düşmanı olan cehil ve fakr ve ihtilâf-ı efkâra cihad edeceğiz. Amma; cihad-ı haricîyi, şeriat-ı garrânın berâhin-i katiasının elmas kılınçlarına havale edeceğiz; zira, medenîlere galebe çalmak, ikna iledir; söz anlamayan vahşiler gibi icbar ile değildir. Biz muhabbet fedaileriyiz, husumete vaktimiz yoktur!...

Meşrutiyet ki, adalet ve meşveret ve kanunda inhisar-ı kuvvetten ibarettir. On üç asır evvel Şeriat-ı Garra teessüs ettiğinden, ahkâmda Avrupa'ya dilencilik etmek, Din-i İslâma büyük bir cinayettir ve şimale müteveccihen namaz kılmak gibidir.

Kuvvet kanunda olmalı; yoksa istibdat tevzi olunmuş olur.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْقَوِيُّ الْمَتِينُ

hâkim ve âmir-i vicdanî olmalı. O da mârifet-i tam ve medeniyet-i âm veyahut Din-i İslâm namıyla olmalı. Yoksa; istibdat daima hükümfermâ olacaktır. İttifak, hüdadadır; heva ve hevesde değil! İnsanlar hür oldular amma yine abdullahtırlar. Her şey hür oldu. Başkasının kusuru, insanın kusuruna senet ve özür olamaz! Ye's, mâni-i her kemaldir. "Neme lâzım, başkası düşünsün" istibdadın yadigârıdır.

.....
Bediüzzaman

--- sh:»(T:60) ↓ -----

İstanbul Hahambaşısı Yahudi Karasso ile Bediüzzaman arasında Selânik'te cereyan eden bir konuşma sırasında, Karasso konuşmayı yarıda bırakarak dışarıya fırlamış ve arkadaşlarına: "Eğer yanında biraz daha kalsaydım, az kalsın beni de Müslüman edecek idi" diyerek mağlûbiyetini hayret ve telâşla izhar etmiştir. Karasso ki, Osmanlı İmparatorluğunu parçalamak için sinsi ve tertipli bir şekilde çalışan gizli bir teşkilâta mensup olup, ortada fevkalâde bir rol oynuyordu. Karasso'nun Bediüzzaman'ı ziyaret etmekten maksadı, onu kendi fikrine çevirmek ve meş'um gayesine âlet etmek idi. Fakat heyhat!...

* * *

Nihayet menhus Otuzbir Mart hâdisesi meydana gelir. Şeriat isteyen ve o hâdisede ismi karışan on beş kadar hoca idam edilir. Bediüzzaman, onlar mahkeme binasının bahçesinde asılı durdukları ve kendisi de pencereden onları gördüğü bir halde muhakeme olunur. Mahkeme reisi Hurşid Paşa sorar:

– Sen de şeriat istemişsin?...

Bediüzzaman cevap verir:

– Şeriatın bir hakikatına, bin ruhum olsa feda etmeye hazırım. Zira şeriat, sebep-i saadet ve adalet-i mahz ve fazilettir. Fakat, ihtilâlcilerin isteyişi gibi değil!

Bediüzzaman'ın divan-ı harbdeki bu kahramanca müdafaası, o zaman iki defa tabedilip neşredilmiştir. O dehşetli mahkemeden idamını beklerken beraet etmiş ve mahkemeye teşekkür etmeyerek, yolda Bayezid'den tâ Sultanahmet'e kadar arkasında kalabalık bir halk kütlesi mevcut olduğu halde: "Zalimler için yaşasın Cehennem! Zalimler için yaşasın Cehennem!" nidalarıyla ilerlemiştir.

Divan-ı Harbdeki müdafaasının bir kısmı bu tarihçe-i hayatta yazılmıştır. Tâ ki Otuz Bir Mart hâdisesinin içyüzü ve Bediüzzaman'ın kahramanca müdafaası bir derece anlaşılabilin.

* * *

--- sh:»(T:61) ↓ -----

İki Mekteb-i Musibet Şehadetnamesi yahut Divan-ı Harb-i Örfî ve Said Nursî adlı eserden parçalar:

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

MUKADDEME: Vaktâ ki hürriyet divanelikle yâdolunurdu; zaif istibdad, tımarhaneyi bana mekteb eyledi.

Vaktâ ki i'tidal, istikamet; irtica ile iltibas olundu, meşrutiyette şiddetli istibdad, hapishaneyi mekteb eyledi.

Ey şehadetnamemi temaşa eden zevat! Lûtfen, ruh ve hayâlinizi, misafireten yeni medeniyete karışmış, asabî bir bedevî talebenin hâl-i ihtilâlde olan ceset ve dimağına gönderiniz, tâ tahtie ile hatâyâ düşmeyiniz!... 31 Mart hâdisesinde, Divan-ı Harb-i Örfî'de dedim ki:

— Ben talebeyim; onun için, her şeyi mizan-ı şeriatla muvazene ediyorum. Ben milliyetimizi, yalnız İslâmiyet biliyorum; onun için, her şeyi de İslâmiyet nokta-i nazarından muhakeme ediyorum. Ben hapishane denilen âlem-i berzahın kapısında dururken ve darağacı denilen istasyonda âhirete giden şimendiferi beklerken, cemiyet-i beşeriyenin gaddârâne hallerini tenkid ederek, değil yalnız sizlere, belki bu zamandaki nev-i benî beşere irad ettiğim bir nutuktur. Onun için

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ sırınca, kabr-i kalbden hakaik çıplak çıktı;

nâmahrem olan kimseler nazar etmesin. Âhirete kemal-i iştiyakla müheyyâyım; bu asılanlarla beraber gitmeye hazırım. Nasıl ki; bir bedevî garaibperest, İstanbul'un acaib ve mehasinini işitmiş, fakat görmemiş; nasıl kemal-i hâhişle görmeyi arzu eder; ben de, ma'rez-i acaib ve garaib olan Âlem-i Âhireti o hâhişle görmek istiyorum; şimdi de öyleyim. Beni oraya nefy etmek, bana ceza değil! Sizin elinizden gelirse, beni vicdanen tâzib ediniz! Ve illâ başka suretle azab, azab değil, benim için bir şandır!

Bu hükûmet, zaman-ı istibdatta akla husumet ediyordu; şimdi de hayata adavet ediyor... Eğer hükûmet böyle olursa, yaşasın cünun!... Yaşasın mevt!.. Zalimler için de yaşasın cehennem!... Ben

--- sh:»(T:62) ↓ -----

zaten bir zemin istiyordum ki, efkârımı onda beyan edeyim. Şimdi bu Divan-ı Harb-i Örfî iyi bir zemin oldu.

Bidayetlerde herkesten sual olunduğu gibi, Divan-ı Harbde bana da sual ettiler:

— Sen de şeriat istemişsin?

Dedim:

— Şeriatın bir hakikatına bin ruhum olsa feda etmeye hazırım; zira şeriat, sebep-i saadet ve adalet-i mahz ve fazilettir. Fakat, ihtilâlcilerin isteği gibi değil!

Hem de dediler:

— İttihad-ı Muhammediyeye (A.S.M.) dâhil misin?

Dedim:

— Maaliftihar... En küçük efradındanım; fakat benim târif ettiğim veçhile... O ittihaddan olmayan, dinsizlerden başka kimdir bana gösterin?..

İşte, o nutku şimdi neşrediyorum; tâ ki meşrutiyeti lekeden ve ehl-i şeriatı meyusiyetten ve ehl-i asrı tarih nazarında cehil ve cünundan ve hakikati evham ve şüpheden kurtarayım. İşte başlıyorum:

Dedim:

— Ey paşalar, zabıtlar! Hapsimi iktiza eden cinayetlerin icmâli:

إِذَا مَحَاسِنِي اللَّاتِي أَدُلُّ بِهَا كَانَتْ ذُنُوبِي فَقُلْ لِي كَيْفَ أَعْتَذِرُ

Yâni, medar-ı iftiharım olan mehasinim, şimdi günah sayılıyor! Artık nasıl i'tizar edeyim, mütehayyirim! Mukaddeme olarak söylüyorum:

Mert olan, cinayete tenezzül etmez. Şayet isnad olursa, cezadan korkmaz. Hem de, haksız yere idam olunsam, iki şehid sevabını kazanırım. Şayet hapiste kalsam böyle hürriyeti lâfızdan ibaret bulunan gaddar bir hükûmetin en rahat mevkii hapisane olsa gerektir. Mazlumiyetle ölmek, zalimiyetle yaşamaktan daha hayırlıdır.

--- sh:»(T:63) ↓ -----

Bunu da derim ki: Siyaseti dinsizliğe âlet yapan bazı adamlar; kabahatlerini setr için, başkasını irtica ile ve dinini siyasete âlet yapmakla ittiham ederler.

Şimdiki hafiyeler, eskilerden beterdirler. Bunların sadakatine nasıl itimat olunur? Adalet, onların sözlerine nasıl bina olunur? Hem de cerbeze ile, insan adalet yaparken zulme düşüyor. Zira; insan kusursuz olmaz; fakat, uzun zamanda ve efrad-ı kesîre içinde ve tahallül-ü mehasinle tâdil olunan müteferrik kusurları, cerbeze ile cemedip bir zaman-ı vahidde, bir şahs-ı vahidden sudurunu tevehhüm ederek, şedit cezaya müstahak görür. Halbuki bu tarz, bir zulm-ü şediddir... Şimdi gelelim on bir buçuk cinayetlerimin tadâdına: **(Hâşiye)**

BİRİNCİ CİNAYET: Geçen sene bidayet-i hürriyette elli - altmış telgraf umum şark aşiretlerine sadaret vasıtasıyla çektim. Meali şu idi:

Meşrutiyet ve kanun-u esasî işittiğiniz mesele ise, hakikî adalet ve meşveret-i şer'iyyeden ibarettir. Hüsn-ü telâkki ediniz. Muhafazasına çalışınız. Zira, dünyevî saadetimiz, meşrutiyettedir. Ve istibdattan herkesten ziyade biz zarardîdeyiz."

Her yerden bu telgrafın cevabı, müsbet ve güzel olarak geldi.

Demek Vilâyat-ı Şarkiyyeyi tenbih ettim, gafil bırakmadım; tâ yeni bir istibdat onların gafletinden istifade etmesin. "Neme lâzım" demediğimden cinayet işledim ki, bu mahkemeye girdim!

İKİNCİ CİNAYET: Ayasofya'da, Bayezid'de, Fatih'te, Süleymaniye'de, umum ulema ve talebeye hitaben müteaddit nutuklar ile şeriatın ve müsemma-yı meşrutiyetin münasebet-i hakikiyesini izah ve teşrih ettim. Ve mütehakkimane istibdadın, şeriatla bir münasebeti olmadığını beyan ettim. Şöyle ki:

سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ

hadîsinin sırrıyla; şeriat âleme gelmiş, tâ istibdadı ve zalimane tahakkümü mahvetsin. Herhangi bir nutuk irad ettim ise; herbir kelimesine

(Hâşiye): Müellifin meslek ve meşrebine ait parçalar alınmış olup, tafsilât arzu edenler mezkûr esere müracaat etsinler.

--- sh:»(T:64) ↓ -----

kimsenin bir itirazı varsa, bürhan ile isbata hazırım. Ve dedim ki: "Asıl şeriatın meslek-i hakikîsi, hakikat-ı meşrutiyet-i meşrûadır." Demek meşrutiyeti, delâil-i şer'iyeye ile kabul ettim. Başka medeniyetçiler gibi taklidî ve hilâf-ı şeriat telâkki etmedim. Ve şeriatı rüşvet vermedim. Ve ulema ve şeriatı, Avrupa'nın zünûn-u fâsidesinden iktidarına göre kurtarmaya çalıştığımın cinayet ettim ki, bu tarz muamelenizi gördüm!

ÜÇÜNCÜ CİNAYET: İstanbul'da yirmi bine yakın hemşehrilerimi, hammal ve gafil ve safdil olduklarından bazı particiler onları iğfal ile Vilâyat-ı Şarkiyeyi lekedaretmelerinden korktum. Ve hammalların umum yerlerini ve kahvelerini gezdim. Geçen sene anlıyacakları surette meşrutiyeti onlara telkin ettim. Şu mealde:

"İstibdat, zulüm ve tahakkümdür. Meşrutiyet, adalet ve şeriattır. Padişah, Peygamberimizin emrine itaat etse ve yoluna gitse halifedir. Biz de ona itaat edeceğiz. Yoksa; Peygambere tâbi olmayıp zulüm edenler, padişah da olsalar, haydutturlar. Bizim düşmanımız cehalet, zaruret, ihtilâftır. Bu üç düşmana karşı sanat, marifet, ittifak silâhiyle cihad edeceğiz. Ve bizi bir cihette teyakkuza ve terakkiye sevkeden hakikî kardeşlerimiz Türklerle ve komşularımızla dost olup elele vereceğiz. Zira husumette fenalık var, husumete vaktimiz yoktur. Hükûmetin işine karışmayacağız; zira, hikmet-i hükûmeti bilmiyoruz..."

İşte o hammalların, Avusturya'ya karşı (benim gibi bütün Avrupa'ya karşı) (1) boykotları ve en müşevveş ve heyecanlı zamanlarda âkılâne hareketlerinde bu nasihatın tesiri olmuştur. Padişaha karşı irtibatlarını tâdil etmeye ve boykotajlarla Avrupa'ya karşı harb-i iktisadî açmaya sebebiyet verdiğimden demek cinayet ettim ki bu belâyaya düştüm!

DÖRDÜNCÜ CİNAYET: Avrupa, bizdeki cehalet ve taassup müsaadesiyle; şeriatı (hâşâ ve kellâ) istibdada müsait zannettiklerinden, nihayet derecede kalben üzölmüşüm. Onların zannını tekzip

(1): Bediüzzamane zurefâdan biri, bir gün, irfaniyle mütenasip bir esvap giymesi lüzumundan bahseder. Müşarünileyh de: "Siz, Avusturya'ya güya boykot yapıyorsunuz, hem onun gönderdiği kalpakları giyorsunuz. Ben ise, bütün Avrupa'ya boykot yapıyorum, onun için yalnız memleketimin maddî ve mânevî mâmulâtını giyiyorum" buyurmuştur.

--- sh:»(T:65) ↓ -----

etmek için, meşrutiyeti herkesten ziyade şeriat namına alkışladım. Lâkin yine korktum ki, başka bir istibdat tekrar o zannı tasdik eder diye, ne kadar kuvvetim varsa Ayasofya camiinde meb'usana hitaben feryat ettim. Ve söyledim ki: "Meşrutiyeti, meşrûiyyet ünvanı ile telâkki ve telkin ediniz. Tâ, yeni ve gizli ve dinsiz bir istibdat, pis eliyle o mübareki, ağrazına siper etmekle lekedar etmesin. Hürriyeti, âdâb-ı şeriatle takyid ediniz; zira cahil efrat ve avam-ı nâs, kayıtsız hür olsa, şartsız tam serbest olsa, sefih ve itaatsiz olur. Adalet namazında kıbleniz dört mezhep olsun. Tâ ki, namaz sahih ola. Zira; hakaik-i meşrutiyetin sarahaten ve zımmen ve iznen dört mezhepten istihracı mümkün olduğunu dâva ettim. Ben ki, bir âdi talebeyim; ulemaya farzolan bir vazifeyi omuzuma aldım, demek cinayet ettim ki, bu tokadı yedim!

BEŞİNCİ CİNAYET: Gazeteler; iki kıyas-ı fâsid cihetiyle ve haysiyet kırıcı bir neşriyat ile, ahlâk-ı İslâmiyeyi sarstılar ve efkâr-ı umumiyyeyi perişan ettiler. Ben de, gazetelerle onları reddeden makaleler neşrettim. Dedim ki:

– Ey gazeteciler! Edibler edebli olmalı; hem de edeb-i İslâmiye ile müteeddib olmalı. Ve onların sözleri, kalb-i umumî-i müşterek-i milletten, bitarafane çıkmalı. Ve matbuat nizamnamesini, vicdanınızdaki hiss-i diyanet ve niyet-i hâlisâ tanzim etmeli. Halbuki siz, iki kıyas-ı fâsitle, yâni: Taşrayı İstanbul'a ve İstanbul'u Avrupa'ya kıyas ederek efkâr-ı umumiyyeyi bataklığa düşürdünüz; ve şahsî garazları ve fikr-i intikamı uyandırdınız. Zira elifba okumayan çocuğa felsefe-i tabiiye dersi verilmez! Ve erkeğe, tiyatrocü karı libası yakışmaz! Ve Avrupa'nın hissiyatı, İstanbul'da tatbik olunmaz! Akvamın ihtilâfı; mekânların ve aktârın tehalüfü, zamanların ve asırların ihtilâfı gibidir. Birisinin libası, ötekinin endamına gelmez. Demek, Fransız Büyük İhtilâli, bize tamamen hareket düsturu olamaz! Yanlışlık, tatbik-i nazariyat ve mukteza-yı hâli düşünmemekten çıkar.

Ben ki, ümmî bir köylüyüm, böyle cerbezeli ve mugalâtalı ve ağrazlı muharrirlere nasihat ettim. Demek cinayet işledim (!)..

ALTINCI CİNAYET: Kaç defa, büyük içtimalarda heyecanları hissettim, korktum ki, avâm-ı nâs, siyasete karışmakla asayişi ihlâl etsinler. Türkçeyi yeni öğrenen köylü bir talebenin lisanına yakışacak

--- sh:»(T:66) ↓ -----

lâfızlarla, heyecanı teskin ettim. Ezcümle, Bayezid'de talebenin içtimanda ve Ayasofya mevlidinde ve Ferah Tiyatrosundaki heyecana yetiştim; bir derece heyecanı teskin ettim. Yoksa bir fırtına daha olacaktı. Ben ki bedevî bir adamım; medenîlerin entrikalarını bildiğim halde, işlerine karıştım. Demek, cinayet ettim (!)...

YEDİNCİ CİNAYET: İşittim "İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.)" nâmiyle bir cemiyet teşekkül etmiş. Nihayet derecede korktum ki, bu ism-i mübarekin altında, bazılarının bir yanlış hareketi meydana gelsin. Sonra işittim: Bu ism-i mübareki, bazı mübarek zevat, Süheyl Paşa ve Şeyh Sadık gibi zatlar; daha basit ve sırf ibadete ve sünnet-i seniyyeye tebaiyete nakletmişler. Ve o siyasî cemiyetten kat-ı alâka ettiler; siyasete karışmayacaklar; lâkin tekrar korktum, dedim: Bu isim umumun hakkıdır, tahsis ve tahdit kabul etmez. Ben nasıl ki dindar müteaddit cemiyete bir cihetle mensubum. Zira, maksatlarını bir gördüm. Kezalik, o ism-i mübareke intisab ettim. Lâkin târif ettiğim ve dahil olduğum ittihad-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) târifî budur ki: Şarktan garba, cenuptan şimale uzanan bir silsile-i nuranî ile merbut bir dairedir; dahil olanlar da bu zamanda üç yüz milyondan ziyadedir. Bu ittihadın cihetülvahdeti ve irtibatı, Tevhid-i İlâhîdir; peyman ve yemini, imandır. Müntesibleri, kalûbelâdan dahil olan umum mü'minlerdir; defter-i esmâları da Levh-i Mahfuzdur; bu ittihadın nâşir-i efkârı, umum kütüb-ü İslâmiyedir; günlük gazeteleri de İ'lâ-yı Kelimetullahı hedef-i maksad eden umum dinî gazetelerdir. Klüb ve encümenleri, cami ve mescidlerdir ve dinî medreseler ve zikirhanelerdir, merkezi de Haremeyn-i Şerifeyndir. Böyle cemiyetin reisi Fahr-i Âlemdir (A.S.M.) ve mesleği, herkes kendi nefsiyle mücadele, yâni ahlâk-ı Ahmediye (A.S.M.) ile tahallûk ve Sünnet-i Nebeviyyeyi ihya ve başkalarına da muhabbet ve eğer zarar etmezse nasihat etmektir. Bu ittihadın nizamnamesi, Sünnet-i Nebeviye ve kanunnamesi evâmir ve neva-i şer'iyedir ve kılınçları da berâhin-i katiadır. Zira, medenîlere galebe çalmak, ikna iledir, icbar ile değildir! Taharri-i hakikat, muhabbet iledir. Husumet ise, vahşet ve taassuba karşı idi. Hedef ve maksatları da, İ'lâ-yı Kelimetullahtır. Şeriatta; yüzde doksan dokuz ahlâk, ibadet, âhiret ve fazilete aittir, yüzde bir nisbetinde siyasete mütealliktir; onu da ulûemirlerimiz düşünsünler. Şimdiki maksadımız o silsile-i nûraniyyeyi ihtizaza getirmekle herkesi bir şevk-i hâhiş-i vicdaniye

--- sh:»(T:67) ↓ -----

ile tarîk-i terakkide kâbe-i kemalâta sevkettir. Zira, İ'lâ-yı Kelimetullahın bu zamanda bir büyük sebebi, maddeten terakki etmektir!

İşte ben bu ittihadın efradındanım ve bu ittihadın tezahürüne teşebbüs edenlerdenim. Yoksa, sebab-i iftirak olan fırkalardan, partilerden değilim...

Elhâsıl, Sultan Selim'e biat etmişim, onun ittihad-ı İslâm'daki fikrini kabul ettim. Zira o, vilâyat-ı şarkiyeyi ikaz etti, onlar da ona biat ettiler. Şimdiki Şarklılar, o zamandaki Şarklılardır. Bu meselede seleflerim; Şeyh Cemaleddin-i Efganî, allâmelerden Mısır Müftüsü merhum Muhammed Abdüh, müfrit âlimlerden Ali Suavi, Hoca Tahsin ve İttihad-ı İslâmı hedef tutan Namık Kemal ve Sultan Selimdir ki demiş:

İhtilâf ü tefrika endişesi,
Kûşe-i kabrimde hattâ bikarar eyler beni;
İttihadken savlet-i a'dayı def'e çaremiz,
İttihad etmezse millet, dağidar eyler beni...

Yavuz Sultan Selim

Ben zâhiren buna teşebbüs ettim, iki maksad-ı azim için:

Birincisi: O ismi tahdit ve tahsiden halâs etmek ve umum mü'minlere şumulünü ilân etmek; tâ ki tefrika düşmesin ve evham çıkmasın.

İkincisi: Bu geçen musibet-i azîmeye sebebiyet veren fırkaların iftirakının tevhid ile önüne sed olmaktı. Vâesefa ki zaman fırsat vermedi; sel geldi, beni de yıktı. Hem derdim: Bir yangın olsa, bir parçasını söndüreceğim. Fakat hocalık elbisem de yandı; ve uhdesinden gelemediğim bir yalancı şöhrat de maalmemnuniye ref oldu. Ben ki âdi bir adamım, böyle meclis-i meb'usan ve âyan ve vükelânın en mühim vazifelerini düşündürecek bir emri uhdeme aldım. Demek cinayet ettim (!)...

.....
SEKİZİNCİ CİNAYET: Ben işittim ki, askerler bazı cemiyetlere intisap ediyorlar. Yeniçerilerin hâdise-i müthişesi hatırıma geldi. Gayet telâş ettim. Bir gazetede yazdım ki: "Şimdi en mukaddes cemiyet,

--- sh:»(T:68) ↓ -----

ehl-i iman askerlerin cemiyetidir. Umum mü'min ve fedakâr askerlerin mesleğine girenler, neferden seraskere kadar dahildir. Zira; ittihat, uhuvvet, itaat, muhabbet ve İ'lâ-yı Kelimetullah, dünyanın en mukaddes cemiyetinin maksadıdır. Umum mü'min askerler, tamamıyla bu maksada mazhardırlar. Askerler merkezdir; millet ve cemiyet, onlara intisap etmek lâzımdır. Sair cemiyetler, milleti, asker gibi mazhar-ı muhabbet ve uhuvvet etmek içindir. Amma ittihad-ı Muhammedî (A.S.M.) ki; umum mü'minlere şâmildir, cemiyet ve fırka değildir. Merkezi ve saff-ı evveli; gaziler, şehitler, âlimler, mürşitler teşkil ediyor. Hiçbir mü'min ve fedakâr asker (zabit olsun, nefer olsun) hariç değil ki; tâ intisaba lüzum kalsın. Lâkin bazı cemiyet-i hayriye, kendine İttihad-ı Muhammedî diyebilir, buna karışmam.

Ben ki âdi bir talebeyim. Böyle büyük ulemanın vazifelerini gasbettim. Demek cinayet ettim.(!)

DOKUZUNCU CİNAYET: Martın otuz birinci günündeki dehşetli hareketi iki üç dakika uzaktan temaşa ettim. Müteaddit metâlibi işittim. Fakat, yedi renk süratle çevrilse, yalnız beyaz görüldüğü gibi, o ayrı ayrı matlablardaki fesâdâtı binden bire indiren ve avâmı anarşilikten kurtaran ve efrad elinde kalan umum siyaseti, mucize gibi muhafaza eden "Lâfz-ı Şeriat" yalnız görüldü. Anladım: İş fena, itaat muhtel, nasihat tesirsizdir. Yoksa, her vakit gibi, yine o ateşin söndürülmesine teşebbüs edecektim. Fakat avâm çok, bizim hemşehriler gafil ve safdil. Ben de şöhret-i kâzibe ile görünüyorum. Üç dakikadan sonra çekildim, Bakırköyüne gittim; tâ beni tanıyanlar karışmasınlar, rastgelenlere de karışmamak tavsiye ettim. Eğer zerre miktar dahlim olsaydı, zaten elbisem beni ilân ediyor, istemediğim bir şöhret de beni herkese gösteriyordu, bu işde pek büyük görünecektim. Belki Ayastafanos'a kadar, tek başıma olsun, Hareket Ordusuna mukabele ederek isbat-ı vücud edecektim; merdâne ölecektim. O vakit dahlim bedihî olurdu; tahkike lüzum kalmazdı.

İkinci günde bir ukde-i hayatımız olan itaat-i askeriye den sual ettim; dediler ki:

– Askerlerin zabitleri, asker kıyafetine girmiş, itaat çok bozulmamış.

--- sh:»(T:69) ↓ -----

Tekrar soru sordum:

– Kaç zabıt vurulmuş?

Beni aldattılar; dediler:

– Yalnız dört tane; onlar da, müstebid imişler; hem şeriatın âdâb ve hududu icra olunacak.

Bir de gazetelere baktım; onlar da o kıyâmı meşru gibi tasvir ediyorlardı. Ben de bir cihette sevindim; zira, en mukaddes maksadım, şeriatın ahkâmını tamamen icra ve tatbiktir. Fakat, itaat-i askeriye hâle geldiğinden, nihayet derecede me'yus ve müteessir oldum ve umum gazetelerle askere hitaben neşrettim ki:

"Ey askerler! Zabıtlarınız bir günah ile nefislerine zulmediyorsanız, siz o itaatsizlikle otuz milyon Osmanlı ve üç yüz milyon nüfus-u İslâmiyenin haklarına bir nevi zulmediyorsunuz. Zira, umum İslâm ve Osmanlıların haysiyet, saadet ve bayrak-ı tevhîdi, bu zamanda bir cihette sizin itaatinizle kaimdir. Hem de şeriat istiyorsunuz; fakat itaatsizlikle şeriata muhalefet ediyorsunuz."

Ben onların hareketini, şecaatlerini okşadım. Zira, efkâr-ı umumiyenin yalancı tercümanı olan gazeteler, nazarımıza hareketlerini meşru göstermişlerdi. Ben de takdir ile beraber nasihatımı bir derece tesir ettirdim, isyanı bir derece bastırdım. Yoksa, böyle âsân olmazdı. Ben ki bilfiil tımarhaneyi ziyaret etmiş bir adamım, "Neme lâzım, böyle işleri akıllılar düşünsün" demediğimden cinayet ettim (!)...

ONUNCU CİNAYET: Harbiye Nezaretindeki askerler içine Cuma günü ulema ile beraber gittim. Gayet müessir nutuklarla sekiz tabur askeri itaate getirdim. Nasihatlerim tesirini sonradan gösterdi. İşte nutkun sureti:

"Ey asâkir-i muvahhidîn! Otuz milyon Osmanlı ve üç yüz milyon İslâmın namusu ve haysiyeti ve saadeti ve bayrak-ı tevhîdi; bir cihette sizin itaatinize vâbestedir. Sizin zabıtlarınız, bir günah ile kendi nefisine zulmetse, siz bu itaatsizlikle üç yüz milyon İslâma zulmediyorsunuz. Zirâ bu itaatsizlikle uhuvvet-i İslâmiyeyi tehlikeye atıyorsunuz. Biliniz ki: Asker ocağı, cesîm ve muntazam bir fabrikaya benzer; bir çark itaatsizlik etse, bütün fabrika herc ü merc olur. Asker neferatı, siyasete karışmaz; Yeniçeriler şahiddir.

--- sh:»(T:70) ↓ -----

Siz "şeriat" dersiniz, halbuki şeriata muhalefet ediyorsunuz ve lekedar ediyorsunuz. Şeriatla, Kur'ânla, hadîsle, hikmetle, tecrübeyle sâbittir ki: Sağlam, dindar, hakperest ulûlemre itaat farzdır. Sizin ulûlemriniz, üstadınız; zabitlerinizdir. Nasıl ki mahir mühendis, hâzık tabib; bir cihette günahkâr olsalar, tıp ve hendeselerine zarar vermez. Kezalik, münevver-ül-efkâr ve fenn-i harbe âşına, mektepli, hamiyetli, mü'min zabitlerinizin bir cüz'î nâmeşrû hareketi için itaatınıza hâlel vermekle, Osmanlılara, İslâmlara zulmetmeyiniz! Zira itaatsizlik, yalnız bir zulüm değil, milyonlarca nüfusun hakkına bir nevi tecavüz demektir. Bilirsiniz ki; bu zamanda bayrak-ı tevhid-i İlâhî, sizin yed-i şecaatinizdedir. O yedin kuvveti de, itaat ve intizamdır. Zira, bin muntazam ve mutî asker, yüzbin başıbozuğa mukabildir. Ne hacet, yüz sene zarfında, otuz milyon nüfusun vücuda getirmediği böyle pek çok kan döktüren inkılâpları, siz, itaatinizle kan dökmeden yaptınız.

Bunu da söylüyorum ki: Hamiyetli ve münevverülfikir bir zabiti zayi etmek, mânevî kuvvetinizi zayi etmektir.

Zira şimdi hükümferma: Şecaat-ı imaniye ve akliye ve fenniyedir. Bazan bir münevverülfikir, yüze mukabildir. Ecnebler, size bu şecaatle galebeye çalışıyorlar. Yalnız şecaat-i fitriye kâfi değil!..

Elhâsıl, Fahr-i Âlemin fermanını size tebliğ ediyorum ki; itaat farzdır, zabitinize isyan etmeyiniz!

Yaşasın askerler! Yaşasın meşrûta-i meşrûa!.. "

Demek ki ben, bu kadar âlim varken böyle mühim vazifeleri deruhte ettiğimden, cinayet ettim (!)...

ONBİRİNCİ CİNAYET: Ben, Vilâyat-ı Şarkiyede, aşiretlerin hâl-i perişanîyetini görüyordum. Anladım ki: Dünyevî saadetimiz, bir cihetle fûn-unu cedîde-i medeniye ile olacak. O fûnûnun da gayr-ı müteaffin bir mecrası ulema ve bir menbaı da medreseler olmak lâzımdır.

Tâ, ulema-i dîn, fûnûn ile ünsiyet peyda etsin. Zira, o vilâyâтта, yarî bedevî vatandaşların zimam-ı ihtiyarı, ulema elindedir. Ve o sâik ile Der-Saadete geldim. Saadet tevehhümüyle o vakit de (şimdi münkasım olmuş, şiddetlenmiş olan) istibdatlar, merhum Sultan-ı

--- sh:»(T:71) ↓ -----

mahlûa isnad edildiği halde, onun Zaptiye Nazırı ile bana verdiği maaş ve ihsan-ı şâhânesini kabul etmedim, reddettim, hatâ ettim. Fakat o hatâm, medrese ilmiyle dünya malını isteyenlerin yanlışlarını göstermekle, hayır oldu. Aklımı feda ettim, hürriyetimi terketmedim. O şefkatli Sultana boyun eğmedim. Şahsî menfaatimi terkettim. Şimdiki sivrisinekler, beni cebirle değil, muhabbetle kendilerine müttelik edebilirler. Bir buçuk senedir burada memleketimin neşr-i maarifi için çalışıyorum. İstanbul'un ekserisi bunu bilir. Ben ki, bir hammalın oğluyum; bu kadar dünya bana müyesser iken, kendi nefsimi hammal oğulluğundan ve fakr-ı halden çıkarmadım ve dünya ile kökleşemediğim ve en sevdiğim mevki olan Vilâyât-ı Şarkiyenin yüksek dağlarını terketmekle millet için tımarhaneye ve tevkifhaneye ve meşrutiyet zamanında işkenceli hapishaneye düşmeme sebebiyet veren öyle umurlara teşebbüs etmekle büyük bir cinayet eyledim ki, bu dehşetli mahkemeye girdim (!)...

YARI CİNAYET: Şöyle ki: Daire-i İslâmın merkezi ve rabıtası olan nokta-i hilâfeti elinden kaçırmamak fikriyle ve sâbık Sultan merhum Abdülhamid Han Hazretleri, sâbık içtimaî kusuratını derk ile nedamet ederek kabul-ü nasihata istidat kesbetmiş zanniyle ve "Aslâh tarik, müsâlâhadır" mülâhazasıyla, şimdiki en çok ağraz ve infiâlâta mebde ve tohum olan bu vukua gelen şiddet suretini daha ahsen surette düşündüğümden, merhum Sultan-ı sâbık, ceride lisaniyle söyledim ki: "Münhasif Yıldızı darülfünun et; tâ, Süreyya kadar âl olsun! Ve oraya seyyahlar, zebanîler yerine, ehl-i hakikat melâike-i rahmeti yerleştir; tâ cennet gibi olsun! Ve Yıldızdaki milletin sana hediye ettiği servetini, milletin baş hastalığı olan cehaletini tedavi için büyük dinî darülfünunlara sarf ile millete iade et ve milletin mürüvvet ve muhabbetine itimad et. Zira, senin şâhâne idarene millet mütekeffildir. Bu ömürden sonra sırf âhireti düşünmek lâzım. Dünya seni terk etmeden evvel sen dünyayı terket! Zekât-ül-ömrü Ömr-ü sâni yolunda sarfeyle. Şimdi muvazene edelim: Yıldız, eğlence yeri olmalı veya darülfünun olmalı? ve içinde seyyahlar gezmeli veya ulemâ tadrîs etmeli? Ve gasbedilmiş olmalı veyahut hediye edilmiş olmalı? Hangisi daha iyidir? İnsaf sahipleri hükümlerin."

Ben ki bir gedâyım. Bir büyük padişaha nasihat ettim. Demek yarı cinayet ettim.

--- sh:»(T:72) ↓ -----

Cinayetin öteki yarısını söylemek zamanı gelmedi. (Hâşiye)

.....
Yazık, eyvahlar olsun! Saadetimiz olan meşrûtiyet-i meşrûa, bir menba-ı hayat-ı içtimaiyemiz ve İslâmiyete uygun olan maarif-i cedideye millet nihayet derecede müştak ve susamış olduğu halde; bu hâdisede, ifratperver olanlar, meşrutiyete garazlar karıştırmakla ve fikren münevver olanlar da, dinsizce harekât-ı lâubaliyane ile milletin rağbetine karşı maatteessüf sed çektiler. Bu seddi çekenler, refetmelidirler; vatan namına rica olunur.

Ey Paşalar, Zabitler! Bu on bir buçuk cinayetin şahitleri, binlerle adamdır. Belki, bazılarında İstanbul'un yarısı şahittir. Bu on bir buçuk cinayetin cezasına rıza ile beraber, on bir buçuk sualime de cevap isterim. İşte bu seyyiatıma bedel bir hasenem de var. Söyliyeceğim:

Herkesin şevkini kıran ve neş'esini kaçırın ve ağrazlar ve taraftarlıklar hissini uyandıran ve sebep-i tefrika olan ırkçılık cem'iyât-ı akvamiye teşkiline sebebiyet veren; ve ismi meşrutiyet ve mânası istibdat olan; ve İttihad ve Terakki ismini de lekedâr eden buradaki şûbe-i müstebidaneye muhalefet ettim.

Herkesin bir fikri var. İşte; sulh-u umumî, aff-ı umumî ve ref-i imtiyaz lâzım. Tâ ki; biri, bir imtiyaz ile başkasına haşarat nazariyle bakmakla nifak çıkmasın. Fahr olmasın! Derim: Biz ki hakiki müslümanız, aldanırız fakat aldatmayız. Bir hayat için yalana tenezzül etmeyiz! Zira biliyoruz ki:

أَنَّمَا الْحِيَلَةُ فِي تَرْكِ الْحَيْلِ

Fakat, meşrû, hakiki meşrutiyetin müsemmasına ahd ü peyman ettiğimden, istibdat ne şekilde olursa olsun, - meşrutiyet libası giysin ve ismini taksın - rast gelsem sille vuracağım.

Fikrimce meşrutiyetin düşmanı, meşrutiyeti; gaddar, çirkin ve hilâf-ı şeriat göstermekle meşveretin de düşmanlarını çok edenlerdir. "Tebeddül-ü esmâ ile, hakaik tebeddül etmez". En büyük hata, insan, kendini hatasız zannetmek olduğundan hatamı itiraf ederim

(Hâşiye): O yarının zamanı; onbeş sene sonra, yirmi sekiz senedir müellifin sebep-i hapsi olan, "Siracinnur" un âhirindeki bahse bakınız, tam o yarı cinayeti bileceksiniz.

--- sh:»(T:73) ↓ -----

ki; nâsın nasihatını kabul etmeden, nâsa nasihatı kabul ettirmek istedim. Nefsimi irşad etmeden, başkasının irşadına çalıştığım emr-i bilmâ'rufu te'sirsiz etmekle tenzil ettim. Hem de tecrübe ile sabittir ki: Ceza, bir kusurun neticesidir; fakat, bazan o kusur, işlenmemiş başka kusurun suretinde kendini gösterir. O adam mâsum iken cezaya müstehak olur. Allah musibet verir, hapse atar, adalet eder; fakat hâkim ona ceza verir, zulmeder.

Ey ulûlemler! Bir haysiyetim vardı, onunla İslâmiyet milliyetine hizmet edecektim, kırdınız. Kendi kendine olmuş, istemediğim bir şöhret-i kâzibem vardı, onunla avama nasihatı te'sir ettiriyordum; maalmemnuniye mahvettiniz. Şimdi usandığım bir hayat-ı zaîfem var kahr olayım eğer idama esirger isem, merd olmıyayım eğer ölmeye gülmekle gitmezsem. Sûreten mahkûmiyetim, vicdanen mahkûmiyetinizi intaç edecektir. Bu hâl bana zarar değil, belki şandır. Fakat millete zarar ettiniz. Zira nasihatımdaki te'siri kırdınız. Saniyen, kendinize zarardır. Zira hasmınızın elinde bir hüccet-i kâtia olurum. Beni mihenk taşına vurdunuz; acaba fırka-i hâlise dediğiniz adamlar böyle mihenge vurulsalar, kaç tanesi sağlam çıkacaktır? Eğer meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise ve hilâf-ı şeriat hareket ise

فَلْيَشْهَدِ الثَّقَلَانِ أَنِّي مُرْتَجِعٌ

(Hâşiye) Zira yalanlarla ittihad yalandır ve ifsadat üzerine müesses olan ism-i meşrutiyet fâsiddir. Müsemma-yı meşrutiyet; hak, sıdk ve imtiyazsızlık üzerine beka bulacaktır.

.....
"Otuz Bir Mart Hâdisesi" denilen o sâika ve müthiş fırtına, âdi sebepler tahtında öyle bir istibdâd-ı tabiîyi müheyya etmişti ki; neticesi hercümerç olduğu halde, min-indillâh, ehl-i kıyamın lisanına daima mu'cizesini gösteren ism-i şeriat geldi. O fırtınayı gayet hafif geçirdiğinden, Nisanın nısfından sonraki gazeteleri indallah mahkûm ediyor. Zira o hadiseye sebebiyet veren yedi mes'ele ve onunla beraber yedi hal nazar-ı mütalâaya alınsa, hakikat tezahür eder. Onlar da bunlardır:

1- Yüzde doksanı, İttihad ve Terakki'nin aleyhinde, hem onların

(Hâşiye): Yâni: Bütün dünya, cin ve ins ; şahit olsun ki, ben mürteciyim.

--- sh:»(T:74) ↓ -----

tahakkümü ve istibdadı aleyhinde bir hareket idi.

2- Fırkaların meydân-ı münakaşatı olan vükelâyı tebdil idi.

3- Sultan-ı mazlumu, sukut-u musammemden kurtarmaktı.

4- Hissiyat-ı askeriye'nin ve âdâb-ı dindaranelerinin muhalif telkinatının önüne sed olmağı.

5- Pek çok büyütülen Hasan Fehmi Bey'in kâtilini meydana çıkarmaktı.

6- Kadro haricine çıkanları ve alay zabitlerini mağdur etmemektı.

7- Hürriyeti, sefahete şumulünü men ve âdâb-ı şeriatla tahdit ve avâmın siyaset-i şer'î bildikleri yalnız kısas ve kat-ı yed haddini ? icra idi.

Fakat zemin bataklık.. ve dam (tuzak) ve plân serilmişti. Mukaddes olan itaat-ı askeriye feda edildi. Üssülesas esbab, fırkaların taraftarane ve garazkârane münakaşatı ve gazetelerin belâgat yerine mübalâgat ve yalan ve ifratperverane keşmâkeşleri idi. Bu metâlib-i seb'ada nasıl ki yedi renk çevrilsen yalnız beyaz görünür; bunda da yalnız ziyâ-yı şeriat-ı beyzâ tecelli etti, fesadın önüne sed çekti.

.....
Bütün kuvvetimle derim ki: Terakkimiz, ancak, milliyetimiz olan İslâmiyetin terakkisiyle ve hakaik-i şeriatın tecellisiyledir. Yoksa, "Yürüyüşünü terketti, başkasının da yürüyüşünü öğrenmedi" olan darb-ı mesele mâsadak olacağız. Evet hem şân ü şeref-i millet-i İslâmiye, hem sevab-ı Âhret, hem hamiyet-i milliyet hem hamiyet-i İslâmiye, hem hubb-u vatan, hem hubb-u din ile mütehasis olmalıyız.

Ey Paşalar, Zabitler! Cinayetlerime ceza ve şimdi suallerime de cevap isterim. İslâmiyet ise, insaniyet-i kübrâ.. ve şeriat ise, medeniyet-i fuzlâ (en faziletli medeniyet) olduğundan; âlem-i İslâmiyet, medine-i fâzıla-i Eflâtûniyye olmağa sezâdır.

Birinci Sual: (Hâşiye) Gazetelerin aldatmalarıyla meşrû bilerek

(Hâşiye): Bu sualler kırk-elli mâsum mahbusun tahliyesine sebep oldu.

--- sh:»(T:75) ↓ -----

buradaki görenek ve âdâta binaen cereyan-ı umumîye kapılan safdillerin cezası nedir?

İkinci Sual: Bir insan yılan suretine girse, yahut bir veli haydut kıyafetine girse, veyahut meşrutiyet, istibdat şekline girse; ona taarruz edenlerin cezası nedir? Belki; hakikaten onlar yılandırlar, haydutturlar ve istibdattırlar.

Üçüncü Sual: Acaba, müstebit yalnız bir şahıs mı olur? Müteaddit şahıslar müstebit olmaz mı? Bence "Kuvvet, kanunda olmalı" yoksa istibdat münkasım olmuş olur ve komitecilikle tam şiddetlenir.

Dördüncü Sual: Bir mâsumu idam etmek mi, yoksa on câniyi afvetmek mi daha zarardır?

Beşinci Sual: Maddî tazyikler, ehl-i meslek ve fikre galebe etmediği gibi, daha ziyade nifak ve tefrika vermez mi?

Altıncı Sual: Bir mâden-i hayat-ı içtimaiyemiz olan ittihad-ı millet; ref-i imtiyazdan başka ne ile olur?

Yedinci Sual: Müsavatı ihlâl ve yalnız bazılara tahsis ve haklarında kanunu tamamiyle tatbik etmek, zahiren adalet iken, bir cihette acaba müsavatsızlıkla zulüm ve garaz olmaz mı? Hem de tebrîe ve tahliye ile masumiyetleri tebeyyün eden ekser-i mahbusînin, belki yüzde sekseni masum iken, acaba; ekseriyet nokta-i nazarında bu hal hükümfermâ olsa, garaz ve fikr-i intikam olmaz mı? Divan-ı Harbe diyeceğim yok, ihbar edenler düşünsünler.

Sekizinci Sual: Bir fırka kendisine bir imtiyaz taksa, herkesin en hassas nokta-i asabiyesine daima dokundura dokundura zorla herkesi meşrutiyete muhalif gibi gösterse ve herkes de onların kendilerine taktığı ism-i meşrutiyet altında olan muannit istibdada ilişmiş ise, acaba kabahat kimdedir?

Dokuzuncu Sual: Acaba, bahçıvan bir bahçenin kapısını açsa, herkese ibahe etse, sonra da zâyat vuku bulsa, kabahat kimdedir?

Onuncu Sual: Fikir ve söz hürriyeti verilse, sonra da muaheze olursa, acaba bîçare milleti ateşe atmak için bir plân olmaz mı? Böyle olmasa idi, başka bahaneyle mevki-i tatbiki konulacağı hayale gelmez mi idi?

--- sh:»(T:76) ↓ -----

On Birinci Sual: Herkes meşrutiyete yemin ediyor. Halbuki ya müsemma-yı meşrutiyete kendi muhalif, veya muhalefet edenlere karşı sükût etse, acaba keffaret-i yemin vermek lâzım gelmez mi? Ve millet yalancı olmaz mı? Ve mâsum olan efkâr-ı umumiye; yalancı, bunak ve gayr-ı mümeyyiz addolunmaz mı?

Elhasıl: Şedit bir istibdat ve tahakküm, cehalet cihetiyle şimdi hükümfermâdır. Güya istibdat ve hafiyelik, tenasuh etmiş. Ve maksad da Sultan Abdülhamitten istirdâd-ı hürriyet değilmiş, belki; hafif ve az istibdadı, şiddetli ve kesretli yapmış!

Yarım Sual: Nazik ve zayıf bir vücut ki; sivrisineklerin ve arıların ısırmasına tahammül edemediği için gayet telâş ve zahmetle onları def'e çalışırken biri çıksa, dese ki: "Maksadı, sivrisinekleri, arıları defetmek değil, belki büyük arslanı ikaz edip kendine musallat etmek ister." Acaba böyle demekle hangi ahmağı kandıracaktır?

Sualin diğer yarısı çıkmağa izin yoktur!

.....
Ey paşalar, zabitler! Bütün kuvvetimle derim ki:

Gazetelerde neşrettiğim umum makalâtımdaki umum hakaikde nihayet derecede musırrım. Şayet zaman-ı mâzi cânibinden Asr-ı Saadet mahkemesinden adaletnâme-i şeriatla dâvet olunsam, neşrettiğim hakaiki aynen ibraz edeceğim. Olsa olsa, o zamanın ilcaatının modasına göre bir libas giydireceğim. Şayet müstakbel tarafından üçyüz sene sonraki tenkidat-ı ukalâ mahkemesinden tarih celbnamesiyle celbolunsam; yine bu hakikatları, tevessü ve inbisat ile çatlayan bazı yerlerini yamalamakla beraber taze olarak orada da göstereceğim. Demek hakikat tahavvül etmez. Hakikat hakdır.

الْحَقُّ يَعْلُو وَلَا يُعْلَى عَلَيْهِ

Millet uyanmış; mugalâta ve cerbeze ile iğfal olursa, devam etmiyecektir. Hakikat telâkki olunan hayâlin, ömrü kısadır. Feveran eden efkâr-ı umumiye ile o aldatmalar ve muğalâtalar dağılacak ve hakikat meydana çıkacaktır, İnşallah.

Sizin işkenceli hapishanenizin hali: Zaman müdhiş, mekân muvahhiş, mahbûsîn mütevahhiş, gazeteler mürCIF, efkâr müşevveş,

--- sh:»(T:77) ↓ -----

kalbler hazin, vicdanlar müteessir ve me'yus; bidayet-i halde me'murlar şemâtetli, nöbetçiler müz'ic olmakla beraber; vicdanım beni tâzib etmediği için, o hâl bana eğlence gibi idi. Musibetlerin tenevvüü mûsikinin nağmelerinin tenevvüü gibi bana geliyordu. Hem de, geçen sene tımarhanede tahsil ettiğim dersi, şimdi bu mektebde itmam ettim. Musibet zamanının uzunluğundan, uzun dersler gördüm. Dünyanın ruhanî lezzeti olan hüzn-ü mâsumane ve mazlumânededen: "Zaife şefkat ve gadre şiddet-i nefret" dersini aldım.

Ümidim kavidir ki, çok mâsumların kalblerinden hararet-i hüzn ile tebahhur eden "Ây", "Vay" ve "Ah" lar rahmetli bir bulut teşkil edecektir. Ve Âlem-i İslâm'daki yeni yeni İslâm Devletlerinin teşekkülleriyle o rahmetli bulut teşekküle başlamıştır.

Eğer medeniyet, böyle haysiyet kırıcı tecavüzlere ve nifak verici iftiralara ve insafsızcasına intikam fikirlerine ve şeytancasına mugalâtalara ve diyanette lâubalicesine hareketlere müsaid bir zemin ise, herkes şahid olsun ki; o "Saadet-Saray-ı Medeniyet" tesmiye olunan böyle mahall-i ağrâza bedel; Vilâyât-ı Şarkiyenin, hürriyet-i mutlakının meydanı olan yüksek dağlarındaki bedeviyet ve vahşet çadırlarını tercih ediyorum. Zira bu mimsiz medeniyette görmediğim hürriyet-i fikir ve serbesti-i kelâm ve hüsn-ü niyet ve selâmet-i kalb, Şarkî Anadolunun dağlarında tam mânasiyle hükümfermâdır.

Bildiğime göre, edibler edebli olurlar. Edebsiz bazı gazeteleri, nâşir-i ağrâz görüyorum. Eğer edeb böyle ise ve efkâr-ı umumiye böyle karmakarışık olsa, şahid olunuz ki, böyle edebiyattan vazgeçdim; bunda da dahil değilim. Vatanımın yüksek dağlarında, yâni Başid başındaki ecram ve elvâh-ı âlemi, gazetelere bedel mütalâa edeceğim.

Muarradır feza-yı feyzimiz şeyn-i temennadan;

Bize dâd-ı ezeldir, zîrden bâlâdan istiğna.

Çekildik neşve-i ümidde, tûl-ü emellerden;

Öyle mecnunuz ki, ettik vuslat-ı leylâdan istiğna!..

Tenbih: Medeniyetten istifam, sizi düşündürecek. Evet böyle istibdat ve sefahete ve zilletle memzuç medeniyete bedeviyeti tercih ediyorum. Bu medeniyet; eşhası, fakir ve sefih ve ahlâksız eder. Fakat hakiki medeniyet; nev-i insanın terakki ve tekemmülüne,

--- sh:»(T:78) ↓ -----

ve mahiyet-i nev'iyyesinin kuvveden fiile çıkmasına hizmet ettiğinden, bu nokta-i nazardan medeniyeti istemek, insanıyeti istemektir. Hem de mâna-yı meşrutiyete ibtilâ ve muhabbetimin sebebi şudur ki: Asyanın ve Âlem-i İslâmın istikbalde terakkisinin birinci kapısı, meşrutiyet-i meşrua ve şeriat dairesindeki hürriyettir!

Ve tâlih ve taht ve baht-ı İslâmın anahtarı da, meşrutiyetteki şûrâdır. Zira, şimdiye kadar üçyüz yetmiş milyon İslâm, ecânibin istibdad-ı mânevîsi altında eziliyordu. Şimdi hâkimiyet-i İslâmiye; âlemde, bâhusus bundan sonra Asya'da hükümfermâ olduğu halde herbir ferd-i müslüman hâkimiyetin bir cüz-ü hakikisine malik olur. Ve hürriyet, üç yüz yetmiş milyon İslâmı esaretten halâs etmeye bir çare-i yegânedir. Farz-ı muhâl olarak burada yirmi milyon nüfus, te'sis-i hürriyette çok zarar-dâde olsalar da, feda olsunlar.. yirmiyi verir, üçyüzü alırız.

Yazık, eyvahlar olsun! Bizdeki unsurlar, ırklar; hava gibi muhtelittir, su gibi memzuç olmamışlar. İnşâallah, elektrik-i hakaik-i İslâmiyetle imtizaç ederek, ziya-yı maârif-i İslâmiye hararetiyle kuvvet tevlid ederek, bir mizac-ı mûtedile-i adalet vücuda gelecektir!

Yaşasın meşrutiyet-i meşrua, sağ olsun hakikat-ı şeriatın terbiyesinden tam ders alan neyyir-i hürriyet!

İstibdadın garîbüzzamanı
Meşrutiyetin Bediüzzamanı
Şimdikin de bid'atüzzamanı

Said Nursî

* * *

Bundan sonra; İstanbul'da fazla kalmaz, Van'a gitmek üzere İstanbul'dan ayrılır, Batum yoluyla Van'a giderken Tiflis'e uğrar. Tiflis'de, Şeyh San'an Tepesine çıkar. Dikkatle etrafı temaşa ederken yanına bir Rus polisi gelir ve sorar:

– Niye böyle dikkat ediyorsun?

Bediüzzaman der:

– Medresemın plânını yapıyorum.

O der:

– Nerelisin?

Bediüzzaman:

--- sh:»(T:79) ↓ -----

– Bitlisliyim.

Rus polisi:

– Bu Tiflis'dir!

Bediüzzaman:

– Bitlis, Tiflis birbirinin kardeşidir.

Rus polisi:

– Ne demek?

Bediüzzaman:

– Asya'da Âlem-i İslâm'da üç nur birbiri arkasında inkişafa başlıyor. Sizde birbiri üstünde üç zulmet inkişafa başlayacaktır. Şu perde-i müstebidane yırtılacak, takallüs edecek, ben de gelip burada medresemi yapacağım.

Rus polisi:

– Heyhat!.. Şaşarım senin ümidine?

Bediüzzaman:

– Ben de şaşarım senin aklına! Bu kışın devamına ihtimâl verebilir misin? Her kışın bir baharı, her gecenin bir neharı vardır.

Rus polisi:

– İslâm, parça parça olmuş?

Bediüzzaman:

– Tahsile gitmişler. İşte Hindistan, İslâmın müstaid bir veledidir; İngiliz mekteb-i idadisinde çalışıyor. Mısır, İslâmın zeki bir mahdumudur; İngiliz mekteb-i mülkiyesinden ders alıyor. Kafkas ve Türkistan, İslâmın iki bahâdır oğullarıdır; Rus mekteb-i harbiyesinde talim ediyorlar. İlâ âhir...

Yahu, şu asilzade evlâd, şehadetnamelerini aldıktan sonra, herbiri bir kıt'a başına geçecek, muhteşem âdil pederleri olan İslâmiyetin bayrağını âfâk-ı kemalâtta temevvüç ettirmekle, kader-i ezelinin nazarında feleğin inadına, nev-i beşerdeki hikmet-i ezeliyenin sırrını ilân edecektir.

* * *

Van'a muvasalat ettikten sonra, aşâiri (aşiretleri) dolaşarak içtimaî, medenî, ilmî derslerle onları irşada çalışmıştır. Bu hususta,

--- sh:»(T:80) ↓ -----

sual-cevap halinde, "Münâzarat" isimli bir kitab neşretmiştir.

Bediüzzamanın bir taraftan ehl-i siyasetle, diğer taraftan halk tabakası ve aşiretlerle muhaveresi, şüphesiz ki gayet merakâverdir. Bütün bunlarda; bu zatın yegâne azim ve gayesinin İslâmiyet nurunun ve Kur'an hakikatlarının dünyaya yayılması olduğu ve kendisinin de bir dellâl-ı Kur'an vazifesini bütün hayatında ifa ettiği görülmektedir.

Bediüzzamanın, Şarkdaki aşâirle muhavere ve münazaralarından bir kaç misâl

Sual: Dine zarar olmasın, ne olursa olsun?

Elcevab: İslâmiyet, Güneş gibidir, üflemeyle sönmez; gündüz gibidir, göz yummakla gece olmaz. Gözünü kapayan, yalnız kendine gece yapar.

Hem de, mağlûb bîçare bir reise, yahut müdahin me'murlara, ve yahut mantıksız bir kısım zabıtlere itimad edilirse ve dinin himayesi onlara bırakılırsa mı daha iyidir, yoksa efkâr-ı âmme-i milletin arkasındaki hissiyat-ı İslâmiyenin mâdeni olan ve herkesin kalbindeki şefkat-i imaniye olan envâr-ı İlâhînin lemeatının içtimalarından ve hamiyet-i İslâmiyenin şerârât-ı neyyiranesinin imtizacından hasıl olan amud-u nuranînin ve o seyf-i elmasın hamiyetine bırakılırsa mı daha iyidir? Siz muhakeme ediniz!

Evet şu amud-u nuranî; dinin himayetini; şehametinin başına, murakabesinin gözüne, hamiyetinin omuzuna alacaktır. Görüyorsunuz ki: Lemeat-ı müteferrika, tele'lüe başlamış, yavaş yavaş incizab ile imtizaç edecektir. Fenn-i hikmette takarrur etmiştir ki: Hiss-i dinî, bâhusus din-i hakk-ı fitrînin sözü daha nâfiz, hükmü daha âlî, te'siri daha şediddir.

Evet, evet.. eğer sivrisinek tantanasını kesse, bal arısı demdemesini bozsa; sizin şevkiniz hiç bozulmasın, hiç teessüf etmeyiniz. Zira, kâinatı nağamatıyla raksa getiren ve hakaikın esrarını ihtizaza veren mûsika-i İlâhiyye hiç durmuyor, mütemadiyen güm güm eder. Padişahlar Padişahı olan Sultan-ı Ezelî, Kur'an denilen mûsika-i İlâhiyyesiyle umum âlemi doldurarak, kubbe-i âsumanda şiddetli ses getirmekle sade-i kehf misâl olan ulema ve meşâyih ve hutebânın dimağ, kalb ve femlerine vurarak, aks-i sadâsı onların lisanlarından

--- sh:»(T:81) ↓ -----

çıkıp seyr ü seyelân ederek çeşid çeşid sadâlarla dünyayı güm güm ile ihtizaza getiren o sadânın tecessüm ve intibaiyle umum kütüb-ü İslâmiyeyi bir tanbur ve kanunun bir teli ve bir şeridi hükmüne getiren ve herbir tel bir nev'i ile onu ilân eden, o sada-yı semavî ve ruhanîyi kalbin kulağı ile işitmiyen veya dinlemiyen, acaba o sadâya nisbeten sivrisinek gibi bir emîrin demdemelerini ve karasinekler gibi bir hükûmetin adamlarının vızvızlarını işitecek midir?

.....
S- Hürriyeti bize çok fena tefsir etmişler. Hattâ, âdetâ; hürriyette, insan her ne sefahet ve rezalet işlerse, başkasına zarar etmemek şartıyla birşey denilmez, diye bize anlatmışlar. Acaba böyle midir?

C- Öyleler, hürriyeti değil, belki sefahet ve rezaletlerini ilân ediyorlar ve çocuk bahanesi gibi hezeyan ediyorlar. Zira; nâzenin hürriyet, âdab-ı şeriatla müteeddibe ve mütezeyyine olmak lâzımdır. Yoksa, sefahet ve rezalettteki hürriyet, hürriyet değildir; belki hayvanlıktır, şeytanın istibdadıdır, nefs-i emmareye esir olmakdır Hürriyet-i umumî efradın zerrat-ı hürriyatının muhassalıdır. Hürriyetin şe'ni odur ki; ne nefesine, ne gayriye zararı dokunmasın.

Fakat, ey göçerler! Sizde olan yarı hürriyettir, diğer yarısı da başkasının hürriyetini bozmamaktır. Hem de kût-u lâyemut ve vahşetle âlûde olan hürriyet, sizin dağ komşularınız olan hayvanlarda da bulunuyor. Vâkıa, şu bîçare vahşi hayvanların bir lezzeti ve tesellisi varsa, o da hürriyetleridir. Lâkin; güneş gibi parlak, ruhun mâşukası ve cevher-i insaniyetin küfvü o hürriyettir ki, Saadet Saray-ı Medeniyette oturmuş ve mârifet ve fazilet ve İslâmiyet terbiyesiyle ve hulleleriyle mütezeyyine olan hürriyettir.

.....
S- Nasıl hürriyet imanın hassasıdır?

C- Zira, rabita-i iman ile Sultan-ı Kâinata hizmetkâr olan adam, başkasına tezellül ile tenezzül etmeye ve başkasının tahakküm ve istibdadı altına girmeye o adamın izzet ve şehamet-i imaniyesi bırakmadığı gibi, başkasının hürriyet ve hukukuna tecavüz etmeyi dahi o adamın şefkat-i imaniyesi bırakmaz!

Evet, bir padişahın doğru bir hizmetkârı, bir çobanın tahakkümüne tezellül etmez. Bir bîçareye tahakküme dahi o hizmetkâr tenezzül

--- sh:»(T:82) ↓ -----

etmez. Demek iman ne kadar mükemmel olursa, o derece hürriyet parlar. İşte Asr-ı Saadet!..

S- Bir büyük adama ve bir veliye ve bir şeyhe ve bir büyük âlime karşı nasıl hür olacağız. Onlar meziyetleri için bize tahakküm etmek haklarıdır. Biz onların faziletlerinin esiriyiz?

C- Velâyetin, şeyhliğin, büyüklüğün şe'ni; tevazu ve mahviyettir, tekebbür ve tahakküm değildir! Demek tekebbür eden, sabiyy-i müteşeyyihdir, siz de büyük tanımayınız!

.....
S-Heyhat! Bize teselli veren şu ulvî emeli, ye'se inkılâb ettiren ve etrafımızda hayatımızı zehirlendirmek ve devletimizi parça parça etmek için ağızlarını açmış olan o müthiş yılanlara ne diyeceğiz?

C- Korkmayınız; medeniyet, fazilet ve hürriyet, âlem-i insaniyette galebe çalmağa başladığından, bizzarure terazinin öteki yüzü şey'en feşey'en hafifleşecektir. Farz-ı muhal olarak, Allah etmesin, eğer bizi parça parça edip öldürseler; emin olunuz, biz yirmi olarak öleceğiz, üçyüz olarak dirileceğiz. Başımızdan rezâil ve ihtilâfatın gubarını silkip, hakikî münevver ve müttehid olarak kervan-ı benî beşere pişdarlık edeceğiz. Biz, en şedit, en kavi ve en bâki hayatı intaç eden öyle bir ölümden korkmayız. Biz ölsek de, İslâmiyet sağ kalır. O millet-i kudsiye sağ olsun!..

S- Gayr-ı müslimlerle nasıl müsavi olacağız ?

C- Müsavat ise, fazilet ve şerefde değildir; hukukdadır. Hukukda ise, şah ve geda birdir. Acaba bir şeriat "Karıncaya bilerek ayak basmayınız..." dese, tâzibinden menetse, nasıl Benî Âdemin hukukunu ihmâl eder? Kellâ... Biz imtisâl etmedik. Evet İmam-ı Alinin (R.A.) adı bir yahudi ile muhakemesi ve medar-ı fahriniz olan Salâhaddin-i Eyyûbînin miskin bir hıristiyan ile mürafaası, sizin şu yanlışınızı tashih eder zannederim. (Hâşiye).

(Hâşiye): Eski Said, Nurun parlak hâsiyetinden gelen kuvvetli bir ümid ve tam teselli ile, siyaseti İslâmiyete âlet yaparak hararetle hürriyete çalışırken; diğer bir hiss-i kablelvuku' ile dehşetli ve lâdinî bir istibdad-ı mutlakın geleceğini bir Hadis-i Şerifin mânasından anlayıp, elli sene evvel haber vermiş. Saidin teselli haberlerini, o istibdad-ı mutlak yirmi beş sene bil'fiil tezkib edeceğini hissetmiş ve otuz senedenberi "*Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase*" deyip siyaseti bırakmış, Yeni Said olmuştur.

--- sh:»(T:83) ↓ -----

Zirâ meşrutiyet, hâkimiyet-i millettir; hükûmet, hizmetkârdır. Meşrutiyet doğru olursa, kaymakam ve vali, reis değiller; belki ücretli hizmetkârlardır. Gayr-ı müslim, reis olamaz, fakat hizmetkâr olur. Farzediniz; me'muriyet bir nevi riyaset ve bir ağalıktır; gayr-i müslimlerden üç bin adamı ağalığımıza, riyasetimize şerik ettiğimiz vakitte, Millet-i İslâmiyeden aktar-ı âlemde üçyüz bin adamın riyasetine yol açılıyor. Biri zayi edip bini kazanan zarar etmez.

(Otuz Bir Mart Hâdisesi Hakkında Bir Cevabı)

Ben Otuz Bir Mart hadisesinde şuna yakın bir hâl gördüm. Zira, İslâmiyetin meşrutiyet-perver ve hamiyetli fedaileri, cevher-i hayat makamında bildikleri nimet-i meşrutiyeti şeriata tatbik edip, ehli hükûmeti adalet namazında kıbleye irşad ve tam mukaddes şeriati meşrutiyet kuvvetiyle i'lâ; ve meşrutiyeti şariat kuvvetiyle ibka; ve bütün seyyiat-ı sâbıkayı, muhalefet-i şariat üzerine ilka etmek için bazı telkinatta ve teferruatın tatbikatında bulundular. Sonra, sağını solundan farketmeyenler, hâşa, şeriati, istibdada müsaid zannederek, tûtî kuşları taklidi gibi "Şariat İsteriz!" demekle, hakiki maksad ortada anlaşılmaz oldu. Zaten plânlar serilmişti. İşte o zaman yalan olarak hamiyet maskesini takınan bazı herifler, o ism-i mukaddese tecavüz ettiler. İşte cây-ı ibret bir nokta-i siyah! (Hâşiye).

.....
Hakikaten bence müslüman neslinden gelen bir adamın akıl ve fikri, İslâmiyetten tecerrüd etse bile, fitratı ve vicdanı hiçbir vakit İslâmiyetten vazgeçemez. En ebleh ve en sefih bile, sedd-i rasîn-i istinadımız olan İslâmiyete bütün mevcudiyetiyle taraftardır. Lâsiyyema, siyasetten haberdar olanlar... Hem Zaman-ı Saadetten şimdiye kadar hiçbir tarih bize bildirmiyor ki; bir müslüman, muhakeme-i akliyesi ile başka bir dini İslâmiyete tercih etmiş olsun ve delil ile başka bir dine dahil olmuş olsun. Dinden çıkanlar var. O başka mes'ele. Taklid ise, ehemmiyetsizdir.

Halbuki edyan-ı saire müntesibleri; mutlaka fevc fevc muhakeme-
i

(Hâşiye): Gıtme, dikkat et; âlihimmat olanlar, o hâdisede sükût ettiler. Garazkâr cerideler, hakikî hürriyetin sadâsını susturdular. Meşrutiyet pek az adamların üstüne münhasır kaldı, fedakârları da dağıldılar.

--- sh:»(T:84) ↓ -----

akliye ile ve bürhan-ı kat'î ile daire-i İslâmiyete dahil olmuşlar ve olmaktadırlar. Eğer biz doğru İslâmiyeti ve İslâmiyete lâıyk doğruluğu ve istikameti göstersek, bundan sonra onlardan fevc fevc dahil olacaklardır.

Hem de tarih bize bildiriyor ki: Ehl-i İslâmın temeddünü, hakikat-ı İslâmiyete ittibaları nisbetindedir. Başkalarının temeddünü ise, dinleriyle mâkûsen mütenâsibdir. Hem de hakikat bize bildiriyor ki; mütenebbih olan beşer, dinsiz olamaz. Lâsiyyema; uyanmış, insaniyeti tatmış, müstakbele ve ebede namzed olmuş adam, dinsiz yaşayamaz. Zira uyanmış bir beşer, kâinatın tehacümüne karşı istinad edecek ve gayr-ı mahdut âmâlîne (emellerine) neşv ü nema verecek ve istimdadgâhı olacak noktayı, yani din-i hak olan dâne-i hakikatı elde etmezse, yaşamaz!.. Bu sırdandır ki; herkesde din-i hakı bulmak için bir meyl-i taharri uyanmıştır. Demek, istikbalde nev-i beşerin din-i fitrîsi İslâmiyet olacağına beraat-ül-istihlâl vardır.

Ey insafsızlar! Umum âlemi yutacak, birleştirecek, besleyecek, ziyalandırarak bir istidatta olan hakikat-ı İslâmiyeti nasıl dar buldunuz ki; fukaraya ve mutaassıp bir kısım hocalara tahsis edip, İslâmiyetin yarı ehlini dışarıya atmak istiyorsunuz! Hem de umum kemalâtı câmi' ve bütün nev-i beşerin hissiyat-ı âliyesini besliyecek mevaddı muhit olan o kasr-ı nuranî-yi İslâmiyeti ne cür'etle matem tutmuş bir siyah çadır gibi, bir kısım fukaraya ve bedevîlere ve mürtecelere has olduğunu tahayyül ediyorsunuz! Evet, herkes âyinesinin müşahedatına tâbidir. Demek sizin siyah ve yalancı âyineniz, size öyle göstermiştir.

S- İfrat ediyorsun, hayâli hakikat görüyorsun, bizi de teşhil ile tahkir ediyorsun. Zaman âhir zamandır, gittikçe daha fenalaşacak?..

C- Neden dünya herkese terakki dünyası olsun da, yalnız bizim için tedenni dünyası olsun! Öyle mi? İşte ben de sizinle konuşmıyacağım, şu tarafa dönüyorum. Müstakbeldeki insanlarla konuşacağım.

Ey üçyüz seneden sonraki yüksek asrın arkasında gizlenmiş ve sâkitane Nurun sözünü dinliyen ve bir nazar-ı hafî-yi gaybî ile bizi temaşa eden Saidler, Hamzalar, Ömerler, Osmanlar, Tahirler, Yusufklar, Ahmedler vesaireler! Sizlere hitab ediyorum. Başlarınızı kaldırmız,

--- sh:»(T:85) ↓ -----

"Sadakte" deyiniz. Ve böyle demek sizlere borç olsun. Şu muasırlarım, varsın beni dinlemesinler. Tarih denilen mazi derelerinden sizin yüksek istikbalinize uzanan telsiz telgrafla sizin ile konuşuyorum. Ne yapayım, acele ettim, kışda geldim; sizler cennet-âsâ bir baharda geleceksiniz. Şimdi ekilen Nur tohumları, zemininizde çiçek açacaktır. Biz, hizmetimizin ücreti olarak sizden şunu bekliyoruz ki; mazi kıt'asına geçmek için geldiğiniz vakit, mezarımıza uğrayınız. O bahar hediyelerinden bir kaç tanesini medresemin (Hâşiye-1) mezar taşı denilen ve kemiklerimizi misafir eden ve Horhor toprağının kapıcısı olan kal'anın başına takınız. Kapıcıya tenbih edeceğiz, bizi çağırınız. Mezarımızdan

هَنِيئًا لَكُمْ sadâsını işiteceksiniz.

Şu zamanın memesinden bizimle süt emen ve gözleri arkada maziye bakan ve tasavvuratları kendileri gibi hakikatsız ve ayrılmış olan bu çocuklar, varsınlar şu kitabın (Hâşiye - 2) hakaikini hayâl tevehhüm etsinler. Zira ben biliyorum ki, şu kitabın mesâili hakikat olarak sizde tahakkuk edecektir.

Ey muhatablarım! Ben çok bağıryorum. Zira Asr-ı Sâlis-i Aşrin, yâni on üçüncü Asrın minaresinin başında durmuşum, sureten medenî ve dinde lâkayd ve fikren mazinin en derin derelerinde olanları camiye davet ediyorum.

İşte ey iki hayatın ruhu hükmünde olan İslâmiyeti bırakan iki ayaklı mezar-ı müteharrik bedbahtlar! Gelen neslin kapısında durmayınız. Mezar sizi bekliyor, çekiliniz; tâ ki, hakikat-ı İslâmiyeyi hakkiyle kâinat üzerinde temevvüc-sâz edecek olan nesl-i cedid gelsin!..

S- Eskiler bizden âlâ veya bizim gibi. Gelenler bizden daha fena gelecekler?..

C- Ey Türkler ve Kürdler! Acaba şimdi bir miting yapsam; sizin bin sene evvelki ecdadınızı ve iki asır sonradaki evlâdlarınızı şu

(Hâşiye - 1): Medresetüz-Zehranın Van'daki nümunesi olan ve vefat eden "Horhor medresesi" nin mezar taşı hükmünde bulunan Van Kal'ası demektir.

(Hâşiye - 2): İstikbalde te'lif edilecek Risale-i Nur Külliyyatını hiss-i kablelvuku' ile haber veriyor.

--- sh:»(T:86) ↓ -----

gürültühane olan asr-ı hâzır meclisine dâvet etsem. Acaba sağ tarafta saf tutan eski ecdadınız demiyecekler mi: "Hey mirasyedi yaramaz çocuklar! Netice-i hayatımız siz misiniz? Heyhat! Bizi akim bir kıyas ettiniz, bizi kısır bıraktınız!" Hem de sol safında duran ve şehristan-ı istikbalden gelen evlâdlarımız, sağdaki ecdadlarımızı tasdik ederek demiyecekler mi ki: "Ey tenbel pederler! Siz misiniz hayatımızın suğra ve kübrâsı? Siz misiniz şu şanlı ecdadımızla bizi rabteden rabitamızın hadd-i evsatı? Heyhat... Ne kadar hakikatsız ve karıştırıcı ve müşâğabeli bir kıyas oldunuz."

İşte ey bedevî göçerler (ve ey inkılâb softaları! *) Manzara-i hayâl (Hâşiye - 1) üstünde gördünüz ki, şu büyük mitingde iki taraf da sizi protesto ettiler.

(Cevaplardan Bir Kısım)

Öyle ise ben derim: Hakikaten sizin harikulâde şecaate istidadınız vardır. Zira; bir menfaat veya cüz'î bir haysiyet veya itibarî bir şeref için veya "Filân yiğittir." sözlerini işitmek gibi küçük emirlere hayatını istihfaf eden veya ağasının namusunu isti'zam için kendini feda eden kimseler, eğer uyansalar hazinelere değer olan İslâmiyet milliyetine, (Hâşiye - 2) yâni üçyüz milyon İslâmın uhuvvetlerini ve mânevî yardımlarını kazandıran İslâmiyet milliyetine, binler ruhu da olsa, acaba istihfaf-ı hayat etmezler mi? Elbette hayatını on paraya satan, on liraya binler şevkle satar...

Maatteessüf; güzel şeylerimiz, gayr-i müslimler eline geçtiği gibi, güzel olan ahlâklarımızı da yine gayr-i müslimler çalmışlar. Güya bizim bir kısım içtimaî ahlâk-ı âliyemiz, yanımızda revac bulmadığından, bize darılıp onlara gitmiş; ve onların bir kısım rezâili, kendileri içinde çok revac bulmadığından, cehaletimizin pazarına getirilmiş...

Hem büyük bir taaccüb ile görmüyor musunuz ki: Terakkiyat-ı hâzıranın üssülesası ve belki din-i hakkın muktezası olan "Ben ölürsem; devletim, milletim ve ahbablarım sağdırlar." gibi kelime-i

(*) Sonradan ilâve edilmiştir.

(Hâşiye - 1): Hayâl dahi bir simotoğraftır.

(Hâşiye - 2): Milliyetimiz bir vücuddur. Ruhu İslâmiyet, akli Kur'an ve imandır.

--- sh:»(T:87) ↓ -----

beyzâ ve haslet-i hamrâyı gayr-ı müslimler çalmışlar. Çünkü onların bir fedaisi der: "Ben ölürsem, milletim sağ olsun. İçinde, bir hayat-ı mâneviyem vardır." Ve bütün sefaletin ve şahsiyâtın esası olan: "Ben öldükten sonra, dünya ne olursa olsun, isterse tûfan olsun " veyahut

وَأَنْ مِتُّ عَطْشًا فَلَا نَزَلَ الْقَطْرُ

olan kelime-i hamka ve seciye-i avrâ himmetimizin elini tutmuş, rehberlik ediyor.

İşte en iyi haslet ki, dinimizin muktezasıdır. Biz ruhumuzla, canımızla, vicdanımızla, fikrimizle ve bütün kuvvetimizle demeliyiz ki: "Biz ölse, Milletimiz olan İslâmiyet haydır, ilelebed bakidir. Milletim sağ olsun, sevab-ı uhrevî bana kâfidir. Milletin hayatındaki hayat-ı mâneviyem, beni yaşattırır, âlem-i ulvîde beni mütelezziz eder.

وَالْمَوْتُ يَوْمَ نُورِوزِنَا

" deyip, Nurun ve hamiyetin nurlu rehberlerini kendimize rehber etmeliyiz.

.....
S- Herşeyden evvel bize lâzım olan nedir?

C- Doğruluk.

S- Daha.

C- Yalan söylememek.

S- Sonra.

C- Sıdk, sadakat, ihlâs, sebat, tesanüddür.

S- Neden?

C- Küfrün mahiyeti yalandır, imanın mahiyeti sıdktır. Şu bürhan kâfi değil midir ki; hayatımızın bekası, imanın ve sıdkın ve tesanüdün devamiyledir.

S- En evvel rüesamız ıslah olunmalı?

C- Evet; Reisleriniz, malınızı ceblerine indirip hapsedtikleri gibi, akıllarınızı da sizden almışlar veya dimağınızda hapsedmişler. Öyle ise, şimdi, onların yanındaki akıllarınızla konuşacağım:

Eyyüherruûs verruesâ! Tekâsülî olan tevekkülden sakınınız! İşi birbirinize havâle etmeyiniz! Elinizdeki malımızla ve yanınızdaki aklımızla bize hizmet ediniz. Çünkü, şu mesâkîni istihdam etmekle ücretinizi almışsınız.

--- sh:»(T:88) ↓ -----

فَعَلَيْكُمْ بِالتَّادِرِكِ لِمَا ضَيَعْتُمْ فِي الصَّيْفِ ...

İşte şimdi hizmet vaktidir.

.....
Elhasıl: İslâm (Hâşiye) uyandı ve uyanıyor. Fenalığı fena, iyiliği iyi olarak gördüler. Evet, şu dereler aşairini tevbekâr eden işte bu sırdır. Hem de bütün İslâm yavaş yavaş bu istidadı almakta ve kesbetmektedir. Lâkin sizler bedevi olduğunuzdan ve fitrat-ı asliyeniz oldukça bozulmamış olduğundan, İslâmiyetin kudsi milliyetine daha yakınsınız.

.....
Seyahatımda beni tanımayanlar kıyafetime bakıp beni tacir zannettiklerinden derlerdi ki:

S- Tacir misin?

C- Evet hem tacirim hem de kimyagerim.

S- Nasıl?

C- İki madde var mezcettiriyorum. Birinden tiryak-ı şâfi, birinden elektrik-i muzi tevellüd eder.

S- Bunlar nerede bulunur?

C- Medeniyet ve fazilet çarşısında; cephesinde insan yazılı, iki ayak üstünde gezen sandık içinde ki; üstünde kalb yazılan, ya siyah veya pırlanta gibi parlak olan bir kutudadır.

S- İsimleri nedir?

C- İman, muhabbet, sadakat, hamiyet!...

Ceride-i Seyyare.. Ebu lâ-şey.. İbn-üz-Zaman.. Ehu'l-Acâib.. İbn-ü Ammi'l-garâib Said Nursî

* * *

Sonra Van'dan Şam'a gider. Şam ulemasının ilhahı ve ısrarı üzerine, Câmi-ül-Emevîde on bine yakın ve içerisinde yüz ehl-i ilim bulunan azim bir cemaate karşı bir hutbe irad eder. Bu hutbe fevkalâde takdir ve tahsin ile kabûle mazhar olur. Bilâhare, buradaki hutbesi, "Hutbe-i Şâmiye" namıyla tabedilmiştir.

(Hâşiye): Evet, kırk beş sene evvel söylenen bu sözü; Pakistan, Arabistan aşâiri dahi hâkimiyet ve istiklâliyetlerini kazandıklarından, Eski Said'i bu dersinde tasdik ediyorlar ve daha da edecekler...

--- sh:»(T:89) ↓ -----

Bu Hutbe-i Şamiye; İslâm Âleminin içinde bulunduğu maddî mânevî hastalıkların nelerden ibaret bulunduğunu, felâket ve esarete hangi sebeplerden dolayı mâruz kaldıklarını bildiren; ve buna karşı çare-i halâs gösteren; ve bundan sonra, İslâmiyetin zemin yüzünde maddî-mânevî en yüksek terakkiyi göstereceğini, İslâmî medeniyetin kemal-i haşmetle meydana geleceğini ve zemin yüzünü pisliklerden temizliyeceğini delâil-i akliye ile isbat eden, müjde veren çok kıymetdar, bütün müslümanlara, hattâ insanlığa şamil bir dersdir, bir hutbedir.

Hutbe-i Şâmiyenin baş taraflarında diyor:

"Ben, bu zaman ve zeminde beşerin hayat-ı içtimaiye medresesinde ders aldım ve bildim ki: Ecnebler, Avrupalılar terakkide istikbâle uçmalarıyla beraber, bizi maddi cihette kurûn-u vustâda durduran ve tevkif eden; altı tane hastalıktır. O hastalıklar da bunlardır:

- 1- Ye'sin (ümitsizliğin) içimizde hayat bulup dirilmesi.
- 2- Sıdkın hayat-ı içtimaiye-i siyasiyede ölmesi.
- 3- Adavete muhabbet.
- 4- Ehl-i imanı birbirine bağlayan nurani rabitaları bilmemek.
- 5- Çeşit çeşit sâri hastalıklar gibi intişar eden istibdat.
- 6- Menfaat-ı şahsiyesine himmeti hasretmek.

Bu altı dehşetli hastalığın ilâcını da, bir tıp fakültesi hükmünde hayat-ı içtimaiyemize eczahane-i Kur'aniyeden ders aldığım altı kelime ile beyan ediyorum. Mualecenin esasları, onları biliyorum.

Birinci Kelime: "El-EMEL" yâni: Rahmet-i İlâhiyeden kuvvetle ümid beslemek.

Evet, ben kendi hesabıma aldığım derse binaen:

Ey İslâm Cemaati! Müjde veriyorum ki: Şimdiki Âlem-i İslâmın saadet-i dünyeviyesi, bâhusus Osmanlıların saadeti ve bilhassa İslâmın terakkisi onların intibahiyle olan Arabın saadetinin fecr-i sâdıkının emareleri inkişafa başlıyor ve saadet güneşinin de çıkması yakınlaşmış. Ye'sin rağmına olarak ben dünyaya işittirecek (**Hâşiye**) derecede kanaat-ı kat'iyemle derim:

(**Hâşiye**): Eski Said hiss-i kablelvuku' ile, 1371 de başta Arab Devletleri, Âlem-i İslâmın ecnebi esaretinden ve istibdadından kurtulup İslâmî Devletler teşkil edeceklerini, kırk beş sene evvel haber vermiş. İki Harb-i Umumî ve otuz-kırk sene devam eden istibdad-ı mutlakı düşünmemiş, Üçyüz Yirmi Yedide olacak gibi müjde vermiş, te'hirinin sebebini nazara almamış.

--- sh:»(T:90) ↓ -----

İstikbâl, yalnız ve yalnız İslâmiyetin olacak; ve hâkim, hakaik-ı Kur'aniye ve imaniye olacak. Bu dâvama çok bürhanlardan ders almışım. Şimdi o bürhanlardan mukaddematlı bir buçuk bürhanı zikredeceğim. O bürhanın mukaddematına başlıyoruz.

İslâmiyet hakaiki; hem mânen, hem maddeten terakki etmeye kabil ve mükemmel bir istidadı var.

Birinci cihet olan mânen terakki ise, biliniz: Hakiki vukuatı kaydeden tarih, hakikata en doğru şahiddir. İşte tarih bize gösteriyor, hattâ Rus'u mağlûb eden Japon Başkumandanının İslâmiyetin hakkaniyetine şehadeti de şudur ki: "Hakikat-ı İslâmiyenin kuvveti nisbetinde ve müslümanlar o kuvvete göre hareket etmeleri derecesinde ehl-i İslâm temeddün edip terakki ettiğini tarih gösteriyor ve ehl-i İslâmın, hakikat-ı İslâmiyede zafiyeti derecesinde tevahhuş ettiklerini vahşete ve tedenniye düştüklerini ve herc ü merc içinde belâlara, mağlûbiyetlere düştüklerini tarih gösteriyor. Sair dinler ise bil'akidir."

.....
"Eğer biz ahlâk-ı İslâmiyenin ve hakaik-ı imaniyenin kemalâtını ef'alimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri, elbette cemaatlerle İslâmiyete girecekler. Belki Küre-i Arzın bazı kıt'aları ve devletleri de İslâmiyete dehalet edecekler."

.....
"Ey bu Câmi-i Emevîdeki kardeşlerim gibi, Âlem-i İslâmın câmi-i kebîrinde olan kardeşlerim! Siz de ibret alınız. Bu kırk beş senedeki bu dehşetli hâdisattan ibret alınız, tam aklınızı başınıza alınız, ey mütefekkir ve akıl sahibi ve kendini münevver telâkki edenler!

Hasıl-ı kelâm: Biz Kur'an şâkirdleri olan müslümanlar, bürhana tâbi oluyoruz. Akıl ve fikir ve kalbimizle hakaik-ı imaniyeye giriyoruz. Başka dinlerin bazı efratları gibi, ruhbanları taklid için bürhanı bırakmıyoruz. Onun için akıl ve ilim ve fennin hükmettiği istikbâlde, elbette bürhan-ı aklîye istinad eden ve bütün hükümlerini akla tesbit ettiren Kur'an hükmedecek!.

--- sh:»(T:91) ↓ -----

Hem de İslâmiyet güneşinin inkişafına ve beşeri tenvir etmesine mümânaat eden perdeler açılmaya başlamışlar; o mümânaat edenler çekilmeye başlıyorlar. Kırk beş sene evvel, o fecrin emareleri görüldü. Yetmiş Birde fecr-i sâdık başladı veya başlayacak. Eğer bu fecr-i kâzib de olsa, otuz-kırk sene sonra fecr-i sâdık çıkacak.

Evet hakikat-ı İslâmiyetin mâzi kıt'asını tamamen istilâsına sekiz dehşetli mâniler mümânaat ettiler.

Birinci, ikinci, üçüncü mâniler: Ecnebilerin cehli ve o zamanda vahşetleri ve dinlerine taassublarıdır. Bu üç mâni, marifet ve medeniyetin mehâsini ile kırıldı, dağılmaya başlıyor.

Dördüncü, beşinci mâniler: Papazların, ruhanî reislerin riyasetleri ve tahakkümleri, ve ecnebilerin körü körüne onları taklid etmeleridir. Bu iki mâni dahi; fikr-i hürriyet ve meyl-i taharri-i hakikat nev-i beşerde başlamasıyla zevâl bulmaya başlıyor.

Altıncı, yedinci mâniler: Bizdeki istibdat ve şeriâtın muhalefetinden gelen sû-i ahlâkımız mümânaat ediyordular. Bir şahısdaki münferid istibdat kuvveti şimdi zevâl bulması, cemaat ve komitenin dehşetli istibdatlarının otuz-kırk sene sonra zevâl bulmasına işaret etmekle ve hamiyet-i İslâmiyenin şiddetli fevriyetiyle ve sû-i ahlâkın çirkin neticeleri görünmesiyle bu iki mâni de zevâl buluyor ve bulmaya başlamış. İnşâallah tam zevâl bulacak.

Sekizinci mâni: Fünun-u cedîdenin bazı müsbet mesâili, hakaik-i İslâmiyenin zâhirî mânalarına muhalif ve muarız tevehhüm edilmesiyle, zaman-ı mâzideki istilâsına bir derece sed çekmiş. Meselâ: Küre-i Arzda emr-i İlâhî ile nezarete memur "Sevr" ve "Hut" namlarında iki ruhanî melâikeyi, dehşetli cismanî bir öküz, bir balık tevehhüm edip, ehl-i fen ve felsefe hakikatı bilmediklerinden İslâmiyete muarız çıkmışlar. Bu misâl gibi yüz misâl var ki, hakikatı bilindikten sonra en muannid feylesof da teslim olmağa mecbur oluyor. (Hattâ Risale-i Nur, "Mu'cizat-ı Kur'aniye" de, fennin iliştiği bütün Âyetlerin herbirisinin altında Kur'anın bir lem'a-i i'cazını gösterip, ehl-i fennin medar-ı tenkid zannettikleri Kur'an-ı Kerîmin cümle ve kelimelerinde fennin eli yetişmediği yüksek hakikatları izhar edip, en muannid feylesofu da teslime mecbur ediyor. Meydandadır, istiyen bakabilir. Ve baksın. Bu mâni, kırk beş sene evvel

--- sh:»(T:92) ↓ -----

söylenen o sözden sonra nasıl kırıldığını görsün.)

Evet, bazı muhakkikîn-i İslâmiyenin bu yolda te'lifatları var. Bu sekizinci dehşetli mânianın zir ü zeber olacağına dair emareler görünüyor.

Evet, şimdi olmasa da otuz-kırk sene sonra fen ve hakikî mârifet ve medeniyetin mehâsini, bu üç kuvveti tam techiz edip, cihazatını verip, o sekiz mânileri mağlûp edip dağıtmak için taharri-i hakikat meyelânını ve insafı ve muhabbet-i insaniyeti, o sekiz düşman taifesinin sekiz cephesine göndermiş, şimdi onları kaçırmaya başlamış. İnşâallah, yarım asır sonra onları darmadağın edecek. Evet, meşhurdur ki: En kat'î fazilet odur ki, düşmanları dahi o faziletin tasdikine şahadet etsin.

.....
Bediüzzaman; misâl olarak, İslâmiyetin hakkaniyeti hakkında takdirkâr ifadelerde bulunan "Prens Bismark" ile "Mister Karlayl" ın sözlerini naklettikten sonra diyor:

"İşte Amerika ve Avrupa'nın zekâ tarlaları, Mister Karlayl ve Bismark gibi böyle dâhî muhakkikleri mahsulât vermesine istinaden, ben de bütün kanaatımla derim ki: Avrupa ve Amerika, İslâmiyetle hâmilelerdir; günün birinde bir İslâmî devlet doğuracak. Nasılki Osmanlılar, Avrupa ile hâmile olup bir Avrupa devleti doğurdu.

Ey Câmi-i Emevîdeki kardeşlerim ve yarım asır sonraki Âlem-i İslâm câmiindeki ihvanlarım! Acaba başdan buraya kadar olan mukaddemeler, netice vermiyor mu ki: İstikbalin kıt'alarında hakikî ve mânevî hâkim olacak ve beşeri, dünyevî - uhrevî saadete sevkedecek, yalnız İslâmiyettir ve İslâmiyete inkılâb etmiş ve hurafattan, tahrifattan sıyrılacak İsevîlerin hakiki dinidir ki, Kur'ana tâbi olur, ittifak ederler.

İkinci Cihet : Yâni, maddeten İslâmiyetin terakkisinin kuvvetli sebepleri gösteriyor ki: İslâmiyet, maddeten dahi istikbale hükmedecek. "Birinci Cihet", mâneviyat cihetinde terakkiyatı isbat ettiği gibi; bu "İkinci Cihet" dahi, maddî terakkiyatını ve istikbâldeki hakimiyetini kuvvetli gösteriyor. Çünkü: Âlem-i İslâmın şahs-ı mânevisinin kalbinde gayet kuvvetli, kırılmaz beş kuvvet içtima ve imtizac edip yerleşmiş.

--- sh:»(T:93) ↓ -----

Birincisi: Bütün kemalâtın üstadı ve üçyüz yetmiş milyon nefisleri bir tek nefis hükmüne getirebilen ve hakikî bir medeniyetle ve müsbet ve doğru fenlerle teçhiz edilmiş olan ve hiçbir kuvvet onu kıramayacak bir mahiyette bulunan hakikat-ı İslâmiyettir.

İkinci Kuvvet: Medeniyetin ve san'atın hakikî üstadı, ve vesilelerin ve mebâdilerin tekemmülüyle cihazlanmış olan şedid bir ihtiyac ve belimizi kıran tam bir fakr, öyle bir kuvvettir ki, susmaz ve kırılmaz.

Üçüncü Kuvvet: Yüksek şeylere müsabaka suretinde beşere yüksek maksadları ders veren, o yolda çalıştıran ve istibdadatı parça parça eden ve ulvî hisleri heyecana getiren ve gıpta ve hased ve kıskançlık ve rekabetle ve tam uyanmakla ve müsabaka şevkiyle ve teceddüd meyliyle ve temeddün meyelâniyle teçhiz edilen üçüncü kuvvet, yalnız hürriyet-i şer'iyyedir. Yâni, insaniyete lâyük yüksek kemalâta olan meyil ve arzu ile cihazlanmış olmak.

Dördüncü Kuvvet: Şefkatle cihazlanmış şehâmet-i imaniyedir. Yâni: Tezellül etmemek; haksızlara, zâlimlere zillet göstermemek, mazlumları da zelil etmemek. Yâni hürriyet-i şer'iyyenin esasları olan, müstebidlere dalkavukluk etmemek ve bîçarelere tahakküm ve tekebbür etmemektir.

Beşinci Kuvvet: İzzet-i İslâmiyedir ki, İ'lâ-yı Kelimetullahı ilân ediyor. Ve bu zamanda i'lâ-yı Kelimetullah, maddeten terakkiye mütevakkıf ve medeniyet-i hakikiyeye girmekle i'lâ-yı Kelimetullah edilebilir. İzzet-i İslâmiyenin iman ile kat'î verdiği emri, elbette Âlem-i İslâmın şahs-ı manevîsi, o kat'î emri istikbalde tam yerine getireceğine şüphe edilmez.

Evet, nasılkı eski zamanda İslâmiyetin terakkisi, düşmanın taassubunu parçalamak ve inadını kırmak ve tecavüzatını defetmek; silâh ile, kılınç ile olmuş. İstikbalde silâh, kılınç yerine; hakikî medeniyet ve maddî terakki ve hak ve hakkaniyetin mânevî kılınçları, düşmanları mağlûp edip dağıtacak.

Biliniz ki: Bizim muradımız, medeniyetin mehasini ve beşere menfaati bulunan iyilikleridir. Yoksa medeniyetin günahları, seyyiatları değil ki; ahmaklar o seyyiatları, o sefahetleri mehasin zannedip; taklid edip, malımızı harap ettiler. Ve dini rüşvet verip, dünyayı

--- sh:»(T:94) ↓ -----

da kazanamadılar. Medeniyetin günahları, iyiliklerine galebe edip, seyyiatı hasenatına râcih gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki dehşetli tokat yiyip, o günahkâr medeniyeti zir ü zeber edip öyle bir kusdu ki, yeryüzünü kanla bulaştırdı. İnşâallah istikbaldeki İslâmiyetin kuvvetiyle, medeniyetin mehasini galebe edecek, zemin yüzünü pisliliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de te'min edecek.

Evet; Avrupanın medeniyeti, fazilet ve hüda üstüne te'sis edilmediğinden; belki heves ve heva, rekabet ve tahakküm üzerine bina edildiğinden; şimdiye kadar medeniyetin seyyiatı, hasenatına galebe edip, ihtilâlcî komitelerle kurtlaşmış bir ağaç hükmüne girdiği cihetle, Asya medeniyetinin galebesine kuvvetli bir medar, bir delil hükmündedir. Ve az vakitte galebe edecektir. Acaba istikbale karşı ehl-i iman ve islâm için böyle maddî ve ma'nevî terakkiyata vesile ve kuvvetli, sarsılmaz esbab varken ve demiryolu gibi istikbal saadetine yol açıldığı halde, nasıl me'yus olup ye'se düşüyorsunuz? Ve Âlem-i İslâmın kuvve-i mâneviyesini kırılıyorsunuz. Ve ye's ve ümitsizlikle zannediyorsunuz ki: Dünya, herkese ve ecnebilere terakki dünyasıdır. Fakat yalnız bîçare ehl-i İslâm için tedenni dünyası oldu, diye pek yanlış bir hataya düşüyorsunuz. Madem meylül-istikmal (tekemmül meyli); kâinatta, fitrat-ı beşeriyede fitraten dercedilmiş, elbette beşerin zulüm ve hatasıyla başına çabuk bir kıyamet kopmazsa; istikbalde hak ve hakikat, Âlem-i İslâmda nev-i beşerin eski hatîfatına keffaret olacak bir saadet-i dünyeviye de gösterecek, İnşâallah...

Evet! Bakınız zaman, hatt-ı müstakim üzerine hareket etmiyor ki mebd'e' ve müntehası birbirinden uzaklaşsın. Belki, Küre-i Arzın hareketi gibi bir daire içinde dönüyor. Bazan terakki içinde yaz ve bahar mevsimi gösterir; bazan tedenni içinde kış ve fırtına mevsimi gösterir. Her kışdan sonra bir bahar, her geceden sonra bir sabah olduğu gibi, nev-i beşerin dahi bir sabahı, bir baharı olacak; İnşâallah...

Hakikat-ı İslâmiyenin güneşi ile sulh-u umumî dairesinde hakikî medeniyeti görmeyi, rahmet-i İlâhiyyeden bekliyebilirsiniz...

.....
İkinci Kelime: Müddet-i hayatımda tecrübelerimle fikrimde tevellüd eden şudur: YE'S en dehşetli bir hastalıktır ki, Âlem-i İslâmın

--- sh:»(T:95) ↓ -----

kalbine girmiş. İşte o ye'sdir ki; bizi öldürmüş gibi, Garbda bir - iki milyonluk küçük bir devlet, Şarkda yirmi milyon müslümanları kendine hizmetkâr ve vatanlarını müstemleke hükmüne getirmiş. Hem o ye'sdir ki; yüksek ahlâkımızı öldürmüş, menfaat-i umumiyei bırakıp menfaat-i şahsiyeye nazarımızı hasrettirmiş. Hem o ye'sdir ki; kuvve-i mâneviyemizi kırmış; az bir kuvvetle, imandan gelen kuvve-i mâneviye ile Şarkdan Garba kadar istilâ ettiği halde, o kuvve-i mâneviye-i harika, me'yusiyetle kırıldığı için, zâlim ecnebiler, dörtyüz seneden beri üçyüz milyon müslümanı kendilerine esir etmiş. Hattâ bu ye's ile; başkasının lâkaydlığını ve füturunu, kendi tenbelliğine özür zanneder "Neme lâzım" der. "Herkes benim gibi berbaddır" diye, şehamet-i imaniyeyi terkedip, hizmet-i İslâmiyeyi yapmıyor. Madem bu derece bu hastalık bize bu zulmü etmiş, bizi öldürüyor, biz de o katilimizden kisasımızı alıp, öldüreceğiz.

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

kılınıcı ile o ye'sin başını parçalayacağız.

مَا لَا يُدْرِكُ كُلَّهُ لَا يُتْرَكُ كُلَّهُ

Hadîsinin hakikatı ile belini kıracağız, İnşâallah...

Ye's; ümmetlerin, milletlerin "seretan" denilen en dehşetli bir hastalığıdır. Ve kemalâta mâni ve

أَنَا عِنْدَ حُسْنِ ظَنِّ عَبْدِ بِي

hakikatına muhalifdir; korkak, aşağı, âcizlerin şe'nidir, bahaneleridir; şehamet-i İslâmiyenin şe'ni değildir. Hususan Arab gibi nev-i beşerde medar-ı iftihar yüksek seciyelerle mümtaz bir kavmin şe'ni olamaz! Âlem-i İslâm milletleri, Arabın metanetinden ders almışlar. İnşâallah yine, Arablar ye'si bırakıp, İslâmiyetin kahraman ordusu olan Türklerle hakikî bir tesanüd, ittifak ile el ele verip, Kur'anın bayrağını dünyanın her tarafında ilân edeceklerdir.

.....
Üçüncü Kelime: Bütün hayatımdaki tahkikatımla, ve hayat-ı içtimaiyenin çalkamasıyla hülâsa ve zübdesi bana kat'î bildirmiş ki: SIDK, İslâmiyetin üssülesasıdır ve ulvî seciyelerinin rabitasıdır ve hissiyat-ı ulviyesinin mizacıdır. Öyle ise: Hayat-ı içtimaiyemizin esası olan sıdkı, doğruluğu içimizde ihya edip, onunla mânevi hastalıklarımızı tedavi etmeliyiz. Evet sıdk ve doğruluk, İslâmiyetin hayat-ı

--- sh:»(T:96) ↓ -----

içtimaiyesinde ukde-i hayatiyesidir. Riyakârlık, fiilî bir nevi yalancılıktır. Dalkavukluk, tasannu alçakça bir yalancılıktır. Nifak ve münafıklık, muzır bir yalancılıktır. Yalancılık ise, Sâni-i Zülcelâlin kudretine iftira etmektir. Küfür; bütün envâiyle kizbdır, yalancılıktır. İman sıdkdır, doğruluktur. Bu sırta binaen, kizb ve sıdkın ortasında hadsiz bir mesafe var; Şark ve Garp kadar birbirinden uzak olmak lâzım geliyor. Nar ve nur gibi birbirine girmemek lâzım. Halbuki gaddar siyaset ve zâlim propaganda, birbirine karıştırmış, beşerin kemalâtını da karıştırmış (Hâşiye).

Ey bu Câmi-i Emevîdeki kardeşlerim ve kırk-elli sene sonra Âlem-i İslâm mescid-i kebîrindeki dörtyüz milyon ehl-i iman olan ihvanımız! Necat yalnız sıdkla, doğrulukla olur. Urvetülvüska, sıdkdır. Yâni en muhkem ve onunla bağlanacak zincir doğruluktur. Amma; maslahat için kizb ise, zaman onu neshetmiştir.

(Hâşiye): Ey kardeşlerim! Kırk beş sene evvel Saidin bu dersinden anlaşılıyor ki: O Said siyasetle, içtimaiyat-ı İslâmiye ile ziyade alâkadardır. Fakat sakın zannetmeyiniz ki, O, dini siyasete âlet veya vesile yapmak mesleğinde gitmiş. Hâşa! Belki o, bütün kuvvetiyle siyaseti dine âlet ediyormuş. Ve derdi ki: "Dinin bir hakikatını, bin siyasete tercih ederim." Evet o zamanda kırk elli sene evvel hissetmiş ki: Bazı münafık zındıkların, siyaseti dinsizliğe âlet etmeye teşebbüs niyetlerine ve fikirlerine mukabil; o da bütün kuvvetiyle siyaseti İslâmiyetin hakaikine bir hizmetkâr, bir âlet yapmaya çalışmış. Fakat o zamandan yirmi sene sonra gördü ki: O gizli münafık zındıkların garblılaştırmak bahanesiyle siyaseti dinsizliğe âlet yapmalarına mukabil; bir kısım dindar ehl-i siyaset, dini, siyaset-i İslâmiyeye âlet etmeye çalışmışlardı. İslâmiyet güneşi, yerdeki ışıklara âlet ve tabi olamaz; ve âlet yapmak, İslâmiyetin kıymetini tenzil etmektir, büyük bir cinayettir. Hattâ Eski Said o çeşit siyaset tarafgirliğinden gördü ki: Bir sâlih âlim, kendi fikr-i siyasîsine muvafık bir münafığı hararetle sena etti. Siyasetine muhalif bir sâlih hocayı tenkid ve tefsik eti. Eski Said ona dedi: "Bir şeytan senin fikrine yardım etse, rahmet okutacaksın. Senin fikr-i siyasiyene muhalif bir melek olsa, lânet edeceksin." Bunun için, Eski Said "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" dedi, otuzbeş senedenberi (şimdi kırk beş sene oldu) siyaseti terketti. (Hâşiye -1)

Hâşiye - 1: Üstadımızın yüz otuz parça kitabı ve mektupları, üç mahkeme ve hükümet me'murları tarafından tam tetkik edildiği ve aleyhinde çalışan zalim, mürted ve münafıklara karşı mecbur da olduğu halde, hattâ idamı için gizli emir verildiği halde, dini siyasete âlet ettiğine dair en ufak bir emare bulamamaları, dini siyasete âlet etmediğini kat'î isbat ediyor ve hayatını yakından tanıyan biz Nur Şakirdleri ise, bu fevkalâde hale karşı hayranlık duymakta ve Risale-i Nurun dairesindeki hakikî ihlâsa bir delil saymaktayız.

Nur Şakirdleri

--- sh:»(T:97) ↓ -----

.....
Dördüncü Kelime: Bütün hayatımda hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeden kat'î bildiğim ve tahkikatların bana verdiği netice şudur ki: Muhabbete en lââyık şey, muhabbettir; ve husûmete en lââyık sıfat husûmettir. Yâni hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi te'min eden ve saadete sevkeden muhabbet ve sevmek sıfatı, en ziyade sevilmeye ve muhabbete lââyıktır; ve hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi zir ü zeber eden düşmanlık ve adavet, herşeyden ziyade nefrete ve adavete ve ondan çekilmeye müstehak ve çirkin ve muzır bir sıfattır.

.....
Beşinci Kelime: Meşveret-i şer'iyyeden aldığım ders budur: Şu zamanda bir adamın bir günahı, bir kalmıyor. Bazan büyür, sirayet eder, yüz olur. Bir tek hasene, bazan bir kalmıyor, belki bazan binler dereceye terakki ediyor. Bunun sırr-ı hikmeti şudur:

Hürriyet-i şer'iyye ile meşveret-i meşrua, hakiki milliyetimizin hâkimiyetini gösterdi. Hakiki milliyetimizin esası, ruhu ise, İslâmiyettir. Ve Hilâfet-i Osmaniye ve Türk Ordusunun o milliyete bayraktarlığı itibariyle o İslâmiyet milliyetinin sadefi, kal'ası hükmündedir. Arab-Türk hakiki iki kardeş, o kal'a-i kudsiyenin nöbetdarlarıdır.

İşte bu kudsî milliyetin rabitasıyla, umum ehl-i İslâm bir tek aşiret hükmüne geçiyor. Aşiretin efradı gibi İslâm taifeleri de birbirine uhuvvet-i İslâmiye ile murtabıt, alâkadar olur. Birbirine mânen (lüzum olsa maddeten) yardım eder. Güya bütün İslâm taifeleri, bir silsile-i nuraniye ile birbirine bağlıdır. Nasılki bir aşiretin bir ferdi bir cinayet işlese, o aşiretin bütün efradı, o aşiretin düşmanı olan başka aşiretin nazarında bütün efradı müttehem olur. Güya her bir ferdi, o cinayeti işlemiş gibi o düşman aşiret onlara düşman olur. O tek cinayet, binler cinayet hükmüne geçer. Eğer o aşiretin bir ferdi, o aşiretin mahiyetine temas eden medar-ı iftihar bir iyilik yapsa; o aşiretin bütün efradı onunla iftihar eder. Güya herbir adam aşirette o iyiliği yapmış gibi iftihar eder.

İşte bu mezkûr hakikat içindir ki; bu zamanda, hususan kırk elli sene sonra; seyyie, fenalık, işliyenin üstünde kalmaz; belki, milyonlar nüfus-u İslâmiyenin hukukuna tecavüz olur. Kırk elli sene sonra çok misalleri görülecek.

--- sh:»(T:98) ↓ -----

Ey bu sözlerimi dinliyen bu Câmi-i Emevîdeki kardeşler ve kırk - elli sene sonra Âlem-i İslâm câmiindeki ihvan-ı müslimîn!

"Biz zarar vermiyoruz. Fakat menfaat vermeye iktidarımız yok. Onun için mâzuruz" diye özür beyan etmeyiniz. Bu özrünüz makbul değil. Tenbelliğiniz ve "Neme lâzım" deyip çalışmamanız ve ittihad-ı İslâm ile milliyet-i hakikiye-i İslâmiye ile gayrete gelmediğiniz, sizlere gayet büyük bir zarar ve bir haksızlıktır. İşte, seyyie böyle binlere çıktığı gibi, bu zamanda hasene, yâni İslâmiyetin kudsiyetine temas eden iyilik, yalnız işleyene münhasır kalamaz. Belki bu hasene, milyonlar ehl-i imana, mânen faide verebilir. Hayat-ı mâneviye ve maddiyesinin rabitasına kuvvet verebilir. Onun için "Neme lâzım" deyip, kendini tenbellik döşegine atmak zamanı değil!

Ey bu camideki kardeşlerim ve kırk-elli sene sonraki Âlem-i İslâm mescid-i kebîrindeki ihvanlarım!

Zannetmeyiniz ki; ben bu ders makamına size nasihat etmek için çıktım. Belki; buraya çıktım, sizde olan hakkımızı dâvâ ediyorum. Yani: Küçük taifelerin menfaati ve saadet-i dünyeviyeleri ve uhreviyeleri, sizin gibi büyük, muazzam taife olan Arap ve Türk gibi hâkim üstadlarla bağlıdır. Sizin tenbelliğiniz ve füturunuzla, biz biçare küçük kardeşleriniz olan İslâm taifeleri zarar görüyor.

- Hususan - ey muazzam ve büyük ve tam intibaha gelmiş veya gelecek olan Araplar! En evvel bu sözlerle sizinle konuşuyorum. Çünkü, bizim ve bütün İslâm taifelerinin üstadları, imamları ve İslâmiyetin mücahidleri sizlerdiniz. Sonra muazzam Türk milleti, o kudsî vazifenize tam yardım ettiler. Onun için; tenbellikle, günahınız büyüktür ve iyiliğiniz ve haseneniz de gayet büyük ve ulvîdir. Hususan kırk elli sene sonra Arap taifeleri, Cemahir-i Müttefika-i Amerika gibi en ulvî bir vaziyete girmeye, esarete kalan hâkimiyet-i İslâmiyeyi eski zaman gibi Küre-i Arzın nısfında, belki ekserisinde tesisine muvaffak olmanızı rahmet-i İlâhiyeden kuvvetle bekliyoruz. Bir kıyamet çabuk kopmazsa inşaallah nesl-i âti görecek.

Sakın kardeşlerim; tevehhüm, tahayyül etmeyiniz ki, ben bu sözlerimle siyasetle iştigal için himmetinizi tahrik ediyorum. Hâşâ! Hakikat-ı İslâmiye, bütün siyasâtın fevkindedir. Bütün siyasetler, ona hizmetkâr olabilir. Hiçbir siyasetin haddi değil ki, İslâmiyeti kendine âlet etsin.

--- sh:»(T:99) ↓ -----

Ben kusurlu fehmiyle şu zamanda heyet-i içtimaiye-i İslâmiyeyi, çok çark ve dolapları bulunan bir fabrika suretinde tasavvur ediyorum. O fabrikanın bir çarkı geri kalsa, yahut bir arkadaşı olan başka çarka tecavüz etse; makinenin mihanikiyeti bozulur. Onun için, İttihad-ı İslâmın tam zamanı gelmeye başlıyor. Birbirinizin şahsî kusurlarına bakmamak gerektir.

Bunu da teessüf ve teellüm ile size beyan ediyorum ki: Ecnebilerin bir kısmı, nasıl kıymetli malımızı ve vatanlarımızı bizden aldılar, onun bedeline çürük bir mal verdiler; aynen öyle de: Yüksek ahlâkımızı ve yüksek ahlâkımızdan çıkan ve hayat-ı içtimaiyeye temas eden seciyelerimizin bir kısmını bizden aldılar, terakkilerine medar ettiler. Ve onun fiatı olarak bize verdikleri, sefihane ahlâk-ı seyyieleridir, sefihane seciyeleridir. Meselâ: Bizden aldıkları seciye-i milliye ile bir adam onlarda der: "Eğer ben ölsem, milletim sağ olsun. Çünkü, milletimin içinde bir hayat-ı bâkiyem var." İşte bu kelimeyi bizden almışlar. Ve terakkiyatlarında en metin esas budur; bizden hırsızlamışlar. Bu kelime ise, din-i haktan ve iman hakikatlarından çıkar. O bizim ehl-i imanın malıdır. Halbuki: Ecnebilere içimize giren pis, fena seciye itibariyle bir hodgâm adam bizde diyor: "Ben susuzluktan ölsem, hiç yağmur bir daha dünyaya gelmesin. Eğer ben görmezsem bir saadeti, dünya istediği gibi bozulsun."

İşte bu ahmakane kelime dinsizlikten çıkıyor. Âhireti bilmemekten geliyor. Hariçten içimize girmiş, zehirliyor.

Hem o ecnebilere - bizden aldıkları fikr-i milliyetle - bir ferdi, bir millet gibi kıymet alıyor. Çünkü bir adamın kıymeti, himmeti nisbetindedir. Kimin himmeti milleti ise o kimse tek başıyla küçük bir millettir. Bazılarımızdaki dikkatsizlikten ve ecnebilere zararlı seciyelerini almamızdan, kuvvetli ve kudsî İslâmî milliyetimizle beraber, herkes "nefsî-nefsî" demekle ve milletin menfaatini düşünmemekle ve menfaat-i şahsiyesini düşünmekle; bin adam, bir adam hükmüne sukut eder.

مَنْ كَانَ هِمَّتُهُ نَفْسَهُ فَلَيْسَ مِنَ الْإِنْسَانِ لِأَنَّهُ مَدْنِيٌّ بِالطَّبْعِ

Yâni: Kimin himmeti yalnız nefsi ise; o insan değil. Çünkü: İnsanın fitratı medenîdir, ebnâ-yı cinsini mülâhazaya mecburdur. Hayat-ı

--- sh:»(T:100) ↓ -----

içtimaiye ile, hayat-ı şahsiyesi devam edebilir. Meselâ: Bir ekmeği yese, kaç ellere muhtaç. Ve ona mukabil o elleri mânen öptüğünü ve giydiği libasla kaç fabrikayla alâkadâr olduğunu kıyas ediniz. Hayvan gibi bir postla yaşamadığından ebnâ-yı cinsi ile fıtraten alâkadâr olmasından ve onlara mânevî bir fiat vermeye mecbur olduğundan, fıtratiyle medeniyetperverdir. Menfaat-i şahsiyesine hasr-ı nazar eden, insanlıktan çıkar, mâsum olmayan câni bir hayvan olur. Birşey elinden gelmese, hakikî özrü olsa, o müstesna!

Altıncı Kelime: Müslümanların hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyedeki saadetlerinin anahtarı, meşveret-i şer'iyyedir.

وَأْمُرْهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ

Âyet-i Kerîmesi, şûrâyı esas olarak emrediyor. Evet nasıl ki, nev-i beşerdeki "telâhuk-u efkâr" ünvanı altında asırlar ve zamanların tarih vasıtasıyla birbiriyle meşvereti, bütün beşeriyetin terakkiyatı ve fûnununun esası olduğu gibi; en büyük kıt'a olan Asya'nın en geri kalmasının bir sebebi, o şûrâ-yı hakikiyeyi yapmamasıdır. Asya kıtasının ve istikbalinin keşşafı ve miftahı, şûrâdır. Yani: Nasıl fertler birbiriyle meşveret eder; taifeler, kıt'alar dahi o şûrâyı yapmaları lâzımdır ki, üçyüz belki dört yüz milyon İslâmın ayaklarına konulmuş çeşit çeşit istibdatların kayıtlarını, zincirlerini açacak, dağıtacak, meşveret-i şer'iyye ile şehamet ve şefkat-i imaniyeden tevellüd eden hürriyet-i şer'iyyedir ki, o hürriyet-i şer'iyye, âdâb-ı şer'iyye ile süslenip, garb medeniyet-i sefihanesindeki seyyiatı atmaktır. İmandan gelen hürriyet-i şer'iyye, iki esas emreder.

أَنْ لَا يُذَلَّلَ وَلَا يَتَذَلَّلَ مَنْ كَانَ عَبْدًا لِلَّهِ لَا يَكُونُ عَبْدًا لِلْعِبَادِ

لَا يَجْعَلُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ

نَعَمَ الْحُرِّيَّةُ الشَّرْعِيَّةُ عَطِيَّةُ الرَّحْمَنِ

Yani: İman bunu iktiza ediyor ki; tahakküm ve istibdat ile başkasını tezlil etmemek ve zillete düşürmemek ve zalimlere tezellül etmemek... Allaha hakikî abd olan, başkalara abd olamaz. Birbirinizi - Allahtan başka - kendinize Rab yapmayınız!.. Yâni Allahı tanımayan; her şeye herkese nisbetine göre bir rububiyet tevehhüm eder, başına musallat eder. Evet hürriyet-i şer'iyye; Cenab-ı Hakkın rahman, rahîm tecellisiyle bir ihsandır ve imanın bir hassasıdır.

--- sh:»(T:101) ↓ -----

فَلِيحِيَا الصِّدِّقُ وَلَا عَاشَ الْيَاسُ فَلَتَدُومُ الْمُحَبَّةُ وَلَتَقْوَى الشُّورَى
وَالْمَلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهَوَى وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى

Yaşasın sıdk! Ölsün ye's! Muhabbet devam etsin! Şûrâ kuvvet bulsun! Bütün levm ve itab ve nefret, heva hevese tâbi olanlara olsun; selâm ve selâmet, hüdaya tâbi olanların üstüne olsun! Âmin..."

Şamda fazla kalmadı. Şarkî Anadolu'da Medresetüz-Zehra nâmiyle vücuda getirmek istediği dârülfünunun küşadı için çalışmak üzere İstanbul'a geldi. Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahati münasebetiyle Vilâyât-ı Şarkiye nâmına refakat etti. Yolda şimendiferde iki mektep muallimi ile aralarında bir bahis açılır. Şimendiferde yaptıkları bu mübahasenin hülâsası, Hutbe-i Şamiye adlı eserin zeylinde yazılmıştır. Birkaç cümlesini aynen alıyoruz:

"Hürriyetin başında, Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahati münasebetiyle Vilâyât-ı Şarkiye namına ben de refakat ettim. Şimendiferimizde iki mektepli mütefennin arkadaşla bir mübahase oldu. Benden sual ettiler ki:

– Hamiyet-i diniye mi, yoksa hamiyet-i milliye mi daha kuvvetli, daha lâzım?

Dedim:

– Biz Müslümanlar indimizde ve yanımızda din ve milliyet, bizzat müttehiddir; itibarî, zahirî ârızî bir ayrılık var. Belki din, milliyetin hayatı ve ruhudur. İkisine, birbirinden ayrı ve farklı bakıldığı zaman; hamiyet-i diniye, avâm ve havassa şâmil oluyor... Hamiyet-i milliye, yüzden birisine, yâni menfaat-i şahsiyesini millete feda edene münhasır kalır. Öyle ise, hukuk-u umumiye içinde hamiyet-i diniye esas olmalı, hamiyet-i milliye ona hâdim ve kuvvet ve kal'ası olmalı. Hususan biz şarklılar, garblılar gibi değiliz. İçimizde, kalblerde hâkim, hiss-i dinîdir. Kader-i Ezelî, ekser enbiyayı şarkta göndermesi işaret ediyor ki: Yalnız hiss-i dinî, şarkı uyandırır, terakkiye sevkeder. Asr-ı Saadet ve Tâbiîn bunun bir bürhan-ı kat'îsidir.

--- sh:»(T:102) ↓ -----

Ey bu hamiyet-i diniye ve milliyeden hangisine daha ziyade ehemmiyet vermek lâzım geldiğini soran bu şimendifer denilen medrese-i seyyarede ders arkadaşlarım ve şimdi zamanın şimendiferinde istikbal tarafına bizimle beraber giden bütün mektepliler! Size de derim ki:

Hamiyet-i diniye ve İslâmiyet milliyeti, Türk ve Arap içinde tamamiyle mezcolmuş ve kabil-i tefrik olamaz bir hale gelmiş. Hamiyet-i İslâmiye, en kuvvetli ve metin ve arştan gelmiş bir zincir-i nuranîdir. Kırılmaz ve kopmaz bir urvetülvüskadır, tahrip edilmez, mağlûp olmaz bir kudsî kal'adır dediğim vakit, o iki münevver mektep muallimleri bana dediler:

– Delilin nedir? Bu büyük dâvâya, büyük bir hüccet ve gayet kuvvetli bir delil lâzım, delil nedir?

Birden şimendiferimiz tünelden çıktı, biz de başımızı çıkardık, pencereden baktık; altı yaşına girmemiş bir çocuğu şimendiferin tam geçeceği yolun yanında durmuş gördük. O iki muallim arkadaşlarıma dedim:

– İşte bu çocuk lisan-ı hâliyle sualimize tam cevap veriyor. Benim bedelime o mâsum çocuk, bu seyyar medresemizde üstadımız olsun. İşte lisan-ı hali, bu gelecek hakikatı der.

Bakınız, bu dabbetülarz, dehşetli hücum ve gürültüsü ve bağırmasıyla ve tünel deliğinden çıkıp hücum ettiği dakikada geçeceği yola bir metre yakınlıkta o çocuk duruyor. O dabbetülarz, tehdidiyle ve hücumunun tahakkümü ile bağırarak tehdit ediyor: "Bana rastgelenlerin vay haline!" dediği halde; o mâsum, yolunda duruyor. Mükemmel bir hürriyet ve hârîka bir cesaret ve kahramanlıkla, beş para onun tehdidine ehemmiyet vermiyor. Bu dabbetülarzın hücumunu istihfaf ediyor ve kahramancılığıyla diyor:

– Ey şimendifer! Sen, gök gürültüsü gibi bağırmanla beni korkutamazsın.

Sebat ve metanetinin lisan-ı haliyle gûya der:

– Ey şimendifer! Sen bir nizamın esirisin. Senin gem'in, dizginin, seni gezdirenin elindedir. Senin, bana tecavüz etmek haddin değil. Beni istibdadın altına alamazsın. Haydi yoluna git, kumandanının izniyle yolundan geç.

--- sh:»(T:103) ↓ -----

İşte ey bu şimendiferdeki arkadaşlarım ve elli sene sonra, fenlere çalışan kardeşlerim! Bu mâsum çocuğun yerinde, Rüstem-i İrânî veya Herkül-ü Yunanî o acip kahramanlıklarıyla beraber tayy-ı zaman ederek o çocuğun yerinde bulunduğunu farzediniz. Onların zamanında şimendifer olmadığı için, elbette şimendifer bir intizam ile hareket ettiğine bir itikadları olmayacak. Birden bu tünel deliğinden, başında ateş ve nefesi gök gürültüsü gibi, gözlerinde elektrik berkleri olduğu halde, birden çıkan şimendiferin dehşetli tehdit hücumuyla Rüstem ve Herkül tarafına koşmasına karşı, o iki kahraman ne kadar korkacaklar; ne kadar kaçacaklar; o hârika cesaretleriyle bin metreden fazla kaçacaklar. Bakınız, nasıl bu dabbetülarzın tehdidine karşı hürriyetleri, cesaretleri mahv olur. Kaçmaktan başka çare bulamıyorlar. Çünkü onlar, onun kumandanına ve intizamına itikad etmedikleri için mutî bir merkep zannetmiyorlar; belki, gayet müthiş, parçalayıcı, vagon cesametinde yirmi arslanı arkasına takmış bir nevi arslan tevehhüm ederler.

Ey kardeşlerim ve ey elli sene sonra bu sözleri işiten arkadaşlarım! İşte altı yaşına girmeyen bu çocuğa, o iki kahramandan ziyade cesaret ve hürriyet ve çok mertebe onların fevkinde bir emniyet ve korkmamak hâletini veren, o mâsumun kalbinde hakikatin bir çekirdeği olan "Şimendiferin intizamına ve dizgini bir kumandanın elinde bulunduğu ve cereyanı bir intizam altında ve birisi onu kendi hesabıyla gezdirmesi"ne olan itikadı ve itminanı ve imanındır. Ve o iki kahramanı gayet korkutan ve vicdanlarını vehme esir eden, onların "Onun kumandanını bilmemek ve intizamına inanmamak" olan cahilane itikatsızlıklarıdır.

.....

O iki temsilde, o iki acip kahramanın pek acip korku ve telâşlarına ve elemelerine sebep, onların adem-i itikadları ve cehaletleri ve dalâletleri olduğu gibi, Risale-i Nur'un yüzer hüccetlerle isbat ettiği bir hakikati ki, bu risalenin mukaddemesinde bir iki misali söylenmiş. Mesele şudur ki: Küfür ve dalâlet, bütün kâinatı ehl-i dalâlete, binler müthiş düşman taifeleri ve silsileleri gösteriyor. Kör kuvvet, serseri tesadüf, sağır tabiat elleriyle, manzume-i şemsiyeden tut tâ kalbdeki verem mikroplarına kadar binler taife düşmanlar, biçare beşere hücum ettiklerini ve insanın câmi mahiyeti ve küllî istidadatı ve hadsiz ihtiyacatı ve nihayetsiz arzularına karşı

--- sh:»(T:104) ↓ -----

mütemadiyen korku, elem, dehşet ve telâş vermesiyle küfür ve dalâlât, bir cehennem zakkumu olduğunu ve bu dünyada da sahibini bir cehennem içine koyduğunu ve din ve imandan hariç binler fen ve terakkیات-ı beşeriye, o Rüstem ve Herkül'ün kahramanlıkları gibi, beş para fayda vermediğini gösterip, yalnız ibtal-i his nev'inden muvakkaten o elîm korkuları hissetmemek için sefahet ve sarhoşlukla şırına ediyor.

İşte iman ve küfrün muvazenesi Ahirette Cennet ve Cehennem gibi meyveleri ve neticeleri verdiği gibi; dünyada da iman bir mânevî cenneti temin ve ölümü bir terhis tezkeresine çevirmesini ve küfür, dünyada dahi bir mânevî cehennem ve hakikî saadet-i beşeriyeyi mahvetmesi ve ölümü bir idam-ı ebedî mahiyetine getirmesini kat'î ve his ve şuhuda istinad eden Risale-i Nur'un yüzer hüccetlerine havale edip kısa kesiyoruz.

Bu temsilin hakikatini görmek isterseniz başınızı kaldırınız, bu kâinata bakınız... Ne kadar şimendifer misillü balon, otomobil, tayyare, berriyye ve bahriyye gemiler; karada, denizde, havada kudret-i ezeliyenin nizam ve hikmetle halkettiği yıldızların kürelerine ve kâinat ecramına ve hâdisatın silsilelerine ve müteselsil vâkıatlarına bakınız. Hem, âlem-i şehadette ve cismanî kâinatta bunların vücudu gibi, Âlem-i ruhanî ve mâneviyatta, kudret-i ezeliyenin daha acip müteselsil nazîreleri var olduğunu aklı bulunan tasdik eder, gözü bulunan çoğunu görebilir.

İşte kâinat içindeki maddî ve mânevî bütün bu silsileler; imansız ehl-i dalâlete hücum ediyor, tehdit ediyor, korkutuyor, kuvve-i mâneviyesini zir ü zeber ediyor. Ehl-i imana değil tehdit ve korkutmak, belki; sevinç, saadet, ünsiyet, ümit ve kuvvet veriyor. Çünkü ehl-i iman, imanla görüyor ki; o hadsiz silsileleri, maddî ve mânevî şimendiferleri, seyyar kâinatları, mükemmel intizam ve hikmet dairesinde birer vazifeye sevkeden bir Sâni-i Hakîm onları çalıştırıyor. Zerre miktar, vazifelerinde şaşırıyorlar, birbirine tecavüz edemiyorlar. Ve kâinattaki kemâlât-ı san'ata ve tecelliyat-ı cemaliyeye mazhar olduklarını görüp, kuvve-i mâneviyeyi tamamiyle eline verip, saadet-i ebediyenin bir nümunesini iman gösteriyor. İşte ehl-i dalâletin imansızlıktan gelen dehşetli elemlerine ve korkularına karşı hiçbir şey, hiçbir fen, hiçbir terakkیات-ı beşeriye bir teselli

--- sh:»(T:105) ↓ -----

veremez; kuvve-i mâneviyeyi temin edemez. Cesareti, zir ü zeber olur; fakat muvakkat gaflet perde çeker, aldatır. Ehl-i iman, iman cihetiyle, değil korkmak, kuvve-i mâneviyesi kırılmak, belki o temsildeki mâsum çocuk gibi fevkalâde bir kuvve-i mâneviye ve bir metanetle ve imandaki hakikatle onlara bakıyor. Bir Sâni-i Hakîmin hikmet dairesinde tedbir ve idaresini müşahede eder, evham ve korkulardan kurtulur. "Sâni-i Hakîmin emri ve izni olmadan, bu seyyar kâinatlar hareket edemezler, ilişemezler" deyip anlar kemal-i emniyetle hayat-ı dünyeviyesinde derecesine göre saadete mazhar olur.

Kimin kalbinde imandan ve din-i haktan gelen bu hakikat çekirdeği bulunmazsa ve nokta-i istinadı olmazsa, bilbedahe temsildeki Rüstem ve Herkül'ün cesaretleri ve kahramanlıkları kırıldığı gibi; onun cesareti ve kuvve-i mâneviyesi müzmahil olur ve vicdanı tefessüh eder ve kâinatın hâdisatına esir olur. Her şeye karşı korkak bir dilenci hükmüne düşer. İmanın bu sırr-ı hakikatini ve dalâletin de bu dehşetli şekavet-i dünyeviyesini Risale-i Nur, yüzer kat'î hüccetlerle isbat ettiğine binaen, bu pek uzun hakikati kısa kesiyoruz.

Acaba, en ziyade kuvve-i mâneviyeye ve teselliye ve metanete ihtiyacını hissetmiş bu asırdaki beşer; bu zamanda, o kuvve-i mânevîyi ve teselliyi ve saadeti temin eden İslâmiyet ve imandaki nokta-i istinad olan hakaik-i imaniyeyi bırakıp, garplılaşmak ünvanı ile İslâmiyet milliyetinden istifade yerine, bütün bütün kuvve-i mâneviyeyi kırıp ve teselliyi mahveden ve metanetini kıran dalâlet ve sefahete ve yalancı politika ve siyasete dayanması, ne kadar maslahat-ı beşeriyeden ve menfaat-i insaniyeden uzak bir hareket olduğunu, pek yakın bir zamanda intibaha gelmiş başta İslâm olarak beşer hissedecek ve dünyanın ömrü kalmışsa Kur'ânın hakaikına yapışacak!..."

* * *

O vakit Kosova'da, büyük bir İslâm dârülfünununun tesisine teşebbüs edilmişti. Orada hem İttihatçılara, hem Sultan Reşad'a der ki: "Şark, böyle bir dârülfünuna daha ziyade muhtaç ve Âlem-i İslâmın merkezi hükmündedir." Bunun üzerine şarkta bir dârülfünun açılacağını vâdederler. Bilâhare Balkan Harbi çıkmasıyle, o medrese yeri, yâni Kosova istilâ edilir. Bunun üzerine müracaatla

--- sh:»(T:106) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Said Nursî'nin temelini attığı Darülfünun'un yeri.

Bediüzzaman Hazretlerinin Van'daki hayatına ait Çoravanis köyündeki Medresesinin yanından Erek Dağı'nın görünüşü.

--- sh:»(T:107) ↓ -----

Kosova'daki dârülfünun için tahsis edilen on dokuz bin altın liranın şark dârülfünunu için verilmesini talep eder, bu talebi kabul edilir.

Bediüzzaman tekrar Van'a hareket eder. Van Gölü kenarındaki Artemit'te (Edremit) o dârülfünunun temeli atılır. Fakat ne çare ki Harb-i Umumînin zuhuriyle, teşebbüs geri kalır. Zaten o kış Molla Said, talebelerine: "Hazır olunuz, büyük bir musibet ve felâket bize yaklaşıyor" diye haber vermişti.

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN GÖNÜLLÜ ALAY KUMANDANI OLARAK VATAN VE MİLLETE FEDAKÂRANE HİZMETLERİ:

Bediüzzaman Kafkas cephesinde Enver Paşa ve fırka kumandanının hayranlıkla takdir ettikleri hizmet-i cihadiyeyi yaptıktan sonra, Rus kuvvetlerinin ilerlemesinden dolayı Van'a çekildi. Van'ın tahliyesi ve Rusların hücumu sırasında, bir kısım talebeleriyle Van kal'asında şehit oluncaya kadar müdafaaya kat'î karar verdikleri halde, geri çekilen Van Valisi Cevdet Beyin ısrariyle, Vastan kasabasına çekildi. Vali, kaymakam, ahali ve asker Bitlis tarafına çekilirken, bir alay Kazak süvarisi Vastan üzerine hücum etmişti. Molla Said, Van'dan kaçan ahalinin mal ve çoluk çocuklarının düşman eline geçmemesi için otuz kırk kadar kaçamamış asker ve bir kısım talebeleriyle o Kazaklara karşı koymuş ve hepsinin kurtulmasını sağlamıştır. Hattâ, hücum eden Kazaklara dehşet vermek için, geceleyin onların üstündeki yüksek bir tepeye hücum tarzında çıkıyor; gûya büyük bir imdat kuvveti gelmiş zannettirerek, Kazakları oyalayıp ilerletmiyordu. Böylelikle, Vastan'ın Rus istilâsından kurtulmasına sebep olmuştur.

O muharebe zamanlarında sipere döndüğü vakit, kıymettar talebesi Molla Habib ile "İşârâtül-İ'caz" namındaki tefsirini te'lif ediyordu. Bazan avcı hattında, bazan at üzerinde, bazan da sipere girdikleri zaman; kendisi söylüyor, Molla Habib de yazıyordu. "İşârâtül-İ'caz" ın büyük bir kısmı bu vaziyette te'lif edilmiştir. (Hâşiye) Bu hârîka tefsirin başındaki "İfade-i Meram"ı tefsir hakkında

(Hâşiye): TENBİH : Bu "İşârâtül-İ'caz" tefsiri, eski Harb-i Umuminin birinci senesinde, cephe-i harbde, me'hazsız olarak, kitab mevcut olmadığı halde te'lif edilmiştir.

--- sh:»(T:108) ↓ -----

bir derece malûmat vermesi itibariyle aynen dercediyoruz.

İFADE-İ MERAM

"Kur'ân-ı Azîmüşşan; bütün zamanlarda gelip geçen nev-i beşerin tabakalarına, milletlerine, fertlerine hitaben, Arş-ı A'lâdan irad edilen İlâhî ve şümüllü bir nutuk ve umumî ve Rabbanî bir hitabe olduğu gibi; bilinmesi bir ferdin veya küçük bir cemaatin iktidarından hariç olan, bilhassa bu zamanda, dünya maddiyatına ait pek çok fenleri, ilimleri câmidir. Bu itibarla; zamanca, mekânca, ihtisasça, daire-i ihatası pek dar olan bir ferdin fehminden,

Harb zamanının zaruretinden başka, dört sebebe binaen gayet muhtasar ve îcazlı bir tarzda yazılmış; "Fatiha" ve nısf-ı evvel, daha mücmel, daha muhtasar kalmıştır.

Evvelâ: O zaman, izaha müsaade etmiyordu. Eski Said, îcazlı ve kısa tabiratlâ ifade-i meram ediyordu.

Sâniyen: Gayet zeki olan kendi talebelerinin derece-i fehimlerini düşünüyordu; başkaların anlamalarını düşünmüyordu.

Sâlisen: Eski Said, en dakik ve en ince olan nazm-ı Kur'an'da, îcazlı olan i'cazı beyan ettiği için, kısa ve ince düşmüştür. Fakat şimdi ise, Yeni Said nazariyle mütalâa ettim; elhak, Eski Saidin bütün hatfatiyle beraber, şu tefsirdeki tetkikat-ı ilmiyesi, onun bir şaheseridir. Yazıldığı vakit, daima şehid olmaya hazırlandığı için, hâlis bir niyet ile ve belâgatın kanunlarına ve ulûm-u arabiyenin düsturlarına tatbik ederek yazdığı için, hiçbirini cerhedemedim. Belki Cenab-ı Hak, bu eseri ona bir keffaretüzzünub yapacak ve bu tefsiri tam anlayacak adamları da yetiştirecek, İnşâallah. Eğer Birinci Harb-i Umumî gibi mâniler olmasaydı, tefsirin şu birinci cildi i'caz vücuhundan olan i'caz-ı nazmîyi beyan ettiği gibi, diğer cüzler ve mektuplar da müteferrik tefsir hakikatlarını içine alsaydı, Kur'an-ı Mu'cizülbeyana güzel bir tefsir-i câmi' olurdu. Belki, İnşâallah, şu cüz-ü tefsir yüz otuz adet "Sözler ve Lem'alar ve Mektubat" risaleleriyle beraber me'haz olursa, ileride bahtiyar bir hey'et öyle bir tefsir-i Kur'anî yazsın. İnşâallah.

Said Nursî

Hem, İstanbul'da Fetva Emîni Ali Rıza Efendi, çok zaman bu tefsiri mütalâa ile, yanına gelen dostlarına müteaddit defalar: "Bu İşârâtül-İ'caz, bin tefsir kuvvetinde ve kıymetindedir!" diye yemin ederek ilân ediyordu.

Şark uleması, Şam ve Bağdat'ta büyük âlimler: "İşârâtül-İ'caz gayet harika ve emsâlsiz bir tefsirdir." diye istihsan etmişlerdir.

--- sh:»(T:109) ↓ -----

karîhasından çıkan bir tefsir, bihakkın Kur'ân-ı Azîmüştana tefsir olamaz. Çünkü: Kur'ânın hitabına muhatab olan milletlerin, insanların ahval-i ruhiyelerine, maddiyatına ve câmi bulunduğu ince fenlere, ilimlere bir fert vâkîf ve sahib-i ihtisas olamaz ki ona göre bir tefsir yapabilsin. Maahaza; bir ferdin mesleği, meşrebi, taassubdan hâlî olamaz ki hakaik-ı Kur'âniyeyi görsün, bîtarafane beyan etsin. Maahaza; ferdin fehminden çıkan bir dâvâ, kendisine has olup, başkası o dâvânın kabulüne dâvet edilemez. Meğer ki bir nevi icmâin tasdikine mazhar ola. Binaen aleyh, Kur'ânın ince mânalarının ve tefsirlerde dağınık bir surette bulunan mehâsininin ve zamanın tecrübesiyle fennin keşfi sayesinde tecelli eden hakikatlerinin tesbitiyle, her biri birkaç fende mütehasıs olmak üzere, muhakkikîn-i ulemadan yüksek bir heyetin tetkikatiyle, tahkikatiyle bir tefsirin yapılması lâzımdır.

Nitekim kanunî hükümlerin tanzim ve ittıradı, bir ferdin fikrinden değil, yüksek bir hey'etin nazar-ı dikkat ve tetkikatından geçmesi lâzımdır ki, umumî bir emniyeti ve cumhur-u nâsın itimadını kazanmak üzere millete karşı bir kefalet-i zımniye husule gelsin ve icma-ı ümmet hücceti elde edebilsin.

Evet, Kur'ân-ı Azîmüştanın müfessiri, yüksek bir deha sahibi ve nâfiz bir içtihadı malik ve bir velâyet-i kâmileyi haiz bir zat olmalıdır. Bilhassa bu zamanda bu şartlar, ancak yüksek ve azîm bir heyetin tesanüdüyle telâhuk-u efkârından ve ruhlarının tenasübüyle birbirine yardım etmekten ve hürriyet-i fikirle taassubtan âzâde olmakla tam ihlâslarından doğan dâhî bir şahs-ı mânevîde bulunur; ve o şahs-ı mânevî, Kur'ânı tefsir edebilir. Çünkü: "Cüzde bulunmayan, küllde bulunur." kaidesine binaen, her ferde bulunmayan bu gibi şartlar, heyette bulunur. Böyle bir heyetin zuhurunu çoktanberi bekliyorken, hiss-i kablelvuku' kabilinden, memleketi yıkıp yakacak büyük bir zelzelenin arifesinde bulunduğumuz zihne geldi (Hâşiye).

(Hâşiye): Evet; Van'da, Horhor Medreseimizin damında, esnâ-yı dersde büyük bir zelzelenin gelmekte olduğunu söyledi. Hakikaten söylediği gibi, az bir zaman sonra Harb-i Umumî başladı.

Hamza, Mehmed Şefik, Mehmed Mihrî

--- sh:»(T:110) ↓ -----

"Bir şey tamamiyle elde edilemediği takdirde tamamiyle terketmek caiz değildir" kaidesine binaen, acz ve kusurumla beraber, Kur'ânın bazı hakikatleriyle, nazmındaki i'cazına dair bazı işaretleri tek başıma kaydetmeye başladım. Fakat Birinci Harb-i Umumînin patlamasıyla; Erzurum'un, Pasinlerin dağlarına ve derelerine düştük. O kıyametlerde, o dağ ve tepelerde; fırsat buldukça, kalbime gelenleri birbirine uymayan ibarelerle o dehşetli ve muhtelif hallerde yazıyordum. O zamanlarda, o gibi yerlerde müracaat edilecek tefsirlerin, kitapların bulunması mümkün olmadığından; yazdıklarım, yalnız sünihat-ı kalbiyemden ibaret kaldı. Şu sünihatım eğer tefsirlere muvafık ise, nurun alâ nur; şayet muhalif cihetleri varsa, benim kusurlarıma atfedilebilir. Evet, tashihe muhtaç yerleri vardır; fakat, hatt-ı harbde büyük bir ihlâs ile şehitler arasında yazılıp giydirilen o yırtık ibarelerin tebdiline, şehitlerin kan ve elbiselerinin tebdili gibi, cevaz veremedim ve kalbim razı olmadı, şimdi de razı değildir. Çünkü, hakikat-ı ihlâs ile baktım, tashih yerini bulamadım. Demek, sünihat-ı Kur'âniye olduğundan i'caz-ı Kur'âniye onu yanlışlardan himaye etmiş. Maahaza, kaleme aldığım şu "İşârâtül-İ'caz" adlı eserimi, hakikî bir tefsir niyetiyle yapmadım; ancak ulema-yı İslâm'daki ehl-i tahkikin takdirlerine mazhar olduğu takdirde, uzak bir istikbalde yapılacak yüksek bir tefsire bir örnek ve bir me'haz olmak üzere o zamanların insanlarına bir yadigâr maksadiyle yaptım."

* * *

O muharebede; yirmi talebe kadar kıymettar ve "İşârâtül-İ'caz" tefsirinin katibi olan Molla Habib, İran cephesinde kumandan Halil Paşa ile mühim bir muhabere vazifesini temin ettikten sonra Vastan'da şehit düşer.

O muharebeler esnasında, Ermeni fedaileri bazı yerlerde çoluk çocuğu kesiyorlardı. Buna karşı Ermenilerin çocukları da bazan öldürülüyordu. Bediüzzaman'ın bulunduğu nahiyeye binlerle Ermeni çocuğu toplanmıştı. Molla Said askerlere: "Bunlara ilişmeyiniz!" diye emretti. Daha sonra bu Ermeni çoluk çocuğunu serbest bıraktı; onlar da, Rusların içerisindeki ailelerinin yanına döndüler. Bu hareket Ermeniler için büyük bir ibret dersi olup, Müslümanların ahlâkına hayran kalmışlardı. Bu hâdise üzerine, Ruslar bizi istilâ

--- sh:»(T:111) ↓ -----

ettiklerinde, fedai komitelerin reisleri Müslüman çoluk çocuğunu kesmek âdetini bırakıp, "Madem Molla Said bizim çoluk çocuklarımızı kesmedi, bize teslim etti; biz de bundan sonra Müslümanların çocuklarını kesmeyeceğiz" diye ahdettiler. Molla Said, bu suretle o havalideki binlerle mâsumların felâketten kurtulmasını temin etmiş oldu.

Bir müddet sonra; Ruslar, Van ve Muş tarafını istilâ edip, üç fırka ile Bitlis'e hücum ettiği sırada, Bitlis Valisi Memduh Bey ile Kel Ali, Bediüzzaman'a:

– Elimizde bir tabur asker ve iki bin kadar gönüllünüz var; biz geri çekilmeye mecburuz, dediler.

Bediüzzaman onlara:

– Etraftan kaçıp gelen ahalinin ve hem de Bitlis halkının malları, çoluk ve çocukları düşman eline düşecek; biz mahvoluncaya kadar dört beş gün mukavemete mecburuz, demesi üzerine, onlar:

– Muş'un sukut etmesi dolayısıyla otuz topumuzu askerler bu tarafa kaçırmaya çalışıyorlar. Eğer sen, o otuz topu gönüllülerinle ele geçirebilirsen, birkaç gün o toplarla mukabele ederiz ve ahali de kurtulur, dediler.

Bediüzzaman:

– Öyle ise ben, ya ölürüm veya o topları getiririm, diyerek üçyüz gönüllünün başına geçti. Geceleyin, Nurşîn tarafına, topların getirildiği cihete gitti. Topları takip eden bir alay Rus Kazağına kendi muhbirleri: "Bitlis'i müdafaa eden gönüllü kumandanı üç bin adamla ve dağdaki meşhur Musa Bey bin kişi ile topları kurtarmaya geliyorlar." diyerek pek ziyade mübalâğa ile ihbar etmeleri üzerine, Kazak kumandanı korkmuş, ilerleyememişti. Bediüzzaman da, beraberindeki üçyüz gönüllüyü rastgeldikleri toplara birer ikişer taksim edip Bitlis'e gönderir; kendisi ise ilerleyerek topları birer birer kurtarıp, en son topu da üç arkadaşıyla birlikte ele geçirir. Bu şekilde, otuz topun Bitlis'e gelmesini temin eder. O toplarla üç dört gün asker ve gönüllüler düşmana mukabele edip, bütün ahali ve cihazat ve mallar kurtulur.

Bediüzzaman, o harbde gönüllülere cesaret vermek için sipere

--- sh:»(T:112) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Hazretleri Birinci Cihan Harbinin sonlarında

--- sh:»(T:113) ↓ -----

girmeyerek avcı hattında dolaşırdı. Avcı hattında en ileride atını sağa sola koştururken, birden hatırına gelir ve ruhuna ilişir ki: "Şu anda şehit olsam; bu vaziyetim, yâni en ilerde göze çarpan şu halim, sakın mertebe-i şehadetin bir esası olan ihlâsıma zarar vermesin, bir hodfüruşluk mânası olmasın" diyerek, birden atını döndürür ve arkadaşlarının yanına gelir. (Hâşiye).

Avcı hattında dolaşırken, vücuduna dört gülle isabet etmiş, fakat geri çekilmemiş ve gönüllülerin cesareti kırılmaması için sipere dahi girmemiştir. Hattâ bunu işiten vali Memduh Bey ve kumandan Kel Ali, "Aman geri çekilsin!" diye haber gönderdikleri zaman demiş:

– Bu kâfirlerin gülleri beni öldürmeyecek...

Hakikaten üç gülle, ölecek yerine isabet ettiği halde; biri hançerini, diğeri tütün tabakasını delip geçmiş ve kendisine bir zarar vermemiştir.

Geceleyin vali ve kumandan Kel Ali ve ahali kurtulduktan, gönüllüler ve askerler çekildikten sonra; bir kısım fedakâr talebeleriyle Bitlis'te bakiye kalan bir kısım biçareler için, kendilerini feda etmek fikriyle kaçmazlar. Sabahleyin düşmanın bir taburu ile müsademe ederler, arkadaşlarının çoğu şehid olur. Hattâ yeğeni ve fedakâr bir talebesi olan Ubeyd dahi kendi bedeline şehit düştükten

(Hâşiye): İşte; muharebenin şiddetli anında, hayat - memat mes'elesi vaktinde "Benim zâhiren kahramanlık gibi görünen bu vaziyetim hakikî ihlâsa aykırı olmasın?" diye düşünmesi kemalât-ı insaniyenin bir misâlidir, denilebilir. Meydan-ı harbde, düşman karşısında, güller içerisinde; talebelerine cesaret vermek için en elzem bir kahramanlığı fiilen göstermek emeliyle avcı hattında atını sağa sola döndürürken, bu suretle cesaret-i imaniye ve şehamet-i İslâmiyeyi en âlâ bir derecede bir kumandan mânasiyle ifa ederken, ruhunda ve niyetinde en âlî ve safî bir mertebe-i kemâl olan sırr-ı ihlâsı kaçırmamayı ehemmiyetle düşünmesi ve dikkat kesilmesi; onun zâhiren takdire şâyan hizmet-i diniyesi, fedakârane mücahedesine kadar, belki daha ziyade, ruhunun kemaline de delâlet eder.

İşte, Molla Said bütün hayatının şehadetiyle gerçi beyne-İslâm "Bediüzzaman", "Sahibüzzaman", "Fahrüddeveran", "Fatinülasır" ünvanlarıyla yâdedilmiş; fakat bu hiçbir zaman hakikatsiz ve bir sözden ibaret değildir. Risale-i Nur ile yaptığı muazzam hizmet-i imaniye ve Kur'anîyesi ve teşkil ettiği hamiyet-i diniye ile serfiraz milyonlar fedakâr talebelerin kudsî şahs-ı manevîsi, bir şâhid-i sâdık ve bir delil-i katı'dır...

--- sh:»(T:114) ↓ -----

sonra düşmanın üç sıra askerini yararak geçip, hayatta kalan üç talebesiyle pek acip bir surette su üzerinde bulunan bir sütreğe girer. Hem yaralı, hem ayağı kırık bir halde; otuz üç saat su ve çamur içinde kalır. Tüfek ellerinde, o vaziyet-i müthişe içinde, üst kattaki odada düşman askeri ve zabıtları bulunduğu halde, kemal-i istirahat-ı kalble ve ahalinin kurtulmasının sevinciyle sürur içinde, beraberindeki arkadaşlarına teselli vererek der:

– Karşımıza ne vakit çoklukla düşman askerleri gelirse; o vakit silâhlarımızı kullanacağız, kendimizi ucuza satmayacağız, bir iki düşmana kurşun atmayacağız...

Lâtif bir inayet-i İlâhiyedir ki; otuz üç saat, onlar Rus askerlerini gördükleri ve Ruslar da onları aradıkları halde bulamadılar. Bu esnada Bediüzzaman, talebeleri olan gönüllü fedailere hitaben:

– Arkadaşlar! Durmayınız... Sizlere hakkımı helâl ettim, beni bırakınız, siz kendinizi kurtarmaya çalışınız, demesi üzerine, fedakâr ve kahraman talebeler:

– Sizi bu halde bırakıp gidemeyiz; şehit olursak, yine hizmetinizde olsun, deyip kalırlar. Sonra Ruslar esir edip; Van, Celfa, Tiflis, Kiloğrif, Kosturma'ya sevkederler.

Ermeni fedaileri meşhurdur; hattâ öyle rivayet ederler ki: "Fedailerin yüzleri, kızarmış kömür üstüne tutulup gözleri patlama derecesine gelse dahi, yine sır vermezler." İşte Ruslar o zaman diyorlardı ki: "Bediüzzaman'ın gönüllüleri, Ermeni fedailerinin fevkindedir! Bunun içindir ki, bizim Kazaklarımızı imhada fazla muvaffak olmuşlardır."

Bediüzzaman'ı üserâ kampına götürürler. Burada şu şekilde şayan-ı takdir bir hâdise cereyan eder. Şöyle ki:

Bir gün Rus Başkumandanı esirleri teftişe gelir. Teftiş esnasında, Bediüzzaman kumandana selâm vermez ve yerinden kalkmaz. Kumandan kızar, belki tanımamıştır diyerek tekrar önünden geçtiği zaman yine yerinden kalkmayınca, kumandan tercüman vasıtasıyla der:

– Beni herhalde tanımadılar?

Bediüzzaman:

--- sh:»(T:115) ↓ -----

– Tanıyorum, Nikola Nikolaviç'tir.

Kumandan:

– Şu halde Rus ordusuna, dolayısıyla Rus Çarına hakaret ediyorlar.

Bediüzzaman:

– Hakaret etmedim. Ben bir Müslüman âlimiyim. İmanlı bir kimse, Cenab-ı Hakkı tanımayan bir adamdan üstündür. Binaenaleyh, ben sana kıyam etmem, der.

Bunun üzerine Bediüzzaman divan-ı harbe verilir. Birkaç zabıt arkadaşı, hemen özür dileyerek vahîm neticenin önlenmesine çalışmasını istirham ederler.

Fakat Bediüzzaman:

– Bunların idam kararı, benim ebedî âleme seyahat etmem için bir pasaport hükmündedir, deyip kemal-i izzet ve şecaatle hiç ehemmiyet vermez.

Nihayet idamına karar verilir. Hüküm infaz edileceği vakit, namaz kılmak için müsaade ister; vazife-i diniyesini ifadan sonra, atılacak kurşunlara göğsünü gereceğini beyan eder. Tam bu esnada, namazını eda ederken, Rus kumandanı gelerek, Bediüzzaman'dan özür dileyip:

– O hareketinizin, mukaddesatınıza olan bağlılıktan ileri geldiğine kanaat getirdim, rica ederim, beni affediniz. Diyerek verilen idam hükmünü geri aldırır.

* * *

Bediüzzaman, iki buçuk sene kadar Sibiryâ taraflarında esarete kalır. Bütün hayatını, fisebilillâh Kur'âna, İslâmiyete, Sünnet-i Seniye'nin ihyasına hasr ve vakfeden bu fedakâr-ı İslâm, buralarda da katiyen boş durmaz. İçerisinde bulunduğu muhiti tenvir ve irşad için çalışır. Bu müddet içinde kendisiyle beraber esarete bulunan zabıtlere dersler veriyordu. Bir gün, doksan zabıt arkadaşına ders verdiği sırada, bir Rus kumandanı gelir. "Siyasî ders veriyor" diye dersine mâni olursa da, faaliyetinin dinî, ilmi, içtimaî olduğunu öğrenince serbest bırakılır.

--- sh:»(T:116) ↓ -----

Nihayet esaretten firar ile kurtulup; Petersburg ve Varşova'ya gelmeye muvaffak olur. Bilâhare, Viyana tarikiyle (R. 1334) senesinde İstanbul'a teşrif eder.

Harb-i Umumîde gönüllü alay kumandanı olan Bediüzzaman Said Nursî, bu esaret hayatını bir eserinde (Hâşiye) şöyle anlatıyor:

Bediüzzaman Hazretleri Rusya esaretinden avdet edip Almanya'ya uğradığı zaman Almanlar tarafından 1918 tarihinde alınmış fotoğrafı.

(Hâşiye): Bu esaretden hayli zaman geçtikten sonra, Barla'ya bir esir gibi gönderilen Üstad, eski macera-yı hayatından bir kısmını da "Yirmi Altıncı Lem'anın On Üçüncü Ricası" olarak kaleme almıştır. Merak edenler o risaleye müracaat edebilirler.

--- sh:»(T:117) ↓ -----

1176

Offener Befehl
Nr. 55
ОТКРИТЬ ЛИСТЪ
N: _____

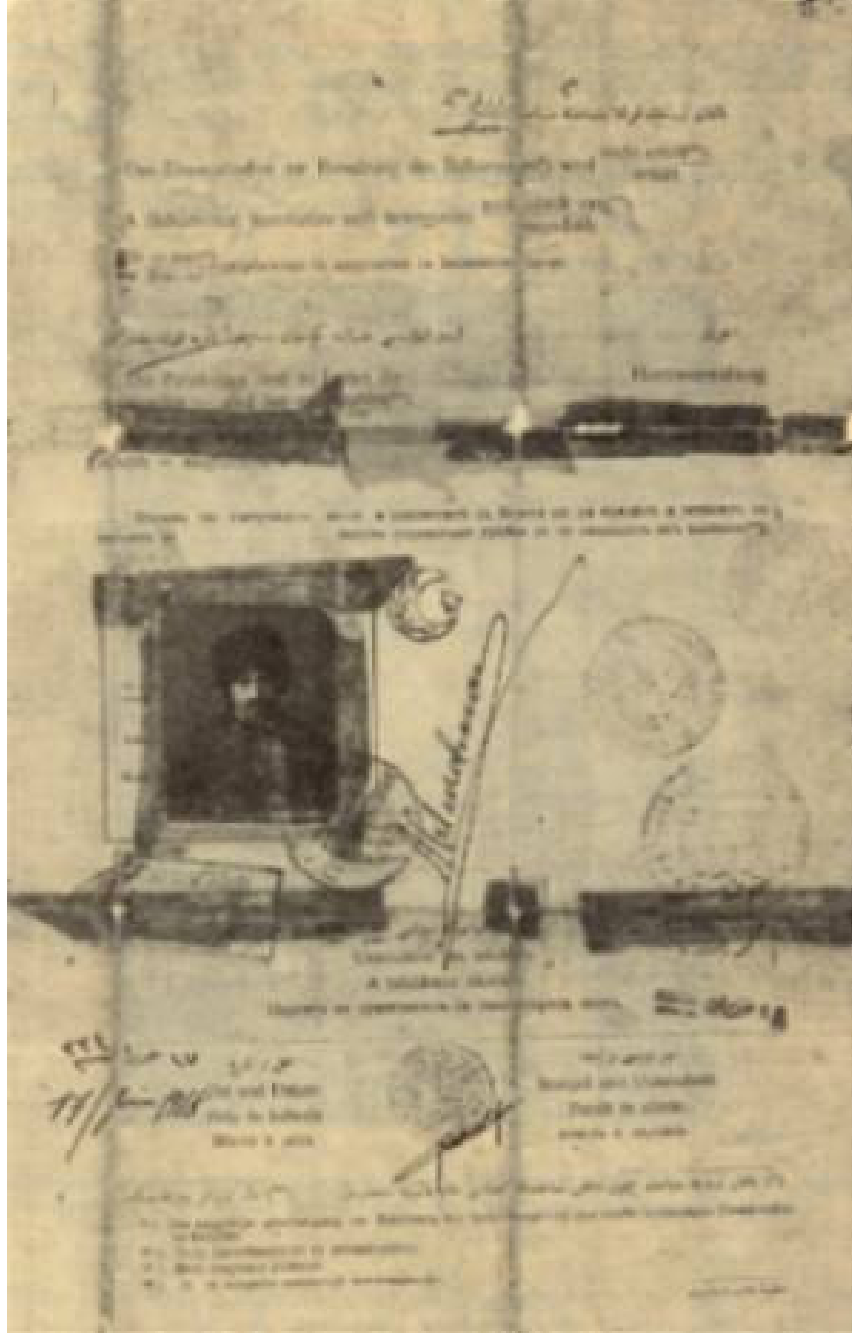
آجیق امر
75
számú
Nyilt parancs

Mr. Herr... | Sozial eddija | ...
na ...
Truppen...
Comandant... | Kuvveti komutanı | ...
Ust. na ...
Stavka ... | Ofis ...
Huzaret ... | ...
Huzaret ... | ...
Ustak ... | Sofya ...
Huzaret ... | ...
na ... | ...
Zam ... | ...
At ... | ...
Huzaret ... | ...
na ... | ...

Dasz Anwesen - offener Befehl - ist nur gültig im Zusammenhange mit
ausgestellt von
Et de Zeit von ... bis
Dieser Anwesen gilt nicht im Falle von
Eben nyilt parancs csak a
különb. ... együl
...
...
...
...

Bediüzzaman'ın, Rusya esaretinden firar edip Almanya yolu ile Sofya'ya geldiği zaman, Sofya Ateşemiliterliği tarafından verilen pasaportudur.

--- sh:»(T:118) ↓ -----

Bediüzzaman'ın "vatana avdet" belgesinin arka yüzü.

--- sh:»(T:119) ↓ -----

Yirmi Altıncı Lem'anın Dokuzuncu Ricasından Bir Kısım

"Harb-i Umumîde, esaretle Rusya'nın şark-ı şimalîsinde çok uzak olan Kosturma vilâyetinde bulunuyordum. Orada Tatarların küçük bir camii, meşhur Volga nehrinin kenarında bulunuyordu. Oradaki arkadaşlarım olan esir zabitler içinde sıkılıyordum. Yalnızlık istedim. Dışarıda izinsiz gezemiyordum. Tatar mahallesi, kefaletle beni o Volga nehrinin kenarındaki küçük camiye aldılar. Ben yalnız olarak camide yatıyordum. Bahara yakın, o şimal kıt'asının pek çok uzun gecelerinde çok uyanık kalıyordum. O karanlıklı gecelerde ve karanlıklı gurbette ve Volga nehrinin hazin şırıltıları ve yağmurun rikkatli şıpıltıları ve rüzgârın firkatli esmesi, beni derin gaflet uykusundan muvakkaten uyandırdı. Gerçi daha kendimi ihtiyar bilmiyordum; fakat Harb-i Umumîyi gören, ihtiyardır. Gûya

يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا

sırrına mazhar olarak öyle günlerdir ki; çocukları ihtiyarlandığı cihetle, kırk yaşında iken, kendimi seksen yaşında bir vaziyette buldum. O karanlıklı uzun gece ve hazin gurbet, hazin vaziyet içinde hayattan bir meyusiyet geldi. Aczime, yalnızlığıma baktım; ümidim kesildi. O hâlette iken Kur'ân-ı Hakîmden imdat geldi. Dilim

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

dedi; kalbim de ağlayarak dedi:

Garibem, bîkesem, zaifem, nâtuvanem el'amân gûyem, afvü cûyem, meded hâhem zidergâhet İlâhî!

Ruhum dahi vatanımdaki eski dostları düşünüp o gurbette vefatımı tahayyül ederek Niyazi-i Mısırî gibi dedim:

Dünya gamından geçip,
Yokluğa kanat açıp,
Şevk ile her dem uçup,
Çağırırım: Dost! Dost!

diye, dostları arıyordu. Her ne ise; o hüznü, rikkatli, firkatli uzun gurbet gecesinde, Dergâh-ı İlâhîde za'f ve aczim o kadar büyük bir şefaathî ve vesîle oldu ki; şimdi de hayretteyim. Çünkü bir kaç gün

--- sh:»(T:120) ↓ -----

sonra, gayet hilâf-ı me'mul bir surette, yayan gidilse bir senelik mesafede, tekbaşım, Rusça bilmediğim halde firar ettim. Za'f ve aczime binaen gelen inayet-i İlâhiye ile, hârika bir surette kurtuldum. Tâ Varşova ve Avusturya'ya uğrayarak İstanbul'a kadar geldim ki; bu surette kolaylıkla kurtulmak pek hârika olmuştu. Rusça bilen en cesur ve en kurnaz adamların muvaffak olamadıkları, çok teshilât ve çok kolaylıkla, o uzun firarî seyahati bitirdim.

Fakat, o Volga nehri kenarındaki camideki mezkûr gecenin vaziyeti bana bu kararı verdirmiş ki: "Bakiye-i ömrümü mağaralarda geçireceğim! Bu insanların hayat-ı içtimaiyesine karışmak artık yeter. Madem sonunda kabre yalnız gideceğim, yalnızlığa alışmak için şimdiden yalnızlığı ihtiyar edeceğim!" demiştim. Fakat maatteessüf, İstanbul'daki ciddî ve çok ahbab ve İstanbul'un şa'saalı hayat-ı dünyeviyesi, hususan haddimden çok fazla bana teveccüh eden şan ve şeref gibi neticesiz şeyler, o kararımı muvakkaten bana unutturdular. Gûya o gurbet gecesi, hayatımın gözünde nurlu siyahlık idi. Ve İstanbul'un beyaz, şa'saalı gündüzü, o hayat gözümün nursuz beyaz parçası idi ki ileriye göremedi, yine yattı. Tâ iki sene sonra, Gavs-ı Geylanî, "Fütühül-Gayb" kitabıyla tekrar gözümü açtırdı."

.....
İstanbul'u tekrar şereflendirmesi, ehl-i ilmi ve halkı çok fazla memnun ve mesrur etti. Kendisine haber verilmeden, Meşihat dairesindeki "Dar-ül-Hikmet-il-İslâmiye" âzalığına tâyin olundu. Darülhikmet, o zaman; Mehmed Akif, İzmirli İsmail Hakkı, Elmalılı Hamdi gibi İslâm âlimlerinden mürekkep bir İslâm akademisi mahiyetinde idi.

Çok zeki, kahraman ve gayyur bir âlim olan veled-i mânevîsi ve biraderzadesi Abdurrahman (Rahmetullahi Aleyh) şöyle anlatıyor:

1334 senesinde esaretten geldikten sonra, amcam rızası olmadan Darülhikmetil-İslâmiye'ye âza tâyin edildi. Fakat esarete çok sarsılmış olduğundan, bir müddet mezunen vazifeye gidemedi. Çok defa istifa etmek teşebbüsünde bulundu, fakat dostları bırakmadılar. Bunun üzerine Darülhikmete devama başladı. Haline dikkat ediyordum ki, zaruretten fazla kendine masraf yapmıyordu. Maişetçe neden bu kadar muktesit yaşıyorsun diyenlere cevaben:

--- sh:»(T:121) ↓ -----

– Ben sevâd-ı âzama tâbi olmak isterim. Sevâd-ı âzam ise, bu kadar tedarik edebilir. Ben, ekalliyet-i müsrifeye tâbi olmak istemem, demişlerdir.

Darülhikmet'ten aldığı maaştan miktar-ı zarureti ayırdıktan sonra, mütebakisini bana vererek, "Hıfzet!" derdi. Ben de, bir sene zarfındaki fazla kalmış paraları amcamın bana olan şefkatine; hem malı istihkar etmesine itimaden, haberi olmadan tamamen sarfettim. Sonra bana dedi ki: "Bu para bize helâl değildi, millet malı idi, niçin sarfettin? Madem ki öyledir, ben de seni vekilharçlıktan azl ile kendimi nasbettim!"

Bir müddet aradan geçti... Hakaikten on iki te'lifatını tâbettirmek kalbine geldi. Maaştan toplanan paraları, o te'lifatların tab'ına verdi. Yalnız bir iki küçüğü müstesna olmak üzere, diğerlerini etrafa meccanen dağıttı. Niçin sattırmadığını sual ettim. Dedi ki:

– Maaştan bana kût-u lâyemut caizdir; fazlası millet malıdır. Bu suretle millete iade ediyorum...

Darülhikmet'teki hizmeti, hep böyle şahsî teşebbüsü ile idi. Çünkü, orada müştereken iş görmek için bazı mâniler görüyordu. Onu tanıyanlar biliyorlar ki, Bediüzzaman kefenini boynuna takmış ve ölümünü göze almıştır. Onun içindir ki; Darülhikmetil-İslâmiye'de demir gibi dayandı. Ecnebi tesirâtı, Darülhikmet'i kendine âlet edemedi. Yanlış fetvalara karşı, pervasızca mücadele etti. İslâmiyete muzır bir cereyan ortaya atıldığı vakit, o cereyanı kırmak için eser neşrederdi.

**ESARETTEN AVDETİNDEN SONRAKİ İSTANBUL HAYATINA
DAİR KALEME ALDIĞI BİR PARÇADIR:
(Yirmi Altıncı Lem'adan Onuncu Rica)**

"Bir zaman esaretten geldikten sonra, İstanbul'da, bir iki sene yine gaflet galebe etti. Siyaset havası, nazarımı nefsimden kaldırıp âfâka dağıtmış iken, bir gün İstanbul'un Eyüp Sultan Kabristanının dereye bakan yüksek bir yerinde oturuyordum. İstanbul etrafındaki âfâka baktım. Birden bakıyorum, benim hususî dünyam vefat ediyor, bazı cihette ruh çekiliyor gibi bir hâlet-i hayâliye bana geldi. Dedim: "Acaba bu kabristanın mezar taşlarındaki yazılar mıdır

--- sh:»(T:122) ↓ -----

ki bana böyle hayâl veriyor?" diye nazarımı çektim; uzağa değil, o kabristana baktım. Kalbime ihtar edildi ki: "Bu senin etrafındaki kabristanın, yüz İstanbul içinde vardır. Çünkü yüz defa İstanbul buraya boşalmış. Bütün İstanbul halkını buraya boşaltan bir Hâkim-i Kadîrin hükmünden kurtulup müstesna kalmazsın, sen de gideceksin!" Ben kabristandan çıkıp bu dehşetli hayâl ile Sultan Eyüp Camiinin mahfelindeki küçük bir odaya, çok defa girdiğim gibi bu defa da girdim. Düşündüm ki; ben üç cihette misafirim: Bu menzilekte misafir olduğum gibi, İstanbul'da da misafirim, dünyada da misafirim. Misafir, yolunu düşünmeli. Nasıl ki bu odadan çıkacağım, bir gün de İstanbul'dan çıkacağım; diğer bir gün de dünyadan çıkacağım.

İşte bu hâlette, gayet rikkatli ve firkatli, elemli bir hüzün ve gam kalbime, başıma çöktü. Çünkü ben yalnız bir iki dostu kaybetmiyorum, İstanbul'da binler sevdiğim dostlarımdan müfarakat gibi, çok sevdiğim İstanbul'dan da ayrılacağım. Dünyada yüz binler dostlarımdan iftirak gibi, çok sevdiğim ve müptelâ olduğum o güzel dünyadan da ayrılacağım diye düşünürken; yine kabristanın o yüksek yerine gittim. Arasına sinemaya ibret için gittiğimden, bana İstanbul içindeki insanlar, o dakikada, sinemada geçmiş zamanın gölgelerini hazır zamana getirmek cihetiyle, ölmüş olanları ayakta gezer suretinde gösterdikleri gibi; aynen ben de, o vakit gördüğüm insanları, ayakta gezen cenazeler vaziyetinde gördüm. Hayâlîm dedi ki: Madem bu kabristanda olanlardan bir kısmı sinemada gezer gibi görülüyor; ilerde katiyen bu kabristana girecekleri girmiş gibi gör; onlar da cenazelerdir, geziyorlar... Birden Kur'ân-ı Hakîmin nuruyla ve Gavs-ı Âzam Şeyh Geylanî (K.S.) Hazretlerinin irşadiyle, o hazin hâlet, sürurlu ve neşeli bir vaziyete inkılâb etti. Şöyle ki:

O hazin hale karşı Kur'ândan gelen nur, böyle ihtar etti ki: "Senin, şimal-i şarkîde, Kosturma'daki gurbetinde bir iki esir zabıt dostun vardı. Bu dostların herhalde İstanbul'a gideceklerini biliyordun. Sana birisi deseydi: "Sen İstanbul'a mı gideceksin, yoksa burada mı kalacaksın?" Elbette zerre miktar aklın varsa, İstanbul'a ferah ve sürurla gitmesini kabul edecektin. Çünkü; bin birden dokuz yüz doksan dokuz ahbabın, İstanbul'dadırlar. Burada bir-iki tane kalmış, onlar da oraya gidecekler. Senin için İstanbul'a

--- sh:»(T:123) ↓ -----

gitmek hazin bir firak, elîm bir iftirak değil, hem de geldin, memnun olmadın mı? O düşman memleketindeki pek karanlık uzun gecelerinden ve pek soğuk, fırtınalı kışlarından kurtuldun. Bu güzel dünya cenneti gibi İstanbul'a geldin. Aynen öyle de: Senin küçüklüğünden bu yaşına kadar, sevdiklerinden yüzde doksan dokuzu, sana dehşet veren kabristana göçmüşler. Bu dünyada kalan bir iki dostun var, onlar da oraya gidecekler. Dünyada vefatın firak değil, visaldir; o ahbablara kavuşmaktır. Onlar, yâni o ervah-ı bâkıye, eskimiş yuvalarını toprak altında bırakıp, bir kısmı yıldızlarda bir kısmı âlem-i berzah tabakatında geziyorlar, diye ihtar edildi.

Evet, bu hakikati, Kur'ân ve iman o derece kat'î bir surette isbat etmiştir ki, bütün bütün kalbsiz, ruhsuz olmazsa veyahut dalâlet kalbini boğmamış ise, görüyor gibi inanmak gerektir. Çünkü; bu dünyayı, hadsiz enva-ı lütûf ve ihsanatiyle böyle tezyin edip, mükrimane ve şefikane rububiyetini gösteren ve tohumlar gibi en ehemmiyetsiz cüz'î şeyleri dahi muhafaza eden bir Sâni-i Kerîm ve Rahîm; masnuatı içinde en mükemmel ve en câmi, en ehemmiyetli ve en çok sevdiği masnuu olan insanı, elbette ve bilbedahe, sûreten görüldüğü gibi böyle merhametsiz, âkıbetsiz idam etmez, mahvetmez, zayi etmez. Belki bir çiftçinin toprağa serptiği tohumlar gibi, başka bir hayatta sünbül vermek için Hâlık-ı Rahîm, o sevdiği masnuunu, bir rahmet kapısı olan toprak altına muvakkaten atar. (Hâşiye) İşte bu ihtar-ı Kur'ânîyi aldıktan sonra, o kabristan İstanbul'dan ziyade bana ünsiyetli oldu. Halvet ve uzlet, bana sohbet ve muaşeretten daha ziyade hoş geldi. Ben de Boğaz tarafındaki Sarıyer'de, bir halvethane kendime buldum. Gavs-ı A'zam (K.S.) "Fütuh-ül-Gayb" ıyla bana bir üstad ve tabib ve mürşid olduğu gibi, İmam-ı Rabbanî de, "Mektubat" ıyla bir enis, bir müşfik, bir hoca hükmüne geçti. O vakit ihtiyarlığa girdiğimden ve medeniyetin ezvakından çekildiğimden ve hayat-ı içtimaiyeden sıyrıldığımından pek çok memnun oldum. Allaha şükrettim..."

(Hâşiye): Bu hakikat, iki kere iki dört eder derecesinde sair risalelerde, hususan Onuncu ve Yirmi Dokuzuncu Sözlerde isbat edilmiştir.

Onbirinci Rica

"Esaretten geldikten sonra İstanbul'da Çamlıca tepesinde bir köşkte merhum biraderzadem Abdurrahman (R. Aleyh) ile beraber oturuyorduk. Bu hayatım, hayat-ı dünyeviye cihetinde, bizim gibilere en mes'udane bir hayat sayılabılırdi. Çünkü esaretten kurtulmuşum. Dar-ül hikmet'te meslek-i ilmiyeme münasip, en âlî bir tarzda neşr-i ilme muvaffakiyet vardı. Bana teveccüh eden haysiyet ve şeref, haddimden çok fazla idi. Mevkice İstanbul'un en güzel yeri olan Çamlıca'da oturuyordum. Hem her şeyim mükemmeldi. Merhum biraderzadem Abdurrahman gibi gayet zeki, fedakâr, hem talebe, hem hizmetkâr, hem kâtib, hem evlâd-ı mâneviyem beraberdi. Dünyada herkesten ziyade kendimi mes'ut bilirken aynaya baktım; saçımda, sakalımda beyaz kılları gördüm. Birden, esarete Kosturma'daki camideki intibah-ı ruhî yine başladı. Onun eseri olarak, kalben merbut olduğum ve medar-ı saadet-i dünyeviye zannettiğim halâtı, esbabı, tetkike başladım. Hangisini tetkik ettimse, baktım ki, çürüktür, alâkaya değmiyor, aldatıyor. O sıralarda en sadakatli zannettiğim bir arkadaşımda umulmadık bir sadakatsizlik ve hatıra gelmez bir vefasızlık gördüm. Hayat-ı dünyeviyeden bir ürkmek geldi. Kalbime dedim: Acaba ben, bütün bütün aldanmış mıyım? Görüyorum ki, hakikat noktasında acınacak halimize pek çok insanlar gıpta ile bakıyorlar... Bütün bu insanlar divane mi olmuşlar? Yoksa şimdi ben divane mi oluyorum ki, bu dünyaperest insanları divane görüyorum? Her ne ise... Ben ihtiyarlığın verdiği şiddetli intibah cihetinde, en evvel alâkadar olduğum fânî şeylerin fâniliğini gördüm; kendime de baktım, nihayet-i aczde gördüm. O vakit, beka isteyen ve beka tevehhümüyle fânilere müptelâ olan ruhum, bütün kuvvetiyle dedi ki: Madem cismen fânîyim, bu fânilerden bana ne hayır gelebilir? Madem ben âcizim, bu âcizlerden ne bekleyebilirim? Benim derdime çare bulacak bir Baki-i Sermedî, bir Kadîr-i Ezelî lâzım, diyerek taharriye başladım. O vakit, her şeyden evvel, eskidenberi tahsil ettiğim ilme müracaat edip, bir teselli, bir rica aramaya başladım. Maatteessüf, o vakte kadar ulûm-u felsefeyi, ulûm-u İslâmiye ile beraber havsalama doldurup, o ulûm-u felsefeyi pek yanlış olarak mâden-i tekemmül ve medar-ı tenevvür zannetmiştim. Halbuki; o felsefî meseleler ruhumu pek

--- sh:»(T:125) ↓ -----

**Üstad Bediüzzaman Hazretleri Birinci Cihan Harbinin akabinde
İstanbul'da biraderzadesi Abdurrahman ile birlikte**

--- sh:»(T:126) ↓ -----

çok fazla kirletmiş ve terakkiyat-ı mânevîyemde engel olmuştu. Birden, Cenab-ı Hakkın rahmet ve keremiyle, Kur'ân-ı Hakîmdeki hikmet-i kudsiye imdada yetişti. Çok risalelerde beyan edildiği gibi, o felsefî meselelerin kirlerini yıkadı, temizlettirdi. Ezcümle, fûnun-u hikmetten gelen zulûmat-ı ruhiye, ruhumu kâinata boğduruyordu. Hangi cihete baktım, nur aradım; o meselelerde nur bulamadım, teneffüs edemedim. Tâ, Kur'ân-ı Hakîmden gelen ve "Lâ İlahe İlla Hu" cümlesiyle ders verilen tevhid gayet parlak bir nur olarak bütün o zulûmatı dağıttı. Rahatla nefes aldım. Fakat nefis ve şeytan, ehl-i dalâlet ve ehl-i felsefeden aldıkları derse istinad ederek akıl ve kalbe hücum ettiler. Bu hücumdaki münazarat-ı nefsiye, Lillâhilhamd, kalbin muzafferiyetiyle neticelendi. Çok risalelerde kısmen o münazaralar yazılmış. Onlara iktifa edip, burada yalnız binde bir muzafferiyet-i kalbiyeyi göstermek için binler bürhandan bir tek bürhan beyan edeceğim, tâ ki gençliğinde hikmet-i ecnebiye veya fûnun-u medeniye namı altındaki kısmen dalâlet, kısmen mâlâyanîyat meseleleriyle ruhunu kirletmiş, kalbini hasta etmiş, nefisini şımartmış bir kısım ihtiyarların ruhunda temizlik yapsın; tevhid hakkında şeytan ve nefsin şerrinden kurtulsun. Şöyle ki:

Ulûm-u felsefiyenin vekâleti namına nefsim dedi ki: "Bu kâinattaki eşyanın, tabiatıyla bu mevcudata müdahaleleri var, her şey bir sebebe bakar. Meyvayı ağaçtan, hububatı topraktan istemelî. En cüz'î, en küçük bir şeyi de Allahtan istemek ve Allaha yalvarmak ne demektir?"

O vakit Nur-u Kur'ân ile, sırr-ı tevhid şu gelecek suretle inkişaf etti. Kalbim o mütefelsif nefsim dedi: En cüz'î ve en küçük şey, en büyük şey gibi doğrudan doğruya bütün kâinat hâlikının kudretinden gelir ve hazinesinden çıkar. Başka surette olamaz! Esbab ise, bir perdedir. Çünkü, en ehemmiyetsiz ve en küçük zannettiğimiz mahlûklar, bazan sanat ve hilkat cihetinde en büyüğünden daha büyük olur. Sinek, tavuktan sanatça ileri geçmezse de, geri de kalmaz. Öyle ise, büyük küçük tefrik edilmeyecek; ya bütünü esbab-ı maddiyeye taksim edilecek veyahut bütünü birden bir tek zâta verilecektir. Birinci şık muhal olduğu gibi, bu şık vâcibdir, zarurîdir. Çünkü bir tek zâta, yâni bir Kadîr-i Ezelîye verilse, madem

--- sh:»(T:127) ↓ -----

bütün mevcudatın intizam ve hikmetleriyle vücudu kat'î tahakkuk eden ilmi her şeyi ihata ediyor ve madem ilminde her şeyin miktarı taayyün ediyor ve madem bilmüşahede her vakit hiçten, nihayetsiz suhuletle nihayetsiz sanatlı masnular vücuda geliyor ve madem o Kadîr-i Alîmin, bir kibrit çakar gibi "Emr-i Kün Feyekûn" ile hangi şey olursa olsun icat edebildiğini, hadsiz kuvvetli deliller ile çok risalelerde beyan ettiğimiz ve hususan "Yirminci Mektub" ve "Yirmi Üçüncü Lem'a" nın âhîrinde isbat edildiği gibi, hadsiz bir kudreti var... Elbette, bilmüşahede görülen harikulâde suhulet ve kolaylık, o ihata-i ilmiyeden ve azamet-i kudretten geliyor. Meselâ: Nasıl ki göze görülmeyen eczalı bir mürekkeple yazılan bir kitaba, o yazıyı göstermeye mahsus bir ecza sürülse, o koca kitab, birden her bir göze vücudunu gösterip kendini okutturur; aynen öyle de; o Kadîr-i Ezelînin ilm-i muhitinde, her şeyin suret-i mahsusası bir miktar-ı muayyen ile taayyün ediyor. O Kadîr-i Mutlak "Emr-i Kün Feyekûn" ile, o hadsiz kudretiyle ve nâfiz iradesiyle, o yazıya sürülen ecza gibi, gayet kolay ve suhulet ile kudretin bir cilvesi olan kuvvetini, o mahiyet-i ilmiyeye sürer, o şeye vücud-u haricî verir, göze gösterir, nukuş-u hikmetini okutturur. Eğer bütün eşya birden o Kadîr-i Ezelîye ve Alîm-i Külli Şey'e verilmezse; o vakit sinek gibi en küçük bir şeyin vücudunu dünyanın ekser nevilerinden hususî bir mizan ile toplamak lâzımgelmekle beraber; o küçük sineğin vücudunda çalışan zerreler, o sineğin sırr-ı hilkatini ve kemal-i sanatını bütün dekaikiyle bilmekle olabilir. Çünkü: Esbab-ı tabiiye ile esbab-ı maddiye, bilbedahe ve umum ehl-i aklın ittifakiyle, hiçten icat edemez. Öyle ise, herhalde onlar icat etse, elbette toplayacak. Madem toplayacak, hangi zîhayat olursa olsun, ekser anâsır ve envandan nûmuneler içinde vardır. Adeta kâinatın bir hülâsası, bir çekirdeği hükmündedir. Elbette o halde bir çekirdeği bütün bir ağaçtan, bir zîhayatı bütün ruy-i zeminden ince eleklerle eleyip ve en hassas bir mizan ile ölçüp toplattırmak lâzım geliyor. Ve madem esbab-ı tabiiye câhildir, câmiddir, bir ilmi yoktur ki, bir plân, bir fihriste, bir model, bir program takdir etsin; ona göre mânevî kalıba gelen zerrati eritip döksün; tâ dağılmasın, intizamını bozmasın. Halbuki her şeyin şekli, heyeti, hadsiz tarzlarda olabildiği için hadsiz had ve hesaba gelmez eşkâller, miktarlar içinde bir tek şekil ve miktarda sel gibi akan anâsırın zerreleri dağılmayarak muntazaman, miktarsız, kalıpsız, birbiri

--- sh:»(T:128) ↓ -----

üstünde kütle halinde durdurmak ve zîhayata muntazam bir vücud vermek; ne derece imkândan, ihtimalden, akıldan uzak olduğu görünüyor. Elbette kimin kalbinde körlük yoksa görür.

Evet; bu hakikata binaen:

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ

bu Âyet-i Azîmenin (Hâşiye) sırrıyla, bütün esbab-ı maddiye toplansa, onların ihtiyarları da olsa, bir tek sineğin vücudunu ve o vücudun cihazatını mizan-ı mahsusla toplayamazlar. Toplasalar da, o vücudun mikdar-ı muayyenesinde durduramazlar. Durdursalar da, daima tazelenmekte olan ve o vücuda gelip çalışan zerratı muntazaman çalıştıramazlar. Öyle ise; bilbedahe, esbab bu eşyaya sahip çıkamazlar. Demek sahib-i hakikîleri başkadır. Evet, öyle bir sahib-i hakikîleri var ki,

مَا خَلَقُكُمْ وَلَا بَعَثُكُمْ إِلَّا كُنْفُسٍ وَاحِدَةً

Âyetinin sırrıyla, bütün zeminin yüzündeki zîhayatı, bir sineğin ihyası kadar kolay yapar. Bir baharı, bir tek çiçek kolaylığında icat eder. Çünkü toplamaya muhtaç değil. "Emr-i Kün Feyekûn" e malik olduğundan ve her baharda hadsiz mevcudat-ı bahariyenin madde-i unsuriyesinden başka hadsiz sıfat ve ahval ve eşkâllerini hiçten icat ettiğinden ve ilminde her şeyin plânı, modeli, fihristesi ve programı taayyün ettiğinden ve bütün zerrat onun ilim ve kudreti dairesinde hareket ettiklerinden, kibrit çakar gibi her şeyi nihayet kolaylıkla icat eder ve hiçbir şey, zerre miktar hareketini şaşırmaz. Seyyarat, mutî bir ordusu olduğu gibi zerrat dahi muntazam bir ordusu hükmüne geçer. Madem o kudret-i ezeliyeye istinaden hareket ediyorlar ve o ilm-i ezelinin düstûrlariyle çalışıyorlar; elbette o eserler, o kudrete göre vücuda gelir. Yoksa, o küçük, ehemmiyetsiz şahsiyetlerine bakmakla o eserler küçülmez. O kudrete intisab kuvvetiyle bir sinek, bir Nemrud'u gebertir; karınca, Firavun'un sarayını harap eder; zerre gibi küçük çam tohumu, dağ gibi koca bir çam ağacının yükünü omuzunda taşıyor. Bu hakikati çok risalelerde isbat ettiğimiz gibi; nasıl ki bir nefer askerlik vesikasıyla

(Hâşiye): Allaktan başka, bütün çağırdığımız ve ibadet ettiğiniz şeyler toplansalar, bir sineği hakedemezler.

--- sh:»(T:129) ↓ -----

padişaha intisab noktasında, yüzbin defa kendi kuvvetinden fazla bir şahı esir etmek gibi eserlere mazhar olur. Öyle de; her şey o kudret-i ezeliyeye intisabıyla, yüzbin defa esbab-ı tabiiyenin fevkinde mu'cizat-ı sanata mazhar olabilir.

Elhâsıl, her şeyin nihayet derecede hem sanatlı, hem sühuletli vücudu gösteriyor ki; muhit bir ilim sahibi olan bir Kadîr-i Ezelînin eseridir. Yoksa, yüzbin muhal içinde, değil vücuda gelmek, belki imkân dairesinden çıkıp, imtina dairesine girecek ve mümkün suretinden çıkıp mümteni mahiyetine girecek ve hiçbir şey vücuda gelmeyecek, belki de vücuda gelmesi muhal olacaktır.

İşte bu gayet ince ve gayet kuvvetli ve gayet derin ve gayet zâhir bir bürhan ile şeytanın muvakkat bir şakirdi ve ehl-i dalâletin ve ehl-i felsefenin bir vekili olan nefsim sustu. Ve Lillâhilhamd, tam imana geldi ve dedi ki: Evet bana öyle bir Hâlik ve Rab lâzım ki, en küçük hatırat-ı kalbimi ve en hafî niyazımı bilecek ve en gizli ihtiyac-ı ruhumu yerine getirdiği gibi, bana saadet-i ebediyeyi vermek için koca dünyayı Âhirete tebdil edecek ve bu dünyayı kaldırıp Âhireti yerine kuracak. Hem sineği halk ettiği gibi, semavatı da icat edecek; hem güneşi semanın yüzüne bir göz olarak çaktığı gibi, bir zerreyi de gözbebeğimde yerleştirecek bir kudrete malik olsun. Yoksa sineği halkedemeyen; hatırat-ı kalbime müdahale edemez, niyaz-ı ruhumu işitemez. Semavatı halketmeyen, saadet-i ebediyeyi bana veremez. Öyle ise benim Rabbim odur ki; hem hatırat-ı kalbimi ıslah eder, hem cevvi-i havayı bulutlarla bir saatte doldurup boşalttığı gibi; dünyayı âhirete tebdil edip, Cenneti yapıp, kapısını bana açar. "Haydi gir" der.

İşte ey nefsim gibi bedbahtlık neticesinde bir kısım ömrünü nursuz felsefî ve ecnebi fûnununa sarfeden ihtiyar kardeşlerim! Kur'ânın lisanındaki mütemadiyen "LÂ İLÂHE İLLÂ HU" ferman-ı kudsîsinden ne kadar kuvvetli ve ne kadar hakikatli ve hiç bir cihette sarsılmaz ve zedelenmez ve tegayyür etmez bir rükn-ü imanîyi anlayınız ki, nasıl bütün mânevî zulümatı dağıtır ve mânevî yaraları tedavi eder..."

--- sh:»(T:130) ↓ -----

İstanbul'da Dârülhikmet'te bulunduğu zaman, Sünuhat Risalesinde yazdığı gayet acip bir vâkıa-i ruhaniye:

RÜYADA BİR HİTABE

1335 senesi Eylülünde, dehrin hâdisatının verdiği yeis ile şiddetle muztarip idim. Şu kesif zulmet içinde bir nur arıyordum. Mânen rüya olan yakazada bulamadım. Hakikaten yakaza olan rüya-yı sâdıkada bir ziya gördüm. Tafsilâtı terk ile, bana söylettirilmiş noktaları kaydedeceğim. Şöyle ki:

Bir Cuma gecesinde, nevm ile âlem-i misâle girdim. Biri geldi, dedi:

– Mukadderat-ı İslâm için teşekkül eden bir meclis-i muhteşem seni istiyor.

Gittim... Gördüm ki: Münevver, emsalini dünyada görmediğim, Selef-i Sâlihînden ve a'sârın mebuslarından her asrın mebusları içinde bulunur bir meclis gördüm. Hicab edip kapıda durdum. Onlardan bir zat dedi ki:

– Ey felâket - helâket asrının adamı! Senin de reyin var, fikrini beyan et.

Ayakta durup dedim:

– Sorun, cevap vereyim.

Biri dedi:

– Bu mağlûbiyetin neticesi ne olacak? Galibiyette ne olurdu?...

Dedim:

– Musibet, şerr-i mahz olmadığı için, bazan saadette felâket olduğu gibi, felâketten dahi saadet çıkar. Eskidenberi İlâ-yı Kelimetullah ve beka-yı istiklâliyet-i İslâm için farz-ı kifaye-i cihadı deruhte ile, kendini yekvücut olan Âlem-i İslâma fedaya vazifedar ve hilâfete bayraktar görmüş olan bu devlet-i İslâmiyenin felâketi, Âlem-i İslâmın saadet-i müstakbesiyle telâfi edilecektir. Zira şu musibet, mâye-i hayatımız ve âb-ı hayatımız olan uhuvvet-i İslâmiyenin inkişaf ve ihtizazını harikulâde ta'cil etti. Biz incinir iken, Âlem-i İslâm

--- sh:»(T:131) ↓ -----

ağlıyor. Avrupa ziyade incitse, bağıracaktır. Şayet ölsek, yirmi öleceğiz, üçyüz dirileceğiz. Harikalar asrındayız. İki üç sene mevten sonra meydanda dirilenler var. Biz mağlûbiyetle bir saadet-i âcile-i (عَاجِلَةٌ)

muvakkata kaybettik, fakat bir saadet-i âcile-i (أَجَلَةٌ) müstemirre bizi bekliyor. Pek cüz'î ve mütehavvil ve mahdud olan hâli, geniş istikbal ile mübadele eden kazanır.

Birden meclis tarafından denildi:

– İzah et!

Dedim:

– Devletler, milletler muharebesi, tabakat-ı beşer muharebesine terk-i mevki ediyor. Zira beşer esir olmak istemediği gibi, ecir olmak da istemez. Galip olsa idik, hasmımız, düşmanımız elindeki cereyan-ı müstebidaneye, belki daha şedîdane kapılacak idik. Halbuki o cereyan hem zalimane, hem tabiat-ı Âlem-i İslâma münâfi, hem ehl-i imanın ekseriyet-i mutlakasının menfaatine mübâyin, hem ömrü kısa, parçalanmaya namzettir. Eğer ona yapışsa idik, Âlem-i İslâmı, fıtratına, tabiatına muhalif bir yola sürecektik. Şu medeniyet-i habîse ki, biz ondan yalnız zarar gördük. Ve nazar-ı şeriatta merdud ve seyyiatı hasenatına galebe ettiğinden; maslahat-ı beşer fetvasıyla mensuh ve intibah-ı beşerle mahkûm-u inkıraz, sefih, mütemerrid, gaddar, mânen vahşi bir medeniyetin himayesini Asya'da deruhte edecek idik.

Meclisten biri dedi:

– Neden şariat şu medeniyeti (*) reddediyor?

Dedim:

– Çünkü beş menfi esas üzerine teessüs etmiştir. Nokta-i istinadı

(*) Bizim muradımız, medeniyetin mehasini ve beşere menfaati bulunan iyilikleridir! Yoksa, medeniyetin günahları, seyyiatları değil ki; ahmaklar o seyyiatları, o sefahetleri mehasin zannedip taklid edip malımızı harab ettiler. Medeniyetin günahları, iyiliklerine galebe edip seyyiatı hasenatına râcih gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki dehşetli tokat yiyip o günahkâr medeniyeti zîrüzeber edip öyle bir kustu ki, yer yüzünü kanla bulaştırdı. İnşâallah, istikbaldeki İslâmiyetin kuvvetiyle, medeniyetin mehasini galebe edecek, zemin yüzünü pisliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de temin edecek.

--- sh:»(T:132) ↓ -----

kuvvettir. O ise, şe'ni, tecavüzdür... Hedef-i kasdı, menfaattır. O ise, şe'ni, tezahumdur... Hayatta düsturu, cidaldır. O ise, şe'ni, tenazudur... Kitleler mabeynindeki rabıtası, âheri yutmakla beslenen unsuriyet ve menfî milliyettir. O ise, şe'ni, böyle müdhiş tesadümdür. Cazibedar hizmeti, heva ve hevesi teşci ve arzularını tatmin ve metalibini teshildir. O heva ise, şe'ni, insaniyeti derece-i melekiyeden dereke-i kelbiyete indirmektir. İnsanın mesh-i mânevîsine sebep olmaktır. Bu medenîlerden çoğu, eğer içi dışına çevrilse, kurt, ayı, yılan, hıncır, maymun postu görülecek gibi hayâle gelir. İşte onun için bu medeniyet-i hâzıra; beşerin yüzde seksenini meşakkate, şekavete atmış; onunu, mümevveh (hayalî) saadete çıkarmış; diğer onu da, beyne-beyne (ikisi ortası) bırakmış. Saadet odur ki; külle ya eksere saadet ola. Bu ise ekall-i kalilindir ki, nev-i beşere rahmet olan Kur'an, ancak umumun, lâakal ekseriyetin saadetini tazammun eden bir medeniyeti kabul eder. Hem serbest hevânın tahakkümüyle, havâic-i gayr-i zaruriye, havâic-i zaruriye hükmüne geçmişlerdir. Bedeviyette bir adam dört şeye muhtaç iken; medeniyet, yüz şeye muhtaç ve fakir etmiştir. Sa'y, masrafa kâfi gelmediğinden; hileye, harama sevk etmekle ahlâkın esasını şu noktadan ifsad etmiştir. Cemaate, nev'e verdiği servet, haşmete bedel; ferdi, şahsı fakir, ahlâksız etmiştir.

Kurûn-u ulânın mecmu-u vahşetini, bu medeniyet bir defada kustu!

Âlem-i İslâmın şu medeniyete karşı istinkâfı ve soğuk davranması ve kabülde ıztırabı cây-ı dikkattir. Zira istiğna ve istiklâliyet hassasiyle mümtaz olan şeriattaki İlâhî hidayet, Roma felsefesinin dehasiyle aşılınmaz, imtizac etmez, bel' olunmaz, tâbi olmaz... Bir asıldan tev'em (ikiz) olarak neş'et eden Eski Roma ve Yunan, iki dehalariyle; su ve yağ gibi mürur-u a'sar (asırlar) medeniyet ve Hıristiyanlığın temzîcine çalıştığı halde, yine istiklâllerini muhafaza, âdeta tenasuhla o iki ruh şimdi de başka şekillerde yaşıyorlar. Onlar, tev'em ve esbab-ı temzic varken imtizac olunmazsa, şeriâtın ruhu olan nur-u hidayet, o muzlim, pis medeniyetin esasları olan Roma dehasiyle hiçbir vakit mezc olunmaz, bel' olunmaz...

Dediler:

– Şeriât-ı Garrâdaki medeniyet nasıldır?

--- sh:»(T:133) ↓ -----

Dedim:

– Şeriat-ı Ahmediyenin (A.S.M.) tazammun ettiği ve emrettiği medeniyet ise.. ki, medeniyet-i hâzıranın inkişâından inkişaf edecektir. Onun menfi esasları yerine müsbet esaslar vaz' eder. İşte nokta-i istinad, kuvvete bedel haktır ki; şe'ni, adalet ve tevazündür. Hedefde, menfaat yerine fazilettir ki: şe'ni, muhabbet ve tecazübdür. Cihet-ül-vahdet de unsuriyet ve milliyet yerine; rabıta-i dinî, vatanî, sınıftır ki; şe'ni samimi uhuvvet ve müsalemet ve haricin tecavüzüne karşı yalnız tedafü'dür. Hayatta düstur-u cidal yerine düstur-u teavündür ki; şe'ni ittihad ve tesanüttür. Heva yerine hüdadır ki; şe'ni, insaniyeten terakki ve ruhen tekâmüldür. Hevayı tahdid eder, nefsin hevesat-ı süfliyesinin teshiline bedel, ruhun hissiyat-ı ulviyesini tatmin eder. Demek biz mağlubiyetle ikinci cereyana takıldık ki, mazlumların ve cumhurun cereyanıdır. Başkalarından yüzde seksen fakir ve mazlumsa; İslâmdan doksan, belki doksan beştir. Âlem-i İslâm şu ikinci cereyana karşı lâkayd veya muarız kalmakla; hem istinadsız, hem bütün emeğini heder, hem onun istilâsiyle istihaleye maruz kalmaktan ise, âkılâne davranıp onu İslâmî bir tarza çevirip kendine hâdim kılmaktır. Zira düşmanın düşmanı, düşman kaldıkça dosttur; nasılki düşmanın dostu, dost kaldıkça düşmandır. Şu iki cereyan birbirine zıt, hedefleri zıt, menfaatleri zıt olduğundan; birincisi dese: "Öl", diğeri diyecek: "Diril!" Birinin menfaati; zarar, ihtilâf, tedenni, zaaf, uyumamızı istilzam ettiği gibi; ötekinin menfaati dahi kuvvetimizi, ittihadımızı bizzarure iktiza eder.

Şark husûmeti, İslâm inkişafını boğuyordu. Zail oldu ve olmalı... Garb husûmeti, İslâmın ittihadına, uhuvvetin inkişafına en müessir sebebdir, baki kalmalı...

Birden meclisten tasdik emareleri tezahür etti. Dediler:

– Evet ümitvar olunuz.. şu istikbal inkılâbı içinde en yüksek gür sadâ, İslâmın sadâsı olacaktır!.

Tekrar biri sordu:

– Musibet, cinayetin neticesi, mükâfatın mukaddemesidir. Hangi fiilinle Kadere fetva verdiniz ki şu musibetle hükmetti. Musibet-i âmme, ekseriyetin hatasına terettüb eder. Hâzırda mükâfatınız nedir?

--- sh:»(T:134) ↓ -----

Dedim:

– Mukaddemesi, üç mühim erkân-ı İslâmiyedeki ihmâlimizdir: Salât, Savm, Zekât. Zira, yirmi dört saatten yalnız bir saati, beş namaz için Hâlık Taalâ bizden istedi. Tenbellik ettik. Beş sene yirmi dört saat talim, meşakkat, tahrik ile bir nevi namaz kıldırdı. Hem senede yalnız bir ay oruç için nefsimizden istedi. Nefsimize acıdık. Keffareten beş sene oruç tutturdu. On'dan, kırktan yalnız biri, ihsan ettiği maldan zekât istedi. Buhl ettik, zulmettik. O da bizden müterâkim zekâtı aldı.

الجزء من جنس العمل

Mükâfat-ı hâzıramız ise; fâsık, günahkâr bir milletten, humsu olan dört milyonu velâyet derecesine çıkardı; gazilik, şهادetlik verdi. Müşterek hatadan neş'et eden müşterek musibet, mazi günahını sildi.

Yine biri dedi:

– Bir âmir, hata ile felâkete atmış ise?

Dedim:

– Musibet-zede mükâfat ister. Ya âmir-i hatâdârın hasenatı verilecektir, o ise hiç hükmünde, veya hazine-i gayb verecektir. Hazine-i gaybda böyle işlerdeki mükâfatı ise, derece-i şهادet ve gaziliktir.

Baktım, meclis istihsan etti. Heyecanımdan uyandım. Terli, el pençe yatakta oturmuş kendimi buldum. O gece böyle geçti.

* * *

Bediüzzaman, yanında başka kitaplar bulundurmuyordu.

– Neden başka kitaplara bakmıyorsun? denildiğinde, buyururlardı ki:

– Her şeyden zihnimi tecrid ile Kur'andan fehmediyorum.

Eserlerden nakletse de, bazı mühim gördüğü mesaili, tağyir etmeden alırdı.

– Ne için aynen böyle tekrar ediyorsun? diye sorulduğunda:

--- sh:»(T:135) ↓ -----

– Hakikat usandırmaz, libası değiştirmek istemem, buyururdu.

Yukarıda bir nebze zikredilmişdi ki, Bediüzzaman, Hakaik-ı Kur'aniyyeye (Hâşiye) ait on iki te'lifatını tabettirmişti. Bu eserlerden üç dördü Türkçe olup, mütebakisi Arabîdirler. Bu zamana kadar

(Hâşiye): Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin İstanbul'da ve bir kısmını bilâhare Ankara'da tab' ile neşrettiği o zamanki eserleri, kırk sene sonra "Arabî Mesnevi-i Nuriye" ismiyle bir arada bir mecmua halinde neşredildi. İşte bu Mesnevi-i Nuriyenin mukaddemesinde bu eserler hakkında diyor:

"Kırk elli sene evvel eski Said, ziyade ulûm-u akliye ve felsefiyede hareket ettiği için hakikatül-hakaika karşı ehl-i tarikat ve ehl-i hakikat gibi bir meslek aradı. Ekser ehl-i tarikat gibi, yalnız kalben harekete kanaat edemedi. Çünkü akılı, fikri hikmet-i felsefe ile bir derece yaralı idi; tedavi lâzımdı. Sonra; hem kalben, hem aklen hakikata giden bazı büyük ehl-i hakikatın arkasında gitmek istedi. Baktı; onların herbirinin ayrı, cazibedar bir hassası var. Hangisinin arkasından gideceğine tahayyürde kaldı. İmam-ı Rabbanî de, ona gaybî bir tarzda "Tevhid-i kible et" demiş. Yâni: "Yalnız bir Üstadın arkasından git". O çok yaralı Eski Saidin kalbine geldi ki: Üstad-ı hakikî Kur'andır, tevhid-i kible bu üstadla olur, diye yalnız o üstad-ı kudsînin irşadiyle hem kalbi, hem ruhu, gayet garib bir tarzda sülûka başladılar. Nefs-i emmaresi de, şükûk ve şübehatiyle onu manevî ve ilmî mücadeleye mecbur etti. Gözü kapalı olarak değil, belki İmam-ı Gazali, Mevlâna Celâleddin ve İmam-ı Rabbanî gibi kalb, ruh ve akıl gözleri açık olarak, ehl-i istiğrakın akıl gözünü kapadığı yerlerde, o makamlarda gözü açık olarak gezmiş. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, Kur'anın dersiyile, irşadiyle hakikata bir yol bulmuş. Hattâ, **وَ فِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ دَلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ** hakikatına

mazhar olduğunu Yeni Said'in Risale-i Nuriyle göstermiş. Mevlâna Celâleddin, İmam-ı Rabbanî ve İmam-ı Gazalî gibi akıl ve kalb ittifakiyle gittiği için, herşeyden evvel kalb ve ruhun yaralarını tedavi ve nefsinin evhamdan kurtulmasını te'mine çalışıp Felillâhilhamd Eski Said, Yeni Said'e inkılâb etmiş. Aslı Farisî, sonra Türkçe olan Mesnevi-i Şerif gibi o da, Arabça bir nevi mesnevi hükmünde "Katre", "Hubab", "Habbe", "Zühre", "Zerre", "Şemme", "Şûle", "Lem'alar", "Reşhalar", "Lâsiyyemalar" vesaire dersleri ve Türkçe de, "Nokta" ve "Lemeât" ı gayet kısa bir surette yazmış fırsat buldukça da tabetmiş. Yarım asra yakın o mesleği Risale-i Nur suretinde, fakat dahilî nefis ve şeytanla mücadeleyle bedel, hariçte, muhtaç mütehayyirlere ve dalâlette giden ehl-i felsefeye karşı Risale-i Nur, geniş ve küllî mesnevîler hükmüne geçti.

.....
O fidanlık mesnevi, turuk-u hafiye gibi enfüsî ve dahilî cihetinde çalışmış, kalb ve ruh içinde yol açmağa muvaffak olmuş. Bahçesi olan Risale-i Nur; hem enfüsî hem ekser cihetinde turuk-u cehriye gibi afakî ve hariç daireye bakıp, mârifetullaha geniş ve her yerde yol açmış. Adeta, Musa Aleyhisselâmın Asası gibi nereye vurmuş, su çıkarmış.

Hem; Risale-i Nur, hükema ve ulemanın mesleğinde gitmeyip, Kur'anın bir i'caz-ı manevisiyle herşeyde bir pencere-i marifet açmış, bir senelik işi bir saatte görür gibi, Kur'ana mahsus bir sırrı anlamıştır ki, bu dehşetli zamanda hadsiz ehl-i inadin hücumlarına karşı mağlûb olmayıp galebe etmiş..."

--- sh:»(T:136) ↓ -----

hiç bir kitabta emsali bulunmayan bir tarz-ı beyan ve ifade ile hakikatları isbat ediyorlar.

Dârülhikmette bulunduğu zamanlarda geçirdiği bir inkılâb-ı ruhîyi, bilâhare neşrettiği bir eserinde şöyle beyan ediyor:

"Eski Said'in gafil kafasına müthiş tokatlar indi, "El-Mevtü Hakkun" kaziyesini düşündü; kendini bataklık çamurunda gördü, meded istedi, bir yol aradı, bir halâskâr taharri etti; gördü ki yollar muhtelif, tereddüde kaldı. Gavs-ı Âzam olan Şeyh-i Geylânî'nin (R.A.) "Fütûh-ül-Gayb" nâmındaki kitabıyla tefe'ül etti, tefe'ülde şu çıktı:

أَنْتَ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبْ طَبِيبًا يُدَاوِي قَلْبَكَ

Acibdir ki, o vakit ben, Darül-Hikmetil-İslâmiye azası idim. Güya ehl-i İslâmın yaralarını tedaviye çalışan bir hekim idim; halbuki en ziyade hasta ben idim. Hasta evvelâ kendine bakmalı sonra hastalara bakabilir.

İşte, Hazret-i Şeyh bana der ki: "Sen kendin hastasın, kendine bir tabib ara!" Ben dedim: "Sen tabibim ol!" Tuttum, kendimi ona muhatap addederek o kitabı bana hitab ediyor gibi okudum. Fakat kitabı çok şiddetli idi, gururumu dehşetli kırıyordu, nefsimde şiddetli ameliyat-ı cerrahiye yaptı; dayanamadım, yarısına kadar kendimi ona muhatap ederek okudum, bitirmeye tahammülüm kalmadı. O kitabı dolaba koydum. Fakat sonra ameliyat-ı şifâkâraneden gelen acılar gitti, lezzet geldi. O birinci üstadımın kitabını tamam okudum ve çok istifade ettim. Ve onun virdini ve münacâtını dinledim, çok istifaza ettim. Sonra, İmam-ı Rabbanînin "Mektubat" kitabını gördüm, elime aldım, halis bir tefe'ül ederek açdım. Acaibdendir ki, bütün Mektubatında yalnız iki yerde "Bediüzzaman" lâfzı var. O iki mektub bana birden açıldı. Pederimin ismi Mirza olduğundan, o mektupların başında; "Mirza Bediüzzamana mektup"

(Hâşiye): Yazının sonunda diyor: "Nakıs ve perişan istidadım, elbette lâyıkiyle, o mürşid-i hakikinin âb-ı hayat hükmündeki feyzini massedip alamıyor. Fakat, ehl-i kalb ve sahib-i halin derecatına göre o feyzi, o âb-ı hayatı yine onun feyziyle gösterebiliriz. Demek Kur'andan gelen o Sözlere ve o Nurlar, yalnız aklî mesail-i ilmiye değil; belki kalbî, ruhî, halî mesail-i imaniyedir ve pek yüksek ve kıymetli maarif-i İlâhiye hükmündedirler."

--- sh:»(T:137) ↓ -----

diye yazılı olarak gördüm. Fesübhanallah! dedim, bu bana hitab ediyor. O zaman, Eski Said'in bir lâkabı Bediüzzaman idi. Halbuki Hicretin üçyüz senesinde Bediüzzaman-ı Hemedânî'den başka o lâkabla iştihar etmiş zatlara bilmiyordum. Demek, İmamın zamanında dahi öyle bir adam vardı ki, ona, o iki mektubu yazmış. O zatın hali benim halime benziyormuş ki, o iki mektubu kendi derdime deva buldum. Yalnız, İmam o mektublarında tavsiye ettiği gibi çok mektublarında musırrane şunu tavsiye ediyor. "Tevhid-i kible et" yani: "Birini üstad tut, arkasından git, başkasıyla meşgul olma." Şu en mühim tavsiyesi, benim istidadıma ve ahvâl-i ruhiyeme muvafık gelmedi. Ne kadar düşündüm.. bunun arkasından mı, yoksa ötekinin mi arkasından gideyim? Tahayyürde kaldım. Herbirinde ayrı ayrı cazibedar hâsiyetler var; biriyle iktifa edemiyordum. O tahayyürde iken, Cenab-ı Hakkın rahmetiyle kalbime geldi ki: Bu muhtelif turukların başı ve şu cedvellerin menbaı ve şu seyyarelerin güneşi, Kur'an-ı Hakîmdir, hakikî tevhid-i kible bunda olur. Öyle ise en âlâ mürşid de ve en mukaddes üstad da odur, ona yapıştım. (Hâşiye)..."

* * *

"Harb-i Umumî" de mağlûbiyetimizden dolayı fazla müteessir olduğunuzu görüyoruz diyenlere cevaben:

– Ben kendi elemelerime tahammül ettim; fakat, ehl-i İslâmın eleminden gelen teellümat beni ezdi. Âlem-i İslâma indirilen darbelerin en evvel kalbime indiğini hissediyorum. Onun için bu kadar ezildim. Fakat bir ışık görüyorum ki, o elemelerimi unutturacak inşaallah diyerek tebessüm eylerdi.

İstanbul'da, en büyük ve en ehemmiyetli ve te'sirli hizmet-i vataniye ve milliyesinden birisi de "Hutuvât-ı Sitte" adlı eseriyle gaddar zalimlerin yüzlerine tükürüp, izzet-i diniyeyi ve şeref-i İslâmiyeyi muhafaza etmesidir. İstanbul'un yabancılar tarafından işgali sıralarında,

(Hâşiye): Yazının sonunda diyor: "Nakıs ve perişan istidadım, elbette layikiyle, o mürşid-i hakikinin ab-ı hayat hükmündeki feyzini massedip alamıyor. Fakat ehl-i kalb ve sahib-i halin derecatına göre o feyzi, o ab-ı hayatı yine onun feyziyle gösterebiliriz. Demek Kur'andan gelen o Sözler ve o Nurlar, yalnız akli mesail-i ilmiye değil; belki kalbi, ruhi, hali mesail-i imaniyedir ve pek yüksek ve kıymetli maarif-i İlahiye hükmündedirler."

--- sh:»(T:138) ↓ -----

İngiliz Anglikan Kilisesinin, Meşihat-i İslâmiyeden sorduğu altı sualine, altı tükruk mânasında verdiği mâkul ve sert cevapları, onun derece-i cesaret ve kemalât ve şecaatını fiilen göstermektedir. "Hutuvat-ı Sitte" yi neşrettiği zaman, Çanakkale'de muharebe oluyordu. İstanbul'un işgalini müteakib İngiliz Baş Kumandanına bu eser gösterilir ve Bediüzzamanın bütün kuvvetiyle aleyhte bulunduğu kendisine ihbar edilir. O cebbar kumandan, idam kararıyle vücudunu ortadan kaldırmak istedi ise de; fakat kendisine, Bediüzzaman idam edilirse, bütün Şarkî Anadolu, İngilize ebediyen adavet edeceği ve aşiretler her ne pahasına olursa olsun isyan edecekleri söylenmesi üzerine bir şey yapamaz.

İstanbul'da, İngilizler desiseleriyle Şeyh-ül-İslâmı ve diğer bazı ulemayı lehlerine çevirmeğe çalışmalarına mukabil, Bediüzzaman, "Hutuvat-ı Sitte" adlı eseri ve İstanbul'daki faaliyeti ile; İngiliz'in Âlem-i İslâm ve Türkler aleyhindeki müstemlekecilik siyasetini ve entrikalarını, tarihî düşmanlığını etrafa neşrederek, Anadoludaki Millî Kurtuluş Hareketini desteklemiş, bu hususta en büyük âmillerden birisi olmuştu.

Bu hizmetine dair kendi ifadesinden bir parça:

"Bir zaman İngiliz Devleti, İstanbul Boğazının topraklarını tahrib ve İstanbul'u istilâ ettiği hengâmında, o devletin en büyük daire-i diniyesi olan Anglikan Kilisesinin Baş Papazı tarafından, Meşihat-ı İslâmiyeden dinî altı soru soruldu. Ben de o zaman, Dârül-Hikmetil-İslâmiyenin azası idim. Bana dediler: "Bir cevap ver. Onlar, altı suallerine altıyüz kelime ile cevap istiyorlar." Ben dedim: "Altıyüz kelime ile değil, altı kelime ile değil, hattâ bir kelime ile değil, belki bir tükruk ile cevap veriyorum. Çünkü o devlet, işte görüyorsunuz ayağını boğazımıza bastığı dakikada, onun papazı mağrurane üstümüzde soru sormasına karşı yüzüne tükürmek lâzım geliyor... Tükürün o ehl-i zulmün o merhametsiz yüzüne!.. demiştim."

* * *

İstanbul'daki bu çok ehemmiyetli ve muvaffakiyetli hizmetinden, Türk Milletine pek ziyade menfaatler husule geldiğini müşahade eden Ankara Hükûmeti; Bediüzzamanın kıymet ve ehemmiyetini takdir ederek, Ankara'ya davet ederler. M. Kemal Paşa, şifre ile

--- sh:»(T:139) ↓ -----

davet etmiş ise de, cevaben:

– Ben, tehlikeli yerde mücahede etmek istiyorum. Siper arkasında mücahede etmek hoşuma gitmiyor. Anadolu'dan ziyade burayı daha tehlikeli görüyorum, demiştir.

Üç defa şifre ile davet ediliyor. Eski Van Valisi, dostu Mebus Tahsin Bey vasıtasıyla davet edildiği için, nihayet karar verir ve Ankara'ya gelir. Ankara'da alkışlarla karşılanır. Fakat ümid ettiği muhiti bulamaz. Kendisi, Hacı Bayram civarında ikamet eder. Meclis-i Meb'usanda, dine karşı gördüğü lâkaydlık ve garblılaşmak bahanesi altında, Türk Milletinin kudsî mefahir-i tarihiyesi olan Şeair-i İslâmiyeden bir soğukluk gördüğü için, meb'usların ibadete, bilhassa namaza müdâvim olmalarının lüzum ve ehemmiyetine dair bir beyanname neşreder ve meb'uslara dağıtır. Kâzım Karabekir Paşa da M. Kemal'e okur. O beyanname şudur:

يَا أَيُّهَا الْمَبْعُوثُونَ أَنْكُمْ لَمَبْعُوثُونَ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ

"Ey mücahidîn-i İslâm ve ey ehl-i hall ve akd!..

Bu fakirin, bir mes'elede on sözünü, birkaç nasihatını dinlemenizi rica ediyorum.

1- Şu muzafferiyetteki harikulâde nimet-i İlâhiyye bir şükür ister ki devam etsin, ziyade olsun. Yoksa, nimet böyle şükür görmezse, gider. Madem ki Kur'anı, Allahın tevfiğiyle düşmanın hücumundan kurtardınız. Kur'anın en sarîh ve en kat'î emri olan "salât" gibi feraizi imtisâl etmeniz lâzımdır; tâ onun feyzi, böyle harika suretinde üstünüzde tevali ve devam etsin.

2- Âlem-i İslâmı mesrur ettiniz. Muhabbet ve teveccühünü kazandınız; lâkin o teveccüh ve muhabbetin idamesi, şeair-i İslâmiyyeyi iltizam ile olur. Zira müslümanlar, İslâmiyet hasebiyle sizi severler.

3- Bu âlemde, Evliyaullah hükmünde olan gazi ve şühedalara kumandanlık ettiniz!.. Kur'anın evamir-i kat'îsine imtisâl etmekle, öteki âlemde de o nuranî gürüha refik olmaya çalışmak, âlî himmetlilerin şe'nidir. Yoksa, burada kumandan iken, orada bir neferden

--- sh:»(T:140) ↓ -----

istimdad-ı nur etmeye muztar kalacaksınız. Bu dünya-yı deniyye, şan ve şerefiyle öyle bir meta' değil ki, akli başındaki insanları işbâ etsin, tatmin etsin ve maksud-u bizzat olsun.

4- Bu millet-i İslâmın cemaatleri, her ne kadar bir cemaat namazsız kalsa, hattâ fâsık da olsa, yine başlarındakini mütediyyin görmek ister. Hattâ umum Kürdistanda, umum me'murlara dair en evvel sordukları sual bu imiş:

– Acaba namaz kılıyorlar mı? derler, namaz kılsa mutlak emniyet ederler; kılmazsa, ne kadar muktedir olsa nazarlarında müttehemdir.

Bir zaman, Beytüşşebab aşairinde isyan vardı. Ben gittim sordum:

– Sebeb nedir?

Dediler ki:

– Kaymakamımız namaz kılmıyordu; öyle dinsizlere nasıl itaat edeceğiz? Halbuki bu sözü söyliyener de namazsız, hem de eşkiya idiler.

5- Enbiyanın ekseri Şarkta ve hükemanın ağlebi Garbda gelmesi Kader-i Ezelinin bir remzidir ki, Şarkı ayağa kaldıracak din ve kalbdır; akıl ve felsefe değildir. Madem Şarkı intibaha getirdiniz.. fıtratına muvafık bir cereyan veriniz. Yoksa sa'yiniz ya hebaen-mensurâ gider veya sathî kalır.

6- Hasmınız ve İslâmiyet düşmanı İngiliz, dindeki kayıdsızlığınızdan pek fazla istifade ettiler ve ediyorlar. Hattâ diyebilirim ki; Yunan kadar İslâma zarar veren, dinde ihmalinizden istifade eden insanlardır. Maslahat-ı İslâmiye ve selâmet-i millet namına bu ihmali, a'mâle tebdil etmeniz gerektir. Görülüyor ki; ittihatçıların o kadar azm ü sebat ve fedakârlıklarıyla; hattâ, İslâmın şu intibahına da sebep oldukları halde, bir kısmı dinde lâubalilik tavrını gösterdikleri için, dahildeki milletten nefret ve tezyif gördüler. Hariçteki İslâmlar, dindeki ihmâllerini görmedikleri için, onlara takdir ve hürmet verdiler ve veriyorlar.

7- Âlem-i küfür; bütün vesaitiyle ve medeniyetiyle, felsefesiyle, fününiyle, misyonerleriyle; Âlem-i İslâma hücum ve maddeten uzun zamandan beri galebe ettikleri halde; Âlem-i İslâma dinen galebe

--- sh:»(T:141) ↓ -----

edemedi. Ve dahilî bütün firak-ı dâlle-i İslâmiye, birer kemmiyye-i kalile-i muzırıra suretinde mahkûm kaldığı ve İslâmiyet, metanetini ve salâbetini sünnet ve cemaatle muhafaza eylediği bir zamanda, lâubaliyane, Avrupa medeniyet-i habisesinden süzülen bir cereyan-ı bid'akârâne sinesinde yer tutamaz. Demek Âlem-i İslâm içinde mühim ve inkılâbvari bir iş görmek; İslâmiyetin desatirine inkıyad ile olabilir; başka olamaz, hem olmamış, olmuş ise çabuk ölüp sönmüş.

8- Za'f-ı dine sebep olan Avrupa medeniyet-i sefihanesi yırtılmaya yüz tuttuğu bir zamanda ve medeniyet-i Kur'anın zaman-ı zuhuru geldiği bir anda, lâkaydane ve ihmalkârane müsbet bir iş görülmez. Menfice tahribkârane iş ise, bu kadar rahnelere maruz kalan İslâm, zaten muhtaç değildir.

9- Sizin muzafferiyetinizi ve hizmetinizi takdir eden ve sizi seven cumhur-u mü'minîndir ve bilhassa tabaka-i avamdır ki, sağlam müslümanlardır. Sizi ciddî sever ve tutar ve size minnettardır; ve fedakârlığınızı takdir ederler; ve intibaha gelmiş en cesim ve müdhiş bir kuvveti size takdim ederler. Siz dahi, evamir-i Kur'aniyeyi imtisâl ile onlara ittisal ve istinad etmeniz, maslahat-ı İslâm namına zaruridir. Yoksa, İslâmiyetten tecerrüd eden bedbaht, milliyetsiz, Avrupa meftunu, frenk mukallidlerini avam-ı müslimîne tercih etmek, maslahat-ı İslâma münafi olduğundan; Âlem-i İslâm, nazarını başka tarafa çevirecek ve başkasından istimdad edecektir.

10- Bir yolda dokuz ihtimal-i helâket, tek bir ihtimal-i necat varsa; hayatından vazgeçmiş mecnun bir cesur lâzım ki o yola sülûk etsin. Şimdi, yirmi dört saatten bir saati işgal eden namaz gibi zaruriyat-ı diniyenin imtisâlinde yüzde doksan dokuz ihtimal-i necat var; yalnız gaflet, tenbellik haysiyetiyle, bir ihtimâl zarar-ı dünyevî olabilir. Halbuki feraizin terkinde, doksan dokuz ihtimal-i zarar var. Yalnız gaflete, dalâlete istinad eden tek bir ihtimal-i necat olabilir.

Acaba, dine ve dünyaya zarar olan ihmâl ve feraizin terkine ne bahane bulunabilir? Hamiyet nasıl müsaade eder? Bahusus, bu mücahidîn kumandanlar ve büyük meclis taklid edilir. Kusurlarını, millet ya taklid veya tenkid edecek. İki de zarardır. Demek onlarda hukukullah, hukuk-u ibadî da tazammun ediyor. Sırr-ı tevatür

--- sh:»(T:142) ↓ -----

ve icmai tazammun eden hadsiz ihbaratı ve delâili dinlemiyen ve safsata-
i nefis ve vesvese-i şeytandan gelen bir vehmi kabul eden adamlarla,
hakikî ve ciddî iş görülmez. Şu inkılâb-ı azimin temel taşları sağlam
gerek...

Şu meclisin şahsiyet-i maneviyesi, sahip olduğu kuvvet cihetiyle,
manâ-yı saltanatı deruhde etmiştir. Eğer şair-i İslâmiyeyi bizzat imtisâl
etmek ve ettirmekle manâ-yı hilâfeti dahi vekâleten deruhde etmezse,
hayat için dört şeye muhtaç; fakat an'ane-i müstemirre ile günde lâakal
beş defa dine muhtaç olan, şu fıtratı bozulmayan ve lehviyat-ı medeniye
ile ihtiyacat-ı ruhiyesini unutmayan milletin hâcât-ı diniyesini Meclis
tatmin etmezse; bilmecburiye, mânâ-yı hilâfeti tamamen kabul ettiğiniz
isme ve resme ve lâfza verecek; ve o mânâyı idame etmek için, kuvveti
dahi verecek. Halbuki Meclis elinde bulunmayan ve Meclis tarikiyle
olmayan öyle bir kuvvet, inşikak-ı asâya sebebiyet verecektir. İnşikak-ı
asâ ise,

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا

Âyetine zıddır.

Zaman, cemaat zamanıdır. Cemaatin ruhu olan şahs-ı manevî
daha metindir ve tenfiz-i ahkâm-ı şer'iyyeye daha ziyade muktedirdir.
Halife-i şahsî, ancak ona istinad ile vezâifini deruhde edebilir. Cemaatin
ruhu olan şahs-ı manevî eğer müstakim olsa, ziyade parlak ve kâmil olur.
Eğer fena olsa pekçok fena olur. Ferdin iyiliği de, fenalığı da mahduttur,
cemaatın gayr-i mahduttur. Harice karşı kazandığımız iyiliği, dahildeki
fenalıkla bozmayınız. Bilirsiniz ki; ebedî düşmanlarınız ve zıdlarınız ve
hasımlarınız, İslâmın şeâirini tahrip ediyorlar. Öyle ise zarurî vazifeniz,
şairi ihya ve muhafaza etmektir. Yoksa şuursuz olarak, şuurlu düşmana
yardımdır. Şairde tehavün, za'f-ı milliyeti gösterir. Za'f ise, düşmanı
tevkif etmez, teşçi eder.

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

* * *

Bu meb'usana hitab, namaz kılanlara altmış meb'us daha ilâve
eder. Namazgâh olan küçücük odayı, büyük bir odaya tebdil ettirir.

--- sh:»(T:143) ↓ -----

Bu parça; meb'uslara ve umum kumandanlara ve ulemalara okutturulmakla, reisle şiddetli bir münakaşaya sebebiyet verir. Bir gün divan-ı riyasette, elli altmış meb'us içinde, karşılıklı fikir teatisinde, M. Kemal Paşa:

– Sizin gibi kahraman bir hoca bize lâzımdır; sizi, yüksek fikirlerinizden istifade etmek için buraya çağırdık. Geldiniz, en evvel namaza dair şeyleri yazdınız, aramıza ihtilâf verdiniz, der. Bu söz üzerine; Bediüzzaman, birkaç makul cevabı verdikten sonra, şiddetle ve hiddetle iki parmağını ileri uzatarak:

– Paşa.. paşa! İslâmiyette, imandan sonra en yüksek hakikat namazdır. Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduddur, der. Fakat paşa tarziye verir, ilişemez.

Bediüzzaman, Ankara'da bulunduğu müddetçe, en birinci maksadı olan, Şark Darülfünununun te'sisi için uğraşmaktan kat'iyyen geri durmadı.

Bir gün meb'uslar heyetine der:

– Bütün hayatımda bu darülfünunu takib ediyorum. Sultan Reşad ve İttihadcılar, yirmi bin altın lira verdiler. Siz de o kadar ilâve ediniz...

O zaman, yüz elli bin banknot vermeye karar verdiler. Bunun üzerine, "Bunu meb'uslar imza etmelidirler" der. Bazı meb'uslar diyorlar ki:

– Yalnız; sen, medrese usuliyle, sırf İslâmiyet noktasında gidiyorsun; halbuki şimdi garblılara benzemek lâzım.

Bediüzzaman:

– O Vilâyât-ı Şarkiye, Âlem-i İslâmın bir nevi merkezi hükmündedir; fünün-u cedide yanında, ulûm-u diniye de lâzım ve elzemdir. Çünkü: Ekser enbiyanın Şarkta, ekser hükemanın Garbda gelmesi gösteriyor ki; Şarkın terakkiyatı dinle kaimdir. Başka vilâyetlerde sırf fünün-u cedide okuttursanız da, Şarkta her halde; millet, vatan maslahatı namına, ulûm-u diniye esas olmalıdır. Yoksa, Türk olmayan müslümanlar, Türke hakikî kardeşliğini hissedemeyecek. Şimdi, bu kadar düşmanlara karşı teavün ve tesanüde muhtacız. Hattâ bu hususta size bir hakikatlı misâl vereyim:

--- sh:»(T:144) ↓ -----

Eskiden, Türk olmayan bir talebem vardı. Eski medresemde, hamiyetli ve gayet zeki o talebem, ulûm-u diniyeden aldığı hamiyet dersi ile her vakit derdi: "Salih bir Türk, elbette fâsık kardeşimden ve babamdan bana daha ziyade kardeştir ve akrabadır." Sonra aynı talebe, talihsizliğinden, sırf maddî fûnun-u cedide okumuş. Sonra ben -dört sene sonra- esaretten gelince onunla konuştum. Hamiyet-i milliye bahsi oldu. O dedi ki:

– Ben şimdi, râfîzî bir kürdü, salih bir Türk hocasına tercih ederim. Ben de:

Eyvah! dedim, ne kadar bozulmuşsun? Bir hafta çalıştım, onu kurtardım; eski hakikatlı hamiyete çevirdim.

İşte ey meb'uslar!... O talebenin evvelki hali, Türk Milletine ne kadar lüzumu var. İkinci hali, ne kadar vatan menfaatine uygun olmadığını fikrinize havâle ediyorum. Demek -farz-ı muhal olarak- siz başka yerde dünyayı dine tercih edip, siyasetçe dine ehemmiyet vermeseniz de; her halde Şark vilâyetlerinde din tedrisatına azamî ehemmiyet vermeniz lâzım.

Bu hakikatlı maruzat üzerine, muhalifler dışarı çıkıp, 163 meb'us o kararı imza ederler.

* * *

Bediüzzaman, küçük yaşında iken tasavvur ettiği ve hayatını o yolda feda etmeye azmettiği ve hayatının bir gayesi ve neticesi olarak kabul ettiği "Âlem-i İslâm'da büyük bir intibah ve inkişaf" emeliyle Ankaraya gelmişti. Daha meşrutiyetin ilânından evvel, İstanbul'a gelmeden, Şarkî Anadolu'da, yüzlerce ehl-i ilim ve erbab-ı fazilet kimselerle mübaheseleri; ve İstanbul'da birdenbire meydana çıkarak, ulemayı hayrete sevk etmesi; ve ehl-i siyaseti telâşa düşürmesi; ruhunda büyük bir İslâmî inkılâbın müessisi halinin mevcut olduğunu gösteriyordu. Ve kendisi; daha eskiden ruhunda bu vazifenin mes'uliyetini, hem şevk ve sürurunu hissetmişti.

Hürriyetin ilânını müteakip; gazetelerde meşrutiyeti şeriata hâdim yapmakla, Anadolu ve Âlem-i İslâm kıt'asında büyük bir saadetin zuhuruna vesile olunacak ümidiyle neşrettiği makaleler ve muhtelif içtimalardaki nutukları, hep bu mezkûr niyet ve tasavvurunun neticesi idi. "El-Hutbet-üş-Şamiye", "Sünühat" ve "Lemeat"

--- sh:»(T:145) ↓ -----

gibi bazı eserlerinde de görüldüğü gibi, "Şu istikbal zulümatı ve inkılâbları içerisinde en gür ve en muhteşem sadâ, Kur'anın sadâsı olacaktır!" diye beyanatı vardı.

Abbasileri müteakiben, Âlem-i İslâm içinde İslâmî idareyi ele alan Türklerin bin senelik muazzam idaresinden ve hilâfet sürmelerinden sonra, bütün dünyayı dehşete veren bir harb-i umumî meydana gelmiş, Osmanlı Devleti inkıraz bulmuş, İslâmın ebedî düşmanları, merkez-i hükûmeti istilâ ederek, müslümanlığın mahvolduğu kanaatına varmışlardı!. İşte, Bediüzzaman; İlâhî kudretin tecellisiyle ve ihsaniyle, böyle en elzem bir vakitte, dine revaç verebilecek bir teşekkülün zuhuru dolayısıyla, ve kendisi de beraber çalışmak ümidiyle Ankaraya gelmişti. Avn-i İlâhî ve mu'cize-i Peygamberî ile düşman taarruzlarını defeden ve milletin idaresinin başına geçen yeni Hükûmet-i Cumhuriyede, doğrudan doğruya Kur'ana istinad eden ve Âlem-i İslâmın vahdetini nokta-i istinad yapacak ve İslâmiyetin hakikatında mevcut kuvve-i ulviye ile maddî ve manevî medeniyeti meydana getirecek bir niyet ve gayeyi bulundurmak ve aşılacak üzere meclisde çalışıyordu. Fakat, pek kuvvetli maniler karşısına çıktı.

Âlem-i İslâmı alâkadar eden ve bin üçyüz yıllık ümmetin, dehşetli tehlikesinden istiaze ettiği (Allaha sığındığı) bir zamanın ve fitneyi ateşlendireceklerin kimler olduğunu anlamış bulunuyordu. Bir gün riyaset odasında, M. Kemal Paşa ile iki saat kadar konuştular. İslâm ve Türk düşmanlarının arasında nam kazanmak emeliyle, Şeair-i İslâmiyeyi tahrip etmenin, bu millet ve vatan ve Âlem-i İslâm hakkında büyük zarar tevliid edeceğini; eğer bir inkılâb yapmak icab ediyorsa, doğrudan doğruya İslâmiyete müteveccihen Kur'anın kudsî kanun-u esasîsi noktasından yapmak lâzım geldiği mealinde ihtarlarda bulunur ve şu temsili ders verir. (Mektubat Sahife: 413)

"Meselâ: Ayasofya Camii, ehl-i fazl ve kemalden mübarek ve muhterem zatlarla dolu olduğu bir zamanda, tek-tük, sofada ve kapıda haylaz çocuklar ve serseri ahlâksızlar bulunup, camiin pencerelerinin üstünde ve yakınında, ecnebilerin eğlenceperest seyircileri bulunsa; bir adam o camiye girip ve o cemaat içine dahil olsa eğer güzel bir sadâ ile şirin bir tarzda Kur'andan bir aşır okusa; o vakit

--- sh:»(T:146) ↓ -----

binler ehl-i hakikatın nazarları ona döner. Hüsn-ü teveccühle, manevî bir dua ile, o adama bir sevab kazandırırılar. Yalnız, haylaz çocukların ve serseri mülhidler ve tek-tük ecnebilerin hoşuna gitmeyecek. Eğer o mübarek camiye ve o muazzam cemaat içine o adam girdiği vakit; süflî, edebsizcesine fuhşa ait şarkıları bağırıp çağırsa, rakedip zıplasa; o vakit haylaz çocukları güldürecek, o serseri ahlâksızları fuhşiyata teşvik ettiği için hoşlarına gidecek; ve İslâmiyetin kusurunu görmekle mütelezziz olan ecnebilerin, istihzakârane tebessümlerini celbedecek. Fakat, umum o muazzam ve mübarek cemaatin bütün efradından bir nazar-ı nefret ve tahkir celbedecektir. Esfel-i safiline sukut derecesinde, nazarlarında alçak görünecektir.

İşte aynen bu misâl gibi, Âlem-i İslâm ve Asya, muazzam bir camidir. Ve içinde ehl-i iman ve ehl-i hakikat, o camideki muhterem cemaattir. O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. O serseri ahlâksızlar; firenk-meşreb, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebi seyirciler ise, ecnebilerin naşir-i efkârı olan gazetecileridir. Her bir müslüman -hususan ehl-i fazl ve kemal ise- bu camide, derecesine göre bir mevki olur, görünür; nazar-ı dikkat ona çevrilir. Eğer İslâmiyetin bir sırr-ı esasî olan ihlâs ve Rıza-yı İlâhî cihetinde, Kur'an-ı Hakîmin ders verdiği ahkâm ve hakaik-ı kudsiyeye dair harekât ve a'mâl ondan sudur etse, lisan-ı hali, manen Âyat-ı Kur'aniyeyi okusa; o vakit -manen- Âlem-i İslâmın herbir ferdinin vird-i zebanı olan

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

duasında dahil olup hissedar olur; ve umumu ile uhuvvetkârane alâkadar olur. Yalnız, hayvanat-ı muzırna nevinden bazı ehl-i dalâletin ve sakallı çocuklar hükmündeki bazı ahmakların nazarlarında kıymeti görünmez. Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütün ecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve ruhen nokta-i istinad telâkki ettiği Selef-i Salihînin cadde-i nuranîlerini terkedip; heveskârane, hevaperestane, riyakârane, şöhretperverane, bid'akârane işlerde ve harekâtda bulunsa; manen, bütün ehl-i hakikat ve ehl-i imanın nazarında en alçak mevkie düşer.

اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ

--- sh:»(T:147) ↓ -----

sırrına göre ehl-i iman ne kadar âmi ve cahil de olsa, akli derketmediği halde, kalbi öyle hodfüruş adamları soğuk görür; manen nefret eder.

İşte, hubb-u caha meftun ve şöhretperestliğe mübtelâ adam, ikinci adam hadsiz bir cemaatin nazarında esfel-i safiline düşer; ehemmiyetsiz ve müstehzi ve hezeyancı bazı serserilerin nazarında muvakkat ve menhus bir mevki kazanır;

الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ

sırrına göre; dünyada zarar, berzahda azab, Âhirette düşman bazı yalancı dostları bulur.

Birinci suretteki adam; faraza, hubb-u cahı kalbinden çıkarmazsa, fakat ihlâs ve rıza-yı İlâhiyi esas tutmak ve hubb-u cahı hedef ittihaz etmemek şartıyla bir nevi meşru makam-ı manevî, hem muhteşem bir makam kazanır ki; o hubb-u cah damarını tamamiyle tatmin eder. Bu adam, az hem pek az ve ehemmiyetsiz bir şey kaybeder; ona mukabil çok, hem pek çok kıymetdar, zararsız şeyleri bulur. Belki birkaç yılını kendinden kaçıır. Ona bedel, çok mübarek mahlûkları arkadaşı bulur; onlarla ünsiyet eder. Veya ısırcı yabanî eşek arılarını kaçıırp, mübarek rahmet şerbetçileri olan arıları kendine celbeder. Onların ellerinden bal yer gibi öyle dostlar bulur ki; daima dualariyle âb-ı kevser gibi feyizler, Âlem-i İslâmın etrafından onun ruhuna içirilir ve defter-i a'mâline geçirilir."

M. Kemal Paşa itiraz ile, içindeki niyet ve hâlet-i ruhiyesini ifade ile, Bediüzzaman'ı kendine çekmek ve nüfuzundan istifade etmek ister. Ve Bediüzzaman'a; meb'usluk, hem Darülhikmetteki eski vazifesini, hem Şarkda Şeyh Sünûsi'nin yerine vaiz-i umumî, hem bir köşk tahsisi gibi teklifler yapar.

Bediüzzaman, rivayetlerde gelen eşhas-ı âhîrzamana ait haberlerin mühim bir kısmını ve hürriyetten evvel İstanbul'da te'vilini söylediği Hadîslerin ihbar ettiği âhîrzamanın dehşetli şahıslarının Âlem-i İslâm ve insaniyette zuhur ettiğini görür. Ve yine, gelen rivayetlerden, onlara karşı çıkacak ve mukabele edecek olan hizbül-Kur'an hakkında, "O zamana yetiştiğiniz zaman, siyaset cânibiyle

--- sh:»(T:148) ↓ -----

onlara galebe edilmez; ancak manevî kılınc hükümünde i'caz-ı Kur'anın nurlariyle mukabele edilebilir." tavsiyesine müraatla, Ankarada teşrik-i mesai edemeyeceği için, kendisine tevdi edilmek istenen meb'usluk, Dar-ül-Hikmet-il-İslâmiye gibi Diyanetteki azalığı, hem Vilâyât-ı Şarkiye vaiz-i umumiliği tekliflerini kabul etmez. Kendisini fikrinden vazgeçirmek için çalışan ve Ankaradan ayrılmamasını rica için istasyona kadar gelen bir kısım mebusların da arzularına uyamıyacağını bildirerek Ankara'dan ayrılır, Van'a gider. Ve orada hayat-ı içtimaiyeden uzaklaşarak Ereğ Dağı eteğinde, Zernebad Suyu başında bir mağaracıkda idâme-i hayat etmeye başlar...

* * *

(سرد ۶۶۵ - ۱ - ۲۳۸)	۱ نجی موقع
آناطولی - بغداد دمبر پولاری	ورق جلد
۱ نجی موقع	۲۵۶
ورق جلد	عزیمت ایچون معتبر
۲۵۶	موفتندل آتفه
موفتندل کلبوزنه	موفتندل کلبوزنه
تاریخچه قدر معتبردر .	۴۰
۴۹ / ۶ / ۱۷	
اصدی به مخصوصدر .	
بالکنز	
کیٹی ایچون معتبردر .	
تاریخچده اعلا اولمشدر .	
مدیر عمومی	
حاکم انصافی	
محمد	

Bediüzzaman, kendisine tevdi edilen mebusluğu ve teklif edilen Diyanetteki Müşavere Azalığını ve Şark Vilâyetleri Umumî Vaizliğini kabul etmiyerek Ankara'dan Van'a giderken "Eski Said'i yeni Said'e götürən tren bileti"

--- sh:»(T:149) ↓ -----

Ankara'daki hayatına dair Risale-i Nur'dan bir parça

(Yirmiüçüncü Lem'a "Tabiat Risalesi" nden)

... Bin üçyüz otuz sekizde Ankara'ya gittim. İslâm ordusunun Yunana galebesinden neş'e alan ehl-i imanın kuvvetli efkârı içinde, gayet müthiş bir zındıka fikri içine girmek ve bozmak ve zehirlendirmek için dessayane çalıştığını gördüm. Eyvah! dedim, bu ejderha imanın erkânına ilişecek. O vakit, şu Ayet-i Kerîmenin bedahet derecesinde Vücut ve Vahdaniyeti ifham ettiği cihetle ondan istimdad edip, o zındıkanın başını dağıtacak derecede Kur'an-ı Hakîmden alınan kuvvetli bir bürhanı, Arabî bir Risalede yazdım. Ankara'da "Yeni Gün" Matbaasında tabettirmiştim. Fakat maatteessüf, Arabî bilen az ve ehemmiyetle bakanlar da nadir olmakla beraber, gayet muhtasar ve mücmel bir surette o kuvvetli bürhan te'sirini göstermedi. Maatteessüf, o dinsizlik fikri hem inkişaf etti, hem kuvvet buldu..."

* * *

İKİNCİ KISIM

Barla Hayatı

RİSALE-İ NUR'UN ZUHURU

Üstad Bediüzzaman Said Nursî'nin Şarkî Anadolu'da dünyaya gelişinden itibaren geçirdiği hayat safhalarını buraya kadar birer birer gördük, temaşa ettik. Şimdi; geçen kırk-elli senelik hayatının neticesi ve meyvesi hükmünde, tarihin pek ender kaydettiği cihan vüs'atindeki muazzam bir dâvaya giriyoruz. Bütün maddî ve manevî zulmetleri izale edip, âlemi nuriyle ziyalandıracak olan Risale-i Nur meydana çıkıyor; dünya ilim ve irfan sahasına Türkiye'den bir güneş doğuyor!

* * *

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN VİLÂYÂT-I ŞARKİYEDEN GARBÎ ANADOLUYA NEFYEDİLMESİ, RİSALE-İ NUR'UN ZUHURU, TE'LİF VE NEŞRİ

Van'da, mezkûr mağarada yaşamakta iken, Şarkda ihtilâl ve isyan hareketleri oluyor. "Sizin nüfuzunuz kuvvetlidir" diyerek yardım isteyen bir zatın mektubuna: "Türk Milleti asırlardanberi İslâmiyete hizmet etmiş ve çok veliler yetiştirmiştir. Bunların torunlarına kılınç çekilmez; siz de çekmeyiniz; teşebbüsünüzden vazgeçiniz. Millet, irşad ve tenvir edilmelidir!" diye cevap gönderiyor. Fakat yine, hükûmet, Bediüzzamanı Garbî Anadolu'ya nefy ediyor.

Van'da mağaradan çıkarılıp Anadolu'ya hareket etmek üzere jandarmalarla sevk edilirken, yollara dökülüp "Aman efendi hazretleri bizi bırakıp gitme. Müsaade buyur sizi göndermiyelim. Arzu ederseniz Arabistana götürelim." diye yalvaran silâhlı grublara, ahaliye ve ileri gelen zatlara: "Ben Anadolu'ya gideceğim, onları istiyorum."

--- sh:»(T:151) ↓ -----

diyerek, hepsini teskin ediyor. Evvelâ Burdur Vilâyetine askerî muhafızlarla nefyediliyor. Burdur'da zulüm ve tarassutlar altında işkenceli bir esaret hayatı geçiriyor. Fakat asla boş durmuyor; on üç ders olan "Nurun ilk kapısı" kitabındaki hakikatları bir kısım ehl-i imana ders verip, gizli olarak kitab haline getiriyor. Bu hikmet cevherlerinin kıymetini takdir eden müştak ehl-i iman, el yazılarıyla bu kitabı çoğaltıyorlar. Nihayet, "Burada Said Nursî boş durmuyor, dini musahabelerde bulunuyor." diye, gizli din düşmanları tarafından rapor tanzim ettiriliyor. Ve burada da, "Hücre bir köşede, mahrumiyetler, kimsesizlik ve gurbet hayatı içinde kendi kendine ölür gider" düşüncesiyle dağlar arasında تنها bir yer olan Isparta Vilâyetine bağlı Barla Nahiyesine gönderilmeye karar veriliyor.

Bediüzzaman Said Nursî Burdur'da iken; bir gün, o zamanın Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak Burdur'a geliyor. Vali, Mareşale: "Said Nursî hükûmete itaat etmiyor; gelenlere dinî dersler veriyor" diye, şekvada bulunuyor. Mareşal Fevzi Çakmak; Bediüzzamanın ne kadar dâhî ve ne kadar manevî büyük ve müstakim bir zat olduğunu bildiği için diyor ki: "Bediüzzamandan zarar gelmez, ilişmeyiniz. Hürmet ediniz."

Sürgün edildiği bütün yerlerde, Bediüzzaman aleyhinde cebirle resmî kimseler vasıtasıyla dehşetli propagandalar yaptırılarak; ehl-i imanın, Üstad Bediüzzamana yaklaşmamları ve dinî derslerinden istifade etmemeleri için çok menfî gayretler sarfediliyor. Fakat Üstadın îmanî derslerinin nüfuz ve kıymeti, ahali arasında kalbden kalbe sirayet ediyor; ve eserlerine olan aşk ve muhabbet, kalbleri istilâ ediyor.

Barla

Barla, ehl-i imanın manevî imdadına gönderilen Risale-i Nur Külliyyatının te'lif edilmeye başlandığı ilk merkezdir. Barla, Millet-i İslâmiyenin, hususan Anadolu halkının başına gelen dehşetli bir dalâlet ve dinsizlik cereyanına karşı, Kur'andan gelen bir hidayet nurunun, bir saadet güneşinin tulû ettiği beldedir. Barla, Rahmet-i İlâhiyenin ve İhsan-ı Rabbanînin ve lûtf-u Yezdânînin bu mübarek Anadolu hakkında, bu kahraman İslâm Milletinin evlâdları ve Âlem-i

--- sh:»(T:152) ↓ -----

İslâm hakkında, hayat ve mematlarının, ebedî saadetlerinin medarı olan eserlerin lemean ettiği bahtiyar yerdir.

Bediüzzaman Said Nursî; Barla nahiyesinde daimî ve çok şiddetli bir istibdat ve zulüm ve tarassut altında bulunduruluyordu. Barla'ya nefiy sebebi ise; kalabalık şehirlerden uzaklaştırıp, böyle hücre bir köye atılarak ruhunda mevcut hamiyet-i İslâmiyenin feveran etmesine mani olmak, onu konuşturmamak, söyletmemek, İslâmî imanî eserler yazdırmamak, âtil bir vaziyete düşürüp dinsizlerle mücahededen ve Kur'ana hizmetten menetmek idi. Bediüzzaman ise, bu plânın tamamen aksine hareket etmekte muvaffak oldu; bir an bile boş durmadan, Barla gibi تنها bir yerde Kur'an ve iman hakikatlarını ders veren Risale-i Nur eserlerini te'lif ederek perde altında neşrini temin etti. Bu muvaffakiyet ve bu muzafferiyet ise, çok muazzam bir galibiyet idi. Zira o pek dehşetli dinsizlik devrinde, hakikî bir tek dinî eser bile yazdırılmıyordu. Din adamları susturulup, yok edilmeğe çalışılıyordu. Dinsizler, Bediüzzamanı yok edememişler, uyuşmuş kalb ve akılları ihtizaza getiren İslâmî ve imanî neşriyatına mâni olamamışlardı. Bediüzzaman'ın yaptığı bu dinî neşriyat, yirmi beş senelik eşedd-i zulüm ve istibdat-ı mutlak devrinde hiçbir zatın yapamadığı bir iş idi.

Bediüzzaman, Barla'ya 1925-1926 senelerinde nefyedilmiştir. Bu tarihler, Türkiye'de yirmi beş sene devam edecek bir istibdat-ı mutlakın icrâ-yı faaliyetinin ilk seneleri idi. Gizli dinsiz komiteleri, "İslâmî şairleri birer birer kaldırarak İslâm ruhunu yok etmek, Kur'anı toplatıp imha etmek " plânlarını güdüyorlardı. Buna muvaffak olunamayacağını iblisane düşünerek, "Otuz sene sonra gelecek neslin kendi eliyle Kur'anı imha etmesini intaç edecek bir plân yapalım" demişler ve bu plânı tatbik etmişlerdi. İslâmiyeti yok etmek için tarihte görülmemiş bir tahribat ve tecavüzat hüküm sürmüştür.

Evet, altıyüz sene, belki Abbasiler zamanındanberi yâni bin senedenberi Kur'an-ı Hakîmin bir bayrakdarı olarak bütün cihana karşı meydan okuyan Türk Milletini, bu vatan evlâdlarını, İslâmiyetten uzaklaştırmak ve mahrum bırakmak için, müslümanlığa ait her türlü bağların koparılmasına çalışılıyor ve bilfiil de muvaffak olunuyordu. Bu vâkıa cüz'î değil, küllî ve umumî idi. Milyonlarca insanın hususan gençlerin ve milyonlar mâsumların, talebelerin iman

--- sh:»(T:153) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Barla'ya ilk geldikleri zaman çekilmiş resmi

--- sh:»(T:154) ↓ -----

ve itikadlarına dünyevî ve uhrevî felâketlerine taallûk eden çok geniş ve şümullü bir hadise idi. Ve kıyamete kadar gelip geçecek Anadolu halkının ebedî hayatlarıyla alâkardı. O zaman ve o senelerde, bin yıllık parlak mâzinin delâlet ve şehadetiyle, Kur'anın bayraktarı olarak en yüksek bir mevki-i muallâyı ihraz etmiş bulunan kahraman bir milletin hayatında, İslâmiyet ve Kur'an aleyhinde dehşetli tahavvüller ve tahribler yapılıyor ve cihanın en namdar ordusunun bin senelik cihad-ı diniye ile geçen parlak mâzisi ve o mâzide medfun muhterem ecdadı, yeni nesillere ve mektebli talebelere unutturulmaya çalışılıyor ve mâzi ile irtibatları kesilerek bir takım maskeli ve sûretâ parlak kelâmlarla iğfalâtda bulunularak, komünizm rejimine zemin hazırlanıyordu! İslâmiyetin hakikatında mevcut maddî-manevî en yüksek terakkî ve medeniyet umdeleri yerine; dinsiz felsefenin bataklığındaki nursuz prensipler, edesiz edib ve feylesofların fikir ve ideolojileri, gizli komünistler, farmasonlar, dinsizler tarafından telkin ediliyor ve çok geniş bir çapta tedris ve talime çalışılıyordu. Bilhassa İngiliz, Fransız gibi İslâm düşmanlarının İslâm Âlemini maddeten ve mânen yıpratmak, sömürmek emellerinin başında Kahraman Türk Milletinin dinî bağlardan uzaklaştırılması; örf âdet, an'ane ve ahlâk bakımından tamamen İslâmiyete zıt bir duruma getirilmek plânları vardı ve bu plânlar maalesef tatbik sahasına konmuştu!

İşte; Bediüzzaman Said Nursî'nin, Risale-i Nurla Anadoludaki hizmet-i imaniye ve Kur'aniyesine cansiperane çalışan bir fedai-yi İslâm olarak başladığı seneler ki, zemin yüzünün görmediği pek dehşetli bir dinsizlik devrinin başlangıcı ve teessüs zamanı idi. Bunun için; Bediüzzamanın Risale-i Nurla hizmetine nazar edildiği vakit, böyle dehşetli bir zamanı göz önünde bulundurmak icab eder. Zira; tarihte emsali görülmemiş bu kadar ağır şerait tahtında yapılan zerre kadar hizmet, dağ gibi bir kıymet kazanabilir; ufacık bir hizmet, büyük bir değeri ve neticeyi haiz olabilir!

İşte Risale-i Nur, böyle dehşetli ve ehemmiyetli bir zamanın mahsulü ve neticesidir. Risale-i Nurun müellifi, yirmi beş senelik din yıkıcılığının hükmettiği dehşetli bir devrin cihad-ı diniye meydanının en büyük kahramanı ve tâ kıyamete kadar Ümmet-i Muhammediyeyi (A.S.M.) dâr-üs-selâma davet eden ve beşeriyete yol gösteren rehber-i ekmelidir. Ve hem Risale-i Nur, Kur'anın elmas bir kılıncıdır

--- sh:»(T:155) ↓ -----

ki, zaman ve zemin ve fiiliyat bunu kat'iyetle isbat etmiş ve gözlere göstermiştir. İşte öyle elîm ve fecî ve dehşetli bir devri ihdas eden dinsizlerin icraatı olan pek ağır şartlar dahilinde Bediüzzamanın inayet-i Hakla te'lîfe muvaffak olduğu Risale-i Nur eserleri, dinsizliğin istilâsına karşı, yıkılması gayr-ı kabil olan muazzam ve muhteşem bir sed teşkil etmiştir. Risale-i Nur; maddiyunluk, tabiiyyunluk gibi dine muarız felsefenin muhal, bâtil ve mümtenî olduğunu; cerhedilmez bürhanlarla, aklî, mantikî delillerle isbat ederek en dinsiz feylesofları dahi ilzam etmiştir. Küfr-ü mutlakı mağlûbiyete düşürmüş, dinsizliğin istilâsını durdurmuştur.

Evet; Bediüzzamana yapılan o tarihî zulüm ve işkence ve ihanetler altında feveran edip parlayan Risale-i Nur, bu zamanda ve istikbalde bir seyf-ül-İslâm'dır. Risale-i Nur; ruhların sevgilisi, kalblerin mahbubu, âşıkların mâşuku, canların cânânı olmuş icabında bu cânan için canlar feda edilmiştir. Risale-i Nur; beşerin sertacı ve halaskârı mevki-i muallâsında hizmet yapmış ve yapmaktadır. Risale-i Nur, Kur'anın son asırlarda beklenen bir mu'cize-i mânevîsi olarak tulû etmiş ve başda müellifi Bediüzzaman Said Nursî olarak milyonlarla talebeleri ve kardeşleri, bu hakikat-ı Kur'aniye etrafında pervaneler gibi dönerek onun nuriyle nurlanmışlar, ondaki Kur'an ve iman hakikatlarını massetmişler (emmişler), imanlarını kuvvetlendirmişler ve bu hakikat-ı kübrâyı bütün dünyaya ilân etmek ve ölünceye kadar onu okumak ve ona hizmet etmek gayesini azmetmişlerdir.

Evet; Türk Milletini ve bu vatan ahalisini ve Âlem-i İslâmı ebede kadar şerefle yaşatacak ve mâzide olduğu gibi istikbalde de, tarihin altın sahifelerine, Kur'an ve İslâmiyet hizmetinde Âlem-i İslâmın pişdarı ve namdar kumandanı olarak kaydettirecek medar-ı iftiharî Risale-i Nurdur. Büyük bir vüs'at ve külliyeti taşıyan ve Anadolu'da ve İslâm Âleminde zuhur edip her tarafda hüsn-ü kabule ve te'sire mazhariyetle gittikçe inkişaf ve intişar eden bu eser; Kur'anın malıdır, Âlem-i İslâmın ve ehl-i imanın malıdır ve bu vatan ahalisinin İslâmî bir medar-ı iftiharıdır. Bu memlekette hükmeden bir hükûmetin nokta-i istinadı, hem aynı zamanda bütün dünyaya duyuracağı muazzam hakikatlar manzumesidir ki, inşaallah bir zaman gelip radyo ile bütün âlemlere ders verilecek ve ilân edilecektir.

--- sh:»(T:156) ↓ -----

Evet, dünya ilim ve irfan sahasına Türkiyeden bir güneş doğmuştur. Bu yeni doğan güneş, bin üçyüz yıl evvel âlem-i beşeriyete doğmuş olan güneşin bir in'ikâsıdır ve o manevî güneşin her asırda parlayan lem'alarından birisidir ve beklenen son mucize-i manevîsidir! Yalnız maneviyat sahasında değil, zahiren ve maddeten dahi tesirini göstermiştir.

Evet; Risale-i Nur, bütün dünya milletlerinin hayatlarını muhafaza ve müdafaa için sarıldıkları ve güvendikleri atom ve emsâli bomba ve silâhlarının fevkinde muazzam bir tesire sahibdir! Bunun böyle olduğunu, bir parça ilim ve basiret nazariyle Nur Risalelerine bakanlar ve Risale-i Nur müellifi Bediüzzaman Said Nursî'nin otuz senedenberi Anadoludaki hizmet-i imaniyelerine dikkat edenler görür, anlar ve tasdik ederler. Hakikata nüfuz eden zatlar için Risale-i Nurun tulûndan bu güne kadar geçen zaman içerisindeki yapılan hizmetin neticeleri, nihayet derecede muhteşem ve muazzamdır, milyarlar takdir ve tebrike lâyıktır!

Evet; Risale-i Nur, iman-ı tahkikîyi bu vatanı neşretmekle imanı kuvvetlendirip, bu memleketteki dinsizlik ve imansızlık, dalâlet ve sefahete karşı mukabele ve müsbet bir tarzda mücadele ederek bunları mağlûb etmiştir. Büyük ve küllî ve umumî mücadele-i diniyesinde muzaffer olmuştur. Taife-i mücahidîn olan Nur Talebeleri; a'zamî sadakat ve ittihadından neş'et eden azîm, manevî, makbûl bir sır ile rahmet-i İlâhiyenin celbine ve teveccühüne vesile olmuştur. Bu ihlâslı taife-i mücahidîn; küçük bir çekirdek gibi dar bir dairede iken, o çekirdekte âlemi istilâ edecek bir şecere-i Tûbanın mahiyeti bulunduğu misillü, On dördüncü Asr-ı Muhammedîde (Aleyhissalâtu Vesselâm) Kur'andan çıkan Risale-i Nurun Anadoluda tulû ve intişar etmesiyle, neticede neşv ü nema ederek Âlem-i İslâm ve insaniyete kadar genişlemiş ve daha da genişliyecektir!

İşte; Risale-i Nur, hem fevkalâde ihlâsı ve hem yalnız tevhid ve iman akidelerinin hizmetini esas meslek ittihaz ederek bir kudsiyet kazanması ve mahiyetinde bütün hakaik-ı Kur'aniye ve İslâmiye mevcut bulunarak her tarafı kaplıyacak bir nur-u hakikat olması dolayısıyla, rahmet-i İlâhiyye cânibinde bu millet-i İslâmiyeyi, maddî-manevî felâket ve helâket tehlikelerinden, bir sedd-i Kur'anî ve nûr-u imanî olarak muhafazaya vesile olmuştur.

--- sh:»(T:157) ↓ -----

Risale-i Nur; İman ve Kur'an muhaliflerine karşı mücadelesinde cebr ve münâzaa yolunu değil, ikna ve isbat yolunu ihtiyar etmiştir!

Risale-i Nur; yüz otuz risalelerinde, doğrudan doğruya hakikatın berrak veçhesini bütün vuzuh ve çıplaklığıyla göstermiştir. Din-i Hak olan İslâmiyeti ve âlem-i insaniyetin hidayet güneşi olan Kur'anın mu'cizeliğini bütün dünya efkârı müvacehesinde ve bütün fikir ve felsefe sahasında cerhedilmez kat'î deliller ile göstermiştir. Ve mantikî hüccetlerle isbat etmiştir ki; yer yüzündeki bil'umum kemalât ve medeniyet ve terakki umdeleri, semavî dinler ve peygamberler eliyle gelmiş ve bilhassa İslâmiyetin zuhuriyle âlem-i insaniyet, İslâm Âleminin taht-ı riyasetinde cehalet gayyâsından kurtulmuş ve kurtulacaktır! Felsefe ve Hikmetin içerisinde görünen fazilet, menfaat-i umumiye vesaire gibi insanî esaslar ise: Güneşin doğmasıyla ondan yayılan ve aydınlanan gece âleminin nurları gibi, Nübüvvet güneşinin tulûu, beşeriyetin fikir ve kalblerinde akisler ve lem'alar husule getirmiş olmasındandır. Hakikatlı Felsefe ve Hikmetin, Fen ve San'atın üzerinde görünen bu ışıklar, Kur'an güneşinin ve Nübüvvet kandilinin âlem-i beşeriyete akislerinden ve cilvelerinden mütevelliddir.

Ey Âlem-i İslâm! Uyan, Kur'ana sarıl; İslâmiyete maddî ve manevî bütün varlığıyla müteveccih ol!

Ve Ey Kur'ana bin yıllık tarihinin şehadetiyle hâdim olan ve İslâmiyet nurunun zemin yüzünde nâşiri bulunan yüksek ecdadın evlâdı! Kur'ana yönel ve onu anlamaya, okumaya ve onu anlatacak, onun bu zamanda bir mu'cize-i manevîsi olan Nur Risalelerini mütalâa etmeye çalış. Lisanın, Kur'anın Âyetlerini âleme duyururken, hal ve etvar ve ahlâkın da onun mânasını neşretsin; lisan-ı hâlin ile de Kur'anı oku. O zaman sen, dünyanın efendisi, âlemin reisi ve insaniyetin vasıta-i saadeti olursun!

Ey asırlardanberi Kur'anın bayrakdarlığı vazifesiyle cihanda en mukaddes ve muhterem bir mevki-i muallâyı ihraz etmiş olan ecdadın evlâd ve torunları! Uyanınız! Âlem-i İslâmın fecr-i sâdıkında gaflette bulunmak, kat'iyyen akıl kârı değil! Yine Âlem-i İslâmın intibahında rehber olmak, arkadaş, kardeş olmak için Kur'anın ve imanın nuriyle münevver olarak İslâmiyetin terbiyesiyle tekemmül

--- sh:»(T:158) ↓ -----

edip hakikî medeniyet-i insaniye ve terakki olan medeniyet-i İslâmiyeye sarılmak ve onu, hal ve harekâtında kendine rehber eylemek lâzımdır.

Avrupa ve Amerikadan getirilen ve hakikatta yine İslâmın malı olan fen ve san'atı, nur-u tevhid içinde yoğurarak, Kur'anın bahsettiği tefekkür ve mâna-yı harfî nazariyle, yâni onun san'atkârı ve ustası namıyla onlara bakmalı ve "saadet-i ebediye ve sermediyeyi gösteren hakaik-ı imaniye ve Kur'aniye mecmuası olan Nurlara doğru ileri, arş!" demeli ve dedirmeliyiz!..

Ey eski çağların cihangir Asya Ordularının kahraman askerlerinin torunları olan muhterem din kardeşlerim!

Beş yüz senedir yattığınız yeter! Artık Kur'ânın sabahında uyanınız. Yoksa Kur'ân-ı Kerimin güneşinden gözlerinizi kapatarak gaflet sahrasında yatmakla vahşet ve gaflet sizi yağma edip perişan edecektir.

Kur'ânın mecrasından ayrılarak birleşmiyen su damlaları gibi toprağa düşmeyiniz. Yoksa toprak gibi sefahet ve şehvet-i medeniye sizi emerek yutacaktır. Birleşen su damlaları gibi, Kur'an-ı Kerimin saadet ve selâmet mecrasında ittihad ederek, sefahet ve rezalet-i medeniyeyi süpürüp, bu vatana âb-ı hayat olan, Hakikat-ı İslâmiye sularını akıtınız.

O Hakikat-ı İslâmiye suları ile bu topraklarda îman ziyası altında hakikî medeniyetin fen ve san'at çiçekleri açacak, bu vatan maddî ve mânevî saadetler içinde gül ve gülistana dönecektir. İnşâallah..

Sadede dönüyoruz. Evet; Bediüzzaman Said Nursî, Barla'da ikamete memur edilip Risale-i Nuru te'lif ettiği seneler, yukarıda bir nebze zikrettiğimiz gibi, zerreyi dağ gibi kıymetlendiren ehemmiyetli seneler idi. Nasılki kışın dondurucu soğuşunda ve ağır şerait altında bir saatlik nöbet, bir sene ibadetten hayırlıdır; aynen öyle de: O zaman-ı müdhişede, değil yüz otuz risaleyi, belki iman ve İslâmiyete dair hakikî bir tek risale yazabilmek dahi, binler risale kıymet ve ehemmiyetinde idi.

Evet; dinsizliğin hükümferma olduğu o dehşetli devirde, ehl-i din, terzil edilmeye çalışılıyordu. Hattâ Kur'anı dahi tamamen kaldırmak

--- sh:»(T:159) ↓ -----

ve Rusyadaki gibi dinî akideleri tamamen imha etmek düşünölmüş; fakat millet-i İslâmiyece bir aksölameli netice verebilmesi ihtimali ileri sürölünce bundan vazgeçilmiş, yalnız şu karar alınmışdı: "Mektebelerde yaptıracağımız yeni öğretim usulleriyle yetiöecek gençlik, Kur'anı ortadan kaldıracak ve bu suretle milletin İslâmiyetle olan alâkası kesilecek!" Bütün bu dehşet-engiz plânları çeviren o müthiş fitnenin menbaları, şimdiki dinî inkişafın muarızını ve düşmanları olan haricî dinsiz cereyanların reisleri ve adamları idi. Evet; Türk milleti içerisinde meydana getirilen o dehşetli hadisatın iç yüzünü, tafsilâtını, istikbalin hakikat-perest tarihçilerine, ve bunları, şimdi demokrat idaredeki serbestiyetle bir derece neşretmekte olan İslâm-Türk muharrirlerine havâle ediyoruz. Bizim vazifemiz, yalnız ve yalnız hakaik-ı imaniye ve Kur'aniye ile meşgul olmaktır. Biz yalnız ve yalnız iman ve İslâmiyet cereyanındayız.

Evet; o dalâlet ve zındıkanın en azgın devirlerinde Bediüzzaman Said Nursî, daimî nezaret ve tarassut altında ve böyle müdhiş ve pek çok ağır şerait içerisinde idi. Nemrudların, Firavunların, Şeddadların ve Yezidlerin yapamadığı zulümlerin envaı Bediüzzamana yapılıyordu. Ve yirmi beş sene böyle devam etti. O zaman Âlem-i İslâm, maddeten fakirdi ve müstevlilerin esaretinde bulunuyordu. Bütün gizli fesad ve dinsizlik komiteleri, hem Türkiyede, hem Âlem-i İslâmda müdhiş faaliyetler yapıyor ve tarafdarları onları destekliyor ve hepsi de İslâmiyet aleyhinde ittifak ediyorlardı.

İşte; Risale-i Nur, Asr-ı Saadette, İslâmın cihanı fetih anahtarları hükmünde olan Bedir, Uhud muharebelerinin ehemmiyeti nev'inden bir kıymeti ihtiva eden bir zamanın mahsulüdür ki; vesile olduğu hizmet-i imaniye ve ifasında bulunduğu manevî cihad-ı diniye, tarihte Asr-ı Saadetten maada hiçbir zamanda görölmemiş bir azamettedir. Eli kolu bağlı hükmünde olan Bediüzzaman Said Nursî, öyle dehşetli bir esarette, nefiy ve inzivada te'lif ve neşrettiği yüz otuz parça Risale-i Nur eserleriyle, belîğ bir hatib olarak Anadolu mescidinde ve Âlem-i İslâm câmiinde konuşuyor, ehl-i İslâma Kur'andan aldığı dersini tekrar ediyor; güya Bediüzzaman Said Nursî, On Dördüncü Asr-ı Muhammedînin ve Yirminci Asr-ı Milâdînin minaresinin tepesinde durup, muasırları olan ehl-i İslâm ve insaniyete bağırıyor ve bu asrın arkasında dizilmiş ve müstakbel sıralarında

--- sh:»(T:160) ↓ -----

saf tutmuş olan nesl-i âti (Hâşiye) ile bir Mürşid-i A'zam, bir Müceddid-i Ekber olarak konuşuyor...

RİSALE-İ NUR'UN TE'LİFİ VE NEŞRİ

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri öyle müşkül ve ağır vaziyetler altında Risale-i Nur külliyyatını te'lif ediyor ki, tarihte hiçbir ilim adamının karşılaşmadığı zorluklara mâruz kalıyor. Fakat, sönmiyen bir azim irade ve hizmet aşkına malik olduğu için; yılmadan, yıpranmadan, usanıp bıkmadan, bütün kuvvetini sarfederek emsalsiz bir sabır ve tahammül ve feragat-ı nefis ile, bu millet ve memleketi komünizm ejderinden, mason âfâtından, dinsizlikden muhafaza edecek -eden ve etmekte olan- ve Âlem-i İslâmı ve beşeriyeti tenvir ve irşadda büyük bir rehber olan bu harikulâde Risale-i Nur eserlerini meydana getiriyor. Yüz otuz parça olan Risale-i Nur külliyyatının te'lifi, yirmi üç senede hitama eriyor. Nur Risaleleri, şiddetli ihtiyaç zamanında te'lif edildiğinden, her yazılan risale, gayet şifalı bir tiryak ve ilâç hükmünü taşıyor ve öyle de tesir edip pek çok kimselerin manevî hastalıklarını tedavi ediyor. Risale-i Nuru okuyan herbir kimse; güya o risale kendisi için yazılmış gibi bir

(Hâşiye): Risale-i Nura herkesden ziyade iştiyak gösteren, mâsum gençler ve çocuklardır. Binler nümunesinden bir nümunesi şudur:

Bir zaman, Bolvadin Kazasından geçerken, üstadın geldiğini gören ilk ve orta mekteb talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkarak arabanın etrafını alıp selâm veriyorlardı; ve lisan-ı halleriyle "Hoş geldiniz" diyerek tebriklerini ve minnetdarlıklarını takdim ediyorlardı. Bunun hikmetini, bir müddet evvel Emirdağında, bindiği faytonun geçtiğini görüp tâ uzaklardan dikenlere basarak "Bediüzzaman dede.. Bediüzzaman dede!" diye Emirdağ köylerinin yollarında koşuşan mâsum çocuklar münasebetiyle, üstadımızdan sormuştuk. O zaman: "Bu mâsumların akılları derketmiyor, fakat ruhları bir hiss-i kablelvuku ile hissediyor ki; Risale-i Nurla bunlar hem imanlarını kurtaracak; hem vatanlarını, hem kendilerini, hem istikballerini dehşetli tehlikelerden muhafaza edecekleri için bu hakikati kalbleri hissetmiş; ve benim Risale-i Nurun tercümanı olmam hasebiyle, Risale-i Nura ait muhabbet, teşekkürat ve minnetdarlığı bana gösteriyorlar." dedi ve onlara dua ettiğini söyledi. Üstad Bediüzzaman, çocukları pek sever, böyle etrafında toplandıklarında:"Masûm olduğunuz için dualarımız makbuldür, bana dua ediniz." diye onlara iltifat ederdi.

İşte, anneleri hep Nur Talebeleri olan Bolvadin mâsumlarının samimî alâkalarının sebebi bu idi.

--- sh:»(T:161) ↓ -----

hâlet-i ruhiye içinde kalarak büyük bir iştiyak ve şiddetli bir ihtiyaç hissederek mütalâa ediyor. Nihayet öyle eserler vücuda geliyor ki; bu asır ve gelecek asırların bütün insanların imanî, İslâmî, fikrî, ruhî, kalbî, aklî ihtiyaçlarına tam cevap verecek ve kâfi gelecek Kur'anî hakikatlar ihсан ediliyor.

Risale-i Nur, Kur'an-ı Hakîmin hakiki bir tefsiridir. Âyetler, sırasıyle değil; devrin ihtiyacına cevap veren îmanî hakikatları mübeyyin Âyetler tefsir edilmiştir.

Tefsir iki kısımdır: Biri, Âyetin ibaresini ve lâfzını tefsir eder; biri de, Âyetin mâna ve hakikatlarını izah ile isbat eder. Risale-i Nur, bu ikinci kısım tefsirlerin en kuvvetlisi ve en kıymetdarı ve en parlağı ve en mükemmeli olduğu, ehl-i tahkik ve tetkikten binlercesinin şهادetiyle ve tasdikiyle sabittir.

Risale-i Nurun te'lifi ve neşriyatı, şimdiye kadar misli görülmemiş bir tarzdadır. Bediüzzaman Said Nursî, kendi eliyle risaleleri yazıp teksir edecek derecede bir yazıya malik değildir; yarım ümmîdir. Bunun için kâtiblere sür'atle söyler ve süratle yazılır. Günde bir iki saat te'lifatla meşgul olarak on, on iki ve bir iki saatte yazılan harika eserler vardır.

Üstad Bediüzzamanın te'lif ettiği risaleleri, talebeler, elden ele ulaştırmak suretiyle müteaddid nüshalar yazarlar, yazılan nüshaları müellifine getirirler. Müellif, müstensihlerin yanlışlarını düzeltir. Bu tashihati yaparken, eserin aslı ile karşılaştırmadan kontrol eder. Şimdi de yirmi beş otuz sene evvel te'lif ettiği bir eseri tashih ederken aslına bakmaz.

Yazılan risaleleri; etraf köylerden ve kazalardan gelenler, büyük bir merak ve iştiyakla alıp gidiyorlar ve el yazısıyla neşrediyorlardı.

Üstad Bediüzzaman, Kur'an'dan başka hiçbir kitaba müracaat etmeden ve te'lifat zamanında yanında hiçbir kitab bulunmadan Nur Risalelerini te'lif etmiştir.

Merhum Mehmed Âkif'in:

Doğrudan doğruya Kur'andan alıp ilhamı,

Asrın idrakine söyletmeliyiz İslâmı.

--- sh:»(T:162) ↓ -----

Beytiyle ifade ettiği idealini tahakkuk ettirmek, Bediüzzamana müyesser olmuştur.

Risale-i Nurun neşir keyfiyeti de tarihte hiçbir eserde görülmemiştir... Şöyleki:

Kur'an hattını muhafaza etmek hizmetiyle de muvazzaf olan Risale-i Nurun, muhakkak Kur'an yazısıyla neşredilmesi lâzımdı. Eski yazı yasak edilmiş ve matbaaları kaldırılmıştı. Bediüzzamanın parası, serveti yokdu; fakirdi, dünya metaiyle alâkası yokdu. Risaleleri el ile yazarak çoğaltanlar da, ancak zarurî ihtiyaçlarını temin ediyorlardı. Risale-i Nuru yazanlar, karakollara götürülüyor.. işkence ve eziyetler yapıyor, hapsilere atılıyordu. Bediüzzaman aleyhinde hükûmet eliyle yaptırılan propaganda ve tazyiklerle her tarafa dehşetler saçılıyor; ahali, Hazret-i Üstada yaklaştırmaya, ondan din, iman dersi almaya cesareti kalmayacak derecede evhamlandırılıyordu. Vaktiyle de; din adamlarının, hakikatperestlerin, sırf dindar oldukları için darağaçlarında can vermeleri, bir korku ve yılgınlık havası meydana getirmişti. Hüküm sürmekte olan eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlak içinde, ehl-i diyanet sükût-u mutlaka mahkûm edilmişti. Ne dinin hakikatlarından bahseden hakiki bir risale neşrettiriliyor ve ne de o hakikatlar millete ders verdiriliyordu. Bu suretle İslâmiyet, ruhsuz bir cesed haline getirilmeye çalışılıyor; Din-i İslâmın mahiyeti ve esaslarını ders vermek, kat'iyen menediliyordu. (Hâşiye).

İşte; başlangıçta pek azgın olan bu dinsizlik devri, Risale-i Nurun umumiyet kesbeden neşriyatıyla yıkılmış; ehl-i İmanın ma'nevî ve maddî (bilhassa ma'nevî) hayatına tatbik edilen istibdat zincirleri parçalanmıştır. Risale-i Nur, dinsizliğin belini kırmış ve temel taşlarını târumar etmiştir.

Evet; o zamanlar ki, dinsizliğin mukabil cephesinde Risale-i Nur şimşekler gibi parlamış ve Kur'an-ı Hakîmin bu nuru bütün satvet ve şevketiyle zuhur ederek perde altında neşrolunmuştur.

Risale-i Nurdan tahkikî iman dersi alan ve gittikçe ziyadeleşen Nur Talebelerinin îmanları inkişaf etmiş, îmanî bir şehamet ve

(Hâşiye): Bütün o dinsizlik icraatını bugünkü dinî inkişafı hazmedemiyen gizli dinsizler yapıyordu.

--- sh:»(T:163) ↓ -----

İslâmî bir cesarete sahib olmuşlardır. Nasılki, cesur bir kumandan yüzlerce askere lisan-ı hâliyle cesaret verir ve nokta-i istinad olursa; aynen öyle de Risale-i Nur şahs-ı manevîsinin mümessili olan Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri başda olarak, tahkikî iman dersleriyle imanları kuvvetlenen yüzbinlerce, şimdi milyonlarca Nur Talebeleri, ehl-i imana bir nokta-i istinad ve bir hüsn-ü misâl olmuşlardır. Nur Talebelerinin bu iman kuvvetleri ve dinsizliğe karşı kahramanca mücadeleleri, halkın üzerinde çok tesir yapmış ve bir intibah (uyanıklık) husule getirmiştir. Böylelikle, milletin içindeki korku ve evhamları da Risale-i Nurla izale etmişler, vatan ve millete umumî bir cesaret, ümid ve ferahlık husule getirip müslümanları yeisden kurtarmışlardır.

Risale-i Nuru gaye-i hayat edinen bir Nur Talebesi, yüz adam kuvvetinde olduğu ve yüz nâsih kadar iman ve İslâmiyete hizmet ettiği, ehl-i hakikatça müselleme ve musaddakdır. Nur talebeleri; dinsizliğin şa'şaalı taarruzlarına, tantanalı yaygaralarına, zulümlerine, hapislerine; üstadları gibi, kıymet vermeden, korkmadan, lüzumunda canlarını, mallarını, evlâd ve iyâllerini dahi çekinmeden Risale-i Nurla iman ve İslâmiyete hizmet uğrunda feda etmişlerdir. Nur Talebeleri, tek bir şeyi gaye edinmiştir: "İmanlarını kurtarmak niyetiyle Risale-i Nuru okumak ve Rızâ-yı İlâhî için iman ve İslâmiyete Risale-i Nurla hizmet etmek." Bu gayelerinde muvaffak olmak için, her şeylerini bu hizmete hizmetkâr yapmışlardır.

Evet; Nur Talebeleri, Ümmet-i Muhammediyeyi sahil-i selâmete çıkararak bir sefine-i Rabbaniyenin hademeleri olduklarına inanmışlardır. Hayatta en büyük gayeleri, Kur'an ve imana hizmet ederek, Ümmet-i Muhammedin refah ve saadet içinde yaşamasına vesîle olmaktır. Risale-i Nurun el yazısıyla neşri senelerinde, evlerinden yedi-sekiz sene çıkmadan Risale-i Nuru yazıp neşredenler olmuştur. O zamanlar, Isparta havâlisinde, erkek, kadın, genç ve ihtiyarlardan binlerce Nur Talebesi, hattâ Nur Dershanesi olan Sav Köyü bin kalemle, senelerce Nur Risalelerini yazıp çoğaltıyorlardı. (Risale-i Nur, te'lifinden yirmi sene sonra, teksir makinesi ile neşredilmiş ve otuz beş sene sonra da matbaalarda basılmaya başlanmıştır. İnşâallah; bir zaman gelecek, Risale-i Nur külliyyatı altınla yazılacak ve radyo diliyle muhtelif lisanlarda okunacak ve zemin yüzünü geniş bir derslane-i Nuriyyeye çevirecektir.)

--- sh:»(T:164) ↓ -----

Risale-i Nurun neşrinde, mübarek hanımlar da ehemmiyetli fedakârlıklara mazhar olmuşlardır. Hattâ, Hazret-i Üstada gelip, "Üstadım! Ben, efendimin göreceği dünyevî işleri de yapmaya çalışacağım; o senindir, Risale-i Nurundur." diyen ve erkeklerinin Risale-i Nur hizmetinde çalışmalarına daha fazla imkânlar veren kahraman hanımlar görülmüştür. Risale-i Nuru yazan efendilerine geceleri lâmba tutarak, onların din, iman hizmetlerine canla başla iştirak etmişlerdir. Risale-i Nuru; hanımlar, kızlar elleriyle yazmışlar, göz nurları dökmüşler, mübarek kâtibeler olarak imana hizmet etmişlerdir. Hattâ öyle Nur Talebesi hanımlar vardır ki, kendilerini son nefesde iman nuriyle hüsn-ü hâtimeye nail edecek Nur Risalelerini hararetle okumuşlar ve diğer din kardeşleri olan hanımlara da okuyup tanıtmışlar; Nurları hanımlar içinde neşrederek, çok hanımların Kur'an ve iman nurlarıyla nurlanmalarına vesile olup kahramanca hizmette bulunmuşlardır. Risale-i Nuru okuyup okutmakla iman mertebelerinde terakki edip âdeta birer mürşid mertebesine yükselmişlerdir. Hanımlar, sırf Allah rızasını tahsil için, safvet ve ihlâsla, Risale-i Nurdaki parlak ve çok feyizli Kur'an nurlarına bağlanmış ve kalblerinde sönmez bir muhabbet ve sevgi besliyerek dünya ve âhirette bahtiyar olacak bir vaziyete kavuşmuşlardır. Risale-i Nurun kıymet ve büyüklüğü, temiz kalblerine o kadar yerleşmiş ki; onu beraberce okuyup dinledikçe; içleri nurlarla, feyizlerle dolup taşmış, nuranî göz yaşları dökerek cûş u hurûşa gelmişlerdir. Ne bahtiyardır o hanımlar ki; Risale-i Nurun bu mukaddes îmanî hizmetinde çalıştıkları için onlar daima hayırla yâdedilecek, âhiretlerine nurlar gönderilecek, kabirleri Cennet-misâl pürnur olacak ve âhirette de en yüksek mertebelere ulaşacaklardır. İnşâallah. En başta Bediüzzaman Hazretlerinin dualarına dahil olmakla beraber, Nur Talebeleri mabeynindeki şirket-i maneviye sırrıyla defter-i hasenatlarına hayırlar kaydedilmektedir. Risale-i Nura samimî alâkaları, o fedakâr hanımları, milyonlarca Nur Talebelerinin dualarına nail etmektedir. Risale-i Nurları okuyup okutmakla büyük manevî kazançlara, yüksek derecelere erişmektedirler. İnşâallah, ekseri hanımların böyle olmasını, rahmet-i İlâhîden kuvvetle i'tikad ve ümid ve niyaz ediyoruz.

Basiretli Nur nâşirleri; otuz beş sene evvel Risale-i Nurdaki yüksek hakikatları görmüş, o kudsî dersleri almış ve o zamandan beri

--- sh:»(T:165) ↓ -----

ihlâs ve sadâkatla gizli din düşmanlarına göğüs germiştir. Nur kahramanlarının haneleri müteaddid defalar arandığı ve kendileri def'alarca haislere atılarak orada şiddetli azablar ve sıkıntılar çektiği halde, elmas kalemleriyle Risale-i Nurun bu kadar senedir nâşirliğini yapmışlardır. İstedikleri takdirde dünya nimetleri kendilerine yâr olduğu halde; her türlü şahsî, dünyevî rütbelere, varlıklardan feragatla, ömürlerini Risale-i Nurun hizmetine vakfetmişlerdir.

Acaba, Risale-i Nur Şakirdlerindeki bu cehd ve kuvvetin, bu feragat ve fedakârlığın ve bu derece sebat ve sadakatın sebebi nedir? diye bir soru sorulursa, bu sorunun cevabı muhakkak ki şu olacaktır: Risale-i Nurdaki cerhedilmez yüksek hakikatlar, iman hizmetinin yalnız ve yalnız Rızâ-yı İlâhî için yapılması ve Bediüzzaman Hazretlerinin azamî ihlâsıdır.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, Barla'da sekiz sene kadar kalmıştır. Ekseri zamanlarını kırlarda, bağ ve bahçelerde geçiriyordu. İki-üç saat kadar uzaklıktaki تنها dağlara veya bağlara çekilir, Nur Risalelerini te'lif eder; bir taraftan da te'lif ettiği risaleler Isparta ve havâlisinde el yazısıyla istinsah edilip kendisine gönderildiğinde bunları tashih ederdi. Bir gün içinde; hem tashihat yapar, hem gidip gelme dört-beş saat süren yerlere yaya olarak gider, hem aynı günün üç dört saatini te'lifata hasreder ve hem de, çok zaman yemeğini kendisi hazırlardı. O zamanlarda kırk yerde, risaleler, Risale-i Nura müştak ilk talebeler tarafından el yazısıyla çoğaltılıyordu. Üstad bu kitapları sırtına yüklenir; dağ, bağ veya kırlara kadar gider, orada tashihini yapar, evine gelirdi. Nefye mahkûm edilerek, zamanın en dehşetli zulmüne mâruz bırakılmış ve kimse ile görüşmesine müsaade edilmemişti. Fakat o, bu yokluk içinde tükenmez bir varlığa kavuşmuştu. Çünkü o, Âlem-i İslâm ve insanıyeti tenvir ve irşad edecek Kur'andan gelen iman hakikatlarını te'lif ediyor ve aynı zamanda neşreliyordu. Bütün meşgalesini, te'lif etmekte olduğu eserlere hasretmişti. Bir gün gelecek bu eserler Anadoluya yayılacak, Âlem-i İslâm merkezlerine gidecek, ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini celbedecek ve o zaman, Âlem-i İslâmın asırlardır bayrakdarlığını yapmış bir millet içerisinde yerleştirilmek istenen dinsizlik, imansızlık ideolojilerini parçalayacak; son asırların dalâlet tâğutlarının şahs-ı manevîsinden ibaret olan ehl-i küfür,

--- sh:»(T:166) ↓ -----

ehl-i sefahet ve ehl-i dalâlet cereyanlarının bu vatani istilâsına sed çekecek, istikbal nesillerinin ebedî kurtuluş ve saadetini te'mine medar olacaktır.

İşte; o, tarihin en muazzam bir hadisesinin mebdaini izn-i İllâhî ve tasarruf-u Rabbanî ile hazırladığı için böyle çok mukaddes bir mânayı havi dâvanın hâmilî bulunduğuşu itibariyle dünyanın en mes'udu, zamanın en bahtiyarı idi. Giyinişinde, gayesinde, idealinde zerre kadar değişiklik ve tezelzül olmamıştı. Bilâkis hâl-i âlemin i'tikadlarını düzeltecek, zulmeti izale edecek bir meş'ale-i hidayeti hâmil idi. Vazifesi ve hizmeti, bütün insanların iki cihana ait saadet ve refahını tazammun ettiği için bir cehd ve azim içinde bulunuyordu.

* * *

Üstadın Barla'daki ikametgâhı, iki odadan ibaret bir evdir. Esasen, müstakil bir evi ve yeryüzünde taht-ı tasarruf ve temellükünde bir karış yeri dahi yoktur. Barla'da sekiz sene müddetle ikamet ettiği ev, üç yüz elli milyon ehl-i İslâmın merkezi hükmünde ilk dersane-i Nuriyyesidir. Bu dersane-i Nuriyyenin altında, dâimî akan bir çeşme vardır. Ve önünde, dersane-i Nuriyyeye bitişik çok kalın ve üç sütun halinde semaya yükselen gayet muhteşem bir çınar ağacı vardır. Çınar ağacının dalları arasında bir kulübecik yapılmıştır. Burası, Hazret-i Üstadın bahar ve yaz mevsimlerindeki istirahatı ve vazife-i tefekkürîye ve ubudiyeti için en münasip bir menzildir. Üstadın sıddık hizmetkârları, talebeleri ve Barla ahalisi diyorlar ki: "Üstadı, geceleri, dersane-i Nuriyenin önündeki bir şecere-i mübareke olan çınar ağacının dalları arasında bulunan kulübecikte, sabahlara kadar tesbihat ile, ezkâr ile terennüm eder görürdük. Hele bahar ve yaz mevsimlerinde bu muhteşem ağacın binlerce dalları arasında şevk ve cezbe içinde uçuşan kuşlar arasında üstadın böyle sabahlara kadar çalışmasını görürdük de; ne zaman uyur, ne zaman kalkar! bilemezdik."

Üstad çok hasta olur, çok vakitleri de hastalık ve sıkıntı ile geçirdi. Pek az yer o da bir parça çorba gibi mahdud bir şeydi. Geceleri, Kur'an-ı Kerimden vird edindiği sûreleri ve Resul-ü Ekrem Aleyhissalatü Vesselâmın münacât-ı meşhûresi olan Cevşen-ül-Kebîr namındaki münacâtını ve Şâh-ı Geylânî ve Şâh-ı Nakşibend

--- sh:»(T:167) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman'ın Barla'daki medresesi ve üzerinde ders ve evrad okudukları çınar ağacı.

--- sh:»(T:168) ↓ -----

gibi eâzım-ı evliyanın münacat ve hizblerini ve salâvat-ı Nuriyeleri ve bilhassa Risale-i Nur'un menbaı olan "Hizb-ün Nuriyye" yi ve Âyat-ı Kur'aniyenin lemeatı olan ve bir silsile-i tefekkür bulunan ve Yirmi Dokuzuncu Lem'ada cemedilen hizb ve münacatları okur, bunları tamam edince de yine Risale-i Nurla meşgul olurdu. Gündüzleri ise, daima Risale-i Nurun mütalâası ve tashihi ile meşgul olur; Risale-i Nur hizmetini herşeye tercih eder, Risale-i Nura ait, yetişecek acele bir iş zamanında diğerk meşguliyetlerini bırakır evvelâ o işi tamamlardı.

Said Nursî, bahar mevsiminde menzilinönündeki muhteşem çınar ağacının dalları arasındaki kulübeciğey çıkar, vazifesini orada ifa eder; Risale-i Nurun hakikatlarını, menba ve mâden-i hakikîsi olan mele-i alâda tefeyyüz ve temaşa ve tefekkür ederdi. Üstadın gerek

شَجَرَةٌ مَبَارَكَةٌ

sırına mazhar olan bu çınar ağacı ve gerekse çam dağlarındaki o çok ünsiyet ettiği ağaçların ve dağların başındaki tefekkür ve hissiyatını ifade edebilmek acaba mümkün müdür? Asla mümkün değildir! Cenab-ı Hak; Kemâl-i Rahmetiyle bu ferd-i ferîdi, kemalât-ı insaniyenin bütün envanını câmi bir istidadda yaratmış ve bu istidadların da azamî şekilde inkişafını irade etmiş ki; bu müstesna zatı, İslâmiyet ağacının son asırlara uzanan ve binler dal budak salan Risale-i Nur şahs-ı mânevîsi itibariyle bütün hakaikde "üstad-ı küll" hükmüne getirmiş ve topyekûn İslâmiyet hakikatlarının bir aks-i nurunu ve tecellisini Risale-i Nur şahs-ı mânevîsinde dercederek, ehl-i hakikat ve kemali hayretle baktırmış ve böylece, Risalet-i Ahmediye ve hakikat-ı Muhammediyenin câmi bir âyinesi olan Risale-i Nur ile Said Nursî, bir Said olarak çürümüş, erimiş; fakat mânen bütün âlem-i İslâm olarak tevellüd etmiş, beka bulmuştur. Ve tâ kıyamete kadar Risale-i Nur bâki kalacak ve daima tekemmül edecektir. Hiç mümkün müdür ki; sinek kanadının icadından lâkayd kalmıyan ve o kanadın zerrelere pek çok hikmet ve maslahatları takib eden Sâni-i Zülcelâl, Risale-i Nur ile onun te'lif edildiği menzillerle ve Nur Müellifinin kudsî vazifelerini gördüğü yerlerle alâkadar olmasın.. ve öyle kudsî hizmetlere hâdim (hizmet eden) olan mekânlar ve derslane-i Nuriyeler ve şecere-i mübarek, rahmetin kasd-ı tahsisinden hariç kalsın? Kat'iyyen mümkün değildir!

--- sh:»(T:169) ↓ -----

Said Nursî Hazretleri Barla'da iken, yaz aylarında bazan Çam Dağına çıkar, bir müddet yalnız olarak orada kalırdı. Buldukları dağ hayli yüksekti. Barla dersane-i Nuriyyesinin önündeki çınar ağacının tepesindeki kulübeciği gibi, Çam Dağının en yüksek tepesinde olan iki büyük ağaç üzerinde dersane-i Nuriyye mânasında birer menzili vardı. Bu çam ve katran ağaçlarının tepelerinde, Risale-i Nurla meşgul oluyordu. Hem ekser zamanlar, Barla'dan, bu ormanlık havaliye gelip giderdi. Ve derdi ki: "Ben bu menzilleri, Yıldız Sarayına değişmem!"

Şimdi sözü burada keserek, Üstadın Risale-i Nuru telif ettiği mezkûr Çam Dağında ve Barla nahiyesindeki hayatına ve Risale-i Nurun mahiyetine ait risale ve mektuplardan bir kaçını aşığıya dercediyoruz.

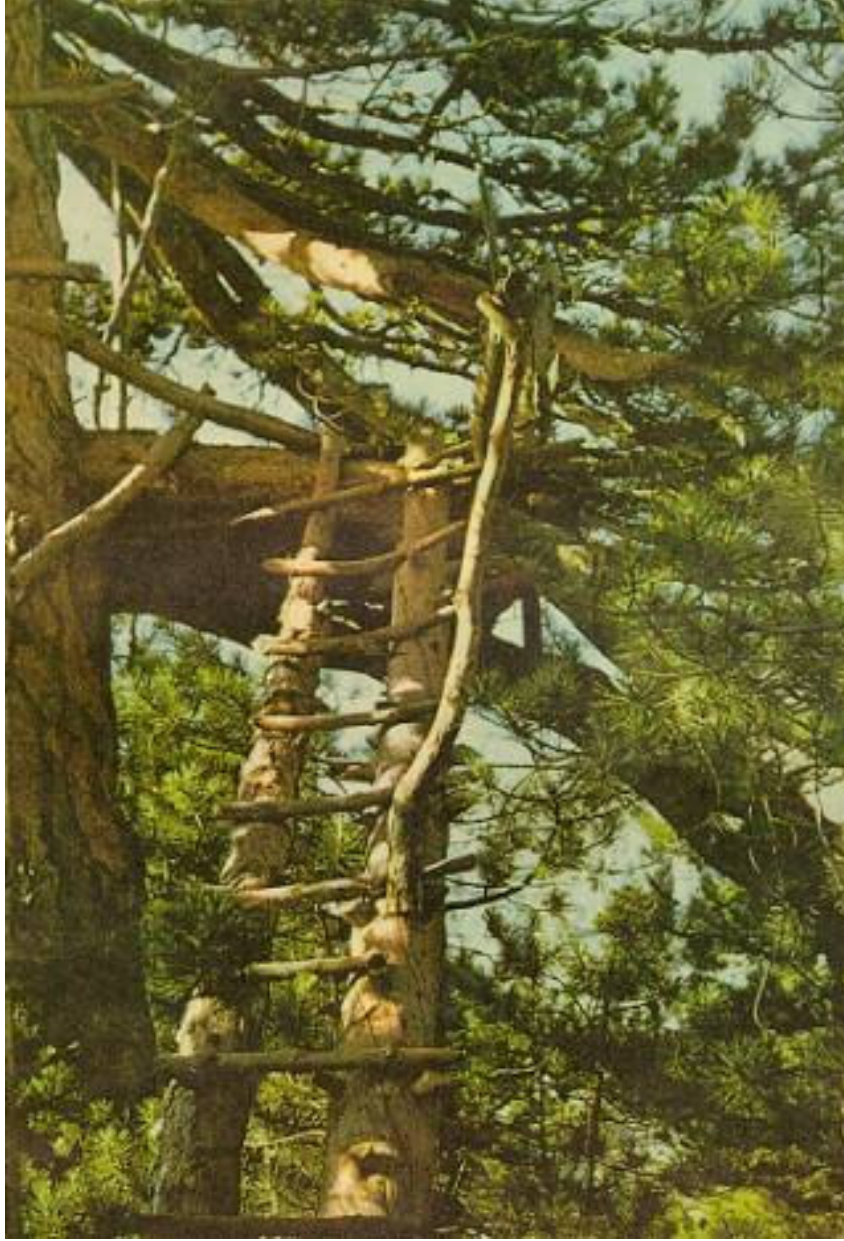
* * *

--- sh:»(T:170) ↓ -----

Üstad Hazretlerinin yaz aylarında kaldığı Çam dağlarından Eğridir Gölü'ne nâzır tepedeki katran ağacı

--- sh:»(T:171) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin ibadet ve tefekkür ettiği, aynı zamanda Nur'un ilk mektuplarının yazıldığı çam ağacı.

--- sh:»(T:172) ↓ -----

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ إِخْوَانِكُمْ لِأَسِيمًا... الخره

Aziz kardeşlerim,

Ben şimdi Çam Dağında, yüksek bir tepede, büyük bir çam ağacının tepesinde, bir menzilde bulunuyorum. İsten tevahhuş ve vuhuşa ünsiyet ettim. İnsanlarla sohbet arzu ettiğim vakit, hayâlen sizleri yanımda bulur, bir hasbihal ederim; sizinle müteselli olurum. Bir mâni olmazsa, bir-iki ay burada yalnız kalmak arzusundayım. Barlaya dönsem, arzunuz veçhile sizden ziyade müştak olduğum şifahî bir musahabe çaresini arayacağız. Şimdi bu çam ağacında hâtıra gelen "İki-üç hâtırayı" yazıyorum.

Birincisi : Bir parça mahrem bir sırdır, fakat senden sır saklanmaz. Şöyle ki :

Ehl-i hakikatın bir kısmı nasılkı İsm-i Vedûd'a mazhardırlar ve âzamî bir mertebede o ismin cilveleriyle, mevcûdatın pencereleriyle VâcibülVücut'a bakıyorlar.. öyle de : Şu hiç-ender hiç olan kardeşinize, yalnız hizmet-i Kur'ana istihdamı hengâmında ve o hazine-i bînihayenin dellâlî olduğu bir vakitte, İsm-i Rahîm ve İsm-i Hakîm mazhariyetine medâr bir vaziyet verilmiş. Bütün Sözler, o mazhariyetin cilveleridir. İnşâallah o Sözler,

وَمَنْ يُؤْتِ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا

sırrına mazhardırlar.

İkincisi : Tarîk-ı Nakşî hakkında denilen "Der tarîk-ı Nakşibendî lâzım âmed çâr terk; terk-i dünya, terk-i ukbâ, terk-i hestî, terk-i terk" olan fıkra-i ra'nâ birden hâtıra geldi. O hâtıra ile beraber, birden şu fıkra tulû' etti : "Der tarîk-ı acz-mendî lâzım âmed çâr çiz; fakr-ı mutlak, acz-i mutlak, şükr-ü mutlak şevk-i mutlak ey aziz!"

Sonra senin yazdığın : "Bak kitab-ı kâinatın safha-i rengînine ilâ âhir.." olan rengîn ve zengin şiir hâtırına geldi. O şiir ile semanın yüzündeki yıldızlara baktım. "Keşki şair olsaydım, bunu tekmil etseydim" dedim. Halbuki şiir ve nazma istidadım yokken yine başladım, fakat nazm ve şiir yapamadım; nasıl hutur etti ise öyle yazdım. Benim vârisim olan sen, istersen nazma çevir, tanzim et. İşte birden hâtıra gelen şu:

--- sh:»(T:173) ↓ -----

Dinle de yıldızları, şu hutbe-i şîrînine;
Nâme-i nurîn-i hikmet, bak ne takrîr eylemiş.
Hep beraber nutka gelmiş, hak lisaniyle derler
"Bir Kadîr-i Zülcelâlin haşmet-i sultanına
Birer bürhan-ı nur-efşanız, biz Vücûd-u Sânia
Hem vahdete, hem kudrete şâhidleriz biz..."
Şu zeminin yüzünü yıldızlıyan
Nâzenin mu'cizatı çün melek seyranına.
Şu semanın arza bakan, Cennete dikkat eden,
Binler müdakkik gözleriz biz. (Hâşiye)
Tûba-i hilkatten semavat şikkına.
Hep kehkeşân ağsânına.
Bir Cemîl-i Zülcelâlin dest-i hikmetiyle takılmış
Pek güzel meyveleriz biz.
Şu semavat ehline; birer meşid-i seyyar,
Birer hâne-i devvar, birer ulvî âşiyâne,
Birer misbah-ı nevvâr, birer gemi-i cebbar,
Birer tayyareleriz biz...
Bir Kadîr-i Zülkemâlin, bir Hakîm-i Zülcelâlin;
Birer mu'cize-i kudret, birer hârîka-i san'at-ı hâlikane,
Birer nâdire-i hikmet, birer dâhiye-i hilkat,
Birer nur âlemiyiz biz...
Böyle yüzbin dil ile, yüzbin bürhan gösteririz,
İşittiririz insan olan insana.
Kör olası dinsiz gözü, görmez oldu yüzümüzü,
Hem işitmez sözümüzü, hak söyleyen âyetleriz biz ...
Sikkemiz bir, turramız bir, Rabbimize müsebbihiz, zikrederiz
abîdâne.

Kehkeşanın halka-i kübrâsına mensub birer meczublarız biz!.."

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

(Hâşiye): Yâni Cennet çiçeklerinin fidanlık ve mezraacığđ olan zeminin yüzünde hadsiz mu'cizat-ı kudret teşhir edildiğinden, semavat âlemindeki melâikeler, o mu'cizatı o hârikaları temâşa ettikleri gibi, ecrâm-ı semaviyenin gözleri hükmünde olan yıldızlar dahi, güya melâikeler gibi, zemin yüzündeki nâzenin masnûâtı gördükçe, Cennet âlemine bakıyorlar ve o muvakkat hârikaları bâkî bir surette Cennete dahi temâşa ediyorlar gibi, bir zemine, bir Cennete bakıyorlar; yâni o iki âleme nezaretleri var, demektir.

Altıncı Mektub

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى إِخْوَانِكُمْ مَا دَامَ الْمَلَكُونَ
وَ تَعَاقَبَ الْعَصْرَانِ وَ مَا دَارَ الْقَمْرَانِ وَ اسْتَقْبَلَ الْفَرْقَدَانِ

Gayretli kardeşlerim, hamiyetli arkadaşlarım ve dünya denilen diyar-ı gurbette medâr-ı tesellilerim.

Mâdem Cenâb-ı Hak, sizleri, fikrime ihsan ettiği mânâlara hissedar etmiştir; elbette hissiyatıma da hissedar olmak hakkınızdır. Sizleri ziyade müteessir etmemek için, gurbetimdeki firkatimin ziyade elîm kısmını tayyedip, bir kısmını sizlere hikâye edeceğim. Şöyle ki :

Şu iki üç aydır pek yalnız kaldım. Bâzan onbeş yirmi günde bir def'a misafir yanımda bulunur. Sair vakitlerde yalnızım. Hem yirmi güne yakındır, dağcılar yakınımda yok, dağıldılar...

İşte gece vakti, şu garibane dağlarda sessiz sedasız, yalnız ağaçların hazinane hemhemeleri içinde, kendimi birbiri içinde beş muhtelif renkli gurbetlerde gördüm.

Birincisi : İhtiyarlık sırıyle, hemen ekseriyet-i mutlaka ile, akran ve ahbabım ve akaribimden yalnız ve garib kaldım. Onlar beni bırakıp âlem-i berzaha gittiklerinden neş'et eden hazin bir gurbeti hissettim. İşte şu gurbet içinde ayrı diğer bir daire-i gurbet açıldı. O da geçen bahar gibi alâkadar olduğum ekser mevcudat beni bırakıp gittiklerinden hâsıl olan firkatli bir gurbeti hissettim. Ve şu gurbet içinde bir daire-i gurbet daha açıldı ki; vatanımdan ve akaribimden ayrı düşüp, yalnız kaldığımdan tevellüd eden firkatli bir gurbeti hissettim. Ve şu gurbet içinde, gecenin ve dağların garibane vaziyeti bana rikkatli bir gurbeti daha hissettirdi. Ve şu gurbetten dahi şu fâni misafirhaneden ebedül-âbâd tarafına harekete âmâde olan ruhumu, fevkalâde bir gurbette gördüm. Birden

--- sh:»(T:175) ↓ -----

"FESÜBHANALLAH" dedim; bu gurbetlere ve karanlıklara nasıl dayanılır düşündüm. Kalbim feryâd ile dedi :

Yâ Rab! Garîbem, bîkesem, zaîfem, nâtüvânem, alîlem, âcizem, ihtiyârem,

Bî-ihtiyârem, el'aman-güyem, afv-cüyem, meded-hâhem zidergâhet İlâhî!

Birden; nûr-u îman, feyz-i Kur'an, lûtf-u Rahman imdadıma yetiştiler. O beş karanlıklı gurbetleri, beş nurânî ünsiyet dairelerine çevirdiler. Lisânım,

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

söyledi. Kalbim,

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَعَلَّ اللَّهُ لِيَلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Âyetini okudu. Aklım dahi ızdırabından ve dehşetinden feryad eden nefsime hitâben dedi :

Bırak bîçâre feryâdı, belâdan kıl tevekkül. Zîra feryâd; belâ-ender, hatâ-ender belâdır bil.

Belâ vereni buldunsa eğer; safâ-ender, vefâ-ender, atâ-ender belâdır bil.

Mâdem öyle; bırak şekvâyı şükret, çün belâbil, demâ keyfinden güler hep gül mül.

Ger bulmazsan; bütün dünya cefâ-ender, fenâ-ender, hebâ-ender belâdır bil.

Cihan dolu belâ başında varken, ne bağırırın küçücük bir belâdan. Gel tevekkül kıl.

Tevekkül ile belâ yüzünde gül, tâ o da gülsün; o güldükçe küçülür eder tebeddül.

Hem üstadlarımdan Mevlânâ Celâleddin'in nefsine dediği gibi dedim :

أَوْ كُفْتُ أَلَسْتُ وَ تُو كُفْتِي بَلَى شُكْرٍ بَلَى جِيسْتِ كَشِيدَنْ بَلَا
سِرِّ بَلَا جِيسْتِ كِه يَعْنِي مَنْم حَلَقَه زَنْ دَرِ كِه فَفَقْرٍ وَ فَنَّا

--- sh:»(T:176) ↓ -----

O vakit nefsim dahi : "Evet evet.. acz ve tevekkül ile, fakr ve ilticâ ile nur kapısı açılır, zulmetler dağılır. Elhamdülillâhi alâ nûril-îman vel-İslâm" dedi. Meşhur Hikem-i Atâiyyenin şu fıkrası :

مَاذَا وَجَدَ مَنْ فَقَدَهُ وَ مَاذَا فَقَدَ مَنْ وَجَدَهُ

Yâni : "Cenâb-ı Hakkı bulan, neyi kaybeder? Ve Onu kaybeden, neyi kazanır?"

Yâni : "Onu bulan herşey'i bulur, Onu bulmayan hiçbir şey bulmaz, bulsa da başına belâ bulur." ne derece âlî bir hakikat olduğunu

gördüm ve **طُوبَى لِلْغُرَبَاءِ** hadîsinin sırrını anladım, şükrettim.

İşte kardeşlerim, karanlıklı bu gurbetler, çendan nur-u îmanla nurlandılar; fakat yine bende bir derece hükümlerini icra ettiler ve şöyle bir düşünceyi verdiler : "Mâdem ben garibim ve gurbetteyim ve gurbete gideceğim, acaba şu misafirhanedeki vazifem bitmiş midir? Tâ ki sizleri ve Sözler'i tevkil etsem ve bütün bütün alâkamı kessem..." fikri hâtırına geldi. Onun için sizden sormuştum ki : "Acaba yazılan Sözler kâfi midir ? Noksanı var mı ? Yâni : Vazifem bitmiş midir ? Tâ ki rahat-ı kalble, kendimi nurlu, zevkli, hakikî bir gurbete atıp, dünyayı unutup, Mevlânâ Celâleddin'in dediği gibi :

دَانِي سَمَاعِ جِه بُودِ بِي خُودِ شُدَنْ زِهَسْتِي
أَنْدَرُ فَنَائِي مُطْلَقُ ذَوْقِ بَقَا جَشِيدَنْ

deyip, ulvî bir gurbeti arayabilir miyim?" diye sizi o suâller ile tasdi' etmiştim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

--- sh:»(T:177) ↓ -----

Onüçüncü Mektub

بِسْمِهِ وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى وَالْمَلَامُ عَلَيَّ مَنْ اتَّبَعَ الْهَوَى

Aziz Kardeşlerim,

Hâl ve istirahatımı ve vesika için adem-i müracaatımı ve hâl-i âlem siyasetine karşı lâkaydlığımı pek çok soruyorsunuz. Şu sualleriniz çok tekerrür ettiğinden, hem mânen de benden sorulduğundan; şu üç suâle, Yeni Said değil, belki Eski Said lisaniyle cevap vermeğe mecbur oldum.

Birinci Suâliniz : İstirahatın nasıl? Hâlin nedir?

Elcevap : Cenâb-ı Erhamürrâhimîn'e yüzbin şükür ediyorum ki; ehl-i dünyanın bana ettiği envâ'-ı zulmü, envâ'-ı rahmete çevirdi. Şöyle ki :

Siyaseti terk ve dünyadan tecerrüd ederek bir dağın mağarasında âhireti düşünmekte iken, ehl-i dünya zulmen beni oradan çıkarıp nefyettiler. Hâlik-ı Rahîm ve Hakîm, o nefyi bana bir rahmete çevirdi. Emniyetsiz ve ihlâsı bozacak esbaba mâruz o dağdaki inzivayı, emniyetli ihlâslı Barla Dağlarındaki halvete çevirdi. Rusya'da esarete iken niyet ettim ve niyaz ettim ki, âhir ömrümde bir mağaraya çekileyim. Erhamürrâhimîn, bana Barlayı o mağara yaptı, mağara faidesini verdi. Fakat sıkıntılı mağara zahmetini, zaîf vücuduma yükledi. Yalnız Barla'da iki-üç adamda bir vehhamlık vardı. O vehhamlık sebebiyle bana eziyet verildi. Hattâ o dostlarım, güya istirahatimi düşünüyorlar. Halbuki o vehhamlık sebebiyle hem kalbime, hem Kur'anın hizmetine zarar verdiler. Hem ehl-i dünya bütün menfilere vesika verdiği ve cânileri hapisten çıkarıp afvettikleri halde, bana zulüm olarak vermediler. Benim Rabb-ı Rahîmim, beni Kur'anın hizmetinde ziyade istihdam etmek ve Sözlere

--- sh:»(T:178) ↓ -----

namıyla envâr-ı Kur'aniyeyi bana fazla yazdırmak için, dağdağasız bir surette beni şu gurbette bırakıp, bir büyük merhamete çevirdi. Hem ehl-i dünya, dünyalarına karışabilecek bütün nüfuzlu ve kuvvetli rüesâları ve şeyhleri, kasabalarda ve şehirlerde bırakıp akrabalarıyla beraber herkesle görüşmeye izin verdikleri halde, beni zulmen tecrid etti, bir köye gönderdi. Hiç akraba ve hemşehrilerimi, bir iki tanesi müstesna olmak üzere yanıma gelmeye izin vermedi. Benim Hâlik-ı Rahîmim, o tecridi, benim hakkımda bir azîm rahmete çevirdi. Zihnimi sâfi bırakıp, gıll ü gıştan âzâde olarak, Kur'an-ı Hakîm'in feyzini, olduğu gibi almağa vesile etti. Hem ehl-i dünya, bidayette, iki sene zarfında iki âdi mektub yazdığımı çok gördü. Hattâ şimdi bile, on veya yirmi günde veya bir ayda bir iki misafirin sırf âhîret için yanıma gelmesini hoş görmediler, bana zulmettiler. Benim Rabb-ı Rahîmim ve Hâlik-ı Hakîmim, o zulmü bana merhamete çevirdi ki, doksan sene mânevî bir ömrü kazandıracak şu şuhûr-u selâse, beni bir halvet-i mergûbeye ve bir uzlet-i makbûleye koymağa çevirdi. Elhamdülillâhi Alâ Külli Hâl. İşte hâl ve istirahatim böyle...

İkinci Suâliniz : Neden vesika almak için müracaat etmiyorsun?

Elcevap : Şu mes'eledede ben kaderin mahkûmuyum, ehl-i dünyanın mahkûmu değilim. Kadere müracaat ediyorum. Ne vakit izin verirse, rızkımı buradan ne vakit keserse, o vakit giderim. Şu mânanın hakikatı şudur ki :

Başa gelen her işte iki sebep var: Biri zâhirî, diğeri hakikî. Ehl-i dünya zâhirî bir sebep oldu, beni buraya getirdi. Kader-i İlâhî ise, sebep-i hakikîdir; beni bu inzivaya mahkûm etti. Sebep-i zâhirî zulmetti, sebep-i hakikî ise adâlet etti. Zâhirîsi şöyle düşündü : "Şu adam, ziyadesiyle ilme ve dine hizmet eder, belki dünyamıza karışır" ihtimaliyle beni nefyedip üç cihetle katmerli bir zulüm etti. Kader-i İlâhî ise, benim için gördü ki, hakkıyla ve ihlâsla ilme ve dîne hizmet edemiyorum; beni bu nefye mahkûm etti. Onların bu katmerli zulmünü muzâaf bir rahmete çevirdi. Mâdemki nefyimde kader hâkimdir ve o kader âdildir, ona müracaat ederim. Zâhirî sebep ise, zâten bahane nev'inden birşeyleri var. Demek onlara müracaat mânasızdır. Eğer onların elinde bir hak veya kuvvetli bir esbab bulunsaydı, o vakit onlara karşı da müracaat olunurdu. Başlarını

--- sh:»(T:179) ↓ -----

yesin, dünyalarını tamamen bıraktığım, ve ayaklarına dolaşsın, siyasetlerini büsbütün terkettiğim halde; düşündükleri bahaneler, evhamlar elbette asılsız olduğundan, onlara müracaatla, o evhamlara bir hakikat vermek istemiyorum. Eğer uçları, ecnebi elinde olan dünya siyasetine karışmak için bir iştiham olsaydı, değil sekiz sene, belki sekiz saat kalmıyacak, tereşşuh edecekti; kendini gösterecekti. Halbuki sekiz senedir birtek gazete okumak arzum olmadı ve okumadım. Dört senedir burada taht-ı nezarete bulunuyorum; hiçbir tereşşuh görünmedi. Demek Kur'an-ı Hakîmin hizmetinin, bütün siyasetlerin fevkinde bir ulviyeti var ki, çoğu yalancılıktan ibaret olan dünya siyasetine tenezzüle meydan vermiyor.

Adem-i müracaatımın ikinci sebebi şudur ki: Haksızlığı hak zanneden adamlara karşı hak dâva etmek, bir nevi haksızlıktır. Bu nevi haksızlığı irtikâb etmek istemem.

Üçüncü Suâliniz : Dünyanın siyasetine karşı ne için bu kadar lâkaydsın? Bu kadar safahat-ı âleme karşı tavrını hiç bozmuyorsun? Bu safahatı hoş mu görüyorsun? Veyahut korkuyor musun ki, sükût ediyorsun?

Elcevap : Kur'an-ı Hakîmin hizmeti, beni şiddetli bir surette siyaset âleminden men'etti. Hattâ düşünmesini de bana unutturdu. Yoksa bütün sergüzeşt-i hayatım şâhiddir ki: Hak gördüğüm meslekte gitmeye karşı, korku, elimi tutup men'edememiş ve edemiyor. Hem neden korkum olacak! Dünya ile, ecelimden başka bir alâkam yok. Çoluk çocuğumu düşüneneğim yok. Malımı düşüneneğim yok. Hânedanımın şerefini düşüneneğim yok. Riyakâr bir şöhret-i kâzibeden ibaret olan şan ve şeref-i dünyeviye'nin muhafazasına değil, kırılmasına yardım edene rahmet... Kaldı ecelim; o, Hâlik-ı Zülcelâlin elindedir. Kimin haddi var ki, vakti gelmeden ona ilişsin. Zaten "İzzetle mevti, zilletle hayata tercih edenlerdensiniz." Eski Said gibi birisi, şöyle demiş:

وَنَحْنُ أَنْاسٌ لَا تَوَسُّطَ بَيْنَنَا لَنَا الصَّدْرُ دُونَ الْعَالَمِينَ أَوْ الْقَبْرِ

Belki hizmet-i Kur'an, beni hayat-ı içtimâiye-i siyasiye-i beşeriyyeyi düşünmekten men'ediyor. Şöyle ki:

Hayât-ı beşeriye bir yolculuktur. Şu zamanda, Kur'anın nuriyle

--- sh:»(T:180) ↓ -----

gördüm ki, o yol bir bataklığa girdi. Mülevves ve ufûnetli bir çamur içinde kafîle-i beşer düşe kalka gidiyor. Bir kısmı, selâmetli bir yolda gider. Bir kısmı, mümkün olduğu kadar çamurdan, bataklıktan kurtulmak için bâzı vasıtaları bulmuş. Bir kısm-ı ekseri; o ufûnetli, pis, çamurlu bataklık içinde karanlıkta gidiyor. Yüzde yirmisi, sarhoşluk sebebiyle, o pis çamuru, misk ü amber zannederek yüzüne gözüne bulaştırıyor.. düşerek kalkarak gider, tâ boğulur. Yüzde sekseni ise; bataklığı anlar, ufûnetli, pis olduğunu hisseder, fakat mütehayyirdirler, selâmetli yolu göremiyorlar...

İşte bunlara karşı iki çare var :

Birisi : Topuz ile o sarhoş yirmisini ayıltmaktır.

İkincisi : Bir nur göstermekle mütehayyirlere selâmet yolunu irâe etmektir.

Ben bakıyorum ki; yirmiye karşı seksen adam, elinde topuz tutuyor. Halbuki o bîçâre ve mütehayyir olan seksene karşı hakkıyla nur gösterilmiyor.. gösterilse de; bir elinde hem sopa, hem nur olduğu için emniyetsiz oluyor. Mütehayyir adam, "Acaba nurla beni celbedip topuzla dövmek mi istiyor?" diye telâş eder. Hem de bâzan ârızalarla topuz kırıldığı vakit, nur dahi uçar veya söner.

İşte o bataklık ise, gafletkârane ve dalâlet-pîşe olan seffhane hayat-ı içtimâie-i beşeriyedir. O sarhoşlar, dalâletle telezzüz eden mütemerridlerdir. O mütehayyir olanlar, dalâletten nefret edenlerdir; fakat çıkamıyorlar.. kurtulmak istiyorlar, yol bulamıyorlar.. mütehayyir insanlardır. O topuzlar ise, siyaset cereyanlarıdır. O nurlar ise, hakaik-ı Kur'aniyedir. Nûra karşı kavga edilmez, ona karşı adâvet edilmez. Sırf şeytân-ı racîmden başka ondan nefret eden olmaz. İşte ben de Nûr-u Kur'anı elde tutmak için, "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip, siyaset topuzunu atarak, iki elim ile nûra sarıldım. Gördüm ki : Siyaset cereyanlarında; hem muvâfıkta, hem muhalifte o nurların âşıkları var. Bütün siyaset cereyanlarının ve tarafgirliklerin çok fevkinde ve onların garazkârane telâkkiyatlarından müberra ve sâfî olan bir makamda verilen ders-i Kur'an ve gösterilen envâr-ı Kur'aniyeden hiçbir taraf ve hiçbir

--- sh:»(T:181) ↓ -----

kısım çekinmemek ve ittiham etmemek gerektir. Meğer dinsizliği ve zındıkayı siyaset zannedip ona tarafgirlik eden insan sûretinde şeytanlar ola veya beşer kıyafetinde hayvanlar ola. "Elhamdülillâh" siyasetten tecerrüd sebebiyle, Kur'anın elmas gibi hakikatlarını propaganda-i siyaset ittihamı altında cam parçalarının kıymetine indirmedim. Belki gittikçe o elmaslar, kıymetlerini her taifenin nazarında parlak bir tarzda ziyadeleştiriyor.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَيْنَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ
هَدَيْنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رَسُولٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

* * *

Yirmiikinci Lem'a

بِسْمِهِ سَبْحَانَهُ

Isparta'nın âdil vâlisine ve adliyesine ve zabıtasına, en mahrem ve en has ve hâlis kardeşlerime mahsus olarak yirmi iki sene evvel Isparta'nın Barla nahiyesinde iken yazdığım gayet mahrem bu risaleciğimi Isparta milletiyle ve hükûmetiyle alâkadarlığını gösterdiği için takdim ediyorum. Eğer münasip görülse, ya yeni veya eski harfle daktilo ile bir kaç nüsha yazılsın ki, yirmi beş otuz senedir esrarımı arıyanlar ve tarassud edenler de anlasınlar: Gizli hiçbir sırrımız yok. Ve en gizli bir sırrımız, işte bu risaledir; bilsinler!

Said Nursî

İşârât-ı Selâse

On Yedinci Lem'anın On Yedinci Notasının Üçüncü Mes'alesi iken, suallerinin şiddet ve şumulüne, ve cevaplarının kuvvet ve parlaklığına binaen, Otuz Birinci Mektubun Yirmi İkinci Lem'ası olarak lemeâta karıştı. Lem'alar bu Lem'aya yer vermelidirler. Mahremdir; en has ve hâlis ve sâdık kardeşlerimize mahsustur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ
بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

Bu mes'ele "Üç İşaret" tir:

Birinci İşaret : Şahsıma ve Risale-i Nura ait mühim bir soru.

Çoklar tarafından deniliyor ki : Sen, ehl-i dünyanın dünyasına karışmadığın halde, nedendir ki her fırsatta onlar senin âhiretine karışıyorlar. Halbuki hiçbir hükûmetin kanunu, târiküddünya ve münzevîlere karışmıyor?

Elcevap : Yeni Saidin bu suâle karşı cevabı, sükûttur. Yeni Said, benim cevabımı kader-i İlâhî versin, der. Bununla beraber, mecburiyetle emaneten istiâre ettiği Eski Saidin kafası diyor ki :

--- sh:»(T:183) ↓ -----

Bu suale cevap verecek Isparta vilâyetinin hükûmetidir ve şu vilâyetin milletidir. Çünkü bu hükûmet ve şu millet, benden çok ziyade bu sualin altındaki mânâ ile alâkadardırlar. Madem binler efradı bulunan bir hükûmet ve yüzbinler efradı bulunan bir millet benim bedelime düşünmeye ve müdafaa etmeye mecburdur, ben neden lüzumsuz olarak müddeîlerle konuşup müdafaa edeyim. Çünkü dokuz senedir ben bu vilâyetteyim, gittikçe daha ziyade dünyalarına arkamı çeviriyorum. Hiçbir halim de mestur kalmamış. En gizli, en mahrem risalelerim dahi hükûmetin ve bazı meb'usların ellerine geçmiş. Eğer ehl-i dünyayı telâşa ve endişeye düşürecek dünyevî bir karışmak hâlim ve karıştırmak teşebbüsüm ve fikrim olsaydı, bu vilâyet ve kazalardaki hükûmet, dokuz sene dikkat ve tecessüs ettikleri halde ve ben de çekinmiyerek yanıma gelenlere esrarımı beyan ettiğim halde, hükûmet bana karşı sükût edip ilişmediler. Eğer milletin ve vatanın saadetine ve istikbaline zarar verecek bir kabahatim varsa, dokuz senedenberi valisinden tut, köy karakol kumandanına kadar kendilerini mes'ul eder. Onlar kendilerini mes'uliyetten kurtarmak için, hakkımda habbeyi kubbe yapanlara karşı, kubbeyi habbe yapıp beni müdafaa etmeye mecburdurlar. Öyle ise bu sualin cevabını onlara havale ediyorum.

Amma şu vilâyetin milleti, umumiyetle benden ziyade beni müdafaa etmek mecburiyetleri şundandır ki, bu dokuz senedir; hem kardeş, hem dost, hem mübârek olan bu milletin hayat-ı ebediyesine ve kuvvet-i îmanîyesine ve saadet-i hayatiyesine bilfiil ve maddeten te'sirini gösteren yüzer risalelerle çalıştığımızı ve hiçbir dağdağa ve zarar, hiç kimseye o risaleler yüzünden gelmediği ve hiçbir garazkârane tereşşühât-ı siyasiye ve dünyeviye görülmediği ve "Lillahil Hamd" şu Isparta vilâyeti, eski zamanın Şam-ı Şerîfinin mübârekiyetini ve Âlem-i İslâmın medrese-i umumîsi olan Mısırın Câmi-ül-Ezher'in mübârekiyeti nev'inden, kuvve-i îmaniye ve salâbet-i dîniye cihetinde bir mübârekiyet makamını Risale-i Nur vasıtasıyla kazanarak; bu vilâyette îmanın kuvveti, lâkaydlığa ve ibadetin iştiyakı, sefahete hâkim olmasını ve umum vilâyetlerin fevkinde bir meziyet-i dindarâneyi Risale-i Nur, bu vilâyete kazandırdığından; elbette bu vilâyetteki umum insanlar, hattâ faraza dinsizi de olsa, beni ve Risale-i Nuru müdafaaya mecburdur. Onların çok ehemmiyetli müdafaa hakları içinde, benim gibi vazifesini bitirmiş ve "Lillahil Hamd" binlerle şâkirdler benim gibi bir âcizin

--- sh:»(T:184) ↓ -----

yerinde çalışmış ve çalıştığı hengâmda, ehemmiyetsiz cüz'î hakkım beni müdafaaya sevketmiyor. Bu kadar binlerle dâva vekilleri bulunan bir adam, kendi dâvasını kendi müdafaaya etmez.

İkinci İşaret : Tenkidkârâne bir suale cevaptır.

Ehl-i dünya tarafından deniliyor ki : Sen neden bizden küstün? Bir defa olsun hiç müracaat etmeyip sükût ettin. Bizden şiddetli şekvâ edip, "Bana zulmediyorsunuz" diyorsun. Halbuki bizim bir prensibimiz var, bu asrın muktezası olarak hususî düsturlarımız var. Bunların tatbikini sen kendine kabul etmiyorsun. Kanunu tatbik eden zâlim olmaz, kabul etmiyen isyan eder. Ezcümle : Bu asr-ı hürriyette ve bu yeni başladığımız cumhuriyetler devrinde, müsavat esası üzerine tahakküm ve tagallübü kaldırmak düsturu, bizim bir kanun-u esasîmiz hükmüne geçtiği halde, sen kâh hocalık, kâh zahidlik suretinde teveccüh-ü âmmeyi kazanarak, nazar-ı dikkati kendine celbederek; hükûmetin nüfuzu haricinde bir kuvvet, bir makam-ı içtimâî elde etmeye çalıştığın, zâhir halin ve eski zamandaki macerâ-yı hayatının delâletiyle anlaşılıyor. Bu hal ise, şimdiki tabir ile, burjuvaların müstebidâne tahakkümleri içinde hoş görünebilir. Fakat bizim tabaka-i avâmın intibahiyle ve galebesiyle tezahür eden tam sosyalizm ve bolşevizm düsturları, bizim daha ziyade işimize yaradığı için, o sosyalizm düsturlarını kabul ettiğimiz halde, senin vaziyetin bize ağır geliyor. Prensiplerimize muhalif düşüyor. Onun için sana verdiğimiz sıkıntıdan şekvâya ve küsmeye hakkın yoktur?

Elcevap : Hayat-ı içtimâîye-i beşeriyede bir çığır açan, eğer kâinattaki kanun-u fitrata muvâfık hareket etmezse, hayırlı işlerde, terakkide muvaffak olamaz. Bütün hareketi, şer ve tahrip hesabına geçer. Madem kanun-u fitrata tatbik-i harekete mecburiyet var. Elbette fitrat-ı beşeriyeyi değiştirmek ve nev-i beşerin hilkatindeki hikmet-i esasıyeyi kaldırmakla mutlak müsavat kanunu tatbik edilebilir. Evet ben, neseben ve hayatça avam tabakasındanım ve meşreben ve fikren, "Müsâvât-ı hukuk" mesleğini kabul edenlerdenim ve şefkaten ve İslâmiyetten gelen sırr-ı adalet ile, burjuva denilen tabaka-i havassın istibdat ve tahakkümlerine karşı eskidenberi muhalefetle çalışanlardanım. Onun için bütün kuvvetimle adalet-i tâmme lehinde zulüm ve tagallüb ve tahakküm ve istibdadın aleyhindeyim.

--- sh:»(T:185) ↓ -----

Fakat nev-i beşerin fitratı ve sırr-ı hikmeti, müsâvât-ı mutlaka kanununa zıddır. Çünkü Fâtır-ı Hakîm, kemal-i kudret ve hikmetini göstermek için, az bir şeyden çok mahsûlât aldırır ve bir sahifede çok kitabları yazdırır ve birşey ile çok vazifeleri yaptırdığı gibi, beşer nev'i ile de binler nev'in vazifelerini gördürür.

İşte o sırr-ı azîmdendir ki : Cenab-ı Hak, insan nev'ini binler neveleri sünbül verecek ve hayvanatın sair binler neveleri kadar tabakat gösterecek bir fitratta yaratmıştır. Sair hayvanat gibi; kuvâlarına, latifelerine, duygularına had konulmamış; serbest bırakıp hadsiz makamatta gezecek istidat verdiğinden, bir nevi iken binler nevi hükmüne geçtiği içindir ki, Arzın halifesi ve kâinatın neticesi ve zîhayatın sultanı hükmüne geçmiştir.

İşte nev-i insanın tenevvünün en mühim mâyesi ve zenbereği; müsabaka ile, hakiki îmanlı fazilettir. Fazileti kaldırmak; mahiyet-i beşeriyenin tebdîliyle, aklın söndürülmesiyle, kalbin öldürülmesiyle, ruhun mahvedilmesiyle olabilir. Evet şu hürriyet perdesi altında müdhiş bir istibdadı taşıyan şu asrın gaddar yüzüne çarpılmaya lâayık iken; ve halbuki o tokada müstahak olmayan gayet mühim bir zâtın yanlış olarak yüzüne savrulan kâmilâne şu sözün :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı hürriyet;

Çalış idraki kaldır muktedirsen âdemiyyetten.

Sözünün yerine, bu asrın yüzüne çarpmak için ben de derim :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı hakikat

Çalış, kalbi kaldır muktedirsen âdemiyyetten.

Veyahud :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı fazilet;

Çalış vicdanı kaldır muktedirsen âdemiyyetten.

Evet, îmanlı fazilet; medar-ı tahakküm olmadığı gibi, sebeb-i istibdat da olamaz. Tahakküm ve tagallüb etmek, faziletsizliktir. Ve bilhassa ehl-i faziletin en mühim meşrebi, acz ve fakr ve tevazu ile hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeye karışmak tarzındadır. "Lillahil Hamd" bu meşreb üstünde hayatımız gitmiş ve gidiyor. Ben kendimde fazilet var diye fahr suretinde dâva etmiyorum; fakat nîmet-i İlâhiyyeyi tahdis suretinde şükretmek niyetiyle diyorum ki, Cenab-ı

--- sh:»(T:186) ↓ -----

Hak fazl ve keremiyle, ulûm-u imaniye ve Kur'âniyeye çalışmak ve fehmetmek faziletini ihsan etmiştir. Bu ihsan-ı İlâhîyi bütün hayatımda "Lillahil Hamd" tevfik-ı İlâhî ile şu millet-i İslâmiyenin menfaatine, saadetine sarfederek; hiçbir vakit vasıta-i tahakküm ve tagallüb olmadığı gibi, ekser ehl-i gafletçe matlub olan teveccüh-ü nas ve hüsn-ü kabul-ü halk dahi, mühim bir sırta binaen benim menfûrumdur; onlardan kaçıyorum. Yirmi sene eski hayatımı zâyi ettiği için onları kendime muzır görüyorum. Fakat Risale-i Nuru beğenmelerine bir emare biliyorum, onları küstürmüyorum.

İşte ey ehl-i dünya! Dünyanıza hiç karışmadığım ve prensiplerinizi hiçbir cihet-i temasım bulunmadığı ve dokuz sene esaretteki bu hayatımın şehadetiyle yeniden dünyaya karışmaya hiçbir niyet ve arzum yokken, bana eski bir mütegalib ve daima fırsatı bekleyen ve fikr-i istibdat ve tahakkümü taşıyan bir adam gibi yapılan bunca tarassut ve tazyikiniz, hangi kanun iledir? Dünyada hiçbir hükûmet, böyle fevkal-kanun ve hiçbir ferdin tasvîbine mazhar olmıyan bir muameleye müsaade etmediği halde; bana karşı yapılan bu kadar bed muamelelere, yalnız değil benim küsmem, belki eğer bilse nev-i beşer küser, belki Kâinat küsüyor!.

Üçüncü İşaret : Mağlatalı dîvâncesine bir sual.

Bir kısım ehl-i hüküm diyorlar ki : Madem sen bu memlekette duruyorsun, şu memleketin cumhurî kanunlarına inkıyad etmek lâzım gelirken sen neden inziva perdesi altında kendini o kanunlardan kurtarıyorsun. Ezcümle : Şimdiki hükûmetin kanununda, vazife haricinde bir meziyeti, bir fazileti kendine takıp, onunla bir kısım millete tahakküm edip nüfuzunu icra etmek, müsavat esasına istinad eden cumhuriyetin bir düsturuna münâfidir. Sen neden vazifesiz olduğun halde elini öptürüyorsun? Halk beni dinlesin diye hodfuruşane bir vaziyet takınıyorsun?

Elcevap : Kanunu tatbik edenler evvelâ kendilerine tatbik ettikten sonra başkasına tatbik edebilirler. Siz kendinize tatbik etmediğiniz bir düsturu başkasına tatbik etmekle, herkesten evvel siz düsturunuzu, kanununuzu kırılıyorsunuz ve karşı geliyorsunuz; çünkü bu müsavat-ı mutlaka kanununun bana tatbikini istiyorsunuz. Ben de derim:

Ne vakit bir nefer, bir müşîrin makam-ı içtimaîsine çıkarsa ve

--- sh:»(T:187) ↓ -----

milletin o müşîre karşı gösterdikleri hürmet ve teveccühe iştirak ederse ve onun gibi, o teveccüh ve hürmete mazhar olursa veyahut o müşîr, o nefer gibi âdîleşirse ve o neferin sönük vaziyetini alırsa ve o müşîrin vazife haricinde hiçbir ehemmiyeti kalmazsa; hem eğer, en zeki ve bir ordunun muzafferiyetine sebebiyet veren bir erkân-ı harb reisi, en aptal bir neferle teveccüh-ü ammede ve hürmet-i muhabbette müsavata girse o vakit sizin bu müsavat kanununuz hükmünce bana şöyle diyebilirsiniz : "Kendine hoca deme! Hürmeti kabul etme! Faziletini inkâr et! Hizmetçine hizmet et! Dilencilere arkadaş ol!"

Eğer deseniz : Bu hürmet ve makam ve teveccüh, vazife başında olduğu vakte mahsustur ve vazifedarlara hasdır. Sen vazifesiz bir adamsın, vazifedarlar gibi milletin hürmetini kabul edemezsin.

Elcevap : Eğer insan yalnız bir cesedden ibaret olsa.. ve insan dünyada lâyemûtâne daimî kalsa.. ve kabir kapısı kapansa.. ve ölüm öldürülse.. o vakit vazife yalnız askerlik ve idare me'murlarına mahsus kalırsa.. sözünüzde dahi bir mânâ olurdu. Fakat madem insan yalnız cesedden ibaret değil.. cesedi beslemek için; kalb, dil, akıl, dimağ koparılıp o cesede yedirilmez; onlar imha edilmez onlar da idare ister.

Ve madem kabir kapısı kapanmıyor ve madem kabrin öbür tarafındaki endişe-i istikbal her ferdin en mühim mes'elesidir. Elbette milletin itaat ve hürmetine istinad eden vazifeler, yalnız milletin hayat-ı dünyeviyesine ait içtimâî ve siyâsî ve askerî vazifelere münhasır değildir. Evet, yolculara seyahat için vesika vermek bir vazife olduğu gibi, ebed tarafına giden yolculara da hem vesika, hem o zulümatlı yolda nur vermek öyle bir vazifedir ki, hiçbir vazife o vazife kadar ehemmiyetli değildir. Böyle bir vazifenin inkârı, ölümün inkâriyle ve her gün

أَلْمَوْتُ حَقٌّ

dâvâsını, cenazelerinin mührüyle imza edip tasdik eden otuzbin şahidin şahadetini tekzib ve inkâr etmekle olur. Madem mânevi hâcât-ı zaruriyeye istinad eden mânevî vazifeler var. Ve o vazifelerin en mühimmi, ebed yolunda seyahat için pasaport varakası ve berzah zulümatında kalbin ceb feneri ve saadet-i ebediyenin anahtarı olan îmandır ve îmanın ders ve takviyesidir. Elbette o vazifeyi gören ehl-i mârifet, herhalde

--- sh:»(T:188) ↓ -----

küfrân-ı nîmet suretinde kendine edilen nîmet-i İlâhiyyeyi ve fazilet-i îmaniyeyi hiçe sayıp, sefihler ve fâsıkların makamına sukut etmiyecektir. Kendini, aşağıların bid'alariyle, sefahetleriyle bulaştırmıyacaktır!.. İşte beğenmediğiniz ve müsavatsızlık zannettiğiniz inziva bunun içindir.

İşte bu hakikatla beraber, beni işkence ile tâciz eden sizin gibi enaniyette ve bu kanun-u müsavâtı kırmakta fir'avunluk derecesinde ileri giden mütekebbirlere karşı demiyorum. Çünkü mütekebbirlere karşı tevazu, tezellül zannedildiğinden, tevazu etmemek gerektir. Belki ehl-i insaf ve mütevâzi ve âdil kısmına derim ki : Ben "Felillâhil Hamd" kendi kusurumu, aczimi biliyorum. Değil müslümanlar üstünde mütekebbirane bir makam-ı ihtiram istemek, belki her vakit nihayetsiz kusurlarımı hiçliğimi görüp, istiğfar ile teselli bulup, halklardan ihtiram değil, dua istiyorum. Hem zannederim benim bu mesleğimi, benim bütün arkadaşlarım biliyorlar. Yalnız bu kadar var ki : Kur'an-ı Hakîmin hizmeti esnasında ve hakaik-ı îmaniyenin dersi vaktinde, o hakaik hesabına ve Kur'an şerefine, o makamın iktiza ettiği izzet ve vakar-ı ilmiyeyi ders vaktinde muhafaza edip, başımı ehl-i dalâlete eğmemek için, o izzetli vaziyeti muvakkaten takınıyorum. Zannederim, ehl-i dünyanın kanunlarının haddi yoktur ki bu noktalara karşı çıkabilsin!

Cây-ı Hayret Bir Tarz-ı Muamele : Malûmdur ki, her yerde ehl-i maârif, mârifet ve ilim noktasında muhakeme eder. Nerede ve kimde mârifet ve ilmi görse, meslek itibariyle ona karşı bir dostluk ve bir hürmet besler. Hatta düşman bir hükûmetin bir profesörü bu memlekete gelse, ehl-i maârif, onun ilim ve mârifetine hürmeten onu ziyaret ederler ve ona hürmet ederler. Halbuki İngilizin en yüksek meclis-i ilmiyesinin, Meşihat-ı İslâmiyeden sorduğu altı sualin cevabını altıyüz kelime ile Meşihat-ı İslâmiyeden istedikleri zaman, bura maârifinin hürmetsizliğine uğrayan bir ehl-i mârifet, o altı suâle altı kelime ile mazhar-ı takdir olmuş bir cevap veren.. ve ecnebilerin en mühim ve hükemaların en esaslı düsturlarına hakiki ilim ve mârifetle muaraza edip galebe çalan.. ve Kur'andan aldığı kuvvet-i mârifet ve ilme istinaden Avrupa feylesoflarına meydan okuyan.. ve hürriyetten altı ay evvel İstanbul'da, hem ulemâyı ve hem de mekteblileri münazaraya davet edip, kendisi hiç sual

--- sh:»(T:189) ↓ -----

sormadan suallerine noksansız olarak doğru cevap veren (Hâşiye) ve bütün hayatını bu milletin saadetine hasreden.. ve yüzer risale, o milletin Türkçe olan lisaniyle neşredip o milleti tenvir eden.. hem vatanş, hem dindaş, hem dost hem kardeş bir ehl-i mârifete karşı en ziyade sıkıntı veren ve hakkında adâvet besliyen ve belki hürmetsizlik eden; bir kısım maârif dairesine mensub olanlarla, az bir kısım resmî hocalardır. İşte gel bu hale ne diyeceksin? Medeniyet midir? Maârifperverlik midir? Vatanperverlik midir? Milliyetperverlik midir? Cumhuriyetperverlik midir? Hâşâ! Hâşâ! Hiçbirşey değil. Belki bir kader-i İlâhîdir ki, o kader-i İlâhî, o ehl-i mârifet adamın dostluk ümid ettiği yerden adavet gösterdi ki, hürmet yüzünden ilmi riyaya girmesin ve ihlâsı kazansın...

Hâtime

Kendimce cây-ı hayret ve medar-ı şükran bir taarruz:

Bu fevkalâde enaniyetli ehl-i dünyanın enaniyet işinde o kadar hassasiyet var ki, eğer şuuren olsa idi, keramet derecesinde veyahud büyük bir deha derecesinde bir muamele olurdu. O muamele de şudur : Kendi nefsim ve aklım bende hissetmedikleri bir parça riyakârane enaniyet vaziyetini, onlar enaniyetlerinin hassasiyet mizaniyle hissediyorlar gibi, şiddetli bir surette ben hissetmediğim enaniyetimin karşısına çıkıyorlar. Bu sekiz dokuz senede, sekiz dokuz defa tecrübem var ki; onların zâlimâne bana karşı muamelelerinin vukuundan sonra, kader-i İlâhîyi düşünüp "ne için bunları bana musallat etti" diye nefsimin desiselerini arıyordum. Her defada, ya nefsim şuursuz olarak enaniyete fitrî meyletmiş veyahud bilerek beni aldatmış anlıyorum. O vakit, kader-i İlâhî, o zâlimlerin zulmü içerisinde hakkımda adalet etmiş, derdim. Ezcümle: Bu yazın, arkadaşlarım güzel bir ata beni bindirdiler. Bir seyrangâha gittim. Şuursuz olarak nefsimde hodfuruşâne bir keyf arzusu uyanmakla ehl-i dünya öyle şiddetli o arzumun karşısına çıktılar ki, yalnız o gizli arzuyu değil, belki çok iştihamlarımı kestiler. Hatta ezcümle; bu defa Ramazandan sonra, eski zamanda gayet büyük,

(Hâşiye): Yeni Said diyor ki : Şu makamda Eski Said'in iftiharkârane söylediği şu sözlere ben iştiarak etmiyorum. Bu risalede sözü ona verdiğim için susturamıyorum. Enaniyetlilere karşı bir parça enaniyetini göstereyim, diye sükût ediyorum.

--- sh:»(T:190) ↓ -----

kudsî bir imâmın bize karşı gaybî kerametiyle iltifatından sonra, kardeşlerimin takvâ ve ihlâsları ve ziyaretçilerin hürmet ve hüsn-ü zanları içinde -ben bilmiyerek- nefsim müftehirâne, güya müteşekkîrâne perdesi altında riyakârane bir enaniyet vaziyetini almak istedi. Birden bu ehl-i dünyanın hadsiz hassasiyetle ve hatta riyakârlığın zerrelerini de hissedebilir bir tarzda, birden bana iliştiler. Ben Cenab-ı Hakka şükrediyorum ki, bunların zulmü, bana bir vasıta-i ihlâs oldu..

رَبِّ اَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَاَعُوذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَحْضُرُونِ
اَللّٰهُمَّ يَا حَافِظُ يَا حَفِيظُ يَا خَيْرَ الْحَافِظِيْنَ اَحْفَظْنِيْ وَاَحْفَظْ رُفَقَائِيْ
مِنْ شَرِّ النَّفْسِ وَالشَّيْطَانِ وَاَمِنْ شَرِّ الْجِنِّ وَاَلْاِنْسَانِ وَاَمِنْ شَرِّ
اَهْلِ الضَّلَالَةِ وَاَهْلِ الطُّغْيَانِ اَمِيْنَ اَمِيْنَ اَمِيْنَ
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ

* * *

--- sh:»(T:191) ↓ -----

Yirmialtıncı Lem'anın Altıncı Ricası

Bir zaman elîm bir esaretimde, insanlardan tevahhuş edip, Barla Yaylasında Çam Dağının tepesinde yalnız kaldım. Yalnızlıkta bir nur arıyordum. Bir gece, o yüksek tepenin başındaki yüksek bir çam ağacının üstündeki üstü açık odacıkta idim. Üç dört gurbeti birbiri içinde ihtiyarlık bana ihtar etti. Altıncı Mektubda izah edildiği gibi, o gece; ıssız, sessiz, yalnız ağaçların hışırtılarından ve hemhemelerinden gelen hazin bir sada, bir ses; rikkatime, ihtiyarlığıma, gurbetime ziyade dokundu. İhtiyarlık bana ihtar etti ki: Gündüz nasıl şu siyah bir kabre tebeddül etti, dünya siyah kefenini giydi, öyle de: Senin ömrünün gündüzü de geceye ve dünya gündüzü de berzah gecesine ve hayatın yazı dahi ölümün kış gecesine inkılab edeceğini kalbimin kulağına söyledi. Nefsim bilmecburiye dedi: "Evet, ben vatanımdan garib olduğum gibi, bu elli sene zarfındaki ömrümde zeval bulan sevdiklerimden ayrı düştüğümden ve arkalarında onlara ağlıyarak kaldığımdan bu vatan gurbetinden daha ziyade hazin ve elîm bir gurbettir. Ve bu gece ve dağın garîbane vaziyetindeki hazin gurbetten daha ziyade hazin ve elîm bir gurbete yaklaşıyorum ki, bütün dünyadan birden müfarakat zamanı yaklaştığını ihtiyarlık bana haber veriyor." Bu gurbet gurbet içinde ve bu hüznün hüznü içindeki vaziyetten bir rica, bir nur aradım. Birden İman-ı Billâh imdada yetişti, öyle bir ünsiyet verdi ki; bulunduğum muzaaf vahşet bin defa tezâuf etse idi, yine o teselli kâfi gelirdi.

Evet, ey ihtiyar ve ihtiyareler! Madem Rahîm bir Hâlikımız var, bizim için gurbet olamaz; madem O var, bizim için herşey var; madem O var, melâikeleri de var. Öyle ise bu dünya boş değil, hâli dağlar, boş sahralar Cenab-ı Hakkın ibâdiyle doludur. Zîşuur ibadından başka, Onun nuriyle, Onun hesabıyla taşı da ağacı da birer mûnis arkadaş hükmüne geçer; lisan-ı hâl ile bizim ile konuşabilirler ve eğlendirirler. Evet bu kâinatın mevcudatı adedince ve bu büyük kitab-ı âlemin harfleri sayısınca vücuduna şehadet eden ve zîruhların medar-ı şefkat ve rahmet ve inayet olabilen cihazatı ve mat'ûmatı ve nîmetleri adedince rahmetini gösteren deliller, şahidler; bize Rahîm, Kerîm, Enîs, Vedûd olan Hâlikımızın, Sâniimizin,

--- sh:»(T:192) ↓ -----

Hâminizin dergâhını gösteriyorlar. O dergâhta en makbûl bir şefaathı, acz ve zaafdır. Ve acz ve zaafın tam zamanı da, ihtiyarlıktır. Böyle bir dergâha makbûl bir şefaathı olan ihtiyarlıktan küsmek değil, sevmek lâzımdır.

* * *

(Bediüzzaman Said Nursî'nin birkaç mektubu ve Nur Risalelerinin te'lifi zamanlarında Risale-i Nur'u el yazılarıyla neşredenlerden bazılarının fıkralarıdır)

YİRMİSEKİZİNCİ MEKTUBUN ÜÇÜNCÜ MES'ELESİNİN TETİMMESİ OLABİLİR KÜÇÜK VE HUSUSÎ BİR MEKTUPTUR

Âhret Kardeşlerim ve Çalışkan Talebelerim Husrev Efendi ve Re'fet Bey,

Sözler nâmındaki envâr-ı Kur'aniyyede üç kerâmet-i Kur'aniyyeyi hissediyorduk. Sizler dahi, gayret ve şevkinizle bir dördüncüsünü ilâve ettirdiniz. Bildiğimiz üç ise:

Birincisi: Te'lifinde fevkalâde suhûlet ve sür'attir. Hattâ beş parça olan Ondokuzuncu Mektub iki üç günde ve her günde üç dört saat zarfında -mecmuu oniki saat eder- kitapsız, dağda, bağda te'lif edildi. Otuzuncu Söz; hastalıklı bir zamanda, beş altı saatte te'lif edildi. Yirmisekizinci Söz olan Cennet bahsi bir veya iki saatte, Süleyman'ın Dere bahçesinde te'lif edildi. Ben ve Tevfik ile Süleyman, bu sür'ate hayrette kaldık. Ve hâkezâ... Te'lifinde bu kerâmet-i Kur'aniyye olduğu gibi

İkincisi: Yazmasında dahi fevkalâde bir suhûlet, bir iştiyak ve usanmamak var. Şu zamanda ruhlara, akıllara usanç veren çok esbab içinde, bu "Söz"lerden biri çıkar; birden çok yerlerde kemâl-i iştiyakla yazılmaya başlanıyor. Mühim meşgaleler içinde, onlar herşey'e tercih ediliyor. Ve hâkezâ...

Üçüncü Kerâmet-i Kur'aniyye: Bunların okunması dahi usanç vermiyor. Hususan ihtiyaç hissedilse, okundukça zevk alınıyor, usanılmıyor.

İşte siz dahi, dördüncü bir Kerâmet-i Kur'aniyye'yi isbat ettiniz. Husrev gibi, kendine tenbel diyen ve beş senedir Sözler'i işittiği

--- sh:»(T:193) ↓ -----

halde yazmaya cidden tenbellik edip başlamıyan bir kardeşimiz, bir ayda ondört kitabı güzel ve dikkatli yazması, şüphesiz dördüncü bir kerâmet-i esrâr-ı Kur'aniyyedir. Hususan Otuzüçüncü Mektub olan Otuzüç pencerelelerin kıymeti tamamen takdir edilmiş ki, gayet dikkatle ve güzel yazılmış. Evet o risale, Mârifetullah ve İman-ı Billâh için en kuvvetli ve en parlak bir risaledir. Yalnız baştaki pencereler gayet icmal ve ihtisar ile gidilmiştir; fakat gittikçe inkişaf eder; daha ziyade parlar. Zaten sâir te'lifata muhalif olarak ekser "Söz"lerin başları mücmel başlar, gittikçe genişlenir, tenevvür eder.

* * *

Yirmisekizinci Mektubun Yedinci Mes'lesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Şu mes'ele "Yedi İşâret"tir.

Evvelâ tahdîs-i ni'met sûretinde birkaç sırr-ı inâyeti izhâr eden "Yedi Sebeb"i beyan ederiz.

Birinci Sebeb: Eski Harb-i Umumîden evvel ve evâilinde, bir vâkıa-i sâdıkada görüyorum ki: Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağının altındayım. Birden o dağ, müthiş infilâk etti; dağlar gibi parçaları, dünyanın her tarafına dağıttı. O dehşet içinde baktım ki, merhum vâlidem yanımdadır. Dedim: "Ana, korkma! Cenâb-ı Hakkın emridir ; O Rahîmdir ve Hakîmdir" Birden o hâlette iken, baktım ki mühim bir Zât, bana âmirane diyor ki: "İ'caz-ı Kur'anı beyan et." Uyandım, anladım ki bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra, Kur'an etrafındaki surlar kırılacak. Doğrudan doğruya Kur'an kendi kendini müdafaa edecek. Ve Kur'ana hücum edilecek; i'câzı Onun çelik bir zırhı olacak. Ve şu i'cazın bir nev'ini şu zamanda izharına -haddimin fevkünde olarak- benim gibi bir adam namzed olacak ve namzed olduğumu anladım.

Mâdem İ'caz-ı Kur'anı bir derece beyan, Sözlerle oldu. Elbette o i'cazın hesabına geçen ve onun reşehatı ve berekâtı nev'inden

--- sh:»(T:194) ↓ -----

olan hizmetimizdeki inâyâtı izhar etmek, i'caza yardımdır ve izhar etmek gerektir.

İkinci Sebeb: Mâdem Kur'an-ı Hakîm mürşidimizdir, üstâdımızdır, imamımızdır, herbir âdabda rehberimizdir; O kendi kendini medh ediyor. Biz de O'nun dersine ittibâen, O'nun tefsirini medhedeceğiz.

Hem mâdem yazılan Sözler onun bir nevi tefsiridir ve o risalelerdeki hakaik Kur'anın malıdır ve hakikatlarıdır; ve mâdem Kur'an-

ı Hakîm ekser Sûrelerde, hususan **الر** larda **حم** lerde kendi kendini

kemâl-i haşmetle gösteriyor; kemâlâtını söylüyor; lââyık olduğu medhi kendi kendine ediyor. Elbette Sözlerde in'ikâs etmiş Kur'an-ı Hakîmin lemeât-ı i'câziyyesinden ve o hizmetin makbûliyetine alâmet olan inâyât-ı Rabbâniyyenin izharına mükellefiz. Çünkü, o üstadımız öyle eder ve öyle ders verir.

Üçüncü Sebeb: Sözler hakkında tevâzu' sûretinde demiyorum, belki bir hakikatı beyan etmek için derim ki: "Sözlerdeki hakaik ve kemalât benim değil Kur'anındır ve Kur'andan tereşşuh etmiştir." Hattâ Onuncu Söz, yüzer âyât-ı Kur'aniyyeden süzölmüş bâzı katarattır. Sâir risaleler dahi umumen öyledir. Mâdem ben öyle biliyorum ve mâdem ben fâniyim, gideceğim elbette bâkî olacak birşey ve bir eser, benimle bağlanmamak gerektir ve bağlanmamalı. Ve mâdem ehl-i dalâlet ve tuğyan, işlerine gelmiyen bir eseri, eser sahibini çürütmekle eseri çürütmek âdetleridir; elbette semâ-yı Kur'anın yıldızlarıyla bağlanan risaleler, benim gibi çok îtirâzata ve tenkidata medar olabilen ve sukut edebilen çürük bir direk ile bağlanmamalı. Hem mâdem örf-i nâsda, bir eserdeki mezâyâya, o eserin masdarı ve menba'ı zannettikleri müellifin etvarında aranılıyor ve bu örf'e göre, o hakaik-ı âliyeyi ve o cevâhir-i galiyeyi kendim gibi bir müflise ve onların binde birini kendinde gösteremiyen şahsiyetime mal etmek, hakikata karşı büyük bir haksızlık olduğu için risaleler kendi malım değil, Kur'anın malı olarak Kur'anın reşehat-ı meziyyatına mazhar olduklarını izhar etmeye mecburum. Evet, lezzetli üzüm salkımlarının hâsiyetleri, kuru çubuğunda aranılmaz! İşte ben de öyle bir kuru çubuk hükmündeyim.

Dördüncü Sebeb: Bâzan tevâzu, küfran-ı ni'meti istilzam ediyor belki küfran-ı ni'met olur. Bâzan da tahdîs-i ni'met, iftihar olur.

--- sh:»(T:195) ↓ -----

İkisi de zarardır. Bunun çâre-i yegânesi ki: -ne küfran-ı ni'met çıksın, ne de iftihar olsun- meziyyet ve kemalâtları ikrar edip fakat temellük etmiyerek, Mün'im-i Hakikinin eser-i in'âmı olarak göstermektir. Meselâ: Nasilki murassa' ve müzeyyen bir elbise-i fâhireyi biri sana giydirse ve onunla çok güzelleşsen, halk sana dese: "Mâşâallah, çok güzelsin, çok güzelleştin." Eğer sen tevazu'kârâne desen: "Hâşâ!... Ben neyim, hiç. Bu nedir, nerede güzellik!" O vakit küfran-ı ni'met olur ve hulleyi sana giydiren mahir san'atkâra karşı hürmetsizlik olur. Eğer müftehirane desen: "Evet ben çok güzelim, benim gibi güzel nerede var, benim gibi birini gösteriniz..." O vakit, mağrurane bir fahirdir.

İşte; fahirden, küfrandan kurtulmak için demeli ki: "Evet ben güzelleştim, fakat güzellik libasıdır ve dolayısıyla libası bana giydirenindir, benim değildir."

İşte bunun gibi, ben de sesim yetişse, bütün Küre-i Arz'a bağırarak derim ki: "Sözler güzeldirler, hakikattırlar, fakat benim değildirler, Kur'an-ı Kerîmin hakaikından telemmu' etmiş şualardır..."

وَمَا مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي ❀ وَ لَكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

düsturuyla derim ki:

وَمَا مَدَحْتُ الْقُرْآنَ بِكَلِمَاتِي ❀ وَ لَكِنْ مَدَحْتُ كَلِمَاتِي بِالْقُرْآنِ

yâni: "Kur'anın hakaik-ı i'câzını ben güzelleştiremedim, güzel gösteremedim; belki Kur'anın güzel hakikatları, benim tâbiratlarımı da güzelleştirdi, ulvîleştirdi." Mâdem böyledir; hakaik-ı Kur'anın güzelliği nâmına, "Sözler" nâmındaki âyinelerinin güzelliklerini ve o âyinedarlığa terettüp eden inâyât-ı İlâhiyyeyi izhar etmek, makbûl bir tahdîs-i ni'mettir.

Beşinci Sebeb: Çok zaman evvel bir ehl-i velâyetten işittim ki; o Zât, eski velilerin gaybî işâretlerinden istihraç etmiş ve kanaatı gelmiş ki: "Şark tarafından bir nur zuhûr edecek, bid'alar zulûmatını dağıtacak." Ben, böyle bir nurun zuhûruna çok intizar ettim ve ediyorum. Fakat çiçekler baharda gelir. Öyle kudsî çiçeklere zemin hazır etmek lâzım gelir. Ve anladık ki bu hizmetimizle o nuranî zatlara zemin ihzar ediyoruz. Mâdem kendimize ait değil, elbette Sözler nâmındaki nurlara ait olan inâyât-ı İlâhiyyeyi beyan

--- sh:»(T:196) ↓ -----

etmekte medar-ı fahr ve gurur olamaz; belki medâr-ı hamd ve şükür ve tahdîs-i ni'met olur.

Altıncı Sebeb: Sözlere'nin te'lifi vasıtasıyla Kur'ana hizmetimize bir mükâfat-ı âcile ve bir vasıta-i teşvik olan inâyât-ı Rabbâniyye, bir muvaffakiyettir. Muvaffakiyet ise, izhar edilir. Muvaffakiyetten geçse, olsa olsa bir ikrâm-ı İlâhî olur. İkrâm-ı İlâhî ise; izharı, bir şükür-ü mânevîdir. Ondan dahi geçse; olsa olsa, hiç ihtiyarımız karışmadan bir kerâmet-i Kur'aniyye olur. Biz, mazhar olmuşuz. Bu nevi ihtiyarsız ve habersiz gelen bir kerâmetin izharı, zararsızdır. Eğer âdi kerâmâtın fevkine çıksa, o vakit olsa olsa Kur'anın i'caz-ı mânevîsinin şu'leleri olur. Mâdem i'caz izhar edilir; elbette i'caza yardım edenin dahi izharı i'caz hesabına geçer, hiç medar-ı fahr ve gurur olamaz, belki medâr-ı hamd ve şükrandır.

Yedinci Sebeb: Nev'-i insanın yüzde sekseni ehl-i tahkik değildir ki, hakikata nüfûz etsin ve hakikatı hakikat tanıyıp kabûl etsin. Belki sûrete, hüsn-ü zanna binaen, makbûl ve mütemed insanlardan işittikleri mesâili, taklîden kabûl ederler. Hattâ kuvvetli bir hakikatı, zayıf bir adamın elinde zayıf görür; ve kıymetsiz bir mes'eleyi kıymetdar bir adamın elinde görse, kıymetdar telâkki eder. İşte ona binaen, benim gibi zayıf ve kıymetsiz bir bîcârenin elindeki hakaik-ı imaniyye ve Kur'aniyyenin kıymetini, ekser nâsın nokta-i nazarında düşürmemek için bilmeceburiye ilân ediyorum ki: İhtiyarımız ve haberimiz olmadan, birisi bizi istihdam ediyor; biz bilmiyerek, bizi mühim işlerde çalıştırıyor. Delilimiz de şudur ki: Şuurumuz ve ihtiyarımızdan hariç bir kısım inâyâta ve teshilâta mazhar oluyoruz. Öyle ise, o inayetleri bağırarak ilân etmeye mecburuz.

İşte geçmiş "Yedi Esbab"a binaen, küllî birkaç inâyat-i Rabbâniyyeye işâret edeceğiz.

Birinci İşâret: Yirmisekizinci Mektubun Sekizinci Mes'elesinin Birinci Nüktesinde beyan edilmiştir ki, "tevâfukat"tır. Ezcümle: Mu'cizat-ı Ahmediyye Mektubatında, Üçüncü İşâretinden tâ Onsekizinci İşâretine kadar altmış sahife; habersiz, bilmiyerek, bir müstensihin nüshasında, iki sahife müstesna olmak üzere mütebakî bütün sahilelerde - kemâl-i müvâzenetle- ikiyüzden ziyade "Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm" kelimeleri birbirine bakıyorlar. Kim insaf ile iki sahifeye dikkat etse, tesadüf olmadığını tasdik edecek.

--- sh:»(T:197) ↓ -----

Halbuki tesadüf, olsa olsa bir sahifede kesretli emsâl kelimeleri bulunsa, yarı yarıya tevâfuk olur; ancak bir iki sahifede tamamen tevâfuk edebilir. O halde böyle umum sahifelerde Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm kelimesi; iki olsun, üç olsun, dört olsun veya daha ziyade olsun, kemal-i mîzan ile birbirinin yüzüne baksa; elbette tesadüf olması mümkün değildir. Hem sekiz ayrı ayrı müstensihin bozmadığı bir tevafukun, kuvvetli bir işâret-i gaybiyye içinde olduğunu gösterir. Nasılki ehl-i belâğatın kitaplarında, belâğatın derecatı bulunduğu halde, Kur'an-ı Hakîmdeki belâğat, derece-i i'caza çıkmış. Kimsenin haddi değil ki ona yetişsin. Öyle de: Mu'cizat-ı Ahmediyyenin bir âyinesi olan Ondokuzuncu Mektub ve mu'cizat-ı Kur'aniyyenin bir tercümanı olan Yirmibeşinci Söz ve Kur'anın bir nevi tefsiri olan Risale-i Nur eczalarında tevafukat, umum kitapların fevkünde bir derece-i garabet gösteriyor. Ve ondan anlaşılıyor ki: Mu'cizat-ı Kur'aniyye ve mu'cizat-ı Ahmediyye'nin bir nevi kerâmetidir ki, o âyinelerde tecelli ve temessül ediyor.

İkinci İşâret: Hizmet-i Kur'aniyye'ye ait inâyât-ı Rabbaniiyyenin ikincisi şudur ki: Cenâb-ı Hak, benim gibi kalemsiz, yarım ümmî, diyar-ı gurbette, kimsesiz, ihtilâttan men'edilmiş bir tarzda; kuvvetli, ciddî, samimî, gayyûr, fedakâr ve kalemleri birer elmas kılıncı olan kardeşleri bana muavin ihsan etti. Zaif ve âciz omuzuma çok ağır gelen vazife-i Kur'aniyyeyi, o kuvvetli omuzlara bindirdi, kemâl-i kereminden yükümü hafifletti. O mübarek cemaat ise; Hulûsî'nin tâbiriyle, telsiz telgrafın ahizeleri hükmünde ve Sabrinin tâbiriyle, nur fabrikasının elektriklerini yetiştiren makineler hükmünde ayrı ayrı meziyetleri ve kıymetdar muhtelif hâsiyetleriyle beraber, yine Sabrinin tâbiriyle bir tevafukat-ı gaybiyye nev'inden olarak, şevk ve sa'y ü gayret ve ciddiyette birbirine benzer bir sûrette, esrâr-ı Kur'aniyyeyi envâr-ı îmaniyyeyi etrafa neşretmeleri ve her yere eriştirmeleri; ve şu zamanda (yâni hurufat değişmiş, matbaa yok, herkes envar-ı îmaniyyeye muhtaç olduğu bir zamanda) ve fütur verecek ve şevki kıracak çok esbab varken bunların fütursuz, kemâl-i şevk ve gayretle bu hizmetleri, doğrudan doğruya bir kerâmet-i Kur'aniyye ve zâhir bir inâyet-i İlâhiyyedir.

Evet, velâyetin kerâmeti olduğu gibi, niyet-i hâlisenin dahi kerâmeti vardır; samimiyetin dahi kerâmeti vardır... Bâhusus, Lillâh için olan bir uhuvvet dairesindeki kardeşlerin içinde, ciddî, samimî

--- sh:»(T:198) ↓ -----

tesanüdün çok kerâmetleri olabilir. Hattâ şöyle bir cemaatin şahs-ı mânevîsi, bir veliyy-i kâmil hükmüne geçebilir, inâyâta mazhar olur.

İşte ey kardeşlerim ve ey hizmet-i Kur'anda arkadaşlarım! Bir kal'ayı fetheden bir bölüğün çavuşuna bütün şerefi ve bütün ganimeti vermek nasıl zulümdür, bir hatâdır; öyle de: Şahs-ı mânevînin kuvvetiyle ve kalemlerinizi ile hâsıl olan fütuhattaki inâyâtı benim gibi bir bîçâreye veremezsiniz!... Elbette böyle mübarek bir cemâatte, tevâfukat-ı gaybiyeden daha ziyade kuvvetli bir işâret-i gaybiyye var ve ben görüyorum; fakat herkese ve umuma gösteremiyorum.

Üçüncü İşâret: Risale-i Nur eczaları, bütün mühim hakaik-ı îmaniyye ve Kur'anîyyeyi hattâ en muannide karşı dahi parlak bir sûrette isbatı, çok kuvvetli bir işâret-i gaybiyye ve bir inâyet-i İlâhiyyedir. Çünkü: Hakaik-ı îmaniyye ve Kur'anîyye içinde öyleleri var ki, en büyük bir dâhî telâkki edilen İbn-i Sîna, fehminde aczini îtiraf etmiş, "Akıl buna yol bulamaz..." demiş. Onuncu Söz Risalesi, o zâtın dehasiyle yetişemediği hakaikî avamlara da, çocuklara da bildiriyor.

Hem meselâ: Sırr-ı Kader ve cüz-ü ihtiyârînin halli için, koca Sa'd-ı Teftazanî gibi bir allâme, kırk elli sahifede - meşhur Mukaddemat-ı İsnâ Aşer nâmiyle "Telvih" nâm kitabında - ancak hallettiği ve ancak havassa bildirdiği aynı mesâil, Kadere dâir olan Yirmialtıncı Sözde, İkinci Mebhasın iki sahifesinde tamamıyla, hem herkese bildirecek bir tarzda beyanı, eser-i inâyet olmazsa nedir?

Hem bütün ukûlü hayrette bırakan ve hiçbir felsefenin eliyle keşfedilemeyen ve sırr-ı hilkat-i âlem ve tılsım-ı kâinat denilen ve Kur'an-ı Azîmüşşanın i'caziyle keşfedilen o tılsım-ı müşkil-küşâ ve o muammayı hayret-nüma, Yirmidördüncü Mektub ve Yirmidokuzuncu Sözün âhirindeki remizli nüktede ve Otuzuncu Söz'ün tahavvülât-ı zerrâtın altı adet hikmetinde keşfedilmiştir. Kâinattaki faaliyet-i hayret-nümânın tılsımını ve hilkat-i kâinatın ve âkıbetinin muammasını ve tahavvülât-ı zerrattaki harekâtın sırr-ı hikmetini keşf ve beyan etmişlerdir; meydandadır, bakılabilir.

Hem sırr-ı Ehadiyyet ile, şeriksiz Vahdet-i Rububiyyeti, hem nihayetsiz kurbîyet-i İlâhiyye ile, nihayetsiz bu'diyyetimiz olan hayretengiz

--- sh:»(T:199) ↓ -----

hakikatları kemâl-i vuzuh ile Onaltıncı Söz ve Otuzikinci Söz beyan ettikleri gibi kudret-i İlâhiyye'ye nisbeten zerrat ve seyyarat müsavi olduğunu ve haşr-i a'zamda umum zîruhun ihyâsı, bir nefsin ihyâsı kadar o kudrete kolay olduğunu; ve şirkin, hilkat-ı kâinata müdahalesi imtina' derecesinde akıldan uzak olduğunu kemâl-i vuzuh ile gösteren Yirminci Mektubdaki

وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

kelimesi beyanında ve üç temsili hâvi onun zeyli, şu azîm sırr-ı vahdeti keşfetmiştir.

Hem hakaik-ı îmaniyye ve Kur'aniyyede öyle bir genişlik var ki, en büyük zekâ-i beşerî ihâta edemediği halde; benim gibi zihni müşevveş, vaziyeti perişan, müracaat edilecek kitab yokken sıkıntılı ve sür'atle yazan bir adamda o hakaikın ekseriyet-i mutlakası dekaikıyla zuhuru; doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîmin i'caz-ı mânevîsinin eseri ve inâyet-i Rabbâniyyenin bir cilvesi ve kuvvetli bir işâret-i gaybiyyedir.

Dördüncü İşâret: Elli, altmış risaleler öyle bir tarzda ihsan edilmiş ki; değil benim gibi az düşünen ve zuhurata tebaiyet eden ve tedkike vakit bulamıyan bir insanın, belki büyük zekâlardan mürekkep bir ehl-i tedkikin sa'y ve gayretiyle yapılmıyan bir tarzda te'lifleri, doğrudan doğruya bir eser-i inâyet olduklarını gösteriyor. Çünkü: Bütün bu risalelerde bütün derin hakaik, temsilât vasıtasıyla, en âmi ve ümmî olanlara kadar ders veriliyor. Halbuki o hakaikın çoğunu, büyük âlimler, tefhim edilmez deyip; değil avâma, belki havassa da bildiremiyorlar.

İşte en uzak hakikatları, en yakın bir tarzda, en âmi bir adama ders verecek derecede, benim gibi türkçesi az, sözleri muğlâk, çoğu anlaşılmaz ve zâhir hakikatları dahi müşkilleştiriyor diye eskidenberi iştihar bulmuş ve eski eserleri o su'-i iştiharı tasdik etmiş bir şahsın elinde bu hârîka teshilât ve suhulet-i beyan; elbette bilâşüphe bir eser-i inâyettir ve onun hüneri olamaz ve Kur'an-ı Kerîm'in i'caz-ı mânevîsinin bir cilvesidir ve temsilât-ı Kur'aniyyenin bir temessülüdür ve in'ikâsıdır.

Beşinci İşâret: Risaleler, umumiyetle pekçok intişar ettiği halde; en büyük âlimden tut, tâ en âmi adama kadar ve ehl-i kalb

--- sh:»(T:200) ↓ -----

büyük bir veliden tut, tâ en muannid dinsiz bir feylesofa kadar olan tabakat-ı nâs ve tâifeler o risaleleri gördükleri ve okudukları ve bir kısmı tokatlarını yedikleri halde tenkid edilmemesi ve her tâife derecesine göre istifade etmesi, doğrudan doğruya bir eser-i inâyet-i Rabbâniyye ve bir kerâmet-i Kur'aniyye olduğu gibi; çok tedkikat ve taharriyatın neticesiyle ancak husûl bulan o çeşit risaleler, fevkalâde bir sür'atle, hem idrâkimi ve fikrimi müşevveş eden sıkıntılı inkıbaz vakitlerinde yazılması dahi bir eser-i inâyet ve bir ikrâm-ı Rabbânîdir.

Evet, ekser kardeşlerim ve yanımdaki umum arkadaşlarım ve müstensihler biliyorlar ki; Ondokuzuncu Mektubun beş parçası birkaç gün zarfında hergün iki üç saatte ve mecmuu oniki saatte hiçbir kitaba müracaat edilmeden yazılması hattâ en mühim bir parça ve o parçada lâfz-ı Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm kelimesinde zâhir bir hâtem-i Nübüvveti gösteren Dördüncü Cüz; üç-dört saatte, dağda, yağmur altında ezber yazılmış. Ve Otuzuncu Söz gibi mühim ve dakik bir risale, altı saat içinde bir bağda yazılmış. Ve Yirmisekizinci Söz, Süleyman'ın bahçesinde, bir, nihayet iki saat içinde yazılması gibi, ekser risaleler böyle olması; ve eskidenberi sıkıntılı ve münkabız olduğum zaman, en zâhir hakikatları dahi beyan edemediğimi belki bilemediğimi yakın dostlarım biliyorlar. Hususan o sıkıntıya hastalık da ilâve edilse, daha ziyade beni dersten, te'liften men'etmekle beraber en mühim Sözler ve risaleler, en sıkıntılı ve hastalıklı zamanımda, en sür'atli bir tarzda yazılması; doğrudan doğruya bir inâyet-i İlâhiyye ve bir ikram-ı Rabbânî ve bir kerâmet-i Kur'aniyye olmazsa nedir?

Hem, hangi kitap olursa olsun (böyle hakaik-ı İlâhiyyeden ve İmâniyyeden bahsetmiş ise) -alâ külli hâl- bir kısım mesâili, bir kısım insanlara zarar verir.. ve zarar verdikleri için, her mes'ele herkese neşredilmemiş. Halbuki şu risaleler ise; şimdiye kadar hiç kimsede, - çoklardan sorduğum halde- sû'-i te'sir ve aksülâmel ve tahdiş-i ezhan gibi bir zarar vermedikleri, doğrudan doğruya bir işâret-i gaybiyye ve bir inâyet-i Rabbâniyye olduğu bizce muhakkaktır.

Altıncı İşâret: Şimdi bence kat'iyet peyda etmiştir ki; ekser hayatım, ihtiyar ve iktidarımın şuur ve tedbirimin haricinde öyle bir

--- sh:»(T:201) ↓ -----

tarzda geçmiş ve öyle garib bir sûrette ona cereyan verilmiş, tâ Kur'an-ı Hakîme hizmet edecek olan bu nevi risaleleri netice versin. Âdetâ bütün hayat-ı ilmiyyem, mukaddemât-ı ihzariyye hükmüne geçmiş. Ve Sözlere ile i'caz-ı Kur'anın izharı, onun neticesi olacak bir sûrette olmuştur. Hattâ şu yedi sene nefyimde ve gurbetimde ve sebebsiz ve arzumun hilâfında tecerrüdüm: ve meşrebime muhalif yalnız bir köyde imrar-ı hayat etmekliğim; ve eskidenberi ülfet ettiğim hayat-ı içtimaiyyenin çok rabitalarından ve kaidelerinden nefret edip terketmekliğim; doğrudan doğruya bu hizmet-i Kur'aniyyeyi hâlis, sâfi bir sûrette yaptırmak için bu vaziyet verildiğine şüphem kalmamıştır. Hattâ çok def'a bana verilen sıkıntı ve zulmen bana karşı olan tazyikat perdesi altında, bir dest-i inâyet tarafından, merhametkârane, Kur'anın esrarına hasr-ı fikr ettirmek ve nazarı dağıtmamak için yapılmıştır kanaatindeyim. Hattâ eskiden mütalâaya çok müştak olduğum halde, bütün bütün sair kitapların mütalâasından bir men', bir mücanebet ruhuma verilmişti. Böyle gurbette medâr-ı teselli ve ünsiyet olan mütalâyayı bana terkettiren, anladım ki, doğrudan doğruya âyât-ı Kur'aniyyenin üstad-ı mutlak olmaları içindir.

Hem yazılan eserler, risaleler -ekseriyet-i mutlakası- hariçten hiçbir sebep gelmiyerek, ruhumdan tevellüd eden bir hâcete binaen, âni ve def'î olarak ihsan edilmiş. Sonra bâzı dostlarıma gösterdiğim vakit demişler: "Şu zamanın yaralarına devadır." İntişar ettikten sonra ekser kardeşlerimden anladım ki, tam şu zamandaki ihtiyaca muvafık ve derde lââyık bir ilâç hükmüne geçiyor.

İşte ihtiyar ve şuurumun dairesi haricinde, mezkûr hâletler ve sergüzeşt-i hayatım ve ulûmların enva'larındaki hilâf-ı âdet ihtiyarsız tettebbuatım, böyle bir netice-i kudsiyyeye müncer olmak için, kuvvetli bir inâyet-i İlâhiyye ve bir ikrâm-ı Rabbânî olduğuna bende şüphe bırakmamıştır.

Yedinci İşâret: Bu hizmetimiz zamanında, beş-altı sene zarfında, bilâmübalâğa yüz eser-i ikrâm-ı İlâhî ve inâyet-i Rabbâniyye ve kerâmet-i Kur'aniyyeyi gözümüzle gördük. Bir kısmını, Onaltıncı Mektubda işâret ettik; bir kısmını, Yirmialtıncı Mektubun Dördüncü Mebhasının mesâil-i müteferrikasında bir kısmını, Yirmisekizinci Mektubun Üçüncü Mes'elesinde beyan ettik. Benim yakın arkadaşlarım bunu biliyorlar. Dâimî arkadaşım Süleyman Efendi

--- sh:»(T:202) ↓ -----

çoklarını biliyor. Hususan, Sözlere'in ve risalelerin neşrinde ve tashihatında ve yerlerine yerleştirmekte ve tesvid ve tebyûzinde, fevkalme'mûl kerametkârâne bir teshilâta mazhar oluyoruz; kerâmet-i Kur'aniyye olduğuna şüphemiz kalmıyor. Bunun misâlleri yüzlerdir.

Hem maîşet hususunda o kadar şefkatle besleniyoruz ki; en küçük bir arzu-yu kalbimizi, bizi istihdam eden sâhib-i inâyet tatmin etmek için fevkalme'mul bir sûrette ihsan ediyor. Ve hâkezâ... İşte bu hal, gayet kuvvetli bir işâret-i gaybiyyedir ki, biz istihdam olunuyoruz; hem rızâ dairesinde, hem inâyet altında bize hizmet-i Kur'aniyye yaptırılıyor.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً
تَكُونُ لَكَ رِضَاءً وَ لِحَقِّهِ آدَاءً
وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا آمِينَ

--- sh:»(T:203) ↓ -----

Mahrem bir suale cevaptır

Şu sırr-ı inâyet, eskiden mahremce yazılmış. Ondördüncü Söz'ün âhirine ilhak edilmişti; her nasılsa ekser müstensihler unutup yazmamışlardı; demek münasip ve lââyık mevki burası imiş ki, gizli kalmış.

Benden suâl ediyorsun: "Neden senin Kur'andan yazdığın Sözlerde bir kuvvet, bir te'sir var ki, müfessirlerin ve âriflerin sözlerinde nâdiren bulunur. Bâzan bir satırda, bir sahife kadar kuvvet var; bir sahifede, bir kitab kadar te'sir bulunuyor?..."

Elcevap: Şeref, i'caz-ı Kur'ana ait olduğundan ve bana ait olmadığından, bilâperva derim: "Ekseriyet îtibariyle öyledir." Çünkü:

Yazılan Sözler tasavvur değil, tasdikdir; teslim değil, îmandır; mârifet değil, şهادettir, şuhuddur; taklid değil, tahkikdir; iltizam değil, iz'andır; tasavvuf değil, hakikattır; dâva değil, dâva içinde bürhandır. Şu sırrın hikmeti budur ki:

Eski zamanda esasât-ı îmanîyye mahfuzdu, teslim kavî idi. Teferruatta, âriflerin mârifetleri delilsiz de olsa beyanatları makbûl idi; kâfi idi. Fakat şu zamanda dalâlet-i fenniyye, elini, esâsâta ve erkâna uzatmış olduğundan, her derde lââyık devâyı ihsan eden Hakîm-i Rahîm olan Zât-ı Zülcelâl, Kur'an-ı Kerîmin en parlak mazhar-ı i'cazından olan temsilâtından bir şu'lesini; acz ve zaafıma, fakr ve ihtiyacıma merhameten, hizmet-i Kur'ana ait yazılarıma ihsan etti. Felillâhil hamd, sırr-ı temsil dürbiniyle, en uzak hakikatlar gayet yakın gösterildi. Hem sırr-ı temsil cihetül-vahtetiyle, en dağınık mes'eleler toplattırıldı. Hem sırr-ı temsil merdiveniyle, en yüksek hakaika kolaylıkla yetiştirildi. Hem sırr-ı temsil penceresiyle, hakaik-ı gaybiyyeye, esâsât-ı İslâmiyyeye şuhuda yakın bir yakîn-i îmanîyye hâsıl oldu. Akıl ile beraber vehim ve hayâl, hattâ nefis ve hevâ teslim mecbur olduğu gibi, şeytan dahi teslim-i silâha mecbur oldu.

Elhâsıl: Yazılarımda ne kadar güzellik ve te'sir bulunsa, ancak temsilât-ı Kur'aniyyenin lemeâtındandır. Benim hissem, yalnız şiddet-i ihtiyacımla talebdir ve gayet aczimle tazarrumdur. Derd benimdir, devâ Kur'anındır.

--- sh:»(T:204) ↓ -----

Yedinci Mes'elenin Hâtimesidir

Sekiz inâyet-i İlâhiyye sûretinde gelen işârât-ı gaybiyyeye dair gelen veya gelmek ihtimâli olan evhâmı izâle etmek ve bir sırr-ı azim-i inâyeti beyan etmeye dairdir. Şu Hâtime "Dört Nükte"dir.

Birinci Nükte: Yirmisekizinci Mektubun Yedinci Mes'elesinde, yedi sekiz küllî ve mânevî inâyât-ı İlâhiyyeden hissettiğimiz bir işâret-i gaybiyyeyi, "Sekizinci İnâyet" nâmiyle "tevfukat" tâbiri altındaki nakışda o işârâtın cilvesini gördüğümüzü iddia etmiştik. Ve iddia ediyoruz ki; bu yedi-sekiz küllî inâyâtlar o derece kuvvetli ve kat'îdirler ki, herbirisi tek başıyla o işârât-ı gaybiyyeyi isbat eder. -Farz-ı muhal olarak- bir kısmı zaif görülse hattâ inkâr edilse, o işârât-ı gaybiyyenin kat'iyetine hâlel vermez. O sekiz inâyâtı inkâr edemiyen, o işârâtı, inkâr edemez. Fakat tabakat-ı nâs muhtelif olduğu, hem kesretli tabaka olan tabaka-i avam gözüne daha ziyade îtimad ettiği için, o sekiz inâyâtın içinde en kuvvetlisi değil, belki en zâhirîsi tevfukat olduğundan; -çendan ötekiler daha kuvvetli, fakat bu daha umumî olduğu için- ona gelen evhamı def'etmek maksadiyle, bir muvazene nev'inden; bir hakikatı beyan etmeye mecbur kaldım. Şöyle ki:

O zâhirî inâyet hakkında demiştik: Yazdığımız risalelerde Kur'an kelimesi ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm kelimesinde öyle bir derece tevfukat görünüyor ki, hiçbir şüphe bırakmıyor ki, bir kasd ile tanzim edilip, müvazi bir vaziyet verilir. Kasd ve irade ise, bizlerin olmadığına delilimiz: Üç-dört sene sonra muttali' olduğumuzdur. Öyle ise, bu kasd ve irâde bir inâyet eseri olarak gaybîdir. Sırf i'caz-ı Kur'an ve mu'cizat-ı Ahmediyyeyi te'yid sûretinde ve iki kelimedede tevfuk sûretinde o garib vaziyet verilmiştir. Bu iki kelimenin mübarekiyeti, i'caz-ı Kur'an ve mu'cizat-ı Ahmediyyeye bir hâtem-i tasdik olmakla beraber; sair misil kelimeleri dahi, ekseriyet-i azîme ile tevfuka mazhar etmişler; fakat onlar, birer sahifeye mahsus; şu iki kelime, bir iki risalenin umumunda ve ekser risalelerde görünüyor. -Fakat mükerrer demişiz- Bu tevfukun aslı sâir kitaplarda da çok bulunabilir; amma, kasd ve irâde-i âliyeyi gösterecek bu derece garâbette değildir: Şimdi bu dâvamızı çürütmek kabil olmadığı halde zâhir nazarlarda çürümüş gibi görmekte, bir iki cihet olabilir.

--- sh:»(T:205) ↓ -----

Birisi: Sizler, düşünüp, öyle bir tevafuku rast getirmişsiniz diyebilirler... Böyle bir şey yapmak kasd ile olsa, rahat ve kolay bir şeydir. Buna karşı deriz ki: Bir dâvada iki şâhid-i sâdık kâfidir. Bu dâvamızdaki kasd ve irâdemiz taallûk etmiyerek, üç-dört sene sonra muttali' olduğumuza yüz şâhid-i sâdık bulunabilir. Bu münasebetle bir nokta söyleyeceğim. Bu kerâmet-i i'caziyye, Kur'an-ı Hakîm belâgat cihetinde derece-i i'cazda olduğu nev'inden değildir. Çünkü: İ'caz-ı Kur'anda, kudret-i beşer o yolda giderek, o dereceye yetişemiyor. Şu kerâmet-i i'caziyye ise, kudret-i beşerle olamıyor; kudret, o işe karışmıyor. (Hâşiye).

Üçüncü Nükte: İşâret-i hâssa, işâret-i âmme münasebetiyle bir sırr-ı dakik-ı Rububiyet ve Rahmâniyyete işâret edeceğiz.

Bir kardeşimin güzel bir sözü var. O sözü, bu mes'eleye mevzu edeceğim. Sözü de şudur ki: Bir gün güzel bir tevafukatı ona gösterdim. Dedi: "Güzel, zâten her hakikat güzeldir; fakat bu Sözlerdeki tevafukat ve muvaffakiyet daha güzeldir." Ben de dedim: "Evet, herşey ya hakikaten güzeldir, ya bizzat güzeldir veya neticeleri îtibariyle güzeldir." Ve bu güzellik, rububiyet-i âmmeye ve şümûl-ü rahmete ve tecelli-i âmmeye bakar. Dediğin gibi, bu muvaffakiyetteki işâret-i gaybiyye daha güzeldir. Çünkü bu, rahmet-i hâssaya ve rububiyet-i hâssaya ve tecelli-i hâssaya bakar bir sûrettedir. Bunu bir temsil ile fehme takrib edeceğiz. Şöyle ki:

Bir pâdişahın umumî saltanatı ve kanunu ile merhamet-i şâhânesi, umum efrad-ı millete teşmil edilebilir. Her ferd doğrudan doğruya o pâdişahın lûtfuna, saltanatına mazhardır. O sûret-i umumiyyede, efradın çok münasebat-ı hususiyesi vardır.

İkinci cihet, pâdişahın ihsânât-ı hususiyesidir ve evâmir-i hâssasıdır ki; umumî kanunun fevkünde, bir ferde ihsan eder, iltifat eder, emir verir.

(Hâşiye): Ondokuzuncu Mektubun Onsekizinci İşâretinde; bir nüshada, bir sahifede dokuz Kur'an tevâfuk sûretinde bulunduğu halde birbirine hat çekdik, mecmuunda Muhammed lâfzı çıktı. O sahifenin mukabilindeki sahifede sekiz Kur'an tevâfukla beraber, mecmuunda Lâfzullah çıktı. Tevâfukatta böyle bedi' şeyler çok var. Bu hâşiyenin meâlini gözümüzle gördük.

Bekir, Tevfik, Süleyman, Galib, Saîd.

--- sh:»(T:206) ↓ -----

İşte bu temsil gibi, Zât-ı Vâcibül-Vücut ve Hâlik-ı Hakîm ve Rahîm'in umumî Rubûbiyet ve şümûl-ü rahmeti noktasında herşey hissedardır; her şey'in hissesine isabet eden cihette hususî onunla münasebetdardır. Hem kudret ve irâde ve ilm-i muhîtiyle her şey'e tasarrufatı, her şey'in en cüz'î işlerine müdahalesi, Rububiyeti vardır. Herşey, her şe'ninde O'na muhtaçtır. O'nun ilim ve hikmetiyle işleri görülür, tanzim edilir. Ne tabiatın haddi var ki, o daire-i tasarruf-u Rububiyetinde saklansın ve te'sir sâhibi olup müdahale etsin; ve ne de tesadüfün hakkı var ki, o hassas mîzan-ı hikmet dairesindeki işlerine karışsın. Risalelerde -yirmi yerde- kat'î hüccetlerle tesadüfü ve tabiatı nefyetmişiz ve Kur'an kılıncıyla îdam etmişiz; müdahalelerini muhal göstermişiz. Fakat, Rububiyet-i âmmedeki daire-i esbab-ı zâhiriyyede, ehl-i gafletin nazarında, hikmeti ve sebebi bilinmiyen işlerde, tesadüf nâmını vermişler. Ve hikmetleri ihâta edilmiyen bâzı ef'âl-i İlâhiyyenin kanunlarını (tabiat perdesi altında gizlenmiş) görememişler, tabiata müracaat etmişler. İkincisi; hususî Rububiyetidir ve has iltifat ve imdâd-ı Rahmânîsidir ki, umumî kanunların tazyikatı altında tahammül edemiyen ferdlerin imdâdına Rahmân-ür-Rahîm isimleri imdâda yetişirler, hususî bir sûrette muavenet ederler, o tazyikattan kurtarırlar. Onun için her zîhayat, hususan insan, her anda ondan istimdat eder ve meded alabilir.

İşte bu hususî Rububiyetindeki ihsânâtı, ehl-i gaflete karşı da tesadüf altına gizlenmez ve tabiata havâle edilmez.

İşte bu sırra binaendir ki, i'caz-ı Kur'an ve i'caz-ı Ahmediyyedeki işârât-ı gaybiyyeyi, hususî bir işâret telâkki ve îtikad etmişiz. Ve bir imdâd-ı hususî ve muannidlere karşı kendini gösterecek bir inâyet-i hâssa olduğunu yakîn ettik. Ve sırf lillâh için ilân ettik. Kusur etmişsek Allah afvetsin, âmin...

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

--- sh:»(T:207) ↓ -----

Kardeşlerim,

Size, üstad ve talebeler ve ders arkadaşları içinde faide verecek bir fikrimi beyan edeceğim. Şöyle ki :

Sizler -haddimin fevkinde- bir cihette talebemsiniz.. ve bir cihette ders arkadaşlarımsınız.. ve bir cihette muîn ve müşavirlerimsiniz.

Aziz kardeşlerim, üstâdınız lâyuhtî değil; onu hatâsız zannetmek hatâdır. Bir bahçede çürük bir elma bulunmakla, bahçeye zarar vermez; bir hazinede silik para bulunmakla, hazineyi kıymetten düşürmez. Hasenenin on sayılmasıyla, seyyienin bir sayılmak sırrıyla, insâf odur ki; bir seyyie, bir hatâ görünse de, sâir hasenata karşı kalbi bulandırıp i'tiraz etmemektir. Hakâika dair mesâilde, külliyatları ve bazan da tafsilâtları sünûhât-ı ilhâmiye nev'inden olduğundan; hemen umumiyetle şübhesizdir, kat'îdir.

Biliniz, kardeşlerim ve ders arkadaşlarım! Benim hatâmı gördüğünüz vakit serbestçe bana söylemeniz mesrur olacağım. Hattâ başıma vursanız, Allah râzı olsun diyeceğim. Hakkın hâtırını muhafaza için, başka hatırlara bakılmaz. Nefs-i emmârenin enâniyeti hesabına, Hakkın hâtırı olan; bilmediğimiz bir hakikatı müdafaa değil, "Alerre's vel'ayn" kabul ederim.

Bilirsiniz ki, şu zamanda, şu vazife-i îmaniye çok mühimdir; benim gibi zaif, fikri çok cihetlerle inkısam etmiş bir bîçâreye yükletmemeli; elden geldiği kadar yardım etmeli.

Cenâb-ı Hakk, kemâl-i rahmetinden, iki senedir ciddî hakâika nisbeten; yemişler, fâkiheler nev'inden tevâfukat-ı latîfe ile ezhânımızı taltif etti, zihnimizi neş'elendirdi. Kemâl-i merhametinden, o tevâfukat-ı latîfe meyveleriyle ciddî bir hakikat-ı Kur'âniyeye zihnimizi sevk etti ve ruhumuza, o meyveleri gıda ve kut yaptı. Hurma gibi hem fâkihe, hem kut oldu. Hem hakikat, hem zînet ve meziyyet birleşti.

Kardeşlerim, bu zamanda, dalâlet ve gaflete karşı pek çok mânevî kuvvete muhtacız. Maatteessüf, ben şahsım itibariyle çok zaif ve müflisim. Hârîka kerametim yok ki bu hakâiki onunla isbat edeyim. Ve kudsî bir himmetim yok ki onunla kulûbu celb edeyim. Ulvî bir deham yok ki onunla ukûlü teshir edeyim. Belki, Kur'ân-ı

--- sh:»(T:208) ↓ -----

Hakîm'in dergâhında bir dilenci hâdim hükmündeyim. Bu muannid ehl-i dalâletin inadını kırmak ve insâfa getirmek için Kur'ân-ı Hakîm'in esrârından bazan istimdad ederim. Kerâmat-ı Kur'âniye olarak, tevâfukatta bir ikrâm-ı İlâhî hissettim, iki elimle sarıldım. Evet Kur'ân'dan tereşşuh eden "İşârâtül-İ'câz" ve "Risâle-i Haşir"de kat'î bir işâret hissettim. Emsalleri bulunsun bulunmasın, bence bir kerâmet-i Kur'âniye'dir.

* * *

Aziz sıddık çalışkan kardeşim,

Senin gördüğün vazife-i Kur'âniyenin hepsi mübarektir. Cenâb-ı Hak sizi muvaffak etsin, fütur vermesin, şevkinizi arttırsın. Uhuvvet için bir düstur beyan edeceğim. O düsturu cidden nazara almalısınız. Hayat, vahdet ve ittihadın neticesidir. İmtizackârâne ittihad gittiği vakit, manevî hayat da gider.

وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ

işâret ettiği gibi, tesanüd bozulsa cemâatın tadı kaçır.

Bilirsiniz ki; üç elif ayrı ayrı yazılsa, kıymeti üçtür; tesanüd-ü adedî ile yazılsa, yüz onbir kıymetinde olduğu gibi, sizin gibi üç-dört hâdim-i Hak, ayrı ayrı ve taksîmül-a'mâl olmamak cihetiyle hareket etseler; kuvvetleri üç-dört adam kadardır. Eğer hakikî bir uhuvvetle, birbirinin faziletleriyle iftihar edecek bir tesanüdle, birbirinin aynı olmak derecede bir tefâni sırrıyla hareket etseler; o dört adam, dört yüz adam kuvvetinin kıymetindedirler. Sizler, koca Isparta'yı değil, belki büyük bir memleketi tenvir edecek elektriklerin makinistleri hükmündesiniz... Makinenin çarkları birbirine muavenete mecburdur. Birbirini kıskanmak değil, belki bilâkis birbirinin fazla kuvvetinden memnun olurlar. Şuurlu farz ettiğimiz bir çark, daha kuvvetli bir çarkı görse memnun olur; çünkü vazifesini tahfif ediyor. Hak ve hakikatın, Kur'ân ve îmanın hizmeti olan büyük bir hazine-i âliyeyi omuzlarında taşıyan zatlar; kuvvetli omuzlar altına girdikçe iftihar eder, minnettar olur, şükreder. Sakın birbirinize tenkid kapısını açmayınız. Tenkid edilecek, kardeşlerinizden hariç dairelerde çok var. Ben nasıl meziyetinizle iftihar ediyorum;

--- sh:»(T:209) ↓ -----

o meziyetlerden ben mahrum kaldıkça, sizde bulunduğundan memnun oluyorum; kendimindir telâkkî ediyorum. Siz de üstadınızın nazariyle birbirinize bakmalısınız.. âdeta her biriniz, ötekinin faziletlerine nâşir olunuz.

Said Nursî

* * *

Sevgili ve Muhterem Üstadım,

"Söz"lerinizin, yani risalelerinizin herbiri, birer deva-yı azîmdir. "Söz"lerinizden, pek çok feyz alıyorum. O kadar ki, okudukça tekrar etmeyi istiyorum. Ve tekrarında duyduğum İlâhî bir zevki târif edemeyeceğim. Bugün "Söz"lerinizden değil hepsini, bir tanesini alan insafla okursa hakkı teslim; ve münkir ise, gittiği yolu terke; fâsık ise, tevbeye mecbur olacağına kat'iyen ümitvârim...

Husrev

* * *

Nur Risalelerine çok müştak ve onların mütalâasından intibaha gelen bir doktora yazılan mektubdur:

Merhaba, ey kendi hastalığını teşhis edebilen bahtiyar doktor, samimî ve aziz dostum!

Senin hararetli mektubunun gösterdiği intibah-ı ruhî, şâyân-ı tebriktir.

Biliniz ki, mevcudat içinde en kıymettar, hayattır; ve vazifeler içinde en kıymettar, hayata hizmettir; ve hidemat-ı hayatiye içinde en kıymettar, hayat-ı fâniyenin hayat-ı bâkîyeye inkılâb etmesi için sa'y etmektir. Şu hayatın bütün kıymeti ve ehemmiyeti ise, hayat-ı bâkîyeye çekirdek ve mebde' ve menşe' cihetindedir. Yoksa, hayat-ı ebediyeyi zehirleyecek ve bozacak bir tarzda şu hayat-ı fâniyeye hasr-ı nazar etmek; ânî bir şimşeği, sermedî bir güneşe tercih etmek gibi bir divâneliktir. Hakikat nazarında herkesten ziyade hasta olan, maddî ve gâfil doktorlardır. Eğer eczahâne-i kudsiye-i Kur'âniyeden tiryâk-misâl îmanî ilâçları alabilseler, hem kendi hastalıklarını, hem beşeriyetin yaralarını tedavi ederler. İnşâallah, senin şu intibahın senin yarana bir merhem oldacağı gibi, seni dahi doktorların marazına bir ilâç yapar.

--- sh:»(T:210) ↓ -----

Hem bilirsin; me'yus ve ümitsiz bir hastaya manevî bir teselli, bazan bin ilâçtan daha nâfi'dir. Halbuki tabiat bataklığında boğulmuş bir tabib, o bîçâre marîzin elîm ye'sine bir zulmet daha katar. İnşâallah, bu intibahın, seni öyle bîçârelere medar-ı tesellî ve nurlu bir tabib yapar.

Bilirsin ki ömür kısadır, lüzumlu işler pek çoktur. Acaba benim gibi sen dahi kafanı teftiş etsen, malûmâtın içinde ne kadar lüzumsuz, faidesiz, ehemmiyetsiz odun yığınları gibi câmid şeyleri bulursun. Çünkü ben teftiş ettim, çok lüzumsuz şeyleri buldum. İşte, o fennî mâlûmâtı, o felsefî maârifî; faideli, nurlu, ruhlı yapmak çaresini aramak lâzımdır. Sen dahi, Cenâb-ı Hak'tan bir intibah iste ki; senin fikrini, Hakîm-i Zülcelâl'in hesabına çevirsin, o odunlara bir ateş verip nurlandırsın; lüzumsuz maârif-i fenniye, kıymettar maârif-i İlâhiye hükmüne geçsin.

Zeki dostum! Kalb çok arzu ederdî; ehl-i fenden, envâr-ı îmanîyeye ve esrâr-ı Kur'âniyeye iştiyak derecesinde ihtiyacını hissetmek cihetinde Hulûsi Bey'e benzeyecek adamlar ileri atılsın. Hem madem, Sözler, senin vicdanınla konuşabilirler; her bir Söz'ü, şahsımdan değil, belki Kur'ân'ın dellâlından sana bir mektuptur ve eczahâne-i kudsiye-i Kur'âniye'den birer reçetedir farzet. Gaybûbet içinde, hâzırâne bir musâhabe dairesini onlarla aç. Hem arzu ettiğin vakit bana mektup yaz; ben cevap vermesem de gücenme. Çünkü eskiden beri mektupları pek az yazarım. Hattâ üç senedir, kardeşimin çok mektuplarına karşı, bir tek yazdım.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:211) ↓ -----

**RİSALE-İ NUR TESVİDİNDE ÇOK HİZMETİ SEBKAT EDEN
TEMİZ KALBLİ, İHLÂSLI BİR HÂFİZ, MÜDAKKİK BİR HOCA
OLAN HÂFİZ HÂLİD'İN BİR FIKRASIDIR**

Risale-i Nur'un müellifi Bediüzzaman, nâdire-i cihan, hâdim-i Kur'ân Said Nursî hakkında hissiyatımdan binden birini beyân ediyorum :

Üstadım, kendisi Nur ism-i celîline mazhardır. Bu ism-i şerîf, kendileri hakkında bir ism-i a'zamdır. Kendi karyesinin adı Nurs, vâlidesinin ismi Nuriye, Kadirî üstadının ismi Nureddin, Nakşî üstadının ismi, Seyyid Nur Muhammed, Kur'ân üstadlarından Hâfız Nuri, hizmet-i Kur'âniyede hususî imamı Zinnûreyn, fikrini ve kalbini tenvir eden âyet-i Nur olması ve müşkil mesâilini izaha vâsıta olan nur temsilâtı gayet kıymettardır. Resâilin mecmuuna "Risale-i Nur" tesmiyesi, Nur ismi onun hakkında ism-i a'zam olduğunu te'yid etmektedir. "Risale-i Nur" adlı hârika te'lifatının bir kısmı Arabî olmakla beraber, Risale-i Nur eczaları şimdiye kadar yüz ondokuza bâliğ olmuştur (*). Her bir risale kendi mevzuunda hârikadır. Gayet yüksek olmakla beraber "Onuncu Söz" ismiyle iştihar eden, haşre ait olan risalesi pek hârikadır, câmi'dir. Ulemaca sırf naklî olan haşri ve neşri, gâyet kuvvetli ve kat'î delâil-i akliye ile isbat etmiştir. Onunla çokları îmanını kurtarmış.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا

Âyetinin sırrıyla diyebilirim ki: Risale-i Nur; bir kamer-i mârifettir ki, şems-i hakikat olan Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyândan nurunu istifâza eylemiş ki,

نُورُ الْقَمَرِ مُسْتَفَادٌ مِنَ الشَّمْسِ

olan meşhur kaziye-i felekiyyeye mâsadak olmuştur.

Hem diyebilirim ki: Üstadım; Kur'ân hakkında bir kamer hükmünde olup, semâ-i risâletin şemsi olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan nûru istifade edip "Risale-i Nur" şeklinde tezâhür etmiş.

(*): Şimdi yüz otuz'a baliğ olmuştur.

--- sh:»(T:212) ↓ -----

Üstadım başkalarında nâdiren bulunan mümtaz hasletlerin zâhirî tavrının pek fevkinde bir vaziyet gösteriyor. Zâhir hâle bakılsa; ilm-i hâli bilmiyor gibi görünür, birden bakarsın bir deryâ kesiliyor. Me'zun olduğu miktarı, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan istifade derecesi nisbetinde söyler. Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan istifadesi olmadığı vakitlerde, yeni ay gibi mahiyet gösterir. "Bende nur yok, kıymet yok" der. Bu hasleti de tam tevazu'dur, ve

من تواضع رفعه الله

Hadîsiyle, tam âmil olmasıdır.

İşte; bu haslet icabatındandır ki, bizim gibi talebelerinden bazı mesâil-i ilmiyede muhalefet bulunsa, onların sözlerini içinde arar; hak bulduğu vakit kemâl-i tevâzu' ile ve lezzetle kabul ederek teslim eder. "Mâşâallah, siz benden daha iyi bildiniz. Allah râzı olsun." der. Hak ve hakikatı, nefsin gurur ve enâniyetine daima tercih eder. Hattâ ben bazı mes'elelerde muhalefet ediyordum. Bana karşı gayet mültefit, memnunâne bir tavır alır; eğer yanlış yapsam, güzelce damarıma dokunmayarak beni îkaz eder. Eğer güzel birşey söylemiş isem, çok memnun olur.

Üstadım; bilhassa hikmet-i hakikiye fenninde, yâni hikmet-i şeriat ve İslâmiyet noktasında pek hârikadır ve hikmet-i beşeriyede dahi çok ileridir. Hattâ o ilimde Eflâtun ve İbn-i Sînâ'yı geçmiş diyebilirim. Bundan onüç sene evvel; Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiye âzâsından iken, küçüktenberi, şimdiye kadar izn-i İlâhî ile onun bir muîni ve nâsırı ve muhafızı olan kutb-u Rabbânî ve kandil-i nurânî Abdülkadir-i Geylânî (R.A.) Hazretlerinin "Fütûhu'l-Gayb" risalesini tefe'ülen açtığı esnâda,

أنت في دار الحكمة فاطلب طبيباً يداوي قلبك

ibâresi çıktı. O ibâre, onun hakkında pek mânidar olarak, Eski Saidi (R.A.) Yeni Saide (R.A.) çevirmesine sebebiyet vermiştir. Eski Said olduğu zamanlarda, İngilizlerin dinî suallerine gayet lâtif ve müskit bir cevab vermiştir. Ve ilm-i mantıkta, İbn-i Sina'nın te'lifatından geçecek "Tâlikat" namında hârika bir risalesi var. İşkâl-i mantıkıyeyi "Kıyâs-ı İstikrâh" cihetiyle on bine kadar iblâğ edip, hiçbir âlimin yetişemediği bir derece-i ihata göstermiş. "Sünühat" isminde bir risalesinde gördüm ki Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm

--- sh:»(T:213) ↓ -----

âlem-i mânada bir medresede ona ders verdiğini görmüş; O ders-i mâneviyeye binaen "İşârâtü'l-İ'câz" namındaki hârika tefsiri yazmış. Bana bir gün dedi ki :

– Harb-i Umumî hâdisat ve netâicleri mâni olmasa idi, İşârâtü'l-İ'câz'ı, Allah'ın izniyle almış cilt yazacaktım. İnşâallah Risale-i Nur, âhiren, o mutasavver hârika tefsirin yerini tutacak.

Üstadımla yedi-sekiz sene musahabetim esnâsında mühim meşhûdâtım çoktur. Fakat

الْقَطْرَةُ تَدُلُّ عَلَى الْبَحْرِ

mucibince, deryaya delâlet maksadı ile bu fıkra kâfi görüldü. Çünkü üstadımdan iftirak zamanı idi; acele yazdım. Üstadım

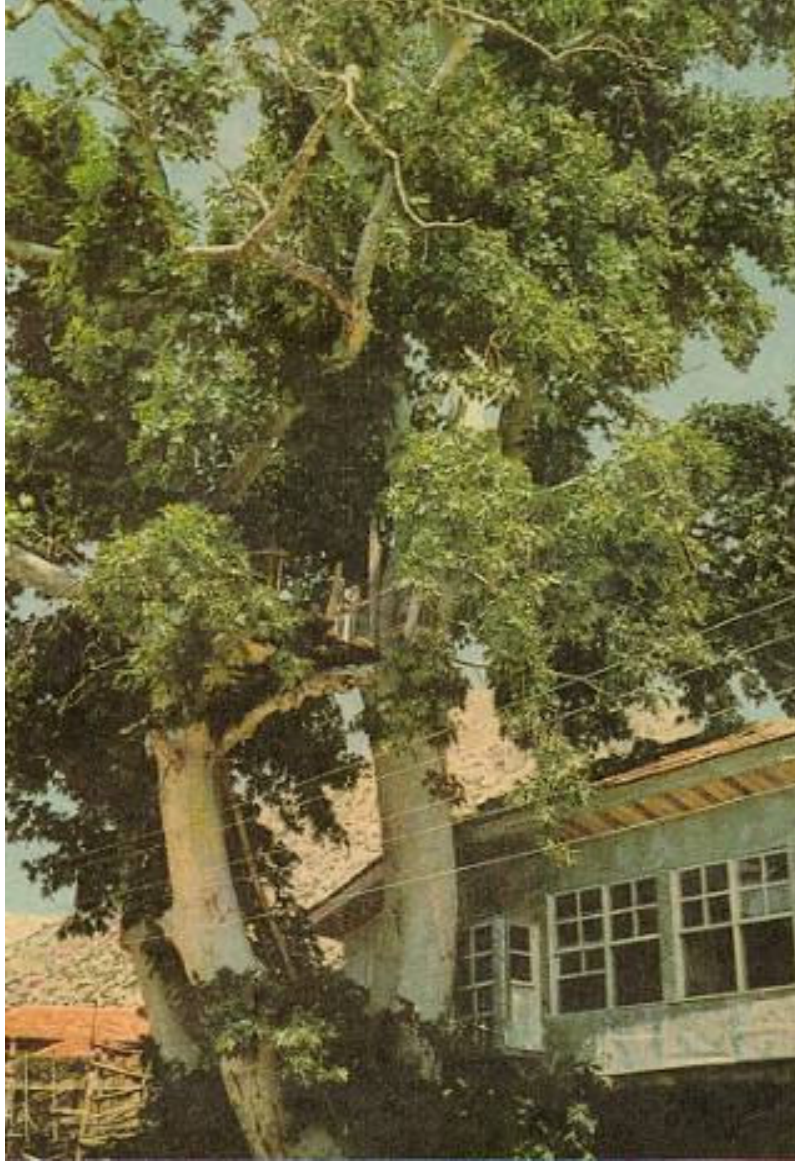
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ

Âyetinin sırrıyla, çok def'a yanlarında beni musahib bulmak hakkını ve teveccüh duasıyla yerine getireceklerine eminim.

Hâfız Hâlid

* * *

--- sh:»(T:214) ↓ -----

**Üstad Hazretlerinin Barla'da 8,5 sene kaldığı Nur'un ilk medresesi,
önündeki muhteşem çınar ağacı ile dallar arasında tefekkür ve
ibadet ettiği köşkü.**

Üçüncü Kısım

Eskişehir Hayatı

Risale-i Nurun gittikçe inkişaf ettiğini, iman ve İslâmiyetin kuvvetlenmeye başladığını anlıyan gizli din düşmanları, "Bediüzzaman; gizli cemiyet kuruyor, rejim aleyhindedir, rejimin temel nizamlarını yıkıyor!" gibi uydurma ve hükûmeti aldatıcı tertip ve ittihamlarla 1935 senesinde Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde, idam kastıyla ve muhakkak surette mahkûm edilmesi direktifiyle hakkında dâva açtırılıyor. Bunun üzerine, Dahiliye Vekili ve Jandarma Umum Kumandanı, teçhiz edilmiş askerî bir kıt'a ile birlikte Ispartaya geliyorlar. Isparta - Afyon yolu boyunca süvari askerleri yerleştiriliyor. Isparta Vilâyeti ve civarı askerî birliklerle kontrol altında bulunduruluyor. Bir sabah vakti; mâsum ve mazlum Bediüzzaman inzivagâhından çıkarılarak, talebeleriyle beraber, elleri kelepçeli olarak kamyonlarla Eskişehir sevkediliyor. Yolda, Bediüzzaman ve talebelerine yakın bir alâka duyan Müfreze Kumandanı Ruhi Bey, kelepçeleri çözdürüyor. Bu suretle, namazlar kazaya bırakılmadan yola devam ediliyor. Hakikatı ve Bediüzzamanın mâsumiyetini idrak eden Müfreze Kumandanı, Bediüzzaman ve talebelerinin bir dostu olmuştur...

Yüz yirmi talebesiyle Eskişehir Hapishanesine getirilen Said Nursî, tam bir tecrid-i mutlak içerisine alınarak, kendisine ve talebelerine dehşetli işkenceler tatbikine başlanıyor... Bediüzzaman Said Nursî; kendisine yapılan bu işkence ve azaplara rağmen, Otuzuncu Lem'a; ve Birinci ve İkinci Şualar' ı te'lif ediyor. Hapisteki birçok kimseler Üstad Bediüzzaman hapse girdikten sonra ıslah-ı nefis ederek mütedeyyin bir hale geliyorlar.

--- sh:»(T:216) ↓ -----

Gizli dinsizler, Isparta havalisinde: "Bediüzzaman ve talebeleri idam edilecek" diye propagandalar yaptırarak, korku ve dehşet saçıyorlar (Hâşiye). Diğer taraftan Bediüzzaman hapse konulmasından mütevellid muhtemel bir isyan hareketinin vukuundan korkan istibdat ve ceberut devrinin hükümet reisi, Şark Vilâyetlerine seyahate çıkıyor.

Halbuki Bediüzzaman, ömrü boyunca müsbet hareket etmeyi düstur edinmiş; "Birkaç adamın hatasıyla yüzer adamların zarar görmesine sebep olunamaz" demiştir. Bunun içindir ki, yapılan o kadar gaddarane zulümler esnasında bir tek hadise meydana gelmemiş ve Bediüzzaman Said Nursî, talebelerine daima sabır ve tahammül ve yalnız iman ve İslâmiyete çalışmayı tavsiye etmiştir. Ve bu gibi evhamların, dinsizlik hesabına, maksad-ı mahsusla husule getirildiğini herkes anlamıştır. Bediüzzaman yüz yirmi talebesiyle beraber 1935 de Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesine sevkediliyor. Ani yapılan araştırmalarla elde edilen bütün risale ve mektuplar meydanda olduğu halde, mahkûmiyetlerini intaç edecek bir delile rastgeline memiş ve neticede kanaat-ı vicdaniye ile keyfi bir surette Said Nursî'ye on bir ay ve on beş arkadaşına da altışar ay ceza vererek; mütebaki kalan yüz beş kişiyi beraat ettirmiştir. Halbuki isnad edilen suç sabit olsaydı, Bediüzzaman Said Nursî'nin idamına ve arkadaşlarının da hiç olmazsa ağır hapsine hükmedilecekti. Nitekim bu yersiz karara Bediüzzaman itiraz etmiş ve bu cezanın bir beygir hırsızına veya bir kız kaçırıcısına lââyık olduğunu belirterek kendisinin ya beraatına veya idamına veyahut yüz bir sene hapse mahkûmiyetine hükmedilmesini ısrarla istemiştir.

Burada, harika bir hâdiseyi nakletmeden geçemeyeceğiz. Şöyleki:

Bediüzzaman hapiste iken, bir gün, o zamanın Eskişehir müddeiumumîsi

(Hâşiye): Evet; zulmün sonu, zalimin mahvına olarak öyle tecelli eder ve etmiştir ki; o plânları yapanlar, şimdi ölümün idam-ı ebedîsine mahkûm bir vaziyette Cehennemin esfel-i safilînine yuvarlanmakta, tam mağlûbiyet ve Cehennem azabından daha şedid azablar içerisinde şevketi sönmüş olarak zelilâne bir ömür geçirmektedirler.

Bediüzzaman ise; iman ve İslâmiyetin bahadır ve kahraman bir hâdimi olarak, İslâmî bir izzet ve imanî bir şehametle hâlâ yaşamakta, Kur'an ve iman hizmetini devam ettirmekte ve İslâmî zaferleriyle Müslüman Türk Milletine ve Âlem-i İslâma manevî bayramlar idrak ettirmektedir.

--- sh:»(T:217) ↓ -----

Üstadı çarşıda görür. Hayret ve taaccüple ve vazifesine son vereceği ihtariyle, hapishane müdürüne:

- Ne için Bediüzzamanı çarşıya çıkardınız? Şimdi çarşıda gördüm, der. Müdür de :

- Hayır efendim. Bediüzzaman hapishanede, hattâ tecrittedir; bakınız, diye cevap verir.

Bakarlar ki, Üstad yerindedir. Bu hârika vakıa adliyede şayi olur. Hâkimler, "Bu hale akıl erdiremiyoruz" diye birbirlerine naklelerler. (Hâşiye).

* * *

(Hâşiye): Aynen bunun gibi bir vakıa da, Bediüzzaman Denizli hapsinde iken olmuştur. Üstadı, halk, iki-üç defa muhtelif camilerde sabah namazında görür. Savcı işitir. Hapishane müdürüne pürhiddet:

- Bediüzzamanı sabah namazında dışarıya, camiye çıkarmışsınız, der. Tahkikat yapar ki, Üstad hapishaneden dışarı kat'iyen çıkarılmamış.

Eskişehir hapishanesinde iken de; bir Cuma günü, hapishane müdürü, kâtip ile otururken bir ses duyuyor:

- Müdür bey! Müdür bey!

Müdür bakıyor. Bediüzzaman yüksek bir sesle:

- Benim mutlaka bugün Ak Camide bulunmam lâzım.

Müdür:

- Peki Efendi Hazretleri, diye cevap veriyor. Kendi kendine: "Herhalde, Hoca Efendi kendisinin hapiste olduğunu ve dışarıya çıkamıyacağını bilemiyor" diye söylenir ve odasına çekilir. Öğle vakti; Bediüzzaman'ın gönlünü alayım, Ak Camiye gidemiyeceğini izah edeyim düşüncesiyle Üstadın koğuşuna gider. Koğuş penceresinden bakar ki, Bediüzzaman içeride yok! Hemen jandarmaya sorar, "İçeride idi, hem kapı kilitli" cevabını alır. Derhal camiye koşar. Bediüzzaman'ın ileride, birinci safda, sağ tarafta namaz kıldığını görür. Namazın sonlarında Bediüzzamanı yerinde göremeyip, hemen hapishaneye döner; Hazret-i Üstadın; "ALLAHÜ EKBER" diyerek secdeye kapandığını hayretler içerisinde görür. (Bu hadiseyi bizzat o zamanki hapishane müdürü anlatmıştır.)

--- sh:»(T:218) ↓ -----

**BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN ESKİŞEHİR MAHKEMESİ
MÜDAFAATINDAN BİR KISMI
1935**

Eskişehir mahkemesinde, Said Nursî'nin siyasî şeylerle meşgul olmadığı tahakkuk etmiş, sadece bir Âyet-i Kerimeyi tefsir eden bir risalesinden dolayı ceza verilmiştir ki, Âyet-i Kerime tefsirinden dolayı bir müfessiri cezalandırmak, dünyanın hiçbir mahkemesinde görülmemiştir; elbette ve elbette büyük bir adlî hatadır.

O Müdafaadan Bir Parça

Ey hey'et-i hâkime: Beni, dört - beş madde ile ittiham edip tevkif ettiler.

Birinci Madde : İrtica fikriyle dini âlet edip, emniyet-i umumiyeyi ihlâl edebilecek bir teşebbüs niyeti olduğu ihbar edilmiş.

Elcevap : Evvelâ; imkânât başkadır, vukuat başkadır. Herbir fert, çok adamları öldürebilmesi mümkündür. Bu imkân-ı katil cihetiyle mahkemeye verilir mi? Herbir kibrit, bir haneyi yakması mümkündür. Bu yangın imkânıyla kibritler imha edilir mi?

Saniyen: Yüzbin defa hâşâ! İştigal ettiğimiz ulûm-u imaniye, Rızâyı İlâhiyyeden başka hiçbir şeye âlet olamaz. Evet, Güneş Kamer'e peyk ve tâbi olmadığı gibi, saadet-i ebediyyenin nuranî ve kudsî anahtarı ve hayat-ı uhreviyyenin bir Güneşi olan îman dahi, hayat-ı içtimaiyyenin aleti olamaz. Evet, bu kâinatın en muazzam mes'elesi ve şu hilkat-ı âlemin en büyük muamması olan sırr-ı imandan daha ehemmiyetli bir mes'ele-i kâinat yoktur ki, bu mes'ele-i sırr-ı iman ona âlet olsun.

Ey hey'et-i hâkime! Eğer bu işkenceli tevkifim, yalnız hayat-ı dünyeviyeme ve şahsıma ait olsa idi; emin olunuz ki, on seneden beri sükût ettiğim gibi yine sükût edecektim. Fakat tevkifim, çokların hayat-ı ebediyelerine ve muazzam tılsım-ı kâinatın keşfini tefsir eden Risale-i Nur'a ait olduğundan, yüz başım olsa ve her gün biri kesilse, bu sırr-ı azimden vaz geçmiyeceğim; ve sizin elinizden kurtulsam, elbette ecel pençesinden kurtulamıyacağım. Ben ihtiyarım, kabir kapısındayım. İşte o müdhiş tılsım-ı kâinat keşşafı olan Kur'an-ı Hakîmin o muazzam keşfini göze gösterir bir surette tefsir

--- sh:»(T:219) ↓ -----

eden Risale-i Nur'un, o tılsıma ait yüzer mes'elelerinden, bu herkesin başına gelecek olan ecele ve kabre ait yalnız bu sırr-ı imana bakınız ki:

Acaba; bu dünyanın bütün muazzam mesail-i siyasiyesi, ölüme ecel'e inanan bir adama daha büyük olabilir mi ki; bunu, ona alet etsin. Çünkü; vakit muayyen olmadığından, her vakit baş kesebilen ecel, ya idam-ı ebedîdir veyahud daha güzel bir âleme gitmeye terhis tezkeresidir. Hiçbir vakit kapanmıyan kabir; ya hiçlik ve zulûmat-ı ebediye kuyusunun kapısıdır veyahud daha dâimî ve daha nuranî bâki bir dünyanın kapısıdır.

İşte; Risale-i Nur, keşfiyat-ı kudsiye-i Kur'anienin feyziyle, iki kere iki dört eder derecesinde katıyyetle gösterir ki, eceli, idam-ı ebediden terhis vesikasına; ve kabri, dipsiz, hiçlik kuyusundan müzeyyen bir bahçe kapısına çevirmeleri, şüphesiz, kat'î bir çaresi var. İşte bu çareyi bulmak için, bütün dünya saltanatı benim olsa bilâtereddüd feda ederim. Evet, hakikî akli başında olan feda eder...

İşte efendiler, bu mes'ele gibi yüzer mesail-i imaniyeyi keşf ve izah eden Risale-i Nur'a, evrak-ı muzırğa gibi, haşa yüzbin defa haşa! siyaset cereyanlarına âlet edilmiş garazkâr kitablara nazariyle bakmak... Hangi insaf müsaade eder, hangi akıl kabul eder, hangi kanun iktiza eder? Acaba istikbal nesl-i atisi ve hakikî istikbal olan âhiretin ehli ve Hâkim-i Zülcelâli, bu suali, müsebbiblerinden sormayacaklar mı? Hem, bu mübarek vatanda bu fitraten dindar millete hükmedenler, elbette dindarlığa tarafdâr olması ve teşvik etmesi, vazife-i hâkimiyet cihetiyle lâzımdır. Hem madem; lâik cumhuriyet, prensibiyle bitarafane kalır ve o prensibiyle dinsizlere ilişmez; elbette dindarlara dahi bahaneler ile ilişmemek gerektir.

Salisen: Bundan on iki sene evvel Ankara reisleri, İngilizlere karşı "Hutuvat-ı Sitte" namındaki mücahedatımı takdir edip, beni oraya istediler. Gittim. Gidişatları, benim ihtiyarlık hissiyatıma uygun gelmedi.

– Bizimle çalış, dediler.

Dedim:

– Yeni Said öteki dünyaya çalışmak istiyor, sizinle çalışamaz; fakat size de ilişmez.

--- sh:»(T:220) ↓ -----

Evet, ilişmedim ve ilişenlere de iştirâk etmedim. Çünkü: An'anât-ı milliye-i İslâmiye lehinde istimal edilebilir bir deha-yı askerîyi, an'ane aleyhine çevirmeye maatteessüf bir vesile oldu. Evet; ben, Ankara reislerinde, hususan reiscumhurda bir deha hissettim ve dedim:

– Bu dehayı kuşkulandırmakla an'anât aleyhine çevirmek caiz değildir. Onun için, ne kadar elimden gelmişse dünyalarından çekindim, karışmadım. On üç senedenberi siyasetten çekildim; hattâ bu yirmi bayramdır, bir - ikisinden başka umumlarında, bu gurbette, kendi odamda yalnız mahpus gibi geçirdim; tâ ki siyasete bulaşmam tevehhüm edilmesin. Hükûmetin işlerine ilişmediğime ve karışmak istemediğime delâlet eden:

Birinci Delil: On üç senedir, siyaset lisanı olan gazeteleri bu müddet zarfında hiç okumadığım dokuz sene oturduğum Barla köyünde, dokuz ay ikamet ettiğim Isparta'da dostlarım biliyorlar. Yalnız; Isparta tevkifhanesinde, gayet insafsız bir gazetecinin, dinsizcesine, Risale-i Nur'un talebelerine hücumunun bir fıkrası, istemediğim halde kulağıma girdi.

İkinci Delil: On senedir Isparta Vilâyetinde bulunuyordum. Dünyanın çok tahavvülâtı içinde siyasete karışmak teşebbüsüne dâir hiçbir emare, hiçbir tereşşühat görülmediğidir.

Üçüncü Delil: Hiçbir hatıra gelmeyen, âni olarak benim ikametgâhım bastırıldı, tam taharrî edildi. On seneden beri en mahrem evrakımı ve kitablarımı aldılar. Hem vali dairesi, hem polis dairesi, bu kitaplarımda siyaset-i hükümete ilişecek hiçbir maddeyi bulamadıklarını itiraf etmeleridir. Acaba; on sene değil, belki on ay benim gibi sebepsiz nefyedilen ve merhametsizce zulüm gören ve işkenceli tazyik ve tarassut edilen bir adamın en mahrem evrakı meydana çıksa, zalimlerin yüzlerine savrulacak on madde çıkmaz mı?

Eğer denilse: "Yirmiden ziyade mektubların yakalandı?" Ben de derim: O mektublar, birkaç sene zarfında yazılmışlar. Acaba, on sene zarfında on dosta, on ve yirmi ve yüz mektub çok mu? Madem muhabere serbesttir ve dünyanıza ilişmezler, bin olsa da bir suç teşkil etmezler.

Dördüncü Delil: Müsadere edilen bütün kitablarımı görüyorsunuz

--- sh:»(T:221) ↓ -----

ki, siyasete arkalarını çevirip, bütün kuvvetleri ile imana ve Kur'âna, âhirete müteveccih olmalarıdır. Yalnız iki - üç risalelerde Eski Said sükûtu terkederek bazı gaddar me'murların işkencelerine karşı hiddet etmiş; hükûmete değil, belki vazifesini su-i istimal eden o me'murlara itiraz eylemiş, mazlumane şekvasını yazmış. Fakat, yine o iki - üç risaleyi mahrem deyip neşrine izin vermedim, has bir kısım dostlarıma münhasır kalmışlardır. Hükûmet ele bakar ve zâhire dikkat eder. Kalbe bakmak, gizli ve hususî işlere bakmak hakkı yoktur ki, herkes kalbinde ve hanesinde istediğini yapabilir ve padişahları zemmeder, beğenmez.

Ezcümle: Yedi sene evvel -daha yeni ezan çıkmadan- bir kısım me'murlar sarığıma, hem hususî Şafiîce ibadetime müdahale etmek istemelerine mukabil, bir kısa risale yazıldı. Bir zaman sonra yeni ezan çıktı; ben o risaleyi mahrem dedim, intişarını menettim. Hem; ezcümle, Darül - Hikmetil İslâmiyede bulunduğum zaman, tesettür âyeti aleyhinde Avrupa'dan gelen itiraza karşı bir cevap yazmıştım. Bundan bir sene evvel, eski matbu risalelerimden alınan ve "On Yedinci Lem'a" namındaki risalenin bir mes'elesi olarak kaydedilmiş ve sonra "Yirmi Dördüncü Lem'a" ismini alan kısacık Tesettür Risalesi, ilerideki kanunlara temas etmemek için, o Tesettür Risalesini setrettim. Her nasılsa, yanlışlıkla bir yere gönderilmiş. Hem o risale; medeniyetin, Kur'ânın Âyetine ettiği itiraza karşı, müskit ve ilmî bir cevabdır. Bu hürriyet-i ilmiye, cumhuriyet zamanında elbette kayıd altına alınamaz.

Beşinci Delil: Dokuz senedir, bir köyde inzivayı ihtiyar ettiğim; ve hayat-ı içtimaiyeden ve siyasetten sıyrılmak istediğim; ve bu defa gibi, müteaddid başıma gelen bütün işkencelere tahammül edip, dünya siyasetine karışmamak için bu on senede hiç müracaat etmediğimdir. Eğer müracaat etseydim, Barla yerine İstanbul'da oturabilirdim. Ve belki, bu defadaki gaddarane tevkifimin sebebi; müracaatsızlıktan küsen ve gururlarına dokunan Isparta Valisinin ve hükûmetin bazı me'murlarının garazlarından veya iktidarsızlıklarından habbeyi kubbe yapıp, Dahiliye Vekâletini evhamlandırmasıdır.

Elhasıl: Benim ile temas eden bütün dostlarım bilirler ki; siyasete değil karışmak, değil teşebbüs, belki düşünmesi dahi esas maksadıma ve ahval-i ruhiyeme ve hizmet-i kudsiye-i imaniyeme

--- sh:»(T:222) ↓ -----

muhalfidir; ve olamıyor. Bana nur verilmiş, siyaset topuzu verilmemiş. Bu halin bir hikmeti şudur ki; hakaik-i imaniyeye müştak ve me'muriyet mesleğine giren bir çok zatları, bu hakaike, endişeli ve tenkidkârane bakdırmamak, onlardan mahrum etmemek için, Cenab-ı Hak kalbime siyasete karşı şiddetli bir kaçınmak ve bir nefret vermiştir kanaatındayım.

.....
Binbaşı Merhum Asım Bey isticvab edildi; eğer doğru dese, Üstadına zarar gelir ve eğer yalan dese, kırk senelik namuskârane ve müstakimane askerliğinin haysiyetine çok ağır gelir diye düşünüp, "Ya Rab, canımı al!" diyerek on dakikada teslim-i ruh eyledi. İstikamet şehidi oldu. Ve dünyada hiçbir kanunun hata diyemeyeceği bir muavenet-i hayriyeye ve bir tasdike hata tevehhüm edenlerin çirkin hatalarına kurban oldu. Evet; Risale-i Nur'dan tam ders alan, bir su içer gibi, kolayca terhis tezkeresi telâkki ettiği ecel şerbetini içer. Eğer benden sonra dünyada kalan kardeşlerimin teellümlerini düşünmeseydim, ben de, âlicenap kardeşim Asım Bey gibi "Yâ Rab! Canımı da al." diyecektim. Her ne ise. Benim sebep-i ittihamımdan olan:

Üçüncü Madde : Risale-i Nur'un müsaade-i hükûmet alınmadan intişarı ve hissiyat-ı îmaniyeyi kuvvetleştirmesiyle, ileride belki hükûmetin serbestane prensiplerine sed çeker ve emniyet-i umumiyeyi ihlâl eder.

Elcevap: Risale-i Nur, nurdur. Nurdan zarar gelmez; siyaset topuzunu onüç senedenberi elinden atmıştır; ve bu vatanın ve bu milletin hayatlarının temel taşları olan hakikat-ı kudsiyeyi tesbit eder; ve bu mübarek milletin yüzde doksan dokuzuna zararsız menfaati olduğuna, eczalarını okuyan bütün zatları işhad edebilirim. Haydi biri çıksın, desin: "Bunda bir zarar gördüm". Ve, Saniyen: Benim matbaam yok ve müteaddit kâtiblerim yok. Birisini zor ile bulabilirim. Ve hüsn-ü hattım yok. Yarım ümmîyim, bir saatte ancak bir sahifeyi çok noksan yazımla yazabilirim. Merhum Asım Bey gibi bazı zatlar benim için bir yadigâr olarak güzel yazılarıyla yardım ettiler. Benim, çok hazin gurbetimdeki hatıratımı yazdılar. Sonra, o envar-ı îmaniyeyi derdine tam derman bulan bir kısım zatlar onları okumak istediler ve okudular; hayat-ı ebediyelerine tam bir tiryak olduğunu hakkalyakîn gördüler, kendilerine istinsah ettiler.

--- sh:»(T:223) ↓ -----

Elinize geçen ve nazar-ı teftişinizde bulunan "Fihriste Risalesi" gösteriyor ki; Risale-i Nur'un her bir cüz'ü, bir Âyet-i Kur'âniyyenin hakikatını tefsir eder; ve hususan erkân-ı îmaniyeye dair âyetleri öyle vuzuhla tefsir eder ki, Avrupa feylesoflarının bin senedenberi Kur'ân aleyhinde hazırladıkları hücum plânlarını ve esaslarını bozuyor. Şimdilik elinizde "İhtiyar Risalesi" nin On Birinci Ricasında binler îmanî ve tevhidî bürhanlardan bir tek bürhan var. Nümune için ona bakınız; dikkat ediniz, dâvâm doğru mudur, yanlış mıdır? Anlarsınız. Hem bu vatana ve bu millete ne kadar menfaatli olduğunu, nümune için, Risale-i Nur'un eczalarından olan "İktisad Risalesi" ve hastalara, imandan gelen yirmi beş devalı risale; ve ihtiyarlara, imandan gelen onüç rica ve teselli risaleleri, bu mübarek milletin yarısından ziyade bir yekûn teşkil eden fakirler, hastalar, ihtiyarlar taifelerine gayet kıymettar bir hazine-i servet ve tiryak ve ziya olduğunu insaf ile bakan herkes kabul eder kanaatındayım.

Hem vazife-i tahkikatınıza yardım için derim: Fihriste Risalesi yirmi senelik risalelerimin bir kısmının fihristesidir. İçindeki risalelerin bir kısmının asılları Darülhikmetten başlar. Fihristedeki numaralar, te'lif tertibiyle değildirler. Meselâ: Yirmüikinci Söz, Birinci Söz'den daha evvel telif edilmiş ve Yirmüikinci Mektub, Birinci Mektup'dan daha evvel yazılmış. Bunlar gibi çok var...

Sâlisen: İman ilminden ibaret olan Risale-i Nur eczaları, emniyet ve asayiş temin ve te'sis ederler. Evet, güzel seciyelerin ve iyi hasletlerin menşe' ve menbaı olan iman; elbette emniyeti bozmaz, temin eder. İmansızlıktır ki, seciyesizliği ile emniyeti ihlâl eder.

Hem bunu biliniz ki, yirmi - otuz sene evvel bir gazetede gördüm ki; İngilizlerin bir Müstemlekât Nâzırı demiş: "Bu Kur'ân Müslümanların elinde varken biz onlara hakikî hâkim olamayız.. Bunun kaldırılmasına ve çürütülmesine çalışmalıyız." İşte; bu kâfir muannidin bu sözü, otuz senedir nazarımı Avrupa feylesoflarına çevirmiş olduğundan, nefsimden sonra onlar ile uğraşıyorum. Dahiliyeye pek bakamıyorum ve dahildeki kusuru, Avrupa'nın hatası, ifsadıdır derim. Avrupa Feylesoflarına hiddet ediyorum, onları vuruyorum. Felillâhilhamd, Risale-i Nur, o muannid kâfirin hülyasını kırdığı gibi; maddiyyun, tabiiyyun feylesoflarını tam susturur bir vaziyete girmiştir. Dünyada, hangi şekilde olursa olsun, hiçbir hükûmet yoktur ki kendi memleketinin böyle mübarek mahsulünü ve sarsılmaz bir

--- sh:»(T:224) ↓ -----

maden-i kuvve-i mâneviyesini yasak etsin ve nâşirini mahkûm eylesin! Avrupa'da rahiblerin serbestiyeti gösteriyor ki; hiçbir kanun, târik-i dünya olanlara ve âhirete ve imana kendi kendine çalışanlara ilişmez.

Elhâsıl: On sene kadar sebepsiz bir nefye mahkûm; ihtilâttan, muhabereden memnu gurbettede bir ihtiyar adamın, saadet-i ebediyenin anahtarı olan imanına dair hâtırat-ı ilmiyesini yazmasını, dünyada hiçbir kanun ona yasak diyemez ve demez kanaatindeyim. Ve şimdiye kadar hiçbir âlim tarafından tenkid edilmemesi, elbette o hatırat, ayn-ı hak ve mahz-ı hakikat olduğunu isbat eder.

Benim ittihamım ve tevkifime sebep gösterilen,

Dördüncü Madde : Devletçe yasak edilen tarikat dersini vermekle ihbar edilmiş olmaklığımdır.

Elcevap: Evvelâ, elinizdeki bütün kitablarım şahiddirler ki, ben hakaik-i imaniye ile meşgulüm. Hem müteaddid risalelerde yazmışım ki: "Tarikat zamanı değil, belki imanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsız Cennete giden pek çok, fakat imansız Cennete girecek yok. Onun için imana çalışmak zamanıdır" diye beyan etmişim.

Sâniyen: On senedir Isparta Vilâyetinde bulunuyorum. Biri çıksın, bana: "Tarikat dersi vermiş" desin. Evet, bazı has âhîret kardeşlerime ulûm-u îmaniye ve hakaik-i âliye dersini hocalık itibariyle vermişim. Bu, tarikat talimi değil, belki hakikat tedrisidir. Yalnız bu kadar var. Ben Şafîîyim, namazdan sonraki tesbihatım Hanefî tesbihatından biraz farklıdır. Hem, akşam namazından yatsı namazına kadar ve fecirden evvel, hiç kimseyi kabul etmemek şartıyla, kendi kendime günahlarımdan istiğfar ve Âyetler okumak gibi şeylerle meşguliyetim var. Zannederim, dünyada hiçbir kanun bu hale yasak diyemez. Bu mes'ele-i tarikat münasebetiyle hükûmet ve mahkeme memurları tarafından benden soruluyor:

– Ne ile yaşıyorsun?

Elcevab: Dokuz sene ikamet ettiğim Barla halkının müşahedesıyla, şiddet-i iktisad berekâtiyle, tam kanaat hazinesiyle. Ekser günlerde her bir gün yüz para ile, bazı daha az bir masrafla yaşadığımı benimle temas eden dostlarım bilirler. Hattâ yedi sene zarfında; elbise, pabuç gibi şeylere yedi banknot ile idare ettim.

--- sh:»(T:225) ↓ -----

Hem, elinizde bulunan tarihçe-i hayatımın şehadetiyle, bütün hayatımda halkların hediye ve sadakalarından istinkâf edip, en sadık dostlarımla hatırlarını rencide ederek hediyesini reddetmişim. Eğer mecburiyetle hediye almış isem, mukabilini vermek şartıyla aldığımı, bana hizmet eden dostlarımla bilirler. Darül-Hikmetil-İslâmiyede aldığım maaştan çoğunu, o zaman yazdığım kitapların tab'ına sarfettim; az bir kısmını, hacca gitmek için sakladım. İşte o cüz'î para, iktisad ve kanaat berekâtıyla on sene bana kâfi geldi ve yüz suyumu döktürmedi; daha o mübarek paradan biraz var.

Ey heyet-i hâkime! Bu uzun ifâdâtımı dinlemekten usanmamak gerektir. Çünkü, yirmi - otuz kitab, benim tevkifnamemin evrakı içine girmişler. Bu kadar itham evrakıma karşı, elbette bu uzun ifade kısa kalır. Ben, onüç senedir dünya siyasetine karışmadığımdan, kanunları bilmiyorum. Hem, kendimi müdafaa için aldatmağa tenezzül etmediğime tarihçe-i hayatım şahiddir. Ben, hakikat-i hali olduğu gibi beyan ettim. Sizin vicdanınız var ve kanunların gadirsiz vech-i tatbiklerini bilirsiniz, hakkımda hükmünüzü verirsiniz. Bunu da biliniz ki: Bazı iktidarsız memurların iktidarsızlıklarından veya evhamlarından veya keçi ve kurt bahanesi nev'inden veya kendilerine pâyeye vermek veya hükûmete yaranmak fikriyle, yeni serbestî kanunlarının tatbiklerine zemin hazırlamak entrikalarından, hakkımda dürbün ile bakarak habbeyi kubbe gösterdiler. Sizlerden ümidimiz şudur ki; iktidarınızdan, onların evhamlarının kubbesinin habbe olduğunu göstermektir. Yani onların dürbünlerini aksine çevirip bakarsınız... Hem bir ricam var: Müsadere edilen kitaplarımla, bin liradan ziyade bence kıymetleri var. Bana iade ediniz. Onların mühim bir kısmı on iki sene evvel Ankara kütüphanesine iftihar ve teşekkür ile kabul edildiğini, kütübhaneye nazırı gazete ile ilân etmiştir. Şimdilik hayatıma hükümleri geçen hey'etinizin reyleriyle, bu ifademini bir suretini müddei-i umumîye verip beni bu zarara sokanlar aleyhinde ikame-i dâvâ etmek; ve bir suretini Dahiliye Vekâletine; ve bir suretini de Meclis-i Meb'usana vermek istiyorum.

YUKARIDAKİ MÜDAFAATIMIN BİRİNCİ TETİMMESİ

Beni istintak eden zatın ve hey'et-i hâkimenin nazar-ı dikkatlerine! Evvelki ifademe üç maddeyi ilâve ediyorum.

--- sh:»(T:226) ↓ -----

Birinci Madde : Bizi hayrette bırakan ve gayet şaşırta ve bir garaı ihfas eden ve bil'iltizam hiçten bir sebeb-i ittiham icad etmek nev'inden, musırrane, bir cemiyet ve teşkilât varmış gibi soruyorlar. "Bu teşkilâtı yapmak için nereden para alıyorsunuz?" diyorlar.

Elcevab: Evvelâ, ben dahi soranlardan soruyorum: Böyle bir cemiyet-i siyasiyenin, bizim tarafımızdan vücuduna dair hangi vesika, hangi emareler var; ve para ile teşkilât yaptığımıza hangi delil, hangi hüccet bulmuşlar ki, bu kadar musırrane soruyorlar? Ben, on senedir Isparta Vilâyetinde şiddetli tarassut altında bulunmuşum. Bir iki hizmetkâr ve on günde bir - iki yolcudan başka adamları görmeyen garip, kimsesiz, dünyadan usanmış, siyasetten gayet şiddetle nefret etmiş; ve kuvvetli siyasî muhalif cemiyetlerin ne kadar aksülâmeller ile zararlı ve akîm kaldığını mükerrer müşahedatla görmüş; ve kendi kavim ve binler dostları içinde, en mühim fırsatta, siyasî cemiyet ve cereyanları reddetmiş ve karışmamış; ve îman-ı tahkikinin gayet kudsî ve hiç bir şeyle zedelenmesi caiz olmayan hizmeti bozmak ve ağraz-ı siyasî ile çürütmeyi en büyük bir cinayet telâkki ederek şeytandan kaçır gibi siyasetten kaçır ve on senedenberi "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" kendine düstûr eden; ve hileyi hilesizlikte bulan, asabî ve bilâ - perva esrarını fâşeden; on sene koca Isparta Vilayetinin hassas ve cessas memurlarına böyle teşkilât sezdirmeyen bu adamdan, "Böyle bir teşkilât var ve siyasî bir dolabı çeviriyorsunuz" diyenlere karşı, yalnız ben değil, belki Isparta Vilâyeti ve bütün beni tanıyanlar, belki bütün ehl-i akıl ve vicdan, onların iftiralarını nefretle karşılar ve "Garazkâr plânlar ile onu itham ediyorsunuz" diyecekler.

Sânîyen: Mes'elemiz imandır. İman uhuvvetiyle bu memlekette ve Isparta'nın yüzde doksan dokuz adamları ile uhuvvetimiz var. Halbuki cemiyet ise, ekser içinde ekalliyetin ittifakıdır. Bir adama karşı, doksan dokuz adam cemiyet olmaz. Meğer, gayet insafsız bir dinsiz, herkesi (hâşâ) kendi gibi dinsiz tevehhüm edip, bu mübarek ve dindar milleti tahkir etmek niyetiyle böyle işaa eder...

Sâlisen: Benim gibi pek ciddî bir muhabbetle Türk Milletini seven;

--- sh:»(T:227) ↓ -----

ve Kur'ânın senasına mazhariyetleri cihetiyle Türk Milletini pek çok takdir eden; ve altı yüz senedenberi bütün dünyaya karşı koyan ve Kur'ânın bayraktarı olan bu millete karşı gayet şiddetli taraftar bulunan; ve bin Türkün şehadetiyle, bin milliyetçi Türkçüler kadar Türk Milletine bilfiil hizmet eden ve kıymettar otuz-kırk Türk gençleri, namazsız otuz bin hemşehrilerine tercih etmekle bu gurbeti ihtiyar eden ve hocalık haysiyetiyle izzet-i ilmiyeyi muhafaza eden ve hakaik-i imaniyeyi pek vâzıh bir surette ders veren bir insanın; on sene ve belki yirmi - otuz sene zarfında, yirmi - otuz değil, belki yüz, belki binler talebesi, sırf iman ve hakikat ve âhîret noktasında onunla fedakârane bağlansa ve âhîret kardeşi olsalar çok mudur ve zararı mı var? Hiç ehl-i vicdan ve insaf bunları tenkide cevaz verir mi? Ve bunlara cemiyet-i siyasiye nazariyle bakabilir mi?

Rabian: On sene zarfında yüz banknot ile idare eden ve günde, bazan kırk para ile geçinen ve yetmiş yamalı bir abayı yedi sene giyen bir adam hakkında: "Nereden para alıp yaşıyorsun ve teşkilât yapıyorsun?" diyenler, ne kadar insaftan uzak düştüklerini ehl-i insaf anlar.

İkinci Madde : Menemen Hâdisesinin bir yalancı taklidini yapıp; millete dehşet verip, serbestî kanunları kolayca tatbik etmek desisesiyle hükûmeti iğfal ederek, gûya "Hükûmetin serbestî kanunlarını kabul ettirmesine yardım ediyor" entrikasıyla, beni Barla'dan Ispartaya cebren celbettiler. Baktılar; ben, öyle fitnelere âlet olamıyorum ve öyle her cihetçe vatana, millete, dine zararlı olan akîm teşebbüslere hiçbir meylim yoktur, anladılar ki o vakit plânlarını değiştirdiler. Benim beğenmediğim bir şöhet-i kâzibemden istifade edip, hiç hatır ve hayâlimize gelmeyen entrikalarla başımıza Menemen hâdise-i mazlûmesinin bir mevhum taklidini geçirdiler. Hem millete, hem hükûmete, hem mâsum, mevkuf birçok efrad-ı millete büyük zarar verdiler. Şimdi yalanları meydana çıktıkça, kurdun keçiye bahane bulması nev'inden bahaneleri bulup, me'murîn-i adliyeyi şaşkırtmak istiyorlar. Adliye me'murlarının bu mes'eledede çok dikkate ve ihtiyata muhtaç olduklarını müdafaa-i milliye hukukum noktasında hatırlatıyorum. Asıl ittiham edilecek onlardır ki, hükûmetin bâzı erkanına dalkavukluk edip ve sahtekârlıkla, bir yalancı cemiyet maskesi altında bazı safdil mâsumları, biçareleri

--- sh:»(T:228) ↓ -----

tehyiç ederek küçük bir hâdise çıkarır; sonra şeytan gibi habbeyi kubbe gösterip, hükûmeti şaşırır, çok mâsumları ezdirir, memlekete büyük zarar verir, kabahati başkalara yükler. İşte bu mes'elemiz aynen böyledir.

Üçüncü Madde : Hükûmetin daireleri içinde en ziyade hürriyetini muhafaza etmeye ve te'sirat-ı hariciyeden en ziyade bîtarafane, hissiyatsız bakmakla mükellef olan elbette mahkemedir. Ben, mahkemenin hürriyet-i tâmmesine istinaden, hürriyetle, hukuk-u hürriyetimi bu suretle müdafaa etmeye hakkım vardır. Evet her yerde, adliye mal ve can mes'eleleri var. Eğer, hâkim şahsî hiddet edip bir katili katletse, o hâkim katil olur. Demek, adliye me'murları, hissiyattan ve te'sirat-ı hariciyeden bütün bütün âzade ve serbest olmazsa, sureten adalet içinde müthiş günahlara girmek ihtimali var. Hem; cânilerin, kimsesizlerin ve muhaliflerin dahi bir hakkı var. Ve hakkını aramak için, gayet bîtarafane bir merci isterler. Adalet noktasından tarafgirlik fikrini verip, adaletin mahiyetini zulme çeviren, hakkımda sarfedilen bir tâbirdir ki, Isparta'da ve burada bazı isticvablarda ismim Said Nursî iken, her tekrarında Said Kürdî ve bu Kürd diye beni öyle yâd ediyorlar. Bununla, hem âhîret kardeşlerimin hamiyet-i milliyelerine ilişip aleyhime bir his uyandırmak, hem mahkeme ve adaletin mahiyetine bütün bütün zıd ve muhalif bir cereyan vermektir. Evet, hâkim ve mahkeme tarafgirlik şâibesinden müberra ve gayet bîtarafane bakması birinci şart-ı adalet olduğuna dair binler vukuat-ı tarihiyeden, Hazret-i Ali Radiyallahu Anh'ın hilâfeti zamanında bir Yahudi ile mahkemede beraber oturmaları ve çok padişahların, âdi adamlar ile mahkeme-i adalette görülmesi gibi çok hâdisat-ı tarihiye varken, benim hakkımda bir yabanilik hissini veren ve nazar-ı adaleti şaşirtmak isteyen adamlara derim:

Ey efendiler! Ben, herşeyden evvel Müslümanım ve Kürdistan'da dünyaya geldim. Fakat, Türklere hizmet ettim ve yüzde doksan dokuz menfaatli hizmetim Türklere olmuş ve en çok hayatım Türkler içinde geçmiş ve en sâdık ve en hâlis kardeşlerim Türklerden çıkmış ve İslâmiyet ordularının en kahramanı Türkler olduğundan, meslek-i Kur'âniyem cihetiyle, her milletten ziyade Türkleri sevmek ve taraftar olmak kudsî hizmetimin muktezası olduğundan; bana Kürd diyen ve kendini milliyetperver gösteren adamların bini

--- sh:»(T:229) ↓ -----

kadar Türk Milletine hizmet ettiğimi, hakikî ve civanmerd bin Türk gençlerini işhad edebilirim.

Hem, hey'et-i hâkimenin ellerinde bulunan otuz - kırk kitabımı; hususan İktisad, İhtiyarlar, Hastalar Risalelerini işhad ediyorum ki: Türk Milletinin beşten dört kısmını teşkil eden musibettede, fakirler ve hastalar ve dindar müttakiler taifelerine bin Türkçü kadar hizmet eden o kitablar, Kürdlerin ellerinde değil, belki Türk gençlerinin ellerindedirler. Hey'et-i hâkimenin müsaadesiyle, bizi bu belâya sokan ve hükûmetin mühim bazı erkânını iğfal eden ve milliyetperverlik perdesi altında entrikaları çeviren mülhid zalimlere derim:

Ey efendiler! Benim hakkımda tesbit edilmeyen ve tesbit edilse dahi bir suç teşkil etmeyen ve suç olsa bile yalnız beni mes'ul eden bir madde yüzünden, kırktan fazla Türkün en kıymettar gençlerini ve en muhterem ihtiyarlarını, büyük bir cinayet işlemişler gibi bu belâya atmak, milliyetperverlik midir? Evet, sebepsiz böyle işkenceli tevkife düşenler içinde Türk gençlerinin medar-ı iftiharını olacak bir kısım zatlar var ki: (Hâşiye) uzaktan kıymetini hissedip, ona yalnız bir selâm veya imanî bir risale göndermemle, onu bir cânî gibi çoluk ve çocukları içinden alıp bu belâya atmak milliyetçilik midir? Ben ki, sizin nazarınızda yabanî millettendir diyorum. Bu mevkuf olan civanmerd ve muhterem Türk gençleri ve ihtiyarları içinde öyleleri var ki; onların bir tanesini, kendi milletimden yüz adama değiştirmem. İçinde öyleleri var ki; on sene bana zulüm eden memurlara, beş senedenberi onların hatırları için, o zâlimlere bedduayı bıraktım. Ve onların içinde öyleleri var ki; âlî seciyelerin en halis nümunelerini o âlicenab Türk arkadaşlarda kemal-i hayret ve takdirle gördüm. Ve Türk Milletinin sırr-ı tefevvukunu onlarla anladım. Ben, vicdanımla ve çok emarelerle temin ederim ki; eğer bu mâsum mevkufar adedince vücudlarım bulunsaydı veyahud onların umumuna gelen her nevi meşakkatlerini alabilseydim, kase ederim ki, müftehirane o kıymettar zatlara bedel çekmek isterdim. Benim bunlara karşı bu hissim, onların kıymet-i zatiyeleri içindir; yoksa şahsıma karşı faidesi dokunması değildir. Çünkü, bir kısmını

(Hâşiye): O zatlar, men-i mahkeme ile, iki aylık sıkıntılı tevkiften sonra tahliye edilmişlerdir.

--- sh:»(T:230) ↓ -----

yeni görüyorum. Bir kısmı, belki o benden faide görmüş, ben ondan zarar görmüşüm. Fakat binler zarar görsem, yine onların kıymeti nazarımda tenzil etmez.

İşte, ey Türkçülük dâvâ eden mülhid zâlimler! Türk Milletinin medar-ı iftiharı olabilecek bu kadar zatlara gayet âdi ve ehemmiyetsiz bahaneler ile - sizin tâbirinizle - benim gibi bir Kürd yüzünden perişan etmek, tezlil etmek milliyetçilik midir? Türkçülük müdür? Vatanperverlik midir? Haydi, o insafsız vicdanınıza havale ediyorum.

İşte mahkeme-i âdile, onların mâsumiyetini anlamakla çoklarını tahliye etti. Eğer ortada bir suç varsa, o suç benimdir. Onlar, ulüv-ü cenablarından, benim gibi garib bir ihtiyar hocaya; soba yakmak, su getirmek, yemek pişirmek ve kendime mahsus bir risalemi tebyîz etmek gibi cüz'î işlerimi sırf Lillâh için yapmışlar ve benim hatırım için hâtıra defterim hükmünde olan o iki risalemin âhirlerinde, bir hâtıra olmak üzere imzalarını atmışlar. Acaba dünyada, böyleleri, böyle bahanelerle muaheze edecek bir kanun, bir usûl ve bir maslahat var mı?

MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ

Ey hey'et-i hâkime! Gelecek beyanatımda, belki vazifenizce lüzumsuz şeyler bulunacak. Fakat bu mes'eleler ile umum memleket, belki dünya alâkadardır. Yalnız siz değil, onlar dahi mânen dinliyorlar. Hem beyanatımda intizamsızlık göreceksiniz. Sebebi ise, mühim bir hakkım bana verilmedi. Benim hüsn-ü hattım yok. Çok rica ettim ki, bu hayat-memat mes'elesidir, bir yazıcı bana veriniz; tâ hakkımı müdafaa için bir istida yazdırayım. Vermediler. Belki beni iki ay, gayet insafsızcasına bütün bütün konuşmaktan menettiler. Onun için, gayet noksan ve müşevveş yazımla intizamlı yazamadım. İşte âhir beyanatım budur:

Eğer farz-ı muhal olarak, müfsidlerin, muhbirlerin ihbar ettikleri gibi, Risale-i Nur, hükûmetin bir takım siyasetiyle ve bazı kanunlariyle tevfiik edilmiyor, muaraza ediyor; belki başka siyasî kanaatlardır ve ayrı ayrı fikirlerdir; ve umum risaleler, imandan değil, belki siyasetten bahseder diye, gayet zâhir bir iftira farz ve kabul edilse, cevaben derim: Madem hürriyetin en geniş şekli cumhuriyettir

--- sh:»(T:231) ↓ -----

ve madem hükûmet ise, cumhuriyetin en serbest suretini kabul etmiştir; elbette hakikî ve kat'î ve reddedilmez kanaat-ı ilmiyeyi ve efkâr-ı saibeyi âsâyişe dokunmamak şartıyla, cumhuriyetin hürriyeti, o hürriyet-i ilmiyeyi istibdat altına alamaz ve onu bir suç tanımaz. Evet; dünyada hiçbir hükûmet var mıdır ki, bütün bir tek kanaat-ı siyasiyede bulunsun. Haydi - farz-ı muhal olarak - ben, perde altında kendi kendime kanaat-ı siyasiyemi yazmışım ve bir kısım has dostlarıma göstermişim; bunda suç var diyen kanunları işitmemişim. Halbuki Risale-i Nur, iman nurundan bahseder; siyaset zulmetine sukut etmemiş ve tenezzül etmez.

Eğer faraza, lâik cumhuriyetin mahiyetini bilmeyen bir dinsiz dese: "Senin risalelerin, kuvvetli bir dinî cereyan veriyor, lâdinî cumhuriyetin prensiplerine muaraza ediyor."

Elcevap: Hükûmetin lâik cumhuriyeti dini dünyadan ayırmak demek olduğunu biliyoruz. Yoksa, hiçbir hatıra gelmeyen dini reddetmek ve bütün bütün dinsiz olmak demek olduğunu, gayet ahmak bir dinsiz kabul eder. Evet, dünyada hiçbir millet dinsiz olarak yaşamadığı gibi; Türk milleti misillü bütün asırlarda mümtaz olarak, bütün aktar-ı cihanda, nerede Türk varsa Müslümandır. Sair anâsır-ı İslâmiyenin küçük de olsa yine bir kısmı, İslâmiyet haricindedir. Böyle pek ciddî ve hakikî dindar ve bin sene kadar Hak dininin kahraman ordusu olarak zemin yüzünde, mefâhir-i milliyesini milyonlar menabi-i diniye ile çakan ve kılınçlarının uçlariyle yazan bu mübarek milleti, "Dini reddeder veya dinsiz olur" diye itham eden yalancı dinsizler ve milliyetsizler, öyle bir cinayet işliyorlar ki, Cehennem'in esfel-i sâfilîn tabakasında ceza görmeye müstehak olurlar. Halbuki Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyenin kanunlarını da ihata eden dinin geniş dairesinden bahsetmez. Belki asıl mevzuu ve hedefi; dinin en has ve en yüksek kısmı olan imanın erkân-ı azîmesinden bahseder. Hem ekseriyetle muhatabım, evvel kendi nefsim, sonra Avrupa feylesoflarıdır. Böyle mesail-i kudsiyeden, doğru olmak şartıyla, zarar tevehhüm eden, yalnız şeytanlar olabilir tasavvurundayım. Yalnız üç-dört risale, tenkidkârane şekva suretinde bir kısım me'murlara bakmış. Fakat o risaleler, hükûmetle mübareze ve tenkid için değil, belki bana zulmeden ve me'muriyetini sû-i istimâl eden bir kısım me'murlara karşıdır. Hem sonra da, sû-i tefehhüme medar olmamak için, o üç - dört risalelere

--- sh:»(T:232) ↓ -----

"Mahremdir" deyip neşrini menetmişiz. Sair risalelerin ekser-i mutlakası, dört - beş sene evvel ve bir kısmı sekiz sene evvel, bir kısmı on üç sene evvel te'lif edilmişlerdir. Yalnız İktisad ve İhtiyarlar ve Hastalar risaleleri geçen sene te'lif edilmişler. Ve bununla beraber, risaleler, hükûmetin kanunlarına mugayir olmadığı ve âsâyişi ihlâl ve halkı idlâl mahiyetinde bulunmadığını ve bil'akis hükûmetçe takdirler ile karşılanması lâzımgelceğini, zerre mikdar aklı bulunan, risaleleri bîtarafane tetkik eden, tasdik eder. Ve eğer farz-ı muhal olarak, hükûmetin nokta-i nazarına çok noktaları muhalif olsa bile 28 Temmuz 933 tarihinde, evvelki cürümlerin bu kısımlarını affetmekte olan ve âhiren neşredilen Af Kanunu mucibince o risaleleri takibe mahal kalmadığını iddia edip, bize edilen haksızlığın bir an evvel defedilmesi ve risalelerin iade olunmasını talep ederim.

Eğer insaniyetin mahiyetini, hayvaniyetin en bedbaht ve en aşağı derecesinde telâkki ve dünyayı daimî ve lâyezal tevehhüm ve insanı bâkî ve lâyemût tahayyül eden bir sarhoş vicdansız tarafından denilse: "Senin bütün risalelerin, îmanî pek kuvvetli ders veriyor. Dünyadan soğutuyor. Nazarı, âhirete çeviriyor. Biz ise, bütün kuvvet ve dikkat ve zihnimizle dünya hayatına müteveccih olmamız ile bu zamanda yaşayabiliriz. Çünkü şimdi yaşamak ve düşmanlardan sakınmak çok müşkülleşmiştir."

Elcevap: İman-ı tahkikînin dersleri, gerçi nazarı âhirete baktırıyor; fakat dünyayı, o âhiretin mezraa ve çarşısı ve bir fabrikası göstermekle, daha ziyade dünya hayatına çalıştırır. Hem, imansızlıktaki müthiş bir surette kırılan kuvve-i mâneviyeyi, gayet kuvvetli bir tarzda kazandırır. Ve me'yusiyet içinde atalet ve lâkaydlığa düşenleri şevk ve gayrete, sa'ye sevkeder, çalıştırır. Acaba, bu dünyada yaşamak isteyenler; böyle, hayat-ı dünyeviye'nin lezzetini, hem çalışmaya şevki, hem hadsiz musibetlerine karşı dayanmaya medar kuvve-i mâneviyesini temin eden ve itiraz kabul etmiyen deliller ile isbat edilen îman-ı tahkikînin derslerine yasak denecek bir kanunun vücudunu kabul ederler mi ve öyle bir kanun olabilir mi?

Eğer; idare-i millet ve asayiş-i memleketin hakikî esaslarını bilmeyen bir cahil hamiyet-füruş dese: "Senin risalelerin, asayiş bozanlara ve idareyi karıştıranlara bir medar olabilir cihetiyle ve sen

--- sh:»(T:233) ↓ -----

dahi ihtiyatsızlık edip idare-i hâzıraya itiraz etsen, risalelerin kuvvetiyle bir gaile açmak ihtimaliyle sana ilişiyoruz."

Elcevap: Risale-i Nur'dan ders alan, elbette, çok mâsumların kanını ve hukukunu zâyî eden fitnelere girmez ve bilhassa tecrübeleriyle, mükerreren akîm ve zararlı kalan fitnelere hiçbir cihetle yanaşmaz. Ve bu on senedeki on fitnelere, Risale-i Nur'un şâkirdlerinin ondan birisi, belki asla hiçbirisi karışmadığı gösterir ki, risaleler bu fitnelere zıt ve asayışı temine medardırlar. Acaba idarece ve asayışı muhafazaca; bin imanlı adam mı, yoksa on dinsiz serseri mi daha kolaydır? Evet iman, güzel seciyeler vermekle hem merhamet hissini, hem zarar vermekten sakınmak meylini verir. Amma benim ihtiyatsızlığım ise, bu on üç senedir imkân dairesinde ne kadar elimden gelmişse hükûmetin nazar-ı dikkatini celbetmemek ve onunla uğraşmamak ve işlerine karışmamak için Isparta Vilâyetine mâlûm olan hârîka bir surette münzeviyane ve merdümgirîzâne ve müşfikkârane ve siyasetten müçtenibane yaşadığımı bu memleket bilir.

Ey beni bu belâyâ sevkeden insafsızlar! Anlaşıyor ki, âsâyîş aleyhinde hareket etmediğimden benden kızdınız, hiddet ettiniz. Asâyîşe düşmanlık damariyle beni tevkif ettirdiniz. Evet, âsâyîşi bozmak ve idareyi karıştırmak isteyenler, benim hakkımda hükûmeti iğfal ederek, adliyyeyi lüzumsuz işgal edip beni tevkif ettirenlerdir. Onların hakkında değil yalnız biz, belki memleket namına, başta müddeiumumî olarak hey'et-i hâkimeye dâvâ etmelidir.

Eğer denilse: "Sen vazifesizsin, milletin hürmetini kabul edip vazifedarlar gibi dinî ders veremezsin. Hem, dinî ders verecek resmî bir daire var; onun müsaadesi lâzımdır."

Elcevap: Evvelâ, benim matbaam ve kâtiblerim yoktur ki vazife-i neşri yapsın. Bizimki hususîdir. Hususî işlere, hususan imanî ve vicdanî olsa, hürriyet-i vicdan düsturu, onun serbestiyetini temin eder.

Sâniyen: Hükûmet-i ittihadiye, ittifaklarıyla, Darül-Hikmetil İslâmiyede Avrupa'ya karşı hakaik-i İslâmiyeyi isbat edecek ve millete ders verecek bir vazife ile tavzif etmeleri ve Diyanet Riyasetinin Van'da beni vaiz tâyin etmesi ve şimdiye kadar yüz risaleden ziyade

--- sh:»(T:234) ↓ -----

eserlerim ulema ellerinde gezmesi ve tenkid edilmemesi isbat eder ki, millete ders vermeye hakkım var!

Sâlisen: Eğer kabir kapısı kapansaydı ve insan dünyada lâyemût kalsaydı, o vakit vazifeler yalnız askerî ve idarî ve resmî olurdu. Madem her gün lâakal otuz bin şahid, cenazeleriyle

أَلْمَوْتُ حَقٌّ

dâvâsını imza ediyorlar; elbette dünyaya ait vazifelerden daha ehemmiyetli îmanî vazifeler var. İşte Risale-i Nur o vazifeleri Kur'ânın emriyle ifa ediyor. Madem Risale-i Nurun âmiri hâkimi kumandanı olan Kur'ân, kumandası üç yüz elli milyona hükmedip talimat yaptırıyor; ve her gün lâakal beş defa, beşten dördünün ellerini dergâh-ı İlâhiyyeye açtırıyor; ve bütün camilerde ve cemaatlerde, namazlarda, kudsî, semavî fermanlarını hürmetle okutturuyor; elbette onun hakikî tefsiri ve o güneşin bir nuru ve onun bir memuru olan Risale-i Nur, o vazife-i imaniyesini, biiznillâh, sadmelere uğratmayarak görecektir. Öyle ise; ehl-i dünya ve ehl-i siyaset, onunla mübareze değil, belki ondan istifade etmeye pek çok muhtaçtırlar. Evet, şu tılsım-ı kâinatın muğlâkını keşfeden ve mevcudatın nereden nereye ve ne olacaklarının tılsımını açan Risale-i Nur'un eczalarından Yirmi Dokuzuncu Söz; ve tahavvülât-ı zerratin muammasını keşfeden Otuzuncu Söz; ve kâinatta mütemediyen fena ve zeval içindeki faaliyet ve hallâkıyet-i umumiye tılsım-ı acîbini hâl ve keşfeden Yirmi Dördüncü Mektub; ve tevhidin en derin ve en mühim muammasını keşf ve hâl ve izah eden, ve haşr-ı beşerî, bir sinek ihyası kadar kolay olduğunu isbat eden Yirminci Mektub; ve tabiatperestlerin fikr-i küfürlerini esasiyle bozan ve tahrip eden "Tabiat Risalesi" namındaki "Yirmi Üçüncü Lem'a" gibi Risale-i Nur'un çok cüzleri var. Bunların yalnız birisindeki muammayı keşfeden bir âlim, bir edip, bir profesör, hangi hükûmette olsa, takdirle mükâfat ve ikramiye verileceğini, bu risaleleri, dikkatle mütalâa eden tasdik eyler.

Bu beyanatıma, sadetten hariç tafsilât nazariyle bakmamak gerektir. Çünkü; Risale-i Nur'un yüzden ziyade risaleleri benim evrak-ı tevkifiyem hükmüne geçmiş olduğundan, hem hey'et-i hâkime tetkik ile mükelleftir, hem ben, izah ve cevap vermeye, Kur'âna ve Âlem-i İslâma ve istikbale alâkadarlığı cihetiyle mecburum. Madem bir mes'elenin tam tenevvürü, herhalde uzak ve yakın bütün

--- sh:»(T:235) ↓ -----

ihtimalleri beyan etmekle olur. Mes'elemize ait uzak bir ihtimali beyan etmeye ihtiyaç var. Şöyle ki:

Eğer dinsizliği ve küfrü kendine meslek ittihaz eden bedbaht bir kısım adamlar, bir maksad-ı siyasînin perdesi altında hükûmetin bazı erkânına hulûl edip iğfal etseler veya memuriyet mesleğine girseler ve Risale-i Nur'u desiselerle imha ve beni tehditleriyle susturmak için deseler: "Taassub zamanı geçti. Mâziyi unutmak ve istikbale bütün kuvvetimizle müteveccih olmak lâzım gelirken, senin irticakârane bir surette dinî ve imanî kuvvetli ders vermen işimize gelmez!..."

Elcevap: Evvelâ o mâzi zannedilen zaman ise istikbale inkılâb etmiş. Ve hakikî istikbal odur. Ve oraya gideceğiz.

Sâniyen: Risale-i Nur, tefsir olduğu haysiyetiyle, Kur'ân-ı Hakîm ile bağlanmış. Kur'ân ise, Küre-i Arzı Arşa bağlayan, cazibe-i umumiye gibi bir hakikat-ı cazibedardır. Asya'da hükmedenler; Kur'ânın Risale-i Nur gibi tefsirleriyle mübareze edemezler. Belki müsâlâha ederler; ondan istifade ederler ve himaye ederler.

Amma benim susmam ise; madem âdi bir keşif yolunda ve ehemmiyetsiz bir fikr-i siyasî peşinde ve dünyevî bir haysiyet yüzünden çok ehl-i izzetin başları feda edilse; elbette koca Cennetin fiatı olacak bir servet ve hayat-ı ebediyeyi kazandıracak bir âb-ı hayat ve bütün feylesofları hayrette bırakacak bir keşfiyat yolunda, vücudum zerrelere adedince başlarım bulunsun ve feda edilmesi lâzımgelse, bilâtereddüd feda edilir. Hem, beni tehdit veya imha suretiyle susturmak, bir dil yerine bin dil konuşuracak. Yirmi senedenberi ruhlara yerleşen Risale-i Nur, susmuş bir dilime bedel, binler dilleri söylettirmesini Rahîm-i Zülcelâlden ümitvarım.

* * *

Ehemmiyetsiz Fakat Ehemmiyetli Bir Suç Olarak Bana Sorulan Bir Mes'ele

Diyorlar ki: "Sen şapkayı başına koymuyorsun; mahkeme gibi çok resmî yerlerde başını açmıyorsun. Demek, o kanunları reddediyorsun. O kanunları reddetmenin cezası şiddetlidir!"

Elcevap: Bir kanunu reddetmek başkadır ve o kanunla amel etmemek bütün bütün başkadır. Evvelkinin cezası idam ise; bunun

--- sh:»(T:236) ↓ -----

cezası ya bir gün hapis ve bir lira ceza-yı nakdî veya bir tekdir veya bir ihtardır. Ben o kanunlarla amel etmiyorum; hem amel etmekle dahi mükellef olamıyorum. Çünkü münzevî yaşıyorum. Bu kanunlar hususî menzillere girmez.

Bir ihtar: Bu iki aydır gayet dikkatle ve ince elekle elemek suretiyle; hem Isparta, hem Eskişehir mahkemeleri, hem Dahiliye Vekâleti on senedenberi teraküm eden mahrem kitablarımı ve hususî mektublarımı müsadere edip teftiş ettikleri halde gizli bir komite ve cemiyet gibi medar-ı itham hiçbir maddeyi tesbit etmediklerini itirafı beraber, daha tetkike devam ediyorlar. Ben de derim:

Ey efendiler! Beyhude yorulmayınız... Eğer aradığınız varsa, hiçbir ucunu bu kadar zaman bulamadığınızdan, biliniz ki; onu idare eden öyle acîb bir deha vardır ki, mağlûp edilmez ve mukabele edilmez. Çare-i yegâne, onunla müsâlâhadır. Yoksa, bu kadar mâsumlara zarar vermek ve ezmek yeter! Belki Gayretullaha dokunur, galâ (kıtlık) ve veba gibi belâlara vesile olur. Halbuki benim gibi asabî ve en gizli olan sırrını yabanî adamlara çekinmeyerek söyleyen ve Divan-ı Harb-i Örfî'de meşhur ve pek merdane ve fedakârane müdafaatı yapan; ve ihtiyarlık zamanında en ziyade âkıbeti tehlikeli ve meçhul sergüzeştlardan sakınmağa meslekçe mecbur olan bir adama, böyle hiç keşfedilmeyecek komiteciliği isnad etmek, belâhet derecesinde bir safdilliktir, veyahut bir entrikadır.

Hey'et-i hâkimededen bir hakkımı isterim. Benden müsadere edilen kitablarımın bence bin liradan ziyade kıymetleri var. Ve onların mühim bir kısmı, on iki sene evvel Ankara kütüphanesinde iftihar ve teşekkürler ile kabul edilmiş. Hususan, sırf uhrevî ve imanî olan On Dokuzuncu Mektub ile Yirmi Dokuzuncu Sözün benim için çok ehemmiyetleri var; benim mânevî servetim ve netice-i hayatımdırlar; ve i'caz-ı Kur'ânînin on kısmından bir kısmının cilvesini göze gösterdikleri için fevkalâde bence kıymetleri var. Hem onları, kendime mahsus olarak yazdırıp yıldızlatmışım. Hem, ihtiyarlığımın gayet hazin hâtıratına dair olan İhtiyarlar Risalesi'nin üç-dört nüshalarından bir tanesini kendime mahsus yazdırmıştım. Madem muaheze edilecek hiçbir dünyevî madde içlerinde yoktur; onları ve arabî risalelerimi bana iade etmenizi bütün ruhumla istiyorum. Hapiste ve kabirde dahi olsam, o kitablarım, bu garip dünyanın

--- sh:»(T:237) ↓ -----

bana yüklediği beş elîm ve hazin gurbetlerde enislerim ve arkadaşlarımdırlar. Onları benden ayırmakla, tahammülsüz bir altıncı gurbete düşeceğim ve bu çok ağır gurbetin tazyikinden çıkan âhlardan sakınmalısınız.

Mahkemenin Reis ve Âzâlarından Ehemmiyetli Bir Hakkımı Taleb Ederim

Şöyle ki: Bu mes'eledede yalnız şahsım medar-ı bahis değil ki, siz beni tebrie etmekle ve hakikat-ı hale muttali olmanızla mes'ele hallolsun. Çünkü, ehl-i ilim ve ehl-i takvânın şahs-ı mânevîsi, bu mes'eledede nazar-ı millette itham altına girdiği ve hükûmete dahi ehl-i takvâ ve ilme karşı bir emniyetsizlik geldiği ve ehl-i takvâ ve ilim, tehlikeli ve zararlı teşebbüslerden nasıl sakınacağını bilmesi lâzım olduğu için; benim müdafaatımın kendim kaleme aldığım bu son kısmını, herhalde yeni huruf ile, matbaa vasıtasıyla intişarını isterim. Tâ ki ehl-i takvâ ve ehl-i ilim, entrikalara kapılmayıp; zararlı, tehlikeli teşebbüslere yanaşmasınlar; ve hükûmetin şahs-ı mânevîsi nazar-ı millette ithamdan kurtulsun. Ve hükûmet dahi, ehl-i ilim hakkında emniyet etsin ve bu anlaşılmamazlık ortadan kalksın. Ve hükûmete ve millete ve vatana çok zararlı düşen bu gibi hâdiseler ve anlaşmamazlık daha tekerrür etmesin.

.....
Elhak, bundan dokuz sene evvel Onuncu Söz, sekizyüz nüsha yayılmasıyla ehl-i dalâletin kalblerindeki inkâr-ı haşri kalblerinde sıkıştırıp lisanına getirmeye meydan vermedi, ağızlarını tıkadı ve hârîka bürhanlarını gözlerine soktu. Evet; Onuncu Söz, haşir gibi bir rûkn-ü azîm, imanın etrafında çelikten zırh oldu; ehl-i dalâleti susturdu. Elbette Hükûmet-i Cumhuriye bundan memnun oldu ki, meb'usanın ve valilerin ve büyük me'murların ellerinde kemal-i serbestiyet ile Onuncu Sözün nüshaları gezdi.

.....
Dört aydanberi, bu hayat-memat mes'elesinde, hiçbir yerden benim acınacak halim bir mektubla dahi sordurulmadığı; ve benim hakkımda halkı tenfir edecek bir surette teşhir etmekle nefret-i âmmeyi aleyhime celbedip bütün bütün teshilât ve muavenetten mahrum kalmış, garib ve kimsesiz halimi tasvir eden, itiraznamemde izah ettiğim bir hikâye:

--- sh:»(T:238) ↓ -----

Bir zaman, bir padişahın müptelâ olduğu bir hastalığın ilâcı, bir çocuğun kanı imiş! O çocuğun pederi, çocuğu, hâkimin fetvasıyla bir para mukabilinde padişaha vermiş. Çocuk, mecliste ağlamak ve şekva yerine gülmüş. Sormuşlar:

– Neden istimdad etmiyorsun, şikâyet etmiyorsun, gülüyorsun?

Demiş ki:

– İnsan, musibete giriftar olduğu vakit; evvel pederine, sonra hâkime, sonra padişaha şekva eder. Benim pederim, beni kesilmek için satıyor; işte hâkim de ölmekliğime karar veriyor; işte padişah benim kanımı istiyor... Bu antika ve pek garib ve şekli çok çirkin ve hiç görülmemiş bu hale karşı, ancak gülmek ile mukabele edilir.

İşte, ey Şükrü Kaya Bey! Biz de o çocuk hükmüne geçtik. Derdimizi; evvel mahallî hükûmetteki valiye, sonra mahkeme adaletine, sonra Dahiliye Vekâletine müracaat edip mazlumiyetimizi beyan ederek zalimlerden bizi kurtarmak için arzuhal etmek mukteza-yı hal iken, gördük ki: En son şekvamızı dinleyecek Dahiliye Vekilinin hakkımızda kapıldığı asılsız evhamına bir hakikat rengi vermek ve hatâsını örtmek fikriyle hatâsında ısrar etmesi daha büyük bir hatâ olduğunu düşünmediğinden; dūçar olduğu gurur hastalığına, kanımızı istiyerek, bizi asılsız bahanelerle perişan etmek istiyor. Biz de Şükrü Kaya'nın şahsını, Dahiliye Vekili olan Şükrü Kaya Bey'e şekva ediyoruz. (Hâşiye) Eğer serbestiyeti tam muhafaza

(Hâşiye): Şükrü Kayanın ne derece asılsız evhama kapılıp garaz ettiğine delil şudur ki: Benim gibi kimsesiz ve üç - dört bîçare arkadaşlarımı mahkemeye vermek için, kendisi Ankara'dan yüz jandarma ve on beş-yirmi polis beraber alıp, güya Isparta'daki jandarma kuvveti ve bir fırka asker kâfi gelmiyormuş gibi ortalığa bir dehşet vermesidir. Acaba bir tek polisin ve bir tek jandarmanın eli ile yapılacak bir vazifeyi, millete iki - üç bin lira zarar verdirip, sonra tahliye edilen bîçare masumları; Isparta'dan tâ Eskişehir beş yüz lira nakliyata sarfettirmek ve o bîçareleri binlerce zararlara uğratmaktan başka, hayat-ı içtimaî arasındaki mevkilerini sarsıntılara dūçar etmek gibi mühim hadiseleri icad etmekle, ne derece Dahiliye Vekâletinin tedvirine ve asayişi te'mine ve bu bîçare milletin istirahatla çalışmalarına zarar verdiğini gösteriyor. Demek bil'iltizam, hiçden büyük bir hadiseyi icad etmek garaziyle o vaziyeti göstermiş; habbeyi yüz kubbe yaparak, dahiliyenin en ziyade sükûnete muhtaç olduğu bir zamanda böyle her tarafı sarsacak bir vaziyeti icad etmek ve kanunsuz kanun namına amel etmek, kanunca mühim bir cürüm yaptığımı iddia edip, Şükrü Kayanın şahsını, Dahiliye Vekili olan Şükrü Kaya Bey'e şekva ediyoruz.

--- sh:»(T:239) ↓ -----

etmek isteyen ve hiçbir te'sir karşısında mağlûp olmayan ve vicdanlarındaki hiss-i adalette hükmeden bu mahkeme; bizi, Şükrü Kaya Beyin şahsı hakkında dinleyeceklerini bilseydim, en evvel biz, Şükrü Kaya'nın şahsı aleyhine ikame-i dâvâ edecektik. Çünkü; bir senedenberi, her gün veya her hafta hakkımızda rapor isteye isteye aleyhimize casusların, zabıtalının nazar-ı dikkatini celbettirip, kurban koyunu gibi kesmek için bizi beslettiriyordu. Mahkeme ise; adaletten başka hiçbir şey düşünmemek lâzım gelirken ve hakikaten mahkeme içindeki zatlar da adalete tam bağlı oldukları halde, yüksek makamdaki Şükrü Kaya gibi şahsın te'siratına karşı dayanamadıkları için, bizi tahliye edemeyip süründürüyorlar. Mahallî hükûmet olan Isparta Valisi ve zabıtası ise, herkesten ziyade bizi ve Ispartalı bîçare, mâsum mevkûfları himaye etmek ve bir an evvel kurtulmasına sa'yetmeleri vazife-i vicdaniyeleri iken, bilâkis çok mânasız ve asılsız bahaneler ile Isparta mevkûflarının, hususan muhtaç ve fakirlerin tâyinlerini verdirmeyip, açlıkla sefaletle düşmeleri için onları ezdirmeye çalışıyorlar. İşte bu hale şekva değil, belki ağlamanın nihayet derecesini gösteren bu acı hale, o çocuk gibi gülmek ile mukabele ediyoruz ve tevekkül edip, işimizi Aziz-i Cebbara havale ediyoruz.

**Ma'sum Kardeşlerimin Mazlumiyetinden Gelen Feryatlarının
İşitilmediği ve Benim de Onlarla Konuşturulmadığım Bir Zamanda,
Onların Me'yusiyetlerine Bir Teselli Vermek için Yazdığım Bir
Fıkradır**

(Bu makam münasebetiyle ilâve edilmiştir)

Hafîz-i Zülcelâlin hıfz ve himayetini bakınız ki; mes'elemiz münasebetiyle Risale-i Nur'un risaleleri adedine muvafık olarak, yüz yirmi küsûr adamın mahrem evrakları ile istintakta oldukları halde; ve ecnebilerin entrikalarıyla ve muhalif komitecilerin dolaplarıyla mevcut ve münteşir müteaddid cemiyetlerin hiçbirisiyle, Risale-i Nur'un hiçbir şakirdinin münasebetdarlığını gösterecek hiçbir madde bulunmaması, gayet zâhir ve parlak bir himaye-i Rabbaniyedir. Muhafaza-i İlâhiyyeye ve İmam-ı Ali (R.A.) ve Gavs-ı A'zam (K.S.), Risale-i Nur'a ait keramet-i gaybiyelerini cidden te'yid eden bir inayet-i Rahmaniyyedir. Kırk ikilik bir top güllesini, kırk iki mâsum

--- sh:»(T:240) ↓ -----

ve mazlum kardeşlerimizin dergâh-ı İlâhiyeye açılan elleriyle doldurup, geri çevirip, atanların başlarında mânen patlattırdı. Bizlere; yalnız ehemmiyetsiz, sevaplı, hafif bir kaç yara bereden başka olmadı. Böyle bir senedenberi doldurulan bir toptan, böyle pek az zarar ile kurtulmak hârikadır. Böyle pek büyük bir nimete karşı, şükür ve sürur ve sevinç ile mukabele etmek gerektir. Bundan sonraki hayatımız bize ait olamaz; çünkü müfsidlerin plânlarına göre, yüzde yüz mahv idi. Demek bundan sonraki hayatı kendimize değil, belki hak ve hakikata vakfetmeliyiz. Şekva değil, şükrettirecek rahmetin izini, yüzünü, özünü görmeye çalışmalıyız.

* * *

Garip ve bana pek çok ağır gelen ve üç günde bir bardak ayran ve bir bardak süttten başka birşey yedirmiyen grip hastalığının üçüncü gününde, füc'eten hatırıma ihtar edildi. Ben de o hatırayı teberrük için, mahkemedeki müdafaanın bir mukaddemesi olarak yazdım. Şiddet ve kusuru varsa, hastalığıma aittir. Evet, yüz adamın müdafa edeceği bir hakikatı yalnız başıma müdafaaya mecbur olduğumdan; teab-ı dimağî ve perişaniyete ve daha çok müz'ic ahval içinde hakikatı doğru olarak, olduğu gibi, bu kadar beyan edebildim.

(Son müdafaata sonradan bir hikmete binaen ilhak edilmiş bir mukaddemedir.)

Müdafaatımın bütün safahatında gizli ve müdhiş bir komiteye karşı mübareze vaziyetini gösteren tarz-ı ifademdeki maksadım şudur:

Nasılki Hükûmet-i Cumhuriye "Dîni dünyadan tefrik edip bîtarafane kalmak" prensibini kabul etmiş; dinsizlere, dinsizlikleri için ilişmediği gibi; dindarlara da, dindarlıkları için ilişmemesi o prensibin icabatındandır. Öyle de; ben dahi bîtaraf ve hürriyetperver olması lâzım gelen Hükûmet-i Cumhuriyenin dinsizliğe tarafdar ve entrikaları çeviren ve hükûmetin me'murlarını iğfal eden gizli menfi komitelerden tefrik edilip, hükûmetin onlardan uzak olmasını istiyorum; o entrikacılarla mübareze ediyorum. O komitelerden, tesadüfle hükûmetin me'muriyetine girenler, ciddi dindarlara takmak için iki kulp elinde tutmuş, garaz ettikleri dindarlara takıyorlar ve hükûmeti iğfâle çalışıyorlar. O iki kulpun birisi: O mülhidlerin

--- sh:»(T:241) ↓ -----

dinsizliğine temayül göstermemek mânasiyle "İrtica" kulpunu takıyor. Diğeri: Hâşâ ve hâşâ! dinsizliği, bu Hükûmet-i İslâmiyenin ayn-ı siyaseti telâkki etmediğimiz mânasında "Dini siyasete alet etmek" kulpu ile lekelemek istiyorlar. (Hâşiye).

Evet, Hükûmet-i Cumhuriye, o gizli müfsidlerin vatana ve millete muzır efkârlarını elbette terviç etmez ve tarafdar olamaz. Menetmek, cumhuriyet kanunlarının muktezasıdır. Ve öyle müfsidlere tarafdarlık ile, cumhuriyetin esaslı prensiplerine zıddı zıddına gidemez. Hükûmet-i Cumhuriye, bizim ile o müfsidler mabeyninde hakem hükmünü alsın. Hangimiz zâlim ise ve tecavüz ediyorsa; o vakit, hakem hükmünü versin ve hâkimlik noktasında hükmünü icra etsin.

Evet inkâr edilmez ki; kâinatta, dinsizlik ile dindarlık, Âdem zamanındanberi cereyan edip geliyor ve kıyamete kadar gidecektir. Bu mes'elemizin künhüne vakıf olan herkes, bize olan bu hücumun, doğrudan doğruya dinsizlik hesabına dindarlığa bir taarruz olduğunu anlar. Ekser-i hükemanın Garbda ve Avrupa'da zuhuru; ve ağleb-i Enbiyanın Şarkda ve Asya'da tulularını Kader-i Ezelînin bir işaret ve remzidir ki; Asya'da hâkim, galib, din cereyanıdır. Elbette, Asyanın ileri kumandanı olan bu Hükûmet-i Cumhuriye, Asya'nın bu fitrî hâsiyetinden ve mâdeninden istifade edecek. Ve bîtarafane prensibini, değil dinsizlik tarafına, belki dindarlık tarafına temayül ettirecektir.

İkinci Madde: Risale-i Nur'un eczalarında mevadd-ı kanuniyeye muarız mes'eleler bulunması ortaya konulabilir. Bu cihet mahkemeye aittir. Fakat Risale-i Nur, kendi başıyla yüz manevî keşfiyatı havi bir eserdir. Bu keşfiyatın bir tekini bile, keşşafın hakk-ı keşfini siyanet etmekle, ziyaa uğratmamak lâzım gelir. Keşfiyatın ehemmiyeti, ehl-i hakikat ve ehl-i ilim ve edibler ortasında gayet büyüktür ve ehemmiyeti var. Bir kimse, diğerrinin keşfiyatını temellük edemez. Eğer etse onun aleyhine ikame-i dâva etmek, bütün memleketlerde câri olan bir kanundur. İleride hükûmetin müsaadesini

(Hâşiye): Yani: "Hükûmet bir siyaset takib etmiyor, hâşâ sümme hâşâ! Hükûmetin siyaseti dinsizliktir." diye tevehhüm eden o mülhidlerin nazarında, benim, Kur'an-ı Hakîmin nusûs-u kat'iyyesinden tereşşuh eden Risale-i Nur ile takib ettiğim hakaik-i imaniyeye hizmetimi muhalif bir siyaset demekle, dünyada en şenî bir iftirayı eder.

--- sh:»(T:242) ↓ -----

istihsal suretiyle neşretmek istediğim ve yirmi-otuz senedenberi keşif ve te'lifine çalıştığım ve elli senedenberi devam eden tetkikat ve mücahedat-ı fikriye ve muhtelif menba'lardaki taharriyat ve mesaimin neticesi ve semeresi olarak yazdığım ve manevî yüz keşfiyatı gösteren ve binlerce hakikatı havi yüzden ziyade risaleden ibaret olan Risale-i Nurun te'lifinden sonra neşredilen -bazı kanunlara uygun gelmiyen- onbeş noktasını ortaya atarak müttehem bir vaziyete koymak, bu hakikatların ve benim onlara taallûk eden hukuklarımın zıya'ını mucib olmakla beraber, diğerin intikal ve sirkatine ve temellük ve kendine mâletmesine zemin ihzar ettiğinden; bu babda, evveleminde ve herşeyden ziyade hakikat namına ve hukuk hesabına hakkımın muhafazası, âdil mahkemenizin nazara alacağı ilk cihettir. Ve bir cürüm âleti olmak tevehhümüyle müsadere edilen risalelerimin tazammun ettiği hakaik, ehl-i fen ve felsefeye ve Akademi Muhakkiklerine karşı isbatıma medar olmak üzere elimde bulunması lâzım geleceğinden; bu keşfiyat ve münazarat-ı ilmiye üzerinde hazırlığımı tesbit etmek için tarafıma iadesini isterim. Beni mahkûm etseniz de, onlar mahkûm olamaz; ve hapisde dahi benim arkadaşım olmalıdırlar. Mahkemelerin ihkak-ı hak cihetindeki haysiyetine, şerefine mühim bir nakise belki zıd olan garazkârların telkinatına tebaiyete, elbette mahkeme-i adalet tenezzül etmeyecek ve garazkârların entrikalarını akîm bırakacaktır. Ve adaletten ve ihkak-ı hakdan daha büyük bir makam vazife cihetinde tanımayan mahkemenin, her türlü te'sirattan azade olarak vazifesini yapacağı esas adaletin muktezası olduğuna istinaden; şahsım namına değil, belki çok hakikatların ve bir çok masum hukukların kendine bağlı olduğu bir hakikat-ı âliye namına, hakkındaki asılsız evhamlarını bir an evvel Risale-i Nur'un hürriyetini ilân etmekle ref'etmektir.

Üçüncü Madde: Bize isnad edilen mevhum suç ise; umumî bir tabir ile ve kuyûd-u ihtiraziye nazara alınmayarak, Ceza Kanununun yüz altmış üçüncü maddesi, yalnız zâhirine ve umumiyetine temas ettirip, mahkûmiyetim istilzam edilmek istenildiği anlaşılıyor. Bize isnad edilen bir kaç maddenin kat'i ve hakikî cevapları zabtınıza geçen müdafaatımda bulunmakla beraber; on veya onbeş nokta yüzünden, manevî yüz keşfiyatı havi, yüzler hakikat-ı mühimmeyi câmi' yüzden ziyade cüzden ibaret olan Risale-i Nur, mükâfat ve takdir yerine mücazat ve tenkid ile karşılanmıştır. Mahkemenizden bu hakkımı ve Risale-i Nur'un hürriyet hakkını

--- sh:»(T:243) ↓ -----

istemek, büyük bir hakkımdır. Bu cihetin halli ve faslı lâbüd ve zaruridir.

Dördüncü Madde: Şimdiye kadar bana hücum eden ve hükûmeti aleyhimize çeviren kimselerin garazkâr oldukları ve sırf garaz ile iliştikleri bununla anlaşılıyor ki, bizi vurmak için her kapıya başvurdular. Evvelâ, "Tarikatçılık" -birşey bulamadılar-, sonra "Cemiyetçilik", sonra "Siyasetçilik ve inkılâba muhalif hareket ve muhalif komitecilik ve izinsiz neşriyatçılık" gibi çok cihetlerle itham etmek ve bizi vurmak için çalıştıkları halde; bunların hiç birinde tutunacak bir emare bulamadıklarından, en nihayet bir madde-i kanuniyenin, kuyud-u ihtiraziye nazara almıyarak, zâhirî umumiyetinden istifade edip, hiçbir zâkıl kabul etmiyecek ve onlara hak vermiyecek bir nokta ile bizi itham ve mahkûm etmek istiyorlar. Evet, bahsedeceğimiz noktayı, dünyada hiçbir zâkıl, hakikat olarak kabul etmez; ve zerre miktarı insafı olan, "İftiradır" diyecek. O nokta şudur:

"Said-i Kürdî dîni siyasete alet ediyor!" tabiridir. Bu tabirdeki ithamı çürütecek onbeş - yirmi delilden ziyade ve beş - on kadarı müdafaatımda zabtınıza geçirilenlerden birisi şudur ki:

Yüzler şâhidin şهادetiyle isbat etmeye hazır olduğum şu beyan edeceğim hâlim, o ithamı esasiyle çürütüyor. Şöyleki:

Dokuz sene oturduğum Barla Köyü halkının müşahedesiyle ve dokuz ay ikamet ettiğim Isparta'daki dostlarımın şهادetleriyle ve beni yakından tanıyan dostlarımın işhadiyle, onüç senedir ki, siyaset lisanı olan hiçbir gazeteyi, ne okudum ve ne de dinledim ve ne de istedim. Hattâ birkaç hadisede, şahsımla alâkadar zannedilen ve herkesi meraka sevkedен vâkıalardan bahseden gazeteleri okumak arzusu bulunmadı ve okumadım ve okutmam.

Onbeş maddeden başka bütün mesaili, âhiretime ve îmanıma ve hakikata müteveccih olduğu hükûmetin tedkikat-ı amîkasiyle tezahür eden Risale-i Nur ile, Said, dini siyasete alet ediyor; yani kâinatta yüksek ve mukaddes tanıdığı bir hakikat-ı kudsiye olan din-i Hakkı ve îman-ı tahkikiyi, siyasete, yani ihtilâlkârane, en tehlikeli ve en günahlı ve çok hukukun ziyana sebebiyet veren akîm, süflî bir maksada alet etmiş denilir mi?.. Böyle diyenler, ne kadar dâire-i akıl ve insaf ve vicdandan uzak düştükleri ve uzak hükmettikleri

--- sh:»(T:244) ↓ -----

anlaşılmaz mı? Elbette, mahkeme-i adâlet, böyle asılsız bu evham ve isnadları defedip, hakkımızda ihkak-ı hak edecektir. Gerçi kanunları bilmemek eksere göre bir mâzeret teşkil etmez. Fakat haksız olarak, hücre bir köyde, tarassut altında, yabancı bir yerde, şiddetle dünyadan küstürüp, nefiy ile ikamet ettirip, mütemadiyen tarassut ile ta'ciz edilen bir adamın kanunları bilmemesi; elbette ehl-i insafın nazarında bir özür teşkil eder.

İşte, ben o adamım. Ve beni yanlış bir vehim ile muaheze ettikleri mevadd-ı kanuniyenin hiç birini bilmezdim. Hattâ yeni huruf-la imzamı atamazdım. Bazan hizmetçimden başka, on günde bir adam ile görüşmedim. Herkes bana muavenetten kaçar. Avukat tutmaya iktidarım yok. Bütün hayatımda "En menfaatli ve en iyi hile, hilesizlik olduğu" düstur olduğundan, bütün müdafaatımda hak ve hakikat ve sıdk ve doğruluk esasını takib ettim. Bu hakikata binaen, müdafaatımda veyahud bazan nadiren bir-iki risalelerimde, zamân-ı hâzırın kanunlarına ve resmî merasimlerine tevafuk etmiyen ifâdâtıma nazar-ı müsamaha ile bakmak adâletin mukteziyat ve icabatındandır. Benim müdâfaâtımda mücmel kalan noktalar, iddianameye karşı yazdığım itiraznamemde vardır ve itiraznamemde mücmel kalan noktaların, müdâfaâtımda izahatı vardır; birbirini tekmil eder. Yüzaltmış üçüncü Madde-i Kanuniyenin tazammun ettiği -manen-kuyud-u ihtiraziye ile beraber ve vâzı-ı kanunun irade ettiği maksad, asayişin ihlâlîne medar olmamak olduğuna binaen; ihlâl-i asayişe işaret ve delâlet edecek hiçbir emare ve tereşsuhat, benim ve risalelerim yüzünde görülmediği ve zabtınıza geçen müdafaatımda yirmi defa kat'î bir surette bu kanunun mes'elemizle alâkası olmadığını ve kat'iyyen cezayı müstelzim bir cihet bulunmadığını isbat ettiğim halde; her nasılsa, bidayetteki evhamın te'siratiyle, o madde-i kanuniye ile bizi muaheze etmek için mezkûr maddeyi ileri sürmek hiçbir vecihle şân-ı adâlete yakışmayacağından, beraetimi talep eyleyerek, en son sözüm:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ
فَإِنْ تَوَلَّوْا فُلِحْنَا بِحَسْبِ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

* * *

--- sh:»(T:245) ↓ -----

İDDİANAMEYE KARŞI İTİRAZNÂMEM

Ey hey'et-i hâkime ve ey müdde-i umumi! Bu iddianamede sebep-i ittihamım herbir maddeye karşı, istintak dairesinde zabtınıza geçen müdafaatımda cevapları vardır. Hususan, "Son Müdafaâtım" nâmındaki otuz beş sahifelik bir müdâfaanameyi, itiraz yerine, size takdim ediyorum. Bu noktaya nazar-ı adâlet ve insafı çevirmek için derim ki:

On senedenberi Isparta Vilâyetinde, mazlum bir surette, tazyik altında asayiş-i dahiliye ve emniyet-i umûmiyeye zarar verecek hiçbir emare, hiçbir tereşşuhat olmadığı halde, emniyet-i dahiliyeyi ihlâl etmek teşebbüsü ile ittiham edilmekliğime hangi insaf, hangi vicdan müsaade eder? Eğer Yüzaltmış üçüncü madde-i kanuniye manasına bizim hakkımızda vech-i tatbiki gibi mânâ verilse, o vakit başta Diyanet Riyaseti, bütün imamlar, hatibler ve vaizlere teşmil etmek lâzım gelir. Çünkü, hayat-ı diniyeyi telkin etmekte onlarla beraberiz. Eğer telkinât-ı diniyye, emniyet-i dahiliyeyi, mutlaka ihlâl etmek gibi mânâsız bir fikir ileri sürülse, umûma şâmil olur. Evet benim, onların fevkinde bir cihet var ki; o da kat'iyetle, şüphesiz şeksiz hakaik-i imaniyeyi izah etmektir. Bu ise; farz-ı muhal olarak, umum ehl-i dine bir itiraz gelse, bu hal bizi itirazdan kurtarmağa vesile olur. Benim hakkımda bu kadar tahkikatla beraber daha tesbit edilmeyen ve tesbit edilse de, adâlet-i hakikiye noktasında bir suç teşkil etmiyen ve bir suç teşkil etse de, yalnız beni mes'ul eden bir madde yüzünden, yirmi kadar masum ve bîgünah kimseleri; çoluk çocuğundan, işinden alıkoyup hapisde perişan etmek, elbette adliyenin nazar-ı adaletine uygun gelmez. Benim ile ednâ bir teması bulunan çok bîçare masumlar, tevkif ile mühim zararlara dûçar oldular.

Şark hadisesi münasebetiyle nefyedilmem, iddiânâmede iştiraki ihsas ettiği cihetle cevap veriyorum ki: Hükûmetin dosyalarında, benim künyem altında hiçbir meşruhat yoktur; sırf ihtiyat yüzünden nefyedildiğim, hükûmetçe sabit olmuştur. Ben, o zaman da, şimdiki gibi münzevi yaşıyordum. Bir dağın mağarasında, bir hizmetçi ile yalnız otururken; beni tutup, on sene bilâ - sebep, müracaat

--- sh:»(T:246) ↓ -----

etmediğim için, dokuz sene bir köyde, bir sene de Ispartada ikamete mahkûm edip, ahirinde bu musibete giriftar ettiler.

Üçüncü İddiânâme

"Barla'da iken te'sis-i münasebet edildiği, uzağında ve yakınında bulunan bu eşhasın maddî ve manevî yardımlarını te'min ederek faaliyete girdiği ve hey'et-i umumiyesine Risale-i Nur adını verdiği ve kısım kısım yazdırdığı bu eserlerini muhtelif vasıtalarla gizli gizli çoğalttırarak Antalya, Aydın, Milâs, Eğridir, Dinar ve Van gibi mıntıkalarda, adamlarının delâletiyle neşr ve tamim ettirdiği, bu eserlerden devletin emniyet-i dahiliyesini ihlâl edebilecek olanlarına mahrem ve yarım mahrem diyerek işaretler koyduğu ve bu suretle istihdaf ettiği gayesini kendisinin de kabul ve izhar etmiş bulunduğu" hakkındaki fıkraya karşı, şu kat'î ve izahlı cevabın sizin evvelce zabtınıza geçen "Son Müdafaa" namındaki otuzbeş sahifelik müdafaatımı itirazname olarak takdim ile beraber derim ki:

Yüzbin defa hâşâ!... İman ilmini rıza-yı İlâhîden başka bir şeye âlet etmemişim ve edemiyorum ve kimsenin de hakkı yoktur ki edebilsin. Ve Risale-i Nur namı altındaki yüz yirmi beş risale, yirmi sene zarfında telif edilmiş.

Mahrem dediğimiz risaleler ise, üç tanesi bize gurur ve riyaya medar olmamak için mahrem demişim. Şimdi ise, o setr-i mahremin bir köşesini fâşetmeye mecbur olarak derim ki: O mahremlerden birisi, Keramet-i Gavsîye; ikinci, Keramet-i Alevîyye; üçüncü, sırr-ı ihlâsa ait risalelerdir ki; o iki keramet, benim haddimden yüz derece fazla ve hizmet-i Kur'aniyemi takdir suretinde Hazret-i Ali ile Hazret-i Gavs'ın işaretleridir. Ve riyadan, gururdan, enaniyetten kurtaracak sırr-ı ihlâsa dair risaleye, en has kardeşlerime mahsus olarak, mahrem denmiştir. Asayiş-i dahiliye ile bunların ne münasebeti var ki onlar medar-ı itham oluyorlar! İkinci kısım mahremler ise; "Darül-Hikmet" de ve dokuz sene evvel Avrupa itirazatına ve Doktor Abdullah Cevdetin dinsizce hücumlarına karşı yazdığım bir-iki risale, ve bazı me'murların bana insafsızcasına ve gaddarâne tecavüzlerine karşı şekva suretinde yazdığım iki küçük risaledir ki; son müdafaatımda bahsetmişim. Bu dört risalenin

--- sh:»(T:247) ↓ -----

te'lifinden bir zaman sonra, serbestî kanunlarına ve hükûmetin işine hiçbir cihette temas etmemek için, onların neşrini menedip, "Mahremdir" demişim; en has bir-iki kardeşime mahsus kalmıştır. Delilim de şudur ki: Bu kadar taharriyatınızda, o mahrem denilen risalelerin hiçbir yerde bulunmamasıdır. Yalnız umumunun fihristesi elinize geçmiş, o fihristeye göre bu noktalardan istizaha lüzum görülmüş; ben de cevab vermişim, o cevab da zaptınıza geçmiştir.

İddianamede, müteaddid mıntıklar, ve Risale-i Nur'un neşir ve tamimine adamlar vasıtasıyla çalıştığım beyan ediliyor. Cevaben derim ki:

Ben bir köyde, gurbette, kimsesiz, hüsn-ü hattım yok iken; tarassut altında, herkes benim muavenetimden çekinirken; yalnız gayet mahdud dört-beş ahabıma bir yadigâr olarak hâtırât-ı îmaniyeyi gönderdiğime "Neşir ve tamime çalışıyor" demek, ne kadar hilâf-ı hakikat olduğunu elbette takdir edersiniz. Benim gibi haddinden çok fazla teveccüh-ü ammeye mazhar bir insanın, onbeş sene Van'da tedris ile meşgul olduğum halde, bir tek dostuma bir-iki îmanî risalelerimi göndermekle buna nasıl neşriyat denilir? Benim matbaam yok, kâtiblerim yok, hüsn-ü hattım yok, elbette neşriyat yapamadım. Demek Risale-i Nur; câzibedardır, kendi kendine intişar ediyor. Yalnız bu kadar var ki; "Onuncu Söz" namında haşre dair olan risaleyi, daha yeni harfler çıkmadan evvel tabettirdik. Hükûmetin büyük memurlarının ve mebuslarının ve vâlilerinin ellerine geçti, kimse itiraz etmedi. Ondan, sekizyüz nüsha intişar etti. Onun intişarı münasebetiyle, onun gibi sırf uhrevî ve imanî bir kısım risaleler, kendi kendine bir kısım insanların eline geçti. Elbette ihtiyarsız, kendi kendine bu intişar benim hoşuma gitmiş. Ben de bazı hususi mektuplarımda, bu takdirimi teşvik tarzında yazmışım. Bu üç aydır, bu kadar taharriyat-ı amîka neticesinde, koca bir memlekette, on beş - yirmi adamın ellerinde kitablarımı bulmuşlar. Benim gibi otuz sene te'lifat ve tedrisatla ömrü geçen bir adamın, yirmi hususî dostunda bazı hususî risaleleri bulunması, ne suretle neşriyat olur? "O neşriyat ile nasıl bir hedefi takib edebilir?" denilir.

Efendiler! Eğer ben dünyevî veyahud siyasî bir maksadı takib etseydim, bu on sene zarfında, onbeş - yirmi değil, yüzbin adamlar ile alâkadarlığım tezahür edecekti. Her ne ise, bu noktaya dair

--- sh:»(T:248) ↓ -----

son müdafaatımda daha fazla izahat ve tafsilât vardır.

.....
لِلذِّكْرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَلِأَمِّهِ السُّدُسُ

Ayetlerinin, eskidenberi medeniyetin itirazına karşı bütün tefsirlerde bulunan bir hakikat ve gayet kat'i ve şüphesiz bir cevab-ı ilmî, iddianamede benim aleyhimde nasıl istimâl edilebilir?

İddianamede, yine fihristeden naklen, Huruf-u Kur'aniye ve zikriyenin tercümeleri yerlerini tutmadıklarından medar-ı tenkid beyan ediliyor. Bu mes'ele, sekiz sene mukaddem olmuş bir mes'eledir ve hiçbir itiraz kabul etmez bir hakikat-ı ilmiyedir. Ondan hayli zaman sonra, bu zamanın bazı mukteziyatına göre tercüme edilmesinin hükûmetce kabûlü ne suretle o hakikat-ı ilmiyeyi aleyhime çevirir.

Mescidimizin kapanması münasebetiyle, dört noktadan ibaret, bana vahşiyane zulmeden Nahiye Müdürüyle bir kaç arkadaşı ve Kaza Kaymakamının, şahıslarına ve memuriyetlerinin sû-i istimallerine karşı bir şekvanamedir ki; o risaleyi kimseye vermedim. Çünkü, hiç kimsede bulunmamıştır.

.....
Onuncu Sözün tevafukatındandır ki; Onuncu Sözün satırları hem te'lif tarihine, hem dini dünyadan tefrik eden lâdinî cumhuriyetin ilânına tevafuk ediyor ki, haşrin inkârına bir emaredir. Yani o fıkranın meali budur: "Madem cumhuriyet dine, dinsizliğe ilişmiyor, prensibiyle bîtarafane kalıyor; ehl-i dalâlet ve ilhad, cumhuriyetin bu bîtarafılığından istifade etmekle, haşrin inkârını izhar etmeleri muhtemeldir." demektir. Yoksa hükûmete bir taarruz değildir; belki hükûmetin bîtarafane vaziyetine işarettir. Elhak, bundan dokuz sene evvel, Onuncu Söz, sekizyüz nüsha yayılmasıyla, ehl-i dalâletin kalblerindeki inkâr-ı haşri kalblerinde sıkıştırdı; lisanlarına getirmelerine meydan vermedi; ağızlarını tıkadı. Onuncu Sözün harika bürhanlarını gözlerine soktu.

Evet Onuncu Söz, haşir gibi bir rûkn-ü azim-i imanın etrafında çelikten bir sur oldu ve ehl-i dalâleti susturdu. Elbette Hükûmet-i

--- sh:»(T:249) ↓ -----

Cumhuriye bundan memnun oldu ki, meclisteki meb'usanın ve valilerin ve büyük memurların ellerinde kemal-i serbestî ile gezdi.

Avrupa medeniyet ve felsefesi namına ve belki İngilizlerin ifsad-ı siyaseti hesabına "Tesettür Âyeti"ne ettikleri itiraza karşı, gayet kuvvetli ve müskit bir cevab-ı ilmîdir. Böyle bir cevab-ı ilmî, değil bundan onbeş sene evvel, her zaman takdir ile karşılanır. Bu hürriyet-i ilmiyeyi, elbette hürriyet-perver bir Hükûmet-i Cumhuriye tahdid etmez.

.....
Ey hey'et-i hâkime! Risale-i Nurun hedefi dünya olsaydı veya bir maksad-ı dünyevi, içinde niyet edilseydi yüzyirmi risale içinde, nazarınızda onbinler medar-ı tenkid noktalar bulunacaktı. Böyle yüzyirmi bin tatlı meyveler içinde, sizce sulfato gibi acı gelmiş yalnız onbeş meyveler bulunmasıyla o mübarek bahçeyi yasak etmek ve bahçe sahibini mes'ul etmek caiz olabilir mi? Adalet-perver olan vicdanınıza havale ediyorum. Ben, son müdafaatımda beyan etmişim ki otuz senedir, Avrupa feylesoflarına ve Avrupa feylesofları hesabına dahilde, ecnebi dolabları hesabına çalışan mülhidlere karşı muaraza ederek cevab vermişim ve veriyorum. Muhatabım, ekseriya nefsimden sonra onlar olduğunu, risalelerimi takib eden anlar. Şimdi ben sizlerden soruyorum: Böyle Avrupa feylesoflarının başına ve ecnebi entrikaları hesabına çalışan dinsiz her bir mülhidin yüzüne indirdiğim kuvvetli ilmî bir tokat, hangi suretle hükûmet hesabına geçiyor? Böylelere ait olan tokadı hükûmet hesabına almak bizim havsalamız almıyor ve ihtimal de vermiyoruz. Hükûmet namına ve kanun hesabına bu haklı ilmî tokatları medar-ı mesul tutmak değil, belki Hükûmet-i Cumhuriyenin hürriyet-perverliği, bu tokatları alkışlar.

İTİZAR

(Üç gün müddetle tebliğ edilen iddianameye karşı itirazname yazmak)

Birinci günü geç geldiği için, akşama kadar ancak okundu. İkinci gün, kısım-ı âzamı tercüme edildi. Ancak beş-altı saat fırsat bulup, acele bu uzun itiraznameyi yazdım. Evvelki müdafaatımda dediğim gibi: Kanunları, hususan şimdiki resmî işleri bilmediğimden; çokdanberi

--- sh:»(T:250) ↓ -----

ihtilâtdan memnu' olduğumdan ve dört - beş saatta yazılan uzun itirazname, elbette çok müşevveş ve noksan olacaktır. Nazar-ı müsamaha ile bakmanızı temenni ederim.

CEZA HÂKİMİNE SON MÜDAFAA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Altmış kûsûr sahifeden ibaret olan ithamkârane kararnamedeki -oniki sahife- şahsıma ait kısmına karşı müdafaamdır:

Kararnamede aleyhimizde zikredilen maddelere karşı, mahkemenin zabtına geçen müdafaatımda kat'î cevabları vardır. Bu kararname namındaki asılsız ve vehimli ithamnameye karşı, ondokuz sahifeden ibaret itiraznamemi ve yirmidokuz sahifeden ibaret son müdafaatımı ibraz ediyorum. Bu iki müdafa, sorgu Hâkimlerinin kararnamelerinin bütün muaheze noktalarını ve esas ithamlarını kat'î bir surette reddile çürütüyor, asılsız olduğunu gösteriyor. Yalnız burada, bu kararnamenin istinad ettiği ve itham edenlerin nereden aldandıklarını, bu asılsız muahezeyi nereden iktibas ettiklerini gösterir "Beş Umde" olarak söyleyeceğim.

Birincisi: Risale-i Nur'un, yüzyirmi parçasından iki-üç-dört parçasında onbeş fıkrayı bahane tutup, beni ve Risale-i Nur'u hükûmetin prensiplerine muhalif ve rejimine karşı muarız ve emniyet-i dahiliyeyi ihlâlâ teşebbüs ithamı ile gayet asılsız bir dâvaya elcevap:

Ben de derim: Acaba umum Avrupanın mal-ı müşterekesi olan medeniyet ve yalnız bu zaman ilcaatına binaen Hükûmet-i Cumhuriyenin o medeniyetin bir kısım kanunlarını kabul etmesiyle, o medeniyetin menfaatli değil, belki kusurlu kısmına, hakaik-i Kur'aniye hesabına olan müdafaat-ı ilmiyeme hangi suretle "Hükûmetin prensibine ve hükûmetin rejimine muhalif" ve "Hükûmetin inkılâbı aleyhine hareket" namı veriliyor? Acaba bu Hükûmet-i Cumhuriye, Avrupa medeniyetinin kusurlu kısmının dâva vekilliğine tenezzül eder mi? O kusurlu medeniyetin İslâmiyete muhalif kanunları, eski

--- sh:»(T:251) ↓ -----

zamandanberi hükûmetin hedefi midir? Hükûmete muarız vaziyet almak nerede; bu bir kısım kusurlu medeniyet kanunlarına karşı hakaik-i Kur'aniyeyi ilmî bir surette müdafaa etmek nerede? Kur'an-ı Hakîmin Âyat-ı kat'iyyesiyle, binüçyüz senedenberi, milyonlar tefsirlerinde ve halen kütüphanelerde dolu tefsirlerde

لِلذِّكْرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ ﴿٦٠﴾ فَلَا مِمَّ السُّدُسُ ﴿٦١﴾
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ
فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ

ilaahir gibi Âyetlerin hakaik-i kudsiyelerini Avrupa feylesoflarının itiraz ve tecavüzatına karşı otuz senedenberi yazdığım müdafaat-ı ilmiyemi "Hükûmetin inkılâbına, prensibine ve rejimine muhalif kasdı var" diye beni itham etmek, öyle bir zâhir garaz ve öyle bir esassız vehimdir ki; buradaki mahkeme-i âdileye taallûk etmeseydi, müdafaa ve cevab vermeyi lâıyk görmezdim.

Hem acaba, eskidenberi bu vatan ve millete zarar niyetiyle, Avrupanın dinsiz komiteleri hesabına ve Rum, Ermeniler cemiyeti vasıtasıyla dinsizlik ve ihtilâf ve fesad tohumlarını saçan mülhidlere karşı müdafaat-ı ilmiyem, hangi suretle hükûmet aleyhine alınıyor? Ve hangi sebeble hükûmete bir taarruz manası veriliyor? Hangi insafla böyle dinsizliği hükûmete mâledip ittiham ediliyor? Hükûmet-i Cumhuriyenin kuvvetli esasları böyle dinsizlerin aleyhinde olduğu halde; dinsizliği, hükûmetin bazı prensiplerine mâledip, benim, vatan ve millet ve hükûmet hesabına öyle müfsidlere karşı yirmi senedenberi galibane müdafaât-ı ilmiyeme "Dini siyasete âlet ve hükümet aleyhine teşvik" manasını vermek, hangi insaf kabul eder ve hangi vicdan razı olur?

Evet, değil bu mahkemeye, belki bütün dünyaya ilân ediyorum: Ben, hakaik-ı kudsiye-i imaniyeyi, Avrupa feylesoflarına ve bilhassa dinsiz feylesoflara ve bilhassa siyaseti dinsizliğe âlet edenlere ve asayişi manen ihlâl edenlere karşı müdafaa etmişim ve ediyorum.

Ben, Hükûmet-i Cumhuriyeyi, ilcaat-ı zamana göre bir kısım Kanun-u Medenîyi kabul etmiş ve vatan ve millete zarar veren dinsizlik cereyanlarına meydan vermeyen bir hükûmet-i İslâmiye

--- sh:»(T:252) ↓ -----

biliyorum. Kararname namındaki ithamnamede, vazifesini yapan müstantiklere değil, belki müstantiklerin istinad ettiği mülhid zalimlerin evham ve entrikalarına karşı derim:

Siz, beni: "Dini siyasete âlet etmek" ile itham ediyorsunuz. Ve o itham, zâhir bir iftira olduğu ve esassız, çürük bulunduğunu yüz delil-i kat'i ile isbat etmekle beraber; bu ağır iftiranıza mukabil, ben de sizi, siyaseti dinsizliğe âlet etmek istiyorsunuz diye itham ediyorum!

Bir zaman, cerbezeli bir padişah, adalet niyetiyle çok zulüm ediyormuş, bir muhakkik âlim ona demiş: "Ey hakim! Sen, raiyetine adalet namiyle zulüm ediyorsun. Çünkü tenkidkârane cerbezeli nazarın, zamanen müteferrik kusurâtı birden toplar; bir zamanda tasavvur edip, sahibini şiddetli bir cezaya çarpıyorsun. Hem, bir kavmin müteferrik efradından vücuda gelen kusurâtı, o tenkidkâr cerbezeli nazarında topluyorsun. Sonra o perde ile, o taifenin her bir ferdine karşı bir nefret, bir hiddet size gelir; haksız olarak onlara vurursun. Evet, senin bir sene zarfında attığın tükürük, bir günde senden çıkmış bulunsa, içinde boğulacaksın; müteferrik zamanda istimal ettiğin sulfato gibi acı ilâçları, bir günde bir kaç kişi istimâl etse, hepsini de öldürebilir." İşte aynı bunun gibi; mehasinin ortalarında bulunmasıyla, arasına kusurâtı setretmek lâzım gelirken; sen, raiyetine karşı kusurâtı izale eden mehasini düşünmeden, cerbezeli nazarınla müteferrik kusurâtı toplayıp, ağır ceza veriyorsun. İşte o padişah, o muhakkik âlimin ikazatiyle, adalet namına yaptığı zulümden kurtuldu.

.....
Gizli bir kuvvet, bil'iltizam beni mahkûm etmek istiyor. Ve her bahaneyi bulup, bin dereden su getirmek gibi her bir çareye müracaat edip, kurdun keçiye bahanesinden daha garib bahanelerle beni itham altına almak ve mahkûm ettirilmek istenildiğimi hissediyorum. Meselâ, üç aydır bu kelimeyi tekrar ediyorlar: "Said-i Kürdî, dini siyasete âlet ediyor!" Ben de bütün mukaddesata yemin ediyorum ki: Bin siyasetim olsa, hakaik-i imaniyeye feda ediyorum. Ben, nasıl hakaik-i imaniyeyi dünya siyasetine âlet edebilirim? Ben yüz yerde bu ithamı çürüttüğüm halde, yine mânâsız nakarat gibi tekrar edip ileri sürüyorlar. Demek, bil'iltizam ve herhalde beni

--- sh:»(T:253) ↓ -----

mes'ul etmek arzusunda bulunuyorlar. Ben de, aleyhimizdeki mülhid zâlimleri, siyaseti dinsizliğe âlet etmeleri ile itham ediyorum. Ve onların medar-ı ittihamı olan bu müdhiş manayı bildirmemek için bana isnad ettikleri: "Said, dini siyasete alet ediyor" cümlesiyle setre çalışıyorlar. Madem öyledir, her halde beni mahkûm etmek istiyorlar. Ben de ehl-i dünyaya derim: Bu ihtiyarlıktaki bir - iki senelik ömür için lüzumsuz tezellüle tenezzül etmem.

.....
Beşinci Umde: "Dört Nokta" dır..

Birinci Nokta: Kararnamede, kelimeler üzerinde oynanılıyor. Bir kelimenin, kasdî olmadığı halde, bir manasında târiz çıkarıyorlar. Halbuki, Risale-i Nur'da hedef bütün bütün ayrı olduğundan; kelimatındaki kasde makrun olmayan târizler değil, belki tasrihler de bulunsa şayan-ı afv ve müsamahadır. Bu noktayı izah eden bu misal mikyasdır. Meselâ:

Ben bir maksadımı hedef ederek yoluma koşup gidiyorum. İhtiyarsız, yolumda koşarken büyük bir adama çarpıp, o adam yere düşse. Desem: "Efendim, Affet! Ben, maksadıma gidiyordum. Bilmeyerek çarpıldım." Elbette affeder ve gücenmez. Eğer kasdî olarak bir parmağı o adama taciz suretinde kulağına iliştirsem, hakaret telâkki edecek ve benden gücenecek.

.....
Risale-i Nur'un hedefi iman ve âhîret olduğundan, harekât-ı ilmiye ve fikriyesinde ehl-i dünyanın siyasetine çarpsa ve şiddetli kelimat bulunsa, şayan-ı afv ve müsamahadır. Maksadımız size ilişmek değildir, hedefimizde yürüyoruz.

.....
Dünyada hiç misli görülmemiş bir haksızlığa mâruz kaldım.

Şöyleki:

Son müdafaatım ve üç itiraznamem ile, yirmi cihetle kat'i delillerle yüzaltmış üçüncü Maddenin bana temas etmediğini ve yirmi senede yazılan yüzyirmi risalemin içinde, kendilerince medar-ı tenkid yirmi kelimeden aşağı mahdud bir kaç nokta bulunmasıyla, ayrı ayrı zamanda yazılmış kıymetdar ve menfaatli ve uhrevî ve Avrupa feylesoflarının dinsiz ve mülhid şakirdlerine karşı, -Darül-

--- sh:»(T:254) ↓ -----

Hikmetil - İslâmiyenin azalığı münasebetiyle- hakiki ve ilmî müdafaatım; çok zaman sonra ilcaat-ı zamana göre kabul edilen Kanun-u Medenin bazı maddelerine, yüzbin kelimat içinde on - onbeş kelimenin muvafık gelmemesi sebebiyle hem benim mahkûmiyetim talep edilmiş; hem mühim keşfiyat-ı maneviyeyi havi yüz yirmi kitab olan Risale-i Nur'un elde bulunan nüshaları müsadere edilmiş ve indelmuhakeme bütün ilmî ve mantıkî ve kanunî iddia ve müdafaatım esbab-ı mucibe gösterilmeksizin sebepsiz ve kanunsuz reddedilmiştir. Yüzaltmış üçüncü madde-i kanuniye asayışı ihlâl edebilecek hissiyat-ı diniyeyi tahrik edenler mealinde bulunan şu kanunun, elbette bu hadsiz genişlik içinde bir tefsiri var. Elbette kuyud-u ihtiraziyesi bulunacak. Yoksa; bu madde, bu geniş mânâ ile beni mahkûm ettiği gibi, bütün ehl-i diyaneti ve başta Diyanet Riyaseti olarak, bütün vaizlere ve bütün imamlara, bana teşmil edildiği gibi teşmil edilebilir. Çünkü; yüz sahifeden fazla müdafaat-ı kat'iyye ve hakikiyem ile beraber; bana temas ettirilebilecek bir mânâ veriliyor ki, o mânâ her nasihat eden kimseye ve hatta bir dostunu iyiliğe sevk etmek için irşad eden herkesi daire-i hükmü altına alabilir. Bu madde-i kanuniyenin mânâsı şu olmak gerektir ki; taassub perdesi altında muhalif bir siyaseti takib ve terakkiyat-ı medeniyeye sed çekenlere sed çekmek içindir. Bu maddenin bu mânâda çok kat'î delillerle isbat etmişiz ki, bize bir cihet-i temâsı yoktur.

Evet bu madde, bu mânâda, tefsirsiz ve kuyud-u ihtiraziyesiz ve garazkâr, istediği adamları onunla çarpmasına müsait hududsuz bir manada olamaz. Evet ben on sene nezaret ve dikkat altında ve yirmi senede te'lif ettiğim yüz yirmi risale ile bu kadar hakkımdaki tedkikat-ı amîka neticesinde cüz'i bir derece asayışı ihlâl etmiş bir emare, ne bende ve ne de o risaleleri okuyanlarda bulunmadığı halde ve yirmi vechile isbat ettiğim ve beni yakından tanıyan zatların şahadetiyle, on üç seneden beri şeytandan kaçır gibi siyasetten kaçtığımı ve hükûmetin işine karışmadığımı ve tahammül-ü beşer fevkinde işkencelere tahammül edip dünyaya karışmadığım ve iman hizmetini bu dünyada en büyük maksad telâkki ettiğim halde; "Said dini siyasete âlet edip, asayışı ihlâl etmiş teşebbüse niyet ediyor diye, beni Yüzaltmış üçüncü maddeye temas ettirmek mahkûm etmek bütün rûy-i zemindeki adliye ve mahkemelerin haysiyetine ilişecek ve nazar-ı dikkati celbedecek hiç görülmemiş bir

--- sh:»(T:255) ↓ -----

hadise-i adliyedir kanaatindeyim.

İşte, cihangir hükümdarların ve kahraman kumandanların küçük mahkemelerde diz çöküp kemal-i inkıyad ile mutavaat göstermeleri, mahkemenin, hiçbir cihet ile zedelenmeyecek bir haysiyet ve şerefının mevcudiyetini isbat eder. İşte, mahkemelerin bu yüksek ve manevî haysiyetine dayanıp, hukukumu, hürriyetle müdafaa ediyorum. Bir makale içindeki zararlı görülen dört-beş kelime sansür edildikten sonra mütebakisinin neşrine izin verilirken; yüzyirmi kitabın, birbirinden ayrı ve ayrı ayrı zamanlarda te'lif edildiği halde, yalnız bir-iki risalede şimdiki nazarlara zararlı tevehhüm edilen onbeş kelime yüzünden, yüzonbeş masum ve menfaatdar ve mühim bir kısmı Ankara kütüphanesinde mevcut olup iftiharla kabul edilen kitapların ele geçenlerinin müsadere ile mahkûm edilmesi, rûy-i zemindeki adliyenin şerefine elbette ilişecek mahiyettedir. Elbette Mahkeme-i Temyiz bu haysiyet ve şerefi siyanet eder.

En ziyade tenkid edilen ve umum kitaplarımı muahezeye sebebiyet veren beş-on mes'ele içinde en mühimmi, gelecek bu iki mes'eledir:

لِلذِّكْرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَلِأَمِّهِ السُّدُسُ

Âyetleridir. İşte, benim ve kitaplarımın mahkûmiyeti beş-altı mes'eleden, en birinci bu iki mes'eledir. Ben hakikî, menfaatli medeniyete karşı değil, belki kusurlu ve zararlı "mimsiz" tâbir ettiğim medeniyete karşı otuz-kırk senedenberi i'caz-ı Kur'anı esas tutup, o medeniyetin muhalif noktalarını aşağı düşürüp, medeniyetin aczi ile i'caz-ı Kur'anı isbat etmek esası üzerine, matbu ve gayr-ı matbu, Arabca ve Türkçe çok kitaplar yazdım. İrsiyet hakkındaki kanun-u medenin, Kur'anın bu iki Âyetine muhalif maddelerini vaktiyle müvazene etmişim. Onların muannid feylesoflarını da ilzam edecek deliller göstermişim. Hükûmet-i Cumhuriyenin ilcaat-ı zamana göre kabul ettiği bir kısım kanun-i medenin bir kısım maddelerini kabulden evvel, bu mes'eleleri, medeniyete ve feylesoflara karşı yazmışım ve müdafaa etmişim. Kurun-u Ulâ ve Vustâdaki zayi olan kadınlık hukukunu, Kur'an-ı Hakîm gayet ehemmiyetle muhafaza ettiğini beyan etmişim. Şimdi, bu iki mes'eledeki beyanatım, Hükûmet-i Cumhuriyenin kanununa muhalifdir diye, Yüzaltmış üçüncü madde ile muaheze edildim. Ben de adliyenin en yüksek mahkemesine

--- sh:»(T:256) ↓ -----

derim ki:

Bin üçyüz elli senede ve her asırda, üçyüz elli milyon insanların hayat-ı içtimaiyesinde en kudsi ve hakiki ve hakikatlı bir düstur-u İlâhînin üçyüz elli bin tefsirlerin tasdikine ve aynen hükümlerine istinaden, ve bütün ecdadımızın ruhlarına hürmeten, i'caz-ı Kur'anı Avrupa mülhidlerine karşı göstermek için, iki nass-ı Âyeti, onbeş sene evvel ve on sene evvel ve dokuz sene evvel üç kitabımda zikretmekliğim, beni şimdiki şerait dahilinde ve ahvâl-i sıhhiyem noktasında yaşayamayacağım bir mahbusiyete mahkûm edip ve dolayısıyla, bir cihette âdeta idamıma hükmeden ve yüz onbeş risalemi bunun gibi bir - iki mes'ele yüzünden mahkûm eden haksız bir kararı; elbette rûy-i zeminde adalet varsa, bu kararı red ve bu hükmü nakzedecektir.

En ziyade bizi gayet hayretle, nihayet bir me'yusiyete düşüren şudur ki: Ispartada habbeyi kubbe yapıp, hiçbir hakikata istinad etmiyen evham ve ihbarata binaen hakkımda verdikleri karara karşı, mezhebimizde yalana hiçbir cihetle cevaz verilmediğinden, aleyhimde de olsa, hak ve doğru söylemek mecburiyetiyle, yüzyirmi sahife kuvvetli ve mantıkî delillerle kendimi müdafaa ettiğim ve bu kanunla hiçbir cihetle temasım olmadığını isbat ettiğim halde; bu müdafaatımı ve isbatımı hiç nazara almayarak, te'lif tarihiyle istinsah tarihlerini, hatta bir şahsa irsal eylediğim tarihleri dahi birbirine mağlâta ile karıştırıp ve yirmi senelik işi, bir sene zarfında olmuş gibi görerek nakarat gibi, Ispartadaki evhamlı kararı; hem sorgu hakimlerinin karnamesinde, hem makam-ı iddianın iddianamesinde, hem bizi mahkûm eden mahkemenin son kararında aynen, haklı müdafaatımız nazara alınmadan tekrar edilmiş ve bizi mahkûm etmişlerdir. Ehl-i hak ve hakikatı titreten bu haksızlığın bir an evvel ref'i ve Risale-i Nurun masumiyetinin ilânını, şiddetle adliyenin en yüksek makamı olan mahkemedden beklerim. Eğer pek haklı ve kuvvetli bu feryadımı - farz-ı muhal olarak - adliyenin yüksek makamı işitip dinlemezse, şiddet-i me'yusiyetimden diyeceğim:

Ey beni bu belaya sevkedip, bu hadiseyi icad eden mülhid zâlimler!. Madem ve her halde mânen ve maddeten beni idam etmeye niyet etmişsiniz, neden umum mazlumların ve biçarelerin hukuklarını

--- sh:»(T:257) ↓ -----

muhafaza eden adliyenin çok ehemmiyetli haysiyetini rahnedar edecek entrikalarla, dolablarla, adliyenin eliyle yürüdünüz? Doğrudan doğruya karşımda merdane çıkıp, "Senin vücudunu bu dünyada istemiyoruz" demeli idiniz.

Sorgu hakimlerinin dört aya yakın bir zamanda - yüzonyedi adamın isticvabı ve tahkikiyle - meşgul olduğu bir mes'eleyi bir buçuk günde Ağır Ceza Mahkemesi gayet sathi bir nazarla bakıp, onların içindeki noksan ve hataları görmiyerek; ve bilhassa Akademi Hey'eti müvacehesinde izâh ve isbat edeceğimi iddia ettiğim Risale-i Nurdaki mühim keşfiyat-ı maneviyeye ait ilmî müdafaatım, esbab-ı mucibe ile red ve cerhedilmeksizin, sathi bir nazarla hükümde istical ettiklerinden, hakperest ve adaletperver olmalarına, bu sathi nazar sebebiyle, pek yanlış olan bu kararın isabet-i kanuniyesi olmadığından, mucib-i tedkik ve nakzdır.

NETİCE: Bu babda duruşma evrakının ve bilhassa müsadere edilen matbu ve gayr-ı matbu risalelerimin tedkik ve mütalâasından anlaşılacağı üzere, ilmî ve mantıkî ve kanunî bütün itirazat ve müdafaatım nazar-ı teemmüle alınmamış. Gerek Sorgu Hâkimliğince ve gerek mahkemece esbab-ı mucibe gösterilmeksizin, delilsiz ve kanunsuz, indî mütalâalarla açıktan reddedilmiş ve bu sebeble, otuz senedir Avrupa feylesoflarına ve medeniyetin sefih kısmına karşı Türk - İslâm hukukunu müdafaa eden ve tılsım-ı kâinatın muammasını açan ve manevî keşfiyatı hâvi risalelerim müsadere olunduktan başka; ahvâl-i sıhhiyem noktasında tahammül edemeyeceğim cismânî ceza ile mahkûm edilmiş olduğumdan; gerek yukarıda serdedilen sebepler ve gerekse iddianameye karşı verdiğim itiraznamem ve son celse-i muhakemede esasa dair beş umdeyi hâvi tahrirî takdim ettiğim ikinci itiraznamem ve son müdafaatımda tafsilen izahata ve ilmî ve kanunî sebeblere ve indettedkik tesadüf buyurulacak nevakıs-ı kanuniyeye binaen, pek açık ve sarih bir surette mağduriyetimi istilzam eden bu hükmünüzün nakziyle, adaletin izharını hey'etinizden beklerim.

وَأَفْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

der, tevekkül ile Cenab-ı Hakka iltica eylerim.

Sâbık yüz küsur sahifeden ibaret yedi safha müdafaatım müteaddid

--- sh:»(T:258) ↓ -----

defa mahkemede okunmakla beraber; müteaddid mahkemenin defterlerinde zabta geçmiş bu gelecek tashih lâyihası ise, daha temyiz evrakımız gelmediğinden okunmamış ve zabta geçmemiştir; elbette yakında o da zabta geçer.

* * *

Mahkeme-i temyizin dâvâmızı nakzetmeyip tasdiki takdirinde, tashih-i dâvâ için hey'et-i vekileye yazılmış bir arzuhaldir.

(Orada zâhiren görülecek şekva ise, hükûmete şekva etmektir; ve tenkidler, hükûmeti iğfale çalışan entrikacıları tenkid etmektir.)

Ey ehl-i hall ve akd! Dünyada emsali nâdir bulunan bir haksızlığa giriftar edildim. Bu haksızlığa karşı sükût etmek hakka karşı bir hürmetsizlik olduğundan, bilmecburiye gâyet ehemmiyetli bir hakikatı fâşetmeye mecburum. Diyorum ki:

Ya benim idamımı ve yüzbir sene cezayı istilzam edecek kusurumu kanun dairesinde gösteriniz; veyahud bütün bütün divane olduğumu isbat ediniz; veyahud benim ve risalelerimin ve dostlarımın tam serbestiyetimizi verip, zarar ve ziyanımızı müsebbiblerinden alınız (Hâşiye).

Evet, her bir hükûmetin bir kanunu, bir usulü var, o kanuna göre ceza verilir. Hükûmet-i Cumhuriyenin kanunlariyle beni ve dostlarımı en ağır bir cezaya müstehak edecek esbab bulunmazsa; elbette takdir ve mükâfat ve tarziye ile beraber, tam hürriyetimizi vermek lâzım gelir. Çünkü meydandaki gayet ehemmiyetli hizmet-i Kur'aniyem eğer hükûmetin aleyhinde olsa, böyle bir senelik bana ceza, birkaç dostuma altışar ay mahkûmiyetle olamaz. Belki yüzbir sene ve idam gibi bana ceza ve en ağır cezaları da benim ile ciddi hizmetime irtibat edenlere vermek lâzım gelir. Eğer hizmetimiz hükûmetin aleyhinde olmazsa; o vakit değil ceza, hapis, ittiham; belki takdir, mükâfatla karşılanmak lâzım gelir. Çünkü, bir hizmet ki;

(Hâşiye): Mahkeme-i Temyizden dâvâmızı nakz yerine tasdik geldiği takdirde, hey'et-i vekileye ve hem meclis-i meb'usana, hem Dâhiliye Vekâletine ve hem Adliye Nezaretine vermek üzere, dâvâmızı tashih münasebetiyle yazılmış bir lâyihadır. Eğer bu haklı derdimi ve ehemmiyetli hakkımı bu mercilere dinlettiremezsem, bu hayata veda etmek bana vâcib olur. Çünkü, sükûtumla şahsî bir hakkımla beraber; binler muhterem hukuk zâyi olur.

--- sh:»(T:259) ↓ -----

yüzyirmi risale, o hizmetin tercümanları olmuş. Ve o hizmetle, koca Avrupa feylesoflarına meydan okuyup, esasları zîr ü zeber edilmiş. Elbette o tesirli hizmet ya dahilde gayet müdhiş bir netice verir, veyahud gayet nâfi ve yüksek ve ilmî bir semere verecek. Onun için, göz boyamak nevinde ve efkâr-ı âmmeyi aldatmak tarzında ve hakkımızda zalimlerin entrikalarını, yalanlarını setretmek suretinde, çocuk oyuncağı gibi bana bir sene ceza verilmez. Benim emsalim, ya idam olur, darağacına müftehirane çıkarlar, veyahud lâyük olduğu makamda serbest kalırlar.

Evet, binler lira kıymetinde elmasları çalabilen mâhir bir hırsız, on kuruşluk bir cam parçasına hırsızlık etmekle elmas çalmış gibi aynı cezaya kendini mahkûm etmek; dünyada hiçbir hırsızın, belki hiçbir zîşuurun kârı değildir. Böyle bir hırsız kurnaz olur. Böyle nihayet derecede eblehane hareket etmez.

Ey efendiler! Haydi, vehminiz gibi ben o hırsız gibi oldum. Ben Isparta nahiyelerinden perişan, bir köyde dokuz sene inzivada bulunan ve şimdi benimle beraber gayet hafif bir cezaya mahkûm olan safdil beş-on biçarelerin fikirlerini hükûmet aleyhine çevirmekle, kendini ve gaye-i hayatı olan risalelerini tehlikeye atmaktan ise; eski zamanda olduğu gibi, Ankarada veya İstanbulda büyük bir memuriyette oturup, binler adamı takip ettiğim maksada çevirebilirdim. O vakit, böyle zelilâne mahkûmiyet değil, belki mesleğime ve hizmetime münasip bir izzetle dünyaya karşıbilirdim. Evet, fahr ve temeddüh niyetiyle değil, belki mecburiyet ve mahcubiyetle, hodfüruşane eski bir kısım riyakârlığımı hatırlatmakla; beni ehemmiyetsiz, vücudundan istifade edilmez, âdi mertebeye sukut ettirmek istiyenlerin yanlışlarını göstermek için derim:

"İki Mekteb-i Musibet Şehadetnamesi" namındaki matbu eski müdafaatımı görenlerin tasdikiyle, Otuz Bir Mart Hadisesinde bir nutuk ile, isyan etmiş sekiz taburu itaate getiren ve bir zaman gazetelerin yazdıkları gibi, İstiklâl Harbinde "Hutuvat-ı Sitte" nâmında bir makale ile, İstanbuldaki efkâr-ı ulemayı İngiliz aleyhine çevirip, harekât-ı milliye lehinde ehemmiyetli hizmet eden ve Ayasofyada binler adama nutkunu dinlettiren ve Ankaradaki Meclis-i Meb'usanın şiddetli alkışlamasıyla karşılanan; ve yüz elli bin banknot, yüz altmış üç meb'usun imzasile Medrese ve Darül-Fünuna

--- sh:»(T:260) ↓ -----

tahsisatı kabul ettiren; ve Reiscumhurun hiddetine karşı, divan-ı riyasette (Hâşiye) kemal-i metanetle fütür getirmeyerek mukabele edip, namaza davet eden; ve Darül - Hikmetil - İslâmiyede, hükûmet-i ittihadîyenin ittifakiyle, hikmet-i İslâmiyeyi Avrupa hükemasına tesirli bir surette kabul ettirmek vazifesine lâîk görünen; ve cephe-i harbde yazdığı ve şimdi müsadere edilen "İşârâtül-İ'caz" o zamanın baş kumandanı olan Enver Paşa'ya o derece kıymetdar görünmüş ki; kimseye yapmadığı bir hürmetle, istikbaline koştığı o yadigâr-ı harbin hayrına, şerefine hissedar olmak fikriyle, İşârâtül-İ'cazın tab'ı için kâğıdını vererek, müellifinin harbdeki mücâhedâtı takdirkârâne yâdedilen bir adam; böyle âdi bir beygir hırsız ve yahud kız kaçırgan ve bir yankesici gibi en aşâğı bir cinayetle kendini bulaştırıp, izzet-i ilmiyesini ve kudsiyet-i hizmetini ve kıymetdar binler dostlarını rezil edip sukut edemez ki; siz onu bir senelik ceza ile mahkûm edip, âdi bir keçî, koyun hırsız gibi muamele edesiniz... Ve sebepsiz, on sene sıkıntılı bir tarassudla ta'zib ettikten sonra; şimdi de bir sene hapis ile beraber, bir sene de nezaret altında tutmak suretiyle (padişahın tahakkümünü kaldıramadığı halde) garazkâr bir hafiyenin veya âdi bir polisin tahakkümü altında azab vermekten ise, idam edilmesini daha evlâ görür. Eğer böyle bir adam dünyaya karışsaydı ve karışmaya arzusu olsaydı ve hizmet-i kudsiyesi müsaade etseydi, Menemen Hâdisesinin ve Şeyh Said vâkiasının onar misli olacak bir tarzda karışardı. Dünyaya işittirecek bir top sadası, bir sinek sadasına inmiyecekti.

Evet, Hükûmet-i Cumhuriyenin nazar-ı dikkatine arz ediyorum ki; beni bu belâyaya sevkeden gizli komitenin yaptığı tedabir ve ettiği propaganda ve entrikalar bu hali gösteriyor. Çünkü, hiç bir hâdisede görülmemiş bir tarzda umumî bir propaganda, bir entrika ve bir dehşet aleyhimize döndüğüne delil şudur ki: Altı aydır, yüzbin dostum varken, hiç biri bana bir mektub yazmadı, bir selâm gönderemedi;

(Hâşiye): Eski Said söz istiyor, diyor ki: "Onüç senedir beni konuşurmam. Şimdi, madem beni nazara alıp, sizi ittiham altına alıyorlar ve sizden korkuyorlar; elbette benim onlarla konuşmam lâzım geliyor. Gerçi benlik, enaniyet çirkindir; fakat mağrur ve muannid enaniyetlilere karşı, haklı bir surette ve sırf kendisini müdafaa ve muhafaza etmek için benlik göstermek lâzım geliyor. Onun için, Yeni Said gibi; mahviyetle, mülâyimane konuşamayacağım." Ben de ona söz verdim. Fakat enaniyetlerine, temeddühlerine iştirak etmiyorum.

--- sh:»(T:261) ↓ -----

hükûmeti iğfale çalışan entrikacıların ihbârâtıyla Vilâyât-ı Şarkiyeden, ta Vilâyât-ı Garbiyeye kadar her yerde istintaklar, taharriyatlar devam ettiğidir. İşte, entrikacıların çevirdikleri plân, benim gibi binler adamı en ağır cezaya çarpacek bir hâdiseye göre tertip edilmiş; halbuki en âdi bir adamın, en âdi bir hırsızlığı gibi bir hâdiseyi andıracak bir ceza vaziyetini netice verdi. Yüzonbeş adamdan, onbeş masumlara beş - altı ay ceza verildi.

Acaba dünyada hiçbir zâkıl, elinde gayet keskin elmas kılıç bulunsa, müdhiş bir arslanın veya ejderhanın kuyruğuna hafifçe iliştip, kendine musallat eder mi? Eğer maksadı tahaffuz veya döğüşmek ise, kılıncı başka yere havale eder. İşte sizin nazarınızda ve vehminizde beni o adam gibi telâkki etmişsiniz ki; beni bu tarzda cezaya, mahkûmiyete çarptınız. Eğer bu derece hilâf-ı şuur ve muhalif i akıl hareket ediyorsam, koca memlekete dehşet verip propaganda ile efkâr-ı âmmeyi aleyhime çevirmek değil, belki âdi bir divane gibi tımarhaneye gönderilmem lâzım gelir. Eğer verdiğiniz ehemmiyete mukabil bir adam isem, elbette arslanı kendine saldırtmak ve ejderhayı kendine hücum ettirmek için, o keskin kılıncı onların kuyruklarına uzatmaz; belki mümkün olduğu kadar kendini muhafaza edecek... Nasıl ki on sene ihtiyarî bir inzıvayı ihtiyar edip, tâkat-ı beşerin fevkinde sıkıntılara tahammül ederek, hükûmetin işine hiçbir cihetle karışmadım ve karışmak arzu etmedim.. Çünkü hizmet-i kudsiyem beni menediyor.

Ey ehl-i hall ve akd! Acaba hiç mümkün müdür ki, yirmi sene evvel gazetelerin yazdığı gibi, bir makale ile otuzbin adamı kendi fikrine çeviren; ve koca Hareket Ordusunun nazar-ı dikkatini kendine çeviren ve İngiliz Baş Papazının, altıyüz kelime ile istediği suallerine altı kelime ile cevap veren ve bidayet-i hürriyette en meşhur bir diplomat gibi nutuk söyleyen bir adamın yüzyirmi risalesinde dünyaya, siyasete bakacak yalnız onbeş kelime mi bulunur? Hiçbir akıl kabul eder mi ki bu adam siyaseti takib ediyor ve maksadı dünyadır ve hükûmete ilişmektir? Eğer fikri, siyaset ve hükûmete ilişmek olsaydı, böyle bir adam, bir tek risalesinde sarıhan, işareten yüz yerde maksadını ihsas edecekti. Acaba o adamın maksadı siyasetce tenkid olsa idi, yalnız tesettür ve irsiyete dair eski zamandanberi carî bir-iki düsturdan başka medar-ı tenkid bulamaz mı idi?. Evet, koca bir inkılâbı yapan bir hükûmetin rejimine

--- sh:»(T:262) ↓ -----

muhالیf bir fikr-i siyaseti takib eden bir adam, bir-iki malûm maddeler değil, yüzbinler madde-i tenkid bulabilirdi. Güya Hükûmet-i Cumhuriyenin -yalnız- inkılâbı, bir-iki küçük mes'eledir. Ben de, onu hiçbir tenkid maksadım olmadığı halde, eski yazdığım bir-iki kitabımda zikrettiğim bir-iki kelime varmış diye, hükûmetin rejimine ve inkılâbına hücum ediyor denilmiş. İşte, ben de soruyorum: Böyle en edna bir cezaya medar olamayan ilmî bir maddeye, koca bir memleketi meşgul edip endişe verecek bir şekil verilir mi?...

İşte, beni ve beş-on dostlarımı bu âdi, ehemmiyetsiz cezaya çarpmak; umum memlekette aleyhimize bir şiddetli propaganda ve milleti korkutup bizden nefret ettirmek ve Dahiliye Nâzırı mühim bir kuvvetle -Isparta'da bir tek neferin göreceği işi görmek için- Isparta'ya celbedilmesi ve Hey'et-i Vekile Reisi İsmet Vilâyât-ı Şarkiyeye o münasebetle gitmesi ve iki ay benim hapsinde bütün bütün konuşmaktan menedilmem ve bu gurbette, kimsesizlikte, hiç kimse hâlimi sormak ve selâm göndermeye meydan verilmemek gösteriyor ki; dağ gibi bir ağaçda, nohut gibi bir tek meyve bulundurup; mânâsız, hikmetsiz, kanunsuz bir vaziyettir ki, değil Hükûmet-i Cumhuriye gibi en ziyade kanunperest ve kanunî bir hükûmet, belki hikmetle iş görmek manasiyle hükûmet namı verilen dünyada hiçbir hükûmetin işi olamaz. Ben hukukumu, kanun dairesinde istiyorum. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, cinayetle ittiham ediyorum. Böyle cânilerin keyiflerini, elbette Hükûmet-i Cumhuriyenin kanunları reddeder ve hukukumu iade eder ümidindeyim.

Eskişehir hapsinde
tecrid-i mutlakda
Said Nursî

Onaltıncı Mektub

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ
قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا
وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Şu mektub

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيْنًا

sırrına mazhar olmuş, şiddetli yazılmamış.

Çoklar tarafından sarıhan ve mânen gelen bir suâle cevaptır.

Şu cevabı vermek benim için hoş değil, arzu etmiyorum. Her şey'imi, Cenâb-ı Hakkın tevekkülüne bağlamıştım. Fakat ben kendi hâlimde ve âlemimde rahat bırakılmadığım ve yüzümü dünyaya çevirdikleri için, Yeni Said değil, bilmeceburiye Eski Said lisaniyle, şahsım için değil, belki dostlarımı ve Sözlerimi ehl-i dünyanın evham ve eziyetinden kurtarmak için hakikat-ı hâli, hem dostlarıma, hem ehl-i dünyaya ve ehl-i hükme beyan etmek için "BEŞ NOKTA"yı beyan ediyorum.

BİRİNCİ NOKTA

Denilmiş : Ne için siyasetten çekildin? Hiç yanaşmıyorsun?

Elcevap : Dokuz-on sene evveldeki Eski Said, bir mikdar siyasete girdi. Belki siyaset vasıtasıyla dîne ve ilme hizmet edeceğim diye beyhude yoruldu ve gördü ki: O yol meşkûk ve müşkilâtli ve bana nisbeten fuzuliyâne, hem en lüzumlu hizmete mâni ve hatarlı bir

--- sh:»(T:264) ↓ -----

yoldur. Çoğu yalancılık ve bilmiyerek ecnebi parmağına âlet olmak ihtimali var. Hem siyasete giren, ya muvâfık olur veya muhalif olur. Eğer muvâfık olsam, mâdem me'mur ve meb'us değilim, o halde siyasetçilik bana fuzulî ve mâlâyani bir şeydir. Bana ihtiyaç yok ki, beyhude karışayım. Eğer muhalif siyasete girsem, ya fikirle veya kuvvetle karışacağım. Eğer fikirle olsa, bana ihtiyaç yok. Çünkü mesâil tavazzuh etmiş, herkes benim gibi bilir. Beyhude çene çalmak mânasızdır. Eğer kuvvet ile ve hâdise çıkarmak ile muhalefet etsem, husûlü meşkûk bir maksad için, binler günaha girmek ihtimali var. Birinin yüzünden çoklar belâyâ düşer. Hem on ihtimalden bir-iki ihtimale binaen günahlara girmek, mâsumları günaha atmak, vicdanım kabûl etmiyor diye Eski Said, sigara ile beraber gazeteleri ve siyaseti ve sohbet-i dünyeviye-i siyasiyeyi terketti. Buna kat'î şahid, o vakitten beri sekiz senedir birtek gazete ne okudum ve ne dinledim. Okuduğumu ve dinlediğimi, biri çıksın söylesin. Halbuki sekiz sene evvel, günde belki sekiz gazete Eski Said okuyordu. Hem beş senedir bütün dikkat ile benim hâlîme nezaret ediliyor... Siyasetvârî bir tereşşuh gören söylesin. Halbuki benim gibi asabî ve

أَنَا الْحَيْلَةُ فِي تَرْكِ الْحَيْلِ

düsturiyle, en büyük hîleyi hîlesizlikte bulan pervasız, alâkasız bir insanın, değil sekiz sene, sekiz gün bir fikri gizli kalmaz. Siyasete iştihası ve arzusu olsaydı; tedkikata, taharriyata lüzum bırakmıyarak top güllesi gibi sadâ verecekti!...

İKİNCİ NOKTA

Yeni Said ne için bu kadar şiddetle siyasetten tecennüb ediyor?

Elcevap : Milyarlar seneden ziyade olan hayat-ı ebediyeye çalışmasını ve kazanmasını, meşkûk bir-iki sene hayat-ı dünyeviye lüzumsuz, fuzulî bir surette karışma ile fedâ etmemek için, hem en mühim, en lüzumlu, en saf ve en hakikatlı olan hizmet-i îman ve Kur'an için, şiddetle siyasetten kaçıyor. Çünkü diyor : Ben ihtiyar oluyorum.. bundan sonra kaç sene yaşayacağımı bilmiyorum.. öyle ise, bana en mühim iş, hayat-ı ebediyeye çalışmak lâzım geliyor... Hayat-ı ebediyeyi kazanmakta en birinci vasıta ve saâdet-i

--- sh:»(T:265) ↓ -----

ebediyenin anahtarı îmandır; ona çalışmak lâzım geliyor. Fakat ilim îtibariyle insanlara dahi bir menfaat dokundurmak için, şer'an hizmete mükellef olduğumdan hizmet etmek isterim. Lâkin o hizmet, ya hayat-ı içtimaiye ve dünyeviye ait olacak; o ise elimden gelmez. Hem fırtınalı bir zamanda sağlam hizmet edilmez. Onun için o ciheti bırakıp, en mühim, en lüzumlu, en selâmetli olan îmana hizmet cihetini tercih ettim. Kendi nefsimde kazandığım hakaik-ı îmâniyeyi ve nefsimde tecrübe ettiğim mânevî ilâçları, sâir insanların eline geçmek için o kapıyı açık bırakıyorum. Belki Cenâb-ı Hak bu hizmeti kabûl eder ve eski günahıma keffaret yapar. Bu hizmete karşı şeytan-ı racîmden başka hiç kimsenin, - mü'min olsun kâfir olsun, siddîk olsun zındık olsun- karşı gelmeye hakkı yoktur. Çünkü îmansızlık başka şeylere benzemiyor. Zulümde, fıkda, kebâirde birer menhus lezzet-i şeytaniye bulunabilir. Fakat îmansızlıkta hiçbir cihet-i lezzet yok. Elem içinde elemdir; zulmet içinde zulmettir; azâb içinde azabdır. İşte böyle hadsiz bir hayat-ı ebediyeye çalışmayı ve îman gibi kudsî bir nûra hizmeti bırakmak, ihtiyarlık zamanında lüzumsuz tehlikeli siyaset oyuncaklarına atılmak, benim gibi alâkasız ve yalnız ve eski günahlarına keffaret aramağa mecbur bir adamda ne kadar hilâf-ı akıldır, ne kadar hilâf-ı hikmettir, ne derece bir divaneliktir divaneler de anlayabilirler.

Amma Kur'an ve îmanın hizmeti ne için beni men'ediyor dersin; Ben de derim ki : Hakaik-ı îmaniye ve Kur'aniye birer elmas hükmünde olduğu halde, siyaset ile âlûde olsa idim, elimdeki o elmaslar işgal olunabilen avam tarafından "acaba taraftar kazanmak için bir propaganda-i siyaset değil mi?" diye düşünürler. O elmaslara, âdi şişeler nazariyle bakabilirler. O halde ben o siyasete temas etmekle, o elmaslara zulmederim ve kıymetlerini tenzil etmek hükmüne geçer. İşte ey ehl-i dünya! Neden benim ile uğraşıyorsunuz? Beni kendi hâlimde bırakmıyorsunuz?

Eğer dersiniz : Şeyhler bâzan işimize karışıyorlar. Sana da bâzan şeyh derler!...

Ben de derim : Hey efendiler! Ben şeyh değilim.. ben hocayım... Buna delil, dört senedir buradayım; bir tek adama tarîkat verseydim şüpheye hakkınız olurdu. Belki yanıma gelen herkese demişim : İman lâzım, İslâmiyet lâzım, tarîkat zamanı değil.

--- sh:»(T:266) ↓ -----

Eğer dersiniz : Sana Said-i Kürdî derler. Belki sende unsuriyet-perverlik fikri var; o işimize gelmiyor.

Ben de derim : Hey efendiler! Eski Said ve Yeni Said'in yazdıkları meydanda. Şâhid gösteriyorum ki : Ben

الإِسْلَامِيَّةُ جَبَّتِ الْعَصِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ

ferman-ı kat'isiyle eski zamandanberi, menfî milliyet ve unsuriyet-perverliğe, Avrupa'nın bir nevi firenk illeti olduğundan, bir zehr-i katil nazariyle bakmışım. Ve Avrupa o firenk illetini İslâm içine atmış, tâ tefrika versin, parçalasın, yutmasına hazır olsun, diye düşünür. O firenk illetine karşı, eskidenberi tedaviye çalıştığımı talebelerim ve bana temas edenler biliyorlar. Mâdem böyledir; hey efendiler; Herbir hâdiseyi bahane tutup, bana sıkıntı vermiye sebep nedir acaba? Şarkta bir nefer hatâ etse, garpta bir nefere askerlik münasebetiyle zahmet ve ceza vermek.. veya İstanbul'da bir esnafın cinayetiyle, Bağdat'ta bir dükkâncıyı esnafılık münasebetiyle mahkûm etmek nev'inden, her hâdiseyi dünyeviyede bana sıkıntı vermek, hangi usûl iledir? Hangi vicdan hükmeder? Hangi maslahat iktiza eder?

ÜÇÜNCÜ NOKTA

Hâlimi, istirahatimi düşünen ve her musîbete karşı sabr ile sükûtumu istiğrab eden dostlarımın şöyle bir suâlleri var ki :

Sana gelen zahmetlere sıkıntılara nasıl tahammül ediyorsun? Halbuki eskiden çok hiddetli ve izzetli idin, ednâ bir tahkire tahammül edemezdin?

Elcevap : İki küçük hâdiseyi ve hikâyeyi dinleyiniz, cevabını alınız.

Birinci Hikâye : İki sene evvel, benim hakkımda, bir müdür; sebepsiz, gıyabımda tezyifkârâne hakaretli sözler söylemişti. Sonra bana söylediler. Bir saat kadar Eski Said damariyle müteessir oldum. Sonra Cenâb-ı Hakkın rahmetiyle şöyle bir hakikat kalbe geldi, sıkıntıyı izale edip o adamı da bana helâl ettirdi. O hakikat şudur :

Nefsime dedim : Eğer onun tahkiri ve beyan ettiği kusurlar, şahsıma

--- sh:»(T:267) ↓ -----

ve nefsimde ait ise, Allah ondan râzı olsun ki, benim nefsimin ayıplarını söyler. Eğer doğru söylemiş ise, beni nefsimin terbiyesine sevkeder ve gururdan beni kurtarmaya yardımcıdır. Eğer yalan söylemiş ise, beni riyanın ve riyanın esas olan şöhret-i kâzibeden kurtarmaya yardımcıdır. Evet, ben nefsim ile musalâha etmemişim çünkü terbiye etmemişim. Benim boynumda veya koynumda bir akreb bulunduğunu biri söylese veya gösterse, ondan darılmak değil, belki memnun olmak lâzım gelir. Eğer o adamın tahkiratı, benim îmana ve Kur'ana hizmetkârlığım sıfatıma ait ise, o bana ait değil. O adamı, beni istihdam eden Sâhib-i Kur'ana havale ediyorum. O Azîzdir, Hakîmdir. Eğer sırf beni sövmek, tahkir etmek, çürütmek nev'inden ise, o da bana ait değil. Ben menfî ve esir ve garib ve elim bağlı olduğundan, haysiyetimi kendi elimle düzeltmeye çalışmak bana düşmez. Belki misafir olduğum ve bana nezaret eden şu köye, sonra kazaya, sonra vilâyete hükmedenlere âittir. Bir insanın elindeki esîrini tahkir etmek, sâhibine aittir; o müdafaa eder. Mâdem hakikat budur, kalbim istirahat etti,

وَأَفْوِضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

dedim. O vâkıyı olmamış gibi saydım, unuttum. Fakat maatteessüf sonra anlaşıldı ki, Kur'an onu helâl etmemiş...

İkinci Hikâye: Şu senede, işittim ki bir hâdise olmuş. O hâdisenin vukuundan sonra yalnız icmâlen vukuunu işittiğim halde, o vâkıa ile ciddî alâkadar imişim gibi bir muamele gördüm. Zaten muhabere etmiyordum; etsem de pek nâdir olarak bir mes'ele-i îmaniyeyi bir dostuma yazardım. Hattâ dört senede kardeşime birtek mektub yazdım. Ve ihtilâttan hem ben kendimi men'ediyordum, hem de ehl-i dünya beni men'ediyordu. Yalnız bir-iki ahab ile, haftada bir def'a görüşebiliyordum. Köye gelen misafirler ise; ayda bir-ikisi, bâzı bir-iki dakika bir mes'ele-i âhirete dâir benimle görüşüyordu. Bu gurbet hâlimde; garib, yalnız, kimsesiz, nafaka için çalışmaya benim gibilere muvâfık olmıyan bir köyde, her şeyden, herkesten men'edildim. Hattâ dört sene evvel, harap olmuş bir câmiyi tâmir ettirdim. Memleketimde imamlık ve vâizlik vesikam elimde olduğundan, o câmide dört senedir (Allah kabûl etsin) imamlık ettiğim halde, şu mübârek geçen Ramazanda mescide gidemedim.

--- sh:»(T:268) ↓ -----

Bâzan yalnız namazımı kıldım. Cemâatle kılınan namazın yirmibeş sevabından ve hayrından mahrum kaldım.

İşte başıma gelen bu iki hâdiseye karşı, aynen iki sene evvel, o me'murun bana karşı muamelesine gösterdiğim sabır ve tahammülü gösterdim. İnşâallah devam da ettireceğim. Şöyle de düşünüyorum ve diyorum ki : Eğer ehl-i dünya tarafından başıma gelen şu eziyet, şu sıkıntı, şu tazyik, ayıplı ve kusurlu nefsim için ise, helâl ediyorum. Benim nefsim belki bununla ıslâh-ı hâl eder; hem ona keffaretüzzünûb olur. Dünya misafirhanesinin safâsını çok gördüm; azıcık cefasını görsem, yine şükrederim. Eğer îmana ve Kur'ana hizmetkârlığımı cihetiyle ehl-i dünya beni tazyik ediyorsa, onun müdafaası bana ait değil; onu, Aziz-i Cebbâra havale ediyorum. Eğer asılsız ve riyaya sebep ve ihlâsı kıracak bir şöhret-i kâzibeyi kırmak için teveccüh-ü âmmeyi hakkımda bozmak murad ise, onlara rahmet. Çünkü teveccüh-ü âmmeye mazhar olmak ve halkların nazarında şöhret kazanmak, benim gibi adamlara zarardır zannederim. Benim ile temas edenler beni bilirler ki, şahsıma karşı hürmet istemiyorum, belki nefret ediyorum. Hattâ kıymetdar mühim bir dostumu, fazla hürmeti için belki elli def'a takdir etmişim. Eğer beni çürütmek ve efkâr-ı âmmeden düşürtmek, ıskat ettirmekten muradları; tercümanlık ettiğim hakaik-ı îmaniye ve Kur'aniyeye ait ise, beyhûdedir. Zîra Kur'an yıldızlarına perde çekilmez. "Gözünü kapayan, yalnız kendi görmez, başkasına gece yapamaz."

DÖRDÜNCÜ NOKTA

Evhamlı bir kaç suâlin cevabıdır :

Birincisi : Ehl-i dünya bana der : Ne ile yaşıyorsun? Çalışmadan nasıl geçiniyorsun? Memleketimizde tenbelce oturanları ve başkasının sa'yi ile geçinenleri istemiyoruz!..

Elcevap : Ben iktisad ve bereketle yaşıyorum. Rezzâkımdan başka kimsenin minnetini almıyorum ve almamağa da karar vermişim. Evet günde yüz para, belki kırk para ile yaşayan bir adam, başkasının minnetini almaz. Şu mes'elenin îzahını hiç arzu etmiyordum. Belki bir gururu ve bir enaniyeti ihsas eder fikriyle beyan etmek, bana pek nâhoştur. Fakat, mâdem ehl-i dünya evhamlı bir

--- sh:»(T:269) ↓ -----

sûrette soruyorlar, ben de derim ki : Küçüklüğümündenberi halkların malını kabûl etmemek (velev zekât dahi olsa), hem maaşı kabûl etmemek (yalnız bir iki sene Dârül - Hikmetil - İslâmiyede dostlarımın icbarıyla kabûl etmeye mecbur oldum), hem maîşet-i dünyeviye için minnet altına girmemek, bütün ömrümde bir düstur-u hayatımdır. Ehl-i memleketim ve başka yerlerde beni tanıyanlar bunu biliyorlar. Bu beş seneki nefyimde, çok dostlar, bana hediyelerini kabûl ettirmek için çok çalıştılar. Kabûl etmedim. "Öyle ise nasıl idare edersin" denilse, derim : "Bereket ve ikrâm-ı İlâhî ile yaşıyorum." Nefsim, çendan her hakarete, her ihanete müstehak ise de, fakat Kur'an hizmetinin kerâmeti olarak, erzak hususunda ikrâm-ı İlâhî olan berekete mazhar oluyorum.

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

sırriyle, Cenâb-ı Hakkın bana ettiği ihsânâtı yâdedip, bir şükr-ü mânevî nev'inden birkaç nümunesini söyleyeceğim. Bir Şükr-ü mânevî olmakla beraber, korkuyorum ki bir riya ve gururu ihsas ederek o mübârek bereket kesilsin. Çünkü müftehirâne, gizli bereketi izhar etmek, kesilmesine sebep olur. Fakat ne çare, söylemeye mecbur oldum.

İşte Birisi : Şu altı aydır otuzaltı ekmekten ibaret bir kile buğday bana kâfi geldi. Daha var, bitmemiş. Ne mikdar kifayet (**Hâşiye**) edecek, bilmiyorum.

İkincisi : Şu mübârek Ramazanda, yalnız iki haneden bana yemek geldi, ikisi de beni hasta etti. Anladım ki, başkasının yemeğini yemekten memnû'um. Mütebâkisi, bütün ramazanda benim idareme bakan, mübarek bir hânenin ve sâdik bir arkadaşım olan, o hane sahibi Abdullah Çavuş'un ihbarı ve şehadetiyle, üç ekmek, bir kıyye pirinç bana kâfi gelmiştir. Hattâ o pirinç onbeş gün ramazandan sonra bitmiştir.

Üçüncüsü : Dağda, üç ay bana ve misafirlerime bir kıyye tereyağı, hergün ekmekle beraber yemek şartıyla kâfi geldi. Hattâ Süleyman isminde mübarek bir misafirim vardı. Benim ekmeğim de ve onun ekmeği de bitiyordu. Çarşamba günü idi dedim ona: Git ekmek

(**Hâşiye**): Bir sene devam etti.

--- sh:»(T:270) ↓ -----

getir. İki saat, her tarafımızda kimse yok ki, oradan ekmek alınsın. "Cum'a gecesi senin yanında bu dağda beraber duâ etmek arzu ediyorum" dedi. Ben de dedim : "Tevekkelna alallah, kal." kal. Sonra hiç münasebeti olmadığı halde ve bir bahane yokken, ikimiz yürüye yürüye bir dağın tepesine çıktık. İbrikte bir parça su vardı. Bir parça şeker ile çayımız vardı. Dedim : "Kardeşim, bir parça çay yap." O ona başladı, ben de derin bir dereye bakar bir katran ağacı altında oturdum. Müteessifane şöyle düşündüm ki : Küflenmiş bir parça ekmeğimiz var; bu akşam ancak ikimize yeter. İki gün nasıl yapacağız ve bu sâfi-kalb adama ne diyeceğim? diye düşünmede iken, birden bire başım çevrilir gibi başımı çevirdim, gördüm ki : Koca bir ekmek, katran ağacının üstünde, dalları içinde bize bakıyor. Dedim : "Süleyman müjde! Cenâb-ı Hak bize rızık verdi" O ekmeği aldı; bakıyoruz ki, kuşlar ve hayvanat-ı vahşiye hiçbiri ilişmemiş.. yirmi-otuz gündür hiç bir insan o tepeye çıkmamıştı. O ekmek, ikimize iki gün kâfi geldi. Biz yerken, bitmek üzere iken, dört sene sâdik bir sıddıkım olan müstakîm Süleyman, ekmekle aşağıdan çıka geldi.

Dördüncüsü : Şu üstümdeki sakoyu, yedi sene evvel, eski olarak almıştım. Beş senedir elbise, çamaşır, pabuç çorap için dört buçuk lira ile idare ettim. Bereket, iktisad ve rahmet-i İlâhiyye bana kâfi geldi.

İşte şu nûmuneler gibi çok şeyler var.. ve bereket-i İlâhiyyenin çok cihetleri var. Bu köy halkı çoğunu bilirler. Fakat sakın bunları fahr için zikrediyorum zannetmeyiniz, belki mecbur oldum. Hem benim için iyiliğe bir medâr olduğunu düşünmeyiniz... Bu bereketler, ya yanıma gelen hâlis dostlarıma ihsandır; veya hizmet-i Kur'aniyeye bir ikramdır; veya iktisadın bereketli bir menfaatıdır; veyahut : "Yâ Rahîm, Yâ Rahîm" ile zikreden ve yanımda bulunan dört kedinin rızıklarıdır ki, bereket sûretinde gelir, ben de ondan istifade ederim. Evet hazin mırmırlarını dikkatle dinlesen, "Yâ Rahîm, Yâ Rahîm" çektiklerini anlarsın. Kedi bahsi geldi, tavuğu hâtıra getirdi. Bir tavuğum var. Şu kışta, yumurta makinesi gibi, pek az fâsıla ile, her gün rahmet hazinesinden bana bir yumurta getiriyordu. Hem bir gün, iki yumurta getirdi; ben de hayrette kaldım.

--- sh:»(T:271) ↓ -----

Dostlarımdan sordum : "Böyle olur mu?" dedim. Dediler : "Belki bir ihsân-ı İlâhîdir!" Hem şu tavuğun yazın çıkardığı küçük bir yavrusu vardı. Ramazan-ı şerîfin başında yumurtaya başladı, tâ kırk gün devam etti. Hem küçük, hem kışda, hem ramazanda, bu mübârek hâli bir ikrâm-ı Rabbânî olduğuna, ne benim ve ne de bana hizmet edenlerin şüphemiz kalmadı. Hem ne vakit annesi kesti, hemen o başladı, beni yumurtasız bırakmadı.

İkinci Vehimli Suâl: Ehl-i dünya diyorlar ki : Sana nasıl emniyet edeceğiz ki sen dünyamıza karışmıyacaksın? Seni serbest bıraksak, belki dünyamıza karışsın. Hem nasıl bileceğiz ki sen kurnazlık yapmıyorsun? Kendini târik-i dünya gösterip halkın malını zâhiren almaz, gizli alır bir kurnazlık olmadığını nasıl bileceğiz?

Elcevap : Yirmi sene evvelki Dîvan-ı Harb-i Örfî'de ve Hürriyetten daha evvel zamanda çoklara mâlûm hal ve vaziyetim ve İki Mekteb-i Musibetin Şehâdetnâmesi nâmında o zaman Dîvan-ı Harpteki müdafaatım kat'î gösterir ki, değil kurnazlık, belki edna bir hileye tenezzül etmez bir tarzda hayat geçirmişim. Eğer hile olsaydı, bu beş sene zarfında sizlere temellukkârâne bir müracaat edilecekti. Hileli adam, kendini sevdirebilir, kendini çekmez; iğfal ve aldatmaya daima çalışır. Halbuki bana karşı en mühim hücumlara ve tenkitlere mukabil, tezellüle tenezzül etmedim. Tevekkeltü Alellah deyip, ehl-i dünyaya arkamı çevirdim. Hem de âhireti bilen ve dünyanın hakikatını keşfeden aklı varsa pişman olmaz, yeniden dünyaya dönüp uğraşmaz. Elli seneden sonra, alâkasız, tek başıyla bir adam, hayat-ı ebediyesini, dünyanın bir-iki sene gevezeliğine şarlattanlığına feda etmez.. feda etse, kurnaz olmaz, belki ebleh bir dîvane olur. Ebleh bir dîvânenin elinden ne gelir ki, onun ile uğraşsın. Amma zâhiren târik-i dünya, bâtunen tâlib-i dünya şüphesi ise,

وَمَا أَبْرِيْ نَفْسِيْ اِنَّ النَّفْسَ لَامَارَةٌ بِالسُّوءِ

sırrınca : Ben nefsimi tebrie etmiyorum.. nefsim her fenalığı ister. Fakat şu fâni dünyada, şu muvakkat misafirhânedede, ihtiyarlık zamanında, kısa bir ömürde, az bir lezzet için; ebedî daimî hayatını ve saâdet-i ebediyesini berbad etmek, ehl-i aklın kârı değil. Ehl-i aklın ve zîşuurun kârı olmadığından, nefs-i emmârem ister istemez akla tâbi olmuştur.

--- sh:»(T:272) ↓ -----

Üçüncü Vehimli Suâl : Ehl-i dünya diyorlar ki : Sen bizi sever misin? Beğeniyor musun? Eğer seversen, neden bize küsüp karışmıyorsun? Eğer beğenmiyorsan bize muârızısın; biz muârızlarımızı ezeriz?

Elcevap : Ben değil sizi, belki dünyanızı sevseydim, dünyadan çekilmezdim. Ne sizi ve ne de dünyanızı beğenmiyorum. Fakat karışmıyorum. Çünkü Ben başka maksaddayım; başka noktalar benim kalbimi doldurmuş; başka şeyleri düşünmeye kalbimde yer bırakmamış. Sizin vazifeniz ele bakmaktır, kalbe bakmak değil! Çünkü İdarenizi, âsâyişinizi istiyorsunuz, el karışmadığı vakit, ne hakkınız var ki hiç lâyük olmadığınız halde, "Kalb de bizi sevsin" demeye... Kalbe karışsanız. Evet, ben nasıl bu kış içinde baharı temenni ediyorum ve arzu ediyorum, fakat irade edemiyorum, getirmeye teşebbüs edemiyorum. Öyle de : Hâl-i âlemin salâhatini temenni ediyorum, duâ ediyorum ve ehl-i dünyanın islâhını arzu ediyorum; fakat irade edemiyorum... Çünkü elimden gelmiyor. Bilfiil teşebbüs edemiyorum... Çünkü ne vazifemdir, ne de iktidarım var.

Dördüncü Şüpheli Suâl: Ehl-i dünya diyorlar ki: O kadar belâlar gördük ki, kimseye emniyetimiz kalmadı. Sana nasıl emîn olabiliriz ki; fırsat senin eline geçse arzu ettiğin gibi karışmazsın?

Elcevap : Evvelki noktalar size emniyet vermekle beraber memleketimde, talebe ve akrabam içinde beni dinliyenlerin ortasında, heyecanlı hâdiseler içinde dünyanıza karışmadığım halde; diyar-ı gurbette ve yalnız, tek başıyla garip, zaif, âciz, bütün kuvvetiyle âhirete müteveccih, ihtilâttan, muhabereden kesilmiş, îman ve âhîret münasebetiyle uzaktan uzağa yalnız bâzı ehl-i âhîreti dost bulan ve başka herkese yabanî ve herkes de ona yabanî nazariyle bakan bir insan; semeresiz, tehlikeli dünyanıza karışsa, muzaaf bir dîvane olmak gerektir...

BEŞİNCİ NOKTA

Beş küçük mes'eleye dâirdir.

Birincisi : Ehl-i dünya bana diyorlar ki : Bizim usûl-ü medeniyetimizi, tarz-ı hayatımızı ve sûret-i telebbüsümüzü ne için sen kendine tatbik etmiyorsun? Demek bize muârızısın?

--- sh:»(T:273) ↓ -----

Ben de derim : Hey Efendiler! Ne hak ile bana usûl-ü medeniyetinizi teklif ediyorsunuz? Halbuki siz, beni hukuk-u medeniyetten ıskat etmiş gibi, haksız olarak beş sene bir köyde, muhabereden ve ihtilâttan memnu' bir tarzda ikamet ettirdiniz. Her menfiyi şehirlerde dost ve akrabasıyla beraber bıraktınız ve sonra vesika verdiğiniz halde, sebepsiz beni tecrid edip -bir, iki tane müstesna- hiçbir hemşehri ile görüştürmediniz. Demek beni efrâd-ı milletten ve raiyetten saymıyorsunuz. Nasıl kanun-u medeniyetinizin bana tatbikını teklif ediyorsunuz? Dünyayı bana zindan ettiniz. Zindanda olan bir adama böyle şeyler teklif edilmez. Siz bana dünya kapısını kapadınız, ben de âhret kapısını çaldım, rahmet-i İlâhiyye açtı. Ahiret kapısında bulunan bir adama, dünyanın karmakarışık usûl ve âdâtı ona nasıl teklif edilir? Ne vakit beni serbest bırakıp memleketime iâde edip hukukumu verdiniz, o vakit usulünüzün tatbikını istiyebilirsiniz...

İkinci Mes'ele : Ehl-i dünya diyorlar ki : Bize ahkâm-ı dîniyeyi ve hakaik-ı İslâmiyeyi tâlim edecek resmî bir dairemiz var. Sen ne salâhiyetle neşriyat-ı dîniye yapıyorsun? Sen mâdem nefye mahkûmsun, bu işlere karışmaya hakkın yok.

Elcevap : Hak ve hakikat inhisar altına alınmaz! İman ve Kur'an nasıl inhisar altına alınabilir? Siz dünyanın usûlünü, kanununu inhisar altına alabilirsiniz. Fakat hakaik-ı îmaniye ve esâsât-ı Kur'aniye, resmî bir şekilde ve ücret mukabilinde dünya muamelâtı sûretine sokulmaz; belki bir mevhibe-i İlâhiyye olan o esrar, hâlis bir niyet ile ve dünyadan ve huzûzât-ı nefsânîyeden tecerrüd etmek vesilesiyle o feyizler gelebilir. Hem de sizin o resmî dâireniz dahi, memlekette iken beni vâiz kabûl etti, tâyin etti. Ben o vâizliği kabûl ettim, fakat maaşını terkettim. Elimde vesikam var. Vâizlik, imamlık vesikasıyla her yerde amel edebilirim; çünkü benim nefyim haksız olmuştur. Hem menfîler mâdem iâde edildi, eski vesikalarımın hükmü bâkîdir.

Sâniyen : Yazdığım hakaik-ı imaniyeyi, doğrudan doğruya nefsim hitab etmişim. Herkesi dâvet etmiyorum. Belki ruhları muhtaç ve kalbleri yaralı olanlar, o edviye-i Kur'aniyeyi arayıp buluyorlar. Yalnız medâr-ı maîşetim için, yeni huruf çıkmadan evvel, haşre dâir bir risalemi tab'ettirdim. Bunu da, bana karşı insafsız eski

--- sh:»(T:274) ↓ -----

vâli, o risaleyi tedkik edip, tenkid edecek bir cihet bulamadığı için ilişemedi.

Üçüncü Mes'ele : Benim bâzı dostlarım, ehl-i dünya bana şüpheli baktıkları için, ehl-i dünyaya hoş görünmek için, benden zâhiren teberri ediyorlar, belki tenkid ediyorlar. Halbuki kurnaz ehl-i dünya, bunların teberrisini ve bana karşı içtinablarını, o ehl-i dünyaya sadâkate değil, belki bir nevi riyaya, vicdansızlığa hamledip, o dostlarıma karşı fena nazarla bakıyorlar.

Ben de derim : Ey âhîret dostlarım! Benim Kur'ana hizmetkârlığımdan teberri edip kaçmayınız. Çünkü, inşâallah benden size zarar gelmez. Eğer faraza musîbet gelse veya bana zulmedilse, siz benden teberri ile kurtulamazsınız. O hal ile, musîbete ve tokata daha ziyade istihkak kesbedersiniz. Hem ne var ki evhama düşüyorsunuz?

Dördüncü Mes'ele : Şu nefîy zamanımda görüyorum ki : Hodfuruş ve siyaset bataklığına düşmüş bâzı insanlar, bana tarafgirâne, rakîbâne bir nazarla bakıyorlar. Güya ben de onlar gibi dünya cereyanlarıyla alâkadarım.

Hey efendiler! Ben îmanın cereyanındayım. Karşımda îmansızlık cereyanı var. Başka cereyanlarla alâkam yok. O adamlardan ücret mukabilinde iş görenler, belki kendini bir derece mâzur görüyor. Fakat ücretsiz, hamiyet namına bana karşı tarafgirâne, rakîbane vaziyet almak ve ilişmek ve eziyet etmek, gayet fena bir hatâdır. Çünkü : Sâbikan isbat edildiği gibi, siyaset-i dünya ile hiç alâkadar değilim; yalnız bütün vaktimi ve hayatımı, hakaik-ı îmaniye ve Kur'aniyeye hasr ve vakfetmişim. Mâdem böyledir, bana eziyet verip rakîbâne ilişen adam düşünsün ki o muamelesi zındıka ve îmansızlık nâmına îmana ilişmek hükmüne geçer.

Beşinci Mes'ele : Dünya mâdem fânidir. Hem mâdem ömür kısadır. Hem mâdem gayet lüzumlu vazifeler çoktur. Hem mâdem hayat-ı ebediye burada kazanılacaktır. Hem mâdem dünya sahipsiz değil. Hem mâdem şu misafirhane-i dünyanın gayet Hakîm ve Kerîm bir Müdebbiri var. Hem mâdem ne iyilik ve ne fenalık, cezasız kalmıyacaktır. Hem mâdem

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

sırrınca: Teklif-i mâlâyutak yoktur. Hem mâdem zararsız yol, zararlı yola

--- sh:»(T:275) ↓ -----

mürecehdir. Hem mâdem dünyevî dostlar ve rütbeler, kabir kapısına kadardır...

Elbette en bahtiyar odur ki; dünya için âhireti unutmasın, âhiretini dünyaya fedâ etmesin, hayat-ı ebediyesini hayat-ı dünyeviye için bozmasın, mâlâyânî şeylerle ömrünü telef etmesin, kendini misafir telâkki edip misafirhane sahibinin emirlerine göre hareket etsin; selâmetle kabir kapısını açıp saâdet-i ebediyeye girsin (Hâşiye).

* * *

Onaltıncı Mektubun Zeyli

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Ehl-i dünya, sebepsiz benim gibi âciz, garib bir adamdan tevehhüm edip, binler adam kuvvetinde tahayyül ederek, beni çok kayıplar altına almışlar. Barla'nın bir mahallesi olan Bedre'de ve Barla'nın bir dağında, bir-iki gece kalmaklığıma müsaade etmemişler. İşittim ki, diyorlar : "Said ellibin nefer kuvvetindedir, onun için serbest bırakmıyoruz."

Ben de derim ki : Ey bedbaht ehl-i dünya! Bütün kuvvetinizle dünyaya çalıştığınız halde, neden dünyanın işini dahi bilmiyorsunuz? Dîvâne gibi hükmediyorsunuz. Eğer korkunuz şahsımdan ise, ellibin nefer değil, belki bir nefer, elli def'a benden ziyade işler görebilir. Yâni, odamın kapısında durup, bana "çıkmayacaksın" diyebilir.

Eğer korkunuz mesleğimden ve Kur'ana ait dellâllığımdan ve kuvve-i mâneviye-i îmaniyeden ise, ellibin nefer değil; yanlısınız! Meslek îtibariyle elli milyon kuvvetindeyim, haberiniz olsun! Çünkü, Kur'an-ı Hakîmin kuvvetiyle sizin dinsizleriniz dahil olduğu halde, bütün Avrupaya meydan okuyorum. Bütün neşrettiğim envâr-ı îmaniye ile, onların fûnun-u müsbete ve tabiat dedikleri

(Hâşiye): Bu mâdemler içindir ki: Şahsıma karşı olan zulümlere, sıkıntılara aldırmiyorum ve ehemmiyet vermiyorum. "Meraka değmiyor" diyorum ve dünyaya karışmıyorum.

--- sh:»(T:276) ↓ -----

muhkem kal'alarını zîr ü zeber etmişim. Onların en büyük dinsiz feylesoflarını, hayvandan aşağı düşürmüşüm. Dinsizleriniz dahi içinde bulunan bütün Avrupa toplansa, Allahın tevfiğiyle beni o mesleğimin bir mes'elesinden geri çeviremezler; inşaallah mağlûb edemezler!..

Mâdem böyledir, ben sizin dünyanıza karışmıyorum, siz de benim âhiretime karışmayınız! Karışsanız da beyhûdedir.

Takdîr-i Hudâ, kuvvet-i bâzû ile dönmez,

Bir şem'a ki, Mevlâ yaka, üflemeyle sönmez.

Benim hakkımda -müstesna bir surette- ehl-i dünya pek ziyade tevehhüm edip, âdeta korkuyorlar. Bende bulunmayan ve bulunsa dahi siyasî bir kusur teşkil etmiyen ve ittihama medâr olmayan şeyhlik, büyüklük, hânedan, aşîret sahibi, nüfuzlu, etbâi çok, hemşehrileriyle görüşmek, dünya ahvaliyle alâkadar olmak, hattâ siyasete girmek, hattâ muhalif olmak gibi bende bulunmayan emirleri tahayyül ederek evhâma düşmüşler. Hattâ hapiste ve hariçteki, yâni kendilerince kabil-i avf olmıyanların dahi aklarını müzakere ettikleri sırada, beni âdeta herşeyden men'ettiler. Fenâ ve fâni bir adamın, güzel ve bâki şöyle bir sözü var :

Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa;

Hakkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır.

Ben de derim :

Ehl-i dünyanın hükmü var, şevketi var, kuvveti varsa;

Kur'anın feyziyle, hâdiminde de :

Şaşırılmaz ilmi, susmaz sözü vardır,

Yanılmaz kalbi, sönmez nûru vardır.

Çok dostlarla beraber bana nezaret eden bir kumandan, mükerreren suâl ettiler : Neden vesika için müracaat etmiyorsun, istida vermiyorsun?

Elcevap : Beş altı sebep için müracaat etmiyorum ve edemiyorum.

Birincisi : Ben ehl-i dünyanın dünyasına karışmadım ki onların mahkûmu olayım, onlara müracaat edeyim. Ben, Kader-i İlâhının mahkûmuyum ve ona karşı kusurum var, ona müracaat ediyorum.

--- sh:»(T:277) ↓ -----

İkincisi : Bu dünya çabuk tebeddül eder bir misafirhane olduğunu yakînen îman edip bildim. Onun için, hakikî vatan değil, her yer birdir. Mâdem vatanımda bâkî kalmıyacağım, beyhude ona karşı çabalamak, oraya gitmek, bir şey'e yaramıyor. Mâdem her yer misafirhanedir; eğer misafirhane sahibinin rahmeti yâr ise, herkes yârdır, her yer yarar. Eğer yâr değilse, her yer kalbe bârdır ve herkes düşmandır.

Üçüncüsü : Müracaat, kanun dairesinde olur. Halbuki bu altı senedir bana karşı muamele, keyfî ve fevkal-kanundur. Menfîler Kanuniyle bana muamele edilmedi. Hukuk-u medeniyetten ve belki hukuk-u dünyeviyeden ıskat edilmiş bir tarzda bana baktılar. Bu fevkal-kanun muamele edenlere, kanun nâmına müracaat mânasız olur.

Dördüncüsü : Bu sene, buranın müdürü, benim nâmıma, Barla'nın bir mahallesi hükmünde olan Bedre Karyesi'nde, tebdil-i hava için birkaç gün kalmağa dâir müracaat etti; müsaade etmediler. Böyle ehemmiyetsiz bir ihtiyacıma cevab-ı red verenlere nasıl müracaat edilir? Müracaat edilse, zillet içinde fâidesiz bir tezellül olur.

Beşincisi : Haksızlığı hak iddia edenlere karşı hak dâva etmek ve onlara müracaat etmek, bir haksızlıktır; hakka karşı bir hürmetsizliktir. Ben bu haksızlığı ve hakka karşı hürmetsizliği irtikâb etmek istemem vesselâm.

Altıncı Sebeb : Bana karşı ehl-i dünyanın verdikleri sıkıntı siyaset için değil; çünkü onlar da bilirlere ki, siyasete karışmıyorum, siyasetten kaçıyorum. Belki bilerek veya bilmiyerek zındıka hesabına, benim dîne merbutiyetimden beni tâzib ediyorlar. Öyle ise onlara müracaat etmek, dinden pişmanlık göstermek ve meslek-i zındıkayı okşamak demektir. Hem ben onlara müracaat ve dehâlet ettikçe, âdil olan kader-i İlâhî, beni onların zâlim eliyle tâzib edecektir. Çünkü onlar diyânete merbutiyetimden beni sıkıyorlar. Kader ise, benim diyanette ve ihlâsta noksanıyetim var, ara sıra ehl-i dünyaya riyakârlıklarımından dolayı beni sıkıyor. Öyle ise, şimdilik şu sıkıntıdan kurtuluşum yok. Eğer ehl-i dünyaya müracaat etsem, kader der : "Ey riyakâr! Bu müracaatın cezasını çek!" Eğer müracaat etmezsem, ehl-i dünya der : "Bizi tanıyorsun, sıkıntıda kal!"

--- sh:»(T:278) ↓ -----

Yedinci Sebeb : Mâlûmdur ki, bir me'murun vazifesi, hey'et-i içtimaiyeye muzır eşhâsa meydan vermemek ve nâfi'lere yardım etmektir. Halbuki beni nezaret altına alan me'mur, kabir kapısına gelen, misafir bir ihtiyar adama "Lâ ilahe illallah"daki îmanın lâtif bir zevkini îzah ettiğim vakit, -bir cürm-ü meşhud hâlinde beni yakalamak gibi- çok zaman yanıma gelmediği halde, o vakit güya bir kabahat işliyorum gibi yanıma geldi. İhlâs ile dinliyen o bîçâreyi de mahrum bıraktı; beni de hiddete getirdi. Halbuki burada bâzı adamlar vardı, o onlara ehemmiyet vermiyordu. Sonra edepsizliklerde ve köydeki hayat-ı içtimaiyeye zehir verecek sûrette buldukları vakit, onlara iltifat etmeye ve takdir etmeye başladı. Hem mâlûmdur ki : Zindanda yüz cinayeti bulunan bir adam, nezarete memur zâbit olsun, nefer olsun, her zaman onlarla görüşebilir. Halbuki bir senedir, hem âmir, hem nezarete me'mur hükûmet-i milliyece iki mühim zat kaç def'a odamın yanından geçtikleri halde, kat'a ve asla ne benim ile görüştüler ve ne de hâlimi sordular. Ben evvel zannettim ki, adâvetlerinden yanaşmıyorlar. Sonra tahakkuk etti ki, evhamlarından. Güya ben onları yutacağım gibi kaçıyorlar. İşte şu adamlar gibi eczâsı ve me'murları bulunan bir hükûmeti, hükûmet diyerek merci tanıyıp müracaat etmek, kâr-ı akıl değil; beyhude bir zillettir. Eski Said olsaydı Antere gibi diyecekti :

مَاءُ الْحَيَاةِ بِذَلَّةِ كَجَهَنَّمَ وَ جَهَنَّمَ بِالْعِزِّ فَخَرُّ مَنْزِلِي

Eski Said yok, Yeni Said ise, ehl-i dünya ile konuşmayı mânasız görüyor. Dünyaları başlarını yesin! Ne yaparlarsa yapsınlar! Mahkeme-i Kübrâ'da onlarla muhâkeme olacağız der, sükût eder.

Adem-i müracaatının sebeplerinden sekizincisi : "Gayr-ı meşrû' bir muhabbetin neticesi, merhametsiz bir adâvet olduğu" kaidesince, âdil olan kader-i İlâhî, lâyıık olmadıkları halde meylettiğim şu ehl-i dünyanın zâlim eliyle beni tâzib ediyor. Ben de bu azâba müstahakım deyip sükût ediyordum. Çünkü : Harb-i Umumîde Gönüllü Alay Kumandanı olarak iki sene çalıştım, çarpıştım. Ordu

--- sh:»(T:279) ↓ -----

Kumandanı ve Enver Paşa takdiratı altında kıymetdar talebelerimi, dostlarımı feda ettim. Yaralanıp esir düştüm. Esaretten geldikten sonra, Hutuvat-ı Sitte gibi eserlerimle kendimi tehlikeye atıp, İngilizlerin İstanbul'a tasallutu altında, İngilizlerin başlarına vurdum. Şu beni işkenceli ve sebepsiz esaret altına alanlara yardım ettim. İşte onlar da bana, o yardım cezasını böyle veriyorlar. Üç sene Rusya'da esaretimde çektiğim zahmet ve sıkıntıyı, burada bu dostlarım bana üç ayda çektirdiler. Halbuki Ruslar beni Kürd Gönüllü Kumandanı sûretinde; kazakları ve esirleri kesen gaddar adam nazariyle bana baktıkları halde, beni dersten men'etmediler. Arkadaşım olan doksan esir zâbitlerin kısm-ı ekserisine ders veriyordum. Bir def'a Rus Kumandanı geldi, dinledi. Türkçe bilmediği için siyasî ders zannetti. Bir def'a beni men'etti; sonra yine izin verdi. Hem aynı kışlada bir odayı câmi yaptık. Ben imamlık yapıyordum. Hiç müdahale etmediler, ihtilâttan men'etmediler; beni muhabereden kesmediler. Halbuki bu dostlarım güya vatandaşlarım ve dindaşlarım ve onların menfaat-i îmaniyelerine uğraştığım adamlar hiçbir sebep yokken, siyasetten ve dünyadan alâkamı kestiğimi bilirlerken, üç sene değil, belki beni altı sene sıkıntılı bir esaret altına aldılar, ihtilâttan men'ettiler. Vesikam olduğu halde, dersten, hattâ odamda hususî dersimi de men'ettiler, muhabereye sed çektiler. Hattâ vesikam olduğu halde, kendim tâmir ettiğim ve dört sene imamlık ettiğim mescidimden beni men'ettiler. Şimdi dahi cemaat sevabından beni mahrum etmek için, dâimî cemaatim ve âhiret kardeşlerim, mahsus üç adama dahi imamet etmemi kabûl etmiyorlar.

Hem istemediğim halde, birisi bana iyi dese, bana nezaret eden memur kıskanarak kızıyor, nüfûzunu kırayım diye vicdansızcasına tedbirler yapıyor, âmirlerinden iltifat görmek için beni tâciz ediyor.

İşte böyle vaziyette bir adam, Cenâb-ı Haktan başka kime müracaat eder? Hâkim, kendi müddeî olsa, elbette ona şekvâ edilmez. Gel sen söyle bu hale ne diyeceğiz? Sen ne dersen de. Ben derim ki : Bu dostlarım içinde çok münafıklar var. Münâfık, kâfirden eşedir. Onun için, kâfir Rus'un bana çektiğini çektiyorlar.

Hey bedbahtlar! Ben size ne yaptım ve ne yapıyorum! İmanınızın kurtulmasına ve saâdet-i ebediyenize hizmet ediyorum! Demek hizmetim;

--- sh:»(T:280) ↓ -----

hâlis, lillâh için olmamış ki aksülâmel oluyor. Siz ona mukabil, her fırsatta beni incitiyorsunuz.. Elbette Mahkeme-i Kübrâda sizinle görüşeceğiz!..

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

derim.

أَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Dördüncü Kısım

Kastamonu Gayatı

Bediüzzaman Said Nursî, Eskişehir hapsinden çıktıktan sonra, Kastamonu Vilâyetine nefyediliyor. Uzun bir müddet polis karakolunda ikamete mecbur edildikten sonra, karakolun tam karşısında, dâimî bir tarassut altında olan bir eve yerleştiriliyor.

Bediüzzaman Said Nursî'nin Kastamonuda sekiz sene karakolun göz hapsi altında ikamete mecbur edildiği ev (solda) ve karşısında polis karakolu (sağda)

--- sh:»(T:282) ↓ -----

Orada, sekiz sene ağır bir istibdat ve göz hapsi altında bir sürgün hayatı geçirtiliyor. Fakat o, kat'iyyen boş durmuyor, neşr-i envar-i Kur'anîyeye gizli olarak devam ediyor. Bilhassa İneboluda çok fedakâr ve faal talebeleri yetişiyor. Aynen Isparta Talebeleri gibi, şevkle Risale-i Nuru yazmaya ve etrafa perde altında neşretmeye başlıyorlar. Karadeniz Havalisinde de, Risale-i Nur eserleri böylece büyük bir rağbet görmeye başlıyor.

Hazret-i Üstad Kastamonuda iken, Ispartadaki talebeleriyle dâima alâkadardır. O, izn-i İlâhî ile biliyordu ki; Risale-i Nuru dünyaya ilân ve neşrecek fedakârlardan ve nâşirlerden kısm-ı âzamı Ispartadan çıkacak.. veya Isparta merkezindeki hizmet ile bu büyük vazife ifa edilecek.

.....
Risale-i Nur Şâkirdleri, sevgili Üstadlarının hal ve istirahatıyla çok alâkadardır. Müşfik Üstadlarından ve Nurcu kardeşlerinin Risale-i Nur hizmetlerinden sık sık haber almayı arzu ederler.

Bediüzzaman Said Nursî, yirmi yedi sene zarfında, Nur Talebelerine hitaben ilmî, îmanî, İslâmî mevzularda ve hizmet-i îmanîyeye dâir bazı mektuplar yazmıştır. Nur Talebeleri de, çok müştak oldukları bu mektupları el yazılarıyla çoğaltarak neşretmişlerdir. Din düşmanlarının, postahanelerden Nur Risalelerini ve mektuplarını göndermeyi yasak edecek dereceye varan şiddetli tazyikatları zamanında bu mektupları ve Nur risalelerini, Nur Talebeleri köyden köye, kasabadan kasabaya, vilâyetten vilâyete götürmüşlerdir. Hatta kendi aralarında "Nur Postacıları" meydana getirmişlerdir. Bütün ruh u canlarıyla gönüllü olan bu Nur Postacıları, bu hizmetin en kudsî bir vazife olduğuna inanmışlardır. Gayet ehemmiyetli ve hakikatlı olduğu kadar gayet güzel olan ve Risale-i Nurun "Lâhika Mektupları" ismini alan bu mektuplar, Nur Talebelerinin ruhî bir çok ihtiyaçlarını tatmin etmiştir. Hem Risale-i Nur Talebelerine Kur'an ve îman hizmetinde birer rehber hükmüne geçmiş; hem İslâmiyet düşmanlarının bütün bütün yalan ve uydurma propagandalarına aldanmamak ve intibah vermek hususunda uyandırıcı bir tesir husule getirmiştir. Ve bu suretle de, dinsizliğin o muvakkat şa'saali saltanatı devrinde -çok kimselerin ümitsizliğe ve atalete düşürüldüğü o karanlık günlerde- kalblere inşirah ve sürur vermiş

--- sh:»(T:283) ↓ -----

ve iman hizmeti için faaliyet aşkını yerleştirmiştir. Ve böylece müminleri yeisden kurtarıp, İslâmiyetin, Risale-i Nurla istikbaldeki parlak zaferlerine işaretler edip müjdelere vermiştir.

Evet, o nûranî Lâhika Mektupları ki; ruhları, kalbleri cezb ve fetheden, akılları teshir eden hakikatlarla doludur. Bu Lâhika Mektuplarından bazıları ileride yeri geldikçe dercedilecektir. Hazret-i Üstadın Kastamonudaki hayatına dâir malûmatı, Kastamonudan yazdığı mektupların bir kısmından bazı parçalar almakla ve oradaki hâlis ve sâdık Nur Talebelerinin mektuplarından birkaç mektubu bu tarihçeye idhâl etmek suretiyle takdim ediyoruz. Aşağıda yazılan mektuplar beşyüz sahifeden ziyade olan Kastamonu Lâhikâsından Üstadın, Kastamonudan İspartadaki talebelerine gönderdiği mektuplarından beş-on mektuptur. Bu mektuplarda Hazret-i Üstad, talebelerine, el yazısıyla risaleleri yazmalarının, neşretmelerinin ehemmiyetini; Risale-i Nur Talebelerinin şimdilik cüz'î gibi görünen hizmetlerinin, hakikatta, kâinatta en muazzam mes'ele olduğunu ve bir gün bu memlekette Risale-i Nurun nuriyle geniş çapta fütihat olacağını müjdelemekte, Risale-i Nurun dairesinin ve neşriyatının temellerini, esaslarını vaz ve tahkim etmektedir.

--- sh:»(T:284) ↓ -----

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nurun hizmetindeki ekser şâkirdleri, birer nevi keramet ve ikrâm-ı İlâhî hissettikleri gibi, bu âciz kardeşiniz, çok muhtaç olduğu için çok nevilerini ve çeşidlerini hissediyor. Ve bu sıralarda, bu havalideki şâkirdler, yeminle itiraf ediyorlar ki: "Biz Nur'un hizmetinde çalıştıkça, hem maişetçe, hem istirahat-ı kalbçe bir genişlik, bir ferah, zâhir bir surette hissediyoruz." Ben kendimce o kadar hissediyorum ki; nefis ve şeytanım, o bedâhete karşı hayret ederek sustular.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Âhiret Kardeşlerime Mühim Bir İhtar:
İki Maddedir.

Birincisi : Risale-i Nur'a intisab eden kimsenin en ehemmiyetli vazifesi, onu yazmak veya yazdırmaktır ve intişarına yardım etmektir. Onu yazan ve yazdıran ve okuyan, "Risale-i Nur Talebesi" ünvanını alır; ve o ünvan altında, her yirmidört saatte benim lisanımla belki yüz defa, bazan daha ziyade hayırlı dualarımda ve mânevî kazançlarımda hissedar olmakla beraber, benim gibi dua eden kıymetdar binler kardeşlerin ve Risale-i Nur talebelerinin dualarına ve kazançlarına dahi hissedar olur. Hem dört vecihle dört nevi ibadet-i makbule hükmünde bulunan kitabetinde hem îmanını kuvvetlendirmek, hem başkalarının îmanlarını tehlikeden kurtarmaya çalışmak, hem Hadîsin hükmüyle "Bir saat tefekkür, bazen bir sene kadar bir ibadet hükmüne geçen" tefekkür-ü îmanîyi elde etmek ve ettirmek; hem hüsn-ü hattı olmayan ve vaziyeti çok ağır bulunan üstadına yardım etmekle hasenâtına iştirak etmek gibi çok faydeleri elde edebilir. Ben kasemle te'min ederim ki: Bir küçük risaleyi

--- sh:»(T:285) ↓ -----

kendine bilerek yazan adam, bana büyük bir hediye vermiş hükmüne geçer. Belki herbir sahifesi, bir okka şeker kadar beni memnun eder.

İkinci Madde : Maatteessüf Risale-i Nur'un, îmansız ve emansız cinnî ve insî düşmanları, onun çelik gibi metin kal'alarına, elmas kılıncı gibi kuvvetli hüccetlerine mukabele edemediklerinden çok gizli desiseler ve hafî vasıtalarla, haberleri olmadan, yazarların şevklerini kırmak ve fütur vermek ve yazıdan vazgeçirmek cihetinde şeytancasına hücum edip darbe vuruyorlar. Hususan burada ihtiyaç pek çok ve yazıcılar pek az, düşmanlar çok dikkatli, kısmen talebeler mukavemetsiz olduğundan; bu memleketi, o nurlardan bir derece mahrum ediyorlar.

Benim ile hakikat meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam, hangi Risaleyi açsa, benim ile değil, hâdim-i Kur'an olan üstadıyla görüşür ve hakaik-î îmaniyeden zevkle bir ders alabilir.

.....
Sabrinin mektubu yolda iken ve gelmeden evvel, o mektubun mânevî te'siriyle bu âyeti,

أَوْ مِنْ كَانَ مَيِّتًا

Âyetiyle beraber düşünürken, birden hatırıma geldi: Risale-i Nur bu derece kuvvetli işaret-i Kur'âniyeye ve Şâkirdlerinin bu kadar kıymetli beşâret-i Kur'aniyeye ve şakirdlerinin bu kadar kıymetli beşârât-ı Kur'aniyeye ve aktabların iltifatına mazhariyetinin sırrı ve hikmeti, musibetin azameti ve dehşetidir ki; hiç bir eserin mazhar olamadığı bir kudsî takdir ve tahsin almış. Demek ehemmiyet, onun fevkalâde büyüklüğünde değil, belki musibetin fevkalâde dehşetine ve tahribatına karşı mücahedesi az olduğu halde, gayet büyük bir ehemmiyet kesbetmiş ki bu iki Âyet de, işaret ve beşâret-i Kur'âniyede ifade eder ki: "Risale-i Nur dâiresine girenler, tehlikede olan îmanlarını kurtarıyorlar ve îmanla kabre giriyorlar ve Cennete gidecekler." diye müjde veriyorlar.

Evet, bazı vakit olur ki bir nefer, gördüğü hizmet için bir müşirin fevkine çıkar, binler derece kıymet alır.

* * *

Ondokuzuncu Söz'ün âhirinde beyan edilen Kur'an'daki tekrarın

--- sh:»(T:286) ↓ -----

ekser hikmetleri, Risale-i Nur'da dahi cereyan ediyor. Bilhassa ikinci hikmeti, tam tamına vardır. O hikmet şudur ki: Herkes her vakit Kur'an'a muhtaçtır. Fakat herkes her vakit bütün Kur'an'ı okumağa muktedir olamaz. Fakat bir Sûreye, galiben muktedir olur. Onun için en mühim makasid-ı Kur'aniye, ekser uzun surelerde dercedilerek, her bir sure bir küçük Kur'an hükmüne geçmiş. Demek hiç kimseyi mahrum etmemek için, Haşır ve Tevhid ve Kıssa-i Musa gibi bazı maksadlar tekrar edilmiş. Aynı ehemmiyetli hikmet içindir ki; bazı def'a haberim olmadan, ihtiyarım ve rızam olmadığı halde, bazı ince hakaik-ı îmaniye ve kuvvetli hüccetleri, müteaddit risalelerde tekrar edilmiş. Ben çok hayret ederdim: "Neden onlar bunlar bana unutturulmuş?" Sonra kat'î bir surette bildim ki, herkes bu zamanda Risale-i Nur'a muhtaçtır; fakat umumunu elde edemez; elde etse de, tamam okuyamaz, fakat küçük bir Risale-i Nur hükmüne geçmiş bir risale-i câmiayı elde edebilir. Ve ekser vakitlerde, muhtaç olduğu mes'eleleri ondan okuyabilir ve gıda gibi her zaman ihtiyaç tekerrür ettiği gibi, o da mütalâasını tekrar eder.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبِّحَانَهُ

Şefkat-ı insaniye, merhamet-i Rabbaniye'nin bir cilvesi olduğundan ; elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve Rahmeten Lil'âlemîn Zâtın mertebe-i şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa, o şefkat elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalâlete ve ilhada sirâyet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sekam-ı kalbîdir. Meselâ : Kâfir ve münafıkların Cehennem'de yanmalarını ve azab ve cihad gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığdırmamak ve te'vile sapmak, Kur'an'ın ve edyan-ı semâviyenin bir kısm-ı azîmini inkâr ve tekzib olduğu gibi; bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir. Çünkü, mâsum hayvanları parçalayan canavarlara himayetkârane şefkat etmek, o biçare hayvanlara şedid bir gadr ve vahşî bir vicdansızlıktır. Ve binler müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i îmanın sût-i âkıbetine ve müdhiş günahlara sevkeden adamlara şefkatkârane tarafdar olmak ve merhametkârane cezadan kurtulmalarına dua etmek; elbette o mazlum

--- sh:»(T:287) ↓ -----

ehl-i îmana dehşetli bir merhametsizliktir ve şenî bir gadirdir. Risale-i Nur'da kat'iyetle isbat edilmiş ki; küfür ve dalâlet, kâinata büyük bir tahkir ve mevcudata bir zulm-ü azîmdir ve rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzulüne vesiledir. Hattâ deniz dibinde balıklar, cânilerden şekva ederler ki ; "İstirahatımızın selbine sebep oldular." diye rivayet-i sahiha vardır. O halde, kâfirin ve münafığın azab çekmesine acıyıp şefkat eden adamlar, şefkata lâyük hadsiz masumlara acımıyorlar.

* * *

Risale-i Nur, hakaik-ı İslâmiyeye dair ihtiyaçlara kâfi geliyor; başka eserlere ihtiyaç bırakmıyor. Kat'î ve çok tecrübelerle anlaşılmış ki: İmanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek ve tahkikî yapmanın en kısa ve en kolayı, Risale-i Nur'dadır. Evet, onbeş sene yerine onbeş haftada, Risale-i Nur o yolu kestirir, îman-ı tahkikîye isal eder. Bu fakir kardeşiniz, yirmi sene evvel, kesret-i mütalâa ile, bazan bir günde bir cild kitabı anlayarak mütalâa ederken; yirmi seneye yakındır ki, Kur'an ve Kur'an'dan gelen Risâle-i Nur bana kâfi geliyordu. Bir tek kitaba muhtaç olmadım, başka kitabları da yanımda bulundurmam. Risale-i Nur, çok mütenevvi' hakaika dair olduğu halde; te'lifi zamanında yirmi senedenberi ben muhtaç olmadım. Elbette siz, yirmi derece daha ziyade muhtaç olmamak lâzım gelir. Hem mâdem ben sizlere kanaat ettim ve ediyorum, başkalara bakmıyorum ve meşgul olmuyorum. Siz dahi, Risale-i Nur'a kanaat etmeniz lâzımdır; belki bu zamanda elzemdir!..

* * *

Birinci Esas : Ehl-i îmanın me'yusiyetine karşı, istikbâlde bir Nur var diye müjde verdiği. Bir hiss-i kablelvuku' ile Risale-i Nur'un istikbâlde, dehşetli bir zamanda, çok ehl-i îmanın îmanlarını takviye edip kurtarmasını hissedip, o adese ile hürriyet inkılâbındaki siyaset dairelerine bakmış ; tâbirsiz, te'vilsiz tatbika çalışmış, siyaset ve kuvvet ve kemmiyet noktasında zannetmiş; doğru hissetmiş, fakat tam doğru diyememiş.

İkinci Esas : Eski Said, bazı siyasî insanlar ve hârîka ediblerin hissettikleri gibi, çok dehşetli bir istibdadı hissedip, ona (istibdada) karşı cephe almışlardı. O hiss-i kablelvuku, tâbir ve te'vile muhtaç iken, bilmiyerek; resmî, zaif ve ismî bir istibdat görüp, o siyasî

--- sh:»(T:288) ↓ -----

ve dâhî edipler ona karşı hücum gösteriyorlardı. Halbuki onlara dehşet veren bir zaman sonra gelecek olan istibdatların zaif bir gölgesini, asıl zannederek öyle davranmışlar, öyle beyan etmişler. Maksad doğru, fakat hedef hatâ. İşte Eski Said de, eski zamanda, böyle acib bir istibdadı hissetmiş; bazı âsârında ona hücum ile beyanâtı var. O müdhiş istibdâd-ı acibeye karşı meşruta-i meşrûayı bir vâsıta-i necat görüyordu. Ve "hürriyet-i şer'iyye, Kur'an'ın ahkâmı dairesindeki meşveretle, o müdhiş musibeti def'eder." diye düşünüp öyle çalışmış.

Hem "Münâzarat Risalesi" nin ruhu ve esası hükmünde olan hâtimesindeki Medresetüzzehra'nın hakikatı ise, istikbâlde çıkacak olan Risale-i Nur Medresesine bir zemin ihzar etmek idi ki, bilmediği halde ihtiyarsız olarak ona sevkolunuyordu. Bir hiss-i kablelvuku' ile o nuranî hakikatı maddî suretinde arıyordu. Sonra o hakikatın maddî ciheti dahi vücuda gelmeye başladı. Sultan Reşad (Merhum), ondokuzbin altın lirayı, Van'da temeli atılan o Medresetüzzehra'ya verdi, temel atıldı, fakat sâbık Harb-i Umumî çıktı, geri kaldı. Beş altı sene sonra Ankara'ya gittim, yine o hakikata çalıştım. İkiyüz meb'usdan yüzaltmışüç meb'usun imzalarıyla, o medresemize yüzellibin banknota iblâğ ederek, o tahsisat kabul edildi. Fakat, binler teessüf, medreseler kapandı, o hakikat geri kaldı. Fakat Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, o medresenin mânevî hüviyeti Isparta vilâyetinde te'sis edildi, Risale-i Nur'u tecessüm ettirdi.

İnşâallah istikbâlde, Risale-i Nur şâkirdleri, o âlî hakikatın maddî suretini de te'sis etmeye muvaffak olacaklar...

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبْحَانَهُ

.....
Risale-i Nur'un yüksek, kıymetdar hizmet-i îmaniyesi onlara kâfi olarak kanaat veriyordu. O şâkirdlerin gayet keskin kalb basireti şöyle bir hakikatı anlamış ki : Risale-i Nur ile hizmet ise, İmanı

--- sh:»(T:289) ↓ -----

kurtarıyor ; tarikat ve şeyhlik ise, velâyet mertebeleri kazandırıyor. Bir adamın îmanını kurtarmak ise, on mü'mini velâyet derecesine çıkarmaktan daha mühim ve daha sevablıdır. Çünkü: Îman, saadet-i ebediyeyi kazandırdığı için bir mü'mine küre-i arz kadar bir saltanat-ı bâkiyeyi te'min eder. Velâyet ise, mü'minin Cennet'ini genişletir, parlattırır. Bir adamı sultan yapmak, on adamı vali yapmaktan daha sevablı bir hizmettir.

İşte bu dakik sırrı senin Isparta'lı kardeşlerin bir kısmının akılları görmese de umumunun keskin kalbleri görmüş ki; benim gibi biçare, günahkâr bir adamın arkadaşlığını, evliyâlara eğer bulunsaydı müçtehidlere dahi tercih ettiler. Bu hakikata binâen; bu şehre bir kutub, bir Gavs-ı Âzam gelse, "Seni on günde velâyet derecesine çıkaracağım." dese; sen, Risale-i Nur'u bırakıp onun yanına gitsen, Isparta kahramanlarına arkadaş olamazsın!

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nur Talebelerinden bir kısım kardeşlerimin, benim haddimin çok fevkinde hüsn-ü zanlarını ta'dil etmek için ihtar edilen bir muhaveredir.

Bundan kırk sene evvel, büyük kardeşim Molla Abdullah (Rahmetullahi Aleyh) ile bir muhaveremi hikâye ediyorum :

O merhum kardeşim, evliya-i azîmeden Hazret-i Ziyaeddinin (Kuddise sırruhu) has müridi idi. Ehl-i tarikatça, mürşidinin hakkında müfritane muhabbet ve hüsn-ü zan etse de, makbul gördükleri için, o merhum kardeşim dedi ki: "Hazret-i Ziyaeddin, bütün ulûmu biliyor; kâinatta, kutb-u âzam gibi herşeye ıttılai var." Beni, onunla rabtetmek için hârika makamlarını beyan etti. Ben de o kardeşime dedim ki : "Sen mübalâğa ediyorsun. Ben onu görsem, çok mes'elelerde onu ilzam edebilirim. Hem sen, benim kadar hakikî onu sevmiyorsun. Çünkü, kâinattaki ulûmları bilir bir kutb-u âzam suretinde tahayyül ettiğin bir Ziyaeddin'i seversin; yâni o ünvan ile bağılsın, muhabbet edersin. Eğer perde-i gayb açılrsa, hakikatı görünse,

--- sh:»(T:290) ↓ -----

senin muhabbetin ya zâil olur veyahut dörtte birisine iner. Fakat ben o zât-ı mübâreki, senin gibi pek ciddî severim, takdir ederim. Çünkü : Sünnet-i Seniyye dairesinde, hakikat mesleğinde, ehl-i îmana hâlis ve te'sirli ve ehemmiyetli bir rehberdir. Şahsî makamı görünse, değil geri çekilmek, vazgeçmek, muhabbetinde noksan olmak ; bil'akis daha ziyade hürmet ve takdir ile bağlanacağım. Demek ben hakikî bir Ziyaeddin'i, sen de hayalî bir Ziyaeddin'i seversin." Benim o kardeşim, insafli ve müdakkik bir âlim olduğu için, benim nokta-i nazarımı kabul edip takdir etti.

Ey Risale-i Nur'un kıymetli talebeleri ve benden daha bahtiyar ve fedâkâr kardeşlerim! Şahsiyetim itibariyle sizin ziyade hüsn-ü zannınız, belki size zarar vermez; fakat sizin gibi hakikatbîn zâtlar; vazifeye, hizmete bakıp, o noktada bakmalısınız. Perde açılrsa, benim baştan aşağıya kadar kusuratla âlûde mahiyetim görünse, bana acıyacaksınız. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak için, kusuratımı gizliyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bir hafta evvelki mektubunuza karşı hüsn-ü zannınızı bir derece cerheden benim cevabımın hikmeti şudur ki :

Bu zamanda, öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için farazâ hakikî beklenen ve bir asır sonra gelecek o zât dahi bu zamanda gelseydi; harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için, siyaset âlemindeki vaziyetten ferâgat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

Hem üç mes'ele var; biri hayat, biri şeriat, biri îman. Hakikat noktasında en mühimmi ve en a'zamı, îman mes'elesidir. Fakat şimdiki umumun nazarında ve hâl-i âlem ilcaatında en mühim mes'ele, hayat ve şeriat görüldüğünden; o zât şimdi olsa da, üç mes'elenin birden umum rûy-u zeminde vaziyetlerini değiştirmek, nev'-i beşerdeki cârî olan Âdetullah'a muvafık gelmediğinden, her halde en âzam mes'eleyi esas yapıp, öteki mes'eleleri esas yapmayacak ; tâ ki îman hizmeti, safvetini umumun nazarında bozmasın ve avâmın

--- sh:»(T:291) ↓ -----

çabuk iğfal olunabilen akıllarında, o hizmet başka maksadlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.

Hem yirmi senedenberi tahribkârane eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve metânet ve sadâkat kaybolmuş ki; ondan, belki yirmiden birisine itimad edilmez. Bu acib hâlâta karşı, fevkalâde sebat ve metânet ve sadâkat ve hamiyet-i İslâmiye lâzımdır ; yoksa akîm kalır, zarar verir. Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvaffakiyetli hizmet, Risale-i Nur şâkirdlerinin daireleri içindeki kudsî hizmettir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Bu seneki Ramazan-ı Şerif; hem Âlem-i İslâm için, hem Risale-i Nur şâkirdleri için gayet ehemmiyetli ve pek çok kıymetlidir. Risale-i Nur şâkirdlerinin "İştirak-i a'mâl-i uhreviye" düstur-u esasiyeleri sırınca, herbirisinin kazandığı miktar -kardeşlerine aynı miktar- defter-i a'mâline geçmesi, o düsturun ve rahmet-i İlâhiyenin muktezâsı olmak haysiyetiyle, Risale-i Nur dairesine sıdk ve ihlâs ile girenlerin kazançları pek azîm ve küllîdir; herbiri binler hisse alır. İnşâallah, emvâl-i dünyeviye'nin iştiraki gibi inkısam ve tecezzî etmeden, herbirisinin defter-i amel'ine aynı geçmesi; bir adamın getirdiği bir lâmba, binler âyinelerin herbirisine, aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir. Demek, Risale-i Nur'un sâdik şâkirdlerinden birisi, Leyle-i Kadr'in hakikatını ve Ramazan'ın yüksek mertebesini kazansa, umum hakikî sâdik şâkirdler, sahib ve hissedar olmak, vüs'at-i rahmet-i İlâhiyeden çok kuvvetli ümidvâriz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Birinci Mes'ele : Kardeşlerimizden birisinin namaz tesbihatında

--- sh:»(T:292) ↓ -----

tekâsül göstermesine binâen dedim: Namazdan sonraki tesbihatlar, tarikat-ı Muhammediye'dir (A.S.M.) ve Velâyet-i Ahmediyenin (A.S.M.) bir evradıdır. O noktadan ehemmiyeti büyüktür. Sonra, bu kelimenin hakikatı böyle inkişaf etti:

Nasıl ki, Risalete inkılâb eden Velâyet-i Ahmediye, bütün velâyetlerin fevkindedir; öyle de, o Velâyetin tarîkatı ve o Velâyet-i Kübrâ'nın evrad-ı mahsusası olan namazın akabindeki tesbihat, o derece sâir tarikatların ve evradların fevkindedir. Bu sır dahi şöyle inkişaf etti:

Nasıl zikir dairesinde bir meclisde veyahut hatme-i Nakşiyede bir mescidde birbiriyle alâkadar hey'et-i mecmuada nûrani bir vaziyet hissediliyor. Kalbi hüşyar bir zât, namazdan sonra "Sübhanallah Sübhanallah" deyip tesbihi çekerken, o dâire-i zikrin reisi olan Zât-ı Ahmediyenin (A.S.M.) müvacehesinde, yüz milyon, tesbih elinde çektiklerini mânen hisseder; o azamet ve ulviyetle "Sübhanallah Sübhanallah Sübhanallah" der. Sonra o serzâkirin emr-i mânevîsiyle "Elhamdülillah Elhamdülillah" dediği vakit, o halka-i zikrin ve o çok geniş dairesi bulunan Hatme-i Ahmediyenin (A.S.M.) dairesinde yüz milyon müridlerin "Elhamdülillah Elhamdülillah"larından tezahür eden azametli bir hamdi düşünüp içinde "Elhamdülillah" ile iştirak eder. Ve hakezâ "Allahü Ekber Allahü Ekber" ve duadan sonra "Lâ ilahe illallah, Lâ ilahe illallah, Lâ ilahe illallah" otuzüç defa o Tarikat-ı Ahmediyenin (A.S.M.) halka-i zikrinde ve hatme-i kübrâsında sâbık mânâ ile o ihvan-ı tarîkatı nazara alıp, o halkanın ser-zâkiri olan Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'a müteveccih olup

أَلْفُ أَلْفِ صَلَاةٍ وَ أَلْفُ أَلْفِ سَلَامٍ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

--- sh:»(T:293) ↓ -----

der, diye anladım ve hissettim ve hayâlen gördüm. Demek, tesbihat-ı salâtiyenin çok ehemmiyeti var.

İkinci Mes'ele: Otuzbirinci âyetin işâratının beyanında

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

bahsinde denilmiş ki :

Bu asrın bir hâssası şudur ki; hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yâni: Kırılacak bir cam parçasını, bâkî elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş. Ben bundan çok hayret ediyordum. Bu günlerde ihtar edildi ki; nasıl bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa sâir âza vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar. Öyle de: Hırs-ı hayat ve hıfzı ve zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve fitrat-ı insaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbapla yaralanmış; sâir letaifi kendiyle meşgul edip sukut ettirmeye başlamış, vazife-i hakikiyelerini onlara unutturmağa çalışıyor. Hem, nasılkı bir câzibedar sefihâne ve sarhoşâne şa'şaalı bir eğlence bulursa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o câzibeye kapılıp hakikî vazifelerini tatil ederek iştirak ediyorlar. Öyle de: Bu asrın hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli, fakat câzibeli ve elîm, fakat meraklı bir vaziyet almış ki ; insanın ulvî lâtifelerini, kalb ve aklını nefs-i emmarenin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttüüyor. Evet; hayat-ı dünyeviyenin muhafazası için, zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umur-u uhreviyeye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı Şer'iyye var. Fakat yalnız bir ihtiyâca binâen, helâkete sebebiyet vermiyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur. Halbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki, küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden, elmas gibi umur-u diniyeyi terkeder. Evet, insaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden berekâtın kalkmasıyla ve fakr u zaruret ve maişet ziyadeleşmesiyle, o derece o damar yaralanmış ve zedelenmiş ve mütemadiyen, ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati şu fani hayata celb ede ede, o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki ; ednâ bir hâcât-ı hayatiyeyi büyük bir mes'ele-i diniyeye tercih ettiriyor. Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı, Kur'an-ı

--- sh:»(T:294) ↓ -----

Mucizül-Beyanın tiryak-misal ilâçlarının nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sâdık, fedakâr şâkirdleri mukavemet ederler. Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli; sadâkatle, tam metanetle ve ciddî ihlâs ve tam itimadla ona yapışmak lâzım ki ; o acib hastalığın te'sirinden kurtulsun.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Hâfız Ali'nin kendi üstadı hakkında, benim haddimden pek çok ziyade isnad ettiği meziyet ve mâsumiyeti, onun mâsum lisaniyle, hakkımda medih olarak değil, bir nevi dua olarak tasavvur ediyoruz. Hem Hâfız Ali'nin, Sav gibi yerler, karyeler ve Isparta bir Medrese-i Nuriye hükmüne geçmesi ve Risale-i Nur'un sâdık şâkirdleri, hârikulâde olarak günden güne yükselmeleri ve tenevvür etmeleri bizleri, belki Anadolu'yu, belki Âlem-i İslâm'ı mesrur, müferrah eden bir hakikatlı haber telâkki ediyoruz. Âhirdeki "Muhbir-i Sâdık'ın haber verdiği gibi, mânevî fütuhât yapmak ve zulûmatı dağıtmak, zaman ve zemini hemen hemen gelmektedir." diyen fıkrasına, bütün ruh u canımızla Rahmet-i İlâhiye'den dua ile niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. Fakat biz Risale-i Nur Şâkirdleri ise; vazifemiz hizmettir, vazife-i İlâhiyeye karışmamak ve hizmetimizi onun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamakla beraber, kemmiyete değil, keyfiyete bakmak, hem çoktanberi sukut-u ahlâka ve hayat-ı dünyeviyeyi, her cihetle hayat-ı uhreviyeye tercih ettirmeye sevkeden dehşetli esbab altında, Risale-i Nur'un şimdîye kadar fütuhâtı ve zındıkanın ve dalâletin savletlerini kırması ve yüzbinler biçarelerin îmanlarını kurtarması ve biri yüze ve bazen bine mukabil yüzer ve binler hakikî mü'min talebeleri yetiştirmesi; Muhbir-i Sâdık'ın ihbarını aynen tasdik etmiş, vukuat ile isbat etmiş ve ediyor. Ve inşaallah hiçbir kuvvet Anadolu'nun sînesinden onu çıkaramaz. Tâ âhîrzamanda, hayatın geniş dairesinin asıl sahipleri, yani Mehdi ve şâkirdleri, Cenab-ı Hakk'ın izniyle gelir; o daireyi

--- sh:»(T:295) ↓ -----

genişlettirir ve o tohumlar sünbüllendir. Bizler de kabrimizde seyredip Allah'a şükrederiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelce hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye tercih etmeye dair yazılan iki parçaya tetimmedir.

Bu acib asrın hayat-ı dünyeviyeyi ağırlaştırması ve yaşama şerâitini ağırlaştırıp çoğaltması ve hâcat-ı gayr-ı zaruriyeyi, görenekle, tiryaki ve mübtelâ etmekle hâcat-ı zaruriye derecesine getirmesiyle, hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte en büyük maksad ve gayesi yapmıştır. Onunla hayat-ı diniye ve ebediye ve uhreviyeye karşı ya sed çeker veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatânın cezası olarak öyle dehşetli tokat yedi ki, dünyayı başına cehennem eyledi. İşte bu dehşetli musibette, ehl-i diyanet dahi büyük bir vartaya düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar.

Ezcümle, gördüm ki ; ehl-i diyanet, ehl-i takvâ bir kısım zâtlar, bizimle gayet ciddî alâkadarlık peyda ettiler. O bir iki zâtta gördüm ki; diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilsin, işi rastgelsin. Hattâ tarikatı keşf ve keramet için ister. Demek âhîret arzusunu ve dînî vezâifin uhrevî meyvelerini, dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki saadet-i uhreviyeye gibi saadet-i dünyeviyeye dahi medar olan hakaik-ı dîniyenin fevâid-i dünyeviyesi, yalnız tercih edici ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapılmasındaki maksad o faide olsa, o amel-i ibtal eder ; lâakall ihlâsı kırılır, sevabı kaçar.

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın belâ ve vebâsından ve zulüm ve zulümatından en mücerreb bir kurtarıcı Risale-i Nur'un mîzanları ve müvazeneleriyle neşrettiği nur olduğuna kırkbin

--- sh:»(T:296) ↓ -----

şâhid vardır. Demek Risale-i Nur'un dairesine yakın bulunanlar içine girmezse, tehlike ihtimali kavidir. Evet,

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ

işaretiyle; bu asır, hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye, Ehl-i İslâm'a da bilerek tercih ettirdi. Hem, binüçyüz otuzdört tarihinde başlayıp öyle bir rejim ehl-i iman içine sokuldu. Evet, عَلَى الْآخِرَةِ cifir ve ebced hesabıyla binüçyüzotuz üç veya dört ederek, aynı vakitte eski Harb-i Umumî'de İslâmiyet düşmanları galebe çalmakla muahede şartını, dünyayı dine tercih rejiminin mebdesine tevafuk ediyor. İki-üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.

Said Nursî

* * *

ÜSTAD BEDİÜZZAMAN'IN İKİNCİ DÜNYA HARBİ
ESNASINDA YAZDIĞI MÜHİM BİR MEKTUB

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Şiddet-i şefkat ve rikkatten ve bu kısım şiddetli soğuğuyla beraber mânevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden biçarelere gelen felâketler, sefâletler, açlıklar, şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki : Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi merhamet ve mükâfat vardır ki, o musibet ona nisbeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semâviye, mâsumlar hakkında bir nevi şehâdet hükmüne geçiyor. Üç dört aydır ki, dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiç bir haberim yokken, Avrupa ve Rusyadaki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O mânevî ihtarın beyan ettiği taksimat, bu elîm şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki :

O musibet-i semâviyeden, zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar, eğer onbeş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun, şehid hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı mânevîyeleri, o musibeti hiçe indirir.

--- sh:»(T:297) ↓ -----

Onbeşinden yukarı olanlar, eğer mâsum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür, belki onu Cehennem'den kurtarır. Çünkü, âhîrzamanda mâdem fetret derecesinde din ve Dîn-i Muhammedî Aleyhissalâtü Vesselâma bir lâkaydlık perdesi gelmiş ve mâdem âhîr zamanda Hazret-i İsa'nın (A.S.) din-i hakikîsi hükmedecek, İslâmiyet'le omuz omuza gelecek. Elbette şimdi fetret gibi karanlıkta kalan Hazret-i İsa'ya mensub Hristiyanların mazlumlarının çektikleri felâket, onlar hakkında bir nevi şehâdetdir denilebilir. Hususan ihtiyarlar ve musibetzedeler, fakir ve zaifler, müstebid büyük zâlimlerin cebir ve şiddetleri altında musibet çekiyorlar; elbette o musibet, onlar hakkında medeniyetin sefâhetinden ve küfrânından ve felsefenin dalâletinden ve küfründen gelen günahlara keffaret olmakla beraber yüz derece onlara kârdır, diye hakikattan haber aldım. Cenab-ı Erhamürrâhimîne hadsiz şükrettim ve o elîm elemden ve sefkatten teselli buldum.

Eğer o felâketi gören, zâlimler ise ve beşerin perişanîyetini ihzar eden gaddarlar ve kendi menfaati için insan âlemine ateş veren hodgâm, alçak insî şeytanlar ise, tam müstehak ve tam adalet-i Rabbaniye'dir.

Eğer o felâketi çekenler; mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-ı beşeriye için ve esasât-ı diniyeyi ve mukaddesat-ı semâviyeyi ve hukuk-u insaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise elbette o fedakârlığın mânevî ve uhrevî neticesi o kadar büyüktür, o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdirebilir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Mübarek Kardeşlerim,

Üç gün evvel, aynen, nurlu hediyeniz Kastamonuya geleceği anda, rü'yada görüyordum ki:

Terfi-i makam ve rütbe için bizlere ferman-ı şâhâne, mânevî bir canibden geliyor. Kemal-i hürmetle ellerinde tutup bize getiriyorlar.

--- sh:»(T:298) ↓ -----

Biz baktık ki o ferman-ı âlî, Kur'an-ı Azîmüşşan olarak çıktı. O halde, bu mânâ kalbe geldi : Demek, Kur'an yüzünden Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve biz şâkirdleri bir terfî ve terakki fermanını âlem-i gaybdan alacağız. Şimdi tâbiri ise, o fermanı temsil eden mâsumların kalemiyle manevî tefsir-i Kur'an'ı aldığımızdır. Bu rü'yanın şimdiki tâbiri çıkmadan bir iki saat evvel, Feyzi ile Emin'in gösterdikleri tâbir dahi haktır ve ehemmiyetlidir. Hem bu medar-ı sürur ve ferah olan hediye-i nûraniyeyi bir hiss-i kablelvuku ile benim ruhum tam hissetmiş, akla haber vermemiş idi ki; o gelmeden iki gün evvel, Feyzi ve Emin'in fıkrasında beyan edilen, rü'yayı gördüğüm gecenin gününde, sabahtan akşama kadar ve ikinci günü de kısmen hiç görmediğim bir tarzda bir sevinç bir sürur hissedip, mütemadiyen bir bahane ile ferahımı izhar edip otuz-kırk defa tebessüm ile güldüm. Ben ve hem Feyzi, çok taaccüb ve hayret ettik. Otuz günde bir defa gülmeyenin, bir günde otuz defa gülmesi, bizleri hayrette bıraktı. Şimdi anlaşıldı ki, o sürur ve o sevinç; mezkûr mânevî fermanı temsil eden mâsumlar ve ümmîlerin kalemlerinin yazıları, nesl-i âtînin sahâif-i hayatlarına, Âlem-i İslâm'ın sahife-i mukadderatına ve ehl-i îmanın istikbalinin defterlerine neşr-i envâr edecek olan ve o mâsumların hâlis ve sâfi amelleri ve hizmetleriyle sahife-i a'mâlimize hasenatları yazılıp kaydedilmesinin ve Risale-i Nur Şâkirdlerinin mukadderatının mes'ûdane idamesinin haberini veren, o daha gelmeyen hediye-den geliyordu. Benim o azîm yekûndan hisseme düşen binden bir cüz'ü ruhen hissedilmiş, beni mesrûrane heyecana getirmişti. Evet, böyle yüzer mâsumların makbul amelleri ve reddedilmez duaları, sâir kardeşlerimin defterlerine geçmesi misillü, benim gibi bir günahkârın sahife-i a'mâlîne dahi girmesi binler sürur ve sevinç verir. Böyle karanlık bir zamanda, bu ağır şerâit altında, böyle mâsumane ve kahramanâne çalışmak için biz, hem mâsumları ve o ümmileri ve muallimlerini tebrik, hem peder ve vâlidelerini tebrik, hem köylerini tebrik, hem memleketlerini, hem milletlerini, hem Anadolu'yu tebrik ederiz. Mübarek mâsumların ve ümmilerin herbirine birer hususî teşekkürnâme ve tebriknâme yazmak elimden gelseydi, yazacaktım. Öyle ise bu arzumu bilfiil yazılmış gibi kabul etsinler. Ben onların isimlerini bir daire suretinde yazacağım, dua vaktinde bakacağım; hem onları Risale-i Nur'un has şâkirdleri dairesine dâhil edip bütün mânevî kazançlarıma hissedar edeceğim. Benim tarafımdan onların peder

--- sh:»(T:299) ↓ -----

ve vâlidelerine veya akrabalarına ve üstadlarına selâmlarımızı tebliğ ediniz. Cenab-ı Hak onları ve evlâdlarını dünyada ve âhirette mes'ud eylesin. Âmîn, âmîn, âmîn.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

Hakaik-ı îmaniye, her şeyden evvel, bu zamanda en birinci maksad olmak ve sâir şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara hizmet etmek en birinci vazife, medar-ı merak ve maksud-u bizzat olmak lâzım iken.. şimdiki hâl-i âlem, hayat-ı dünyeviyeyi, hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalâletine ceza olarak gelen gadab-ı İlâhînin bir cilvesi olan harb-i umumînin tarafgirâne, damarları ve âsabları tehyîc edip, bâtın-ı kalbe kadar, hattâ hakaik-ı îmaniyenin elmasları derecesine, o zararlı, fânî arzuları yerleştirecek derecede bu meş'um asır öyle şırına etmiş ve ediyor ve öyle aşlamış ve aşıyor ki ; Risale-i Nur dairesi hâricinde bulunan bir kısım sathî belki de bir kısım zaif velîler, o siyasî ve içtimaî hayatın râbitaları sebebiyle hakaik-ı îmaniyenin hükmünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükmüne tâbi olarak hemfikir olan münafıkları sever; kendine muhalif olan ehl-i hakikatı, belki ehl-i velâyeti tenkid ve adâvet eder. Hattâ hissiyat-ı diniyyeyi o cereyanlara tâbi yaparlar.

İşte bu asrın bu acib tehlikesine karşı Risale-i Nur'un hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarımdan iskat etmiş ki, bu harb-i umumîyi dört aydır merak etmedim, sormadım.

Hem, Risale-i Nur'un has talebeleri, bâki elmaslar hükmünde olan hakaik-ı îmaniyenin vazifesi içinde iken zâlimlerin satranç oyunlarına bakmakla vazife-i kudsiyelerine fütur vermemek ve fikirlerini bulaştırmamak gerektir. Cenâb-ı Hak bize nur ve nuranî vazife

--- sh:»(T:300) ↓ -----

vermiş, onlara da zulümlü zulümatlı oyunları vermiş. Onlar bizden istiğna edip yardım etmedikleri ve elimizdeki kudsî nurlara müşteri olmadıkları halde, onların karanlıklı oyunlarına vazifemizin zararına bakmaya tenezzül etmek, hatâdır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki ezvak-ı mâneviye ve envâr-ı imâniye kâfi ve vâfidir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bugünlerde Risale-i Nur'a sûikasd edenlerin ve sizlere sıkıntı verenlerin, haklarında bana verdiği bir hiddet neticesinde beddua teşebbüs ettim. Birden Isparta'ya kıyamadım, beddua yerine: "Yâ Rab! Isparta, Risale-i Nur'un bir Medresetüzzehra'sıdır. Oradaki fena me'murları dahi ıslâh eyle, ve hüsn-ü âkıbet ver" diye dua eyledim ve ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Fedakâr Kardeşlerim,
Nurlar; bil'akis Isparta tevakkufuna karşı buralarda inkişâfat ile tezahür etti.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

En ziyade bize nezaretle, bizimle ve siyasetle alâkadar mühim bir zat geldi. Ona dedim ki : "Bu onsekiz senedir sizlere müracaat etmedim ve hiç gazete okumadım. Bu sekiz aydır bir defa, Cihanda ne oluyor? diye sormadım. Üç senedir buradan işitilen radyoyu dinlemedim, tâ ki kudsî hizmetimize mânevî zarar gelmesin. Bunun sebebi şudur ki : İman hizmeti, îman hakaiki, bu kâinatta herşeyin fevkindedir. Hiç bir şeye tâbi ve âlet olamaz! Fakat bu zamanda ehl-i gaflet ve dalâlet ve dinini dünyaya satan ve bâki elmasları şişeye tebdil eden gafil insanlar nazarında o hizmet-i îmaniyeyi hâriçteki kuvvetli cereyanlara

--- sh:»(T:301) ↓ -----

tâbi ve âlet telâkki etmek ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'an-ı Hakîm'in hizmeti bize, kat'î bir surette siyaseti yasak etmiş. Sizler ey ehl-i siyaset ve hükümet! Evham edip bizlerle uğraşmayınız. Bil'akis teshilât göstermeniz lâzım. Çünkü hizmetimiz, emniyet ve hürmet ve merhameti tesis ile, hem âsâyişi, hem inzibatı, hem hayat-ı içtimaiyeyi anarşilikten kurtarmağa çalışıp sizin hakikî vazifenizin temel taşlarını tesbit ediyor, takviye ve te'yid ediyor."

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Şimdi bundan on dakika evvel cesurca fakat kalemsiz iki adam, Risale-i Nur dairesine biri birisini getirdi. Onlara dedim ki : Bu dairenin verdiği büyük neticelere mukabil sarsılmaz bir sadâkat ve kırılmaz bir metanet ister.

Isparta kahramanlarının gösterdiği hârikalar ve cihan-pesendâne hidemât-ı nuriyenin esası, hârika sadâkatları ve fevkalâde metanetleridir. Bu metanetin birinci sebebi, kuvvet-i îmaniye ve ihlâs hasletidir. İkinci sebebi, cesaret-i fitriyedir. Onlara: "Siz, cesaretle ve efelikle tanınmışsınız.. ve dünyaya ait ehemmiyetsiz şeyler için fedakârlık gösterseniz, elbette Risale-i Nur'un kudsî hizmetinde cihana değer uhrevî neticelerine mukabil, merdâne ve fedakârâne cesaret gösterip sadâkatınızı muhafaza edersiniz." dedim. Onlar da tam kabul ettiler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Âlem-i insaniyette ve İslâmiyette üç muazzam mes'ele olan îman ve şeriat ve hayattır. İçlerinde en muazzamı îman hakikatları olduğundan, bu hakaik-ı îmaniye-i Kur'aniye başka cereyanlara, başka

--- sh:»(T:302) ↓ -----

kuvvetlere tâbi ve âlet edilmemek ve elmas gibi o Kur'an'ın hakikatlarını, dini dünyaya satan veya âlet eden adamların nazarında cam parçalarına indirmemek ve en kudsî ve en büyük vazife olan îmanı kurtarmak hizmetini tam yerine getirmek için Risale-i Nur'un has ve sâdık talebeleri gayet şiddet ve nefretle siyasetten kaçıyorlar. Hattâ sizin bu kardeşiniz, siz de bilirsiniz, bu onsekiz senedir, o kadar muhtaç olduğum halde siyasete, hayat-ı içtimaiyeye temas etmemek için hükümete karşı bir tek müracaatım olmadığı gibi, bu sekiz-dokuz aydır, Küre-i Arzın bu herc ü mercini bir tek defa ne suâl ve ne de merak ettim.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Ey Kardeşlerim,

Sizler biliyorsunuz ki bizim mesleğimizde benlik, enaniyet, şân ve şeref perdesi altında makam sahibi olmaktan, öldürücü zehir gibi ondan kaçıyoruz; onu ihsas eden hâletten şiddetle ictinab ediyoruz. Elbette burada, altı-yedi sene gözünüzle ve yirmi seneden beri tahkikatınızla anlamışsınız ki ben, şahsıma karşı hürmet ve makam vermek istemiyorum. Sizleri o noktada şiddetle tekdir etmişim. Bana, haddimden fazla mevki vermeyiniz diye sizden darılıyorum. Yalnız, Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir mu'cize-i mâneviyesi olan Risale-i Nur hesabına ve ben de onun bir şâkirdi olmak haysiyetiyle, ona karşı tasdikkârane teslimi ve irtibatı şâkirane kabul ediyorum. İşte bu derece enaniyetten ve benlikten ve şân ü şeref nâmı altındaki riyakârlıktan kaçmayı düstur-u hareket ittihaz eden adamlara karşı, ehl-i hükümetin, ehl-i idare ve zâbitanın evhama düşmeleri, ne kadar mânâsız ve lüzumsuz olduğunu divaneler de anlar.

Said Nursî

* * *

Azîz Sıddık Kardeşlerim,

Bu günlerde, Kur'an-ı Hakîm'in nazarında îmandan sonra en ziyade esas tutulan takva ve amel-i sâlih esaslarını düşündüm. Takvâ, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek ve amel-i sâlih, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. Her zaman def'-i şer, celb-i nef'a racih olmakla beraber, bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesat zamanında, bu takvâ olan def'-i mefasid ve terk-i kebâir üssül-esas olup, büyük bir rüçhaniyet kesbetmiş. Bu zamanda tahribat ve menfi cereyan dehşetlendiği için takva, bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzları yapan, kebireleri işlemiyen kurtulur. Böyle kehair-i azîme içinde amel-i salihin ihlâsla muvaffakiyeti pek azdır. Hem az bir amel-i salih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir. Hem takva içinde bir nevi a'mel-i salih var. Çünkü bir haramın terki, vâcibdir; bir vâcibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Böyle zamanlarda -binler günahın tehacümünde- bir tek içtinab az bir amelle yüzer günah terkinde, yüzer vâcib işlenmiş olur. Bu ehemmiyetli nokta niyetiyle, takva nâmiyle günahdan kaçınmak kasdiyle, menfi ibadetten gelen ehemmiyetli a'mâl-i sâliha'dır. Risale-i Nur şâkirdlerinin bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvayı esas tutup davranmak gerektir. Mâdem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede yüzer günah insana karşı geliyor! Elbette takva ile ve niyet-i içtinab ile, yüzer amel-i salih işlemiş hükmündedir. Malûmdur ki bir adamın bir günde harab ettiği bir sarayı, yirmi adam yirmi günde yapamaz. Ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken, şimdi binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir tamircinin bu derece mukavemeti ve te'sirâtı pek hârikadır. Eğer bu iki mütekebil kuvvetler bir seviyede olsaydı, onun tamirinde mu'cizevâri muvaffakiyet ve fütuhat görülecekti.

Ezcümle, hayat-ı içtimaiyeyi idare eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet, gayet sarsılmış. Bazı yerlerde, gayet elîm; ve bîçare ihtiyarlar, peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor. Cenab-ı Hakk'a şükür ki, Risale-i Nur, bu müdhiş tahribata karşı, girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor.

--- sh:»(T:304) ↓ -----

Sedd-i Zülkarneynin tahribiyle Ye'cüc ve Me'cücülerin dünyayı fesada vermesi gibi, Şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan Sedd-i Kur'anî'nin tezelzüliyle, Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müdhiş olan, ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor. Risale-i Nur Şâkirdlerinin böyle bir hâdisede mânevî mücahedeleri, İnşâallah zaman-ı Sahâbedeki gibi, az amelle pek büyük sevab ve a'mâl-i sâlihaya medar olur.

Azîz Kardeşlerim,

İşte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisata karşı ihlâs kuvvetinden sonra bizim en büyük kuvvetimiz "İştirak-i a'mâl-i uhrevî" düsturuyla; kalemlerle, herbiri diğerinin a'mâl-i sâliha defterine hasenat yazdırdıkları gibi, lisanlariyle herbirinin takva kal'asına ve siperine kuvvet ve imdat göndermektir. Ve bilhassa fırtınalı tehacüme hedef olan bu âciz kardeşinize, bu mübarek Şuhûr-u Selâsede ve eyyâm-ı meşhurede yardımına koşmak, sizin gibi kahraman ve vefadar ve şefkatkârların şe'nidir. Bütün ruhumla bu imdad-ı mânevîyi sizden rica ediyorum. Ve ben dahi îman ve sadâkat şartıyla Risale-i Nur talebelerini; bütün dualarıma ve mânevî kazançlarıma, yirmidört saatte, "İştirak-i a'mâl-i uhreviye" düsturiyle bazan yüz defadan ziyade Risale-i Nur talebeleri ünvanıyla hissedar ediyorum.

"Gül" ve "Nur" ve "Mübarekler" ve "Medrese-i Nuriye" hey'etleri ve ümmi ihtiyarlar ve mâsumlar başta olarak umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve selâmet ve saadetlerine dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

Cenab-ı Hakk'a yüzbinler şükür olsun ki, Risale-i Nur, kendi kendine tevessü' ediyor, her tarafta fütuhâtı var. Ehl-i dalâletin hileleri, onu durdurmuyor, bil'akis çok dinsizler teslim-i silâh ediyorlar. Hâfız Ali'nin dediği gibi, korkuları pek ziyadedir. Şimdi, dinsizlik taassubiyle değil, korku cihetiyle ilişiyorlar. O korku, Risale-i Nur lehine dönecek inşâallah.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Hem o eski dost zâta, hem ehl-i dikkate ve sizlere beyan ediyorum ki : Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan'ın feyziyle Yeni Said, hakaik-ı îmaniyeye dair o derece mantıkî ve hakikatlı bürhanlar zikrediyor ki ; değil Müslüman uleması, belki en muannid Avrupa feylesoflarını da teslime mecbur ediyor ve etmektedir. Amma, Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetine işârî ve remzî bir tarzda Hazret-i Ali (R.A.) ve Gavs-ı Âzam'ın (R.A.) ihbaratı nev'inden, Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın dahi, bu zamanda bir mu'cize-i mânevîyesi olan Risale-i Nur'a nazar-ı dikkati celbetmesi, mânâ-yı işârî tabakasından remiz ve îmaları, i'cazının ş'aindendir ve o lisan-ı gaybînin belâgat-ı mu'cizekârânesinin muktezasıdır. Evet; Eskişehir hapishanesinde, dehşetli bir zamanda, kudsî bir teselliye pek muhtaç olduğumuz hengâmda mânevî bir ihtarla; "Risale-i Nur'un makbuliyetine dair eski evliyâlardan şâhid getiriyorsun. Halbuki;

وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

sırriyle, en ziyade bu mes'elede söz sahibi Kur'andır. Acaba Risale-i Nur'u Kur'an kabul eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?" denildi. O acib sual karşısında bulundum. Ben de Kur'an'dan istimdat eyledim. Birden, otuzüç âyetin mânâ-yı sarîhinin teferruatı nev'indeki tabakatından mânâ-yı işârî tabakasından ve o mânâ-yı işârî külliyyetinde dâhil bir ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhulüne ve medar-ı imtiyazına bir kuvvetli karine bulunduğunu bir saat zarfında hissettim ve bir kısmını bir derece izahlı, bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatımca hiçbir şek ve şüphe ve vehim ve vesvese kalmadı.

Ben de, ehl-i îmanın îmanını Risale-i Nur'la muhafaza niyetiyle o kat'î kanaatımı yazdım ve has kardeşlerime, mahrem tutulmak şartıyla verdim. Ve o risalede, biz demiyoruz ki, Âyetin mânâ-yı sarîhi budur. Ta hocalar **فِيهِ نَظَرٌ** desin. Hem dememişiz ki mânâ-yı işârînin külliyyeti budur. Belki diyoruz ki: Mânâ-yı sarîhinin

--- sh:»(T:306) ↓ -----

tahtında müteaddid tabakalar var. Bir tabakası da, mânâ-yı işârî ve remzîdir ve o mânâ-yı işârî de, bir küllîdir; her asırda cüz'iyatları var. Risale-i Nur dahi bu asırda, o mânâ-yı işârî tabakasının külliyetinde bir ferdidir ve o ferdin, kasden bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine, eskidenberi ulemâ mâbeyninde cârî bir düstur-u cifrî ve riyazî ile karineler, belki hüccetler gösterilmiş iken; Kur'an Âyetini veya sarahatını değil incitmek, belki i'caz ve belâgatına hizmet ediyor. Bu nevi işârât-ı gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i hakikatın nihayetsiz işârât-ı Kur'aniyeden hadd ü hesaba gelmiyen istihracatlarını inkâr edemiyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez. Amma benim gibi ehemmiyetsiz bir adamın elinde böyle ehemmiyetli bir eserin zuhur etmesini istiğrab ve istib'ad edip itiraz eden zât, eğer buğday tanesi kadar bir çam çekirdeğinden dağ gibi çam ağacını halkeylemek azamet ve kudret-i İlâhiyeye delil olduğunu düşünse; elbette bizim gibi acz-i mutlak, fakr-ı mutlakta, ihtiyac-ı şedid zamanında böyle bir eserin zuhuru, vüs'at-ı rahmet-i İlâhiyeye delildir demeye mecbur olur. Ben, sizi ve mu'terizleri, Risale-i Nur'un şerefi ve haysiyetiyle temin ediyorum ki ; bu işaretler ve evliyânın îmalî haberleri, remizleri, beni dâima şükre ve hamde ve kusurlarımdan istiğfara sevk etmiş. Hiçbir dakika nefsi emmareye medar-ı fahr ve gurur olacak bir enaniyet ve benlik vermediğini, size bu yirmi senelik hayatımın göz önünde tereşsuhatiyle isbat ediyorum. Evet, bu hakikatla beraber, insan kusurlardan, nisyandan, sehivden hâlî değil. Benim bilmediğim çok kusurlarım var; belki de fikrim karışmış; risalede hatâlar da olmuş. Bu zamanda gayet kuvvetli ve hakikatlı milyonlar fedakârları bulunan meşrebler, meslekler bu dehşetli dalâlet hücumuna karşı zâhiren mağlûbiyete düştükleri halde; benim gibi yarım ümmî ve kimsesiz, mütemadiyen tarassud altında, karakol karşısında ve müdhiş müteaddid cihetlerle aleyhimde propagandalar ve herkesi tenfir etmek vaziyetinde bulunan bir biçare, o mesleklerden daha ileri, kuvvetli dayanan Risale-i Nur'a sahib değildir. O eser, onun hüneri olamaz ve onunla iftihar edemez. Belki doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir mu'cize-i mâneviyesidir ve rahmet-i İlâhiye tarafından ihsan edilmiştir. O adam, binler arkadaşıyla beraber, o hediye-i Kur'aniyeye el atmış. Her nasılsa birinci tercümanlık vazifesi ona düşmüş. Onun fikri ve ilmi ve zekâsının eseri olmadığına delil Risale-i

--- sh:»(T:307) ↓ -----

Nur'un öyle parçaları var ki; bazı altı saatte, bazı iki saatte, bazı bir saatte ve bazı da on dakikada yazılan risaleler var. Ben yeminle te'min ediyorum ki : Eski Said'in kuvve-i hâfızası beraber olmak şartıyla, o on dakikalık işi, on saatte fikrimle yapamıyorum. O bir saatlik risaleyi, iki günde istidadımla, zihnimle yapamıyorum. O altı saatlik risale olan Otuzuncu Söz; ne ben, ne de en müdakkik dindar feylesoflar, altı günde o tahkikatı yapamaz. Ve hakezâ... Demek biz, müflis olduğumuz halde, zengin bir mücevherat dükkânının dellâli ve bir hizmetçisi olmuşuz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu günlerde sabah namazı tesbihatında İstanbul'daki ihtiyarın garazkârane ve şahsıma karşı galiz gıybeti üzerine, Eski Said damariyle nefis-i emmarem heyecana geldi; "Mazlumum, bu nevi zulüm çekilmez!" dedi, intikamını almak istedi. Birden kalbime geldi: "Belki Risale-i Nurun İstanbul'da neşrine bir vesile olur. Sen madem hayat-ı dünyeviyeni ve hayat-ı uhreviyeni dahi Risale-i Nura feda ediyorsun, bu izzet-i nefis damarını dahi feda et. Hem sebab-i hilkat-i kâinat Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâma mecnun tabiri istimal eden insanlar bulunduğu gibi; senin, o güneşe nisbeten zerrecik bir izzet-i nefsinin kırılmasına ehemmiyet verme." diye ihtar edildi, benim de kalbim rahat etti.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

İstanbul ulemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman Müftiyül-Enam olan eski Fetva Emîni meşhur Ali Rıza Efendi, Birinci Şuâdaki İşârât-ı Kur'aniyeyi ve Âyetül-Kübra gibi risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi olan Hâfız Emin'e demiş ki: "Bediüzzaman, şu zamanda Dîn-i İslâm'a en büyük bir hizmet eylediğini ve eserlerinin tam doğru olduğunu ve böyle bir

--- sh:»(T:308) ↓ -----

zamanda ve mahrumiyet içinde tam bir feragat-ı nefis ettiğini ve onun Risale-i Nuru, müceddid-i din olduğunu kat'iyen tasdik ederim Cenab-ı Hak, onu muvaffak eylesin, âmîn" demiş.

Hem bazılarının, sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle, Mevlâna Celâleddin-i Rumî'nin pederleri olan Sultanül-Ulemâ'nın bir kıssasıyla ile onu müdafaa edip: "Bediüzzaman'ın, elbette bir içtihadı vardır, itiraz edenler haksızdır." demiş ve Hoca Mustafa'ya (merhum) emretmiş: "Söylediğimi yaz!"

Bediüzzaman'a, kemal-i hürmetle selâm ederim. Te'lifatınızın ikmaline hırz-ı can ile dua etmekteyim. Bazı ulemâ-yı sün tenkidine uğradığına müteessir olma; zira "Yemişli ağaç taşlanır" kaziyesi meşhurdur. Mücâhedatınıza devam buyurun. Cenab-ı Hak ve Feyyâz-ı Mutlak, âcilen murad ve matlubunuza muvaffak-ı bilhayr eylesin, âmîn. Bâki Hakk'ın birliğine emanet olunuz.

Eski Fetva Emni

Ali Rıza

İşte böyle müdakkik ve ilim ve şeriat ve Kur'an cihetinde bu zamanda söz sâhibi en büyük âlim böyle hükmetmiş.

* * *

Azîz Sıddık Müdakkik Müstakim Kardeşlerim,

Gayet ciddî bir ihtarla bir hakikatı beyan etmeye lüzum var. Şöyle

ki:

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

sırrıyla; ehl-i velâyet, gaybî olan şeyleri, bildirilmezse bilmezler. En büyük bir veli dahi, hasmının hakikî hâlini bilmedikleri için haksız olarak mübareze etmesini Aşere-i Mübeşşere'nin mâbeynindeki muharebe gösteriyor. Demek iki velî, iki ehl-i hakikat, birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer bütün bütün zâhir-i şeriate muhalif ve hatâsı zâhir bir içtihad ile hareket edilmiş ola. Bu sırra binâen

وَ الْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

daki ulüvv-ü cenab düsturuna ittibâen ve avâm-ı mü'minînin şeyhlerine karşı hüsn-ü zanlarını kırmamakla îmanlarını sarsılmadan muhafaza etmek ve Risale-i Nur'un erkânlarını haksız itirazlara karşı haklı, fakat zararlı

--- sh:»(T:309) ↓ -----

hiddetlerden kurtarmak lüzumuna binâen ve ehl-i ilhadın, iki taife-i ehl-i hakkın mâbeynindeki husumetten istifade ederek birinin silâhiyle, itiraziyle, ötekini cerhedip, ötekinin delilleriyle berikini çürütüp ikisini yere vurmaya ve çürütmekten ictinâben, Risale-i Nur şâkirdleri, bu mezkûr dört esasa binâen, muarızları, hiddet ve tehevürle ve mukabele-i bilmisille karşılamamalı. Yalnız kendilerini müdafaa için, musalâhakârane, medar-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevap vermek gerektir. Çünkü, bu zamanda enaniyet çok ileri gitmiş. Herkes, kameti miktarında bir buz parçası olan enaniyetini eritmeyip bozmuyor, kendini mâzur biliyor, ondan nizâ çıkıyor. Ehl-i hak zarar eder, ehl-i dalâlet istifade ediyor. Mâlûm itiraz hâdisesi îma ediyor ki, ileride meşrebini çok beğenen bazı zâtlar ve hodgâm bazı sofi-meşrepler ve nefsi-i emmaresini tam öldürmeyen ve hubb-u cah vartasından kurtulmayan bazı ehl-i irşad ve ehl-i hak, Risale-i Nur'a ve şâkirdlerine karşı, kendi meşreplerini ve mesleklerinin revâcını ve etba'larının hüsn-ü teveccühlerini muhafaza niyetiyle itiraz edecekler. Belki, dehşetli mukabele etmek ihtimali var. Böyle hâdiselerin vuku'unda, bizlere, itidal-i dem ve sarsılmamak ve adavete girmemek ve o muârız tâifenin de rüesâlarını çürütmemek gerektir.

Fâşetmek hâtırına gelmeyen bir sırrı fâşetmeye mecbur oldum.

Şöyleki :

Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve o şahs-ı mânevîyi temsil eden has şâkirdlerinin şahs-ı mânevîsi, "Ferid" makamına mazhar oldukları için; değil hususî bir memleketin kutbu, belki ekseriyetle Hicazda bulunan Kutb-u Âzâmın tasarrufundan hâriç olduğu gibi; onun hükmü altına girmeye de mecbur değil. Her zamanda bulunan iki imam gibi, onu tanımağa mecbur olmuyor. Ben, eskiden Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini o imamlardan birisini zannediyordum. Şimdi anlıyorum ki : Gavs-ı Âzamda "Kutbiyet" ve "Gavsîyet" le beraber "Ferdîyet" dahi bulunduğundan ahirzamandaki şâkirdlerinin bağlandığı Risale-i Nur, o ferdiyet makamının mazharıdır.

Bu gizlenmeye lââyık olan bu sırr-ı azime binâen, Mekke-i Mükerrerme'de dahi –farz-ı muhal olarak– Risale-i Nur aleyhinde bir itiraz Kutb-u Âzam'dan dahi gelse, Risale-i Nur şâkirdleri sarsılmayıp, o mübarek kutb-u âzâmın itirazını iltifat ve selâm suretinde telâkki

--- sh:»(T:310) ↓ -----

edip, teveccühünü de kazanmak için, medar-ı itiraz noktaları o büyük üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmektir.

Ey kardeşlerim! Bu zamanda, öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde, hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedâkârlık taşımak gerektir.

Evet

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ

Âyetinin mânâ-yı işârîsiyle: Âhireti bildikleri ve îman ettikleri halde, dünyayı âhirete severek tercih etmek ve kırılacak şîşeyi, bâki bir elmasa bilerek rıza ve sevinçle tercih etmek ; ve âkıbeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir dirhem zehirli lezzeti, ileride bir batman sâfi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir marazı ve musibetidir. O musibet sırriyle, hakikî mü'minler dahi, bazan ehl-i dalâlete tarafdar olmak gibi dehşetli hatâda bulunuyorlar. Cenab-ı Hak, ehl-i îmanı ve Risale-i Nur şâkirdlerini, bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin âmîn.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ey Kardeşlerim!

Bu zamanda, hususan bu sıralarda, Risale-i Nur'un şâkirdleri, tam bir metanet ve tesanüd ve dikkat etmeye mecburdurlar. Lillâhilhamd, Isparta ve havâlisi kahramanları, demir gibi metanet göstermesiyle, başka yerlere de hüsn-ü misal oldu.

Ey Husrev! Tesirli ve güzel mektubunu aldım. Vazifenin başına geçmen, bizi fevkalâde mesrur etti. Binler safâlarla geldin. Sen, bu bir buçuk sene, maddî kalemin işlemediğinden merak etme. Senin yerine o kerametli kaleminin yadigârı olan Mu'cizat-ı Ahmediye'nin biri, Vilâyât-ı Şarkiyede faalâne geziyor. Diğer son yazdığın nüsha da, İstanbulda senin yerinde çalışıp, inşaallah fütuhat yapar.

Senin yazdığın mucizeli iki Kur'an-ı Azîmüştânın bu havâlide, hususan Ramazan-ı Şerifte sana kazandırdıkları sevablar, tahsin

--- sh:»(T:311) ↓ -----

ve tebriklerini, inşâallah yakında tab'a girmesiyle, Âlem-i İslâm'dan senin ruhuna yağacak rahmet dualarını düşün. Allah'a şükret.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sıddık Kardeşlerim,

Ben, pek kat'î bir surette ve bine yakın tecrübelerim neticesinde kat'î kanaatım gelmiş ve ekser günlerde hissediyorum ki ; Risale-i Nurun hizmetinde bulunduğum günde -hizmetin derecesine göre- kalbimde, bedenimde, dimağımda, maişetimde bir inkişaf, inbisat, ferahlık, bereket görüyorum. Ve çokları itiraf ediyor, "Biz de hissediyoruz" derler. Hattâ, size geçen sene yazdığım gibi, benim pek az gıda ile yaşadığımın sırrı, o bereket imiş. Hem madem İmam-ı Şâfiî'den rivayet var ki : "Hâlis talebe-i ulûmun rızıkına ben kefalet edebilirim" demiş. Çünkü rızıklarında vüs'at ve bereket olur. Madem hakikat budur ve madem hâlis talebe-i ulûm ünvanına şimdi Nur Şâkirdleri bu zamanda tam liyâkat göstermişler ; elbette şimdi yeni açlık ve kahta mukabil, Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özüyle maişet peşine koşmak yerine en iyi çare, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur talebeliğine tam sarılmaktır.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

.....
Risale-i Nur ve ondan tam ders alan şâkirdleri; değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nuru âlet edemez ve şimdiye kadar da etmemiş. Biz, ehl-i dünyanın dünyalarına karışmıyoruz... Bizden zarar tevehhüm etmek, divaneliktir.

Evvelâ : Kur'an, bizi siyasetten menetmiş ; tâ ki elmas gibi hakikatları ehl-i dünya nazarında cam parçalarına inmesin.

--- sh:»(T:312) ↓ -----

Sâniyen : Şefkat, vicdan, hakikat, bizi siyasetten menediyor. Çünkü tokada müstehak dinsiz münafıklar onda iki ise, onlarla müteallik yedi-sekiz mâsum, bîçare, çoluk-çocuk, zaif, hasta ve ihtiyarlar var. Belâ, musibet gelse, o mâsumlar o belâyâ düşecekler; belki o iki münâfık dinsiz daha az zarar görecek. Onun için siyaset yoluyla, idare ve âsâyişi ihlâl tarzında neticenin husulü de meşkûk olduğu halde girmekten; Risale-i Nur'un mahiyetindeki şefkat, merhamet, hak ve hakikat şâkirdlerini menediyor.

Sâlisen : Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükümet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nura eşedd-i ihtiyaç ile muhtaçtırlar. Değil korkmak veyahut adavet etmek; en dinsizleri de, onun dindarâne, hak-perestâne düsturlarına tarafdar olmak gerektir. Meğer ki, bütün bütün millete, vatana, hâkimiyet-i İslâmiyeye hiyanet ola. Çünkü: Bu milletin ve bu vatanın hayat-ı içtimaiyesini anarşilikten kurtarmak ve büyük tehlikelerden halâs etmek için, beş esas lâzımdır ve zarurîdir:

Birincisi : Merhamet, ikincisi : Hürmet, üçüncüsü : Emniyet, dördüncüsü : Haram - helâlî bilip haramdan çekilmek, beşincisi : Serseriliği bırakıp itaat etmektir.

İşte, Risale-i Nur hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit, bu beş esası temin edip âsâyişin temel taşını tesbit ve temin eder. Risale-i Nur'a ilişenler kat'iyen bilsinler ki ; onların ilişmesi, anarşilik hesabına vatan ve millet ve âsâyişe düşmanlıktır. İşte bunun bir hülâsasını o casusa söyledim, dedim ki: "Seni gönderenlere söyle, hem de ki : Onsekiz senedir bir defa kendi istirahatı için hükümete müracaat etmiyen ve yirmibir aydır dünyayı herc ü merc eden harblerden hiçbir haber almayan ve çok mühim makamlarda çok mühim adamların dostâne temaslarını istiğna edip kabul etmiyen bir adama ondan korkup tevehhüm edip dünyanıza karışmak ihtimaliyle evhama düşüp tarassudlarla sıkıntı vermekte hangi mânâ var, hangi maslahat var, hangi kanun var? Divaneler de bilirlir ki; ona ilişmek, divaneliktir!" O casus da kalktı gitti.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:313) ↓ -----

بِسْمِهِ سَبْحَانَهُ

Azîz Kardeşlerim,

Bu defa yazılarınızda İhlâs Risalelerini gördüğüm için, sizi, o gibi risalelerin dersine havale edip, ziyade bir derse ihtiyaç görmedim. Yalnız bunu ihtar ediyorum ki : Mesleğimiz, sırr-ı ihlâsa dayanıp, hakaik-ı îmaniye olduğu için, hayat-ı dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye mecbur olmadan karışmamak ve rekabete, tarafgirliğe ve mübarezeeye sevkeden hâlâtta tecerrüd etmeğe mesleğimiz itibariyle mecburuz. Binler teessüf ki; şimdiki müdhiş yılanların hücumuna mâruz bîçare ehl-i ilim ve ehl-i diyanet, sineklerin ısırması gibi cüz'î kusurâtı bahane ederek, birbirini tenkid ile, yılanların ve zındık münafıkların tahribatlarına ve kendilerini onların eliyle öldürmesine yardım ediyorlar. Gayet muhlis bir kardeşimizin mektubunda, bir ihtiyar âlim ve vâizin Risale-i Nur'a zarar verecek vaziyette bulunması; benim gibi binler kusurları bulunan bir bîçarenin ehemmiyetli mâzerete binâen, bir sünneti terkettiğim bahanesiyle şahsımı çürütüp Risale-i Nur'a ilişmek istemiş.

Evvelâ : Hem o zât, hem sizler biliniz ki, ben, Risale-i Nurun hizmetkârıyım ve o dükkânın bir dellâlıyım. Risale-i Nur ise, Arş-ı Âzama bağlı olan Kur'an-ı Azîmüşşan ile bağlanmış bir hakikî tefsirdir. Benim şahsımdaki kusurat ona sirayet etmez.

Sâniyen : O vâiz ve âlim zâta, benim tarafımdan selâm söyleyiniz... Benim şahsıma olan tenkidini, itirazını başım üstüne kabul ediyorum. Sizler de, o zâtı ve onun gibileri münakaşaya ve münazaraya sevketmeyiniz; hattâ tecavüz edilse de, beddua ile de mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun; madem îmanı var, o noktada kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü daha şiddetli düşmanlar ve yılanlar var. Elimizde nur var, topuz yok! Nur incitmez, ışıyla okşar. Ve bilhassa ehl-i ilim olsa, ilimden gelen enaniyeti de varsa, enaniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar

وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

düsturunu rehber ediniz. Hem o zât, madem evvelce Risale-i Nura

--- sh:»(T:314) ↓ -----

girmiş ve yazıyla de iştirak etmiş; o daire içindedir. Onun fikren bir yanlışı varsa da afvediniz. Değil onlar gibi ehl-i diyanet ve tarikata mensub müslümanlar, şimdi bu acib zamanda îmanı bulunan ve fırka-i dâileden bile olsa, onlarla uğraşmamak ve Allah'ı tanıyan ve âhireti tasdik eden hıristiyan bile olsa, onlarla medar-ı niza noktaları medar-ı münâkaşa etmemeyi ; hem bu acib zaman, hem mesleğimiz, hem kudsî hizmetimiz iktiza ediyor.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nurun mesleği ise; vazifesini yapar, Cenab-ı Hakk'ın vazifesine karışmaz. Vazifesi tebliğdir. Kabul ettirmek, Cenab-ı Hakk'ın vazifesidir. Hem, kemmiyete ehemmiyet verilmez. Sen o havâlide bir tek Âtufı bulsan, yüzü bulmuş gibidir, merak etme. Hem mümkün olduğu kadar, hâriçden gelen böyle ilişmelere ehemmiyet verme. Fakat ihtiyat ile, bu atalet mevsimi ve gaflet zamanı ve derd-i maişet ibtilâsı zamanında cüz'î bir iştigal de ehemmiyetlidir. Tevakkuf değil; muvaffakiyetsizlik, mağlûbiyet yok; Risale-i Nurun her tarafta gâlibane fütuhâtı var.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nur dünya işlerine âlet olamaz. Dünya işlerinde siper edilmez. Çünkü, ehemmiyetli bir ibadet-i tefekkürîye olduğu cihetle, dünyevî maksadlar kasden ondan istenilmez. İstenilse, ihlâs kırılır. O ehemmiyetli ibadet şekli değişir. Bazı çocuklar gibi, döğüşükleri vakit Kur'an'ı siper eder. Başına gelen darbe, Kur'an'a geldiği gibi, Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper isti'mâl edilmemeli. Evet, Risale-i Nura ilişenler, tokat yerler. Yüzer vukuât şâhiddir. Fakat Risale-i Nur, tokatlarda istimâl edilmez ve niyet ve

--- sh:»(T:315) ↓ -----

kasd ile tokatlar gelmez. Çünkü, sırr-ı ihlâs ve sırr-ı ubudiyete münafidir. Bizler; bizlere zulmedenleri bizi himaye eden ve Risale-i Nur'da istihdam eden Rabbimize havale ediyoruz... Evet dünyaya ait hârika neticeler, bazı evrad-ı mühimme gibi, Risale-i Nurda çokça terettüb ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki verilir. İlet olamaz, bir faide olabilir. Eğer istemekle olsa, illet olur, ihlâsı kırar; o ibadeti kısmen ibtal eder. Evet, Risale-i Nurun o kadar dehşetli muannidlere karşı gâlibane mukavemeti, sırr-ı ihlâsdan; hiçbir şeye âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya saadet-i ebediyeye bakmasından ve hizmet-i îmaniyeden başka bir maksad tâkib etmemesinden ve bazı ehl-i tarikatın ehemmiyet verdikleri keşf ve kerâmet-i şahsiyeye ehemmiyet vermemesindedir. Ve velâyet-i kübra ashâbları olan Sahabîler gibi, veraset-i nübüvvet sırrıyla, yalnız îman nurlarını neşretmek ve ehl-i îmanın îmanlarını kurtarmaktır. Evet, Risale-i Nurun bu dehşetli zamanda kazandırdığı iki netice-i muhakkakası, herşeyin fevkindedir; başka şeylere ve makamlara ihtiyaç bırakmıyor..

Birinci Neticesi : Sadakat ve kanaatla Risale-i Nur dairesine girenler, îmanla kabre gireceğine gayet kuvvetli emareler var.

İkincisi : Risale-i Nur dairesinde, ihtiyarımız olmadan takarrur ve tahakkuk eden şirket-i mâneviye-i uhreviye cihetiyle, herbir hakikî sâdık şâkirdi; binler dillerle, kalblerle dua etmek, istiğfar etmek, ibadet etmek ve bazı melâike gibi kırk bin lisan ile tesbih etmektir. Ve Ramazan-ı Şerif'teki hakikat-ı Leyle-i Kadir gibi kudsî, ulvî hakikatları, yüzbin el ile aramaktır. İşte bu gibi netice içindir ki; Risale-i Nur şâkirdleri, hizmet-i nuriyeyi velâyet makamına tercih eder; keşf ve keramâtı aramaz, ve âhîret meyvelerini dünyada koparmaya çalışmaz. Vazife-i İlâhiye olan muvaffakiyet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müstahak oldukları şân ü şeref ve ezvak ve inayetlere mazhar etmek gibi kendi vazifelerinin hâricinde bulunan şeylere karışmazlar ve harekâtını, onlara bina etmezler. Hâlisen, muhlisen çalışırlar, "Vazifemiz hizmettir, o yeter." derler.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:316) ↓ -----

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Seksen küsur sene kıymetinde bulunan ve Ramazan-ı Şerif'in mecmuunda gizlenen Leyle-i Kadri kazanmak için, Risale-i Nur şâkirdlerinin şirket-i mâneviye-i uhreviyeleri muktezâsınca, herbiri mütekellim-i maalgayr sîgasınca

أَجْرَنَا أَرْحَمْنَا وَآغْفِرْ لَنَا

gibi tâbiratta "biz" dedikleri vakit Risale-i Nurun sâdik şâkirdlerini niyet etmek gerektir. Tâ herbir şâkird, umumun nâmına münacât edip çalışsın. Bu bîçare, az çalışabilen ve haddinden çok fazla hizmet ondan beklenen bu kardeşinize, o hüsn-ü zanları yanlış çıkarmamak için, geçmiş Ramazan gibi yardımınızı rica ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İki-üç gün evvel, Yirmiikinci Söz tashih edilirken dinledim, gördüm ki: İçinde hem küllî zikir, hem geniş fikir, hem kesretli tehlil, hem kuvvetli imanî ders, hem gafletsiz huzur, hem kudsî hikmet, hem yüksek bir ibadet-i tefekkürîye gibi nurlar var. Bir kısım şâkirtlerin ibadet niyetiyle risaleleri ya yazmak veya okumak veya dinlemekliğin hikmetini bildim. Bârekâllah dedim; hak verdim.

Said Nursî

* * *

Karadağın Bir Meyvesi

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sıddık Kardeşlerim,

Bu defa, mektub yerinde bu meyveyi gönderiyoruz. Bir Âyetin mânâ-yı îşârîsinin külliyetinden bir ferdi, hürriyetten bu âna kadardır.

--- sh:»(T:317) ↓ -----

Teşrin-i sâni otuzuncu gün, bin üçyüz elli sekizde Karadağ başına çıkıyordum. İnsanların, hususan Müslümanların bu teselsül eden helâketleri ve hasaretleri ne vakitten başladı ve ne vakte kadardır, hâtıra geldi. Birden, her müşkilimi halleden Kur'an-ı Mu'ciz-ül-beyan, Sûre-i Ve'l-Asrı'yı karşıma çıkardı. Bak! dedi. Baktım. Her asra hitab ettiği gibi, bu asrımıza da daha ziyade bakan

وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ

Âyetindeki

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ

makam-ı cifrîsi bin üçyüz yirmidört edip, hürriyet inkılâbiyle başlayan tebeddül-ü saltanat ve Balkan ve İtalyan Harbleri ve Birinci Harb-i Umumî mağlûbiyetleri ve muâhedeleri ve şeâir-i İslâmiyenin sarsılmaları ve bu memleketin zelzeleleri ve yangınları ve İkinci Harb-i Umumî'nin zemin yüzünde fırtınaları gibi semavî ve arzî musibetler ile hasâret-i insaniye ile

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ

Âyetinin, bu asırda dahi bir hakikatı, maddeten aynı tarihiyle gösterip, bir lem'a-i i'cazını gösteriyor

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

âhirdeki ت , (ه) sayılır, şedde sayılır ise; makam-ı cifrîsi bin üçyüz

ellisekiz ve dokuz olan bu senenin ve gelecek senenin aynı tarihini göstermekle, o hasâretlerden, bâhusus mânevî hasâretlerden kurtulmanın çare-i yegânesi, îman ve a'mâl-i sâliha olduğu gibi; ve mefhum-u muhalifiyle o hasâretin de sebep-i yegânesi, küfür ve küfran, şükürsüzlük, yâni îmansızlık ve fîsk ve sefahet olduğunu gösterdi. Sûre-i Ve'l-Asr'ın azamet ve kudsiyetini ve kısalığıyla beraber gayet geniş ve uzun hakaikın hazinesi olduğunu tasdik ederek Cenab-ı Hakk'a şükrettik.

Evet Âlem-i İslâm'ın, bu asrın hasareti olan bu dehşetli İkinci Harb-i Umumî'den kurtulmasının sebebi, Kur'an'dan gelen îman ve a'mâl-i sâliha olduğu gibi; fakirlere gelen acı açlık ve kahtın sebebi,

--- sh:»(T:318) ↓ -----

orucun tatlı açlığını çekmedikleri ve zenginlere gelen hasaret ve zâiyatın sebebi de, zekât yerinde ihtikâr etmeleridir. Ve Anadolu'nun bir meydan-ı harb olmamasının sebebi,

الَّذِينَ آمَنُوا

kelime-i kudsiyesinin hakikatını fevkalâde bir surette yüzbin insanların kalblerine tahkikî bir tarzda ders veren Risale-i Nur olduğunu, pek çok emarelerle ve şâkirdlerinden binler ehl-i hakikat ve dikkatin kanaatları isbat eder.

* * *

RİSALE-İ NURUN KÜÇÜK VE MÂSUM ŞÂKİRDLERİ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nurun küçük ve mâsum şâkirdlerinden elli-altmış talebenin yazdıkları nüshalar bize de gönderilmiş. Biz de, o parçaları üç cild içinde cemettik. Hem o mâsum şâkirtlerin bazılarını, isimleriyle kaydettik. Meselâ: Ömer, onbeş yaşında; Bekir, dokuz yaşında; Hüseyin, onbir yaşında; Hâfız Nebi, ondört yaşında; Mustafa, ondört yaşında; Mustafa, onüç yaşında; Ahmed Zeki, onüç yaşında; Ali, oniki yaşında; Hâfız Ahmed, oniki yaşında... Bu yaşta daha çok çocuklar var, uzun olmasın diye yazılmadı. İşte bu mâsum çocukların, Risale-i Nur'dan aldıkları derslerinin ve yazdıklarının bir kısmını bize göndermişler. Biz de onların isimlerini bir cetvelde dercettik. Bunların, bu zamanda, bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki; Risale-i Nur'da öyle mânevî bir zevk ve câzibedar bir nur var ki, mekteplerdeki çocukları okumağa şevkle sevk etmek için îcad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşâallah daha hiçbir şey onu koparamıyacak. Ensal-i âtiyede devam edecek. Aynen bu mâsum küçük şâkirdler gibi, Risale-i Nurun cazibedar dairesine giren ümmî ihtiyarların dahi, kırk-elli yaşından sonra Risale-i Nurun hatırı için yazıya başlayıp yazdıkları kırk-elli parçayı, iki-üç mecmua içinde dercettik. Bu ümmî ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin, bu zamanda, bu acib şerait içinde herşeye tercihan Risale-i

--- sh:»(T:319) ↓ -----

Nura bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nura ekmekten ziyade ihtiyaç var ki; harmanlılar, çiftçiler, çobanlar, yörük efeleri hâcât-ı zaruriyeden ziyade Risale-i Nura çalışmaları, Risale-i Nurun hakkaniyetini gösteriyorlar. Bu cildde az; sair altı cild-i âherde mâsumların ve ihtiyar ümmîlerin yazılarının tashihinde çok zahmet çektim. Vakit müsaade etmiyordu. Hatırıma geldi ve mânen denildi ki: Sıkılma, bunların yazıları çabuk okunmadığından, acelecileri yavaş yavaş okumağa mecbur ettiğinden, Risale-i Nurun gıda ve taam hükmündeki hakikatlarından hem akıl, hem kalb, hem ruh; hem nefis, hem his hisselerini alabilirler. Yoksa, yalnız akıl cüz'î bir hisse alır, ötekiler gıdasız kalabilirler. Risale-i Nur, sair ilimler ve kitaplar gibi okunmamalı. Çünkü, ondaki îman-ı tahkikî ilimleri, başka ilimlere ve marifetlere benzemez. Akıldan başka çok letaif-i insaniyenin de kuvvet ve nurlarıdır.

Elhasıl, mâsumların ve ümmî ihtiyarların noksan yazılarında iki faide var:

Birincisi, teenni ve dikkatle okumağa mecbur etmektir.

İkincisi, o mâsumane ve hâlisane, samimî ve tatlı dillerinden, derslerinden, Risale-i Nurun şirin ve derin mes'elelerini lezzetli bir hayretle dinlemek, ders almaktır.

Said Nursî

* * *

ISPARTAYA GÖNDERİLEN BİR MEKTUP

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Namaz tesbihatının sırrına göre ; nasıl ki namazdan sonra tesbih ve zikir ve tehlil ile hatme-i muazzama-i Muhammediye ve zikir ve tesbih eden ve rûy-u zemin kadar geniş bir halka-i tahmidat-ı Ahmediye dairesine tasavvuran ve niyeten girmek medar-ı füyuzat olduğu gibi ; ben ve biz dahi Risale-i Nur'un geniş daire-i dersinde ve halka-i envârında ders alan ve çalışan binler mâsum lisanların mübarek ihtiyarların dualarına ve a'mal-i salihalarına hissedar olmak ve dualarına âmîn demek hükmünde olarak, onlarla tayy-ı mekân ederek gıyaben omuz omuza, diz dize bulunmak hayaliyle

--- sh:»(T:320) ↓ -----

ve niyetiyle ve tasavvuriyle kendimizi fevkalhad bahtiyar biliyoruz. Hususan âhir ömrümde böyle kıymetdar mânevî evlâdları ve yüzer Abdurrahman'ları bulmak, benim için dünyada Cennet hayatı hükmüne geçiyor. Geçen Ramazan-ı Şerif'te, hastalık münasebetiyle, herbir kardeşim, benim hesabıma bir saat çalışmasının büyük bir neticesini aynelyakîn ve hakkalyakîn gördüğümünden, böyle duaları reddedilmez mâsumların ve mübarek ihtiyarların ve üstadlarının benim hesabıma olan duaları ve çalışmaları, benim Risale-i Nura hizmetimin uhrevî bir netice-i bâkîyesini dünyada dahi bana gösterdi.

الْباقى هُوَ الْباقى

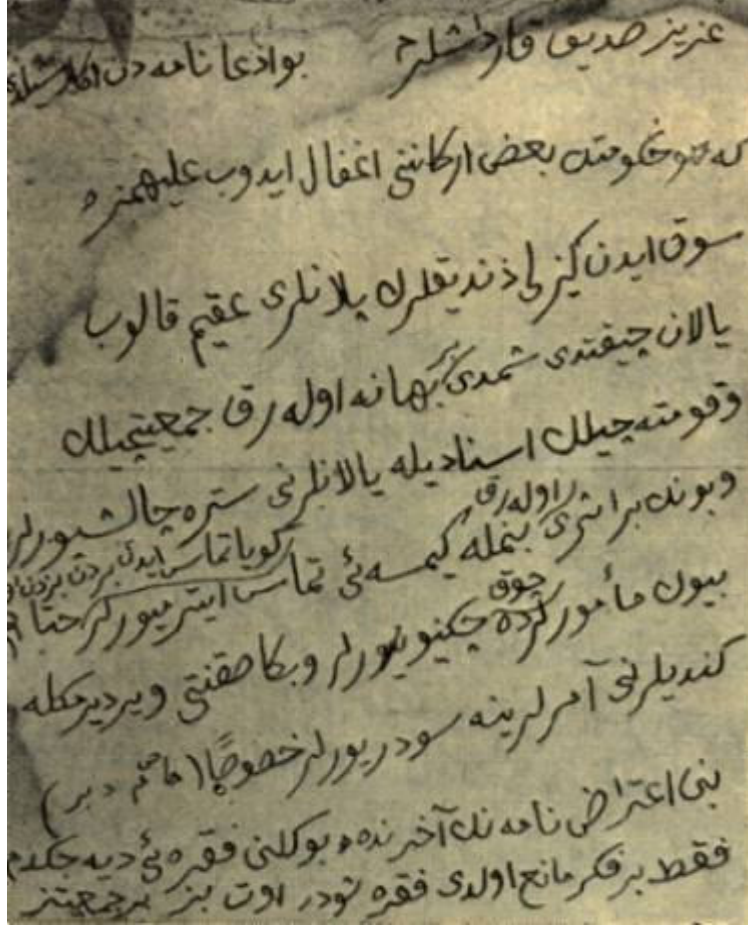
Kardeşiniz

Said Nursî

* * *

ISPARTAYA GÖNDERİLEN BİR FIKRADIR

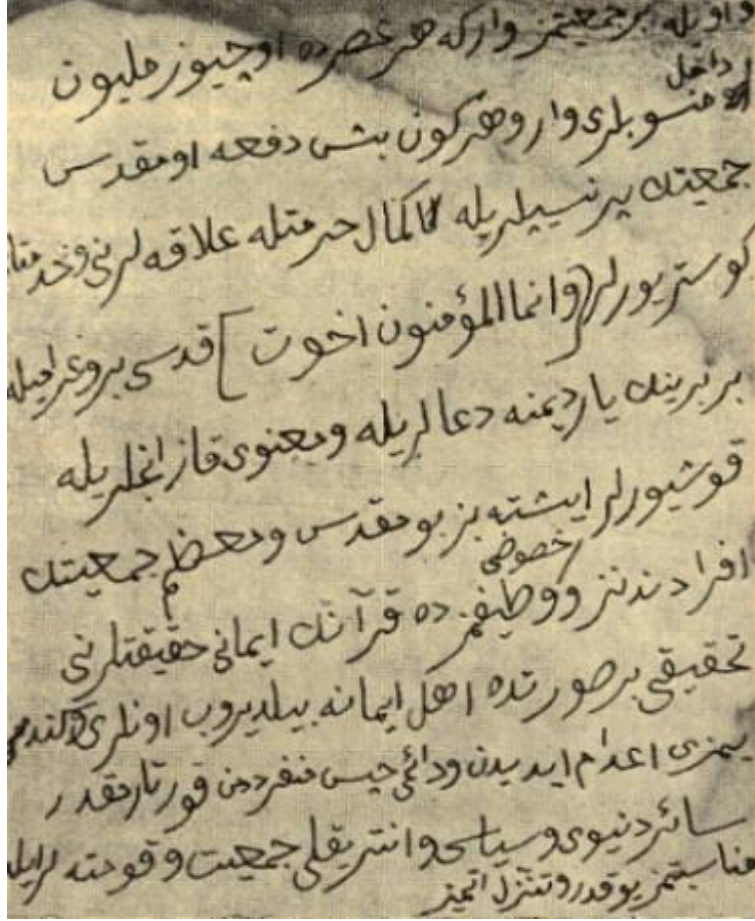
Risale-i Nur, kendi sâdık ve sebatkâr şâkirdlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymetdar neticeye mukabil; fiat olarak, o şâkirdlerden tam ve hâlis bir sadakat ve dâimî sarsılmaz bir sebat ister. Evet Risale-i Nur, onbeş senede medresede kazanılan kuvvetli îman-ı tahkikîyi, onbeş haftada ve bazılara onbeş günde kazandırdığına, yirmibin zât, tecrübeleriyle şehadet ederler. Hem "İştirâk-i a'mâl-i uhreviye" düsturiyle, herbir şâkirdinin her bir günde binler hâlis lisanlariyle edilen makbul duaları ve binler ehl-i salâhatin işledikleri a'mâl-i salihanın misil sevablarını kazandırıp herbir hakikî sâdık ve sebatkâr şâkirdlerini, amelce, binler adam hükmüne getirdiğini delil, kerametkârane ve takdirkârane İmam-ı Ali'nin üç ihbarı ve keramet-i gaybiye-i Gavvs-ı Âzam'daki tahsînkârane ve teşvikkârane beşareti ve Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın kuvvetli işaretleri, o hâlis şâkirdlerin ehl-i saadet ve ehl-i Cennet olacaklarını pek kat'î isbat ederler. Elbette böyle bir kazanç, öyle fiat ister. Madem hakikat budur, Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarikat ve sofî-meşreb zâtlar, onun cereyanına girmek ve ilim ve tarikattan gelen sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şâkirdlerini teşvik etmek

Üstadın talebelerine gönderdiği ve kendi el yazısıyla yazdığı mektub...

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu iddianameden anlaşıldı ki, hükûmetin bazı erkânını iğfal edip aleyhimize sevk eden gizli zındıkların plânları akîm kalıp yalan çıktı. Şimdi bir bahane olarak, cemiyetçilik ve komitecilik isnadiyle, yalanlarını setre çalışıyorlar. Ve bunun bir eseri olarak, benimle kimseyi temas ettirmiyorlar. Güya temas eden, birden bizden olur. Hattâ büyük memurlar da çok çekiniyorlar; ve bana sıkıntı verdirmeyle, kendilerini âmirlerine sevdiliyorlar. Hususan (حاص م دبر) Ben itiraznamenin

âhirinde, bu gelen fıkrayı diyecektim; fakat bir fikir mâni oldu. Fıkra şudur: Evet, biz bir cemiyetiz ve öyle bir cemiyetimiz var ki, her asırda üçyüz milyon dahil mensupları var; ve her gün beş def'a, o mukaddes cemiyetin prensipleriyle, kemal-i hürmetle alâkalarını ve hizmetlerini gösteriyorlar;

أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ إِخْوَةٌ

kudsi programıyla, birbirinin yardımına, dualariyle ve mânevi kazançlarıyla koşuyorlar. İşte biz, bu mukaddes ve muazzam cemiyetin efradındanız ve hususî vazifemiz de, Kur'anın, îmani hakikatlarını tahkiki bir surette ehl-i imana bildirip, onları ve kendimizi idam-ı ebediden ve daimi haps-i münferitten kurtarmaktır. Sair dünyevî ve siyasî ve entrikalı cemiyet ve komiteler ile münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmeyiz.

--- sh:»(T:323) ↓ -----

ve bir buz parçası olan enanietini, tam bir havuz kazanmak için, o dairedeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir. Yoksa başka bir çığır açmakla hem o zarar eder, hem bu müstakîm ve metin cadde-i Kur'aniyeye bilmiyerek zarar verir ; belki zındıkaya bilmeyerek bir nevi yardım hesabına geçer.

Said Nursî

* * *

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Sakın sakın dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhassa hârice bakan cereyanlar, sizi tefrikaya atmasın; karşınızda ittihad etmiş dalâlet fırkalarına karşı sizi perişan etmesin,

الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ

düstur-u Rahmanî yerine,

الْحُبُّ فِي السِّيَاسَةِ وَالْبُغْضُ لِّلْسِّيَاسَةِ

düstur-u şeytanî hükmederek, melek gibi bir hakikat kardeşine adâvet ; ve hannas gibi bir siyaset arkadaşına muhabbet ve tarafdarlıkla zulmüne rıza gösterip, cinayetine mânen şerik eylesin.

Evet, bu zamandaki siyaset, kalbleri ifsad edip, asabî ruhları azab içinde bırakır. Selâmet-i kalb ve istirahat-ı ruh istiyen adam, siyaseti bırakmalı. Evet şimdi, küre-i arzda herkes; ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenen gelen musibetten hissedardır azab çekiyor; perişandır. Bilhassa ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet merhamet-i umumiye-i İlâhiyeden ve Hikmet-i Tâmmе-i Sübhaniye'den habersiz olduğundan; rikkat-i cinsiye sebebiyle nev-i beşerle alâkadar olduğundan, kendi eleminden başka, nev-i beşerin şimdiki elîm ve dehşetli elemeleriyle dahi müteallim olup azab çekiyor. Çünkü, lüzumsuz ve mâlâyânî bir surette, vazife-i hakikiyelerini ve elzem işlerini bırakıp, âfâkî ve siyasî boğuşmalara ve kâinatın

--- sh:»(T:324) ↓ -----

hâdiselerini merakla dinliyerek, karışarak, ruhlarını sersem, akıllarını gezeze etmişler. "Zarara râzı olana merhamet edilmez." mânâsında

الرَّاضِي بِالضَّرْرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ

kaide-i esasiyesiyle, şefkat hakkını ve merhamet liyâkatını kendilerinden selbetmiştir. Onlara acınmaz ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz, başlarına belâ getiriyorlar. Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında selâmet-i kalbini ve istirahat-ı ruhunu muhafaza eden ve kurtaran, yalnız hakikî ehl-i îman ve ehl-i tevekkül ve rızadır. Bunun içinde en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur dairesine sadakatla girenlerdir. Çünkü onlar, Risale-i Nur'dan aldıkları îman-ı tahkikî derslerinin nuriyle, gözüyle herşeyde Rahmet-i İlâhiye'nin izini, yüzünü görüp; her şeyde kemal-i hikmetini, cemâl-i adâletini müşahede ettiklerinden; kemal-i teslimiyet ve rıza ile Rububiyet-i İlâhiye'nin icraatından olan musibetleri teslimiyetle ve gülerek karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve merhamet-i İlâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azab çeksinler. İşte bu hakikata binaen; değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini istiyenler, –hadsiz tecrübeler ile– Risale-i Nur'un îmanî ve Kur'anî derslerinde bulabilir ve buluyorlar.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:325) ↓ -----

KASTAMONU'DA BEDİÜZZAMANA SEKİZ SENE HİZMET EDEN
MEHMED FEYZİ İLE KIYMETDAR BİR NUR TALEBESİ OLAN
EMİNİN BİR MEKTUBUDUR

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
بَعْدَ رَسَائِلِ النُّورِ الْمَقْرُوءَةِ وَالْمَكْتُوبَةِ

Çok Sevgili, Çok Kıymetdar, Çok Müşfik Üstadımız Efendimiz
Hazretleri;

Evvelâ: Leyle-i Mi'racınızı tebrik eder, ellerinizden öper,
kusurumuzun afvını rica ederiz.

Üstadımızın tercüme-i halini merak edenlere deriz ki:

Kur'an-ı Hakîm, otuzüç Âyâtının i'caz-kâr işaretiyle, İmam-ı Ali
Radiyahallahu Anhu Celcelûtiye ve Ercûzesinde kerametkâr delâlâtiyle;
Gavs-ı Azam Kuddise Sırruhu, beşaretkâr beyanatiyle, Üstadımızın
hakiki terceme-i halini ve Risale-i Nurun hakiki mahiyetini beyan
etmişler.

Üstadımızın şahs-ı mânevîsini bilmek isteyenler, Risale-i Nurun
İşârât-ı Kur'aniye ve Kerâmât-ı Aleviye ve Kerâmât-ı Gavsîye risalelerini
ve Risale-i Nurun sair eczalarını dikkatle tetebbu etmeleri lâzımdır.
Yalnız bizim, Üstadımız hakkındaki kanaat-ı kat'iyemiz şudur ki: İsm-i
Nur ve İsm-i Hakîme mazhariyetle, Kur'an-ı Hakîmin hazinesinden nail
olduğu hakaik ve maârifî, tahdis-i nimet maksadiyle beşere ilân eden bu
allâme-i zîfünun Bediüzzaman Hazretleri, ahlâk-ı Muhammediye
Aleyhissalâtü Vesselâm ile tahallûk etmiş, nefis ve heva berzahlarından
geçmiş, mekârim-i ahlâkın en mümtaz ve müstesna bir timsâl-i
mücessemi olarak bu asırda bulunmuş. Şimdiye kadar bütün hayatında
şayan-ı hayret bir ulûvv-ü himmet ve sekinet ve iffet ve mahviyet içinde
yaşamış. Gına-yı kalbi, tevekkül ve kanaatı harikulâde; maişet ve kıyafeti
pek sade ve mekârim-i ahlâkı pek fevkalâde; dünyaya zerre kadar meyil
ve muhabbet etmez.

Hem öyle bir tarzda izzet-i ilmiyeyi hayatta muhafaza etmiş ki;
asla kimseye arz-ı iftikar etmemek, hayatının en mühim bir düsturu
olmuştur. Dünya kendilerine teveccüh etmişse de, ondan yüz

--- sh:»(T:326) ↓ -----

çevirmiş olan Üstadımız; emr-i maaşda Cenab-ı Hakkın inayetiyle, iffet ve nezahetini daima muhafaza eder; sadaka, zekât ve hediyeleri almaz. Yakinen biliyoruz ki; Kastamonuda buldukları zaman, oturdukları evin icarını vermek için yorganını sattılar da, yine hiç bir suretle hediye kabul etmediler.

Hem Üstadımız, tekellüf ve taazzumdan asla hoşlanmaz ve talebelerinin dahi tekellüf kaydından âzade olmalarını emreder. Ve buyururlar ki: "Tekellüf, şer'an ve hikmeten fenadır; çünkü tekellüf sevdası, insanı hadd-i mârufu tecavüze sevkeder. Müttekellif olanlar, bazan hodbinane bir tezahür ve tefâhur tavrı ve muvakkat soğuk bir riyakâr vaziyeti takınmaktan kurtulmaz. Halbuki bunların ikisi de ihlâsı zedeler."

Hem Üstadımız, gayet mütevazidir. Tefevvuk ve temeyyüz dâiyelerinden, şöret sevdalarından ziyadesiyle sakınırlar. Kendilerine mahsus sâfi meşrebi, o gibi can sıkacak şeylerden âlîdir. Herkese, hele ihtiyarlara ve çocuklara ve fukaralara, rıfk ve mülâyemetle uhuvvetkârane bir muamele-i hâlisane bulunurlar. Mübarek yüzlerinde, mehâbet ve beşâşetle karışık bir nur-u vakar lemean eder. Heybetle beraber âsar-ı üns ve ülfet dahi görünür. Daima mütebessim bulunurlar. Fakat bazan tecelliyatın muktezası olarak mehâbet ve celâl nazarı o derece tezahür eder ki, artık o zaman yanında bulunup da söz söylemek isteyen adamın, âdeta dili tutulur, ne söylemek istediği anlaşılmaz. Bu âcizler, çok defa bu hali müşahede ettik.

Üstadımızın, az söylemek âdetidir. Fakat, söylediğini veciz söyler; her halde düstur-u hikmet olarak pek mânidar ve pek şümüllü birer câmiül-kelimidirler.

Üstadımız ne kimseyi zemmeder ve ne de yanında kimseyi gıybet ettirir. Bunlardan asla hoşlanmaz. Kusur ve hataları setrederler. Hem o kadar hüsn-ü zanna mâlikdir ki, hatta kendisi hakkında bir nâseza söz tebliğ edene; "Hâşâ! bu yalandır. Bu sözü söyledi dediğin zat, böyle söylemez." buyururlar.

Üstadımızın nefisle mücahedede bir rüsh ve ihtisası vardır ki, asla huzûzat-ı nefsanîyelerine hizmet etmezler. Bir insana kâfi gelmiyecek kadar az yerler ve az uyurlar. Gecelerde, sabaha kadar câlib-i dikkat bir hal-i hâşiâne ile ubudiyette bulunurlar. Yaz ve

--- sh:»(T:327) ↓ -----

kış bu âdetleri tahallüf etmez. Teheccüd ve münâcât ve evradlarını asla terketmezler. Hatta bir Ramazan-ı Şerifde pek şiddetli hastalıkda, altı gün birşey yemeden savm-ı visal içinde ubudiyetteki mücahedelerini terketmediler. Komşuları her zaman derler ki: "Biz sizin Üstadınızın sekiz sene yaz ve kış geceleri, aynı vakitlerde sabaha kadar hazin ve muhrık sadasiyle münâcât seslerini dinler ve böyle fasılasız devamlı mücahedesine hayretler içinde kalırdık."

Hem Üstadımız, taharet ve nezafet-i şer'iyeye son derece riayet eder; her zaman abdestli olarak bulunur; asla mübarek vaktini boş geçirmez. Ya Risale-i Nur te'lifiyle veya tashihiyle meşgul veya Münâcat-ı Cevşeniyeyi kıraat ve secdegâh-ı ubudiyete kaim veya tefekkür-ü âlâ-i İlâhî bahrine müstağrak bulunurdu. Ekseriyetle, yaz zamanı şehre uzak ormanlık dağ vardı. Üstadımızla oraya giderdik. Yolda, hem Risale-i Nur tashih ederler, hem bu âciz talebelerinin okudukları risaleye dikkat ederler ve tashih için hatalarını söylerler veyahut eski müellefatından birisinden ders verirler; bu suretle yolda bile mübarek vaktini vazife ile geçirirlerdi. Evet biz itiraf ediyoruz ki, Üstadınızın nutkunda letâfet ve ülfetindeki halâvet o derece feyiz bahşederdi ki; insan, sabahtan akşama kadar o vaziyette ders alsa, yol yürüse, asla sıkılmak ihtimali yoktu.

Hem Üstadımız, Risale-i Nur hizmetini herşeye tercih ederler ve buyurlardı ki: "Yirmi senedir Kur'an-ı Hakîmden ve Risale-i Nurdan başka bir kitabı ne mütalâa etmişim ve ne de yanımda bulundurmuşum; Risale-i Nur kâfi geliyor." Evet, Feyyaz-ı Mutlak tarafından bütün hakaik-i Kur'aniye kalb-i münevverine ilham ve ilka-ı küllî ile ifaza olunur da Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyandan başka neye muhtac olur? Bundan şüphesi olanlar, Risale-i Nura dikkat etsinler. Cenab-ı Hak, Üstadımıza, Risale-i Nur'un te'lifinde öyle bir iktidar-ı bedî ihsan etmiştir ki, bu herkese nasib olacak hasletlerden değildir. O hârika Nur Risaleleri, her biri; gurbette, hastalık içinde, dağda, bağda, kâtibsiz tahammülü müşkül gayet ağır şerait dahilinde, zâhirî nice müşkülâtlarla meydana gelmiş ve mü'minlerin imdadına yetişmiştir. Fakat, Cenab-ı Hakka şükrolsun ki, inayet-i İlâhiyye, hârika bir tarzda Üstadımıza fevkalâde muvaffakiyet ihsan etmiştir. İşte bu sırdandır ki Cenab-ı Hak, ona kâinatı bir kitab-ı semavî ve arzı bir sahife gibi keşf ve şuhudla bihakkalyakin okuyacak bir iktidar vermiş; mahz-ı inayetle böyle kudsî bir esere

--- sh:»(T:328) ↓ -----

sahib kılmıştır. Evet, âyât-ı teşriyyeyi hâvi Kur'ân-ı Mucizül-Beyanın hakaik ve maarifini ve âyât-ı kevnîyeyi şâmil kitab-ı kebir-i kâinatın vezâif ve meânisini beyan edip, mârifetullahın en yüksek derecatına urûca nev-i beşeri teşvik eden ve bugünkü günde, ölmeye yüz tutan kalbleri bile izn-i İlâhî ile ihtizaza getirecek kadar harika bir eser-i bedîa, bir sereyan-ı serîa olan Risale-i Nur ile neşr-i hakaik eden bu vücud-u mes'ud ile beşeriyet iftihar etmek lâzım gelirken; çok garibdir ki, ehl-i şekavet tarafından zehir vermeye cesaret ve taş atılmaya bile cür'et ediliyor. Evet

أَشَدُّ الْبَلَاءِ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ ثُمَّ الْأَوْلِيَاءِ

sırrıyla, Enbiyanın vârisi olanların türlü türlü belâlara uğramaları, hikmet-i İlâhiyye iktizasından olmasıyla, o zümre-i mübareke gibi, Üstadımız dahi nice belâlara hedef olmuştur. Hattâ Kastamonu'ya ilk teşrif ettikleri zaman çocuklar, bir bedbaht şaki tarafından teşvik edilip, abdest almak için çeşmeye çıktıkları vakit taş atmışlar... Fakat Üstadımız daima gördüğü eza ve cefalara ulûlazmane sabır ve tahammül eder. Hem safâ-i sadre ve selâmet-i kalbe mâlik olduklarından, o çocuklara dahi hiddet etmeyip buyurlardı ki: "Bunlar, Sure-i Yâsin'den mühim bir âyetin nüktesini keşfime sebep oldular" diye onlara dua ederlerdi. Sonra bu çocuklar, Üstadımızın duaları bereketiyle şâyân-ı hayret bir hal kesbettiler ki; Üstadımızı uzak-yakın nerede görürlerse, koşarak yanına gelirler, mübarek elini öperler, duasını alırlardı.

Hem Üstadımızın hârika hâlâtı ve şâyân-ı hayret garaib-i ahvali, başta Risale-i Nur olarak pek çoktur. Evet, biz itiraf ediyoruz ki; Üstadımız bizim hâtrât-ı kalbimizi bizden ziyade okur, çok defa haberimiz olmadığı bir meseleden bizleri şiddetli telâşla ikaz ederler, bizi hayrette bırakırlar. Fakat günler geçtikten sonra aynen Üstadımızın ikaz ettiği şeyle karşılaşır, aklımız başımıza gelirdi. Üstadımızla dağa gittiğimiz zaman, daha şehre dönme zamanı gelmeden, birden Üstadımız kalkarlar, bize de emrederlerdi. Hikmetini sormak istediğimizde: "Acele gidelim, Risale-i Nur hizmeti için bizi bekliyorlar." Hakikaten, şehre avdetimizde, mutlaka mühim bir Risale-i Nur şâkirdi bizi bekliyor bulur veya bir kaç defa gelip gittiğini komşular haber verirlerdi. Yine bir gün, Mevlânâ Hâlid (K.S.) Hazretlerinin Küçük Âşık nâmında bir talebesinin neslinden

--- sh:»(T:329) ↓ -----

mübarek bir hanım, yanında (Hâşiye) çok senelerdenberi muhafaza ettiği Mevlânâ Hazretlerinin cübbesini, Ramazan-ı Şerifde teberrüken Üstadımızın yanında kalsın diye Feyzi ile gönderir. Üstadımız hemen Emin kardeşimize yıkamak için emrederek Cenab-ı Hakka şükretmeye başlar. Feyzi'nin hatırına: "Bu hanım, benim ile yirmi gün için gönderdi! Üstadım neden sahib çıkıyor?" diye hayretler içinde kalır. Sonra o hanımı görür, o hanım Feyzi'ye der ki: "Üstad hediyeleri kabul etmediğinden, bu suretle belki kabul eder diye öyle söylemişim. Fakat emanet onundur, canımız dahi feda olsun" der, o kardeşimizi hayretten kurtarır. Evet, mübarek Üstadımızın o cübbeyi kabulü, Mevlânâ Halid'den sonra vazife-i teceddüd-ü dinin kendilerine intikaline bir alâmet telâkki etmesindedir, derler. Hem de öyle olmak lâzım. Çünkü Hadîs-i Sahihde:

إِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ عَلَى رَأْسِ كُلِّ مِائَةٍ سَنَةٍ مِنْ يُجَدِّدُ لَهَا دِينَهَا

buyurulmuş. Mevlânâ Hazretlerinin, velâdeti bin yüzdoksanüç, Üstadımız Hazretlerinin ise bin ikiyüzdoksanüçtür. Bu hadîsin tam izahı Risale-i Gavsiye'de vardır.

Üstadımız, arasıra bizlere hususan Feyzi'ye, lâtife tarzında buyururlardı ki: "Cezanız var, tokat yiyeceksiniz, hapse gireceksiniz..." diye Denizli hapsimizi bize remzen haber verip; hem bizi ikaz, hem kablelvuku bir mühim hâdiseyi keşfen beyan ediyorlardı. Hakikaten çok geçmedi, Üstadımızın dediği çıktı.

Yine Denizli hapsi hâdisesinden evvel buyurdular ki: "Kardeşlerim, çoktandır sekiz seneden fazla bir yerde kalmamışım. Şimdi buraya geleli sekiz sene oluyor. Bu sene, herhalde ya vefat edeceğim veya başka yere nakledeceğim" diye Kastamonu'dan teşrifini haber veriyorlardı.

Hem Denizli hapsi musibetinden evvel Üstadımız buyururlardı ki: "Kardeşlerim, Risale-i Nur'a birkaç cihette hücum hissediyorum, ziyade ihtiyat ediniz." Hakikaten çok geçmedi, İstanbul'da bir ihtiyar hoca, bilmeyerek, bir Risalenin bir mes'elesine itiraz ediyor. Sonra eski fetva emini merhum Ali Rıza Efendi Hazretleri,

(Hâşiye): O hanım "Asiye" dir.

--- sh:»(T:330) ↓ -----

o hocanın itirazını red ve Risale-i Nur'un hakkaniyetini tam tasdik ediyor.

.....
Bir müddet sonra, bir hayvan ürküp, üstadımızın bacağını incitiyor. Aylarca, ıztıraplar içinde, vazife-i ubudiyetini ve Risale-i Nur'un hizmet-i kudsiyesini çok müşkülâtla ifa edebildi. Sonra dağda müthiş bir zehirlenmeden mütevellit gayet ağır surette hasta iken, Denizli hapsi tevkifi meydana çıktı. Fakat o ferd-i ferîd, tahammülü pek müşkül bu dehşetli halde, hem hizmet-i imaniye ve Kur'aniyedeki azm-i mef'nini, hem ubudiyetteki vezâifi ifaya son derece gayret edip asla fütur getirmeden ulülazmâne bir sabır ile sebat ediyordu. Yine, Üstadımız tevkifimizden evvel mükerreren buyururlardı ki: "Ehl-i dünya, Risale-i Nur'a ilişmesinler, ilişirlerse, âfetlerin hücumuna sebep olurlar." Hakikaten herkesçe malûmdur ki, Risale-i Nur şâkirdleri tevkif edilir edilmez her tarafta âfetler, zelzeleler, hastalıklar başlandı; tâ Risale-i Nur'un hakkaniyeti tasdik olunup vatana faydeli olduğu itiraf edilinceye kadar çok yerlerde, ezcümle, Kastamonu'da zelzele devam etti. Hattâ Kastamonu'nun tarihî yüksek kal'ası (ki bazı risalelerin medresesi hükmüne geçti) Risale-i Nur'a ve müellifi olan Üstadımıza iştiyak ve hasretinden matem tutup, en sağlam köklü taşlarını aşağı atarak, Üstadımızın ihbar-ı gaybîsini maddeten tasdik etmiştir.

Üstadımız, tevkifimizden mukaddem buyururlardı ki: "Risale-i Nur'a müthiş bir hücum plâni var; fakat merak etmeyiniz. Müjde, İnâyet-i İlâhiye imdadımıza yetişecek. Şöyle ki:

Bugün, okumak için Hizb-i Âzam-ı Nuri'yi açmışım, birden karşıma:

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

Âyeti çıktı. Mânen, "Bana bak!" dedi. Ben de baktım, gördüm ki; mânasının çok tabakalarından hususan mânâ-yı işârîsiyle ve cifrîsiyle hem hapis musibetine, hem necatımıza işâret ve bize beşâret ediyor" buyurdular. İşte Denizli mahkemesi, beraet kararı vermezden dokuz ay evvel, bilâtereddüt, bu Âyetin definesinden aldığı cevheri izhar edip, hem bu Âyet-i Kerîmenin mühim nükte-i i'cazını keşf, hem de bu kuvve-i mâneviyeye muhtaç zaif talebelerini

--- sh:»(T:331) ↓ -----

tebşir etmekle bizleri mesrur eylemişlerdir. Bu Âyetin tam izahı, Denizli Müdafaasında ve Lâhikasındadır.

Nüsha-i nâdire-i zaman olan Üstadımız, gayet şecâ ve metin ve ulûlâzâmâne bir cesaret-i fevkalâdeye mâlik bir lisanül-hakdır ki, hak yolunda söz söylemekten çekinmez ve levm-i lâimden korkmazlar. Bir gün, "Bismillâh" yazılı kabir taşlarını lâğımlar üzerine konurken görürler. Orada, dünyaca mühim zatlar hazır oldukları halde, kimsenin söyleyemediği gayet acı sözlerle o haksız işe ve daha başka haksız işlere de sedd-i sedid olmuşlardır.

Hem memleketimizde herkim üstadımızı rencide etmeye cesaret etmişse, Risale-i Nur'a zarar getirmişse, mutlaka sû-i âkibete uğramışlardır. Bazıları dehalet edip akılları başlarına gelmiş ise de, bazıları da cezalarını çekmişlerdir. Bu vak'aların bazıları Lâhikada yazılmıştır.

Elhasıl mübarek Üstadımızın evsaf-ı kemalini ve mehâsin-i ahvalini bizim gibi âcizlerin bihakkın tasvir ve târif edebilmesine imkân yoktur. Hâlık-ı Zülcelâl Velcemaal Hazretleri, Üstadımızı, bir vücud-u müstesna olarak yaratmış ve tevfiğ-i İlâhiyyesine mazhar kılmıştır. Ne saadet ona ki; onun bizzat iştiğal ettiği ve ehemmiyetle teşvik ve tavsiye ettiği Risale-i Nur ile hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede buluna ve Risale-i Nur'dan dersini almış ola...

Üstadımız, memlekette buldukça, fâsılasız neşr-i hakaik eylemiş ve bizim saadetimiz için feyiz bahşeden mübarek nefesini sarfetmiştir. Cenab-ı Erhamürrâhiminden bütün ruh u canımızla niyaz ederiz ki "Mahşer gününde dahi bizleri:

السَّعِيدُ سَعِيدٌ فِي بَطْنِ أُمَّه

Hadîs-i Şerifine mazhar olan Üstadımız define-i ulûm ve funûn, bedî-ül-beyan allâme-i Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri ile birlikte haşretsin. Tâ ki, o korkulu günde nurlu, müşfik, mübarek eliyle elimizi tutsun, huzur-u Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a bizi götürsün, İnşâallah!..."

**Risale-i Nur Şakirdlerinden
FEYZİ, EMİN**

* * *

--- sh:»(T:332) ↓ -----

ÂYET-ÜL KÜBRA HAKKINDA BİRKAÇ SÖZ

Bediüzzaman Hazretleri Kastamonu'da iken, "Âyet-ül Kübra" nâmiyle, Cenab-ı Hakkın varlığını, birliğini, kâinattaki mevcudatın lisanlariyle isbat eden muazzam bir risale yazmıştır.

Bu risale için üstadımız, "şimdiki dehşetli tahribata karşı bir hakikat-ı Kur'âniye ve bir sedd-i âzamdır" demiştir.

Kalbe geldiği gibi acele olarak yazdırılmış, birinci müsvedde ile iktifa edilmiştir. Üstad, "Yazdığım vakit irade ve ihtiyarım ile olmadığını hissettiğimden, kendi fikrimle tanzim veya ıslah etmeyi muvafık görmedim." buyurmuştur.

Bu risale, ilk defa gizli olarak tab'edilmesinden dolayı, Üstad ve talebelerinin hapsine sebep olmuşsa da bilâhare Denizli ve Ankara Ağır Ceza Mahkemeleri, iki senelik tetkikatlarından sonra beraatlarına ve risalenin iadesine ittifakla karar vermişlerdir.

İmam-ı Ali (R.A.) gayb-âşına nazariyle bu risaleyi görmüş, "Kaside-i Celcelutiye" sinde bu risalenin ehemmiyetine ve makbuliyetine işaret edip

وَبِآيَاتِ الْكُبْرَىٰ آمِنِي مِنَ الْفَجْتِ

fıkra ile onu şefaatçi yaparak dua etmiştir.

Bu Âyet-ül-Kübra'nın tetkiki neticesinde Üstad ve talebelerinin beraatle hapisten kurtulmaları, İmam-ı Ali (R.A.) ın bu duasının kabulünü isbat etmiştir.

Bu asırdaki dalâlet cereyanları, Müslümanların imanlarında şiddetli bir tahribat yapmak teşebbüsüne karşı, bu Hakikat-ı Kur'âniyenin, bir sedd-i âzam olarak makam münasebetiyle buraya dercedilmesi muvafık görüldü...

--- sh:»(T:333) ↓ -----

**ÂYET-ÜL KÜBRA
KÂİNATTAN HÂLİKİNİ SORAN BİR SEYYAHIN
MÜŞAHEDATIDIR.**

(Tevhid hakkında iki makamdan ibaret Yedinci Şua olan Âyet-ül-Kübra Risalesinin İkinci Makamının bir kısmıdır.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ
مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُمْ إِنْ كَانُوا حَلِيمًا غَفُورًا

Bu âyet-i muazzama gibi pek çok âyât-ı Kur'âniye; bu kâinat Hâlikını bildirmek cihetinde, her vakit ve herkesin en çok hayretle bakıp zevk ile mütalâa ettiği en parlak bir sahife-i tevhîd olan semavatı en başta zikretmelerinden, en başta ona başlamak muvafıktır.

Evet, bu dünya memleketine ve misafirhanesine gelen herbir misafir, gözünü açıp baktıkça görür ki: Gayet keremkârane bir ziyafetgâh ve gayet san'atkârane bir teşhirgâh ve gayet haşmetkârane bir ordugâh ve tâlimgâh ve gayet hayretkârane ve şevk-engizane bir seyrangâh ve temaşagâh ve gayet mânidarane ve hikmetperverane bir mütalâagâh olan bu güzel misafirhanenin sahibini ve bu kitab-ı kebîrin müellifini ve bu muhteşem memleketin sultanını tanımak ve bilmek için şiddetle merak ederken, en başta göklerin, nur yıldızı ile yazılan güzel yüzü görünür. "Bana bak aradığımı sana bildireceğim!" der. O da bakar görür ki: Bir kısmı, arzımızdan bin defa büyük ve o büyüklerden bir kısmı, top güllesinden

--- sh:»(T:334) ↓ -----

yetmiş derece sür'atli yüzbinler ecram-ı semaviyeyi direksiz düşürmeden durduran ve birbirine çarpmadan fevkalhad çabuk, beraber gezdiren; yağsız, söndürmeden, mütemadiyen o hadsiz lambaları yandıran ve hiçbir gürültü ve ihtilâl çıkartmadan o nihayetsiz büyük kütleleri idare eden ve güneş ve kamerin vazifeleri gibi, hiç isyan ettirmeden o pek büyük mahlûkları vazifelerle çalıştıran ve iki kutbun dairesindeki hesap rakamlarına sıkışmayan bir nihayetsiz uzaklık içinde, aynı zamanda, aynı kuvvet ve aynı tarz ve aynı sikke-i fitrat ve aynı surette, beraber, noksansız tasarruf eden ve o pek büyük mütecaviz kuvvetleri taşıyanları, tecavüz ettirmeden kanununa itaat ettiren ve o nihayetsiz kalabalığın enkazları gibi, göğün yüzünü kirletecek süprüntülere meydan vermeden, pek parlak ve pek güzel temizlettiren ve bir muntazam ordu manevrası gibi manevra ile gezdiren ve arzı döndürmesiyle, o haşmetli manevranın başka bir surette hakikî ve hayalî tarzlarını her gece ve her sene sinema levhaları gibi seyirci mahlûkatına gösteren bir tezahür-ü rububiyet ve o rububiyet faaliyeti içinde görünen teshir, tedbir, tedvir, tanzim, tanzif, tavzif'ten mürekkep bir hakikat, bu azameti ve ihatatı ile o semavat Hâlikının vücub-u vücuduna ve vahdetine ve mevcudiyeti, semavatın mevcudiyetinden daha zâhir bulunduğu bilmüşahede şehadet eder mânasiyle, Birinci Makamın birinci basamağında:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الُّوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ
وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ السَّمَوَاتِ بِجَمِيعِ مَا فِيهَا
بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ احْاطَةِ حَقِيقَةِ التَّسْخِيرِ وَ التَّدْبِيرِ
وَ التَّدْوِيرِ وَ التَّنْظِيمِ وَ التَّنْظِيفِ وَ التَّوْظِيفِ الْوَاسِعَةِ
الْمُكْمَلَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ

denilmiştir.

Sonra, dünyaya gelen o yolcu adama ve misafire, cevvi-i sema denilen ve mahşer-i acaib olan feza, gürültü ile konuşarak bağıyor: "Bana bak! Merakla aradığını ve seni buraya göndereni benimle bilebilir ve bulabilirsin." der. O misafir, onun ekşi, fakat merhametli yüzüne bakar. Müthiş, fakat müjdeli gürültüsünü dinler, görür ki: Zemin ile âsuman ortasında muallâkda durdurulan

--- sh:»(T:335) ↓ -----

bulut, gayet hakîmane ve rahîmane bir tarzda zemin bahçesini sular ve zemin ahalisine âb-ı hayat getirir ve harareti (yâni yaşamak ateşinin şiddetini) tâdil eder ve ihtiyaca göre her yerin imdadına yetişir. Ve bu vazifeler gibi çok vazifeleri görmekte beraber, muntazam bir ordunun acele emirlere göre görünmesi ve gizlenmesi gibi, birden cevvi dolduran o koca bulut dahi gizlenir, bütün eczaları istirahata çekilir, hiçbir eseri görülmez. Sonra, "Yağmur başına arş!" emrini aldığı anda; bir saat, belki birkaç dakika zarfında toplanıp cevvi doldurur, bir kumandanın emrini bekler gibi durur!

Sonra o yolcu, cevvdaki rüzgâra bakar, görür ki: Hava o kadar çok vazifelerle gayet hakîmane ve kerîmane istihdam olunur ki, güya o câmid havanın şuursuz zerrelerinden herbir zerresi, bu kâinat sultanından gelen emirleri dinler, bilir ve hiçbirini geri bırakmıyarak, o kumandanın kuvvetiyle yapar ve intizamla yerine getirir bir vaziyetle, zeminin bütün nüfuslarına nefes vermek ve hayata lüzumu bulunan hararet ve ziya ve elektrik gibi maddeleri ve sesleri nakletmek ve nebatatın telkihine vasıta olmak gibi çok küllî vazifelerde ve hizmetlerde, bir dest-i gaybî tarafından gayet şuurkârane ve alîmâne ve hayatperverâne istihdam olunuyor...

Sonra yağmura bakıyor, görür ki: O lâtif ve berrak ve tatlı ve hiçten ve gaybî bir hazine-i rahmetten gönderilen katrelerde o kadar rahmânî hediye ve vazifeler var ki, güya rahmet, tecessüm ederek katreler suretinde hazine-i rabbaniyeden akıyor, mânasında olduğundan, yağmura "rahmet" namı verilmiştir.

Sonra şimşeğe bakar ve ra'dı (gök gürültüsü) dinler, görür ki: Pek acîb ve garib hizmetlerde çalıştırılıyorlar.

Sonra gözünü çeker, aklına bakar, kendi kendine der ki: Atılmış pamuk gibi bu câmid, şuursuz bulut; elbette bizleri bilmez ve bize acıyıp imdadımıza kendi kendine koşmaz ve emirsiz meydana çıkmaz ve gizlenmez; belki gayet kadir ve rahîm bir kumandanın emriyle hareket eder ki, bir iz bırakmadan gizlenir ve def'aten meydana çıkar, iş başına geçer ve gayet fa'al ve müteâl ve gayet cilveli ve haşmetli bir sultanın fermanı ile ve kuvvetiyle vakit-bevakit cevvi âlemini doldurup boşaltır ve mütemadiyen hikmetle yazar ve paydos ile bozar tahtasına ve mahv ve isbat levhasına ve haşır ve kıyamet suretine çevirir ve gayet lütüfkâr ve ihsanperver ve gayet

--- sh:»(T:336) ↓ -----

keremkâr ve rububiyetperver bir hâkim-i müdebbirin tedbiriyle rüzgâra biner ve dağlar gibi yağmur hazinelerini bindirir, muhtaç olan yerlere yetişir. Güya onlara acıyıp ağlayarak, göz yaşlariyle, onları çiçeklerle güldürür. Güneşin şiddet-i ateşini serinlendirir ve sünger gibi bahçelerine su serper ve zemin yüzünü yıkar, temizler.

Hem o meraklı yolcu kendi aklına der: "Bu câmid, hayatsız, şuarsuz, mütemadiyen çalkanan, kararsız, fırtınalı, dağdağalı, sebatsız, hedefsiz şu havanın perdesiyle ve zâhirî suretiyle vücuda gelen yüzbinler hakîmane ve rahîmane ve san'atkârane işler ve ihsanlar ve imdadlar bilbedâhe isbat eder ki: Bu çalışkan rüzgârın ve bu cevval hizmetkârın kendi başına hiçbir hareketi yok, belki gayet kadîr ve alîm ve gayet hakîm ve kerîm bir âmirin emriyle hareket eder. Güya her bir zerresi, herbir işi bilir ve o âmirin herbir emrini anlar ve dinler bir nefer gibi, hava içinde cereyan eden herbir emr-i rabbânîyi dinler, itaat eder ki; bütün hayvanatın teneffüsüne ve yaşamasına ve nebatatın telkîhine ve büyümesine ve hayatına lüzumlu maddelerin yetiştirilmesine ve bulutların sevk ve idaresine ve ateşsiz sefinelerin seyr ü seyahatına ve bilhassa seslerin ve bilhassa telsiz telefon ve telgraf ve radyo ile konuşmaların îsaline ve bu hizmetler gibi umumî ve küllî hizmetlerden başka, azot ve müvellidülhumuza (oksijen) gibi iki basit maddeden ibaret olan havanın zerreleri birbirinin misli iken zemin yüzünde yüz binler tarzda bulunan rabbânî san'atlarda kemâl-i intizam ile bir dest-i hikmet tarafından çalıştırılıyor görüyorum." Demek

وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

Âyetinin tasrihiyle; rüzgârın tasrihiyle, hadsiz rabbânî hizmetlerde istimal ve bulutların teshiriyle, hadsiz rahmânî işlerde istihdam ve havayı o surette îcad eden, ancak Vâcibül-Vücut ve Kadir-i Külli Şey ve Âlim-i Külli Şey ve bir Rabb-i Zülcelâl-i vel-ikramdır der, hükmeder.

Sonra yağmura bakar, görür ki: Yağmurun taneleri sayısınca menfaatler ve katreleri adedince rahmânî cilveler ve reşhaları miktarınca hikmetler, içinde bulunuyor. Hem o şirin ve lâtif ve mübarek katreler o kadar muntazam ve güzel halkediliyor ki, hususan yaz

--- sh:»(T:337) ↓ -----

mevsiminde gelen dolu o kadar mîzan ve intizam ile gönderiliyor ve iniyor ki, fırtınalar ile çalkanan ve büyük şeyleri çarpıştıran şiddetli rüzgârlar onların muvazene ve intizamlarını bozmuyor; katreleri birbirine çarpıp, birleştirip, zararlı kütleler yapmıyor. Ve bunlar gibi çok hakîmane işlerde ve bilhassa zîhayatta çalıştırılan basit ve camid ve şuursuz müvellidülma ve müvellidülhumuza (hidrojen - oksijen) gibi iki basit maddeden terekküp eden bu su, yüzbinlerle hikmetli ve şuurlu ve muhtelif hizmetlerde ve san'atlarda istihdam ediliyor. Demek bu tecessüm etmiş ayn-ı rahmet olan yağmur, ancak bir Rahmân-ı Rahîm'in hazine-i gaybiye-i rahmetinde yapılıyor ve nüzuliyle

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ

Âyetini maddeten tefsir ediyor.

Sonra ra'dı dinler ve berk'e (şimşeğe) bakar, görür ki: Bu iki hâdise-i acibe-i cevviye tamtamına

يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ve وَيَسْبِحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ

âyetlerini maddeten tefsir etmekle beraber, yağmurun gelmesini haber verip, muhtaçlara müjde ediyorlar.

Evet, hiçten, birden hârika bir gürültü ile cevvi konuşurmak ve fevkalâde bir nur ve nar ile zulmetli cevvi ışıkla doldurmak ve dağvarî pamuk-misal ve dolu ve kar ve su tulumbası hükmünde olan bulutları ateşlendirmek gibi hikmetli ve garabetli vaziyetlerle baş aşağı, gafil insanın başına tokmak gibi vuruyor. "Başını kaldır, kendini tanıttırmak isteyen fa'al ve kudretli bir zâtın hârika işlerine bak. Sen, başıboş olmadığın gibi, bu hâdiseler de başıboş olamazlar. Her birisi çok hikmetli vazifeler peşinde koşturuluyorlar. Bir Müdebbir-i Hakîm tarafından istihdam olunuyorlar." diye ihtar ediyorlar.

İşte bu meraklı yolcu, bu cevvide; bulutu teshirden, rüzgârı tasrifden, yağmuru tenzilden ve hâdisat-ı cevviyeyi tedbirden terekküp eden bir hakikatın yüksek ve âşikâr şehadetini işitir. Âmentü billâh

--- sh:»(T:338) ↓ -----

der. Birinci Makamın ikinci mertebesinde

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الُّوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ الْجَوُّ بِجَمِيعِ مَا فِيهِ بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ
إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّسْخِيرِ وَ التَّصْرِيفِ وَ التَّنْزِيلِ وَ التَّدْبِيرِ الْوَاسِعَةِ الْمَكْمَلَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ

fıkrası, bu yolcunun cevve dâir mezkûr müşâhedâtını ifade eder. (İhtar)

Sonra, o seyahat-i fikriyeye alışan o mütefekkir misafire, küre-i arz, lisan-ı haliyle diyor ki: "Gökte, fezada, havada ne geziyorsun? Gel ben sana aradığını tanıttıracağım. Gördüğüm vazifelere bak ve sahifelerimi oku." O da bakar, görür ki: Arz, meczub bir mevlevî gibi iki hareketiyle; günlerin, senelerin, mevsimlerin husulüne medar olan bir daireyi, haşr-i âzamın meydanı etrafında çiziyor. Ve zîhayatın yüzbin envanını bütün erzak ve levazımatlarıyla içine alıp feza denizinde kemal-i muvazene ve nizamla gezdiren ve güneş etrafında seyahat eden muhteşem ve musahhar bir sefine-i rabbaniyedir.

Sonra, sahifelerine bakar, görür ki: Bablarındaki herbir sahifesi, binler âyâtıyla arzın Rabbını tanıttırıyor. Umumunu okumak için vakit bulamadığından, yalnız birtek sahife olan zîhayatın bahar faslında îcad ve idaresine bakar, müşahede eder ki: Yüzbin envan hadsiz efradlarının suretleri, basit bir maddeden gayet muntazam açılıyor ve gayet rahîmane terbiye ediliyor ve gayet mu'cizane bir kısmının tohumlarına kanatçıklar verip onları uçurmak suretiyle neşrettiriliyor. Ve gayet müdebbirane idare olunuyor ve gayet müşfikane iâşe ve it'am ediliyor ve gayet rahîmane ve rezzakane hadsiz ve çeşit çeşit ve lezzetli ve tatlı rızıkları, hiçten ve kuru topraktan

İhtar: Birinci Makamda geçen otuzüç mertebe-i tevhidi bir parça izah etmek isterdim. Fakat şimdiki vaziyetim ve halimin müsaadesizliği cihetiyle, yalnız gayet muhtasar bürhanlarına ve meâlinin tercümesine iktifaya mecbur oldum. Risale-i Nur'un, otuz, belki yüz risalelerinde, bu otuzüç mertebe, delilleriyle, ayrı ayrı tarzlarda, herbir Risalede bir kısım mertebeler beyan edildiğinden, tafsili onlara havale edilmiş.

--- sh:»(T:339) ↓ -----

ve birbirinin misli ve farkları pek az ve kemik gibi köklerden, çekirdeklerden, su katrelerinden yetiştiriliyor. Her bahara, bir vagon gibi, hazine-i gaybdan yüzbin nevi et'ime ve levazımat, kemal-i intizam ile yüklenip zîhayata gönderiliyor. Ve bilhassa o erzak paketleri içinde yavrulara gönderilen süt konserveleri ve validelerinin şefkatli sinelerinde asılan şekerli süt tulumbacıklarını göndermek, o kadar şefkat ve merhamet ve hikmet içinde görünüyor ki, bilbedâhe bir Rahman-ı Rahîm'in gayet müşfikane ve mürebbiyane bir cilve-i rahmeti ve ihsanı olduğunu isbat eder.

Elhasıl; Bu sahife-i hayatiye-i bahariye, haşr-i âzamin yüzbin nümunelerini ve misallerini göstermekle,

فَانظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

âyetini maddeten gayet parlak tefsir ettiği gibi; bu âyet dahi, bu sahifenin mânalarını mu'cizane ifade eder. Ve arzın, bütün sahifeleriyle, arzın büyüklüğü nisbetinde ve kuvvetinde "Lâ ilahe illâ Hû" dediğini anladı.

İşte küre-i arzın yirmiden ziyade büyük sahifelerinden birtek sahifenin yirmi veçhinden birtek veçhinin muhtasar şهادeti ile, o yolcunun sair vecihlerin sahifelerindeki müşahedatı mânasında olarak ve o müşahedatları ifade için, Birinci Makamın üçüncü mertebesinde böyle denilmiş:

إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الوجودِ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ الْأَرْضُ بِجَمِيعِ

لا

مَا فِيهَا وَ مَا عَلَيْهَا بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّسْخِيرِ وَالتَّوْبِيغِ وَالتَّرْبِيَةِ وَ الفَتَّاحِيَّةِ

م

وَ تَوَازِيغِ البُدُورِ وَ الْمُحَافَظَةِ وَ الإِدَارَةِ وَ الإِعَاشَةِ لِجَمِيعِ ذَوِي الْحَيَاةِ
وَ الرَّحْمَانِيَّةِ وَ الرَّحِيمِيَّةِ الْعَامَّةِ الشَّامِلَةِ الْمُكْمَلَةِ بِالمُشَاهَدَةِ

--- sh:»(T:340) ↓ -----

Sonra, o mütefekkir yolcu, her sahifeyi okudukça saadet anahtarı olan îmânı kuvvetlenip ve mânevî terakkiyatın miftahı olan mârifeti ziyadeleşip ve bütün kemalâtın esası ve mâdeni olan îmân-ı billâh hakikatı bir derece daha inkişaf edip mânevi çok zevkleri ve lezzetleri verdikçe onun merakını şiddetle tahrik ettiğinden; "sema", "cevv" ve "arz"ın mükemmel ve kat'î derslerini dinlediği halde "Hel min mezîd" deyip dururken, denizlerin ve büyük nehirlerin cezbekârane cûş u huruşla zikirlerini ve hazin ve leziz seslerini işitir. Lisan-ı hal ve lisan-ı kal ile: "Bize de bak, bizi de oku!" derler. O da bakar, görür ki: Hayatdârâne mütemediyen çalkanıp ve dağılmak ve dökülmek ve istilâ etmek fitratında olan denizler, arzı kuşatıp, arz ile beraber gayet sür'atli bir surette bir senede yirmibeş bin senelik bir dairede koşturulduğu halde; ne dağılırlar, ne dökülürler ve ne de komşularındaki toprağa tecavüz ederler. Demek gayet kudretli ve azametli bir zâtın emriyle ve kuvvetiyle dururlar, gezerler, muhafaza olurlar.

Sonra denizlerin içlerine bakar, görür ki; gayet güzel ve zînetli ve muntazam cevherlerinden başka, binlerce çeşit hayvanatın iâşe ve idareleri ve tevellüdat ve vefiyatları o kadar muntazamdır, basit bir kum ve acı bir sudan verilen erzakları ve tayinatları o kadar mükemmeldir ki, bilbedahe bir Kadîr-i Zülcelâl'in bir Rahîm-i Zülcemâl'in idare ve iâşesiyle olduğunu isbat eder.

Sonra o misafir, nehirlere bakar, görür ki: Menfaatleri ve vazifeleri ve varidat ve sarfiyatları o kadar hakîmane ve rahîmanedir, bilbedâhe isbat eder ki; ırmaklar, pınarlar, çaylar, büyük nehirler, bir Rahmân-ı Zülcelâl-i vel-ikram'ın hazine-i rahmetinden çıkıyorlar ve akıyorlar. Hattâ o kadar fevkalâde iddihar ve sarfediliyorlar ki, "Dört nehir cennetten geliyorlar" diye rivayet edilmiş. Yâni: zâhirî esbabın pek fevkinde olduklarından, mânevî bir cennetin hazinesinden ve yalnız gaybî, tükenmez bir menbain feyzinden akıyorlar demektir. Meselâ: Mısır'ın kumistanını bir cennete çeviren

--- sh:»(T:341) ↓ -----

Nil-i Mübarek, cenub tarafından, Cebel-i Kamer denilen bir dağdan mütemadiyen küçük bir deniz gibi tükenmeden akıyor. Altı aydaki sarfiyatı dağ şeklinde toplansa ve buzlansa, o dağdan büyük olur. Halbuki o dağdan ona ayrılan yer, mahzen, altı kısmından bir kısım olamaz. Varıdatı ise; o mıntıka-i harrede pek az gelen ve susamış toprak çabuk yuttuğu için mahzene az giden yağmur, elbette o muvazene-i vâsiayı muhafaza edemediğinden, o Nil-i Mübarek âdet-i arziye fevkünde bir gaybî cennetten çıkıyor diye rivayeti, gayet mânidar ve güzel bir hakikatı ifade ediyor.

İşte deniz ve nehirlerin denizler gibi hakikatlarının ve şahadetlerinin binden birisini gördü. Ve umumu, bil'icma' denizlerin büyüklüğü nisbetinde bir kuvvetle "Lâ ilahe illâ Hû" der ve bu şahadete, denizler mahlûkatı adedince, şahidler gösterir diye anladı. Ve denizlerin ve nehirlerin umum şahadetlerini irade ederek ifade etmek mânasında, Birinci Makamın dördüncü mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ جَمِيعِ الْبِحَارِ
وَالْأَنْهَارِ بِجَمِيعِ مَا فِيهَا بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّسْخِيرِ وَالْمُحَافَظَةِ وَالْإِدْخَارِ
وَالْإِدَارَةِ الْوَاسِعَةِ الْمُنْتَزِمَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ

denilmiş.

Sonra dağlar ve sahralar, seyahat-ı fikriyede bulunan o yolcuyla çağırıyorlar, "Sahifelerimizi de oku" diyorlar. O da bakar, görür ki: Dağların küllî vazifeleri ve umumî hizmetleri o kadar azametli ve hikmetlidirler; akılları hayret içinde bırakır. Meselâ: Dağların zeminden emr-i rabbânî ile çıkmaları ve zeminin içinde, inkılâbât-ı dahiliyeden neş'et eden heyecanını ve gazabını ve hiddetini, çıkmalarıyla teskin ederek; zemin, o dağların fişkırmalarıyla ve menfeziyle teneffüs edip, zararlı olan sarsıntılardan ve zelzele-i muzırradan kurtulup, vazife-i devriyesinde sekenesinin istirahatlarını bozmuyor.

--- sh:»(T:342) ↓ -----

Demek, nasılki sefineleri sarsıntıdan vikaye ve muvazenelerini muhafaza için; onların direkleri, üstünde kurulmuş; öyle de, dağlar, zemin sefinesine bu mânada hazineli direkler olduklarını, Kur'ân-ı Mucizül-Beyan,

وَ الْجِبَالِ أَوْ تَادًا وَالْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِي وَ الْجِبَالِ أَرْسِيهَا

gibi çok âyetlerle ferman ediyor.

Hem meselâ: Dağların içinde zîhayata lâzım olan her nevi menba'lar, sular, mâdenler, maddeler, ilâçlar o kadar hakîmane ve müdebbirâne ve kerîmane ve ihtiyatkârâne iddihar ve ihzar ve istif edilmiş ki; bilbedâhe, kudreti nihayetsiz bir Kadîr'in ve hikmeti nihayetsiz bir Hakîm'in hazineleri ve anbarları ve hizmetkârları olduklarını isbat ederler, diye anlar. Ve sahra ve dağların dağ kadar vazife ve hikmetlerinden bu iki cevhere sairlerini kıyas edip, dağların ve sahraların umum hikmetleriyle, hususan ihtiyatî iddiharlar cihetiyle getirdikleri şهادeti ve söyledikleri "Lâ ilahe illâ Hû" tevhidini, dağlar kuvvetinde ve sebatında ve sahralar genişliğinde ve büyüklüğünde görür. Âmentü Billâh der.

İşte bu mânayı ifade için, Birinci Makamın beşinci mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ
وُجُودِهِ جَمِيعُ الْجِبَالِ وَ الصَّحَارَى بِجَمِيعِ مَا
فِيهَا وَ عَلَيْهَا بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ احَاطَةِ حَقِيقَةِ الْإِدِّخَارِ
وَ الْإِدَارَةِ وَ نَشْرِ الْبُدُورِ وَ الْمُحَافَظَةِ وَ التَّدْبِيرِ
الْإِحْتِيَاطِيَّةِ الرَّبَّانِيَّةِ الْوَاسِعَةِ الْعَامَّةِ الْمُنْتَزِمَةِ الْمُكْمَلَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ

denilmiş.

Sonra o yolcu, dağda ve sahrada fikriyle gezerken eşcar ve nebatat âleminin kapısı fikrine açıldı. Onu içeriye çağırdılar. "Gel, dairemizde

--- sh:»(T:343) ↓ -----

de gez, yazılarımızı da oku" dediler. O da girdi, gördü ki: Gayet muhteşem ve müzeyyen bir meclis-i tehlil ve tevhid ve bir halka-i zikir ve şükür teşkil etmişler. Bütün eşcar ve nebatatın enva'ları; bil'icma', beraber "Lâ ilahe illâ Hû" diyorlar gibi lisan-ı hallerinden anladı. Çünkü bütün meyvedar ağaç ve nebatlar; mizanlı ve fesahatlı yapraklarının dilleriyle ve süslü ve cezaletli çiçeklerinin sözleriyle ve intizamlı ve belâgatlı meyvalarının kelimeleriyle beraber müsebbihane şehadet getirdiklerine ve "Lâ ilahe illallah" dediklerine delâlet ve şehadet eden üç büyük küllî hakikatı gördü.

Birincisi: Pek zâhir bir surette kasdî bir in'am ve ikram ve ihtiyarî bir ihsan ve imtinan mânası ve hakikatı her birisinde hissedildiği gibi; mecmuunda ise, güneşin zuhurundaki ziyası gibi görünüyor.

İkincisi: Tesadüfe havalesi hiçbir cihet-i imkânı olmıyan kasdî ve hakîmane bir temyiz ve tefrik, ihtiyarî ve rahîmane bir tezyin ve tasvir mânası ve hakikatı, o hadsiz enva' ve efradda gündüz gibi âşikâre görünüyor ve bir Sâni-i Hakîmin eserleri ve nakışları olduklarını gösterir.

Üçüncüsü: O hadsiz masnuatın yüzbin çeşit ve ayrı ayrı tarz ve şekilde olan suretleri, gayet muntazam, mizanlı, zînetli olarak, mahdud ve mâdud ve birbirinin misli ve basit ve câmid ve birbirinin aynı veya az farklı ve karışık olan çekirdeklerden, habbeciklerden o ikiyüzbin nevilerin farikalı ve intizamlı, ayrı ayrı, muvazeneli, hayatdar, hikmetli, yanlışsız, hatasız bir vaziyette umum efradının suretlerinin fethi ve açılışı ise öyle bir hakikattir ki, güneşten daha parlaktır ve baharın çiçekleri ve meyvaları ve yaprakları ve mevcudatı sayısınca o hakikatı isbat eden şahidler var, diye bildi. "Elhamdülillahi alâ nimet-il iman" dedi.

İşte bu mezkûr hakikatları ve şehadetleri ifade mânasıyle Birinci

--- sh:»(T:344) ↓ -----

Makamın altıncı mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ
فِي وَحْدَتِهِ إِجْمَاعُ جَمِيعِ أَنْوَاعِ الْأَشْجَارِ وَالنَّبَاتَاتِ
الْمُسَبِّحَاتِ النَّاطِقَاتِ بِكَلِمَاتِ أَوْرَاقِهَا الْمَوْزُونَاتِ الْفَصِيحَاتِ وَأَزْهَارِهَا الْمَزِينَاتِ
الْجَزِيَلَاتِ وَأَثْمَارِهَا الْمُنْتَظَمَاتِ الْبَلِيغَاتِ بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ احْطَاةِ حَقِيقَةِ الْإِنْعَامِ وَالْإِكْرَامِ
وَالْأَحْسَانِ بِقَصْدٍ وَرَحْمَةٍ وَحَقِيقَةِ التَّمْيِيزِ وَالتَّرْزِيقِ وَالتَّصْوِيرِ بِإِرَادَةٍ وَحِكْمَةٍ مَعَ
قَطْعِيَّةِ دَلَالَةٍ حَقِيقَةٍ فَتَحْ جَمِيعِ صُورِهَا الْمَوْزُونَاتِ الْمَزِينَاتِ الْمَتَبَايِنَةِ الْمُنْتَوَعَةِ
الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ مِنْ نَوَاتَاتٍ وَحَبَّاتٍ مُتَمَاثِلَةٍ مُتَشَابِهَةٍ مَحْصُورَةٍ مَعْدُودَةٍ

denilmiş.

Sonra, seyahat-ı fikriyede bulunan o meraklı ve terakki ile zevki ve şevki artan dünya yolcusu, bahar bahçesinden bir bahar kadar bir güldeste-i mârifet ve îman alıp gelirken; hayvanat ve tuyur âleminin kapısı hakikat-bîn olan aklına ve mârifet-âşinâ olan fikrine açıldı. Yüzbin ayrı ayrı seslerle ve çeşit çeşit dillerle onu içeriye çağırdılar, "Buyurun" dediler. O da girdi ve gördü ki: Bütün hayvanat ve kuşların bütün nevileri ve taifeleri ve milletleri, bil'ittifak, lisan-ı kal ve lisan-ı halleriyle "Lâ ilahe illâ Hû" deyip, zemin yüzünü bir zikirhane ve muazzam bir meclis-i tehlil suretine çevirmişler, herbiri bizzat birer kaside-i rabbânî, birer kelime-i sübhânî ve mânidar birer harf-i rahmânî hükmünde sâni'lerini tavsif edip hamd ü sena ediyorlar vaziyetinde gördü. Güya o hayvanların ve kuşların duyguları ve kuvâları ve cihazları ve âzâları ve âletleri,

--- sh:»(T:345) ↓ -----

manzum ve mevzun kelimelerdirler ve muntazam ve mükemmel sözlerdirler. Onlar; bunlarla, Hallâk ve Rezzaklarına şükür ve vahdaniyetine şehadet getirdiklerine kat'î delâlet eden üç muazzam ve muhit hakikatları müşahede etti.

Birincisi: Hiçbir cihetle serseri tesadüfe ve kör kuvvete ve şuarsuz tabiata havalesi mümkün olmıyan hiçten hakîmane îcad ve san'atperverâne ibda' ve ihtiyarkârane ve alîmâne halk ve inşa ve yirmi cihetle ilim ve hikmet ve iradenin cilvesini gösteren ruhlandırmak ve ihya etmek hakikatıdır ki; zîruhlar adedince şahidleri bulunan bir bürhan-ı bâhir olarak, Zât-ı Hayy-ı Kayyum'un Vücub-u Vücuduna ve sıfât-ı seb'asına ve vahdetine şehadet eder.

İkincisi: O hadsiz masnu'larda birbirinden sîmaca fârikalı ve şekilce zînetli ve miktarca mîzanlı ve suretce intizamlı bir tarzdaki temyizden, tezyinden, tasvirde öyle azametli ve kuvvetli bir hakikat görünür ki, Kadir-i Külli Şey ve Âlim-i Külli Şey'den başka hiçbir şey, bu her cihetle binlerle hârikaları ve hikmetleri gösteren ihatalı fiile sahip olamaz ve hiçbir imkân ve ihtimali yok.

Üçüncüsü: Birbirinin misli ve aynı veya az farklı ve birbirine benziyen mahsur ve mahdud yumurtalardan ve yumurtacıklardan ve nutfe denilen su katrelerinden o hadsiz hayvanların yüzbinler çeşit tarzlarda ve birer mu'cize-i hikmet mahiyetinde bulunan suretlerini, gayet muntazam ve muvazeneli ve hatasız bir hey'ette açmak ve fethetmek öyle parlak bir hakikattır ki; hayvanlar adedince senetler, deliller o hakikatı tenvir eder.

İşte bu üç hakikatın ittifakıyla, hayvanların bütün envayı, beraber öyle bir "Lâ ilahe illâ Hû" deyip şehadet getiriyorlar ki; güya zemin, büyük bir insan gibi büyüklüğü nisbetinde "Lâ ilahe illâ Hû" diyerek semavat ehline işittiriyor mahiyetinde gördü ve tam ders aldı. Birinci Makamın yedinci mertebesinde bu mezkûr hakikatları ifade mânasiyle:

--- sh:»(T:346) ↓ -----

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ
وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ جَمِيعِ أَنْوَاعِ الْحَيَوَانَاتِ
وَ الطُّيُورِ الْحَامِدَاتِ الشَّاهِدَاتِ بِكَلِمَاتِ حَوَاسِهَا
وَ قُوَاهَا وَ حِسِّيَّاتِهَا وَ لَطَائِفِهَا الْمَوْزُونَاتِ
الْمُنْتَظَمَاتِ الْفَصِيحَاتِ وَ بِكَلِمَاتِ جِهَازِلِهَا
وَ جَوَارِحِهَا وَ أَعْضَائِهَا وَ آيَاتِهَا الْمُكَمَّلَةِ الْبَلِيغَاتِ
بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ الْإِيجَادِ وَ الصَّنْعِ
وَ الْإِبْدَاعِ بِالْإِرَادَةِ وَ حَقِيقَةِ التَّمْيِيزِ وَ التَّرْزِيقِ بِالْقَصْدِ وَ
حَقِيقَةِ التَّقْدِيرِ وَ التَّصْوِيرِ بِالْحِكْمَةِ مَعَ قَطْعِيَّةِ
دَلَالَةِ حَقِيقَةِ فَتْحِ جَمِيعِ صُورِهَا الْمُنْتَظَمَةِ الْمُتَخَالِفَةِ
الْمُتَنَوِّعَةِ الْغَيْرِ الْمَحْصُورَةِ مِنْ بَيَضَاتِ
وَ قَطْرَاتِ مُتَمَاثِلَةٍ مُتَشَابِهَةٍ مَحْصُورَةٍ مَحْدُودَةٍ

denilmiştir.

Sonra o mütefekkir yolcu, mârifet-i İlâhiyenin hadsiz mertebelerinde ve nihayetsiz ezvakında ve envarında daha ileri gitmek için insanlar âlemine ve beşer dünyasına girmek isterken, başta enbiyalar olarak onu içeriye dâvet ettiler; o da girdi. En evvel geçmiş zamanın menziline baktı, gördü ki: Nev'-i beşerin en nûranî ve en mükemmeli olan umum peygamberler (Aleyhimüsselâm), bil'icma' beraber "Lâ ilahe illâ Hû" deyip zikrediyorlar; ve parlak ve musaddak olan hadsiz mu'cizatlarının kuvvetiyle, tevhidi iddia ediyorlar ve beşeri, hayvaniyet mertebesinden melekîyet derecesine çıkarmak için, onları î mân-ı billâha dâvet ile ders veriyorlar gördü. O da, o nuranî medresede diz çöküp derse oturdu. Gördü ki: Meşahir-i insaniyenin en yüksekleri ve namdarları olan o üstadların herbirisinin elinde Hâlik-ı kâinat tarafından verilmiş nişane-i tasdik olarak mu'cizeler bulunduğundan, herbirinin ihbarı ile beşerden bir taife-i azîme ve bir ümmet tasdik edip î mânâna geldiklerinden, o yüzbin

ciddî ve doğru zatların icma ve ittifakla hüküm ve tasdik ettikleri bir hakikat

--- sh:»(T:347) ↓ -----

ne kadar kuvvetli ve kat'î olduğunu kıyas edebildi. Ve bu kuvvette bu kadar muhbir-i sadıkların hadsiz mu'cizeleriyle imza ve isbat ettikleri bir hakikatı inkâr eden ehl-i dalâlet ne derece hadsiz bir hata, bir cinayet ettiklerini ve ne kadar hadsiz bir azaba müstahak olduklarını anladı. Ve onları tasdik edip îman getirenler ne kadar haklı ve hakikatlı olduklarını bildi, îmân kudsiyetinin büyük bir mertebesi daha ona göründü. Evet, Enbiyayı (Aleyhimüsselâm) Cenâb-ı Hak tarafından fiilen tasdik hükmünde olan hadsiz mu'cizatlarından ve hakkaniyetlerini gösteren, muarızlarına gelen semavî pek çok tokatlarından ve hak olduklarına delâlet eden şahsî kemalâtlarından ve hakikatlı tâlimatlarından ve doğru olduklarına şehadet eden kuvvet-i îmanlarından ve tam ciddiyetlerinden ve fedakârlıklarından ve ellerinde bulunan kudsî kitab ve suhuflarından ve onların yolları doğru ve hak olduğuna şehadet eden ittiba'lariyle hakikata, kemalâta, nura vâsıl olan hadsiz tilmizlerinden başka, onların ve o pek ciddî muhbirlerin müsbet mes'elelerde icmâi ve ittifakı ve tevatürü ve isbatta tevafuku ve tesanüdü ve tetabuku öyle bir hüccettir ve öyle bir kuvvettir ki; dünyada hiçbir kuvvet karşısına çıkamaz ve hiçbir şüphe ve tereddüdü bırakmaz. Ve îmânın erkânında umum Enbiyayı (Aleyhimüsselâm) tasdik dahi dahil olması, o tasdik büyük bir kuvvet menbaı olduğunu anladı. Onların derslerinden çok feyz-i îmânî aldı. İşte, bu yolcunun mezkûr dersini ifade mânasına Birinci Makamın sekizinci mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ إِجْمَاعُ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ بِقُوَّةِ
مُعْجَزَاتِهِمُ الْبَاهِرَةِ الْمُصَدِّقَةِ الْمُصَدِّقَةِ

denilmiş.

Sonra îmânın kuvvetinden ulvî bir zevk-i hakikat alan o seyyah-ı talib, Enbiya Aleyhimüsselâm'ın meclisinden gelirken, ulemanın ilmelyakîn suretinde kat'î ve kuvvetli delillerle, Enbiyaların (Aleyhimüsselâm) dâvalarını isbat eden ve asfiya ve sıddîkîn denilen mütebahhir müctehid muhakkikler onu dersanelerine çağırıldılar. O da girdi, gördü ki: Binlerle dâhî ve yüzbinlerle müdakkik ve yüksek ehl-i tahkik, kıl kadar bir şüphe bırakmayan tedkikat-ı amîkalarıyla, başta vücub-u vücud ve vahdet olarak müsbet mesail-i îmâniyeyi isbat ediyorlar.

--- sh:»(T:348) ↓ -----

Evet, istidatları ve meslekleri muhtelif olduğu halde usul ve erkân-ı îmâniyede onların müttetiklik ittifakları ve herbirisinin kuvvetli ve yakînî bürhanlarına istinadları öyle bir hüccettir ki; onların mecmuu kadar bir zekâvet ve dirayet sahibi olmak ve bürhanlarının umumu kadar bir bürhan bulmak mümkün ise karşılıklarına ancak öyle çıkılabilir. Yoksa o münkirler, yalnız cehalet ve echeliyet ve inkâr ve isbat olunmayan menfî mes'elelerde inad ve göz kapamak suretiyle karşılıklarına çıkabilirler. – Gözünü kapayan, yalnız kendine gündüzü gece yapar.–

Bu seyyah; bu muhteşem ve geniş dershanede, bu muhterem ve mütebahhir üstadların neşrettikleri nurlar, zeminin yarısını bin seneden ziyade ışıktandırdığını bildi. Ve öyle bir kuvve-i mâneviyeyi buldu ki, bütün ehl-i inkâr toplansa onu kıl kadar şaşırtmaz ve sarsmaz. İşte bu yolcunun bu dershaneden aldığı derse bir kısa işaret olarak Birinci Makamın dokuzuncu mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ جَمِيعِ الْأَصْفِيَاءِ بِقُوَّةِ
بِرَاهِينِهِمُ الظَّاهِرَةِ الْمُحَقَّقَةِ الْمُتَّفَقَةِ

denilmiş.

Sonra, îmânın daha ziyade kuvvetlenmesinde ve inkişafında ve ilmelyakîn derecesinden aynelyakîn mertebesine terakkisindeki envarı ve ezvakı görmeye çok müştak olan o mütefekkir yolcu, medreseden gelirken, hadsiz küçük tekyelerin ve zaviyelerin telâhukiyle tevessü eden gayet feyizli ve nurlu ve sahra genişliğinde bir tekyede, bir hangâhda, bir zikirhanede, bir irşadgâhda ve cadde-i kübra-yı Muhammedînin (A.S.M.) ve mi'rac-ı Ahmedînin (A.S.M.) gölgesinde hakikate çalışan ve hakka erişen ve aynelyakîne yetişen binlerle ve milyonlarla kudsî müşidler onu dergâha çağırdılar. O da girdi, gördü ki: O ehl-i keşf ve keramet müşidler; keşfiyatlarına ve müşahedelerine ve kerametlerine istinaden bil'icma, müttetiklik "Lâ ilâhe illâ Hû" diyerek vücub-u vücud ve vahdet-i rabbaniyeyi kâinata ilân ediyorlar. Güneşin ziyasındaki yedi renk ile güneşi tanımak gibi, yetmiş renk ile belki esma-i hüsnâ adedince, Şems-i

--- sh:»(T:349) ↓ -----

Ezelî'nin ziyasından tecelli eden ayrı ayrı nurlu renkler ve çeşit çeşit ziyalı levnler ve başka başka hakikatlı tarikatlar ve muhtelif doğru meslekler ve mütenevvî ve haklı meşreplerde bulunan o kudsî dâhîlerin ve nuranî âriflerin icma' ve ittifakla imza ettikleri bir hakikat, ne derece zâhir ve bâhir olduğunu aynelyakîn müşahede etti ve enbiyanın (Aleyhimüsselâm) icmaı ve asfiyanın ittifakı ve evliyanın tevafuku ve bu üç icmanın birden ittifakı güneşi gösteren gündüzün ziyasından daha parlak gördü. İşte, bu misafirin tekyeden aldığı feyze kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onuncu mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اجْتِمَاعُ الْأَوْلِيَاءِ بِكَشْفِيَّاتِهِمْ وَ
كَرَامَاتِهِمْ الظَّاهِرَةَ الْمُحَقَّقَةَ الْمُصَدَّقَةَ

denilmiş.

Sonra kemalât-ı insaniyenin en mühimmi ve en büyüğü, belki, bilcümle kemalât-ı insaniyenin menbaı ve esası, îmân-ı billâhtan ve mârifetullahtan neş'et eden muhabbetullah olduğunu bilen o dünya seyyahı, bütün kuvvetiyle ve letai fiyle, îmânın kuvvetinde ve mârifetin inkişafında daha ziyade terakki etmesini istemek fikriyle başını kaldırdı ve semavata baktı. Kendi aklına dedi ki: Mâdem kâinatta en kıymetdar şey hayattır ve kâinatın mevcudatı hayata musahhardır. Ve madem zîhayatın en kıymetdarı zîruhdur ve zîruhun en kıymetdarı zîşuurdur. Ve madem bu kıymetdarlık için küre-i zemin, zîhayatı mütemediyen çoğaltmak için her asır, her sene dolar boşalır. Elbette ve her halde, bu muhteşem ve müzeyyen olan semavatın dahi kendisine münasip ahali ve seknesi, zîhayat ve zîruh ve zîşuurlardan vardır ki; huzur-u Muhammedîde (A.S.M.) sahabelere görünen Hazret-i Cebrail (A.S.) in temessülü gibi melâikeleri görmek ve onlarla konuşmak hâdiseleri tevatür suretinde eskiden beri nakl ve rivayet ediliyor. Öyle ise, keşki ben semavat ehli ile dahi görüşseydim; onlar ne fikirde olduklarını bilseydim. Çünkü, "Hâlik-ı kâinat hakkında en mühim söz onlarındır" diye düşünürken, birden semavî şöyle bir sesi işitti: Mâdem bizim ile görüşmek ve dersimizi dinlemek istersin. Bil ki: Başta Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm ve Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan olarak bütün

--- sh:»(T:350) ↓ -----

peygamberlere vasıtamızla gelen mesail-i îmâniyeye en evvel biz îmân etmişiz.

Hem, insanlara temessül edip görünen ve bizlerden olan ervah-ı tayyibe, bilâistisna ve bil'ittifak, bu kâinat hâlikının vücub-u vücuduna ve vahdetine ve sıfat-ı kudsiyesine şehâdet edip birbirine muvafık ve mutabık olarak ihbar etmişler. Bu hadsiz ihbârâtın tevafuku ve tetabuku, güneş gibi sana bir rehberdir; dediklerini bildi. Ve onun nur-u îmânî parladı. Zeminden göklere çıktı. İşte bu yolcunun melâikeden aldığı derse kısa bir işaret olarak Birinci Makamın onbirinci mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الوجودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ
وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ الْمَلَائِكَةِ الْمُتَمَثِّلِينَ
لِأَنْظَارِ النَّاسِ وَالْمُتَكَلِّمِينَ مَعَ خَوَاصِّ الْبَشَرِ بِأَخْبَارِهِمُ الْمُتَطَابِقَةَ الْمُتَوَافِقَةَ

denilmiştir.

Sonra pür merak ve pür iştiyak o misafir, âlem-i şehadet ve cismânî ve maddî cihetinde mahsus taifelerin dillerinden ve lisan-ı hallerinden ders aldığından, âlem-i gayb ve âlem-i berzahta dahi mütalâa ile bir seyahat ve bir taharri-i hakikat arzu ederken, her taife-i insaniyede bulunan ve kâinatın meyvesi olan insanın çekirdeği hükmünde ve küçüklüğü ile beraber, mânen kâinat kadar inbisat edebilen müstakim ve münevver akılların, selim ve nûranî kalblerin kapısı açıldı. Baktı ki; onlar âlem-i gayb ve âlem-i şehadet ortasında insanî berzahlardır ve iki âlemin birbiriyle temasları ve muameleleri, insana nisbeten o noktalarda oluyor gördüğünden; kendi akıl ve kalbine dedi ki: "Gelin, bu emsalinizin kapısından hakikate giden yol daha kısadır. Biz öteki yollardaki dillerden ders aldığımız gibi değil, belki îmân noktasındaki ittisafılarından ve keyfiyet ve renklerinden, mütalâamız ile istifade etmeliyiz" dedi, mütalâaya başladı. Gördü ki:

İstidatları gayet muhtelif ve mezhepleri birbirinden uzak ve muhalif olan umum istikametli ve nurlu akılların îman ve tevhiddeki ittisafkârane ve râsihâne îtikadları, tevafuk ve sebatkârane ve mutmainâne

--- sh:»(T:351) ↓ -----

kanaat ve yakînleri tetabuk ediyor. Demek tebeddül etmiyen bir hakikata dayanıp bağlanmışlar ve kökleri, metin bir hakikata girmiş, kopmuyor. Öyle ise, bunların nokta-i îmâniyede ve vücub ve tevhidde icma'ları, hiç kopmaz bir zincir-i nûranîdir ve hakikate açılan ışıklı bir penceredir.

Hem gördü ki: Meslekleri birbirinden uzak ve meşrepleri birbirine mübayin olan o umum selim ve nûrani kalblerin erkân-ı îmâniyedeki müttefikane ve itmi'nankârane ve müncezibane keşfiyat ve müşahedatları, birbirine tevafuk ve tevhidde birbirine mutabık çıkıyor. Demek, hakikate mukabil ve vâsıl ve mütemessil bu küçücük birer arş-ı mârifet-i rabbanîye ve bu câmi birer âyine-i samedaniye olan nûrani kalbler, şems-i hakikate karşı açılan pencerelerdir ve umumu birden güneşe âyinedarlık eden bir deniz gibi, bir âyine-i a'zamdır. Bunların vücub-u vücudda ve vahdette ittifakları ve icma'ları, hiç şaşırılmaz ve şaşırtmaz bir rehber-i ekmel ve bir mürşid-i ekberdir. Çünkü hiçbir cihetle hiçbir imkân ve hiçbir ihtimal yok ki, hakikattan başka bir vehim ve hakikatsız bir fikir ve asılsız bir sıfat, bu kadar müstemirrâne ve râsihane, bu pek büyük ve keskin gözlerin umumunu aldatsın, galat-ı hisse uğratsın. Buna ihtimal veren bozulmuş ve çürümüş bir akla, bu kâinatı inkâr eden ahmak sofestailer dahi razı olmazlar, reddederler diye anladı. Kendi akıl ve kalbiyle beraber Âmentü billâh dediler. İşte, bu yolcunun müstakim akıllardan ve münevver kalblerden istifade ettiği mârifet-i îmaniyyeye kısa bir işaret olarak Birinci Makamın onüçüncü mertebesinde

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى
وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ أَجْمَاعُ الْعُقُولِ الْمُسْتَقِيمَةِ
الْمُنُورَةِ بِاعْتِقَادَاتِهَا الْمُتَوَافِقَةِ وَبِقَنَائِعَاتِهَا وَ يَقِينَاتِهَا
الْمُتَطَابِقَةِ مَعَ تَخَالَفِ الْأِسْتِعْدَادَاتِ وَالْمَذَاهِبِ وَ
كَذَا دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ
الْقُلُوبِ السَّلِيمَةِ النُّورَانِيَّةِ بِكَشْفِيَّاتِهَا الْمُتَطَابِقَةِ وَ

بِمُشَاهَدَاتِهَا الْمُتَوَافِقَةَ مَعَ تَبَايُنِ الْمَسَالِكِ وَالْمَشَارِبِ

--- sh:»(T:352) ↓ -----

denilmiş.

Sonra; âlem-i gaybe yakından bakan ve akıl ve kalbde seyahat eden o yolcu, acaba âlem-i gayb ne diyor diye merakla o kapıyı da şöyle bir fikir ile çaldı. Yâni: Mâdem bu cismanî âlem-i şehadette, bu kadar zînetli ve san'atlı hadsiz masnu'lariyle kendini tanıttırmak ve bu kadar tatlı ve süslü ve nihayetsiz ni'metleriyle kendini sevdirmek ve bu kadar mu'cizeli ve maharetli hesabsız eserleriyle gizli kemâlatını bildirmek, kavilden ve tekellümden daha zâhir bir tarzda fiilen istiyen ve hâl diliyle bildiren bir zât, perde-i gayb tarafında bulunduğu bilbedahe anlaşılıyor. Elbette ve her halde, fiilen ve halen olduğu gibi, kavlen ve tekellümen dahi konuşur, kendini tanıttırır, sevdirebilir. Öyle ise, âlem-i gayb cihetinde O'nu, O'nun tezahüratından bilmeliyiz dedi; kalbi içeriye girdi, akıl göziyle gördü ki:

Gayet kuvvetli bir tezahüratla, vahiylerin hakikati, âlem-i gaybın her tarafında, her zamanda hükmediyor. Kâinatın ve mahlûkatın şehadetlerinden çok kuvvetli bir şehadet-i vücud ve tevhid, Allâmül-Guyubtan vahiy ve ilham hakikatleriyle geliyor. Kendini ve vücud ve vahdetini, yalnız masnu'larının şehadetlerine bırakmıyor. Kendisi, kendine lâayık bir kelâm-ı ezeli ile konuşuyor. Her yerde, ilim ve kudretiyle hâzır ve nâzırın kelâmı dahi hadsizdir ve kelâmının mânası O'nu bildirdiği gibi, tekellümü dahi, O'nu sıfâtiyle bildiriyor.

Evet, yüzbin Peygamberlerin (Aleyhimüsselâm) tevatürleriyle ve ihbaratlarının vahy-i İlâhîye mazhariyet noktasında ittifaklarıyla ve nev'-i beşerden ekseriyet-i mutlakının tasdik-gerdesi ve rehberi ve muktedası ve vahyin semereleri ve vahy-i meşhud olan kütüb-ü mukaddese ve suhuf-u semaviyenin delâil ve mu'cizatlarıyla, hakikat-ı vahyin tahakkuku ve sübutu bedahet derecesine geldiğini bildi ve vahyin hakikati beş hakikat-ı kudsiyeyi ifade ve ifaza ediyor diye anladı.

Birincisi:

لِلتَّنَزُّلَاتِ الْإِلَهِيَّةِ إِلَى عُقُولِ الْبَشَرِ

denilen, beşerin akıllarına ve fehimlerine göre konuşmak, bir tenezzül-ü İlâhîdir.

--- sh:»(T:353) ↓ -----

Evet, bütün zîruh mahlûkatını konuşuran ve konuşmalarını bilen, elbette kendisi dahi o konuşmalara konuşmasıyla müdahale etmesi, rububiyetin muktezasıdır.

İkincisi: Kendini tanıttırmak için kâinatı bu kadar hadsiz masraflarla baştan başa hârikalar içinde yaratan ve binler dillerle kemalâtını söylettiren, elbette kendi sözleriyle dahi kendini tanıttırarak.

Üçüncüsü: Mevcudatın en müntehabı ve en muhtacı ve en nazenini ve en müştakı olan hakikî insanların münâcatlarına ve şükürlerine fiilen mukabele ettiği gibi, kelâmiyle de mukabele etmek, hâlikiyetin şe'nidir.

Dördüncüsü: İlim ile hayatın zarurî bir lâzımı ve ışıklı bir tezahürü olan mükâleme sıfatı, elbette ihatalı bir ilmi ve sermedî bir hayatı taşıyan zâta, ihatalı ve sermedî bir surette bulunur.

Beşincisi: En sevimli ve muhabbetli ve endişeli ve nokta-i istinada en muhtac ve sahibini ve mâlikini bulmağa en müştak; hem fakir ve âciz bulunan mahlûklarına acz ve iştiyakı, fakr ve ihtiyacı ve endişe-i istikbali ve muhabbeti ve perestişi veren bir zât, elbette kendi vücudunu onlara tekellümüyle iş'ar etmek, ulûhiyyetin muktezasıdır. İşte; tenezzül-ü İlâhî ve taarrûf-ü rabbânî ve mukabele-i rahmanî ve mükâleme-i sübhânî ve iş'ar-ı samedânî hakikatlarını tazammun eden umumî, semavî vahiylerin, icmalen, Vâcibül-Vücut'un vücuduna ve vahdetine delâletleri öyle bir hüccettir ki; gündüzdeki güneşin şuaatının, güneşe şehadetinden daha kuvvetlidir diye anladı.

Sonra ilhamlar cihetine baktı, gördü ki: Sâdık ilhamlar, gerçi bir cihette vahye benzerler ve bir nevi mükâleme-i rabbaniyedir, fakat iki fark vardır.

Birincisi: İlhamdan çok yüksek olan vahyin ekseri melâike vasıtasıyla ve ilhamın ekseri vasıtasız olmasıdır. Meselâ:

Nasılki bir padişahın iki suretle konuşması ve emirleri var. Birisi, Haşmet-i saltanat ve hâkimiyet-i umumiye haysiyetiyle bir yaverini, bir valiye gönderir. O hâkimiyetin ihtişamını ve emrin ehemmiyetini göstermek için, bazan, vasıta ile beraber bir içtima yapar, sonra ferman tebliğ edilir.

--- sh:»(T:354) ↓ -----

İkincisi: Sultanlık unvaniyle ve padişahlık umumî ismiyle değil, belki kendi şahsiyle, hususî bir münasebeti ve cüz'î bir muamelesi bulunan has bir hizmetçisi ile veya bir âmî raiyetiyle ve hususî telefoniyle hususî konuşmasıdır. Öyle de; Padişah-ı Ezelînin, umum âlemlerin Rabbi ismiyle ve kâinat Hâlikı unvaniyle, vahiy ile ve vahyin hizmetini gören şümüllü ilhamlariyle mükâlemesi olduğu gibi; herbir ferdin, herbir zîhayatın Rabbi ve Hâlikı olmak haysiyetiyle, hususî bir surette, fakat perdeler arkasında onların kabiliyetine göre bir tarz-ı mükâlemesi var.

İkinci fark: Vahiy gölgesizdir, sâfidir, havassa hastır. İlham ise; gölgelidir, renkler karışır, umumîdir; melâike ilhamları ve insan ilhamları ve hayvanat ilhamları gibi çeşit çeşit, hem pek çok envalarıyla, denizlerin katreleri kadar kelimat-ı rabbaniyenin teksirine medar bir zemin teşkil ediyor.

لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي

Âyetinin bir vechini tefsir ediyor anladı.

Sonra; ilhamın mahiyetine ve hikmetine ve şehadetine baktı, gördü ki: Mahiyeti ile hikmeti ve neticesi dört nurdan tereküp ediyor.

Birincisi: Teveddüd-ü İlâhî denilen, kendini mahlûkatına fiilen sevdirdiği gibi, kavlen ve huzuran ve sohbeten dahi sevdirmek, vedudiyet'in ve rahmâniyet'in muktezasıdır.

İkincisi: İbâdının dualarına fiilen cevap verdiği gibi, kavlen dahi perdeler arkasında icabet etmesi, rahîmiyetin şe'nidir.

Üçüncüsü: Ağır beliyelere ve şiddetli hallere düşen mahlûkatlarının istimdatlarına ve feryatlarına ve tazarruatlarına fiilen imdad ettiği gibi bir nevi konuşması hükmünde olan ilhâmî kaviller ile de imdada yetişmesi, rububiyyetin lâzımıdır.

Dördüncüsü: Çok âciz ve çok zaif ve çok fakir ve ihtiyaçlı ve kendi mâlikini ve hâmisini ve müdebbirini ve hâfızını bulmağa pek çok muhtaç ve müştak olan zîşuur masnularına, vücudunu ve huzurunu ve himayetini fiilen ihsas ettiği gibi; bir nevi mükâleme-i rabbaniye hükmünde sayılan bir kısım sâdık ilhamlar perdesinde, mahsus ve bir mahlûka bakan has bir vecihde, onun kabiliyetine göre,

--- sh:»(T:355) ↓ -----

onun kalb telefonuyla, kavlen dahi kendi huzurunu ve vücudunu ihsas etmesi, şefkat-i ulûhiyetin ve rahmet-i rububiyetin zarurî ve vacib bir muktezasıdır; diye anladı.

Sonra ilhamın şehadetine baktı, gördü. Nasılki güneşin -farazaşuuru ve hayatı olsaydı ve o halde, ziyasındaki yedi rengi, yedi sıfatı olsaydı; o cihette, ışığında bulunan şuaları ve cilveleri ile bir tarz konuşması bulunacaktı. Ve bu vaziyette, misalinin ve aksinin şeffaf şeylerde bulunması ve her âyine ve her parlak şeyler ve cam parçaları ve kabarcıklar ve katrelerle, hattâ şeffaf zerreler ile herbirinin kabiliyetine göre konuşması ve onların hâcatına cevap vermesi ve bütün onlar, güneşin vücuduna şehadet etmesi ve hiçbir iş, bir işe mani olmaması ve bir konuşması, diğer konuşmaya müzahemet etmemesi bilmüşahede görüleceği gibi.. aynen öyle de; ezel ve ebedin zülcelâl sultanı ve bütün mevcudatın zülcemâl hâlik-ı zîşâmı olan Şems-i Sermedî'nin mükâlemesi dahi, onun ilmi ve kudreti gibi, küllî ve muhit olarak herşey'in kabiliyetine göre tecelli etmesi; hiçbir sual, bir suale; bir iş, bir işe; bir hitab, bir hitaba mâni olmaması ve karıştırmaması bilbedâhe anlaşılıyor. Ve bütün o cilveler, o konuşmalar ve ilhamlar, birer birer ve beraber bil'ittifak o Şems-i Ezelînin huzuruna ve vücub-u vücuduna ve vahdetine ve ehadiyetine delâlet ve şehadet ettiklerini aynelyakîne yakın bir ilmelyakîn ile bildi.

İşte, bu meraklı misafirin âlem-i gaybdan aldığı ders-i mârifetine kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın Ondördüncü ve Onbeşinci mertebelerinde :

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي
دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ أَجْمَاعُ جَمِيعِ
الْوَحْيَاتِ الْحَقَّةِ الْمُتَضَمِّنَةِ لِلتَّنَزُّلَاتِ الْإِلَهِيَّةِ وَ لِلْمُكَالِمَاتِ
السُّبْحَانِيَّةِ وَ لِلتَّعْرِفَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ وَ لِلْمُقَابَلَاتِ
الرَّحْمَانِيَّةِ عِنْدَ مُنَاجَاةِ عِبَادِهِ وَ لِلأَشْعَارَاتِ الصِّمْدَانِيَّةِ
لِوُجُودِهِ لِمَخْلُوقَاتِهِ وَ كَذَا دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ وَجُودِهِ

فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ الْإِلَهَامَاتِ الصَّادِقَةِ الْمُتَضَمِّنَةِ لِلتَّوَدُّدَاتِ
الْإِلَهِيَّةِ وَ لِلْإِجَابَاتِ الرَّحْمَانِيَّةِ لِدَعَوَاتِ

--- sh:»(T:356) ↓ -----

مَخْلُوقَاتِهِ وَ لِلْإِمْدَادَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ لِاسْتِغَاثَاتِ عِبَادِهِ
وَ لِلْإِحْسَاسَاتِ السُّبْحَانِيَّةِ لِوُجُودِهِ لِمَصْنُوعَاتِهِ

denilmiştir.

Sonra, o dünya seyyahı kendi aklına dedi ki: Mâdem bu kâinatın mevcudatıyla mâlikimi ve hâlikımı arıyorum; elbette herşeyden evvel bu mevcudatın en meşhuru, ve a'dâsının tasdikıyla dahi en mükemmeli ve en büyük kumandanı ve en namdar hâkimi ve sözce en yükseği ve akılca en parlağı ve ondört asrı fazileti ile ve Kur'ân'ı ile ışıktandıran Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı ziyaret etmek ve aradığımı ondan sormak için asr-ı saadete beraber gitmeliyiz diyerek, akliyle beraber o asra girdi, gördü ki:

O asır, hakikaten, o Zât (A.S.M.) ile bir saadet-i beşeriye asrı olmuş. Çünkü en bedevî, en ümmî bir kavmi, getirdiği nur vasıtasıyla, kısa bir zamanda dünyaya üstad ve hâkim eylemiş.

Hem kendi aklına dedi: Biz en evvel, bu fevkalâde Zâtın (A.S.M.) bir derece kıymetini ve sözlerinin hakkaniyetini ve ihbaratının doğruluğunu bilmeliyiz. Sonra hâlikımızı ondan sormalıyız, diyerek taharriye başladı. Bulduğu hadsiz kat'î delillerden, burada, yalnız "Dokuz külliyesi" ne birer kısa işaret edilecek.

Birincisi: Bu zâtta (A.S.M.), hattâ düşmanlarının tasdikiyle dahi, bütün güzel huyların ve hasletlerin bulunması; ve

وَ أَنْشَقَّ الْقَمَرُ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

Âyetlerinin sarahatıyla, bir parmağının işaretiyle kamer iki parça olması ve bir avucu ile a'dâsının ordusuna attığı az bir toprak, umum o ordunun gözlerine girmesiyle kaçmaları ve susuz kalmış kendi ordusuna, beş parmağından kevser gibi akan suyu kifayet

--- sh:»(T:357) ↓ -----

derecesinde içirmesi gibi; nakl-i kat'î ile ve bir kısmı tevatür ile yüzer mu'cizatın onun elinde zâhir olmasıdır. Bu mu'cizattan üçyüzden ziyade bir kısmı, Ondokuzuncu Mektub olan Mu'cizat-ı Ahmediye (A.S.M.) namındaki harika ve kerametli bir risalede kat'î delilleriyle beraber beyan edildiğinden, onları ona havale ederek, dedi ki: Bu kadar ahlâk-ı hasene ve kemâlatla beraber, bu kadar mu'cizat-ı bâhiresi bulunan bir zât (A.S.M.), elbette en doğru sözlüdür. Ahlâksızların işi olan hileye, yalana, yanlış a tenezzül etmesi kabil değil.

İkincisi: Elinde, bu kâinat sahibinin bir fermanı bulunduğu ve o fermanı, her asırda üçyüz milyondan ziyade insanların kabul ve tasdik ettikleri ve o ferman olan Kur'ân-ı Azimüşşan'ın, yedi vecihle harika olmasıdır. Ve bu Kur'an'ın, kırk vecihle mu'cize olduğu ve kâinat hâlikının sözü bulunduğu kuvvetli delilleriyle beraber Yirmibeşinci Söz ve Mu'cizat-ı Kur'âniye namlarındaki Risâle-i Nur'un bir güneşi olan meşhur bir risalede tafsilen beyan edilmesinden, onu, ona havale ederek dedi: Böyle ayn-i hak ve hakikat bir fermanın tercümanı ve tebliğ edicisi bir Zâtta (A.S.M.), fermana cinayet ve ferman sahibine hıyanet hükmünde olan yalan olamaz ve bulunamaz...

Üçüncüsü: O zât (A.S.M.), öyle bir şeriat ve bir İslâmiyet ve bir ubudiyet ve bir dua ve bir davet ve bir îmân ile meydana çıkmış ki; onların ne misli var ve ne de olur. Ve onlardan daha mükemmel, ne bulunmuş ve ne de bulunur. Çünkü ümmî bir zâtta (A.S.M.) zuhur eden o şeriat, ondört asrı ve nev'-i beşerin humsunu, âdilâne ve hakkaniyet üzere ve müdakkikane hadsiz kanunlariyle idare etmesi emsâl kabul etmez.

Hem, ümmî bir Zâtın (A.S.M.) ef'al ve akvâl ve ahvalinden çıkan İslâmiyet, her asırda, üçyüz milyon insanın rehberi ve mercii ve akıllarının muallimi ve mürşidi ve kalblerinin münevveri ve musaffisi ve nefislerinin mürebbisi ve müzekkisi ve ruhlarının medar-ı inkişafı ve mâden-i terakkiyatı olması cihetiyle, misli olamaz ve olmamış.

Hem, dininde bulunan bütün ibâdâtın bütün envaında en ileri olması.. ve herkesten ziyade takvada bulunması.. ve Allah'dan korkması.. ve fevkalâde daimî mücahedat ve dağdağalar içinde tam tamına

--- sh:»(T:358) ↓ -----

ubudiyetin en ince esrarına kadar mürâat etmesi ve hiç kimseyi taklid etmiyerek ve tam mânasiyle ve mübtediyane fakat en mükemmel olarak hem ibtida, hem intihayı birleştirerek yapması; elbette misli görülmez ve görünmemiş.

Hem binler dua ve münâcâtlarından Cevşenül-Kebîr ile, öyle bir mârifet-i rabbaniye ile, öyle bir derecede Rabbini tavsif ediyor ki; o zamandanberi gelen ehl-i mârifet ve ehl-i velâyet, telâhuk-u efkâr ile beraber, ne o mertebe-i mârifete ve ne de o derece-i tavsife yetişememeleri gösteriyor ki; duada dahi onun misli yoktur. Risale-i Münâcâtın başında, Cevşenül-Kebîr'in doksandokuz fıkrasından bir fıkrasının kısacık bir mealinin beyan edildiği yere bakan adam, Cevşen'in dahi misli yoktur diyecek.

Hem, tebliğ-i risâlette ve nâsı hakka dâvette o derece metanet ve sebat ve cesaret göstermiş ki; büyük devletler ve büyük dinler, hattâ kavim ve kabilesi ve amucası ona şiddetli adavet ettikleri halde zerre miktar bir eser-i tereddüd, bir telâş, bir korkaklık göstermemesi ve tek başıyla bütün dünyaya meydan okuması ve başa da çıkarması ve İslâmiyeti dünyanın başına geçirmesi isbat eder ki, tebliğ ve dâvette dahi misli olmamış ve olamaz.

Hem îmânda, öyle fevkalâde bir kuvvet ve hârîka bir yakîn ve mu'cizane bir inkişaf ve cihanı ışıklandıran bir ulvî itikad taşımış ki, o zamanın hükümrânı olan bütün efkârı ve akideleri ve hükemanın hikmetleri ve ruhânî reislerin ilimleri ona muâriz ve muhalif ve münkir oldukları halde; onun ne yakînine, ne itikadına, ne itimadına, ne itmi'nanına hiçbir şüphe, hiçbir tereddüt, hiçbir zaaf, hiçbir vesvese vermemesi ve mâneviyatta ve meratib-i îmâniyede terakki eden başta sahabeler ve bütün ehl-i velâyet, O'nun, her vakit, mertebe-i îmânından feyz almaları ve O'nu en yüksek derecede bulmaları bilbedâhe gösterir ki, îmânı dahi emsalsizdir.

İşte, böyle emsalsiz bir şeriat ve misilsiz bir İslâmiyet ve hârîka bir ubudiyet ve fevkalâde bir dua ve cihan-pesendane bir dâvet ve mu'cizane bir îmân sahibinde, elbette hiçbir cihetle yalan olamaz ve aldatmaz diye anladı, ve aklı dahi tasdik etti.

Dördüncüsü: Enbiyaların (Aleyhimüsselâm) icmaı, nasılki vücud ve vahdaniyet-i İlâhiyyeye gayet kuvvetli bir delildir; öyle de, bu Zâtın (A.S.M.) doğruluğuna ve risaletine gayet sağlam bir şهادettir. Çünkü: Enbiya

--- sh:»(T:359) ↓ -----

Aleyhimüsselâmın doğruluklarına ve peygamber olmalarına medar olan ne kadar kudsî sıfatlar ve mu'cizeler ve vazifeler varsa, O Zâtta (A.S.M.) en ileride olduğu tarihçe musaddaktır. Demek onlar, nasıl ki lisan-ı kal ile; Tevrat, İncil, Zebur ve suhuflarında bu Zât'ın (A.S.M.) geleceğini haber verip insanlara beşaret vermişler ki, kütüb-ü mukaddesenin o beşaretili işaretinden yirmiden fazla ve pek zâhir bir kısmı, Ondokuzuncu Mektup'ta güzelce beyan ve isbat edilmiş. Öyle de, lisan-ı halleriyle yâni nübüvvetleriyle ve mu'cizeleriyle, kendi mesleklerinde ve vazifelerinde en ileri ve en mükemmel olan bu Zâtı tasdik edip dâvasını imza ediyorlar ve lisan-ı kal ve icma ile vahdaniyete delâlet ettikleri gibi, lisan-ı hal ile ve ittifak ile de, bu Zâtın sâdıkiyetine şehadet ediyorlar, diye anladı.

Beşincisi: Bu Zâtın düsturlarıyla ve terbiyesi ve tebaiyetiyle ve arkasından gitmeleriyle; hakka, hakikata, kemalâta, keramata, keşfiyata, müşahedata yetişen binlerce evliya vahdaniyete delâlet ettikleri gibi; üstadları olan bu Zâtın sâdıkiyetine ve risaletine icma ve ittifakla şehadet ediyorlar. Ve âlem-i gaybdan verdiği haberlerin bir kısmını, nur-u velâyetle müşahede etmeleri ve umumunu nur-u îmân ile, ya ilmelyakîn veya aynelyakîn veya hakkalyakîn suretinde itikad ve tasdik etmeleri; üstadları olan bu Zâtın, derece-i hakkaniyet ve sâdıkiyetini güneş gibi gösterdiğini gördü.

Altıncısı: Bu Zâtın ümmîliğiyle beraber; getirdiği hakaik-ı kudsiye ve ihtira ettiği ulûm-u âliye ve keşfettiği mârifet-i İlâhiyyenin dersiyle ve tâlimiyle, mertebe-i ilmiyede en yüksek makama yetişen milyonlar asfiya-i müdakkikîn ve siddikîn-i muhakkikîn ve dâhî hükema-i mü'minîn, bu Zâtın üssül-esas dâvası olan vahdaniyeti kuvvetli bürhanlarıyla bil'ittifak isbat ve tasdik ettikleri gibi; bu muallim-i ekberin ve bu üstâd-ı âzamın hakkaniyetine ve sözlerinin hakikat olduğuna ittifak ile şehadetleri, gündüz gibi bir hüccet-i risâleti ve sâdıkiyetidir. Meselâ Risale-i Nur, yüz parçasıyla, bu Zâtın sadâkatının bir tek bürhanıdır.

Yedincisi: Âl ve ashab namında, ve nev-i beşerin enbiyadan sonra feraset ve dirayet ve kemalâtla en meşhuru, ve en muhterem ve en namdarı, ve en dindar ve en keskin nazarlı taife-i azîmesi, kemâl-i merak ile ve gayet dikkat ve nihayet ciddiyetle bu Zâtın bütün

--- sh:»(T:360) ↓ -----

gizli ve aşıkâr hallerini ve fikirlerini ve vaziyetlerini taharri ve teftiş ve tedkik etmeleri neticesinde; bu Zâtın, dünyada en sâdık ve en yüksek ve en haklı ve hakikatlı olduğuna ittifak ile ve icma ile sarsılmaz tasdikleri ve kuvvetli îmânları, güneşin ziyasına delâlet eden gündüz gibi bir delildir, diye anladı.

Sekizincisi: Bu kâinat, nasilki kendini îcad ve idare ve tertip eden ve tasvir ve takdir ve tedbir ile; bir saray gibi, bir kitap gibi, bir sergi gibi, bir temaşagâh gibi tasarruf eden sâniine ve kâtibine ve nakkaşına delâlet eder; öyle de: Kâinatın hilkatindeki makasîd-ı İlâhiyyeyi bilecek ve bildirecek ve tahavvülâtındaki rabbânî hikmetlerini tâlim edecek ve vazifedarane harekâtındaki neticeleri ders verecek ve mahiyetindeki kıymetini ve içindeki mevcudatın kemalâtını ilân edecek ve o kitab-ı kebîrin mânalarını ifade edecek bir yüksek dellâl, bir doğru keşşaf, bir muhakkik üstad, bir sâdık muallim istediği ve iktiza ettiği ve herhalde bulunmasına delâlet ettiği cihetle; elbette bu vazifeleri herkesten ziyade yapan bu Zâtın hakkaniyetine, ve bu kâinat Hâlikının en yüksek ve sâdık bir memuru olduğuna şehadet ettiğini bildi.

Dokuzuncusu: Mâdem bu san'atlı ve hikmetli masnuatiyle kendi hünerlerini ve sanatkârlığının kemalâtını teşhir etmek ve bu süslü, zînetli nihayetsiz mahlûkatıyla kendini tanıttırmak ve sevdirmek ve bu lezzetli ve kıymetli hesapsız nimetleriyle kendine teşekkür ve hamd ettirmek ve bu şefkatli ve himayetli umumî terbiye ve iaşe, ile hatta ağızların en ince zevklerini ve iştihaların her nev'ini tatmin edecek bir surette ihzar edilen Rabbânî it'amlar ve ziyafetler ile, kendi rububiyetine karşı, minnetdârâne ve müteşekkîrâne ve perestişkârâne ibadet ettirmek ve mevsimlerin tebdili ve gece gündüzün tahvili ve ihtilâfı gibi, azametli ve haşmetli tasarrufat ve icraat ve dehşetli ve hikmetli faaliyet ve hallâkiyet ile kendi uluhiyetini izhar ederek, o ulûhiyetine karşı îmân ve teslim ve inkıyad ve itaat ettirmek ve her vakit iyiliği ve iyileri himaye, fenalığı ve fenaları izale ve semavî tokatlar ile zâlimleri ve yalancıları imha etmek cihetiyle, hakkaniyet ve adaletini göstermek isteyen perde arkasında birisi var. Elbette ve herhalde, o gaybî Zâtın yanında en sevgili mahlûku ve en doğru abdi ve onun mezkûr maksatlarına tam hizmet ederek, hilkat-ı kâinatın tılsımını ve muammasını hall ve keşfeden, ve daima o Hâlikının namına hareket

--- sh:»(T:361) ↓ -----

eden ve O'ndan istimdat eden ve muvaffakiyet isteyen ve O'nun tarafından imdada ve tevfiika mazhar olan ve Muhammed-i Kureyşî denilen bu Zât olacak (A.S.M.)

Hem aklına dedi: Mâdem bu mezkûr dokuz hakikatler bu Zâtın sıdkına şehadet ederler; elbette bu âdem, beni-âdemin medar-ı şerefi ve bu âlemin medar-ı iftiharıdır ve Ona, Fahr-i Âlem ve Şeref-i Beni-Âdem denilmesi pek lâyıktır ve onun elinde bulunan ferman-ı Rahman olan Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan'ın haşmet-i saltanat-ı mâneviyesinin nısf-ı arzı istilâsı ve şahsî kemalâtı ve yüksek hasletleri gösteriyor ki; bu âlemde en mühim Zât budur; Hâlikımız hakkında en mühim söz, O'nundur.

İşte gel, bak: Bu hârika Zâtın yüzer zâhir ve bâhir kat'î mu'cizelerinin kuvvetine, ve dinindeki binler âlî ve esaslı hakikatlarına istinaden, bütün dâvalarının esası ve bütün hayatının gayesi, Vâcibül-Vücut'un vücuduna ve vahdetine ve sıfâtına ve esmasına delâlet ve şehadet, ve o Vâcibül-Vücutu isbat ve ilân ve i'lâm etmektir.

Demek; bu kâinatın mânevî güneşi ve Hâlikımızın en parlak bir bürhanı bu Habibullah denilen Zâttır ki: O'nun şehadetini te'yid ve tasdik ve imza eden aldanmaz ve aldatmaz üç büyük icma' var.

Birincisi: "Eğer perde-i gayb açılrsa yakînî ziyadeleşmeyecek" diyen, İmam-ı Ali (Radiyallahü anhu) ve yerde iken arş-ı âzamı ve İsrâfil'in azamet-i heykelini temaşa eden Gavs-ı Âzam (K.S.) gibi keskin-nazar ve gaybbîn gözleri bulunan binler aktab ve evliya-i azîmeyi câmi ve Âl-i Muhammed nâmiyle şöhretşîâr-ı âlem olan cemaat-ı nuraniyenin icma' ile tasdikleridir.

İkincisi: Bedevî bir kavim ve ümmî bir muhitte, hayat-ı içtimaiyeden ve efkâr-ı siyasiyeden hâlî ve kitapsız ve fetret asrının karanlıklarında bulunan ve pek az bir zamanda en medenî ve mâlûmatlı ve hayat-ı içtimaiyede ve siyasiyede en ileri olan milletlere ve hükümetlere üstad ve rehber ve diplomat ve hâkim-i âdil olarak; şarktan garba kadar cihanpesendane idare eden ve Sahabe nâmiyle dünyada namdar olan cemaat-ı meşhurenin ittifakla, can ve mallarını, peder ve aşiretlerini feda ettiren bir kuvvetli îmânla tasdikleridir.

Üçüncüsü: Her asırda binlerle efradı bulunan ve her fende dâhiyane

--- sh:»(T:362) ↓ -----

ileri giden ve muhtelif mesleklerde çalışan ve ümmetinde yetişen hadsiz muhakkik ve mütebahhir ulemasının cemaat-ı uzmasının, tevâfukla ve ilmelyakîn derecesinde tasdikleridir. Demek bu Zâtın vahdaniyete şahadeti, şahsî ve cüz'î değil, belki, umumî ve küllî ve sarsılmaz ve bütün şeytanlar toplansa, karşısına hiçbir cihetle çıkamaz bir şahadettir, diye hükmetti. İşte, Asr-ı Saadet'te aklıyla beraber seyahat eden dünya misafiri ve hayat yolcusunun o medrese-i nuraniyeden aldığı derse kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onaltıncı mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ فَخَرَّ الْعَالَمُ
وَ شَرَفَ نَوْعَ بَنِي آدَمَ بِعِظْمَةِ سُلْطَنَةِ قُرْآنِهِ وَ حَشْمَةِ وَسْعَةِ دِينِهِ وَ كَثْرَةِ كَمَالَاتِهِ وَ عُلُوبِيَّةِ أَخْلَاقِهِ
شَهَدَ وَ بَرَهَنَ بِقُوَّةِ مَاتِ مُعْجَزَاتِهِ الظَّاهِرَةِ الْبَاهِرَةِ الْمُصَدِّقَةِ الْمُصَدِّقَةِ
حَتَّى يَتَصَدِّقَ أَعْدَائِهِ وَ كَذَّاءَ

وَ بِقُوَّةِ آلَافِ حَقَائِقِ دِينِهِ السَّاطِعَةِ الْقَاطِعَةِ بِإِجْمَاعِ إِلِهِ ذَوِي الْأَنْوَارِ وَ بِاتِّفَاقِ أَصْحَابِهِ
ذَوِي الْأَبْصَارِ وَ بِتَوَافُقِ مُحَقِّقِي أُمَّتِهِ ذَوِي الْبِرَاهِمِينَ وَ الْبَصَائِرِ النَّوَّارَةِ

denilmiştir.

Sonra, bu dünyada hayatın gayesi ve hayatın hayatı îmân olduğunu bilen bu yorulmaz ve tok olmaz yolcu, kendi kalbine dedi ki: "Aradığımız Zâtın sözü ve kelâmı denilen, bu dünyada en meşhur ve en parlak ve en hâkim ve ona teslim olmıyan herkese, her asırda meydan okuyan Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan namındaki kitaba müracaat edip O ne diyor bilelim. Fakat en evvel, bu kitap bizim hâlikımızın kitabı olduğunu isbat etmek lâzımdır" diye taharriye başladı.

--- sh:»(T:363) ↓ -----

Bu seyyah, bu zamanda bulunduğu münasebetiyle, en evvel mânevî i'caz-ı Kur'âniyenin lem'aları olan Risale-i Nur'a baktı ve onun yüzotuz risaleleri, âyât-ı Fırkaniye'nin nükteleri ve ışıkları ve esaslı tefsirleri olduğunu gördü. Ve Risale-i Nur, bu kadar muannid ve mülhid bir asırda, her tarafa hakaik-ı Kur'âniyeyi mücahidane neşrettiği halde, karşısına kimse çıkmadığından isbat eder ki, onun ustası ve menbaı ve mercii ve güneşi olan Kur'ân, semavîdir, beşer kelâmı değildir. Hattâ, Resâil-in-Nur'un yüzer hüccetlerinden birtek hüccet-i Kur'âniyesi olan Yirmibeşinci Söz ile Ondokuzuncu Mektub'un âhiri, Kur'ân'ın kırk vecihle mu'cize olduğunu öyle isbat etmiş ki; kim görmüş ise, değil tenkid ve itiraz etmek, belki isbatlarına hayran olmuş; takdir ederek çok sena etmiş. Kur'ân'ın vech-i i'cazını ve hak Kelâmullah olduğunu isbat etmek cihetini Risalet-in Nur'a havale ederek; yalnız, bir kısa işaretle, büyüklüğünü gösteren birkaç noktaya dikkat etti.

Birinci Nokta: Nasılki Kur'ân, bütün mu'cizatiyle ve hakkaniyetine delil olan bütün hakaikiyle, Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm'ın bir mu'cizesidir; öyle de, Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm da, bütün mu'cizatiyle ve delâil-i nübüvvetiyle ve kemalât-ı ilmiyesiyle, Kur'an'ın bir mu'cizesidir ve Kur'ân, Kelâmullah olduğuna bir hüccet-i kâtasıdır.

İkinci Nokta: Kur'ân, bu dünyada, öyle nuranî ve saadetli ve hakikatli bir surette bir tebdil-i hayat-ı içtimaiye ile beraber, insanların; hem nefislerinde, hem kalblerinde, hem ruhlarında, hem akıllarında, hem hayat-ı şahsiyelerinde, hem hayat-ı içtimaiyelerinde, hem hayat-ı siyasiyelerinde öyle bir inkılâb yapmış ve idame etmiş ve idare etmiş ki; ondört asır müddetinde, her dakikada, altıbin altıyüz altmışaltı âyetleri, kemal-i ihtiramla, hiç olmazsa, yüz milyondan ziyade insanların dilleriyle okunuyor. Ve insanları terbiye ve nefislerini tezkiye ve kalblerini tasfiye ediyor. Ruhlara inkişaf ve terakki ve akıllara istikamet ve nur ve hayata hayat ve saadet veriyor; elbette böyle bir kitabın misli yoktur, hârikadır, fevkalâdedir, mu'cizedir.

Üçüncü Nokta: Kur'ân, o asırdan tâ şimdiye kadar öyle bir belâgat göstermiş ki; Kâbe'nin duvarında altın ile yazılan en meşhur ediplerin "Muallâkat-ı Seb'a" nâmıyla şöhretşiar kasidelerini o dereceye

--- sh:»(T:364) ↓ -----

indirdi ki, Lebid'in kızı, babasının kasidesini Kâbe'den indirirken demiş: "Âyâta karşı bunun kıymeti kalmadı."

Hem bedevî bir edip

فَاَصْدَعُ بِمَا تُؤْمَرُ

âyeti okunurken işittiği vakit secdeye kapanmış. Ona demişler: "Sen müslüman mı oldun?" O demiş: "Hayır, ben bu âyetin belâgatına secde ettim."

Hem ilm-i belâgatın dâhîlerinden Abdülkahir-i Cürcanî ve Sekkâkî ve Zemahşerî gibi binlerle dâhî imamlar ve mütefennin edipler icma' ve ittifakla karar vermişler ki: Kur'ân'ın belâgatı, tâkat-ı beşerin fevkindedir, yetişilmez.

Hem o zamandanberi, mütemadiyen meydan-ı muarazaya dâvet edip mağrur ve enaniyetli ediplerin ve beliğlerin damarlarına dokundurup, gururlarını kıracak bir tarzda der: "Ya birtek surenin mislini getiriniz.. veyahut, dünyada ve âhirette helâket ve zilleti kabul ediniz..." diye ilân ettiği halde; o asrın muannid beliğleri, birtek surenin mislini getirmekle kısa bir yol olan muarazayı bırakıp, uzun olan can ve mallarını tehlikeye atan muharebe yolunu ihtiyar etmeleri isbat eder ki; o kısa yolda gitmek mümkün değildir.

Hem Kur'ân'ın dostları, Kur'ân'a benzemek ve taklit etmek sevkiyle ve düşmanları dahi, Kur'ân'a mukabele ve tenkid etmek sevkiyle o vakitten beri yazdıkları ve yazılan ve telâhuk-u efkâr ile terakki eden milyonlarla arabî kitaplar ortada geziyor; hiçbirisinin O'na yetişemediğini, hattâ en âdi adam dahi dinlese elbette diyecek: "Bu Kur'ân, bunlara benzemez.. ve onların mertebesinde değil." Ya onların altında veya umurunun fevkinde olacak. Umurunun altında olduğunu dünyada hiçbir fert, hiçbir kâfir, hattâ hiçbir ahmak diyemez... Demek, mertebe-i belâgatı, umumun fevkindedir. Hattâ bir adam

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

âyetini okudu. Dedi ki: "Bu âyetin hârîka telâkki edilen belâgatını göremiyorum." O'na denildi: "Sen dahi bu seyyah gibi o zamana git, orada dinle." O da, kendini Kur'ân'dan evvel orada tahayyül ederken gördü ki: Mevcudat-ı âlem; perişan, karanlık, câmid ve şuursuz ve vazifesiz olarak; hâlî, hadsiz hudutsuz bir fezada; kararsız, fâni bir dünyada

--- sh:»(T:365) ↓ -----

bulunuyorlar. Birden Kur'ân'ın lisanından bu âyeti dinlerken gördü; bu âyet, kâinat üstünde dünyanın yüzünde öyle bir perde açtı ve ışıklandırdı ki; bu ezeli nutuk ve bu sermedî ferman, asırlar sıralarında dizilen zîşuurlara ders verip gösteriyor ki; bu kâinat, bir câmi-i kebir hükmünde, başta semavat ve arz olarak umum mahlûkatı, hayatdarâne zikir ve tesbihde, ve vazife başında cûş u huruşla mes'udane ve memnunane bir vaziyette bulduruyor, diye müşahede etti. Ve bu âyetin derece-i belâgatını zevk ederek, sair âyetleri buna kıyasla, Kur'ân'ın zemezme-i belâgatı arzın nısfını ve nev'-i beşerin humsunu istilâ ederek, haşmet-i saltanatı kemal-i ihtiramla ondört asır bilâfasıla idame ettiği binler hikmetlerinden bir hikmetini anladı.

Dördüncü Nokta: Kur'ân, öyle hakikatlı bir halâvet göstermiş ki; en tatlı bir şeyden dahi usandıran çok tekrar, Kur'ân'ı tilâvet edenler için değil usandırmak, belki kalbi çürümemiş ve zevki bozulmamış adamlara tekrar-ı tilâveti halâvetini ziyadeleştirdiği eski zamandan beri herkesçe müsellemlenmiş olup, darb-ı mesel hükmüne geçmiş. Hem öyle bir tazelik ve gençlik ve şebabet ve garabet göstermiş ki, ondört asır yaşadığı ve herkesin eline kolayca girdiği halde, şimdi nâzil olmuş gibi tazeliğini muhafaza ediyor. Her asır, kendine hitab ediyor gibi bir gençlikte görmüş; her taife-i ilmiye, O'ndan her vakit istifade etmek için kesretle ve mebzuliyetle yanlarında buldurdukları ve üslûb-u ifadesine ittiba' ve iktida ettikleri halde O, üslûbundaki ve tarz-ı beyanındaki garabetini aynen muhafaza ediyor.

Beşincisi: Kur'ân'ın bir cenahı mâzide, bir cenahı müstakbelde; kökü ve bir kanadı, eski peygamberlerin ittifaklı hakikatleri olduğu ve bu, onları tasdik ve te'yid ettiği ve onlar dahi tevafukun lisan-ı hâliyle bunu tasdik ettikleri gibi.. öyle de, evliya ve asfiya gibi O'ndan hayat alan semereleri ve hayatdar tekemmülleriyle şecere-i mübarekelerinin hayatdar, feyizdar ve hakikatmedar olduğuna delâlet eden ve ikinci kanadının himayesi altında yetişen ve yaşayan velâyetin bütün hak tarikatları ve İslâmiyetin bütün hakikatlı ilimleri, Kur'ân'ın ayn-ı hak ve mecma-i hakaik ve camiiyette misilsiz bir hârika olduğuna şahadet eder.

Altıncısı: Kur'ân'ın altı ciheti nuranîdir; sıdk ve hakkaniyetini gösterir. Evet; altında hüccet ve bürhan direkleri, üstünde sikke-i

--- sh:»(T:366) ↓ -----

i'caz lem'aları, önünde ve hedefinde saadet-i dareyn hediyeleri, arkasında nokta-i istinadı vahy-i semavî hakikatları, sağında hadsiz ukul-ü müstakîmenin delillerle tasdikleri, solunda selim kalblerin ve temiz vicdanların ciddî itmi'nanları ve samimî incizapları ve teslimleri, Kur'ân'ın fevkalâde hârika metin ve hücum edilmez bir kal'a-i semaviye-i arziye olduğunu isbat ettikleri gibi.. altı makamdan dahi O'nun ayn-ı hak ve sâdik olduğuna ve beşerin kelâmı olmadığına, hem yanlış olmadığına imza eden başta, bu kâinata daimagüzelliği izhar, iyiliği ve doğruluğu himaye ve sahtekârları ve müfterileri imha ve izale etmek âdetini bir düstur-u faaliyet ittihaz eden bu kâinatın mutasarrıfı; o Kur'ân'a, âlemde en makbul, en yüksek, en hâkimane bir makam-ı hürmet ve bir mertebe-i muvaffakiyet vermesiyle O'nu tasdik ve imza ettiği gibi İslâmiyetin menbaı ve Kur'ân'ın tercümanı olan Zâtın (Aleyhissalâtu Vesselâm) herkesten ziyade O'na îtikad ve ihtiramı ve nüzülü zamanında uyku gibi bir vaziyet-i nâimane de bulunması ve sair kelâmları O'na yetişememesi ve bir derece benzememesi ve ümmiyetiyle beraber gitmiş ve gelecek hakikî hâdisat-ı kevnîyeyi, gaybiyane, Kur'ân ile tereddütsüz ve itmi'nan ile beyan etmesi ve çok dikkatli gözlerin altında, hiçbir hile, hiçbir yanlış vaziyeti görülmeyen O tercümanın, bütün kuvvetiyle, Kur'ân'ın herbir hükmüne îmân edip tasdik etmesi ve hiçbir şey onu sarsmaması; Kur'ân semavî, hakkaniyetli ve kendi Hâlik-ı Rahîminin mübarek kelâmı olduğunu imza ediyor.

Hem nev'-i insanın humsu, belki kısım-ı âzamı, göz önündeki o Kur'ana müncezibane ve dindarane irtibatı ve hakikatperestane ve müştakane kulak vermesi ve çok emarelerin ve vâkıaların ve keşfiyatın şهادetiyle, cin ve melek ve ruhanîlerin dahi tilâveti vaktinde pervane gibi hakperestâne etrafında toplanması, Kur'ân'ın kâinatça makbuliyetine ve en yüksek bir makamda bulunduğuna bir imzadır.

Hem nev'-i beşerin umum tabakaları, en gabi ve âmiden tut tâ en zeki ve âlime kadar herbirisi Kur'ân'ın dersinden tam hisse almaları ve en derin hakikatları fehmetmeleri ve yüzlerle fen ve ulûm-u İslâmiyenin ve bilhassa Şeriat-ı Kübra'nın büyük müçtehidleri ve usûlüddin ve ilm-i kelâmın dâhî muhakkikleri gibi her taife, kendi ilimlerine ait bütün hâcâtını ve cevaplarını Kur'ân'dan istihraç etmeleri, Kur'ân menba-ı hak ve mâden-i hakikat olduğuna bir imzadır.

--- sh:»(T:367) ↓ -----

Hem edebiyatça en ileri bulunan Arap edipleri; İslâmiyete girmiyenler şimdiye kadar muarazaya pek çok muhtaç oldukları halde, Kur'ân'ın i'cazından yedi büyük veçhi varken, yalnız birtek veçhi olan belâğatının, tek bir surenin mislini getirmekten istinkâfları ve şimdiye kadar gelen ve muaraza ile şöhret kazanmak isteyen meşhur belîğlerin ve dâhî âlimlerin, O'nun hiçbir veçh-i i'cazına karşı çıkamamaları ve âcizane sükût etmeleri, Kur'ân, mu'cize ve tâkat-ı beşerin fevkünde olduğuna bir imzadır.

Evet, bir kelâm; "Kimden gelmiş ve kime gelmiş ve ne için" denilmesiyle kıymeti ve ulviyeti ve belâgatı tezahür etmesi noktasından, Kur'ân'ın misli olamaz ve O'na yetişilemez. Çünkü Kur'ân bütün âlemlerin Rabbi ve Hâlikının hitâbı ve konuşması ve hiçbir cihette taklidi ve tasannuu ihsas edecek bir emare bulunmayan bir mükâlemesi ve bütün insanların, belki bütün mahlûkatın namına meb'us ve nev'-i beşerin en meşhur ve namdar muhatabı bulunan ve o muhatabın kuvvet ve vüs'at-ı îmanı koca İslâmiyeti tereşsuh edip sahibini "Kab-ı Kavseyn" makamına çıkararak muhatab-ı samedaniye mazhariyetiyle nüzûl eden ve saadet-i dareyne dair ve hilkat-ı kâinatın neticelerine ve ondaki Rabbanî maksatlara ait mesâili ve o muhatabın bütün hakaik-ı İslâmiyeyi taşıyan en yüksek ve en geniş olan îmânını beyan ve îzah eden ve koca kâinatın bir harita, bir saat, bir hane gibi her tarafını gösterip, çevirip onları yapan san'atkârı tavrıyla ifade ve tâlim eden Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan'ın elbette mislini getirmek mümkün değildir ve derece-i i'cazına yetişilmez.

Hem Kur'ân'ı tefsir eden ve bir kısmı, otuz - kırk hattâ yetmiş cilt olarak birer tefsir yazan yüksek zekâlî müdakkik binlerle mütefennin ulemanın senetleri ve delilleriyle beyan ettikleri Kur'ân'daki hadsiz meziyetleri ve nükteleri ve hâsiyetleri ve sırları ve âlî mânaları ve umur-u gaybiyenin her nev'inden kesretli gaybî ihbarları izhar ve isbat etmeleri ve bilhassa Risale-i Nur'un yüzotuz kitabının herbiri, Kur'ân'ın bir meziyetini, bir nüktesini kat'î bürhanlarla isbat etmesi ve bilhassa "Mu'cizat-ı Kur'âniye Risalesi" ve şimendifer ve tayyare gibi medeniyetin hârikalarından çok şeyleri Kur'ân'dan istihraç eden "Yirminci Sözün İkinci Makamı" ve Risale-i Nur'a ve elektriğe işaret eden âyetlerin işârâtını bildiren İşârât-ı Kur'âniye namında "Birinci Şuâ" ve huruf-u Kur'âniye ne

--- sh:»(T:368) ↓ -----

kadar muntazam, esrarlı ve mânalı olduğunu gösteren "Rumuzat-ı Semâniye" nâmındaki sekiz küçük risaleler ve sûre-i Fethin âhirki âyeti, beş vecihle ihbâr-ı gaybî cihetinde mu'cizeliğini isbat eden küçük bir risale gibi Risale-i Nur'un herbir cüz'ü; Kur'ân'ın bir hakikatını, bir nurunu izhar etmesi, Kur'ân'ın misli olmadığına ve mu'cize ve hârîka olduğuna ve bu âlem-i şهادette âlem-i gaybın lisanı ve bir Allâmül-Guyûb'un kelâmı bulunduğu bir imzadır.

İşte; altı noktada ve altı cihette ve altı makamda işaret edilen Kur'ân'ın mezkûr meziyetleri ve hâsiyetleri içindir ki, haşmetli hâkimiyet-i nuraniyesi ve azametli saltanat-ı kudsiyesi asırların yüzlerini ışıklandırarak, zemin yüzünü dahi bin üçyüz sene tenvir ederek kemal-i ihtiramla devam etmesi, hem o hâsiyetleri içindir ki, Kur'ân'ın herbir harfi, hiç olmazsa on sevabı ve on hasenesi olması ve on meyve-i bâkî vermesi, hattâ bir kısım âyâtın ve sûrelerin herbir harfi, yüz ve bin ve daha ziyade meyve vermesi ve mübarek vakitlerde her harfin nuru ve sevabı ve kıymeti, ondan yüzlere çıkması gibi kudsî imtiyazları kazanmış diye dünya seyyahı anladı ve kalbine dedi: İşte böyle her cihetle mu'cizatlı bu Kur'ân; surelerinin icmaiyle ve âyâtının ittifakıyla ve envârının tevafukıyla ve semerat ve âsârının tetabukıyla, birtek Vâcibül-Vücut'un vücuduna ve vahdetine ve sıfât ve esmâsına, delillerle isbat suretinde öyle şهادet etmiş ki, bütün ehl-i îmânın hadsiz şهادetleri, O'nun şهادetinden tereşşuh etmişler.

İşte; bu yolcunun, Kur'ân'dan aldığı ders-i tevhid ve îmâna kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onyedinci mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ الْقُرْآنُ
الْمُعْجِزُ الْبَيِّنُ الْمَقْبُولُ الْمَرْغُوبُ لِأَجْناسِ الْمَلِكِ وَالْإِنْسِ وَالْجَانِّ الْمَقْرُوءِ كُلِّ آيَاتِهِ
فِي كُلِّ دَقِيقَةٍ بِكَمَالِ الْأِحْتِرَامِ بِالسَّنَةِ مَاتِ مِليُونَ مِنْ نَوْعِ الْإِنْسَانِ الدَّائِمِ
سَلْطَنَتُهُ الْقُدْسِيَّةُ عَلَى أَقْطَارِ الْأَرْضِ وَالْأَكْوَانِ وَعَلَىٰ وَجْهِ الْأَعْصَارِ وَالزَّمَانِ
وَالْجَارِي حَاكِمِيَّتُهُ الْمَعْنَوِيَّةُ النُّورَانِيَّةُ عَلَى نِصْفِ الْأَرْضِ وَخُمْسِ الْبَشَرِ
فِي أَرْبَعَةِ عَشَرَ عَصْرًا بِكَمَالِ الْأِحْتِشَامِ .. وَكَذَا شَهِدَ وَبَرَهَنَ بِاجْتِمَاعِ سُورِهِ
الْقُدْسِيَّةِ السَّمَاوِيَّةِ وَبِاتِّفَاقِ آيَاتِهِ النُّورَانِيَّةِ الْإِلَهِيَّةِ وَبِتَوَافُقِ أَسْرَارِهِ وَأَنْوَارِهِ وَ
بِتَطَابُقِ حَقَائِقِهِ وَثَمَرَاتِهِ وَأَثَارِهِ بِالْمُشَاهَدَةِ وَالْعَيَانِ

--- sh:»(T:369) ↓ -----

denilmiştir.

Sonra, bir fakir insana değil fânî ve muvakkat bir tarlayı, bir haneyi, belki koca kâinatı ve dünya kadar bir mülk-ü bâkîyi kazandıran ve bir fânî adama, ebedî bir hayatın levâzimatını bulduran ve ecelin darağacını bekleyen bir bîçareyi idam-ı ebedîden kurtaran ve saadet-i sermediyenin hazinesini açan en kıymetdar sermaye-i insaniyenin îmân olduğunu bilen mezkûr misafir ve hayat yolcusu, kendi nefsine dedi ki: "Haydi ileri!" İmânın hadsiz mertebelerinden bir mertebe daha kazanmak için kâinatın hey'et-i mecmuasına müracaat edip, O da ne diyor, dinlemeliyiz; erkânından ve eczasından aldığımız dersleri tekmil ve tenvir etmeliyiz. diye, Kur'ân'dan aldığı geniş ve ihatalı bir dürbün ile baktı, gördü: Bu kâinat, o kadar mânidar ve muntazamdır ki; mücessem bir kitab-ı sübhânî ve cismanî bir Kur'ân-ı Rabbanî ve müzeyyen bir saray-ı samedanî ve muntazam bir şehir-i rahmanî suretinde görünüyor. O kitabın bütün sureleri, âyetleri ve kelimatları; hattâ, harfleri ve babları ve fasılları ve sayfaları ve satırları umurunun, her vakit mânidarane mahv u isbatları ve hakîmane tağyir ve tahvilleri icma' ile, bir Alîm-i Külli Şey'in ve bir Kadîr-i Külli Şey'in ve bir musannıfın, herşeyde herşey'i gören ve herşey'in herşey'i ile münasebetini bilen, riayet eden bir Nakkaş-ı Zülcelâl'in ve bir Kâtib-i Zülkemal'in vücudunu ve mevcudiyetini bilbedahe ifade ettikleri gibi; bütün erkân ve envaiyle ve ecza ve cüz'iyatiyle ve sekeneleri ve müştemilâtiyle ve vâridat ve masârifatiyle ve onlarda maslahatkârane tebdilleriyle ve hikmetperverane tecditleriyle, bil'ittifak, hadsiz bir kudret ve nihayetsiz bir hikmetle iş gören âlf bir ustanın ve misilsiz bir Sâniin mevcudiyetini ve vahdetini bildiriyorlar. Ve kâinatın

--- sh:»(T:370) ↓ -----

azametine münasib iki büyük ve geniş hakikatın şehadetleri, kâinatın bu büyük şehadetini isbat ediyorlar.

Birinci Hakikat: Usulüddin ve ilm-i kelâmın dâhî ulemasının ve hükema-i İslâmiyenin gördükleri ve hadsiz bürhanlarla isbat ettikleri hudus ve imkân hakikatlarıdır. Onlar demişler ki: "Mâdem, âlemde ve herşeyde tegayyür ve tebeddül var, elbette fânidir, hâdistir, kadim olamaz. Mâdem hâdistir, elbette onu ihdas eden bir Sâni var. Ve mâdem herşey'in zâtında vücudu ve ademi, bir sebep bulunmazsa müsavidir, elbette vâcib ve ezeli olamaz... Ve mâdem muhal ve bâtil olan devir ve teselsül ile birbirini îcad etmek mümkün olmadığı kat'î bürhanlarla isbat edilmiş, elbette öyle birVâcibül-Vücut'un mevcudiyeti lâzımdır ki: Nazîri mümteni', misli muhal ve bütün maadası mümkün ve mâsivası mahlûku olacak." Evet hudus hakikatı kâinatı istilâ etmiş, çoğunu göz görüyor; diğer kısmını akıl görüyor. Çünkü: Gözümüzün önünde her sene güz mevsiminde öyle bir âlem vefat eder ki; herbirisinin hadsiz efradı bulunan ve herbiri zihayat bir kâinat hükmünde olan yüzbin nevi nebatat ve küçücük hayvanat, o âlem ile beraber vefat ederler. Fakat o kadar intizam ile bir vefattır ki; haşır ve neşirlerine medar olan ve rahmet ve hikmetin mu'cizeleri, kudret ve ilmin hârikaları bulunan çekirdekleri ve tohumları ve yumurtacıkları baharda yerlerinde bırakıp, defter-i a'mallerini ve gördükleri vazifelerin programlarını onların ellerine vererek, Hafîz-i Zülcelâl'in himayesi altında, hikmetine emanet eder; sonra vefat ederler. Ve bahar mevsiminde, haşır-ı âzamın yüzbin misali ve nümune ve delilleri hükmünde olarak o vefat eden ağaçlar ve kökler ve bir kısım hayvancıklar, aynen ihya ve diriliyorlar. Ve bir kısmının dahi, kendi yerlerinde emsalleri ve aynen onlara benzeyenleri îcad ve ihya olunuyor. Ve geçen baharın mevcudatı, işledikleri amellerin ve vazifelerin sahifelerini ilânat gibi neşredip

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ

âyetinin bir misalini gösteriyorlar.

Hem; hey'et-i mecmua cihetinde, her günde ve baharda büyük bir âlem vefat eder ve taze bir âlem vücuda gelir. Ve o vefat ve hudus, o kadar muntazam cereyan ediyor ve o vefat ve hudusta, gayet intizam ve mizanla o kadar nevilerin vefiyatları ve hudusları

--- sh:»(T:371) ↓ -----

oluyor ki; gya dünya öyle bir misafirhanedir ki, zîhayat kinatlar ona misafir olurlar ve seyyal âlemler ve seyyar dünyalar ona gelirler, vazifelerini görürler, giderler. İşte; bu dünyada böyle hayatdar dünyaları ve vazifedar kinatları kemal-i ilim ve hikmet ve mizanla, ve muvazene ve intizam ve nizamla ihdas ve îcad edip rabbanî maksadlarda ve İlâhî gayelerde ve rahmânî hizmetlerde kadîrane istimal ve rahîmane istihdam eden bir Zât-ı Zülcelâl'in vücub-u vücudu ve hadsiz kudreti ve nihayetsiz hikmeti, bilbedahe, güneş gibi akıllara görünüyor. Hudus mesâilini Risale-i Nur'a ve muhakkikîn-i kelâmiyenin kitaplarına havale ile o bahsi kapıyoruz...

Amma imkân ciheti ise; o da kâinatı istilâ ve ihata etmiş. Çünki: Görüyoruz ki, herşey küllî ve cüz'î bulunsun, büyük ve küçük olsun artan fere, zerrattan seyyârâta kadar her mevcut, mahsus bir zât ve muayyen bir suret ve mümtaz bir şahsiyet ve has sıfatlar ve hikmetli keyfiyetler ve maslahatlı cihazlar ile dünyaya gönderiliyor. Halbuki; o mahsus zâta ve o mahiyete, hadsiz imkânat içinde o hususiyeti vermek; hem, suretler adedince imkânlar ve ihtimaller içinde o nakılı ve fârikalı ve münasib o muayyen sureti giydirmek; hem hemcinsinden olan ehasın mikdarınca imkânlar içinde çalkalanan o mevcuda, o lâıyk ahsiyeti imtiyazla tahsis etmek; hem, sıfatların nevileri ve mertebeleri sayısınca imkânlar ve ihtimaller içinde şekilsiz ve müteredit bulunan o masnua o hâs ve muvafık maslahatlı sıfatları yerleştirmek, hem hadsiz yollar ve tarzlarda bulunması mümkün olması noktasında hadsiz imkânat ve ihtimalât içinde mütehayyir, sergerdan, hedefsiz o mahlûka, o hikmetli keyfiyetleri ve inâyetli cihazları takmak ve teçhiz etmek, elbette küllî ve cüz'î bütün mmknat adedince ve her mümkünin mezkûr mâhiyet ve hüviyet, hey'et ve sret, sıfat ve vaziyetinin imkânatı adedince, tahsis edici, tercih edici, tâyin edici, ihdas edici bir Vâcibül-Vücud'un vücub-u vücuduna ve hadsiz kudretine ve nihayetsiz hikmetine ve hiçbirey ve hiçbir e'n, O'ndan gizlenmediğine ve hiçbirey O'na ağır gelmediğine ve en büyük bir şey, en küçük bir şey gibi O'na kolay geldiğine ve bir baharı bir ağaç kadar ve bir ağacı bir çekirdek kadar suhuletle îcad edebildiğine işaretler ve delâletler ve ehadetler, imkân hakikatinden çıkıp kâinatın bu büyük ehadetinin bir kanadını teşkil ederler. Kâinatın ehadetini, her iki kanadı ve iki hakikatiyle Risale-i Nur eczaları ve bilhassa Yirmiikinci ve Otuzikinci

--- sh:»(T:372) ↓ -----

Sözler ve Yirminci ve Otuzüçüncü Mektuplar tamamıyla isbat ve izah ettiklerinden onlara havale ederek bu pek uzun kıssayı kısa kestik.

Kâinatın hey'et-i mecmuasından gelen büyük ve küllî şehadetin ikinci kanadını isbat eden:

İkinci Hakikat: Bu mütemadiyen çalkalanan inkılâblar ve tahavvülâtlar içinde vücudunu ve hizmetini ve zîhayat ise, hayatını muhafazaya ve vazifesini yerine getirmeğe çalışan mahlûkatta, kuvvetlerinin bütün bütün haricinde bir teavün hakikatı görünüyor. Meselâ: Unsurları, zîhayatın imdadına.. hususan bulutları, nebatatın mededine.. ve nebatatı dahi hayvanatın yardımına.. ve hayvanat ise, insanların muavenetine.. ve memelerin kevser gibi sütleri, yavruların beslenmelerine.. ve zîhayatların iktidarları haricindeki pek çok hacetleri ve erzakları, umulmadık yerlerden onların ellerine verilmesi, hattâ zerrat-ı taamiye dahi hüceyrât-ı bedeniyenin tâmirine koşmaları gibi, teshîr-i Rabbanî ile ve istihdam-ı Rahmanî ile, hakikat-ı teavünün pek çok misalleri doğrudan doğruya, bütün kâinatı bir saray gibi idare eden bir Rabbül-Âlemînin umumî ve rahîmane rububiyetini gösteriyorlar.

Evet; câmid ve şuursuz ve şefkatsiz olan ve birbirine şefkatkârâne, şuurdarane vaziyet gösteren muavenetçiler, elbette gayet Rahîm ve Hakîm bir Rabb-i Zülcelâl'in kuvvetiyle, rahmetiyle, emriyle yardıma koşturuluyorlar.

İşte kâinatta câri olan teâvün-ü umumî, seyyarattan tâ zîhayatın âza ve cihazat ve zerrat-ı bedeniyesine kadar kemal-i intizamla cereyan eden muvazene-i âmme ve muhafaza-i şâmîle ve semavatın yaldızlı yüzünden ve zeminin zînetli yüzünden tâ çiçeklerin süslü yüzlerine kadar kalem gezdiren tezyin ve kehkeşandan ve manzume-i şemsiyeden tâ mısır ve nar gibi meyvalara kadar hükmeden tanzim.. ve güneş ve kamerden ve unsurlardan ve bulutlardan tâ bal arılarına kadar memuriyet veren tavzif gibi pek büyük hakikatların büyüklükleri nisbetindeki şehadetleri, kâinatın şehadetinin ikinci kanadını isbat ve teşkil ederler. Madem Risale-i Nur bu büyük şehadeti isbat ve izah etmiş, biz burada bu kısacık işaretle iktifa ederiz. İşte dünya seyyahının kâinattan aldığı ders-i îmanîye kısa bir işaret olarak Birinci Makamın onsekizinci mertebesinde böyle:

--- sh:»(T:373) ↓ -----

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْمُمْتَنِعُ نَظِيرُهُ الْمُمْكِنُ كُلُّ مَا سِوَاهُ الْوَاحِدِ الْوَاحِدِ الَّذِي دَلَّ عَلَى
وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ هَذِهِ الْكَائِنَاتُ الْكَبِيرُ الْمَجَسَّمُ وَالْقُرْآنُ الْجِسْمَانِيُّ الْمَعْظَمُ وَالْ
الْقَصْرُ الْمَزِينُ الْمُنْتَظَمُ وَالْبَلَدُ الْمُحْتَشِمُ الْمُنْتَظَمُ بِإِجْمَاعِ سُورِهِ وَآيَاتِهِ وَكَلِمَاتِهِ وَحُرُوفِهِ وَأَبْوَابِهِ
وَفُصُولِهِ وَصُحُفِهِ وَسُطُورِهِ وَاتِّفَاقِ أَرْكَانِهِ وَأَنْوَاعِهِ وَأَجْزَائِهِ وَجُزْئِيَّاتِهِ وَسَكَنَتِهِ وَمُسْتَمْلَاتِهِ وَ
وَارِدَاتِهِ وَمَصَارِفِهِ بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ احْطَاةِ حَقِيقَةِ الْحُدُوثِ وَالتَّغْيِيرِ وَالْإِمْكَانِ بِإِجْمَاعِ جَمِيعِ عُلَمَاءِ
عِلْمِ الْكَلَامِ وَبِشَهَادَةِ حَقِيقَةِ تَبْدِيلِ صُورَتِهِ وَمُسْتَمْلَاتِهِ بِالْحِكْمَةِ وَالْإِنْتِظَامِ وَتَجْدِيدِ حُرُوفِهِ وَ
كَلِمَاتِهِ بِالنِّظَامِ وَالْمِيزَانِ وَبِشَهَادَةِ عَظْمَةِ احْطَاةِ حَقِيقَةِ التَّعَاوُنِ وَالتَّجَاوُبِ وَالتَّسَانُدِ
وَالتَّدَاخُلِ وَالْمُوازَنَةِ وَالْمُحَافَظَةِ فِي مَوْجُودَاتِهِ بِالمُشَاهَدَةِ وَالْعِيَانِ

denilmiştir.

Sonra, dünyaya gelen ve dünyanın yaratıcısını arayan ve onsekiz
adet mertebelerden çıkan ve arş-ı hakikate yetişen bir mi'rac-ı îmanî ile
gâibane mârifetten hâzırane ve muhatabâne bir makama terakki eden
meraklı ve müştak yolcu adam kendi ruhuna dedi ki: Fatiha-i Şerifede,

başından tâ **إِيَّاكَ** kelimesine kadar gâibane medh ü sena ile bir huzur

gelip **إِيَّاكَ** hitabına çıkılması gibi,

--- sh:»(T:374) ↓ -----

biz dahi doğrudan doğruya gâibane aramayı bırakıp, aradığımızı aradığımızdan sormalıyız; herşey'i gösteren güneşi, güneşten sormak gerektir. Evet, herşey'i gösteren, kendini herşeyden ziyade gösterir. Öyle ise, şemsin şuaatı ile onu görmek ve tanımak gibi, Hâlikımızın esmâ-i hüsnâsiyle ve sıfât-ı kudsiyesiyle O'nu, kabiliyetimizin nisbetinde tanımaya çalışabiliriz.

Bu maksadın hadsiz yollarından iki yolu ve o iki yolun hadsiz mertebelerinden iki mertebeyi ve o iki mertebenin pek çok hakikatlarından ve pek çok uzun tafsilâtından yalnız iki hakikatı icmâl ve ihtisar ile bu risalede beyan edeceğiz.

Birinci Hakikat: Bilmüşahede gözümüzle görünen ve muhit ve daimî ve muntazam ve dehşetli ve semavî ve arzî olan bütün mevcudatı çeviren ve tebdil ve tecdid eden ve kâinatı kaplıyan faaliyet-i müstevliye hakikatı görünmesi ve o her cihetle hikmetmedar faaliyet hakikatının içinde tezahür-ü rububiyet hakikatının bilbedâhe hissedilmesi ve o her cihetle rahmet-feşan tezahür-ü rububiyet hakikatının içinde tebarüz-ü ulûhiyet hakikatı bizzarure bilinmiş olmasıdır.

İşte, bu hâkimane ve hakîmane faaliyet-i daimededen ve perdesinin arkasında bir Fâil-i Kadîr ve Alîmin ef'âlî görünür gibi hissedilir. Ve bu mürebbiyâne ve müdebbirâne ef'al-i rabbâniyeden ve perdesinin arkasından herşeyde cilveleri bulunan esma-i İlâhiye hissedilir derecesinde bedahetle bilinir. Ve bu celâldârâne ve cernalperverâne cilvelenen esmâ-i hüsnâdan ve perdesinin arkasında sıfât-ı seb'a-i kudsiyenin ilmelyakîn, belki aynelyakîn, belki hakkalyakîn derecesinde vücudları ve tahakkukları anlaşılır. Ve bu yedi kudsî sıfâtın dahi bütün masnuatın şهادetiyle; hem hayatdarâne, hem kadîrâne, hem alîmane, hem semîâne, hem basîrâne, hem mürîdâne, hem mütekellimâne nihayetsiz bir surette tecellileri ile bilbedahe ve bizzarure ve biilmelyakîn bir mevsuf-u Vâcibül-Vücut'un ve bir müsemma-i Vâhid-i Ehadin ve bir fâil-i Ferd-i Samed'in mevcudiyeti güneşten daha zâhir, daha parlak bir tarzda, kalbdeki îman gözüne görünür gibi kat'î bilinir. Çünkü: Güzel ve mânidar bir kitap ve muntazam bir hâne, bedahetle, yazmak ve yapmak fiillerini ve güzel yazmak ve intizamlı yapmak fiilleri dahi, bedahetle, yazıcı ve dülger namlarını; yazıcı ve dülger ünvanları ise, bedahetle, kitabet ve dülgerlik

--- sh:»(T:375) ↓ -----

san'atlarını ve sıfatlarını ve bu san'at ve sıfatlar, bedahetle, herhalde bir zâtı istilzam eder ki, mevsuf ve sâni' ve müsemma ve fâil olsun. Fâilsiz bir fiil ve müsemmasız bir isim mümkün olmadığı gibi; mevsufsuz bir sıfat, san'atkârsız bir san'at dahi mümkün değildir.

İşte bu hakikat ve kaideye binaen, bu kâinat; bütün mevcudatiyle beraber kaderin kalemiyle yazılmış, kudretin çekiciyle yapılmış mânidar hadsiz kitablar, mektublar, nihayetsiz binalar ve saraylar hükmünde, herbiri binler vecihle ve beraber hadsiz vücut ile, rabbanî ve rahmanî nihayetsiz fiilleri ve o fiillerin menşe'leri olan binbir esmâ-i İlâhiyeyi hadsiz cilveleriyle ve o güzel isimlerin menbaı olan yedi sıfât-ı sübhâniyenin nihayetsiz tecellileriyle, o yedi muhît ve kudsî sıfatların mâdeni ve mevsufu olan ezeli ve ebedî bir Zât-ı Zülcelâl'in vücub-u vücuduna ve vahdetine hadsiz işaretler ve nihayetsiz şehadetler ettikleri gibi; bütün o mevcudatta bulunan bütün hüsnler, cemaller, kıymetler, kemaller dahi, ef'âl-i rabbaniyenin ve esmâ-i İlâhiyenin ve sıfât-ı samedaniyenin ve şuanat-ı sübhâniyenin kendilerine lâıyk ve muvafık kudsî cemallerine ve kemâllerine ve hepsi birden, Zât-ı Akdes'in kudsî cemâline ve kemaline bedahetle şehadet ederler.

İşte; faaliyet hakikati içinde tezahür eden rububiyet hakikati, ilim ve hikmetle halk ve îcad ve sun' ve ibda', nizam ve mîzan ile takdir ve tasvir ve tedbir ve tedvir, kasd ve irade ile tahvil ve tebdil ve tenzil ve tekmil, şefkat ve rahmetle it'am ve in'am ve ikram ve ihsan gibi şuanatiyle ve tasarrufatiyle kendini gösterir ve tanıttırır. Ve tezahür-ü rububiyet hakikati içinde bedahetle hissedilen ve bulunan ulûhiyetin tebarüz hakikati dahi, esmâ-i hüsnânın rahîmâne ve kerîmâne cilveleriyle ve "Yedi Sıfât-ı Sübutiye" olan "Hayat", "İlim", "Kudret", "İrade", "Sem", "Basar" ve "Kelâm" sıfatlarının celâlli ve cemalli tecellileriyle kendini tanıttırır, bildirir.

Evet, nasılkı, kelâm sıfatı, vahiyler ve ilhamlar ile Zât-ı Akdesi tanıttırır; öyle de, Kudret sıfatı dahi, mücessem kelimeleri hükmünde olan san'atlı eserleriyle o Zât-ı Akdesi bildirir ve kâinatı baştan başa bir fûrkan-ı cismanî mahiyetinde gösterip, bir Kadîr-i Zülcelâli tavsif ve târif eder. Ve ilim sıfatı dahi; hikmetli, intizamlı, mizanlı

--- sh:»(T:376) ↓ -----

olan bütün masnuat miktarınca ve ilim ile idare ve tedbir ve tezyîn ve temyiz edilen bütün mahlûkat adedince, mevsufları olan birtek Zât-ı Akdesi bildirir. Ve hayat sıfatı ise, kudreti bildiren bütün eserler ve ilmin vücudunu bildiren bütün intizamlı ve hikmetli ve mizanlı ve zînetli suretler, haller ve sâir sıfatları bildiren bütün deliller, sıfat-ı hayatın delilleriyle beraber, hayat sıfatının tahakkukuna delâlet ettikleri gibi; hayat dahi, bütün o delilleriyle, âyineleri olan bütün zîhayatları şâhid göstererek, Zât-ı Hayy-ı Kayyumu bildirir. Ve kâinatı, serbeser her vakit taze taze ve ayrı ayrı cilveleri ve nakışları göstermek için, daima değişen ve tazelenen ve hadsiz âyinelerden tereküp eden bir âyine-i ekber suretine çevirir. Ve bu kıyasla görmek ve işitmek, ihtiyar etmek ve konuşmak sıfatları dahi, herbiri birer kâinat kadar Zât-ı Akdesi bildirir, tanıttırır.

Hem o sıfatlar, Zât-ı Zülcelâl'in vücuduna delâlet ettikleri gibi, hayatın vücuduna ve tahakkukuna ve o Zâtın hayatdar ve diri olduğuna dahi bedahetle delâlet ederler. Çünkü: Bilmek hayatın alâmeti; işitmek dirilik emâresi; görmek dirilere mahsus; irade hayat ile olabilir. İhtiyarî iktidar, zîhayatlarda bulunur; tekellüm ise bilen dirilerin işidir.

İşte, bu noktalardan anlaşılır ki; hayat sıfatının yedi def'a kâinat kadar delilleri ve kendi vücudunu ve mevsufun vücudunu bildiren bürhanları vardır ki; bütün sıfatların esası ve menbaı ve ism-i âzâmın masdarı ve medarı olmuştur. Risale-i Nur, bu birinci hakikatı kuvvetli bürhanlar ile isbat ve bir derece izah ettiğinden; bu denizden, bu mezkûr katre ile şimdilik iktifa ediyoruz.

İkinci Hakikat: Sıfat-ı kelâmdan gelen tekellüm-ü İlâhîdir.

لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي

âyetinin sırrıyla.. Kelâm-ı İlâhî nihayetsizdir. Bir zâtın vücudunu bildiren en zâhir alâmet, konuşmasıdır. Demek bu hakikat, nihayetsiz bir surette Mütakellim-i Ezelînin mevcudiyetine ve vahdetine şehadet eder. Bu hakikatın iki kuvvetli şehadeti, bu risalenin ondördüncü ve onbeşinci mertebelerinde beyan edilen vahiyler ve ilhamlar cihetiyle ve geniş bir şehadeti dahi, onuncu mertebesinde işaret edilen kütüb-ü

--- sh:»(T:377) ↓ -----

mukaddese-i semâviye cihetiyle ve çok parlak ve câmi bir diğer şهادeti dahi onyedinci mertebesinde Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan cihetiyle geldiğinden, bu hakikatın beyan ve şهادetini o mertebelere havale edip; o hakikatı, mu'cizane ilân eden ve şهادetini sair hakikatların şهادetleriyle beraber ifade eden :

شَهِدَ اللهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا
بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

Âyet-i muazzamanın envarı ve esrarı, bizim bu yolcuya kâfi ve vâfi gelmiş ki, daha ileri gidememiş. İşte bu yolcunun, bu makam-ı kudsîden aldığı dersin kısa bir meâline bir işaret olarak, Birinci Makamın ondokuzuncu mertebesinde

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ الْوَاحِدُ الْوَجُودُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَ لَهُ الصِّفَاتُ الْعُلْيَا وَ لَهُ الْمَثَلُ
الْأَعْلَى الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ الذَّاتُ الْوَاحِدُ الْوَجُودُ بِاجْتِمَاعِ جَمِيعِ صِفَاتِهِ
الْقُدْسِيَّةِ الْمُحِيطَةِ وَ جَمِيعِ أَسْمَائِهِ الْحُسْنَى الْمَتَجَلِّيَّةِ بِاتِّفَاقِ جَمِيعِ شُؤْبَاتِهِ وَ أَعْمَالِهِ الْمَتَّصِرِفَةِ
بِشَهَادَةِ عَظَمَةِ حَقِيقَةِ تَبَارُزِ الْأُلُوْهِيَّةِ فِي تَظَاهِرِ الرَّبُوبِيَّةِ فِي دَوَامِ الْفَعَالِيَّةِ الْمَسْتَوَلِيَّةِ بِفِعْلِ الْإِبْدَاعِ وَ
الْخَلْقِ وَ الصُّنْعِ وَ الْإِبْدَاعِ بِإِرَادَةٍ وَ قُدْرَةٍ وَ بِفِعْلِ التَّقْدِيرِ وَ التَّصْوِيرِ وَ التَّدْبِيرِ وَ التَّدْوِيرِ بِاخْتِيَارٍ وَ
حِكْمَةٍ وَ بِفِعْلِ التَّصْرِيفِ وَ التَّنْظِيمِ وَ الْمُحَافَظَةِ وَ الْإِدَارَةِ وَ الْإِعَاشَةِ بِقَصْدٍ وَ رَحْمَةٍ وَ بِكَمَالِ
الْإِنْتِظَامِ وَ الْمُوَازَنَةِ وَ بِشَهَادَةِ عَظَمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ أَسْرَارِ (شَهِدَ اللهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ الْمَلَائِكَةُ وَ
أُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

--- sh:»(T:378) ↓ -----
denilmiştir.

* * *

--- sh:»(T:379) ↓ -----

Üçüncü Şua olan bu **Münacât** Risalesi Âyetül-Kübra ve beş altı risaleler ile birlikte Kastamonu'da telif edilmiştir. Üstadın Kastamonu'daki hayatının seyrine ve meşguliyetine ve hizmetinin hangi mes'eleler etrafında döndüğüne parlak bir nümunedir. Evet, Said Nursî, bu risalelerdeki hakikatların delâletiyle, millet ve İslâmiyet için en elzem hizmet olan imanın takviyesi için çalışıyordu.

MUKADDEME

Bu Sekizinci Hücet-i İmaniyye, Vücub-u Vücuda ve Vahdaniyete delâlet ettiği gibi, hem delâil-i kat'iyye ile Rububiyetin ihatasına ve kudretinin azametine delâlet eder; hem hâkimiyetinin ihatasına ve rahmetinin şümulüne dahi delâlet ve isbat eder, hem kâinatın bütün eczasına hikmetinin ihatasını.. ve ilminin şümulünü isbat eder.

Elhâsıl: Bu Sekizinci Hücet-i İmaniyyenin herbir mukaddemesinin sekiz neticesi var. Sekiz mukaddemelerin her birinde, sekiz neticeyi delilleriyle isbat eder ki; bu cihette bu Sekizinci Hücet-i İmaniyyede yüksek meziyetler vardır.

Said Nursî

Minâcât

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي
فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا
بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ
وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

Yâ İlâhî ve yâ Rabbî! Ben îmanın gözüyle ve Kur'an'ın tâlimiyle ve nuriyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın dersiyle ve ism-i Hakîmin göstermesiyle görüyorum ki: Semâvatta hiçbir deveran ve hareket yoktur ki; böyle intizamiyle senin mevcudiyetine işaret ve delâlet etmesin. Ve hiçbir ecrâm-ı semaviye yoktur ki; sükûtiyle gürültüsüz vazife görerek direksiz durmalarıyla, senin rububiyetine ve vahdetine şahadeti ve işareti olmasın. Ve hiçbir yıldız yoktur ki; mevzun hilkatiyle, muntazam vaziyetiyle ve nuranî tebessümüyle ve bütün yıldızlara mümâselet ve müşabehet sikkesiyle senin haşmet-i ulûhiyyetine ve vahdâniyyetine işaret ve şahadette bulunmasın. Ve oniki seyyareden hiçbir seyyare yıldız yoktur ki; hikmetli hareketiyle ve itaatli müsahhariyetiyle ve intizamlı vazifesiyle ve ehemmiyetli peykleriyle

senin vücub-u

--- sh:»(T:381) ↓ -----

vücuduna şehadet ve saltanat-ı ulûhiyyetine işaret etmesin!...

Evet gökler, sekeneleriyle, herbiri tek başıyla şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle derece-i bedahette, –ey zemin ve gökleri yaratan yaratıcı!– senin vücub-u vücuduna öyle zâhir şehadet.. –ve ey zerrati, muntazam mürekkebatıyla tedbirini gören ve idare eden ve bu seyyare yıldızları manzum peykleriyle döndüren, emrine itaat ettiren!– senin vahdetine ve birliğine öyle kuvvetli şehadet ederler ki, göğün yüzünde bulunan yıldızlar sayısınca nuranî bürhanlar ve parlak deliller o şehadeti tasdik ederler. Hem bu sâfi temiz, güzel gökler; fevkalâde büyük ve fevkalâde sür'atli ecramiyle muntazam bir ordu ve elektrik lâmbalarıyla süslenmiş bir saltanat donanması vaziyetini göstermek cihetiyle, senin rububiyyetinin haşmetine ve her şey'i îcad eden kudretinin azametine zâhir delâlet.. ve hadsiz semavatı ihâta eden hâkimiyetinin ve her bir zîhayatı kucağına alan rahmetinin hadsiz genişliklerine kuvvetli işaret.. ve bütün mahlûkat-ı semaviyenin bütün işlerine ve keyfiyetlerine taallûk eden ve avucuna alan, tanzim eden ilminin her şey'e ihâtasına ve hikmetinin her işe şümûlüne şüphesiz şehadet ederler. Ve o şehadet ve delâlet o kadar zâhirdir ki; güya yıldızlar, şâhid olan göklerin şehadet kelimeleri ve tecessüm etmiş nuranî delilleridirler. Hem semavat meydanında, denizinde, fezasındaki yıldızlar ise; muti' neferler, muntazam sefineler, hârika tayyareler, acaib lâmbalar gibi vaziyetiyle, senin saltanat-ı ulûhiyyetinin şa'şaaasını gösteriyorlar. Ve o ordunun efradından bir yıldız olan güneşimizin seyyarelerinde ve zeminimizdeki vazifelerinin delâlet ve ihtariyle, güneşin sair arkadaşları olan yıldızların bir kısmı âhiret âlemlerine bakarlar ve vazifesiz değiller; belki bâki olan âlemlerin güneşleridirler...

Ey Vâcibül-Vücut! Ey Vâhid-i Ehad! Bu hârika yıldızlar, bu acib güneşler, aylar; senin mülkünde, senin semavatında, senin emrin ile ve kuvvetin ve kudretin ile ve senin idare ve tedbirin ile teshîr ve tanzim ve tavzif edilmişlerdir. Bütün o ecram-ı ulviye, kendilerini yaratan ve döndüren ve idare

--- sh:»(T:382) ↓ -----

eden birtek Hâlika tesbih ederler; tekbir ederler; lisan-ı hal ile "Sübhânallah, Allahu Ekber" derler. Ben dahi onların bütün tesbihatıyla seni takdis ederim.

Ey şiddet-i zuhurundan gizlenmiş ve ey azamet-i kibriyasından ihtifâ etmiş olan Kadîr-i Zülcelâl! Ey Kadir-i Mutlak!

Kur'an-ı Hakîminin dersiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın tâlimiyle anladım: Nasıl ki gökler, yıldızlar, senin mevcudiyetine ve vahdetine şehadet ederler.. öyle de: Cevv-i sema, bulutlariyle ve şimşekleri ve ra'dları ve rüzgârlariyle ve yağmurlariyle, senin vücûb-u vücuduna ve vahdetine şehadet ederler.

Evet câmid, şuursuz bulut, âb-ı hayat olan yağmuru, muhtaç olan zîhayatların imdadına göndermesi, ancak senin rahmetin ve hikmetin ile dir. Karışık tesadüf karışamaz. Hem, elektriğin en büyüğü bulunan ve fevaid-i tenviriyesine işaret ederek ondan istifadeye teşvik eden şimşek ise senin fezadaki kudretini güzelce tenvir eder. Hem yağmurun gelmesini müjdeliyen ve koca fezayı konuşuran ve tesbihatının gürültüsüyle gökleri çınlatan ra'dat dahi, lisan-ı kal ile konuşarak seni takdis edip, rububiyetine şehadet eder. Hem, zîhayatların yaşamasına en lüzumlu rızkı ve istifadece en kolay ve nefesleri vermek, nüfusları rahatlandırmak gibi çok vazifeler ile tavzif edilen rüzgârlar dahi; cevvi âdeta bir hikmete binaen "Levh-i mahv ve isbat" ve "yazar, ifade eder, sonra bozar tahtası" suretine çevirmekle, senin faaliyet-i kudretine işaret ve senin vücuduna şehadet ettiği gibi, senin merhametinle bulutlardan sağıp zîhayatlara gönderilen rahmet dahi; mevzun, muntazam katreleri kelimeleriyle senin vüs'at-ı rahmetine ve geniş şefkatine şehadet eder.

Ey Mutasarrıf-ı Fa'al ve ey Feyyâz-ı Müteâl! Senin vücub-u vücuduna şehadet eden bulut, berk, ra'd, rüzgâr, yağmur; birer birer şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle keyfiyetçe birbirinden uzak, mahiyetçe birbirine muhalif olmakla beraber, birlik, beraberlik, birbiri içine girmek ve birbirinin

--- sh:»(T:383) ↓ -----

vazifesine yardım etmek haysiyetiyle, senin vahdetine ve birliğine gayet kuvvetli işaret ederler. Hem, koca fezayı bir mahşer-i acaib yapan ve bazı günlerde birkaç defa doldurup boşaltan rububiyetinin haşmetine.. ve o geniş cevvi, yazar değiştirir bir levha gibi ve sıkar ve onunla zemin bahçesini sulattırır bir sünger gibi tasarruf eden kudretinin azametine ve herbir şey'e şümûlüne şهادet ettikleri gibi; umum zemine ve bütün mahlûkata cev v perdesi altında bakan ve idare eden rahmetinin ve hâkimiyetinin hadsiz genişliklerine ve her şey'e yetişmelerine delâlet eder. Hem fezadaki hava, o kadar hakîmane vazifelerde istihdam; ve bulut ve yağmur, o kadar alîmane faidelerde istimâl olunur ki; her şey'e ihâta eden bir ilim ve her şey'e şâmil bir hikmet olmazsa, o istimâl, o istihdam olamaz.

Ey Fa'âlün limâ yürîd! Cevv-i fezadaki faaliyetinle her vakit bir nümûne-i haşir ve kıyamet göstermek, bir saatte yazı kışa ve kışı yaza döndürmek, bir âlem getirmek, bir âlem gayba göndermek misillû şununatta bulunan kudretin; dünyayı âhirete çevirecek... Ve âhirette şununat-ı sermediyyeyi gösterecek işaretini veriyor.

Ey Kadîr-i Zülcelâl! Cevv-i fezadaki hava, bulut ve yağmur, berk ve rad; senin mülkünde, senin emrin ve havlin ile, senin kuvvet ve kudretinle musahhar ve vazifedardılar. Mahiyetçe birbirinden uzak olan bu feza mahlûkatı, gayet sür'atli ve âni emirlere ve çabuk ve acele kumandalara itaat ettiren âmir ve hâkimlerini takdis ederek, rahmetini medh ü sena ederler.

Ey arz ve semâvâtın Hâlik-ı Zülcelâli! Senin Kur'an-ı Hakîminin ta'limiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın dersiyle îman ettim ve bildim ki: Nasıl semavat yıldızlariyle ve cev v-i feza müştemi lâtiyle senin vücûb-u vücuduna ve senin birliğine ve vahdetine şهادet ediyorlar. Öyle de, arz, bütün mahlûkatiyle ve ahvaliyle senin mevcudiyetine ve vahdetine, mevcudatı adedince şهادetler ve işaretler ederler.

--- sh:»(T:384) ↓ -----

Evet, zeminde hiçbir tahavvül ve ağaç ve hayvanlarında her senede urbasını değiştirmek gibi hiçbir tebeddül; -cüz'î olsun, küllî olsun-yoktur ki; intizamiyle, senin vücuduna ve vahdetine işaret etmesin. Hem, hiç bir hayvan yoktur ki, za'fiyet ve ihtiyacının derecesine göre verilen rahîmane rızkıyla ve yaşamasına lüzumu bulunan cihazatın hakîmane verilmesiyle, senin varlığına ve birliğine şهادeti olmasın. Hem, her baharda gözümüz önünde îcad edilen nebatat ve hayvanattan hiç bir tanesi yoktur ki, san'at-ı acibesıyla ve lâtif zînetiyle ve tam temeyyüziyle ve intizamiyle ve mevzuniyetiyle seni bildirmesin. Ve zemin yüzünü dolduran ve nebatat ve hayvanat denilen kudretinin hârikaları ve mu'cizeleri, mahdut ve maddeleri bir ve müteşabih olan yumurta ve yumurtacıklardan ve katrelerden ve habbe ve habbeciklerden ve çekirdeklerden; yanlışsız, mükemmel, süslü, alâmet-i fârikalı olarak yaratılışları, Sâni-i Hakîmlerinin vücuduna ve vahdetine ve hikmetine ve hadsiz kudretine öyle bir şهادettir ki, ziyanın güneşe şهادetinden daha kuvvetli ve parlaktır. Hem; hava, su, nur, ateş, toprak gibi hiç bir unsur yoktur ki, şuuruzluklariyle beraber, şuurkârane, mükemmel vazifeleri görmesiyle, basit ve istilâ edici, intizamsız, her yere dağılmakla beraber, gayet muntazam ve mütenevvi meyveleri ve mahsûlleri hazine-i gaybdan getirmesiyle, senin birliğine ve varlığına şهادeti bulunmasın.

Ey Fâtır-ı Kadir! Ey Fettâh-ı Allâm! Ey Fa'âl-i Hallâk! Nasıl arz, bütün sekencesiyle hâlikının vâcibül-vücut olduğuna şهادet eder.. öyle de: Senin –Ey Vâhid-i Ehad! Ey Hannân-ı Mennân! Ey Vehhâb-ı Rezzak!– vahdetine ve ehadiyyetine, yüzündeki sikkesiyle ve sekencesinin yüzlerindeki sikkeleriyle ve birlik ve beraberlik ve birbiri içine girmek ve birbirine yardım etmek ve onlara bakan rubûbiyyet isimlerinin ve fiillerinin bir olmak cihetinde, bedahet derecesinde senin vahdetine ve ehadiyyetine şهادet, belkî mevcudat adedince şهادetler eder. Hem nasıl, zemin bir ordugâh, bir meşher, bir tâlimgâh vaziyetiyle.. ve nebatat ve hayvanat fırkalarında bulunan dörtüyz bin muhtelif milletlerin ayrı ayrı cihazatları muntazaman

--- sh:»(T:385) ↓ -----

verilmesiyle, senin rububiyetinin haşmetine ve kudretinin her şey'e yetişmesine delâlet eder; öyle de: Hadsiz bütün zîhayatın ayrı ayrı rızıkları, vakti vaktine kuru ve basit bir topraktan, rahîmane, kerîmane verilmesi ve hadsiz o efradın kemal-i musahhariyetle evamir-i Rabbanîyyeye itaatleri, rahmetinin her şey'e şümûlünü ve hâkimiyetinin herşey'e ihatasını gösteriyor. Hem, zeminde değişmekte bulunan mahlûkat kabilelerinin sevk ve idareleri; mevt ve hayat münavebeleri ve hayvan ve nebatatın idare ve tedbirleri dahi, her şey'e taallûk eden bir ilim ile ve her şeyde hükmeden nihayetsiz bir hikmetle olabilmesi, senin ihata-i ilmine ve hikmetine delâlet eder. Hem, zeminde kısa bir zamanda hadsiz vazifeler gören ve hadsiz bir zaman yaşıyacak gibi istidat ve mânevî cihazat ile teşhiz edilen ve zemin mevcudatına tasarruf eden insan için, bu talimgâh-ı dünyada ve bu muvakkat ordugâh-ı zeminde ve bu muvakkat meşherde; bu kadar ehemmiyet, bu hadsiz masraf, bu nihayetsiz tecelliyat-ı rubûbiyyet, bu hadsiz hitabat-ı sübhaniyye ve bu gayetsiz ihsanat-ı İlahiyye, elbette ve herhalde bu kısacık ve hüznü ömre ve bu karışık kederli hayata, bu belâlı ve fâni dünyaya sığışmaz. Belki, ancak başka ve ebedî bir ömür ve bâki bir dâr-ı saadet için olabildiği cihetinden, âlem-i bekada bulunan ihsanat-ı uhreviyyeye işaret, belki şehadet eder.

Ey Hâlik-ı Külli Şey! Zeminin bütün mahlûkatı, senin mülkünde, senin arzında, senin havl ve kuvvetinle ve senin kudretin ve iradetin ile ve ilmin ve hikmetin ile idare olunuyorlar ve musahhardırlar. Ve zemin yüzünde faaliyeti müşahede edilen bir rubûbiyyet, öyle ihata ve şümûl gösteriyor.. ve onun idaresi ve tedbiri ve terbiyesi öyle mükemmel ve öyle hassastır.. ve her taraftaki icraatı öyle birlik ve beraberlik ve benzemeklik içindedir ki, tecezzî kabul etmiyen bir küll ve inkısamı imkânsız bulunan bir küllî hükmünde bir tasarruf, bir rubûbiyyet olduğunu bildiriyor... Hem zemin bütün sekenesiyle beraber, lisan-ı kalden daha zâhir hadsiz lisanlarla Hâlikımı takdis ve tesbih ve nihayetsiz ni'metlerinin lisan-ı halleriyle Rezzâk-ı

--- sh:»(T:386) ↓ -----

Zülcelâlinin hamd ve medh ü senasını ediyorlar...

Ey şiddet-i zuhûrundan gizlenmiş ve ey azamet-i kibriyasından istitar etmiş olan Zât-ı Akdes! Zeminin bütün takdisat ve tesbihatiyle; seni kusurdan, aczden, şerikten takdis ve bütün tahmidat ve senalariyle sana hamd ve şükrederim.

Ey Rabbul-berri vel-bahr! Kur'an'ın dersiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın tâlimiyle anladım ki: Nasıl gökler ve feza ve zemin, senin birliğine ve varlığına şehadet ederler.. öyle de: Bahirler, nehirler ve çeşmeler ve ırmaklar, senin vücub-u vücuduna ve vahdetine bedahet derecesinde şehadet ederler. Evet, bu dünyamızın menba-ı acaib buhar kazanları hükmünde olan denizlerde hiçbir mevcud, hattâ hiçbir katre su yoktur ki; vücudiyle, intizamiyle, menfaatiyle ve vaziyetiyle hâlikını bildirmesin. Ve basit bir kumda ve basit bir suda rızıkları mükemmel bir surette verilen garib mahlûklardan ve hilkatları gayet muntazam hayvanat-ı bahriyeden, hususan bir tanesi bir milyon yumurtacıları ile denizleri şenlendiren balıklardan hiç birisi yoktur ki, hilkatıyla ve vazifesiyle ve idare ve iaşesiyle ve tedbir ve terbiyesiyle yaratana işaret ve rezzakına şehadet etmesin. Hem, denizde; kıymetdar, hâsiyetli, zînetli cevherlerden hiç birisi yoktur ki, güzel hilkatıyla ve cazibedar fitratiyle ve menfaatli hâsiyetiyle seni tanımasın, bildirmesin. Evet, onlar birer birer şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle, beraberlik ve birbiri içinde karışmak ve sikke-i hilkatte birlik ve îcadça gayet kolay ve efradça gayet çokluk noktalarından, senin vahdetine şehadet ettikleri gibi; arzı, toprağıyla beraber bu küre-i arzı kuşatan muhit denizlerini muallâkta durdurmak ve dökmeden ve dağıtmadan güneşin etrafında gezdirmek ve toprağı istilâ ettirmemek.. ve basit kumundan ve suyundan, mütenevvi ve muntazam hayvanatını ve cevherlerini halketmek.. ve erzak vesair umurlarını küllî ve tam bir surette idare etmek ve tedbirlerini görmek.. ve yüzünde bulunmak lâzım gelen hadsiz cenazelerinden hiç birisi bulunmamak noktalarından, senin varlığına ve Vâcibül-Vücut olduğuna mevcudatı adedince

--- sh:»(T:387) ↓ -----

işaretler ederek şehadet eder. Ve senin saltanat-ı rubûbiyyetinin haşmetine ve her şey'e muhit olan kudretinin azametine pek zâhir delâlet ettikleri gibi, göklerin fevkındaki gayet büyük ve muntazam yıldızlardan, tâ denizlerin dibinde bulunan gayet küçücük ve intizamlı iâşe edilen balıklara kadar herşey'e yetişen ve hükmeden rahmetinin ve hâkimiyetinin hadsiz genişliklerine delâlet.. ve intizamıyla ve faideleriyle ve hikmetleriyle ve mizan ve mevzuniyetleriyle, senin her şey'e muhit ilmine.. ve herşeye şâmil hikmetine işaret ederler. Ve senin, bu misafirhane-i dünyada, yolcular için böyle rahmet havuzların bulunması.. ve insanın seyr ü seyahatına ve gemisine ve istifadesine musahhar olması işaret eder ki, yolda yapılmış bir handa, bir gece misafirlerine bu kadar deniz hediyeleriyle ikram eden Zât, elbette makarr-ı saltanat-ı ebediyyesinde öyle ebedî rahmet denizleri bulundurmuş ki, bunlar onların, fâni ve küçük nûmuneleridirler. İşte denizlerin böyle gayet hârika bir tarzda arzın etrafında vaziyet-i acibesıyla bulunması.. ve denizlerin mahlûkatı dahi, gayet muntazam idare ve terbiye edilmesi bilbedahe gösterir ki, yalnız senin kuvvetin ve kudretin ile ve senin irade ve tedbirin ile, senin mülkünde, senin emrine musahhardırlar. Ve lisan-ı halleriyle Hâlikını takdis edip "Allahu Ekber" derler.

Ey dağları zemin sefinesine hazineli direkler yapan Kadîr-i Zülcelâl! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîminin dersiyle anladım ki, nasıl denizler acaibleriyle seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar.. öyle de: Dağlar dahi, zelzele te'siratından zeminin sükûnetine ve içindeki dahilî inkılâbat fırtınalarından sükûtuna ve denizlerin istilâsından kurtulmasına ve havanın gazat-ı muzırradan tasfiyesine ve suyun muhafaza ve iddiharlarına ve zîhayatlara lâzım olan mâdenlerin hazinedarlığına ettiği hizmetleriyle ve hikmetleriyle seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar. Evet, dağlardaki taşların envandan ve muhtelif hastalıklara ilâç olan maddelerin aksamından ve zîhayata, hususan insanlara çok lâzım ve çok mütenevvi olan mâdeniyatın ecnasından ve dağları, sahraları

--- sh:»(T:388) ↓ -----

çiçekleriyle süslendiren ve meyveleriyle şenlendiren nebatatın esnafından hiç birisi yoktur ki; tesadüfe havalesi mümkün olmayan hikmetleriyle, intizamiyle, hüsn-ü hilkatiyle, faideleriyle.. hususan mâdeniyatın; tuz, limon tuzu, sulfato ve şap gibi, sûreten birbirine benzemekle beraber, tadlarının şiddet-i muhalefetiyle.. ve bilhassa nebatatın basit bir topraktan; çeşit çeşit enva'lariyle, ayrı ayrı çiçek ve meyveleriyle, nihayetsiz kadîr nihayetsiz hakîm, nihayetsiz rahîm ve kerîm bir sâniin vücub-u vücuduna bedahetle şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasındaki vahdet-i idare ve vahdet-i tedbir ve menşe' ve mesken ve hilkat ve san'atça beraberlik ve birlik ve ucuzluk ve kolaylık ve çokluk ve yapılmakta çabukluk noktalarından, Sâniin vahdetine ve ehadiyetine şehadet ederler. Hem nasıl ki: Dağların yüzünde ve karnındaki masnu'lar, zeminin her tarafında, herbir nevi; aynı zamanda, aynı tarzda, yanlışsız, gayet mükemmel ve çabuk yapılmaları ve bir iş bir işe mâni olmadan, sair neviler ile beraber karışık iken, karıştırmaksızın îcadları;, senin rubûbiyyetinin haşmetine.. ve hiç bir şey ona ağır gelmiyen kudretinin azametine delâlet eder; öyle de: Zeminin yüzündeki bütün zîhayat mahlûkların hadsiz hacetlerini, hattâ mütenevvi hastalıklarını, hattâ muhtelif zevklerini ve ayrı ayrı iştihalarını tatmin edecek bir surette, dağların yüzlerini ve içlerini muntazam eşcar ve nebatat ve mâdeniyatla doldurmak ve muhtaçlara teshir etmek cihetiyle, senin rahmetinin hadsiz genişliğine ve hâkimiyetinin nihayetsiz vüs'atine delâlet.. ve toprak tabakatı içinde gizli ve karanlık ve karışık bulunduğu halde; bilerek, görerek, şaşırmayarak, intizamla, hacetlere göre ihzar edilmeleriyle. senin her şeye taallûk eden ilminin ihatasına ve herbir şey'i tanzim eden hikmetinin bütün eşyaya şumulüne ve ilâçların ihzaratı ve mâdeni maddelerin iddiharatiyle rububiyetinin rahîmane ve kerîmane olan tedabirinin mehasinine ve inayetinin ihtiyatlı letaifine pek zâhir bir surette işaret ve delâlet ederler. Hem, bu dünya hanında misafir yolcular için. koca dağları levazımatlarına ve istikbaldeki ihtiyaçlarına muntazam ihtiyat

--- sh:»(T:389) ↓ -----

deposu ve cihazat anbarı ve hayata lüzumu olan çok definelerin mükemmel mahzeni olmak cihetinde işaret, belki delâlet, belki şehadet eder ki; bu kadar kerîm ve misafir-perver ve bu kadar hakîm ve şefkat-perver ve bu kadar kadîr ve rububiyet-perver bir Sâniin, elbette ve herhalde, çok sevdiği o misafirleri için, ebedî bir âlemde, ebedî ihsanatının ebedî hazineleri vardır. Buradaki dağlara bedel, orada yıldızlar o vazifeyi görürler.

Ey Kadir-i Külli Şey! Dağlar ve içindeki mahlûklar senin mülkünde ve senin kuvvet ve kudretinle ve ilim ve hikmetinle musahhar ve müdahhardırlar. Onları bu tarzda tavzif ve teshir eden hâlikımı takdis ve tesbih ederler.

Ey Hâlık-ı Rahman ve ey Rabb-i Rahîm! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîminin dersiyle anladım: Nasıl ki sema ve feza ve arz ve deniz ve dağ, müştemilât ve mahluklariyle beraber seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar.. öyle de: Zemindeki bütün ağaç ve nebatat, yaprakları ve çiçekleri ve meyveleriyle seni bedahet derecesinde tanıttırıyorlar ve tanıyorlar... Ve umum eşcarın ve nebatatın cezbedarane hareket-i zikriyede bulunan yapraklarından ve zînetleriyle, Sâniinin isimlerini tavsif ve târif eden çiçeklerinden ve letafet ve cilve-i merhametinden tebessüm eden meyvelerinden herbirisi, tesadüfe havalesi hiçbir cihet-i imkânı olmıyan hârîka san'at içindeki nizam ve nizam içindeki mizan ve mizan içindeki zînet ve zînet içindeki nakışlar ve nakışlar içindeki güzel ve ayrı ayrı kokular ve kokular içindeki meyvelerin muhtelif tatlariyle, nihayetsiz rahîm ve kerîm bir Sâniin vücub-u vücuduna bedahet derecesinde şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle, bütün zemin yüzünde birlik ve beraberlik; birbirine benzemeklik ve sikke-i hilkatte müşabehet ve tedbir ve idarede münasebet ve onlara taallûk eden îcad fiilleri ve Rabbânî isimlerde muvafakat ve o yüz bin envain hadsiz efradlarını birbiri içinde şaşırılmayarak birden idareleri gibi noktalar, o Vâcibül-vücut Sâniin bilbedahe vahdetine ve ehadiyyetine dahi şehadet ederler.

--- sh:»(T:390) ↓ -----

Hem, nasıl ki onlar senin vücub-u vücuduna ve vahdetine şehadet ediyorlar.. öyle de: Rûy-i zeminde dört yüz bin milletlerden teşekkül eden zîhayat ordusundaki hadsiz efradın yüzbinler tarzda iâşe ve idareleri, şaşırmayarak, karıştırmayarak mükemmel yapılmasıyla, senin rubûbiyyetinin vahdaniyyetteki haşmetine ve bir baharı, bir çiçek kadar kolay îcad eden kudretinin azametine.. ve her şey'e taallûkuna delâlet ettikleri gibi, koca zeminin her tarafında, hadsiz hayvanatına ve insanlara, hadsiz taamların, çeşit çeşit aksamını ihzar eden rahmetinin hadsiz genişliğine, ve o hadsiz işler ve in'amlar ve idareler ve iâşeler ve icraatlar kemal-i intizamla cereyanları ve her şey, hattâ zerrelere o emirlere ve icraata itaat ve musahhariyetleriyle, hâkimiyetinin hadsiz vüs'atine kat'î delalet etmekle beraber o ağaçların ve nebatların ve herbir yaprak ve çiçek ve meyve ve kök ve dal ve budak gibi herbirisinin herbir şey'ini, herbir işini bilerek, görerek; faidelere, maslahatlara, hikmetlere göre yapılmakla, senin ilminin her şey'e ihatasına ve hikmetinin her şey'e şümulüne pek zâhir bir surette delâlet, ve hadsiz parmaklarıyla işaret ederler... Ve senin gayet kemaldeki cemâl-i san'atına.. ve nihayet cemâldeki kemal-i ni'metine hadsiz dilleriyle senâ ve medhederler.

Hem, bu muvakkat handa ve fâni misafirhanede ve kısa bir zamanda ve az bir ömürde, eşcar ve nebatatın elleriyle, bu kadar kıymetdar ihsanlar ve ni'metler ve bu kadar fevkalâde masraflar ve ikramlar işaret, belki şehadet eder ki: Misafirlerine burada böyle merhametler yapan kudretli, keremkâr Zât-ı Rahîm, bütün ettiği masrafı ve ihsanı, kendini sevdirmek ve tanıttirmek neticesinin aksiyle, yâni: Bütün mahlûkat tarafından: "Bize tattırdı, fakat yedirmeden bizi idam etti" dememek ve dedirmemek ve saltanat-ı ulûhiyyetini iskat etmemek ve nihayetsiz rahmetini inkâr etmemek ve ettirmemek, ve bütün müştak dostlarını mahrumiyet cihetinde düşmanlara çevirmemek noktalarından, elbette ve her halde ebedî bir âlemde, ebedî bir memlekette, ebedî bırakacağı abdlere, ebedî rahmet hazinelerinden, ebedî cennetlerinde, ebedî

--- sh:»(T:391) ↓ -----

ve cennete lâıyk bir surette meyvedar eşcar ve çiçekli nebatlar ihzar etmiştir. Buradakiler ise, müşterilere göstermek için nümunelerdir.

Hem ağaclar ve nebatlar, umumen yaprak ve çiçek ve meyvelerinin kelimeleriyle seni takdis ve tesbih ve tahmid ettikleri gibi, o kelimelerden herbirisi dahi ayrıca seni takdis eder. Hususan meyvelerin bedî bir surette etleri çok muhtelif, san'atları çok acib, çekirdekleri çok hârika olarak yapılarak.. o yemek tablalarını ağacların ellerine verip ve nebatların başlarına koyarak.. zîhayat misafirlerine göndermek cihetinde, lisan-ı hal olan tesbihatları, zuhurca lisan-ı kal derecesine çıkar. Bütün onlar senin mülkünde, senin kuvvet ve kudretinle, senin irade ve ihsanatınla, senin rahmet ve hikmetinle musahhardırlar.. ve senin herbir emrine mutîdirler.

Ey şiddet-i zuhurundan gizlenmiş. ve ey kibriya-yı azametinden tesettür etmiş olan Sâni-i Hakîm ve Hâlik-ı Rahîm! Bütün eşcar ve nebatatın, bütün yaprak ve çiçek ve meyvelerin dilleriyle ve adediyle; seni kusurdan, aczden, şerikten takdis ederek hamd-ü sena ederim.

Ey Fâtır-ı Kadîr! Ey Müdebbir-i Hakîm! Ey Mürebbi-i Rahîm! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîm'in dersiyle anladım ve îman ettim ki, nasıl nebatat ve eşcar seni tanıyorlar, senin sıfât-ı kudsiyeni ve esmâ-i hüsnâmı bildiriyorlar.. öyle de: Zîhayatlardan ruhlu kısmı olan insan ve hayvanattan hiçbirisi yoktur ki, cisminde, gayet muntazam saatler gibi işliyen ve işlettirilen dâhilî ve haricî âzalarıyla ve bedeninde gayet ince bir nizam ve gayet hassas bir mizan ve gayet mühim faideler ile yerleştirilen âlât ve duygularıyla ve cesedinde, gayet san'atlı bir yapılaş ve gayet hikmetli bir tefriş ve gayet dikkatli bir muvazene içinde konulan cihazat-ı bedeniyesiyle, senin vücub-u vücuduna ve sıfatlarının tahakkukuna şehadet etmesin. Çünkü: Bu kadar basîrane nazik san'at ve şuurkârane ince hikmet ve müdebbirane tam muvazeneye, elbette kör kuvvet ve şuursuz

--- sh:»(T:392) ↓ -----

tabiat ve serseri tesadüf karışamazlar.. ve onların işi olamaz.. ve mümkün değildir. Ve kendi kendine teşekkül edip öyle olması ise, yüz derece muhal içinde muhaldir. Çünkü: O halde herbir zerresi, herbir şey'ini ve cesedinin teşekkülünü, belki dünyada alâkadar olduğu her şeyini bilecek, görecek, yapabilecek.. âdeta ilâh gibi ihatalı bir ilim ve kudreti bulunacak. Sonra teşkil-i cesed ona havale edilir ve "kendi kendine oluyor" denilebilir... Ve hey'et-i mecmuasındaki vahdet-i tedbir ve vahdet-i idare ve vahdet-i nev'îye ve vahdet-i cinsiye.. ve umumun yüzlerinde; göz, kulak, ağız gibi noktalarda ittifak cihetinde müşahede edilen sikke-i fitratta birlik.. ve herbir nev'in efradı sîmalarında görülen sikke-i hikmette ittihad.. ve iaşede ve icadda beraberlik.. ve birbirinin içinde bulunmak gibi keyfiyetlerinden hiçbirisi yoktur ki, senin vahdetine kat'î şهادette bulunmasın! Ve herbir ferdinde, kâinata bakan bütün isimlerin cilveleri bulunmakla, vâhidiyyet içinde senin ehadiyyetine işareti olmasın.

Hem, nasıl ki insan ile beraber hayvanatın, zeminin bütün yüzünde yayılan yüz bin envâi, muntazam bir ordu gibi teçhiz ve tâlimat ve itaat ve musahhariyetle ve en küçükten tâ en büyüğe kadar, rubûbiyyetin emirleri intizamla cereyanlarıyla o rubûbiyyetin derece-i haşmetine ve gayet çoklukla beraber gayet kıymetli ve gayet mükemmel olmakla beraber gayet çabuk yapılmaları ve gayet san'atlı olmakla beraber gayet kolay yapılmalarıyla, kudretinin derece-i azametinde delâlet ettikleri gibi; şarktan garba, şimalden cenuba kadar yayılan mikroptan tâ gergedana kadar, en küçük sinekten tâ en büyük kuşa kadar bütün onların rızıklarını yetiştiren rahmetinin hadsiz vüs'atine ve herbiri emirber nefer gibi vazife-i fitriyesini yapmak ve zemin yüzü her baharda, güz mevsiminde terhis edilenler yerinde yeniden taht-ı silâha alınmış bir orduya ordugâh olmak cihetiyle, hâkimiyetinin nihayetsiz genişliğine kat'î delâlet ederler.

Hem, nasıl ki hayvanattan herbirisi kâinatın bir küçük nüshası ve bir misal-i musağgarı hükmünde gayet derin bir ilim

--- sh:»(T:393) ↓ -----

ve gayet dakik bir hikmetle, karışık eczaları karıştırmayarak ve bütün hayvanların ayrı ayrı suretlerini şaşırılmayarak hatâsız, sehivsiz, noksansız yapılmalarıyla, ilminin her şey'e ihatasına ve hikmetinin herşey'e şümûlüne, adetlerince işaretler ederler; öyle de: Herbiri birer mu'cize-i san'at ve birer hârika-i hikmet olacak kadar san'atlı ve güzel yapılmasıyla, çok sevdiğin ve teşhirini istediğin san'at-ı rabbanîyyenin kemal-i hüsnüne ve gayet derecede güzelliğine işaret ve herbirisi, hususan yavrular, gayet nazdar, nâzenin bir surette beslenmeleriyle ve heveslerinin ve arzularının tatmini cihetiyle, senin inayetinin gayet şirin cemâline hadsiz işaretler ederler.

Ey Rahmânürrahim! Ey Sâdıkul-va'dil-emin! Ey Mâlik-i yevmiddîn! Senin Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ının tâlimiyle ve Kur'ân-ı Hakîminin irşadiyle anladım ki: Madem kâinatın en müntehap neticesi hayattır.. ve hayatın en müntehap hulâsası ruhdur.. ve zîruhun en müntehap kısmı zîşuurdur.. ve zîşuurun en câmii insandır.. ve bütün kâinat ise, hayata musahhardır ve onun için çalışıyor.. ve zîhayatlar, zîruhlara musahhardır, onlar için dünyaya gönderiliyorlar.. ve zîruhlara insanlara musahhardır, onlara yardım ediyorlar.. ve insanlar fıtraten Hâlikını pek ciddi severler.. ve Hâlikları onları hem sever, hem kendini onlara her vesile ile sevdirebilir.. ve insanın istidadı ve cihazat-ı mânevîyesi, başka bir bâkî âleme ve ebedî bir hayata bakıyor.. ve insanın kalbi ve şuuru, bütün kuvvetiyle beka istiyor.. ve lisânı, hadsiz dualarıyla beka için Hâlikına yalvarıyor; elbette ve herhalde, o çok seven ve sevilen ve mahub ve muhib olan insanları dirilmemek üzere öldürmekle, ebedî bir muhabbet için yaratmış iken, ebedî bir adavetle gücendirmek olamaz ve kabil değildir. Belki, başka bir ebedî âlemde mes'udane yaşaması hikmetiyle, bu dünyada çalışmak ve onu kazanmak için gönderilmiştir. Ve insana tecelli eden isimlerin, bu fâni ve kısa hayattaki cilveleriyle âlem-i bekada onların âyinesi olan insanların, ebedî cilvelerine mazhar olacaklarına işaret ederler.

--- sh:»(T:394) ↓ -----

Evet, ebedînin sadık dostu, ebedî olacak. Ve bâkinin âyine-i zîşuuru, bâki olmak lâzım gelir.

Hayvanların ruhları bâki kalacağını.. ve Hüdhd-ü Süleymanî (A.S.) ve Neml'i ve Nâka-i Sâlih (A.S.); ve Kelb-i Ashab-ı Kehf gibi bazı efrâd-ı mahsusa hem ruhu, hem cesediyle bâkî âleme gideceği.. ve herbir nev'in, arasına istimâl için birtek cesedi bulunacağı.. rivayet-i sahihadan anlaşılmağa beraber; hikmet ve hakikat, hem rahmet ve rubûbiyyet öyle iktiza ederler.

Ey Kadir-i Kayyum! Bütün zîhayat, zîruh, zîşuur; senin mülkünde, yalnız senin kuvvet ve kudretinle.. ve ancak senin irade ve tedbirlerinle.. ve rahmet ve hikmetinle, rububiyetinin emirlerine teshir ve fitrî vazifelerle tavzif edilmişler. Ve bir kısmı, insanın kuvveti ve galebesi için değil. belki fitraten insanın zaafı ve aczi için rahmet tarafından ona musahhar olmuşlar. Ve lisan-ı hal ve lisan-ı kal ile Sâni'lerini ve Ma'budlarını kusurdan, şerikten takdis; ve ni'metlerine şükür ve hamd ederek, herbiri ibadet-i mahsusasını yapıyorlar...

Ey şiddet-i zuhurundan gizlenmiş ve ey azamet-i kibriyasından perdelenmiş olan Zât-ı Akdes! Bütün zîruhların tesbihatiyle seni takdis etmek niyet edip

سُبْحَانَكَ يَا مَنْ جَعَلَ مِنَ الْمَاءِ كُلِّ شَيْءٍ حَيًّا

diyorum.

Yâ Rabbel-âlemin! Yâ İlâhel-evvelîne vel-âhirîn! Yâ Rabbes-semâvati vel-aradîn! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîm'in dersiyle anladım ve îmân ettim ki: Nasıl sema, feza, arz, ber ve bahr, şecer, nebat, hayvan; efradiyle, eczasiyle, zerratiyle seni biliyorlar, tanıyorlar ve varlığına ve birliğine şehadet ve delâlet ve işaret ediyorlar; öyle de: Kâinatın hulâsası olan zîhayat ve zîhayatın hulâsası olan insan ve insanın hulâsası olan enbiyâ, evliya, asfiyanın hulâsası olan kalblerinin ve akıllarının müşahadat ve keşfiyat ve ilhamat ve istihracatla, yüzer icmâ

--- sh:»(T:395) ↓ -----

ve yüzer tevatür kuvvetinde bir katiyetle senin vücub-u vücuduna ve senin vahdaniyyet ve ehadiyyetine şahadet edip, ihbar ediyorlar. Mu'cizat ve keramât ve yakînî bürhanlariyle, haberlerini isbat ediyorlar. Evet kalblerde, perde-i gaybda ihtar edici bir zâta bakan hiç bir hâtırât-ı gaybiye ve ilham edici bir zâta baktıran hiç bir ilhamat-ı sâdıka ve hakkalyakîn suretinde sıfât-ı kudsiye ve esmâ-i hüsnâni keşfeden hiçbir îtikad-ı yakîne.. ve enbiya ve evliyada; bir Vâcibül-Vücudun envarını aynelyakîn ile müşahede eden hiçbir nuranî kalb ve asfiya ve sıddîkînde, bir Hâlîk-ı Külli Şey'in âyât-ı vücubunu ve berâhin-i vahdetini ilmelyakîn ile tasdik eden, isbat eden hiç bir münevver akıl yoktur ki, senin vücub-u vücuduna ve sıfât-ı kudsiyene ve senin vahdetine ve ehadiyyetine ve esmâ-i hüsnâna şahadet etmesin, delâleti bulunmasın ve işareti olmasın. Ve bilhassa, bütün enbiya ve evliya ve asfiya ve sıddîkînin imamı ve reisi ve hulâsası olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ihbarını tasdik eden hiç bir mu'cizat-ı bâhiresi.. ve hakkaniyetini gösteren hiç bir hakikat-ı âliyesi.. ve bütün mukaddes ve hakikatlı kitabların hulâsatül-hulâsası olan Kur'an-ı Mu'cizül-Beyân'ın hiçbir âyet-i tevhidiye-i katiası.. ve mesâil-i îmaniyeden hiç bir mes'ele-i kudsiyesi yoktur ki, senin vücub-u vücuduna ve kudsî sıfatlarına ve senin vahdetine ve ehadiyyetine ve esmâ ve sıfâtına şahadet etmesin ve delâleti olmasın ve işareti bulunmasın!..

Hem, nasıl ki bütün o yüz binler muhbir-i sâdıklar, mu'cizatlarına ve kerâmatlarına ve hüccetlerine istinad ederek, senin varlığına ve birliğine şahadet ederler; öyle de: Her şey'e muhit olan arş-ı âzamın külliyat-ı umurunu idareden, tâ kalbin gayet gizli ve cüz'î hâtırâtını ve arzularını ve dualarını bilmek ve işitmek ve idare etmeye kadar cereyan eden rububiyyetinin derece-i haşmetini ve gözümüz önünde hadsiz muhtelif eşyayı birden îcad eden hiç bir fiil bir fiile; bir iş, bir işe mâni olmadan, en büyük bir şey'i, en küçük bir sinek gibi kolayca yapan kudretinin derece-i azametini icmâ ile, ittifak ile ilân ve ihbar ve isbat ediyorlar.

--- sh:»(T:396) ↓ -----

Hem, nasıl ki, bu kâinatı, zîruha, hususan insana mükemmel bir saray hükmüne getiren ve cenneti ve saadet-i ebediyeyi, cin ve inse ihzar eden ve en küçük bir zîhayatı unutmayan ve en âciz bir kalbin tatminine ve taltifine çalışan rahmetinin hadsiz genişliğini ve zerrattan tâ seyyarata kadar bütün enva-ı mahlûkatı emirlerine itaat ettiren ve teshir ve tavzif eden hâkimiyetinin nihayetsiz vüs'atini haber vererek, mu'cizat ve hüccetleriyle isbat ederler; öyle de: Kâinatı, eczaları adedince risaleler içinde bulunan bir kitab-ı kebîr hükmüne getiren.. ve Levh-i Mahfuzun defterleri olan İmam-ı Mübîn ve Kitab-ı Mübîn'de, bütün mevcudatın bütün sergüzeştlerini kaydedip yazan.. ve umum çekirdeklerde umum ağaçlarının fihristlerini ve programlarını ve zîşuurun başlarında bütün kuvve-i hafızalarda, sahiblerinin tarihçe-i hayatlarını yanlışsız, muntazaman yazdıran ilminin her şey'e ihatasına; ve herbir mevcuda çok hikmetleri takan, hattâ herbir ağaçta meyveleri sayısınca neticeleri verdiren ve herbir zîhayatta âzaları, belki eczaları, ve hüceyratları adedince maslahatları takib eden; hattâ insanın lisanını çok vazifelerde tavzif etmekle beraber, taamların tatları adedince, zevkî olan mizancıklar ile teşhiz ettiren hikmet-i kudsiyenin herbir şey'e şümulüne; hem, bu dünyada nümuneleri görülen celâlî ve cemâlî isimlerinin tecellileri, daha parlak bir surette ebedül-âbâdda devam edeceğine ve bu fâni âlemde nümuneleri müşahede edilen ihsanatının daha şa'şaalı bir surette dâr-ı saadette istimrarına ve bekasına ve bu dünyada onları gören müştakların ebedde dahi refakatlarına ve beraber bulunmalarına bil'icmâ, bil'ittifak şahadet ve delâlet ve işaret ederler.

Hem yüzer mu'cizat-ı bâhiresine ve âyât-ı katıasına istinaden, başta Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ve Kur'an-ı Hakîm'in olarak, bütün ervah-ı neyyire ashabı olan enbiyalar ve kulûb-u nuraniye aktarı olan evliyalar; ve ukul-ü münevvere erbabı olan asfiyalar; bütün suhuf ve kütüb-ü mukaddesede, senin çok tekrar ile ettiğin vaadlerine ve tehditlerine istinaden ve senin kudret ve rahmet ve inayet ve hikmet

--- sh:»(T:397) ↓ -----

ve celâl ve cemâlin gibi kudsî sıfatlarına ve şe'nlerine, ve izzet-i celâline ve saltanat-ı rububiyetine itimaden; ve keşfiyat ve müşahadat ve ilmelyakîn îtikadlarıyla, saadet-i ebediyyeyi cin ve inse müjdeliyorlar. Ve ehl-i dalâlet için cehennem bulunduğunu haber verip ilân ediyorlar ve îmân edip şehadet ediyorlar...

Ey Kadîr-i Hakîm! Ey Rahmân-ı Rahîm! Ey Sâdikul-vadil-kerîm! Ey izzet ve azamet ve celâl sahibi Kahr-ı Zülcelâl! Bu kadar sâdik dostlarını ve bu kadar vaadlerini ve bu kadar sıfât ve şunatını tekzib edip, saltanat-ı rububiyetinin kat'î mukteziyatını.. ve sevdiğin ve onlar dahî seni tasdik ve itaatle kendilerini sana sevdiren hadsiz makbul ibadının hadsiz dualarını ve dâvalarını reddederek, küfür ve isyan ile ve seni va'dinde tekzib etmekle, senin azamet-i kibriyana dokunan ve izzet-i celâline dokuduran.. ve Ulûhiyyetinin haysiyyetine ilişen.. ve şefkat-i rububiyetini müteessir eden ehl-i dalâlet ve ehl-i küfrü, haşrin inkârında tasdik etmekten yüzbin derece mukaddessin! Ve hadsiz derece münezzeh ve âlsin! Böyle nihayetsiz bir zulümden, bir çirkinlikten senin nihayetsiz adaletini ve cemâlini ve rahmetini takdis ediyorum!

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا

âyetini, vücudumun bütün zerratı adedince söylemek istiyorum. Belki senin o sâdik elçilerin ve doğru dellâl-ı saltanatının -hakkalyakîn, aynelyakîn, ilmelyakîn suretinde- senin uhrevî rahmet hazinelerine.. ve âlem-i bekada ihsanatının definelere.. ve dâr-ı saadette tamamiyle zuhur eden güzel isimlerinin hârika güzel cilvelerine şehadet, işaret, beşaret ederler. Ve bütün hakikatların mercii ve güneşi ve hâmîsi olan Hak isminin en büyük bir şuâı, bu hakikat-ı ekber-i haşriye olduğunu îmân ederek senin ibadına ders veriyorlar.

Ey Rabbül-enbiya ves-siddîkîn! Bütün onlar; senin mülkünde, senin emrin ve kudretin ile, senin irade ve tedbirin ile, senin ilmin ve hikmetin ile musahhar ve muvazzafdırlar.

--- sh:»(T:398) ↓ -----

Takdis, tekbir, tahmid tehlil ile küre-i arzı bir zikirhâne-i âzam, bu kâinatı bir mescid-i ekber hükmünde göstermişler.

Yâ Rabbî ve yâ Rabbesemâvati vel-aradîn! Yâ Hâlikî ve yâ Hâlik-ı Külli şey! Gökleri, yıldızlarıyla; zemini müştemilâtiyle ve bütün mahlûkatı, bütün keyfiyatıyla teshir eden kudretinin ve iradetinin ve hikmetinin ve hâkimiyetinin ve rahmetinin hakkı için, nefsimi bana musahhar eyle! Ve matlûbumu bana musahhar kıl! Kur'ana ve îmana hizmet için, insanların kalblerini Risale-i Nur'a musahhar yap! Ve bana ve ihvânıma, îmân-ı kâmil ve hüsn-ü hâtime ver. Hazret-i Mûsa Aleyhisselâma denizi ve Hazret-i İbrahim Aleyhisselâma ateşi ve Hazret-i Davud Aleyhisselâma dağı, demiri ve Hazret-i Süleyman Aleyhisselâma cinni ve insi ve Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'a şems ve kameri teshir ettiğin gibi, Risale-i Nur'a, kalbleri ve akılları musahhar kıl!.. Ve beni ve Risale-i Nur Talebelerini, nefis ve şeytanın şerrinden ve kabir azabından ve cehennem ateşinden muhafaza eyle ve cennetül-firdevste mes'ud kıl! Âmin. Âmin. Âmin.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
وَ آخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Kur'an'dan ve münâcat-ı nebeviye olan Cevşenül-Kebîr'den aldığım bu dersimi, bir ibadet-i tefekkürîye olarak, Rabb-ı Rahîmimin dergâhına arzetymekte kusur etmişsem, kusurumun afvı için, Kur'an'ı ve Cevşenül-Kebîr'i şefaatçi ederek rahmetinden afvımı niyaz ediyorum.

Said Nursî

* * *

Beşinci Kısım

Denizli Hayatı

Risale-i Nurun neşriyat ve fütuhat dairesi gittikçe genişliyor... İştiaqla Nurları okuyanlar, günden güne ziyadeleşiyor. Risale-i Nurdaki hârika kuvvet ve te'siratın neticesini müşahede eden gizli İslâmiyet düşmanları, yine bir entrika çevirip Risale-i Nura ve müellifi Bediüzzamana sûikasla: "Bediüzzaman gizli cemiyet kuruyor, halkı hükûmet aleyhine çeviriyor, inkılâbları kökünden yıkıyor, Mustafa Kemale deccal, süfyan, din yıkıcısı diyor, bunu Hadîslerle isbat ediyor." gibi bir sürü bahaneler ve plânlarla ittiham edilerek Kastamonu'dan Denizli Ağır Ceza mahkemesine, yüz yirmi altı talebesiyle beraber 1943 senesinde sevkediliyor. (Hâşiye). Sonra, Risale-i Nur külliyyatında siyasî bir mevzu olup olmadığını tetkik için bir kaç me'murdan müteşekkil bir ehl-i vukuf teşkil edilerek, müsadere edilen Nur Risaleleri ve mektuplar tedkike başlanınca, Bediüzzaman, "Bu vukufsuz ehl-i vukuf, Risale-i Nuru tetkik edemez. Ankarada yüksek, ilmî bir ehl-i vukuf teşkil ettirilsin. Avrupadan feylesoflar getirilsin. Eğer onlar bir suç bulurlarsa, en ağır cezaya razıyım." der. Bunun üzerine Risale-i Nur Külliyyatı ve bütün mektuplar Ankarada profesörler ve yüksek âlimlerden mürekkeb bir ehl-i vukufa satır satır tetkik ettirilir. Ehl-i vukuf tarafından, "Bediüzzamanın siyasî bir faaliyeti yoktur. Onun mesleğinde cemiyetçilik

(Hâşiye): Denizli hapsinin yegâne sebebi, Risale-i Nurun Isparta ve Kastamonu merkez olarak sair vilâyetlerde intişarı ve böylece din muhabbetinin gittikçe tezayüd etmesi idi. Hattâ, Denizli hapsinden evvel, Yedinci Şua olan "Âyetül-Kübra" Risalesi İstanbulda gizli tabedilmişti. İman hakikatlarını harika bir surette izah ve isbat eden bu eser de îmansızları telâşa düşürmüş ve Denizli hadisesine bir sebep gösterilmişti.

--- sh:»(T:400) ↓ -----

ve tarikatçılık mevcut değildir. Eserleri ilmî ve îmanîdir, Kur'ânın bir tefsiridir." diye rapor veriliyor. Mahkemeye verilmişindeki ittihamlar, delilsiz ve isbatsız olduğu için, bir takım uydurma bahane ve tertiblerden ibaret olduğu anlaşılıyor. Neticede, Bediüzzaman büyük bir müdafaa yapıyor. Nihayet, mahkeme ittifakla 16/6/944 tarih ve 199/136 sayılı beraet kararını veriyor. Yüzotuz parça Risale-i Nur Külliyyatının hepsine serbestiyet verip sahiblerine tamamen iade ediyor. Beraet kararını, Temyiz Birinci Ceza Dairesi, 30/12/1944 tarihli ilâmla ittifakla tasdik edip, Risale-i Nur dâvâsının hakkaniyeti kazıyye-i muhkeme halini alıyor.

Bediüzzaman Said Nursî ve talebelerinden bir kısmı, hapside dokuz ay kaldıktan sonra beraet kararı üzerine tahliye ediliyor. Fakat Said Nursî Hazretlerini, hapisanede zehirliyorlar, ölüm tehlikesi geçiriyor! Cenab-ı Hakkın inayetiyle kurtuluyorsa da, tarihte hiçbir kimseye yapılmayan zulüm, işkence ve ihanetlere mâruz bırakılıyor. Bediüzzaman, gizli dinsiz münafıkların tahrikatiyle girdiği bütün mahkemelerde olduğu gibi, bu idam plâniyle verildiği mahkemede de hak ve hakikatı, pervasızca ve ölümü hiçe sayarak haykırıyor.

Üstad Bediüzzaman, Denizli hapsinde "Meyve Risalesi" ni te'lif etmiştir. Bu risale, bilâhare Asa-yı Musa mecmuasının başında neşredilmiştir. Meyve Risalesini, iki Cuma gününde te'lif etmiştir. Hapishanede bulunan bütün Nur Talebeleri ve diğer mahpuslar, Meyve Risalesini yazmışlar, o risalenin hakikatlarıyla iştilal etmişlerdir. Hapishaneye kâğıt sokulmuyordu. O eser, gizlice yazılmıştır. Hattâ kibrit kutusuna yazmışlar ve bu gibi şartlar altında çalışmışlardır! (Hâşiye).

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR

Evet; biz bir cemiyetiz ve öyle bir cemiyetimiz var ki, her asırda,

(Hâşiye): "On Mes'ele" den ibaret olan çok ehemmiyetli "Meyve Risalesi" nden nümune olmak üzere Altıncı ve Yedinci Mes'eleler, Denizli Hayatının sonuna dercedilmiştir, müracaat edilsin.

--- sh:»(T:401) ↓ -----

üçyüz elli milyon dâhil mensubları var. Ve her gün beş def'a namazla o mukaddes cemiyetin prensiplerine kemal-i hürmetle alâkalarını ve hizmetlerini gösteriyorlar

أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ إِخْوَةٌ

kudsî proğramıyla birbirinin yardımına, dualariyle ve mânevî kazançlarıyla koşuyorlar. İşte biz bu mukaddes ve muazzam cemiyetin efradındanız ve hususî vazifemiz de, Kur'ân'ın îmânî hakikatlarını tahkikî bir surette ehl-i îmâna bildirip, onları ve kendimizi îdam-ı ebedîden ve daimî, berzahî haps-i münferidden kurtarmaktır. Sâir dünyevî ve siyasî ve entrikalı cemiyet ve komitelerle ve bizim medar-ı ittihamımız olan cemiyetçilik gibi asılsız ve mânâsız gizli cemiyetle hiçbir münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmeyiz.

.....
Dünyaya karışmak arzusu bizde bulunsaydı, böyle sinek vızıltısı gibi değil, top güllesi gibi ses ve patlak verecekti. Divan-ı Harb-i Örfide ve Mustafa Kemal'in hiddetine karşı divan-ı riyasette şiddetli ve dokunaklı müdafaa eden bir adam, onsekiz sene zarfında kimseye sezdirmeden dünya entrikalarını çeviriyor, diye onu ittiham eden elbette bir garazla eder... Bu mes'elede, benim şahsımın veya bazı kardeşlerimin kusuriyle Risale-i Nur'a hücum edilmez! O doğrudan doğruya Kur'ân'a bağlanmış! Ve Kur'ân dahi arş-ı a'zam ile bağlıdır. Kimin haddi var, elini oraya uzatsın, o kuvvetli ipleri çözsün.

Hem, bu memlekete maddî ve mânevî bereketi ve fevkalâde hizmeti, otuzüç âyât-ı Kur'anîyenin işaretleriyle ve İmam-ı Ali Radiyallahu Anh'ın üç keramet-i gaybiyesi ile ve Gavs-ı A'zam'ın (K.S.) kat'î ihbarıyla tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur, bizim âdi ve şahsi kusurumuzdan mes'ul olmaz ve olamaz ve olmamalı! Yoksa bu memlekete hem maddî, hem mânevî, telâfi edilmeyecek derecede zarar olacak. (Hâşiye) Bazı zındıkların şeytanetiyle Risale-i Nura karşı çevrilen plânlar ve hücumlar, inşaallah bozulacaklar. Onun şâkirdleri başkalara kıyas edilmez; dağıtırılmaz, vazgeçirilmez, Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle mağlûb edilmezler! Eğer maddî müdafaadan Kur'ân

(Hâşiye): Bu istida, Kastamonu zelzelesinden yirmi gün evvel yazılmıştı. Risale-i Nur bereketiyle her vilâyetten ziyade âfâttan mahfuz kalmıştı. Şimdi âfât başladı ve dâvamızı tasdik etti!

--- sh:»(T:402) ↓ -----

men'etmeseydi, bu milletin can damarı hükmünde, umumun teveccühünü kazanan ve her tarafta bulunan o şâkirdler, Şeyh Said ve Menemen hâdiseleri gibi cüz'î ve neticesiz hâdiselerle bulaşmazlar; Allah etmesin eğer mecburiyet derecesinde onlara zulmedilse ve Risale-i Nur'a hücum edilse, elbette hükûmeti iğfal eden zındıklar ve münafıklar bin derece pişman olacaklar!

Elhasıl: Mâdem biz ehl-i dünyanın dünyalarına ilişmiyoruz, onlar da bizim âhiretimize, îmanî hizmetimize ilişmesinler!

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Efendiler !

Size kat'î haber veriyorum ki: Buradaki zâtların, bizimle ve Risale-i Nur'la münasebeti olmayan veya az bulunanlardan başka, istediğiniz kadar hakikî kardeşlerim ve hakikat yolunda hakikatlı arkadaşlarım var. Biz, Risale-i Nur'un keşfiyat-ı kat'iyesiyle iki kere iki dört eder derecesinde sarsılmaz bir kanaatle bilmişiz ki; ölüm bizim için, sırr-ı Kur'ân ile, îdam-ı ebedîden terhis tezkeresine çevrilmiş; ve bize muhalif ve dalâlette gidenler için o kat'î ölüm, ya îdam-ı ebedîdir (Eğer Âhirete kat'î îmânı yoksa), veya ebedî ve karanlıklı haps-i münferiddir. (Eğer Âhirete inansa ve sefahet ve dalâlette gitmiş ise). Acaba dünyada bu mes'eleden daha büyük, daha ehemmiyetli bir mes'ele-i insaniye var mı ki, bu ona âlet olsun? Sizden soruyorum ! Madem yoktur ve olamaz, neden bizimle uğraşıyorsunuz? Biz, en ağır cezanıza karşı kendimiz, âlem-i nura gitmek için bir terhis tezkeresini alıyoruz diye kemâl-i metanetle bekliyoruz. Fakat bizi reddedip, dalâlet hesabına mahkûm edenleri, sizi bu meclisde gördüğümüz gibi, îdam-ı ebedî ile ve haps-i münferidle mahkûm ve pek yakın bir zamanda o dehşetli cezayı çekeceklerini müşahede derecesinde biliyoruz, belki görüyoruz, onlara insaniyet damariyle cidden acıyoruz. Bu kat'î ve ehemmiyetli hakikatı isbat etmeye ve en mütemerridleri dahi ilzam etmeye hazırım ! Değil

--- sh:»(T:403) ↓ -----

vukufsuz garazkâr mâneviyatta behresiz ehl-i vukufa karşı belki en büyük âlim ve feylesoflarınıza karşı gündüz gibi isbat etmezsem her cezaya razıyım! İşte yalnız bir nümune olarak, iki cuma gününde mahpuslar için telif edilen ve Risale-i Nur'un umdelerini ve hulâsa ve esaslarını beyan ederek Risale-i Nur'un bir müdafaanamesi hükmüne geçen Meyve Risalesi'ni ibraz ediyorum ve Ankara makamatına vermek için yeni harflerle yazdırmaya müşkilâtlar içinde gizli çalışıyoruz. İşte onu okuyunuz, tam dikkat ediniz, eğer kalbiniz (nefsinize karışmam) beni tasdik etmezse, bana şimdiki tecrid-i mutlak içinde her hakaret ve işkenceyi de yapsanız, sükût edeceğim !

Elhâsıl: Ya, Risale-i Nur'u tam serbest bırakınız, veyahut bu kuvvetli ve zedelenmez hakikatı elinizden gelirse kırımınız ! Ben şimdiye kadar sizi ve dünyanızı düşünmüyordum ve düşünmiyecektim, fakat mecbur ettiniz, belki de sizi ikaz etmek lâzım idi ki, kader-i İlâhî bizi bu yola sevketti. Biz de,

مَنْ آمَنَ بِالْقَدْرِ آمِنَ مِنَ الْكَدْرِ

düstur-u kudsiyi kendimize rehber edip, herbir sıkıntılarınızı sabır ile karşılayacağız, diye azmettik.

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Zaman-ı Saadetten şimdiye kadar cârî bir âdet-i İslâmiyeye ittibaen Risale-i Nur'un hususî menba'ları olan yüzer âyat-ı meşhureyi, büyük bir en'am gibi "Hizb-i Kur'anî" yaptığımızı, "Dinde tahrifat yapıyor" diye muaheze etmişler.

Hem, bir sene cezâsını çektiğim ve mahrem tutulan ve zabınamede kaydedildiği gibi odun yığınları altından çıkarılan Tesettür Risalesiyle, bu sene yazılmış ve neşredilmiş gibi bizi ittiham etmek ister.

--- sh:»(T:404) ↓ -----

Hem, Ankara'da hükümetin riyasetinde bulunan birisine (Mustafa Kemal'e) söylediğim itirazlara ve ağır sözlere mukabele etmeyip sükût eden ve o öldükten sonra onun yanlısını gösteren bir hakikat-ı hadîsiyeyi beyandaki fitrî ve lüzumlu ve küllî ve mahrem tenkidlerim, medar-ı mes'uliyet yapılmış. Ölmüş ve hükümetten alâkası kesilmiş bir şahsın hâtırı nerede? Ve Hükümetin ve milletin bir hâtırası ve Cenâb-ı Hakk'ın bir tecelli-i hâkimiyeti olan adaletleri, kanunları nerede?

Hem; biz, hükümet-i cumhuriye ve esaslarından en ziyade kendimize medar-ı istinad ve onun ile kendimizi müdafaa ettiğimiz "hürriyet-i vicdan" esası, bizim aleyhimizde medar-ı mes'uliyet tutulmuş, güya biz hürriyet-i vicdan esasına muarız gidiyoruz!

Hem, medeniyetin seyyiatını ve kusurlarını tenkid etmesinden hatır ve hayâlîme gelmiyen bir şeyi, zabıtnamelerde isnad ediyor. Güya ben, radyo (Hâşiye), tayyare ve şimendiferin kullanılmasını kabul etmiyorum, diye terakkiyat-ı hâzıra aleyhinde bulunduğumla mes'ul ediyor.

İşte; bu nümunelere kıyasen ne kadar hilâf-ı adalet bir muamele olduğunu, inşaallah, insafılı, adaletli olan Denizli müdde-i umumîsi ve mahkemesi göstererek, o zabıtnamelerin evhamlarına ehemmiyet vermeyecekler.

Hem en acîbi budur ki; başka mahkemenin müdde-i umumisi benden sordu: "Mahrem Beşinci Şua'da demişsin: (Ordu, dizginini o dehşetli şahsın elinden kurtaracak) Muradın, orduyu hükümete karşı itaatsizliğe sevkettir." Ben de dedim: "Maksadım; o kumandan ya ölecek veya tebdil edilecek, ordu onun tahakkümünden kurtulacak demektir. Acaba; hem gayet mahrem, sekiz senede yalnız iki defa elime geçen ve aynı zamanda kaybedilen, hem ahir zamana ait bir Hadîsin mânâsını küllî bir surette beyan eden, hem aslı eskiden te'lif edilen bir risale, hem birtek nefer görmediği halde nasıl sebab-i ittihat olur?" Maatteessüf, o insafsızların o acîb ittihatı iddianameye girmiş.

(Hâşiye): Radyo gibi azîm bir ni'met-i İlâhiyeye karşı azîm bir şükür olmak için, "Radyo, Kur'ân'ı okuyup bütün zemin yüzündeki insanlara dinlettirip küre-i havanın bir hâfız-ı Kur'ân olmasıdır." demiştim.

--- sh:»(T:405) ↓ -----

Hem en garibi şudur ki; bir yerde demişim: Cenab-ı Hakk'ın büyük ni'metleri olan tayyare, şimendifer ve radyoya, büyük şükür ile mukabele lâzımken, beşer şükür etmedi. Tayyareler ile başlarına bomba yağdı. Ve radyo, öyle büyük bir ni'met-i İlâhiyedir ki, ona mukabil şükür ise; o radyo, milyonlar dilli bir küllî hâfız-ı Kur'ân olup, bütün zemin yüzündeki insanlara Kur'ân'ı dinlettirsin (Hâşiye) ve Yirminci Söz'de Kur'ân'ın medeniyet hârikalarından gaybî haber verdiğini beyan ederken, bir âyetin işareti olarak, "Kâfirler, şimendifer ile âlem-i İslâmı mağlûb ederler." demişim. İslâmı, bu hârikalara teşvik ettiğim halde bir sebeb-i ittiham olarak, "Şimendifer ve tayyare ve radyo gibi terakkiyat-ı hâzıra aleyhinde" diye, iddianamenin âhirinde, beni evvelki müddeiumumînin garazlarına binaen ittiham eder.

Hem; hiçbir münasebeti olmadığı halde bir adam, Risale-i Nur'un ikinci bir ismi olan "Risaletün-Nur" tâbirinden, "Kur'ânın nurundan bir Risalettir, bir ilhamdır" demiş. İddianamede, başka yerin verdikleri yanlış mâna ile, güya "Risale-i Nur bir resûldür." diye benim için bir sebeb-i ittiham tutulmuş.

Hem, müdafaatımda yirmi yerde, kat'î bir surette hüccetler ile isbat etmişiz ki: Bütün dünyaya karşı da olsa din Kur'ân ve Risale-i Nur'u âlet edemeyiz ve edilmez! Ve biz, onların bir hakikatını dünya saltanatına değiştirmeyiz ve bilfiil öyleyiz! Bu dâvanın emareleri yirmi senede binlerdir. Mâdem böyledir, ben ve biz bütün kuvvetimizle deriz:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İddianâmeye karşı itiriznamenin tetimmesidir.

Bu itirazda muhatabım, Denizli mahkemesi ve müddeiumumisi

(Hâşiye): Üstadımızın senelerce evvel haber verdiği ve temennî ettiği bir hakikat memleketimizde de tahakkuk etmiş bulunuyor. Elhamdülillah, şimdi radyomuzda Kur'ân okunuyor. İnşâallah öyle bir zaman gelecektir ki, Kur'ân hakikatları olan Risale-i Nur, radyolarla ders verilecek, beşeriyet büyük istifadelere nail olacaktır.

--- sh:»(T:406) ↓ -----

değil, belki başta Isparta ve İnebolu müddeiumumileri olarak, yanlış ve nâkıs zabıtnameleriyle buradaki acib iddianameyi aleyhimize verdiren garazkâr ve vehham memurlardır.

Evvelâ, asl ve faslı olmayan ve hâtırına gelmiyen bir siyasî cemiyet namını, mâsum ve siyasetle hiç alâkaları olmayan Risale-i Nur Talebelerine takıp ve o daire içine giren ve îman ve âhretinden başka hiçbir maksadları bulunmayan bîçâreleri, o cemiyetin nâşiri, ya faal bir rûknü veya mensubu veya Risale-i Nur'u okumuş veya okutmuş veya yazmış diye suçlu sayıp mahkemeye vermek ne kadar adaletin mahiyetinden uzak olduğuna kat'î bir hücceti şudur ki: Kur'ân aleyhinde yazılan doktor Duzi'nin ve sair zındıkların o muzır eserlerini okuyanlara "Hürriyet-i fikir ve hürriyet-i ilmiye" düsturiyle bir suç sayılmadığı halde, hakikat-ı Kur'aniyeyi ve îmaniyeyi, öğrenmeğe gayet muhtaç ve müştak olanlara güneş gibi bildiren Risale-i Nur okumak ve yazmak bir suç sayılmış. Ve hem, yüz risale içinde, yanlış mâna verilmemek için mahrem tuttuğumuz ve neşrine izin vermediğimiz iki üç risalede yalnız birkaç cümlelerini bahane gösterip ittihat etmiş. Halbuki o risaleleri (biri müstesna) Eskişehir Mahkemesi tedkik etmiş, îcabına bakmış. Ve müstesna ise, hem istidamda ve hem itiraznamemde gayet kat'î cevap verildiği.. ve "Elimizde nur var, siyaset topuzu yok!" diye Eskişehir Mahkemesi'nde yirmi vecihle kat'î isbat edildiği halde, o insafsız müddeîler, üç mahrem ve neşrolmayan risalelerin üç dört cümlelerini bütün Risale-i Nur'a teşmil eder gibi, Risale-i Nur'u okuyan ve yazanı suçlu ve beni de "Hükümet ile mübareze eder" diye ittihat etmişler.

Ben ve bana yakın ve benim ile görüşen dostlarımı işhad ve kasekle te'min ederim ki, bu on seneden ziyadedir ki, iki reisten ve bir meb'usdan ve Kastamonu Vâlisinden başka hükümetin erkânını, vükelâsını, kumandanları, me'murları, meb'usları kimler olduğunu kat'iyen bilmiyorum ve bilmeyi de merak etmemişim. Acaba hiç imkânı var mı ki, bir adam mübareze ettiği adamları tanımasın ve bilmeyi merak etmesin? Dost mu, düşman mı? Karşısındakini tanımasına ehemmiyet vermesin!

Bu hallerden anlaşılıyor ki; bil'iltizam, herhalde beni mahkum etmek için gayet asılsız bahaneleri îcad ederler. Mâdem keyfiyet böyledir, ben de buradanın mahkemesine değil, belki o insafsızlara derim: Ben, sizin bana vereceğiniz en ağır cezanıza da beş para

--- sh:»(T:407) ↓ -----

vermem! Ve hiç ehemmiyeti yok! Çünkü ben, kabir kapısında, yetmiş yaşındayım. Böyle mazlum ve mâsum bir iki sene hayatı, şehadet mertebesiyle değiştirmek benim için büyük saadettir. Risale-i Nur'un binler hüccetleriyle kat'î îmanım var ki, ölüm bizim için bir terhis tezkeresidir. Eğer idam da olsa, bizim için bir saat zahmet, ebedî bir saadetin ve rahmetin anahtarı olur. Fakat siz, ey zındıka hesabına adliyeyi şaşırtan ve hükümeti bizimle sebepsiz meşgul eden insafsızlar! Kat'î biliniz ve titreyiniz ki: Siz, îdam-ı ebedî ile ve ebedî haps-i münferid ile mahkûm oluyorsunuz. İntikamımız sizden pekçok ve muzaaf bir surette alınıyor görüyoruz; hattâ size acıyoruz. Evet, bu şehri yüz def'a mezaristana boşaltan ölüm hakikatı elbette hayattan ziyade bir istediği var. Ve onun îdamından kurtulmak çaresi, insanların her mes'elesinin fevkinde en büyük ve en ehemmiyetli ve en lüzumlu bir ihtiyac-ı zarurî ve kat'îsidir. Acaba bu çâreyi kendine bulan Risale-i Nur Şâkirdlerini ve o çâreyi binler hüccetler ile bulduran Risale-i Nur'u adı bahaneler ile ittiham edenler, ne kadar kendileri hakikat ve adalet nazarında müttehem oluyor, divaneler de anlar.

Bu insafsızları aldatan ve hiçbir münasebeti olmayan bir siyasî cemiyet vehmini veren üç maddedir:

Birincisi: Eskidenberi benim talebelerim, benim ile kardeş gibi şiddetli alâkadar olmaları; bir cemiyet vehmini vermiş.

İkincisi: Risale-i Nur'un bazı şâkirdleri, her yerde bulunan ve cumhuriyet kanunları müsaade eden ve ilişmeyen ve cemaat-ı İslâmiye hey'etleri gibi hareket etmelerinden bir cemiyet zannedilmiş. Halbuki, o mahdut üç - dört şâkirdin niyetleri cemiyet memiyet değil, belki sırf hizmet-i îmaniyede hâlis bir kardeşlik ve uhrevî tesanüddür.

Üçüncüsü: O insafsızlar, kendilerini dalâlet ve dünya-perestlikte bildiklerinden ve hükümetin bazı kanunlarını kendilerine müsaid bulduklarından, fikren diyorlar ki: "Herhalde Said ve arkadaşları, bizlere ve hükümetin bizim medenîce nâmeşru hevesatımıza müsaid kanunlarına muhalifdirler. Öyle ise muhalif bir cemiyet-i siyasiyedirler."

Ben de derim: Hey bedbahtlar! Dünya ebedî olsaydı ve insan, içinde daimî kalsa idi; ve insanî vazifeler yalnız siyaset bulunsaydı, belki bu iftiranızda bir mâna bulunabilirdi. Hem eğer ben siyaset ile iş girseydim, yüz risalede on cümle değil, belki bin cümleyi, siyasetvârî

--- sh:»(T:408) ↓ -----

mübarezekârane bulacaktınız. Hem farz-ı muhal olarak, eğer biz dahi sizin gibi bütün kuvvetimizle dünya maksadlarına ve keyiflerine ve siyasetlerine çalışıyoruz diye -ki, şeytan da bunu inandıрмаğa çalışmıyor ve kimseye kabul ettiremez- Haydi, böyle de olsa, mâdem bu yirmi senede hiçbir vukuatımız gösterilmiyor ve hükümet ele bakar, kalbe bakamaz ve herbir hükümette şiddetli muhalifler bulunur. Elbette yine adliye kanunu ile bizleri mes'ul etmezsiniz! Son sözüm:

حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Eskişehir Mahkemesinde gizli kalmış, resmen zapta geçmemiş ve müdafaatımda dahi yazılmamış bir eski hâtırayı ve lâtif bir vâkıa-i müdafaayı beyan ediyorum.

Orada benden sordular ki: "Cumhuriyet hakkında fikrin nedir?" Ben de dedim: Eskişehir mahkeme reisinden başka, daha sizler dünyaya gelmeden, ben, dindar bir cumhuriyetçi olduğumu elinizdeki tarihçe-i hayatım isbat eder. Hulâsası şudur ki; o zaman, şimdiki gibi, hâlî bir türbe kubbesinde inzivada idim. Bana çorba geliyordu, ben de tanelerini karıncalara verirdim; ekmeğimi onun suyu ile yerdim. İşitenler benden soruyordular, ben de derdim: "Bu karınca ve arı milletleri, cumhuriyetçidirler, o cumhuriyet-perverliklerine hürmeten taneleri karıncalara verirdim." Sonra dediler: "Sen, selef-i sâlihîne muhalefet ediyorsun?" Cevaben diyordum: "Hulefa-i Râşidin; herbiri hem halife, hem reis-i cumhur idi. Sıddîk-i Ekber (R.A.), Aşere-i Mübeşşereye ve sahabe-i kirama elbette reis-i cumhur hükmünde idi. Fakat mânasız isim ve resim değil, belki hakikat-ı adaleti ve hürriyet-i şer'iyeyi taşıyan, mâna-yı dindar cumhuriyetin reisleri idiler."

İşte ey müdde-i umumî ve mahkeme âzaları ! Elli seneden beri bende bulunan bir fikrin aksiyle beni ittiham ediyorsunuz. Eğer lâik

--- sh:»(T:409) ↓ -----

cumhuriyet soruyorsanız; ben biliyorum ki, lâik mânası, bîtaraf kalmak, yâni hürriyet-i vicdan düsturiyle dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi, dindarlara ve takvacılara da ilişmez bir hükûmet telâkki ederim. On senedir -şimdi yirmi sene oluyor- ki, hayat-ı siyasiye ve içtimaiyeden çekilmişim. Hükûmet-i cumhuriye ne hal kesbettiğini bilmiyorum. El'iyâzü billâh, eğer dinsizlik hesabına, îmanına ve âhiretine çalışanları mes'ul edecek kanunları yapan ve kabul eden bir dehşetli şekle girmiş ise, bunu size bilâ-perva ilân ve ihtar ederim ki: Bin canım olsa, îmâna ve âhiretime feda etmeğe hazırım. Ne yaparsanız yapınız! Benim son sözüm

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

olarak, siz beni idam ve ağır ceza ile zulmen mahkûm etmenize mukabil derim: Ben, Risale-i Nur'un keşf-i kat'îsiyle îdam olmuyorum, belki terhis edilip Nur âlemine ve saadet âlemine gidiyorum. Ve sizi, ey dalâlet hesabına bizi ezen bedbahtlar! İdam-ı ebedî ile ve dâimî haps-i münferid ile mahkûm bildiğimden ve gördüğümden, tamamiyle intikamımı sizden alarak, kemâl-i rahat-ı kalble teslim-i ruh etmeye hazırım!

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Efendiler ! Çok emarelerle kat'î kanaatım gelmiş ki; hükûmet hesabına, "hissiyat-ı diniyeyi âlet ederek emniyet-i dahiliyeyi ihlâl etmek" için bize hücum edilmiyor. Belki bu yalancı perde altında, zındıka hesabına, bizim, îmânımız için ve îmâna ve emniyete hizmetimiz için bize hücum edildiğine çok hüccetlerden bir hücceti şudur ki: Yirmi sene zarfında, Risale-i Nur'un yirmibin nüshaları ve parçalarını yirmibin adamlar okuyup kabul ettikleri halde, Risale-i Nur'un şakirtleri tarafından emniyetin ihlâline dair hiçbir vukuat olmamış ve hükûmet kaydetmemiş ve eski ve yeni iki mahkeme bulmamış. Halbuki, böyle kesretli ve kuvvetli propaganda, yirmi günde vukuatlar ile kendini gösterecekti. Demek, hürriyet-i vicdan

--- sh:»(T:410) ↓ -----

prensibine zıd olarak, bütün dindar nasihatçılara şâmil, lâstikli bir kanunun yüzaltmış üçüncü maddesi sahte bir maskedir. Zındıklar, bazı erkân-ı hükûmeti iğfal ederek, adliyeyi şaşkırtıp, bizi herhalde ezmek istiyorlar.

Madem hakikat budur, biz de bütün kuvvetimizle deriz: Ey dinini dünyaya satan ve küfr-ü mutlaka düşen bedbahtlar ! Elinizden ne gelirse yapınız. Dünyanız başınızı yesin.. ve yiyecek ! Yüzer milyon kahraman başlar feda oldukları bir kudsî hakikata, başımız dahi feda olsun ! Her ceza ve îdamınıza hazırız ! Hapsin harici, bu vaziyette, yüz derece dahilinden daha fenadır. Bize karşı gelen böyle bir istibdad-ı mutlak altında hiçbir hürriyet, ne hürriyet-i ilmiye, ne hürriyet-i vicdan, ne hürriyet-i dîniye olmamasından, ehl-i namus ve diyanet ve tarafdar-ı hürriyet olanlara ya ölmek veya hapse girmekten başka çaresi kalmaz! Biz de,

أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

diyerek Rabbimize dayanıyoruz.

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Mahkeme Reisi Ali Rıza Bey Efendi,

Hukukumu müdafaa etmek için ehemmiyetli bir talebim ve bir ricam var. Ben yeni harfleri bilmiyorum ve eski yazım da pek nâkısdır, hem beni başkalarla görüştürmüyorlar, âdeta tecrid-i mutlak içindeyim. Hattâ iddianame, onbeş dakikadan sonra benden alındı. Hem avukat tutmak iktidarım yok. Hattâ size takdim ettiğim müdafaatımın, çok zahmetle, bir kısmını gizli olarak ancak yeni harf ile bir suretini alabildim. Hem Risale-i Nur'un bir nevi müdafaanamesi ve mesleğinin hulâsası olan Meyve Risalesi'nin bir suretini müddeiumuma vermek için ve bir iki suretini Ankara makamatına göndermek için yazdırmıştım. Birden onları elimden aldılar, daha vermediler. Halbuki Eskişehir adliyesi, bize bir makineyi hapse gönderdi. Biz müdafaatımızı onda, yeni harfle bir iki nüsha yazdık;

--- sh:»(T:411) ↓ -----

hem o mahkeme dahi yazdı. İşte ehemmiyetli talebim: Ya bize bir makineyi siz veriniz veya bize müsaade ediniz, biz celbedeceğiz. Tâ ki hem müdafaatımı, hem Risale-i Nur'un müdafaanamesi hükmündeki risaleyi yeni harfle iki - üç suretini alıp, hem Adliye Vekâletine, hem Hey'et-i Vekileye, hem Meclis-i Meb'usana, hem Şûra-yı Devlete göndereceğiz. Çünkü, iddianâmede bütün esas, Risale-i Nur'dur ve Risale-i Nur'a ait dâva ve itiraz, cüz'î bir hâdise ve şahsî bir mes'ele değil ki çok ehemmiyet verilmesin. Belki bu milleti ve memleketi ve hükûmeti ciddî alâkadar edecek ve dolayısıyla âlem-i İslâm'ın nazar-ı dikkatini ehemmiyetli bir surette celbedecek bir küllî hâdise hükmünde ve umumî bir mes'eledir.

Evet, Risale-i Nur'a perde altında hücum eden, ecnebi parmağıyla bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan âlem-i İslâm'ın teveccühünü ve muhabbetini ve uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için siyaseti dinsizliğe âlet ederek perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirenlerdir ki, hükûmeti iğfal ve adliyeyi iki def'adır şaşkırtıp, der: "Risale-i Nur ve Şâkirtleri, dini siyasete âlet eder, emniyete zarar ihtimali var."

Hey bedbahtlar ! Risale-i Nur'un, gerçi siyasetle alâkası yoktur; fakat küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşiliği ve üstü olan istibdad-ı mutlakı esasiyle bozar, reddeder. Emniyeti, âsâyışı, hürriyeti, adaleti te'min ettiğine yüzer hüccetlerden biri, bu müdafaanâmesi hükmündeki Meyve Risalesi'dir. Bunu, âlî bir hey'et-i ilmiye ve içtimaiye tedkik etsinler, eğer beni tasdik etmezlerse, ben her cezaya ve işkenceli idama razıyım !

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبْحَانَهُ

Reis Beyefendi;

Kararnamede üç madde esas tutulmuş.

Birisi: Cemiyettir. Ben buradaki bütün Risale-i Nur Şâkirtlerini ve benimle görüşenleri veya okuyan ve yazarlarını aynıyle işhad

--- sh:»(T:412) ↓ -----

ediyorum, onlardan sorunuz ki, ben hiç birisine dememişim: "Bir cemiyet-i siyasiye veya cemiyet-i nakşiye teşkil edeceğiz." Daima dediğim budur: Biz, îmânımızı kurtarmaya çalışacağız. Umum ehl-i îmân dahil oldukları ve üçyüz milyondan ziyade efradı bulunan bir mukaddes cemaat-i İslâmiyeden başka mabeynimizde medar-ı bahs olmadığını ve Kur'ân'da "Hizbullah" nâmı verilen ve umum ehl-i îmânın uhuvveti cihetiyle kendimizi, Kur'ân'a hizmetimiz için Hizbül-Kur'ân, Hizbullah dairesinde bulmuşuz. Eğer kararnamede bu mânâ murad ise, bütün ruhumuzla, kemâl-i iftiharla itiraf ederiz. Eğer başka mânalar murad ise, onlardan haberimiz yoktur !

İkinci Madde: Kararnamenin itirafiyle, Kastamonu zâbitasının rapor ve tasdikiyle, hiç neşrolunmayacak tarzda odun ve kömür yığınları altında ve mihli sandıklarda bulunan ve Eskişehir Mahkemesinin tetkikinden ve tenkidinden geçen ve bir hafif cezayı çektiren ve kat'iyyen mahrem tutulan "Tesettür Risalesi" ve "Hücumat-ı Sitte ve Zeyli" Risalesi gibi kitaplardan bazı cümlelerine yanlış mânâ vererek, dokuz sene evvelki zamana bizi götürüp, cezasını çektığımız suç ile mes'ul etmek istiyor.

Üçüncü Madde: Kararnamede kaç yerinde: "Devletin emniyetini ihlâl edebilir veya yapabilir." gibi tâbirlerle imkânât, vukuat yerinde istimâl edilmiş. Herkes, mümkündür ki bir katl yapsın, bu imkân ile mes'ul olabilir mi?

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Reis Beyefendi !

Ankara makamatına, reis-i cumhura istida suretinde gönderdiğim müdafaanâmemi ve başvekâletin de bunu ehemmiyetle kabul ettiklerini gösteren cevabî mektubunu rabten sunuyorum, takdim ederim. Makam-ı iddianın aleyhimizde beyan ettiği asılsız, ittihamkârâne evhamın kat'î cevabları bu müdafaâtımda vardır. Sâir yerlerin garazkârâne ve sathî zabıtnamelerine bina edilen buranın ehl-i vukuf

--- sh:»(T:413) ↓ -----

raporunda hilâf-ı vâki ve mantıksız çok sözler vardır ki, onlara karşı da bu itiraznamem takdim edilmişti. Ezcümle:

Size evvelce arzettiğim gibi Eskişehir Mahkemesine, 163 üncü madde ile beni mahkûm etmek istedikleri zaman demiştim: Hükûmet-i Cumhuriyenin ikiyüz meb'usu içinde aynı rakam 163 meb'usun imzalarıyla Van'daki Dârül-Fünunuma (medrese) yüzellibin banknot tahsisat kabul etmeleri ve onun ile hükûmet-i Cumhuriyenin bana karşı teveccühü, bu 163 üncü maddeyi hakkımda hükümden iskat ediyor, dediğim halde, o ehl-i vukuf, "163 meb'us Said aleyhinde tâkibat yapmışlar" diye tahrif etmiş. İşte makam-ı iddia da, bu ehl-i vukufun böyle bütün bütün asılsız ithamlarına binaen bizi mes'ul tutuyor. Halbuki, meclisinizin kararıyla, en yüksek hey'et-i ilmiye ve fenniye'nin tetkikine ve tahkikine havale edilen Risale-i Nur'un bütün eczaları tetkikten sonra, bil'ittifak, hakkımızda: "Said'in ve Risale-i Nur Şâkirtlerinin yazılarında; dîni, mukaddesatı âlet edip, devletin emniyetini ihlâl teşvik veya bir cemiyet kurmak ve hükûmete karşı bir su-i maksadı bulunmak kasdında olduğunu gösterir bir sarahat ve emare olmadığını ve Said'in Şâkirtleri, muhaberelerinde hükûmete karşı kötü bir kasd beslemek, bir cemiyet kurmak veya tarikat gütme fikriyle hareket etmedikleri anlaşılmaktadır" diye müttefikan karar vermişler.

Hem ehl-i vukuf, "Said Nursî'nin yüzde doksan risalesi; hem samimî, hem hasbî, hem ilim ve hakikat ve din esaslarından hiçbir cihetle ayrılmamışlar; bunlarda, dini âlet etmek veya cemiyet teşkil etmeye, emniyeti ihlâl hareketinin bulunmadığı sarihtir. Şâkirtlerin birbiriyle ve Said Nursî'yle muhabere mektupları da bu nevidendirler. Beş-on mahrem ve şekvalı ve gayr-i ilmî olan risalelerden başka bütün risaleleri herbiri bir âyetin tefsiri ve bir hadîs-i şerîfin hakikatı nâmına yazılmışlardır. Din, îmân, Allah, peygamber, âhiret akidelerini ve ibarelerini açıkça anlatmak için temsiller ile yazılmış ve ilmî görüşleri ve ihtiyarlara ve gençlere ahlâkî öğütler ve hayat tecrübesinden alınmış ibretli vak'alar ve faideli menkıbeleri ihtiva eden mevcudun yüzde doksanını teşkil eden risalelerdir. Hükûmete ve idareye ve âsâyişe ilişecek ciheti yoktur." diye müttefikan karar vermişler.

İşte, makam-ı iddia, bu yüksek ehl-i vukufun raporuna bakmayarak eski ve müşevveş ve nâkıs rapora binaen acîb tarzlarda bizi

--- sh:»(T:414) ↓ -----

ittiham etmesinden hakikaten fevkal-had müteessir bulunmaktayız. Bu insaflı mahkemenin müsellemlerine elbette yakıştırmayız. Hattâ (temsilde hatâ olmasın) bir bektâşiye: "Ne için namaz kılmıyorsun?" demişler. O da:

"Kur'ânda

لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ

var" demiş. Ona demişler: "Bunun arkasını, yâni

وَأَنْتُمْ سُكَارَى

yı da oku" denildiğinde: "Ben hâfız değilim." demiş olması kabilinden, Risale-i Nur'un bir cümlesini tutup o cümleyi tâdil ve neticeyi beyan eden âhirini almıyarak aleyhimizde verilmektedir. Takdim edeceğim müdafaanâmemde, o iddianâmeye karşı mukayese edildiğinde bunun otuz - kırk misâli görülecektir. Bu nûmunelerden lâtif bir vâkıyı beyan ediyorum:

Eskişehir mahkemesinde makam-ı iddianın nasılsa bir sehiv neticesi, Risale-i Nur'un îmân derslerine "Halkları ifsad ediyor" gibi bir tâbir ve sonradan o tâbirden vazgeçtiği halde, Risale-i Nur Şâkirtlerinden Abdürrezzak nâmında bir zât mahkemedan bir sene sonra demiş:

"Hey bedbaht ! Otuzüç âyât-ı Kur'âniye işâratının takdirine mazhar ve İmam-ı Ali'nin (R.A.) üç kerametinin ihbar-ı gaybîsiyle ve Gavs-ı A'zam'ın (K.S.) kuvvetli bir tarzda ihbarıyla kıymet-i dîniyesi tahakkuk eden ve bu yirmi sene zarfında idareye hiçbir zararı dokunmayan ve hiç kimseye hiçbir zarar vermemesi ile beraber binler vatan evlâdını tenvir ve irşad eden ve îmânlarını kuvvetlendiren ve ahlâklarını düzelten Risale-i Nur'un irşadlarına "ifsâd" diyorsun. Allah'dan korkmuyorsun, dilin kurusun ! " demiş.

Şimdi, bu şâkirdin haklı olarak bu sözünü makam-ı iddia gördüğü halde, "Said, etrafına fesad saçmış" tâbirini insafınıza, vicdanınıza havale ediyorum.

Makam-ı iddia, Risale-i Nur'un içtimaî derslerine ilişmek fikriyle, "Dinin tahtı ve makamı, vicdandır; hükme kanuna bağlanmaz. Eskiden bağlanmasıyla içtimaî keşmekeşler olmuştur" dedi. Ben de derim ki: "Din yalnız îmân değil, belki amel-i salih dahi dinin ikinci cüz'üdür. Acaba katl, zina, sîrkat, kumar, şarab gibi hayat-ı içtimaiyeyi zehirlendiren pek çok büyük günahları işleyenleri onlardan

--- sh:»(T:415) ↓ -----

men'etmek için, yalnız hapis korkusu ve hükûmetin bir hafiyesinin görmesi tevehhümü kâfi gelir mi? O halde; her hanede, belki herkesin yanında daima bir polis, bir hafiye bulunmak lâzım gelir ki, serkeş nefisler kendilerini o pisliklerden çeksinler. İşte Risale-i Nur, amel-i sâlih noktasında, îmân cânibinden, herkesin başında her vakit bir mânevî yasakçıyı bulundurur. Cehennem hapsini ve gazab-ı İlâhîyi hatırına getirmekle fenalıktan kolayca kurtarır.

Hem, makam-ı iddia bir risalenin güzel ve fevkalâde kerametkârane ve tevafukunun imza edilmesiyle, "bir cemiyet efradı" diye mânasız bir emare beyan etmiş. Acaba esnafların ve hancıların defterlerinde bulunan bu nevi imzalara cemiyet unvanı verilir mi? Eskişehirde aynı böyle bir vehim oldu. Cevab verdiğim ve Mu'cizat-ı Ahmediyye Risalesi'ni gösterdiğim zaman taaccüble karşıladılar. Eğer mâbeynimizde dünyevî bir cemiyet olsaydı, bu derece benim yüzümden zarar görenler, elbette kemal-i nefretle benden kaçacak idiler. Demek nasıl ben ve biz, İmam-ı Gazâlî ile irtibatımız var, kopmuyor; çünkü uhrevîdir, dünyaya bakmıyor aynen öyle de: Bu mâsum ve sâfi ve halis dindarlar, benim gibi bir bîçâreye îmân derslerinin hatırı için bir kuvvetli alâka göstermişler. Ondan bu asılsız, mevhum bir cemiyet-i siyasiye vehmini vermiş. Son sözüm:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Mevkuf, haps-i münferidde

Said Nursî

* * *

BU GELEN KISIM ÇOK EHEMMİYETLİDİR

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Son Sözün Bir Mühim Parçası

Efendiler ! Reis Bey, dikkat ediniz ! Risale-i Nur'u ve Şâkirtlerini mahkûm etmek, doğrudan doğruya küfr-ü mutlak hesabına, hakikat-ı Kur'âniye ve hakaik-ı îmâniyeyi mahkûm etmek hükmüne geçmekle binüçyüz seneden beri her senede üçyüz milyon onda yürümüş ve üç yüz milyar müslümanların hakikata ve saadet-i dareyne giden cadde-i kübrâlarını kapatmaya çalışmaktır ve onların nefretlerini

--- sh:»(T:416) ↓ -----

ve itirazlarını kendinize celbetmektir. Çünkü o caddede gelip gidenler, gelmiş geçmişlere dualar ve hasenatlarıyla yardım ediyorlar. Hem bu mübârek vatanın başına bir kıyamet kopmaya vesile olmaktır. Acaba, mahkeme-i kübrâda, bu üçyüz milyar dâvacıların karşısında sizden sorulsa ki: "Doktor Duzi'nin, baştan nihayete kadar serâpa İslâmiyetiniz ve vatanınız ve dininiz aleyhinde ve frenkçe "Tarih-i İslâm" namındaki eseri ki, zındıkların kütüphanelerinizdeki eserlerine, kitaplarına ve serbest okumalarına ve o kitapların şâkirtleri, kanununuzca cemiyet şeklini almalariyle beraber, dinsizlik veya komünistlik veya anarşistlik veya pek eski ifsad komitecilik gibi siyasetinize muhalif cemiyetlerine ilişmiyordunuz! Neden hiçbir siyasetle alâkaları olmayan ve yalnız îmân ve Kur'ân cadde-i kübrâsında giden ve kendilerini ve vatandaşlarını îdam-ı ebedîden ve haps-i münferidden kurtarmak için Kur'ân'ın hakikî tefsiri olan Risale-i Nur gibi gayet hak ve hakikat bir eseri okuyanlara ve hiçbir siyasî cemiyetle münasebeti olmayan o hâlis dindarların birbiriyle uhrevî dostluk ve uhuvvetlerine cemiyet nâmı verip ilişmişsiniz? Onları pek acib bir kanunla mahkûm ettiniz ve etmek istediniz!" dedikleri zaman ne cevap vereceksiniz? Biz de sizlerden soruyoruz ve sizi iğfal eden ve adliyeyi şaşkırtan ve hükûmeti bizimle vatana ve millete zararlı bir surette meşgul eyleyen muarızlarımız olan zındıklar ve münafıklar, istibdad-ı mutlaka "cumhuriyet" nâmı vermekle, irtidad-ı mutlakı rejim altına almakla, sefahet-i mutlak'a "medeniyet" ismi vermekle, cebr-i keyfî-i küfrîye "kanun" ismini takmakla hem sizi iğfal, hem hükûmeti işgal, hem bizi perişan ederek, hâkimiyet-i İslâmiyeye ve millete ve vatana ecnebi hesabına darbeler vuruyorlar.

Ey efendiler ! Dört senede dört def'a dehşetli zelzeleler, tam tamına dört def'a Risale-i Nur Şâkirtlerine şiddetli bir surette taarruz ve zulüm zamanlarına tevafuku ve herbir zelzele dahi tam taarruz zamanında gelmesi; ve hücumun durmasıyla zelzelenin durması işaretiyle, şimdiki mahkûmiyetimiz ile gelen semavî ve arzî belâlardan siz mes'ulsünüz !

Denizli Hapishanesinde tecrid-i mutlak ve haps-i münferidde

Mevkuf

Said Nursî

* * *

Son Sözü'n Bir Kısmı

Efendiler ! Şimdiki hayat-ı içtimaiyeyi bilemediğimden, makam-ı iddianın gidişatına göre, sizce musammem mahkûmiyetimize bir bahane olmak için, pek musırrane ileri sürdüğünüz cemiyetçilik ittihamına karşı pek çok kat'î cevaplarımızı Ankara ehl-i vukufunun dahi müttefikan tasdikleriyle beraber bu derece bu noktada ısrarınıza çok hayret ve taaccübde bulunurken kalbime bu mâna geldi: Mâdem, hayat-ı içtimaiyenin bir temel taşı ve fitrat-ı beşeriyenin bir hâcet-i zaruriyesi ve aile hayatından tâ kabile ve millet ve İslâmiyet ve insaniyet hayatına kadar en lüzumlu ve kuvvetli rabıta ve her insanın kâinatta gördüğü ve tek başına mukabele edemediği medar-ı zarar ve hayret ve insanî ve İslâmî vazifelerin îfasına mâni maddî ve mânevî esbabın tehacümatına karşı bir nokta-i istinad ve medar-ı teselli olan dostluk ve kardeşâne cemaat ve toplanmak ve samimâne uhrevî cemiyet ve uhuvvet, siyasî cephesi olmadığı halde ve bilhassa hem dünya, hem din, hem âhiret saadetlerine kat'î vesile olarak îmân ve Kur'ân dersinde hâlis bir dostluk ve hakikat yolunda bir arkadaşlık ve vatanına ve milletine zararlı şeylere karşı bir tesanüd taşıyan Risale-i Nur şâkirdlerinin pek çok takdir ve tahsine şâyân ders-i îmânda toplanmalarına, "cemiyet-i siyasiye" namını verenler, elbette ve herhalde, ya gayet fena bir surette aldanmış veya gayet gaddâr bir anarşisttir ki, hem insaniyete vahşiyâne düşmanlık eder, hem İslâmiyete nemrudane adâvet eder, hem hayat-ı içtimaiyeye anarşiliğin en bozuk ve mütereddî tavrıyla husumet eder ve bu vatana ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiyeye ve dinî mukaddesata karşı mürtedâne, mütemerridâne, anudâne mücadele eder. Veya ecnebi hesabına bu milletin can damarını kesmeye ve bozmaya çalışan El-hannâs bir zındıktır ki, hükûmeti iğfal ve adliyeyi şaşkırtır, tâ o şeytanlara, Fir'avunlara, anarşistlere karşı şimdiye kadar istimâl ettiğimiz mânevî silâhlarımızı, kardeşlerimize ve vatanımıza çevirsin veya kırdırsın.

Mevkuf
Said Nursî

--- sh:»(T:418) ↓ -----

Efendiler ! Otuz - kırk senedenberi ecnebi hesabına ve küfür ve ilhâd namına bu milleti ifsad ve bu vatani parçalamak fikriyle, Kur'ân hakikatına ve îmân hakikatlarına her vesile ile hücum eden ve çok şekillere giren bir gizli ifsad komitesine karşı, bu mes'elemizde kendilerine perde yaptıkları insafsız ve dikkatsiz me'murlara ve bu mahkemeyi şaşkırtan onların Müslüman kisvesindeki propagandacılarına hitaben, fakat sizin huzurunuzda zâhiren sizin ile bir kaç söz konuşacağıma müsaade ediniz.

(Fakat ikinci gün beraet kararı, o dehşetli konuşmayı geriye bıraktı.)

Tecrid-i mutlakta ve haps-i münferidde

Mevkuf

Said Nursî

* * *

Mühüm Bir Suale Hakikath Bir Cevaptır.

Büyük me'murlardan bir kaç zat benden sordular ki: "Mustafa Kemal sana üçyüz lira maaş verip, Kürdistan'a ve Vilâyat-ı Şarkıye'ye, Şeyh Sünûsî yerine vâiz-i umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin? Eğer kabul etseydin, ihtilâl yüzünden kesilen yüzbin adamın hayatlarını kurtarmaya sebep olurdu?" dediler.

Ben de onlara cevaben dedim ki: Yirmişer-otuzar senelik hayat-ı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüzbinler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene uhrevî hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zâiyatın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olamayan ve tâbi olmayan ve sırr-ı ihlâsı taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi. Hattâ ben, hapiste muhterem kardeşlerime demiştim: Eğer Ankara'ya gönderilen Risale-i Nur'un şiddetli tokatları için beni idama mahkûm eden zatlar, Risale-i Nur ile îmanlarını kurtarıp idam-ı ebedîden necât bulsalar, siz şahid olunuz, ben onları da ruh u cânımla helâl ederim!

Beraetimizden sonra Denizli'de beni tarassutla tâciz edenlere ve büyük âmirlerine ve polis müdürüyle müfettişlere dedim: Risale-i Nur'un kabil-i inkâr olmayan bir kerametidir ki; yirmi sene mazlumiyet

--- sh:»(T:419) ↓ -----

hayatımda, yüzer risale ve mektublarımda ve binler şakirdlerde hiçbir cereyan, hiçbir cemiyet ile ve dâhilî ve haricî hiçbir komite ile hiçbir vesika, hiçbir alâka dokuz ay tedkikatta bulunmamasıdır. Hiçbir fikrin ve tedbirin haddi midir ki, bu hârika vaziyeti versin. Bir tek adamın, birkaç senedeki mahrem esrarı meydana çıksa, elbette onu mes'ul ve mahcub edecek yirmi madde bulunacak. Mâdem hakikat budur; ya diyeceksiniz ki: "Pek hârika ve mağlûb olmaz bir dehâ bu işi çeviriyor" veya diyeceksiniz: "Gayet inayetskârâne bir Hıfz-ı İlâhîdir." Elbette böyle bir dehâ ile mübareze etmek hatâdır, millete ve vatana büyük bir zarardır; ve böyle bir Hıfz-ı İlâhî ve İnâyet-i Rabbâniye'ye karşı gelmek Fir'avunane bir temerrüddür.

Eğer deseniz: "Seni serbest bıraksak ve tarassut ve nezaret etmesek, derslerinle ve gizli esrarınla hayat-ı içtimaiyemizi bulandırabilirsin."

Ben de derim: Benim derslerim, bilâ-istisna bütünü, hükûmetin ve adliyenin eline geçmiş, bir gün cezayı mûcib bir madde bulunmamış. Kırk-ellibin nüsha risale, o derslerden milletin ellerinde dikkat ve merakla gezdiği halde, menfaatten başka hiçbir zararı hiçbir kimseye olmadığı, hem eski mahkemenin, hem yeni mahkemenin mûcib-i mes'uliyet bir madde bulamamaları cihetiyle, yenisi ittifakla beraetimize; ve eskisi, dünyaca bir büyüğün hâtırı için yüzotuz risaleden beş-on kelime bahane edip, yalnız kanaat-ı vicdaniye ile yüz yirmi mevkuf kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi kat'î bir hüccettir ki, bana ve Risale-i Nur'a ilişmeniz, mânasız bir tevehhümle çirkin bir zulümdür! Hem daha yeni dersim yok ve bir sırrım gizli kalmadı ki nezaretle tâdilîne çalışsanız.

Ben şimdi hürriyetime çok muhtacım. Yirmi seneden beri lüzumsuz ve haksız ve faidesiz tarassutlar artık yeter! Benim sabrım tükendi. İhtiyarlık vaziyetinden, şimdiye kadar yapmadığım bedduayı yapmak ihtimali var. "Mazlumun âhı, ta Arşa kadar gider." diye bir kuvvetli hakikattir.

Sonra o zâlim, dünyaca büyük makamlarda bulunan bedbahtlar dediler: "Sen, yirmi senedir birtek def'a takkemizi başına koymadın, eski ve yeni mahkemelerin huzurunda başını açmadın, eski

--- sh:»(T:420) ↓ -----

kıyafetin ile bulundun. Halbuki onyedi milyon bu kıyafete girdi?" Ben de dedim: Onyedi milyon değil, belki yedi milyon da değil, belki rızasıyla ve kalben kabulüyle ancak yedibin Avrupa-perest sarhoşların kıyafetlerine ruhsat-ı şer'iyye ve cebr-i kanûnî cihetiyle girmektense; azîmet-i şer'iyye ve takva cihetiyle, yedi milyar zâtların kıyafetlerine girmeyi tercih ederim. Benim gibi yirmibeş senedenberi hayat-ı içtimaiyeyi terkeden adama "inâd ediyor; bize muhalifdir." denilmez. Haydi inad dahi olsa, mâdem Mustafa Kemâl o inadı kıramadı ve iki mahkeme kıramadı ve üç vilâyetin hükûmetleri onu bozmadı; siz neci oluyorsunuz ki, beyhude hem milletin, hem hükûmetin zararına, o inadın kırılmasına çabalıyorsunuz? Haydi siyasî muhalif de olsa, mâdem tasdikınız ile yirmi senedir dünya ile alâkasını kesen ve mânen yirmi senedenberi ölmüş bir adam, yeniden dirilip, faidesiz kendine çok zararlı olarak hayat-ı siyasiyeye girerek sizin ile uğraşmaz; bu halde onun muhalefetinden tevehhüm etmek, divaneliktir. Divanelerle ciddî konuşmak dahi bir divanelik olmasından, sizin gibilerle konuşmayı terkediyorum. "Ne yaparsanız minnet çekmem!" dediğim, onları hem kızdırdı, hem susturdu. Son sözüm;

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

* * *

--- sh:»(T:421) ↓ -----

İslâmiyet düşmanları, Bediüzzaman Said Nursî ve Nur Talebelerini mahkemelere sevkederken, ortalığa korkular ve tehditler yayarlar, resmî makamlara bütün bütün uydurma malûmatlar yazdırırlar, herkesi Bediüzzaman ve Risale-i Nurdan uzaklaştırmak için uğraşırlar, Nur Talebelerinin aralarına fesad sokarak tesanüdlerini bozmak için entrikalar çevirirler.

Bediüzzaman Said Nursî, Nur Talebelerinin menfî propagandalara aldanmamaları.. ve hem de Nur Talebelerinin, sevgili Üstadlarıyla görüşmek iştiyakı şiddetli olduğundan bu ruhî ihtiyacı tatmin için, sair zamanlarda olduğu gibi, Denizli hapsinde de yazdığı mektublardan bir kısmını buraya dercediyoruz. Hapishanelerde yazılan mektub ve eserleri Nur Talebeleri gizlice Üstadlarından getirmeyi temin ederler. Zira Hazret-i Üstad, her hapishanede tecrid-i mutlak içinde bırakılmış ve başkalarıyla görüşmesi yasak edilmiştir!

Bu Fıkra Bir Casus Vasıtasıyla Resmî Memurların Eline Geçtiği için

"Lâhikaya Girmiştir."

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِحُ بِحَمْدِهِ

Ramazan-ı Şerifden birgün evvel, gizli zındık düşmanlarım tarafından verildiğine kuvvetli ihtimal verdiğimiz -doktorun tasdikiyle- bir zehirin hastalığıyla hararetim kırk dereceden geçmeye başlamış iken, Kastamonu'da adliye müddeimumileri ve taharrî komiserleri, menzilimi taharrî etmeye geldiler. Ben, o dakikadan sonra, başıma gelen dehşetli taarruzu, bir hiss-i kablelvuku ile anlıyarak ve "Şiddetli zehirli hastalığım dahi ölüme gidiyor." diye Isparta Vilâyetinde kıymetdar kardeşlerimin kucaklarında teslim-i ruh edip o mübarek toprakta defnolmamı, kalben niyaz ettim. Hizbül-Ekberül-Kur'ân'ı açtım. Birden bu Âyet-i Kerime

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

karşıma çıktı, "Bana bak!" dedi. Ben de baktım, uç kuvvetli emare

--- sh:»(T:422) ↓ -----

ile mânâ-yı işarî bana ve bize teselli veriyor. Şimdi başımıza gelen bu musibeti bir cihette hiçe indirdi ve Ispartaya mevkufen beşinci nefyimi, o kalbî duamın kabul olmasına delil eyledi.

Birinci Emare: (Şeddeler sayılır) Hesab-ı ebcedî ile binüçyüz altmış iki, bu senenin Arabî aynı tarihine tevafuk edip, mânâsiyle der: "Sabreyle! Başına gelen kaza-yı Rabbâniyeye teslim ol! Sen inayet gözü altındasın, merak etme! Gecelerde tesbihat ve tahmidata devam eyle!"

Tahlil: Üç ر , altıyüz (600); dört ن , ikiyüz (200); bir م , yüz (100); bir ص , bir ف , bir م , iki yüz on (210); dört ل , bir ع , yüz elli (150); üç ح , bir و , bir ی , kırk (40); bir ل , dokuz ب , bir د , bir و , dört "elif", altmış iki (62) eder. Yekûnü binüçyüz altmışiki (1362) ederek, bu senenin aynı tarihine ve başımıza gelen musibetin aynı dakikasına tamı tamına tevafuku, kuvvetli bir emaredir.

.....
Üçüncü emarenin beyanına şimdilik lüzum olmadığından yazdırılmadı.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bu hâdise te'siriyle ben, kendimi mâsum kardeşlerime rıza-yı kalb ile feda etmeye kat'i azm ve cezmettiğim ve çaresini fikren aradığım vakitte Celcelûtiyeyi okudum. Birden hatıra geldi ki: İmam-ı Ali (R.A.), "Yâ Rab ! Eman ver." diye dua etmiş. İnşâallah o duanın sırrıyla selâmete çıkarsınız. Evet Hazret-i Ali Radiyallahu Anh, Kaside-i Celcelûtiyede iki suretle, Risale-i Nur'dan haber verdiği gibi, "Âyetül-Kübrâ Risalesi"ne işareten

وَبِالْآيَةِ الْكُبْرَى آمِنِي مِنَ الْفَجْتِ

der. Ve bu işarete îmâ eder

--- sh:»(T:423) ↓ -----

ki: Âyetül-Kübrâ yüzünden ehemmiyetli bir musibet, Risale-i Nur talebelerine gelecek.. ve "Âyetül-Kübrâ hakkı için o fecet ve musibetten şâkirdlerine eman ver.!" diye niyaz eder. O risaleyi ve menbainı şefaathı yapar. Evet, Âyetül-Kübrâ Risalesinin tab'ı bahânesiyle gelen musibet, aynen o remz-i gaybîyi tasdik etti. Hem o kasîdede Risale-i Nur'un mühim eczalarına tertibiyle işaretlerin hâtimesinde mukabil sahifede der:

وَتِلْكَ حُرُوفُ النُّورِ فَاجْمَعْ خَوَاصَّهَا وَحَقِّقْ مَعَانِيَهَا بِهَا الْخَيْرُ تُمَمَّتْ

Yâni: "Sen, onların hassalarını topla ve mânalarını tahkik eyle, bütün hayır ve saadet onlar ile tamam olur." der. Harflerin mânalarını tahkik et, karinesiyle, mânayı ifade etmiyen hecaî harfler murad olmayıp, belki kelimeler mânasındaki Sözler namıyla risaleler muraddır.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Geçen Leyle-i Kadrinizi ve gelen bayramınızı bütün mevcudiyetimle tebrik ve sizleri Cenâb-ı Erhamürrâhimînin birliğine ve rahmetine emanet ediyorum.

مَنْ آمَنَ بِالْقَدْرِ آمِنَ مِنَ الْكَدْرِ

sırıyle sizi teselliye muhtaç görmemek ile beraber derim ki:

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

âyetinin mâna-yı işârîsiyle verdiği teselliği tamamiyle gördüm. Şöyle ki:

Dünyayı unutmak, ramazanımızı âsude geçirmek düşünürken, hatıra gelmiyen ve bütün bütün tahammülün fevkünde bu dehşetli hâdise, hem benim, hem Risale-i Nur'un, hem sizin, hem ramazanımız,

--- sh:»(T:424) ↓ -----

hem uhuvvetimiz için ayn-ı inayet olduğunu ben müşahede ettim. Bana ait cihetinin ise, çok faydelerinden yalnız iki-üçünü beyan ederim.

Birincisi: Ramazanda, çok şiddetli bir heyecan, bir ciddiyet, bir iltica, bir niyaz ile müthiş hastalığa galebe ederek çalıştırdı.

İkincisi: Herbirinize karşı bu sene de görüşmek ve yakınınızda bulunmak arzusu şiddetli idi. Yalnız birinizi görmek ve Isparta'ya gelmek için bu çektiğim zahmeti kabul ederdim.

Üçüncüsü: Hem Kastamonu'da, hem yolda, hem burada, fevkalâde bir tarzda, bütün elîm hâletler birden değişiyor ve me'mûlün ve arzumun hilâfına olarak bir dest-i inayet görünüyor,

الْخَيْرُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ

dediriyor. En ziyade beni düşündüren; Risale-i Nur'u, en gafil ve dünyaca büyük makamlarda bulunanlara da kemâl-i dikkatle okutturuyor, başka bir sahada fütuhata meydan açıyor. Ve en ziyade rikkatime dokunan ve kendi elemimden başka herbirinizin sıkıntısından başıma toplanan bütün elemelere ve teessüflere karşı, ramazanda bir saati yüz saat hükmüne getiren o şehri mübarekte, bu musibet dahi, o yüz sevabı, herbir saati on saat derecesinde ibadet yapmakla bine iblâğ ettiğiinden, Risale-i Nur'dan tam ders alan ve dünyanın fânî ve ticaretgâh olduğunu bilen ve herşeyi, îmânî ve âhireti için feda eden ve bu dersane-i Yusufiye'deki muvakkat sıkıntılar, daimî lezzetler ve faydeler vereceklerine inanan sizin gibi ihlâslı zâtlara acımak ve rikkatten ağlamak hâletini, tebrik ve sebatınızı gayet istihsan ve takdir etmek hâletine çevirdi. Ben de,

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ سِوَى الْكُفْرِ وَالضَّلَالِ

dedim. Bana ait bu faydeler gibi hem uhuvvetimizin, hem Risale-i Nurun hem ramazanımızın, hem sizin, bu yüzde öyle faydeleri var ki, perde açılrsa, "Yâ Rabbenâ! Şükür.. Bu kaza ve kader-i İlâhî, hakkımızda bir inayettir" dedirtecek, kanaatım var.

Hâdiseye sebebiyet verenlere itab etmeyiniz. Bu musibetin geniş ve dehşetli plânı çoktan kurulmuştu. Fakat mânen pek çok hafif geldi. İnşallah çabuk geçer.

--- sh:»(T:425) ↓ -----

عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

sırrıyla, me'yus olmayınız.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِحُ بِحَمْدِهِ

Aziz Kardeşlerim,

Yakınıınızda bulunmakla çok bahtiyarım. Sizin hayalinizle ara sıra konuşurum, müteselli olurum. Biliniz ki, mümkün olsaydı bütün sıkıntılarınızı kemal-i iftihar ve sevinçle çekerdim. Ben sizin yüzünüzden, Ispartayı ve havalisini, taşıyle toprağıyle seviyorum. Hattâ, diyorum ve resmen de diyeceğim: Isparta hükûmeti bana ceza verse, başka vilâyet beni beraet ettirse, yine burayı tercih ederim. Evet ben, üç cihetle Isparta'lıyım. Gerçi tarihçe isbat edemiyorum, fakat kanaatim var ki, İspartit nahiyesinde dünyaya gelen Said'in aslı buradan gitmiş. Hem, Isparta Vilâyeti, öyle hakikî kardeşleri bana vermiş ki; değil Abdülmecid ve Abdurrahman, belki Said'i onların herbirisine maalmemnuniye feda eylerim.

Tahmin ederim, şimdi küre-i arzda, Risale-i Nur Şâkirdlerinden, kalben ve ruhen ve fikren daha az sıkıntı çeken yoktur. Çünkü, kalb ve ruh ve akılları, îmân-ı tahkikî nurlariyle sıkıntı çekmezler. Maddî zahmetler ise, Risale-i Nur dersiyle hem geçici, hem sevablı, hem ehemmiyetsiz, hem hizmet-i îmaniyenin başka bir mecrada inkişafına vesile olmasını bilerek, şükür ve sabırla karşılıyorlar. İman-ı tahkikî, dünyada dahi medar-ı saadettir diye halleriyle isbat ediyorlar. Evet, "Mevlâ görelim neyler, neylerse güzel eyler" deyip, metinane bu fâni zahmetleri bâki rahmetlere tebdile çalışıyorlar. Cenab-ı Erhamürrâhimîn, onların emsallerini çoğaltsın. Bu vatana medar-ı şeref ve saadet yapsın; ve onları da cennetül-firdevsde saadet-i ebediyeye mazhar eylesin, âmin...

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:426) ↓ -----

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Bayramınızı tekrar tebrikle beraber, sureten görüşmediğimize teessüf etmeyiniz. Bizler hakikaten daima beraberiz. Ebed yolunda da inşaallah bu beraberlik devam edecek. İmanî hizmetinizde kazandığınız ebedî sevablar ve ruhî ve kalbî faziletler ve sevinçler, şimdiki geçici ve muvakkat gamları ve sıkıntılarını hiçe indirir kanaatındayım. Şimdiye kadar, Risale-i Nur şâkirdleri gibi, çok kudsî hizmette çok az zahmet çekenler olmamış. Evet cennet ucuz değil! İki hayatı imha eden küfr-ü mutlakdan kurtarmak, bu zamanda pek çok ehemmiyetlidir. Bir parça meşakkat olsa da, şevk ve şükür ve sabırla karşılamalı. Madem bizi çalıştıran hâlikımız rahîm ve hakîmdir; başa gelen herşey'i rıza ile, sevinç ile, rahmetine, hikmetine îtimad ile karşılamalıyız.

Said Nursî

* * *

BU DEFAKİ KÜÇÜK MÜDAFAATIMDA DEMİŞTİM

Risale-i Nur'daki şefkat, hakikat, hak, bizi siyasetten menetmiş. Çünkü; mâsumlar belâya düşerler, onlara zulmetmiş oluruz. Bazı zâtlar bunun izâhını istediler. Ben de dedim:

Şimdiki fırtınalı asırda, gaddar medeniyetten neş'et eden hodgâmlık ve asabiyet-i unsuriye ve umumî harpten gelen istibdâdât-ı askeriye ve dalâletten çıkan merhametsizlik cihetinde öyle bir eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdâdât meydan almış ki, ehl-i hak, hakkını kuvvet-i maddiye ile müdafaa etse, ya eşedd-i zulüm ile, tarafgirlik bahanesiyle çok biçâreleri yakacak, o hâlette o da azlem olacak veyahud mağlûb kalacak. Çünkü, mezkûr hissiyatla hareket ve taarruz eden insanlar, bir-iki adamın hatasıyla yirmi-otuz adamı, âdi bahanelerle vurur, perişan eder. Eğer ehl-i hak, hak ve adalet yolunda yalnız vuranı vursa, otuz zâyiata mukabil yalnız biri kazanır, mağlûb vaziyetinde kalır. Eğer mukabele-i bilmisil kaide-i zâlimanesiyle, o ehl-i hak dahi bir ikinin hatasıyla yirmi-otuz biçâreleri ezse, o vakit, hak namına dehşetli bir haksızlık ederler.

--- sh:»(T:427) ↓ -----

İşte, Kur'ân'ın emriyle, gayet şiddetle ve nefretle siyasetten ve idareye karışmaktan kaçındığımızın hakikî hikmeti ve sebebi budur. Yoksa bizde öyle bir hak kuvveti var ki, hakkımızı tam ve mükemmel müdafaa edebilirdik. Hem madem herşey geçici ve fânidir ve ölüm ölmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor ve zahmet ise rahmete kalboluyor; elbette biz, sabır ve şükürle tevekkül edip sükût ederiz. Zarar ile, icbâr ile sükûtumuzu bozdukmak ise; insafa, adâlete, gayret-i vataniyeye ve hamiyet-i milliyeye bütün bütün zıttır, muhaliftir.

Hulâsa-i kelâm: Ehl-i hükûmetin ve ehl-i siyasetin ve ehl-i idarenin ve inzibatın ve adliye ve zâbitanın bizimle uğraşacak hiçbir işleri yoktur. Olsa olsa, dünyada hiçbir hükûmetin müdafaa edemediği ve aklı başında hiçbir insanın hoşlanmadığı küfr-ü mutlak ve dehşetli bir tâun-u beşerî ve maddiyunluktan gelen zındıkanın taassubiyle, bir kısım gizli zındıklar şeytanetiyle bazı resmî me'murları aldatarak evhamlandırıp, aleyhimize sevk etmek var. Biz de deriz: Değil böyle bir kaç vehhamı, belki dünyayı aleyhimize sevketseler Kur'ân'ın kuvvetiyle, Allahın inayetiyle kaçmayız. O irtidâdkâr küfr-ü mutlaka ve o zındıkaya teslim-i silâh etmeyiz!

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Sizin sebat ve metanetiniz, masonların ve münafıkların bütün plânlarını akîm bırakıyor. Evet kardeşlerim, saklamağa lüzum yok; o zındıklar, Risale-i Nur'u ve Şâkirdlerini, tarikata ve bilhassa Nakşî Tarikatına kıyas edip, o ehl-i tarikâtı mağlûp ettikleri plânlar ile bizleri çürütmek ve dağıtmak fikriyle bu hücumu yaptılar.

Evvelâ: Ürkütmek ve korkutmak ve o mesleğin su-i istimâlatını göstermek.

Ve saniyen: O mesleğin erkânlarının ve müntesibîninin kusuratlarını teşhir etmek.

--- sh:»(T:428) ↓ -----

Ve sâlisen: Maddiyun felsefesinin ve medeniyetinin cazibedar sefahet ve uyutucu lezzetli zehirleriyle ifsad etmekle mabeynlerinde tesanüdü kırmak. Ve üstadlarını ihanetlerle çürütmek ve mesleklerini fennin, felsefenin bazı düsturlarıyla nazarlarından sukut ettirmekdir ki, Nakşîlere ve ehl-i tarikata karşı istimal ettikleri aynı silâh ile bizlere hücum ettiler, fakat aldandılar. Çünkü, Risale-i Nur'un meslek-i esasî, ihlâs-ı tam ve terk-i enaniyet ve zahmetlerde rahmeti ve elemelerde bâkî lezzetleri hissedip aramak ve fânî ayn-ı lezzet-i sefihanede elîm elemeleri göstermek ve îmanın bu dünyada dahi hadsiz lezzetlere medar olmasını ve hiçbir felsefenin eli yetişmediği noktaları ve hakikatları ders vermek olduğundan, onların plânlarını inşaallah tam akîm bırakacak ve "Meslek-i Risale-i Nur ise, tarikatlara kıyas edilmez!" diye onları susturacak.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

Bu eski ve yeni iki Medrese-i Yusufiyedeki şiddetli imtihanda sarsılmayan ve dersinden vazgeçmiyen ve yakıcı çorbadan ağızları yandığı halde talebeliğini bırakmayan ve bu kadar tehacüme karşı kuvve-i mâneviyesi kırılmayan zâtları, ehl-i hakikat ve nesl-i âti alkışlayacakları gibi, melâike ve ruhaniler dahi alkışlıyorlar, diye kanaatım var. Fakat, içinizde hastalıklı ve nâzik ve fakirler bulunmasıyla maddî sıkıntı ziyadedir. Ve buna karşı da, herbiriniz herbirisine birer tesellici ve ahlâkda ve sabırda birer nümune-i imtisal ve tesanüd ve taltifde birer şefkatli kardeş ve ders müzakeresinde birer zeki muhatab ve mucîb ve güzel seciyelerin in'ikâsında birer âyine olmanız, o maddî sıkıntıları hiçe indirir, diye düşünüp, ruhumdan ziyade sevdiğim sizler hakkında teselli buluyorum.

Yüzyirmi yaşında bulunan Mevlânâ Halidin cübbesini size bir gün göndereceğim. O zât, onu bana giydirdiği gibi, ben de onun namına sizin herbirinize teberrüken giydirmek için hangi vakit isterseniz göndereceğim.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:429) ↓ -----

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Kader-i İlâhî adaleti, bizleri Denizli Medrese-i Yusufiyesine sevketmesinin bir hikmeti; her yerden ziyade Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine, hem mahbusları, hem ahalişi, belki hem me'murları ve adliyesi muhtaç olmalarıdır. Buna binaen biz, bir vazife-i îmaniye ve uhreviye ile bu sıkıntılı imtihana girdik. Evet, yirmi-otuzdan ancak bir ikisi tâdil-i erkân ile namazını kılan mahbuslar içinde, birden Risale-i Nur Şâkirdlerinden kırk-ellisi umumen bilâ-istisna mükemmel namazlarını kılmaları, lisan-ı hal ve fiil diliyle öyle bir ders ve irşaddır ki, bu sıkıntı ve zahmeti hiçe indirir, belki sevdirebilir. Ve şâkirdler, ef'alleriyle bu dersi verdikleri gibi, kalblerindeki kuvvetli tahkîkî îmanlarıyla dahi buradaki ehl-i îmanı ehl-i dalâletin evham ve şübehatından kurtarmalarına medar çelikten bir kal'a hükmüne geçeceğini, rahmet ve inâyet-i İlâhiyyeden ümid ediyoruz.

Buradaki ehl-i dünyanın, bizi konuşmaktan ve temastan men'leri, zarar vermiyor. Lisan-ı hal, lisan-ı kalden daha kuvvetli ve te'sirli konuşuyor. Mâdem hapse girmek terbiye içindir; milleti seviyorlarsa, mahbusları Risale-i Nur Şâkirdleriyle görüşürsünler. Tâ bir ayda, belki bir günde, bir seneden ziyade terbiye alsınlar. Hem millete ve vatana, hem kendi istikballerine ve âhiretine menfaatli birer insan olsunlar. Gençlik Rehberi bulunsa idi çok faidesi olurdu. İnşâallah bir zaman girer.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bugün, büyük ve merhum kardeşim Molla Abdullah ile Ziyaeddin hakkındaki malûmunuz muhavereyi tahattur ettim. Sonra sizi düşündüm. Kalben dedim: Eğer, perde-i gayb açılrsa, bu sebatsız zamanda böyle sebat gösteren ve bu yakıcı, ateşli hallerden sarsılmayan bu samimî dindarlar ve ciddî müslümanlar, eğer herbiri bir veli, hattâ bir kutub görünse, benim nazarımda, şimdi verdiğim ehemmiyeti ve alâkayı pek az ziyadeleştirecek. Ve eğer birer âmi ve âdi görünse, şimdi verdiğim kıymeti hiç noksan etmiyecek, diye karar verdim. Çünkü böyle pek ağır şerait altında îman kurtarmak hizmeti, herşey'in fevkindedir. Şahsî makamlar ve hüsn-ü zanların

--- sh:»(T:430) ↓ -----

ilâve ettikleri meziyetler; böyle dağdağalı, sarsıntılı hallerde hüs-nü zanlarını kırmakla, muhabbetleri azalır. Ve meziyet sahibi dahi onların nazarlarında mevkiini muhafaza etmek için tasannua ve tekellüfe ve sıkıntılı vakara mecburiyet hisseder. İşte, hadsiz şükür olsun ki, bizler böyle soğuk tekellüflere muhtaç olmuyoruz.

Said Nursî

* * *

.....
Kardeşlerim, gerçi bu vaziyet, hem muvafıka ve bir kısım me'murlara, Risale-i Nur'a karşı bir çekinmek, bir ürkmek vermiş; fakat bütün muhaliflerde ve dindarlarda ve alâkadar me'murlarda bir dikkat, bir iştiyak uyandırıyor. Merak etmeyiniz, o nurlar parlayacaklar!..

Said Nursî

* * *

Aziz Kardeşlerim,

Ben tahmin ediyordum ki, hakikî ve en son müdafaaanememiz, Denizli hapsinin meyvesi olan risalecik olacak. Çünkü evvelce bazı evham yüzünden, bir senedenberi ve aleyhimize geniş bir tarzda çevrilen plânlar bunlardır: Tarikatçılık, komitecilik ve dinî hissiyatı siyasete âlet etmek ve cumhuriyet aleyhinde çalışmak ve idare ve âsâyişe ilişmek gibi asılsız bahaneler ile bize hücum ettiler. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, onların plânları akîm kaldı. O kadar geniş bir sahada, yüzer talebelerde, yüzler risalede, onsekiz sene zarfındaki mektub ve kitaplarda hakikat-ı îmaniyeden ve Kur'âniyeden ve âhiretin tahkikinden ve saadet-i ebediyeye çalışmaktan başka bir şey bulmadılar. Plânlarını gizlemek için, gayet âdî bahaneleri aramağa başladılar. Fakat, hükûmetin bazı erkânını iğfal edip aleyhimize çeviren dehşetli ve gizli bir zındıka komitesi şimdi doğrudan doğruya küfr-ü mutlak hesabına bize hücum etmek ihtimaline karşı, güneş gibi zâhir ve şüphe bırakmaz ve dağ gibi metin, sarsılmaz olan "Meyve Risalesi" onlara karşı en kuvvetli bir müdafaa olup, onları susturacak diye bize yazdırıldı zannediyorum.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:431) ↓ -----

Aziz Kardeşlerim,

Bu Cuma gününde mühim bir hizb okurken siz hatıra geldiniz. "Bu musibetten kurtulmak için ne yapacağız?" lisan-ı hâl ile dediniz. Benim kalbime bu geldi: Sıkı bir tesanüdle, el ele, omuz omuza veriniz. Çünkü; birbirinden ve Risale-i Nurdan ve benden çekinmek ve inkâr etmek ve bizi ezmek isteyen gizli kuvvete dalkavukluk etmek gibi tedbirleri yapanların zarardan başka hiçbir menfaatleri yoktur. Sizi temin ederim; eğer bilseydim ki benden teberrî etmekle kurtulacaksınız, beni tahkir ve ihanet ve gıybet etmeye izin verip helâl ederdim. Fakat, bizi ezmek isteyen gizli kuvvet sizi biliyor, aldanmıyor; za'fınızdan, teberrînizden cesaret alır, daha ziyade ezer. Hem mesleğimiz hillet ve uhuvvet olduğundan, şahsiyet ve enaniyet cihetinden bir rekabet olmaz. Benim gibi çok kusurlu ve çok zayıf bir bîçarenin noksanîyetlerine değil, belki Risale-i Nurun kemalâtına bakmalı.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu dünyanın hayatı pek çabuk değişmesine ve zevaline ve fenâ ve fânî âkıbetsiz lezzetlerine ve firak, iftirak tokatlarına karşı bir ehemmiyetli medar-ı teselli ise, samimî dostlar ile görüşmektir. Evet, bazan birtek dostunu bir iki saat görmek için yirmi gün yol gider ve yüz lirayı sarfeder. Şimdi bu acib, dostsuz zamanda, samimî kırk-elli dostunu birden, bir iki ay görmek ve Lillâh için muhabbet etmek ve hakikî bir teselli alıp vermek elbette başımıza gelen bu meşakkatler ve zayıyat-ı maliye, ona karşı pek ucuz düşer, ehemmiyeti kalmaz. Ben kendim, buradaki kardeşlerimden on sene firakdan sonra, bir tekini görmek için bu meşakkati kabul ederdim. Teşekki, kaderi tenkid ve teşekkür, kadere teslimdir.

Said Nursî

* * *

Aziz ve Sıddık Kardeşlerim,

Mâdem âhiret için, hayır için, ibadet ve sevab için, îmân ve âhiret için Risale-i Nur ile bağlanmışsınız. Elbette bu ağır şerait altında, herbir saati yirmi saat ibadet hükmünde ve o yirmi saat

--- sh:»(T:432) ↓ -----

ise, Kur'ân ve îmân hizmetindeki mücahede-i mâneviye haysiyetiyle yüz saat kadar kıymetdar ve yüz saat ise, böyle herbiri yüz adam kadar ehemmiyetli olan hakikî mücahid kardeşler ile görüşmek ve akd-i uhuvvet etmek, kuvvet vermek ve almak ve teselli etmek ve müteselli olmak ve hakikî bir tesanüdle kudsî hizmete sebatkârane devam etmek ve güzel seciyelerinden istifade etmek ve Medresetüz-Zehranın şakirdliğine liyâkat kazanmak için açılan bu imtihan meclisi olan şu Medrese-i Yusufiyede tâyinini ve kaderce takdir edilen kısmetini almak ve mukadder rızkını yemek ve o yemekten sevab kazanmak için buraya gelmenize şükretmek lâzımdır. Bütün sıkıntılara karşı mezkûr faideleri düşünüp sabır ve tahammülle mukabele etmek gerektir.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık, Sebatkâr ve Vefadar Kardeşlerim,

Sizi müteessir etmek veya maddî bir tedbir yapmak için değil, belki şirket-i mâneviye-i duaiyenizden daha ziyade istifadem için ve sizin de daha ziyade itidâl-i dem ve ihtiyat ve sabır ve tahammül ve şiddetle tesanüdünüzü muhafaza için bir halimi beyan ediyorum ki; burada bir günde çektiğim sıkıntı ve azabı, Eskişehirde bir ayda çekmezdim. Dehşetli masonlar, insafsız bir masonu bana musallat eylemişler; tâ hiddetimden ve işkencelerine karşı "Artık yeter!" dememden bir bahane bulup, zâlimane tecavüzlerine bir sebep göstererek yalanlarını gizlesinler. Ben, hârîka bir ihsan-ı İlâhî eseri olarak şâkirane sabrediyorum ve etmeğe de karar verdim. Madem biz kadere teslim olup, bu sıkıntıları

خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا

sırriyle, ziyade sevab kazanmak cihetiyle mânevi bir ni'met biliyoruz. Ve mâdem, geçici, dünyevî musibetlerin sonları ekseriyetle ferahlı ve hayırlı oluyor. Ve mâdem biz, hakkalyakîn derecesinde yakînî bir kat'î kanaatımız var ki, biz öyle bir hakikata hayatımızı vakfetmişiz ki, güneşten daha parlak ve cennet gibi güzel ve saadet-i ebediye gibi şirindir. Elbette biz bu sıkıntılı haller ile müftehirane, müteşekkirane "Bir mücahede-i mâneviye yapıyoruz" diye şekva etmemek lâzımdır.

Aziz Kardeşlerim, evvel âhir tavsiyemiz: Tesanüdünüzü muhafaza;

--- sh:»(T:433) ↓ -----

enaniyet, benlik, rekabetten tahaffuz ve itidal-i dem ve ihtiyattır.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu müdde-i umumun iddianamesinden anlaşıldı ki, hükûmetin bazı erkânını iğfal edip aleyhimize sevkeden gizli zındıkların plânları akîm kalıp yalan çıktı. Şimdi bahane olarak, cemiyetçilik ve komitecilik isnadiyle yalanlarını setre çalışıyorlar. Ve bunun bir eseri olarak benimle kimseyi temas ettirmiyorlar! Güya temas eden, birden bizden olur. Hattâ büyük me'murlar da çok çekiniyorlar ve bana sıkıntı verdirmekle kendilerini âmirlerine sevdireyorlar.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Ben, gerçi sizinle sureten görüşemiyorum; fakat sizin yakınınızda ve beraber bir binada bulunduğumdan çok bahtiyarım ve müteşekkirim. Ve ihtiyarım olmadan, bazan lüzumlu tedbirler ihtar edilir. Ezcümle: Birisi, yanımdaki koğuşa masonlar tarafından hem yalancı, hem casus bir mahpus gönderilmiş. Tahrip kolay olmasından -hususan böyle haylaz gençlerde- o herif bana çok sıkıntı vermesi ve o gençleri ifsad etmesi ile bildim ki; sizlerin irşad ve ıslahlarınıza karşı zındıka ifsada, ahlâkları bozmağa çalışıyor. Bu vaziyete karşı gayet ihtiyat ve mümkün olduğu kadar eski mahbuslardan güvenmemek ve gücendirmemek ve ikiliğe meydan vermemek ve itidal-i dem ve tahammül etmek ve mümkün olduğu derecede bizim arkadaşlar, uhuvvetlerini ve tesanüdlerini tevazu ile ve mahviyetle ve terk-i enaniyetle takviye etmek gayet lâzım ve zarurîdir. Dünya işleriyle meşgul olmak beni incitiyor. Sizin dirayetinize itimad edip zaruret olmadan bakamıyorum.

Said Nursî

* * *

Kardeşlerim,

Her ihtimale karşı, bu sabah ihtar edilen bir mes'eleyi beyan etmek lâzım geldi.

--- sh:»(T:434) ↓ -----

Bizim, Kur'ân'dan aldığımız hakikatlar, güneş, gündüz gibi şek ve şüphe ve tereddüdü kaldırmadığını, yirmi senedenberi "Acaba zındık feylesoflar buna karşı ne diyecekler ve dayandıkları nedir?" diye nefsim ve şeytanım çok araştırdılar. Hiçbir köşede bir kusur bulamadıklarından sustular. Zannederim, çok hassas ve iş içinde bulunan nefis ve şeytanımı susturan bir hakikat, en mütemerridleri de susturur. Mâdem biz, böyle sarsılmaz ve en büyük ve en ehemmiyetli ve fiat takdir edilmez derecede kıymetdar ve bütün dünyası ve canı ve cânânı pahasına verilse yine ucuz düşen bir hakikatın uğrunda ve yolunda çalışıyoruz. Elbette bütün musibetlere ve sıkıntılara, düşmanlara, kemâl-i metanetle mukabele etmemiz gerektir. Hem, belki karşımıza, aldanmış veya aldatılmış bazı hocalar ve şeyhler ve zâhirde müttakîler çıkarılır. Bunlara karşı vahdetimizi ve tesanüdümüzü muhafaza edip, onlar ile uğraşmamak lâzımdır, münakaşa etmemek gerektir.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Kastamonu'da, ehl-i takvâ bir zât, şekvâ tarzında dedi: "Ben sukut etmişim, eski hâlimi ve zevkleri ve nurları kaybetmişim." Ben de dedim: "Belki terakki etmişsin ki, nefsi okşayan ve uhrevî meyvesini dünyada tattıran ve hodbinlik hissini veren zevkleri, keşifleri geri bırakıp daha yüksek makama, mahviyet ve terk-i enaniyet ve fâni zevkleri aramamak ile uçmuşsun." Evet, bir ehemmiyetli ihsan-ı İlâhî; ihsanını, enaniyetini bırakmayana ihsas etmemektir. Tâ ucb ve gurura girmesin!

Kardeşlerim, bu hakikata binaen, bu adam gibi düşünen veya hüsn-ü zannın verdiği parlak makamları nazara alan zâtlar, sizlere bakıp, içinizde mahviyet ve tevazu ve hizmetkârlık kisvesiyle görünen şâkirdleri âdi, âmi adamlar görür ve der: "Bunlar mı hakikat kahramanları ve dünyaya karşı meydan okuyan?... Heyhat ! Bunlar nerede, evliaları bu zamanda âciz bırakan bu kudsî hizmet mücahidleri nerede?" diyerek, dost ise inkisar-ı hayâle uğrar, muarız ise kendi muhalefetini haklı bulur.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:435) ↓ -----

Bediüzzaman Hazretleri Denizli hapsinde iken, gayet mühim dokuz mes'eleyi ihtiva eden "Meyve Risalesi" ni iki Cuma gününde te'lif etmiştir. Bu eser, Risale-i Nur'un hakikatlarını hülâsaten cem'eden kıymetli bir risaledir. Hapis müddetinde Nur talebeleri bu Meyve Risalesi'ni müteaddit defalar yazmak ve okumak suretiyle meşgul olmuşlar. Ve ilk önce gayet gizli olarak kibrit kutuları içine yazılıp koğuşlar arasında neşredilen Meyve Risalesi, bilâhare gayet kıymetli ve menfaatli ve hapislere tiryak gibi faydalı olduğu anlaşılmasıyla serbest yazılmış. Denizli Mahkemesine, Temyiz Mahkemesine ve Ankara makamlarına Risale-i Nur'un hakikî müdafaası olarak gönderilmiştir.

Denizli hapsinde çok mühim tesiri olduğu ve taşıdığı kudsi hakaik-ı îmaniye itibariyle bir cihette Denizli beraatına vesile olduğu için, ehemmiyetine binaen bu Meyve Risalesinden Altıncı ve Yedinci Mes'elelerinin buraya derci münasip görülmüştür.

* * *

Meyve Risalesinden Altıncı Mes'ele

Risale-i Nur'un çok yerlerinde izahı ve kat'î hadsiz hüccetleri bulunan İmân-ı Billâh rüknünün binler küllî bürhanlarından birtek bürhana kısaca bir işarettir.

Kastamonu'da lise talebelerinden bir kısmı yanıma geldiler. "Bize Hâlikımızı tanıttır, muallimlerimiz Allahtan bahsetmiyorlar" dediler. Ben dedim: Sizin okuduğunuz fenlerden her fen, kendi lisan-ı mahsusıyla mütemadiyen Allahtan bahsedip Hâlikı tanıttırıyor. Muallimleri değil, onları dinleyiniz.

Meselâ: Nasılki mükemmel bir eczahane ki, her kavanozunda hârika ve hassas mizanlarla alınmış hayattar macunlar ve tiryaklar var; şüphesiz, gayet maharetli ve kimyager ve hakîm bir eczacıyı gösterir; öyle de: Küre-i arz eczahanesinde bulunan dörtyüz bin çeşit nebatat ve hayvanat kavanozlarındaki zîhayat macunlar ve tiryaklar cihetiyle bu çarşıdaki eczahanedeki ne derece ziyade mükemmel ve büyük olması nisbetinde, okuduğunuz fenn-i tıbbi mikyasıyla küre-i arz eczahane-i kübrasının eczacısı olan Hakîm-i Zülcelâli, hattâ kör gözlere de gösterir, tanıttırır.

--- sh:»(T:436) ↓ -----

Hem meselâ: Nasıl bir harika fabrika ki, binler çeşit çeşit kumaşları basit bir maddeden dokuyor, şeksiz, bir fabrikatörü ve meharetle bir makinisti tanıtıyor; öyle de: Küre-i arz denilen yüzbinler başlı, her başında yüzbinler mükemmel fabrika bulunan bu seyyar makine-i rabbaniye, ne derece bu insan fabrikasından büyükse, mükemmelse; o derecede, okuduğunuz fenn-i makine mikyasiyle küre-i arzın ustasını ve sahibini bildirir ve tanıtıyor.

Hem meselâ: Nasıl ki, gayet mükemmel binbir çeşit erzak, etrafından celbedip içinde muntazaman istif ve ihzar edilmiş depo ve iâşe anbarı ve dükkân, şeksiz bir fevkalâde iâşe ve erzak mâlikini ve sahibini ve memurunu bildirir; öyle de: Bir senede yirmidört bin senelik bir dâirede muntazaman seyahat eden ve yüzbinler ve ayrı ayrı erzak isteyen taifeleri içine alan ve seyahatiyle mevsimlere uğrayıp, baharı bir büyük vagon gibi binler ayrı ayrı taamlarla doldurarak kışta erzakı tükenen bîçare zîhayatlara getiren ve küre-i arz denilen bu rahmanî iâşe anbarı ve bir sefine-i sübhâniye ve binbir çeşit cihazatı ve malları ve konserve paketleri taşıyan bu depo ve dükkân-ı rabbanî ne derece o fabrikadan büyük ve mükemmel ise, okuduğunuz veya okuyacağınız fenn-i iâşe mikyasiyle, o kat'iyette ve o derecede küre-i arz sahibini, mutasarrıfını, müdebbirini bildirir, tanıtıyor, sevdirebilir.

Hem nasîlki: Dört yüz bin millet içinde bulunan ve her milletin istediği erzakı ayrı ve istimal ettiği silâhı ayrı ve giydiği elbisesi ayrı ve talimatı ayrı ve terhisatı ayrı olan bir ordunun mu'cizekâr bir kumandanı, tek başıyla bütün o ayrı ayrı milletlerin ayrı ayrı erzaklarını ve çeşit çeşit eslihalalarını ve elbiselerini ve cihazatlarını, hiçbirini unutmuyarak ve şaşırılmayarak verdiği o acîp ordu ve ordugâh; şüphesiz bedahetle o hârîka kumandanı gösterir, takdîrkârane sevdirebilir. Aynen öyle de, zemin yüzünün ordugâhında ve her baharda yeniden silâh altına alınmış bir yeni ordu-yu sübhânîde nebatat ve hayvanat milletlerinden dört yüz bin nev'in çeşit çeşit elbise, erzak, esliha, talim, terhisleri gayet mükemmel ve muntazam ve hiç birini unutmuyarak ve şaşırılmayarak, birtek kumandan-ı âzam tarafından verilen küre-i arzın bahar ordugâhı, ne derece mezkûr insan ordu ve ordugâhından büyük ve mükemmel ise, sizin okuyacağınız fenn-i askerî mikyası ile, dikkatli ve akli başında olanlara o derece küre-i arzın Hâkimini ve Rabbini ve Müdebbirini ve

--- sh:»(T:437) ↓ -----

Kumandan-ı Akdesini hayretler ve takdislerle bildirir ve tahmid ve tesbihle sevdilir.

Hem nasıl ki: Bir hârika şehirde milyonlar elektrik lâmbaları hareket ederek heryeri gezerler, yanmak maddeleri tükenmiyor bir tarzdaki elektrik lâmbaları ve fabrikası; şeksiz, bedahetle, elektriği idare eden ve seyyar lâmbaları yapan ve fabrikayı kuran ve işial maddelerini getiren bir mucizekâr ustayı ve fevkalâde kudretli bir elektrikçiyi hayretler ve tebriklerle tanıtır, "Yaşasınlar!" ile sevdilir; aynen öyle de: Bu âlem şehirde dünya sarayının damındaki yıldız lâmbaları, bir kısmı kozmoğrafyanın dediğine bakılsa, küre-i arzdan bin defa büyük ve top güllsinden yetmiş defa süratli hareket ettikleri halde; intizamını bozmuyor, birbirine çarpıyor, sönmüyor, yanmak maddeleri tükenmiyor. Okuduğunuz kozmoğrafyanın dediğine göre, küre-i arzdan bir milyon defadan ziyade büyük ve bir milyon seneden ziyade yaşayan ve bir misafirhane-i rahmaniyyede bir lâmba ve bir soba olan güneşimizin yanmasının devamı için her gün küre-i arzın denizleri kadar gazyağı ve dağları kadar kömür veya bin arz kadar odun yığınları lâzımdır ki, sönmessin. Ve onu ve onun gibi ulvî yıldızları gazyağsız, odunsuz, kömürsüz yandıran ve söndürmeyen ve beraber ve çabuk gezdiren ve birbirine çarptırmayan bir nihayetsiz kudreti ve saltanatı ışık parmaklarıyla gösteren bu kâinat şehir-i muhteşemindeki dünya sarayının elektrik lâmbaları ve idareleri, ne derece o misalden daha büyük, daha mükemmeldir; o derecede, sizin okuduğunuz veya okuyacağınız fenn-i elektrik mikyasiyle, bu meşher-i âzam-ı kâinatın Sultanını, Münevvirini, Müdebbirini, Sâniini, o nurânî yıldızları şahit göstererek tanıtır, tesbihatla takdisatla sevdilir, perestiş ettirir.

Hem meselâ: nasilki bir kitap bulunsa ki; Bir satırında bir kitap ince yazılmış ve herbir kelimesinde ince kalemle bir Sûre-i Kur'âniye yazılmış, gayet mânidar ve bütün mes'eleleri birbirini te'yid eder ve kâtibini ve müellifini fevkalâde meharetle ve iktidarlı gösteren bir acîp mecmua; şeksiz, gündüz gibi, kâtip ve musannifini kemâlatıyla, hünerleriyle bildirir, tanıtır. "Mâşaallah, Bârekâllah" cümleleriyle takdir ettirir; aynen öyle de: Bu kâinat kitab-ı kebiri ki, birtek sahifesi olan zemin yüzünde ve birtek forması olan baharda üçyüz bin ayrı ayrı kitaplar hükmündeki üçyüz

--- sh:»(T:438) ↓ -----

bin nebatî ve hayvanî taifeleri beraber, birbiri içinde yanlışız, hatasız karıştırmıyarak, şaşırılmıyarak, mükemmel, muntazam.. ve bazan ağaç gibi bir kelimedede bir kasideyi ve çekirdek gibi bir noktada bir kitabın tamam bir fihristesini yazan bir kalem işlediğini gözümüzle gördüğümüz bu nihayetsiz mânidar ve her kelimesinde çok hikmetler bulunan şu mecmua-i kâinat ve bu mücessem Kur'ân-ı ekber-i âlem, mezkûr misaldeki kitaptan ne derece büyük ve mükemmel ve mânidar ise, o derecede sizin okuduğunuz fenn-i hikmetül-eşya ve mektepte bilfiil mübaşeret ettiğiniz fenn-i kıraat ve fenn-i kitabet, geniş mikyaslariyle ve durbîn gözleriyle bu kitab-ı kâinatın Nakkaşını, Kâtibini hadsiz kemalâtiyle tanıttırır. "Allahu Ekber" cümlesiyle bildirir, "Subhanallah" takdisiyle târif eder, "Elhamdülillâh" senâlariyle sevdendir...

İşte bu fenlere kıyasen, yüzer fünundan her bir fen, geniş mikyasiyle ve hususî aynasiyle ve durbînli gözüyle ve ibretli nazariyle bu kâinatın Hâlik-ı Zülcelâlini esmasıyle bildirir, sıfâtını, kemâlâtını tanıttırır.

İşte bu muhteşem ve parlak bir bürhan-ı vahdaniyet olan mezkûr hücceti ders vermek içindir ki, Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan, çok tekrar ile en ziyade

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ve خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

âyetleriyle Hâlikımızı bize tanıttırıyor, diye o mektepli gençlere dedim. Onlar dahi tamamıyla kabul edip tasdik ederek: "Hadsiz şükür olsun Rabbimize ki, Tam kudsî ve ayn-ı hakikat bir ders aldık. Allah senden razı olsun" dediler.

Ben de dedim: İnsan binler çeşit elemeler ile müteallim ve binler nevi lezzetler ile mütelezziz olacak bir zihayat makine ve gayet derece acziyle beraber hadsiz maddî, mânevî düşmanları ve nihayetsiz fakriyle beraber hadsiz zâhirî ve bâtinî ihtiyaçları bulunan ve mütemadiyen zeval ve firak tokatlarını yiyen bir bîçare mahlûk iken, birden îmân ve ubudiyetle böyle bir Padişah-ı Zülcelâle intisab edip, bütün düşmanlarına karşı bir nokta-i istinad ve bütün hâcâtına medar bir nokta-i istimdad bularak, herkes mensup olduğu efendisinin şerefiyle, makamiyle iftihar ettiği gibi, o da böyle nihayetsiz kadîr ve rahîm bir padişaha îmân ile intisap etse ve ubudiyetle hizmetine girse ve ecelin idam ilânını kendi hakkında terhis

--- sh:»(T:439) ↓ -----

tezkeresine çevirse, ne kadar memnun ve minnetdar ve ne kadar müteşekkîrâne iftihar edebilir, kıyas ediniz.

O mektepli gençlere dediğim gibi, musibetzedede mahpuslara da tekrar ile derim: O'nu tanıyan ve itaat eden, zindanda dahi olsa bahtiyardır. Onu unutan, saraylarda da olsa zindandadır, bedbahttır. Hattâ bir bahtiyar mazlum idam olunurken bedbaht zalimlere demiş: "Ben idam olmuyorum; belki terhis ile saadete gidiyorum. Fakat ben de sizi idam-ı ebedî ile mahkûm gördüğümden, sizden tam intikamımı alıyorum." Lâ ilahe illallah diyerek sürûr ile teslim-i ruh eder.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

* * *

--- sh:»(T:440) ↓ -----

**Meyve Risalesinden Yedinci Mes'ele
(Denizli hapsinde bir cuma gününün mahsulüdür)**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ
مَا خَلَقْتُمْ وَلَا بَعْتُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ
فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Bir zaman Kastamonu'da "Hâlikımızı bize tanıttır" diyen lise talebelerine sâbık Altıncı Mes'elede mektep fûnununun dilleriyle verdiği dersi, Denizli Hapishânesinde benimle temas edebilen mahpuslar okudular; tam bir kanaat-ı îmâniye aldıklarından, âhirete bir iştiyak hissedip, "Bize âhiretimizi de tam bildir; tâ ki nefsimiz ve zamanın şeytanları bizi yoldan çıkarmasın, daha böyle hapslere sokmasın" dediler. Ve Denizli hapsindeki Risale-i Nur Şakirdlerinin ve sâbıkan Altıncı Mes'eleyi okuyanların arzularıyla, âhîret rûknünün dahi bir hülâsasının beyanı lâzım geldi. Ben de, Risale-i Nurdan bir kısa hülâsa ile derim:

Nasılki Altıncı Mes'elede biz Hâlikımızı arzdan, semavattan sorduk; onlar, fenlerin dilleriyle Hâlikımızı bize güneş gibi tanıttırdılar; aynen biz de, âhîretimizi, başta o bildiğimiz Rabbimizden, sonra Peygamberimizden (A.S.M.) sonra Kur'ânımızdan, sonra sair peygamberler ve mukaddes kitaplardan, sonra melâikelerden, sonra kâinattan soracağız.

İşte evvelâ birinci mertebede, âhîreti Allah'tan soruyoruz. O da, bütün gönderdiği elçileriyle ve fermanlarıyla ve bütün isimleriyle ve sıfatlarıyla: "Evet âhîret var ve sizi oraya sevk ediyorum!" ferman ediyor. Onuncu Söz, oniki parlak ve kat'î "Hakikat"lar ile, esma-i hüsnadan bir kısım isimlerin âhîrete dair cevaplarını isbat ve izah eylemiş. Burada, o izaha iktifâen gayet kısa bir işaret ederiz.

--- sh:»(T:441) ↓ -----

Evet, madem hiçbir saltanat yoktur ki, o saltanata itaat edenlere mükâfatı ve isyan edenlere mücâzâtı bulunmasın. Elbette rububiyet-i mutlaka mertebesinde bir saltanat-ı sermediyenin, o saltanata îmân ile intisap ve itaat ile fermanlarına teslim olanlarına mükâfatı ve o izzetli saltanatı, küfür ve isyanla inkâr edenlere de mücâzâtı o rahmet ve cemale ve o izzet ve celâle lââyık bir tarzda olacak diye Rabbül-Âlemin ve Sultan-üd-Deyyan isimleri cevap veriyorlar.

Hem madem güneş gibi, gündüz gibi, zemin yüzünde bir umumî rahmeti ve ihâtalı bir şefkat ve keremi gözümüzle görüyoruz. Meselâ o rahmet; her baharda umum ağaçları ve meyveli nebatları cennet hûrileri gibi giydirip, süslendirip ellerine her çeşit meyveleri verip, bizlere uzatıp, "Haydi alınız, yeyiniz!" dediği gibi; bir zehirli sineğin eliyle bizlere şifalı, tatlı balı yedirdiği ve elsiz bir böceğin eliyle en yumuşak ipeği bizlere giydirdiği gibi; bir avuç kadar küçücük çekirdeklerde, tohumcuklarda binlerle batman taamları bizim için saklayan ve ihtiyat zahiresi olarak o küçücük depolarda yerleştiren bir rahmet ve bir şefkat; elbette hiç şüphe olamaz ki, bu derece nazeninâne beslediği bu sevimli ve minnetdarları ve perestişkârları olan mü'min insanları îdam etmez! Belki onları daha parlak rahmetlere mazhar etmek için hayat-ı dünyeviye vazifesinden terhis eder, diye Rahîm ve Kerîm isimleri, sualimize cevap veriyorlar. "El-Cennetü Hakkun" diyorlar.

Hem madem biz gözümüzle görüyoruz ki: Umum mahlûklarda ve zemin yüzünde öyle bir hikmet eli işliyor ve öyle bir adalet ölçüleriyle işler dönüyor ki, akl-ı beşer, onun fevkünde düşünemiyor. Meselâ: İnsanın bin cihâzâtına takılan hikmetlerinden yalnız bir küçük çekirdek kadar kuvve-i hafızasında, bütün tarihçe-i hayatını ve ona temas eden hadsiz hâdisâtı, o kuvvecikte yazıp, onu bir kütüphane hükmüne getirip ve insanın haşirde mahkemesi için neşrolacak olan defter-i a'mâlinin bir küçük senedi olarak her vakit hatırlatmak sırrı ile her insanın eline vererek dimağının cebine koyan bir ezeli hikmet.. ve bütün masnuatta gayet hassas mizanlarla âzâlarını yerleştiren ve mikroptan gergedana, sinekten simurga kuşuna, bir çiçekli nebattan milyarlarla, trilyonlarla çiçekler açan bahar çiçeğine kadar israfsız ölçülerle bir tenâsüp, bir muvazene,

--- sh:»(T:442) ↓ -----

bir intizam ve bir cemâl içinde masnuatı bir hüsn-ü san'at yapan ve her zîhayatın hukuk-u hayatını kemâl-i mizanla veren ve iyiliklere güzel neticeler ve fenalıklara fena neticeler verdiren ve Âdem (A.S.) zamanındanberi tagî ve zâlim kavimlere vurduğu tokatlarla kendini pek kuvvetli ihsas ettiren bir adâlet-i sermediyye, elbette ve hiç bir şüphe getirmez ki, Güneş gündüzsüz olmadığı gibi, o hikmet-i ezeliye ve o adâlet-i sermediyye de âhiretsiz olmazlar ve ölümden en büyük zâlimlerle ve en biçare mazlumların bir tarzda gitmelerindeki akıbetsiz, dehşetli bir haksızlığa ve adâletsizliğe ve hikmetsizliğe, hiçbir vecihle müsaade etmezler diye, Hakîm ve Hakem ve Adl ve Âdil isimleri bizim sualimize kat'î cevap veriyorlar.

Hem madem bütün zîhayat mahlûkların elleri yetişmediği ve iktidarları dairesinde olmayan bütün hâcetleri ve bütün fitrî matlapları, bir nev'î dua bulunan istidad-ı fitrî ve ihtiyac-ı zarurî dilleriyle istedikleri vakitte gayet rahîm ve iştirakî ve şefkatli bir dest-i gaybî tarafından verildiğinden ve ihtiyarî olan daavât-ı insaniyenin, husûsan havasların ve nebîlerin dualarının on adetden altı - yedisi hilâf-ı âdet makbul olmasından kat'î anlaşılıyor ki; her dertlinin âhını, her muhtacın duâsını işiten ve dinleyen bir Semî-i Mucîb, perde arkasında var ve bakar ki, en küçük bir zîhayatın en küçük bir ihtiyacını görür ve en gizli bir âhını işitir, şefkat eder, fiilen cevap verir, memnun eder.

Elbette ve her hâlde, hiçbir şüphe ihtimâli kalmaz ki; mahlûkların en ehemmiyetlisi olan nev'-i insanın en ehemmiyetli ve umumî ve umum kâinatı ve umum esma ve sıfât-ı İlâhiyeyi alâkadar eden beka-i uhreviyyeye âit duâlarını içine alan ve nev'-i insanın güneşleri ve yıldızları ve kumandanları olan bütün peygamberleri arkasına alıp onlara duâsına "Âmin! Âmin!" dedirten ve ümmetinden her gün, her ferd-i mütedeyyin, hiç olmazsa kaç defalar ona salâvat getirmekle, onun duâsına "Âmin! Âmin!" diyen.. ve belki bütün mahlûkat onun o duâsına iştirak ederek, "Evet ya Rabbenâ! İsteddiğini ver, Biz de onun istediğini istiyoruz." diyorlar. İşte, bütün bu reddedilmez şerâit altında beka-i uhreviye ve saadet-i ebediye için haşrin hadsiz esbab-ı mûcibesinden Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yalnız tek duâsı, cennetin vücuduna ve baharın îcadı kadar kudretine kolay olan âhiretin îcadına kâfi bir sebeptir, diye Mucîb ve Semi ve Rahîm isimleri bizim sualimize cevap veriyorlar.

--- sh:»(T:443) ↓ -----

Hem madem; gündüz, bedahetle güneşi gösterdiği gibi, zemin yüzünde mevsimlerin tebeddülünde, küllî ölmek ve dirilmekte, perde arkasında bir mutasarrıf; gayet intizamla koca küre-i arzı bir bahçe, belki bir ağaç kolaylığında ve intizamında ve azametli baharı bir çiçek suhuletinde ve mîzanlı zînetinde ve zemin sahifesinde üçyüz bin haşır ve neşrin nümune ve misallerini gösteren üçyüz bin kitap hükmündeki nebatat ve hayvanat taifelerini zeminin yüzünde yazar. Beraber ve birbiri içinde şaşırılmayarak, karışık iken karıştırmayarak, birbirine benzemekle beraber iltibassız, sehivsiz, hatasız, mükemmel, muntazam, mânidar yazan bir kalem-i kudret, bu azameti içinde hadsiz bir rahmet ve nihayetsiz bir hikmet ile işlediği gibi, koca kâinatı, bir hânesi misillü insana müsahhar ve müzeyyen edip tefriş etmek ve o insanı halife-i zemin ederek, dağların ve göklerin ve yerin tahammülünden çekindikleri emânet-i kübrayı ona vermesi ve sair zîhayatlar üstünde, bir derece zabıtlık mertebesiyle mükerrem etmesi ve hitâbât-ı sübhaniyesine ve sohbetine müşerref etmekle fevkalâde bir makam verdiği ve bütün semavî fermanlarda ona saadet-i ebediyeyi ve beka-i uhreviyeyi katî vaad ve ahdedtiği halde elbette, hiç şüphe olmaz ki, bahar kadar kudretine kolay gelen dar-ı saadeti o mükerrem ve müşerref insanlar için açacak ve yapacak ve haşır ve kıyameti getirecek, diye Muhyi ve Mümit ve Hayy ve Kayyum ve Kadîr ve Alîm isimleri Hâlikımızdan sormamıza cevap veriyorlar.

Evet, her baharda bütün ağaçları ve otların köklerini aynen ihya ve nebatî ve hayvanî üçyüz bin nevi haşrin ve neşrin nümunelerini îcad eden bir kudret, Muhammed ve Musa Aleyhimesalâtü Vesselâmların herbirinin ümmetinin geçirdiği bin senelik zaman hayâlen karşı karşıya getirilip bakılsa, haşır ve neşrin bin misâlini ve bin delilini, iki bin baharda gösterdiği görülecek (Hâşiye) ve böyle bir kudretten haşr-i cismanîyi uzak görmek, bin derece körlük ve akılsızlıktır.

Hem madem nev'-i beşerin en meşhurları olan yüzyirmidört bin peygamberler, ittifakla saadet-i ebediyeyi ve beka-yı uhrevîyi Cenâb-ı Hakk'ın binler vaad ve ahidlerine istinaden ilân edip, mu'cizeleriyle

(Hâşiye): Sâbık herbir bahar; kıyameti kopmuş, ölmüş.. ve karşısındaki bahar onun haşri hükmündedir...

--- sh:»(T:444) ↓ -----

doğru olduklarını isbat ettikleri gibi; hadsiz ehl-i velâyet, keşf ile ve zevk ile aynı hakikata imza basıyorlar. Elbette o hakikat, güneş gibi zâhir olur, şüphe eden divâne olur.

Evet bir fende ve bir san'atta mütehasıs bir iki zâtın o fen ve o san'ata âit hükümleri ve fikirleri, o fende ihtisası olmayan bin adamın (hattâ başka fenlerde âlim ve ehl-i ihtisas da olsalar) muhalif fikirlerini hükümden iskat ettikleri gibi, bir mes'elede, meselâ: Ramazan hilâlini yevm-i şekte isbat etmek ve "Süt konservelerine benzeyen ceviz-i hindî bahçesi, rûy-i zeminde var." diye dâvâ etmekte iki isbat edici, bin inkâr edici ve nefyedicilere galebe edip dâvâyı kazanıyorlar. Çünkü isbat eden; yalnız bir ceviz-i hindîyi veyahut yerini gösterse, kolayca dâvâyı kazanır. Onu nefy ve inkâr eden; bütün rûy-i zemini aramak, taramakla hiçbir yerde bulunmadığını göstermekle dâvâsını isbat edebildiği gibi; cenneti ve dâr-ı saadeti ihbar ve isbat eden, yalnız bir izini ve sinemadaki gibi keşfen bir gölgesini ve bir tereşşuhunu göstermekle dâvâyı kazandığı hâlde, onu inkâr ve nefy eden, bütün kâinatı ve ezelden ebede kadar bütün zamanları görmek ve göstermekle ancak inkârını ve nefyini isbat etmekle dâvâyı kazanabilir. Bu ehemmiyetli sırdandır ki, "Husûsî bir yere bakmayan ve îmânî hakikatlar gibi umum kâinata bakan nefyler ve inkârlar, -zâtında muhâl olmamak şartıyla- isbat edilmez, diye ehl-i tahkik ittifak edip, bir düstur-u esâsî kabul etmişler.

İşte bu kat'î hakikata binâen, binler feylesofların muhalif fikirleri, böyle îmânî meselelerde, birtek muhbir-i sâdık karşı hiçbir şüphe, hattâ hiçbir vesvese vermemek lâzım gelirken; yüz yirmidört bin isbat edici ve ehl-i ihtisas muhbir-i sâdıkın ve hadsiz ve nihayetsiz müsbit ve mütehasıs ehl-i hakikat ve ashab-ı tahkikin ittifak ettikleri erkân-ı îmâniyede, akli gözüne inmiş kalbsiz ve maneviyattan uzaklaşmış, körleşmiş birkaç feylesofun inkârlarıyla şüpheyeye düşmek ne kadar ahmaklık ve divânelik olduğunu kıyas ediniz.

Hem madem, gözümüzle, gündüz gibi, hem nefsimizde, hem etrafımızda bir rahmet-i âmme ve bir hikmet-i şâmîle ve bir inâyet-i daim müşâhede ediyoruz ve dehşetli bir saltanat-ı rubûbiyet ve dikkatli bir adâlet-i âliye ve izzetli icraat-ı celâliyenin âsârını ve cilvelerini görüyoruz.. Hattâ bir ağacın meyveleri ve çiçekleri sayısınca

--- sh:»(T:445) ↓ -----

o ağaca hikmetler takan bir hikmet ve herbir insanın cihâzâtı ve hissiyâtı ve kuvveleri adedince ihsanlar ve in'amlar ona bağlamış bir rahmet ve Kavm-i Nuh (A.S.) ve Hud (A.S.) ve Sâlih (A.S.) ve Kavm-i Âd ve Semud ve Fir'avun gibi âsî milletlere tokat vuran ve en küçük bir zîhayatın hakkını muhafaza eden izzetli ve inâyetli bir adâlet ve

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

âyeti, azametli bir îcaz ile der:

Nasılki iki kışlada yatan ve duran mutî askerler, bir kumandanın çağırmasıyle (bir boru sesiyle) silâh başına vazife başına gelmeleri gibi; aynen öyle de: Bu iki kışlanın misâlinde ve emre itaatde koca semavat ve küre-i arz, Sultan-ı Ezelînin askerlerine iki mutî kışla gibi.. ne vakit Hazret-i İsrâfilin borusuyla o kışlalarda ölüm ile yatanlar çağırılrsa, derhâl ceset libaslarını giyip dışarı fırlamalarını isbat edip gösteren her baharda arz kışlası içindekiler, melek-i ra'dın borusuyla aynı vaziyeti göstermesiyle nihayetsiz azameti anlaşılan bir saltanat-ı rububiyet, elbette ve her hâlde ve hiç şüphe getirmez ki; Onuncu Sözde isbat edildiği gibi, o rahmet ve hikmet ve inâyet ve adâlet ve saltanat-ı sermediyenin gayet kat'î istedikleri dâr-ı âhiret ve dâire-i haşr u neşrin açılmamasıyla o nihayetsiz cemâl-i rahmet, nihayetsiz çirkin bir merhametsizliğe inkılâb etmesine ve o hadsiz kemâl-i hikmet, hadsiz kusurlu abesiyete ve faidesiz israfata dönmesine; ve o gayet şirin inâyet, gayet acı ihanetlere çevrilmesine ve o gayet mizanlı ve hakkaniyetli adâlet, gayet şiddetli zulümlere kalbolmasına; ve o gayet derecede haşmetli ve kuvvetli saltanat-ı sermediye, sukut etmesine; ve haşrin gelmemesiyle bütün haşmeti kaybolmasına; ve kemâlat-ı rububiyeti, acz ve kusur ile lekedar olmasına.. hiçbir cihet-i imkânı yok! Hiçbir akıl, bu vaziyete ihtimal vermez; yüz muhal birden içinde bulunur. Hem, dâire-i imkân haricinde, bâtil ve mümteni'dir. Çünkü, nâzenin ve nazdar beslediği ve akıl ve kalb gibi cihazatla saadet-i ebediyeye ve âhirette beka-i dâimîye iştiyak hissini verdiği hâlde onu ebedî idam etmek ne kadar gadirli bir merhametsizlik ve onun yalnız

--- sh:»(T:446) ↓ -----

dimağına yüzer hikmetli faideler taktığı halde, onu diriltmemek üzere bütün cihâzâtını ve binler faideleri bulunan istidâdâtını âkıbetsiz bir ölümle faidesiz, neticesiz, hikmetsiz, bütün bütün israf etmek, ne derece hilâf-ı hikmet ve binler vaad ve ahidlerini yerine getirmemekle, hâşâ!. Aczini ve cehlini göstermek, ne kadar o haşmet-i saltanata ve o kemal-i rububiyete zıt olduğunu her zîşuur anlar. Bunlara kıyasen, inâyet ve adâleti tatbik eyle. İşte Hâlikımızdan sorduğumuz âhirete dair sualimize Rahman, Hakîm, Âdl, Kerîm, Hâkim isimleri; mezkûr hakikatlerle cevap veriyorlar, şeksiz şüphesiz, güneş gibi, âhireti isbat ediyorlar.

Hem madem biz gözümüzle görüyoruz, öyle ihâtalı ve azametli bir hafiziyet hükmeder ki, o hafiziyet, zîhayat herşeyin ve her hâdisenin çok sûretlerini ve gördüğü fitrî vazifesinin defterini esma-i İlâhiyeye karşı lisan-ı hâl ile tesbihatına dair sahife-i a'mâlini misâlî levhalarda ve çekirdeklerinde ve tohumcuklarında ve levh-i mahfuzun nümuncikleri olan kuva-yı hâfızalarında ve bilhassa insanın dimağındaki manen pek büyük, sureten pek küçük kütüphanesi olan kuvve-i hâfızasında ve sair maddî ve mânevî in'ikâs âyinelerinde kaydeder, yazdırır, zaptederek muhafaza altına alır; Sonra mevsimi geldikçe bütün o mânevî yazıları, maddî bir tarzda da gözlerimize gösterip, milyonlar misâller ve deliller ve nümuneler kuvvetiyle

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ

âyetindeki en acip bir hakikat-ı haşriyeyi, kudretin bir çiçeği olan her bahar, kendi çiçek-i ekberinde milyarlar dil ile kâinata ilân eder. Ve başta nev'-i insan olarak bütün zîhayatlar ve bütün eşya, fenâya düşmek ve ademe sukut etmek ve hiçlikte mahvolmak ve yoklukta idam edilmek için yaratılmamışlar; belki bekaya terakki ve devama tasaffi ederek sermedî vazifeye istidad ile girmek için halk olduklarını gayet kuvvetli isbat eder.

Evet, her baharda müşahede ediyoruz ki, güz mevsimi kıyametinde vefat eden hadsiz nebatat; bahar haşrinde herbir ağaç, herbir kök, herbir çekirdek; herbir tohum

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ

âyetini okuyup bir mânasını, bir ferdini, kendi diliyle, geçmiş senelerde

--- sh:»(T:447) ↓ -----

gördüğü vazifenin misâlleriyle tefsir ederek o azametli hafziyete şehadet eder.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ

ayetindeki dört muazzam hakikatleri her şeyde gösterip hafziyeti âzamî derecede ve haşri bahar kolaylığında ve kat'iyetinde bizlere ders verir.

Evet, bu dört ismin cilveleri, en cüz'îden en küllîye kadar cereyan ederler. Meselâ: Nasıl ki bir ağacın menşei olan bir çekirdek, ,

الْأَوَّلُ ismine mazhariyetle o ağacın gayet mükemmel programını ve îcadının noksansız cihazâtını ve teşekkülünün bütün şerâitini câmi bir kutucuktur ki, Hafziyetin azametini isbat eder.

وَالْآخِرُ ismine mazhar olan meyvesi ise çekirdekleriyle o ağacın işlediği bütün fitrî vazifelerinin fihristesini ve amellerinin listesini ve hayat-ı saniyesinin düsturlarını ihtiva eden bir sandukçedir ki âzamî derecede hafziyete şehadet eder.

وَالظَّاهِرُ ismine mazhar olan o ağacın sûret-i cismaniyesi ise; öyle tenasüplü ve san'atlı ve süslü bir hulle, bir libas ve ayrı ayrı nakışlar ve zînetler ve yaldızlı nişanlarla tezyin edilmiş, güya yetmiş renkli bir huri elbisesidir ki, hafziyet içinde azamet-i kudret ve kemâl-i hikmet ve cemâl-i rahmeti gözlere gösterir.

وَالْبَاطِنُ ismine âyine olan o ağacın içindeki makinesi ise, öyle muntazam ve mükemmel ve mu'cizatlı bir fabrika, bir tezgâh, bir kimyahâne; ve hiçbir dalı ve meyveyi ve yaprağı gıdasız bırakmayan mîzanlı bir erzak kazanıdır ki, hafziyet içinde kemâl-i kudret ve adâleti ve cemâl-i rahmet ve hikmeti güneş gibi isbat eder.

Aynen öyle de: Küre-i arz, senevî mevsimler cihetinde bir ağaçtır. İsm-i Evvel cilvesiyle güz mevsiminde hafziyete emânet edilen bütün tohumlar ve çekirdekler, bahar çarşafını giyen zemin yüzünün milyarlar dal - budak ve meyve veren ve çiçek açan ağacının teşkilâtına dair İlâhî emirlerinin mecmuacıkları ve kaderden gelen düsturların listeleri ve geçen yazın işlediği vazifelerin küçük küçük sahife-i amelleri ve defter-i hidemâtlarıdır ki, bilbedâhe, bir Hafız-i Zülcelâl

--- sh:»(T:448) ↓ -----

vel-ikrâm'ın hadsiz kudret ve adâletiyle ve hikmet ve rahmetiyle iş gördüğünü gösteriyor.

Ve senevî zemin ağacının âhiri ise; ikinci güzde o ağacın gördüğü bütün vazifelerini ve esmâ-i İlâhiyeye karşı ettiği bütün fitrî tesbihatlarını ve gelecek bahar haşrinde neşr olabilen bütün sahâif-i a'mallerini zerrecik ve küçücük kutucukların içine koyup Hafız-i Zülcelâl'in dest-i hikmetine teslim eder. **هُوَ الْآخِرُ** ismini, hadsiz dillerle kâinat yüzünde okur.

Ve bu ağacın zâhiri ise, haşrin üçyüzbin misâllerini ve emârelerini gösteren üçyüzbin küllî ve çeşit çeşit çiçekler açıp hadsiz rahmaniyet ve rezzâkiyet ve rahîmiyet ve kerîmiyet sofralarını sererek zîhayatlara ziyafetler vermekle **هُوَ الظَّاهِرُ** ismini; meyveleri, çiçekleri, taamları sayısınca lisanlarıyla zikredip medh ve senâ eder, gündüz gibi

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ

hakikatını gösterir.

Bu haşmetli ağacın bâtını ise, had ve hesaba gelmez muntazam makineleri ve mîzanlı fabrikaları kemâl-i dikkat ve intizamla işlettiiren öyle bir kazan ve tezgâhdır ki, bir dirhemden binler batman taamları ihzar eder, pişirir, açlara yetiştirir ve öyle bir mîzan ve dikkatle işler ki, zerre kadar tesadüfün karışmasına bir yer bırakmaz. **هُوَ الْبَاطِنُ** ismini zeminin iç yüzüyle, yüzbin dil ile tesbih eden bazı melâike gibi, yüzbinler tarzlarda ilân edip isbat eder.

Hem arz; senevî hayatı haysiyetiyle bir ağaç olduğu ve o dört isim içinde hafîziyeti ve keza o dört ismi, haşir kapısına bir anahtar yaptığı gibi, aynen öyle de; dehrî ve dünya hayatı cihetiyle, yine, meyveleri âhiret pazarına gönderilen bir muntazam ağaçtır. Ve o dört isme öyle bir mazhar, bir âyine ve âhirete giden bir yol açar ki, genişliğini ihâtaya ve tâbire aklımız kâfi gelmiyor! Yalnız bu kadar deriz: Nasılki bir saatin, saniyeleri ve dakikaları ve saatleri ve günleri sayan (haftalık saatin) milleri birbirine benzer, birbirini isbat eder; saniyelerin hareketini gören, sair çarkların

--- sh:»(T:449) ↓ -----

hareketlerini tasdik etmeğe mecbur olur; aynen öyle de: Semavat ve arzın Hâlik-ı Zülcelâlinin bir saat-ı ekberi olan bu dünyanın saniyelerini sayan günler ve dakikalarını hesap eden seneler ve saatlerini gösteren asırlar ve günlerini bildiren devirler birbirine benzer ve birbirini isbat eder. Ve bu gecenin sabahı ve bu kışın baharı kat'iyetinde, fâni dünyanın karanlıklı kışının bâki bir baharı ve sermedî bir sabahı geleceğini hadsiz emârelerle haber verir diye Hafız ismi ile

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ

isimleri, Hâlikımızdan sorduğumuz haşir mes'elesine mezkûr hakikatle cevap veriyorlar.

Hem, madem gözümüzle görüyoruz ve aklımızla anlıyoruz ki: İnsan; şu kâinat ağacının en son ve en cem'iyetli meyvesi; ve hakikat-ı Muhammediye (Aleyhissalâtu Vesselâm) cihetiyle çekirdek-i aslîsi; ve kâinat Kur'ânının âyet-i kübrâsı; ve ism-i âzamı taşıyan âyetül-kürsîsi; ve kâinat sarayının en mükerrem misafiri; ve o saraydaki sair sekenerde tasarrufa me'zun en faal me'muru; ve kâinat şehrinin zemin mahallesinin bahçesinde ve tarlasında vâridat ve sarfiyata ve zer' edilmesine (ekilmesine) nezârete me'mur ve yüzer fenlerle ve binler san'atlarla techiz edilmiş en gürültülü ve en mes'uliyetli nâzırı ve kâinat ülkesinin arz memleketinde Padişah-ı Ezel ve Ebedin gayet dikkat altında bir müfettişi; ve bir nevi halife-i arzı; ve cüz'î küllî bütün harekâtı kaydedilen bir mutasarrıfı; ve semâvat, arz ve cibalin kaldırmasından çekindikleri emanet-i kübrâyı omuzuna alan ve önüne iki acib yol açılan.. birinci yolda zîhayatın en bedbahtı ve ikinci yolda en bahtıyarı; ve çok geniş bir ubûdiyetle mükellef bir abd-i küllî; ve kâinat sultanının ism-i âzamına mazhar ve bütün esmasına en câmi' bir âyinesi; ve hitâbat-ı sübhâniyesine ve konuşmalarına en anlayışlı bir muhatab-ı hassı; ve kâinatın zîhayatları içinde en ziyade ihtiyaçlısı, ve hadsiz fakriyle ve aczi ile beraber hadsiz maksatları ve arzuları ve nihayetsiz düşmanları ve onu inciten zararlı şeyleri bulunan bir bîçâre zîhayatı; ve istidatça en zengini ve lezzet-i hayat cihetinde en müteallimi.. ve lezzetleri dehşetli elemelerle âlûde, ve bekaya en ziyade müştak ve muhtaç ve en çok lâıyk ve müstehak, ve devamı ve saadet-i ebediyeyi hadsiz dualarla istiyen ve yalvaran, ve bütün dünya lezzetleri ona verilse onun bekaya karşı arzusunu tatmin etmeyen,

--- sh:»(T:450) ↓ -----

ve ona ihsanlar eden Zâtı perestîş derecesinde seven ve sevdiren, ve sevilen çok hârika bir mu'cize-i kudret-i samedaniyye ve bir acûbe-i hilkat ve kâinatı içine alan ve ebede gitmek için yaratıldığına bütün cihâzât-ı insâniyesi şehadet eden ve böyle yirmi küllî hakikatlar ile Cenâb-ı Hak'ın Hak ismine bağlanan, ve en küçük zîhayatın en cüz'î ihtiyacını gören ve niyâzını işiten ve fiilen cevap veren Hafîz-i Zülcelâl'in Hafîz ismiyle mütemadiyen amelleri kaydedilen, ve kâinatı alâkadar edecek ef'alleri o ismin kâtibîn-i kiramlariyle yazılan, ve her şeyden ziyade o ismin nazar-ı dikkatine mazhar bulunan bu insanlar, elbette ve elbette ve herhalde ve hiçbir şüphe getirmez ki; bu yirmi hakikatin hükmiyle, insanlar için bir haşir ve neşir olacak; ve "Hak" ismiyle, evvelki hizmetlerinin mükâfatını ve kusurâtının mücâzatını çekecek, ve "Hafîz" ismiyle cüz'î küllî kayd altına alınan her amelinden muhasebe ve sorguya çekilecek; ve dâr-ı bekada saadet-i ebediye ziyafetgâhının ve şekavet-i dâime hapishânesinin kapıları açılacak; ve bu âlemde çok taifelere kumandanlık yapan ve karışan ve bazan karıştıran bir zabıt, toprağa girip, işlediği amellerinden sual olunmamak ve uyandırılmamak üzere yatıp saklanmayacaktır!...

Yoksa sineğin sesini işitip hakk-ı hayatını vermekle fiilen cevap verdiği hâlde, gök gürültüsü kuvvetinde bekaya âit hadsiz hukuk-u insaniyenin mezkûr yirmi hakikatlar lisanları ile edilen ve arş ve ferşi çınlatan duâlarını işitmek ve o hadsiz hukuku zâyi etmek ve sinek kanadının intizamı şehadetiyle sinek kanadı kadar israf etmeyen bir hikmet, bütün o hakikatlerin bağlandıkları insanî istidâdâtı ve ebede uzanan emelleri ve arzuları ve o istidat ve arzuları besleyen kâinatın pek çok rabitalarını ve hakikatlarını bütün bütün israf etmek, öyle bir haksızlıktır ve öyle imkân hâricindedir ve öyle zâlimane bir çirkinliktir ki; Hak ve Hafîz ve Hakîm ve Cemîl ve Rahîm isimlerine şehadet eden bütün mevcudat, onu reddederler; "Yüz derece muhâl ve bin vecihle mümtenedir" derler.

İşte, Hâlikımızdan haşre dair sorduğumuz suâle, Hak, Hafîz, Hakîm, Cemîl ve Rahîm isimleri cevap verip derler: "Biz, hak ve hakikat olduğumuz gibi, hem bize şehadet eden mevcudatın tahakkuku misillü haşir haktır ve muhakkaktır."

Hem mâdem... Daha yazacaktım. Fakat güneş gibi mâlûm olmasından kısa kesiyorum.

--- sh:»(T:451) ↓ -----

İşte, geçmiş misâl ve mademlerdeki hakikatlere kıyâsen, Cenâb-ı Hakk'ın; yüz belki bin esmâsının kâinata bakan isimlerinin herbirisi, nasılkı mevcudattaki âyineleri ve cilveleriyle müsemmalarını bedâhetle isbat ederler, aynen öyle de haşri ve dâr-ı âhireti de gösterirler ve kat'iyetle isbat ederler.

Hem nasıl, Hâlikımızdan sorduğumuz suâlimize, O Rabbimiz, bütün fermanlarıyla ve nâzil ettiği bütün kitaplariyle ve müsemma olduğu ekser isimleriyle bize kudsî ve kat'î cevap veriyor. Aynen öyle de; melâikeleriyle ve onların dilleriyle daha başka bir tarzda dedirir.. şöyle ki:

Melekler derler: "Sizin, zaman-ı Âdem'den beri hem ruhanîlerle, hem bizimle görüşmenizin yüzer tevatür kuvvetinde hâdiseleri var ve bizim ve ruhânilerin vücudlarına ve ubûdiyetlerine delâlet eden hadsiz emareler ve deliller var. Ve biz âhiret salonlarında ve bazı dâirelerinde gezdiğimizizi, birbirimize mutabık olarak sizin kumandanlarınız olan enbiyalarla görüştüğümüz zaman söylemişiz ve daima da söylüyoruz. Elbette, bu gezdiğimiz bâki ve mükemmel salonlar ve bu salonların arkalarında tefriş ve tezyin edilmiş olan saraylar ve menziller; hiç şüphemiz yoktur ki, gayet ehemmiyetli misafirleri o yerlerde iskân etmek üzere bekliyorlar ve size kat'î beyan ediyoruz." diye, sualimize cevap veriyorlar.

Hem madem Hâlikımız, bize en büyük muallim ve en mükemmel üstad ve şaşırılmaz ve şaşirtmaz en doğru rehber olarak Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tâyin etmiş ve en son elçi olarak göndermiş; biz dahi ilmîl-yakîn mertebesinden aynel-yakîn ve hakkal-yakîn mertebelerine terakki ve tekemmül etmek üzere, herşeyden evvel, bu üstadımızdan, Hâlikımızdan sorduğumuz suali sormaklığımız lâzım geliyor. Çünkü O zât (A.S.M.), Hâlikımız tarafından herbiri birer nişane-i tasdik olan bin mu'cizatiyle, Kur'ân'ın bir mu'cizesi olarak, Kur'ân'ın, hak ve kelâmullah olduğunu isbat ettiği gibi; Kur'ân dahi kırk nevi i'caz ile, O zâtın (A.S.M.) bir mu'cizesi olup, O zatın (A.S.M.) doğru ve Resûlullah olduğunu isbat ederek, ikisi beraber, biri âlem-i şehadet lisanı bütün hayatında bütün enbiya ve evliyânın tasdikleri altında; diğeri âlem-i gayb lisanı bütün semâvî fermanların ve kâinat hakikatlarının tasdikleri içinde binler âyâtıyla iddia ve isbat ettikleri hakikat-ı haşriye, elbette güneş ve gündüz gibi bir kat'iyettedir.

--- sh:»(T:452) ↓ -----

Evet, haşir gibi en acip ve en dehşetli ve tavr-ı aklın hâricinde olan bir mes'ele, ancak ve ancak, böyle hârîka iki üstadın dersleriyle halledilir, anlaşılır.

Eski zaman peygamberleri, ümmetlerine Kur'ân gibi izahat vermediklerinin sebebi; o devirler, beşerin bedeviyet ve tufuliyet devri olmasıdır; ibtidaî derslerde izah az olur.

Elhasıl: Madem Cenâb-ı Hakk'ın ekser isimleri, âhireti iktiza edip isterler; elbette, o isimlere delâlet eden bütün hüccetler bir cihette âhiretin tahakkukuna dahi delâlet ederler. Ve madem melâikeler âhiretin ve âlemi bekanın dairelerini gördüklerini haber veriyorlar; elbette, melâikelerin, ruhların ve ruhaniyâtın vücudlarına ve ubûdiyetlerine şehadet eden deliller, dolayısıyla âhiretin vücuduna dahi delâlet ederler. Ve madem Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bütün hayatında vahdaniyetten sonra en daimî dâvâsı ve müddeası ve esası âhirettir; elbette, o Zâtın nübüvvetine ve sıdkına delâlet eden bütün mu'cizeleri ve hüccetleri, bir cihette, dolayısıyla âhiretin tahakkukuna ve geleceğine şehadet ederler. Ve madem Kur'ân'ın dörtten birisi haşir ve âhirettir Ve bin âyâtiyle haşri isbat eder ve onu haber verir; elbette, Kur'ân'ın hakkaniyetine şehadet ve delâlet eden bütün hüccetler ve deliller ve bürhanlar, dolayısıyla, âhiretin vücuduna ve tahakkukuna ve açılmasına dahi delâlet ve şehadet ederler.

İşte bak, bu rûkn-ü îmânî ne kadar kuvvetli ve kat'î olduğunu gör!

* * *

Altıncı Kısım

Emirdağ Hayatı

Mukaddeme

Denizli Ağır Ceza Mahkemesinin beraat kararı neticesi olarak, Risale-i Nur, ekser vilâyet, kasaba ve köylerde yayılmış ve Nur talebeleri kısa bir zamanda yüzbinlerin fevkinde çoğalmıştır. Risaleler teksir ile neşre başlanmış ve kısa bir müddet içinde 1947 senesi sonlarında, Üstad ve talebeleri üçüncü defa olarak tekrar hapse alınmıştır.

Evvelâ üç sene kadar Emirdağında ikamet edebilen Said Nursî, hapisten sonra tekrar Emirdağında üç - dört sene kadar kalmış ve sonra Ispartaya yerleşmiştir. Ve şimdi doksan yaşına yaklaşan ve tebdil-i havaya çok muhtaç olan Üstad, arasına Emirdağına gelip ikametgâhı olan derslane-i Nuriyede kalmaktadır.

Şimdilik Emirdağ hayatının ilk kısmı ki, Afyon hapsine kadar olan safhası zikredilecek, bilâhare Afyon Hapsini müteakip tekrar Emirdağındaki hayatı, hizmet-i nuriyesi beyan edilecektir. Emirdağdaki hayatı, evvelki hayatına nisbeten çok daha şa'saalıdır. Hem,

--- sh:»(T:454) ↓ -----

Bediüzzaman Said Nursî'nin Emirdağ'nda kaldığı evin, çarşıdan penceresinin görünüşü

musibet ve ithamlara daha ziyade hedef olmuş, daimî tarassuda, hattâ imhaya mâruz kalmıştır. Bununla beraber, Risale-i Nur geniş dairede yayılmış, Üniversite, memurlar ve ehl-i siyaset muhitinde okunmağa başlanmıştır.

Üstadın Emirdağına nefyinden sonra aleyhinde pek insafsızca iftiralar yapıldığı ve çok geniş bir dairede yalanlarla isnadlara girişildiği münasebetiyle ve Nurların harika neşri dolayısıyla bir hakikatı, bu mukaddemede beyan etmek lâzım geldi. Şöyleki:

Bizim, Said Nursî'nin ayn-i hakikat olan ahvâl ve harekât ve hizmetinde görünen harikaları beyan etmemizden muradımız:

--- sh:»(T:455) ↓ -----

Okuyucuların nazar-ı istiğrablarını celbedip "hâşâ!" Bediüzzamanın fânî şahsını insanlığın alkış tufanına tutmak değil; belki, onun şahsını ve hizmetini insafsızca iftira ve yalanlarla lekedat etmek isteyen ve dolayısıyla Risale-i Nurun hizmet-i îmanîyesine sed çekmeğe çalışanların mukabilinde Risale-i Nurun nurlu, müessir ve saadet-feşan hizmetini belirtmek için Kur'anın bir şâkirdi ve Hazreti Peygamberin bir ümmeti ve Allahın bir abdi olarak nâil olduğu ikramları zikrediyoruz. Din düşmanlarının bahanelerle taarruzunu ve insafsız hücumlarını red ve bir masumun masumiyetini beyan ediyoruz. Hattâ diyebiliriz ki: Tarihte Bediüzzaman gibi hilâf-ı hakikat olarak düşünce ve mefkûre, hizmet ve gayesinin tam zıddında şiddetli itham ve isnadlara maruz kalmış bir kimse yok gibidir. Panzehire zehir isnad etmek gibi, bu milleti ve gelecek nesilleri anarşilikten, dinsizlikten, ahlâksızlıktan muhafaza niyet ve harekâtına, sırf îmansızlıktan neş'et eden bir dalâlet divaneliğiyle vatana ihanet, gençliği irticaa sevk ve zehirlemek ithamını yapmak, ne kadar acı ve ehl-i insafı ağlatacak elîm bir vaziyet olduğu bedihîdir. İşte Bediüzzaman; bir değil, yüz değil, binler defa böyle hilâf-ı hakikat ithamlara dûçar olmuş bir masumdur. Hizmetinde böyle olduğu gibi hususî ahval ve ahlâkı noktasında da ahlâk-ı hamidenin en müstesna örneklerini yaşatmış, edeb ve iffetin en şâheser nûmunelerini nefsinde gösterebilmiş bir nezahet ve hüsn-ü hulk âbidesidir. Hizmetini ifa eden, dâhilî ve hâricî hayat ve ef'aline âşına olan talebe ve hizmetkârları olan bizler, en yüksek sesimizle ilân ederiz ki:

Üstadın Kur'andan alıp ehl-i îman ve insaniyetin istifadesine arzettiği ulûm-u îmaniyyedeki üstadlığı gibi, en ince muamelât ve ahvalinde ve hususî hayatında da Kur'an-ı Hakîmin hüsn-ü hulk olarak tarif ettiği ve yüksek bir velâyetin tereşşuhatı olan âsâr ve dâimî yüksek bir huzur görünür. Her zaman için, her haline nazar-ı dikkat ve ferasetle bakan ehl-i kalb ve erbâb-ı fazilet, onun kalb-i münevverinin bir şems-i hakikat ve marifet halinde şûlefeşan olduğunu ve bir derya halinde dâimî temevvüde bulunduğunu kemal-i hayretle görmekte ve İslâmiyet ağacının bu son ve kâmil meyve-i münevveriyle zemin ve zamanın iftihar etmekte olduğunu duyurmaktadırlar.

--- sh:»(T:456) ↓ -----

Ey s u-i niyetleriyle ve kendi menfî ruhlarına kıyasla bu ahlâk, edeb, îman, marifet ve hakikat  bidesine dil uzatan ve Şeytanları dahi utandıracak derecede iftiralarla bu fazilet timsalini yok etmeğe, tezvire çalışmış bedbahtlar! Bu zâta karşı savurmak istediğiniz iftiralar, sadığınız zehirler para etmedi. Hak nurunu yaktı ve parlattı. O nur ile âlemleri ziyadar eyledi. Siz ise zelil ve manen insaniyetin menfurusunuz. Size yazıklar olsun! İnsan libasını taşımanız dahi sizin için elim ve fecidir. Buna rağmen sizin için bir necat kapısı var, o kapıyı alsanız belki kurtulursunuz. Said Nursî ahd etmiş ve ilân etmiş ki: "Benim idamıma çalışanlar dahi eğer Risale-i Nurla  manlarını kurtarsalar, Risâle-i Nura sarılsalar, kardeşlerim siz Şahid olunuz; ben, onlara hakkımı helâl ediyorum." Evet onu mahkûm etmek isteyenlerden çoğu ve ekser aleyhinde bulunanlar bugün ona dost olduğu gibi, tezvire ve iftirada bulunan sizler de nedamet etseniz, Nur derslerine kulak verseniz, ümid edilir ki; o Şefkat kahramanı, sizin için, affınız için dua eder, niyaz eder. Evet Said Nursî,  yle eşsiz bir kahramandır ki; bu kahramanlığını harp meydanında, mahkeme sandalyesinde m stebitlere karşı gösterdiği halde, gelin, siz düşmanları ve onu yok etmek için çalışanlardan Nura müteveccih olanların selâmet ve kurtuluşu için el açıp g z yaşlariyle nasıl niyaz ettiğini g r n; ve onun yüksek bir tevazu ile, milletin her tabakasıyla nasıl kemal-i Şefkatle muamelede bulunduğunu anlayın; insanlığın ulvî mertebesini bu zâtta seyreyleyin. Onun hakkında senak r sözler, takdirler, ehl-i dünyanın alkışlanması nev'inden değildir; hakikat-ı kâinatın, bu ekmel insana ve insanın yüksek kıymetini, müslümanlığın hakikî tezahürünü temsil eden mânevî Şahsiyetine karşı olan takdir ve tebrikine bir iştirakdir. Evet, Said Nursî'yi, temsil ve terennüm ettiği envar-ı hakikat itibariyle, yalnız insanlık değil, belki âlem bütün enva ve ecnasiyle alkışlıyor, tebrik ediyor. Evet, hizmet-i  maniyyesini mâzi, müstakbel takdir ediyor...

Evet, Said Nursî, Cenab-ı Hakkın mâhiyet-i insaniyyede dercettiği hadsiz envâ-ı kemalâtın hepsinde en ileri ve en mükemmeldir. Bazan yüksek dağ başlarında, büyük kayalıklar arasında gezer, yalnız başına sessiz dolaşır; bazan bağ ve bahçeleri, nebatat ve hayvanatı temaşa ve tefekkür edip; sonra dönüp, Şehre inip, en büyük siyasî içtimalarda, gayet beliğ ve m kul ne hitabeler, ahlâkî edebî nutuklar

--- sh:»(T:457) ↓ -----

irad edebilen cevval bir ruh haletini taşırdı. Hürriyetten evvel ve sonra Şarktaki hayatı ve İstanbuldaki fevranlı hayatı, buna bir şahiddir. Bir yanda Şarkî Anadolu'da aşiretler arasında seyahatle onlara ahlâkî ve îmanî dersler, öğütler verirken; diğer yanda Şamda allâmelere, siyaset-i İslâmiye noktasında en keskin ve isabetli görüş ve teşhislerle müslümanların terakki ve kemalâtının esaslarını tesbit edip, 350 milyon müslümanın saadetinin fecr-i sâdıkını haber veriyordu. Hem, meşrutiyet zamanında meclis-i meb'usana hitabesi ve gazetelerdeki makaleleriyle, Kur'anın kudsî kanun-u esasîsinin vaz' ve tatbikinin millet-i İslâmiyyeye iki cihanın saadetini kazandırıp hakikî kemalât ve terakkiye medar olacağını haykırıyor ve bu efkârının Dîvan-ı Harb-i Örfîde de kahramanca müdafaasını yapıyordu.

İşte bir nebze beyan edilen ahvali ve hizmetleri delâletiyle bu hârîka zât, âdeta muhtelif istidat ve ayrı ayrı zekâ ve kabiliyetlerden müteşekkil bir cemaat mahiyetinde idi. İslâmiyetin zuhurundan itibaren 1300 yıl içinde gelip geçen ve İslâmiyet şecere-i nuraniyesinin çeşitli çiçek ve meyveleri olarak asırları tezyin eden umum ehl-i hak ve zekâvetin kemalât ve güzelliklerine sahip olmuş, nişan ve formlarını takmış gibi idi. Sanki ulûm ve maarif i İslâmiye bu zât vasıtasıyla yeni baştan ihya ediliyordu.

Büyük Peygamberin ders ve irşadiyle hakikata ulaşan ve kemâlâtta terakki eden ve her biri cemaat-i İslâmiyeden bir taifeyi dâire-i tenvir ve irşadında yürüten kudsî üstadlar, âlim ve müçtehidler, ayrı ayrı meslek ve ilimlerine bu zâtı vâris tâyin etmişler gibi; mâzinin bütün mehasin ve meziyetlerini giyinerek asrımızda ortaya çıkan bu hârîka-i zaman Said Nursî Hazretleri, böylece, Kur'ân nâmına Risale-i Nurla giriştiği dinî hizmet ve cihad-ı mânevîsiyle, bir cemaatin, yüksek bir hey'etin belki muazzam bir ordunun yapabileceği vazifeleri, küllî hizmetleri, izn-i İlâhî ile yapmıştır. İslâmiyet nurundan ve iman kardeşliğinden gelen bir kuvvet ve rabîta ile teşkil ettiği Nur şâkirdleri şahs-ı mânevîsi, ehl-i dalâletin cemaatle hücumuna mukabil çıkmış, bu suretle mü'minlerin nokta-i istinadı, kızıl tehlikenin bu vatani istilâsına karşı Kur'ânî bir sed ve Âlem-i İslâmın kahraman Türk milletine eskisi gibi muhabbet, uhuvvet ve ittifakının medarı olmuştur.

--- sh:»(T:458) ↓ -----

Evet, Said Nursî, gayet câmî bir istidada mâlik bir zattır. Bu istidatların hepsinde çok ileri gitmiştir. Cüz ile küllü, âfâkın en geniş dairesi ile enfüsî dairesini, meselâ zerre ile samanyolunu beraberce dikkatle tetkik eder, onlardaki envâr-ı tevhidi görür, gösterir ve isbat eder. Bir yandan Âlem-i İslâm ve insaniyete uzanan küllî hizmet-i imaniyye ile meşgul, bir yandan inziva hayatı geçirerek kalem-i kudretin mektubatı olan fitratın antika eserlerini, san'at-ı İlâhiyenin mucizelerini temaşa ve tefekkür ile kitab-ı kâinatı mütalâa eder ve böylece her gün bu müteaddit ulvî vazifeleri yaparak marifet-i İlâhiyye ve huzurun nihayetsiz ezvak ve envarında terakki eder.

İşte bu hâlet-i ruhiyye ve ahval-i kudsiyye Üstadın hayatının her safhasında müşahede edildiği gibi, Emirdağ'ında geçirdiği hayatı da hep bu mezkûr mâna ile doludur. Lâhikalardaki mektublarda bir derece beyan edilmişse de nakıstır. Bu tarihçede ancak denizden bir katrecik ile iktifa edilmiştir.

SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ HAPSİNDEN TAHLİYESİ VE EMİRDAĞINA NEFYİ

Denizli Ağır Ceza Mahkemesinin Haziran 1944 tarihli beraet kararı ile hapisten tahliye olunan Nur talebeleri, memleketlerine gitmişler; Üstad ise, Ankara'dan bir emir alıncaya kadar Denizli'de Şehir Otelinde kalmıştır. Risale-i Nur talebelerinin hapsi ve muhakemeleri münasebetiyle, Denizli halkı Risale-i Nur'la alâkadar olmuştur. Adliyede iki-üç zat, mahkeme safahatı esnasında Nurlara yakından alâkadarlık göstermişler ve Denizli'de neşrine çalışmışlardır. Bilâhare Nur dairesinde "Hâkim-i âdil" ünvanıyla anılan mahkeme reisi ve âzaları ve hizmetleri dokunan hamiyetperverler, âdilâne karar ve gayretleri ile bütün ehl-i imanın süruruna vesile olmak gibi mânevî ve ebedî parlak bir makam kazanmışlardır.

Said Nursî, Denizlide iki ay kaldıktan sonra, Afyon Vilâyetinin Emirdağ kazasında ikamete memur edilir. Emirdağ'ına 1944 senesi Ağustos ayında nefyedilir. İlk önce onbeş gün kadar bir otelde kalır, sonra kira ile bir eve yerleşir; ev kirasını da kendisi verir.

--- sh:»(T:459) ↓ -----

Emirdağ'ndaki hayatı şöyle hülâsa olunabilir:

Daimî tarassut altındadır. Mahkemeden beraat kazanması ve eserlerinin iade edilmesine rağmen, serbest bırakılmış değildir. Eskisinden daha ziyade kontrol ve mütemadiyen pencere ve kapısından nezarete mâruzdur. Mektublarında da beyan ettiği gibi: Denizli hapsinin bir aylık sıkıntısını bazan bir günde Emirdağ'nda çekiyordu. Üstada yapılan bed muameleler ve takınılan tavır, Emirdağ ahalisince yakından bilinmektedir. Denizli Mahkemesinin beraatı üzerine, mahkeme eliyle Nurların intişarına ve Said Nursî'nin hizmet-i imaniyyesine sed çekemeyen gizli dinsizlik komiteleri, bu defa başka yollardan, idarî makamları evhamlandırıp aleyhe geçirerek hattâ imhasına kadar çalışıyorlardı. Bu plân kat'î idi.

Bir bekçi, kapısı önünden ayrılmazdı. Üstad ile görüşebilmek pek müşküldü. Emirdağ'nda ilk defa Üstadla yakından alâkadar olan Çalışkanlar Hânedanı, kasabalarına nefyedilen bu âlim ve fâzıl ihtiyar zâta yakından dostluk göstermişler, hizmetine koşmuşlar, sırf Lillâh için olan bu irtibatlarını sû-i tefsir edenlerin yalan ve tezviratına aldirmayarak alâkalarını gevşetmemişlerdi. Çalışkanlarla beraber Emirdağ'nda birçok sâdık mü'minler Nura talebe olmuşlar, Üstadın hizmet-i Nuriyesine iştirak etmişler (Hâşiye 1) Nur risalelerini okuyup yazmağa ve etrafa neşre başlamışlardı. Üstadın Emirdağ'nda ikametinden sonra, Risale-i Nur'un dersleriyle halkın mühim bir kısmının ilim, iman, ahlâk ve fazilet bakımından terakki ettiği herkesçe malûm olduğu gibi, resmî zatların ikrariyle de sâbittir. (Hâşiye 2)

Emirdağ talebeleri, Üstadın Emirdağ'ndaki hayatına dair diyorlar ki:

Üstad Emirdağ'nda daimî tarassut altında bulunuyordu. Açık havalarda gezmeye çıkardı. Üstadın, bahar ve yaz mevsimlerinde

(Hâşiye 1): Bugün Emirdağ halkı, umumiyetle, Nurlara dost ve taraftardır. Pek çok talebesi vardır. Emirdağ'nda ve civar köylerde Nur dersleri okunmaktadır.

(Hâşiye 2): Üstad Said Nursî, Emirdağ'ını bir Dershane-i Nuriye mânâsında kabul ettiğini söyler. Sav, Barla, Emirdağ, Eflâni gibi Nurların ekseriyetle yayılıp okunduğu kasaba ve köyleri, birer Dershane-i Nuriye ünvanıyla yâdeder. Ve kendi Nurs köyü gibi sağ ve ölü umum ahalisine, masum çocuklar ve mübarek hanımlarına dua eder, mânevî kazancına hissedar eder.

--- sh:»(T:460) ↓ -----

mutlaka kırlara çıkmak âdeti idi. Yalnız başına gider, bir kaç saat kalır, sonra evine dönerdi. Kırlara çıktığı zaman, çok defa arkasından takip ettirilirdi. Bazan bekçiler, bazan jandarmalar takip ederdi. Hattâ bir defa arkasından kurşun atılmış, fakat isabet etmemiştir. Bir gün bir resmî memur, arkasından koşarak, "Dışarı çıkmak yasak! Başına bere koyamazsın, sarık saramazsın!" diye mütehakkimane ve mütecavizane ifadeler kullanmış. Üstad da geriye dönmüştür. Bu tarz muameleler çoktur.

Üstadın Emirdağ'daki hizmeti ve meşgalesi, başka yerlerde olduğu gibi, yalnız bir vazifeye münhasır değildi. Gerek Lâhikalardaki mektublardan, gerek ziyaretine gelen dostların ve eski ilim arkadaşları ve talebelerinin ihbarından ve gerekse de kendine yakından alâkadar olan talebe, komşu ve halkların müşahedatından anlaşılıyor ki: Hakka müteveccih, hakikatten nebean eden müteaddit hizmetleri, vazifeleri vardı ve her bir günde de bu vazifelerini ifaya çalışırdı. Hakaik-ı Kur'âniyye nurları olan "Sözler", "Lem'alar" gibi eserlerini te'lif, tashih ve neşr ile meşgul olmakla beraber kelimat-ı kudret olan masnuat ve mevcudatı seyr ve temaşaya, kitab-ı kâinatı mütalâaya çok müştak idi. Zemin yüzünde yazılan, bahar sahifesinde teşhir edilen rahmet ve hikmetin mucizeli eserlerini, eşcar ve nebatat ve hayvanattaki san'at-ı İlâhiyyenin hârikalarını, simalarında parıldayan tevhid sikkelerini okumağa ziyadesiyle meftun idi. Böylece, hakaik-i imaniyyenin, Mârifetullahın nihayetsiz ufuklarında hakkalyakîn mertebesinde kanat açıp geziyordu.

Esasen, Kur'ândan aldığı mesleğinin bir esası, tefekkürdür. Eserlerinde insanı daima tefekküre sevkeder ve tefekkürü ders verir. İlim ve tefekkür ile kazanılan marifet-i İlâhiyyenin, ruh için kâinat vüs'atinde bir genişlik temin ettiğini ve

وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَّهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ

herbir şeyde Sâni-i Vâhide işaretler, delil ve âyetler bulunduğunu ifade eder;

تَفَكُّرُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ

sırtına göre hareket ederdi.

--- sh:»(T:461) ↓ -----

ÜSTADIN EMİRDAĞDA ZEHİRLENMESİ

Bir siyasi memurun iğfali ve "İmhası için yukarıdan emir aldık" demesine aldanan bir bekçibaşı, Üstadın penceresine geceleyin merdivenle çıkarak yemeğine zehir atmış, ertesi gün Üstad zehirlenerek kıvranmaya başlamıştır. Zehirin tesiri çok azîm olduğu halde, kendisi: "Cevşenül-Kebir gibi evrad-ı kudsiyelerin feyziyle ölümden muhafaza olunuyorum. Fakat hastalık, ızdırap çok şiddetlidir" derdi. Bir hafta kadar aç susuz denecek bir halde perişan bir vaziyette inlemiş, sonra biiznillâh şifa bulup, tekrar tashihat gibi Risale-i Nur vazifeleriyle iştigale başlamıştı. Bu şiddetli hastalık zamanlarında asla namazlarını terketmedi. Yalnız ikinci ve üçüncü zehirlenmek zamanında tahammülü gayrikabil bir hastalıkta iki üç gün farzını yatağında ancak kılabilirdi.

Ölüm tehlikesi geçirdiği günlerde, bir gece sabaha kadar yanında nöbet bekleyip gözyaşları içinde Üstada dikkat eden iki talebesi diyor: "Sabaha yakın, gözleri kapalı olduğu halde doğruldu, ellerini dergâh-ı İlâhiyyeye açıp yavaş bir sesle birkaç kelime ile Risale-i Nur hizmetinin inkişafına ve talebelerinin selâmetine dua etti. Sonra bayılmış vaziyette yatağa düştü."

Hizmetini, sıra ile iki üç genç talebesi ifa ederdi. Bir müddet onlar da menedilmişse de, çalışkan talebeleri, hizmetinden asla vazgeçmeyerek yüksek bir fedakârlık gösterdiler.

Emirdağ'ın resmî büyük bir memuru, bilâhare Nur'un kahraman bir talebesi olan arkadaşına: "Gizlice Said Nursî'nin imhası için, gizli bir plân ve emir var!" demiştir. İşte Üstada yapılan bütün muameleler, böyle bir plânın neticesi olarak cereyan etmiştir. Bir iki defaya münhasır değil, uzun seneler müddetince daimî olduğu için, yapılan zulüm, tarassut ve mânevî baskı çok elîm ve acı idi.

Üstad, ilk iki sene Çarşı Camiine gider, cemaate iştirak ederdi. Ekser günler ikindi namazını camide kılar ve yatsıya kadar orada kalır, sonra evine gelirdi. İki sene böyle devam etti; sonra kaymakam, insanlarla görüşüyor diye camiden menetti. Emirdağ'ında ikameti zamanında başta Isparta olarak çok yerlerde Nur risaleleri

--- sh:»(T:462) ↓ -----

el yazısıyla çoğaltılıyordu. Risaleleri okuyup müstefid olanlardan üstadı görmeye gelenler pek çoktu. Fakat ziyarete gelenlerden az bir kısmı görüşebilmeye muvaffak olurdu. Daha ziyade Risale-i Nur'a kemali sadakatla ve ihlâsla hizmet etmeye kabiliyetli olanlar ve sırf Lillâh için muhabbet ve uhuvvet taşıyanlar görüşebilir, Üstadın dersini, sohbetini dinleyebilirdi. Üstad, muhtelif istidatta olan her ziyaretçinin derece-i fehim ve idrakine göre konuşur, nazarları Risale-i Nur'a ve hizmet-i imaniyeye çevirir, Risale-i Nur hakikatlarıyla imana hizmetin bu millete maddeten ve mânen en büyük menfaatleri temin edeceğini dâvâ ve izah ederdi. Gelen ziyaretçiler, muhtelif halk tabakalarından, gençlerden, ehl-i ilimden idi. Denizli beraatından sonra memurlar arasında büyük intibah olmuş, Nur'a talebe olanlar çoğalmıştı.

Üstad Gelenlerle Ne Konuşurdu?

Hemen umumiyetle, Risale-i Nur hizmetinin yegâne maksadı olan imanın kuvvetlenmesinin vatan ve milleti tehdit eden dinsizlik ve komünistlik tehlikesine mâni olduğunu; şimdi en elzem vazifenin, fertlere ve cemiyete düşen hizmetin imanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek bulunduğunu; zamanın en büyük dâvâsının Kur'âna sarılmak olduğunu, Risale-i Nur bütün kuvvetiyle bu meseleye hasr-ı nazar ettiğiinden, vatan ve millet düşmanları, gizli dinsizler, bahanelerle hücumla geçip aleyhte tahriklerde bulduklarını; "Fakat biz müsbet hareket etmeye mecburuz. Elimizde Nur var, siyaset topuzu yok. Yüz elimiz de olsa, ancak Nura kâfi gelir" diyerek Nur'un din düşmanlarını mağlûp edeceğinden müsbet hareket etmenin atom bombası gibi tesiri bulunduğundan, Risale-i Nur'un siyasetle hiçbir alâkası bulunmadığını; mesleğimizin en büyük esasının ihlâs olduğunu, rıza-i İlâhîden başka hiçbir maksat ittihaz edilemeyeceğini, Nur'un kuvvetinin işte bu olduğunu; ihlâsla, müsbet hareket etmekle inayet ve Rahmet-i İlâhiyenin Risale-i Nur'u himaye edeceğini.. ilâ âhir.. beyan ederdi.

Üstadın dersini ve sohbetini dinleyenleri işhad ederek diyebiliriz ki:

Üstadın bir dersi, bir sohbeti, çok gençler için vesile-i necat olduğu gibi, Risale-i Nur'a fedakârâne hizmet için de bir menba-ı istinad olurdu. Nur'a hizmet eden fedakâr talebelerin ekserisi böyle

--- sh:»(T:463) ↓ -----

bir veya birkaç defa Üstadın dersinde, ikazında hazır bulunmuştur. Emirdağı'nda iken, Ankara'ya Nur hizmeti için gönderdiği bir talebesi, hâl-i âleme bakarak, "Bu insanlar ne zaman Nur hakikatlarını dinleyecek, kalın zulmet perdeleri nasıl yırtılacak, mânevî karanlıklar nasıl izale olacak?" diye ümitsizliğe düşer. Sonra bir gün Emirdağı'na Üstadın yanına döndüğü zaman, o büyük Üstad der: "Vazifemiz hizmettir. Muvaffak olmak, insanlara kabul ettirmek, Cenab-ı Hakkın vazifesidir. Biz vazifemizi yapmakla mükellefiz. Sen orada: Bu insanlar ne zaman Risale-i Nur'u dinleyecekler diye ümitsizliğe düşme, merak etme! Kat'iyen bil ki: Mele-i âlânın hadsiz sâkinleri, bugün Risale-i Nur'u alkışlıyorlar. Onun için, hiç ehemmiyeti yok. Kıymet, kemiyette değil, keyfiyettir. Bazan bir halis ve fedakâr talebe, bine mukabildir" diyerek ye'sini giderir.

Üstad, kırlara ilk önce yaya olarak çıkardı. Sonra faytonla gezmeğe başlamışdır. Ücretsiz bir gün dahi arabaya bindiği görülmemiştir. Biz kendisine ancak masrafını idare edecek derecede fiatını söyler, "Bunun burada fiatı budur" derdik. Mutlaka bizim söylediğimizden fazlasını bize verir ve "Fiatını vermezsem olmaz. Nasıl mukabilini vermediğim bir lokma hediye beni hasta ediyor, bunun da ücretini vermeliyim ve vermeğe mecburum" derdi.

Daha ziyade bahar, yaz ve güz mevsiminde gezer, kışın da arasına kıra çıkardı. Emirdağı'nın dört tarafı açıklıktır. Buralarda Nurların tashihine çalıştığı müteaddit dersaneleri vardır. Emirdağı'na yerleşmesinden itibaren daimî tarassut altında bulunduğundan ve kırlara çıktığı zamanda çok defa jandarma ve bekçilerle takibedilmesinden dolayı yalnız gezer, yalnız oturur, yalnız çalışırdı. Tâ 1947 senesine kadar böyle devam etti. Yalnız faytonunu idare eden bir talebesi, yolda refakat eder, oturduğu zaman yalnız başına kalırdı. Kırlarda ekseriyetle tashihatla meşgul oluyordu. Bir müddet el yazılarını tashihle vakit geçirirdi. Sonra Isparta ve İnebolu'daki fedakâr talebeleri, birer teksir makinesi elde ederek Nur mecmualarını çoğaltmaya başladılar. Üstad, bundan sonra tashih için kendisine gelen mecmuaları tashihe başladı. Üstad, Nurların yazılmasına, teksirine çok ehemmiyet verirdi. "Risale-i Nur, bu asrı ve gelecek asırları tenvir edecek olan bir mucize-i Kur'âniyedir." deyip, Nur'a ait hizmeti, zamanın en büyük meselesi olarak kabul eder, bu ehemmiyetle davranırdı.

--- sh:»(T:464) ↓ -----

Üstad süratli bir yazıya ve hüsn-ü hatta mâlik olmadığı için, Risale-i Nur'un makbul, bereketli ve nurlu her günkü hizmetine, o da tashihatla iştirak ederdi. Saatlerce çalışır, yorulmak nedir bilmezdi. Nur hizmetlerinin ifası, Üstad için mânevî bir gıda hükmünde idi. Bilhassa şiddetli hastalıklı zamanında dahi çalışması görülüyordu. Hayat-ı içtimaiyeden çekilmiş olup kimse ile görüşmez, muhabereden de menedildiğinden, insanların cemaatlerinden gelen ünsiyet ve teselliden mahrum idi. Fakat o, bu yokluk içinde tükenmez bir varlığa kavuşmuştu. Rahmet-i İlâhiyye ona Nurları ihsan etmişti. Evlâd ü iyâl, mal-mülk, hiçbir şey ve yeryüzünde taht-ı temellükünde bir karış yeri yoktu. Yalnız bir Risale-i Nur'u vardı. Her şeyi o idi. Sevinci, medar-ı tesellisi o idi. Bütün istidatları ile Nurlara müteveccih idi. Fitrî vazifesini, Nurların ders ve taallümü ile insanlara neşri biliyordu.

Üstadın sözlerindeki halâvet ve hitabındaki belâgat fevkalâdedir. Gezinti esnasında, rastladığı insanlar arasında her sınıf halk bulunduğu gibi, bilhassa dağlarda, kırlarda, ormanlarda ziraat ve ticaretle uğraşan halktan pek çoklariyle görüşmüş ve sohbet etmiştir. Üstadın geniş, küllî hizmet-i Kur'âniyyesinden sarf-ı nazar, faraza bütün meşgalesi ve hizmeti eğer sohbetine ve görüştüğü insanlara olan ders ve irşadına münhasır olsa dahi, yine emsalsiz denecek kadar büyük ve müessir bir hizmettir. Kendilerinin bu sahadaki hizmetleri, çok muazzamdır. Barla'da bulunduğu müddetçe talebeliğine, kardeşliğe ve âhîret hemşireliğine kabul ettiği erkek ve kadınlar gibi, Emirdağı ve civar köylerde de pek çok âhîret hemşireleri, talebeleri ve kardeşleri vardı. Bilhassa mâsum çocuklarla alâkadarlığı pek ziyadedir.

Üstadın iffet ve istikametteki hudutsuzluğu, bilmüşahede sâbittir ve inkârı gayr-i kabildir. Hayatı boyunca, hanımlarla konuşmaktan, nazariyle dahi meşgul olmaktan şiddetle içtinap etmiştir. Bir mektubundan anlaşıldığı gibi; gençliğinde dahi iffet ve istikamet zirve-i müntehasında olduğu, onu yakından tanıyan ve hayatına âşina olanların müşahedeleriyle sâbittir.

Bütün ahali, Üstadın nümune-i imtisal iffet ve istikametini görerek, kendisine uhrevî ve mânevî alâkadarlık gösterirlerdi. Üstad, âhîret hemşireliğine kabul ettiği hanımlara ve mânevî evlât ve talebeleri

--- sh:»(T:465) ↓ -----

addettiği masum çocuklara çok dua ederdi. Kadınların şefkat kahramanı olduğunu; bu zamanda, İslâm terbiyesi dairesinde hareket etmenin elzem olduğunu; yetişen mâsum evlâtlarının uhrevî hayatlarından mes'ul ve eğer dindar yetiştirebilirlerse hissedar bulduklarını, kendisinin çok hasta ve perişan olup dua etmelerini istediğini, ihtiyar hanımlara dua ettiğini, genç hanımlardan da namazını kılanlara dua edip âhîret hemşiresi kabul edeceğini kısaca söylerdi. Ve zaten fazla konuşmazdı. Mübarek taife-i nisa, Said Nursî'nin yüksek bir ehl-i hak ve hakikat olduğunu, kalblerinin safvetiyle hissederlerdi.

Üstadın mâsum çocuklarla sohbet ve muhaveresi ise; çok ibretli ve saadetlidir. Emirdağı ve civarı köylerinde, yanına gelen mâsumlara, büyükler gibi ehemmiyet verip, kalben onlara müteveccih olurdu. "Evlâtlarım! Siz mâsumsunuz, daha günahınız yoktur. Ben çok hastayım, bana dua ediniz, sizin duanız makbuldür. Ben sizi mânevî evlâtlarım ve talebelerim olarak duama dahil ettim" derdi. O çocuklar, gözlerinden akan muhabbet nurlariyle üstadı selâmlarlar; Üstad, gafîl büyüklerden ziyade, onlara samimî ve ciddî selâm ederdi. Ve "Bunlar istikbalin Nur talebeleridir. Bana olan bu alâka ve teveccühlerinin sebebi ise: Mâsum ruhları hissediyor ki; Risale-i Nur, onların imdadına gelmiş. Ben de o Nurun bir tercümanı olmam hasebiyle, gayr-ı ihtiyarî bu fedakârane muhabbet ve alâkayı gösteriyorlar" derdi.

Üstad, yanına gelen gençlere de; daima Nur derslerini okumalarını, zamanın ahlâksızlık tehlikelerinden sakınmalarının büyük menfaat ve saadetini onlara telkin ederek, namaz kılmalarının lüzumunu ihtar ederdi. Bu tarzdaki dersinden, belki binlerce gençler intibaha gelmişlerdir.

Yine kırlarda ve yollarda rastladığı memur ve işçilere her birisine münasip ders verir, namaz kılmalarının ehemmiyetini söyler ve o zaman dünyevî meşgalelerinin âhîret hesabına geçeceğini telkin ederdi. Bilhassa bu nevi dersi, "Din, terakkiye mânidir" diyenlerin fikirlerinin ancak birer hezeyan olduğunu gösterir. Bilâkis hem o insan için, hem vatan ve millet için iman nuruna mazhar olmak, maddî - mânevî saadet ve terakkiyi temin eder. Namazını kılıp istikametle hareket ettiği takdirde dünyevî çalışma ve gayretinin

--- sh:»(T:466) ↓ -----

âhîret hesabına geçip ebedî saadet ve nurları netice vermesi düşüncesi, ne kadar o vazifeyi iştiyakla severek yapmayı temin edeceği malûmdur. İşte bu hakikatı, bütün memurlar, san'atkârlar ve esnaf rehber ittihaz etmeli. Ve bu ders, umuma telkin edilmelidir. Bu zikredilen bahis, deryadan bir katre nev'inden Üstadın saymakla bitmeyen millete menfaattar hizmetinden bir cüz'dür. İslâmiyete irtica, mü'minlere mürteci diyenlere yazıklar olsun! (Hâşiye).

(Hâşiye): Dînî farzlarını yerine getirmek suretiyle dünyevî çalışmaların da bir ibadet hükmüne geçtiğine dair Üstadımızın yanına gelenlere verdiği derslerden bir kaç nümune:

1- Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri ile birlikte, bir gün, Eskişehir'deki Yıldız Otelinde bulunuyorduk. Şeker Fabrikasından yanına gelen bir kaç işçi ve ustabaşına kısaca dedi:

"Siz farz namazlarınızı kılsanız, o zaman, fabrikadaki bütün çalışmalarınız ibadet hükmüne geçer. Çünkü, milletin zarurî ihtiyacını temin eden mübarek bir hizmette bulunuyorsunuz."

2- Yine bir gün, Eğridir yolu altında oturmuş Rehber'i okuyorduk. Tren yolunda çalışan birisi geldi. Ve Üstad, ona da aynı şekilde: Feraizi eda edip, kebairden çekilmek şartıyla; bütün çalışmalarının ibadet olduğunu, çünkü: On saatlik bir yolu bir saatte kestirmeğe vesîle olan tren yolunda çalıştığından mü'minlere, insanlara olan bu hizmetin boşa gitmiyeceğini, ebedî hayatında sevincine medar olacağını ifade etmiştir.

3- Yine bir gün vaktiyle Eskişehir'de, tayyareciler ve subaylar ve askerlere de aynen şu dersi vermişti: "Bu tayyareler, bir gün İslâmiyete büyük hizmet edecekler. Farz namazlarınızı kılsanız, kılamadığınız zaman kaza etseniz asker olduğunuz için her bir saatınız, on saat ibadet; hususan hava askeri olanların bir saati, otuz saat ibadet sevabını kazandırır. Yeter ki kalbinde îman nuru bulunsun ve îmanın lâzımı olan namazı îfa etsin.

4- Hem Barla, hem Isparta, hem Emirdağ'da çobanlara derdi: "Bu hayvanlara bakmak, büyük bir ibadettir. Hattâ, bazı Peygamberler de çobanlık yapmışlar. Yalnız, siz farz namazınızı kılnız, tâ hizmetiniz Allah için olsun."

5- Yine bir gün, Eğridir'de, elektrik santralının inşasında çalışan amele ve ustaya: "Bu elektriğin umum millete büyük menfaati var. O umumî menfaattan hissedar olabilmeniz için, farzınızı kılnız... O zaman bütün sa'yiniz, uhrevî bir ticaret ve ibadet hükmüne geçer." demiştir.

Bu neviden onbinler misaller var.

Daimî hizmetinde bulunan talebeleri

--- sh:»(T:467) ↓ -----

Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında onun ve talebelerinin yazdığı mektuplardan bir kısmı

Emirdağ'daki Kardeşlerime,

Benim hakkımda evham edenlere deyiniz ki: Biz, hizmet ettiğimiz bu adamın yirmi senelik hayatının bütün mahrem ve gayr-i mahrem mektuplarını ve kitaplarını ve esrarını hükûmet şiddetli taharriyatla elde etti. Dokuz ay; hem Isparta, hem Denizli, hem Ankara adliyeleri tedkikten sonra, bir tek gün cezayı, bir tek talebesine vermeyi mucib bir madde –beş sandık kitaplarında ve evraklarında– bulunmadı ki; hem Ankara Ehl-i Vukufu, hem Denizli Mahkemesi ittifakla beraetine karar verdiler.

Hem, bu zarurî işlerini ihtiyarlığına hürmeten gördüğümüz adam, mahkemece dâva etmiş ve bütün hazır arkadaşlarını şahit gösterip, tasdik ettirmiş ki: Yirmi senedir hiçbir gazeteyi ve siyasî eserleri ne okumuş, ne sormuş, ne bahsetmiş; ve on senedir, hükûmetin iki reisinden ve bir vali ve bir meb'usundan başka hiç bir erkânı ve büyük me'murlarını bilmiyor ve tanımıyor ve tanımağa merak etmemiş. Ve üç senedir Harb-i Umumîyi ne sormuş, ne bilmiş, ne merak etmiş, ne radyo dinlemiş. Ve intişar eden yüzotuz te'lifatından, yirmi sene zarfında yüzbin adamın dikkatle okudukları halde ne idareye, ne âsâyişe, ne vatana, ne millete hiçbir zararı hükûmet görmemiş. Beş vilâyetin dikkatli zabıtalrı ve taharri me'murları ve mahkeme işiyle iştigal eden üç vilâyetin ve merkez-i hükûmetin dört adliyelerinin ağır ceza mahkemeleri en ufak bir suç bulmamış ki, tahliyelerine mecbur oldular. Eğer bu adamın dünya iştihası ve siyasete meyli olsaydı; hiç imkânı var mı ki, bir tereşşuhatı ve emareleri bulunmasın! Halbuki mahkeme safahatında hiçbir emare bulamadılar ki, muannid bir müddeiumumî, mecbur olup vukuat yerinde imkânâtı istimal ederek mükerreren iddianamesinde "yapabilir" demiş ve "yapmış" dememiş. Yapabilir nerede? Yapmış nerede? Hattâ mahkemede Said ona demiş: "Herkes bir katli yapabilir, bu iddianız ile herkesi ve sizi mahkemeye vermek lâzım geliyor..."

Elhâsıl : Ya bu adam tam divanedir ki, bu derece dehşetli umur-u dünyaya karşı lâkayd kalıyor veyahut bu vatanın ve bu milletin

--- sh:»(T:468) ↓ -----

en büyük bir saadetine ihlâsla çalışmak için, hiçbir şeye tenezzül etmez ve ehemmiyet vermez. Öyle ise bunu tâciz ve tazyik etmek, vatan ve millete ve âsâyîşe bir nevi ihanettir. Ve onun hakkında bu çeşit evham etmek, bir divaneliktir.

* * *

KENDİ KENDİME BİR HASB-I HALDİR

Bu hasb-ı hali Ankara makamâtına işittirmeyi ıslahdan sonra sizin tensibinize havale ederim.

Hâkim, kendisi müddeî olsa, elbette "Kimden kime şekvâ edeyim, ben dahi şaşım," benim gibi biçarelere dedirtir. Evet, şimdiki vaziyetim hapisten çok ziyade sıkıntılıdır. Bir günü, bir ay haps-i münferid kadar beni sıkıyor. Bu gurbet ve ihtiyarlık ve hastalık ve yoksulluk ve zâfiyetle, kışın şiddeti içinde herşeyden men'edildim. Bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka kimse ile görüşmem. Zaten ben, tam bir haps-i münferidde yirmi senedenberi azab çekiyorum. Bu halden fazla bana tecrid ve tarassutlariyle sıkıntı vermek ise, Gayretullaha dokunup, bir belâyaya vesile olmasından korkulur. Mahkemede dediğim gibi, nasilki dört def'a dehşetli zelzeleler, bize zulmen taarruzun aynı zamanında gelmesi gibi pek çok vukuat var... Hattâ tahmin ederim ki; benim hukukumu muhafaza ve beni himaye etmek için çok güvendiğim Afyon Adliyesi, Denizli Mahkemesi'ndeki Risale-i Nur hakkında müracaatıma bilâkis ehemmiyet vermedi, beni me'yus etti, adliyenin yangınına bir vesile oldu ihtimali var.

Ben derim ki: Benim hakkımda vicdanlı ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam himaye etmek en ehemmiyetli bir vazifesidir. Çünkü, yirmi senelik bütün eserlerimi ve mektublarımı üç adliye ve merkez-i hükûmet dokuz ay tedkikten sonra beraetimize ve tahliyemize karar verdi. Fakat, ecnebi menfaati hesabına ve bu millet ve bu vatanın pek büyük zararına çalışan bir gizli komite bizim beraetimizi bozmak için, her tarafta, habbeyi kubbe yaparak bir kısım me'murları aleyhime evhamlandırdılar. Bir maksadları; benim sabrım tükensin, artık yeter dedirtsinler. Zaten onların şimdi benden kızdıklarının bir sebebi, sükûtumdur; dünyaya karışmamaktır. Âdeta ne için karışmıyorsun, tâ karışsın maksadımız yerine gelsin diyorlar...

--- sh:»(T:469) ↓ -----

Aleyhime hükûmetin bir kısım me'murlarını evhamlandırmakta istimal ettikleri bir iki desiselerini beyan ediyorum.

Derler: "Said'in nüfuzu var. Eserleri hem te'sirli, hem kesretlidir. Ona temas eden, ona dost olur. Öyle ise, onu her şeyden tecrid etmek ve ihanet etmekle ve ehemmiyet vermemekle, ve herkesi ondan kaçırmakla ve dostlarını ürkütmekle nüfuzunu kırmak lâzımdır" diye hükûmeti şaşırtır, beni de dehşetli sıkıntılara sokarlar. Ben de derim:

Ey bu millet ve vatani seven kardeşler! Evet, o münafıkların dedikleri gibi, nüfuz var. Fakat benim değil, belki Risale-i Nur'undur. Ve o kırılmaz; ona iliştiçe kuvvetleşir. Ve millet ve vatan aleyhinde hiçbir vakit istimâl edilmemiş ve edilmez ve edilemez. İki adliye, on sene fâsıla ile şiddetli ve hiddetli yirmi senelik evrakımı tedkikat neticesinde, bir hakikî sebep cezamıza bulmaması, bu dâvaya cerhedilmez bir şâhidir.

Evet, eserler te'sirlidir. Fakat, millet ve vatanın tam menfaatine ve hiçbir zarar dokundurmadan yüzbin adama kuvvetli îman-ı tahkikî dersi vermekle, saadet ve hayat-ı ebediyelerine tam hizmette te'sirlidir. Denizli hapishanesinde, kısmen ağır ceza ile mahkûm yüzler adam, yalnız "Meyve Risalesi"yle, gayet uslu ve mütedeyyin suretine girmeleri; hattâ iki-üç adamı öldürenler, onun dersiyle daha tahta bitini de öldürmekten çekinmeleri ve o hapishane müdürünün ikrariyle, hapishanenin bir terbiye medresesi hükmünü alması, bu müddeaya reddedilmez bir senettir, bir hüccettir.

Evet, beni herşeyden tecrid etmek, işkenceli bir azâb ve katmerli bir zulümdür ve bu millete gadirli bir hıyanettir. Çünkü otuz-kırk sene, hayatımı bu millet içinde geçirdiğim halde, temasımdan hiç zarar görmediğine ve bu dindar millet çok muhtaç olduğu kuvve-i mâneviye ve teselli ve kuvvet-i îmaniye menfaatini gördüğüne kat'î bir delili; bu kadar aleyhimde olan şiddetli propagandalara bakmayarak her tarafta Risale-i Nur'a fevkalâde teveccüh ve rağbet göstermeleri.. hattâ itiraf ederim, yüz derece haddimden ziyade lâyük olmadığım büyük iltifat etmesidir.

Ben işittim ki, benim işleme ve istirahatime buradaki hükûmet müracaat etmiş, kabul cevabı gelmiş. Ben bunların insaniyetine teşekkürle beraber, derim: En ziyade muhtaç olduğum ve hayatımda

--- sh:»(T:470) ↓ -----

en esaslı düstur olan, hürriyetimdir. Asılsız evham yüzünden, emsalsiz bir tarzda hürriyetimin kayıtlar ve istibdatlar altına alınması, beni hayattan cidden usandırıyor. Değil hapis ve zindanı, belki kabri bu hale tercih ederim. Fakat, hizmet-i îmaniyede ziyade meşakkat ise ziyade sevaba sebep olması bana sabır ve tahammül verir. Madem bu insanıyetli zatlar benim hakkımda zulmü istemiyorlar, en evvel benim meşru dairedeki hürriyetime dokundurmasınlar. Ben ekmeksiz yaşarım, hürriyetsiz yaşayamam. Evet, ondokuz sene bu gurbette yalnız ikiyüz banknot ile, şiddetli bir iktisat ve kuvvetli bir riyazet içinde kendini idare ederek, hürriyetini ve izzet-i ilmiyesini muhafaza için kimseye izhâr-ı hâcet etmeyen ve minnet altına girmeyen ve sadaka ve zekât ve maaş ve hediyeleri kabul etmeyen bir adam, elbette iaşeden ziyade, adalet içinde hürriyete muhtaçtır. Evet, emsalsiz bir tazyik altındayım. Bir-iki cüz'î nümunesini beyan ediyorum.

Birisi : Mahkemece, Risale-i Nur'un ilmî bir müdafaanamesi ve Ankara'nın yedi makamâtına ve Reis-i Cumhura müdafaatımla beraber gönderilen ve neticede Ankara Ehl-i Vukufunun takdiriyle beraetimize bir sebep olan ve hapis arkadaşlarımla bana bir yâdigâr ve hâtıra olmak üzere güzel yazılılarıyla birkaç nüshası yazılan ve elimde bulunan ve Denizli Zabıtası görüp ilişmeyen ve Afyon polishesinde bir gece ve buranın zâbıtasında da açık olarak bir gece kalan "Meyve Risalesi" ile "Müdafaaname"yi, hergün endişeler içinde, bunları da elimden almasın diye saklıyordum. Belki beni taharri edecekler telâşî ile, bu gurbette tanımadığım adamlara, bunları sakla diyemediğimden çok üzülüyordum.

İkincisi : Denizli Mahkemesi hiç ilişmediği ve Eskişehir Mahkemesi yalnız bir tek kelimesine ilişip, bir tek harfle cevabını alan "İhtiyarlar Risalesi"ni, İstanbullu bir adam, burada, bir adamdan alıp İstanbul'a götürmüş. Her nasılsa aleyhimdeki bir dinsizin eline geçmiş. Habbeyi on kubbe yaparak vilâyet zabıtasını şaşkırtıp: "Kiminle görüşüyor, yanına kimler gidiyor?" diye beni sıkmağa başladılar. Her ne ise, bunlar gibi çok acı nümuneler var.. Fakat en mânasız budur ki; beni konuşturmamak için, hizmetimde bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka herkesi ürkütüp, benden kaçtırmalarıdır. Ben de derim:

--- sh:»(T:471) ↓ -----

On adamın benden çekinmeleri yerine; onbinler, belki yüz binler Müslüman, Risale-i Nur'un dersine hiçbir mânie ehemmiyet vermeyerek devam ediyorlar. Hem bu memlekette, hem hariç âlem-i İslâm'da çok kuvvetli hakikatları ve çok kıymetli faideleri için tam bir revaç ile intişar eden Risale-i Nur'un binler nüshalarından herbiri, benim yerimde benden mükemmel konuşuyor. Benim susmamla, onlar susmaz ve susturulmazlar.

Hem, mâdem mahkemece isbat edilmiş ki; yirmi seneden beri siyasetle alâkamı kestiğim ve hiçbir emâre aksine zuhur etmediği halde elbette benimle görüşenden tevehhüm etmek pek mânasızdır.

* * *

**(Kendi Kendime Hasb-ı Hal Nâmındaki Parçaya Lâhika olarak)
Adliye Vekiliyle ve Risale-i Nur'la Alâkadar Mahkemelerin
Hâkimleriyle Bir Hasb-i Haldir**

Efendiler! Siz, ne için sebepsiz bizimle ve Risale-i Nur'la uğraşıyorsunuz? Kat'iyen size haber veriyorum ki: Ben ve Risale-i Nur, sizinle değil mübareze, belki sizi düşünmek dahi vazifemizin haricindedir. Çünkü: Risale-i Nur ve hakikî şakirdleri, elli sene sonra gelen nesl-i âtiye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatani büyük bir tehlikeden kurtarmağa çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak oluyorlar. Farz-ı muhal olarak o saadet ve selâmet hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmağa yüz tutanları alâkadar etmemek gerektir.

Evet, hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra; dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, elli sene sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtisi, seciye-i dâniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin senedenberi bu fedakâr millet, bütün ruh u câniyle Kur'ânın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, elli sene sonra o parlak mâzisini dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak

--- sh:»(T:472) ↓ -----

en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden; bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.

Evet efendiler! Gerçi Risale-i Nur sırf âhirete bakar; gayesi Rızayı İlâhî ve îmanı kurtarmak ve şâkirdlerinin ise, kendilerini ve vatandaşlarını idam-ı ebedîden ve ebedî haps-i münferidden kurtarmaya çalışmaktır, fakat, dünyaya ait ikinci derecede gayet ehemmiyetli bir hizmettir; ve bu millet ve vatanı anarşilik tehlikesinden ve nesl-i âtînin bîçareler kısmını dalâlet-i mutlakadan kurtarmaktır. Çünkü, bir Müslüman başkasına benzemez. Dîni terkedip İslâmiyet seciyesinden çıkan bir Müslim; dalâlet-i mutlakaya düşer, anarşist olur, daha idare edilmez. Evet, eski terbiye-i İslâmiye'yi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve an'anât-ı milliye ve İslâmiye'ye karşı yüzde elli lâkaydlık gösterildiği halde, elli sene sonra, yüzde doksanı nefsi-i emmareye tâbî olup millet ve vatanı anarşiliğe sevk etmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belâyaya karşı bir çare taharrîsi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan kat'iyen men'ettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem şâkirdlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşguliyet yok.

Mâdem hakikat budur, adliyelerin, değil beni ve onları itham etmek; belki, Risale-i Nur'u ve şâkirdlerini himaye etmek en birinci vazifeleridir. Çünkü onlar bu millet ve vatanın en büyük bir hukukunu muhafaza ettiklerinden, onların karşısında, bu millet ve vatanın hakikî düşmanları Risale-i Nur'a hücum edip, adliyeyi şaşkırtıp, dehşetli bir haksızlığa ve adaletsizliğe sevk ediyorlar. Küçük iki nümunesini beyan ediyorum.

Ezcümle : Hapisteki arkadaşlarımdan, selâm kelâmdan ibaret ve Arabî bir risalemin fiatı olan on banknotu, buradaki bir adama gönderip; tâ Isparta'da tab' masrafını veren o nüshalar sahibine verilsin diyen mektubu yüzünden; hem adliye, hem hükûmet bana sıkıntılar verip; hem vâsıta olan adamı taharri etti. Bu sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir âdi mektubu, hem altı ay zarfında bir tek âdi muhabereyi bu kadar büyük bir mes'ele suretine getirmek, elbette adliyenin şerefine, haysiyetine yakışmaz.

İkinci nümune : Benim gibi garib, ihtiyar ve zaif ve beraet etmiş bir misafire, herkesi, hattâ hizmetçilerini resmen propaganda ile

--- sh:»(T:473) ↓ -----

ondan ürkütme, kendini perişan bir vaziyete sokmak bu vilâyetteki hükûmetin hamiyet-i milliyesine yakışmadığından, sinek kanadı kadar mevhum bir zarara dağ gibi ehemmiyet verip aleyhimde resmen propaganda yapmak, "kimin ile görüşüyor ve yanına kim gidiyor?" diye herkese bir telâş vermek.. hükûmetin hikmeti ve hâkimiyeti, bu acib hâlete elbette tenezzül etmemek gerektir. Her ne ise, bu iki madde gibi, muttali olanlara hayret veren çok maddeler var...

Efendiler! Dalâlet ve fenalıklar cehaletten gelse, def'etmesi kolaydır. Fakat, fenden, ilimden gelen dalâletin izalesi çok müşkildir. Bu zamanda dalâlet fenden, ilimden geldiği için, ancak onları izale etmeye ve nesl-i âtiden o belâyaya düşen kısmını kurtarmağa, karşılarında dayanmağa Risale-i Nur gibi her cihetle mükemmel bir eser lâzımdır. Risale-i Nur'un bu kıymette olduğuna delil şudur ki: Yirmi senedenberi, benim şiddetli ve kesretli bulunan muarızlarım ve şiddetli tokatlarını yiyen feylesofların hiçbirisi, Risale-i Nur'a karşı çıkmamış ve cerhedememiş ve çıkamaz. Ve dokuz ay, üç adliye ve merkez-i hükûmet ehl-i vukufu, yüz kitaptan ibaret eczalarında, bizi mes'ul edecek bir tek madde bulamamalarıdır. Ve binler ehl-i dikkat olan Risale-i Nur şâkirdlerine kanaat-ı kat'iyye veren, İşârât-ı Kur'aniyye ve İhbârât-ı Gaybiyye-i Aleviyye ve Gavsiiyenin, bu asırda Risale-i Nur'un ehemmiyetine ve makbuliyetine imza basmalarıdır.

Evet, adliyeler, hukukları muhafaza etmek ve haksızları tecavüzdten durdurmak, vazifeleri olmak cihetiyle; Risale-i Nur'un yüz risalesi, yirmi senede, yüzbin adamın saadetlerine hizmet ettiği sâbit olmakla beraber; on senedenberi, iki mahkeme ve merkez-i hükûmet ve birkaç vilâyetin zâbitaları ve Denizli Mahkemesi münasebetiyle dokuz ay bütün mahrem ve gayr-i mahrem evraklarımızda ve risalelerde millete ve vatana bir zararlı maddeyi ve mûcib-i ceza bir yanlış görmediğinden, elbette Risale-i Nur'un bu vatanda gayet küllî ve büyük hukuku var. Bu küllî ve çok ehemmiyetli hukuku nazara almayıp, âdî evraklar gibi müsadere ederek, millete ve takviye-i îmâna muhtaç bîçârelere pek büyük bir haksızlığı nazara almamak ve adî bir adamın cüz'î ve küçük bir hakkını ehemmiyetle nazara almak; adliyenin mahiyetine ve adaletin hakikatına hiçbir cihetle yakışmaz, diye size hatırlatıyoruz.

--- sh:»(T:474) ↓ -----

Doktor Duzi'nin vesair zındıkların eserlerine ilişmemek, Risale-i Nur'a ilişmek, gazab-ı İlâhînin celbine bir vesile olabilir diye korkuyoruz. Cenâb-ı Hak, size insaf ve merhamet ve bize de sabır ve tahammül ihsan eylesin. Âmin...

Gayr-i resmî, fakat tecrid-i mutlakda
Said Nursî

* * *

(Bu istida, üç makamata gönderilmiştir. Oradaki kardeşlerime bir me'haz olmak için gönderildi.)

Yirmi senedenberi sabredip sükût eden bir mazlumun şekvâsını dinlemenizi istiyorum! Hürriyetin en geniş suretini veren cumhuriyet hükûmetinde herbir hürriyetten men'edilmekle beraber, düşmanlarım, benim aleyhime her cihetle serbest olarak beni eziyorlar. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikr-i ilmiyeyi te'min eden Cumhuriyet Hükûmeti ya beni tam himâye edip, garazkâr, evhamlı düşmanlarımı sustursun veyahut bana, düşmanlarım gibi hürriyet-i kalem verip, müdafaatıma yasak demesin. Çünkü, resmen, perde altında her muhabereden men'im için postahanelere gizli emir verilmiş. Su ve ekmeğimi getiren birtek çocuktan başka kimse ile beni görüştürmemek için tenbihat verildiği bir zamanda, eskidenberi benim muarızlarım fırsat bulup, tam mahkeme-i temyizden beraetimizi tasdik ederek, mahkemedeki ehl-i vukufun tahsin ettikleri kitaplarımı almayı beklerken, o düşmanlarım, hiç münasebetim olmayan bir iki mahrem risalelerimi verdirip, sonra meslekçe benim aleyhimde bir iki ehl-i vukufun eline geçirip, aleyhimde fena bir rapor hazırladıklarını işittim. Daha sabır ve tahammülüm kalmadı. Ben hükûmet-i cumhuriyenin bütün erkânlarına, belki dünyaya ilân ediyorum ki:

Kur'an-ı Hakîm'in sırr-ı hakikatiyle ve i'câzının tılsımıyle, benim ve Risale-i Nur'un programımız ve mesleğimiz ve bilfiil semeresini gördüğümüz ve çalıştığımız ve gaye-i hareketimiz ve hedefimiz, ölümün îdam-ı ebedîsinden îman-ı tahkikî ile bîçareleri kurtarmak ve bu mübarek milleti de her nevi anarşilikten muhafaza etmektir.

İşte Risale-i Nur, üç ehl-i vukuf hey'etinin ve üç mahkemenin incelemesinden geçtiği halde, bu iki vazife-i kudsiyeden başka, kasdî

--- sh:»(T:475) ↓ -----

olarak dünyaya, idareye, âsâyişe dokunacak ciheti olmadığına, yirmi senelik hayatım ve yüzotuz Risale-i Nur meydanda cerhedilmez bir hüccettir.

Evet, mahkemece dâva ettiğim ve benimle münasebettar bütün dostlarımın tasdiki altında, yirmi senedenberi hiç müracaat etmeyen ve on senedenberi hükûmetin erkânlarını –birkaçı müstesna olarak– bilmeyen ve dört senedenberi dünya harbinden ve hâdisatından hiç haber almayan ve merak etmeyen bu bîcâre mazlum Said, hiç imkânı var mı ki, ehl-i siyasetle uğraşsın ve idareye ilişsin ve âsâyişin ihlâlîne meyli bulunsun... Eğer zerre miktar bulunsaydı; "Karşımda kimler var, dünyada neler oluyor, bana kim yardım edecek?" diye soruşturacaktı, merak edecekti, karışacaktı, hîlelerle büyüklere hulûl edecekti. En elîm cüz'î bir hâdise şudur ki :

"Bir tecrid-i mutlak içinde her muhabereden kesilmiş vaziyetimden kurtulmak için hapse girmeye bir bahane bulunuz ki; beni hapse alsınlar, bu azabdan kurtulayım" diye bâzı dostlarıma bir gizli mektub elden göndermişim. Tâ benim hayatımın sermayesi ve neticesi ve gayet ziynetli bir surette tezyin edilmiş Risale-i Nur'dan, Denizli'de mahkemede bulunan kitablarıma yakın olayım ve teslim almaya çalışayım. Maatteessüf, aleyhime olan oradaki ehl-i vukuftan birtek adam beni müdafaa ederken, o dahi mektubumu görüp, hapse girmem için aleyhime hüküm vermeye mecbur olmuş.

Beni hapsilere sokan muarızlarımın bir bahaneleri de –o mahkemede ondan beraet kazandığım– "Tarikatçılık"tır. Halbuki, Risale-i Nur'da daima dâva edip demişim: "Zaman tarikat zamanı değil, belki îmanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsız cennete gidenler çoktur, îmansız cennete giden yoktur" diye bütün kuvvetimizle îmana çalışmışız. Ben hocayım, şeyh değilim. Dünyada bir hanem yok ki... Nerede tekkem olacak?... Bu yirmi sene zarfında, bir tek adam yok ki; çıksın desin: "Bana tarikat dersi vermiş" Ve mahkemeler ve zâbıtalılar bulmamışlar. Yalnız eskiden yazdığım tarikatların hakikatlarını ilmen beyan eden "Telvihat Risalesi" var ki, bir ders-i hakikattir ve yüksek bir ders-i ilmîdir, tarikat dersi değildir. Hürriyet-i vicdanı esas tutan hükûmet-i cumhuriyenin, elbette bu milletin milyarlar ecdadının ruhları bağlandığı bir hakikata ve onun yolunda dünyaya meydan okudukları.. ve îman-ı tahkikîyi galibane

--- sh:»(T:476) ↓ -----

felsefeye karşı isbat eden bir eseri ve hâdimlerini himaye etmek, ehemmiyetli bir vazifesidir. Yoksa, o zaif hâdimin ellerini bağlayıp, binler düşmanlarını ona saldırtmaya, hiçbir vecihle o cumhuriyetin düsturları müsaade etmez... Cumhuriyet beni dinleyecek diye şekvâmı yazdım. Evet

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

derim.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

(Hem mânevî, hem maddî bir kaç cihette sorulan bir suale mecburiyet tahtında bir cevaptır.)

Sual : Neden, ne dahilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlere hiçbir alâka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şâkirdlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan men'ediyorsun?... Halbuki, eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur dairesine girip, parlak hakikatlarını neşredeceklerdi; hem bu kadar sebepsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın.

Elcevap : Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi, mesleğimizin esası olan "İhlâs" bizi men'ediyor. Çünkü: Bu gaflet zamanında, hususan tarafgirane mefkûreler sahibi, herşey'i kendi mesleğine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da, o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor. Halbuki, hakaik-ı îmaniye ve hizmet-i nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şey'e âlet olamaz. Rıza-yı İlâhî'den başka bir gayesi olamaz. Halbuki şimdiki cereyanların tarafgirane çarpışmaları hengâmında bu sır-ı ihlâsı muhafaza etmek, dinini dünyaya âlet etmemek müşkilleşmiş. En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, inayet ve tevfik-ı İlâhiye'ye dayanmaktır.

İçtinabımızın çok sebeplerinden bir sebebi de; Risale-i Nur'un dört esasından birisi olan "Şefkat etmek" zulüm ve zarar etmemektir.

--- sh:»(T:477) ↓ -----

Çünkü,

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

yâni "Birisinin hatâsiyle, başkası veya akrabası hatâkâr olmaz; cezaya müstehak olmaz." olan düstur-u irade-i İlâhiye'ye karşı, bu zamanda

أَنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا

sırriyle şedit bir zulüm ile mukabele eder. Tarafgirlik hissiyle, bir câninin hatâsiyle değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adâvet eder. Elinden gelse zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatâsiyle bir köye bomba atar. Halbuki bir mâsumun hakkı, yüz câni için feda edilmez; onların yüzünden ona zulmedilmez. Şimdiki vaziyet, yüz mâsumu birkaç câni için zararlara sokar. Meselâ: Hatâlı bir adama müteallık, bîçâre ihtiyar vâlide ve pederi ve mâsum çoluk çocukları ezmek, perişan etmek, tarafgirane adâvet etmek, şefkatin esasına zıttır. Müslümanlar içinde tarafgirane cereyanlar yüzünden, böyle mâsumlar zulümden kurtulamıyorlar. Hususan ihtilâle sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir. Cihad-ı dînide olsa, kâfirlerin çoluk çocuklarının vaziyetleri aynıdır. Ganimet olabilir; Müslümanlar, onları kendi mülküne dahil edebilir. Fakat İslâm dairesinde birisi dinsiz olsa, çoluk çocuğuna hiçbir cihetle temellük edilmez; hukukuna müdahale edilmez. Çünkü o mâsumlar, İslâmiyet râbitasiyle dinsiz pederine değil, belki İslâmiyet'le ve cemaat-i İslâmiye ile bağlıdır. Fakat, kâfirin çocukları, gerçi ehl-i necattırlar; fakat hukukta, hayatta pederlerine tâbi ve alâkadar olmasından, cihad darbesinde o mâsumlar memlûk ve esir olabilirler.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve kârı binler olan Leyle-i Mi'râcınızı tebrik ederim. Merhum Hacı İbrahim'in, Re'fet bey gibi müteallıkalarına benim tarafımdan tâziye edip, deyiniz ki: "O merhum, Risale-i Nur Talebeleri dairesi içindedir; daima onlara olan dualara mazhardır. Biz de hususî ona dua ederiz."

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:478) ↓ -----

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

(Bir suale mecburî cevabın tetimmesidir)

Bu yaz mevsimi, gaflet zamanı ve derd-i maişet meşgalesi hengâmı ve Şuhur-u Selâsenin çok sevaplı ibadet vakti ve zemin yüzündeki fırtınaların silâhla değil, diplomatlıkla çarpışmaları zamanı olduğu cihetle; gayet kuvvetli bir metanet ve vazife-i nuriye-i kudsiyede bir sebat olmazsa, Risale-i Nur'un hizmeti zararına bir atâlet, bir fütür ve tevakkuf başlar.

Aziz kardeşlerim, siz kat'î biliniz ki: Risale-i Nur ve şâkirdlerinin meşgul oldukları vazîfe, rûy-i zemindeki bütün muazzam mesailden daha büyüktür. Onun için; dünyevî merak-âver mes'elelere bakıp, vazife-i bâkiyenizde fütür getirmeyiniz. Meyvenin Dördüncü Mes'elesini çok def'a okuyunuz, kuvve-i mâneviyeniz kırılmasın.

Evet, ehl-i dünyanın bütün muazzam mes'eleleri; fâni hayatta zâlimane olan düstur-u cidal dairesinde; gaddarane, merhametsiz ve mukaddesat-ı dîniyeyi dünyaya feda etmek cihetiyle, kader-i İlâhî, onların o cinayetleri içinde, onlara bir mânevî cehennem veriyor. Risale-i Nur ve şâkirdlerinin çalıştıkları ve vazifedar oldukları; fâni hayata bedel, bâki hayata perde olan ölümü ve hayat-ı dünyeviye perestişkârlarına gayet dehşetli ecel cellâdının, hayat-ı ebediyeye birer perde ve ehl-i îmanın saadet-i ebediyelerine birer vesile olduğunu, iki kere iki dört eder derecesinde kat'î isbat etmektedir. Şimdiye kadar o hakikatı göstermişiz.

Elhâsıl: Ehl-i dalâlet, muvakkat hayata karşı mücadele ediyorlar. Bizler, ölüme karşı nur-u Kur'an ile cidalde, onların en büyük mes'eleleri - muvakkat olduğu için-, bizim mes'elemizin en küçüğüne -bekaya baktığı için- mukabil gelmiyor. Madem onlar divanelikleriyle bizim muazzam mes'elelerimize tenezzül edip karışmıyorlar; biz neden kudsî vazifemizin zararına onların küçük mes'elelerini merakla tâkip ediyoruz?... Bu âyet

لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ

--- sh:»(T:479) ↓ -----

ve usûl-i İslâmiyet'in ehemmiyetli bir düsturu olan

الرَّاضِي بِالضَّرْرِ لَا يَنْظُرُ لَهُ

Yâni "Başkasının dalâleti sizin hidayetinize zarar etmez. Sizler, lüzumsuz onların dalâletleriyle meşgul olmayasınız..." Düsturun mânası: "Zarara kendi râzı olanın lehinde bakılmaz. Ona şefkat edip acınmaz." Mâdem bu Âyet, bu düstur bizi zarara bilerek razı olanlara acıtmaktan men'ediyor; biz de bütün kuvvetimiz ve merakımızla, vaktimizi kudsî vazifeye hasretmeliyiz. Onun hâricindekileri mâlâyâni bilip, vaktimizi zâyî etmemeliyiz. Çünkü elimizde nur var; topuz yoktur. Biz tecavüz edemeyiz. Bize tecavüz edilse, nur gösteririz. Vaziyetimiz bir nevi nûrânî müdafaadır.

Bu tetimmenin yazılmasının sebeplerinden birisi:

Risale-i Nur'un bir talebesini tecrübe ettim. Acaba bu heyecan, şimdiki siyasete karşı ne fikirdedir diye, Boğazlar hakkında boşboğazlığı münasebetiyle bir iki şey sordum. Baktım, alâkadarâne ve bilerek cevap verdi. Kalben, yazık dedim. Bu vazife-i nuriyede zararı olacak. Sonra şiddetle ikaz ettim. "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" bir düsturumuz vardır. Eğer insanlara acıyorsan, geçmiş düstur onlara merhamete liyakatini selbediyor. Cennet adamlar istediği gibi, Cehennem de adam ister.

(Beşinci Şuâ'nın yine kısmen verdiği haberler tezahür ediyor.)

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

.....

Hem, bunu kat'iyyen ilân ediyorum ki: Risale-i Nur, Kur'anın malıdır. Benim ne haddim var ki, sahib olayım; tâ ki kusurlarım ona sirayet etsin. Belki, o Nurun kusurlu bir hâdimi ve o elmas mücevherat dükkânının bir dellâlıyım. Benim karmakarışık vaziyetim ona sirayet edemez, ona dokunamaz. Zaten Risale-i Nur'un bize verdiği

--- sh:»(T:480) ↓ -----

ders de, hakikat-ı ihlâs ve terk-i enaniyet ve daima kendini kusurlu bilmek ve hodfuruşluk etmemektir. Kendimizi değil, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini ehl-i îmana gösteriyoruz. Bizler, kusurumuzu görene ve bize bildirene, fakat hakikat olmak şartıyla, minnettar oluyoruz; Allah razı olsun deriz. Boynumuz da bir akreb bulunsa, ısırmadan atılsa nasıl memnun oluruz. Kusurumuzu, –fakat garaz ve inat olmamak şartıyla ve bid'alara ve dalâlete yardım etmemek kaydıyla– kabul edip minnettar oluyoruz.

Aziz kardeşlerim; Müdâfaatımda onlara cevaben demiştim ki: "Onlar, bana ait değil. Ve o kerâmetlere sahip olmak benim haddim değil; belki Kur'anın mu'cize-i mâneviyesinin tereşşühâtı ve lem'alarıdır ki; hakikî bir tefsiri olan Risale-i Nur'da, kerâmetler şeklini alarak, şâkirdlerinin kuvve-i mâneviyelerini takviye etmek için, ikrâmât-ı İlâhiyye nev'indedir. İkrâmın izharı, bir şükürdür; câizdir; hem makbuldür."

Şimdi, ehemmiyetli bir sebebe binâen, bu cevabı bir parça izah edeceğim ve "Ne için izhar ediyorum.. ve ne için bu noktada bu kadar tahşidat yapıyorum..." diye suâl edildi.

Elcevab : Risale-i Nur'un hizmet-i îmaniyede bu zamanda binler tahribatçılara mukabil yüzbinler tamiratçısı bulunmak lâzım gelirken; hem, benimle lâakal yüzer kâtib ve yardımcı bulunmasına ihtiyaç varken; değil çekinmek ve temas etmemek, belki, millet ve ehl-i idârenin, takdir ile ve teşvik ile yardım ve temas etmesi zarurî iken; ve o hizmet-i îmaniye hayat-ı bâkiyeye baktığı için, hayat-ı fâniyenin meşgalelerine ve fâidelerine tercih etmek ehl-i îmana vâcib iken, kendimi misâl alarak derim ki:

Beni, herşeyden ve temastan ve yardımcılarından men'etmek ile beraber aleyhimizde olanlar bütün kuvvetleriyle arkadaşlarımla kuvve-i mâneviyelerini kırmak; ve benden ve Risale-i Nur'dan soğutmak; ve benim gibi ihtiyar, hasta, zaif, garib, kimsesiz bir bîçâreye, binler adamın göreceği vazifeyi başına yüklemek; ve bu tecrid ve tazyiklerden, maddî bir hastalık nev'inden insanlar ile temas ve ihtilâttan çekilmeğe mecbur olmak; hem, o derece te'sirli bir tarzda halkları ürkütmek ki en ziyade merbut görülen bazı dostları, bana selâm vermemek, hattâ bazı namazı da terketmek derecesinde ürkütmekle kuvve-i mâneviyeyi kırmak cihetleriyle ve sebepleriyle,

--- sh:»(T:481) ↓ -----

ihtiyarım haricinde, bütün o mânilere karşı Risale-i Nur şâkirdlerinin kuvve-i mâneviyelerinin takviyesine medar ikrâmât-ı İlâhiyeyi beyan ederek, Risale-i Nur etrafında mânevî bir tahşidat yaptırmak ve Risale-i Nur kendi kendine, tek başıyla, başkalarına muhtaç olmayarak bir ordu kadar kuvvetli olduğunu göstermek hikmetiyle, bu çeşit şeyler bana yazdırılmış. Yoksa, hâşâ! Kendimizi satmak ve beğendirmek ve temeddüh etmek, hodfüruşluk etmek ise, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan ihlâs sırrını bozmaktır. İnşâallah, Risale-i Nur kendi kendini hem müdafaa ettiği, hem kıymetini tam gösterdiği gibi; bizi de mânen müdafaa edip, kusurlarımızı afvettirmeğe vesile olacaktır.

Aziz Kardeşlerim; Risale-i Nur'un zuhurundan kırk sene evvel geniş bir hiss-i kablel-vuku, acib bir tarzda; hem bende, hem bizim köyde, hem nahiyemizde tezahür ettiğini şimdi bir ihtar-ı mânevî ile kat'î kanaatım gelmiş. Şefik ve kardeşim Abdülmecid gibi eski talebelerime bu sırrı fâşetmek isterdim. Şimdi, Cenâb-ı Hak sizlerde çok Abdülmecid'leri ve çok Abdurrahman'ları verdiği için, size beyan ediyorum.

Ben, on yaşında iken, büyük bir iftihar, hattâ bâzan temeddüh suretinde bir hâletim vardı. İstemediğim halde pek büyük bir iş ve büyük bir kahramanlık tavrını takınıyordum. Kendi kendime derdim: "Senin beş para kıymetin yok. Bu temeddühkârane, hususan cesaretle çok fazla gösterişin ne içindir?" Bilmiyordum, hayret içinde idim. Bir iki aydır, o hayrete cevap verildi ki: Risale-i Nur, kablel-vuku kendini ihsas ediyordu. Sen, âdi odun parçası gibi bir çekirdek iken, o firdevs salkımlarını bilfiil kendi malın gibi hiss-i kabl-el vuku' ile hissedip hodfüruşluk ederdin. Bizim "Nurs köyümüz" ise; hem eski talebelerim, hem hemşehrilerim biliyorlar ki; bizim köyümüz, fevkalâde gösteriş ve cesaretle ileri göstermek için temeddühü çok severdiler. Güya büyük bir memleketi fetheder gibi, kahramanane bir tavır almak istiyordular. Ben, hem kendime, hem onlara çok hayret ederdim. Şimdi hakikî bir ihtar ile bildim ki: O mâsum Nurslu insanlar (Nurs Karyesi) Risale-i Nur'un nuriyle büyük bir iftihar kazanacak; o vilâyetin, nahiyenin ismini işitmiyen, Nurs Köyü'nü ehemmiyetle tanıyacak diye bir hiss-i kablel-vuku' ile, o ni'met-i İlâhiye'ye karşı teşekkürlerini temeddüh suretinde göstermişler.

--- sh:»(T:482) ↓ -----

.....
Sizi, eski talebelerim ve eski arkadaşlarım ve kardeşim ve biraderzadem Abdülmecid ve Abdurrahmanlar bildiğimden, bu mahrem sırrı size açtım. Evet, "Ben, yirmidört saat evvel, hassasiyetimle ve âsabımın rutubetten te'siriyle rahmet ve yağmurun gelmesini hissettiğim gibi; aynen öyle de, ben ve köyüm ve nahiyem, kırkdört sene evvel, Risale-i Nur'daki rahmet yağmurunu bir hiss-i kablelvuku' ile hissetmişiz" demektir. Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve dua ederiz. Dualarını rica ederiz.

* * *

BÜYÜK BİR MAKAMDA BİR KUMANDAN VE
EHEMMİYETLİ BİR ZÂTIN, EHEMMİYETLİ
MEKTUBUNA MECBURİ BİR CEVAPTIR.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Kardeşim,

Bilmukabele, biz de Ramazanınızı tebrik ediyoruz. Rüyalarınız pek çok mübarektirler. İnşâallah, Cenâb-ı Hak sizi büyük ihsanlara mazhar eyliyecek, diye bir işarettir. Bence bu zamanda en büyük bir ihsan, bir vazife, îmanını kurtarmaktır, başkaların îmanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktır. Sakın, benlik ve gurura medar şeylerden çekin. Tevâzu mahviyet ve terk-i enaniyet, bu zamanda ehl-i hakikata lâzım ve elzemdir. Çünkü, bu asırda en büyük tehlike benlikten ve hodfuruşluktan ileri geldiğinden; ehl-i hak ve hakikat, mahviyetkârane daima kusurunu görmek ve nefsini itham etmek gerektir. Sizin gibi, ağır şerait içinde kahramancasına îmanını ve ubudiyetini muhafaza etmesi, büyük bir makamdır. Senin rü'yalarınızın bir tâbiri de, bu noktadan seni tebşir etmektir. Risale-i Nur eczalarında tarikat hakikatına dair "Telvihât-ı Tis'a" nâmındaki risaleyi elde edip bakınız. Hem, zâtınız gibi metin ve îmanlı ve hakikatlı zâtlar Risale-i Nur dairesine giriniz. Çünkü; bu asırda Risale-i Nur, bütün tehâcümâta karşı mağlûb olmadı. En muannid

--- sh:»(T:483) ↓ -----

düşmanlarına da, serbestiyetini resmen teslim ettirdi. Hattâ iki senedenberi büyük makamatlar ve adliyeler, tedkikat neticesinde, Risale-i Nur'un serbestiyetini tasdik ve mahrem ve gayr-i mahrem bütün eczalarını sahiplerine teslim karar verdiler. Risale-i Nur'un mesleği, sâir tarikatlar, meslekler gibi mağlûb olmıyarak belki galebe ederek pek çok muannidleri îmana getirmesi; pek çok hâdisatın şهادetiyle, bu asırda bir mu'cize-i mâneviye-i Kur'âniye olduğunu isbat eder. O dâirenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette ve hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet veya mağlûbane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde veya te'vilât ile bir nevi tahrifat içinde hizmet-i dñniye edilebilir, diye hâdisat bize kanaat vermiş.

Mâdem sizde büyük bir himmet ve kuvvetli bir îman var; tam bir ihlâs ve tam bir mahviyetle, sebatkârane Risale-i Nur'a şâkird ol. Tâ binler, belki yüzbinler şâkirdlerin şirket-i mâneviye-i uhreviyelerine hissedar ol. Tâ senin hayırların, iyiliklerin cüz'iyetten çıkıp küllîleşsin; Âhirette tam kârlı bir ticaret olsun.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Çok mübarek, çok kıymetdar, çok sevgili Üstadımız Hazretleri;

Elhamdülillâh, bu sene Isparta'daki talebelerinizi dünyevî meşâğil daha çok gaflete sokmadı. Hizmet-i Nuriye'deki gayretlerimiz ciddî bir surette devam ediyor. Herbirimizin kalblerimizdeki Nur'a karşı incizab, sîmalarımızda okunuyor. Sanki bu talebelerinizin kalbleri sevinçle doludur. Evet sevgili Üstadımız, bütün talebeleriniz hep birden diyorlar: Liyakatsizliğimiz, hiçliğimiz ile beraber sâfiyane istihdam edildiğimiz bu hizmet-i Nuriye'de bedi' bir Üstada hem talebe, hem kâtib, hem muhatab, hem nâşir, hem mücâhid, hem halka nâsıh, hem Hakk'a âbid olmak gibi cihandeğer güzelliklerin hepsini birden bize veren Hazret-i Allah'a ne kadar şükretsek

--- sh:»(T:484) ↓ -----

azdır. Ve bu yapmak istediğimiz şükürler dahi, Hâlik'ımızın fazlı ile kalbimize gelen bir ihsan olduğunu tahattur eden biz talebelerimizin kalblerini sürür ve sevinç dolduruyor. Mâsum Nurs'ların Üstadımızın küçüklüğünde geçirdikleri hayatın müteşekkirene bir tarzı, hâl ve etvarımızda okunuyor. Hudutsuz şükürler, nihayetsiz senalar olsun o Zât-ı Zülcelâl'e ki; bizleri cehl-i mutlak derelerinden, isyan ve küfran bataklıklarından lütuf ve keremiyle çıkarıp, gözleri kamaştırın en parlak bir nura talebe etmiştir.

Eğer sevgili üstadımız "İktiran" tâbir edilen iki ni'metin beraber geldiğini daha evvelden bize izah etmeseydi, çok minnettarlığımızı kalblerimize tercüman olan kalemlerimizden okuyacaklardı.

Evet sevgili Üstadımız; biz kendimize bakıyoruz, Risale-i Nur'a muhatap olamıyoruz. Buna rağmen, ihtiyaç şiddetlendikçe, Hâlik-ı Rahîm'in merhametli tecellilerini müşahede ediyoruz. Kalb-i Üstad; parlak bir âyine, bir mazhar, bir ma'kes; Lisan-ı Üstad; âlî bir mübelliğ, bir muallim, bir müşid; Hâl-i Üstad; tecessüm etmiş en güzel bir örnek, bir nümune, bir misâl oluyor. Tevâif-i beşerin ihtiyaçları yazılıyor, gösteriliyor. İşte yedi senedenberi ateş püsküren zâlim beşerin hâli, bugün daha çok ızdıraplı bir hale girmiş bulunuyor. Her bir zîdrâk, acaba yarın ne olacak düşüncesiyle kulaklarını radyoların ağızlarına koymuşlar, mütehayir duruyorlar. Şarkta Japon'ların mağlûb olmasıyla, dünyanın salâh-ı selâmete ve emn ü emâna kavuşması beklenirken; deccalâne bir hareket Şimalde kendini gösterdiği görülüyor. Şu vaziyet; herkesi heyecana, endişeye sevk ediyor. İstikbâlin zulmetlerine gittiği zanniyle, merakla radyoları tâkibe koşturuyor. Lillâhilhamd Risale-i Nur, âlî beyanatı ile ruhlarımızı teskin ediyor. Hakikî dersleriyle kalblerimizi tatmin ediyor. İşte, bu günde meydana çıkan bu dehşetli cereyanı, ancak ve ancak Hıristiyanlık âleminin Müslümanlık'la ittihadı; yâni İncil, Kur'an ile ittihad ederek ve Kur'ana tâbi olması neticesi elde edilecek semavî bir kuvvetle mağlûb edileceği iş'ar buyuruluyor ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın da vüruduna intizar etmek zamanının geldiğini mâna-yı işârî ile ihtar ediyor. Mesmûata göre; bugünkü Amerika, aktâr-ı âleme tedkikat için gönderdiği dört hey'etten birisini, bu günkü beşeriyetin saadetini te'min edecek sâlim bir din taharrisine me'mur etmiştir. Bu ise, müceddidliğini mahkeme lisaniyle her tarafa ilân eden Risale-i Nur, bu muzdarip, perişan beşeriyetin

--- sh:»(T:485) ↓ -----

en büyük bir saadeti olacağına îmanımız pek kuvvetlidir.

Sevgili Üstadımız başımızda ve en âlî hakikatları taşıyan ve Kur'anın en yüksek ve mübarek tefsiri bulunan Risale-i Nur elimizde oldukça, sevinçlerimiz had ve hududa alınmaz.

İşte bu hakikatların herbir cüz'ü, sâha-i faaliyete çıksa, her tarafta merakla, zevkle kendini okutturuyor. Buna bâriz deliller pek çok var. Hususiyle, inkâr-ı Haşr mefkûresini mağlûb eden "Onuncu Söz" matbu nüshaları; ve bilhassa gizli tab'edildiği halde kendini serbest okutan ve takviye-i îmanda pek yüksek hârikaları taşıyan "Âyetül-Kübrâ" risaleleri; ve inkâr-ı Ulûhiyet mefkûresini zîr ü zeber eden Külliyyat-ı Nur "Hüccetül-Bâliğa" ve "Meyve" gibi eczaları meydanda... İnşâallah, Kur'anın etrafına çevrilmek istenilen îmansızlığın emansız sûr'unu Risale-i Nur temelinden kaldıracak; îmansızlığın emansız ateşini söndürüp, âb-ı hayat bahşeden şarâb-ı kevserini, bütün dünyaya emanlı îman vermekle içirecektir.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Talebeniz
HUSREV

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Sizin, bayramlarınızı tekrar betekrar tebrik ediyoruz. Gayet ehemmiyetli iki mes'eleyi; sizlere zekâvetinize îtimaden, Risale-i Nur'da müteferrikan parçaları bulunmalarına binaen, gayet muhtasar konuşacağım.

Birincisi : Risale-i Nur'un hakikî ve hakikatlı bir şâkirdi bulunan ve Kur'an-ı Mu'cizül-Beyânın kâtibi, bu def'a yazdığı mektupta, haddimden bin derece ziyade hüsn-ü zannına istinaden, bir hakikat soruyor. Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin gayet ehemmiyetli ve kudsî vazifesini; ve hilâfet-i nübüvvetin de gayet ulvî vazifelerinden bir vazifesini benim âdi şahsımda, Üstadı noktasından

--- sh:»(T:486) ↓ -----

bir cilvesini gördüğünden, bana o hilâfet-i mâneviyenin bir mazharı nazariyle bakmak istiyor.

Evvelâ : Bâkî bir hakikat, fâni şahsiyetler üstüne bina edilmez. Edilse, hakikata zulümdür. Her cihetle kemâlde ve devamda bulunan bir vazife, çürümeye ve çürütülmeye mâruz ve mübtelâ şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, vazifeye ehemmiyetli zarardır.

Sâniyen : Risale-i Nur'un tezâhürü, yalnız tercümanının fikriyle veyahut onun ihtiyac-ı mânevî lisanıyla Kur'andan gelmiş yalnız o tercümanın istidadına bakan feyizler değil; belki o tercümanın muhatabları ve ders-i Kur'anda arkadaşları olan hâlis ve metin ve sâdik zâtların o feyizleri ruhen istemeleri, ve kabûl ve tasdik ve tatbik etmeleri gibi çok cihetlerle o tercümanın istidadından çok ziyade o Nur'ların zuhuruna medar oldukları gibi, Risale-i Nur'un ve şâkirdlerinin şahs-ı mânevîsinin hakikatını onlar teşkil ediyorlar. Tercümanının da içinde bir hissesi var. Eğer ihlâssızlıkla bozmasa, bir tekaddüm şerefi bulunabilir.

Sâlisen : Bu zaman, cemaat zamanıdır. Ferdî şahısların dehası, ne kadar hârîka da olsalar, cemaatın şahs-ı mânevîsinden gelen dehasına karşı mağlûb düşebilir. Onun için, o mübarek kardeşimin yazdığı gibi, âlem-i İslâm'ı bir cihette tenvir edecek ve kudsî bir dehanın nurları olan bir vazife-i îmaniye; bîçare, zaif, mağlûb, hadsiz düşmanları ve onu ihanetle, hakaretle çürütmeye çalışan muannid hasımları bulunan bir şahsa yüklenmez. Yüklense, o kusurlu şahıs ihanet darbeleriyle düşmanları tarafından sarsılsa, o yük düşer, dağılır.

Râbian : Eski zamandanberi çok zâtlar, üstadını veya mürşidini veya muallimini veya reisini kıymet-i şahsiyelerinden çok ziyade hüsn-ü zan etmeleri, dersinden ve irşadından istifadeye vesile olması noktasında o pek fazla hüsn-ü zanlar bir derece kabul edilmiş. Hilâf-ı vâkıdır diye tenkid edilmezdi. Fakat şimdi, Risale-i Nur şâkirdlerine lâıyk bir üstada muvâfık ulvî mertebe ve fazileti, bîçâre, kusurlu bu şahsımda kabûl ettikleri sebebiyle gayret ve şevkleriyle çalışmaları, bu noktada haddimden ziyade hüsn-ü zanları kabûl edebilir. Fakat, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin malı olarak elimde bulunuyor diye bilmek gerektir. Fakat, başta zındıklar ve ehl-i dalâlet ve ehl-i siyaset ve ehl-i gaflet, hattâ sâfi kalb ehl-i

--- sh:»(T:487) ↓ -----

diyanet şahsa fazla ehemmiyet verdikleri cihetinde haksızlar, o şahsı çürütmekle hakikatlara darbe vurmak; ve o Nur'lara, benim gibi bir bîçâreyi mâden zannederek; bütün kuvvetleriyle beni çürütüp, o nurları söndürmeye ve sâfi kalblileri de inandırmaya çalışıyorlar. Ezcümle, İkinci Mes'elede bir hadise bu hakikatı gösteriyor.

İkinci Mes'ele : Bayramın ikinci gününde, teneffüs için kırlara çıktığım zaman, ehemmiyetli bir me'mur tarafından beş vecihle kanunsuz bir taarruza mâruz kaldım. Cenâb-ı Hak, rahmet ve keremiyle, belime, başıma yüklenen Risale-i Nur eczalarını; ve ruhuma ve kalbime yüklenen şâkirdlerinin haysiyet ve izzet ve rahatlarını muhafaza için, fevkalâde bir tahammül ve sabır ihsan eyledi. Yoksa, bir plân neticesinde beni hiddete getirip, Risale-i Nur'un, bâhusus Âyetül-Kübrânın fütuhatına karşı bir perde çekmek olduğu tahakkuk etti. Sakın, sakın hiç kederlenmeyiniz, merak etmeyiniz, hem telâş etmeyiniz, hem bana acımayınız. Şeksiz şüphesiz inayet-i İlâhiyye perde altında bizi muhafaza etmekle

عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

âyetine mazhar etsin. Onların, o plânları da yine akîm kaldı. Fakat bu vilâyette, doğrudan doğruya büyük bir makamdan kuvvet alıp şahsımla uğraşanlar var. Eğer mümkün olsa, buranın havasıyla hiç imtizaç edemediğim cihetini vesile edip, münasip bir yere naklime, Denizli mahkemesini ve Ankara Temyiz Mahkemelerini vasıta yapıp çalışmak lâzım geliyor. Ben kendim yapamadığım için, benden, bana daha ziyade alâkadar Denizli dostları teşebbüs etseler iyi olur. Hiç olmazsa oranın hapsine, bir daha bahane ile beni alsınlar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Aziz Sıddık Sebatkâr Muhlis Kardeşlerim,

Hem maddî hem mânevî; hem nefsim, hem benimle temas edenler gayet ehemmiyetli benden sual ediyorlar ki: "Neden herkese

--- sh:»(T:488) ↓ -----

muhalif olarak –hiç kimsenin yapmadığı gibi– sana yardım edecek çok ehemmiyetli kuvvetlere bakmıyorsun? İstiğna gösteriyorsun? Ve herkes, müştak ve tâlib olduğu ve Risale-i Nur'un intişarına, fütuhatına çok hizmet edeceğine o Risale-i Nur şâkirdlerinin hasları müttefik oldukları ve senden kabul ettikleri büyük makamları kabul etmiyorsun? Şiddetle çekiniyorsun?"

Elcevap : Bu zamanda ehl-i îman öyle bir hakikata muhtaçtırlar ki; kâinatta hiçbir şey'e âlet ve tâbi ve basamak olamaz; ve hiç bir garaz ve maksad onu kirletemez; ve hiçbir şüphe ve felsefe onu mağlûb edemez bir tarzda îman hakikatlarını ders versin. Umum ehl-i îmanın bin senedenberi teraküm etmiş dalâletlerin hücumuna karşı îmanları muhafaza edilsin.

İşte bu nokta içindir ki, dâhilî ve hâricî yardımcılara ve ehemmiyetli kuvvetlerine, Risale-i Nur ehemmiyet vermiyor onları arayıp tâbi olmuyor.. tâ avâm-ı ehl-i îmanın nazarında, hayat-ı dünyeviye'nin bâzı gayelerine basamak olmasın; ve doğrudan doğruya hayat-ı bâkîyeden başka hiçbir şey'e âlet olmadığından, fevkalâde kuvveti ve hakikatı, hücum eden şüpheleri ve tereddütleri izale eylesin.

Amma, mânevî ve makbul ve zararsız ve bütün ehl-i hakikatın istedikleri nurânî makamlar ve uhrevî rütbelerden, hâlis kardeşlerimizden hüsn-ü zanla verilen ve ihlâsınıza zarar gelmediği halde eğer kabul etsen, reddedilmeyecek derecede senedler, hüccetler bulunduğu halde; sen, değil tevazu ve mahviyetle, belki şiddet ve hiddetle ve o makamı sana veren kardeşlerinin hatırını kırmakla o rütbelerden ve makamlardan kaçıyorsun?

Elcevap : Nasılki ehl-i hamiyet bir insan, dostların hayatını kurtarmak için kendini feda eder; öyle de, ehl-i îmanın hayat-ı ebediyelerini tehlikeli düşmanlardan muhafaza etmek için, lüzum olsa (hem lüzum var) kendim, değil yalnız lâıyk olmadığım o makamları, belki hakikî hayât-ı ebediyenin makamlarını dahi feda etmeye, Risale-i Nur'dan aldığım ders-i şefkat cihetiyle terkederim. Evet her vakit, hususan bu zamanda ve bilhassa dalâletten gelen gaflet-i umumiye; siyaset ve felsefenin galebesinde; ve enaniyet ve hodfüruşluğun heyecanlı asrında büyük makamlar herşey'i kendine tâbi ve basamak yapar. Hattâ dünyevî makamlar için dahi mukaddesatını

--- sh:»(T:489) ↓ -----

âlet yapar. Manevî makamlar olsa, daha ziyade âlet eder. Umumun nazarında kendini muhafaza etmek ve o makamlara kendini yakıştırmak için bazı kudsî hizmetlerini ve hakikatları basamak ve vesile yapıyor diye itham altında kalıp, neşrettiği hakikatlar dahi tereddüdler ile revacı zedelenir. Şahsa, makama fâidesi bir ise, revaçsızlıkla umuma zararı bindir.

Elhâsıl: Hakikat-ı ihlâs, benim için şân ü şerefe ve maddî ve mânevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni men'ediyor. Hizmet-i nuriyeye, gerçi büyük zarar olur; fakat, kemiyet keyfiyete nisbeten ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir hâdim olarak, hakikat-ı ihlâs ile, herşey'in fevkinde hakaik-ı îmaniyeyi on adama ders vermek, büyük bir kutbiyetle binler adamı irşad etmekten daha ehemmiyetli görüyorum. Çünkü: O on adam, tam o hakikatı herşey'in fevkinde gördüklerinden sebat edip, o çekirdekler hükmünde olan kalbleri, birer ağaç olabilirler. Fakat o binler adam, dünyadan ve felsefeden gelen şüpheler ve vesveseler ile, o kutbun derslerini, "Hususî makamından ve hususî hissiyatından geliyor" nazariyle bakıp, mağlûb olarak dağıtılabılır diye, hizmetkârlığı, makamatlara tercih ediyorum. Hattâ bu def'a bana; beş vecihle kanunsuz, bayramda, düşmanlarımın plâniyle bana ihânet eden o malûm adama şimdilik bir belâ gelmesin diye telâş ettim. Çünkü, mes'ele şa'şaalıldığı için, doğrudan doğruya avam-ı nas bana makam verip hârika bir keramet sayabilirler diye, dedim: "Yâ Rabbi, bunu ıslah et veya cezasını ver. Fakat böyle keramtvâri bir surette olmasın." Bu münasebetle bir şey'i beyan edeceğim. Şöyle ki:

Bu def'a mahkemededen bana teslim olunan talebelerin mektupları içinde, çok imzalar üstünde bulunan bir mektup gördüm; belki Lâhika'ya girmiş. Risale-i Nur'un şâkirdlerinin maişet cihetindeki bereketine ve bâzıların tokatlarına dâirdi. Burada, aynen Kastamonu'daki tokat yiyenler gibi şüphe kalmamış. Beş adam, aynen burada da tokat yediler.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:490) ↓ -----

İSTANBUL'DA; KOMÜNİSTLER ALEYHİNDEKİ HÂDİSEYİ
GÖREN RİSALE-İ NUR TALEBELERİNİN
MEKTUBUNDAN BİR PARÇA

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

"Lehülhamdü velminne" dün, Nur'un mânevî bir fütuhâtı, bütün azamet ve dehşetiyle İstanbul'da görüldü. Küfr-ü mutlakı dünyaya, hususan âlem-i İslâm'a yerleştirmek isteyen bir cem'iyet ve onların nâşir-i efkârı ve mürevvic-i âmâli olan bir iki gazete matbaası ve kütüphanesi darmadağın edilerek; dinsiz yaptık, komünist yaptık zannedilen gençlik ve mekteplilerin ağziyle ve harekâtıyla ve fiilleriyle protesto edildi. Kahrolsun komünistlik diye beddua edildi. Bu cem'iyetin, binler lira maddî, milyonlar lira da mânevî zararı oldu.

Ey Nurcular! Şimdi maddî imkân hâsıl olmuyor diye üzülmeiniz! Nur'un fütuhâtı geniş bir sahada devam ediyor. Küllî bir muvaffakiyet hâsıl oluyor.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim;

Bir kaç aydanberi, aleyhime çevrilen desiseleri meydana çıktı. Hıfz-ı İlâhî ile o musibet, yirmiden bire indi. Hâlî zamanda camiye gidiyordum. Haberim olmadan, talebeler beni üşütmemek için mahfelde bir kulübecik yapmıştılar. Ben de dört-beş gündür kendi kendime karar verdim, daha gitmeyeceğim. O malûm zâbit adam vâsıta olup kulübeciği kaldırdılar; bana da resmen tebliğ ettiler ki, daha camiye gitmeyeceksin! Fakat, habbeyi kubbe yapıp bir heyecan verdiler. Hiçbir ehemmiyeti yok, hiç de merak etmeyiniz. Tahminimce, her tarafta haddimden pek fazla teveccüh-ü âmmeyi kırmak için, bana böyle bazı bahanelerle ihanet ediyorlar. Eski zamanımı

--- sh:»(T:491) ↓ -----

düşünüp güya tahammül etmeyeceğim. Halbuki, Risale-i Nur'un selâmet ve intişarına hâlel gelmemek şartıyla, her gün bin ihanet ve tâzibler de gelse Allah'a şükrederim. Ben ehemmiyet vermediğim gibi, buradaki talebeler de hiç sarsılmıyorlar. Çoktan beri beklediğimiz bu hâdise de, inayet-i İlâhiyye ile hafif geçti.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

NUR TALEBELERİNİ RİSALE-İ NURDAN ÇEKMEK
İSTİYENLERİN DESİSELERİNİ BEYAN EDİP, ÖYLELERE
NE ŞEKİLDE CEVAP VERİLMESİ HAKKINDA
ÜSTADIN HÜLASALI BİR MEKTUBU

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim;

Gayet ehemmiyetli bir mes'eleyi (bundan evvel size icmalen beyan ettiğim mes'eleyi) tekrar size söylememe kuvvetli, mânevî bir ihtar aldım. Şöyle ki:

Perde altındaki düşmanımız münafıklar, şimdiye kadar yaptıkları gibi, adliyyeyi ve siyaset ve idareyi zâhirî dinsizliğe âlet edip, bize hücumları akîm kaldığı; ve Risale-i Nur'un fütuhâtına menfaati olan eski plânlarını bırakıp, daha münâfıkane ve şeytanı da hayrette bırakacak bir plân çevirdiklerine dair buralarda emareleri göründü. O plânların en mühim bir esası; has, sebatkâr kardeşlerimizi soğutmak, fütur vermek, mümkün ise Risale-i Nur'dan vazgeçirmektir. Bu noktada o kadar acib yalanları ve desiseleri istimâl ediyorlar ki, Isparta ve havalisi, gül ve nur fabrikasının kahraman şâkirdleri gibi, çelik ve demir gibi bir sebat ve sadakat ve metanet lâzım ki dayanabilsin. Bazı da dost suretinde hulûl edip, korkutmak mümkünse, habbeyi kubbe edip evham veriyorlar. "Aman, aman! Said'e yanaşmayınız! Hükûmet tâkib ediyor." diye zaifleri vazgeçirmeye çalışıyorlar. Hattâ bazı genç talebelere, hevesatlarını tahrik

--- sh:»(T:492) ↓ -----

için, bazı genç kızları musallat ediyorlar. Hattâ Risale-i Nur erkânlarına karşı da, benim şahsımın kusurâtını, çürüklüğünü gösterip; zâhiren dindâr ehl-i bid'adan bâzı şöhretli zâtları gösterip; "Biz de müslümanız, din yalnız Said'in mesleğine mahsus değil" deyip, bize karşı perde altında cephe alan zındıklara ve anarşilik hesabına o safdil ehl-i diyanet ve hocaları âlet edip istimâl ediyorlar. İnşâallah bunların bu plânları da akîm kalacak. Böyle heriflere dersiniz:

"Biz, Risale-i Nur'un şâkirdleriyiz. Said de, bizim gibi bir şâkirddir. Risale-i Nur'un menbâi mâdeni esası da Kur'andır. Yirmi senedir emsalsiz tedkikat ve tâkibatla beraber, kıymetini ve galebesini en muannid düşmana da isbat etmiştir. Onun tercümanı ve bir hizmetkârı olan Said ne halde olursa olsun, hattâ Said de El'iyâzübillâh Risale-i Nur'un aleyhine dönse, bizim sadakatimiz ve alâkamızı inşâallah sarsmayacak deyip", o kapıyı kaparsınız. Fakat, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'la meşgul olmak; elinden gelirse yazmak; ve mübalâğalı propagandalara hiç ehemmiyet vermemek; ve eskisi gibi tam ihtiyat etmek gerektir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

Bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan âlem-i İslâm'ın teveccühünü ve hamiyetini ve uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için, siyaseti dinsizliğe âlet ederek, perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirmek isteyenler, hükûmeti iğfal ve adliyeyi iki def'adır şaşırtıp, der: "Risale-i Nur şâkirdleri, dini siyasete âlet eder; emniyete zarar vermek ihtimali var." Halbuki, bu memlekete maddî ve mânevî bereketi ve fevkalâde hizmeti ve umum âlem-i İslâm'a taallûk edecek hakaikî câmi olduğu, otuzüç âyât-ı Kur'aniyenin işaretleriyle ve İmam-ı Ali'nin (R.A.) üç keramet-i gaybiyesiyle ve Gavs-ı Âzam'ın kat'î ihbarıyla tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur'un, siyasetle alâkası yoktur. Fakat, küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşilik ve üstü olan istibdad-ı mutlakı, esasiyle bozar, reddeder. Emniyeti ve âsâyışı ve hürriyeti ve adâleti te'min eder. Risale-i Nur'a, daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez. Daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar. Fakat, cepheyi

--- sh:»(T:493) ↓ -----

değiştirip, din perdesi altında bâzı safdil hocaları veya bid'a taraftarları veya enaniyetli sofî meşreblileri, bâzı kurnazlıklar ile, Risale-i Nur'a karşı iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi istimal etmeye münafıklar belki çabalıyacaklar. İnşâallah muvaffak olamazlar.

* * *

"Risale-i Nur, bu mübarek vatanın mânevî bir halâskârı olmak cihetiyle, şimdi iki dehşetli mânevî belâyı def'etmek için matbuat âlemi ile tezahüre başlamak, ders vermek zamanı geldi veya gelecek gibidir zannederim.

O dehşetli belâdan birisi: Hıristiyan dînini mağlûb eden ve anarşiliği yetiştiren, şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanının bu vatani mânevî istilâsına mukabil Risale-in Nur, sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî vazifesini görebilir.

İkincisi: Âlem-i İslâmın, bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ithamlarını izale etmek için matbuat lisaniyle konuşmak lâzım gelmiş, diye kalbime ihtar edildi. (Hâşiye 1)

Ben, dünyanın halini bilmiyorum, fakat Avrupa'da istilâkârane hükmeden ve edyan-ı semaviyeye dayanmıyan bu dehşetli cereyanın istilâsına karşı Risale-i Nur hakikatları bir kal'a olduğu gibi âlem-i İslâm'ın ve Asya kıt'asının hâl-i hazırındaki itiraz ve ithamını izale ve eskideki muhabbet ve uhuvvetini iade etmeğe vesile olan bir mu'cize-i Kur'aniyedir. Bu vatanın, bu milletin vatanperver siyasîleri süratle Risale-i Nur'u tab'ettirerek resmî neşretmeleri lâzımdır ki, bu iki belâya karşı siper olsunlar" (Hâşiye 2).

Said Nursi

* * *

(Hâşiye 1): İşte bu hakikat, Risale-i Nurun -bu mektubun yazılışından on sene sonra- Ankara'da matbaalarda tabedilmesiyle tahakkuk etmiştir.

(Hâşiye 2): Bu, dünya çapındaki büyük şerefe ve en muazzam İslâmî hizmete, ancak yeni hükûmet mazhar olabilmiş; ve büyük bir anlayış göstererek, Risale-i Nurun matbaalarda 1956 senesinde basılmasına sebep olmakla, Millet-i İslamiyenin büyük bir teveccühünü kazanmakla, kuvvetini çok fazla arttırmak muvaffakiyetini elde etmiştir.

--- sh:»(T:494) ↓ -----

BİRDEN İHTAR EDİLDİ KALEME ALMAĞA MECBUR OLDUM

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Kardeşlerim;

Şimdi tam tahakkuk etti ki; resmen bana ihânet ve hakaret etmek, onunla, teveccüh-ü âmmeyi hakkımda kırmak için gizli bir tedbir kurulmuş. Benim bütün dostlarımı –perde altında– soğutmak ve ürkütmeye çalışıyorlar. Halbuki, "Sikke-i Tasdîk-ı Gaybî" onların bütün propagandalarını zîr ü zeber ediyor. Gerçi, böyle dinsizlik hesabına bana olan hakaret, bir derece beni sıkıyor; eski Said'den kalma bâzı damarlarıma dokunuyor. Fakat Risale-i Nur'un hârika fütuhâtı ve şâkirlerinin ehl-i hakikat nazarında ve ruhânî ve melâikeler yanında hürmet ve merhametle karşılanmaları, benim şahsıma gelen ihanet ve hakaretlerin sivrisinek kanadı kadar ehemmiyeti kalmaz. O bedbaht ehl-i ihanet, dindarlık cihetiyle, ehl-i din ve ehl-i ulûm-u dîniyenin hürmetini kırmak dine bir ihanet olduğu cihetinde, ruhânî ve melâikelerin ve ehl-i îman ve ehl-i hakikatın nazarında mel'un olduğu gibi; binden ancak bir iki serserinin veya zındığın âferinini kazanırlar. O bedbahtlar bana hakaret etmekle, güya Risale-i Nur'un nüfuzunu kırıyor; şahsımı menba' zannedip beni çürütmekle, Risale-i Nur sukut edecek gibi ahmakane bir zan ile şahsıma tecavüz oluyor.

Ben de derim: Ey bana dinsizlik hesabına ihanet ve hakaret eden bedbahtlar! Kat'iyen size haber veriyorum; yakında tevbe etmemek şartıyla, hiç çare-i halâs yok ki, ecel cellâdiyle sen, idam-ı ebedî ile ölüm darağacı ile asılacaksın! Şeraretli ruhun dahi ebedî bir haps-i münferitte mahkûm olmakla beraber, ehl-i îman ve ruhânîlerin nefret ve lânetini kazanacaksın! Tevbe etmemek şartıyla, benim intikamım, senden, pek muzaaf bir surette alınıyor bildiğimden, hiddet değil hattâ sana acıyorum!..

Amma Risale-i Nur'un, senin gibi sinekler kadar ehemmiyeti olmıyanların perde çekmesi, zerre kadar nüfuzunu kıramaz. Yüzbinler adam onunla îmanlarını kurtardıkları için, ruh u canla hürmet

--- sh:»(T:495) ↓ -----

ve perestîş ederler. Amma şahsımın teessürü ise kat'iyen size haber veriyorum ki; bir iki dakika asabiyetli bir teessüratıma mukabil, birden öyle bir teselli buluyorum ki, bin derece sizlerin hakaret ve ihaneti ziyadeleşse o teselli kırılamaz. Çünkü, Risale-i Nur'un keşf-i kat'isiyle, dinsizlik hesabına bize hücum edenler, ebedî azablar ve haps-i münferidde îdam-ı ebedî ile ihânetini gördükleri gibi; Risale-i Nur'la îmanını kurtaran şâkirdleri, ölümle, terhis tezkeresi ve saadet-i ebediye vesikasını alıp, ebedî bir hürmet ve merhamet ve ikrama mazhar olacaklarını, feylesofları susturan binler hüccetlerle beyan etmişiz.

Hem bu Yeni Said, Eski Said gibi kendine hürmet ve teveccüh kazanmak ve şân u şeref bulmak, kat'iyen aleyhindedir; kabul etmez. Onun için, yirmi senedir inzivayı tercih etmiş.

Eğer, âsâyiş ve idare hesabına nüfuzunu kırmak ve umumun nazarında çürütmek için yapıyorsanız, pek büyük bir hatâ ediyorsunuz... İki sene üç mahkeme, yirmi senelik hayatımın yüzyirmi eserinde, yüzyirmi bin Risale-i Nur şâkirdlerinden, mûcib-i ihtilâl ve medar-ı mes'uliyet ve vatan ve millet aleyhinde hiçbir şey bulmadıklarına, beraetimizle ve Risale-i Nur eczalarının bütününü iade etmeleriyle gösterdiği cihetle, kat'iyen size beyan ediyorum ki; dinsizlik hesabına bizi ezen sizler; vatan ve millet ve âsâyiş ve idare aleyhinde ve anarşilik lehinde ve müthiş bir ecnebi hesabına beni sıkıştırıp, bir sarsıntı çıkarıp, o cereyanın müdahalesini istiyorsunuz... Onun için, bütün ihanet ve hakaretlerinize beş para kıymet vermem; âsâyişi idâme lehinde, sabır ve tahammüle karar verdim. Elbette dünya daimî olmadığı gibi, hâdisatı da fırtınalı, daima değişir. Birkaç saat cinayetlerle, dünyevî ve uhrevî binler zakkum ve azab neticeleri var. O zaman, faidesiz yüzbinler teessüf diyeceksiniz! Ben, resmî makamata ve bizimle tam alâkadar vazifedarlara yazdığım gibi, sizin gibi bedbahtlara dahi derim: Biz, Risale-i Nur'la, bu memleketin ve istikbalinin en büyük iki tehlikesini defetmeye çalışıyoruz.. ve bilfiil çok emarelerle, hattâ mahkemede de kısmen isbat etmişiz.

Birinci Tehlike : Bu memlekette, hariçten kuvvetli bir surette girmeğe çalışan anarşiliğe karşı sed çekmek.

--- sh:»(T:496) ↓ -----

İkincisi : Üçyüz elli milyon müslümanların nefretlerini kardeşliğe çevirmekle, bu memleketin en büyük nokta-i istinadını te'min etmektir.

Afyon Emniyet Müdürüne derim ki: Müdür Bey! Dünyada, eski zamandan beri görülmemiş bu derece kanunsuz ve mânasız ve maslahatsız tecavüzler bana geldiği halde neden aldırmiyorsunuz? Bir misâli:

Câmiye, hâlî zamanda, cemaat hayrına sahib olmak için, bâzı bir iki adamdan başka kimseyi yanıma kabul etmediğim halde, resmen, "Kat'iyyen câmiye gitmiyeceksiniz!" deyip; bu gurbette, hastalık ve ihtiyarlık ve yoksulluk içinde bu ihanet hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Haberim olmadan, cami'nin hâlî bir yerinde iki üç tahta, bir kilimle beni üşütmemek fikriyle bir zâtın yaptığı iki kişilik bir settare yüzünden, ehemmiyetli bir mes'ele şeklinde, hem bana, hem umum halka mânasız telâş vermek hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Soruyorum.

Bana bu ihanetleri yapanların hiçbir bahaneleri yoktur. Yalnız teveccüh-ü âmmeyi bahane edip, bu menfî adama neden hürmet ediyorsunuz? Ben de derim:

Bütün dostlarım biliyorlar ki; ben, şahsıma karşı hürmeti ve teveccüh-ü âmmeyi istemiyorum, reddediyorum. Benim hakkımda başkalarının hüsn-ü zannını kabul etmediğim halde, hangi kanun beni mes'ul eder ki; ihtiyarım ve rızam haricinde, başkasının hüsn-ü zanniyle bana ihanet ediliyor. Farz-ı muhal olarak, bu teveccüh-ü âmme hakikat da olsa; vatana, millete faidesi var, zararı olmaz. Hem eğer, bir parçasını ben de kabul etsem; bu ihtiyarlık, hastalık, yoksulluk ve soğuk bir oda içerisinde, dehşetli bir haps-i münferitte, zarurî hizmetlerimi görmek için bir iki insanın dostluğunu kabul etmeliğimde hangi fenalık var? Hangi kanun bunu men'eder? Bir iki işçi çocuktan başkasını benimle temas ettirmemek hangi kanunladır? O işçi çocuklar her vakit bulunmadığı için, kendim işimi göremiyorum. Bu dehşetli vaziyeti, elbette bu memlekette inzibat ve hükûmet ve idare adamları nazar-ı ehemmiyete almak borçlarıdır.

--- sh:»(T:497) ↓ -----

Cidden alâkadar eder diye size beyan ediyorum.

Emirdağı'nda bir tecrid-i mutlakta

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبْحَانَهُ

Çok Aziz Sıddık Bahtiyar Kardeşlerim;

Kızıl Rusya'dan çıkararak, kızıl ateşler ve kızıl kıvılcımlar saçan ve birer birer dünya şehrinin mahallelerini saran ve oraları yakıp kavuran; bâzı yerlerde de nifak ve şikak ateşleri saçarak, kardeşine, "Kardeşini öldür!" diye bağırın; ve en nihayetinde, âlem-i hıristiyaniyeti yakıp kavurup harman gibi savurduktan sonra âlem-i İslâm mahallesini saran; ve evimizin saçaklarına kıvılcımları sıçrayan; ve çok büyük ve çok dehşetli bir belâ olan komünizm gibi azîm bir yangına karşı itfaiye vazifesini üzerine alan Risale-i Nur, müslümanların ve beşerin en büyük ve yegane tahassüngahı ve en büyük melceidir.

Ey Fahr-i Âlemin gösterdiği doğru yoldan şaşanlar! Dünyanın, fânî meta'larına gururlanıp taşanlar! Ve ey "Dünyamıza zararı olur" korkusu ile Nur-u Kur'andan kaçanlar! Küfr-ü mutlak ateşinin bizleri sardığı bir zamanda ancak ve ancak en müstahkem, en kavi ve yıkılmaz ve sarsılmaz bir tahkimat olan Risale-i Nur'un nurânî siperlerine iltica etmekle ve O'nun dâire-i kudsiyesine girmekle kurtulacaksınız... Ve îdam-ı ebedî zannettiğiniz ölümü, bir hayat-ı bâkıyeye tebdil edeceksiniz. Ve işte, o nurun mübarek tercümanının ve mübarek şahs-ı mânevîsinin

أَجْرُنَا وَ أَجْرُ وَا لِدِينَا وَ أَجْرُ طَلَبَةِ رَسَائِلِ النُّورِ وَ وَا لِدِيهِمْ مِّنَ النَّارِ

ve emsâli dualarının kabulüyle ve şefaatiyle ve Risale-i Nuru devamlı okumakla, ben, dehşetli manevi hastalıklardan nasıl kurtulmuşsam, sizler de o mübarek daire-i kudsiyeye dehalet ettiğinizde

--- sh:»(T:498) ↓ -----

dünyevî ve uhrevî dertlerden, ateşlerden kurtulacak ve evlât ve iyâlinizin bir nevi çobanı olmak hasebiyle o sevgililerinizi de kurtaracaksınız. Ve nurlara çalışmakla, her birerleriniz, maddî ve mânevî felâh ve saadete nail olacaksınız! Böyle olan milyonlarla Nur Talebeleri bu hakikate şahiddirler.

Ey nurcular! Allah'ın sizlere ihsan ettiği ezelf lûtfuna karşı secde-i şükrandan başınızı kaldırmayınız! Gecenin soğuşuna aldırmayınız! Sizlere lûtfu hiç bir hususta esirgemeyen Rabb-ı Rahim'e, gecenin bu mübarek saatlerinde kalkarak vazife-i şükru eda ediniz. Ve bâzıların düştüğü, istikbali düşünmek derdiyle maişeti sarsan hâdiseler karşısında titremeyiniz.. korkmayınız! Nur'un kudsi keramât ve imdadını müşahede ediniz! Dünya fânidir. Binler sene yaşamak olsa, bâki olan hayat-ı uhreviyenin yanında hiç-ender-hiç meyvelerini verecek bir mezraasıdır, Fırtınaların şiddeti, havanın dehşeti sizleri sarsmasın, korkutmasın. Bu mübarek mezraaya, en mübarek ve nuranî ve verimli ve bereketli olan Nur tohumlarını ekiniz! Zira, "eken biçer" atalarımızdan kalma mübarek bir sözdür.

Ey Nurcular! Din düşmanlarının hücumlarından kat'iyyen sarsılmayınız.. fütûr getirmeyiniz.. çalışınız, çalışınız, çalışınız! Ve kat'iyyen inanınız ki, Nur'un şefaati, Nur'un duası, Nur'un himmeti sizleri kurtaracaktır!..

Kardeşiniz
Mustafa Osman

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Geçen kışta bana karşı su'-i kasdların, inâyet-i İlâhiyye ile ve duanız yardımıyla gelen sabır ve tahammülüm neticesinde akîm kalan plânı pek geniş bir tarzda olduğuna delil ise; bu yakında reisicumhur, Afyon'da demiş, "bu vilâyette dinî cihette bir karışıklık çıkacağı" zannederdik.

--- sh:»(T:499) ↓ -----

Demek, gizli komite beni sıkıştırmakla bir hâdise çıkarmak istiyordular. Bir ecnebi müdahalesi hesabına, ve müslümanlar ve vatandaşlar arasında, bütün bütün kanunsuz ve keyfî bir tarzda, damarıma şiddetle dokunan ihanetler ve sıkıntılarla tâzibleri, onlara dünyada tam zarardır. Âhirette cehennem ve sakar; ve bize, dünyada mükemmel sevab ve zafer; ve âhirette, inşâallah cennet ve âb-ı kevseri kazandırır. Demek bu gizli plâmi hey'et-i vekile ve reis hissetmiştiler ki; buralarda umum me'murlar, hattâ vali ve kaymakam ve zâbita benimle görüşmekten kaçıyor, ürküyordular. Ben de hayret ederdim. Fakat, elimizde yalnız Nur bulunduğunu ve siyaset topuzu bulunmadığını zerre kadar akli bulunanlar anladılar. Gariptir ki, en ziyade lehime çalışması lâzım olan bazı vazifedarlar, aleyhimde istimâl ve istihdâm edildi.

Nurcular, çok ihtiyat ve dikkat ve temkinde bulunmaları lâzımdır. Çünkü, mânevî fırtınalar var; bâzı derras münafıklar her tarafa sokulur. İstibdad-ı mutlaka dinsizcesine taraftarken, hürriyet fırkasına girer; tâ onları bozsun ve esrarlarını bilsin, ifna etsin.

Hem Salâhaddin, Asâ-yı Mûsa'yı Amerika'lıya vermesi münasebetiyle deriz: "Misyonerler ve Hıristiyan ruhanîleri, hem Nurcular, çok dikkat etmeleri elzemdir. Çünkü, her halde şimâl cereyanı; İslâm ve İsevî dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-i avâma müsaadekâr ve vücub-u zekât ve hurmet-i riba ile, burjuvaları avâmın yardımına dâvet etmesi ve zulümden çekmesi cihetinde müslümanları aldatıp, onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir." Her ne ise, bu def'a sizin hatırınız için kaidemi bozdum, dünyaya baktım.

Said Nursî

* * *

Bu sıkıntılı zamanda nefsim sabırsızlıkla beni tâciz ederken, bu fıkra onu tam susturdu; şükrettirdi. Size de faidesi olur diye leffen takdim edilen bu fıkra, başımın yanında asılı duruyor.

1 - Ey nefsim! Yetmişüç sene, yüzde doksan adamdan ziyade zevklerden hisseni almışsın. Daha hakkın kalmadı.

--- sh:»(T:500) ↓ -----

2 - Sen, âni ve fâni zevklerin bekasını arıyorsun; onun için onun zevaliyle ağlamağa başlıyorsun. Kör hissiyatınla bu yanlışının tam tokadını yersin. Bir dakika gülmeye bedel on saat ağlıyorsun.

3 - Senin başına gelen zulümler ve musibetlerin altında kaderin adaleti var. İnsanlar, senin yapmadığın bir işle sana zulüm ediyorlar. Fakat, kader senin gizli hatâlarına binaen, o musibet eliyle seni hem terbiye, hem hatâna keffaret ediyor.

4 - Hem, yüzer tecrübenle, ey sabırsız nefsim! Kat'î kanaatın gelmiş ki; zâhirî musibetler altında ve neticesinde, inayet-i İlâhiyye'nin çok tatlı neticeleri var.

عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

Çok kat'î bir hakikatı ders veriyor. O dersi daima hatıra getir. Hem, feleğin çarkını çeviren kanun-u İlâhî, senin hatırın için –o pek geniş kanun-u kaderî– değiştirilmez.

5 - مَنْ آمَنَ بِالْقَدْرِ آمِنَ مِنَ الْكَدْرِ -

Kudsî düsturunu kendine rehber et! Hevesli akılsız çocuklar gibi, muvakkat, ehemmiyetsiz lezzetlerin peşinde koşma! Düşün ki; fâni zevkler, sana mânevî elemeler, teessüfler bırakıyor. Sıkıntılar, elemeler ise; bil'akis mânevî lezzetler ve uhrevî sevaplar veriyor. Sen divane olmazsan, muvakkat lezzeti yalnız şükür için arayabilirsin. Zaten lezzetler şükür için verilmiş.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Muhterem Kardeşim;

Evvelâ: Zâtınızın, bir risale kadar câmi' ve uzun ve müdakkikane hararetili mektubunuzu kemal-i merakla okudum. Peşin olarak size bunu beyan ediyorum ki; Risale-i Nur'un üstadı ve Risale-i Nur'a

--- sh:»(T:501) ↓ -----

Celcelutiye kasidesinde rumuzlu işaretleriyle pek çok alâkadarlık gösteren ve benim hakaik-ı îmaniyede hususî üstadım, "İmam-ı Ali"dir (R.A.) ve

قُلْ لَا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى

Âyetinin nassıyla, Âl-i Beyt'in muhabbeti, Risale-i Nur'da ve mesleğimizde bir esastır. Ve Vehhâbîlik damarı, hiçbir cihette Nurun hakikî şâkirdlerinde olmamak lâzım geliyor. Fakat, mâdem bu zamanda zındıka ve ehl-i dalâlet, ihtilâfdan istifade edip ehl-i îmanı şaşkırtıp ve şeâiri bozarak, Kur'an ve îman aleyhinde kuvvetli cereyanları var; elbette bu müdhiş düşmana karşı, cüz'î teferruata dair medar-ı ihtilâf münakaşaların kapısını açmamak gerekir.

Hem, ölmüş insanları zemmetmek hiç lüzumu yok. Onlar, dar-ı âhirete mahall-i cezaya gitmişler. Lüzumsuz, zararlı, onların kusurlarını beyan etmek; emrolunan muhabbet-i Âl-i Beyt'in muktezası değildir ve lâzım da değildir diye, Ehl-i Sünnet Velcemâat, sahabeler zamanındaki fitnelere bahs açmayı men'etmişler. Çünkü, Vâkıa-i Cemel'de, Aşere-i Mübeşşere'den Zübeyr (R.A.) ve Talha (R.A.) ve Âişe-i Sıddıka (R.A.) bulunmasıyla, Ehl-i Sünnet Velcemaat o harbi "İçtihad neticesi" deyip, "Hazret-i Ali (R.A.), haklı öteki taraf haksız; fakat içtihad neticesi olduğu cihetle afvedilir" derler.

Hem Vehhâbîlik damarı, hem müfrit Râfizîlerin mezhepleri İslâmiyet'e zarar vermesin diye, Sıffîn Harbindeki bâgîlerden de bahs açmayı zararlı görüyorlar. Haccac-ı Zâlim, Yezid ve Velid gibi heriflere, İlm-i Kelâmın büyük allâmesi olan Sâdeddin-i Teftezanî "Yezid'e lânet caizdir" demiş; fakat, "Lânet vacibdir" dememiş; hayırdır ve sevabı vardır dememiş. Çünkü: Hem Kur'anı hem peygamberi, hem bütün sahabelerin kudsî sohbetlerini inkâr eden hadsizdir. Şimdi onlardan meydanda gezenler çoktur. Şer'an, bir adam hiç mel'unları hatıra getirmeyip lânet etmese, hiçbir zararı yok. Çünkü, zem ve lânet ise, medih ve muhabbet gibi değil. Onlar, amel-i salihde dahil olamaz. Eğer zararı varsa, daha fena.

İşte; şimdi gizli münafıklar, Vehhâbîlik damarıyla, en ziyade İslâmiyet'i ve hakikat-ı Kur'aniyeyi muhafazaya me'mur ve mükellef olan bir kısım hocaları elde edip, ehl-i hakikatı Alevîlikle ittiham

--- sh:»(T:502) ↓ -----

etmekle birbiri aleyhinde istimal ederek, dehşetli bir darbeyi İslâmiyet'e vurmağa çalışanlar meydanda geziyorlar. Sen de bir parçasını mektubunda yazıyorsun. Hattâ sen de biliyorsun, benim ve Risale-i Nur'un aleyhinde istimâl edilen en te'sirli vasıtayı hocalardan bulmuşlar. Şimdi, Haremeyn-i Şerîfe'nin hükmeden Vehhâbîler ve meşhur dehşetli dâhîlerden İbn-i Teymiye ve İbn-ül-Kayyim-ıl-Cevzî'nin pek acib ve cazibedar eserleri, İstanbul'da çoktanberi hocaların eline geçmesiyle, hususan evliyalar aleyhinde ve bir derece bid'alara müsaadekâr meşreplerini kendilerine perde yapmak isteyen bid'alara bulaşmış bir kısım hocalar, sizin, muhabbet-i Âl-i Beyt'ten gelen ve şimdi izharı lâzım olmayan içtihadınızı vesile ederek; hem sana, hem Nur şâkirdlerine darbe vurabilirler. Mâdem zemmetmemek ve tekfir etmemekte bir emr-i şer'î yok; fakat zemde ve tekfirden hüküm-ü şer'î var. Zem ve tekfir eğer haksız olsa, büyük zararı var. Eğer haklı ise, hiç hayır ve sevab yok. Çünkü, tekfirden ve zemme müstehak hadsizdirler. Fakat zemmetmemek, tekfir etmemekte hiçbir hüküm-ü şer'î yok, hiç zararı da yok.

İşte bu hakikat içindir ki; ehl-i hakikat, başta Eimme-i Erbaa ve Ehl-i Beyt'in Eimme-i İnsa-Aşer olarak Ehl-i Sünnetin mezkûr hakikata müstenid olan kanun-u kudsiyeyi kendilerine rehber edip, İslâmlar içinde o eski zaman fitnelerinden medar-ı bahs ve münakaşa etmeyi caiz görmemişler; menfaatsiz, zararı var demişler.

Hem o harblerde, çok ehemmiyetli Sahabeler nasılsa iki tarafda bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakikî sahabelere, Talha (R.A.), Zübeyr (R.A.) gibi Aşere-i Mübeşşere'ye dahi tarafgirane bir inkâr, bir itiraz kalbe gelir. Hatâ varsa da, tevbe ihtimali kuvvetlidir. O eski zamana gidip; lüzumsuz, zararlı, şeriat emretmeden o ahvalleri tedkik etmekten ise; şimdi bu zamanda bilfiil İslâmiyet'e dehşetli darbeleri vuran ve binler lânete, nefrete müstehak olanlara ehemmiyet vermemek gibi bir halet, mü'min ve müdakkik bir zâtın vazife-i kudsiyesine muvafık gelemez. Hattâ, Sabri ile küçücük münakaşanız; hem Risale-i Nur'a, hakaik-ı îmaniyenin intişarına ehemmiyetli bir zarar verdiğini senden saklamam; aynı vakitte burada hissettim, müteessir ve müteellim oldum.

Sonra, senin gibi ehl-i tahkik bir âlimin, Risale-i Nur'a, oraca ehemmiyetli bir hizmete vesile olacak Sabrinin oraya gelmesi, ikinizden

--- sh:»(T:503) ↓ -----

büyük bir hizmet-i Nuriye beklerken, bilâkis üç cihetle Nura zarar geldiğini hissettim ve gördüm. Acaba neden bu zarar olmuş diye düşünürken, iki üç gün sonra haber aldım ki, Sabri, mânasız ve lüzumsuz seninle münakaşa etmiş; sen de hiddete gelmişsin. Eyvah! dedim. "Yâ Rab! Erzurum'dan imdadıma yetişen bu iki zatın münakaşasını musalâhaya tebdil et" diye dua ettim. Risale-i Nur'un İhlâs Lem'alarında denildiği gibi; şimdi ehl-i îman, değil müslüman kardeşleriyle belki Hıristiyanın dindar ruhânîleriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilâf mes'eleleri nazara almamak, niza etmemek gerektir. Çünkü küfr-ü mutlak hücum ediyor. Senin hamiyet-i diniyen ve tecrübe-i ilmiyen ve Nurlara karşı alâkan sebebiyle, senden rica ediyorum ki; Sabri ile geçen macerayı unutmaya çalış; ve onu da afvet ve helâl et. Çünkü; o kendi kafasıyla konuşmamış; eskidenberi hocalardan işittiği şeyleri lüzumsuz münakaşa ile söylemiş.

Bilirsin ki, büyük bir hasene ve iyilik, çok günahlara keffaret olur. Evet, o hemşehrimiz Sabri, hakikaten Nura ve Nur vasıtasıyla îmana öyle bir hizmet eylemiş ki, bin hatâsını afvettirir. Sizin âlîcenablığınızdan, o Nur hizmetleri hâtırı için, dost bir hemşehri ve Nur hizmetinde bir arkadaş nazariyle bakmalısınız. Sahabelerin bir kısmı, o harblerde, adalet-i izafiye ve nisbiye ve ruhsat-ı şer'iyyeyi düşünüp, tâbi olarak, Hazret-i Alinin (R.A.) tâkib ettiği adalet-i hakikiye ve azimet-i şer'iyye ile beraber; zâhidâne, müstağniyane, muktesidane mesleğini terkedip, muhalif tarafa bu içtihad neticesinde girdiklerini; hattâ, İmam-ı Alinin (R.A.) kardeşi Ukayl ve Habr-ül-Ümme unvanını alan Abdullah İbn-i Abbas dahi, bir vakit muhalif tarafında bulduklarından, hakikî Ehl-i Sünnet Vel-cemaat,

مِنْ مَحَاسِنِ الشَّرِيعَةِ سَدُّ أَبْوَابِ الْفِتَنِ

bir düstur-u esasiye-i şer'iyyeye binaen

طَهَّرَ اللَّهُ أَيْدِيَنَا فَنُطَهِّرُ السَّنْتَنا

diyerek o fitnelerin kapısını açmayı ve bahsetmeyi caiz görmüyorlar. Çünkü, itiraza müstehak bir kaç tane varsa, tarafgirlik damariyle büyük sahabilere, hattâ muhalif tarafında bulunan Âl-i Beyt'in bir kısmına ve Talha (R.A.) ve Zübeyr (R.A.) gibi Aşere-i Mübeşşere'den büyük zatlara itiraza başlar, zem ve adavet meyli uyanır diye, Ehl-i

--- sh:»(T:504) ↓ -----

Sünnet o kapıyı kapamak taraftarıdır. Hattâ, Ehl-i Sünnet'in ve İlm-i Kelâm'ın azim imamlarından meşhur Sa'deddin-i Teftezanî, Yezid ve Velid hakkında tel'in ü tatlile cevaz vermesine mukabil; Seyyid-i Şerif-i Cürcanî gibi Ehl-i Sünnet Velcemaat'in allâmeleri demişler: "Gerçi Yezid ve Velid zalim ve gaddar ve fâcirdirler; fakat, sekeratta îmansız gittikleri gaybîdir ve kat'î bir derecede bilinmediği için, şahısların nass-ı kat'î ve delil-i kat'î bulunmadığı vakit, îmanla gitmesi ihtimali ve tevbe etmek ihtimaliyle öyle hususî şahsa lânet edilmez. Belki,

لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ

gibi umumî bir unvan ile lânet caiz olabilir. Yoksa zararlı, lüzumsuzdur." Diye, Sa'deddin-i Teftezanîye mukabele etmişler.

Senin müdakkikane ve âlimane mektubuna karşı uzun cevab yazmadığımın sebebi, hem ehemmiyetli hastalığım ve ehemmiyetli meşgalelerim içinde acele bu kadar yazabildim.

Kardeşiniz

Said Nursî

* * *

DAHİLİYE VEKİLİYLE HASBIHALDEN BİR PARÇADIR

.....

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vuku' bulmıyan bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve tazyika hedef olmuşum. Şöyle ki:

Hem, şiddetli sû-i kasd eseri olarak zehirlenmeden hasta; hem gayet zaif, yetmişbir yaşında ihtiyar; hem, kimsesiz, acınacak bir gurbette; hem, palto ve fanilâ ve pabucunu satmakla maişetini te'min eden fakîr-ul hal hem yirmibeş sene münzevî olmasından, binden ancak tam sâdık bir adam ile görüşebilen bir merdümگیرiz, mütevahhiş; hem, yirmi sene hayatını ve eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tedkikten sonra bil'ittifak beraetine ve eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir mâsum; hem, Eski Harb-i Umumîde ehemmiyetli hizmet etmiş bir evlâd-ı vatan; hem, şimdi bu milleti, bu

--- sh:»(T:505) ↓ -----

vatanı, anarşilikten ve ecnebi ifsadlarından kurtarmak için, meydandaki te'sirli âsârıyla bütün kuvvetiyle çalışan bir hamiyetperver; ve mahkemede yetmiş şahitle isbat edildiği gibi, yirmibeş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmeyen ve yedi sene Harb-i Umumîye bakmayan, sormayan, bilmeyen ve eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün bütün alâkasını kestiğini isbat eden ve dünyanıza karışmadığını adliyeleriniz resmen itiraf ettiği bir zararsız adam; hem, âhiretine ve ihlâsına zarar gelmemek için şiddetle teveccüh-ü âmmeden kaçan ve kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmeyen bu bîçâre Said'e; başta Dâhiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtasını musallat edip, her gün bir ay haps-i münferid azâbını çekirmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferidde durmağa mecbur etmeğe, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadra müsaade eder diye, hukuk-u umumiyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla dahiliye vekiline beyan ediyorum.

Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden
ve insaniyeden ve yaşamak hakkından mahrum edilen
Said Nursî

* * *

Eski Dahiliye Vekili, Şimdi Parti Kâtib-i Umumisi Hilmi Bey

Evvelâ: Yirmi sene zarfında bir tek istida, dahiliye vekili iken sana yazdım. Fakat. yirmi senelik kaidemi bozmadım. Hem eski dahiliye vekili, hem şimdi kâtib-i umumî sıfatlarıyla seninle konuşacağım.

Yirmi sene hükûmetle konuşmayan; tek bir def'a hükûmet hesabına hükûmetin büyük bir rûknü ile konuşan adam, on saat kadar söylese azdır. Onun için siz, benimle konuşmayı bir iki saat müsaade ediniz.

Sâniyen: Şimdi, partinin kâtib-i umumisi itibariyle size bir hakikatı beyan etmeğe kendimi mecbur biliyorum. Hakikat da şudur:

Senin kâtib-i umumî olduğun Halk Fırkasının, millet karşısında

--- sh:»(T:506) ↓ -----

gayet ehemmiyetli bir vazifesi var. O da şudur:

Bin senedenberi Âlem-i İslâmiyet'i kahramanlığı ile memnun eden ve vahdet-i İslâmiye'yi muhafaza eden ve âlem-i beşeriyetin küfr-ü mutlaktan ve dalâletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk Milleti ve Türkleşmiş olanların din kardeşleri. Eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına Kur'ana ve hakaik-ı îmana sahib çıkmazsanız ve doğrudan doğruya hakaik-ı Kur'aniye ve îmaniyeyi tervice çalışmazsanız; size kat'iyyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki: Âlem-i İslâm'ın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi âlem-i İslâm'ı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlûb olup, âlem-i İslâm'ın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk Milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istilâ etmesine sebebiyet vereceksiniz.

Evet, hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa, küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek, dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak, İslâmiyet hakikatiyle mezcolmuş, ittihad etmiş ve bütün mazideki şerefini İslâmiyet'te bulmuş olan bu milletteki din kuvveti ve iman bütünlüğüdür.

Evet, bu milletin hamiyetperverleri, milliyetperverleri herşeyden evvel; bu mümteziç, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan hakaik-ı Kur'aniyeyi, terbiye-i medeniye yerine ikame etmek ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur, inşâallah...

İkinci Cereyan: Eğer siz hamiyetperver, milliyetperver adamlar gibi, şimdiye kadar cereyan eden ve medeniyet hesabına mukaddesatı çiğneyen usulleri muhafazaya çalışıp, üç-dört şahsın inkılâb namındaki yaptıkları icraatı esas tutarak, mevcut haseneleri ve inkılâb iyiliklerini onlara verip; ve mevcut dehşetli kusurlar millete verilse; o vakit üç dört adamın üç-dört seyyiesi üç-dört milyon seyyie olup, bu kahraman ve dindar milleti ve İslâm ordusu olan Türk Milletinin geçmiş asırlardaki milyarlar şerefli merhum ordularına ve milyonlarla şehidlerine ve milletine büyük bir muhalefet ve ervahına bir mânevî azab ve şerefsizlik olmakla beraber;

--- sh:»(T:507) ↓ -----

o üç-dört inkılâpçı adamın pek az hisseleri bulunan ve millet ve ordunun kuvvet ve himmetiyle vücud bulan haseneleri, o üç-dört adama verilse, o üç-dört milyon iyilikler, üç-dört haseneye inhisar edip küçülür, hiçe iner; daha dehşetli kusurlara keffaret olamaz.

Salisen: Size karşı, elbette çok cihetlerde dahilî ve haricî muarızlar var. Eğer bu muarızlarınız hakaik-ı îmaniye namına çıksa idi, birden sizi mağlûb ederdi. Çünkü; bu milletin yüzde doksanı, bin senedenberi an'ane-i İslâmiye ile ruh ve kalb ile bağlanmış. Zâhiren muhalif-i fıtratındaki emre itaat cihetiyle serfürû etse de, kalben bağlanmaz.

Hem bir müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıd altında kalmaz. İstibdad-ı mutlakdan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez. Bu hakikatın çok hüccetleri, çok misalleri var. Kısa kesip, sizin zekâvetinize havale ediyorum.

Bu asrın, Kur'ana şiddet-i ihtiyacını hissetmekte İsveç, Norveç, Finlândiya'dan geri kalmamak size elzemdir. Belki onlara ve onlar gibilere rehber olmak vazifenizdir. Siz, şimdiye kadar gelen inkılâb kusurlarını üç-dört adamlara verip, şimdiye kadar umumî harb ve sair inkılâbların icbarıyla yapılan tahribatları –hususan an'ane-i dîniye hakkında– tâmire çalışsanız; hem size istikbalde çok büyük bir şeref ve âhirette büyük kusuratlarınıza keffaret olup, hem vatan ve millet hakkında menfaatli hizmet ederek, milliyetperver, hamiyetperver namına müstahak olursunuz.

Rabian: Mâdem, ölüm öldürülmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor ve mâdem siz de herkes gibi kabre koşuyorsunuz ve mâdem o kat'î ölüm, ehl-i dalâlet için îdam-ı ebedîdir. Yüzbin cemiyetçilik ve dünyaperestlik ve siyasetçilik onu tebdil edemez. Ve mâdem Kur'an, o îdam-ı ebedîyi, ehl-i îman için terhis tezkeresine çevirdiğini güneş gibi isbat eden Risale-i Nur elinize geçmiş ve yirmi senedenberi hiçbir feylesof, hiçbir dinsiz ona karşı çıkamıyor, bilâkis, dikkat eden feylesofları îmana getiriyor. Ve bu oniki sene zarfında dört büyük mahkemeniz ve feylesof ve ulemadan mürekkeb ehl-i vukufunuz, Risale-i Nur'u tahsin ve tasdik ve takdir edip, îman hakkındaki hüccetlerine itiraz edememişler. Ve bu millet ve vatana hiçbir

--- sh:»(T:508) ↓ -----

zararı olmamakla beraber, hücum eden dehşetli cereyanlara karşı, sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî olduğuna, Türk Milletinden, hususan mekteb görmüş gençlerden yüzbin şahid gösterebilirim. Elbette benim size karşı bu fikrimi tam nazara almak ehemmiyetli bir vazifenizdir. Siz, dünyevî çok diplomatları her zaman dinliyorsunuz; bir parça da, âhîret hesabına konuşan benim gibi kabir kapısında, vatandaşların hâline ağlayan bir bîçâreyi dinlemek lâzımdır.

Bu istida, yirmi senedenberi hiç müracaat etmediğim halde, bir hiddet zamanında, bir def'a olarak, beni tâzib eden dahiliye vekili Hilmi'ye hitaben yazılmış; bera-yı malûmat Afyon emniyet Müdürüne gönderilmiş. Mânasız, lüzumsuz dört-beş def'a bana sıkıntı verdiler; "Senin yazın böyle değil, kim sana böyle yazmış!" diye, resmen beni karakola çağırıldılar. Ben de dedim: "Böylelere müracaat edilmez.. yirmi sene sükûtum haklı imiş."

Ey Emirdağı hükûmeti ve zâbitası! Bu hasbihali bir sene evvel yazmıştım; fakat vermedim, sakladım. Şimdi beş cihetle kanunsuz, beni hususî ikametgâhımda bir hizmetçiden men' ve müdahale etmeleri gibi, dünyada emsalsiz bir tarzda beni istibdad-ı mutlak altına alıyorlar. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, insafa gelmek fikriyle izhar ediyorum.

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşim, bu fânî dünyada hamiyetli ve ciddî bir arkadaşım,

Evvelâ: Bütün dostlarım ve hemşehrilerimden en ziyade zatınız ve bâzı Erzurum'lu zatların benim bu işkenceli mazlumiyet hâletimde şefkatkârane ciddî alâkadarlığınıza ve imdadıma fikren koşmanıza cidden çok minnetdarım.. ve âhir ömrüme kadar unutmayacağım. Size bin Mâşâallah ve Bârekâllah derim.

Saniyen: Mesleğime ve Risale-i Nur'dan aldığım dersime bütün bütün muhalif olarak ve on senedenberi fânî dünyanın geçici, ehemmiyetsiz hâdiselerine bakmamak olan bir düstur-u hayatıma da münâfi

--- sh:»(T:509) ↓ -----

olarak, sırf senin hatırın ve merak ettiğin ve bu def'aki uzun mektubun için, vaziyetime ve zâlimlerin işkencelerine ait bir kaç maddeyi beyan edeceğim.

Birincisi: Otuz sene evvel Darül-Hikmette âza iken bir gün arkadaşımızdan ve Darül-Hikmet âzasından Seyyid Sadeddin Paşa dedi ki: Kat'î bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebide ve kendisi burada bulunan bir zındıka komitesi senin bir eserini okumuş, demişler ki: Bu eser sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi yâni zındıkayı (dinsizliği) bu millete kabul ettiremeyeceğiz.. bunun vücudunu kaldırmalıyız! diye, senin îdamına hükmetmişler. Kendini muhafaza et. Ben de: "Tevekkeltü Alellah.. ecel birdir, tağayyür etmez" dedim.

İşte bu komite otuz sene belki kırk senedenberi hem tevessü etti, hem benimle mücadelede herbir desiseyi istimal etti. İki def'a imha için hapse ve onbir def'a da beni zehirlemeye çalışmışlar. En son dehşetli plânları, sâbık dahiliye vekilini ve Afyon'un sâbık vâlisini Emirdağ'ın sabık kaymakam vekilini aleyhime sevketmeleriyle, resmî hükûmetin nüfuzunu bütün şiddetiyle aleyhimde istimal etmeleridir. Benim gibi zaif, ihtiyar, merdümگیرiz, fakir, garib, hizmete çok muhtaç bir bîçâreye o üç resmî me'murlar, aleyhimde öyle bir propaganda yapmış ve herkesdeki korku o dereceye varmış ki, bir me'mur bana selâm etse, haber aldıkları vakit değiştirdikleri için, casusluktan başka hiçbir me'mur bana uğramadığını ve komşularımın da bâzıları korkularından hiç selâm etmediklerini gördüğüm halde, inayet ve hıfz-ı İlâhî bana bir sabır ve tahammül verdi. Emsalsiz bu işkence ve bu tazyik beni onlara dehaletе mecbur etmedi.

.....
Üçüncüsü : İki sene, iki mahkeme ellerinde tedkik edilen bütün Risale-i Nur eczalarında kanunca bir vesile bulamayıp (Haşiye) bizi

(Haşiye): Ya; hiç bir cihetle hiçbir kanun, hattâ onların bâzı keyfî kanunları bize ve Risale-i Nur'a ilişmiyorlar; veyahut şimdiki bâzı kanunlar iliştiği halde, koca adliyeler ve üç büyük mahkemeler, istikbalde gelecek şiddetli nefret ve lânetten çekinmek için, Nurun ve bizim mahkûmiyetimize cesaret edemeyip, ittifakla umumumuzun beraetine ve bütün Risale-i Nur'un iadesine karar verdiler. Dağ gibi kuvvetli adliyeler çekindiği halde, muvakkat bir makamda olan gaddar şahsiyetlerin bu zulmü yapmaları, elbette semavatı ve arzı kızdırıyor.. daha hiddetime lüzum kalmıyor.

--- sh:»(T:510) ↓ -----

ve Risale-i Nur'u beraet ettirdikten sonra, zındıka komitesi, münafık bâzı me'murları vesile ederek, merkez-i hükûmette resmî bir plân çevirip, bütün bütün hilâf-ı kanun olarak bütün dostlarımdan ve talebelerimden tecrid ve sıhhat ve hayatım noktasında en fena bir yerde, beni nefyetmek namı altında, haps-i münferid ve tecrid-i mutlak mânasında beni Emirdağı'na gönderdiler. Şimdi tahakkuk etmiş ki, iki maksadla bu muameleyi yapıyorlar.

Birisi : Eskidenberi ihaneti kabul etmediğimden, beni o surette hiddete getirip, bir mes'ele çıkararak mahvıma yol açmaktı. Bundan birşey çıkaramadıkları için, zehirlendirmek vasıtasıyla mahvıma çalıştılar. Fakat, inayet-i İlâhiyye ile Nur şâkirdlerinin duaları, tiryak gibi, panzehir gibi ve sabır ve tahammülüm tam bir ilâç gibi o plânı akîm bıraktı. O maddî ve mânevî zehirin tehlikesini geçirdi. Gerçi hiçbir tarihte hiçbir hükûmette bu tarzda işkenceli zulümler kanun namına, hükûmet namına yapılmadığı halde; damarlarıma dokunduracak tarzda mütemadiyen tarassutlarla, herkesi ürkütmekle beni hiddete getiriyordu. Fakat birden kalbime ihtar edildi ki, bu zalimlere hiddet değil, acımalısın! Onların herbirisi, pek az bir zaman sonra, sana muvakkaten verdikleri azab yerinde bin derece fazla bâki azablara ve maddî ve mânevî cehennemlere mâruz kalacaklar. Senin intikamın, bin def'a ziyade onlardan alınır. Ve bir kısmı -aklı varsa- dünyada da kaldıkça geberinceye kadar vicdan azabı ve îdam-ı ebedî korkusuyla işkence çekecekler. Ben de onlara karşı hiddeti terkettim, onlara acıdım, "Allah ıslah etsin," dedim.

Hem, bu azab ve işkenceler pek büyük sevap kazandırmakla beraber, Risale-i Nur şâkirdleri yerine ve onların bedeline benimle meşgul olup yalnız beni tâzib etmeleri, Nurculara büyük bir faide ve selâmetlerine hizmet olması cihetinde de Cenâb-ı Hakk'a şükrediyorum. Ve müdhiş sıkıntılarımda içinde bir sevinç hissediyorum.

Dördüncüsü : Senin mektubunda, benim istirahatimi ve eğer iktidarım olsa benim Şam ve Hicaz tarafına gitmeme dair sizin hükûmet-i hâzıraya müracaat maddesi ise...

Evvelâ : Biz, îmanı kurtarmak ve Kur'ana hizmet için Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü, en ziyade burada ihtiyaç var. Binler ruhum olsa, binler hastalıklara müptelâ olsam ve zahmetler

--- sh:»(T:511) ↓ -----

çeksem yine bu milletin îmanına ve saadetine hizmet için burada kalmağa -Kur'andan aldığım dersle- karar verdim ve vermişiz.

Sâniyen : Bana karşı hürmet yerine hakaret görmek noktasını, mektubunuzda beyan ediyorsunuz "Mısır'da, Amerika'da olsa idiniz; tarihlerde hürmetle yâdedilecekdiniz!" diye yazıyorsunuz.

Aziz, dikkatli kardeşim; biz, insanların hürmet ve ihtiramından ve şahsımıza ait hüsn-ü zan ve ikram ve tahsinlerinden, mesleğimiz itibariyle cidden kaçıyoruz. Hususan, acib bir riyakârlık olan şöhret-perestlik ve câzibedar bir hodfüruşluk olan tarihlere şa'şaalı geçmek ve insanlara iyi görünmek ise, Nurun bir esası ve mesleği olan ihlâsa zıddır ve münafidir. Onu arzulamak değil, bilâkis şahsımız itibariyle ondan ürküyoruz. Yalnız Kur'anın feyzinden gelen ve i'caz-ı mânevîsinin lemeatı olan ve hakikatlarının tefsiri bulunan ve tılsımlarını açan Risale-i Nur'un revacını ve herkesin ona ihtiyacını hissetmesini ve pek yüksek kıymetini herkes takdir etmesini ve onun pek zâhir mânevî keramatını ve îman noktasında, zındıkanın bütün dinsizliklerini mağlûb ettiklerini ve edeceklerini bildirmek, göstermek istiyoruz ve onu rahmet-i İlâhiye'den bekliyoruz.

Şahsıma ait ehemmiyetsiz ve cüz'î bir maddeyi hâşiye olarak beyan ediyorum:

Madem Receb Bey ve Kara Kâzım, seninle dost ve zannımca eski Said'le de münasebetleri var, onlardan iyilik istemek değil, belki bana karşı, selefleri gibi mânasız, lüzumsuz tazyik ve zulme meydan vermesinler. Hakikaten buranın maddî ve mânevî havasıyla imtizaç edemiyorum. Sıkıntılarım pek fazla. İkametgâhımı, hem dışarıdan, hem içeriden kilitliyorum. Her cihetle yalnızım. Ve bir cihette de; komşusuz, sıkıntılı bir odada, hasta bir halde hayatımı geçiriyorum. Bâzan bir günü, Denizli'de bir ay hapisten fazla beni sıkmış. Bu yirmi sene dehşetli zulüm ile hürriyetime ve serbestiyetime ilişmek artık yeter! Zâten iki sene mahkemelerin tedkikatiyle ve aleyhimdeki münafıkların plânları akîm kalmasıyla kat'iyyen tebeyyün etmiş ki; şahsımda ve Nurlarda, bu vatan ve millete zarar tevehhüm etmekle daha kimseyi kandıramazlar. Ben de herkes gibi hürriyetime sahip olsam, belki tebdil-i hava için mutedil havası bulunan bu kazanın bâzı köylerine gitmeme müsaadekâr bir iş'ar

--- sh:»(T:512) ↓ -----

olsa münasip olur. Size ve oradaki Nur dostlarıma çok selâm ve dua ediyoruz.

الْباقى هُوَ الْباقى

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Maddî ve mânevî bir sual münasebetiyle hâtıra gelen bir cevaptır.

Deniliyor ki: Neden Nur şâkirdlerinin kuvvetli hüsn-ü zanları ve kat'î kanaatları, senin şahsın hakkında Nurlara daha ziyade şevklerine medar olan bir makamı ve kemâlâtı şahsına kabul etmiyorsun? Yalnız Risale-i Nur'a verip, kendini çok kusurlu bir hâdim gösteriyorsun?

Elcevap : Hadsiz hamd ve şükür olsun ki, Risale-i Nur'un öyle kuvvetli ve sarsılmaz istinad noktaları ve öyle parlak ve keskin hüccetleri var ki; benim şahsımda zannedilen meziyete, istidada ihtiyacı yoktur. Başka eserler gibi müellifin kabiliyetine bakıp, makbuliyeti ve kuvveti ondan almıyor. İşte meydanda, yirmi senedir kat'î hüccetlerine dayanıp, şahsımın maddî ve manevî düşmanlarını teslim mecbur ediyor. Eğer şahsiyetim ona ehemmiyetli bir nokta-i istinad olsaydı, dinsiz düşmanlarım ve insafsız muarızlarım kusurlu şahsımı çürütmekle, Nurlara büyük darbe vurabilirdiler. Halbuki o düşmanlar, divaneliklerinden, yine her nevi desiselerle beni çürütmeye ve hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmaya çalıştıkları halde Nurların fütuhatına ve kıymetine zarar veremiyorlar. Yalnız bâzı zaif ve yeni müştakları bulandırsa da vazgeçiremiyorlar.

Bu hakikat için, hem bu zamanda enaniyet ziyade hükmettiği için, haddimden çok ziyade olan hüsn-ü zanları kendime almıyorum. Ve ben, kardeşlerim gibi, kendi nefsimde hüsn-ü zan etmiyorum. Hem kardeşlerimin bu bîçâre kardeşlerine verdiği makam-ı uhrevî, hakikî, dinî makam ise; Mektubat'ta, İkinci Mektub'un âhirindeki

--- sh:»(T:513) ↓ -----

kaideye göre, "Şahsıma verdikleri mânevî hediye olan kemâlâtı, eğer hâşâ! Ben kendimi öyle bilsem, olmamasına delildir; kendimi öyle bilmesem, onların o hediyesini kabul etmemek lâzım geliyor." Hem kendini makam sahibi bilmek cihetinde enaniyet müdahale edebilir...

Bir şey daha kaldı ki; dünya cihetinde hakaik-ı îmaniyenin neşrindeki vazifedar, makam sahibi olsa, daha iyi te'sir eder denilebilir. Bunda da iki mâni var.

Birisi : Faraza velâyet olsa da; bilerek, isteyerek makam yapmak tarzında, velâyetin mahiyetindeki ihlâs ve mahviyete münafidir. Nübüvvetin vereseleri olan Sahabeler gibi izhar ve dâva edemezler; onlara kıyas edilmez.

İkinci Mâni : Pek çok cihetlerle çürütülebilir ve fâni ve cüz'î ve muvakkat ve kusurlu bir şahıs sahip olsa, Nurlara ve hakaik-ı îmaniyenin fütuhâtına zarar gelir. Fakat bir nokta var ki, mucib-i şükrandır; ehl-i siyasetteki düşmanlarım, mezkûr hakikatları bilmedikleri için; şerefli, izzetli eski Said'i düşünüp, mütemediyen Nurlar bedeline benim şahsıma ihanet ve tenkîs etmekle meşgul oluyorlar. Bâzı mutaassıb enaniyetli hocaları da şahsımın aleyhine çeviriyorlar; gûya Nurları söndürmeye çalışıyorlar. Halbuki Nurları daha ziyade parlattırmaya vesile oluyorlar. Nurlar, âdi şahsımdan değil, Kur'an güneşinin menbaından nurları alıyor.

.....
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu şaşaalı baharın çiçeklerini temaşa etmek için, araba ile bir iki saat geziyorum. Hiç hayatımda görmediğim bir tarzda, bütün çiçekli otlar âdetin fevkinde bir tarzda büyümüş, çiçekler açmış, tebessümkârane tesbihat edip, lisan-ı hal ile Sâni-i Zülcelâllerinin san'atını takdir ve alkışlıyorlar gibi hakkalyakîn hissettiğimden; hayat-ı dünyeviyeye müştak hissiyatım ve gafil ve tahammülsüz nefsim, bu halden istifade ederek, dünyadan nefret ve hastalıklı

--- sh:»(T:514) ↓ -----

ve sıkıntılı hayattan usanmak ve berzaha gitmeğe ve oradaki yüzde doksan dostlarını görmeğe iştiyak cihetinde karar veren kalbime ve fânide bâki zevk arayan nefsimde itiraz geldi. Birden hissiyata da, damarlara da sirayet eden îman nuru, o îtiraza karşı gösterdi ki; Mâdem toprak, bu kadar cemal ve rahmet ve hayat ve zînetlere, maddî cihetinde mazhar olmasından hadsiz bir rahmetin perdesidir.. ve içine giren hiçbir şey başı boş kalmıyor, elbette, bütün bu zâhirî ve maddî zînetlerin ve güzelliklerin ve hüsün ve cemal ve rahmet ve hayatın mânevî merkezlerinin ve bir kısım tezgâhlarının fa'al bir nevi toprak perdesinin altında ve arkasındadır. Elbette, bu himayetli annemiz olan toprak altına girmek ve kucağına sığınmak ve o hakikî ve daimî ve mânevî çiçekleri seyretmek, daha ziyade sevilir ve iştiyaka lâyıktır diye, o kör hissiyatın ve dünyaperest nefsin itirazını tamamiyle izale ve def'etti; "Elhamdülillahi alâ nur-il imani min külli vechin" dünyaperest nefsimde de dedirtti.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سَبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Seksen sene ibadetli bir ömrü bahtiyarlara kazandıran Ramazan-ı mübarekte, inşâallah Nur'un şirket-i mânevîsi o kazanca mazhar olacak. Bayrama kadar elden geldiği kadar, Nurcular ihlâs ile birbirinin dualarına mânevî âmin demeli ki, birisi o sekseni kazansa, herbiri derecesine göre hissedar olur. En zaif ve en ağır yükü bulunan bu hasta kardeşinize elbette mânevî yardım edersiniz.

Saniyen: Nurların erkânlarından bir-iki doktor, benim hastalığının şiddetiyle beraber, o halis, sâdık zatlara hastalık noktasında müracaat etmeyip ve ilâçlarını da yemeyip, çok ağır hastalıklar içinde onlarla meşveret etmiyerek ve şiddet-i ihtiyacım ve elemelerin içinde yanıma geldikleri vakit, hastalığa dair bahis açmadığımdan endişeli bir merak

--- sh:»(T:515) ↓ -----

onlara geldiğinden, sırlı bir hakikatı izhara mecbur oldum. Belki size de faidesi var diye yazıyorum.

Onlara dedim ki: Hem gizli düşmanlarım, hem nefsim, şeytanın telkiniyle zaif bir damarımı arıyorlar ki, beni onunla yakalayıp Nurlara tam ihlâs ile hizmetime zarar gelsin. En zaif damar ve dehşetli mâni, hastalık damarıdır. Hastalığa ehemmiyet verildikçe hiss-i nefis-i cisim galebe eder. "Zarurettir, mecburiyet var" der, ruh ve kalbi susturur. Doktoru müstebid bir hâkim gibi yapar. Ve tavsiyelerine ve gösterdiği ilâçlara itaate mecbur ediyor. Bu ise, fedakârane ihlâsla hizmete zarar verir. Hem, gizli düşmanlarım da bu zaif damarımdan istifadeye çalışmışlar ve çalışıyorlar. Nasılki korku ve tama' ve şân ü şeref cihetinde çalışıyorlar... (Çünkü, insanın en zaif damarı olan korku cihetinde bir halt edemediler, îdamlarına beş para vermediğimizi anladılar.)

Sonra, insanın bir zaif damarı, derd-i maişet ve tama' cihetinde çok soruşturdular; nihayetinde o zaif damardan bir şey çıkaramadılar. Sonra onlarca tahakkuk etti ki; onların mukaddesatını feda ettikleri dünya malı, nazarımızda hiç ehemmiyeti yok ve çok vukuatlarla onlarca da tahakkuk etmiş. Hattâ bu on sene zarfında yüz def'adan ziyade, resmen, "Ne ile yaşıyor?" diye mahallî hükûmetlerden sormuşlar.

Sonra, en zaif bir damar-ı insâniye olan şân ü şeref ve rütbe noktasında, bana çok elîm bir tarzda, o zaif damarımı tutmak için; emredilmiş ihanetler, tahkirler, damara dokunduracak işkenceler yaptılar, hiç bir şey'e muvaffak olamadılar. Ve kat'iyyen anladılar ki, onların perestîş ettiği dünyanın şân ü şerefini, bir riyakârlık ve zararlı bir hodfuruşluk biliyoruz. Onların fevkalâde ehemmiyet verdikleri hubb-u cah ve şân ü şeref-i dünyeviye beş para ehemmiyet vermiyoruz.. belki onları bu cihette divane biliyoruz.

Sonra, bizim hizmetimiz itibariyle bizde zaif damar sayılan, fakat hakikat noktasında herkesin makbulü ve her şahıs onu kazanmağa müştak olan mânevî makam sahibi olmak ve velâyet mertebelerinde terakki etmek ve o ni'met-i İlâhiyye'yi kendinde bilmektir ki, insanlara, menfaatten başka hiçbir zararı yok. Fakat, böyle benlik ve enaniyet ve menfaatperestlik ve nefsin kurtarmak hissi galebe çaldığı bir zamanda, elbette sırr-ı ihlâsa ve hiçbir şey'e âlet olmamağa bina edilen hizmet-i îmaniye, şahsî makam-ı mâneviyeyi aramamak iktiza ediyor. Harekâtında onları istememek ve düşünmemek lâzımdır ki, hakikî ihlâsın sırrı bozulmasın.

--- sh:»(T:516) ↓ -----

İşte bunun içindir ki; herkesin aradığı keşf u keramât-ı ruhiyeyi, Nur hizmetinin hâricinde aramadığımı, zaif damarlarımı tutmağa çalışanlar anladılar bu noktada dahi mağlûb oldular.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm. Ve gelecek Leyle-i Kadir, herbir Nurcu hakkında seksen üç sene ibadetle geçmiş bir ömür hükmüne geçmesini, hakikat-ı Leyle-i Kadri şefaâtçi ederek rahmet-i İlâhiyye'den niyaz ediyoruz.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ : Leyle-i Kadir'de kalbe gelen pek uzun ve geniş bir hakikata pek kısaca bir işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Nev'-i beşer, bu son Harb-i Umumî'nin eşedd-i zulüm ve istibdadiyle ve merhametsiz tahribatiyle ve bir düşmanın yüzünden yüzer mâsumu perişan etmesiyle ve mağlûbların dehşetli me'yusiyetleriyle ve galiblerin dehşetli telâş ve hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tâmir edememelerinden gelen dehşetli vicdan azaplarıyla; ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin aldatıcı ve uyutucu olması umuma görünmesiyle; ve fitrat-ı beşeriyedeki yüksek istidadatın mahiyet-i insaniyesinin umumî bir surette dehşetli yaralanmasıyla ve ebedperest hissiyat-ı bâkiye ve fitrî aşk-ı insaniyenin heyecan içinde uyanmasıyla; ve gaflet ve dalâletin en sert sağır olan tabiatın, Kur'anın elmas kılıncı altında parçalanmasıyla; ve gaflet ve dalâletin en boğucu, aldatıcı, en geniş perdesi olan siyasetin, rûy-i zeminde pek çirkin, pek gaddarane hakikî sureti görünmesiyle; ve elbette, hiçbir şüphe yok ki; şimalde, garbde, Amerika'da emareleri görüldüğüne binaen, nev'-i beşerin mâşuk-u mecazîsi olan hayat-ı dünyeviyesi böyle çirkin ve geçici olmasından, fitrat-ı beşerin hakikî sevdiği ve aradığı hayat-ı bâkiyeyi bütün kuvvetiyle arayacak.. ve elbette hiç şüphe yok ki; bin üçyüz altmış senede, her asırda üçyüz elli

--- sh:»(T:517) ↓ -----

milyon şâkirdi bulunan ve her hükmüne ve dâvasına milyonlar ehl-i hakikat tasdik ile imza basan; ve her dakikada milyonlar hâfızların kalbinde kudsiyet ile bulunup, lisanlariyle beşere ders veren ve hiçbir kitapta emsâli bulunmayan bir tarzda, beşer için hayat-ı bâkîyeyi ve saadet-i ebediyeyi müjde verip, bütün beşerin yaralarını tedavi eden Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın şiddetli, kuvvetli ve tekrarlı binler âyâtıyla, belki sarıhan ve işaretten on binler def'a dâva edip, haber verip, sarsılmaz kat'î deliller ile şüphe getirmez hadsiz hüccetlerle, hayat-ı bâkîyeyi kat'iyetle müjde ve saadet-i ebediyeyi ders vermesi, elbette nev'-i beşer bütün bütün aklını kaybetmezse ve maddî ve mânevî bir kıyamet başlarında kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlândiya ve İngiltere'nin Kur'anı kabule çalışan meşhur hatıbları ve dîn-i hakkı arayan Amerika'nın çok ehemmiyetli dinî cemiyeti gibi rûy-i zeminin kıt'aları ve hükûmetleri Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ı arayacaklar ve hakikatlarını anladıktan sonra bütün ruh u canlariyle sarılacaklar. Çünkü bu hakikat noktasında kat'iyen Kur'anın misli yoktur ve olamaz! Ve hiçbir şey bu mu'cize-i ekberin yerini tutamaz!...

Sâniyen : Mâdem Risale-i Nur, o mu'cize-i kübranın elinde bir elmas kılıncı hükmünde hizmetini göstermiş ve en muannid düşmanları teslim mecbur etmiş. Hem kalbi, hem ruhu, hattâ hissiyatı tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda, hazine-i Kur'aniyenin dellâllığını yapan ve ondan başka me'haz ve mercii olmayan, bir mu'cize-i mâneviyesi bulunan Risale-i Nur, o vazifeyi yapıyor ve aleyhinde dehşetli propagandalar ve gayet muannid zındıklara tam galebe çalmış ve dalâletin en kalın ve boğucu ve geniş daire-i âfâkında ve fennin en geniş perdelerinde, Asâ-yı Mûsadaki Meyvenin Altıncı mes'elesi ve Birinci ve İkinci, Üçüncü ve Sekizinci hüccetleriyle gayet parlak bir tarzda gafleti dağıtıp, nur-u tevhidi göstermiş. Elbette bizlere lâzım ve millete elzemdir ki; şimdi resmen izin verilen din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına ve izin verilmesine binaen, Nur şâkirdleri, mümkün olduğu kadar her yerde küçük bir dersane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi, herkes kendi kendine bir derece istifade eder. Fakat herkes, her mes'elesini tam anlamaz. Hem îman hakikatlarının izahı olduğu için, hem ilim, hem mârifetullah, hem ibadettir.

Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşaallah Nur medreseleri

--- sh:»(T:518) ↓ -----

beş-on haftada aynı neticeyi te'min edecek. Ve yirmi senedir ediyor. Ve hem hükûmet ve millet ve vatan, hem hayat-ı dünyeviyesine ve siyasiyesine ve uhreviyesine pek çok fâidesi bulunan bu Kur'an lemeatlarına ve dellâli bulunan Risale-i Nur'a, değil ilişmek tamamıyla terviç ve neşrine çalışmaları elzendir ki, geçen dehşetli günahlara keffaret ve gelecek müdhiş belâlara ve anarşistliğe bir sed olabilsin.

Kardeşlerim, merak etmeyiniz. Ve Nurun fevkalâde perde altındaki fütuhatına kanaat ediniz. Şimdiye kadar hiçbir eserin böyle ağır şerait altında, bu derece te'sirli intişarını tarih göstermiyor. Hem, tam serbestiyet verilmemesinin sebebi ve hikmeti, Nurların fevkalâde kuvvetinden korkuyorlar; belki sarsıntı verecek diye, tam takdir ve kabul etmek ile beraber, şimdilik resmen intişarından telâş ettiklerini, Diyanet Reisi büyük reisle görüşmesinde haber alınmış. Eski gibi hücum yok, belki musalâha istiyorlar. Fakat, Nurlar lehinde kuvvetli cereyanlar, inşaallah o telâşı, iştiyakla resmen neşrine çevirecek.

Hem çok enaniyetliler, eserlerini terviç etmek için, Nurların meydana çıkmalarına kıskanmak damariyle tarafdar olmuyorlar.

Sâlisen : Risale-i Nur; hacılarla hariç âlem-i İslâm'a yayılıyor; kendi kendini lâyıık ellere yetiştiriyor. Ve Şam'a el yazısı ile gönderdiğimiz Asâ-yı Mûsa ve Zülfikarı, hey'et-i ilmiye onbeş gün tedkik etmiş; tam takdir etmelerine alâmet olarak demişler: "Biz bunu mecmualar halinde kısım kısım tab'edelim. Hem bunu birden tab'etmeğe çok para lâzım."

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ : Size, hem acib, hem elîm, hem lâtif bir macera-yı hayatımı düşmanlarımın hem şeni', hem bin ihtimalden bir tek ihtimal ile hiçbir şeytan hiçbir kimseyi kandıramadığı bir iftiralarını ve

--- sh:»(T:519) ↓ -----

Nura karşı istimal edilecek hiçbir silâhları kalmadığını beyan etmeğe bir münasebet geldi. Şöyle ki:

Tarih-i hayatımı bilenlere malûmdur. Ellibeş sene evvel, ben yirmi yaşlarında iken, Bitlis'de, merhum vali Ömer Paşa hanesinde iki sene onun ısrariyle ve ilme ziyade hürmetiyle kaldım. Onun altı adet kızları vardı. Üçü küçük, üçü büyük. Ben, üç büyükleri iki sene beraber bir hanede kaldığımız halde, birbirinden tefrik edip tanımıyordum. O derece dikkat etmiyordum ki bileyim. Hattâ bir âlim misafirim yanıma geldi, iki günde onları birbirinden farkettiler, tanıdılar. Herkes bendeki hale hayret ederek bana sordular: "Neden bakmıyorsun?" Derdim: "İlmin izzetini muhafaza etmek beni baktırmıyor."

Hem kırk sene evvel İstanbul'da, Kâğıdhane şenliğinin yevm-i mahsusunda, Köprüden tâ Kâğıdhane'ye kadar, Haliç'in iki tarafında binler açık saçık Rum ve Ermeni ve İstanbul'lu karı ve kızlar dizildikleri sırada, ben ve merhum meb'us Molla Seyyid Tâha ve meb'us Hacı İlyas ile beraber bir kayığa bindik. O kadınların yanlarından geçiyorduk. Benim hiç haberim yoktu. Halbuki, Molla Tâha ve Hacı İlyas beni tecrübeye karar verdikleri ve nöbetle beni tarassut ettiklerini bir saat seyahat sonunda itiraf edip, dediler: "Senin bu haline hayret ettik. Hiç bakmadın!" Dedim: "Lüzumsuz, geçici, günahlı zevklerin âkıbeti elemeler, teessüfler olmasından istemiyorum."

Hem, bütün tarih-i hayatımda hediyeleri kabul etmek ve minnet altına girip, halkın sadaka ve ihsanlarını almaktan çekindiğimi, benimle arkadaşlık edenler bilirler. Nurların ve hizmet-i îmaniye ve Kur'anîyenin şerefini ve selâmetini himaye etmek için, dünyanın maddî ve içtimaî ve siyasî bütün ezvâkını ve merakını terkettiğim ve idam gibi ehl-i garazın bütün tehditlerine beş para ehemmiyet vermediğim, yirmi sene işkenceli esaretimdeki iki dehşetli hapislerimde ve mahkemelerimde kat'î görüldü.

İşte, yetmiş beş sene devam eden bu düstur-u hayatım varken, Risale-i Nur'un fevkalâde kıymetini kırmak fikriyle şeytanların bile hatır ve hayaline gelmiyen bir iftira, resmî makamı işgal eden bir adam yaptı. Ve demiş: "Gecede tablalarla baklavalar, fâhişe ve namussuzlar yanına gidiyorlar!" Halbuki benim kapım; gecede,

--- sh:»(T:520) ↓ -----

dışarıdan ve içeriden kilitli, sabaha kadar bir bekçi o bedbahtın emriyle kapımı bekliyordu.

Hem buradaki komşular ve bütün dostlar bilirler ki, ben, işâ namazından sonra, tâ sabaha kadar hiç kimseyi yanıma kabul etmemişim.

İşte böyle bir iftiraya, bir sefih ahmak insan, eşek olsa, sonra şeytan olsa buna ihtimal vermez. O adam anladı, o gibi plânlardan vazgeçti; buradan başka yere Cehennem olup gitti. Onun, resmiyet cihetiyle beni değil, belki Nurcuları lekedat etmek için kurduğu plâni ile bu yeni hâdiseyi vesile edip, şâkirdlere leke sürmek istenildi. Fakat, hıfz ve himayet ve inayet-i İlâhiye, o plâni da hârika bir tarzda akim bıraktı. Bu beyanla, ben nefsimi tebrie etmiyorum; belki kudsî hizmet-i îmaniye, o nefsi bütün hevesatından vazgeçirmiş ve o hizmetteki mânevî zevk ona kâfi geliyor, demek istiyorum. Ve Nurcuların, ihtiyat ve dikkate ihtiyaçlarını beyan ediyorum.

Sâniyen : Makine işinde tecrübeli ve muktedir, hususî kâtibi size gönderiyorum; kendim zahmetle yazdığım, bundan sonra kısaca yazacağım, gücenmeyiniz.

.....

Râbian : Bu dakikada Kastamonu Husrevi Mehmed Feyzi'nin tebrik ve Nur fütuhâtının müjdelerini hâvi parlak güzel mektubunu aldım. Ve o kıymetli kardeşimiz başta olarak, Hilmi, Emin, Beşkardeşlere, Zehralar, Lütfiyeler, Ulviyeler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem leyalî-i aşerelerini, hem bayramlarını ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Hem Hulûsi'nin, hem Feyzi'nin mektublarını leffen gönderiyoruz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ : Umum Nurcuların mübarek bayramlarını ve Haccül-Ekberde bulunan Nur şâkirdleriyle ve haccdaki Nur tarafdarlarının

--- sh:»(T:521) ↓ -----

bayramlarını tebrik içinde ve çok zamandanberi esaret altında kalmış ve istiklâliyetini kaybetmiş Hindistan, Arabistan gibi âlem-i İslâm'ın büyük memleketleri birer devlet-i İslâmiye şeklinde; Hind'de yüz milyon bir devlet-i İslâmiye, Cava'da elli milyondan ziyade bir devlet-i İslâmiye ve Arabistan'da dört-beş hükûmet bir cemahir-i müttefika gibi, Arap birliği ile İslâm birliğini birleştirmesindeki âlem-i İslâm'ın bu büyük bayramının mukaddemesini tebrik ile, bu bayram bize müjde veriyor.

Sâniyen : İstanbul'da Re'fet Beyin ve Mustafa Orucun yazdıklarına göre, çok zaman İslâm ordusunu idare eden ve sonra Darülfünuna inkılâb eden Harbiye Nezareti ve Bâb-ı Seraskerî, o muazzam binanın altında

أَنَا فَتَحْنَاكَ فَتْحًا مُبِينًا ❁ وَ يَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا

hatt-ı Kur'ân ile o mânidar Kur'ân Âyeti yazılmışken, sonra da mermer taşlarla üzeri kapatılıp o Nurları gizlemişlerdi. Şimdi yeniden hatt-ı Kur'âniyeye bir nümune-i müsaade ve Risale-i Nur'un tâkib ettiği maksadına bir vesile ve Üniversite ileride bir Nur medresesi olmasına bir işaret olduğu gibi, Denizli Nurcularından Ahmed'lerin, meşhur âlim ve akılca ondokuzuncu asrın en büyüğü ve içtimaî feylesofların en ilerisi Bismark'ın eserinden aldıkları bir fıkrada, o yüksek Bismark eserinde diyor ki:

"Kur'anı her cihetle tedkik ettim, her kelimesinde büyük bir hikmet gördüm. Bunun misli ve beşeriyeti idare edecek hiçbir eser yoktur ve gelemez" Ve Peygamber'e hitaben der:

"Yâ Muhammed, sana muasır olamadığımdan çok müteessirim. Beşeriyet, senin gibi mümtaz bir kudreti bir def'a görmüş, bâdema göremeyecektir. Binaenaleyh, senin huzurunda kemal-i hürmetle eğilirim."

BİSMARK

diye imzasını atmış. Ve o fıkrasında tahrif ve nesholunan kütüb-ü münzeleyi ziyade tenkis ettiği için o cümleler yazılmamalı. Ben de işaret ettim.

O zat, On Dokuzuncu Asrın en akıllı ve en büyük bir feylesofu ve siyasetin ve içtimaiyat-ı beşeriyenin en mühim bir şahsiyeti olması, hem âlem-i İslâm, istiklâliyetini bir derece elde etmesi ve

--- sh:»(T:522) ↓ -----

ecnebi hükûmetlerin hakaik-ı Kur'aniyeyi araması ve garb ve şimal-i garbîde Kur'an lehinde büyük cereyan bulunması; hem Amerika'nın en yüksek ve meşhur feylesofu olan Mister Karlayl dahi aynen Bismark gibi demiş: "Başka kitablar hiçbir cihette Kur'ana yetişemez, hakikî söz odur. Onu dinlemeliyiz" diye kat'î karar vermesi ve Nurların da her tarafta fütuhâtı ve ileri gitmesi büyük bir fâl-i hayırdır ki, ecnebidde çok Bismark'lar ve Mister Karlayl'lar çıkacaklar ve emareleri de var diye, Nurculara bir bayram hediyesi olarak takdim ediyoruz ve Bismark'ın fıkrasını leffen gönderiyoruz.

* * *

Saniyen: Risale-i Nur'un bu kadar muarızlarına mukabil en büyük kuvveti ihlâs olduğundan ve dünyanın hiçbir şey'ine âlet olmadığı gibi, tarafgirlik hissiyatına bina edilen cereyanlara, hususan siyasete temas eden cereyanlarla alâkadar olmaz. Çünkü tarafgirlik damarı ihlâsı kırar, hakikatı değiştirir. Hattâ benim otuz senedenberi siyaseti terkettiğime sebep; mübarek bir âlim, tâkib ettiği cereyanın tarafgirlik damarı ile salih ve büyük bir âlimi, onun fikrine muhalif olmasından, tekfir derecesinde tahkir edip; kendi fikrine muvafık meşhur ve müteceviz bir münafığı gayet medih ve sena etti. Ben de bütün ruhumla ürktüm. Demek, tarafgirlik hissine siyasetçilik karışsa böyle acib hatâlara sebebiyet veriyor diye "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" dedim. O zamandanberi siyaseti terkettim. O halimin neticesi olarak, sizin gibi kardeşlerim bilirsiniz ki; yirmibeş senedenberi bir gazeteyi ne okudum, ne dinledim ve ne de merak ettim. Ve on sene Harb-i Umumîye bakmadım, bilmedim ve merak etmedim. Ve yirmiiki sene bu işkenceli esaretimde, tarafgirliğe ve siyasete temas etmemek için ve Nurdaki ihlâsa zarar gelmemek için, müdafaatımdan başka istirahatım için hiç müracaat etmediğimi bilirsiniz.

Hem bilirsiniz ki; hapisde size yazdığım gibi, benim îdamıma hükmeden adamlar, beni işkenceyle tâzib edenler Risale-i Nur ile îmanlarını kurtarsalar, şahid olunuz ki, ben onları helâl ediyorum. Ve tarafgirlik damarıyla ihlâsa zarar gelmemek için, bu iki-üç senede, dahilden ve hariçten gelen fırtınalı cereyanlara hiç temas etmedik ve kardeşlerimi de bir derece îkaz ettim.

--- sh:»(T:523) ↓ -----

Bilirsiniz ki; kendim sadaka ve yardımları kabul etmediğim gibi, öyle yardımlara da vesile olamadığımdan, kendi elbisemi ve lüzumlu eşyayı satıp, o para ile kendi kitaplarımı yazan kardeşlerimden satın alıyordum. Tâ, Risale-i Nur'un ihlâsına dünya menfaatleri girmesin, bir zarar vermesin ve başka kardeşler de ibret alıp, hiçbir şey'e âlet edilmesin. Nurun hakikî şâkirdlerine, Nur kâfidir; onlar da kanaat etsin, başka şereflere veya mânevî maddî menfaatlere gözünü dikmesin.

Hem; münakaşa, münazaa ve mesail-i dâniyede damarlara dokunacak tarafgirane mübahase etmemek lâzımdır ki, Nur aleyhinde garazkârlar çıkmasın. Hattâ, bir hiss-i kablelvuku' ile, Mustafa Oruç kardeşimizin, Risale-i Nur'un mesleğine muhalif olarak birisiyle mübahasesi, aynı dakikada ona gayet hiddet ve şiddetle bir gücenmek kalbe geldi. Hattâ o, Nurdan kazandığı çok ehemmiyetli makamından atmak arzusu oldu. Kalben müteessir oldum. Bu, benim için bir Abdurrahmandı.. neden böyle şiddetli hiddet ettim?!

Sonra bu bayramda yanıma geldi. Cenâb-ı Hakka şükür ki, çok ehemmiyetli bir ders dinledi ve o büyük hatâsını da anladı. Ve benim burada hiddetimin aynı dakikada hatâsını itiraf etti. İnşâallah o keffaret oldu, tam temiz olarak kurtuldu.

Dört-beş aydanberi bir zat, bana buraya bir gazete gönderiyormuş. Ben yeniden haber aldım ki, bana gönderiliyormuş. Buradaki dostlarım âdetimi bildikleri içindir ki, değil gazete, Nurdan başka hiçbir kitabı, hiçbir mecmuayı kabul etmediğim gibi, yeni yazıdan hiçbir harf bilmediğim için korkmuşlar, bana haber vermemişler ve göstermemişler. Şimdi bir zat -bir mektup içinde bir sahifesi benimle konuşan- bir gazetecinin, fakat dost ve hemşehri bir zatın mektubunu gösterdi. Dediler ki: Çokdanberi senin namına bir gazete gönderiyordu, biz korktuk, sana söylemedik. Ben de dedim:

O zata benim tarafımdan çok selâm ediniz. O dostun eski bildiği Said değişmiş; dünya ile alâkası kesilmiş; hem hasta, hem hususî mektubu kardeşime de yazamadığımdan, o zat gücenmesin. Oradaki umum dostlara, hususan Hâfız Emin ve Hâfız Fahreddin gibi kardeşlerimize selâm ve bayramlarını tekrar tebrik ediyoruz...

Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur'un Haremeyn-i Şerîfe'nin makbuliyetine bir alâmet şudur ki: Denizli kahramanı Hâfız Mustafa,

--- sh:»(T:524) ↓ -----

İstanbul'dan aldığı "Zülfikar" ve "Asâ-yı Mûsa" ve "Siracinnur"u -ki Hindistan ulemasına gönderilecekti- onları alıp, yolda bâzı hacılara okutup, beraber Medine-i Münevvere'de, Keşmir'li gayet meşhur bir âlim ve Türkçeyi de güzel bilen zata teslim etmiş. O zât da çok takdir edip kat'î te'minat ile Hindistan ulemasının merkezine göndereceğini ve Medine-i Münevvere'ye mahsus olan mecmualar da yetiştğini ve sair yerlere de gönderilen mecmualar selâmetle yetiştğini, Denizli'li Hâfız Mustafa'ya arkadaş olup ve yolda Nurları okuyarak giden, hem genç hem Nurcu iki Afyon'lu hacı ve başka hacılar, bu müjdeli haberi bana getirdiler. Ve hariçte, Risale-i Nur'un ehemmiyetli revacını ve makbuliyetini müjdelediler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Siz hiç merak etmeyiniz... Bu yirmi sene yüzer tecrübe ile, inayet-i İlâhiyye bizi himaye ettiği ve dehşetli zulümlerden kurtardığı gibi, bu yeni, mânasız ve bütün bütün kanunsuz, dehşetli, gaddarane zulümden bizi kurtaracağına kat'î kanaat etmeliyiz. Şayet bir parça sıkıntı, zahmet, zarar da görsek, binler derece o zahmetten ziyade ve ihsan-ı İlâhiyye'ye ve sevaba mazhar olmakla beraber, pek çok bîçâre ehl-i îmanın îmanlarına başka bir tarzda bir kudsî hizmet hükmüne geçtiğini rahmet-i İlâhiyye'den pek kuvvetli ümid ediyoruz. Bu hâdisenin on vecihle kanunsuz olduğunu beyan ediyorum.

Birincisi: Üç mahkeme ve üç ehl-i vukufun ve Ankara'nın yedi makamının ve adliyelerin elinde iki sene Risale-i Nur tedkikten geçtiği halde, ittifakla, hiç biri muhalif kalmadan hem umum risalelerin beraetine, hem Saidle beraber yetmişbeş arkadaşı ile birlikte beraet edildiği ve bir gün bile ceza verilmediği halde, yeniden evrak-ı muzırğa gibi onlara el uzatmak, ne derece kanunsuzdur; zerre kadar insafı olan bilir.

İkincisi: Dersiniz ki: Beraetten sonra üçbuçuk sene Emirdağ'da

--- sh:»(T:525) ↓ -----

münzevî, garib, kapısını hem dışarıdan kilid, hem içeriden sürgü ile kapayan ve yüzde bir adamı, zarurî bir iş olmazsa yanına kabul etmeyen; ve yirmi seneden beri devam eden te'lifini de bırakıp daha te'lif etmeyen bir adama, dünya siyaseti için kapısının kilidini kırarak yanına gelip, Arabî evradından ve başındaki bir iki levha-i îmaniyeden başka taharriciler birşey bulamadıkları halde, bu eziyetin ne derece hilâf-ı kanun olduğunu zerre kadar akli bulunan anlar!

Üçüncüsü: Mahkemece yetmiş şahidin tasdiki ile, yedi sene İkinci Harb-i Umumîyi bilmeyen ve merak edip sormayan; -ki şimdi on senedir aynı o halde- ve yirmibeş seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve otuz senedenberi "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip, siyasetten bütün kuvvetiyle kaçan; ve yirmiiki sene işkenceli sıkıntılar çektiği halde, ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini kendine celbetmemek ve siyasete karışmamak için, bir def'a istirahatı için hükümete müracaat etmiyen bir adama, dehşetli bir siyasî gibi (siyasî entrikacısı gibi) onun menziline ve inzivâgâhını basıp hasta halinde emsalsiz bir sıkıntı ruhuna vermek, hiçbir kanuna muvafık gelir mi? Zerre kadar vicdanı bulunan bu hale acıyacak.

Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tedkikten sonra ve sebebi de cemiyetçilik ve tarikatçılık olduğu evham bahanesiyle, büyük bir reisin ona şahsî garaz ile, onun aleyhinde bazı adliyecileri teşvik ettiği halde; cemiyetçilik tarikatçılık ve Risale-i Nur cihetinde beraet ettirip; yalnız Risale-i Nur'un bir küçük parçası olan "Tesettür Risalesi"ni bahane ederek, kanunla değil de yalnız kanaat-ı vicdaniye ile, yüzyirmi şakird içinde beş-on şakirde altı ay ceza verdiler ki, tedkik zamanına kadar dört ay mevkuf, birbuçuk ayda hapis kaldıkları ve on sene sonra Denizli Mahkemesi, yine dokuz ay, cemiyetçilik ve tarikatçılık gibi birkaç bahane ile, bütün yirmi senelik mektubat ve te'lifatlarını inceden inceye tedkik ile beraber; Ankara'nın Ağır Ceza Mahkemesine beş sandık kitapları gönderdikleri ve iki sene o kitaplar ve mektublar, Ankara ve Denizli Mahkemesindeki nazar-ı tedkikte kaldıkları halde; o mahkemeler, ittifakla, cemiyetçilik ve tarikatçılık vesair

--- sh:»(T:526) ↓ -----

bahaneleri cihetinde beraet kararı verip; o kitap ve mektubları aynen sahiblerine iade ve Saidi, arkadaşlarıyla beraber beraet ettirdikleri halde; bir siyasî cemiyet nazariyle ve entrikacı bir siyasi adam tarzında Onu ittiham etmek ve adliye me'murlarını onun aleyhinde cemiyetçilik noktasında sevk etmek, ne kadar kanunsuz olduğunu insanıyeti sukut etmiyen bilir.

Beşincisi: Bir adam ki, hakikî meslek ve meşrep ittihaz ettiği yirmi-otuz senelik hayatında düstur kabul ettiği bir halin zıddıyla onu itham etmek nev'inden, kanunsuz ve keyfî bu taarruz hadisesinin mahiyeti şudur ki: Ben, Risale-i Nur mesleğinin esas olan şefkat itibariyle, bir mâsumaya zarar gelmemek için, bana zulmeden cânilere değil ilişmek, hatta beddua da edemiyorum. Hattâ en şiddetli ve garazla bana zulmeden bazı fâsık, belki dinsiz zâlimlere hiddet ettiğim halde; değil maddî, belki beddua ile de mukabeleden beni o şefkat men'ediyor. Çünkü o zâlim gaddarın, ya peder ve validesi gibi ihtiyar bîçârelere, veya evlâdı gibi mâsumlara maddî ve manevî darbne gelmemek için, o dört beş mâsumun hatırına binaen o zâlim gaddara ilişmiyorum; bazan da helâl ediyorum.

İşte bu sırr-ı şefkat içindir ki, idare ve âsâyîşe kat'iyen ilişmediğim gibi, bütün arkadaşlarıma da o derece tavsiye etmişim ki, üç vilâyetin insafî zâbitalarının bir kısmı îtiraf etmişler ki: "Bu Nur Şâkirdleri mânevî bir zâbitadır,; idare ve âsâyîşi muhafaza ediyorlar" dedikleri ve bu hakikata binler şâhid ve yirmi sene hayatiyle tasdik ve binler şâkirdlerin de zâbitaca hiç bir vukuat kaydetmemesi ile tasdik ve te'yid ettikleri halde; o bîçâre adamın, ihtilâlcî ve insafsız bir komiteci gibi menziline basmak ve insafsız adamlar ona ihanet etmek ve menziline bir şey bulanmamakla beraber; yüz cinayeti bulunan bir adam gibi, hattâ Kur'ân ve başındaki levhalarını evrak-ı muzırğa gibi toplamak, acaba dünyada hangi kanun müsaade eder?

Altıncısı: Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle, dünyanın muvakkat şân ü şerefînin ve enaniyetli hodfüruşluk ve şöhretperestliğin ne kadar zararlı ve ne kadar faidesiz ve mânasız olduğunu -hadsiz şükr olsun ki- Kur'ân'ın feyziyle anlamış bir adam; o zamandan beri bütün kuvvetiyle nefsi emmaresiyle mücadele edip, mahviyetle benliğini bırakmak ve tasannu ve riyakârlık yapmamak için elden geldiği kadar çalıştığına, ona hizmet veya

--- sh:»(T:527) ↓ -----

arkadaşlık edenler kat'î bildikleri ve şehadet ettikleri halde ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zan ve teveccüh-ü nas ve şahsını medih ve senadan ve kendini mânevî makam sahibi olduğunu bilmekten herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçması ve hem has kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarını reddedip, o hâlis kardeşlerinin hatırlarını kırması ve yazdığı cevabî mektublarında onların, onun hakkında medihlerini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kırması ve kendini faziletten mahrum gösterip, bütün fazileti Kur'ân'ın tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyla Nur Şâkirdlerinin şahs-ı mânevîsine verip kendini âdi bir hizmetkâr bilmesi kat'î isbat ediyor ki; şahsını beğendirmeye çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde; onun rızası olmadan bazı dostları, uzak bir yerden onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip, medhederek bir makam vermesi ve Kütahya havalisinde tanımadığı bir vaizin bazı sözleriyle, acaba hangi kanunla medar-ı mes'uliyet olur ki, o bîçâre ve hasta ve çok ihtiyar ve garib ve münzevînin odasına, büyük bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp taharri me'murlarını sokmak; hem evradından ve levhalarından başka bir bahane de bulmamak; acaba dünyada hiç bir kanun ve hiç bir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?

Yedincisi: Bu sırada dahilde o kadar dahilî ve haricî heyecanlı parti cereyanları varken ve bundan tam istifade etmek, yâni mahdut birkaç arkadaşına bedel binler diplomatları kendisine taraftar kazanmak için zemin hazır iken; sırf siyasete karışmamak ve ihlâsa zarar vermemek ve hükümetin nazarını kendine celbetmemek ve dünya ile meşgul olmamak için, arkadaşlarına yazıp, "Sakın cereyanlara kapılmayınız.. siyasete girmeyiniz.. âsâyişe dokunmayınız" dediği ve iki cereyan bu çekinmesinden ona zarar verdikleri; eskisi evhamından; yenisi de "Bize yardım etmiyor" diye ona çok sıkıntı verdikleri halde ve ehl-i dünyanın dünyalarına hiç karışmayıp, kendi âhiretiyle meşgul olan bir biçarenin âhret meşguliyetine bu kadar ilişmeğe hangi kanun müsaade ediyor? Ve vatana ve millete ve ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitaplarının intişarına ve komünistlerin neşriyatlarına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde; üç mahkeme, medar-ı mes'uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan ve millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve âsâyişini te'mine yirmi seneden beri çalışan ve bu milletin hakikî nokta-i istinadı olan âlem-i İslâm'ın uhuvvetini ve

--- sh:»(T:528) ↓ -----

bu millete dostluğunu iade ve takviyesine te'sirli bir surette çabalayan ve diyanet riyasetinin ulemâsı, tenkid niyetiyle, dahiliye vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmiyerek tam kıymetini takdir edip "Kıymetdar eser" diye, diyanet kütüphanesine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Mûsa gibi Nur eczalarını, evrak-ı muzırira gibi toplayıp mahkeme eline vermeğe acaba hiç bir kanun, hiç bir vicdan, hiç bir insaf buna müsaade eder mi?...

Sekizincisi: Yirmi sene sıkıntılı ve sebepsiz bir nefiyden sonra serbestiyet verildiği vakit, binler akraba ve ahababı bulunan doğduğu memleketine gitmeyerek; gurbeti, kimsesizliği tercih edip -tâ ki, dünya ve hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete temas etmesin- ve çok sevablı olan câmideki cemaatın hayrını bırakıp odasında yalnız oturmasını tercih eden, yani halkın hürmetinden çekinmek gibi bir hâlet-i ruhiyeyi taşıyan ve yirmi sene hayatının şهادetiyle ve yüzbinler kıymetdar Türk zâtların tasdikıyla, bir dindar müttaki Türkü, lâkayd çok Kürdlere tercih eden; hattâ mahkemede, Hâfız Ali gibi kuvvetli îmanı bulunan Türk kardeşlerini, yüz Kürde değiştirmedini isbat eden ve hürmet ve ihtiram görmemek için zaruret olmadan halklarla görüşmeyen ve camie gitmiyen ve kırk seneden beri bütün kuvvetiyle ve âsâriyle İslâmiyetin uhuvvetine ve müslümanların birbirine muhabbetine çalışan ve şedit düşmanına karşı menfî hareket etmeyen ve hatta onunla meşgul olmayarak bedduayı dahi etmeyen bir adam hakkında, resmî lisanla, ihanet için bir propaganda yapmak, dostlarını ürkütmek için, "O Kürttür, siz Türksünüz; o Şâfiîdir, siz Hanefîsiniz" deyip, halkları ürkütüp ondan çekindirmeğe hangi maslahat, hangi kanun müsaade eder?

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, kuvvetlidir; fakat siyasete teması için sükût ediyorum.

Onuncusu: Bu da, hiçbir kanun müsaade etmediği ve hiç bir maslahat bulunmadığı halde, sırf mânasız evhamdan ve bir habbeyi kubbeler yapmakdan ibaret, hiçbir kanuna girmeyen bir taarruzdur. Buna da mesleğimizce bakamadığımız siyasete temas etmemek için sükût ederek, böylece on vecihle kanunsuz muamelelere karşı yalnız

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنَعْمَ الْوَكِيلُ

deriz.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:529) ↓ -----

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ : Nurun ehemmiyetli mecmualarını Mekke-i Mükerrerme'ye götürüp, gayet büyük bir Hind'li âlim Ahmed Ali Şimşirî'ye teslim edip, hem Hintceye tercüme etmeğe ve hem de Hind'e göndermeye te'minat alan Nurun ehemmiyetli kahramanlarından kardeşimiz Hâfız Mustafaya binler Bârekâllah ve Mâşâallah ve Es'adekâllah deriz. Medresetüz-Zehra, Mekke-i Mükerrerme'deki o büyük zatla muhabere etsin.

Sâniyen : Bu defaki hâdisede, bir habbeyi, evham yüzünden çok kubbeler yaptıklarını öğrendik. Bir emaresi de şudur: Dahiliye vekilinin emriyle, gece içinde Afyon Vâlisi, emniyet müdürüyle buraya gelip, gecede menzilimi basmak istemişler; Müddeiumumî muvafakat etmediğinden sabaha kadar bekleyip, en ziyade aleyhimizde bulunan iki adamı tayin edip, kilidimi kırıp füc'eten baskın vermeleri; hem aynı gün (Hâşiye) faytonla çıktığım vakit, burada emsali vuku bulmayan bir şekilde beş tayyare pek aşağıda uçup, benim faytonumu bildikleri için etrafımda iki üç def'a dönmeleri; ikinci gün başka bir tarafa, çok görünmeyen gizli bir dere tarafına faytonla giderken, aşağıda uçan beş tayyarenin birşey arıyor gibi döndüklerini gördük, anladık ki, bizi arıyorlar.

Yine, aynen evvelki gün gibi o beş tayyare, etrafımızda kasaba üstünde gezip, odamıza girdiğimiz zaman onların da gitmeleri kuvvetli bir emaredir ki, bir habbe yüz kubbe yapılmış. Burada, böyle mânasız evham yüzünden bana eziyet verilmesi ve Medreset-üz-Zehra'nın kahramanlarına, buraya nisbeten, bu üç senede, on dereceden yalnız bir derece eziyet verilmek cihetiyle, Isparta hükûmetine ve adliyesine teşekkürümü ve minnetdarlığımı ve onların verdiği eziyetleri de helâl ettiğimi bildirirsiniz.

Said Nursî

* * *

(Hâşiye): Evet buradaki Nur şâkirdleri namına tasdik ediyoruz. Hâdisiye aynen vuku buldu.

Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
Terzi	İsmail	Mustafa	Hizmetkârı	Nuri Hayri	Halil
Mustafa					

--- sh:»(T:530) ↓ -----

Hey'et-i Vekileye ve Milletvekilleri Riyasetine Cüz'î, Fakat Ehemmiyetli Bir Mâruzatımdır.

Otuz seneden beri hayat-ı siyâsiyeden çekildiğim halde, bu sırada bir def'aya mahsus olarak, vatanî ve millî ve âsâyişî bir mes'eleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Çok emârelerle kat'î kanaatımız geldi ki; anarşilik hesabına bana ve bu Emirdağ kasabasına ve dolayısıyla bu vatana bir su'-i kasd var ki, bir habbeyi kubbeler ve bir sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmıyan bir hâdiseyi dağ gibi gösterip, sükûnete muhtaç olan bu vatanda beni bahane edip, anarşilik hesabına ve bir ecnebi plâniyle bize, yâni bîçâre vatandaşlarımızı îdam-ı ebedîden ve şübehât-ı uhreviyeden kurtarmağa çalışan Nur Şâkirdlerine, bütün bütün kanunsuz ve keyfî hücum edildi. Pek zâhir bir garaz ile, evham yüzünden, baruta ateş atmak gibi, bu vatana ve âsâyişe beni bahane edip su'-i kasd edildi. Şöyle ki:

Üç mahkeme, yirmi senelik mektuplarımı ve kitaplarımı ve hallerimi inceden inceleme tedkikden sonra, bize ve kitaplarıma beraet verdiği halde ve üç seneden beri te'lifatı terkettiğim ve haftada ancak bir mektup yazabildiğim ve mecbur olmadan herbiri bir gün nöbetle zarurî hizmetimi yapan üç-dört terzi çırağından başka kimseyi kabul etmediğim halde, ve serbestiyet verildiği ve memleketime gitmediğim halde, hiç ömrümde görmediğim bir tarzda ve resmî bir surette beni hiddete getirip bir hâdisi çıkarmak için, tahkir ve ihanet kasdiyle, kanunsuz ve garazla, beni taharri ile kapımın kilidini kırıp, Kur'anımı ve Arabî levhalarımı evrak-ı muzırira gibi alıp götürmekle beraber, adliyenin mühim bir me'muru, resmen buradaki me'murlara âmirane demiş ki: "Said'i iki jandarma ile teşhir suretinde çıkarıp, zorla başına şapka giydirip, öylece ifadeye getirmeli idiniz. Hem ona yanaşmaları tutunuz." diye, ehemmiyetli bir mecliste ve ayn-ı hakikat olan ifademi okudukları vakit söylemiş. Bunda şek ve şüphe kalmadı ki; beni tahkir ve ihanet edip, hiddete getirip, âsâyişi bozmak garazı tâkib ediliyor.

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, binler haysiyet ve şerefimi bu vatandaki bîçârelerin istirahatına ve onlardan belâların define fedâ etmek için bana bir halet-i ruhiyeyi ihsan eylemiş ki; ben de, onların yaptığı ve niyetinde buldukları tahkirat ve ihanetlere

--- sh:»(T:531) ↓ -----

karşı tahammüle karar vermişim. Bu milletin âsâyişine, hususan mâsum çocukların ve muhterem ihtiyarların ve bîçâre hastaların ve fakirlerin dünyevî istirahatlarına ve uhrevî saadetlerine binler hayatımı ve binler şerefimi fedâ etmeye hazırım...

İşte, sinek kanadını dağ gibi yaptıklarının bir emaresi şu ki; benim gibi gurbette, hasta, ihtiyar, zaif, tek başına bulunan bir adam için, on gün zarfında beş def'a Afyon Valisi ve Emniyet Müdürü ve iki def'a Afyon Müddeiumumîsi benim için buraya gelmesi ve iki günde, her bir günde beş tayyare benim gezdiğim yerlerde beni nezaret altına alması; ve beş polis hafiyesinin burada bana tarassut edenlere ilâve edilip, ahvalimi teccüs etmek için gönderilmesi; ve postahanelere, bana ait mektupların müsaderesi için resmen emir verilmesi gösteriyor ki, Şeyh Said ve Menemen hâdisesinin on misli bir hâdiseyi evhamla düşünmüşler! Habbeyi kubbe söylemişler ki, böyle bir vaziyet alıyorlar! Benim eski hayatımı zannedip, ihanetle hiddete gelecek tahmin etmişler. Bil'akis aldandılar. Biz, bütün kuvvetimizle anarşiliğe bir sedd-i Zülkarneyn gibi, bir sedd-i Kur'ânî te'sisine çalışıyoruz. Bize ilişenler, anarşilik ve belki komünistliğe zemin ihzar ediyorlar.

Evet, eğer eski hayatım gibi, izzet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için hiçbir hakareti kabul etmemek olsaydı ve vazife-i hakikiyesi, sırf âhîret ve ölümün îdam-ı ebedîsinden müslümanları kurtarmak vazifesi olmasaydı ve bana ilişenler gibi sırf dünyaya ve menfî siyasete çalışmak olsaydı, on Menemen, on Şeyh Said hâdisesi gibi bir hâdiseye, o anarşilik hesabına çalışanlar sebebiyet vereceklerdi.

Hem, üç mahkeme ve yirmi senede kaç vilâyetin zâbıtalrı, kıyafetime kanunca ilişmedikleri ve mazuriyetim ve inzivama binaen, tebdil-i kıyafetime hiçbir ihtar olmadığı halde, böyle keyfî, kanunsuz, cebren ahâli içinde başıma şapkayı giydirmeye çalışmak, kırk senedenberi bu vatanda, hususan îman-ı tahkikî dersinde kardeşâne alâkadar olan yüzbinler adam, pek büyük bir heyecan içinde zemini hiddete getirip, emsalsiz ağlamağa vesile olacaktı.

Zaten ecnebi parmağıyle, gûya hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmak fikriyle damarlarıma dokunacak kanunsuz muamelelerin mezkûr maksad için yapıldığına, çok emârelerle kat'î kanaatımız geldi. Fakat Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; benim gibi kabir kapısında,

--- sh:»(T:532) ↓ -----

alâkasız, dünyadan usanmış, hürmetten, teveccüh-ü âmmeden kaçmış ve şân ü şeref ve hodfüruşluk gibi riyakârlıklara hiçbir meyli kalmamış bir vaziyette iken, bunların bana karşı kanunsuz ihanetlerinin hiçbir ehemmiyeti kalmadı; Cenâb-ı Hakk'a havale ediyorum. Bana lüzumsuz evham yüzünden eziyet edenlerin yakında ölümle îdam-ı ebediyeye giriftar olacaklarını düşünüp, hakikaten acıyorum. Yâ Rabbî, onların îmanını Risale-i Nur'la kurtar! İdam-ı ebedîden, sırr-ı Kur'anla terhis tezkeresine çevir! Ben de onlara hakkımı helâl ediyorum!..

Said Nursî

* * *

Bediüzzaman Said Nursî'nin ders ve irşadiyle hakikata ulaşan ve Nur hizmetinde çok kıymetli ve yüksek hizmetleri sebkât eden kahraman ve halis bir talebenin, Üstadın mâhiyetini tarif eden ayn-ı hakikat bir ifadesidir.

Bu günde, Mele-i Âlânın Arzda medar-ı süruru.

Bu günde, sekene-i Arzın Mele-i Âlâda medar-ı iftiharî.

Bu günde, Habibullahın medar-ı nazarı.

Bu günde, müslümanlığın sertacı.

Bu günde, hak tariklerin şahı.

Bu günde, hakikatların imamı.

Hem bu günde, Mahbub-u Hüda.

Hem bu günde, allâme-i asır.

Hem bu günde, zulmetin nuru.

Hem bütün günlerde serdar-ı hidayet.

Hem Molla Said-in Nursî..

Hem Bediüzzaman-el-Fahrüdevranî...

Hüsrev

--- sh:»(T:533) ↓ -----

**MERHUM HASAN FEYZİNİN RİSALE-İ NUR
HAKKINDAKİ MANZUMESİ**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِیْنَ

Âyetinin veraset-i Ahmediye (A.S.M.) cihetinde, mâna-yı işârî noktasında, bu asırda o Rahmetenlilâleminin bir âyinesi ve hakikat-ı Kur'anîyenin bir hakikî tefsiri olan Risale-i Nur, o küllî rahmetin bir cilvesi, bir nümunesi olmasından; hakikat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) bir kısım evsafı, mâna-yı mecâzî ile cüz'î bir varisine verilebilir diye, bu parlak kasideye ilişmedim. Yalnız hakikat-ı Ahmediye (A.S.M.) ile âyinesinin farkına işaretten bâzı kelimeler ilâve edildi.

Said Nursî

Huzur bulur bu gün seninle âlem;
Ey bu asırda rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Sürur bulur bugün seninle âdem,
Ey bir rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Bu hasta gönüller çoktan perişan;
Varsa sende eğer Lokman'dan nişan;
Bir şifa sun, gel ey mahbub-u zîşan,
Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Gelmez mi sonu bu uzun hicenin,
Geçmez mi gamı bu yaşlı gecenin,
Zâri arttı, sabrı bitti nicenin,
Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Fahr-i Âlem, Arştan bu yere indi;
Şâh-ı velâyet gelip Düldüle bindi;
Zülfikara bugün, artık nur dendi,
Ey bu zamanda rahmet-i âlem Risale-i Nur!

.....

--- sh:»(T:534) ↓ -----

Dertlere dermansın, mahbub-u cansın;
Hem câmi-ül-esma vel-Kur'ansın;
Hem de Nur-u Hakdan bize ihsansın,
Ey bir rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Bu âlemde madde değil, bir özsün;
Her zerreden bakan bütün bir gözsün;
Kâinatı hayran eden bütün bir yüzsün,
Ey misâl-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!

.....
Çünkü sensin bu asırda Rahmetenlilâlemînin cilvesi,
Çünkü sensin şimdi Şefi-ül-Müznibînin vârisi,
Ağısna ya gıyas-el-müstagîsîn, bir duası
Ey şule-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Şifa bulsun şimdi biraz yaramız,
Revaç bulsun geçmez olan paramız;
Saç nurunu, aka dönsün karamız,
Ey ziyâ-ı rahmet-i âlem Risale-i Nur!

.....
Meylimiz yok yalancı bir dünyaya,
Son verdik biz bid'alara, riyaya;
Kapılmayız öyle kuru hülyaya,
Ey bir hakikat-ı rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Yok bizde cemiyet kurma hülyası,
Yok başka bir yola gitme sevdası;
Olduk, ancak nurun dertli şeydâsı,
Ey dertlilere rahmet-i âlem Risale-i Nur!

.....
Geçmişiz hep medihlerden senadan,
Yüz çevirdik servetlerden gınadan;
Nur isteriz, geçmeden bu fenadan,
Ey bu asırda rahmet-i âlem Risale-i Nur!

.....

--- sh:»(T:535) ↓ -----

Âşıkların, arşa çıkan feryâdı
Ağlatıyor o pâk ruhlu ecdâdı;
Allah için eyle bize imdadı,
Ey muhtaçlara rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Gökler saldı belâ, yer verdi belâ,
Sarsdı âfâkı bir acı vâveylâ,
Rahmet et âleme ey Nur-u Mevlâ!
Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Bir yanda sel var, bir yanda kan akar,
Bu belâ âteşi âlemi yakar;
Ağlayan bu beşer hep sana bakar,
Ey nümune-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Çevrildi âteşle bu koca dünya,
Bir Cehennem gibi kaynadı derya!
Yetiş imdada ey şâh-ı evliya,
Ey bu zamanda rahmet-i âlem Risale-i Nur!

.....
Zındıkaya, küfre karşı saldırdın,
Gönüllerden kederleri kaldırdın,
Bizi nurun deryasına daldırdın,
Ey bîçârelere rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Kaldıramaz sana asla kimse el,
Bağlıyoruz bizler sana candan bel;
Dünyalara sensin ümid ve emel,
Ey ziya-yı rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Sen ordu kurmazsın erle, uşakla,
Savaşmazsın öyle, topla, bıçakla;
Nurunla şu asrı tutup kucakla,
Ey şimdi rahmet-i âlem Risalet-i Nur!
Bitsin de, bu korkunç tufan-ı şedid,
Açılsın yep yeni bir devr-i mes'ud;
Onsekiz bin âlem eylesin hep iyd,
Ey ehl-i Kur'ana rahmet-i âlem Risale-i Nur!

--- sh:»(T:536) ↓ -----

Geliyor Şu karŐıdan gerçi bir zulmet,
Fakat sensin bugün atâ-yı rahmet,
Boğacaksın onu nurunla elbet,
Ey bir rahmet-i âlem Risalet-i Nur!
Kızıl ejder yuvamıza girmesin,
Zehirli eli yakamıza ermesin;
Karşı durup nurun fırsat vermesin,
Ey seyf-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Kara duman üstümüzden dağılsın,
Kızıl alev sönüp âlem ayılsın,
Bu zaferin haşre kadar anılsın,
Ey zülfıkar-ı rahmet-i âlem Risale-i Nur!
O soydandır nice canlar yakanlar;
O soydandır evler barklar yıkanlar,
O soydandır sana kinle bakanlar.
Ey hüccet-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Mâsumların kanlarını iğerler!
Ebu Cehl'i Nemrudları geğerler,
Ölümlerden ölümleri seğerler,
Ey Şimdi bir rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Bir mikrop ki, ciğerleri diŐliyor,
Kanımızla kendisini besliyor;
Temiz yurdu telvis edip pisliyor,
Ey bir eczahane-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Gazilerin, fâtiplerin konağı,
Seyyidlerin, serverlerin otağı
Bu vatandır, Şehidlerin yatağı..
Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
O Şehidlerin ala, dönmüş kefeni;
Miskler kokar, güle benzer bedeni.
Öper Melekler de nurlu na'şını,
Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!

--- sh:»(T:537) ↓ -----

Kur'an diyor; ölmemiştir, diridir..
Her birisi, Hakkın arslan eridir!
Türbeleri yürekleri titretir,
Ey âyine-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Armağansın çünkü asîl millete,
Düşmeyelim bir gün bile zillete..
Götür bizi şanlı büyük devlete,
Ey misâl-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!.
Eyleyeler nurun ile hep savlet,
Zaferlerle şanlar bulur bu millet,
Şarka, garba ziya salsın bu devlet,
Ey bizlere rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Nurdan kanadın, hem sağlam kolun var,
Nurdan senin Hakka giden yolun var.
Kabûl et bir kemter Feyzi kulun var..
Ey bu asırda rahmet-i âlem Risale-i Nur!

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Üstadım, Efendim Hazretleri!

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

âyetinin nurlarından nurun sayesinde alabildiğim bir zerreyi bu şekilde yazdım. Ve huzur-u irfanınıza sundum. Kabûlünü rica eder, selâmlarımızı sunar ve mübarek ellerinizi öperiz efendimiz.

Bîçâre talebeniz

HASAN FEYZÎ

(Rahmetullahi aleyhi ebeden dâima)

--- sh:»(T:538) ↓ -----

Merhum Hasan Feyzî, Nurlardan aldığı hakikat dersini, Nurlara işaret ederek güzel tanzim etmiş. Lâhikaya girsin.

Said Nursî

Güzel oku! Her zerrede coşkun birer mânâ var,
Derd ehline bu mânâda canlar sunan edâ var.
Vermek için parlaklığı, gamlı gönül evine,
Bir bak hele, her cilâdan üstün olan cilâ var.
Derin, güzel düşünce ile incelersen bunu sen,
Zaiflemiş ruhlar için dağlar gibi gıdâ var.
Hem dilersen, tükenmeyen sermaye-i serveti,
Aç gözünü Nurlara bak, işte sana tûfan gibi gına var.
Beni tanı, yürü kulum, yürü diye bizlere,
Her nefeste şefkat ile Rabbimizden nidâ var.
Duymuş isen bu nidâyı her zerrenin dilinden,
Müjde olsun, artık sana Cennet denen safâ var!
Uzaklara bakma! "Nurlara bak, yürü!" lem Onun âyinesi;
Görmez misin, her yüzünde aynı renkte ziya var.
Bir güneştir her zerrede cilve yapıp parlayan;
Bilmez misin, sende dahi o edâdan edâ var.
Eller açıp yürü bugün kana kana Risale-i Nurdan ışık al!
Aşka uyan, nura kanan her zerrede rehâ var,
Hüner değil; dostu, düşman; yârı, ağyâr eylemek;
Yâdı bilmiş yapasın ki, ancak dostta vefa var.
Hünerdir ki; yaprak, atlas; toprak, elmas olmalı!
Çünkü bir bak, ne yaprakta ne toprakta beka var.
Kısa görüp denizleri damlalara çevirme;
Hakikatta, her damlada gizli birer derya var.
Damla iken aslın senin, dağı taşı aşarsın,
Hem gökleri keşfedersin, sende ey Nur, böyle dehâ var.
Bir noktayı bir cihan yap, o cihana hâkim ol,
Zira senin bir noktanda, güneş kadar zekâ var!

--- sh:»(T:539) ↓ -----

Her zerrenin kâbesidir kalbi, yine kendine,
Dikkat eyle, herbirinde yine ancak Huda var.
Sakın Feyzî!. Sen gözünü hak yüzünden ayırma,
Hakkı gören gerçeklere, hakkı kadar atâ var.

(Denizli Kahramanı Merhum)
HASAN FEYZÎ

* * *

(Mekteb-i Fünunda Ve Ulum-u İslâmiyede Gayet Müdakkik Ve Kıdemli
Muallimlerden Hasan Feyzi'nin Bir Şiiri)

HAZRETİNİZE BURADAN AYRILIK SÖYLEMİŞTİM

Çekilip nur-u hidayet yine zindan olacak!
Yine firkat, yine hasret, yine hüsrân olacak.
Yine sen, yaş yerine kan akıtıp ağla gözüm..
Çünkü hicran dolu kalbim yine hicran olacak.
Yine göç var diye mecnûna haber verme sakın!
Yine matem, yine zâri, yine efgan olacak.
Açılan ol gül-ü tevhid, sararıp solsa gerek;
Kapanıp Kâbe-i irfan, yine vîran olacak.
Haber aldım ki yarın yad olacakmış bize yâr,
Ne büyük yâre ki, kimler buna derman olacak?
Bu büyük derd-i elemden kime şekva edeyim?
İşiten nâlemi, hep ben gibi nâlân olacak.
O şifa-bahş olan envarını sen çeksen eğer,
Bana kim nur verecek, kim bana Lokman olacak?
O temiz pak nefsin, âb-ı hayatı bu çölün;
Onu, dâr etme ki her ferd ona reyyan olacak.
Hele ol nur-u şerifin kime değmişse eğer,
Küçücük zerre de olsa, mehî taban olacak.
O lütüfkâr, o keremkâr eli öptükçe, benim
Bu küçük kalb-i hazinim yine handan olacak.

--- sh:»(T:540) ↓ -----

Bab-1 feyzinden ırak olmayı asla çekemem,
Dahi nezrim bu ki canım sana kurban olacak.
Nazarın erse garib başıma ey nur-u Hüda,
Bu gün artık bu hakir bendede umman olacak.
Bu anasır, yüzüne her ne kadar çekse hicab;
Yine haksın, buna şahid yine Kur'an olacak.
Kab-1 Kavseynden alıp dersimi bildim ki ayân,
O güzel nur-u bedi', mânevî sultan olacak.
Sakınıp, Feyzi-i bîçareye bahs açma bu gün;
Yeni baştan yine şeyda, yine giryan olacak.

.....
Bîçare Talebeniz
HASAN FEYZİ

* * *

Yedinci Kısım

Afyon Hayatı

Bediüzzaman'ın Tevkifi

1947 senesinin son aylarında, Afyon'dan üç sivil polis memuru, güya memleket çapında gizli bir dinî cemiyetin faaliyetine âşina olmak için Emirdağı'na gelmişlerdi. Başta Said Nursî olarak Nur Talebelerini tesbit etmeğe çalışıyorlardı. Sudan bahaneler icad etmeğe tevessül ettiler. Bir nümunesi şudur:

Bir sivil memur, bir kâğıda yazıyor: "Said'in hizmetçisi buradan Said'e rakı aldı." ve rakıcı dükkânında sarhoş ve akli yerinde olmıyan bir adama bu kâğıdın altına imza atmasını teklif ediyor. O adam diyor:

– Tövbeler olsun, bu yalanı kim imza eder? Sonra o kâğıdı imzalatmağa çalışan, fakat muvaffak olamıyan memur; aynı gece acip bir hadisede, işlediği hatasının tokadını yiyor. Şöyle ki:

Beraber rakı içtiği adamlarla dere kenarında gezerken aralarında bir kavga cereyan eder. O bedbaht adama orada bir güzel dayak atıyorlar ve tabancasını da alıyorlar.

* * *

Üstad, faytonla kıra çıktığı zaman dört beş gün müddetince beş tayyare üstadı takip ediyor. Üstad, evine girdiği zaman onlar da Emirdağı'ndan çekiliyorlar. Üstadın sırf îmanî, uhrevî hizmet-i Kur'aniyesine yanlış manalar verdirerek aleyhde propaganda yapılıyor ve yukarı makamlara yanlış aksettiriliyor.

--- sh:»(T:542) ↓ -----

Risale-i Nurun teksir makinesiyle intişarı ve Anadolu'da Nurların gittikçe inkişafı karşısında bu îmanî hizmeti durdurmak maksadiyle harekete geçen gizli dinsiz komiteler, hükûmete evham verdirerek, aleyhte tahrikât yapıyorlar. Emirdağ, Isparta, Kastamonu, Konya, İnebolu, Safranbolu, Aydın gibi daha birçok vilâyet, kasaba ve köylerdeki Nurcuların evlerinin aranmasına emir veriliyor. Nihayet 1947 senesinin son ayında Üstad Said Nursî ve onbeş kadar Nur Talebesi Emirdağ'dan alınarak Afyona getirilir ve sorgularını müteakip tevkif ediliyorlar. Ve diğer vilâyetlerdeki Nur Talebeleri de tevkif edilerek Afyona celbediliyor. Böylece Üçüncü Medrese-i Yûsufiyye hayatı başlıyor.

Bediüzzaman'ın Afyon Mahkemesi

Bediüzzaman, her girdiği hapisteki mahbusları irşad eder, hapisteki bazı câniler, koyun gibi bir hâl alır. Hapiste dahi tecrid-i mutlak içinde bırakıldığı halde, hapishane bir Nur mektebi vaziyetine girer. Bunun için, girdiği hapishanelere "Medrese-i Yûsufiyye" der. Hattâ Denizli Hapishanesinde bir kısım gençler Medrese-i Yûsufiyye'den ayrılmak istemiyerek, "Bediüzzaman daha burada kalırsa, biz kendimizi suçlu gösterip ceza alacağız, ondan ayrılmıyacağız, Risale-i Nurdan ders alacağız..." demişlerdir.

Denizli Hapsinde "Meyve Risalesi" isimli eser te'lif edildikten sonra, hapishanede tesirli bir ıslahat müşahede ediliyor... Bu vaziyet, düşmanları dahi takdire sevk ediyor.

Risale-i Nurun mahiyetini dikkat ve tefekkürle okuyarak anlayıp tahkikî bir imana sahib olan halis Nur Talebeleri; ölümden, hapisten; zindandan ve hiçbir beşerî eza ve cefadan korkmazlar. Mukaddes Kur'an ve îman hizmetiyle, vatan ve millet ve Âlem-i İslâm ve beşeriyetin ebedî kurtuluşuna çalışırken, dinsizlerin düçar ettiği bir zulüm ve musibetle karşılaşarlarsa, asla fütur ve ümitsizliğe düşmezler; hapsilere iftihar ve memnuniyetle girerler. Onların tek bir istinad noktaları vardır. O da, sırf rıza-yı İlâhî için, ihlâsla, Kur'an ve îmana hizmetleridir. Mâsum ve mazlumların muhafızı Cenab-ı Hakdır. Hiçbir mâniaya ehemmiyet vermiyerek, Risale-i Nuru okumağa ve neşretmeğe kahraman üstadları misillü feragatla çalışırlar. Bunun içindir ki, yirmibeş senelik müdhiş bir istibdad-ı mutlak içinde Nurlara çalışan Nur Talebeleri, îman ve İslâmiyet

--- sh:»(T:543) ↓ -----

hizmetinde sarsılmamışlardır. "Zâhirde zararlı gibi görünen şeyler, hakikatta nimettir. Zahmette rahmet vardır. İman hizmeti uğrunda başımıza ne gelse hayırdır. Biz başımıza geleceği düşünmekle mükellef değiliz; hizmet-i Kur'aniye ile mükellefiz. Biz, Rabb-i Rahîmimizin dâima inayeti altındayız; ölsek şehidiz, kalırsak Kur'anın hizmetkârıyız. İslâmiyet düşmanları bizi müebbed dünya hapsine de mahkûm etseler, bizler yine Risale-i Nurun hizmetindeyiz." diye îman etmişler ve fakat sâdece îmanla kalmamışlar, bilfiil de amel etmişlerdir; meydandadır.

Bu dindar ve vefakâr millet, Bediüzzamanın doğruluk ve büyüklüğünü ve kahramanlığını bilerek ona o derece itimad etmiştir ki; onun aleyhinde ne propaganda yapılırsa yapılsın inanmıyorlar. Bediüzzamana yapılan zulüm ve işkenceleri işittikçe, ona karşı kalblerinde daha ziyade bir sevgi ve bağlılık husule gelmektedir. Ve diyorlar ki: "Bediüzzaman gibi bir din kahramanını ve öyle büyük ve mübarek bir zâtı hapslere koymak, onun eserlerinin serbest okunmasına mani olmak, dini, Anadolu'dan kaldırmağa çalışmanın ve İslâmiyeti yıkmağa çabalamanın bir ifadesidir." diye, komünist ve dinsizlerin yaptırdıkları işkence ve zulümlerin düşmanı kesiliyorlar. Bunun için, hükûmet, her işden evvel hükûmet aleyhinde çevrilen bu plânı akîm bırakmak için, Bediüzzamanı tamamen serbest bırakması lâzımdır. Yoksa, Bediüzzaman ezildikçe, halk, hükûmet aleyhdarı (Hâşiye) olacaktır. Din, vatan ve milletin selâmeti namına bu hakikatı ihbar etmeyi bir vecibe biliyoruz.

Evet, Bediüzzaman, bindokuzyüz kırkdörtte Denizli Mahkemesinde beraat ettiği halde, Afyon Vilâyetine bağlı Emirdağ Kazasında ikamete memur ediliyor. Orada, kendi âhireti ve Risale-i Nurla meşgul olurken, bindokuz yüz kırk sekiz senesinde; gizli din düşmanları, yapılan zulümler az geliyormuş gibi aynı nakarat ile, "Gizli cemiyet kuruyor, halkı hükûmet aleyhine çeviriyor; ihtiyarladıkça artan enerjisiyle, kuvvetiyle, rejimi yıkmağa çalışıyor. Mustafa Kemal'e, İslâm Deccalı, Süfyan! diyor" gibi bir sürü bahanelerle, elli

(Hâşiye): Bu hakikat 1950 seçimlerinde tamamen tahakkuk etmiş; Bediüzzamanı, yirmibeş sene bir istibdad-ı mutlak ve eşedd-i zulüm ve müdhîş işkenceler içinde bırakan din aleyhtarı eski hükûmet, büyük bir ekseriyet tarafından yıkılmış; ve dinimizin üzerindeki zulüm ve istibdadı kaldırmakta olan Demokrat Parti iktidara getirilmiştir.

--- sh:»(T:544) ↓ -----

Risale-i Nur Talebesiyle birlikte Afyon Ağır Ceza Mahkemesine sevkediliyor ve hapse konuluyor.

Yapılan derin ve uzun tahkikat neticesinde, bir tek suç delili bulunamıyor. Fakat, ne oldu ise oldu, ne yaptılarsa yaptılar.. nihayet, mahkeme -güya kanaat-i vicdaniye ile- Bediüzzamana yirmi ay; ve müdakkik bir âlime onsekiz ay; yirmiiki kişiye de altışar ay hüküm veriyor. Diğerlerini de, "Bunlar Bediüzzamanı büyük bir müşid olarak bilmişler ve içlerindeki derunî boşluğu doldurmak için Risale-i Nuru okumuşlar" diye beraat veriyor. Hüküm alanları da, "Bediüzzamanın kurduğu gizli cemiyete yardım etmişler!" diye cezalandırıyor. Hükümü derhal infaz edip hepsini tevkif ediyorlar.

Tabî, mahkûmiyet kararı hemen temyiz ediliyor. Temyiz mahkemesi kısa bir zamanda tetkikatını bitirerek, "Mâdem, Bediüzzaman Said Nursî Denizli mahkemesinde aynı suçtan beraet etmiş. Denizli mahkemesinin kararı hatalı da olsa, temyiz tasdikinden geçen bir dâva tekrar taht-ı muhakemeye alınamaz." diye, verilen mahkûmiyet kararını esasdan bozuyor. Bunun üzerine yeniden mahkeme başlıyor. Maznunlardan ne istedikleri soruluyor. O, tamamen mâsum olan Nur Talebeleri, temyiz mahkemesinin kararına uyulmasını istiyorlar. Afyon mahkemesi, temyiz kararına uyulup uyulmayacağını uzun uzadıya düşünüyor.. nihayet uyulmasına karar veriyor. Sonra da, noksanların ikmali için çalışmağa başlıyor. Fakat, bu çalışma bir türlü tamamlanmıyor ve mahkeme mütemadiyen talik ediliyor. Bediüzzaman ve talebeleri, hüküm kat'iyet kesbetmeden verilen ceza müddetini hapishanede geçirdikten sonra tahliye edilmişlerdir. Yukarıda anlatıldığı veçhile, mahkeme, üç senedenberi uzatılmaktadır. (Hâşiye).

Milyarlar defa yazıklar olsun ki; vatana, millete ve gençliğimize ve Âlem-i İslâma en mukaddes îman hizmetini yapan, beşerin bütün manevî ihtiyacını karşılayacak derecede harikulâde ve muazzam eserler veren bu dâhî ve misilsiz zât; mahkemelerden mahkemelere sürüklenmede, hapishanelerde çürütülmeye çalışılmaktadır.

(Hâşiye): Bu Afyon mahkemesi sonra iki defa beraat vermiş; ve nihayet 1956 da bütün Risale-i Nur külliyatını ve umum mektupları bilâistisna Bediüzzamana iade etmiştir.

--- sh:»(T:545) ↓ -----

Bediüzzaman; yirmi senede olduğu gibi, şu üç - dört senede de o kadar emsalsiz bir işkenceye maruz kalmıştır ki, tarihte hiç bir ilim adamına bu kadar câniyane bir su-i kasd yapılmamıştır. Denizli hapsinde bir ayda çektiği sıkıntıyı, Afyonda bir günde çekmiştir! Kendisine, bütün bütün kanunsuz muameleler yapılmıştır. Hapishanede tam yirmi ay kışın, çok soğuk olan gayr-ı muntazam bir koğuş içinde yalnız bırakılarak, tecrid-i mutlak içinde imha olmasına intizar edilmiştir. Kışın en şiddetli günlerinde, hapishane pencerelerinin iki milim buz tuttuğu zamanlarda zehir verilmiş; ihtiyar, çok hasta haliyle, aylarca ızdırab çektirilmiştir. Mübarek yatağında, bir taraftan bir tarafa dönemeyecek bir hale geldiği zamanlarda bile, hizmetine, bir talebesi olsun müsaade edilmemiştir. O korkunç şerait altında, kendi kendine ölüp gitmesi beklenmiştir. Hastalığı o kadar şiddetlenmiştir ki; günlerce birşey yiyememiş ve gidasız kalmış ve çok zayıf bir vaziyete gelmiştir. Böyle olduğu ve çok sıkı bir tarassut ve tazyikat altında bulundurulduğu halde, Risale-i Nurun te'lifinden geri kalmamış, her hapiste olduğu gibi, burada da gizli olarak eser te'lif etmiştir. Mahpuslar; gizli gizli Risale-i Nuru elleriyle yazıp çoğaltmışlar ve hapishaneden dışarı da çıkararak neşrini temin etmişlerdir. Bediüzzaman, hapiste olduğu günler dahi Risale-i Nurun neşriyatı durmamış, perde altında yüz binlerce nüshaları eski yazı ile neşretmeye - Nur Kahramanı Husrev gibi- Nur Talebeleri muvaffak olmuşlardır.

Hapishanede - zehirlenerek - ölüm döşeginde iken, fırsat bulup ziyaretine varabilen bir talebesine şöyle demiştir: "Belki hayatta kalamayacağım, bütün mevcudiyetim vatan, millet, gençlik ve Âlem-i İslâm ve beşerin ebedî refah ve saadeti uğrunda feda olsun. Ölürsen, dostlarım intikamımı almasınlar!"

Bediüzzaman'ın hapishaneye gelmesiyle çok müstefid olan hapislerden birisi pencereden selâm verdiği zaman, "Sen Bediüzzaman'a neden selâm verdin? Neden onun penceresine bakıyorsun?" diyerek, dayak atılmıştır. Çok mübarek ve çok sevgili Üstadlarının hasta ve çok elîm vaziyetinde gizlice fırsat bulup görüşmeye çalışan talebeleri, yakalandıkları zaman falakalara yatırılarak dayaktan geçirilmiştir. Fakat onlar bu mezalimden asla yılmamışlar, imandan ve izzet-i İslâmiyeden gelen bir salâbetle, o zalimler vurdukça, onlar da her vuruluşlarında "Vur! Vur!" diye bağırılmışlardır. "Düşmanın

--- sh:»(T:546) ↓ -----

çizmesi boğazımıza bastığı zaman onun yüzüne tükür! Ruhun kurtulsun.. cesedin ezilsin." hakikatını matbuat lisaniyle de beyan eden Üstadları Bediüzzaman'a ittiba etmişlerdir.

İşte, böyle türlü türlü işkence ve tazyikatlarla, gerek hapishane dahilinde gerek haricinde hizmetini dahi yaptırmamaya çalışmışlardır. Dünyada hiçbir kimseye yapılmayan zulüm ve ihanet Bediüzzaman'a yapılmıştır. Nihayet 20 Eylül 1949 günü ceza müddetini hapishanede tamamlayarak tahliye edilmiştir. Bütün hapishanelerde hapisler resmî mesai saatlerinde tahliye edilirken Afyon hapishanesinde de saat onda âdet iken, Bediüzzaman'ı fevkalâde bir tezahürat ile karşılamağa hazırlanan halkın istikbaline mâni olmak için, şafak vakti ile sabah namazı arasında hapishaneden tahliye etmişlerdir.

Bediüzzaman Hazretleri Afyon'da bir müddet ikamet etmiştir. Bu esnada cezasını çektiği ve temyiz mahkemesi mahkûmiyet kararını tamamen lehine bozduğu halde, üç polise, kapısı önünde geceli gündüzlü nöbet beklettirilmiştir. Hapisten çıktığına pişman etmişler ve zulüm ve tazyikat devam ettirilmiştir. İki senelik ezici ve eritici bir hapisten çıktığı halde, hastalığını sormak için gelenler dahi yanına bırakılmamıştır. Tarihçe-i hayatında görüldüğü gibi; Rusya'da, Rus kumandanı ona serbestiyet verdiği halde, öz vatanında ve bu mübarek ve muazzez millet-i İslâm için her şeyini feda eden Bediüzzaman'ın bayram ziyaretine gelenler dahi, resmî memurlar tarafından ziyaretten men edilmiştir. Hattâ hizmetçisiyle konuşanlar görülünce, "Sen, Bediüzzaman'ın hizmetçisiyle konuştuğun!" diye tazyikat yapılarak hüviyetleri tesbit edilmiştir. Bütün böyle kanunsuzluklar, halkı Bediüzzaman'a bir kat daha yaklaştırmış, eserlerini arayıp bulmak hususunda âdeti bir kamçı tesiri husule getirmiştir. Bediüzzaman aleyhinde propaganda yapan ve yaptırılardan ise fersahlarca uzaklaştırmıştır. Bediüzzaman'a olan teveccüh-ü âmme kırılmağa çalışıldıkça, millet ve gençlik, hususan yüksek tahsil gençliğinin hürmet ve bağlılığı artmıştır. Bediüzzaman aleyhtarlığı yapıldıkça, bu bağlar perçinleşmiştir. Menfî propagandalardan maksat, milletin Bediüzzaman'a olan teveccühünü kırarak, şahsını çürütüp, Risale-i Nur'un neşriyatını durdurmaaktır. Hâlbuki Risale-i Nur, müellifin

--- sh:»(T:547) ↓ -----

şahsiyle bağı değildir. Risale-i Nur, Kur'ânın malıdır. Risale-i Nur, başka eserlere benzemez. Risale-i Nur, başlıbaşına hüccet ve bürhan hazinesidir; yâni bizatihî bürhan ve hüccettir. Risale-i Nur okuyan, müellifin şahsına bakmaz; doğrudan doğruya eserin içindeki hakikatlara, bürhan ve delillere hasr-ı nazar eder. Bu ve daha birçok hakikatlara binaendir ki; Bediüzzaman'ın aleyhinde yapılan çok dehşetli resmî propagandalar dahi akîm kalmıştır. Ve akîm kalmaya da mahkûmdur.

Evet, bu Millet-i İslâmiye, vatan ve millete bu derece hadsiz istifade temin eden, Kur'ân ve iman hizmetini görülmemiş bir feragat-i nefisle ve fedakârlıklarla yapan bu büyük müellif ve mütefekkirin, bu derece mahkemelerde sürüklendiğine, milyarlar teessüfler yağdırıyor. Vatan ve milletin maslahatı nâmına haber veriyoruz ki: Bu iş bir an evvel neticelendirilmeli ve mahkemelere son verilmelidir. Zira Bediüzzaman'ın yaptığı Kur'ânî hizmet İslâm dünyası genişliğinde ve cihansümûl bir çaptadır. Bediüzzaman Said Nursî hakkında takdim ettiğimiz gayet yüksek hakikatlar ve gayet âlî kıymetler, delilsiz değildir; içinde mübalâğa yoktur. Şüphe edenler, henüz hayatta olan Bediüzzaman'ı yakından tanımakla ve Risale-i Nur'u sebat ve devamla ve niyet-i hâlisane ile okumakla farkına varacaklardır ki; biz, bu tarihçe-i hayatta naklettiğimiz hakikatları ifade ederken, söz ve ifadelerimiz çok sönük olmuştur. Hem kendilerinin, ihlâsla, bizden ziyade idrak edecekleri kanaatleri, bütün beşeriyete ilân etmek iştiyakına da sahip olacaklardır.

Bütün dünya mahkemeleri, gizli din düşmanlarının yaptıkları ithamlara nazaran Bediüzzaman'ı mahkûm etmeye çalışsalar, o mahkemeler delile istinad ettikçe, Bediüzzaman'ı mahkûm edemezler!

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, İslâmiyet düşmanları tarafından zehirlemelerin hastalıklarıyla daimî yatak içersinde gün geçirmekte ve şöyle demektedir: "Kabir kapısını bekliyorum." Fakat biz Cenab-ı Haktan bütün kudret ve kuvvetimizle dua ve niyaz ediyoruz ki, o büyük din kahramanına daha çok uzun ömürleri lûtf buyursun. Zira o gibi Kur'ânın fedai ve muhlis bir hâdimine, o gibi yüksek bir dâhîye, o gibi büyük bir mütefekkire, o gibi bir hakikat kahramanına, o gibi nazirsiz bir İslâm hakîmine, bütün Âlem-i İslâm ve bütün cihan muhtaçtır.

--- sh:»(T:548) ↓ -----

Bediüzzaman'ın Emirdağ ve Afyon Hayatını kendi kalemiyle belirten On Beşinci Rica, Lem'alardan alınmış olup, buraya dercedilmiştir.

Onbeşinci Rica (Hâşiye)

Bir zaman Emirdağı'nda ikamete memur ve tek başıma menzilde âdeta bir haps-i münferid ve bana çok ağır gelen tarassudlar ve tahakkümler ile bana işkence vermelerinden hayattan usandım, hapisten çıktığıma teessüf ettim. Ruh u canımla Denizli Hapsini arzuladım ve kabre girmeyi istedim. Ve "hapis ve kabir, bu tarz-ı hayata müreccaktır" diye ya hapse veya kabre girmeye karar verirken, inâyet-i İlâhiyye imdada yetişti; kalemleri teksir makinesi olan Medresetüz-Zehra Şâkirdlerinin ellerine, yeni çıkan teksir makinesini verdi. Birden Nur'un kıymetdar mecmualarından her tanesi, bir kalem ile beş yüz nüsha meydana geldi. Fütuhata başlamaları, o sıkıntılı hayatı bana sevdirdi, "hadsiz şükür olsun" dedirtti. Bir miktar sonra Risale-i Nur'un gizli düşmanları fütuhat-ı Nûriye'yi çekemediler. Hükûmeti aleyhimize sevkettiler. Yine hayat bana ağır gelmeye başladı. Birden inâyet-i Rabbâniye tecelli etti. En ziyade Nurlara muhtaç olan alâkadar memurlar, vazifeleri itibariyle müsadere edilen Nur Risalelerini kemâl-i merak ve dikkatle mütalâa ettiler. Fakat Nurlar, onların kalblerini kendine taraftar eyledi. Tenkid yerinde takdîre başlamalarıyla Nur Dershanesi çok genişlendi; maddî zararımızdan yüz derecede ziyade menfaat verdi; sıkıntılı telâşlarımızı hiçe indirdi. Sonra, gizli düşman münafıklar, hükûmetin nazar-ı dikkatini benim şahsıma çevirdiler. Eski siyasî hayatımı hatırlattırdılar. Hem adliye'yi, hem maârif dairesini, hem zabıta'yı, hem dahiliye vekâletini evhamlandırdılar. Partilerin cereyanları ve komünistlerin perdesinde anarşistlerin tahrikâtiyle o evham genişlendi. Bizi tazyik ve tevkif ve ellerine geçen Risaleleri müsadereye başladılar. Nur Şâkirdlerinin faaliyetine tevakkuf geldi.

(Hâşiye): Nurun te'lif zamanı üç sene evvel bitmiş olmasından bu Onbeşinci Rica, ileride bir Nurcu tarafından İhtiyarlar Lem'asının tekmîline -te'lifine-me'haz olmak üzere yazıldı.

--- sh:»(T:549) ↓ -----

Benim şahsımı çürütmek fikriyle bir kısım resmî me'murlar hiç kimsenin inanmayacağı isnadlarda bulundular. Pek acib iftiraları işâaya çalıştılar. Fakat kimseyi inandıramadılar. Sonra, pek âdi bahanelerle, zemheririn en şiddetli soğuk günlerinde beni tevkif ederek, büyük ve gayet soğuk ve iki gün sobasız bir koğuştaki tecrid-i mutlak içinde hapsedtiler. Ben küçük odamda günde kaç defa soba yakar ve daima mangalımda ateş varken zâfiyet ve hastalığımın zor dayanabilirdim. Şimdi, bu vaziyette hem soğuktan bir sıtma, hem dehşetli bir sıkıntı ve hiddet içinde çırpınırken bir inâyet-i İlâhiyye ile bir hakikat kalbimde inkişaf etti. Mânen : "Sen hapse, Medrese-i Yûsufiye namı vermişsin; hem Denizli'de sıkıntınızdaki bin derece ziyade, hem ferah, hem mânevî kâr, hem oradaki mahpusların Nurlardan istifadeleri, hem büyük dairelerde Nurların fütuhâtı gibi neticeler, size şekvâ yerinde binler şükrettirdi. Herbir saat hapsinizi ve sıkıntınızı, on saat ibadet hükmüne getirdi. O fânî saatleri bâkileştirdi. İnşâallah bu Üçüncü Medrese-i Yûsufiyedeki musîbetzedelerin Nurlardan istifadeleri ve teselli bulmaları, senin bu soğuk ve ağır sıkıntını hararetlendirip, sevinçlere çevirecek ve hiddet ettiğin adamlar, eğer aldanmışlarsa bilmiyerek sana zulmediyorlar. Onlar, hiddete lâyık değiller. Eğer bilerek ve garazla ve dalâlet hesabına seni incitiyorlar ve işkence yapıyorlarsa, onlar pek yakın bir zamanda, ölümün îdam-ı ebedîsiyle kabrin haps-i münferidine girip, daimî sıkıntılı azab çekecekler. Sen, onların zulmü yüzünden hem sevab, hem fânî saatlerini bâkileştirmeyi, hem mânevî lezzetleri, hem vazife-i ilmiye ve dîniyyeyi ihlâs ile yapmasını kazanıyorsun" diye ruhuma ihtar edildi. Ben de bütün kuvvetimle "Elhamdülillâh!" dedim. İnsaniyet damariyle o zâlimlere acıdım. "Ya Rabbî! Onları ıslah eyle!" diye dua ettim. Bu yeni hâdisede, ifademde Dahiliye Vekâletine yazdığım gibi, on vecihle kanunsuz olduğu ve kanun namına kanunsuzluk eden o zâlimler -asıl suçlu onlar olması gibi- öyle bahaneleri aradılar; işitenleri güldürecek ve hakperestleri ağlattıracak iftiraları ve uydurmalarıyla, ehl-i insâfa gösterdiler ki, Risale-i Nur'a ve şâkirdlerine ilişmeye kanun ve hak cihetinde imkân bulamıyorlar, divaneliğe sapıyorlar...

Ezcümle : Bir ay bizi tecessüs eden me'murlar, birşey bahane bulamadıklarından bir pusla yazıp ki: "Said'in hizmetkârı bir dükkândan rakı almış ona götürmüş." O puslayı imza ettirmek için

--- sh:»(T:550) ↓ -----

hiç kimseyi bulamayıp, sonra yabanî ve sarhoş bir adamı yakalamışlar, tehditkârâne, "Gel bunu imza et!" demişler. O da demiş : "Tövbeler tövbesi olsun! Bu acib yalanı kim imza edebilir?" Onları, puslayı yırtmağa mecbur etmiş.

İkinci bir nümûne : Bilmediğim ve şimdi dahi tanımadığım bir zat, atını, beni gezdirmek için vermiş. Ben de rahatsızlığım için teneffüs kasdı ile, ekser günlerde, yazda bir iki saat gezerdim. O at ve araba sahibine elli liralık kitab vermiye söz vermişim: Tâ kaidem bozulmasın ve minnet altına girmiyeyim. Acaba bu işte hiçbir zarar ihtimali var mı? Halbuki; "O at kimindir?" diye, elli defa bizlerden hem vâli, hem adliyeciler, hem zâbıta ve polisler sordular. Gûya büyük bir hâdisi-siyasiye ve asâyîşe temas eden bir vâkiadır. Hattâ bu mânasız soruşların kesilmesi için iki zat hamiyeten biri, "At benimdir", diğeri, "Araba benimdir" dedikleri için ikisini de benimle beraber tevkif ettiler. Bu nümûnelere kıyasen, çok çocuk oyuncaklarına seyirci olup gülerken ağladık ve anladık ki, Risale-i Nur'a ve şâkirdlerine ilişkin maskara olurlar...

O nümûnelerden lâtif bir muhavere: Benim tevkif kâğıdımda sebep, emniyeti ihlâl suçu yazıldığından, ben daha o puslayı görmeden müddei umuma dedim: "Seni geçen gece gıybet ettim." Emniyet müdürü hesabına beni konuşturan bir polise: "Eğer bin müddeiumumî ve bin emniyet müdürü kadar bu memlekette emniyet-i umumiye hizmet etmemiş isem, üç defa Allah beni kahretsin" dedim.

Sonra bu sırada, bu soğukta, en ziyade istirahatata ve üşümemeğe ve dünyayı düşünmemeğe muhtaç olduğum bir hengâmda, garazı ve kasdı ihsas eder bir tarzda, beni bu tahammülün fevkinde bu tehcir ve tecrid ve tevkif ve tazyîka sevkedenlere, fevkalâde iğbirar ve kızmak geldi. Bir inayet, imdada yetişti. Mânen kalbe ihtar edildi ki: İnsanların sana ettikleri ayn-ı zulümlerinde, ayn-ı adalet olan Kader-i İlâhînin büyük bir hissesi var ve bu hapiste yiyecek rızkın var. O rızkın seni buraya çağırıyor. Ona karşı rıza ve teslim ile mukabele lâzım. Hikmet ve rahmet-i Rabbâniyenin dahi büyük bir hissesi var ki, bu hapistekileri nurlandırmak ve tesellî vermek ve size sevab kazandırmaktır. Bu hisseye karşı, sabır içinde, binler şükretmek lâzımdır.

Hem senin nefsinin bilmediğin kusurlarıyla onda bir hissesi var.

--- sh:»(T:551) ↓ -----

O hisseye karşı istiğfar ve tövbe ile, nefesine: "Bu tokata müstahak oldun" demelisin.

Hem gizli düşmanların desiseleriyle bazı safdil ve vehham me'murları iğfal ile o zulme sevk etmek cihetiyle, onların da bir hissesi var. Ona karşı Risale-i Nur'un o münafıklara vurduğu dehşetli mânevî tokatlar, senin intikamını onlardan almış. O, onlara yeter. En son hisse, bilfiil vasıta olan resmî memurlardır. Bu hisseye karşı, onların Nurlara tenkid niyetiyle bakmalarında ister istemez şüphesiz iman cihetinde istifadelerinin hatırı için

وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

düsturiyle; onları afvetmek bir ulûvvücenablıktır. Ben de bu hakikatlı ihtardan kemal-i ferah ve şükür ile, bu yeni Medrese-i Yûsufiyede durmağa, hatta aleyhimde olanlara yardım etmek için kendime mûcib-i ceza zararsız bir suç yapmağa karar verdim.

Hem, benim gibi yetmiş beş yaşında ve alâkasız ve dünyada sevdiği dostlarından, yetmişden ancak hayatta beşi kalmış ve onun vazife-i Nûriye'sini görecektir yetmişbin Nur nüshaları bâki kalıp serbest geziyorlar. Ve bir dile bedel, binler dil ile hizmet-i îmaniyeyi yapacak kardeşleri, vârisleri bulunan benim gibi bir adama kabir, bu hapisten yüz derece ziyade hayırlıdır. Ve bu hapis dahi, haricinde hürriyetsiz tahakkümler altındaki serbestiyetten yüz derece daha rahat, daha faidelidir. Çünkü; haricinde, tek başıyla yüzer alâkadar memurların tahakkümlerini çekmeğe mukabil, hapiste yüzer mahpuslarla beraber yalnız müdür ve başgardıyan gibi bir iki zatın, maslahata binaen hafif tahakkümlerini çekmeğe mecbur olur. Ona mukabil, hapiste çok dostlardan kardeşane taltifler, teselliler görür. Hem İslâmiyet şefkati ve insaniyet fitratı, bu vaziyette ihtiyarlara merhamete gelmesi, hapis zahmetini rahmete çeviriyor diye, hapse razı oldum.

Bu üçüncü mahkemeye geldiğim sırada zaafiyet ve ihtiyarlık ve rahatsızlıktan ayakta durmağa sıkıldığımdan, mahkeme kapısının haricinde bir iskemlede oturdum. Birden bir hâkim geldi, hiddet etti, "Neden ayakta beklemiyor?" ihanetkarâne dedi. Ben de ihtiyarlık cihetinden bu merhametsizliğe kızdım. Birden baktım, pek çok müslümanlar, kemal-i şefkat ve uhuvvetle merhametkârane bakıp

--- sh:»(T:552) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, Afyon mahkeme koridorunda beklerken.

--- sh:»(T:553) ↓ -----

etrafımızda toplanmışlar, dağılmıyorlar. Birden "İki Hakikat" ihtar edildi.

Birincisi : Benim ve Nurların gizli düşmanlarımız, benim istemediğim hakkımdaki teveccüh-ü âmmeyi kırmak ile Nurun fütuhâtına sed çekilir diye, bazı safdil resmî memurları kandırıp, şahsımı millet nazarında çürütmek fikriyle, ihanetkârane böyle muameleye sevketmişler. Buna karşı inayet-i İlâhiyye, Nurların îman hizmetine mukabil, bir ikram olarak, o bir tek adamın ihanetine bedel, bu yüz adama bak! Hizmetinizi takdir ile şefkatkârâne acıyarak alâkadarane sizi istikbal ve teşyî ediyorlar. Hattâ ikinci gün ben, müstantık dairesinde müddeiumumun suallerine cevap verirken hükûmet avlusunda mahkeme pencerelerine karşı bin kadar ahali kemal-i alâka ile toplanıp lisan-ı hal ile "Bunları sıkmayınız!" dediklerini, vaziyetleriyle ifade ediyorlar gibi göründüler. Polisler onları dağıtamıyorlardı. Kalbime ihtar edildi ki : Bu ahali, bu tehlikeli asırda tam bir teselli ve söndürülmez bir nur ve kuvvetli bir îman ve saadet-i bâkiyeye bir doğru müjde istiyorlar ve fitraten arıyorlar ve Nur Risalelerinde aradıkları bulunuyor diye işitmişler ki, benim ehemmiyetsiz şahsıma, îmana bir parça hizmetkârlığım için, haddimden çok ziyade iltifat gösteriyorlar.

İkinci Hakikat : Emniyeti ihlâl vehmiyle bize ihanet etmek ve teveccüh-ü âmmeyi kırmak kasdiyle tahkirkârâne aldanmış mahdut adamların bed muamelelerine mukabil, hadsiz ehl-i hakikatın ve nesl-i âtînin takdirkârâne alkışlamaları var diye ihtar edildi. Evet komünist perdesi altında anarşistliğin emniyet-i umumiyeyi bozmağa dehşetli çalışmasına karşı Risale-i Nur ve şâkirdleri, îman-ı tahkiki kuvvetiyle bu vatanın her tarafında o müdhiş ifsadı durduruyor ve kırıyor. Emniyeti ve âsâyişi te'mine çalışıyor ki, pek çok bir kesrette ve memleketin her tarafında bulunan Nur Talebelerinden, bu yirmi senede alâkadar üç dört mahkeme ve on vilâyetin zabıtalrı, emniyeti ihlâle dair bir vukuatlarını bulmamış ve kaydetmemiş. Ve üç vilâyetin insaflı bir kısım zabıtalrı demişler : "Nur talebeleri mânevî bir zabıtaadır. Âsâyişi muhafazada bize yardım ediyorlar. Îman-ı tahkikî ile, Nur'u okuyan her adamın kafasında bir yasakçıyı bırakıyorlar. Emniyeti te'mine çalışıyorlar." Bunun bir nümûnesi Denizli Hapishanesidir. Oraya Nurlar, ve o mahpuslar için yazılan Meyve Risalesi girmesiyle, üç-dört ay zarfında

--- sh:»(T:554) ↓ -----

ikiyüzden ziyade o mahpuslar öyle fevkalâde itaatli, dindarane bir salâh-ı hâl aldılar ki, üç dört adamı öldüren bir adam, tahta bitlerini öldürmekten çekiniyordu. Tam merhametli, zararsız, vatana nâfi bir uzuv olmaya başladı. Hattâ resmî memurlar, bu hale hayretle ve takdirle bakıyorlardı. Hem daha hüküm almadan bir kısım gençler dediler : "Nurcular hapiste kalsalar, biz kendimizi mahkûm ettireceğiz ve ceza almaya çalışacağız; tâ onlardan ders alıp onlar gibi olacağız. Onların dersiyle kendimizi ıslah edeceğiz." İşte bu mahiyette bulunan Nur Talebelerini, emniyeti ihlâl ile itham edenler, herhalde ve gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış veya bilerek veya bilmiyerek anarşistlik hesabına hükûmeti iğfal edip bizleri ezizyetlerle ezmiye çalışıyorlar. Biz bunlara karşı deriz: Madem ölüm öldürülüyor ve kabir kapanmıyor ve dünya misafirhanesinde yolcular gayet sür'at ve telâşla kabile kabile arkasında, toprak arkasına girip kayboluyorlar; elbette pek yakında birbirimizden ayrılacağız. Siz zulmünüzün cezasını dehşetli bir surette göreceksiniz. Hiç olmazsa mazlûm ehl-i îman hakkında terhis tezkeresi olan ölümün îdam-ı ebedî dar ağacına çıkacaksınız. Sizin dünyada tevehhüm-ü ebediyetle aldığınız fânî zevkler, bâkî ve elîm elemelere dönecek.

Maatteessüf gizli münafık düşmanlarımız, bu dindar milletin yüzer milyon velî makamında olan şehidlerinin kahraman gazilerinin kanıyla ve kılıncıyla kazanılan ve muhafaza edilen hakikat-ı İslâmiyete bazen "Tarikat" namını takıp ve o güneşin tek bir şuaı olan tarikat meşrebini, o güneşin aynı gösterip hükûmetin bazı dikkatsiz memurlarını aldatıp hakikat-ı Kur'aniyeye ve hakaik-ı îmaniyeye tesirli bir surette çalışan Nur Talebelerine "Tarikatçı" ve "Siyasî cemiyetçi" namını vererek aleyhimize sevk etmek istiyorlar. Biz hem onlara, hem onları aleyhimize dinliyenlere, Denizli Mahkeme-i Âdilesinde dediğimiz gibi deriz :

"Yüzer milyon başların feda oldukları bir kudsî hakikata başımız dahi feda olsun. Dünyayı başımıza ateş yapsanız, Hakikat-i Kur'aniyeye feda olan başlar, zındıkaya teslim-i silah etmiyecek ve vazife-i kudsiyesinden vazgeçmiyecekler İnşaallah!"

İşte ihtiyarlığımın sergüzeştliğinden gelen ağırlara ve me'yusiyetlere, îmandan ve Kur'andan imdada yetişen kudsî teselliler ile

--- sh:»(T:555) ↓ -----

bu ihtiyarlığımın en sıkıntılı bir senesini, gençliğimin en ferahlı on senesine değiştirmem. Hususan, hapiste farz namazını kılan ve tövbe edenin herbir saati, on saat ibadet hükmüne geçmesiyle ve hastalıkta ve mazlumiyette dahi herbir fâni gün, sevap cihetinde on gün bâki bir ömrü kazandırmasıyla, benim gibi kabir kapısında nöbetini bekliyen bir adama ne kadar medar-ı şükrandır, o mânevî ihtardan bildim; "Hadsiz şükür Rabbime" dedim; ihtiyarlığıma sevindim ve hapsime razı oldum. Çünkü : Ömür durmuyor, çabuk gidiyor. Lezzetle, ferahla gitse, lezzetin zevali elem olmasından, hem teessüf, hem şükürsüzlükle, gafletle, bazı günahları yerinde bırakır, fâni olur gider. Eğer hapis ve zahmetli gitse, zeval-i elem bir mânevî lezzet olmasından, hem bir nevi ibadet sayıldığından, bir cihette bâki kalır ve hayırlı meyveleriyle bâki bir ömrü kazandırır. Geçmiş günahlara ve hapse sebebiyet veren hatalara keffaret olur, onları temizler. Bu nokta-i nazardan, mahpuslardan farzı kılanlar, sabır içinde şükür etmelidirler.

* * *

--- sh:»(T:556) ↓ -----

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ

Afyon mahkemesini tertib ve iftiralarla açtıran gizli dinsizler, Bediüzzamanı idam etmek plânını çevirmişlerdir. Bu fevkalâde ehemmiyeti hâiz büyük müdafaât, böyle imhacı zâlim dinsizlere karşı onun ölümü hiçe sayarak haykırdığı hakikatlerdir. Neticede, temyiz mahkemesi mahkûmiyet kararını nakzetti. Ve aynı mahkeme iki defa Bediüzzamana beraet verdi. Nihayet bütün Risale-i Nur külliyyatı ve beşyüze yakın mektublar bilâkayd ü şart Bediüzzamana iade edildi.

* * *

BÜYÜK MÜDAFAATINDAN PARÇALAR

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَبِهِ نَسْتَعِينُ

On sekiz sene sükûttan sonra - mecburiyet tahtında - bu istida mahkemeye ve sureti Ankara'ya makamata verilmişken, tekrar vermeğe mecbur olduğum iddianameye karşı itiraznamemdir.

Mâlûm olsun ki: Kastamonu'da, üç def'a menzilimi taharri etmek için gelen iki müddeiumumî ve iki taharri komiserine, ve üçüncüde polis müdürüne ve altı-yedi komiser ve polislere; ve Isparta'da müdde-i umumînin suallerine; ve Denizli ve Afyon Mahkemelerine karşı dediğim ayn-ı hakikat küçük bir müdafaanın hulâsasıdır. Şöyle ki:

Onlara dedim: Ben, onsekiz-yirmi senedir münzevî yaşıyorum. Hem Kastamonu'da sekiz senedir karakol karşısında ve sair yerlerde dahi yirmi senedir daima tarassud ve nezaret altında kaç def'a menzilimi taharri ettikleri halde; dünya ile, siyaset ile hiç bir tereşşuh, hiç bir emarem görülmedi. Eğer bir karışık hâlim olsaydı ve oranın adliye ve zâbitası bilmedi veya bildi aldırmadı ise; elbette benden ziyade onlar mes'uldürler. Eğer yoksa, bütün dünyada kendi âhireti ile meşgul olan münzevîlere ilişilmediği halde, neden bana lüzumsuz, vatan ve millet zararına bu derece ilişiyorsunuz ? Biz Risale-i Nur Şâkirdleri, Risale-i Nur'u, değil dünya cereyanlarına belki kâinata da âlet edemeyiz.

--- sh:»(T:557) ↓ -----

Hem, Kur'ân bizi siyasetten şiddetle menetmiş. Evet, Risale-i Nur'un vazifesi ise, hayat-ı ebediyeyi mahveden ve hayat-ı dünyeviyeyi de dehşetli bir zehire çeviren küfr-ü mutlaka karşı îmanî olan hakikatlarla, gayet kat'î, ve en mütemerrid zındık feylesofları dahi îmana getiren kuvvetli bürhanlarla Kur'âna hizmet etmektir. Onun için, Risale-i Nur'u hiçbir şey'e âlet edemeyiz.

Evvelâ: Kur'ân'ın elmas gibi hakikatlarını, ehl-i gaflet nazarında bir propaganda-yı siyaset tevehhümüyle cam parçalarına indirmemek ve o kıymetdar hakikatlara ihanet etmemektir.

Saniyen: Risale-i Nur'un esas mesleği olan şefkat, hak ve hakikat ve vicdan, bizleri şiddetle siyasetten ve idareye ilişmekten men etmiş. Çünkü tokada ve belâyaya müstehak ve küfr-ü mutlaka düşmüş bir-iki dinsize müteallik yedi-sekiz çoluk-çocuk, hasta ihtiyar mâsumlar bulunur. Musibet ve belâ gelse, o bîçâreler dahi yanarlar. Bunun için, neticenin de husulü meşkûk olduğu halde, siyaset yoluyla idare ve âsâyişin zararına hayat-ı içtimaiyeye karışmaktan şiddetle men'edilmişiz.

Salisen: Bu vatanın ve bu milletin hayat-ı içtimaiyesi bu acib zamanda anarşilikten kurtulmak için beş esas lâzım ve zarurîdir. "Hürmet, merhamet, haramdan çekinmek, emniyet, serseriliği bırakıp itaat etmektir." Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı zaman, bu beş esası kuvvetli ve kudsî bir surette tesbit ve tahkim ederek âsâyişin temel taşını muhafaza ettiğine delil ise; bu yirmi sene zarfında Risale-i Nur'un, yüzbin adamı vatan ve millete zararsız birer uzv-u nâfi haline getirmesidir. Isparta ve Kastamonu vilâyetleri buna şahiddir. Demek Risale-i Nur'un -ekseriyet-i mutlaka- eczalarına ilişkinler, herhalde bilerek veya bilmeyerek anarşilik hesabına vatana ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiyeye hiyanet ederler. Risale-i Nur'un yüzotuz risalelerinin bu vatana yüzotuz büyük faidesini ve hasenesini, vehham ehl-i gafletin sathî nazarlarında kusurlu tevehhüm edilen iki-üç risalenin mevhum zararları çürütemez. Onları bunlar ile çürüten, gayet derecede insafsız bir zâlimdir...

Eğer dinsizliği bir nevi siyaset zannedip, bu hâdisede bazılarının dedikleri gibi dersiniz: "Bu risalelerin ile, medeniyetimizi, keyfimizi bozuyorsun." Ben de derim: "Dinsiz bir millet yaşayamaz." dünyaca

--- sh:»(T:558) ↓ -----

bir umumî düsturdur. Ve bilhassa küfr-ü mutlak olsa, cehennemden daha ziyade elîm bir azabı dünyada dahi verdiğini, Risale-i Nur'dan Gençlik Rehberi gayet kat'î bir surette isbat etmiş. O risale ise şimdi resmen tab'edildi. Bir müslüman "El-iyâzübillâh" eğer irtidat etse, küfr-ü mutlaka düşer, bir derece yaşatan küfr-ü meşkûkde kalmaz. Ecnebi dinsizleri gibi de olmaz. Ve lezzet-i hayat noktasında, mâzi ve müstakbeli olmıyan hayvandan yüz derece aşağı düşer. Çünkü, geçmiş ve gelecek mevcudatın ölümleri ve ebedî müfakatları, onun dalâleti cihetiyle, onun kalbine mütemediyen hadsiz firakları ve elemeleri yağdırıyor. Eğer îman gelse, kalbe girse, birden o hadsiz dostlar diriliyorlar: "Biz ölmemişiz... mahvolmamışız." lisan-ı halleriyle diyerek, o cehennemî halet cennet lezzetine çevrilir. Mâdem hakikat budur. Size ihtar ediyorum! "Kur'ân'a dayanan Risale-i Nur ile mübareze etmeyiniz... O mağlûb olmaz, bu memlekete yazık olur. (Hâşiye) O başka yere gider yine tenvir eder. Eğer başımdaki saçlarım adedince başlarım bulunsa, hergün biri kesilse, hakikat-ı Kur'âniyeye feda olan bu başı zındıkaya ve küfr-ü mutlaka eğmem! Ve bu hizmet-i îmanîye ve nuriyeden vaz geçmem ve geçmem..."

Elhasıl: Hayat-ı ebediyeyi mahveden ve hayat-ı dünyeviyeyi dehşetli bir zehire çeviren ve lezzetini imha eden küfr-ü mutlakı, otuz seneden beri köküyle kesen ve tabiiyunun dehşetli bir fikr-i küfrîlerini öldürmeğe muvaffak olan ve bu milletin iki hayatının saadet düsturlarını hârika hüccetleriyle parlak bir surette isbat eden ve Kur'ân'ın hakikat-ı arşiyesine dayanan Risale-i Nur, böyle küçük bir risalenin bir iki maddesiyle değil, belki bin kusuru dahi olsa, onun binler büyük haseneleri onları affettirir diye dâva ediyoruz... ve isbatına da hazırız...

Mâdem cumhuriyet prensipleri hürriyet-i vicdan kanunu ile dinsizlere ilişmiyor.. elbette, mümkün olduğu kadar dünyaya karışmayan ve ehl-i dünya ile mübareze etmeyen ve âhiretine ve îmanına ve vatanına dahi nâfi' bir tarzda çalışan dindarlara ilişmemek gerektir ve elzemdir. Bin seneden beri bu milletin gıda ve ilâç gibi bir hâcet-i zaruriyesi olan takvayı ve salâhatı, bu mazhar-ı enbiya

(Hâşiye): Dört def'a mübareze zamanında gelen dehşetli zelzeleler, "yazık olur!" hükmünü isbat ettiler.

--- sh:»(T:559) ↓ -----

olan Asya'da hükmeden ehl-i siyaset yasak etmez ve edemez biliyoruz. Yirmi seneden beri münzevi yaşayan ve yirmi sene evvelki Said'in kafasiyle sorduğu bu suallerde, bu zamanın tarz-ı telâkkisine uygun gelmeyen kusurlarına bakmamak insaniyetin muktezasıdır. Vatan ve millet ve âsâyişin menfaati hesabına bunu da hatırlatmak bir vazife-i vataniyem olması cihetiyle derim:

Böyle, bize ve Risale-i Nur'a az bir münasebetle taht-ı tevkife almak, gücendirmek yüzünden; vatana ve âsâyişe dindarane menfaati bulunan pekçok zâtları idare aleyhine çevirebilir, anarşiliğe meydan verir. Evet, Risale-i Nur ile imanlarını kurtaran ve millete zararsız ve tam menfaatdar vaziyete girenler, yüzbinden çok ziyadedir! Hükûmet-i cumhuriyenin belki her büyük dairesinde ve milletin her tabakasında faydeli müstakimane bir surette bulunuyorlar. Bunları gücendirmek değil, belki himaye etmek elzemdir. Şekvâmızı dinlemeyen ve bizi söyletmiyen ve bahanelerle sıkıştıran bir kısım resmî adamlar, vatan aleyhinde anarşiliğe meydan açıyorlar diye kuvvetli bir vehim hatırımıza geliyor.

Hem, maslahat-ı hükümet namına derim: Mâdem "Beşinci Şuâ"ı hem Denizli, hem Ankara Mahkemeleri tedkik edip ilişmemişler, bize verdiler; elbette onu yeniden resmîyete koyup dedikodulara meydan açmamak idarece zarurîdir. Biz o risaleyi mahkemelerin ellerine geçmeden ve onu teşhirlerinden evvel gizlediğimiz gibi, Afyon hükümet ve mahkemesi dahi onu medar-ı sual ve cevap etmemeli. Çünkü kuvvetlidir, reddedilmez ! Kablel-vuku' haber vermiş, doğru çıkmış. Hem hedefi dünya değil, olsa olsa ölmüş gitmiş bir şahsa müteaddit mânâlarından bir mânâsı muvafık geliyor. Onun dostluğu taassubiyle o gaybî ihbarı ve mânâyı resmîyete koymamayı ve bizi onunla muaheze etmekle daha ziyade teşhirine yol açmamayı vatan ve millet ve âsâyiş ve idare hesabına ihtar etmeye vicdanım beni mecbur eyledi. Bu mes'eledede, şahsımın veya bazı kardeşlerimin kusuriyle Risale-i Nur'a hücum edilmez. O doğrudan doğruya Kur'âna bağlanmış, ve Kur'ân da, Arş-ı Azam'a bağlıdır. Kimin haddi var ki elini oraya uzatsın, o kuvvetli ipleri çözsün! Hem , memlekete maddî ve mânevî bereketi ve fevkalâde hizmeti, otuzüç âyât-ı Kur'aniyenin işaretleriyle ve İmam-ı Ali (R.A.) nin üç keramet-i gaybiyesiyle ve Gavs-ı A'zam'ın (R.A.) kat'î ihbarıyla tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur, bizim âdi ve şahsi kusurlarımızla mes'ul

--- sh:»(T:560) ↓ -----

olmaz.. ve olamaz.. ve olmamalı. Yoksa bu memlekete hem maddî, hem mânevî, telâfi edilmeyecek derecede zararı olacak.

Risale-i Nur'a karşı gizli düşmanlarımızdan bazı zındıkların şeytanetiyle çevrilen plânlar ve hücumlar inşaallah bozulacaklar. Onun şâkirdleri başkalarına kıyas edilmez, dağıtılmazlar, vazgeçirilmeler, Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle mağlûb edilmezler.

Eğer maddî müdafaadan Kur'ân bizi men'etmeseydi, bu milletin can damarı hükmünde, umumun teveccühünü kazanan ve her tarafta bulunan o şâkirdler, Şeyh Said ve Menemen hâdiseleri gibi cüz'î ve neticesiz hâdiselerle bulaşmazlar. Allah etmesin eğer mecburiyet-i kat'îye derecesinde onlara zulüm edilse, elbette gizli zındıklar ve münafıklar bin derece pişman olacaklar!..

Elhasıl: Mâdem biz ehl-i dünyanın dünyalarına ilişmiyoruz; onlar da bizim âhiretimize ve îmanî hizmetimize bu derece ilişmesinler!

Evet biz bir cemaatız. Hedefimiz ve programımız; evvelâ kendimizi sonra milletimizi îdam-ı ebedîden ve dâimî berzahî haps-i münferidden kurtarmak ve vatandaşlarımızı anarşilikten ve serserilikten muhafaza etmek ve iki hayatımızı imhaya vesile olan zındıkaya karşı, Risale-i Nur'un çelik gibi hakikatlarıyla kendimizi muhafazadır.

Ben, sizin bana vereceğiniz en ağır cezanıza da beş para vermem ve hiç ehemmiyeti yok. Çünkü ben kabir kapısında, yetmişbeş yaşındayım. Böyle mazlum ve mâsum bir iki sene hayatı şehadet mertebesiyle değiştirmek, benim için büyük saadettir. Risale-i Nur'un binler hüccetleriyle kat'î îmanım var ki; ölüm, bizim için bir terhis tezkeresidir. Eğer zâhirî idam da olsa, bizim için bir saat zahmet, ebedî bir saadetin ve rahmetin anahtarı olur. Fakat siz, ey gizli düşmanlar ve zındıka hesabına adliyeyi şaşırta, hükümeti bizimle sebepsiz meşgul eden insafsızlar! Kat'î biliniz ve titreyiniz ki; siz îdam-ı ebedî ile ebedî mahkûm oluyorsunuz, intikamımızı, sizden pekçok muzaaf bir surette alınıyor görüyoruz.. hattâ size acıyoruz. Evet, bu şehri yüz def'a mezaristana boşaltan ölüm hakikatının, elbette hayattan ziyade bir istediği var. Ve onun îdamından kurtulmak çaresi, insanların her mes'elesinin fevkinde, en büyük ve en ehemmiyetli ve en lüzumlu bir ihtiyac-ı zarurîsi ve kat'îsidir. Acaba bu çâreyi kendine bulan Risale-i Nur Şâkirdlerini ve o çâreyi

--- sh:»(T:561) ↓ -----

binler hüccetleriyle bulduran Risale-i Nur'u adi bahanelerle ittiham edenler, ne kadar kendileri hakikat ve adalet nazarında müttehem oluyor; divaneler de anlar...

Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle, dünyanın muvakkat şanı ve şerefının ve enaniyetli hodfüruşluğunun şöhretperestliğinin ne kadar faidesiz ve mânasız olduğunu, hadsiz şükür olsun ki, Kur'ân'ın feyziyle anlamış bir adamın; o zamandan beri bütün kuvvetiyle, nefsi emmaresiyle mücadele edip mahviyet etmek; benliğini bırakmak, tasannu ve riyakârlık yapmamak için elden geldiği kadar çalıştığına, ona hizmet eden veya arkadaşlık edenler kat'î bildikleri ve şehadet ettikleri halde; ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zannı ve teveccüh-ü nas ve şahsını medh ü senadan ve kendinin mânevî makam sahibi olduğunu bilmekten herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçtığı ve hem, has şakirdlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarını reddedip o hâlis kardeşlerinin hatırını kırması ve yazdığı cevabî mektublarında onun hakkındaki medihlerini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kabul etmemesi ve kendini faziletten mahrum gösterip, bütün fazileti Kur'ân'ın tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyla Nur Şâkirdlerinin şahs-ı mânevîsine verip, kendini âdi bir hizmetkâr bilmesi kat'î isbat ediyor ki; şahsını beğendirmeğe çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde; onun rızası olmadan bazı dostları, uzak bir yerden onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip medh etmeleri, bir makam vermeleriyle acaba hangi kanun ile medar-ı mes'uliyet olur ki; o bîçâre, hasta ve çok ihtiyar ve garibin münzevî odasına, büyük bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp taharri me'murlarını sokmak; hem evradından ve levhalarından başka bir bahane bulamamak, acaba dünyada hiç bir kanun, hiç bir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?..

Vatana ve millete ve ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitaplarının intişarına ve komünistlerin neşriyatına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde üç mahkeme medar-ı mes'uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan ve millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve âsâyişini te'mine yirmi seneden beri çalışan ve bu milletin hakikî bir nokta-i istinadı olan âlem-i İslâm'ın uhuvvetini ve bu millete dostluğunu iadeye ve o dostluğun takviyesine te'sirli bir surette çabalayan ve diyanet riyasetinin ulemâsı, tenkid niyetiyle

--- sh:»(T:562) ↓ -----

dahiliye vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmiyerek tam kıymetini takdir edip: "Kıymetdar eser" diye diyanet kütüphanesine konulan "Zülfikar ve Asâ-yı Mûsa" gibi Kabr-i Peygamberî (A.S.M.) üzerinde alâmet-i makbuliyet olarak Asâ-yı Mûsâ mecmuasını hacılar gördükleri halde, Nur eczalarını evrak-ı muzırğa gibi toplayıp mahkeme eline vermek; acaba hiç bir kanun, hiç bir vicdan hiç bir insaf buna müsaade eder mi ?

* * *

AFYON HÜKÜMET VE ZÂBITASINA VE MAHKEMESİNE BİR KAÇ NOKTA MARUZATIM VAR

Birincisi: Ekser Enbiyanın şarkta ve Asya'da zuhurları ve ağleb-i hükemanın garbta ve Avrupa'da gelmeleri kader-i ezeliyenin bir işaretidir ki; Asya'da din hâkimdir; Felsefe ikinci derecededir. Bu remz-i kadere binaen, Asya'da hüküm süren, dindar olmazsa da, din lehine çalışanlara ilişmemeli belki teşvik etmelidir.

İkincisi: Kur'ân-ı Hakîm, bu zemin kafasının akli ve kuvve-i müfekkiresidir. El'iyâzübillâh; Eğer Kur'ân Küre-i Arzın başından çıksa, Arz divane olacak. Akıldan boş kalan kafasını bir seyyareye çarpması, bir kıyamet kopmasına sebep olması akıldan uzak değildir. Evet Kur'ân; Arşî Ferş ile bağlamış bir zincir, bir Hablullahdır. Cazibe-i umumiyeden ziyade zemini muhafaza ediyor. İşte, bu Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın hakikî ve kuvvetli bir tefsiri olan Risale-i Nur; bu asırda, bu vatanda, bu millete yirmi seneden beri te'sirini göstermiş büyük bir ni'met-i İlâhiyye ve sönmez bir mu'cize-i Kur'âniyedir. Hükümet, ona ilişmek ve talebelerini ondan ürkütüp vazgeçirmek değil, belki onu himaye etmek ve okunmasına teşvik etmek gerektir.

Üçüncüsü: Ehl-i îmandan bütün gelenler, mâziye gidenlere mağfiret dualarıyla ve hasenatlarını onların ruhlarına bağışlamalarıyla yardımlarına binaen Denizli Mahkemesinde demiştim: "Mahkeme-i Kübrada milyarlar ehl-i îman olan dâvacılar tarafından, Kur'ân hakikatlarına hizmet eden Nur Talebelerini mahkûm ve perişan etmek isteyenlerden ve sizlerden sorulsa ki: Serbestiyet kanunuyla

--- sh:»(T:563) ↓ -----

dinsizlerin, komünistlerin neşriyatlarına ve anarşiliği yetiştiren cemiyetlerine müsamahakârane bakıp ilişmediğiniz halde; vatani ve milleti anarşistlikten ve dinsizlik ve ahlâksızlıktan ve vatandaşlarını ölümün îdam-ı ebedîsinden kurtarmağa çalışan Risale-i Nur Talebelerini, hapisler ve tazyiklerle perişan etmek istediniz!" diye sizlerden sorulsa, ne cevap vereceksiniz? Biz de sizlerden soruyoruz.. onlara demiştim. O zaman, o insafılı, adaletli zâtlar bizi beraet ettirdiler; adliyenin adaletini gösterdiler.

Dördüncüsü: Ben bekliyordum ki: ya Ankara, ya Afyon, beni sorguda pek büyük mes'eleler için, Nurların o mes'elelere hizmeti cihetinde bir meşveret dairesine alıp, bir sual - cevap beklerdim.

Evet, üçyüz elli milyon müslümanların eski kardeşliğini ve muhabbetini ve hüsn-ü zannını ve mânevî yardımlarını bu memleketteki millete kazandıracak çâreleri bulmak ki; en kuvvetli çare ve vesile Risale-i Nur olduğuna delil şudur: Bu sene Mekke-i Mükerrermede, gayet büyük bir âlim, hem Hind lisanına, hem Arab lisanına Nur'un büyük mecmualarını tercüme edip, Hindistan'a ve Arabistan'a göndererek, en kuvvetli nokta-i istinadımız olan vahdet ve uhuvvet-i İslâmiyeyi te'mine çalıştığı gibi; Türk milletinin daima dinde ve îmanda ileri olduğunu Nur Risaleleri gösteriyor, demişler.

Hem beklerdim ki; vatanımızda anarşiliğe inkılâb eden komünist tehlikesine karşı Nur'ların tesirleri ne derecededir ve bu mübarek vatan, bu dehşetli seyelandan nasıl muhafaza edilecek?" gibi, dağ misillü mes'elelerin sorulmasının lüzumu varken, sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan ve hiç bir medar-ı mes'uliyet olmayan cüz'î ve şahsî garazkârların iftiralariyle habbe, kubbeler yapılmış mes'eleler için bu ağır şerait altında, hiç ömrümde çekmediğim bir perişaniyetime sebebiyet verildi. Bize, üç mahkemenin sorduğu ve beraet verdiği aynı mes'elelerden ve âdi ve şahsî bir iki mes'ele için mânasız sualler edildi.

Beşincisi: Risale-i Nur'la mübareze edilmez; o mağlûb olmaz! Yirmi senedenberi en muannid feylesofları susturuyor; imân hakikatlarını güneş gibi gösteriyor. Bu memlekette hükmeden, onun kuvvetinden istifade etmek gerektir.

Altıncısı: Benim ehemmiyetsiz şahsımın kusurlarıyla beni çürütmek ve ihanetlerle nazar-ı âmmeden düşürmek Risale-i Nur'a zarar

--- sh:»(T:564) ↓ -----

vermez; belki bir cihette kuvvet verir. Çünkü, benim bir fâni dilime bedel, Risale-i Nur'un yüzbin nüshalarının bâkî dilleri susmaz, konuşur. Ve hâlis talebeleri binler kuvvetli lisanlarla, o kudsî ve küllî vazife-i Nuriyeyi şimdiye kadar olduğu gibi kıyamete kadar devam ettirecekler.

Yedincisi: Sabık mahkemelerde dâva ettiğim ve hüccetlerini gösterdiğimiz gibi; benim gizli düşmanlarımız ve hükümeti iğfal ve bir kısım erkânını evhamlandıran ve adliyeleri aleyhimize sevk eden resmî ve gayr-i resmî muarızlarımız; ya gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış, veya anarşilik hesabına gayet gaddar bir ihtilâlcidir; veya İslâmiyet ve hakikat-ı Kur'ân'a karşı mürtedane mücadele eden bir dessay zındıktır ki; bize hücum etmek için, istibdad-ı mutlaka cumhuriyet namını vermekle; irtidad-ı mutlaka rejim altına almakla; sefahet-i mutlakaya medeniyet namını takmakla; cebr-i keyfi-i küfrîye kanun namını vermekle; hem bizi perişan, hem hükümeti iğfal, hem adliyeyi bizimle mânasız meşgul eylediler. Onları, Kahhar-ı Zülcelâl'in kahrına havale edip, kendimizi onların şerrinden muhafaza için

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

kal'asına iltica ederiz.

Sekizincisi: Geçen sene Ruslar, çoklukla hacıları hacca gönderip, onlarla propaganda yapıp, "Ruslar başka milletlerden ziyade Kur'an'a hürmetkâr" diye, Âlem-i İslâmı, din noktasında bu vatandaki dindar millet aleyhine çevirmeğe çalıştığı aynı zamanda Risale-i Nur'un büyük mecmuaları; hem Mekke-i Mükerreme'de, hem Medine-i Münevvere'de, hem Şam-ı Şerif'de, hem Mısır'da, hem Haleb'de âlimlerin takdirleri altında kısmen intişariyle o komünist propagandasını kırdığı gibi Âlem-i İslâma gösterdi ki; Türk Milleti ve kardeşleri, eskisi gibi dinine ve Kur'ân'ına sahiptir ve sair ehl-i İslâm'ın dindar büyük bir kardeşi ve Kur'ân hizmetinde kahraman kumandanıdır, diye o ehemmiyetli kudsî merkezlerde o Nur Mecmuaları bu hakikatı gösterdiler. Acaba, Nur'un bu kıymetdar hizmet-i milliyesi, bu tarz işkencelerle mukabele görse zemini hiddete getirmez mi?

Dokuzuncusu: Denizli müdafaatında izahı ve isbatı bulunan bir mes'elenin kısacık bir hulâsasıdır.

--- sh:»(T:565) ↓ -----

Bir dehşetli kumandan deha ve zekâvetiyle, ordunun müsbet hasenelerini kendine alıp ve kendinin menfî seyyielerini o orduya vererek, o efrad adedince haseneleri, gazilikleri bire indirdiği; ve seyyiesini o ordu efradına isnad ederek, onların adedince seyyieler hükmüne getirdiğinden; dehşetli bir zulüm ve hilâf-ı hakikat olmasından, ben, kırk sene evvel beyan ettiğim bir Hadîsin o şahsa vurduğu tokada binaen, sâbık mahkemelerimizde bana hücum eden bir müdde-i umumîye dedim: "Gerçi onu, hadîslerin ihbarıyla kırıyorum; fakat ordunun şerefini muhafaza ve büyük hatâlardan vikaye ederim. Sen ise, birtek dostun için, Kur'ân'ın bayrakdarı ve âlem-i İslâm'ın kahraman bir kumandanı olan ordunun şerefini kırıyorsun ve hasenelerini hiçe indiriyorsun!" dedim. İnşâallah o müddeî insafa geldi, hatâdan kurtuldu.

Onuncusu: Adliyede, adalet hakikatı ve müracaat eden herkesin hukukunu bilâ-tefrik muhafazaya, -sırf hak namına- çalışmak vazifesi hükmettiğine binaendir ki; İmam-ı Ali Radiyallahu anhu, hilâfeti zamanında bir Yahudi ile beraber mahkemede oturup muhakeme olmuşlar.

Hem bir adliye reisi; bir me'muru, kanunca bir hırsızın elini kestiği vakit, o me'murun o zâlim hırsıza hiddet ettiğini gördü, o dakikada o me'muru azleyledi. Hem çok teessüf ederek dedi: "Şimdiye kadar, adalet namına böyle hissiyatını karıştıranlar pekçok zulmetmişler." Evet, hüküm-ü kanunu icra etmekte o mahkûma acımasa da hiddet edemez; etse zâlim olur. Hattâ, kısas cezası da olsa, hiddetle katil etse bir nevi katil olur, diye o hâkim-i âdil demiş.

İşte, mâdem mahkemede böyle hâlis ve garazsız bir hakikat hükmediyor; üç mahkeme bizlere beraet verdiği ve bu milletin yüzde -bilseler- doksanı, Nur Talebelerinin zararsız olarak millete ve vatana menfaatli olduklarına pekçok emarelerle şehadet ettikleri halde, burada o mâsum ve teselliye ve adaletin iltifatına çok muhtaç Nur Talebelerine karşı ihanetler ve gayet soğuk, hiddetli muameleler yapılıyor. Biz, her musibete ve ihanetlere karşı sabra ve tahammüle karar verdiğimizden sükût edip, Allah'a havale ederek, Belki bunda da bir hayır var dedik. Fakat evham yüzünden ve garazkârların jurnallarıyla bu bîçâre mâsumlara böyle muameleler, belâların gelmesine bir vesile olacağından korktum, bunu yazmağa

--- sh:»(T:566) ↓ -----

mecbur oldum. Zâten bu mes'eledede bir kusur varsa benimdir. Bu bîçâreler, sırf îmanları ve âhiretleri için bana rıza-i İlâhi dairesinde yardım etmişler. Pekçok takdire müstehak iken, böyle muameleler, hattâ kışı dahi hiddete getirdi.

Hem medar-ı hayrettir ki, bu defa da yine bir cemiyet vehmini tekrar ileri sürüyorlar. Halbuki üç mahkeme bu ciheti tedkik edip beraet vermekle beraber, mabeynimizde böyle medar-ı ittiham olacak hiçbir cemiyet, hiçbir emare mahkemeler, zabıtalara, ehl-i vukuf bulmamışlar. Yalnız bir muallimin talebeleri ve darülfünun şâkirdleri ve Kur'ân dersini veren hâfızın hıfza çalışanları gibi Risale-i Nur Talebelerinde bir uhrevî kardeşlik var. Bunlara cemiyet namını veren ve onunla ittiham eden bütün esnaf ve mekteplilere ve vâizlere siyasî cemiyet nazariyle bakmak gerektir. Bunun için ben, böyle asılsız ve mânasız ittihamlarla buraya hapise gelenleri müdafaa etmeğe lüzum görmüyorum. Yalnız; hem bu memleketi, hem Âlem-i İslâmı çok alâkadar eden; ve maddî ve mânevî bu vatana ve bu millete pekçok bereket ve menfaatı tahakkuk eden Risale-i Nur'u üç defa müdafaa ettiğimiz gibi, tekrar aynı hakikat ile müdafaaı men'edecek hiçbir sebep yok. Ve hiçbir kanun ve hiçbir siyaset yasak etmez ve edemez. Evet biz bir cemiyetiz.. ve öyle bir cemiyetimiz var ki, her bir asırda üçyüz elli milyon dahil mensupları var. Ve her gün beş def'a namazla, o mukaddes cemiyetin prensiplerine kemal-i hürmetle alâkalarını ve hizmetlerini gösteriyorlar.

أَنَا الْمُؤْمِنِينَ إِخْوَةٌ

kudsî programıyla birbirinin yardımına dualarıyla ve mânevî kazançlarıyla koşuyorlar. İşte biz, bu mukaddes ve muazzam cemiyetin efradındanız. Ve hususî vazifemiz de, Kur'ân'ın îmanî hakikatlarını tahkikî bir surette ehl-i îmana bildirip onları ve kendimizi îdam-ı ebedîden ve daimî ve berzahî haps-i münferidden kurtarmaktır. Sâir dünyevî ve siyasî ve entrikalı cemiyet ve komitelerle ve bizim medar-ı ittihamımız olan cemiyetçilik gibi asılsız ve mânasız gizli cemiyetle hiçbir münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmiyoruz! Ve dört mahkeme inceden inceye tedkikten sonra o cihette bize beraet vermiş...

Evet, Nur Şâkirdleri biliyorlar ve mahkemelerde hüccetlerini göstermişim ki; şahsıma değil bir makam, şan u şeref ve şöhret vermek

--- sh:»(T:567) ↓ -----

ve uhrevî ve mânevî bir mertebe kazandırmak; belki bütün kanaat ve kuvvetimle, ehl-i îmana bir hizmet-i îmaniye yapmak için, değil yalnız dünya hayatımı ve fâni makamatımı; belki lüzum olsa âhîret hayatımı ve herkesin aradığı uhrevî ve bâkî mertebeleri feda etmeği, hattâ Cehennemden bazı biçareleri kurtarmağa vesile olmak için, lüzum olsa Cenneti bırakıp Cehenneme girmeği kabul ettiğimi hakikî kardeşlerim bildikleri gibi, mahkemelerde dahi bir cihette isbat ettiğim halde, beni bu ittihamla -Nur ve îman hizmetime bir ihlâssızlık isnad etmekle ve Nurların kıymetlerini tenzil etmekle- milleti onun büyük hakikatlarından mahrum etmektir. Acaba bu bedbahtlar.. dünyayı ebedî ve herkesi kendileri gibi, "Dîni ve îmanı dünyaya âlet ediyor" tevehhümüyle, dünyadaki ehl-i dalâlete meydan okuyan; ve hizmet-i îmaniye yolunda hem dünyevî hem lüzum olsa uhrevî hayatlarını feda eden; ve mahkemelerde dâva ettiği gibi, bir tek hakikat-ı îmaniyeyi, dünya saltanatıyla değiştirmeyen; ve siyasetten ve siyasî mânasını işmam eden maddî ve mânevî mertebelerden ihlâs sırrı ile bütün kuvvetiyle kaçan; ve yirmi sene emsalsiz işkencelere tahammül edip siyasete îmanî meslek itibariyle tenezzül etmeyen; ve kendini, nefsi itibariyle talebelerinden çok aşağı bilen ve onlardan daima himmet ve dua bekleyen; ve kendi nefsinin çok biçare ve ehemmiyetsiz îtikad eden bir adam hakkında, bazı hâlis kardeşleri Risale-i Nur'dan aldıkları fevkalâde kuvve-i îmaniyeye mukabil, onun tercümanı olan o biçâyeye, tercümanlık münasebetiyle, Nurların bazı faziletlerini hususî mektublarında ona isnad etmeleri; ve hiç bir siyaset hatırlarına gelmeyerek âdete binaen, insanlar, sevdiği âdi bir adama da; "Sultanımsın, velîni'metimsin" demeleri nev'inden yüksek makam vermeleri ve haddinden bin derece ziyade hüsn-ü zan etmeleri; ve eskidenberi, üstad ve talebeler mabeyninde carî ve itiraz edilmeyen makbul bir âdet ile teşekkür mânasında pek fazla medh u sena etmeleri; ve eskiden beri, makbul kitapların âhîrlerinde mübalâğa ile medhiyeler ve takrizler yazılmasına binaen, hiç bir cihetle suç sayılabilir mi? Kimsesiz, garib ve düşmanları pekçok ve onun yardımcılarını kaçırarak çok esbab varken; insafsız çok mu'terizlere karşı, sırf yardımcılarının kuvve-i mâneviyelerini takviye etmek ve kaçmaktan kurtarmak ve mübalâğalı medhedenlerin şevklerini kırmamak için, onların bir kısım medihlerini Nurlara çevirip bütün

--- sh:»(T:568) ↓ -----

bütün reddetmediği halde, onun bu yaşta ve kabir kapısındaki hizmet-i îmanîyesini dünya cihetine çevirmeğe çalışan bazı resmi me'murların; ne derece haktan, kanundan insaftan uzak düştükleri anlaşılır. Son sözüm

لِكُلِّ مُصِيبَةٍ أَنَا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

dur.

* * *

Afyon Mahkemesine ve Ağır Ceza Reisine beyan ediyorum ki:

Eskiden beri fitratımda tahakkümü kaldıramadığım için dünyaya karşı alâkamı kesmiştim. Şimdi o kadar mânasız, lüzumsuz tahakkümler içinde hayat bana gayet ağır gelmiş; yaşayamayacağım. Hapsin haricinde yüzler resmî adamların tahakkümlerini çekmeğe iktidarım yok. Bu tarz hayattan bıktım! Ben sizden bütün kuvvetimle tecziyemi talep ediyorum! Şimdi kabir elime geçmiyor, hapiste kalmak bana lâzımdır. Makam-ı iddianın asılsız isnad ettiği suçlar, siz de bilirsiniz ki yok; beni cezalandırmaz. Fakat beni mânen cezalandıracak vazife-i hakikiyeye karşı büyük kusurlarım var. Eğer sormak münasib ise sorunuz cevap vereyim.

Evet, büyük kusurlarımdan bir tek suçum, vatan ve millet ve din namına mükellef olduğum büyük bir vazifeyi dünyaya bakmadığım için yapmadığımdan, hakikat noktasında afvolunmaz bir suç olduğuna ve bilmemek bana bir özür teşkil edemediğine şimdi bu Afyon hapsinde kanaatım geldi. Nur Şâkirdlerinin hâlis ve sırf uhrevî, Nurlara ve tercümanına karşı alâkalarına, dünyevî ve siyasî cemiyet namını verip onları mes'ul etmeğe çalışanların ne kadar hakikattan ve adaletten uzak düştüklerine karşı üç mahkemenin o cihette beraet vermesiyle beraber deriz ki:

Hayat-ı içtimaiye-i insaniyenin, hususan Millet-i İslâmiyenin üssül-esası: Akrabalar içinde samimane muhabbet ve kabile ve taifeler içinde alâkadarane irtibat ve İslâmiyet milliyetiyle mü'min kardeşlerine karşı mânevî fedakârane bir alâka ve hayat-ı ebediyesini kurtaran Kur'ân hakikatlarına ve nâşirlerine sarsılmaz bir râbıta ve iltizam ve bağlılık gibi, hayat-ı içtimaiyeyi esasiyle te'min eden bu râbitaları inkâr etmekle; ve şimaldeki dehşetli anarşilik tohumunu saçan ve nesil ve milleti mahveden ve herkesin çocuklarını

--- sh:»(T:569) ↓ -----

**Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri Afyon mahkemesinin bir celsesine talebeleri ile birlikte giderken.
Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri Afyon mahkemesinin bir**

celsesine talebeleri ile birlikte giderken.

--- sh:»(T:570) ↓ -----

kendine alıp karabet ve milliyeti izale eden ve medeniyet-i beşeriyeyi ve hayat-ı içtimaiyeyi bütün bütün bozmağa yol açan kızıl tehlikeyi kabul etmekle; ancak Nur Şâkirdlerine cemiyet namını verebilir. Onun için hakikî Nur Şâkirdleri çekinmeyerek, Kur'ân hakikatlerine karşı kudsî alâkalarını ve uhrevî kardeşlerine karşı sarsılmaz irtibatlarını izhar ediyorlar. O uhuvvet sebebiyle gelen her cezayı memnuniyetle kabul ettiklerinden, mahkemenizde hakikat-ı hâli olduğu gibi itiraf ediyorlar. Hile ile, dalkavukluk ile ve yalanlarla kendilerini müdafaaya tenezzül etmiyorlar.

* * *

AFYON MAHKEMESİNE, İDDİANAMEYE KARŞI VERİLEN İTİRAZNAME TETİMMESİNİN BİR ZEYLİDİR

Evvelâ: Mahkemeye beyan ediyorum ki; iddianame, Denizli ve Eskişehir Mahkemelerimizdeki o eski iddianamelere ve aleyhimizde, sathî ehl-i vukufların sathî tahkikatlarına bina edildiğinden mahkememizde dâva ettim ki: "Bu iddianamenin yüz yanlışını isbat etmezsem, yüz sene cezaya razıyım!" İşte o dâvamı isbat ettim. Yüzden ziyade yanlışların cetvelini isterseniz takdim edeceğim.

Saniyen: Ben, Denizli Mahkemesinde kitap ve evraklarımız Ankara'ya gittiği sırada, aleyhimize hüküm verilecek diye telâş ve me'yusiyetle beraber arkadaşlarıma yazdım ve bazı müdafaatımın âhîrinde bulunan o yazdığım parça şudur: "Eğer, Risâle-i Nur'u tenkid fikriyle tedkik eden adliye me'murları îmanlarını onunla kuvvetlendirip veya kurtarsalar sonra beni îdam ile mahkûm etseler; şahid olunuz, ben hakkımı onlara helâl ediyorum; çünkü biz hizmetkârız. Risâle-i Nur'un vazifesi, îmanı kuvvetlendirip kurtarmaktır. Dost ve düşmanı tefrik etmiyerek hizmet-i îmâniyeyi hiçbir tarafgirlik girmeyerek yapmağa mükellefiz."

İşte ey hey'et-i hâkime! Bu hakikata binaen, Risale-i Nur'un cerhedilmez kuvvetli hüccetleri, elbette mahkemede kalbleri kendine çevirmiş. Aleyhimde ne yapsanız ben hakkımı helâl ederim, gücenmem. Bunun içindir ki, eşedd-i zulüm ile bir eşedd-i istibdad tarzında, şahsımı, hiç ömrümde görmediğim ihanetlerle çürütmekle damarıma dokundurulduğu halde tahammül ettim; hattâ beddua da etmedim. Bize karşı bütün ittihamlara ve bütün isnad edilen suçlara karşı elinizdeki Risale-i Nur'un mecmuaları benim mukabele

--- sh:»(T:571) ↓ -----

edilmez müdafaaanamem ve cerhedilmez itiraznamemdirler. Medar-ı hayrettir ki; Mısır, Şam, Halep, Medine-i Münevvere, Mekke-i Mükerrerme allâmeleri ve Diyanet Riyasetinin müdakkik hocaları o Nur Mecmualarını tedkik edip hiç tenkid etmiyerek takdir ve tahsin ettikleri halde iddianameyi aleyhimize toplayan zekâvetli (!) zât, Kur'ân'ı, "Yüzkırk suredir" diye acîb ve pek zâhir bir yanlışı ile ne derece sathî baktığı; ve Risale-i Nur bu ağır şerait içinde ve benim gurbet ve kimsesizliğim ve perişanietimde ve aleyhimde dehşetli hücumlarla beraber, yüzbinler ehl-i hakikata kendini tasdik ettirdiği halde, daha Kur'ân'ın kaç suresi var olduğunu bilmeyen o iddiacı zât: "Risale-i Nur, Kur'ân'ın tefsirine ve Hadîslerin te'viline çalışmasıyla beraber, bir kısmında, okuyanlara bir şey öğretme bakımından ilmî bir mahiyet ve kıymet taşımadığı, görülmektedir." diye tenkidi, ne derece kanundan, hakikatten, adaletten ve haktan uzak olduğu anlaşılıyor.

Hem size, şekvâ ediyorum ki: Kırk sahifeli ve yüzer yanlışı bulunan ve kalblerimizi yaralayan iddianameyi -tamamiyle- bize iki saat dinlettirdiğiniz halde, ayn-ı hakikat birbuçuk sahifeyi, ona karşı ısrarımla beraber iki dakika okumağa müsaade etmediğiniz için, ona mukabil itiraznamemi tamamiyle okumamı adalet namına sizden istiyorum.

Sâlisen: Herbir hükümette muhalifler var. Âsâyîşe ilişmemek şartıyla kanunen onlara ilişilmez. Ben ve benim gibi dünyadan küsmüş ve yalnız kabrine çalışanlar; elbette binüçyüz elli senede ecdadımızın mesleğinde ve Kur'ânımızın daire-i terbiyesinde ve her zamanda üçyüzelli milyon mü'minlerin takdis ettiği düsturlarının müsaade ettiği tarzda hayat-ı bâkiyesine çalışmayı terkedip, gizli düşmanlarımızın icbarıyla ve desiseleriyle, fâni ve kısacık hayat-ı dünyeviyesi için, sefihane bir medeniyetin ahlâksızcasına, belki bir nevi bolşevizmde olduğu gibi vahşiyane kanunlara, düsturlara tarafdâr olup onları meslek kabul etmekliğimiz hiç mümkün müdür? Ve dünyada hiçbir kanun ve zerre mikdar insafı bulunan hiç bir insan, bunları onlara kabul ettirmeğe cebretmez. Yalnız o muhaliflere deriz: Bize ilişmeyiniz biz de ilişmemişiz."

İşte bu hakikata binaendir ki; Ayasofya'yı puthane ve Meşihat'ı kızların lisesi yapan bir kumandanın keyfî, kanun namındaki emirlerine

--- sh:»(T:572) ↓ -----

fikren ve ilmen tarafdar değiliz ve şahsımız itibariyle amel etmiyoruz. Ve bu yirmi sene işkenceli esaretimde eşedd-i zulüm şahsıma edildiği halde, siyasete karışmadık; idareye ilişmedik; âsâyişi bozmadık. Yüzbinler Nur arkadaşım varken, âsâyişe dokunacak hiç bir vukuatımız kaydedilmedi. Ben, şahsım itibariyle hiç hayatımda görmediğim bu âhir ömrümde ve gurbetimde şiddetli ihanetler ve damarıma dokunduracak haksız muameleler sebebiyle yaşamaktan usandım! Tahakküm altındaki serbestiyetten dahi nefret ettim. Size bir istida yazdım ki, herkese muhalif olarak, ben beraetimi değil, belki tecziyemi talep ediyorum; ve hafif cezayı değil, sizden en ağır cezayı istiyorum! Çünkü; bu emsalsiz, acîb muameleden kurtulmak için ya kabre veya hapse girmekten başka çârem yok. Kabir ise, intihar caiz olmadığından ve ecel gizli olmasından, şimdilik elime geçmediğinden, beş - altı ay tecrid-i mutlakında bulunduğum hapse razı oldum. Fakat bu istidayı, mâsum arkadaşlarımla hatırları için şimdilik vermedim.

Rabian: Benim bu otuz sene hayatımda ve Yeni Said tâbir ettiğim zamanımda bütün Risale-i Nur'da yazdıklarım, ve şahsıma temas eden hakikatlarının tasdikıyla ve benimle ciddî görüşen ehl-i insaf zâtların ve arkadaşların şehadetleriyle iddia ediyorum ki; Ben, nefs-i emmaremi, elimden geldiği kadar hodfuruşluktan, şöhretperestlikten, tefahurdan men'e çalışmışım. Ve şahsıma ziyade hüsn-ü zan eden Nur Talebelerinin, belki yüz def'a hatırlarını kırıp cerhetmişim. Ben, "Mal sahibi değilim; Kur'ân'ın mücevherat dükkânının bir bîçâre dellâlıyım." dediğimi; hem yakın kardeşlerimin tasdikleriyle ve emarelerini görmeleriyle, ben, değil dünyevî makamı ve şan ve şerefi şahsıma kazandırmak, belki mânevî büyük makamı -faraza- bana verilse de, fakat hizmetteki ihlâsıma nefsimin hissesi karışmak ihtimaline binaen korkarak o makamı da hizmetime feda etmeğe karar verdiğim ve fiilen de öylece hareket ettiğim halde, mahkeme-i âlinizden güya en büyük bir siyasî mes'ele gibi, bana karşı bazı kardeşlerimin Nur'dan istifadelerine mânevî bir şükran olarak ben kabul etmediğim halde, pederinden çok fazla hürmet etmesini medar-ı sual ve cevap yaptınız; bir kısmını inkâra sevkettiniz ve bize hayret ile dinlettirdiniz. Acaba, kendi razı olmadığı ve kendini lââyık bulmadığı halde, başkaların onu medhmetleriyle o bîçâreye bir suç tevehhüm edilebilir mi?

--- sh:»(T:573) ↓ -----

Hâmisen: Kat'iyen size beyan ediyorum ki; hiç bir cemiyetçilik ve cemiyetlerle ve siyasî cereyanlarla hiçbir alâkası olmayan Nur Talebelerini cemiyetçilik ve siyasetçilik ile itham etmek, doğrudan doğruya, kırk seneden beri İslâmiyet ve îmân aleyhinde çalışan gizli bir zındıka komitesi ve bu vatanda anarşiliği yetiştiren bir nevi bolşevizm namına bilerek veya bilmeyerek bizimle bir mücadeledir ki; üç mahkeme cemiyetçilik cihetinde bütün Nurcuların ve Nur risalelerinin beraetlerine karar vermişler; yalnız Eskişehir Mahkemesi, "Tesettür-ü nisa" hakkında bir küçük risalenin birtek mes'elesini, belki bu gelen cümleyi "Mesmuatıma göre; Merkez-i hükümette bir kundura boyacısı, çarşı içinde, bir büyük adamın yarım çıplak karısına sarkıntılık edip o acîb edepsizliği yapması, tesettür aleyhinde olanın hayâsız yüzüne şamar vuruyor." Diye, eskiden yazılmış cümle sebebiyle, bir sene bana ve yüziyirmi adamdan onbeş arkadaşşıma altışar ay ceza verdiler. Demek, şimdi Risale-i Nur'u ve Şâkirdlerini ittiham etmek, o üç mahkemeyi mahkûm etmek ve itham ve ihanet etmek demektir.

Sâdisen: Risale-i Nur ile mübareze edilmez. O'nu gören bütün ulema-i İslâm, Kur'ân'ın gayet hakikatlı bir tefsiri, yâni hakikatlarının kuvvetli hüccetleri ve bu asırda bir mu'cize-i mâneviyesi ve şimalden gelen tehlikelere karşı, bu millet ve bu vatanın bir kuvvetli seddi olduğundan, mahkemeniz, bunun talebelerini bundan ürkütme değil, belki hukuk-u âmme noktasında tergiib etmek bir vazifeniz biliyoruz ve onu sizden bekliyoruz. Millete, vatana, âsâyişe muzır dinsizlerin ve bazı siyasî zındıkların kitaplarına ve mecmualarına "hürriyet-i ilmiye" serbestiyetiyle ilişilmediği halde, mâsum ve muhtaç bir gencin îmanını kurtarmak ve su-i ahlâkdan kurtulmak için Nur'a talebe olması; elbette değil bir suç, belki hükümet ve maarif dairesi teşvik ve takdir edecek bir hâletdir. Son sözüm: Cenâb-ı Hak hâkimleri, adalet-i hakikiyeye muvaffak etsin. Âmin deyip,

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

dir.

* * *

--- sh:»(T:574) ↓ -----

SON SÖZÜM

Hey'et-i hâkimeye beyan ediyorum ki: Hem iddianameden, hem uzun tecridlerimden anladım ki, bu mes'elede en ziyade şahsım nazara alınıyor.. ve şahsımı çürütmek maslahat görülmüş. Güya şahsiyetimin idareye, âsâyişe, vatana zararı var. Ve ben de din perdesi altında dünyevî maksatlar güdüyormuşum.. bir nevi siyaset peşinde koşuyormuşum. Buna karşı, size bunu kat'iyetle beyan ediyorum: Bu evham yüzünden benim şahsiyetimi çürütmek suretinde, Risale-i Nur'a ve bu vatana ve bu millete fedâkar ve kıymetdar olan şâkirdlerini incitmeyiniz. Yoksa, bu vatana ve bu millete mânevî büyük bir zarar belki bir tehlikeye vesile olur.

Bunu da size kat'iyen beyan ediyorum: Şahsıma tahkir ve ihanet ve çürütmek ve işkence, ceza gibi ne gelse, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine benim yüzümden zarar gelmemek şartıyla, şimdiki mesleğim itibariyle kabule karar vermişim. Bunda da âhiretim için bir sevap var. Ve nefs-i emmarenin şerrinden kurtulmama bir vesiledir diye, bir cihette ağlarken memnun oluyorum. Eğer, bu bîçâre mâsumlar benimle beraber bu mes'elede hapse girmese idiler, mahkemenizde pek şiddetli konuşacaktım. Siz de gördünüz ki; iddianameyi yazan, bin dereden su toplamak gibi, yirmi - otuz senelik hayatımda mahrem ve gayr-i mahrem bütün kitap ve mektuplarımdan cerbezeliyle ve kısmen yanlış mânâ vermesiyle, güya umum onlar bu sene yazılmış, hiç mahkemeleri görmemiş, af kanunlarına ve mürur-u zamana uğramamış gibi, onun ile benim şahsiyetimi çürütmek istiyor. Ben kendim, şahsımın çürük olduğunu yüz def'a söylediğim ve aleyhimde olanlar her vesile ile yine şahsımı çürüttükleri halde, ehl-i siyaseti evhamlandırarak derecede teveccüh-ü âmmeye karşı faide vermediğinin sebebi: İmanın kuvvetlenmesi için, bu zamanda ve bu zeminde gayet şiddetli bir ihtiyac-ı kat'î ile bazı şahıslar lâzımdır ki, hakikatı hiç bir şey'e âlet etmesin. Nefsine hiç bir hisse vermesin; tâ ki, îmâna dair dersinden istifade edilsin; kanaat-ı kat'iyeye gelsin.

Evet; hiçbir zaman, bu zeminde, bu zaman kadar böyle bir ihtiyac-ı şedid olmamış gibidir. Çünkü, tehlike hariçten şiddetle gelmiş. Şahsımın bu ihtiyaca karşı gelmediğini itiraf edip ilân ettiğim halde, yine şahsımın meziyetinden değil, belki şiddet-i ihtiyaçtan ve zâhiren başkalar çok görünmemesinden, şahsımı o ihtiyaca bir çâre

--- sh:»(T:575) ↓ -----

zannediyorlar. Halbuki ben de çoktan beri buna taaccüb ve hayret ile bakıyordum, ve hiç bir cihetle lâıyk olmadığım halde, dehşetli kusurlarımla beraber, teveccüh-ü âmmenin hikmetini şimdi bildim. Hikmeti de şudur:

Risale-i Nur'un hakikatı ve şâkirdlerinin şahs-ı mânevîsi, bu zaman ve zeminde o şiddetli ihtiyacın yüzünü kendine çevirmiş; benim şahsımın hizmet itibariyle binden bir hissesi ancak bulunduğu halde, o hârika hakikatın ve o hâlis muhlis şahsiyetin bir mümessili zannedip, o teveccühü gösteriyorlar. Gerçi bu teveccüh hem bana zarar, hem ağır geliyor, hem de hakkım olmadığı halde hakikat-ı Nuriyenin ve şahsiyet-i mâneviyesinin hesabına sükût edip, o mânevî zararlara razı olurdum; hattâ İmam-ı Ali Radiyallahu Anhu ve Gavs-ı A'zam (K.S.) gibi bazı evliyanın ilham-ı İlâhi ile bu zamanımızda Kur'ân-ı Hakîm'in mu'cize-i mâneviyesinin bir âyinesi olan Risale-i Nur'un hakikatına ve hâlis talebelerinin şahs-ı mânevîsine işaret-i gaybiye ile haber verdikleri içinde, benim ehemmiyetsiz şahsımı o hakikata hizmetim cihetiyle nazara almışlar. Ben hatâ etmişim ki; onların şahsıma ait bir parçacık iltifatlarını, bazı yerde te'vil edip Risale-i Nur'a çevirmemişim. Bu hatamın sebebi de zâfiyetim ve yardımcılarımlı ürkütecek esbabın çoğaltılmaması ve sözlerime îtimadı kazanmak için, zâhiren, şahsıma bir kısmını kabul etmişim. Size ihtar ediyorum ki: Fâni, kabir kapısındaki çürük şahsımı çürütmeğe ihtiyaç yok ve bu kadar ehemmiyet vermeğe de lüzum yok. Fakat, Risale-i Nur'la mübareze edemezsiniz.. ve etmeyiniz. O'nu mağlûb edemezsiniz. Mübarezede, millet ve vatana büyük zarar edersiniz; fakat şâkirdlerini dağıtamazsınız. Çünkü; hakikat-ı Kur'âniyenin muhafazası yolunda kırk-elli milyon şehid veren bu vatandaki geçmiş ecdatlarımızın ahfadlarına, bu zamanda hakikat-ı Kur'âniyenin muhafazası ve âlem-i İslâm'ın nazarında, eskisi gibi, dindarane kahramanlıkları terk ettirilmeyecek. Zâhiren çekilseler de, o hâlis şâkirdler, ruh u câniyle o hakikata bağlıdırlar; ve o hakikatın bir âyinesi olan Risale-i Nur'u terkedip, o terk ile vatan ve millet ve âsâyişe zarar vermiyeceklerdir. Son sözüm:

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

* * *

--- sh:»(T:576) ↓ -----

BÜTÜN VEKÂLETLERE, DİYANET DAİRESİNE, TEMYİZ RİYASETİNE GÖNDERİLEN BİR İSTİDADIR

**Haşırdeki mahkeme-i kübraya bir arzuhaldir ve dergah-ı
İlâhiyeye bir şekvadır. Ve bu zamanda mahkeme-i temyiz ve
istikbaldeki nesl-i âti ve Dârülfünunların münevver muallim ve
talebeleri dahi dinlesinler!**

İşte, bu yirmiüç senede yüzer işkenceli musibetlerden on tanesini
âdil Hâkim-i Zülcelâl'in dergâh-ı adaletine müştekiyâne takdim
ediyorum.

Birincisi: Ben, kusurlarımla beraber, bu milletin saadetine ve
îmanının kurtulmasına hayatımı vakfettim. Ve milyonlarla kahraman
başların feda oldukları bir hakikata (yâni Kur'ân hakikatına) benim başım
dahi feda olsun diye bütün kuvvetimle Risale-i Nur'la çalıştım. Bütün
zâlimane tâziבלere karşı tevfik-i İlâhî ile dayandım; geri çekilmedim.
Ezcümle:

Bu Afyon hapsimde ve mahkememde, başıma gelen çok
gaddarane muamelelerden birisi, üç def'a ve her def'asında iki saate yakın
aleyhimizde garazkârane ve müfteriyane ittihamnamelerini, bana ve
adaletten teselli bekliyen mâsum Nur Talebelerine cebren dinlettirdikleri
halde; çok rica ettim: "Beş-on dakika bana müsaade ediniz ki
hukukumuzu müdafaa edeyim." Bir-iki dakikadan fazla izin vermediler.

.....
Ben, yirmi ay tecrid-i mutlakta durdurulduğum halde, yalnız üç-
dört saat bir iki arkadaşına izin verildi. Müdafaatımın yazısında az bir
parça yardımları oldu. Sonra, onlar da men'edildi; pek gaddarane
muameleler içinde cezalandırıldılar. Müddeinin -bin dereden su toplamak
nev'inden- yanlış mâna vermekle ve iftiralar ve yalan isnadlarla,
garazkârane ve onbeş sahifesinde seksenbir hatâsını isbat ettiğim
aleyhimizdeki ithamnamelerini dinlemeğe bizi mecbur ettiler; beni
konuşturmazdılar. Eğer konuştursalardı, diyecektim: "Hem dininizi inkâr,
hem ecdadınızı dalâletle tahkir eden ve peygamberinizi (A.S.M.) ve
Kur'ânınızın kanunlarını reddedip kabul etmiyen; yahudî ve nasranî ve
mecusîlere, hususan şimdi bolşevizm

--- sh:»(T:577) ↓ -----

perdesi altındaki anarşist ve mürted ve münafıklara, (Hâşiye) hürriyet-i vicdan, hürriyet-i fikir bahanesiyle ilişmediğiniz halde; ve İngiliz gibi Hıristiyanlıkta müteassıb, cebbar bir hükümetin daire-i mülkünde ve hâkimiyetinde milyonlarla müslümanlar her vakit Kur'ân dersiyle İngilizin bütün bâtil akidelerini ve küfrî düsturlarını reddettikleri halde, onlara mahkemeleriyle ilişmediği ve her hükümette bulunan muhalifler, alenen fikirlerinin neşrinde, o hükümetlerin mahkemeleri ilişmediği halde; benim kırk senelik hayatımı ve yüzotuz kitabımı ve en mahrem risale ve mektublarımı; hem Isparta hükümeti, hem Denizli Mahkemesi, hem Ankara Ceza Mahkemesi, hem Diyanet Riyaseti, hem iki def'a belki üç def'a mahkeme-i temyiz tam tedkik ettikleri ve onların ellerinde iki-üç sene Risale-i Nur'un mahrem ve gayr-i mahrem bütün nüshaları kaldığı ve bir küçük cezayı icab edecek birtek maddeyi göstermedikleri, hem bu derece za'fiyetim ve mazlûmiyetim ve mağlûbiyetim ve ağır şerait ile beraber, ikiyüz bin hakikî ve fedakâr şâkirdlere, vatan ve millet ve âsâyiş menfaatinde en kuvvetli ve sağlam ve hakikatlı bir rehber olarak kendini gösteren Risale-i Nur'un elinizdeki mecmuaları ve dört yüz sahife müdafaatımız mâsumiyetimizi isbat ettikleri halde; hangi kanun ile, hangi vicdan ile, hangi maslahat ile, hangi suç ile bizi ağır ceza ve pek ağır ihanetler ve tecridlerle mahkûm ediyorsunuz? Elbette Mahkeme-i Kübra-i Haşirde sizden sorulacak!..

İkincisi: Beni cezalandırmak için gösterdikleri bir sebep: Benim tesettür, irsiyet, zikrullah, teaddüd-ü zevcat hakkında Kur'ân'ın gayet sarîh Âyetlerine, medeniyetin itirazlarına karşı onları susturacak tefsirimdir. Onbeş sene evvel, Eskişehir Mahkemesine ve Ankara'ya mahkeme-i temyize ve tashihe yazdığım ve aleyhimdeki

(Hâşiye): Ya Üstad! Değil yirmi milyon, üçyüzelli milyon insanların maddi ve manevî hukukunu, Kur'anın nuriyle Lillah için müdafaa etmişsin. Lillah için olduğuna delil, Cenab-ı Hak seni Kur'anın hizmetinde muvaffak eyledi. Musa Aleyhisselam, Fir'avnın zulmünden necat bulduğu gibi; Resul-i Ekrem Aleyhissalatü Vesselam da, münafıkların laşelerini görüp, hususan münafıkların reisini, mübarek kendi eliyle geberterek Cehenneme gönderdiği gibi; Risale-i Nur da, Eskişehir'de Risale-i Münacaat; Denizli'de Meyve Risalesi ve Hücçeti; Afyon'da bu arzuhal ile, zındıkanın küfr-ü mutlakının ve şakilerin canlarını Cehenneme gönderdi. Prensiplerini, rejimlerini yırtarak, dünyanın her köşesinde intişar etti. Elhamdülillah..

Küçük Ali

--- sh:»(T:578) ↓ -----

karamâmede yazdıkları bu gelen fıkrayı; hem Haşirde mahkeme-i kübraya bir şekva, hem istikbalde münevver ehl-i maarif hey'etine bir îkaz, hem iki def'a beraetimizde insaf ve adaletle feryadımızı dinleyen mahkeme-i temyize "Elhüccetüz-zehra" ile beraber bir nevi lâyiha-i temyiz, hem beni konuşurmayan ve seksen hatâsını isbat ettiğimiz garazkârane ithamname ile beni, iki sene ağır ceza ve tecrid-i mutlak ve iki sene başka yere nefy ve göz nezareti hapsiyle mahkûm eden hey'ete aynen o fıkrayı tekrar ediyorum!

İşte ben de adliyenin mahkemesine derim ki: "Binüçyüzelli senede ve her asırda üçyüzelli milyon müslümanların hayat-ı içtimaiyesinde kudsî ve hakikî bir düstur-u İlâhîyi, üçyüz elli bin tefsirin tasdiklerine ve ittifaklarına istinaden ve bin üçyüz senede geçmiş ecdadımızın îtikadlarına iktidaen tefsir eden bir adamı mahkûm eden haksız bir kararı, elbette rûy-i zeminde adalet varsa.. o kararı red ve bu hükmü nakzedecektir.." diye bağıryorum! Bu asrın sağır kulakları dahi işitsin.

Acaba, bu zamanın bazı ilcaatının iktizasiyle muvakkaten kabul edilen bir kısım ecnebi kanunlarını fikren ve ilmen kabul etmeyen ve siyaseti bırakan ve hayat-ı içtimaiyeden çekilen bir adamı, o âyâtın tefsirleriyle suçlu yapmakla, İslâmiyeti inkâr ve dindar ve kahraman bir milyar ecdadımıza ihanet ve milyonlarla tefsirleri itham çıkmaz mı?

Üçüncüsü: Mahkûmiyetime gösterdikleri bir sebep: Emniyeti ihlâl ve âsâyişi bozmaktır. Pek uzak bir ihtimal ve yüzde belki binde bir imkân ile, hattâ uzak imkânâtı vukuat yerinde koyup, bazı mahrem risale ve hususî mektuplardan, Risale-i Nur'un yüzbin kelime ve cümlelerinden kırk-elli kelimesine yanlış mâna vererek, bir sened gösterip, bizi ittiham ve cezalandırdılar. Ben de, bu otuz-kırk senelik hayatımı bilenleri ve Nur'un binler has şâkirdlerini işhad ederek derim:

İstanbulu işgal eden İngilizlerin baş kumandanı, İslâm içinde ihtilâf atıp hattâ Şeyh-ül-İslâm ve bir kısım hocaları kandırıp birbiri aleyhine sevk ederek "İtilâfçı - İttihatçı" fırkalarını birbiriyle uğraştırmasıyla Yunanın galebesine ve harekât-ı milliye'nin mağlubiyetine zemin hazırladığı bir sırada; İngiliz ve Yunan aleyhinde "Hutuvat-ı Sitte" eserimi Eşref Edib'in gayretiyle tab' ve neşretmek ile, o kumandanın dehşetli plânını kıran ve onun îdam tehdidine

--- sh:»(T:579) ↓ -----

karşı geri çekilmeyen ve Ankara reisleri o hizmeti için Onu çağırıldıkları halde Ankara'ya kaçmıyan ve esarete Rus'un baş kumandanının îdam kararına ehemmiyet vermeyen ve Otuzbir Mart Hâdisesinde sekiz taburu bir nutukla itaate getiren ve divan-ı harb-i örfîde, mahkemedeki paşaların: "Sen de mürtecin, şariat istemişsin!" diye suallerine karşı, îdama beş para kıymet vermeyip cevaben: "Eğer meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise, bütün cin ve ins şahid olsun ki ben mürteciyim! Ve şariatın birtek mes'elesine ruhumu feda etmeğe hazırım" diyen ve o büyük zâbitleri hayretle takdire sevkedip, îdamını beklerken beraetine karar verdikleri ve tahliye olup dönerken, onlara teşekkür etmiyerek "Zâlimler için yaşasın Cehennem!" diye yolda bağırın ve Ankara'da divan-ı riyasette, Mustafa Kemal hiddetle Ona dedi: "Biz, seni buraya çağırıldık ki, bize yüksek fikirler beyan edesin. Sen geldin, namaza dair şeyler, yazdın içimize ihtilâf verdin." O'na karşı, "Îmandan sonra en yüksek namazdır. Namaz kılmayan haindir! Hainin hükmü merduttur." diye kırk elli meb'usun huzurunda söyleyen ve o dehşetli kumandan ona bir nevî tarziye verip hiddetini geri aldırın ve altı vilâyet zâbitasınca ve hükümetçe, âsâyişin ihlâlüne dair birtek maddesi kaydedilmeyen ve yüzbinlerle Nur Şâkirdlerinin hiçbir vukuatı görünmeyen; yalnız bir küçük talebenin, haklı bir müdafaada, küçük bir vukuatından başka hiç bir şâkirdinden bir cinayet işitilmeyen ve hangi hapse girmiş ise o mahpusları ıslâh eden ve yüzbinler Risale-i Nur'dan, memlekette intişar etmekle beraber, menfaattan başka hiç bir zararı olmadıklarını yirmiüç senelik hayatının ve üç hükümet ve mahkemelerin beraetler vermelerinin ve Nur'un kıymetini bilen yüzbin şâkirdlerinin kavlen ve fiilen tasdiklerinin şهادetiyle isbat eden ve münzevî mücerred, garib, ihtiyar, fakir ve kendini kabir kapısında gören ve bütün kuvvet ve kanaatiyle fâni şeyleri bırakıp, eski kusuratına bir keffaret ve hayat-ı bâkiyesine bir medar arıyan ve dünyanın rütbelerine hiç ehemmiyet vermeyen ve şiddet-i şefkatinden mâsumlara, ihtiyarlara zarar gelmemek için kendisine zulüm ve tâzib edenlere beddua etmiyen bir adam hakkında, "Bu ihtiyar münzevî âsâyişi bozar, emniyeti ihlâl eder ve maksadı dünya entrikalarıdır. Ve muhabereleeri dünya içindir, öyle ise suçludur" diyenler ve O'nu pek ağır şerait altında mahkûm edenler, elbette yerden göğe kadar suçludur. Mahkeme-i Kübrâda hesabını verecekler !.

--- sh:»(T:580) ↓ -----

Acaba, bir nutuk ile, isyan eden sekiz taburu itaate getiren ve kırk sene evvel, bir makalesiyle binler adamı kendine tarafdar yapan ve mezkûr üç dehşetli kumandanlara karşı korkmayan ve dalkavukluk yapmayan ve mahkemelerde, "başımdeki saçlarım adedince başlarım bulunsa ve her gün biri kesilse zındıkaya ve dalâlete teslim-i silâh edip, vatan ve millet ve İslâmiyete hıyânet etmem. Hakikat-ı Kur'ân'a feda olan bu başımı zâlimlere eğmem!" diyen; ve Emirdağında, beş-on âhîret kardeşi ve üç-dört hizmetçilerden başka kimse ile alâkadar olmayan bir adam hakkında; ittihamnamede: "Bu Said, Emirdağında gizli çalışmış, âsâyişe zarar vermek fikriyle orada bir kısım halkları zehirlemiş! yirmi adam da etrafında O'nu medhedip, hususî mektuplar yazdıkları gösteriyor ki, O adam inkılâb ve hükümet aleyhinde gizli bir siyaset çeviriyor." diyerek, emsalsiz bir adavet ve ihanetlerle iki sene hapse sokmak ve hapiste tecrid-i mutlak ile ve mahkemede konuşurmamakla ta'zib edenler, ne derece haktan ve adaletten ve insaftan uzak düştüklerini vicdanlarına havale ediyorum.

Hiç mümkün müdür ki, böyle haddinden yüz derece ziyade teveccüh-ü âmmeye mazhar ve bir nutuk ile binler adamı itaate getiren ve bir makale ile, binlerle insanları İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) Cemiyetine iltihak ettiren ve Ayasofya Camiinde elli bin adama takdir ile nutkunu dinlettiren bir adam; üç sene Emirdağında çalışsın, yalnız beş-on adamı kandırsın! ve âhîret işini bırakıp siyaset entrikaları ile uğraşsın. Yakın olduğu kabrine nurlar yerine lüzumsuz zulmetler doldursun... Hiç kabil midir? Elbette şeytan dahi bunu kimseye kabul ettiremez.

Dördüncüsü: Şapka giymediğimi mahkûmiyetime ehemmiyetli bir sebep göstermeleridir.

Beni konuşurmazdılar, yoksa beni cezalandırmağa çalışanlara diyecektim ki; üç ay Kastamonu'da, polisler ve komiser karakolunda misafir kaldım. Hiçbir vakit bana demediler şapkayı başına koy. Ve üç mahkemede şapkayı başıma koymadığım ve başımı mahkemede açmadığım halde bana ilişmedikleri ve yirmiüç sene bazı dinsiz zâlimlerin o bahane ile bana gayr-ı resmî, çok sıkıntılı ve ağır, bir nevi ceza çektirdikleri ve çocuklar ve kadınlar ve ekseri köylüler ve dairede me'murlar ve bere giyenler şapka giymeğe mecbur olmadıkları ve hiç bir maddî maslahat giymesinde bulunmadığı halde,

--- sh:»(T:581) ↓ -----

benim gibi bir münzevî; bütün müctehidlerin ve umum Şeyhül-İslâmların yasak ettikleri bir serpuşu giymediğim bahanesiyle ve uydurmalar ilâvesiyle yirmi sene cezasını çektiğim ve libasa ait mânasız bir âdetle tekrar beni cezalandırmağa çalışan ve çarşıda, ramazanda, gündüzde rakı içip namaz kılmayanları "Hürriyet-i şahsiye var" diye kendine kıyas edip ilişmediği halde, bu derece şiddet ve tekrarlar ve ısrarla beni kıyafetim için suçlandırmağa çalışan, elbette ölümün îdam-ı ebedîsini ve kabrin daimî haps-i münferidini gördükten sonra, mahkeme-i kübrada ondan bu hatâsı sorulacak!..

Beşincisi: Otuzüç Âyât-ı Kur'âniyenin tahsînkârâne işaretine mazhariyeti ve İmam-ı Ali (Kerremallahü Vecchühü) ve Gavs-ı A'zam (Kuddise sırruhu) gibi evliyanın takdirlerini ve yüzbin ehl-i îmanın tasdiklerini ve yirmi senede millete, vatana zararsız pekçok menfaatli bir mertebeyi kazandıran Risale-i Nur'u, sinek kanadı gibi bahanelerle, bazı risalelerinin müsaderesine, hattâ dörtyüz sahife ve yüzbin adamın îmanlarını kurtaran ve kuvvetlendiren "Zülfikar Mu'cizat-ı Ahmediye Mecmuasını", eskiden yazılmış ve mürur-u zaman ve af kanunları görmüş, iki âyetin tam haklı tefsirine dair iki sahifeyi bahane ederek, o pekçok menfaatli ve kıymetdar mecmuanın müsaderesine sebep oldukları gibi; şimdi de, Nur'un kıymetli risalelerini, herbirisinden bin kelime içinde bir-iki kelimeye yanlış mâna vermekle, o bin menfaatli risalenin müsaderesine çalışıldığını bu üçüncü iddianameyi işiten ve neşrettiğimiz kararnameyi gören tasdik eder. Biz dahi

لِكُلِّ مُصِيبَةٍ أَنَا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

deriz.

Altıncısı: Nur'un şâkirdlerinden bazılarının, Nurlardan fevkalâde îman hüccetlerini ve sarsılmaz, ayn-el-yakîn ulûm-u îmaniyeyi görüp istifade ettiklerinden, bu biçare tercümanına, bir nevi teşvik ve tebrik ve takdir ve teşekkür nev'inde, ziyade hüsn-ü zan ile, müfritane medhmetleri ile beni suçlu gösterene derim:

Ben âciz, zaif, gurbette, menfî, yarım ümmî, aleyhimde propaganda ile halkı benden ürkütmek haleti içinde Kur'an'ın ilâçlarından

--- sh:»(T:582) ↓ -----

ve îmanî ve kudsî hakikatlarından dertlerime tam derman olarak kendime bulduğum zaman, bu millete ve bu vatan evlâdlarına dahi tam bir ilâç olacağına kanaat getirdiğim için, o kıymetli hakikatları kaleme aldım. Hattım pek noksan olmasından yardımcıları pekçok muhtaç iken, inayet-i İlâhiyye, bana sâdik, has, metin yardımcıları verdi. Elbette ben, onların hüsn-ü zanlarını ve samimane medihlerini bütün bütün reddetmek ve hatırlarını tekdîr ile kırmak, o hazine-i Kur'âniyeden alınan Nurlara bir ihanet ve adâvet hükmüne geçer. Ve o elmas kalemli ve kahraman kalbli muavinleri kaçırarak diye, onların, âdî müflis şahsıma karşı medh ü senalarını, asıl mal sahibi ve bir mânevî mu'cize-i Kur'aniye olan Risale-i Nur'a ve has şâkirdlerinin şahsiyet-i mâneviyesine çeviriyordum. Benim haddimden yüz derece ziyade hisse veriyorsunuz, diye bir cihette hatırlarını kırıyordum. Acaba hiç bir kanun, müstenkif ve razı olmayan bir adamı, başkaların onu medhetmesiyle suçlu yapar mı ki kanun namına hareket eden resmî me'mur beni suçlu yapıyor?

Hem neşrettiğimiz -aleyhimizde yazılan- kararnamenin ellidördüncü sahifesinde, "Âhîr zamanın o büyük şahsı, neslen Âl-i Beyt'den olacak; biz Nur Şâkirdleri ancak mânevî Âl-i Beyt'den sayılabiliriz." Hem, "Nur'un mesleğinde hiç bir cihette benlik, şahsiyet ve şahsî makamları arzu etmek şân ü şeref kazanmak olmaz. Nur'daki ihlâsı bozmamak için, uhrevî makamat dahi bana verilse, bırakmağa kendimi mecbur bilirim." Denmektedir, diye, kararnamede yazdıkları ve yine kararnamede yirmiikinci ve üçüncü sahifesinde, "kusurunu bilmek, fakr ve aczini anlamak, tezellül ile dergâh-ı İlâhîye iltica etmek ki, o şahsiyetle kendimi herkesten ziyade bîçâre, âciz, kusurlu görüyorum. O halde, bütün halk beni medh ü sena etse, beni inandıramazlar ki iyiyim; sahib-i kemalim. Sizi bütün bütün kaçırmamak için, üçüncü hakikî şahsiyetimin gizli çok fenalıklarımı ve su-i hallerini söylemeyeceğim. Cenab-ı Hak inayetiyle, en edna bir nefes gibi, bu şahsımı, esrar-ı Kur'âniye'de istihdam ediyor. Yüzbin şükür olsun. Nefis cümleden edna, vazife cümleden âlâ!" fıkrasını kararname yazdığı halde, beni başka zâtların medhiyle ve Risale-i Nur mânasiyle, büyük bir hidayet edici vasfını vermekle beni suçlu yapanlar, elbette bu hatânın cezasını dehşetli çekmeğe müstehak olurlar.

Yedincisi: Biz ve umum Nur risaleleri, Denizli ve Ankara ağır

--- sh:»(T:583) ↓ -----

cezalarının ve temyiz mahkemelerinin ittifakıyla beraet ettiğimiz; ve umum risale ve mektuplarımızı bize iade ettikleri; ve temyizin bozma kararında -Denizli beraetinde- "faraza, bir hatâ dahi olsa, o beraet ve hüküm kat'iyet kesbetmiş. Daha tekrar muhakeme edilmez." dedikleri halde; ben, Emirdağında üç sene münzevi ve iki-üç terzi çırağı nöbetle bana hizmet ve pek nadir olarak, beş-on dakika bazı dindar zâtlardan başka zaruret olmadan konuşmayan; ve tek bir yere -Nurlara teşvik için- haftada birtek mektuptan başka göndermiyen ve kendi müftü kardeşine, üç senede üç mektuptan başka yazmayan; ve yirmi - otuz seneden beri devam eden te'lifini bırakan; yalnız, bütün ehl-i Kur'ân ve îmana menfaatli yirmi sahifelik iki nükte, biri, Kur'ân'daki tekrarların hikmetini diğeri, melekler hakkında bazı mes'elelerden başka hiçbir risale daha te'lif etmeyen; yalnız; mahkemelerin iade ettikleri risalelerin büyük mecmualar yapılmasına ve eski harf ile tab'edilen "Âyetül-Kübrâ"nın beşyüz nüshası mahkeme tarafından bize teslim edildiğinden ve teksir makinesi resmen yasak olmadığından, âlem-i İslâm'ın istifadesi fikriyle, kardeşlerime, neşr için teksirine izin vererek onların tashihleri ile meşgul olan; ve kat'iyen hiç bir siyasetle alâkadar olmıyan; ve memleketine gitmek için resmen izin verildiği halde, bütün menfilere muhalif olarak dünyaya ve siyasete karışmamak için, sıkıntılı bir gurbeti kabul edip memleketine gitmeyen bir adam hakkında; bu üçüncü ittihamnamedeki asılsız isnadlar ve yalan bahisler ve yanlış manâlar ile o adamı suçlu yapmağa çalışanda -şimdilik söylemeyeceğim- dehşetli iki mâna hükmettiğini, bu yirmi ayda bana karşı muamelesi isbat ediyor.

Ben de derim: Kabir ve sakar yeter! Mahkeme-i Kübraya havale ediyorum.

Sekizincisi: "Beşinci Şuâ", iki sene Denizli ve Ankara Mahkemelerinin ellerinde kalıp, sonra bize iade ettiklerinden, Denizli Mahkemesinde beraetimizi netice veren müdafaatımla beraber, "Siracünnurun" âhirinde yazılmış. Gerçi evvelce mahrem tutuyorduk; fakat, mâdem mahkemeler onu teşhir edip beraetle bize iade ettiler; demek bir zararı yoktur diye teksirine izin verdim. Ve o Beşinci Şuâ'nın aslı, otuz-kırk sene evvel yazılmış müteşabih hadîslerdir. Fakat ümmette, eskiden beri intişar eden bir kısmına, gerçi bazı ehl-i hadîs, bir za'fiyet isnad etmişler Fakat zâhiri mânaları

--- sh:»(T:584) ↓ -----

medar-ı itiraz olmasından sırf ehl-i îmânı şüphelerden kurtarmak için yazıldığı halde, bir zaman sonra onun hârîka te'villerinin bir kısmı gözlere görüldüğü için, biz onu mahrem tuttuk; tâ yanlış mâna verilmesin. Sonra, müteaddit mahkemeler onu tedkik edip teşhirine sebep olmakla beraber, bize iade ettikleri halde, şimdi beni tekrar onunla suçlu yapmak; ne kadar adâletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi, kanaat-ı vicdaniye ile mahkûm edenlerin vicdanlarına.. ve onları dahi mahkeme-i kübraya havale ederek,

حَسْبِنَا اللَّهُ وَنَعْمَ الْوَكِيلُ

deriz.

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, fakat, bizi mahkûm edenlerin Risale-i Nur'u mütalâalarının hatırı için, onları kızdırmamak fikriyle yazmadım.

Onuncusu: Kuvvetli ve ehemmiyetlidir. Fakat, yine onları küstürmemek niyetiyle şimdilik yazmadım.(Hâşiye).

* * *

(Hâşiye): Resul-ü Ekrem Aleyhissalatü Vesselâm; Mu'cize-i Kübra-yı Mi'raciyle, cin ve inse ve melâikeye Nübüvvetini gösterdiği ve müşrikîne ve münafıklara karşı, erkân-ı îmanîyenin kutbu olan Zât-ı Zülcelâli, Cenneti ve Cehennemi bizzat göziyle müşahede edip, Muhammedül-Emin ismiyle müsemma olan Zât-ı mübarekiyle, Cenab-ı Hakkın varlığını ve haşri ve Mahkeme-i Kübrayı bütün cin ve inse haber verdiği gibi; Risale-i Nur da, "Haşirdeki Mahkeme-i Kübraya Bir Arzuhal" olan bu risale ile bu asrın imanî, i'tikadî olan istinad noktaları sarsıldığından, şek ve şüpheye düşen ehl-i îmana ve ehl-i vukufa ve ehl-i hâkimlere, Cenab-ı Hakkın varlığını ve adâletini, Mahkeme-i Kübrayı ve haşri, âlem-i gaybı, âlem-i şهادete getirip; kat'iyyen, asla şek ve şüphe olmayacak derecede; dalâlete, küfr-ü mutlaka düşenlere Cehennemi ve ehl-i imana da Cenneti, bu dünyada gözlere göstermiştir. Bütün nev-i beşere îman-ı tahkikiyi hakkalyakin isbat etmiştir. Cenab-ı Hak, Risale-i Nur Müellifi Üstadımızdan ebediyen razı olsun. Âmin...

Küçük Ali

--- sh:»(T:585) ↓ -----

**BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON HAPİSHANESİNDE
TECRİD-İ MUTLAKTA İKEN TALEBELERİNE YAZDIĞI
MEKTUPLARDAN BAZI KISIMLAR**

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ,

Sizi, tâziye değil, belki tebrik ediyorum. Mâdem kader-i İlâhi bizi bu üçüncü medrese-i Yusufiye'ye bir hikmet için sevketti ve bir kısım rızığımızı bize burada yedirecek ve rızığımız bizi buraya çağırdı; ve mâdem şimdiye kadar kat'î tecrübelerle

عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ

sırrına inayet-i İlâhiyye bizi mazhar etmiş; ve mâdem medrese-i Yusufiye'deki yeni kardeşlerimiz herkesden ziyade Nurlardaki teselliye muhtaçtırlar ve adliyeciler me'murlardan ziyade Nur kâidelerine ve sâir kudsî kanunlarına ihtiyaçları var. Ve mâdem Nur nüshaları pek kesretle hariçteki vazifenizi görüyorlar ve fütuhatları tevakkuf etmiyor; ve mâdem burada herbir fâni saat, baki ibadet saatleri hükmüne geçer.. elbette biz bu hâdiseden, mezkûr noktalar için kemâl-i sabır ve metanet içinde mesrurane şükür etmemiz lâzımdır. Denizli hapsinde teselli için yazdığımız bütün o küçük mektupları, size de aynen tekrar ederim. İnşaallah o hakikatlı fıkralar sizi de müteselli ederler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ,

Evvelâ: Benim şahsıma edilen eziyet ve ihanetlerden müteessir olmayınız! Çünkü, Risale-i Nur'da bir kusur bulamıyorlar. Onun bedeline, benim ehemmiyetsiz ve çok kusurlu şahsımla uğraşıyorlar. Ben, bundan memnunum. Risale-i Nur'un selâmetine ve şerefine binler şahsî elemeler, belâlar, tahkirler görsem, yine müftehirâne şükretmek Nur'dan aldığım dersin muktezasıdır; ve onun için, bana bu cihette acımayınız.

--- sh:»(T:586) ↓ -----

Sâniyen: Pek geniş ve şiddetli ve merhametsiz bu taarruz ve hücum, şimdilik yirmiden bire indi. Binler haslar yerinde birkaç zât ve yüzbinler alâkadarlar bedeline mahdud bir kaç yeni kardeşleri topladılar. Demek, inâyet-i İlâhiyye ile pek hafif bir sûrete çevrilmiş.

Sâlisen: İnâyet-i Rabbaniye ile, iki sene aleyhimizde plân çeviren sâbık vâli def'oldu. Ve aleyhimizde pek ziyade evhamlandırılan dahiliye vekilinin hemşehriliği ve nesilce cedleri ziyade dindarlık cihetiyle, bu dehşetli hücumu pek çok hafiflettiğine kuvvetli bir ihtimal var; onun için me'yus olmayınız ve telâş etmeyiniz.

Râbian: Pek çok tecrübeler ve hâdiselerle kat'î kanaat verecek bir tarzda Risale-i Nur'un ağlamasıyla, ya zemin titriyor veya hava ağlıyor. Gözümüzle çok gördüğümüz ve kısmen mahkemede dahi isbat ettiğimiz gibi, tahminimce, bu kış, emsalsiz bir tarzda yaz gibi bidâyette gülmesi, Risale-i Nur'un perde altında teksir makinesiyle gülmesine ve intişarına tevâfuku; her tarafta taharri ve müsadere endişesiyle tevakkufla ağlamasına; birdenbire kış, dehşetli hiddeti ve ağlamasıyla tetâbuku, kuvvetli bir emâredir ki, hakikat-ı Kur'âniye'nin bu asırda parlak bir mu'cize-i kübrasıdır. Zemin ve kâinat onun ile alâkadar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ,

(Garib ve lâtif bir hâlîmi beyan etmek lâzım geldi.)

Bir zaman meşhur bir allâmeyi harbin müteaddid cephesinde cihada gidenler görmüşler. Ona demişler... O da demiş: "Bana sevap kazandırmak ve derslerimden ehl-i îmana istifade ettirmek için, benim şeklimde bazı evliyalar, benim yerimde işler görmüşler." Aynen bunun gibi; Denizli'de, camilerde beni gördükleri, hattâ resmen ihbar edilmiş.. ve müdür ve gardiyana aksetmiş. Bazıları telâş ederek, "kim ona hapishane kapısını açıyor?" demişler. Hem burada dahi aynen öyle oluyor. Halbuki; benim çok kusurlu, ehemmiyetsiz şahsiyetim, pek cüz'î bir hârîka isnadına bedel, Risale-i Nur'un hârîkalarını isbat edip gösteren "Sikke-i Gaybî Mecmuası" yüz derece, belki bin derece ziyade Nurlara îtimad kazandırır ve makbuliyetine

--- sh:»(T:587) ↓ -----

imza basar. Hususan, Nur'un kahraman talebeleri, hakikaten hârîka halleri ve kalemleriyle imza basıyorlar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ,

Risale-i Nur, benim bedelime sizlerle görüşür; derse müştak yeni kardeşlerimize güzelce ders verir. Nurlar ile, ya okumak veya okutmak veya yazmak suretindeki meşguliyet; -tecrübelerle- kalbe ferah, ruha rahat, rızka bereket, vücuda sıhhat veriyor. Şimdi, Husrev gibi Nur kahramanı size ihsan edildi. İnşâallah bu medrese-i Yusufiye dahi, Medreset-üz-Zehra'nın bir mübarek dershanesi olacak. Ben, şimdiye kadar Husrev'i ehl-i dünyaya tam göstermiyordum, gizlerdim; fakat neşredilen mecmualar, onu, ehl-i siyasete tamamiyle gösterdi; gizli birşey kalmadı. Onun için, ben onun iki-üç hizmetini has kardeşlerime izhar ettim. Hem ben, hem o, daha gizlemek değil lüzum ise aynı hakikat beyan edilecek. Fakat, şimdilik karşımızda hakikatı dinleyecekler içinde, dehşetli ve tezâhür etmiş iki muannid; hem zındıka, hem komünist hesabına, biri Emirdağında mâlum olmuş; biri de burada gayet dessayane, aleyhimizde iftiralarla me'murları ürkütmeğe çalışıyorlar. Onun için biz şimdilik çok ihtiyat edip telâş etmemek ve inayet-i İlâhiyenin imdadımıza gelmesini tevekkül ile beklemek lâzımdır.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ,

Ben; hem Risale-i Nur'u, hem sizleri, hem kendimi, Husrev ve Hıfzı ve Bartınlı Seyyid'in kıymetli müjdeleriyle hem tebrik, hem tebşir ediyorum. Evet bu sene Hacca gidenler; Mekke-i Mükerrreme'de Nur'un kuvvetli mecmualarını büyük âlimlerin hem Arabça, hem Hindçe tercüme ve neşre çalışmaları gibi; Medine-i Münevvere'de dahi o derece makbul olmuş ki, Ravza-i Mutahhara'nın Makber-i Saadet'i üstünde konulmuş. Hacı Seyyid, kendi göziyle "Asâ-yı Mûsa Mecmuası"nı, Kabr-i Peygamberî (A.S.M.) üzerinde görmüş. Demek

--- sh:»(T:588) ↓ -----

makbul-ü Nebevî olmuş ve rıza-yı Muhammedî (A.S.M.) dairesine girmiş.

Hem niyet ettiğimiz ve buradan giden hacılara dediğimiz gibi, Nurlar, bizim bedelimize o mübarek makamları ziyaret etmişler. Hadsiz şükür olsun.. Nur'un kahramanları bu mecmuaları tashihli olarak neşretmeleriyle, pekçok faidelerinden birisi de, beni tashih vazifesinden ve merakından kurtardığı gibi; kalemle yazılan sâir nüshalara tam bir me'haz olmak cihetinde yüzer tashihçi hükmüne geçtiler. Cenab-ı Erhamürrahimîn, o mecmuaların herbir harfine mukabil, onların defter-i hasenatlarına bin hasene yazdırsın. Âmin...

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ve Hapis Arkadaşlarım,

Evvelâ: Sureten görüşmediğimizden merak etmeyiniz. Bizler, mânen her zaman görüşüyoruz. Benim ehemmiyetsiz şahsıma bedel Nurdan elinize geçen hangi risaleyi okusanız veya dinleseniz, benim âdi şahsım yerine Kur'ân'ın bir hâdimi haysiyetiyle, benimle o risale içinde sohbet edersiniz. Zaten, ben de sizinle, bütün dualarımda ve yazılarınızda, alâkanızda, hayalimde görüşüyorum ve bir dairede beraber bulunmamızdan her vakit görüşüyoruz gibidir.

Sâniyen: Bu yeni Medrese-i Yusufiye'deki Risale-i Nurun yeni talebelerine deriz: Kuvvetli hüccetlerle, hattâ ehl-i vukufu da teslim mecbur eden işârat-ı Kur'âniye ile, "Nur'un sâdik şâkirdleri, îman ile kabre girecekler." Hem, şirket-i mâneviye-i Nuriyenin feyziyle herbir şâkird, derecesine göre umum kardeşlerinin mânevî kazançlarına ve dualarına hissedar olur. Güya, âdeta binler dil ile istiğfar eder, ibadet eder. Bu iki faide ve netice, bu acib zamanda bütün zahmetleri, sıkıntıları hiçe indirir. Pek çok ucuz olarak o iki kıymetdar kârları sâdik müşterilerine verir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Afyon müdafaanamesinin hem bize, hem bu Nurlara, hem bu

--- sh:»(T:589) ↓ -----

memlekete, hem âlem-i İslâma alâkadar ehemmiyetli hakikatları var. Her halde bunu yeni hurufla beş-on nüsha çıkarmak lâzımdır, tâ Ankara makamına gönderilsin. Bizi, tahliye ve tecziye etseler de hiç ehemmiyeti yok. Şimdi vazifemiz, o müdafaatdaki hakikatları hem hükûmete, hem adliyelere, hem millete bildirmektir. Belki de kader-i İlâhının bizi bu dershaneye sevketmesinin bir hikmeti de budur. Mümkün olduğu kadar çabuk makine ile çıksın. Bizi bu gün tahliye etseler, biz yine onu bu makamata vermeğe mecburuz. Sizi aldatıp te'hir edilmesin. Artık yeter! Aynı mes'ele için onbeş senede üç defa, bu eşedd-i zulüm ve bahaneler ve emsalsiz işkencelere karşı son müdâfaamız olsun. Mâdem, kanunen kendimizi müdâfaa etmek için sâbık mahkemelerde makineyi bize vermişler; burada o hakkımızı bizden hiç bir kanunla men'edemezler. Eğer resmen çare bulmadınız ise, hariçten bizim avukat, herşeyden evvel bunun makine ile beş nüshasını çıkarsın; hem sıhhatına çok dikkat edilsin.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Bugün benim pencerelerimi mıhlamalarının sebebi, mahpuslarla mürafaa ve selâmlaşmamaktır. Zâhirde başka bahane gösterdiler. Hiç merak etmeyiniz... Bilâkis, benim ehemmiyetsiz şahsım ile meşgul olup Nurlara ve talebelerine çok sıkıntı vermediklerinden, beni cidden ve kalben, onların şahsî ihanetler ve işkencelerle tâzib etmeleri, Nurların ve sizlerin bedeline olduğu ve bir derece Nurlara ilişmemeleri cihetinde memnunum.. ve sabır içinde şükrederim; merak etmiyorum. Siz dahi hiç müteessir olmayınız. Gizli düşmanlarımız, me'murların nazar-ı dikkatini şahsıma çevirmesinden, Nurların ve talebelerinin selâmet ve maslahatları noktasında bir inayet ve bir hayır var diye kanaatım var. Bazı kardeşlerimiz hiddet edip dokunaklı konuşmasınlar. Hem ihtiyatla hareket etsinler ve telâş etmesinler. Hem herkese bu mes'eleden bahis açmasınlar. Çünkü; safdil kardeşlerimiz ve ihtiyata daha alışmayan yeni kardeşlerimizin sözlerinden mâna çıkaran casuslar bulunur; habbeyi kubbe yapar, ihbar edebilir. Şimdi vaziyetimiz şaka kaldırmıyor.

--- sh:»(T:590) ↓ -----

Bununla beraber hiç endişe etmeyiniz; biz, inayet-i İlâhiyye altındayız ve bütün meşakatlara karşı kemal-i sabırla belki şükür ile mukabele etmeğe azmetmişiz. Bir dirhem zahmet, bir batman rahmet ve sevabı netice verdiğinden şükür etmeğe mükellefiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

İki ehemmiyetli sebep ve bir kuvvetli ihtara binaen, ben, bütün vazife-i müdafaatı, buraya gelen ve gelecek Nur erkânlarına bırakmağa kalben mecbur oldum. Hususan (H, R, T, F, S)

Birinci Sebep: Ben; hem sorgu dairesinde, hem çok emarelerden kat'î bildim ki, bana karşı ellerinden geldiği kadar müşkilât yapmağa ve fikren onlara galebe etmemden kaçmağa çalışıyorlar ve resmen de onlara iş'ar var. Güya ben konuşsam, mahkemeleri ilzam edecek derecede ve diplomatları susturacak bir iktidar-ı ilmî ve siyasî göstereceğim diye, benim konuşmama bahanelerle mâni oluyorlar. Hattâ sorguda bir suale karşı dedim: "Tahattur edemiyorum" O hâkim, taaccüb ve hayretle dedi: "Senin gibi fevkalâde acib zekâvet ve ilim sahibi nasıl unuttur?" Onlar, Risale-i Nur'un hârika yüksekliklerini ve ilmî tahkikatını benim fikrimden zannedip dehşet almışlar beni konuşurmak istemiyorlar.

Hem güya benim ile kim görüşse, birden Nur'un fedakâr bir talebesi olur. Onun için beni görüştürüyorlar. Hattâ Diyanet Reisi dahi demiş: "Kim onun ile görüşse, ona kapılır; cazibesi kuvvetlidir." Demek şimdi, işimi de sizlere bırakmağa maslahatımız iktiza ediyor. Ve yanınızdaki yeni ve eski müdafaatlarım, benim bedelime sizin meşveretinize iştirâk eder; o kâfidir.

.....

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Bugün mânevî bir ihtarla, sizin hesabınıza bir telâş, bir hüzn bana geldi. Çabuk çıkmak istiyen ve derd-i maişet için endişe eden kardeşlerimizin, hakikaten beni müteellim ve mahzun ettiği aynı

--- sh:»(T:591) ↓ -----

dakikada, bir mübarek hâtıra ile bir hakikat ve bir müjde kalbe geldi ki; beş günden sonra çok mübarek ve çok sevaplı ibadet ayları olan Şuhûr-u Selâse gelecek. Herbir hasenenin sevabı başka vakitte on ise, Receb-i şerifte yüzden geçer; Şaban-ı muazzamda üçyüzden ziyade; ve Ramazan-ı Mübarekte bine çıkar ve Cuma gecelerinde binlere; Leyle-i Kadirde otuzbine çıkar. Bu pekçok uhrevî faideleri kazandıran ticaret-i uhreviyenin bir kudsî pazarı ve ehl-i hakikat ve ibadet için mümtaz bir meşheri ve üç ayda seksen sene bir ömrü ehl-i îmana te'min eden Şuhûr-u Selâseyi böyle bire on kâr veren Medrese-i Yusufiyede geçirmek, elbette büyük bir kârdır. Ne kadar zahmet çekilse, ayn-ı rahmettir. İbadet cihetinde böyle olduğu gibi, Nur hizmeti dahi nisbeten kemiyet değilse de keyfiyet itibariyle bire beştir. Çünkü, bu misâfirhaneye mütemadiyen giren ve çıkanlar, Nur'un derslerinin intişarına bir vasıtaadır. Bazan bir adamın ihlâsı, yirmi adam kadar faide verir. Hem Nur'un sırr-ı ihlâsı siyasetkârane kahramanlık damarını taşıyan, Nur'un tesellilerine pekçok muhtaç bulunan mahpus bîçâreler içinde intişarı için bir parça zahmet ve sıkıntı olsa da ehemmiyeti yok. Ve derd-i maişet ciheti ise; zaten bu üç ay âhret pazarı olmasından herbiriniz çok şâkirdlerin bedeline, hattâ bazınız bin adamın yerinde buraya girdiğinden, elbette sizin haricî işlerinize yardımları olur diye tamamiyle ferahlandım. Ve bayrama kadar burada bulunmak, büyük bir nimettir, bildim.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

.....
Bazı emarelerle bildim ki; gizli düşmanlarımız, Nurların kıymetini düşürmek fikriyle, siyaset mânasını hatırlatan Mehdilik dâvasını tevehhüm ile, güya Nurlar buna bir âlettir diye, çok asılsız bahaneleri araştırıyorlar. Belki benim şahsıma karşı bu işkenceler, bu evhamlarından ileri geliyor. Ben, o gizli zâlim düşmanlara ve onları aleyhimizde dinleyenlere derim: Hâşâ.. sümme hâşâ! Hiç bir vakit böyle haddimden tecavüz edip îman hakikatlarını şahsiyetime bir makam-ı şan u şeref kazandırmağa âlet etmediğime bu yetmişbeş, hususan otuz senelik hayatım ve yüzotuz Nur Risaleleri ve benim ile tam arkadaşlık eden binler zâtlar şehadet ederler. Evet; Nur Şâkirdleri biliyorlar ve mahkemelerde hüccetlerini göstermişim

--- sh:»(T:592) ↓ -----

ki, şahsıma değil bir makam şan u şeref ve şöhrat vermek ve uhrevî ve mânevî bir mertebe kazandırmak; belki bütün kanaat ve kuvvetimle ehl-i îmana bir hizmet-i îmaniye yapmak için, değil yalnız dünya hayatımı ve fâni makamatını, belki lüzum olsa âhiret hayatımı ve herkesin aradığı uhrevî, bâkî mertebelerini feda etmeği, hattâ cehennemden bazı biçareleri kurtarmağa vesile olmak için, lüzum olsa Cenneti bırakıp Cehenneme girmeği kabul ettiğimi hakikî kardeşlerim bildiği gibi -mahkemelerde dahi bir cihette isbat ettiğim halde- beni bu ittihamla Nur ve îman hizmetime bir ihlâssızlık isnad etmekle ve Nurların kıymetlerini tenzil etmektir. Acaba bu bedbahtlar, dünyayı ebedî ve herkesi kendileri gibi, "Dîni ve îmanı dünyaya âlet ediyor." Tevehhümüyle, dünyadaki ehl-i dalâlete meydan okuyan ve hizmet-i îmaniye yolunda hem dünyevî, hem lüzum olsa uhrevî hayatlarını feda eden ve mahkemelerde dâva ettiği gibi, bir tek hakikat-ı îmaniyeyi dünya saltanatıyla değiştirmeyen ve siyasetten ve siyaseti işmam eden maddî ve mânevî mertebelerden ihlâs sırrı ile, bütün kuvvetiyle kaçan ve yirmi sene emsalsiz işkencelere tahammül eden ve siyasete meslek itibariyle tenezzül etmeyen ve kendini nefsi itibariyle talebelerinden çok aşağı bilen ve onlardan daima himmet ve dua bekleyen ve kendi nefsinin çok biçare ve ehemmiyetsiz îtikad eden bir adam hakkında, bazı hâlis kardeşleri, Risale-i Nur'dan aldıkları fevkalâde kuvve-i îmaniyeyi, onun tercümanı olan o biçâreye -tercümanlık münasebetiyle- Nurların bazı faziletlerini ona isnad etmek ve hiç bir siyaset hatırına gelmeyerek yüksek makamlar vermek ve haddinden bin derece ziyade hüsn-ü zan etmek; eskidenberi, üstad ve talebeler mabeyninde carî ve itiraz edilmeyen bir makbul âdet ile, teşekkür mânasında pek fazla medh u sena etmek, hiçbir kanunla suç olabilir mi? Gerçi mübalâğa itibariyle hakikata bir cihette muhalifdir; fakat kimsesiz, garib ve düşmanları pekçok ve onun yardımcılarını kaçırarak çok esbab varken, insafsız çok mu'terizlere karşı, sırf yardımcılarının kuvve-i mâneviyelerini takviye etmek ve kaçmaktan kurtarmak ve mübalâğalı medhedenlerin şevklerini kırmamak için onların medihlerini Nura çevirip bütün bütün reddetmediği halde onun bu kabir kapısındaki hizmet-i îmaniyesini dünya cihetine çevirmeğe çalışan bazı resmi me'murların ne derece kanundan, insaftan uzak düştükleri anlaşılır.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:593) ↓ -----

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Hiç telâş ve merak etmeyiniz. Hakkımızdaki her hâdisede; hem perde altında, hem neticeler itibariyle, hem rahmet ve inayetin iltifatları ve tebessümleri, hem kader ve kısmetin ve adalet ve şefkatin terbiyeleri var olduğu kat'î ve mükerrer tecrübelerle tahakkuk ettiğinden; biz, en acı vaziyet ve sıkıntılara karşı, kemal-i sabır içinde şükür etmekle mükellefiz. Ve cildleri ve derileri soyulan "Cercis Aleyhisselâm" gibi, binler, milyonlar hakikat mücahidlerinin hakaik-i imaniyenin kudsî hizmetinin bir nümunesine mazhar olan Nur Şâkirdlerinin çektikleri zahmetler o eski zâtların zahmetlerine nisbeten binde bir olmaz. Ve ücret ve kazanç cihetinde İnşâallah birdirler ve beraberdirler.

Saniyen: Onbir def'a bana su-i kasd eden ve dört def'a mahkemeleri aleyhimize sevkedip üç defa hapse sokan gizli düşmanlarımızın Nurlar hakkında plânları akîm kaldığından, bütün desiseleriyle ehemmiyetsiz şahsıma karşı sıkıntı, tecrid-i mutlak ve kimse ile temas etmemek ve damarıma dokundurmakla işkenceler verdirmiye çalışıyorlar. Ben de, o işkencelerin altında inayetin iltifatını görüp tahammül ederek şükrederim. Zannederim, herbirinizden vücudca on derece zayıf ve on derece ziyade sıkıntılara karşı tahammülüm sizin gibi kuvvetli ve âlîcenab zâtların, küçücük ve geçici ve cüz'î sıkıntılarınızı nazarınızda hiçe indirir diye daha size teselli vermeye lüzum görmüyorum.

Salisen: Şimdi, şahsımı çürütmeğe çalıştıklarından ve sıkıtlıklarından ve ihanet ettiklerinden dolayı sıkılmayınız. Çünkü, Nurlara ve talebelerine ilişilmediğine bir alâmettir ve tam aldandıklarına bir emaredir. Yani: Kıymeti, hüneri şahsımda zannedip beni sıkıyorlar, çürütmek istiyorlar. Bu aldanmalarında pek büyük bir maslahat ve Nurlara çok faidesi var. Benim tam yapamadığım vazife-i şahsiyemi ve hizmet-i Nuriyemi, bu suretle menfî bir tarzda bana yaptırıyorlar. İnşâallah, o nisbette sevab kazandıran kusuratlarıma keffaret olur.

Rabian: Gizli münafıklar, her nasılsa bazı resmî memurları aldatıp,

--- sh:»(T:594) ↓ -----

"Said ile görüşen, dost ve Nurcu olur. Kimse temas etmesin." diye onları evhamlandırmışlar. Hattâ, hey'et-i idare ve gardiyanlar dahi benden kaçıyorlar. Ben de memnun oluyorum ve bu hale şükrediyorum. Sizlerle, sureten görüşmediğimden zararı yok. Çünkü bir hanede maddeten ve mânen ve ruhen ve kalben ve vazifeten ve fikren ve muaveneten daima beraberiz. Mânevî görüşüyoruz, yeter.

Said Nursî

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim Ve Hizmet-i Kur'aniye Ve İmaniyede Fedakâr Ve Metin Arkadaşlarım,

Birkaç gündür sizin ile kalemlle konuşmadığımdan sıkılmayınız. Şimdi iki noktayı beyan etmek kalbe geldi.

Birincisi:

الْخَيْرُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ

sırıyle, teslim ve tevekkülden sonra teselli hissettim. Şöyleki:

Bizi, hususen Çalışkanları tahliye etmeyip ve tefrik etmiyerek tehir etmelerinde, İnşâallah maddî bir zarara mukabil mânevî yüz menfaat ve kazanç olacak. Meselâ: Ankara'nın altı makamına gönderilen ilmî ve îmanî ve pek kuvvetli müdafaat şimdi yirmi gündür onların nazarlarındadır. Hem onun kıymetdar hakikatları, hem alâkadarların merakla nazar-ı dikkatlerini celbeden mes'elemizin safahatı, o makamı elbette lâkayd bırakmazlar. Her halde, eğer o hakikatlara mağlûb olmasa idiler, şimdiye kadar bize tecavüz ve şiddetli iş'ar ve emirler olacaktı. Eğer olsaydı, hakkımızda habbeyi kubbe yapanlardan tereşşuhatı hissedilecekti. Demek hakikat galebe etmiş, olsa olsa tedafüî bir vaziyetle bize hafif bir ilişmek olur. Ben kendi hesabıma, o netice için, şimdiye kadar maddî zarar ve sıkıntılarımın yüz derece fevkinde mânevî kazancım var. Sizden her bir kardeşimizi, benden ziyade hissedar biliyorum. Demek, tahliyemizin tehiri hayırlıdır. Hem, Çalışkanlardan üç kardeş, pek çok Nur Şâkirdlerini buraya gelmekten kurtardıkları gibi, haklarında edilen iftiralar vasıtasıyla dahi, Risale-i Nurun bir cihetde,

--- sh:»(T:595) ↓ -----

şimdiki mahkemenin nazarından kurtulmasına bir vesile oldular. Bu iki kıymetdar kazanç onların hususî tahliyeleriyle bozulacaktı. Hem, onların Nurlara pek ciddî alâkaları halkın nazarında sönecekti.

İkinci Nokta: Mes'elemiz, Âlem-i İslâmı alâkadar eden pek büyük bir vazife-i Kur'aniye ve îmaniyedir. Ondandır dehşet alan gizli münafıklar, ellerinden geldiği kadar küçültmek isterler. Ve çok ehemmiyet verdiklerinden, zâhiren ehemmiyetsiz göstermeye çalışıyorlar; hükûmeti ve adliyeyi aldatıyorlar. Meselâ: Nurlara mensub feriklerden ve miralaylardan sarf-ı nazar edip, Ankara'da Nur Talebesi bir nefer askerin elinde, zararsız birkaç risale bulunmasıyla, buradaki mahkeme, mes'eleyi uzattırmaya vesile ediyorlar. Ve benim şahsımın ehemmiyetsizliğini, ihanetler ve tazyiklerle, tecrübelerle gösterip, binler derece şahsımdan ehemmiyetli olan Nurların kuvvetli derslerini ve şâkirdlerinin sarsılmaz ve susmaz şahs-ı mânevilerini nazara almayıp, güya ehemmiyet vermiyorlar. Halbuki, onun ehemmiyetinden titriyorlar ki, o kubbeleri habbe göstermek istiyorlar.

Hem tam aldanmışlar. İçimizde yalnız dört - beş kardeşimiz, ailevî ticaret cihetinde bu tehirden bir zararları olsa da inşaallah pek çok manevî kazançları o maddî zararı hiçe indirecek bir inayet altındayız. Hiç merak ve telâş etmeyiniz. Vazifemiz, sabr içinde şükretmek ve mümkün oldukça Nurlarla meşgul olmaktır ve bizden çok ziyade sıkıntıda bulunan mahpuslara teselli vermektir.

Said Nursî

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Mücmel bir manevi ihtar ile bir meseleyi kalbe geldiği gibi beyan edeceğim. Altı makamata giden ve galebe eden müdafaatın cevabı gelmiş ve bize tecavüze çare bulamamışlar. Yalnız bir makamın, gizli bir iş'ar ile, benim fedakâr kardeşlerimi benden soğutmak ve şiddetli alâkalarını gevşetmek plânı var. Zaten çoktanberi

--- sh:»(T:596) ↓ -----

-beni ihanetlerle ve iftiralarla ve tecritlerle- bu kudsî ve uhrevî ve imanî alâkayı bozmaya çalıştılar, muvaffak olamadılar. Şimdi Nurcuları ürkütme, zaif bir damar bulup nazarlarını başka tarafa çevirmeye bazı bahaneleri buluyorlar. İnşaallah, demir gibi metin Nurcular'ın kahramanâne sebatları ve tahammülleri ve mücahid-i ekber olan Nur'un hakikatları; onun elinde birer elmas kılıncı bulunan şâkirtlerin şahs-ı manevisinin pek harika fedakârlığı, onların bu planını da akim bırakacak. Evet, Cennet ucuz olmadığı gibi, Cehennem dahi lüzumsuz değil. Sizlere tekrar ile beyan edilmiş; eski zamanın kahraman mücahidlerine nisbeten en az zahmet, ağır şerait ve bu zamanın şiddeti ihtiyaç cihetiyle çok sevab kazanan inşaallah halis Nurculardır. Ve boş boşuna, bad-ı heva, belki günahlı, zararlı giden birkaç sene ömrünü, böyle kudsî bir hizmet-i imaniye ve Kur'anîyeye sarfeden ve onun ile ebedî bir ömrü kazanan Nur talebeleridir. Ben, kendi hissemeye düşen bütün hücumlarına karşı, pek çok zaafiyetimle beraber tahammüle karar verdim. İnşaallah: kuvvetli, fedakâr, genç, kahraman kardeşlerim benden geri kalmaz ve kaçmazlar.. ve kaçanları da geri çevirmeye, şimdiye kadar çalıştıkları gibi çalışacaklar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Receb-i Şerifinizi ve yarınki Leyle-i Regaibinizi ruh u canımızla tebrik ederiz.

Sâniyen: Me'yus olmayınız.. hem merak ve telâş etmeyiniz. İnâyet-i Rabbaniye inşaallah imdadımıza yetişir. Bu üç aydan beri aleyhimize ihzar edilen bomba patladı. Benim sobam ve Feyzilerin su bardağı ve Husrev'in su bardakları verdikleri haber doğru çıktı. Fakat dehşetli değil hafif oldu. İnşâallah o ateş tamamen sönecek. Bütün hücumları, şahsımı çürütmek ve Nur'un fütuhatına bulantı vermektir. Emirdağındaki mâlûm münafıktan daha muzır -ve gizli zındıkların elinde bir âlet- bir adam, bid'atkâr bir yarım hoca ile beraber, bütün kuvvetleriyle bize vurmaya çalıştıkları darbe, yirmiden

--- sh:»(T:597) ↓ -----

bire inmiş. İnşâallah o bir dahi, bizi mecruh ve yaralı etmeyecek. Ve düşündükleri ve kasdettikleri, bizi birbirinden ve Nur'lardan kaçırmak plânları dahi akîm kalacak. Bu mübarek ayların hürmetine ve pekçok sevap kazandırmalarına îtimaden, sabr ve tahammül içinde şükür, tevekkül etmek ve

مَنْ آمَنَ بِالْقَدْرِ آمِنَ مِنَ الْكَدْرِ

düsturuna teslim olmak elzemdir, vazifemizdir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim Ve Bu Dünyada Medar-ı Tesellilerim Ve Hakikatın Hizmetinde Yorulmaz Arkadaşlarım,

Bu mübarek aylarda ve sevabı ziyade bu çilehanede mümkün olduğu kadar bir meşgale-i Kur'aniye ve Nuriye ile sıkıntılı vaktiniz sarfedilse, çok faideleri var. Sıkıntı hafifleştiği gibi, kıymetdar kalb ve ruhun ferahlarına medar, sevabı yüksek bir ibadet, o Nurlarla îman cihetinde iştigal, hem tefekkürî bir ibadet, hem "İhlâs Risalesi" nin âhîrinde yazıldığı gibi beş vecihle bir nevi ibadet sayılabilir. Ben, bu günlerde, kısmen müdafaatla zihnen meşguliyetimden teessüf ederken kalbe geldi ki: "O iştigal dahi ilmîdir; hakaik-i îmaniye'nin neşrine ve serbestiyetine bir hizmettir ve bu cihette bir nevi ibadettir." Ben de sıkıldıkça, yüz defa temaşa ettiğim Nur mes'elelerini, yine zevkle tekrar mütalâaya başlıyorum. Hattâ, müdafaatları dahi Nurun ilmî risaleleri gibi görüyorum. Eskiden bir kardeşimiz bana demişti: "Ben, otuz defa Onuncu Sözü okuduğum halde, yine tekrar ile okumasına iştiyak ve ihtiyaç hissediyorum." ve bundan bildim ki, Kur'anın mümtaz bir hassası olan usandırmamak; Kur'an hakikatlarının bir ma'kesi, bir ayinesi, bir hakikatlı tefsiri olan Nur Risalelerine de in'ikas etmiş bulunuyor.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:598) ↓ -----

بِسْمِ سَبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu dünyada, hususan bu zamanda, hususan musibete düşenlere ve bilhassa Nur şâkirdlerinde dehşetli sıkıntılara ve me'yusiyetlere karşı en te'sirli çare; birbirine teselli ve ferah vermek ve kuvve-i mânevîyesini takviye etmek ve fedâkâr, hakikî kardeş gibi birbirinin gam ve hüznü ve sıkıntılarını merhem sürmek ve tam şefkatle kederli kalbini okşamaktır. Mâbeynimizdeki hakikî ve uhrevî uhuvvet, gücenmek ve tarafgirlik kaldırmaz. Mâdem ben size bütün kuvvetimle îtimad edip bel bağlamışım ve sizin için, değil yalnız istirahatımı ve haysiyetimi ve şerefimi; belki sevinçle ruhumu da feda etmeye karar verdiğimi bilirsiniz.. belki de görüyorsunuz. Hattâ kasekle te'min ederim ki; sekiz gündür Nur'un iki rûknü -zâhirî- birbirine nazlanmak ve teselli yerine, hüznü vermek olan ehemmiyetsiz hâdis, bu sırada benim kalbime verdiği azab cihetiyle, "Eyvah! Eyvah! El'amân! El'amân! Yâ Erhamerrâhimîn meded! Bizi muhafaza eyle! Bizi cin ve insî şeytanların şerrinden kurtar! Kardeşlerimin kalblerini birbirine tam sadakat ve muhabbet ve uhuvvet ve şefkatle doldur." diye; hem ruhum, hem kalbim, hem aklım feryad edip ağladılar.

Ey demir gibi sarsılmaz kardeşlerim! Bana yardım ediniz.. Mes'elemiz çok nâziktir. Ben, sizlere çok güveniyordum ki, bütün vazifelerimi şahs-ı mânevînize bırakmıştım. Siz de, bütün kuvvetinizle benim imdadıma koşmanız lâzım geliyor. Gerçi hâdiseniz pek cüz'î ve geçici ve küçük idi; fakat saatimizin zenbereğine ve gözümüzün hadekasına gelen bir saç, bir zerrecik dahi incitir. Ve bu noktada ehemmiyetlidir ki, maddî üç patlak ve mânevî üç müşahedeler, tam tamına haber verdiler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سَبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Leyle-i Mi'rac, ikinci bir Leyle-i Kadir hükmündedir. Bu gece, mümkün

--- sh:»(T:599) ↓ -----

oldukça çalışmakla, kazanç birden bine çıkar. Şirket-i mâneviye sırrıyla, İnşâallah herbiriniz, kırkbin dil ile tesbih eden bazı melekler gibi, kırkbin lisan ile, bu kıymetdar gecede ve sevabı çok bu çilehânedeki ibâdet ve dualar edeceksiniz ve hakkımızda gelen fırtınada binden bir zarar olmamasına mukabil, bu gecedeki ibadet ile şükredersiniz.

Hem, sizin tam ihtiyatınızı tebrik ile beraber, hakkımızda inâyet-i Rabbaniye pek zâhir bir surette tecelli ettiğini tebşir ederiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانِهِ

Aziz Sıddık Muhlis Kardeşlerim,

Bizler, imkân dairesinde, bütün kuvvetimizle Lem'a-i İhlâsın düsturlarını ve hakikî ihlâsın sırrını mâbeynimizde ve birbirimize karşı istimâl etmek vücut derecesine gelmiş. Kat'î haber aldım ki; üç aydan beri buradaki has kardeşleri birbirine karşı meşreb veya fikir ihtilâfiyle bir soğukluk vermek için, üç adam tâyin edilmiş.

Hem, metin Nurcuları usandırmakla sarsmak ve nazik ve tahammülsüzleri evhamlandırmak ve hizmet-i Nuriyeden vazgeçirmek için, sebatsız mahkememizi uzatıyorlar. Sakın! Sakın! şimdikiye kadar mâbeyninizdeki fedakârâne uhuvvet ve samimâne muhabbet sarsılmasın. Bir zerre kadar olsa bile bize büyük zarar olur. Bizler, birbirimize, lüzum olsa ruhumuzu feda etmeğe, hizmet-i Kur'âniye ve îmaniyemiz iktizâ ettiği halde, sıkıntıdan veya başka şeylerden gelen titizlikle hakikî fedakârlar birbirlerine karşı küsmeye değil; belki kemal-i mahviyet ve tevazu ve teslimiyetle kusuru kendine alır; muhabbetini, samimiyetini ziyadeleştirmeğe çalışır. Yoksa, habbe kubbe olup tâmir edilmeyecek bir zarar verebilir. Sizin ferâsetinize havâle edip kısa kesiyorum.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:600) ↓ -----

بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: **بِسْمِهِ سَبَّحَانَهُ** sırriyle, İnşâallah,

mahkememizin te'hirinde ve tahliye olan kardeşlerimizin yine mahkeme gününde burada bulunmalarında büyük hayırlar var. Evet, Risale-i Nur'un mes'elesi, âlem-i İslâm'da, hususan bu memlekette küllî bir ehemmiyeti bulunduğundan, böyle heyecanlı toplamalar ile umumun nazar-ı dikkatini, nur hakikatlarına celbetmek lâzımdır ki; ümidimizin ve ihtiyatımızın ve gizlememizin ve muarızların küçültmelerinin fevkünde ve ihtiyarımızın haricinde, böyle şa'saa ile, Risale-i Nur kendi derslerini dost ve düşmana âşikâren veriyor. En mahrem sırlarını, en namahremlere çekinmeyerek gösteriyor. Mâdem hakikat budur, biz küçücük sıkıntılarımızı, kinin gibi bir acı ilâç bilip sabır ve şükretmeliyiz. Yâhu bu da geçer demeliyiz.

Sâniyen: Bu medrese-i Yusufiye'nin nâzırına yazdım. Ben Rusya'da esir iken, en evvel bolşevizmin fırtınası hapishânelere başladı gibi, Fransız İhtilâl-i Kebiri dahi en evvel hapishânelere ve tarihlerde "serseri" namiyle yâdedilen mahpuslardan çıkmasına binaen, biz Nur şâkirdleri, hem Eskişehir, hem Denizli, hem burada mümkün oldukça mahpusların ıslâhına çalıştık. Eskişehir ve Denizli'de tam faidesi görüldü. Burada daha ziyade faide olacak ki, bu nâzik zaman ve zeminde, Nur'un dersleriyle geçen fırtınacık (Hâşiye) yüzden bire indi. Yoksa ihtilâftan ve böyle hâdiselerden istifade eden ve fırsat bekleyen haricî muzır cereyanlar, o baruta ateş atıp bir yangın çıkacaktı.

Said Nursî

* * *

(Hâşiye): Bu fırtına ise, Afyon hapsinde bir isyan çıktı; hiç bir Nur talebesi karışmadı.

--- sh:»(T:601) ↓ -----

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Sarsılmaz Sıkıntıdan Usanıp Bizlerden Çekilmez Kardeşlerim;

Şimdi; maddî, mânevî bir sıkıntıdan nefsim sizin hesabınıza beni mahzun eylerken, birden kalbe geldi ki; hem senin, hem buradaki kardeşlerin tek birisiyle yakında görüşmek, için bu zahmet ve meşakkatin başka surette on mislini çekseydiniz yine ucuz olurdu.

Hem Nur'un takvadârâne ve riyazetkârâne meşrebi; hem umuma ve en muhtaçlara, hattâ muarızlara ders vermek mesleği; hem dairesindeki şahs-ı mânevîyi konuşturmak için, eski zamanda ehl-i hakikatın senede hiç olmazsa bir-iki def'a içtimaları ve sohbetleri gibi; Nur şâkirdlerinin de bir kaç senede, en müsait olan medrese-i Yusufiyede bir def'a toplanmalarının lüzumu cihetinde, bin sıkıntı ve meşakkat dahi olsa ehemmiyeti yoktur. Eski hapislerimizde birkaç zaif kardeşlerimizin usanıp dâire-i Nuriye'den çekinmeleri onlara pek büyük bir hasaret oldu ve Nurlara hiç zarar gelmedi. Onların yerine, daha metin, daha muhlis şâkirdler meydana çıktılar. Mâdem dünyanın bu imtihanları geçicidir, çabuk giderler, sevablarını, meyvelerini bizlere verirler. Biz de inâyet-i İlâhiyyeye îtimad edip, sabır içinde şükretmeliyiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim, Bu Medrese-i Yusufiye'de Ders Arkadaşlarım,

Bu gelen gece olan Leyle-i Berât, bütün senede bir kudsî çekirdek hükmünde ve mukadderat-ı beşeriyenin programı nev'inden olması cihetiyle, Leyle-i Kadrin kudsîyetindedir. Herbir hasenenin Leyle-i Kadir'de otuzbin olduğu gibi; bu Leyle-i Berat'ta herbir amel-i sâlih'in ve herbir harf-i Kur'ân'ın sevabı yirmibine çıkar. Sair vakitte on ise, Şuhur-u selâsede yüze ve bine çıkar. Ve bu kudsî leyâlî-i meşhûrede, onbinler, yirmibin veya otuzbinlere çıkar. Bu

--- sh:»(T:602) ↓ -----

geceler, elli senelik bir ibadet hükmüne geçebilir. Onun için, elden geldiği kadar Kur'ân'la ve istiğfar ve salâvatla meşgul olmak büyük bir kârdır.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim !

Mübarek ramazan-ı şerîfinizi bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenâb-ı Hak, bu ramazan-ı şerîfin Leyle-i Kadri'ni umumunuza bin aydan hayırlı eylesin! Âmin!.. Ve seksen sene bir ömr-ü makbûl hükmünde hakkınızda kabul eylesin! Âmin...

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Sarsılmaz Telâş Etmez Âhireti Bırakıp Fâni dünyaya Dönmez Kardeşlerim !

Bir parça daha burada kalmaktan, mes'elemizi bir derece genişlendirmek istemelerinden mahzun olmayınız; bilâkis benim gibi memnun olunuz. Mâdem ömür durmuyor zevâle koşuyor; böyle çilehânedede uhrevî meyveleriyle bâkileşiyor; hem Nur'un ders dairesi genişliyor. Meselâ, ehl-i vukufun hocaları tam dikkatle "Siracın-Nur"u okumağa mecbur oluyorlar.

Hem bu sırada çıkmamızın bir iki cihetle hizmet-i îmaniyemize bir noksanlık vermesi ihtimali var. Ben sizlerden şahsen çok ziyâde sıkıntı çektiğim halde çıkmak istemiyorum. Siz de mümkün olduğu kadar sabır ve tahammülle ve bu tarz-ı hayata alışmağa ve Nurları yazmak ve okumaktan teselli ve ferah bulmağa çalışınız.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:603) ↓ -----

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

.....
Sâniyen: "Risale-i Nur, Kur'ân'ın çok kuvvetli, hakikî bir tefsiridir." tekrar ile dediğimizden, bazı dikkatsizler tam mânasını bilemediğinden bir hakikatı beyan etmeğe bir ihtar aldım. O hakikat şudur; tefsir iki kısımdır:

Birisi: Mâlûm tefsirlerdir ki, Kur'ân'ın ibâresini ve kelime ve cümlelerinin mânalarını beyan ve izah ve isbat ederler.

İkinci kısım tefsir ise: Kur'ân'ın îmânî olan hakikatlarını, kuvvetli hüccetlerle beyan ve isbat ve izah etmektir. Bu kısmın pekçok ehemmiyeti var. Zâhir, mâlûm tefsirler, bu kısmı bazan mücmel bir tarzda dercediyorlar. Fakat, Risale-i Nur, doğrudan doğruya bu ikinci kısmı esas tutmuş, emsâlsiz bir tarzda, muannid feylesofları susturan bir mânevî tefsirdir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Ehemmiyetli bir taraftan, ehemmiyetli ve mânidar bir sual edilmiş. Bana sordular ki:

– Siz, cemiyet olmadığınıza üç mahkeme o cihette beraet vermesiyle ve yirmi senedenberi tarassut ve nezaret eden altı vilâyetin o noktadan ilişmemeleriyle tahakkuk ettiği halde; Nurcu'larda öyle hârîka bir alâka var ki, hiç bir cemiyette, hiçbir komitede yoktur. Bu müşkülü halletmenizi isteriz dediler. Ben de cevaben dedim ki:

– Evet, Nurcular; cemiyet-memiyet, hususan siyasî ve dünyevî ve menfî ve şahsî ve cemaatî menfaat için teşekkül eden cemiyet ve komite değiller ve olamazlar. Fakat; bu vatanın eski kahramanları, kemal-i sevinçle şehadet mertebesini kazanmak için ruhlarını feda eden milyonlar İslâm fedâilerinin ahfadları, oğulları ve kızları,

--- sh:»(T:604) ↓ -----

o fedâilik damarından irsiyet almışlar ki; bu hârîka alâkayı gösterip, Denizli mahkemesinde bu âciz, bîçâre kardeşlerine bu gelen cümleyi onlar hesabına söyledirdiler. "Milyonlar kahraman başlar feda oldukları bir hakikata başımız dahi feda olsun!" diye, onlar namına söylemiş; mahkemeyi hayret ve takdirle susturmuş. Demek Nurcularda; hakikî, hâlis, sırf rızâ-yı İllâhî için ve müsbet ve uhrevî fedâiler var ki, mason ve komünist ve ifsad ve zındıka ve ilhad ve taşnak gibi dehşetli komiteler o Nurculara çare bulamayıp; hükümeti ve adliyeyi aldatarak lâstikli kanunlar ile onları kırmak ve dağıtmak istiyorlar. İnşâallah bir halt edemezler. Belki Nur'un ve îmanın fedâilerini çoğaltmağa sebebiyet verecekler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Dünkü suâle benzer kırk sene evvel olmuş bir suâl ve cevabı size hikâye edeceğim. O eski zamanda Eski Said'in talebeleri, üstadlariyle şiddet-i alâkaları fedâilik derecesine geldiğinden, Van-Bitlis tarafında Ermeni komitesi (Taşnak fedâileri) çok faaliyette bulunmasıyle Eski Said onlara karşı duruyordu, bir derece susturuyordu. Kendi talebelerine mavzer tüfekleri bulup, medresesi bir vakit asker kışlası gibi, silâhlar - kitaplarla beraber bulunduğu vakit, bir asker feriki geldi, gördü. Dedi: "Bu medrese değil kışladır." Bitlis hâdisesi münasebetiyle evhama düştü emretti: "Onun silâhlarını alınız!" Bizden ellerine geçen onbeş mavzerimizi aldılar. Bir-iki ay sonra harb-i umumî patladı. Ben tüfeklerimi geri aldım. Her ne ise...

Bu haller münasebetiyle benden sordular ki:

– Dehşetli fedâileri bulunan Ermeni komitesi sizden korkuyorlar ki; siz Van'da Erek dağına çıktığınız zaman, fedâiler sizden çekinip dağılıyorlar, başka yere gidiyorlar. Acaba sizde ne kuvvet var ki öyle oluyor.

Ben de cevaben diyordum:

--- sh:»(T:605) ↓ -----

– Mâdem, fâni dünya hayatı, küçücük ve menfi milliyetin muvakkat menfaati ve selâmeti için bu hârika fedakârlığı yapan Ermeni fedâileri karşımızda görünürler; elbette hayat-ı bâkiyeye ve pek büyük İslâm milliyet-i kudsiyesinin müsbet menfaatlerine çalışan ve "Ecel birdir" îtikad eden talebeler, o fedâilerden geri kalmazlar. (Hâşiye) Lüzum olsa o kat'î ecelini ve zâhiri birkaç sene mevhum ömrünü, milyonlar sene bir ömre ve milyarlar dindaşların selâmetine ve menfaatine tereddütsüz, müftehirâne fedâ ederler!..

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Vefadâr ve Şefkatli Kardeşlerim,

İki gündür; hem başımda, hem âsâbımda te'sirli bir nezle ağrısı var. Böyle hâllerde bir derece dostlarla görüşmekten teselli ve ünsiyet almağa ihtiyacım içinde, acib tecrid ve yalnızlık vahşeti beni sıktı. Böyle bir nevi şekva kalbe geldi: "Neden bu tâzib oluyor, hizmetimize faidesi nedir?" Birden bu sabah kalbe ihtar edildi ki: "Siz, bu şiddetli imtihana girmek ve inceden inceye sizi kaç def'a altın mı, bakır mı? diye mihenge vurmak ve her cihette sizi insafsızca tecrübe etmek ve nefislerinizin hisseleri ve desiseleri var mı, yok mu? üç-dört eleklerle elenmek; hâlisane, sırf hak ve hakikat namına olan hizmetinize pekçok lüzumu vardı ki, kader-i İlâhî ve inâyet-i Rabbâniye müsaade ediyor. Çünkü: Böyle meydan-ı imtihanda inatçı ve bahaneci, insafsız muârizların karşısında teşhir edilmesinden herkes anladı ki; hiç bir hile, hiç bir enâniyet, hiç bir garaz, hiç bir dünyevî ve uhrevî ve şahsî menfaat karışmayarak, tam hâlis hak ve hakikattan geliyor. Eğer perde altında kalsaydı çok mânalar verilebilirdi. Daha avam-ı ehl-i îman îtimad etmezdi; belki, bizi kandırırlar; ve havas kısmı dahi vesvese ederdi; belki bazı ehl-i makamat gibi kendilerini satmak, îtimad kazanmak için

(Hâşiye): Kardeşlerim nâmına âcizane diyorum ki: Lüzum olursa, inşâallah çok ileri geçeceğiz. Bizler dinde olduğu gibi kahramanlıkta da ecdadımızın vârisleri olduğumuzu göstereceğiz.

--- sh:»(T:606) ↓ -----

böyle yapıyorlar! diye, daha tam kanaat etmezlerdi. Şimdi imtihandan sonra, en muannid vesveseli dahi teslime mecbur oluyor. Zahmetiniz bir, kârınız bindir!" İnşâallah.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Medar-ı ibret ve hayret iki esaretimde şahsıma karşı bir muameleyi beyan etmek ihtar edildi. Şöyle ki:

Rusya'da, Kosturma'da, doksan esir zabitlerimizle beraber bir koğuşta idik. Ben, o zabitlerimize ara-sıra ders veriyordum. Bir gün Rus kumandanı geldi, gördü, dedi: "Bu Kürd, gönüllü alay kumandanı olup çok askerimizi kesmiş; şimdi de burada siyasî ders veriyor.. ben yasak ediyorum, ders vermesin." İki gün sonra geldi, dedi: "Mâdem dersiniz siyasî değil belki dinîdir, ahlâkîdir; dersine devam eyle." izin verdi.

İkinci esaretimde, Bu hapiste iken, yirmi sene derslerimi dinlemiş ve benden daha güzel ders veren bir has kardeşimin ve zarurî hizmetimi gören hizmetçilerimin benim yanıma gelmeleri adliye memuru tarafından yasak edildi. Tâ benden ders almasınlar. Halbuki, Nur Risaleleri başka derslere hiç ihtiyaç bırakmıyor.. ve hiçbir dersimiz kalmamış ve hiç bir sırrımız gizli kalmamış. Her ne ise... Bu uzun kıssayı kısa kesmeye bir hal sebep oldu.

* * *

SIKINTILI MUSİBETLERİMİ HİÇE İNDİREN BİR HAKİKATLI TESELLİDİR

Birinci: Hakkımızdaki zahmet, rahmete dönmesi.

İkinci: Kader adâleti içinde, rızâ ve teslim ferahı.

Üçüncü: İnâyet-i hâssanın, Nurcular hakkında hususiyetindeki sevinç.

--- sh:»(T:607) ↓ -----

Dördüncü: Geçici olmasından, zevâlinde lezzet.

Beşinci: Ehemmiyetli sevaplar.

Altıncı: Vazife-i İlâhiyeye karışmamak.

Yedinci: En şiddetli hücumda, en az meşakkat ve küçük yaralar...

Sekizinci: Sair musibetzedelere nisbeten çok derece hafif olması.

Dokuzuncu: Nur ve îman hizmetinde, şiddetli imtihanından çıkan yüksek ilânatın te'siratındaki sürür.

Dokuz adet mânevî sevinçler, öyle teskin edici bir merhem ve tatlı bir ilâçtır ki târif edilmez. Ağır elemelerimizi teskin ediyor.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Haccı men eden, Zemzemi döktüren, hakkımızda eşedd-i zulme müsaadekâr davranan ve Zülfikar ve Siracınurun müsaderesine ehemmiyet vermiyen ve bizi garazkârane, kanunsuz tâzib eden me'murları terfî ettirip, hanemizden çıkan mazlumâne, lisan-ı hâl ile yüksek ağlamamızı ve sesimizi işitmeyen bir müstebid kabinenin zamanında en rahat yer hapistir. Yalnız mümkün olsa başka hapse naklolsak tam selâmet olur.

Sâniyen: Onlar, nasıl zorla en mahrem risaleleri en nâmahreme okuttular; öyle de, zorla ısrar edip bizi cemiyet yapmağa mecbur ediyorlar. Halbuki, cemiyet ve komiteciliğe hiç ihtiyacımızı hissetmiyorduk. Çünkü, ittihad-ı ehl-i îman cemaatindeki uhuvvet-i İslâmiye Nurcular'da pek hâlisâne, fedakârane inkişaf ettiği gibi ve eski ecdadlarımızın kemâl-i aşkla ruhlarını feda ettikleri bir hakikata, Nur Şâkirdleri, o milyonlar kahraman ecdadlarından irsiyet aldıkları kuvvetli bir fedâilik ile o hakikata bağlanmaları, şimdiye kadar resmî veya siyasî, gizli ve âşikâr cemiyetler ve komiteciliğe ihtiyaç bırakmıyordu. Demek şimdi bir ihtiyaç var ki, kader-i İlâhi

--- sh:»(T:608) ↓ -----

onları bize musallat ediyor. Onlar, mevhum bir cemiyet isnadiyle zulmederler; Kader ise, "Neden tam ihlâsla, tam bir tesânüdle, tam bir Hizbullah olmadınız?" diye bizi onların elleriyle tokatladı; adalet etti.

Said Nursî

* * *

.....
Bu def'a taarruz pek geniş dâirede.. Reis-i Hükûmet ve hazır kabine, plânlı ve dehşetli bir evham ile bir hücum etti. Benim aldığım bir habere göre ve çok emârelerle gizli münafıkların yalan jurnalları ve desiseleriyle bizi, hilâfet komitesiyle ve Nakşî tarikatının gizli cemiyetiyle tam alâkadar belki pişdar gösterip, hükümeti büyük bir telâşa sevk ederek Nur'un büyük mecmualarının İstanbul'da cildlenip âlem-i İslâm'da intişarını ve inayet ve makbuliyetlerini bir delil gösterip, hükümeti korkutup, kıskanç resmî hocaları ve vehham me'murları aleyhimize insafsızca çevirdiler. Tahminlerince, herhalde çok vesikalar, emâreler görülecek.

Hem Eski Said damariyle tahammül etmeyerek, "Ortalığı karıştıracak!" diye kanaatları varmış. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun, o musibeti binden bire indirdi. Bütün taharrilerde, hiç bir cemiyet ve komitelerle bir alâkamızı bulamadılar. Yoktur ki bulsunlar. Onun için savcı, iftiralara yanlış mânalara, medar-ı mes'uliyet olmayan cüz'î isnadlara mecbur olmuş. Mâdem hakikat budur. Nurlar ve biz, yüzde doksandokuz derece musibetten halâs olduk. Öyle ise değil şekvâ, belki binler şükür etmekle inâyet-i İlâhiyenin bu cilvesinin tamamını sabır, şükür, istirahatla beklemeliyiz ve Nur dersleriyle bu medresenin mütemadiyen çıkan ve giren muhtaç ve müştaklarına teselli vererek yardım etmeliyiz.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:609) ↓ -----

Üçüncü Medrese-i Yûsufiye olan Afyon Hapishanesinde Üstad Said Nursî, Elhüccetüz-zehrâ adlı bir risale telif etti. Tevhid, Risalet-i Ahmediye (A.S.M.) ve Fatihâ'nın tefsiri hakkında olan bu çok kıymetdar risale, hapiste bulunan Nur Talebeleri ve mahpuslar için ilmî ve îmanî dersleri hâvi olmasından hapiste hayırlı ve nurlu bir meşgale oldu. Mahkeme kararından sonra Üstadla beraber hapiste bulunan talebelerin yazdıkları bir takrizi, aynen aşağıya dercediyoruz.

Risale-i Nur Nedir? Bediüzzaman Kimdir?

Her asır başında Hadîsçe geleceği tebşir edilen dinin yüksek hâdimleri, emr-i dinde mübtedi değil, müttebi'dirler. Yâni: Kendilerinden ve yeniden bir şey ihdas etmezler, yeni ahkâm getirmezler. Esasat ve ahkâm-ı dîniyeye ve sünen-i Muhammediyeye (A.S.M.) harfiyen ittiba' yoluyla dinî takvim ve tahkim ve dinin hakikat ve asliyetini izhar ve ona karıştırılmak istenilen ebatılı ref' ve iptal; ve dine vâki tecavüzleri red ve imha; ve evâmîr-i Rabbaniyeyi ikame; ve ahkâm-ı İlâhiyenin şerafet ve ulviyetini izhar ve ilân ederler. Ancak, tavr-ı esasîyi bozmadan ve ruh-u aslîyi rencide etmeden yeni izah tarzlarıyla, zamanın fehmine uygun yeni iknâ usulleriyle ve yeni tevcihat ve tafsilât ile ifa-yı vazife ederler.

Bu memurîn-i Rabbaniyeye, fiiliyatlarıyla ve amelleriyle de memuriyetlerinin musaddıkı olurlar. Salâbet-i imâniyelerinin ve ihlâslarının âyinedarlığını bizzat ifa ederler. Mertebe-i îmanlarını fiilen izhar ederler; ve ahlâk-ı Muhammediyenin (A.S.M.) tam âmili ve mişvar-ı Ahmediyenin (A.S.M.) ve hilye-i Nebeviyenin hakikî lâbisi olduklarını gösterirler.

Hulâsa: Amel ve ahlâk bakımından ve sünnet-i nebeviyeye ittibâ ve temessük cihetinden, Ümmet-i Muhammede tam bir hüsn-ü misal olurlar ve nümune-i iktida teşkil ederler. Bunların Kitabullahın tefsiri ve ahkâm-ı diniyenin izahı ve zamanın fehmine ve mertebe-i ilmîne göre tarz-ı tevcihi sadedinde yazdıkları eserler, kendi tilka-yı nefislerinin ve karîha-i ulviyelerinin mahsulü değildir. Kendi zekâ ve irfanlarının neticesi değildir. Bunlar, doğrudan doğruya menba-ı vahy olan Zât-ı Pâk-i Risaletin mânevî ilham ve telkinatıdır. "Celcelûtiye" ve "Mesnevî-i Şerîf" ve "Fütuhul Gayb" ve emsali âsâr hep bu nevidendir. Bu âsâr-ı kudsiyeye o zevât-ı âlişan, ancak tercüman hükmündedirler. Bu zevât-ı mukaddesenin o âsâr-ı bergüzîdenin

--- sh:»(T:610) ↓ -----

tanziminde ve tarz-ı beyanında bir hisseleri vardır. Yâni, bu zevat-ı kudsiye, o mânanın mazharı, mir'atı ve ma'kesi hükmündedirler.

Risale-i Nur ve tercümanına gelince:

Bu eser-i âlişanda şimdiye kadar emsaline rastlanmamış bir feyz-i ulvî ve bir kemal-i nâmütenahî mevcut olduğundan ve hiçbir eserin nail olmadığı bir şekilde meş'ale-i İlâhiyye ve şems-i hidayet ve neyyir-i saadet olan Hazret-i Kur'ân'ın füyuzatına vâris olduğu meşhud olduğundan; onun esası, Nur-u Mahz-ı Kur'ân olduğu ve evliyaullahın âsârından ziyade feyz-i envâr-ı Muhammedîyi hâmil bulunduğu ve Zât-ı Pâk-i Risaletin ondaki hisse ve alâkası ve tasarruf-u kudsîsi, evliyaullahın âsârından ziyade olduğu ve onun mazharı ve tercümanı olan mânevî zâtın mazhariyeti ve kemalâtı ise, o nisbette âlî ve emsalsiz olduğu güneş gibi âşikâr bir hakikattir.

Evet, o zât, daha hal-i sabavette iken ve hiç tahsil yapmadan, zevahiri kurtarmak üzere üç aylık bir tahsil müddeti içinde, ulûm-u evvelîn ve âhirîne ve ledünniyat ve hakaik-ı eşyaya ve esrar-ı kâinata ve hikmet-i İlâhiyyeye vâris kılınmıştır ki, şimdiye kadar böyle mazhariyet-i ulyâyâ kimse nail olmamıştır; bu hârîka-i ilmiyenin eşi aslâ mesbuk değildir. Hiç şüphe edilemez ki tercüman-ı Nur, bu haliyle, baştan başa iffet-i mücesseme ve şecaat-i hârîka ve istiğnâ-yı mutlak teşkil eden hârîkulâde metanet-i ahlâkiyesi ile bizzat bir mu'cize-i fitrattır; ve tecessüm etmiş bir inayettir ve bir mevhibe-i mutlakadır.

O Zât-ı zîhavârik, daha hadd-i bülûğa ermeden, bir allâme-i bâdîl halinde bütün cihan-ı ilme meydan okumuş; münazara ettiği erbab-ı ulûmu ilzam ve iskat etmiş; her nerede olursa olsun vâki olan bütün suallere, mutlak bir isabetle ve asla tereddüt etmeden cevap vermiş; ondört yaşından itibaren "Üstadlık" pâyesini taşımış ve mütemediyen etrafına feyz-i ilim ve nur-u hikmet saçmış. İzahlarındaki incelik ve derinlik ve beyanlarındaki ulviyet ve metanet ve tevcihlerindeki derin feraset ve basiret ve nur-u hikmet, erbab-ı irfanı şaşırtmış ve hakkiyle "Bediüzzaman" unvan-ı celîlini bahşettirmiştir. Mezaya-yı âliye ve fezâil-i ilmiyesiyle de, din-i Muhammedî'nin neşrinde ve isbatında bir kemal-i tam hâlinde rû-nümâ olmuş olan böyle bir zât, elbette Seyyidül Enbiya Hazretlerinin en yüksek

--- sh:»(T:611) ↓ -----

iltifatına mazhar ve en âlî himaye ve himmetine nâildir. Ve şüphesiz, o Nebiyy-i Akdes'in emir ve fermanıyle yürüyen ve tasarrufıyla hareket eden ve O'nun envar ve hakaikına vâris ve ma'kes olan bir zât-ı kerîmüssıfattır.

Envar-ı Muhammediyeyi ve maarif-i Ahmediyeyi ve füyuzat-ı şem'-i İlâhîyi en müşa'şa bir şekilde parlatması ve Kur'ânî ve hadîsî olan işaret-ı riyażiyenin kendisinde müntehi olması ve hitabat-ı Nebeviyeyi ifade eden âyât-ı celîlenin riyażî beyanlarının kendi üzerinde toplanması delâletleriyle O zât, hizmet-i îmaniye noktasında risaletin bir mir'at-ı mücellâsı ve şecere-i risaletin bir son meyve-i münevveri; ve lisan-ı risaletin irsiyet noktasında son dehân-ı hakikati ve şem'-i İlâhînin hizmet-i îmaniye cihetinde bir son hâmil-i zîsaadeti olduğuna şüphe yoktur.

Üçüncü Medrese-i Yûsufiyenin "Elhüccetüzzehra"
ve "Zühretünnur" olan tek dersini dinleyen

Nur Şâkirdleri namına

**Ahmed Feyzi, Ahmed Nazif, Zübeyr,
Salahaddin, Ceylan, Sungur**

Benim hissemi haddimden yüz derece ziyade vermekle beraber bu imza sahiplerinin hatırlarını kırmağa cesaret edemedim. Sükût ederek, o medhi, Risale-i Nur Şâkirdlerinin şahs-ı mânevîsi namına kabûl ettim.

Said Nursî

* * *

Sekizinci Kısım

İsparta Hayatı

1950'den sonra

Üstad Said Nursî, Afyon Hapishanesinden 1949' da bir Eylül sabahı tahliye edildi. İki komiser arasında faytonla bir eve geldi. Yanında hizmetine bakan talebeleri de vardı. Üstadın Afyon hapsinden sonraki hayatında ve hizmet-i Nuriyesinde şu surette bir inkişaf görünür. Bu tarihe kadar Üstad, evinde, geceleri hiç kimseyi bulundurmazdı. Akşamdan ta kuşluk vaktine kadar kapısı kilidli olarak kalırdı. Afyon hapsinden sonra ise, sadık talebelerinden bazıları hususi hizmetinde kaldı. Üstadın odası daima ayrı idi. Ancak bir hizmet olduğu vakit yanına gelinebilirdi.

Afyon hapsinden sonra Üstad -kendi tabirince- bir nevi Üçüncü Said olarak görünüyordu. Çünkü, bundan sonra hizmet-i Nuriyye başka safhalarda tezahür edecekti; külli bir inkişaf olacaktı. Üstadın hizmetine koşan ve Nur hizmeti için yanına gelenler bilhassa mektebli gençlerdendi. Rahmet-i İlâhiyye Afyon hapis musibetini çok cihetlerle rahmete çevirmişti.

Bir vech-i rahmet şu idi: Mahkeme günlerinde muhtelif vilâyet ve kazalardan gelen Nur talebeleri birbiriyle tanışarak; hem Üstad, hem Risale-i Nur, hem hizmet-i Nuriyye hususunda malûmat sahibi olurlar; ve uhrevî ve imanî olan ve rıza-yı İlâhî uğrundaki Nurdan kopup gelen samimi bir uhuvvet ile bir kuvve-i maneviyye elde ederlerdi. Mahkeme günleri Üstad ve talebelerinin kahramanlar kfilesi olarak saf halinde mahkemeye gelişleri, müminlerin kalblerinde Allah için sonsuz bir muhabbet ve yakınlığa vesîle oluyordu. Bu mahkemeler, iman ve İslâm davasına hizmet için medar-ı teşvik hükmüne geçiyordu. Din düşmanlarının rağmına olarak bu musibet, Risale-i Nur hizmet-i îmaniyyesini deruhte edecek ve onunla

--- sh:»(T:613) ↓ -----

gaye-i hayat edecek fedakârları, kahramanları netice verdi. Yeni ve münevver Nur Talebeleri meydana çıktılar. Hapisten tahliyeden sonra, Üstadın evinin kapısı önünde bir iki polis daimî nöbet bekler ve yanına kimseyi sokmazlardı. Zaten hapis müddetince halka dehşet verecek şekilde yalan - yanlış propagandalarla, Bediüzzamanın imha edileceği gibi haberler etrafa yaydırılmıştı.

Üstad, Afyon'da iki ay kadar ikametden sonra Emirdağı'na geldi. Emirdağında bir çok Risale-i Nur talebeleri vardı. Oradaki hizmet-i Nuriyyeyi bu talebeler ifa ettiler.

AFYON HAPSİNDEN SONRA HİZMET-İ NURİYE NASIL CEREYAN ETTİ?

Isparta'da, teksir makinesiyle Nur Mecmualarının neşrine devam ediliyordu. Üstad, yine âdeti vechile tashihat ile meşguldü. Yalnız hapisten sonra hizmet-i Nuriyye birkaç kısma inkısam etmişti; yalnız teksir ile ve el yazısı ile neşre münhasır olmuyordu. Bu zamanlardaki hizmet safhaları şu suretle ifade olunabilir:

1- Muhtelif vilâyet, kasaba ve köylerdeki Nur Talebeleri, buldukları muhitlerinde Nurları okumak, yazmak, okutmak ve neşrine çalışmak..

2- Isparta ve İnebolu'da, teksir makinesiyle Nur Risalelerinin mecmualar halinde teksiri ve etrafa neşri..

3- Ankara ve İstanbul'da, muhtelif halk tabakaları arasında, hususan üniversite ve diğer mekteb talebeleri, gençler, memurlar ve hanımlar arasında Nurların yayılması, okunması, Risale-i Nur davasına çokların yakın manevi alâkaları. Bunlardan halis fedakârlar ve îman hâdimlerinin çıkması. Nur-u imanın, bu iki büyük merkezde hararetle inkişafı..

4- Kitapların iadesi ve yeniden bazı yerlerde Nurlara ve talebelerine ilişmek, dolayısıyla resmî makamlarla münasebet. Risale-i Nurun, vatan ve milletin, nesl-i âtinin saadetine vesîlesi cihetinin duyurulması.. isbat edilmesi.. yeni Türk Hükûmetinin, Kur'anın bu yeni ve ekmel Nuruna takdirle bakması. En modern neşir vasıtasıyla hem Anadoluya, hem Âlem-i İslâma ve insaniyete duyurulmasının temini..

--- sh:»(T:614) ↓ -----

5- Şark Vilâyetlerinde Risale-i Nurun intişarı..

İşte, Said Nursî, Afyon Hapsinden tahliye edilip Emirdağı'na geldiği zaman, nazarındaki hizmet safhaları bu surette idi ve merkez-i hükûmetle de hizmet itibariyle alâkardı. Bu zamana kadar Nur hizmeti, ancak risalelerin yazılıp çoğaltılmasına münhasırdı. Üstad, ta Barladan beri daima has talebeleriyle, Nurların neşrine çalışanlarla görüşmüş, onları hizmetlerinden dolayı tebrik ve teşci etmişti. Bu tarihten sonra mektebliler ve memurlar Nurlara müteveccih oldular. Nur hizmetini hayatlarının gayesi addeden ve bu hizmetle vatan, millet ve İslâmiyete en büyük faydayı temin eden talebeler meydana çıkarak hizmete başladılar.

Afyon Mahkemesinin Risale-i Nuru müsadere kararını, Mahkeme-i Temyiz esastan bozdu. Bozma kararında ileri sürdüğü sebeplerden birisi: Kararnamede suç unsuru gösterilen risalelerin, Denizli Ağır Ceza Mahkemesinde beraat eden eserlerden olup olmadığının zikredilmediği; şayet beraat edip iade edilen eserlerden ise, kararın yanlış olacağı; hem Temyizin tasdikinden geçip kazıyye-i muhkeme haline gelen bir davanın yeniden taht-ı muhakemeye alınışının kanuna uygunsuz olduğudur.

Temyizin bozma kararından sonra, Afyonda tekrar duruşma başladı. Bu şekilde mahkeme devam ederken iktidarı ele alan Demokrat Parti Hükûmeti, umumi af ilân etti. Afyon Mahkemesi de af kanununun daire-i şümulüne girdiği için dosya ortadan kaldırıldı (Hâşiye).

(Hâşiye): Fakat mahkeme hey'eti, Risale-i Nur eserlerinin beraatına karar vermedi, müsadere kararını verdi. Bu karar 1956 tarihine kadar devam etti. Mahkeme, iki defa Nur Risalelerine müsadere kararı verdi. Temyiz Mahkemesi bu iki kararı da bozdu. Afyon Mahkemesi Temyizin kararına uyarak Nurların beraatına karar verdi. Bu sefer Temyiz, usulde noksanlık yüzünden bozdu ve eserlerin Diyanet İşlerince tetkikini istedi. Diyanet İşleri Müşavere Kurulunca bütün eserler tetkik ettirildi. Neticede, Nurların hakikatını bir derece belirten bir rapor verildi.

Ehl-i vukufun mezkûr raporuna istinaden Afyon Mahkemesi, Haziran 1956 tarihinde, ittifakla Nurların beraatına ve serbestiyetine karar verdi. Karar kat'ileşti. Artık bu tarihten sonra, merkez-i hükûmette, Risale-i Nur Mecmuaları matbaalarda tab'edilmeye başladı.

--- sh:»(T:615) ↓ -----

Afyon hadisesi başlamadan evvel Diyanet İşleri Reisi Ahmed Hamdi, Said Nursî'den iki takım Risale-i Nur eserlerini bir takımını Diyanet İşleri Kütüphanesine koymak, bir takımını da şahsına alıkoymak için istemişti. Fakat hapis hadisesi çıktı, gönderilemedi. Üstad, hapisden sonra Emirdağ'a geldiği vakit, evvelce hazırlanan iki takımı tashih ederek Ahmed Hamdi'ye gönderdi ve aşağıdaki mektubu kendisine yazdı:

Muhterem Ahmed Hamdi Efendi!

Bir hâdise-i ruhiyemi size beyan ediyorum:

Çok zaman evvel, zâtınız ve sizin mesleğinizdeki hocaların, zarurete binaen, ruhsata tâbi ve azîmet-i şer'iyyeyi bırakan fikirlerine benim fikirlerim muvafık gelmiyordu. Ben; hem onlara, hem sana hiddet ederdim. "Neden azîmeti terkedip ruhsata tâbi oluyorlar?" diye Risale-i Nur'u doğrudan doğruya sizlere göndermezdim. Fakat üç-dört sene evvel kalbime, size tenkidkârâne bir teessüf geldi. Birden ihtar edildi ki: "Bu senin eski medrese arkadaşların olan başta Ahmed Hamdi gibi zatlar, dehşetli ve şiddetli bir tahribata karşı "Ehvenüşşer" düsturiyle, bir kısım vazife-i ilmiyyeyi, mukaddesatın muhafazasına sarfedip tehlikeyi dörtten bire indirmeleri, onların mecburiyetle bâzı ruhsatlarına ve kusurlarına inşaallah keffaret olur" diye kalbime şiddetle ihtar edildi. Ben dahi sizleri ve sizin gibilerini, o vakitten beri yine eski medrese kardeşlerim ve ders arkadaşlarım diye hakikî uhuvvet nazariyle bakmağa başladım. Onun için benim bu şiddetli tesemmüm hastalığım vefatımla neticelenmesi düşüncesiyle, Nurlara, benim bedelime hakikî sahip ve hâmi ve muhafız olacağınızı düşünerek ve üç sene evvel sizin ısrarla bir takım Risale-i Nur'u istemenize binaen vermek niyet etmişim. Şimdi, -hem mükemmel değil, hem tamamı değil- Nur şâkirdlerinden üç zâtın on beş sene evvel yazdıkları bir takımını, sizin için, şiddetli hastalığım içinde bir derece tashih ettim. Bu üç zâtın kaleminin, benim yanımda on takım kadar kıymeti var. Senden başka bu takımını kimseye vermeyecektim. Buna mukabil onun mânevî fiatı üç şeydir.

Birincisi : Siz, -mümkün olduğu kadar- Diyanet Riyaseti'nin şubelerine, mümkünse eski harf, değilse yeni harf ile ve has arkadaşlarımdan tashihe yardım için birisi başda bulunmak şartıyla memleketteki Diyanet Riyaseti'nin şubelerine yirmi otuz tane teksir

--- sh:»(T:616) ↓ -----

ederek göndermektir. Çünkü, hâricî dinsizlik cereyanına karşı böyle eserleri neşretmek Diyanet Riyaseti'nin vazifesidir.

İkincisi : Mâdem Nur Risaleleri medrese malıdır. Siz de medreselerin hem esası, hem başları, hem şâkirdlerisiniz; onlar, sizin hakikî malınızdır.

Üçüncüsü : Tevafuklu Kur'anımız -mümkünse- fotoğraf matbaasıyla tab'edilsin ki, tevafukdaki lem'a-i i'caziyye görünsün.

Said Nursî

* * *

**BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN VE TALEBELERİNİN
1950'DEN SONRA YAZDIĞI MEKTUPLARDAN BAZILARI
Demokratların Ezân-ı Muhammedîyi Arapça Olarak Okunmasına
Müsaade Etmeleri Dolayısıyla Yazılan Bir Hasbihal**

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Hem sizin, hem bu memleketin, hem Âlem-i İslâmın mühim bayramlarının mukaddemesi ve bu memlekette şeâir-i İslâmiyenin parlamasının bir müjdecisi olan Ezân-ı Muhammedînin kemal-i ferahla onbinler minarelerde okunmasını tebrik ediyoruz. Ve seksen kûsûr sene bir ibadet ömrünü kazandıran Ramazan-ı şerifteki ibadet ve dualarınızın makbuliyetine âmin diyerek, rahmet-i İlâhiyyeden, her bir gece-i Ramazan, bir Leyle-i Kadir hükmünde sizlere sevap kazandırmasını niyaz ediyoruz. Bu Ramazanda şiddetli zâfiyet ve hastalığımın tam çalışmadığımdan, sizlerden mânevî yardım rica ediyorum.

Said Nursî

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Âlem-i İslâm Merkezlerindeki Mübarek Müslüman Kardeşlere,
Sizleri, bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Eserleriyle fuhul-i ulemanın ve fuhul-i müfessirînin en yükseği olan Bediüzzaman Hazretlerine, kıymettar ve mübarek bir mücahit âlim tarafından yazılmış olan bir tebriki takdim etmiştik.

--- sh:»(T:617) ↓ -----

Bediüzzaman Hazretlerinin bizlere yazdığı cevabî mektuplarında, o kıymetkar, bînazîr Üstad Bediüzzaman Hazretleri, sizleri binlerle tebrik etmiş ve Anadolu'da Kur'ân ve îman kahramanlarının halefleri olan Nurcularla, Arabistan'daki hakikat-ı Kur'âniyyeye müteveccih İslâmları, iki kardeş olarak hizbül Kur'ânın dairesi içinde çok saflardan iki mütevafık ve müterafık saf teşkil ettiklerini müjdelemiş. Ve o mü'min kardeşlerimizin Risale-i Nur'la ciddî alâkalariyle beraber, bir kısmını Arapçaya tercüme edip neşretmek niyetlerinizden fevkalâde memnun olduklarını ve mübarek İslâm cemaatlerinin Urfa'daki Nur şâkirdleriyle ve Nur eczalarıyla himayetskârâne alâkadar olmasını yazmaklığımızı bizlere emretmiş bulunuyorlar.

Ey aziz ve necip kavm-i Arabın nûranî âzaları! Tarihin a'makına gömülen ve mâziden istikbale atlayan ecdatlarımıza, bu millet-i İslâmî parçalamak için bin dörtyüz senedenberi hücum eden küffar orduları, en nihayet Birinci Harb-i Umumî'de emellerine muvaffak oldular. Türk ve Arap iki hakikî Müslüman kardeşin bin senelik sarsılmayan muhabbetlerini pek çok desiselerle, yalanlarla söndürdüler. Ehl-i İslâmın ve nev-i beşerin medar-ı fahri ve bütün mevcudatın sebab-i hilkatî ve bütün Füyuzat-ı İlâhiyenin mazharı o âlî Peygamberin Ravza-i Mutahhâresine yüzler sürmek için pek büyük bir iştiyakı kalblerinde yaşattıklarına tahammül edemediler. O âlî Peygamber-i zîşanın küçücük bir iltifatına mazhar olmak için, ruhlarına varıncaya kadar her şeylerini fedâ ettiklerini hazmedemediler. Bin dörtyüz senedenberi zeminin yüzünde, zamanın sahifeleri üzerinde ve şehidlerin ve gazilerin beyaz kılıncı kalemleriyle kırmızı mürekkepleriyle yazıp tarihe emanet bıraktıkları medar-ı iftiharları muhteşem yazılarını Müslümanlara unutturmak istediler. Bu azimle yürüyen o amansız düşmanlar, pek acı işkenceler altında ezdikleri Türk ve Arap bu iki kardeşi, bir daha ittihad etmemek için en müthiş muahedelerin zincirleriyle bağladılar. Çelik zincirler altında senelerle inlettirdiler. Her türlü şenaati Müslümanlığa icra ettiler.

Heyhât! İna-yet-i İlâhiyenin tekrar yar olacağını, Risale-i Nur gibi pek büyük ve pek hârika bir tefsir-i Kur'ânla ve onun âlî müellifi Bediüzzaman'la, Müslümanlığın büyük zaferini bilemediler ve göremediler. O eserler ki, vahdaniyyet-i İlâhiyye ile Risalet-i Muhammediyyeyi

--- sh:»(T:618) ↓ -----

(A.S.M.) ve hakikat-ı haşriyyeyi o kadar kuvvetli ve hakikatli bürhanlarla o kadar parlak bir surette isbat ediyor ki; şimdiye kadar hiçbir feylesof, hiçbir âlim karşısına çıkıp itiraz edememiş.

Biz Türkler, seyyidleri kesretle içinde bulunan ve necip kavm-i Arap olan sizlere ve sizin ecdatlarınız olan Sahabe-i Güzin'e, Allah namına, Peygamber-i zîşan hesabına sonsuz bir sevgiyi ve nihayetsiz bir hürmeti daima kalbimizde, ruhumuzda besliyoruz ve yaşatıyoruz. O âlî Peygamber-i zîşan için ve Onun âlî dini için, başta ruhumuz ve her şeyimizi fedaya hazırız.

Cenab-ı Hakkın lûtf u kereminden büyük bir ümit ile yalvarıp istiyoruz ki; sevgili Üstadımız Bediüzzaman Hazretlerinin verdikleri haber-i beşaretle, Türk ve Arap iki hakikî kardeş millet inşâallah yakın bir âtide ittihad edecek. Ve o ittihad sayesinde, o müthiş düşmanların Müslümanlar içine saçtıkları fesat tohumları kendi yüzlerine atılacak. Ve zincirler altında inleyen dörtyüz milyon Müslümanlık, yeniden hayat-ı kudsiyye-i İslâmiyye ile, nev-i beşerin başına geçip, sulh ve müsâlemet-i umumiyyeyi temin edecek, inşâallah.

Risale-i Nur'un âciz bir şâkirdi
HUSREV

* * *

Risale-i Nur'un Vatana, Millete Ve İslâmiyet'e Büyük Hizmetini Kabûl Ve Takdir Eden Başvekil Adnan Menderes'e Üstad'ın Yazdığı Bir Mektup.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ben, çok hasta olduğum ve siyasetle alâkasız bulunduğum halde, Adnan Menderes gibi bir İslâm kahramanı ile bir sohbet etmek isterdim. Hal ve vaziyetim görüşmeğe müsaade etmediği için; o surî konuşmak yerine bu mektup benim bedelime konuşsun diye yazdım.

Gayet kısa birkaç esası, İslâmiyetin bir kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyan ediyorum.

Birincisi : İslâmiyetin pekçok kanun-u esasîsinden birisi

--- sh:»(T:619) ↓ -----

وَلَا زُرُّوا زُرًّا وَزُرُّوا زُرًّا

Âyet-i Kerîmesinin hakikatıdır ki; Birisinin cinayetiyle, başkaları akraba ve dostları mes'ul olamaz. Halbuki, şimdiki siyaset-i hâzırada particilik tarafdarlığı ile, bir câninin yüzünden pekçok mâsumların zararına rıza gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden taraftarları veyahut akrabaları dahi şeni' gıybetler ve tezyifler edilip bir tek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup, kin ve garaza ve mukabele-i bilmisile mecbur ediliyor. Bu ise, hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar, bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat, onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. -Allah etmesin- bu hal bizde olsa, pek dehşetli olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, mâsumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Hem emniyetin ve âsâyişin temel taşı, yine bu kanun-u esâsîden geliyor. Meselâ : Bir hanede veya bir gemide bir mâsum ile on cânî bulunsa, hakikî adaletle ve emniyet ve âsâyiş düstur-u esasîsi ile, o mâsumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve haneye ilişmemek lâzım; tâ ki mâsum çıkıncaya kadar.

İşte bu kanun-u esasî-i Kur'ânî hükmünce, âsâyiş ve emniyet-i dahiliyeye ilişmek, on cânî yüzünden doksân mâsumu tehlikeye atmak gazab-ı İlâhîyyenin celbine vesile olur. Mâdem Cenâb-ı Hak bu tehlikeli zamanda bir kısım hakikî dindarların başa geçmesine yol açmış, Kur'an-ı Hakîm'in bu kanun-u esasîsini kendilerine bir nokta-i istinad ve onlara garazkârlık edenlere karşı siper yapmak lâzım geldiğini zaman ihtar ediyor.

İslâmiyetin ikinci bir kanun-u esasîsi şu Hadîs-i Şeriftir :

سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ

--- sh:»(T:620) ↓ -----

hakikatiyle memuriyet bir hizmetkârlıktır; bir hâkimiyet ve benlik için tahakküm âleti değil. Bu zamanda terbiye-i İslâmiyenin noksanıyetiyle ve ubûdiyetin zâfiyetiyle benlik, enaniyet kuvvet bulmuş. Memuriyeti, hizmetkârlıktan çıkarıp, bir hâkimiyet ve müstebidane bir tahakküm ve mütekebbirane bir mertebe tarzına getirdiğinden, abdestsiz, kıblesiz namaz kılmak gibi; adalet olmaz esasıyla de bozulur ve hukuk-u ibad da zîr ü zeber olur. Hukuk-u ibad, hukukullah hükmüne geçemiyor ki hak olabilsin; belki nefsanî haksızlıklara vesile olur.

Şimdi, Adnan Menderes gibi, İslâmiyet'in ve dînin icaplarını yerine getireceğiz diye ve mezkûr iki kanun-u esasîyeye karşı muhalefet edip tam zıddına olarak iki dehşetli cereyan, gayet büyük rüşvet ile halkları aldatmak ve ecnebilerin müdahalesine yol açmak vaziyetinde hücum etmek ihtimali kuvvetlidir.

Birisi : Birinci Kanun-u Esasîye muhalif olarak, bir câni yüzünden kırk mâsumu kesmiş; bir köyü de yakmış. Bu derecede bir istibdad-ı mutlak, her nefsin zevkine geçecek me'muriyete bir hâkimiyet suretinde rüşvet vererek, dindar hürriyetperverlere hücum ediliyor.

İkinci Hücum da : İslâmiyet milliyet-i kudsiyesini bırakıp - evvelkisi gibi- bir câni yüzünden yüz mâsumun hakkını çiğneyebilen, zâhiren bir milliyetçilik ve hakikatta ırkçılık damarıyla, hem hürriyetperver, dindar Demokratlara, hem bütün bu vatandaki yüzde yetmiş sair unsurlardan bulunanlara, hem hükûmet aleyhine, hem bîçâre Türkler aleyhine, hem Demokratın tâkip ettiği siyaset aleyhine çalışarak ve serseri ve enaniyetli nefislere gayet zevkli bir rüşvet olarak, bir ırkçılık kardeşliği veriyor. O zevkli kardeşliğin içinde o zevkli faideden bin def'a daha ziyade hakikî kardeşleri düşmanlığa çevirmek gibi acib tehlikeyi, o sarhoşluğu ile hissedemiyor. Meselâ: İslâmiyet milliyeti ile dörtyüz milyon hakikî kardeşin, her gün

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

dua-yı umumîsi ile mânevî yardım görmek yerine, ırkçılık dörtyüz milyon mübarek kardeşleri, dörtyüz serseriye ve lâubalilere yalnız dünyevî ve pek cüz'î bir menfaati için terk ettiriyor. Bu tehlike; hem bu vatana, hem hükûmete,

--- sh:»(T:621) ↓ -----

hem de dindar Demokratlara ve Türkler'e büyük bir tehlikedir ve öyle yapanlar da hakikî Türk değillerdir. Necib Türkler, böyle hatâdan çekinirler. Bu iki tâife herşeyden istifadeye çalışıp, dindar Demokratları devirmeye çalıştıkları ve çalıştırıldıkları, meydandaki âsar ile tahakkuk ediyor. Bu acip tahribata ve bu iki kuvvetli muarızlara karşı, kırk sahabe ile dünyanın kırk devletine karşı meydan-ı muarazaya çıkan ve galebe eden ve bin dörtyüz sene zarfında ve her asırda üçyüz, dörtyüz milyon şâkirdi bulunan hakikat-ı Kur'aniyenin sarsılmaz kuvvetine dayanmak ve onun içindeki dünyevî ve uhrevî saadet-i ebediyenin zevklerine o câzibedar hakikatla beraber nokta-i istinad yapmak, o mezkûr muarızlarınıza ve hem dahil ve hariçteki düşmanlarınıza karşı en lâzım ve elzem ve zarurî bir çâre-i yegânedir. Yoksa, o insafsız dahilî ve haricî düşmanlarınız, sizin bir cinayetinizi binler yapıp ve eskilerin de cinayetlerini ilâve ederek, başkaların başına yükledikleri gibi, size de yükleyecekler. Hem size, hem vatana, hem millete telâfi edilmeyecek bir tehlike olur. Cenâb-ı Hak, sizleri, İslâmiyet lehindeki hizmetlerinizde muvaffak ve mezkur tehlikelerden muhafaza eylesin diye, ben ve Nurcu kardeşlerimiz, yapacağınız hizmete ve mezkûr hakikatı kabul etmenize mukabil dua etmeye karar vereceğiz.

Üçüncüsü : İslâmiyet'in hayat-ı içtimaiyeye dair bir kanun-u esasîsi dahi bu Hadîs-i Şerifin

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبَنِيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا

hakikatıdır. Yâni, hariçteki düşmanların tecâvüzlerine karşı, dahildeki adâveti unutmak ve tam tesanüd etmektir. Hattâ, en bedevî tâifeler dahi bu kanun-u esasînin menfaatini anlamışlar ki; hariçte bir düşman çıktığı vakit, o taife birbirinin babasını, kardeşini öldürdükleri halde; o dahildeki düşmanlığı unutup, hariçteki düşman def' oluncaya kadar tesanüd ettikleri halde; binler teessüflerle deriz ki; benlikten, hodfuruşluktan, gururdan ve gaddar siyasetten gelen dahildeki tarafgirane fikriyle kendi tarafına şeytan yardım etse, rahmet okutacak, muhalifine melek yardım etse lânet edecek gibi hâdisatlar görünüyor. Hatta bir sâlih âlim, fikr-i siyasîsine muhalif bir büyük sâlih âlimi tekfir derecesinde gıybet ettiği ve İslâmiyet aleyhinde bir zındığı, onun fikrine uygun ve tarafdar olduğu için

--- sh:»(T:622) ↓ -----

hararetle sena ettiğini gördüm ve şeytandan kaçır gibi, otuzbeş seneden beri siyaseti terkettim.

Hem şimdi birisi; hem Ramazan-ı Şerife, hem şair-i İslâmiyeye, hem bu dindar millete büyük bir cinayeti yaptığı vakit, muhaliflerinin, onun o vaziyeti hoşlarına gittiği görüldü. Halbuki, küfre rıza küfür olduğu gibi; dalâlete, fiska, zulme rıza da, fısktır, zulümdür, dalâlettir.

Bu acip halin sırrını gördüm ki; kendilerini, millet nazarında ettikleri cinayetlerinden mâzur göstermek damariyle, muhaliflerini, kendilerinden daha dinsiz, daha cânî görmek ve göstermek istiyorlar.

İşte bu çeşit dehşetli haksızlıkların neticeleri pek tehlikeli olduğu gibi, içtimaî ahlâkı da zir ü zeber edip, bu vatan ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir su'-i kasd hükmündedir.

Daha yazacaktım, fakat bu üç nokta-i esasiyeyi şimdilik dindar hürriyet-perverlere beyan etmekle iktifa ediyorum.

Said Nursî

* * *

Adnan Menderes'e gönderilmek niyetiyle evvelce yazılan içtimaî hayatımıza ait bir hakikatın hâşiyesini tekrar takdim ediyoruz.

Hâşiyeye : Eskilerin lüzumsuz keyfî kanunları ve su'-i istimleri neticesinde, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî mes'elesini dindar Demokratlara yüklemem ve âlem-i İslâm'ın nazarında Demokratları düşürmemenin çâre-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum: Ezan-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi; Ayasofya'yı, beşyüz sene devam eden vaziyet-i kudsiyesine çevirmek ve hâlen İslâm'da çok hüsn-ü te'sir yapan ve bu vatan ahalisine âlem-i İslâm'ın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, yirmisekiz sene mahkemelerin muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraetine karar verdikleri Risale-i Nur'un resmen serbestîsini dindar Demokratlar ilân etmeli ve bu yaraya bir nevi merhem vurmalarıdır. O vakit âlem-i İslâm'ın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zâlimane kabahatları onlara yüklenmez fikrindeyim. Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zatların hatırları için, otuzbeş seneden beri terk ettiğim siyasete bir iki saat baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:623) ↓ -----

Ankara'daki Nur Talebelerinin Bir Mektubu

Aziz Sıddık Kardeşlerimiz,

Mektubunuzdan, İslâm güneşinin bir ziyasını sezer gibi olduk. Yüzlerce senedenberi insaniyet aleyhine, İslâmiyet zararına mütecaviz fikir neşreden ehl-i küfrün tahriblerini tamir için ortaya atılan Risale-i Nurun -sizlerin mektubunuzdan- gençlerin arasına yayıldığını sezdik. Ebedî hayat yolunun hakperest yolcuları, hayâlî boş lâfları terkedip, Risale-i Nurla küfür tohumlarını eriteceklerdir. Nur'un talebeleri, ehl-i kalb ve imanın hakikî kardeşleridirler. Siz kardeşlerimizin mektupları, bizlere hız veriyor ve verecek. Kur'ânın tefsiri olan Risale-i Nur, bize dalâlette kalmanın ve küfürle mücadele etmemenin bu zamanda büyük ahmaklık olduğunu bildiriyor. Komünistliğin, anarşistliğin, masonluğun kuvvet kazandığı bir devirde en mühim bir vazife, Nur'a hizmet etmek ve rıza-yı İlâhîyi tahsil için onu isteyene vermektir. Bu en baş ve en ehemmiyetli, en kıymetli ve mübarek vazifemizden bizi döndürmek isteyen en ağır hücumlar dahi, bizlerin hızını arttıracaktır. Risale-i Nur bize öğretiyor ve isbat ediyor ki: Bu dünya, bir misafirhanedir. Ebedî hayatı isteyenler, misafirhanedeki vazifelerine dikkat gösterdikleri nisbette memnun edilirler. Demek ki şimdi en esaslı vazifemiz bataklıktan kurtulmak isteyen ehl-i dinin; karanlıktan usanmış, gıdasız kalmış kalblerin yardımına koşmak, kendimizden başlayarak Nur'un dellâllığını yapmaktır. Bilhassa ve bilhassa şurası çok ehemmiyetli ve pek mühimdir ki, en başta ve en evvel Risale-i Nur'u dikkat ve tefekkürle devamlı olarak okumak ve o muazzam eser külliyyatındaki Kur'ân ve iman hakikatlarıyla kendimizi teşhiz etmek ve bu esas ve şartlarla, o hârîka eser külliyyatını bir an evvel ikmal etmektir. İşte bu nimet-i uzumâyâ nail olan her genç ve herkes, bire yüz, bin kuvvetinde, kendine, vatan ve milletine faideli olur. Vatan, millet, gençlik ve Âlem-i İslâm çapında hizmet edebilecek bir vaziyete gelebilir. Bunun için, başta Hazret-i Üstadımız Bediüzzaman ve onun hakikî ve ihlâslı talebeleri olmaya lâayık sizlerden dua istirham ediyoruz ki, Risale-i Nur'un mecmualarını bir an evvel temin edelim, arayalım, bulalım, dikkat, tefekkür ve ihlâsla okuyalım. Kur'ân ve îman hizmetine bu vaziyette koşalım.

--- sh:»(T:624) ↓ -----

Risale-i Nur'un bu asırdaki makbuliyetine işaret eden deliller fazlasiyle mevcut olduğuna göre, insaf sahibi her mü'min kardeşimiz, onun tabî bir yardımcısıdır.

Hem madem, Risale-i Nur bu asra has hususiyetler taşıyor, hem madem, binlerce âlimlerin takdirleriyle karşılanıyor; hem madem, Kur'ânın dellâllığını yapan kahraman Üstad, eşine rastlanmayacak bir mükemmeliyetle, dürüst adımlarla, hakikî prensiplerle, bütün hayatını îman ve İslâmiyete vakfetmiş, dünyevî hiçbir menfaat aramadan sırf Allah rızası uğruna çalışmıştır; hem mâdem, bütün kuvvetiyle Nur talebeleri de, îman ve İslâmiyete Ehl-i Sünnet dairesinde hizmet için hayatlarını dahi çekinmeden veriyor ve süflî menfaat peşinde değildirler ve madem yüz binlerce Nur talebeleri bütün tazyik ve tehditlere rağmen bu hakikati fiilen isbat etmişler; hem her talebe, bugün cereyan eden bâtil felsefenin akidelerine, hakikî, mantıkî cevaplar vermek üzere yetişmişler ve yetişiyorlar; hem her ihtiyacımıza Kur'ân cevap veriyor, onda lâzım olan her hakikat sarih olarak vardır ve madem Kur'ân, en güzel şekilde ders veren Allahın hediyesi, bir nuru ve rahmetidir.. öyle ise, bu hazine-i rahmeti ve menba-ı hakikatı ders veren ve hakikî surette gençliğin ve avâmın anlayabileceği bir şekilde bildiren Risale-i Nur'u, dikkat ve tefekkürle ve devamlı olarak müsait vakitlerimizi boşa gidermeden okumak ve yazmak en büyük ibadet ve zevk kaynağıdır. Hal ve istikbalin ve biz gençlerin, çok leziz ve iştiyakla alacağı gayet nâfi ve vâfi bir ilâç ve bir tiryaktır, bir mânevî kurtarıcıdır. Bu kat'î hakikatlar meydanda iken, ona bütün kuvvetimizle sarılmamak, baştan aşağı Risale-i Nur'u tetkik etmemek, alâkadar olmamak ancak gafletin eseri olabilir.

Hem, kim hakikat peşinde koşuyorsa, Risale-i Nur'dan ders alması lâzımdır. Ve Nur yolunda giden her münevver, hakikî saadete kavuşacak ve yeryüzünün mahiyetini derkedecektir diye, biz Ankara Nur talebeleri dahi ittifak ediyoruz. Ebedî hayat hazinesini gösteren Kur'ân-ı Hakîmin nuru olan Risale-i Nur, elbette bir zaman dünyayı çınlatan nurlu sesini yükseltecektir.

Madem İslâm âlimleri -Hadîs-i Şerife göre- dünya ikbal ve heveslerinin peşinde koşmadıkça, peygamberlerin en emin vârisleridirler. Biz de Risale-i Nur'u, onun tam vârisi biliyoruz. Risale-i

--- sh:»(T:625) ↓ -----

Nur'un şahs-ı mânevîsi, hakikî vâris olmanın esasını yaşamış ve yaşıyor. Onun karşısına çıkan körler ve sağırlar ve hissiz gafiller küçüleceklerdir. Böyle muazzam bir olgunluğa sahip olan Risale-i Nur, elbette bütün feylesofları, dünya ilim ve hak erbabını çağırarak ve her akl-ı selim ve kalb-i kerim olan mübarek insanları talebesi yapacak. Bu da inşâallah uzakta değil, yakında tahakkuk edecektir. Dünya, ekseri feylesofların ve âlimlerin dediği gibi, yepyeni bir oluşun eşiğindedir. Dünya, nurunu arıyor. Hakikat şairi Mehmet Âkif:

O nuru gönder İlâhî asırlar oldu yeter!

Bunaldı milletin âfakı bir sabah ister.

diye, işte bu nura işaret ettiği, bugün bizce bir hakikattır.

Aziz Kardeşlerimiz,

Risale-i Nur'a lâıyk olacak şekilde çalışmamız için bize de dua ediniz ki, Ankara muhiti, bizi içine alıp eritmesin. Nur, her ne kadar karanlığı gideriyorsa da, yine onu görecek göz, anlayacak kafa lâzım. Böyle bir muhitte, gözlerimize perde inmesin. Biz biçarelere dua ediniz. Allah hepimizi Risale-i Nur'a sarılmakla aziz din-i mübinimize hizmet edenlerden eylesin; Âmin...

Bir kardeşimiz dedi ki: Bugün, sabah namazından sonra şu mısralar mülhem oldu, kardeşlerimize bildirelim.

Dinim İslâm, kitabım Kur'an, imanım hakdır.

Bu uğurda can vermek, ebedî yaşamaktır.

Sizleri Çok Seven

Ankara Üniversitesi Nur Talebeleri

* * *

Tahliller

Uzun bir ayrılıktan sonra,

Belki yirmi yedi, yirmi sekiz sene oldu Üstadı görmeyeli. Onu görmek, mübarek simasını doya doya seyretmek için her zaman gidip ziyaret etmek istediğim halde meşguliyetten bir türlü vakit bulamadım. Fakat o kalblerde yaşadığı için, mânevî varlığı ile daima beraberdik. Bu, gönüllerdeki iştiyaki bir dereceye kadar tatmin etmez miydi? Kendisini görüp kucaklaştığımız zaman, onun nuranî simasının verdiği zevk, maddî hasretin de ne kadar büyük olduğunu gösterdi.

Üstadla tanışmamız kırk seneyi geçti. O zamanlar hemen her gün idarehaneye gelir; Âkif'ler, Naim'ler, Ferid'ler, İzmirli'lerle birlikte saatlerce tatlı tatlı musahabelerde bulunurduk. Üstad, kendine mahsus şivesiyle yüksek ilmî meselelerden konuşur, onun, konuşmasındaki celâdet ve şehamet bizi de heyecanlandırırdı. Harikulâde fitrî bir zekâ, İlâhî bir mevhibe. En mu'dil meselelerde, zekâsının kudret ve azameti kendisini gösterir. Daima işleyen ve düşünen bir kafa. Nakillerle pek meşgul değil. Onun rehberi yalnız Kur'ân. Bütün feyiz ve zekâ kaynağı bu. Bütün o lem'alar, doğrudan doğruya bu kaynaktan nebean ediyor. Bir müçtehid, bir imam kadar rey sahibi. Kalbi bir Sahabî kadar imanla dolu. Ruhunda Ömer'in şehameti var. Yirminci Asırda Devr-i Saadeti nefsinde yaşatan bir mü'min, bütün hedefi îman ve Kur'ân.

İslâmın gayet-ül-gayesi olan "Tevhid" ve "Allaha İman" esası, onun ve Risale-i Nur'un en büyük umdesidir. Devr-i Saadette, Müslümanlığın ilk kuruluş zamanlarında olsaydı, Hazreti Peygamber, Kâbe'deki putların parçalanması vazifesini ona verirdi. Şirk'e ve putperestliğe o derece düşmandır.

--- sh:»(T:627) ↓ -----

Mücahede ile, gönüllerde îman ve Kur'ân hakikatlerini yerleştirmek için geçen uzun, bir asra yakın bir ömür. Fazilet ve şehametle geçen bir ömür. Harb meydanlarında, mücahidlerin önünde, kılınç elinde, dimdik ayakta düşmana saldıran bir kahraman. Esarete, düşman kumandanına karşı koyan bir kahraman. İdam sehpasında, düşman kumandanını düşündüren, insafa getiren bir kahraman...

Millet ve memleket için canını vermekten zerre kadar çekinmeyen bir fedai. Fitnenin, bozgunculuğun en müthiş düşmanı. Milletin menfaati için, her türlü zulme, işkenceye tahammül ediyor. Ona zulmedenlere beddua bile etmez. Onu zindanlara atanlara, ancak salâh ve iman temenni eder. Gaye uğrunda ölüm, onun için basit bir şeydir.

Kendisi bir çanak çorba, bir bardak su, bir lokma ekmekle tegaddi eder. Elbisesi pek basit ve fakiranedir. Beyaz Amerikan bezinden pamuklu bir hırka. Çamaşırını kirlenmeden değiştirir ve temizletir. Temizliğe fevkalâde itina eder. Kâğıt parayı tutmaz ve üstünde taşımaz. Mâmelek nâmına dünyada hiçbir şeyi yok. Kendi için yaşamaz, cemiyet için yaşar.

Yapısı ufak tefektir, fakat heybetlidir, haşmetlidir. Gözleri birer şems-i tâban gibi nur saçar. Bakışları şâhânedir. Maddeten, belki dünyanın en fakir adamıdır; fakat mâneviyat âleminin sultanıdır.

Seksen küsûr senenin âlâmı yüzünde bir buruşuk yapamamış, yalnız saçlarını ağartmıştır. Rengi, pembe beyazdır. Sakalı yoktur. Bir delikanlı kadar zindedir. Halim ve selimdir. Fakat heyecana geldiği zaman bir arslan tavrı alır, iki dizinin üstüne doğrulur, bir şâhenşâh gibi konuşur.

En sevmediği şey siyasettir. 35 senedir bir gazeteyi eline almış değildir. Dünya şunu ile alâkasını kesmiştir. Akşam namazından sonra ferdası öğleye kadar kimseyi kabul etmez, ibadetle meşgul olur. Pek az uyur. Talebelerini de siyasetten şiddetle meneder. Memleketin her tarafında 600 bini mütecaviz, belki bir milyonu bulan talebeleri memleketin en faziletli evlâtlarıdır. Üniversitenin muhtelif Fakültelerinde müsbet ilimler tahsil eden şâkirdleri pek çoktur, yüzlercedir, binlercedir. Hiçbir Nur talebesi yoktur ki, sınıfının en faziletlisi, en çalışkanı olmasın. Memleketin her tarafında bulunan

--- sh:»(T:628) ↓ -----

bu yüzbinlerce Risale-i Nur talebesinden hiçbirinin, hiçbir yerde âsâyişi muhil hiçbir hareketi, hiçbir vak'ası yoktur. Her Nur talebesi, hükûmetin, nizam ve intizamın tabî birer muhafızdır; âsâyişin mânevî bekçisidir.

İstanbul seyahatinden muztarip olup olmadığını sordum:

– Bana ıztırab veren, dedi, yalnız İslâmın mâruz kaldığı tehlikelerdir. Eskiden tehlikeler hariçten gelirdi; onun için mukavemet kolaydı. Şimdi tehlike içeriden geliyor. Kurt, gövdenin içine girdi. Şimdi, mukavemet güçleşti. Korkarım ki cemiyetin bünyesi buna dayanamaz.. çünkü düşmanı sezmez. Can damarını koparan, kanını içen en büyük hasmını dost zanneder. Cemiyetin basiret gözü böyle körleşirse, îman kalesi tehlikededir. İşte benim ıztırabım, yegâne ıztırabım budur. Yoksa şahsımın mâruz kaldığı zahmet ve meşakkatleri düşünmeğe bile vaktim yoktur. Keşke bunun bin misli meşakkate mâruz kalsam da îman kalesinin istikbali selâmette olsa!

– Yüzbinlerce îmanlı talebeleriniz size âtî için ümit ve teselli vermiyor mu?

– Evet, büsbütün ümitsiz değilim...

.....

Dünya, büyük bir mânevî buhran geçiriyor. Mânevî temelleri sarsılan garb cemiyeti içinde doğan bir hastalık, bir veba, bir taûn felâketi gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müthiş sârî illete karşı İslâm cemiyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garbın çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtil formülleriyle mi? Yoksa İslâm cemiyetinin ter ü taze îman esaslarıyla mi? Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. İman kalesini, küfrün çürük direkleri tutamaz. Onun için, ben yalnız îman üzerine mesaimi teksif etmiş bulunuyorum.

Risale-i Nur'u anlamıyorlar. Yahut anlamak istemiyorlar. Beni, skolastik bataklığı içinde saplanmış bir medrese hocası zannediyorlar. Ben, bütün müsbet ilimlerle, asr-ı hazır fen ve felsefesiyle meşgul oldum. Bu hususta en derin meseleleri hallettim. Hattâ bu hususta da bazı eserler te'lif eyledim. Fakat ben, öyle mantık oyunları bilmiyorum. Felsefe düzenbazlıklarına da kulak vermem. Ben, cemiyetin iç hayatını, mânevî varlığını, vicdan ve îmanını terennüm

--- sh:»(T:629) ↓ -----

ediyorum. Yalnız Kur'ânın tesis ettiği tevhid ve îman esası üzerinde işliyorum.. ki İslâm cemiyetinin ana direği budur. Bu sarsıldığı gün, cemiyet yoktur.

Bana, "Sen şuna buna niçin sataştın?" diyorlar. Farkında değilim. Karşımda müthiş bir yangın var. Alevleri göklere yükseliyor. İçinde evlâdım yanıyor, îmanım tutuşmuş yanıyor. O yangını söndürmeğe, îmanımı kurtarmağa koşuyorum. Yolda biri beni kösteklemek istemiş de ayağım ona çarpmış. Ne ehemmiyeti var? O müthiş yangın karşısında bu küçük hâdise bir kıymet ifade eder mi? Dar düşünceler! Dar görüşler!

Beni, nefsini kurtarmayı düşünen hodgâm bir adam mı zannediyorlar? Ben, cemiyetin îmanını kurtarmak yolunda dünyamı da feda ettim, âhiretimi de. Seksen küsür senelik bütün hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum. Bütün ömrüm harb meydanlarında, esaret zindanlarında, yahut memleket hapishanelerinde, memleket mahkemelerinde geçti. Çekmediğim cefa, görmediğim eza kalmadı. Divan-ı harblerde, bir cânî gibi muamele gördüm; bir serseri gibi memleket memleket sürgüne yollandım. Memleket zindanlarında aylarca ihtilâttan menedildim. Defalarca zehirlendim. Türlü türlü hakaretlere mâruz kaldım. Zaman oldu ki hayattan bin defa ziyade ölümü tercih ettim. Eğer dinim intihardan beni menetmeseydi, belki bugün Said topraklar altında çürümüş gitmişti.

Benim fitratım, zillet ve hakarete tahammül etmez. İzzet ve şehamet-i İslâmiye beni bu halde bulunmaktan şiddetle men eder. Böyle bir vaziyete düşünce, karşımda kim olursa olsun, isterse en zalim bir cebbar, en hunhar bir düşman kumandanı olsa tezellül etmem. Zulmünü, hunharlığını onun suratına çarparım. Beni zindana atar, yahut idam sehпасına götürür.. hiç ehemmiyeti yoktur. -Nitekim öyle oldu- Bunların hepsini gördüm. Birkaç dakika daha o hunhar kumandanın kalbi, vicdanı zulümkârlığa dayanabilseydi Said bugün asılmış ve mâsumlar zümresine iltihak etmiş olacaktı.

İşte benim bütün hayatım böyle zahmet ve meşakkatle, felâket ve musibetle geçti. Cemiyetin îmanı, saadet ve selâmeti yolunda nefsimi, dünyamı feda ettim. Helâl olsun. Onlara beddua bile etmiyorum. Çünkü, bu sayede Risale-i Nur, hiç olmazsa birkaç yüzbin,

--- sh:»(T:630) ↓ -----

yahut birkaç milyon kişinin -adedini de bilmiyorum ya, öyle diyorlar. Afyon Savcısı beşyüz bin demişti. Belki daha ziyade- îmanını kurtarmağa vesile oldu. Ölmekle, yalnız kendimi kurtaracaktım, fakat hayatta kalıp da zahmet ve meşakatlere tahammül ile bu kadar îmanın kurtulmasına hizmet ettim. Allaha bin kere hamdolsun.

Sonra, ben cemiyetin îman selâmeti yolunda âhiretimi de feda ettim. Gözümde ne Cennet sevdası var, ne Cehennem korkusu. Cemiyetin, yirmi beş milyon Türk cemiyetinin imanı namına bir Said değil, bin Said feda olsun. Kur'ânımız yeryüzünde cemaatsiz kalırsa Cenneti de istemem; orası da bana zindan olur. Milletimizin îmanını selâmette görürsem, Cehennemin alevleri içinde yanmağa razıyım. Çünkü vücudum yanarken, gönlüm gül-gülîstan olur.

Hazret coşmuştu. Bir yanardağ gibi lâvlar saçıyordu. Bir fırtına gibi gönül denizini dalgalandırıyordu. Bir şelâle gibi haşmetli zemzemlerle ruhun en derin noktalarına çarpıyordu. Çok heyecanlanmıştı. Millet kürsüsünde coşmuş bir hatib gibi devam ediyor, sözünün kesilmesini istemiyordu. Yorulduğunu hissettim. Bu heyecanlı bahsi değiştireyim, dedim.

– Mahkemede sıkıldınız mı? diye sordum.

.....
Dinî tedrisata, kadınlarımızın, muhterem hemşirelerimizin terbiye-i İslâmiye dairesinde iffet ve şereflerini muhafaza etmelerine taraftar olmanın bir suç olduğuna dair kanunlarda bir madde var mı? "Kalbe gelen hakikat" gibi tâbirleri de şahsî nüfuz temini maksadına delil göstermelerinin mânasını da bu ilimle, hukukla meşgul doçentlerden sorarım.

Üstadla görüşmemiz çok uzamıştı. Müsaade alıp ayrıldığım zaman vakit hayli geçmişti.

1952
EŞREF EDİB

--- sh:»(T:631) ↓ -----

SAİD NUR VE TALEBELERİ

Bahtiyar bir ihtiyar var. Etrafı, sekiz yaşından seksen yaşına kadar bütün nesiller tarafından sarılmış. Yaşlar ayrı, başlar ayrı, işler ayrı... Fakat bu ayrılıkta gayrılık yok! Hepsi bir şeye inanmış... Allaha!... Âlemlerin Rabbi olan Allaha... Onun ulu Peygamberine.. Onun büyük kitabına.. Kur'ân henüz yeni nâzil olmuş gibi, herkes aradığını bulmuş gibi bir hal var onlarda. Said Nur ve talebelerini seyrederken, insan kendini âdetâ Asr-ı Saadette hissediyor. Yüzleri nur, içleri nur, dışları nur... Hepsi huzur içindeler. Temiz, ulvî, sonsuz bir şeye bağlanmak, her yerde hâzır, nâzır olana, âlemlerin yaratıcısına bağlanmak, o yolda yürümek, o yolun kara sevdalısı olmak... Evet!... Ne büyük saadet!

Said Nur, üç devir yaşamış bir ihtiyar. Gün görmüş bir ihtiyar. Üç devir; Meşrutiyet, İttihad ve Terakki, Cumhuriyet. Bu üç devir büyük devrilişler, yıkılışlar, çöküşlerle doludur. Yıkılmayan kalmamış! Yalnız bir adam var. O ayakta... Şark yaylâlarından, Güneşin doğduğu yerden İstanbul'a kadar gelen bir adam. İmanı sıradağlar gibi muhkem. Bu adam, üç devrin şerirlerine karşı imanlı bağrını siper etmiş. Allah! demiş, Peygamber demiş, başka bir şey dememiş. Başı Ağrı Dağı kadar dik ve mağrur. Hiçbir zalim onu eğememiş, hiçbir âlim onu yenememiş... Kayalar gibi çetin, müthiş bir irade... Şimşekler gibi bir zekâ... İşte Said Nur!... Divan-ı harbler, mahkemeler, ihtilâller, inkılâblar... Onun için kurulan idam sehpaları... Sürgünler... Bu müthiş adamı, bu mâneviyat adamını yolundan çevirememiş! O, bunlara îmanından gelen sonsuz bir kuvvet ve cesaretle karşı koymuş. Kur'ân-ı Kerîm'de "İnanıyorsanız muhakkak üstünsünüz" (Âl-i İmran sûresi âyet 139) buyuruluyor. Bu Allah Kelâmı, sanki Said Nur'da tecelli etmiş!

Mahkemelerdeki müdafaalarını okuduk. Bu müdafaalar bir nefis müdafaası değildir; büyük bir dâvânın müdafaasıdır. Celâdet, cesaret, zekâ eseri, şaheseri...

Niçin Sokrat bu kadar büyüktür? Bir fikir uğruna hayatı hakîr gördüğü için değil mi? Said Nur en az bir Sokrat'tır; fakat İslâm düşmanları tarafından bir mürteci, bir softa diye takdim olundu. Onlara göre büyük olabilmek için ecnebi olmak gerek. O, mahkemelerden mahkemelere sürüklendi. Mahkûmken bile hükmediyordu.

--- sh:»(T:632) ↓ -----

O hapishanelerden hapishanelere atıldı. Hapishaneler, zindanlar onun sayesinde medrese-i Yûsufiye oldu. Said Nur zindanları nur, gönülleri nur eyledi. Nice azılı kaatiller, nice nizam ve ırz düşmanları, bu îman âbidesinin karşısında eridiler; sanki yeniden yaratıldılar. Hepsi halim selim mü'minler haline hayırlı vatandaşlar haline geldiler... Sizin hangi mektebleriniz, hangi terbiye sistemleriniz bunu yapabildi, yapabilir?

Onu diyar diyar sürdüler. Her sürgün yeri, onun öz vatani oldu. Nereye gitse, nereye sürülse, etrafı saf, temiz mü'minler tarafından sarılıyordu. Kanunlar, yasaklar, polisler, jandarmalar, kalın hapishane duvarları, onu mü'min kardeşlerinden bir an bile ayıramadı. Büyük mürşidin, talebeleriyle arasına yığılan bu maddî kesafetler; din, aşk, îman sayesinde letafetler haline geldiler. Kör kuvvetin, ölü maddenin bu tahdit ve tehditleri, ruh âleminin ummanlarında büyük dalgalar meydana getirdi. Bu dalgalar, köy odalarından başlayarak, yer yer her tarafı sardı; üniversitelerin kapılarına kadar dayandı.

Yıllardır mukaddesatları çiğnenmiş vatan çocukları, mahvedilen nesiller, îmana susayanlar; onun yoluna, onun nuruna koştular. Üstadın Nur risaleleri elden ele, dilden dile, ilden ile ulaştı, dolaştı. Genç - ihtiyar, cahil - münevver, sekizinden seksenine kadar herkes ondan bir şey aldı, onun nuruyla nurlandı. Her talebe, bir makine, bir matbaa oldu. İman, tekniğe meydan okudu. Nur risaleleri binlerce defa yazıldı, teksir edildi.

Gözlerinin nuru sönmüş, iç âlemlerinin ışığı sönmüş, harabeye dönmüş olan körler; bu nurdan, bu ışıktan korktular. Bu aziz adamı, dillerden hiç eksik etmedikleri "İnkılâba - lâikliğe aykırı hareket ediyor" diye, tekrar tekrar mahkemeye verdiler; tekrar tekrar hapishanelere attular. Kaç kere zehirlemek istediler. Ona zehirler, panzehir oldu. Zindanlar derslane... Onun nuru, Kur'ânın nuru, Allahın nuru vatan sınırlarını da aştı. Bütün Âlem-i İslâmı dolaştı. Şimdi Türkiye'de, her teşekkülün, vatanını seven herkesin, önünde hürmetle durması lâzım gelen bir kuvvet vardır: Said Nur ve Talebeleri. Bunların derneği yoktur, lokali yoktur, yeri yoktur, yurdu yoktur, partisi, patırdısı, nutku, alâyişi, nümayişi yoktur. Bu, bilinmezlerin, ermişlerin, kendini büyük bir dâvâyâ vermişlerin şuurlu, îmanlı, inanlı kalabalığıdır.

O. Yüksel Serdengeçti

--- sh:»(T:633) ↓ -----

BEDİÜZZAMAN'I ZEHİRLEDİLER

Bundan yedi sene önce; kanunların çiğnendiği, beşer haklarının çarmıha gerildiği, hürriyetlerin hiçe sayıldığı, şahsî arzu ve ihtirasatın kanunlardan üstün tutulduğu bir devr-i rezilânede, Afyon Vilâyetinin Emirdağ kazasına seksenlik bir ihtiyar, bir din âlimi sürülüyor. Nüfus kütüğüne kaydettirilip burada ikamete mecbur ediliyor. Tek gayesi, Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmını tebliğ, insanları doğruya, iyiye ve namusluluğa sevk etmek olan bir fikir adamı, nefyediliyor... Her cephesinde kan döktüğü kendi öz yurdunda, Engizisyon Mahkemelerinin dahi insan oğluna reva görmeyeceği zulme, işkencelere tâbi tutuluyor. Sakalına, bıyığına, kılık kıyafetine karışılıyor; jandarma dipçikleri altında ölüme mahkûm ediliyor.

Sürgün olarak gönderildiği yerde dahi rahat bırakılmıyor. Ecdadından misafirperverliği, ihtiyarların, garip ve kimsesizlerin yardımına koşmayı miras alan her Türk gibi, bu kaza halkı da, ilmî eserleriyle, ef'al ve hareketleriyle müsellemlenmiş olan bu zâtın yardımına koşmayı vicdanî bir vazife telâkki ediyor.

İslâmın ve ilmin, izzet ü vakarını şerefle muhafaza etmesini bilen ve asla dünya zevkleri için mihnet kabul etmeyen bu şahsın, siyasî hiçbir parti ve teşekkülle de kat'iyen alâkası yoktur.

Türkiye'de iman ve karakter sahibi her fikir adamına yapıldığı gibi, bu kimsenin muhtelif defalar evi aranmış, mahkemelere verilmiş, bütün eserleri, mektupları en ufak teferruatına varıncaya kadar müsadere edilerek suçsuz yere hapisanelerde süründürülmüştür.

Evet, suçsuz yere diyoruz. Çünkü; vali ve kaymakamından tutunuz da, karakoldaki jandarmasına varıncaya kadar Üstada eza ve cefa etmek, hapisanelerde süründürmek bir vesile-i iftihar; şefin gözüne girebilmek, terfi-i makam edebilmek gibi süflî hırslarla yapıp kavrulanlar için ise bulunmaz bir fırsat olmuştur.

Bu zulüm, bu işkencenin sebeplerini, o devrin dine karşı olan temayülünde, vicdan hürriyetine ve İslâmiyete yaptığı baskıda aramak lâzımdır. Bu halin, o devirde hiç de acayip olan bir tarafı yoktur. Zira o devirde memlekette; dinsiz, materyalist, behimî hislerinin zebûnu köle ruhlu bir nesil yetiştirilmek istenirken, bu zâtın

--- sh:»(T:634) ↓ -----

kendi hayatını istihkar derecesinde ortaya atılıp hürriyetle, ahlâkla, îmanla meşbu, hayvanî hislerin esiri olmayan bir gençlik istemesi ve bu uğurda çalışması elbette hoş görülmezdi. Millet haklarını çiğneyip, milyonların sırtından ahtapotlar gibi geçinmeyi şiar edinenler için korkulacak bir haldir bu. Takipler, baskılar senelerce devam etti. Onunla konuşanların, mektuplaşanların, hizmetine koşanların evleri arandı, kendileri Afyon Hapishanesinde çürütülerek çoluk çocukları sokaklarda sürünmeye mahkûm edildi.

Onun el yazması Kur'ân-ı Kerîmi ile bunun tefsiri olan Risale-i Nur parçaları birer hıyanet-i vataniye evrakı imiş gibi müsadere edilip savcılıklara devredildi.

Muhakemesine mevkufen devam edilerek yirmi ay suçsuz yere hapishanede bırakıldı.

Öyle bir an geldi ki, bu vak'aların cereyan ettiği Afyon Hapishanesi, Allaha inanmaktan ve onun emirlerini yerine getirmekten gayri hiçbir suçu olmayan mâsum vatandaşlarla dolup taşı. Onlara reva görülen zulüm, işkence şeytanları bile dehşete düşürdü, ayyûka çıktı; vahşet halini aldı. Nasıl Kudüs-i Şerif Yahudilerin vahşetine ve peygamberlere yapılan zulümlere sahne olmuşsa, Afyon şehri de, insan haklarının çiğnenip vatandaş haklarının çarmıha gerildiği ikinci bir şehir oldu.

14 Mayıs seçimleriyle çeyrek asrın diktatoryası zîr ü zeber edilip çatır çatır yıkılırken, millet, kendi mukadderatına hâkim olmaktan duyduğu hudutsuz bir sevinç içerisinde bayram ediyor.

.....

14 Mayıs'tan sonra her şeyin değişeceğini beklerken yine görüyoruz ki, vali ve kaymakamlar eski alışkanlıklarına devamdalar.

Taharri memurları yine konuşan iki üç vatandaşın peşinde ve yine Bediüzzaman'ın evi tarassud altında. Öyle ki, bir jandarma çavuşu bile elinde arama emri olmadan Türkiye Cumhuriyeti kanunlarıyla müeyyed bulunan mesken masuniyetine tecavüz ediyor. Ve bu cür'etkâr, bir türlü ceza görmüyor. Yine Üstadın kılık kıyafetiyle uğraşılıyor, devr-i sâbıkta olduğu gibi, ziyaretine gelenler yine kaydedilip karakollara çağırılıyor...

.....

--- sh:»(T:635) ↓ -----

Kendisini milletine hasreden seksen yaşındaki ihtiyar bir din âlimi öldürülmek isteniyor; hem de Ramazan Bayramı akşamı, iftar yemeğine zehir konulmak suretiyle.

Bu ne fecî, bu ne tahammül edilmez bir haldir. Tecrit edilmiş, daimî bir tarassut altında, kapısında bekçi. O içerde ölümle başbaşa bırakılıyor.

Heyhat! Geliniz ey ehl-i İslâm. Hep beraber ağlaşalım. Hayır, hayır! Gözyaşlariyle, feryat ile tedavisi mümkün değil bu derdin... Allah için uğraşalım.

Nihat Yazar

* * *

BEDİÜZZAMAN SAİD NUR

Büyük ve dâhî adamların beşiği olan Türkiye şimdiye kadar, nekadar mebzul mücahidler, mücedditler ve bütün mânasiyle büyük insanlar görmüştür. Onların idrak ettikleri hayat şartları ve gördükleri itibar, buldukları ve mazhar oldukları hürmet, kadir ve kıymetlerine asla nâkise vermemekle beraber yürüdükleri hak yolunda muhakkak ki kendilerine büyük kolaylıklar temin etmiştir. Bu şartların mâkûs tecellisine ve zulmün en ağırına mâruz kaldığımız şu geçmiş yirmi beş yıl, bize ağır mücadele ve mücahedeler içinde yoğurulmuş, dâvâsının ve imanının azametinden ilham almış ve büyüklüğünü dünyanın en hücre köşelerine yaymış bir dâhî, bir nur ve fazilet timsali hediye etmiştir.

Nur'u birçok muzlim vicdanları aydınlatmış; kudreti, birçok zayıf imanlı insanlara cesaret vermiş, dehası, birçok nasipsiz insanların ruhuna ilham serpmiş olan bu büyük adam, hiç şüphe yoktur ki, Said Nur Hazretleridir.

Ondan fazilet ve fedakârlık dersi alan birçok yolunu şaşırılmış insanlar kendilerini mes'ut ve aydınlık bir sahranın ortasında bulmuşlardır. Dehâsı ve celâdeti kadar îmanı da kuvvetli olan bu muhterem insan; yirmi beş yıllık istibdat ve zulme gözlerini kırpmadan göğüs geren ve onun korkunç işkence adaletsizliğine îmandan doğan bir cüretle karşı koyan tek şahsiyettir.

--- sh:»(T:636) ↓ -----

Bütün Müslüman dünyası, bu kutbun câzibesinden kendisini kurtaramamıştır. Türkiye'nin ıssız ve تنها bir köşesinde doğan bu nur, ziyasını Pakistan'lara, Endonezya'lara kadar yaymış ve kendisiyle beraber milletimizin de şan ve şerefine hâleler eklemiştir.

Ne yazıktır ki; bağrımızdan fıskırmış, bize şeref kazandırmış, kararmış gönüllerimizi aydınlatmış, dalâlet yoluna sapmış insanları hak yoluna getirmiş olan bu muhteşem ve mübarek insan, bizden hürmet yerine sadece tazyik ve zulüm görmüştür.

Fakat o, bundan ne yılmış, ne de yolunu değiştirmiştir. Bilâkis, o daha iyi biliyor ki; mücadelesiz, fedakârlıksız, ıztırsız hiçbir dâvâ kök tutamaz.

Ne de olsa, ne kadar biz bu güneşin ışığını söndürmek istesek de onun nuru karanlık gönüllerde birer meş'ale gibi yanıyor ve bizi aydınlatıyor. Bu, büyük insanın hakkı ve dâvâsının meyvesidir. Ne mutlu kendisine!

CEVAT RİFAT ATILHAN

BEDİÜZZAMAN SAİD NUR

Güzel Türk vatanının yetiştirip bütün beşeriyete örnek insan olarak hediye ettiği büyük dâhî, büyük mürşid ve muhteşem bir insanın ismidir. Doksan yılı dolduran hayatının her günü birer nur hâlesi, birer fazilet ışığı, bir azim ve îman halkası halinde Türk nesillerinin ruhlarına ve dimağlarına girmiş; ve bu nur, senelerle birçok karanlık ruhları aydınlatarak onları; doğru, güzel ve ışıklı yollara sevk etmiştir.

İlâhî bir zekânın remzi olan büyük Üstad Said Nur Hazretleri, Allahın müstesna bir lûtf ve keremi olan muhteşem dehasını mü'min bir azim ve celâdetle bu aziz milletin hayrı, terakkisi ve yükselişi uğruna harcamış ve onun nuru Türk hudutlarından taşarak komşu memleketlere, Pakistan ve Endonezya'ya kadar yayılmıştır.

Bu nurun ışığı ve insanlara bahşettiği ahlâk ve fazilet şulelerinin tek bir kıymet ve takdir ölçüsünde toplanması mümkün değildir.

--- sh:»(T:637) ↓ -----

Ondaki azim ve irade, ondaki yüksek kanaat ve üstün insan vasfı, hepimiz için örnek teşkil edecek kadar büyüktür.

Yalnız biz değil, yalnız Müslümanlar değil, bütün insanlık bu büyük insanın şahsiyetinde asalet ve necabetin, ahlâk ve faziletin ve bilhassa yüksek îmanın bütün göz kamaştırıcı enmuzeçlerini temaşa edebilir. Bütün Türk çocukları, vatanlarının bu kadar İlâhî bir zekâyâ, bu kadar muhteşem bir şahsiyete, bu kadar temiz bir insana beşik vazifesi gördüğüne iftihar edebilirler.

Evvelki gün onun bir mahkemesi vardı. Bu mahkemeden iki şey öğrendik: Biri, asil ve genç Türk neslinin fazilet ve ulüvv-ü ahlâka, yüksek inanç ve iradeye olan derin saygısı ve yüksek alâkası...

Diğeri de, lükslerini, zenginliklerini, rütbe ve mevkilerini ve bugünkü fâni ve sefil varlıklarını Türk milletinin sefalet ve geriliğinde arayan ve zehirli ilhamlarını ve direktiflerini ve kuvvetlerini milletlerarası gizli, devirici ve bozguncu Türk düşmanlarından alan bir soysuzlar ve nesepleri belirsiz insanların takındığı tavır.

Binlerce münevver Türk gencinin teşkil ettiği büyük topluluktan bir miktar irkilerek zehirli, mel'ûn ve müfsit kalemlerini korkak ve titrek dahi olsa sinsi sinsi aleyhte kullanan ve artık modası geçmiş olan palavralarla bu kıymeti küçümsemek isteyen gürûh.

Şöyle bir mukayese yapabiliriz: Üstad-ı Azamla (hâşâ mason üstadı değil), muasır olan büyük adam ve Hindistan'ın kurtuluş rehberi Mahatma Gandhi. Biri, İngiliz ceberutuna, İngiliz emperyalizmine ve onun korkunç istilâ ve istismarına baş kaldırmış ve yıllarca büyük dâvâsına hizmet ederek İngiltere'nin bütün haşmet ve kudretini, azîm iradesi önünde âciz ve meflûç bir hale getirmiştir. Bizim bu tipte yetiştirdiğimiz büyük insanın mücadele ve mesai hayatı ve şekli, birincisine çok benzemekle beraber; fazla olarak ona Cenab-ı Hakkın bahş buyurduğu Müslümanlık ve îman nuru da kendi ziyasını Güneş gibi İslâm iklimlerine ve diyardan diyara aşırıp götürmüştür.

Arada sadece büyük ve şayan-ı esef bir fark vardır.

Bu fark birincisine dört yüz milyona yakın bir insan topluluğunun gösterdiği sarsılmaz inanç, hürmet ve bağlılık... Bizimkine karşı

--- sh:»(T:638) ↓ -----

da -mahdut bile olsa- bazı asalet fukarası soysuzların açığa vuran istihfaf ve sinsi hücumları.

Yârabbi! Neden bizi böyle her kıymet ve fazileti paçavraya döndürecek kadar pespâyeleştirdin? Biliyoruz, sana karşı günahımız çok ve büyüktür. Yeter yâ İlâhî, yeter bu sukut bize!

CEVAT RİFAT ATILHAN

BEDİÜZZAMAN KİMDİR?

Bediüzzaman, mâhud ve mühlik uçurumlarla dolu olan içtimai seyrimizi, mânevî değerler bakımından bir nur-u îmanî ve ziya-yı irşadî ile taht-ı emniyete almağa çabalayan ve bu hususta bilmenin, kendi kendini idare etmek; bilmemenin, körü körüne idare olunmak hakikatına vücut vereceğini halk kütleleri arasında temessül ettiren insandır.

Bediüzzaman, ahlâkî kıymetler ve millî hasletlerin pozitif ilimlerle muvazi olarak kat-ı mesafe edemediğini, bu mâna ve şekil muvacehesinde yetişen çöl kadar kuru ve boş ruhlarla bulanmış gençliğin, istikbalde milletimizin rü'yet ufkunda bir kara belâ olacağı hakikat-ı kat'iyesini gözlere sokan ve çare-i halâsı da gösteren kimsedir.

Bediüzzaman, şark ve garp arasındaki azîm müfarakatın, şahsiyet mefhumunun daralma ve genişlemesinden neş'et ettiğini gören ve asrın maymun taklitçiliğine varan şahsiyetsizliği önünde şahsiyet mefhumunun İlâhî yüksekliğini gönüllerin mihrak noktasında sembolleştirmeğe tevessül eden âlimdir.

Bediüzzaman, hür adamların, hür memleketinin İlâhî kuruluş felsefesini, akıllara ve gönüllere nakşeden din adamıdır.

Bu necib millet Bediüzzaman gibi nefsindeki menfaat putunu deviren insanların hizmetine çok, ama çok muhtaçtır.

Hukuk Fakültesinden
ZİYA NUR

--- sh:»(T:639) ↓ -----

DEMOKRAT KARDEŞLERE TAVSİYE

Diktatörler ve şefler idaresinde memleketin dinini, îmanını, canını, hayatını kasıp kavuran merhametsiz eski devrin farmason kullarının şu cançekişme devrinde Demokratlara tevcih ettikleri silâhların en tesirlisi, onu kendilerinden daha dinsiz göstermeğe çalışmalarıdır. Bir kısmı dindarlık perdesine bürünerek, Demokratların millete vâdettikleri din hürriyetini temin etmiyeceklerini propaganda ediyorlar. Bir kısmı da, irticai himaye ediyor ithamiyle Demokratların din hürriyetine taraftarlık etmesini önlemeğe; kendileri gibi Demokratları da dini, din müesseselerini tahrip etmeğe, din ehline karşı şiddet göstermeğe sevk ediyorlar.

Demokrat Partinin iktidarı ele alır almaz komünistlere karşı şiddetli davranması, diğer taraftan Ezan-ı Muhammedînin serbestisini temin etmesi, bu sebeple halkın muhabbetini kazanarak kendi kuvvetinden yirmi defa daha bir kuvvet elde etmesi Halkçıları müthiş endişeye düşürdü.

Eski devrin din ehline ve Kur'an ehli olan Nurculara karşı takip ettiği zalimane siyasetin onları bu hale düşürdüğünü Demokratlar idrak edecek bir seviyede oldukları için, onların pusularına düşmiyeceklerine itimadımız vardır.

Eski devrin belli başlı şiarı malûmdur. Demokratlar, bekalarını temin etmek isterlerse, tamamıyla bu şiarı karşı bir siyaset takip etmeleri icap eder; bir taraftan komünizme karşı şiddet, diğer taraf tan dini ve din ehlini himaye. Açıkça ve mertçe bu yolda yürümek mecburiyetindedir. Bu hususta göstereceği, en ufak bir zaaf, yahut en ufak bir samimiyetsizlik onu Halkçıların çukuruna düşürür.

Biz Nur Talebeleri, kat'iyen siyasetle iştiğal etmeyiz. Bizim yegâne emelimiz, memlekette din hürriyetinin hakikî surette temini, dine ve din ehline ve Kur'an ehli olan Nurculara karşı çeyrek asırdanberi devam eden zulüm ve tazyikin tamamıyla bertaraf olmasıdır. Demokrat kardeşlere tavsiye ederiz: Devr-i Sabıkın şeytânkârâne oyunlarına, hilelerine aldanmasınlar; onların düştükleri dalâlete düşmesinler. Milletın ruhunu ve iradesini onlar gibi istihfaf etmesinler. Komünizme ve dine karşı tuttıkları doğru yolda azimle devam etsinler.

Nur Talebeleri Namına
Sadık, Sungur, Ziya

--- sh:»(T:640) ↓ -----

BEDİÜZZAMAN

Bergson "Ahlâkla dinin iki kaynağı" adlı son kitaplarından birisinde; bilhassa ahlâkın, bir insan cemiyetinde alçalmış vak'a derekesinden ulvî mefkûre seviyesine, ancak dindar ve temiz şahsiyetler sayesinde yükselebileceğini kaydeder.

Bu görüş, insanlık ve müslümanlık tarihinde sayısız örneklerle her zaman tahakkuk eylemiştir. Zaten psikoloji ilmine dayanan terbiye san'atı, -an'anevi yollarında- bu umdeye tutunduğu ve yeni bir istikamet verilecek nesilleri bu kabil örnek insanları taklide sevkettiği nisbette, bizden evvelki devirlerde, bizden çok mes'ut insanlar yetiştirmiştir.

Bediüzzaman, hangi cemiyette ve hangi devirde yaşarsa yaşasın işte bu işaret ettiğimiz örnek insan vasıflarını muhafaza eden temiz ve müstesna şahsiyetlerden birisidir. Türk Milletini mahvetmek için casus ellerle perde arkasında yetiştirilmiş ve Türk Milletini yalanla, dolanla her saniye aldatmayı kendine bir geçinme san'atı edinmiş bir sürü vatan haini ve millet düşmanı mahlûklar, bu temiz şahsiyetin yıllardanberi hayatını cendereye sokmuştur. Sorarız: (Fakat kime soracağız? Bu sorgudan da ne umacağız.) Bütün tarihimizde, her fırsatta, en korkunç ve amansız düşmanlığını ispat eden Fener Patrikleri muhteşem saraylarında saltanat sürerken; bu aziz toprağın asırlardanberi tapusunu -en az bin senelik bir mülkiyet hakkıyla- etinde ve kalbinde taşıyan Bediüzzaman, bu fesat ocağının bir kapıcısı kadar da mı yaşamak hakkından mahrum kalsın?

Hangimiz yaprakları arasında fikrî ve ruhî seyahatlere kalktığımız kitaplarımızın, ansızın mukaddes bilinen meskenimize tecavüz edilerek, odamızda baskına uğrayarak ellerimizden kapılıp gasbedilmesine tahammül edebiliriz? Böyle bir hareket -güya taklit edilen- çağdaş medenî cemiyetlerden en geri kalan İspanyada da vuku bulamaz. Hele vukuundan sonra nâmütenahi asla tekerrür edemez.

Biz, Bediüzzamanın ilim, ahlâk, fazilet ve edep sıfatlarıyla bezenen temiz ve yüksek şahsiyetine gösterilen ve hele son günlerde bütün bütün şiddetlenen kötü muamelelerden ve bu muameleleri ona reva görenlerden nefret ediyoruz. Ahlâksızlık çirkefinin bir tufan halinde her istikamete taşıp uzanarak her fazileti boğmaya koyulduğu

--- sh:»(T:641) ↓ -----

Türklerin bu kadar karanlık günlerinde onun feyzini bir sır gibi kalpten kalbe mukavemeti imkânsız bir hamle halinde intikal eder görmekte teselli buluyoruz. Gecelerimiz çok karardı ve çok kararan gecelerin sabahları pek yakın olur.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

CEVDET SEZER

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Çok Aziz Çok Mübarek Çok Müşfik Çok Sevgili Üstadımız Hazretleri,

Risale-i Nuru, himmet ve dualarınızla, dikkat ve tefekkürle okudukça, bu muazzam eser külliyyatının tılsım-ı kâinatın muammasını keşf ve halleden bir keşşaf olduğunu, hâl ve istikbalin bir mürşid-i ekberi ve bir rehber-i a'zamı olduğunu, yine dua ve himmetinizle idrak ediyoruz. Evet Üstadımız Hazretleri! Risale-i Nuru okuyan her idrak sahibi anlıyor ki; Risale-i Nur, gerek bu asrın, gerekse önümüzdeki asrın beşeriyetini fikir karanlıklarından kurtarıp, tenvir ve irşad edecektir.

Risale-i Nur, yalnız bu vatan ve millet için değil, Âlem-i İslâm ve bütün beşeriyetin ihtiyacına cevap verecek bir külliyyat olarak te'lif edilmiştir. Bugün, tarihte hiç görülmemiş bir fecaat ve felâket içerisinde çırpınan beşeriyet için, halâskâr olarak Risale-i Nura sarılmaktan ve ne bahasına olursa olsun, Risale-i Nurun nurani ve parlak eczalarını elde edip dikkat ve tefekkürle okumaktan başka bir kurtuluş çaresi yoktur. Risale-i Nuru okuyan herkes, bu hakikatı idrak etmiş ve etmektedir. Eğer biz muktedir olsak; bu hakikatı, kâinata nazır bir mahalle çıkıp, bütün kâinata ilân edeceğiz. Fakat mademki buna muvaffak olamıyoruz, ve mademki Risale-i Nurun cihanşümül kıymetini bu derece Üstadımızın himmetiyle idrak etmişiz; şu halde o nur ve feyiz hazinesi, irfan ve kemalât menbaı olan Risale-i Nuru, bir dakikamızı bile boş geçirmeden, mütemedi ve devamlı bir şekilde her gün ve her saat okuyacağız, ve bu uğurda geceli gündüzlü çalışacağız inşaallah. Fakat, her an

--- sh:»(T:642) ↓ -----

bütün işlerimizde olduğu gibi, bunda da büyük Üstadımızın dua ve himmetiyle muvaffak olabileceğiz.

Hem şu hakikat zâhir ve bâhirdir ki: Bir kimse allâme dahi olsa, Risale-i Nurun ve müellifinin talebesidir. Risale-i Nuru okumak zaruret ve ihtiyacındadır. Eğer gaflet ederse, kendisini aldatan enaniyetine boyun eğip, Risale-i Nur külliyyatını okumazsa, büyük bir mahrumiyete dūçar olur. Fakat biz, idrak ettiğimiz bu muazzam hakikat karşısında, beşeriyetin halâşkârı ve milyarlarca insanların fevkinde olan bir memur-u Rabbanîye nasıl minnettar ve medyun olduğumuzu tarif edemiyoruz. Yine dua ve himmetinizle idrak etmişiz ki; Kur'an-ı Kerîmin bir mucize-i maneviyyesi olan harika Risale-i Nur Külliyyatının bir satırından ettiğimiz istifadenin, bir miktar-ı mukabilini dahi ödemeye gücümüz yetiştirmez. Bunun için, ancak, Cenab-ı Hakka şöyle yalvarmağa karar verdik:

"Yâ Rab! Bizi ebedî haps-i münferidden kurtarıp bâki ve sermedi bir âlemin saadetine nâil edecek bir hakaik hazinesinin anahtarını Risale-i Nur gibi nazirsiz bir eseriyle bahşeden sevgili ve müşfik Üstadımızı, zâlimlerin ve düşmanların su-i kasıdlarından muhafaza eyle, Kur'an ve îman hizmetinde daima muvaffak eyle. Ona sıhhat ve âfiyetler, uzun ömürler ihsan eyle!" diye dua ediyoruz.

Evet Üstadımız Hazretleri! Risale-i Nuru dikkat ve tefekkürle okumak nimet-i uzmasına nail olan biz bir kısım üniversite gençliği, bir hüsn-ü zan veya bir tahmin ile değil, tahkikî ve tedkikî bir surette, sarsılmaz ve sarsılmıyacak olan ilmelyakîn bir kuvvet-i îmaniyye ile inanıyoruz ki; zemin yüzünün bu asra kadar görmediği bir vahşet ve dehşetin sebebi olan dinsizlik ve ilhadı, Bediüzzaman ortadan kaldırmağa inayet-i Hak ile muvaffak olacaktır.

Bizim bu kanaatımız, safdilâne veya tahminle değildir; ilmî ve delile müstenid bir tahkik iledir. Bunun için, muarız olan dahi bu hakikatı kalben tasdik edecektir. Dua ve şefkat buyurun, Kur'an ve îman hizmetinde fedâi olalım. Risale-i Nuru, bir dakikamızı bile kaybetmeden okuyalım, yazalım, ihlâs-ı tamme muvaffak olalım.

Üniversite Nur Talebeleri Namına
ABDULMUHSİN

--- sh:»(T:643) ↓ -----

بِسْمِهِ سَبْحَانَهُ

Çok Mübarek Üstadımız Hazretleri,

Evvelâ: Geçenlerde alınan Nur eczalarının hepsi dağıldı; Nurun müşterakları sürur içinde kaldılar. Nurdan kısmeti olanlar, birer birer çıkıp, ona koşuyorlar. Nur arayan sineler,

مَنْ طَلَبَ وَجَدَ وَجَدَ

hakikatınca buluyorlar. Bu sefer Ziya kardeşimizin getirdiği otuz dört adet Sözler kapışıldı. Asâ-yı Musalar Ankaraya ve Anadolu'nun muhtelif yerlerine dağılıyor.

.....
Risale-i Nurun perde arkasındaki parlaklığını görmiyenler dahi ona taraftardır. Risale-i Nurun Medresetüz-zehrası Anadolu çapında ve Âlem-i İslâm ölçüsünde genişliyeceğini; Risale-i Nurdaki hakikatın yüksekliğinden, ve dikkat ve tefekkürle okuyan müminlerin ve ehl-i ilmin arasında vücuda gelen sarsılmaz uhuvvet ve kardeşlikten anlıyoruz. Medresetüz-zehranın bu muazzam faaliyeti, zemin yüzünde bahar mevsiminde olan İlâhî ve muazzam neşir gibi sessiz, gürültüsüz, şa'saasız, gösterişsiz ve mütevazi ve fakat muazzam bir şekilde cereyan etmektedir. Fıtraten acul olan insan oğlu, âlemde hâkim olan kanun-u İlâhîyi düşünmiyerek, her mes'elenin istediği vakitte hal olunmasını istiyor; küçük dairelerdeki vazifelerini atlayıp, büyük dairelere sapıyor.

Tohumları atılmış ve sünbül vaktine gelmiş olan Risale-i Nurun yetiştirdiği hakiki îmanlı zatlar, İnşâallah yakın zamanda Âlem-i İslâma birer nümune-i imtisal olup nur-u hidayeti göstereceklerdir.

Ankara Üniversitesi Nur Talebeleri Namına

ABDULLAH

--- sh:»(T:644) ↓ -----

**Ankarada Nurları neşretmek Nimet-i Uzmasına Nail Olmuş
Büyük Bir Âlim ve Ehl-i Kalb Bir Zatın Üstada Yazdığı Bir
Mektuptur.**

Sahibül- ihlâs vennur velkema velirşad mücahid-i ekber
Bediüzzaman Hazretleri!

Meydan-ı iptilâ ve imtihana Lillâh ve Fillâh için atıldığınız andan
bu ana kadar hukukullah ve hukuk-u ibadın müdafaa ve muhafazasına
leylek ü nehar, Hak ve halk huzurunda, zâtınıza has kudret-i ilmiyye ve
kemaliyye ve nuriyye ve irşadiyyelerinizle fevkalâde ağır şerait
dairesinde lâyenkatî' denecek derece sa'y ü gayret ve himmetle
çalıştığımız, Melek, Felek, Arş, Kürsî, Levh, Kalem, Arz, Semavat,
Âlem-i Keven, ins ve cin, ve hariçteki ehl-i insan ve İslâm ve bu abd-i âciz
"Eşhedü billâh ilâ âhirid-devran" şâhid-i dâimî ve ebedîyiz.

Sâhibünnur olan Bediüzzamanımız! Zât-ı nuriyelerinizin, abd-i
âciz, can ve gönülden dostunuzum. Bu dostluğum, gelip geçici, zevale
mahkûm dostluklardan değildir. Âlem-i mânâda, bezm-i ezel-i elestüdeki
fitrat-ı zâtîyelerimizden müntakîl dostluk olduğu gibi, âlem-i
şuhudumuzda bir yarım asra takarrüb buyuran etvar ve akval ve harekât
ve sekenatinizden ve bu müddet zarfında devr-i istibdat ve meşrutiyet ve
cumhuriyette birbirinden beter iptilâ ve imtihan ve çilelerinizden; ve
tevarih-i muhtelifede âzamî ağır şerait dairesinde Dîvan-ı Harb ve sâir
muhâkemelerinizden; ve meydan-ı gazalarda harb ve darbler ve meydan-ı
ilimde akran ve emsalinize faik mübahesat ve münakaşat-ı ilmiyye, ve
intişar buyuran âsâr-ı celile ve cemilelerinizden, ihlâsa makrun a'mâl-i
sâliha ve efkâr-ı nuriyelerinizden; cihad-ı asgar ve ekberlerinizin seyr ü
temaşa ve tilâvetinden aldığım ders-i ibret ve hikmetler, zât-ı ekmelinize
olan kadim dostluğumu her an arttırdı, son derece tarsin ve tahkim
buyurdu; aşka, vecde getirdi. Bu aşk ve şevk ile, Sultan Hamid
zamanındanberi zâtınızın ve Nur Talebelerinizin hukuk-u umumiyye ve
hususiyelerinizin hasbeten lillâh müdafaa ve muhafaza ve himayesi için,
yakından uzaktan, karınca kudretince, dostluk vecibelerini mânen -
maddeten îfada kusur etmemeğe âzamî çalıştım, çalışıyorum ve
çalışacağım. Bu halime Hak ve halk ve Nur talebelerinizin bir kısım-ı
mühimmi âgâhdırlar.

--- sh:»(T:645) ↓ -----

İnşâallah, avn-i Hak ve imdad-ı Muhammediyye ile ve cihad-ı asgar ve ekberdeki fi zamanına bî-misal aşk-ı ihlâsiyelerinizle, kariben hak galip, batıl mağlûp olur. Âlem-i insanîyet İslâmiyete inkılâp ve medeniyet-i Muhammediyye bütün şa'şaa'siyle tulû buyurur. İns ve cin, melek ve felek hep birlikte iydi ekber eyleriz. Hassaten, bu cihanşümül bayramımızı doya doya ve kana kana kemal-i sıhhat ve âfiyetle seyr ü temâşalarınızı, rahmet-i İlâhiyyeden maa âile duada berdevamız. Cenab-ı Hak, dergâh-ı Ulûhiyetinde dualarımızı Habîb-i Kibriya hürmetine müstecap buyursun! Âmin! Sümme âmin!

Pek mübarek kalbî, ruhî, sırrî dostum! Bilmem, abd-i âcizi hatırladınız mı? Her ihtimale karşı hatırlatayım: Yurdun her tarafında mücadele-i milliyye devam ederken zât-ı hakîmanelerine, Ankarada mücadele-i milliyyeye birlikte devamı mutazammın, muhtelif eşhasdan onsekizi mütecaviz davetnâmeler geldiği zaman, bu davetlere icabet edip etmemek hususunda İstanbulda ikametgâhınızda beynimizde tekrarrur eden günde buluşarak istişare buyurduğunuz alay müftülerinden dost-u kadiminiz Ankaralı Osman Nuri'yim. Son zamanlarda Millî Müdafaa Vekâleti Müftülüğüne tayin olundum. 25 seneye karib burada müftülük yaptım. Üç sene evvel tekaüd oldum. Şimdi Ankara'da evimde ikamet ediyorum. Zâtınıza ve ehl-i insan ve İslâma leyl ü nehar dua ile imrar-ı hayat eyliyorum. En büyük emelim ve arzum, ölmeden evvel, dünya göziyle zatınızı görmek ve ziyaret etmek, hasbeten lillâh bir sohbetinizde bulunmaktır. Bunu can ü gönülden arzu eyliyorum.

Azizlerin azizi azizim! Kemal-i tazimat ve tekrimatla zat-ı hakîmanelerinizi ve talebe-i nuriyelerinizi aşk ve şevk ile selâmlar ve hatırlar, iki cihanda aziz olmalarını ve olmanızı Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretlerinden tazarru ve niyaz eyleriz. Pek mübarek ellerinizden hasret ve iştiyakla takbil eyler, dua-yı ihlâsiyyelerini ve cevab-ı savablarımızı bekler, Allaha emanet eylerim, bizim bir tane Sahibinnur Velazm Vel-irade Vel-irşad Efendimiz Hazretleri.

El-Bâki Hüvellah

Yâr-ı gârınız, müntehâ-yı zirve-i hiçîde biricik abd-i gübar

OSMAN NURİ

--- sh:»(T:646) ↓ -----

ÜSTADIN EMİRDAĞA GİDİŞİ

Üstad Said Nursî, Afyon Hapsinden tahliye edildikten sonra, yanındaki talebeleriyle beraber Emirdağ'a gitti. İki sene kadar Emirdağ'da kaldı. 1371 yılının Muharrem ayında Eskişehir'e geldi ve bir buçuk ay kadar Yıldız Otelinde ikamet etti. Üstadın bu gelişi manidar idi. 1950 ye kadar nefyedildiği mahallerden, hiçbir yere çıkmamıştı, esasen çıkmasına müsaade edilmemişti. Çok zaman, yakın bir köye dahi gidemiyordu.

Üstad, Eskişehir'de, müştak talebeleri ile görüşmüş, Risale-i Nurun yeni ve taze meyveleri olan genç Nur Talebeleri ile konuşmuş, bir derece hayat-ı içtimaiye ile alâkadar olmuştu. Orada her sınıf halktan talebeleri kesretle bulunduğu gibi, askerler içinde, bilhassa havacılardan pek çok Nur Talebeleri vardı. Bunların her birisi îmanlı ve yüksek ahlâk sahibi olup, şecaat-ı milliye-i İslâmiye ile serefrâz, ihlâslı, kalpleri muhabbet-i Nebeviye ve cihan-değer hizmet-i İslâmiye ve vataniye ile meşbu kimselerdi.

* * *

Bir müddet sonra, Üstad, Eskişehir'den Isparta'ya gitti ve yetmiş gün kadar orada kaldı. Bu sırada, İstanbul'daki faal talebeleri, "Gençlik Rehberi" ni tab'ettirmişler, bu yüzden Üstad aleyhine dava açılmış ve Üstad, mahkeme için İstanbul'a çağrılmıştı.

Üstad, Isparta ve İstanbul'da iken, "Nur Âleminin Bir Anahtarı" ismiyle neşredilen Tevhid hakkındaki bahisleri yazmış ve mektub olarak talebelerine göndermişti ki bu bahisler çok kıymetli birer tevhid hazinesi hükmündedir.

* * *

İstanbul Mahkemesi

Bazı üniversiteli gençler, gençliğin îman ve ahlâkına hizmet maksadiyle "Gençlik Rehberi" ni İstanbulda bastırdılar. Bunun üzerine, müddeiumumilik tarafından, 163 üncü maddeye istinaden eser lâikliğe aykırı olarak, devletin temel nizamlarını dinî esaslara uydurmak maksadiyle yazıldığı, propaganda ve telkin mahiyetinde olduğu iddiasıyla, Üstad, İstanbul Birinci Ağır Ceza Mahkemesine sevkolunmuştu.

22/Ocak/1952 muhakeme günü olmak itibariyle, Bediüzzaman Said Nursî, Ispartadan İstanbul'a gelerek mahkemede hazır bulunmuştu. Üstadın talebeleri genç üniversiteliler, mahkeme salonunu doldurmuşlardı. Koridorlarda büyük bir kalabalık göze çarpıyordu. Evvelâ iddianame ve ehl-i vukuf raporu okunmuş, Üstadın isticvabı yapılmıştı. Ehl-i vukuf raporunda: "Müellifin bu eserde din düşüncesini yaymaya çalıştığı; gençlere rehber olacak fikirler serdeylediği, müellifin tesettür taraftarı olduğu; kadınların yarım çıplak ve açık bacakla dolaşmalarının İslamiyete aykırı ve kadının fitratına zıt olduğunu beyan ettiği; kadını güzelleştiren şeyin, terbiye-i İslâmiye dairesinde âdâb-ı Kur'aniye zîneti olduğunu söylediği; dinî tedrisat taraftarı olduğu; binaenaleyh devletin temel nizamlarını dinî esaslara uydurmak istediği..." uzun uzadıya izah edilmiştir.

Bediüzzaman Said Nursî'nin müdafaasını İstanbul Avukatlarından Seniyyüddin Başak, Mihri Helâv ve Abdurrahman Şeref Lâç deruhte etmişlerdir.

Okunan iddianame ve rapor üzerine Üstad Said Nursî, cevaben:

Otuzbeş senelik hayatını misâl göstererek, siyasetle, dünyevî ve menfî cereyanlarla alâkadar olmadığını; kendisini meşgul eden ve nazarını çeken tek şey, hakaik-i îmaniye ve hizmet-i Kur'aniye olduğunu, bütün kuvvetiyle îmanı kurtarmak davâsında gittiğini bildirir; müteaddit mahkemelerin beraat ve iade kararlarını zikreder. "Gençlik Rehberi" adlı eserinin üniversiteli gençler tarafından bastırılmasının büyük bir memnuniyeti mucip olması lâzım geldiğini; içinde bulunduğumuz asrın menfi ceryanlarına, bilhassa içtimaî bünyemizi sarsan ahlâksızlık ve îmansızlık salgınına karşı, Gençlik Rehberi gibi Risale-i Nurun bütün eczalarının külliyetle intişarının,

--- sh:»(T:648) ↓ -----

gençliğe ve masum evlâtlara ve kadınlara umumen okutturulmasının, vatan - millet saadeti nokta-i nazarından gayet elzem olduğunu belîğ bir surette ifade etmiş; mezkûr gayeler için, kendi haberi olmadan genç üniversitelilerin tab'eylediğini beyan etmiştir.

Mahkeme 19/Şubat/1952 gününe talik edilmiştir.

İkinci mahkeme gününde, Risale-i Nur Külliyyatından çok istifade eden bir çok üniversite talebeleri ve ehl-i irfandan müteşekkil büyük bir kalabalık mahkemeyi dinlemek üzere erkenden koridorları doldurmuşlardı. Üstad, alkışlarla, üniversiteli Nur Talebelerinin kolları arasında mahkeme salonuna girdi; maznun sandalyesine oturdu. Avukatlar da geldiler, yerlerini aldılar. Mahkeme salonunda müthiş bir izdiham vardı. Binlerce kişi mahkemeyi dinlemek üzere salona girmek istiyor, kalabalık, dalgalar halinde kapılardan taşıyordu. Bu hadisenin zâhiri heybet ve ihtişamının aksettirdiği mâna, daha muazzam ve daha haşmetli idi. İslâmiyet nurunun mücessem bir timsâl-i müşahhası olan Said Nursî'ye, dinî kültürden mahrum olarak yetiştirilen gençlik, tazim ederek minnettarlığını ifade ediyordu. Güya lisan-ı halleriyle: "Ey yirminci asrın zulûmatını Kur'anın nuriyle yaran, ehl-i İslâma nurlu ve beşaretili ufuklar gösteren, insanlığı, fitratına münasip yüksek ve ebedî saadete davet eden büyük mücahit! İnsanlığa, bhusus bu vatan evlâtlarına yaptığın büyük hizmeti, bizler, şükranla karşılıyoruz. Ve istikbal dahi seni takdirle yâdedecektir. Sen mânen ölüme yüz tutan bir nesli, maneviyat âb-ı hayatına kavuşturan bir hekim olarak çok kıymetdar ve yüksek bir hizmet ifâ ettin. Yokluğa, ebedî şekavete atılmak istenen bir milleti ve gelecek nesillerini, Kur'anın nuriyle ebedî saadete ulaştırmaya ve Allaha kavuşturmaya çalıştığını ve hayatını bu uğurda feda ettiğini biliyoruz...

İmanlı nesiller seni takip edecektir;

Yıllarca, asırlarca peşinden gidecektir...

diyorlar.

Salondaki kalabalığın fazla olmasından, mahkemenin devamına imkân kalmamıştı. İntizamı temine tahsis edilen polisler, halkın tehacümüne mâni olamıyordu. Nihayet mahkeme reisinin halka hitaben:

--- sh:»(T:649) ↓ -----

– Hoca efendiyi seviyorsanız biraz meydan veriniz ki, mahkemeye devam edebilelim; demesi üzerine, halk çekilmeye başladı. Bu suretle, mahkemenin devamına imkân hasıl oldu.

Gençlik Rehberi'ni basan matbaacı ve sonra polisler dinlendi. Daha sonra Üstad, ehl-i vukuf raporuna karşı itiraz eyledi. İkinci namazı vakti geçmek üzere olduğundan, Üstad namaz kılmak üzere müsaade istedi. Mahkeme Reisi, Üstadın bu ricasını kabul ederek muhakemeye nihayet verdi.

Üstad, genç üniversitelilerin ve kendisini candan seven talebelerinin kolları arasında koridorlardan geçerken, binlerce halk tarafından alkışlanıyor, kendisi de iki eliyle sevgili talebelerini selâmlıyordu. Adliye binasının önünde üç - dört bin kişi toplanmış. Üstadı görmek üzere bekliyorlardı. Üstad, binlerce halkın alkış tufanı arasında merdivenlerden indi. Bu arada heyecandan ağlıyanlar da vardı. Bu izdiham arasında yaya yürümek kabil olmadığı için Nur Talebeleri tarafından Üstad bir otomobile bindirilerek Sultanahmet Camiine gidilmiş ve cemaatle namaz kılınarak ikametgâhına götürülmüştü.

Üstad 5 Mart 1952, son mahkeme günü, yine genç mekteblilerle halk tabakalarından müteşekkil binlerce kendisini sevenlerin arasında mahkeme salonuna girdi. Mahkeme salonundaki izdihamın geçen defaki gibi mahkemenin devamına mani olacak dereceye varmaması için, müteaddit polis müfrezeleri Adliye binasının merdivenlerini ve koridorları muhafaza altına almışlar, geçidleri kapamışlardı. Bununla beraber, mahkeme salonu kapılara kadar hıncahınc dolmuştu.

Mahkeme başladı. Şahid olarak Gençlik Rehberini bastıran üniversite talebesi dinlendi. İfadesinde: Şark ve Garbın eserlerini okuduğunu, sonra Risale-i Nur eline geçtiğini; bu eserlerden akli, fikri, ruhu ve kalbi son derece müstefid bulunduğunu, irade ve ahlâkı üzerinde mühim tesirler yaptığını; Gençlik Rehberinin, gençlerin îman ve ahlâkını temin ve muhafaza yolunda büyük tesiri olması dolayısıyla, bir hizmet-i vataniyye yapmak emeliyle bastırıldığını, suç mahiyetini haiz bir şey görmediğini söylemiştir.

--- sh:»(T:650) ↓ -----

**Bediüzzaman Hazretleri 1952 yılında İstanbul'da Fatih türbesinde,
Cuma namazından çıktıktan sonra fatiha okurken.**

--- sh:»(T:651) ↓ -----

Üstadın Müdafaası:

Çok uzun süren mazlumane, maceralı hayatıma dair gayet kısa maruzatta bulunacağım. Lütfen dinlemenizi rica ederim.

Mahkeme, Üstadın müdafaasını serbest ve rahatça yapmasına meydan verdi. Üstad da geniş ve ferahlı bir müdafaayı yaptı.

– Muhterem hâkimler, yirmi sekiz sene emsalsiz ihanetlere, işkencelere, tarassud ve hapslere maruz kaldım. Bütün bu iftira ve isnadların esasları birkaç noktaya dayanır:

1- En birinci ithamları, beni rejim aleyhtarı olarak telâkki etmeleridir. Malûmdur ki, her hükûmette muhalifler bulunur. Asayişe, emniyete dokunmamak şartıyla, hiç kimse vicdaniyle, kalbiyle kabul ettiği bir fikirden, bir metoddan dolayı mes'ul olmaz. Bu hukukî bir mütearifedir.

Dininde çok mutaassıb ve cebbar bir hükûmet olan İngilizlerin yüz sene hâkimiyetleri altında bulunan yüz milyondan ziyade Müslümanlar, İngilizlerin küfür rejimlerini kabul etmeyip Kur'an ile reddettikleri halde, İngiliz mahkemeleri, şimdiye kadar onlara o cihetten ilişmedi.

Burada ve bütün İslâm hükûmetlerinde eskiden beri Yahudiler, Nasraniler tâbi oldukları memleketin dinine, kudsî rejimine muhalif, zıd ve mu'teriz buldukları halde o hükûmetler hiçbir zaman kanunlarla onlara o cihetten ilişmediler.

Hazret-i Ömer, hilâfeti zamanında, âdi bir hıristiyan ile mahkemede birlikte muhakeme olundular. Halbuki o hıristiyan, İslâm hükûmetinin mukaddes rejimlerine, dinlerine, kanunlara muhalif iken, mahkemede, onun o hali nazara alınmaması açıkça gösterir ki adalet müessesesi hiçbir cereyana kapılmaz, hiçbir tarafgirliğe kaymaz. Bu, din ve vicdan hürriyetinin bir ana umdesidir ki; komünist olmıyan Şarkta, Garbda, bütün dünya adalet müesseselerinde cârî ve hâkimdir.

Ben de, din ve vicdan hürriyetinin bu ana umdesine güvenerek yüzlerce Âyat-ı Kur'aniyeye istinaden, medeniyetin bozuk kısmına, hürriyet perdesi altında yürüyen mutlak bir istibdada, lâiklik maskesi altında dine ve dindarlara karşı tatbik edilen en ağır bir baskıya muhalefet etmiş isem kanunlar haricine mi çıkmış oldum?

--- sh:»(T:652) ↓ -----

Bu hilaf-ı hakikat bir hareket sayılabilir mi? Haksızlığa karşı, zulme karşı, kanunsuzluğa karşı muhalefet, hiç bir hükûmette suç sayılmaz, bilâkis muhalefet meşru ve samimî bir muvazene-i adalet unsurudur.

2- Bana zulüm ve cefayı reva gören Devr-i Sabıkın yaptığı isnadların ikincisi, emniyet ve âsaiyişihlâldir. Bu vehim ve hayal ile, bu düzme isnad ile yirmi sekiz sene bana ceza çektirdiler. Memleket memleket, mahkeme mahkeme süründürdüler. Zindandan zindana attılar. Kimse ile görüştürmediler. Tecrid ettiler; zehirlediler; türlü türlü hakaretlerde bulundular.

Biz ki beşyüz bin fedakâr Nur talebeleri, memleketin her tarafında emniyet ve âsaiyişin fahrî mânevî muhafızlarıyız; bize böyle bir isnadda bulunmaları günahların en büyüğüdür. Onlar bize o kadar zâlîmane ihanetlerde buldukları halde; biz asla hislerimize kapılmayarak, gönüllerde emniyet ve âsaiyişi temin yolunda, îman ve Kur'âna hizmet yolunda, gafletle anarşiye sapanları düştükleri fevza gayyasından kurtarmak yolunda çalışmaktan bir an hâli kalmadık.

Muhterem hâkimler, şunu kat'î olarak arz ederim ki, bu delilsiz bir iddia değildir. Bizim zulüm ve menfa sahamız olan altı vilâyetin altı mahkemesi, uzun ve ince tetkikler neticesinde, emniyet ve âsaiyişihlâl yolunda hiçbir vukuat kaydetmemiştir. Bu hareketimiz isbat eder ki, Nur mekteb-i irfanının talebeleri kalbler üzerinde işler, emniyet ve âsaiyişin bekçisini kafalara, kalblere yerleştirir. Bizim îman derslerimiz anarşiye karşıdır, bozgunculuğa karşıdır, farmasonlara ve komünistlere karşıdır. Memleketin bütün zabıta dairelerinden sorulsun, beşyüz bin Nur irfan mektebi talebesinden birinin olsun nizam ve intizama aykırı bir vukuatı var mıdır? Yoktur. Elbette yoktur. Çünkü hepsinin kalbinde nizam ve intizamın en sağlam muhafızı olan îman bekçisi vardır.

Sebilürreşad'ın 116 ncı nüshasında "Hakikat konuşuyor" başlıklı makalemde bu hakikatleri uzun uzadıya izah ettim. Bütün dünyasını, hattâ icabederse hayatını, hattâ âhîretini dinine feda ettiği, bütün hayatı şehadet eden, otuzbeş senedenberi siyaseti terkederek, müteaddit mahkemelerin o kadar incelemelerine rağmen bu yolda bir delil bulunamayan, sekseni aşmış, kabir kapısına gelmiş, dünya

--- sh:»(T:653) ↓ -----

metaindan hiçbir nesneye mâlik olmamış ve ehemmiyet vermemiş bir adam hakkında "Dini, siyasete âlet ediyor" diyen, yerden göğe kadar, gökten yere kadar haksız ve insafsızdır.

Biz Nur mekteb-i irfanı şâkirdlerinin Kur'ân-ı Hakîmden aldığımız hakikat dersi şudur ki: Evde, yahut bir gemide, bir mâsum, on câni bulunsa, adalet-i Kur'âniye o mâsumun hakkına zarar vermemek için o haneyi, o gemiyi yakmayı menettiği halde; on mâsumu bir tek câni yüzünden mahv için, o hâne, o gemi yakılır mı? Yakılırsa en büyük zulüm, en büyük hıyanet ve gadir olmaz mı? Bu sebeple âsaişi ihlâl yolunda yüzde on câni yüzünden doksan mâsumun hayatını tehlikeye ve zarara sokmayı adalet-i İlâhiye ve hakikat-ı Kur'âniye şiddetle menettiği için biz bütün kuvvetimizle bu ders-i Kur'âniyeye ittibaen âsaişi muhafazaya kendimizi dînen mecbur biliriz.

İşte bizi böyle haksız isnadlarla itham eden Devr-i Sâbıktaki gizli düşmanlarımız şüphe yok ki ya siyaseti dinsizliğe âlet etmek istediler, yahut bilerek, bilmeyerek bozuk ideolojileri memleketimize yerleştirmek gayretine düştüler. Görülüyor ki, nizam ve intizamı bozan, maddî, mânevî memleketin emniyet ve âsaişini ihlâl eden bizler değil, asıl onlardı. Hakikî bir Müslüman, samimî bir mü'min hiçbir zaman anarşiye ve bozgunculuğa taraftar olmaz. Dinin şiddetle menettiği şey fitne ve anarşidir. Çünkü, anarşi hiçbir hak tanımaz. İnsanlık seciyelerini ve medeniyet eserlerini canavar hayvanlar seciyesine çevirir ki, bunun âhir zamanda "Ye'cüc" ve "Me'cüc" komitesi olduğuna Kur'ân-ı Hakîm işaret buyurmaktadır.

İşte muhterem hâkimler, yirmisekiz sene bana ve talebelerime böyle eza ve cefada bulundular. Ve mahkemelerde savcılar bize hakaretlerde bulunmaktan çekinmediler. Biz, bunların hepsine tahammül ettik. İman ve Kur'ân'a hizmet yolunda devam ettik. Ve Devr-i Sâbık ricalinin bütün o zulüm ve cefalarını affettik. Çünkü onlar müstahak oldukları âkıbete uğradılar. Biz de, hak ve hürriyetimize kavuştuk. Sizler gibi âdil ve imanlı hâkimler huzurunda söz söylemek fırsatını Allah bize bahşettiğinden dolayı şükrederiz.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:654) ↓ -----

Avukat Mihri Helâv'ın Müdafaasından Parçalar:

Risale-i Nur müellifi, bütün müellif ve muharrirlerin en mütevaziidir. Şöhret ve tekebbürün en büyük düşmanıdır. Bütün dünya metaini arka çevirmiştir. Ne mal, ne şöhret, ne nüfuz... Bunların hiçbirisi onun pâyine ulaşamamıştır ve ulaşamaz. Gandi bile onun kadar dünyadan elini çekememiştir. Günde elli gram ekmekle ve bir çanak çorba ile tagaddi eden bu büyük adam, yaşıyorsa ancak Kur'ân ve imana hizmet için yaşıyor. Başka hiç, hiçbir şeyin, onun nazarında kıymet ve ehemmiyeti yoktur. Böyle iken, eserinin medh ü sitayişinde bulundu diye onu suçlandırmağa çalışmak, 163 üncü maddenin cürüm ağına sokmağa uğraşmak; hak ve adaletle, insafla, ilimle, insanî düşünce ile, hukuk fikriyle, mantıkla, akıl ve fikirle kabil-i telif midir? Burası yüksek mahkemenin takdirine aittir.

.....
Hükûmete muhalefet bahsi hakkında da birkaç söz söyleyerek mâruzatımı neticelendirmek isterim. Karşınızda kemal-i saffet ve samimiyetle âdilâne kararlarınıza intizar eden bu asırdîde zat, ömründe hiçbir defa hilâf-ı hakikat beyanda bulunmağa tenezzül etmiş bir adam değildir. İlk celse-i muhakemede, bu günkü hükûmetten memnun olduğunu ve muvaffakiyetine dua ettiğini, onun beğenmediği ve tenkid ettiği hükûmet, eski hükûmetler olduğunu alenen söylemiştir. Filhakika, müvekkilim, bütün milletle beraber istibdada karşı mücadele etmiş, hürriyet ve demokrasinin tesisine çalışmış ve bu hususta husule gelen muvaffakiyetten dolayı da memnun olmuştur. Risale-i Nur'un gayesi de içtimaî nizam ve intizamı kalblere yerleştirmektir. Siyasî rical, siyasî sahada nizam-ı içtimaîyi, milletin hak ve hürriyetlerini temine çalıştıkları gibi, Risale-i Nur müellifi de, mânevî sahada, kalblerde bunları yerleştirmeye çalışıyor. Gayeler müşterektir. Bir mekteb-i irfan olan Risale-i Nur'un müellifi ve şâkirdleri âsaişin, nizam ve intizamın fahrî ve mânevî bekçileridir. Mânevî sahada, kalblerde ve dimağlarda anarşinin, bozgunculuğun kalkmasına çalışmaktadırlar. Kemal-i samimiyetle, hiç bir ivaz ve garaz olmaksızın, hiçbir karşılık beklemezsizin, yalnız Allah rızası için, millet ve memleketin menfaati için çalışmaktadırlar. Bunu yapmak bir cürüm ve cinayet değil, millet ve memlekete bir hizmettir. Muahazeye değil, takdire lâyıktır. Beraetini istemek hakkımızdır. Karar yüksek mahkemenindir.

* * *

--- sh:»(T:655) ↓ -----

Avukat Seniyyüddin Başak'ın Müdafaası:

Müteakiben, müellifin diğer vekili olan avukat Seniyyüddin Başak kalkmış, kısa birkaç söz söylemiştir:

– Artık mesele aydınlanmış, hakikat Güneş gibi tezahür etmiştir. Yüksek Mahkeme her şeye vâkıf olmuştur. Benim buna ilâve edecek bir sözüm yoktur. Böyle kıymetli, faziletli, millet ve memleket için cansiperane ve hiçbir ivaz ve bedel mukabili olmayarak fisebilillâh çalışan zevatı buralara getiren, cinayet sandalyalarına oturtan zihniyet hakkında bazı mütalâada bulunmak isterdim; fakat onun yeri burası değildir. Bunun için ayrıca bir eser yazmak icabeder. Çünkü bu zihniyetle mücadele herkes için bir vazifedir. Yüksek mahkemenin yüksek vicdanı beni müdafaadan müstağni kılacak derecede itmi'nanbahşır. Müvekkilimin beraetini istemekle şeref duyarım.

Avukat Abdurrahman Şeref Lâç'ın Müdafaası:

Müteakiben, diğer mümtaz avukat arkadaşları gibi Üstadın müdafaasını fahrî olarak deruhte eden imanlı ve kudretli meşhur ve mümtaz avukat Abdurrahman Şeref Lâç müdafaaya başladı. Evvelâ bir mukaddime yaptı. Dedi ki:

– Sanık olarak huzuruza gelen seksen yaşını mütecaviz bu mübarek zâtın suçla hiçbir münasebet ve taallûku olmadığı tamamiyle tezahür etmiştir. Yüksek mahkemece de buna tam kanaat hâsıl olduğunu, beraetine karar verileceğini de kuvvetle ümit ederim. Ancak, aleyhimizde bir karar verilmesine binde bir ihtimal olsa da üzerime aldığım bir mâsumun müdafaasını ihmal etmeyi bir vazifesizlik sayarım. Yüksek Temyiz Mahkemesinin kanaat ve nokta-i nazarını da hesaba katmak icabeder. Burada bahsedilmedi diye usûl noktasından bir eksiklikte bulunmuş olmamalıyım. Onun için müdafaamı yapmama yüksek mahkemenin müsaadelerini rica ederim.

– Peki Abdurrahman Bey, son müdafaanızı dinleyeceğiz. Buyurun.

.....

– Gençlik Rehberi isimli eser, Kur'ân-ı Azîmüşşanın emir ve

--- sh:»(T:656) ↓ -----

tefsirlerinden ibaret bulunmasına, İslâm dininin ve bu dinin emir ve nasihatlerini ihtiva eylesine ve Anayasanın 70 inci maddesine göre: Şahsî masuniyet, vicdan, tefekkür, söz ve neşir hak ve hürriyeti Türklerin tabîî haklarından olduğu.. Anayasanın 75 inci maddesine göre de hiçbir kimse, mensub olduğu din ve mezhebden dolayı muaheze edilemeyeceğinden; müvekkilimin Anayasa ile kendisine bahşedilmiş bulunan bu din ve neşir hürriyetinden mahrum edilerek cezaî tâkibe mâruz bırakılması Anayasa hükümlerine mugayirdir.

.....
– Yukarıda izah ettiğimiz kanunî taraflarımız farz-ı muhal nazar-ı dikkate alınmaz, Türk Ceza Kanununun antidemokratik 163 üncü maddesine göre müvekkilimin tâkibi mümkün farzedilirse, isnad edilen suçun tahliline geçer ve şöyle deriz:

Bir Müslüman. Ak saçlı, yaşlı bir Müslüman. Saçını başını ve yaşını bütün ömrü boyunca nurla ağartmış bir Müslüman. Saçı, başı, yaşı ve bütün vücudu Allahın nuriyle yıkanmış tertemiz ve bembeyaz bir Müslüman. Bütün ömrü boyunca in'am-ı Hak olan hayatını, Türk milletinin salâh ve hakikî saadeti için vakfetmiş; emr-i İlâhî olan ruhunu feleğin hakikî mâliki Allaha teslim edinceye kadar aynı yolda yürümeğe azmetmiş; bina-yı sübhanî olan bedenini, yalnız Allah yolunda yıpratmış olan büyük bir Müslüman, bugün "Demokrasi vardır" denilen bir gün, kalkıyor, yalnız "Allah" diyor, "Kitab" diyor, "Resul" diyor ve gençliğe "Dikkat" diyor. Der demez arkasından savcı (dâvâyı açan savcı) yapıyor.

– Gel buraya... Suç işledin! diyor.

Ve âfâkı kapkara bir zulmet kaplamıştır.

Fakat, bakın şu asîl ve necib ihtiyar Müslümana! Ne kadar sakin ve ne kadar rahattır. Zira kesrette değil, vahdettedir. Gecenin zulmetinden ve gündüzün rengârenginden bîfütürdür. Belâ zindanında safayı seyretmektedir. Cefa sofrasında vefa bulan, mazhar-ı tecelli olandır. Zira eşya hakikatlerinden haberdardır. Kesafeti letafete kalbetmiştir. Kanı çekilmiş, damarlarında kan yerine, feyz-i Hak ve nur cereyan etmektedir ve savcı (dâvâyı açan savcı) bu Müslümanı kolundan yakalamış, hapse sürüklemektedir.

--- sh:»(T:657) ↓ -----

Niçin? Neden? Ne yaptı bu pîr-i fânî? Nedir kabahati bu ihtiyar Müslümanın? Ne mi yaptı? Bakın savcıya (dâvâyı açana) göre neler ve neler yaptı?

"Gençlik Rehberi" diye bir kitabı çıkardı.

A- Lâikliğe aykırı hareket etti. Allah, din, iman lâikliğe aykırı olur mu? Olur. Peki başka?

B- Devletin içtimaî, iktisadî, siyasî ve hukukî temel nizamlarını dinî esaslara uydurmak istedi. Nasıl, niçin ve ne maksatla yaptı bunları?..

C- Şahsî nüfuz temin ve tesis etmek maksadıyla. Peki, ya siyasî menfaat kasdı var mı acaba? Hayır bu yok. Ehl-i vukuf da bu maksadı görmemiş. Savcı da bunu diyemiyor. Peki amma, madem ki siyasî menfaat kasdı yokmuş, bu pîr-i fânînin şahsı, cüssesi, bedeni ne ki, dünyadan ne bekliyor ki nüfuz temin etmek istesin?

Savcı, "Ben orasını bilmem" diyor. İstiyor işte. Hem bunu böylece bilirkişiler de söylüyorlar.

Peki, nasıl yaptı bu işleri bu Müslüman?

A- Dini, dinî hissiyatı ve dince mukaddes sayılan şeyleri âlet etmek suretiyle.

Nedir bu mukaddes tanılan şeyler? İslâm dini, Müslümanlık hisleri, Allah kelimesinin kalbdeki haşyeti, Kur'ân, tefsir... Demek savcı bunları biliyor. Bunların mukaddesat olduğuna inanıyor.

Peki amma, bunları bilmek, inanmak ve sonra söylemek âlet etmek midir? Evet, dâvâyı açan savcıya göre âlet etmektir. Öyle ise savcı da bunları âlet ediyor.. hem de siyasî bir kanuna âlet ediyor.. hem de bir Müslümanı mahkûm ettirmek için âlet ediyor. Şu halde o da 163 üncü maddeye göre suç işlemiyor mu?

"Hayır" der savcı, ben propaganda yapmıyorum. O propaganda ve telkin yaptı. Ne dedi peki? Şunları söyledi:

"... Bu zamanda, zındıka dalâleti İslâmiyete karşı muharebesinde nefs-i emmarenin plâniyle şeytan kumandasına verilen fırkalardan

--- sh:»(T:658) ↓ -----

en dehşetlisi yarım çıplak hanımlardır ki, açık bacağıyle, dehşetli bıçaklarla ehl-i imana taarruz edip saldırıyorlar. Nikâh yolunu kapamağa, fuhuş yolunu genişletirmeye çalışarak çokların nefislerini birden esir edip, kalb ve ruhlarını kebair ile yaralıyorlar; belki o kalblerden bir kısmını öldürüyorlar."

Peki yalan mı bunlar? Fuhuş teşvik ve nikâhı imha eden fâhişeler gürûhu inkâr mı ediliyor? Gizli ve âşikâr fuhuşla ve devlet eliyle mücadele yok mu? Ceza Kanunu, Fuhuşla Mücadele Nizamnamesi ve ahlâk zabıtası bunlarla geceli gündüzlü mücadele etmiyor mu?

Var, var amma, buna biz karışırız, Allah ne karışır? diyor savcı. Peki böyle desin. Desin amma.. kanun, zabıta ve savcı, suç işlendikten sonra işleyeni ve işleteni yakalıyor. Yâni iş olup bittikten sonra, namus pâymal olup adam öldükten sonra. Daha evvel tedbir almağa kanunen imkân yok; fakat dînen buna imkân var: Allah korkusu ve din. Bu korku sayesinde her türlü rezaletin önü alınabileceğini bildiriyor. İslâm dini bunu emrediyor. Tedbiri evvelden alın diyor. Nasıl? Nasihat edin, ikaz edin, Allahı tanıtırın, insanın kalbinde Allah korkusu, Allah sevgisi, ateş, Cehennem, ebedî azâb, ebedî saadet yer etsin, bilsin, anlasın, sevsin ve korksun; korksun ki fenalıklardan kaçsın, hem kendisi kurtulsun, hem de cemiyet, savcı da, devlet de, hükûmet de, millet de rahat etsin. Bunun için Allah korkusunu ve sevgisini insanlara aşılalım.

Nasıl yapalım bu işi? Söyleyin, yazın okutun. Peki amma o zaman propaganda diyorlar. Ne olur? Bunlar Allahın emirleri, Kur'ân-ı Azîmüştânın hikmetleri değil mi? Din, sizin en tabîî hakkınız değil mi? Kim meneder sizi bundan (Allah yolundan)? Suç diyorlar buna. Öyle mi? Allahın emrini okuyun:

انَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ
شَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى
كَانَ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِبِّطُ أَعْمَالَهُمْ

Meali: "Haberiniz olsun ki o küfür edip halkı Allah yolundan meneyleyen ve hak kendilerine tebeyyün ettikten sonra Peygambere karşı gelenler, hiçbir zaman Allaha zerrece bir zarar edecek değiller. O, onların amellerini heder edecektir."

--- sh:»(T:659) ↓ -----

Peki amma, dinlemezlerse? Dinleyenlere, iman edenlere tekrar edin; çünkü yaptığınız iş iyidir.. insanlar için, cemiyet için, millet için, hükûmet için, devlet için hayırlıdır; şerden, belâdan koruyucudur. İman edenlere deyin ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

Meali: "Ey bütün iman edenler.. Allaha ve Resûlüne itaat edin de amellerinizi ibtal eylemeyin."

Buna da inanmazlarsa, deyin ki: Tehlike.. vatan ve milletiniz için tehlike, dinde, dinin propagandasında değil, dinsizliktedir. Bunu Başvekilimiz de söyledi: "Sağcılığın, memleket için tehlikeli olduğu görülmemiştir. Bugün din propagandasına mâni bir hal yoktur; tedbir almağa da lüzum kalmamıştır."

Muhterem hâkimler! Siz bilirsiniz, fakat bir kere de dâvâyı açan savcıya sorunuz.. bakalım hayır diyebilecek mi? Allahın emirleri, Kur'ân-ı Azîmüştânın hikmetleri gençlere anlatılmaz, bildirilmezse, propaganda suçtur diye menedilirse, ahlâksızlık, iffetsizlik, köksüzlük, fuhuş, zina, katil suçlarının önüne geçmek yalnız ceza kanunlarıyla kabil midir? "Komünizm" gibi bütün dünyayı tehdit eden erzel âfetin, gizli ve âşikâr, seri ve sinsî tahribatını tamamen ne ile önlemek mümkündür?

Muhterem vatansever, Allahına ve mukaddesatına bağlı necib Türk hâkimleri! Şu korkunç küfür propagandasına körpe Müslüman Türk çocuklarının temiz ve saf dimağlarını senelerce tahrip ederek felce uğratan korkunç din düşmanlarının akıttığı zehirlere bakın.

Ne korkunç hal ve tezadlar içindeyiz. Savcı bunu görmez, İslâm dinine ve bütün mukaddes dinlere yapılan bu korkunç taarruz ve hakareti tâkib etmez de, bu taarruzdan gençliğe muhafaza tedbirleri tavsiye edeni mi yakalar?

Pek muhterem Türk Müslüman hâkimler! Siz Kur'ân-ı Mübînin Allahın nurunun pırıltıları ile dolu olan ve yalnız o nur-u İlâhîyi aksettiren Risale-i Nur Gençlik Rehberinden dolayı müvekkilimi mahkûm edemezsiniz!...

--- sh:»(T:660) ↓ -----

Muhterem, asîl ve Müslüman Türk hâkimleri! Pek iyi bilirsiniz ki, hakikî irşad âlimleri Enbiyanın vârisleridir. Bu mübarek zatlar da kendilerine miras kalan va'z u nasihatı, Kur'ân-ı Mübînin emirlerine göre yaymakla mükelleftirler. Vazifesini yaparken hiçbir ücret ve ivazın talibi değildirler. Vazifelerini fisebilillâh yaparlar. Ancak, Allah ve Resûlünün rızasına taliptirler. Son nefeslerine kadar bu mukaddes vazifeye devam ederler. Çünkü, bu vazife onlara Allah ve Resûlünün emanetidir. Müvekkilim, bu emaneti ehline tevdi ediyor diye nasıl tâkib ve tâzib edilir? Nasıl bu ihtiyar yaşında zayıf ve nahif bünyesi, inanamayacağı ağır bir teklif ile mükellef tutulur?

– Gel zindana gir!

Bu, en korkunç bir zulüm olur. Bu zulme mâni olmak vazifesi de sizlere emanet edilmiştir.

Bütün fenalıkları, günahları, ahlâksızlığı, rezaleti, fesat ve fitneyi imha edecek nurdur...

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يَتِمَّ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

Meali: "Onlar Allahın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Allah ise, -muhakkak- nurunu tamamlamak (tamamen parlatmak) istiyor.. kâfirler hoşlanmasalar da."

Avukat

ABDURRAHMAN ŞEREF LÂÇ

Bu müdafaayı müteakip Üstad Said Nursî'ye başka bir diyeceği olup olmadığı mahkeme reisi tarafından sorulmuş, mumaileyh ayağa kalkarak:

– Yalnız bir kelime söylemek için müsaadenizi rica ederim.

– Buyurunuz.

--- sh:»(T:661) ↓ -----

– Muhterem vekillerim benim şahsım hakkında söylemiş oldukları senakâr sözlere ben lââyık değilim. Ben, Kur'an ve iman hizmetinde çalışan âciz bir adamım. Başka bir diyeceğim yoktur.

Beraet kararının tebliği:

Bunun üzerine muhakeme hitam bulmuş; heyet-i hâkime müşavereden sonra ittifakla beraet kararını tebliğ etmiş ve bu karar mahkemede hazır bulunan üniversiteliler ve halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Savcılık tarafından temyiz edilmediği için karar kesinleşmiştir.

--- sh:»(T:662) ↓ -----

Bediüzzamanın İstanbul'a Teşrihi Münasebetiyle Üniversiteli Bir Nur Talebesinin Arkadaşına Yazdığı Mektub:

Sevgili Üstadımızın teşrifinden dolayı bizi ve İstanbul'u tebrikinize teşekkür ederim. Bu muhteşem, müstesna hâdiseden dolayı, koca şehir kaynadı; için için bayram yapıyor. Âlimi-cahili, fakiri-zengini, genci-ihtiyarı mahkemelerde, otelede her yerde onu görmeye ve dinlemeye koşuyor.

Rüyalarımız dahi neş'e ve ferahla dolu... Düşmanlarımızın ise yüzleri daha ziyade karardı. Nifaklarının hiçbir şey yapmadığını ve yapamayacağını artık biliyorlar. Üstadımız, İstanbul'un şahsiyet devrinin yadigârı olan her şeye yeniden can verdiler. Kardeşlerimizin gözünde, şehrin manzarası birdenbire değişti. Ayasofya, Sarayburnu'na kadar uzandı. Minarelerinde yine Ezan-ı Muhammedî (A.S.M.) okunuyor; içinde, hâfızlar yeniden Kur'ân-ı Kerîm tilâvetine başladılar. Fâtih, her gün türbesinden kalkarak, fethettiği şehrin büyük ve mübarek misafirine, "Hoş geldiniz!" diyor ve onu tebrik ediyor. Yenicamiin şerefesinden, Beyoğlu'nun en karanlık ve mülevves izbesine kadar nüfuz edecek ışık tufanını şimdiden görür gibi oluyoruz. Hepsinin; Ayasofya'nın, Fâtih'in, Sultan Ahmed'in, Eyyüb'ün ve Süleymaniye'nin ve bütün Müslüman İstanbul'un hicap perdelerini yüzlerinden atışı ve bize daha muhteşem ve daha samimî görünmeleri, bu büyük teşriften ve bu ulvî nurdan... Üstadımız, artık bu şehrin güneşi. O giderse, ufkundaki güneş de onu takip edecek ve milyonluk şehir kararverecek. Tesellimiz, Fâtih şehrinin Risale-i Nur'la aydınlanacağı ve parlayacağı ümididir.

Üstadımızın teşrifini telefonla haber verdikleri zaman, cansız vücudumdan birdenbire bir cereyan geçti. Öldürücü ve uyuşturucu değil; diriltlen, canlandıran bir cereyan... Maddî ve mânevî varlığımın bir anda kuvvet bulup, muazzam bir mıknaatısın beni çektiğini hissettim. Ağır Ceza Mahkemesine vâsıl olduğum zaman, biraz evvelki tahassüslerimin bütün cemiyette hâkim olduğunu farkettim. Mahkemenin içi ve dışı tıklım tıklım dolu idi. Kalabalığı yarararak içeri girmek istedim; fakat gözüm iki üniversiteli talebenin arasında yürüyen Üstada ilişti. Mânasiyle olduğu kadar maddesi ve kıyafeti ile de bambaşka olan ve şu anda milyonlarca gözün onun

--- sh:»(T:663) ↓ -----

üzerinde toplandığı müstesna varlık, sanki hiçbir şeyle alâkadar değildi ve hiçbir hâdiseden haberi yoktu.

.....
Mahkemenin içindeyim. Ulvî isim zikredilir edilmez, büyük adam koca bir milletin, dinin ve devrin tarihî mümessili olarak içeri girdi. Ufak bir kaynaşmayı müteakip çıt yok. Herkes, bu muhteşem ve muazzam ânın mânasını ve heyecanını duymakta...

Hastayım demelerine rağmen Üstadımızın yerlerinden yıldırım gibi fırlayarak itiraz ve izahları.. mahkeme heyetinin hayranlıkla büyük adamı seyri.. İkinci celsede daha muazzam bir kalabalık.. Üstadımızın, vukufsuz ehl-i vukuf raporuna bizzat verdikleri harikulâde cevaplar.. ve mahkemenin 5 Marta tâliki.. titreyerek, günah ve zaafıma bin teessüf ve tövbe ederek yaklaşır, mübarek ellerini sonsuz bir iştiyakla öptüğüm ve içimi tertemiz tutmaya çabalayarak gözlerini bulmaya cesaret ettiğim o an, o gün, hâtıralarımın en büyük ve en nâdide yadigârı olacak. Üniversiteli diğer kardeşlerim, Üstadımızın hizmetinde bulunmakla şeref-i uzmaya kavuşmuşlar. O Üstadımızdan, Cenab-ı Hak ebediyen razı olsun; ve bütün talebelerine ve bilhassa benim gibi biçare, zavallı ve âcizlere akıl, dirayet, azim ve ihlâs ihsan buyursun. Âmin. Evet kardeşim, bu asrın mânevî şahı olduğu hayatı ve eserleriyle sâbit olan bir Üstadın eserlerini biz muhtaçlara lûtfeden Cenab-ı Hakka hadsiz şükürlerle beraber; şu zamanın yaralarına en münasip bir ilâç, bir merhem ve zulûmatın tehacümüne mâruz heyet-i İslâmiyeye en nâfi bir nur ve dalâlet vâdilerinde hayrete düşenler için en doğru bir rehber olan Risale-i Nur'u, ölünceye kadar okuyacağız, neşredeceğiz inşâallah.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

İstanbul Üniversitesi Nur Talebelerinden
KÂMİL

--- sh:»(T:664) ↓ -----

ÜSTADIN EMİRDAĞ'A GİDİŞİ

Üstad Bediüzzaman İstanbul'daki muhakemesinin beraetle neticelenmesini müteakip Emirdağ'a geldi. Emirdağ'da ramazan ayının bir gününde kıra çıktığı zaman, bir başçavuş ve üç silâhlı jandarma yanına gönderilerek, gelecek fıkrada beyan edildiği gibi, kendisine şapka giymesi teklif ediliyor; bu sebeple karakola celbediliyor. Bunun üzerine Üstad bir istida yazarak, Adliye ve Dahiliye Vekâletine gönderiyor; aynı zamanda Ankara'daki bir talebesine de göndererek alâkadar mebuslara hâdisenin duyurulmasını bildiriyor. Ankara'daki talebeleri, bu şekvanın bir nüshasını, Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesine gönderiyorlar. Yazı, Büyük Cihad'da "En Büyük İsbat" başlığı altında ve bir hâşiye ilâve edilerek neşrediliyor. Sonra, Ankara ve İstanbul Üniversitesindeki Nur Talebeleri de iki-üç makale yazı, Büyük Cihad gazetesine gönderiyorlar ve neşrediliyor. Bu sıralarda Malatya hâdisesi vukua geliyor, dindarlar aleyhinde bir sürü yalan, iftira, tezvir propagandası başlıyor. Bu tahriklere aldanan bazı şahsiyetler, dinî gazetelerden medar-ı ittiham noktalar bulmak için çalışıyorlar. Samsun'da da mezkûr "En büyük İsbat" başlıklı yazı ve Üniversite Nur talebelerinin makaleleri dolayısıyla, gazete neşriyat müdürü ile Ankara'dan bu yazıların bazılarını gönderen bir Nur talebesi tevkif edilerek mahkemeye veriliyor. Nurculuğun memlekette inkişafı aleyhinde gazetelerde beyanatlar, kanaatlar ileri sürülüyor. 600 kadar Nur talebesinin mahkûmiyetini istihdaf eder şekilde, Türkiye'de yirmibeş yerde taharri yapıp, bir kısmında dâvâ açılıyor. Neticede; Risale-i Nur'da ve Nur Talebelerinde medar-ı ittiham bir nokta olmayıp, suç bulunmadığı kanaatine varılıyor.

Samsun'da açılan dâvâda evvelâ mahkûmiyete karar verilmişse de, mahkeme-i temyiz Risale-i Nur eserleri ve müellifi Bediüzzaman hakkında serdettiği mütalâa ile mahkûmiyet kararını esastan bozması sebebiyle, tekrar yapılan duruşmada, yazılarda suç unsuru bulunmadığı kanaatine varılarak beraat kararı verilmiştir.

"En Büyük İsbat" başlıklı yazıdan dolayı Samsun'da Üstadımız aleyhine de dâvâ açılmıştı. Samsun'a mahkemeye celbi isteniyordu.

--- sh:»(T:665) ↓ -----

Çok rahatsız ve ihtiyar olması sebebiyle kaza tabibliğinden aldığı bir rapor nazar-ı itibara alınmayarak, mutlaka mahkemede bulunması isteniyordu. Nihayet Üstad, Samsun'da mahkemede bulunmağa karar vererek İstanbul'a kadar geldi. Fakat sıhhatinin bozukluğu ve tahammül edememesinden yola devam edemeyip hey'et-i sıhhiyeden bir rapor alıp mahkemeye gönderdi. Raporda, Said Nursî'nin yapılan muayene neticesi, ne karadan, ne denizden ve ne de havadan Samsun'a gitmeye vücudu tahammül edemeyeceği yazılı idi. Mahkemede, müddeiumumî şiddetli ısrarlarla Said Nursî'nin mutlaka mahkemede bulunmasını istemişse de, mahkeme heyeti, sıhhiye raporuna istinaden, Bediüzzaman'ın İstanbul mahkemelerinden birinde istinabe suretiyle ifadesinin alınmasına karar verdi. Nihayet, devam eden mahkemeler neticesinde, Samsun mahkemesi, dâvâ mevzuu yazıda mahkûmiyeti icabettirecek bir kasıt görmediğinden, Said Nursî'nin beraetine karar verdi.

ÜSTADIMIZ BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ BU MÜDAFAAYI İSTANBUL MAHKEMESİNDE OKUMUŞ VE MAHKEMESİ BERAETLE NİHAYET BULMUŞTUR

Gizli düşmanlarımız, bu Ramazan-ı Şerifte, tekrar, adliyeyi benim aleyhime sevkettiler. Mes'ele de, bir gizli komünist komitesiyle alâkadardır.

Birisi: Bütün bütün kanun hilâfına olarak, beni tek başımla ve yalnız olarak kırdı ve dağda otururken, üç silâhlı jandarma ile bir başçavuş yanıma gönderdiler, "Sen başına şapka giymiyorsun." diye, zorla beni karakola getirdiler. Ben de, adaleti hedef tutan bütün adliyelere söylüyorum ki:

Böyle beş vecihle kanunsuzluk edip kanun namına beş vecihle İslâm kanunlarını kıran adam, hakikî kanunsuzluk ile ittiham edilmek lâzım gelirken, onların o acîb kanunsuzluğu ve bahanesiyle, iki senedenberi vicdanî azâb verdiklerinden; elbette mahkeme-i kübrayı haşirde bunun cezasını çeceklerdir. Evet otuzbeş senedir münzevî olduğu halde hiç çarşı ve kasabalarda gezmeyen bir adamı, "Sen frenk serpuşunu giymiyorsun." diye ittiham etmeye, dünyada hangi kanun müsaade eder?

--- sh:»(T:666) ↓ -----

Yirmisekiz senedenberi beş vilâyet ve beş mahkeme ve beş vilâyetin zabıtalrı onun başına ilişmedikleri halde, hususan bu defa İstanbul mahkeme-i âdilesinde yüzden ziyade polislerin gözleri önünde, hem iki ay da yaya olarak her yeri gezdiği halde, hiçbir polis ilişmediği ve hem mahkeme-i temyiz bere yasak değil diye karar verdiği, hem bütün kadınlar ve başı açık gezenler ve bütün askerî neferler ve vazifedar memurlar giymeye mecbur olmadıklarından ve giymesinde hiçbir maslahat bulunmadığından ve benim resmî bir vazifem olmadığından -ki resmî bir libastır- bereyi giyenler de mesul olmazlar denildiği halde; hususan münzevî ve insanlar arasına girmeyen ve Ramazan-ı Şerifin içinde böyle hilâf-ı kanun en çirkin bir şey ile ruhunu meşgul etmemek ve dünyayı hatırına getirmemek için has dostlariyle dahi görüşmeyen, hattâ şiddetli hasta olduğu halde, ruhu ve kalbi vücudiyle meşgul olmamak için ilâçları almayan ve hekimleri çağırmayan bir adama; şapka giydirmek, ecnebi papazlara benzetmek için ona teklif etmek ve adliye ile tehdit etmek, elbette zerre kadar vicdanı olan bundan nefret eder.

Meselâ: Ona teklif eden demiş: "Ben emir kuluyum." Cebr-i keyfî kanun ile emir olur mu ki emir kuluyum desin. Evet, Kur'ân-ı Hakîmde, Yahudi ve Nasranîlere başta benzememek için ona dair Âyet olduğu gibi,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ

Âyeti, ulülemre itaati emreder. Allah ve Resûlünün itaatine zıd olmamak şartıyla, o itaatin emir kuluyum diye hareket edebilir. Halbuki bu mes'elede, an'ane-i İslâmiye kanunları hastalara şefkatle incitmek, gariblere şefkat edip incitmek, Allah için Kur'ân ve ilm-i imanîye hizmet edenlere zahmet vermemek ve incitmek emrettiği halde; hususan münzevî, dünyayı terketmiş bir adama ecnebi papazlarının serpuşunu teklif etmek on vecihle değil yüz vecihle kanuna muhalif ve İslâmın an'anevî kanunlarına karşı bir kanunsuzluktur ve keyfî bir emir hesabına o kudsî kanunları kırmaktır. Benim gibi kabir kapısında, gayet hasta, gayet ihtiyar, garib, fakir, münzevî, Sünnet-i Seniyeye muhalefet etmemek için otuzbeş senedenberi dünyayı terkeden bir adama bu tarz muameleler kat'iyen şek ve şüphe bırakmadı ki; komünist perdesi altında,

--- sh:»(T:667) ↓ -----

anarşilik hesabına vatan ve millet ve İslâmiyet ve din aleyhinde müthiş bir suikasd eseri olduğu gibi, İslâmiyete ve vatana hizmete niyet eden ve müthiş haricî tahribata karşı cephe alan dindar mebuslar ve demokratlara dahi büyük bir suikasdır. Dindar mebuslar dikkat etsinler, bu dehşetli suikasta karşı müdafaada beni yalnız bırakmasınlar.

(Hâşiye) : Rusun Başkumandanı kasden önünden üç def'a geçtiği halde ayağa kalkmayan ve tenezzül etmiyen ve onun idam tehdidine karşı izzet-i İslâmiye'yi muhafaza için ona başını eğmiyen; İstanbul'u istilâ eden İngiliz Başkumandanına ve onun vasıtasıyla fetva verenlere karşı, İslâmiyet şerefi için, idam tehdidine beş para ehemmiyet vermeyen ve "Tükürün zâlimlerin o hayâsız yüzüne!" cümlesiyle ve matbuat lisaniyle karşılayan; ve Mustafa Kemal'in, elli meb'us içinde hiddetine ehemmiyet vermeyip "Namaz kılmayan hâindir." diyen; ve Divan-ı Harb-i Örfi'nin dehşetli suallerine karşı, "Şeriatın tek bir mes'elesine ruhumu feda etmeğe hazırım." deyip, dalkavukluk etmeyen; ve yirmisekiz sene, gâvurlara benzememek için inzivayı ihtiyar eden bir İslâm fedaisi ve hakikat-ı Kur'anienin fedakar hizmetkârına maslahatsız, kanunsuz denilse ki: "Sen, Yahudi ve Hıristiyan papazlarına benziyeceksin, onlar gibi başına şapka giyeceksin, bütün İslâm ulemasının icmana muhalefet edeceksin; yoksa ceza vereceğiz." denilse, elbette öyle her şey'ini hakikat-ı Kur'anıyeye feda eden bir adam, değil dünyevî hapis veya ceza ve işkence, belki parça parça bıçakla kesilse, cehenneme de atılsa, kat'iyyen; yüz ruhu da olsa, bütün tarihçe-i hayatının şehadetiyle, feda edecek!

Acaba, bu vatan ve dinin gizli düşmanlarının bu eşedd-i zulm-ü nemrudanelerine karşı, manevî pekçok kuvveti bulunan bu fedakârın tahammülü ve maddî kuvvetle ve menfi cihette mukabele etmemesinin hikmeti nedir? İşte bunu, size ve umum ehl-i vicdana ilân ediyorum ki; yüzde on zındık dînsizin yüzünden doksan mâsumu zarar gelmemek için, bütün kuvvetiyle dahildeki emniyet ve âsâyişi muhafaza etmek için, Nur dersleriyle herkesin kalbine bir yasağcı bırakmak için, Kur'ân-ı Hakîm ona o dersi vermiş. Yoksa bir günde yirmisekiz senelik zâlim düşmanlarımdan intikamımı alabilirim. Onun içindir ki; âsâyişi mâsumların hâtırı için muhafaza yolunda haysiyetini, şerefini tahkir edenlere karşı müdafaâ etmiyor ve diyor ki: Ben, değil dünyevî hayatı, lüzum olsa âhîret hayatımı da millet-i İslâmiye hesabına feda edeceğim.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:668) ↓ -----

Ey Mübarek Müşfik ve Muazzez Üstadımız Hazretleri

Bu acîb madde ve dinsizlik asrında, nazarlar kısalmış; kalbler, fenalıklar ve kötülüklerle dolmuş; yalnız ve yalnız, Kur'ân-ı Hakîmin bu zamandaki en hakikî ve kat'î tereşşuhatı olan Risale-i Nur; o kısalmış nazarları, âdeta maddenin ruhuna nüfuz ettiriyor; o kötü kalblerin zindan gibi karanlık olan içini, nurla dolduruyor. Bunun için, bu asra "Nur asrı" denmesi münasıptır.

.....
Risale-i Nur, beşeriyetin bu tamiri imkân olmayan yarasını uhrevî ilâçlarla tedavi ediyor.

Risale-i Nur ve onun hârika müellifi siz mübarek Üstadımız, binlerce münevver gence halâskârlık vazifenizi yapmış ve yapmaktasınız. Bunun böyle olduğuna imanları kurtarılan bu âcizler canlı şahitleriz. Bu dehşetli asırda, materyalizmi, maddeciliği temelinden yıkan, mason ve komünistlerin bâtil ideolojilerini bütün ilim ve idrak muvacehesinde zîr ü zeber eden Risale-i Nur, okuyucularına -bu asrın talihli insanlarına- bu dünya ile, hattâ kâinatla bile değışilmez âb-ı hayatı, ebedîlik suyunu, yâni beka âleminin bileti olan îmanı bahşediyor.

Ey aziz ve mübarek Üstadımız! Bu kadar kıymetli bir hediyeği bizlere veren siz Üstadımıza ne kadar hürmet ve muhabbet beslesek azdır. Siz kurtarıcı Üstadımızla Risale-i Nur talebeleri arasındaki bağ, ebedî bir bağlılıktır. Bunu hiçbir kuvvet çözemez. Hürmetle mübarek ellerinizden öper, dualarınızı beklerim.

Üniversite Nur Talebeleri Namına
Siyasal Bilgiler Fakültesinden
AHMET ATAK

--- sh:»(T:669) ↓ -----

BU MEKTUB SAMSUN'DA MÜNTEŞİR BÜYÜK CİHAD
GAZETESİNDE İNTİŞAR ETMİŞTİR. MÜFTERİLERİN
TAHRİKATIYLA SAMSUN'DA MUHAKEME AÇILMASINA
VESİLE OLMUŞTUR. MUHAKEME BERAETLE
NETİCELENMİŞTİR.

Âlem-i İslâmın halâskârı, ehl-i imanın sertacı, Risale-i Nurun
tercümanı Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerine;

Bu defa dindar Demokratların delâletiyle Afyon Mahkemesince
Risale-i Nur'un serbestiyetine, bütün risale, mektub ve mecmualarının
suç mevzuu teşkil etmediğinden iadelerine karar verilmesini; senelerce
evvel ilân ettiğiniz "Risale-i Nur benim değil, Kur'ânın malıdır; Kur'ânın
feyzinden gelmiştir. Hiçbir kuvvet onu Anadolu'nun sinesinden koparıp
atamayacaktır. Risale-i Nur, Kur'âna bağlıdır; Kur'ân ise, Arş-ı A'zamla
bağlanmıştır; kimin haddi var ki, onu oradan söküp atsın" diye olan
hakikatlı beyanatınızın açık bir tezahürü ve bu ulvî hizmetinizin İlâhî ve
Kur'ânî olduğunun parlak bir delili bilerek, bu beraet kararının Âlem-i
İslâmın ve bâhusus bu millet-i İslâmiyenin saadetlerinin başlangıcı
olması itibariyle, başta, bütün varlığıyla bu zaferleri bekleyen ve Nur
ailesine reis ve hakikatlar deryasına kaptan tâyin edilen ve zulmet-i
küfürle tuğyan etmiş insanlığı hâdi ihsan olunan aziz, sevgili Üstadımız
ve buna vesile olmakla ehl-i imanı kendilerine dost ve taraftar eyleyen
dindar Demokratları ve âdil heyet-i hâkimeyi sonsuz minnetlerle tebrik
eder ve arzederiz ki:

Uzun senelerdenberi terakki ve tealisi için çalıştığınız ve uğrunda
feda-yı nefis ve can eylediğiniz hakikat-ı Kur'âniyenin bugün bütün bir
memleket, bir millet çapında ehl-i imanın kalblerine sürûrlar getirerek
fevkalâde inkişafı, hizmetine memur kılındığınız ve bilfiil muvaffak
olduğunuz kudsî dâva ve hizmetinizin ne kadar yüksek ve parlak
olduğunu Güneş gibi isbat ediyor.

Yirmibeş - otuz senedenberi bütün mânilere ve sıkıntılara rağmen
bu kadar sabır ve metanetiniz ve Kur'ândan kalb-i münevverinize gelen
Risale-i Nurun neşri cihetinde bu hârika hizmet ve mücahedeleriniz,
istikbalin nesillerine ve İslâmın kahraman mücahidlerine

--- sh:»(T:670) ↓ -----

bir nümune-i iktida ve imtisal oluyor. Kur'ân güneşinin sönmeyen nurları ve ebedî lem'aları olan Nur şualarıyla cehl ve dalâlet karanlıklarını izale ederek, milyonlar kalbleri o nurla nurlandırıp, ehl-i imanı kendinize minnettar ettiniz. Bu vatan ve bu millet, bu tarih ve bu toprak, sizin bu hizmetinizi, bu fedakârlığınızı hiçbir zaman unutmayacaktır. Ebediyet âlemine göç eylediğinizde dahi, sizin bu hizmetiniz bir çekirdek olup, ondan fışkıran bir şecere-i âliye her tarafı kaplayacak ve o Nur ağacının etrafına toplanan büyük cemaatler ve Risale-i Nur'un yükselen ebedî şuaları, o hizmetinizi ilelebed ve daha parlak ve daha şaşıla idame edecekler.

Siz, Risale-i Nur'un tercümanı haysiyetiyle ve bu iman hizmetinizin İslâm ufuklarında parlaması cihetiyle, bu asrın bir hidayet serdarısınız.

Kur'ân-ı Kerîmin On Dördüncü Asr-ı Muhammedîdeki (A.S.M.) aziz dellâli ve o müthiş zamanın müthiş zulümatına karşı Nur-u Kur'ânla mukabele eden büyük fedakârı ve Risale-i Nur'un yüzbinler nüshalarını yüzbinler talebelerinin kalemleriyle her tarafta neşredip dinsizliğe ve küfr-ü mutlaka karşı bir sedd-i Kur'ânî tesis eden muhteşem kahraman sevgili Üstadımız!

Âlemlere rahmetler ve saadetler getiren ve insanlığa selâmet ve teselliler bahşeden bu mukaddes hizmetinizle ehl-i imana zuhurunu müjde verip isbat ettiğiniz ve emareleri gözükmeye başlayan ve bütün kıtalara şâmil hâkimiyet-i İslâmiyenin nurlu ve büyük bayramını bütün ruhumuzla tebrik eder. Cenab-ı Haktan uzun ömürlerinize dualar eder, ellerinizden tâzimle öperiz.

Ankara Üniversitesi Nur Talebelerinden

İSMAİL, SALİH, ATIF, AHMED, ZİYA, MEHMED, ABDULLAH

* * *

--- sh:»(T:671) ↓ -----

ÜSTAD SAİD NURSÎ'NİN ISPARTADA İKAMETLERİ

1953 senesi yaz aylarında Üstad Emirdağı'ndan Isparta'ya geldi. Isparta'da pek çok sadık talebeleri vardı. Daha evvel gönderdiği mektublarında Isparta'yı taşıyla, toprağıyla mübarek olarak tavsif ediyor ve Risale-i Nur'un zuhuru ve intişariyle vücud bulan maneî hayatının idamesine en kuvvetli medar Isparta olduğunu beyan buyuruyordu. Filhakika Isparta, Üstadın bu iltifatına lâıyk olduğunu uzun senelerdeki hâdiselerin şehadetiyle isbat etmiş ve göstermiştir. Çünkü, Risale-i Nur'un birinci medresesi ve te'lif yeri olan Barla, Isparta'nın bir nahiyesidir. Risale-i Nur'un büyük mecmuaları burada te'lif edilmiştir.

Risale-i Nur'u binler kalemlerle en korkulu zamanlarda yazıp neşredenler Isparta ve köylerindeki talebelerdir. Misal olarak Sav Köyünü göstermek kâfidir. Üstad Kastamonu'da bulunduğu zaman, Isparta'nın yalnız Sav köyünde bin kadar kalem senelerce Nurları yazmış, çoğaltılmasında çalışmıştır.

Her birisi birer vilâyet kadar, belki daha ziyade Risale-i Nur'a alâka gösteren ve Nurların yayılmasında birer santral misillü çalışan Nur merkezleri Isparta'dadır. Gül ve Nur fabrikaları ve bunların etrafında Medrese-i Nuriye şâkirdleri, Mübarekler Hey'eti, hep Isparta vilâyeti dahilindedir.

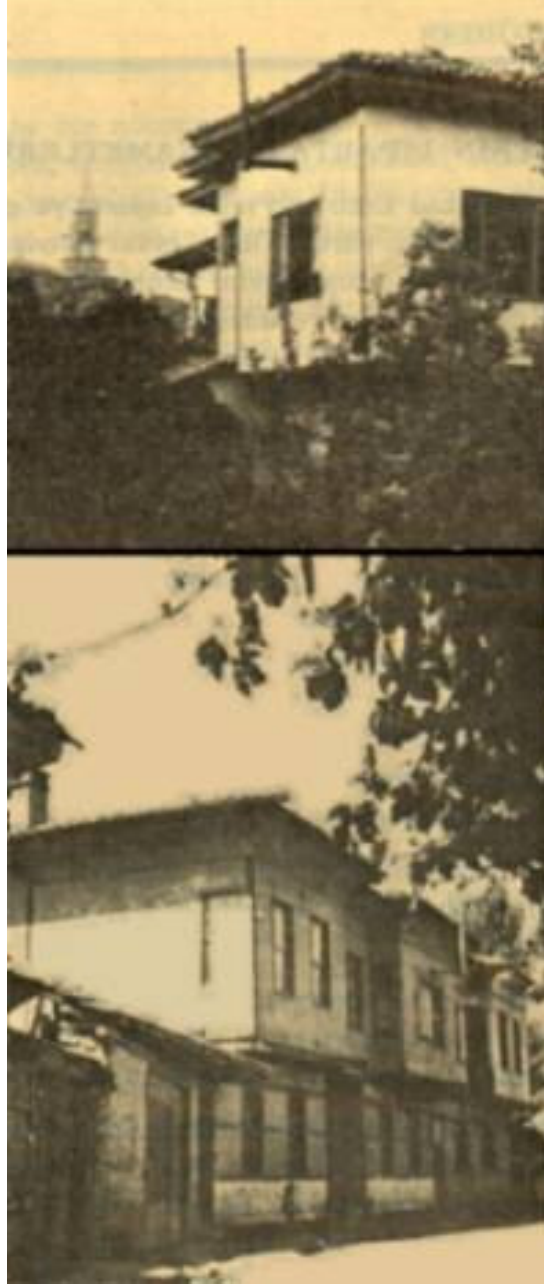
Hem her birisi hizmet-i Kur'âniyye itibariyle birer kutup hükmünde olan Nur talebelerinin medar-ı iftihar büyük kardeşleri de yine Ispartalıdırlar.

Hem Isparta adliyesi ve emniyeti daima Nurlara insafla muamele etmiştir. Üstad, Isparta adliyesine çok defa dua etmiş, sair vilâyetlere bu noktada da Isparta'yı hüsn-ü misal göstermiştir.

Bu ve bu gibi sebebler tahtında Üstad, âhir ömrünü Isparta'da geçirmek, ölümünü oradaki mübarek sâdık kardeşlerinin arasında karşılamak, mezarını Isparta'da Sav'da veya Barla'da vasiyet etmek üzere Isparta'ya geldi. Kira ile bir eve yerleşti. Yanında dört beş talebesi vardı. Bu talebeleriyle Üstad, hususî dersane-i Nuriyyesini vücuda getirmişti.

* * *

--- sh:»(T:672) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Said Nursi'nin Isparta'da kaldığı evin bahçe kısmından görünüşü

Üstad Bediüzzaman Said Nursi'nin Isparta'da kaldığı evin önden görünüşü

--- sh:»(T:673) ↓ -----

ISPARTA'DAKİ HAYATINDAN MUHTELİF SAFHALAR

Mahkeme safahatı: Afyon Mahkemesi tarafından kitaplar serbest bırakılmadan, Malatya hâdisesi münasebetiyle bazı vilâyet ve kasabalarda taharriler yapıldı, mahkemeler açıldı. Ezcümle: Mersin'de, Rize'de, Diyarbakır'da Nurlar ve Nurcular aleyhine dâvâ açıldı; neticede mahkemeler beraet verdi. Birçok vilâyetlerde yapılan taharriler ve soruşturmalar ile Nurcular aleyhine umumî bir dâvâ açılması için Isparta müddeiumumiliği harekete geçti. Sekseni mütecaviz Nur talebesi hakkında iddianame hazırlandı ve dosya sorgu hâkimliğine tevdi edildi.

Emniyetin pek çok gizli mensupları, Nur talebeleri arasında dolaşmaya, her hareketlerini kontrole başladılar. Ankara, İstanbul, Adapazarı, Safranbolu, Karabük, Dinar, İnebolu, Van gibi yerlerde araştırmalar, sorgular yapıldı. Yapılan bütün tetkikat ve taharriler neticesi: Vatan, millet aleyhinde zerre kadar bir hareket bulunmayıp, bilâkis her vatandaşın göğsünü iftiharla kabartacak ilmî, imanî, vatanî hizmetler, ahlâkî gayret ve faaliyetler ile hareket ettikleri, Risale-i Nur'u okumak, okutmak ve neşrine çalışmaktan başka bir gaye ve maksatları bulunmadığı anlaşılmasıyla, "Nurcularda suç bulamıyoruz, medar-ı mesuliyet bir hareket ve faaliyetleri görülmemiştir" diye umumen kanaat getirildi. Bu soruşturmalar, Risale-i Nur'un hakkaniyetinin anlaşılmasına vesile oldu. Neticede Nurların beraetine karar verildi.

Urfa ve Diyarbakır'daki faal Nur talebeleri birer medrese-i Nuriyye kurdular. Risale-i Nur'u her sınıf halktan, bilhassa talebelerden, gençlerden gelen cemaate okumak suretiyle ilmî derslere başladılar. Bu zamanda pek ehemmiyetli olan talebe-i ulûmun şerefini ihyâ ettiler. Şark havâlisinde büyük hizmet-i imaniyye ifa olundu. Bir aralık Diyarbakır'da orada Nurlarla imana ve Kur'âna hizmet eden faal bir Nur talebesi aleyhine dâvâ açıldı, beraetle neticelendi, mü'minlerin sürûr ve minnettarlığına vesile oldu.

Afyon'da da devam eden mahkeme neticelendi. 1956 tarihinde Risale-i Nur'u inceleyen Diyanet İşleri Müşavere Kurulu verdiği bir raporla, Risale-i Nur'un iman ve ahlâkî tekemmülâta hizmet hususundaki vasfını ilân etti. Afyon mahkemesi de bu rapora istinaden,

--- sh:»(T:674) ↓ -----

Risale-i Nur eserlerinin beraetine ve serbestiyetine karar verdi; hüküm kat'ileşti.

Afyon Mahkemesinin beraet kararından sonra, Isparta Sorgu Hâkimliği de men-i muhakeme kararı verdi. Böylece, Risale-i Nur, birçok adlî süzgeçlerden geçerek umumî ve küllî bir serbestiyet ve hüsn-ü kabule mazhar oldu.

Nurların Neşri: Anadolu'nun birçok yerlerinde Nurlara hizmet devam etmekle beraber; bilhassa Ankara, İstanbul, Diyarbakır, Urfa Medrese-i Nuriyeleri yalnız buldukları muhitte değil, çok geniş bir sahada hizmet-i imaniyede bulundular. Bu hizmetleri; yalnız bir kişi değil, bir merkez değil, yalnız malûm şahıslar değil; hizmet-i Kur'âniyye olduğu için, pek çok vecihlerde, pek çok zatlar tarafından ifa edildi. İsmi bilinmeyen nice halis talebeler, sadık mü'minler, bu hizmet-i kudsiyede çalıştılar, Nur-u Muhammedî'nin yayılmasına gayret ettiler.

Ankara'da, Üniversiteli talebeler ve muhterem hamiyetperver zatlar, Risale-i Nur mecmualarını matbaalarda tab ile her tarafa neşrine, bilhassa yeni harfle istifadeye muntazır kitlenin ellerine ulaşmasına çalıştılar. Risale-i Nurun küllî neşriyatını gençliğin, mekteblilerin deruhte etmeleri bu hususta büyük fedakârlık göstermeleri ise; bu millet ve vatan için büyük bir saadet oldu. Çünkü, hiçbir şahsî menfaat talep etmeden ve yalnız rıza-yı İlâhî için hareket etmeleri; onların, bu asîl milletin hakikî evlâtları olduğunu gösterdi.

Üstadın Barla'ya Gidişi

Üstad, Barla'dan yirmi beş sene evvel ayrılmış ve o zamana kadar hiç gitmemişti. Barla ile, kendi Nurs köyünden ziyade alâkadardı. Çünkü, hayat-ı mâneviyesi olan Risale-i Nur burada te'lif edilmeye başlamıştı. Kur'ân-ı Hakimin hidayet nurlarını temsil eden "Sözler" ve "Mektubat" ve "Lemeat-ı Nuriye" buradan etrafa yayılmıştı. Bu itibarla Barla, Risale-i Nur dershanesinin ilk merkezi idi.

Barla'daki hayatı gerçi nefîy ve inziva içinde ve tarassud altında geçmekle acı idi; fakat Risale-i Nur hakikatlarının te'lif yeri olduğundan Üstad'ın en tatlı ve şirin hayatı da yine Barla hayatıdır

--- sh:»(T:675) ↓ -----

denilebilir. Bu defa Barla'ya nefiy ile değil, hapis ile değil, kendi rızası ile ve serbest olarak gidiyordu. Güzel bir bahar günü Barla'ya geldi. Barla'daki talebelerinin mühim bir kısmı Üstad'ı karşıladılar. Üstad, sekiz senelik ikâmetgahı olan Medrese-i Nuriyesine yaklaşırken kendini tutamadı, mübarek gözlerinden yaşlar boşandı. Haşmetli çınar ağacı da adeta kendisini selâmlıyordu. Bir vakitler- yani Barla'da sekiz sene ikâmetten sonra Isparta'ya celb edilmişti. O zamanki gidişinde mübarek çınar ağacı Üstadı mânen teşci etmiş, haşmetli kanatları olan dallarının Cenab-ı Hakka olan secdevâri ubudiyetiyle Üstad'ı uğurlamıştı. Bu defa da yine uzun bir müferekattan sonra tekrar Üstada kavuşmanın süruru içinde Hâlik-ı Rahmâna secde-i şükrana kapanıyordu. Üstad, o mübarek çınar ağacına sarılmış yanındaki talebelerine ve ahaliye kendisini yalnız bırakmalarını söylemişti; zaten göz yaşlarını tutamıyordu. Sonra, Nur Dershanesi olan odasına girdi ve iki saat kadar kaldı, hazin ağlayışı dışarıdan işitiliyordu.

Evet, şüphesiz rahmet-i İlâhiyenin nihayetsiz tecellilerine mazhardı. Bir zamanlar Şarkî Anadolu'dan Isparta havalisine sürülmüştü... Isparta'dan da, dağlar arasındaki Barla Nahiyesine nefyedilmişti.. burada ölüp gidecekti. Eski tarihçe-i hayatının şehadetiyle çok kahraman ve fedakâr olan bu zât, doğrudan doğruya Kur'ân-ı Hakîmin hakikatlarını benimseyen; ferdî ve millî saadeti, İslâmiyet hakikatlarına sarılmakta gören ve bunu haykıran ve delâil-i akliye ile ilim meydanına çıkan bir kimse idi.

Üç devir geçirmiş, cebbar kumandanlara boyun eğmemiş, kudsi dâvasından dönmemiş; yaralanmış, zehirlenmiş, ölmemiş; dağlar gibi hâdiselerin dalgalarından yılmamıştı...

Milletleri, kavimleri içine alan, zihniyet ve telâkkileri değiştiren, asr-ı hâzırın cereyanları, bu zâtı Kur'an ve îman davasındaki yolundan çevirememişti. O, ruhundaki şecaat-ı îmaniye ile kat'î inanıyordu ki, dâva ettiği hakikat bir gün milletçe benimsenecek; bir Said, binler belki yüzbinler Said olacak. İnsanlık camiasında neşrettiği hakaik-ı îmaniyenin fütuhâtı ve inkişafı başlayacak.. ve âfâk-ı İslâmı saran zulmet bulutları Kur'andan eline verilen bu meş'ale-i hidayetle dağıtılacak.. ölmeye yüz tutmuş zannedilen îman ruhu yeniden canlanacak.. canlara can katacak.. mânen ölmeye yüz tutan

--- sh:»(T:676) ↓ -----

millet-i İslâmiyeyi ihya edecek.. âleme efendi olan İslâmiyetin Biiznillah- cihana efendiliğinin maddî mânevî mübeşşiri olacaktı.

İşte, bu kudsî hakikatın hâmilî ve naşiri olan ve hakikatta bu günkü beşeriyetin medar-ı iftiharî bulunan bu aziz zât, din düşmanlarının plâniyle -vaktiyle- bu beldeye gönderilmiş, Anadolu'da tesis ettirilen rejimin aleyhinde bulunmasına, fiilî müdahalesine mümanaat olunmuştu. Heyhat! Esasen kendisi siyasetten çekilmişti; ehl-i dünyanın dünyasına karışmıyordu; O, istikbali nurlandıracak bir hakikatın te'lif ve neşrine çalışıyordu. Kâinatın sahibi ve hâdiselerin mutasarrıfı olan Allah; onun hâmisî, muîni ve yardımcısı idi.

İşte, otuz sene sonra tekrar Barla'ya döndüğü zaman, hizmet-i îmanîyesinde nail olduğu büyük ikramları, inayetleri düşünerek, müşahede ederek mesrur oldu ve sürurundan ağlıyordu, secde-i şükranı varıyordu.

Hâl-i hazırda Üstad Isparta'da ikâmet eder. Bazan Emirdağına, bazan Barla'ya gider. Buraları, Risale-i Nur'un te'lif ve inkişaf merkezleri olduğu için ruhen çok alâkadardır. Hem, kendisi doksan yaşına yaklaştığı ve birçok defalar zehirlendiği için, rahatsızdır. Hastalığı tarif edilmeyecek derecede ağırdır ve şiddetlidir. Ruhen, hissiyatı kuvvetli; ve âlem, bhusus Âlem-i İslâm, bilhassa Risale-i Nur dairesi, vücud-u manevisi hükmünde olduğundan, her iki vücudundaki ızdırap şedittir. Gerçi talebelerinin duaları ve neşr-i envar-ı îmaniye o ızdırabına bir merhem ve deva ise de, yine de pek vâsi' şefkatî itibariyle zaman zaman ızdırabı şiddetlenmektedir. Bu itibarla, tebdil-i havaya çok muhtaçtır. Bir yerde fazla kalamıyor. Tebdil-i havaya çıktığı zaman hastalığı kısmen azalıyor, rahat nefes alabiliyor.

Üstad, Risale-i Nur kesretle intişar ettiğinden ve her yerde pek çok Nur Talebeleri mevcut olduğundan halklarla konuşmayı tamamiyle terk etmiştir. "Risale-i Nur, benimle sohbetten on derece ziyade faidelidir." deyip ziyaretçi de kabul etmemektedir. Hatta yanındaki talebeleriyle dahi zaruret halinde konuşmaktadır.

Artık hayatının son safhasına geldiğini söylemekte, daima içinde yaşadığı ayı çıkarabileceğinden şüphe eder bir vaziyette ecelini beklemektedir. Nurların neşriyatından memnun ve müteşekkirdir. Millet ve devletçe İslâmiyet ve saadet yolunda atılan her adımı takdir

--- sh:»(T:677) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman'ın Barla'da 1950'den sonra kaldığı evin önden görünüşü

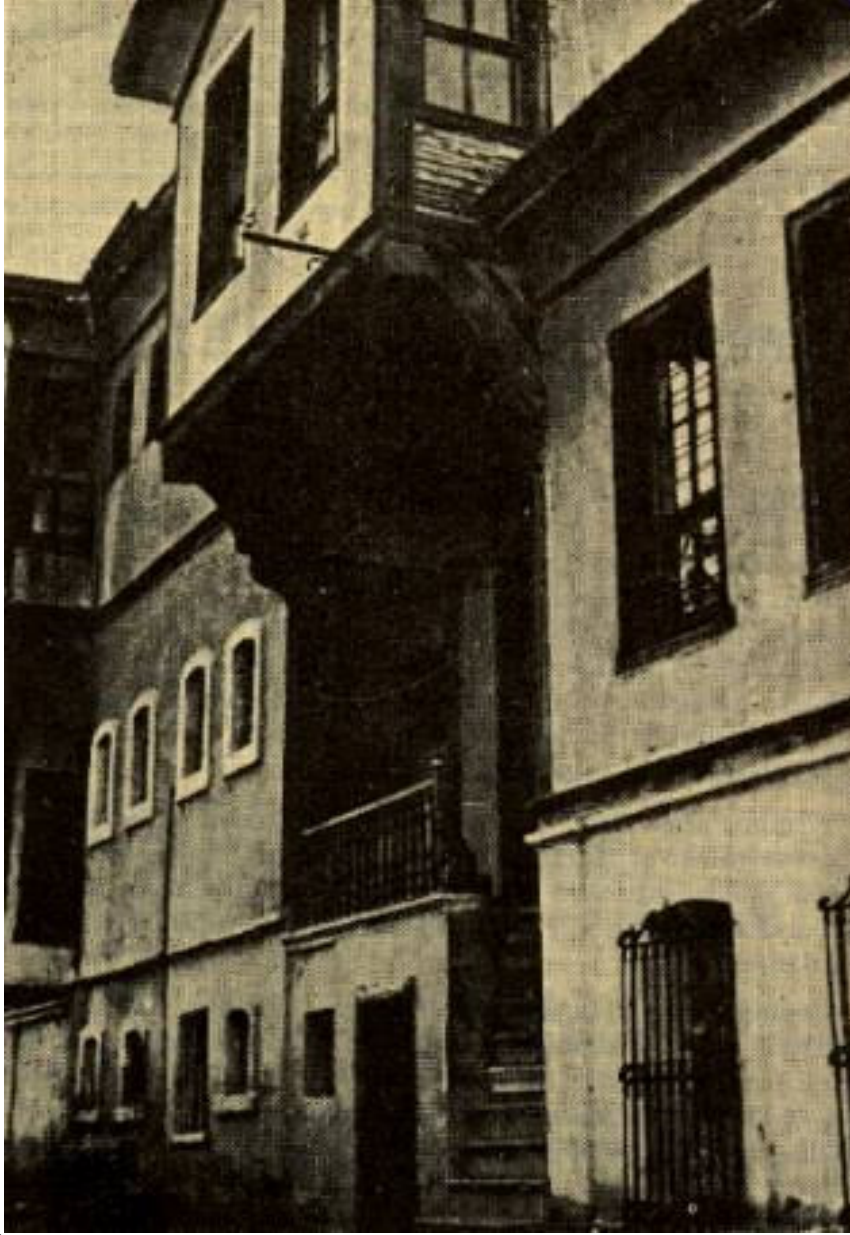
--- sh:»(T:678) ↓ -----

ve tasviple karşılamakta. Hak yolunda yürüyen, İslâmî şêairi ihya edenlere dua etmektedir. Aynı zamanda, Âlem-i İslâmın maddeten ve mânen selâmet ve saadetini dilemekte ve bu yolda girişilen dahil ve hariçteki gayretlerden hadsiz derecede sevinç ve memnuniyet duymaktadır.

Risale-i Nur'u Kur'ân-ı Hakîmin bu zamana mahsus bir mu'cizesi bilmekte, bu vatani komünizm tehlikesinden Risale-i Nur'daki hakikat-ı Kur'âniye muhafaza ettiğini beyan etmekte ve Âlem-i İslâmla hakiki kardeşliğe ve uhuvvete ve ittifaka medar olacağını, dünyevî ve uhrevî saadetimizin bu hakikata yapışmamızda bulunduğunu duyurmaktadır.

Risale-i Nur'un Anadolu'dan başka diğer Müslüman memleketlerde yayılmasının elzem olduğu kanaatindedir. Siyasî gayret ve faaliyetlerden evvel, Risale-i Nur'un neşrolmasının daha menfaattar olacağını ihbar etmektedir.

--- sh:»(T:679) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Said Nursî son zamanlarda Eskişehir'e teşrif ettiklerinde kaldıkları ev.

--- sh:»(T:680) ↓ -----

BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR **Risale-i Nur Nedir ve Nasıl Bir Tefsirdir?**

Kur'ânın hakikatlarını müsbet ilim anlayışına uygun bir tarzda izah ve isbat eden Risale-i Nur Külliyyatı, her insan için en mühim mesele olan "Ben neyim? Nereden geliyorum? Nereye gideceğim? Vazifem nedir? Bu mevcudat nereden gelip nereye gidiyorlar? Mahiyet ve hakikatları nedir?" gibi suallerin cevabını vâzıh ve kat'i bir şekilde, çekici bir üslûp ve güzel bir ifade ile beyan edip ruh ve akılları tenvir ve tatmin ediyor.

Yirminci asrın Kur'ân Felsefesi olan bu eserler, bir taraftan teknik, fen ve san'at olarak maddiyatı, diğer taraftan iman ve ahlâk olarak mâneviyatı câmi ve havi olacak Türk Medeniyetinin, sadece maddiyata dayanan sair medeniyetleri geride bırakacağını da isbat ve ilân etmektedir.

Ecdadımızın bir zamanlar kalblerinde yerleşen îman ve itikad cihetiyle zemin yüzünde yüz mislinden ziyade devletlere, milletlere karşı îmanından gelen bir kahramanlıkla mukabele etmesi, İslâmiyet ve kemalât-ı mâneviyenin bayrağını Asya, Afrika ve yarı Avrupa'da gezdirmesi ve "Ölsem şehidim, öldürsem gaziyim." deyip ölümü gülerek karşılayarak müteselsil düşman hâdisata karşı dayanması gibi, milletçe medar-ı iftihar âli seciyemizin bugün biz gençlerde inkişafı, vatan ve millet menfaati bakımından ve istikbalimizin selâmeti noktasından ne derece elzem olduğu malûmdur. Mutlaka her hareket ve hizmette maddî bir ücret ve şahsî menfaatler mülâhaza

--- sh:»(T:681) ↓ -----

etmek, Türk'ün millî tarihinin şeref ve haysiyeti ile kabil-i te'lif olamaz. Bizler, ancak Rıza-yı İlâhî için çalışıyoruz. Bizzat hizmetinde bulunmakla aldığımız telezzüz kardeş ve vatandaşlarımıza, İslâmiyete ve insaniyete yardımda bulunabilmek mazhariyetinden gelen ebedî hayatımıza ait sürur ve ümit, bizim bu babda aldığımız ve alacağımız yegâne hakiki mukabele ve ücrettir.

Risale-i Nur, nasıl bir tefsirdir?

Tefsir iki kısımdır. Birisi: Malûm tefsirlerdir ki, Kur'anın ibaresini ve kelime ve cümlelerinin mânalarını beyan ve izah ve isbat ederler. İkinci kısım tefsir ise: Kur'anın imanî olan hakikatlarını kuvvetli hüccetlerle beyan ve isbat ve izah etmektir. Bu kısmın çok ehemmiyeti var. Zâhir malûm tefsirler, bu kısmı bazan mücmel bir tarzda dercediyorlar; fakat Risale-i Nur, doğrudan doğruya bu ikinci kısmı esas tutmuş, emsalsiz bir tarzda muannid feylesofları da susturan bir mânevî tefsirdir.

Risale-i Nur sübjektif nazariye ve mütâlâalardan uzak bir şekilde, her asırda milyonlarca insana rehberlik yapan mukaddes kitabımız olan Kur'anın hakikatlarını rasyonel ve objektif bir şekilde izah edip insaniyetin istifadesine arzedilen bir külliyattır.

Risale-i Nur!.. Kur'an Âyetlerinin nurlu bir tefsiri.. Baştan başa îman ve tevhid hakikatlarıyla müberhen.. Her sınıf halkın anlayışına göre hazırlanmış... Müsbet ilimlerle mücehhez.. Vesveseli şüphecileri ikna ediyor... En avamdan en havassa kadar herkese hitap edip, en muannid feylesofları dahi teslime mecbur ediyor...

Risale-i Nur!.. Nurlu bir külliyat... Yüzotuz eser... Büyüklü küçük küçüklü risaleler halinde... Asrın ihtiyaçlarına tam cevap verir... Akli ve kalbi tatmin eder... Kur'an-ı Kerim'in yirminci asırdaki -lâfzî değıl-manevî tefsiri...

İsbat ediyor!.. Akla gelen bütün istihfamları... Zerreden Güneşe kadar îman mertebelerini... Vahdaniyet-i İlâhiyyeyi... Nübüvvetin hakikatını...

İsbat ediyor!.. Arz ve Semavatın tabakatından, melâike ve ruh bahsinden, zamanın hakikatından, Haşır ve Âhiretin vukuundan, Cennet ve cehennemin varlığından, ölümün mahiyet-i asliyesinden

--- sh:»(T:682) ↓ -----

ebedî saadet ve şekavetin menbâna kadar... Akla gelen ve gelmiyen bütün îmanî meseleleri en kat'i delillerle aklen, mantıken, ilmen isbat ediyor... Pozitif ilimlerin müşevviki... Riyazi meselelerden daha kat'i delillerle akli ve kalbi ikna edip, merakları izale eden bir şaheser...

* * *

Az miktarda bastırılabilen, hiçbir ticarî gaye ve zihniyetle çalışılmıyarak bayilere dahi verilmiyen bu eserlerin geliri, mütebaki eserlerin tab'ına hasredilecektir.

Büyük bir titizlik ve hassasiyetle üzerinde durduğumuz mühim bir husus da; Risale-i Nur'un lâıyk ellere geçmesi ve onun hakiki fiatı olarak en az yirmibeş kişinin istifade etmesinin temin edilmesidir.

Bu mânevî tefsir; "Sözler", "Mektubat", "Lem'alar", "Şualar" diye dört büyük kısımdan müteşekkil olup, yekûnu yüz otuz risaledir.

Neşrinde Çalışanlar

* * *

--- sh:»(T:683) ↓ -----

Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Isparta Tugay Kumandanlığı Camisinin temel atma merasiminde dua etmeleri ve ilk harcı koymaları için davet edildiği zaman cami mahallinde çekilen fotoğrafıdır.

--- sh:»(T:684) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Hazretleri Isparta'daki askeri birlikler için inşa olunan camii şerifin temeline ilk harcı koyarken.

--- sh:»(T:685) ↓ -----

Konuşan Yalnız Hakikattır

Risale-i Nur'da isbat edilmiştir ki, bâzan zulüm içinde adâlet tecelli eder. Yâni, insan bir sebeple bir haksızlığa, bir zulme mâruz kalır, başına bir felâket gelir, hapse de mahkûm olur, zindana da atılır. Bu hüküm bir zulüm olur. Fakat bu vâkıa adaletin tecellisine bir vesile olur. Kader-i İlâhî başka bir sebepten dolayı cezaya mahkûmiyete istihkak kesbetmiş olan kimseyi bu def'a bir zâlim eliyle cezaya çarptırır, felâkete sürer. Bu, Adalet-i İlâhîyenin bir nevi tecellisidir.

Ben şimdi düşünüyorum... Yirmisekiz senedir vilâyet vilâyet, kasaba kasaba dolaştırılıyor, mahkemeden mahkemeye sevkediliyorum. Bana bu zâlimâne işkenceleri yapanların affettikleri suç nedir? Dini, siyasete âlet yapmak mı? Fakat niçin bunu tahakkuk ettiremiyorlar? Çünkü, hakikat-ı halde böyle bir şey yoktur. Bir mahkeme aylarca, senelerce suç bulup da beni mahkûm etmeye uğraşır. O bırakıyor.. diğer bir mahkeme aynı mes'eleden dolayı beni tekrar muhakeme altına alıyor, bir müddet de o uğraşır.. Beni tazyik ediyor.. türlü türlü işkencelere mâruz kılıyor. O da netice elde edemiyor, bırakıyor. Bu def'a bir üçüncüsü yakama yapıyor. Böylece musibetten musibete, felâketten felâkete sürüklenip gidiyorum. Yirmisekiz sene ömrüm böyle geçti. Bana isnad ettikleri suçun aslı, esası olmadığını nihayet kendileri de anladılar. Onlar bu ittihamı kasden mi yaptılar, yoksa bir vehme mi kapıldılar. İster kasıt, ister vehim olsun, benim böyle bir suçla münasebet ve alâkam olmadığını kemal-i kat'iyetle yakînen ve vicdânen biliyor muyum.. dini siyasete âlet edecek bir adam olmadığını bütün insaf dünyası da biliyorsa. Hattâ beni bu suçla ittiham edenler de biliyorlarsa... O halde neden bana bu zulmü yapmakta ısrar edip durdular? Neden ben suçsuz ve mâsum olduğum halde böyle devamlı bir zulme muannid bir işkenceye mâruz kaldım? Neden bu musibetlerden kurtulamadım? Bu ahval, Adalet-i İlâhiyyeye muhalif düşmez mi?

Bir çeyrek asırdır bu suallerin cevaplarını bulamıyordum; üzülüyordum, muzdarip oluyordum. Bana zulüm ve işkence yaptıklarının hakikî sebebinin şimdi bildim. Ben, kemâl-i teessürle söylerim ki;

--- sh:»(T:686) ↓ -----

Benim suçum hizmet-i Kur'aniyemi maddî mânevî terakkiyatıma, kemâlâta âlet yapmış.. şimdi bunu anlıyorum, hissediyorum. ALLAH'a binlerle şükrediyorum ki; uzun seneler ihtiyarım haricinde olarak hizmet-i îmaniyemi maddî ve manevî kemalât ve terakkiyatıma, azaptan, cehennemden kurtulmağıma, hattâ saadet-i ebediyeme vesile yapmağıma yahut herhangi bir maksada âlet yapmağıma mânevi gayet kuvvetli mânialar beni men ediyordu. Bu derunî hisler ve ilhamlar beni hayretler içinde bıraktı. Herkesin hoşlandığı mânevî makamâtı ve uhrevî saadetleri a'mâl-i salihâ ile kazanmak ve bu yola müteveccih olmak herkesin meşru hakkı olduğu hem de hiç kimseye hiç bir zararı bulunmadığı halde ben, rûhen ve kalben bu ahvalden menediliyordum. Rıza-yı İlâhîden başka fitrî vazife-i ilmiyenin sevkiyle yalnız ve yalnız îmana hizmet hususu bana gösterildi. Çünkü, şimdi bu zamanda hiçbir şey'e âlet ve tâbi olmıyan ve her gayenin fevkinde olan hakaik-i îmâniyeyi fitrî ubudiyetle bilmiyenlere, bilmek ihtiyacında olanlara te'sirli bir surette bildirmek, bu keşmekeş dünyasında îmanı kurtaracak ve muannidlere kat'î kanaat verecek bir tarzda, yâni hiç bir şey'e âlet olmıyacak bir tarzda bir Kur'an dersi vermek lâzımdır ki; küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inadçı dalâleti kırsın; herkese kat'î kanaat verebilsin. Bu kanaat da, bu zamanda, bu şerait dahilinde dinin hiç bir şahsî, uhrevî, dünyevî, maddî ve mânevî bir şey'e âlet edilmediğini bilmekle husule gelebilir; yoksa komitecilik ve cem'iyetçilikten tevellüd eden dehşetli dinsizlik şahsiyet-i mâneviyesine karşı çıkan bir şahıs en büyük mânevî bir mertebede bulunsa yine vesveseleri bütün bütün izale edemez; çünkü, îmana girmek istiyen muannidin nefsi ve enesi diyebilir ki: "O şahıs dehasıyla, hârika makamıyla bizi kandırdı." Böyle der ve içinde şüphesi kalır.

Allah'a binlerce şükürler olsun ki: Yirmisekiz senedir dini siyasete âlet ittihamı altında Kader-i İlâhî ihtiyarım haricinde dini, hiç bir şahsî şey'e âlet etmemek için beşerin zâlimâne eliyle mahz-ı adalet olarak beni tokatlıyor, îkaz ediyor. Sakın diyor, îman hakikatını kendi şahsına âlet yapma; tâ ki, îmana muhtaç olanlar anlasınlar ki, yalnız hakikat konuşuyor, nefsin evhamı, şeytanın desiseleri kalmasın, sussun.

İşte Nur Risaleleri'nin, büyük denizlerin büyük dalgaları gibi gönüller üzerinde husule getirdiği heyecanın kalblerde ve ruhlarda

--- sh:»(T:687) ↓ -----

yaptığı te'sirin sırrı budur; başka bir şey değildir. Risale-i Nur'un bahsettiği hakikatlerin aynını binlerce âlimler yüzbinlerce kitaplar daha belîgane neşrettikleri halde yine küfr-ü mutlakı durduramıyorlar. Küfr-ü mutlakla mücadelede bu kadar ağır şerait altında Risale-i Nur bir derece muvaffak oluyorsa, bunun sırrı işte budur. Said yoktur; Said'in kudret ve ehliyeti de yoktur; Konuşan yalnız hakikattır, hakikat-ı îmâniyedir.

Mâdem ki: Nûr-u hakikat, îmâna muhtaç gönüllerde te'sirini yapıyor.. bir Said değil, bin Said fedâ olsun. Yirmisekiz sene çektiğim ezâ ve cefalar, mâruz kaldığım işkenceler, katlandığım musibetler helâl olsun. Bana zulmedenlerin, beni kasaba kasaba dolaştıranların, hakaret edenlerin türlü türlü ithamlarla mahkûm etmek isteyenlerin, zindanlarda bana yer hazırlayanların hepsine hakkımı helâl ettim.

Âdil kadere de derim ki: Ben senin bu şefkatli tokatlarına müstahak idim. Yoksa, herkes gibi gayet meşru ve zararsız olan bir yol tutarak şahsımı düşünseydim, maddî mânevî füyuzat hislerimi feda etmeseydim, îman hizmetinde bu büyük mânevî kuvveti kaybedecektim. Ben, maddî ve mânevî her şey'imî feda ettim her musibete katlandım, her işkenceye sabrettim. Bu sayede, hakikat-ı îmaniyye her tarafa yayıldı. Bu sayede Nur mekteb-i irfanının yüzbinlerce belki de milyonlarca talebeleri yetişti. Artık bu yolda hizmet-i imaniyede onlar devam edeceklerdir; ve benim, maddî ve mânevî her şeyden feragat mesleğimden ayrılmayacaklardır; yalnız ve yalnız Allah rızası için çalışacaklardır.

Bize işkence edenler bilmiyerek, Kader-i İlâhî'nin sırlarına akıl erdiremiyerek hakikat-ı îmaniye'nin inkişafına hizmet ettiler. Bizim vazifemiz onlar için yalnız hidayet temennisinden ibarettir. Ben çok hastayım; ne yazmağa ne söylemeğe tâkatim kalmadı; belki de bunlar son sözlerim olur. Medresetüzzehra'nın Risale-i Nur talebeleri bu vasiyetimi unutmasınlar.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:688) ↓ -----

İSLÂMİYET DÜŞMANLARININ YAPTIKLARI TAARRUZ VE
HİLÂF-I HAKİKAT MENFİ PROPAGANDALARINA MUKABİL
ÜNİVERSİTE NUR TALEBELERİNİN BİR AÇIKLAMASIDIR

Aziz Sıddık Kardeşlerimiz,

İmtihan ve gazanız geçmiş olsun der, sizi tebrik ederiz. Risale-i Nur'un tahkikî îman dersleriyle îman mertebelerinde terakki ve teali edip kuvvetli îmanı elde eden Nur Talebeleri için öyle taarruzlar, bir cihetten bir imtihandır ve kömürle elması tefrik eden bir mihenktir. Nur Talebeleri için Allah'a îman, Peygambere ittiba ve Kur'an-ı Kerim'le amelden dolayı hapisler bir Medrese-i Yûsufiye'dir. Zulüm ve işkenceler, birer kamçı, birer perçindir. Kader-i İlâhi bize o hücumlarla işaret veriyor ki: "Haydi durma çalış!.." Kur'an ve îman hizmeti uğrunda mahkemelerde konuşmak, Nur Talebelerince bir dostu ile sohbet etmektir. Karakollara götürülüp, getirilmek, çarşı pazara gidip gelmekten farksızdır. Kelepçeler, dînî cihâd-ı ekberin birer altın bileziğidirler. Beşerin zulmen mahkûm etmesi ise, hakikatte Hakk'ın beraat vereceğine bir delildir. Bütün öyle işkence ve zulümler, Nur Talebeleri için birer şeref madalyasıdır. Ne mutlu ki, otuz senedenberi Nur Talebeleri ağabeylerimiz bu nimetlere mazhar olmuşlar. Maalesef bizlere ki, bizler bu şereflere nail olmadık ve olamayacağız da. Zira bunları kazandıran devir kapanmak üzeredir.

Risale-i Nur, bu vatan ve millete emniyet ve asayişini temin eden ve kalblere birer yasakçı bırakan îmanî bir eserdir. İslâmiyet düşmanlarının tahrikatıyla olan müteaddit mahkemelerde Risale-i Nur'a beraatler verilmiş, Temyiz Mahkemesi ittifakla beraat kararını tasdik ederek Risale-i Nur dâvâsı kazıye-i muhkeme halini almıştır. Yirmibeş mahkeme de "Risale-i Nur'da suç bulamıyoruz" diye karar vermiştir. Otuz seneden beri yüzbinlerle Nur talebelerinin bir tek vukuatı görülmemiştir. Runun için, Risale-i Nur'un neşrine mâni olmaya çalışanlar, emniyet ve asayişin düşmanı ve vatan ve millet haini anarşistlerin hesabına bilerek veya bilmiyerek çalışanlardır. Risale-i Nur'a ilişen hükûmet değıldir; çünkü, emniyet ve zabıta anlamış ki, Bediüzzaman ve Nur Talebelerinde siyasî bir

--- sh:»(T:689) ↓ -----

gaye yoktur. Bunların meşguliyeti, sadece îman ve İslâmiyettir. İşte o gizli din düşmanlarının taarruzları karşısında Nur Talebeleri Risale-i Nur'daki tahkiki îman derslerinin verdiği îman kuvvetiyle metin, salâbetli ve mağlûp edilmez bir hizbül-Kur'an ve fethedilmez bir kal'a halindedirler. Din düşmanları tarafından hücumlar oldukça, Nur Talebelerinin Risale-i Nur'a ve üstadlarına olan sadâkat ve sebat ve faaliyetleri ziyadeleşir, perçinleşir. Bir talebesi üstadımıza şöyle yazmış :

"Ey benim aziz kahraman üstadım! Muarızlarımız arttıkça kuvvetimiz çoğalıyor.. Rabb-i Rahîmimize hadsiz şükürler olsun."

Evet; o bir zamanlar ki, karanlıklı, zulümatlı ve eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlak devrinde herkes susturulmuş; fakat tek bir kimse susmamış ve susturulmamış. Bu yekta ve nâdir kimse olan Bediüzzamanın talebeleri de mağlûp edilememişlerdir...

Nur talebeleri, evvelâ kendi imanlarını kurtarmak, bununla beraber din kardeşlerinin de îmanlarını kurtarmak için Kur'an-ı Hakîmin yüksek ve parlak bir tefsiri olan Risale-i Nur'u okumuşlar ve okutmuşlardır. İmanlarını kurtarmaya çalıştıkları ve Rıza-yı İlâhi için Kur'ana ve îmana Risale-i Nur'la hizmet ettikleri sırada maruz kaldıkları hücum ve taarruzlara hiç ehemmiyet vermeyerek o gizli din düşmanlarının tasallutlarını, saldırılarını kendileri için îman ve Kur'an hesabına bir kamçı ve bir teşvikçi hükmüne geçtiğine kanaat getirmişlerdir. Otuz senelik bu nevi hâdisatın ve bu nevi tesiratın neticeleri, bu Millet-i İslâmiye muvacehesinde meydandadır.

İşte Risale-i Nur'un yeni ve müştak talebeleri olan kardeşlerimiz! Sizler de böyle bir Üstadın ve böyle bir eserin talebeleri olduğunuzdan sizlerin de bu semerelere ve meyvelere mazhar olup Nurlara daha ziyade sarılarak, hararet ve iştiyakınız daha fazla ziyadeleşmiş olarak Nurları sebat ve sadakatle okumak derecesine nail olacağınızdan, hem sizleri ruh u canımızla tebrik ediyoruz hem sizlere binler selâm ve dualar edip dualarınızı bekliyoruz.

Nurlara olan taarruzların bir zararı olsa yirmi faydası vardır. Elbette yirmi kazanca karşı bir zarar hiç hükmündedir. Taarruzlar

--- sh:»(T:690) ↓ -----

ancak ve ancak Nur'un neşriyat ve fütuhâtının genişlemesine, inkişafına sebeptir ve Millet-i İslâmiye nazarında itimat ve emniyet kazanmasına medardır. Risale-i Nur'un Anadolu genişliğinde ve Âlem-i İslâm vüs'atında ve Avrupa ve Amerika çapındaki maddî ve manevî tesirat ve fütuhâtına ve neşriyatına şahid olan İslâmiyet düşmanları yine bazı taarruzlar yapmışlar. Aldığımız haberlere göre bu taarruzlardan sonra, hususan şark vilâyetlerinde, eskisine nazaran Nur'un fütuhâtı on gün içinde on misli fazlalaşmış. Hem böylelikle halkın nazar-ı dikkati Risale-i Nur'a ve üstadımıza çevrilmiş, uyuyanlar uyanmış, tenbeller harekete gelmiş, ihtiyatsızlar ihtiyata muvaffak olmuşlardır. Bu acı taarruzlar gelip geçici olmakla beraber, sırf bir korku ve evham yaymak kasdiyle yapılan vesileler ve desiseli manevralardır. Ahmak din düşmanları güya Nur Talebelerini korkutmak sevdasıyla resmî kimseleri aldatıp tahrik ve âlet etmeye çalışıyorlar. Acaba o gâfiller bilmiyorlar mı ki bizler Nur'un talebeleriyiz.. Dinsizlerin, masonların, komünistlerin mâhiyeti gayet derecede zayıftır. Zâhiren kuvvetli gibi görünmeleri serseri bir çocuğun bir haneyi bir kibritle mahvetmesi gibi tahribatla iş görmelerindedir. Evet, onlar son derece zayıftırlar; çünkü, bir serçe kuşu kadar iktidarı olmayan kendi varlıklarına güvenirlere. Hem son derece zillet, meskenet ve aşağılık içindedirler; çünkü, insanlara kul köle olup onlara mürailik, riyakârlık ve dalkavukluk ediyorlar. Ehl-i iman ise, hususan tahkiki îman ile îmanı inkişaf edenler kavidirler, muazzezdirler. Onların her biri bir abd-i aziz ve bir abd-i küllîdirler; çünkü onlar, bir Kadîr-i Zülcelâle ve bir Hakîm-i Zülkemale ve bir Hâlik-ı Kâinata ve bir Rabb-üs Semavati ve-l Arz'a ve bir "Ve Hüve alâ külli şey'in Kadîr"e ibadet ederler.. kulluk ederler... O'na intisab ederler.. hem istinad ederler.

Bu gizli din düşmanları ve münafıklar çoktandır anladılar ki, Nur Talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları, Risale-i Nur'dan ve üstadlarından ayırmak kabil değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular. O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmış

--- sh:»(T:691) ↓ -----

olanlar dost suretine girerek, bazan da talebe şekline girerek derler ve dedirtirler ki: "Bu da İslâmiyete hizmettir; bu da onlarla mücadeledir. Şu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi hizmet edersin. Bu da büyük eserdir." gibi bir takım kandırışlarla sırf o Nur Talebesinin Nurlarla olan meşguliyet ve hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i Nur'a çalışmaya vakit bırakmamak gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar. Veyahut da maaş, servet, mevki, şöhret gibi şeylerle aldatmaya veya korkutmakla hizmetten vazgeçirmeye gayret ediyorlar. Risale-i Nur, dikkatle okuyan kimseye öyle bir fikrî, ruhî, kalbî intibah ve uyanıklık veriyor ki, bütün böyle aldatmalar, bizi Risale-i Nur'a şiddetle sevk ve teşvik ve o dessay münafıkların maksatlarının tam aksine olarak bir tesir ve bir netice hâsıl ediyor. Fesübhanallah... Hattâ öyle Nur Talebeleri meydana gelmektedir ki, asıl halis niyet ve kudsî gayeden sonra -bir sebep olarak da- münafıkların mezkûr plânlarının inadına, rağmına Dünyayı terk edip kendini Risale-i Nur'a vakfediyor.. ve üstadımızın dediği gibi diyorlar: "Zaman, İslâmiyet fedaisi olmak zamanıdır."

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Bizim hizmet-i İmaniyeye nazaran cam parçaları hükmündeki siyasetle alâkamız yoktur. Diyanet Riyaseti ehl-i vukuf raporunda: "Risale-i Nur kitaplarında siyaseti alâkadar eden mevzular yoktur." demiştir. Hatta o zaman, yine Afyon savcısı da iddianâmesinde: "Bediüzzaman ve talebelerinin faaliyeti siyasî değildir." diye hükmetmiştir. Evet, Risale-i Nur Şakirtlerinin meşgul olduğu vazife, en muazzam olan mesail-i dünyeviyeden daha büyüktür. Siyasetle uğraşmaya vaktimiz yoktur. Yüz elimiz de olsa, ancak Nur'a kâfi gelir. Amerika, İngiliz kadar servetimiz de olsa, yine îmanı kurtarmak dâvasına hasredeceğiz. Hem bir takım siyasî işlerle veya bir takım bâtil cereyanlarla ve fikirlerle uğraşmaya zamanımız yoktur. Ömrümüz kısadır. Vaktimiz dardır. Üstadımızın dediği gibi, "Fena şeylerle meşguliyet fena tesir eder. Fena iz bırakır." Hususan böyle bir asırda "Bâtılı iyice tasvir etmek sâfi zihinleri idlâldir." Evet menfilikleri öğrenerek mücadele edeceğim gibi saf bir niyetle başlayıp menfi şeylerle meşgul ola ola dînî bağları ve dînî salâbet ve sadakatı eski haline nazaran gevşemiş olanlar olmuştur.

--- sh:»(T:692) ↓ -----

Risale-i Nur, nuru yerleştirerek zulmeti izale ediyor; yok ediyor. İyiyi öğreterek, fenayı fark ve tefrik ettiriyor ve vaz geçiriyor. Hakikatı ders vermekle, bâtıldan kurtarıyor ve bâtıldan mahfuz kılıyor.

Hülâsa-i kelâm: Biz, ancak nurlarla meşgulüz.. biz mücevherat-ı Kur'aniye ile iştilal ediyoruz.. bizler, Kur'anın Kâinat vüs'atindeki elmas gibi hakikatlarına çalışıyoruz.. bizler, ancak bâki'ye hizmet ediyoruz.. bizler, fâni şeylere emek sarf etmeyiz.. bizim, Risale-i Nur'la olan hizmet-i îmaniyemiz, başka şeylerle iştilalimize ihtiyaç bırakmıyor.. her şeye kâfi geliyor...

Elhasıl: Üstadımız Bediüzzamanla ve Risale-i Nur'la mücadele eden insafsız gizli din düşmanları, acz-i mutlakla ebede kadar mağlûbiyettedirler. Bediüzzaman ve Risale-i Nur ise, ebediyen muzaffer ve muvaffaktır. Şahsı çürütmeye çalışmakla Risale-i Nur çürütülemez. Zira, Risale-i Nur, bizatihî hüccet ve bürhandır. O'nu ve O'nun müellifini çürütmeye çalışanlar, çürümeye mahkûm olmuşlardır. Nümunesi, tarih muvacehesinde meydandadır; ve hem de çürüyeceklerdir. Risale-i Nur'daki yüksek hakikat, Risale-i Nur'u ebede kadar payidar kılacaktır...

Evet, Nur Talebeleri ağır ceza mahkemelerinde demişler ki: "Bizi üstadımız Bediüzzamandan ve Risale-i Nur'dan ve bizi bizden ayıracak hiçbir beşeri kuvvet yoktur." Evet, o münafıkların atomları dahi bu hususta âcizdir. Farz-ı muhal yapabilseler, hatta cesedimizi öldürseler de, ruhumuz selâmet ve saadetle ebediyete gidecektir." Hem Üstadımızın Mektubat Mecmuasında dediği gibi deriz: "Birimiz dünyada birimiz Âhirette, birimiz Şark'ta birimiz Garp'ta, birimiz Şimâl'de, birimiz Cenup'ta olsak; biz yine birbirimizle beraberiz."

Üstadımız hiçbir mânevî makam iddia etmiyor. Başkaları tarafından kendine verilen büyük ve müstesna payeleri reddediyor. Fakat O'nun hal ve ahvali, fiiliyat ve harekâtı O'nun kim olduğunu anlamaya ve ispata kâfidir. Evet Bediüzzaman'ın ve Risale-i Nur'un Kur'an, îman ve İslâmiyet hizmetine mâni olabilmek için dünyayı elinde tutup çevirecek bir kuvvet lâzımdır.

Hazret-i Üstadımızın idam plânlarıyla sevk edildiği mahkemedeki müdafaatlarından, Büyük Müdafaat kitabından bazı cümleler:

--- sh:»(T:693) ↓ -----

"Risale-i Nur Talebeleri başkalarına benzemez; onlarla uğraşılmaz; onlar mağlûp olmazlar. Risale-i Nur, Kur'an'ın malıdır. Kur'an-ı Hakimden süzölmüştür. Kur'an ise, Arşî Ferşle bağliyan bir zincir-i nûranidir... Kimin haddi var ki buna el uzatsın. Risale-i Nur, bu Anadolunun sinesine yerleşmiştir; hiçbir kuvvet onu söküp atamayacaktır."

Meşhur ve harikulâde bir eser olan "Âyet-ül-Kübra Risalesi"nden:

"Risale-i Nur, yalnız cüz'i bir tahribatı ve bir küçük hâneyi tamir etmiyor; belki külli bir tahribatı ve İslâmiyeti içine alan ve dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususi bir kalbi ve has bir vicdanı ıslâha çalışmıyor; belki bin senedenberi tedarik ve teraküm eden müfsit âletlerle dehşetli rahnelenen kalb-i umumiye ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun ve bahusus avâm-ı mü'minînin istinatgâhları olan İslâmî esasların ve cereyanların ve şairlerin kısmen kırılmasıyla bozulmaya yüz tutan vicdân-ı umumiye, Kur'anın i'câzıyla; ve geniş yaralarını, Kur'anın ve îmanın ilâçlarıyla tedavi etmeye çalışıyor. Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara hakkalyakîn derecesinde dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve binler tiryak hâsiyetinde mücerreb ilâçlar ve hadsiz edviyeler bulunmak gerektir. İşte bu zamanda, Kur'an-ı Mûcizül-Beyanın i'câz-ı mânevisinden çıkan Risale-i Nur, o vazifeyi görmekte beraber; îmanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkişafata medar olmuştur ve olmaktadır!.."

Aziz kardeşlerimiz, yüzlerce ulemânın susturulduğu ve dînî neşriyatın yaptırılmadığı ve Kur'anın hakikatlarını beyan ve tebliğ etmeye dinen muvazzaf oldukları halde cebren yaptırılmadığı ve din adamlarının imha edilmesi gibi dehşetli ve tarihin görmediği bir hengâmda, Kur'an ve îman ve İslâmiyeti yıkmak plânlarının tatbik edildiği en müthiş bir devirde ve küfr-ü mutlakın ve dinsizliğin en azgın bir zamanında Bediüzzaman Said Nursî, Kur'an ve îman ve İslâmiyetin fedakâr ve pervasız bir müdafii ve muhafızı olarak cihad-ı diniye meydanında yegâne şahıs olarak görölmüştür. Evet, Bediüzzaman; devletlere, milletlere mukabil, değil yalnız bir yerdeki Firavunlara, bütün Avrupa dinsizliğine karşı tek başıyla meydan okumuş ve okuyor. Ve Kur'an hakikatlarını eşedd-i zulüm

--- sh:»(T:694) ↓ -----

ve istibdad-ı mutlak içerisinde neşrediyor.. "Vazifemiz çalışmaktır. Bizi galip etmek, mağlûp etmek, muvaffak etmek ve Nurları kabul ettirmek Cenab-ı Hakka aittir. Biz, vazife-i İlâhiyeye karışmayız." demiş ve tarihte misline rastlanmıyan zulüm ve işkenceler içerisinde çok zâlimâne muameleler görmüş ve kapısında jandarma ve polis bekletilmek suretiyle Cuma Namazına dahi gitmekden men edilmiş; ve bütün bu tarihi faciaları kapatmak ve kimseye işittirmemek için de sıkı bir takyidat altına alınmıştır.

İşte, böyle ağır şartlar içerisinde Risale-i Nuru Hazret-i Üstadımız inayet-i İlâhiye ile te'lif edip, ekserisini Kur'an harfleriyle ve el yazısıyla neşretmiştir. Böylelikle -aynı zamanda- Kur'an hattını da muhafaza etmiş ve yüzbinlerle Müslüman Türk Gençleri Risale-i Nuru okuyabilmek için mukaddes kitabımız olan Kur'anın yazısını öğrenmek nimet ve şerefine nail olmuşlardır. Üstadımız, malik olduğu kuvvet-i îman ve ihlâs-ı tamme ile hakaik-i Kur'aniye ve îmaniyeyi avam ve havas talebelerinin umumunun istifade edebileceği ve asrın anlayışına uygun yepyeni bir tarz-ı beyanla ifade ve izhar etmiştir. Böylece Risale-i Nur gibi taptaze ve parlak ve yüksek bir tefsir-i Kur'aniyi inayet-i Hakla meydana getirmiştir.

Bu hârikulâde eserlerdir ki, bu vatan ve milleti dinsizlik ve komünistlikden muhafaza etmiştir. Hem şair-i İslâmiyenin cebren kaldırıldığı ceberut devrinde, dünya hatırı için kendini mecbur zannederek o kudsi şairden fedakârlık yapanların ve din zararına hareket edenlerin ve İslâmiyete muhalif fetvalara ve bid'alara mecbur edilenlerin çokluğu zamanında Bediüzzaman, ne lisan-ı halinde, ne lisan-ı kalinde ve ne de fiiliyatında o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır. Bilâkis, "Ecel birdir, tagayyür etmez... Ölüm, bu âlem-i fenadan âlem-i bekaya ve âlem-i nura gitmek için bir terhistir." deyip mücadeleye atılmış; bid'aları tanıtan ve durduran ve şair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniyyeyi ihya eden eserleri perde altında otuz senedenberi neşretmiş ve muhitinde, âdeta Devr-i Saadet'in bir cilvesini yaşatmıştır. Bir Sünnet-i Seniyyeye muhalif hareket etmemek için işkenceli bir inzivayı ihtiyar etmiştir. Otuz senedenberi milyonlara hükmeden dinsiz ve emsalsiz bir istibdad-ı mutlak, Bediüzzamanı hiçbir cihetten hiçbir vakit hükmü altına alamamış, bilâkis zâlim müstebitler O'na mağlûp olmuşlardır.

--- sh:»(T:695) ↓ -----

Risale-i Nur, taklidî îmanı tahkiki îmana çevirip -îmanı kuvvetlendirip- iki cihanın saadetini kazandırıp, hüsn-ü hâtimeyi netice verir. En büyük dinsiz feylesofları da ilzam etmiştir. Risale-i Nurun bir hususiyeti de şudur ki: Diğer Mütakellimîne muhalif olarak ehl-i dalâletin menfiliklerini zikretmeden, yalnız müsbeti ders vererek, yara yapmaksızın tedavi etmesidir. Bu itibarla bu zamanda Risale-i Nur, vehim ve vesveseleri mahvediyor, akla gelen sualleri, istifhamları; nefsi ilzam, kalbi ikna ederek cevaplandırıyor. Risale-i Nur; hem akılı, hem kalbi tenvir eder, nurlandırır; hem nefsi musahhar eder. Bunun içindir ki; yalnız akılla giden ehl-i mektep ve ehl-i felsefe, ve kalb yoluyla giden ehl-i tasavvuf, Risale-i Nura sarılıyorlar. Ve ehl-i mektep ve felsefe anlıyorlar ki, hakiki münevverlik; akıl ve kalp nurunun mezciyle kabildir. Yalnız akılla gitmek, akılı göze indiriyor. Bu hal ise, bir kanadı kırık olanın mahkûm olduğu sukutu netice veriyor. İhlâslı, hâlis ehl-i tasavvuf idrak ediyor ki, demek zaman eski zaman değildir; böyle bir zamanda, hem kalb ile, hem akıl ile bizi hakikat yolunda götürecektir ve hakikata vâsıl edecek Kur'ânî bir yol lâzımdır ki, biz zülcenaheyn olabilelim (Hâşiye). İntibaha gelmiş olan ehl-i medrese vâkif oluyorlar ki; eski zamanda medrese usulü ile onbeş senede elde edilebilen imanî ve İslâmî netice bu zamanda, Risale-i Nur'la onbeş haftada elde edilebiliyor. Üstadımız buyuruyorlar ki: "Bir sene Risale-i Nur derslerini anlayarak ve kabul ederek okuyan kimse, bu zamanın mühim ve hakikatlı bir âlimi olabilir."

Risale-i Nur, Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimizin nûranî meşrebini ve Sahabe-i Kiramın âlî seciyesini beyan eden bir nur ve feyiz hazinesidir. İşte bu mezkûr vaziyet, bugünkü dünyaya taptaze, nûranî bir hayat ve yepyeni bir veçhe vererek şu hakikati gösteriyor ki; çoktandır birbirine muarız zannedilen ehl-i mekteple ehl-i medreseyi ve ehl-i tekyeyi, Risale-i Nur tevhid ve te'lif ediyor. Hem de, muaraza halinde olan Şarkla Garbı barıştırıyor.

(Hâşiye): Yetmiş - seksen senelik bir seyr-i sülûkle kutbiyete ve gavsiyete erişen pek ender zâtların bir noktaya kadar gidip "Burası müntehadır, ilerisine gidilmez." dedikleri mertebeleri, Bediüzzaman, Kur'andan bulduğu bir yolla, ilimle daha ilerisine gittiğini, Arabî Mesnevî-i Nuriye Mecmuasını mütâlâa eden zâtlar söylüyorlar. Büyük bir şaheser olan bu Arabî eseri mütâlâa eden o müdakkik ehl-i ilim, "Bu eserdeki çok derin ve pek ince ve gayet derecede yüksek hakikatlardan ne kadar istifade edebilsek bize kârdır." diyorlar.

--- sh:»(T:696) ↓ -----

İttihad-ı İslâmı meydana getirmek için çalışan ehl-i İslâma yegâne çarenin Risale-i Nur olduğu mütehasıs zatlar tarafından kabul ve tasdik edilmektedir. Hem, bugünkü dünyadaki ihtilâfları halledecek olan; aklen, fikren terakki etmiş yirminci asır insanlarına hak ve hakikatı anlatabilecek yepyeni bir ilmî keşfiyatı ve bir teceddüdü Amerika'da, Avrupa'da hususan Almanya'da, taharri eden cereyanlar meydana gelmiş; eğer idrak edebilirler ve görebilirlerse, işte Risale-i Nur Külliyyatı... Nitekim bu hakikatın idrak edilmeye başlandığını gösteren emareler bahtiyar Alman Milleti içinde görülmektedir. (Hâşiye)

Eski zaman Garp feylesoflarının çözemedikleri ve yeni zaman feylesoflarının da: "Felsefe henüz bunu halledememiştir" dedikleri düğümler, Risale-i Nur'da, Kur'ânın feyziyle keşf ve halledilerek aklen ve mantıkan ispat edilmiştir. Şarkın dâhî hükemalarının kırk sahifede anlatmaya çalıştıkları müşküller, Risale-i Nur'un bir sahifesinde veciz bir şekilde ifade edilmiştir.

Bediüzzaman'ın 1935 senesinde idam edilmek üzere verildiği Ağırceza Mahkemesindeki müdafaatından bir iki cümle: "Risale-i Nur sönmez, söndürülemez. Risale-i Nur, söndürülmek için üflendikçe parlayan bir nurdur. Risale-i Nur, tılsım-ı kâinatın muammasını keşf ve halleden bir keşşaftır."

Hem, haşr-i cismanî meselesinde, hükemadan İbni Sina gibi, meşhur bir dâhînin, "Haşir naklîdir, iman ederiz; akıl bu yolda gidemez" dediği bir hakikat, Risale-i Nur'da, hem umumun istifade edebileceği emsalsiz bir tarzda Kur'ânın feyziyle aklen ispat edilmiştir.

Dalâlet-alûd Avrupa feylesoflarının ve sapkın talebelerinin bazı müteşabih Âyât-ı Kerîme ve Ehadîs-i Şerifenin zâhirî mânalarını anlamayarak yaptıkları kasıtlı itirazlara, Risale-i Nur'da aklen, mantıkan cevaplar verilerek, o Âyetlerin ve o Hadîslerin birer mucize oldukları isbat edilmiştir. Böylelikle de, bu zamanda fen ve felsefeden gelen dalâlet ve şüpheleri Risale-i Nur kökünden kesmiştir. Risale-i Nur bunu yaparken de müsbet bir usûl takip etmiştir.

Risale-i Nur, fevkalâde müstesna bir edebî üstünlüğe maliktir.

(Hâşiye): Avrupada hıristiyanlar içinde bir tek kasabada altmışbeş adet sarıklı genç Nur Talebesinin çıkması, bunun bir nümunesidir.

--- sh:»(T:697) ↓ -----

En meşhur eserlerle bile kabil-i kıyas olmayan ve başlıbaşına bir hususiyeti haiz olan üslûbunda yüksek bir belâgat, fesahat ve selâset ve îcaz vardır. Hattâ Bediüzzaman'ın eserlerini Âlem-i İslâmın ısrarla arzu etmesiyle Arapçaya tercüme ettirmek için büyük İslâm âlimlerine "Asâyı Mûsa Mecmuası" götürüldüğü vakit, okumuşlar ve demişlerdir ki: "Bediüzzaman'ın eserlerini ancak kendisi tercüme edebilir. Risale-i Nur'daki yüksek belâgatı ve misilsiz olan fesahat ve îcazı tercümede muhafaza etmekten ve Onun ilmîni ihata etmekten âciziz!" Bu suretle o yüksek âlimler, Üstadımızın faziletini ve Risale-i Nur'un kemalâtını göstermişlerdir.

Bediüzzaman, eserlerinde, hemen bütün büyük müellif ve ediplerden farklı olarak lâfızdan ziyade mânaya ehemmiyet vermiştir. Mânayı, lâfza feda etmemiş; lâfzı mânaya feda etmiştir. Üslûpta okuyucunun bir nevi hevesini nazara almamış, hakikatı ve mânayı esas tutmuştur. Vücuda elbiseyi yaparken vücuttan kesmemiş, elbiseden kesmiştir. Risale-i Nur'daki aklı, kalbi, ruhu ve vicdanı celbeden ve hakikata râmeden o İlâhî cazibedendir ki; çoluğu - çocuğu, genci - ihtiyarı, avâmı - havassı o Nur'a koşuyorlar ve o câzibedar Nur'un pervanesi oluyorlar. Bu hakikatın parlak bir misali olarak geniş bir talebe kütlesi, az zamanda din düşmanlarını titreten bir hale gelmiştir.

Risale-i Nur'un her cihetten olduğu gibi edebî cihetten de kıymet ve ehemmiyetini ifade etmek, ediplerin hususan bizlerin bin derece haddinden uzaktır. Bu husustaki karınca kararınca olan sönük, fakat samimî ve hakikatlı ifadelerimiz, Risale-i Nur'dan gördüğümüz azîm istifadeye mukabil sonsuz bir minnet ve şükranımızın ifadesinden ibarettir. Yoksa bu mevzularda sahib-i salâhiyet ve sahib-i ihtisas, ancak ve ancak Risale-i Nur'un kendi müellifi olabilir.

Risale-i Nur, bu asrın ihtiyacına tam cevap veren yegâne tefsir-i Kur'ânî olduğu, enaniyetini Hakka feda eden faziletperver İslâm uleması tarafından tasdik ve fevkalâde bir şekilde takdir ve tahsin edilmiş ve edilmektedir. Elli sene evvel Bediüzzaman Said Nursî'nin te'lifatındaki hususiyetler ve bir bahr-i umman gibi Onun ilmî dehasıdır ki; Mısır matbuatında "Bediüzzaman, Fatînülasr'dır" diye yüksek ehl-i ilme hüküm verdirmiştir.

Bediüzzaman, mukabelesiz hediye kabul etmemeyi düstur-u hayat

--- sh:»(T:698) ↓ -----

edindiği dūřmanlarınca da tasdik edilerek, İslâmiyet dūřmanlarının ehli-ilme yaptığı ithamı, bu düsturuyla fiilen tekzip ve ilmin hiçbir řeye âlet olmadığını yine fiiliyatı ile ispat etmiştir. Ulema-i İslâmın şeref ve haysiyetini ve izzet-i İslâmiye ve izzet-i diniyeyi, en zalim ve hunhar hükümdarlar karşısında bile muhafaza ve müdafaa etmiştir. Aç kaldığı zamanlarda dahi, hayatı boyunca olan istiğna kaidesini bozmamış ve "iktisat ve kanaat iki büyük hazinedir, bunların bereketi bana kâfidir" diyerek halklardan istiğna etmiş ve etmektedir.

Bediüzzaman Said Nursî'nin senelerdenberi hapisten hapse, zindandan zindana atılması ve menfâdan menfâya sürülmesi ve kendisine daima tazyikler ve şiddetli zulüm ve dehşetli işkenceler yapılması ve onyedi defa zehir verilmesi, bir günde bir aylık azaplar çektirilmesi, kendisinin ve Risale-i Nur Külliyyatının hakkaniyet ve sıdkına birer canlı mühür ve birer parlak delildir. Meselâ: Hindistan'da sormuşlar: "Bediüzzaman nasıl bir kimsedir?" Cevaben denilmiş ki: "Hasta, garip, fakir, mazlum, hediye ve sadakaları kabul etmeyen ve hâlen de çekmekte olduğu o kadar zulümlere rağmen altmış senedir dâvasından vazgeçmeyen bir ihtiyardır." Onlar da: "Öyleyse o hakikat söylüyor ve küfr-ü mutlaka, dinsizlere, zındıklara boyun eğmiyor, riyakârlık etmiyor, dalkavukluk yapmıyor ve Kur'ân ve İslâmiyete tesirli ve küllî bir hizmet yapıyor ki, onlar da Ona zulüm etmişler." demişler.

Üstadımız Bediüzzaman hakkında, takdirkâr ve faziletperver zatların takdirleri bir senadan ibaret değildir; bir vâkıdır; fiiliyat ve icraatının belki yüzden birisini kısaca âcizane ve noksan bir tarzda nakletmektir. Hem bu mevzuda Risale-i Nur talebelerinin takdirkâr makale, mektup ve fıkraları bir medih değildir; belki Üstadımızın dinî hizmetini hedef tutan, şahsına taarruz eden vicdansız ve insafsız din dūřmanlarına karşı müsbet bir müdafaadır (Hâşiye).

(Hâşiye): İns ve cin şeytanları ve dinsizlerin bir desisesi de budur ki; bazan derler ve dedirtirler: "Üstâdımız şahsına kıymet vermiyor; siz ise O'nun hakkında takdirkâr mektuplar yazıp, Üstâdımızın rızâsına uygun hareket etmiyorsunuz." İşte onlar, Risale-i Nur ve Üstadımızı İslâmiyet dūřmanlarına karşı müsbet ve nezih bir tarzda müdafaa etmekten menetmek için safdillik damarlarından istifade ile böyle bir fikir ve mugalâta ile Nur Talebelerini aldatmaya, iğfal etmeye çalışırlar.

--- sh:»(T:699) ↓ -----

Böyle olduğu halde Üstadımız öyle zatların ve Risale-i Nur talebelerinin hakikatlı takdir ve beyanlarına karşı hiddetlenerek, çok defa da hatırlarını kırarak der ki: "Zaman, şahıs zamanı değil, şahs-ı mânevî zamanıdır. Risale-i Nur'da şahıs yok, şahs-ı mânevî var. Ben bir hiçim; Risale-i Nur, Kur'ânın malıdır; Kur'ândan süzölmüştür. Şeref ve hüsün Kur'ânındır. Şahsımla, Risale-i Nur iltibas edilmiş. Meziyet, Risale-i Nur'a aittir. Risale-i Nur'un neşrindeki hârika muvaffakiyet ise, Risale-i Nur talebelerine aittir; yalnız şu kadar var ki, şiddetli ihtiyacıma binaen Cenab-ı Hak, Kur'ân-ı Hakîmden bana ilâç ve tiryakları ihsan etti; ben de kaleme aldım. Her nasılsa, bu zamanda birinci tercümanlık vazifesi bana düşmüş. Ben de Risale-i Nur'un talebesiyim. Bir risaleyi şimdiye kadar yüz defa okuduğum halde yine okumaya muhtaç oluyorum. Ben sizlerin ders arkadaşınızım" der.

Bediüzzaman Said Nursî'nin cihanşümûl Kur'ân ve iman ve İslâmiyet hizmetindeki müstesna muvaffakiyet ve zaferinin ve Risale-i Nur'daki kuvvetli tesiratın sırrı: Kendisinin ihlâs-ı etemmi kazanmış olmasıdır. Yâni, yalnız ve yalnız Rıza-yı İlâhîyi esas maksad edinmiştir. Bu hususta: "Mesleğimizin esası, âzamî ihlâs ve terk-i enaniyettir. İhlâslı bir dirhem amel, ihlâssız yüz batman amele müreccahtır. İnsanların maddî mânevî hediyelerinden, hürmet ve teveccüh-ü âmmeden, şöhretten şiddetle kaçıyorum" der. Ziyaretçi kabul etmemesinin bir hikmeti de bu sır olsa gerek. Hem ihlâsa verdiği gayet fazla ehemmiyet, yüz otuz parça eserinden yalnız "İhlâs Risalesi" nin başına, "Lâakal her onbeş günde bir defa okunmalıdır" kaydını koymasından da anlaşılıyor. "Büyük Mahkeme Müdafaatı" kitabında: "Risale-i Nur, değil dünyaya, kâinata da âlet edilemez; gayemiz, Rıza-yı İlâhîdir" demiştir.

İşte bu sırr-ı ihlâstandır ki, İmam-ı Gazâlî (R.A.) gibi en meşhur

Evet Üstadımız Bediüzzaman, ihlâsının iktizasî olarak şahsına kıymet vermiyebilir; bu hâl, Üstadımızdaki yüksek bir kemalât ve âlî bir seciye'nin timsalidir. O, şahsına ne kadar kıymet vermiyorsa, bizim Onda milyarlar derece fazla kıymet ve ehemmiyeti görmemiz, basiret ve insaniyetin muktezasıdır. Bir lütf-u İlâhîdir. Zira Risale-i Nur gibi parlak bir tefsir-i Kur'an olan şaheser, O'nun varlığından meydana gelmiş ve fıskırmıştır. Öyle bir eserin müellifiyle yalnız bugünkü Âlem-i İslâm değil, yalnız asr-ı hâzir beşeriyeti değil, nesl-i âtidedeki milyarlar kimsenin hayat ve memet davası Risale-i Nurla alâkadardır.

--- sh:»(T:700) ↓ -----

İslâm hükemalarının eserlerini tetebbû eden muhakkik ve müdakkik bir ehl-i ilim diyor ki:

Risale-i Nur'dan okuduğum bir sahifenin bana verdiği istifade, diğer eserlerin on sahifesinden daha fazladır.

Felsefî eserlerle meşgul bir muallim:

Ben, bu kadar senedir ilmî ve felsefî eserlerle iştigal ettim. Risale-i Nur kadar beni ikna eden ve Garp eserlerinden ve felsefeden aldığım yaraları tedavi eden ve bu zamanın ihtiyacına tam cevap veren bir eseri görmedim.

Bir edebiyatçı:

Benim aklım nursuz, kalbim mü'mindi. Risale-i Nur, hem aklımı, hem kalbimi tenvir ve nefsimi ilzam etti. Beni, Cehennemî bir azaptan kurtardı.

Bir doktor:

Risale-i Nur'dan istifadeye başladığım günü, hayata gözlerimi açtığım gün olarak biliyorum.

Bahtiyar bir üniversiteli:

Üstadımıza ve Risale-i Nur'a ait bir mektubu, İstanbul'un bir yerinden bir yerine götürmek gibi bir hizmeti, mebusluğa tercih ederim.

Otuz sene evvel, ihlâslı ve faziletli ihtiyar bir ehl-i tasavvuf, Lütfü isminde bir genci göstererek: "Bu Nur talebesi benden ileridir" demiştir ki, bunlar binler itiraflardan birer nümunedir.

Yine bu azîm sırr-ı ihlâsa binaendir ki; Risale-i Nur talebeleri; iman ve İslâmiyet hizmetinde ağır şartlar ve kayıtlar ve tahdidatlar içinde muvaffak oluyorlar ve hayatlarını, Risale-i Nur'a ve Üstadlarına vakfetmişler. Risale-i Nur'u, sermaye-i ömür ve gaye-i hayat edinmişlerdir. Risale-i Nur dâvâsı, rıza-yı İlâhî dâvâsı olduğu içindir ki, hamiyet-i İslâmiyeye mâlik mümtaz avukatlar, Risale-i Nur'un fahrî avukatı olmak ve dindar hakperest mücahit muharrirler, dünyayı istilâ edecek Nur'un ilânında hissedar olmak şeref ve nimetine mazhar olmuşlardır. Risale-i Nur'un neşriyat ve fütuhâtı ve tesirâtı; sessiz, büyük bir ihtişamla muhteşem bir bahar mevsiminde intişar eden mevcudat gibidir.

--- sh:»(T:701) ↓ -----

İşte ey Risale-i Nur gibi hadsiz hamd ü senalara şâyeste olan bir nimet-i azîmeye nail olan Nur kardeşlerimiz! Böyle bir dâhî-yi âzamın, böyle bir mütefekkir-i ekberin, böyle bir müellif-i İslâmın ve ulûm-u evvelîn vel-âhirîne vâkîf böyle bir allâme-i asrın, böyle bir mücahid-i ekberin, böyle bir sahib-i zühd ve takvânın hakaik-i imaniyenin varlığında âdetâ tecessüm eden böyle bir abd-i küllînin, Rıza-yı İlâhîden başka hiçbir şeye iltifat etmeyen ve âzamî ihlâsın mazharı olan böyle bir tilmiz-i Kur'ân ve hâdim-i İslâmın ve "Bir ferдин imanını kurtarmak için Cehenneme de atılmaya hazırım" diyen böyle bir halâskâr-ı imanın ve idam için sevk edildiği Divan-ı Harb-i Örfî'de: "Sen de mürtecisin" ittihamına karşı: "Eğer Meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise, bütün ins ve cin şâhid olsun ki ben mürteciyim. Bin ruhum da olsa, Kur'ânın bir tek meselesine hepsini feda etmeye hazırım." diyen ve beraetinden sonra da, teşekkür etmeyerek, Bayezit meydanındaki kalabalıkta: "Yaşasın zalimler için Cehennem... Yaşasın zalimler için Cehennem" diye bağırarak ilerleyen ve imha plâniyle verildiği mahkemelerde yirmidört sene evvel: "Ey mülhidler! Ey zındıklar! Said, ellibin nefer kuvvetinde demişsiniz... Yanlışsınız... Kur'ana ve imana hizmetim cihetiyle ellibin değil, elli milyon kuvvetindeyim!... Titreyiniz! Haddiniz varsa ilişiniz!...", "Benim ölümüm sizin başınızda bomba gibi patlayıp, başınızı dağıtacaktır. Toprağa atılan bir tohumun yüzer sümbüller vermesi gibi, bir Said yerine yüzler Said size o yüksek hakikatı haykıracaktır." Ve onbeş sene evvel: "Saçlarım adedince başlarım bulunsa, her gün biri kesilse, bu hizmet-i imaniyeden çekilmem." Ve: "Dünyayı başıma ateş yapsanız, hakikat-ı Kur'âniyeye feda olan bu başı zındıkaya eğmem" diyen ve elli sene evvel Âlem-i İslâmı sömüren, sömürgeci cebbar ve zalim bir İmparatorluğa karşı: "Tükürün o zalimlerin hayâsız yüzüne" diye matbuat lisaniyle cevap veren ve Büyük Millet Meclisinde, Reise: "Kâinatta en yüksek hakikat imandır. İmandan sonra namazdır. Namaz kılmayan haindir. Hainin hükmü merduttur. Cenab-ı Hak, Kur'ân-ı Kerîminde, yüz yerde edasını emrettiği namazdan daha büyük bir hakikat olsa idi, imandan sonra onu emrederdi" diyen ve yazdığı bir beyannameden sonra Mecliste cemaatle namaz kılınmasına başlanan ve Birinci Cihan Harbinde Gönüllü Alay Kumandanı olarak esir düştüğü Rusya'da Moskof Çarlığına karşı izzet-i İslâmiyeyi muhafaza edip, kurşuna dizileceği hengâmda: "Âhirete gitmek için bana bir pasaport

--- sh:»(T:702) ↓ -----

lâzımdı" diye ölümü istihkar eden böyle bir kahraman-ı İslâm Üstadımız Bediüzzaman'ın eserlerini okumak nimet-i uzmasına mukabil canımızı da feda etsek, ömrümüzü de Ona vakfetssek, zulümden zulüme de sürüklensek, ömrümüzün nihayetine kadar şükran secdesinden de kalkmasak bize yine ucuzdur...

Üstadımız sık sık der ki: Mesleğimiz müsbettir; menfî hareketten Kur'ân bizi menediyor.

Ey Seyyid-i senedimiz! Ey ruhumuzun ruhu, kalbimizin kalbi, canımızın canı, cânânımız, sertâcımız, sevgili Üstadımız Efendimiz!.. Madem bize menfî harekete izin vermiyorsun. Öyle ise biz de Rahmet-i İlâhiyeden niyaz ederek ahdediyoruz ki; din düşmanlığı ile üstadımıza zulmeden o gaddar, insafsız zalimlerden intikamımızı şöylece alacağız: Risale-i Nur'u ölünceye kadar mütemadiyen okuyacağız.. ve neşrinde sebat ve sadakatla hizmet edeceğiz.. O'nu altın mürekkeplerle yazacağız. İnşâallah...

Üniversite Nur Talebeleri

* * *

--- sh:»(T:703) ↓ -----

ÜSTADIN ZİYARETÇİLERE DAİR BİR MEKTUBU
Umum Dostlarıma Hususan Ziyaretçilere Bir Özrümü Beyan
Etmeye Mecbur Oldum

Ekser hayatım inzivada geçtiği gibi, otuz-kırk senedir tarassud ve taarruza mâruz kaldığımdan, zaruretsiz sohbet etmekten çekinip tevahhuş ediyorum. Hem eskiden beri mânevî ve maddî hediyeler bana ağır geliyordu. Hem şimdi ziyaretçiler, dostlar çoğalmış; hem mânevî mukabele lâzım gelmiş. Şimdi maddî bir lokma hediye beni hasta ettiği gibi, mânevî bir hediye olan ziyaret etmek, görüşmek, hususan başka yerlerden musafaha için zahmet edip gelmek ziyareti dahi ehemmiyetli bir hediye-i mâneviyedir.. Ona mukabele edemiyorum; hem de ucuz değil, mânen pahalıdır. Ben kendimi o hürmete lââyık görmüyorum, mânen mukabele de edemiyorum. Onun için şimdilik aynen maddî hediye gibi, bir ihsan-ı İlahî olarak bana mânevî hediye gibi olan sohbetten zaruret olmadan men'edildim. Bâzı beni hasta eder, maddî hediye için tam mukabilini vermediğim vakit beni hasta ettiği gibi. Onun için hâtırınız kırılmasın, gücenmeyiniz.

Risale-i Nur'u okumak on def'a benimle görüşmekten daha kârlıdır. Zaten benimle görüşmek âhiret, îman, Kur'an hesabıdır. Dünya ile alâkamı kestiğim için dünya hesabına görüşmek mânasızdır. Âhiret, iman, Kur'an için ise; Risale-i Nur daha bana ihtiyaç bırakmamış. Hattâ hizmetimdeki has kardeşlerimle de zarûret olmadan görüşemiyorum. Yalnız bâzı Risale-i Nur'un fütûhatına ve neşriyatına âit bâzı hizmetler için bazı zatlarla görüşmek isterim. Ne vakit bu noktalar için görüşmek istesem o zaman görüşmek câiz olabilir ve bana sıkıntı vermez. Bu noktayı bilmeyen ziyarete gelenlere haber veriyorum ki, birkaç senedir ceridelerle ilân etmişim ki benimle görüşmek isteyenleri, hususan uzak yerden gelerek görüşmeden gidenleri hususî dualarıma dâhil ediyorum.. her sabah da dua ediyorum.. onun için de gücenmesinler.

Said Nursî

* * *

--- sh:»(T:704) ↓ -----

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Gayet şiddetli hasta Üstadımıza mühim, resmî bir zattan bir mektup geldi. Diyor ki: "Tarihçe-i Hayatın" neşrolunmaması için eski partinin mühim adamları, büyük bir tâviz ile eski partinin bazı memurlarını bu hatâyâ sevketmişler...

Üstadımız da dedi ki: Bu "Tarihçe-i Hayat" ın en mühim kısmı üç defa Sebilürreşad tarafından, dört defa da otuz kırk senedenberi hem eski harf, hem yeni harf ile neşredilmiş ve içindeki müdafaat parçaları da müteaddit mahkemelerin huzurunda okunmuş ve resmen de neşredilmiş. Yeni olarak, Medine-i Münevvere gibi hariç yerlerden bir iki âlim zâtın, izah ve teşekkür nev'inden birkaç hakikatlı mektupları var. Onun için mahkemelerin resmen bunlara ilişecek hiçbir ciheti yok.

Saniyen: Risale-i Nur, kırk elli senede bütün ehl-i siyasetin tazyikatı altında tek başına Âlem-i İslâmda hârika bir tarzda neşredildiği halde, şimdi milyonlar nâşirleri varken değil eski bir parti, dünya toplansa ona karşı bir sed çekemez, mümkün değil. Belki bir ilânnâme hükmüne geçer. Onun için, Nur talebeleri müteessir olmasınlar...

Salisen: Hem eski partinin bana karşı zulümlerini helâl ettiğim, hem Kur'ânın bir kanun-u esasiyesi olan

وَلَا زُرُّوا زِرًّا وَلَا زِرُّوا زِرًّا

yâni, birisinin hatâsı ile başkası, partisi, akrabası mesul olmaz, olamaz, diye, hem Anadolu, hem vilâyet-i şarkiyede Risale-i Nur'la neşredildiği sebebiyle, âsaişe tam kuvvetli bir tarzda hizmet edilmiş. Demek bir mânevî zabıta hükmünde herkesin kalbinde bir yasakçı bırakıyor. Bu noktaya binaen, Risale-i Nur eski partinin dört-beş hatâsını yüz derece ziyadeleştirmeye mânidir. Yüzde beş adamın hatâsını doksan beşe de verip yirmi-otuz derece ziyadeleştirmemiş. Onun için umum o partinin ekserisi iktidar partisi kadar Risale-i Nur'a minnettar olmak lâzımdır. Çünkü, bu dersi, bu Kanun-u Esasiye-i Kur'âniyeyi Risale-i Nur ders vermeseydi, o beş adamın hatâsı binler adamı da hatâkâr yapardı.

--- sh:»(T:705) ↓ -----

Râbian: Kat'iyen tahakkuk etmiş ki: Risale-i Nur hariçten hücum eden küfr-ü mutlaka karşı bu milleti ve Âlem-i İslâmiyeti muhafaza edecek Kur'ân-ı Hakîmin mucize-i mâneviyesinden bir derstir ki, dinsiz feylesoflardan hiçbirisi ona karşı mukabele çaresi bulamadılar. Kat'iyen haber aldık ki: Hariçte bazı yerde bir milyon gençler "Müsâlemet-i umumiyeyi temin edecek Risale-i Nurdur" demişler. Sulh-u umumî taraftarı Almanya ve Amerika gibi bazı ecnebilerin de Risale-i Nur'u tercümeğe başladığını haber aldık.

Hâmisen: Eğer resmî adamlar bazı yeni kanunlara yanlış mânalar verip bir iki satırına ilişmeler benim bedelime deyiniz ki: "Bir adamın hatâsı ile yirmi bin komşusu cezalandırılır mı, hapsedilir mi? Dünyada böyle hükmeden hiçbir kanun var mı?" İşte her sahifesi yirmi satır olan beş yüz sahifelik bir kitabın bir satırında bir adama şiddetli tokat vurmuşsa: Evvelâ, isim muayyen değil, orada mesuliyet yok... Şayet olsa da, sansür gibi o satır silinir. O kitabı müsadere etmek, onbin adamı hapse sokmak gibi kâinata işitilmemiş bir kanunsuzluk, bir zulüm olduğu gibi; öteki yirmi bin satırlar şimdiye kadar yirmi bin adamın imanını kuvvetlendirdiği cihetle yirmi bin hasene ve iyilik olduğundan elbette o hatâyı ve seyyiyeyi affettirir...

Ben şiddetli hasta olmasaydım daha konuşacaktım. Siz hizmetkârlarım tashih ve ıslah edersiniz. Hattâ münasip görseniz, mânen polislerin bir vazifesini gören Risale-i Nur'un âsaiş hizmetinde polisler büyük bir kuvvet olan derslerine polisler herkesten ziyade taraftar olmak lâzım gelirken, şimdi resmen taharri memuru suretinde polislik aleyhinde olan bu hizmeti polisler vermeye ruhum razı değil. Onlara umumen hakkımı helâl ettiğimi söylersiniz.

Sâdisen: Şiddetli bir teessüfle "Leyle-i Mirac" vaktinde Mirac-ı Şerif, Şuhur-u Selâse hürmetine vesile beklerken, Tarihçe-i Hayat hasebiyle taharri hâdisesi şiddetli bir keder verdi. "Sadaka belâyı defeder" mealindeki hadîs-i sahihin hükmüyle, Risale-i Nur Anadolu için belâları defeder bir sadaka hükmüne geçtiği; ona beraetler ve serbestiyetler verildiği zaman belâların def edilmesi, ona hücum edildiği zaman belâların gelmesi yüz hâdisesi var ki, bazan zelzele ve fırtınalarla kaydedildiği gibi, bu defa da hayatımda görmediğim tahtessıfır onsekiz dereceye yakın bir soğuk, taarruz ve taharrinin aynı vaktinde geldi.

--- sh:»(T:706) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri 1959'da İstanbul'a teşrif ettikleri zaman araba içinde çekilen fotoğrafı.

Üstadımız şiddetli hastalığından fazla konuşamadı. Hasta halinde hizmetkârına dedi: Merak etmemeleri için bera-yı malûmat bazı dostlara ve bazı resmî zatlara gönderirsiniz.

Şiddetli hasta üstadımızın hizmetkârı

Evet, hizmetkârımın yazdığı doğrudur.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem Üstadımız,

Mücadele-i mâneviyenize ve sabr-ı cemilinize mükâfaten Cenab-ı Hak tarafından ihsan buyurulan kudsî iman dâvânızın tahakkukunu Risale-i Nur'un serbest intişarı ile idrak etmiş bulunuyoruz. Senelerdenberi devam edegelen bu kudsî dâvâ, bu ideal ve bu çetin mücadele, zaferle neticelenmiş, Hakkın istediği olmuş, gönlümüzün emel ve arzusu yerine gelmiş, iman küfre galebe ederek zulmet perdeleri çatır çatır yırtılarak âfâk-ı cihan Nur'un parlak ziyası ile aydınlanmıştır. Bu neticeye ve bu zafere ulaşmak, iman nimetinin sonsuz saadetine kavuşmak ve dolayısıyla de Hakka yaklaşmak bahtiyarlığını bizlere, Türk milletine ve belki bütün insanlığa bahşeden Risale-i Nur bu muazzam ve korkunç imansızlık savaşının kurtarıcı atomu olmuş, ruhlarımızı tamir, kalblerimizi takviye, gönüllerimizi fethetmiştir. Bu bakımdan minnet ve şükranlarımızı sevgili ve muazzez Üstadımıza arz ederken, asırlık ömrü mübareklerinizin geçirdiği hayat safhalarının her ânı mücadele, mücadele, işkence, eziyet, zulüm, menfa dolu korkunç bir devrin çile ve ıztırlarıyla geçmesine rağmen, azminizin, sadakatinizin, feragat ve cesaretinizin ve nihayet o çelikten daha kuvvetli iman ve şuurunuzun, hülâsa: İslâmiyeti anlayışta, insaniyeti kavrayışta, içte ve dışta örnek insan oluşunuzun ve bilhassa Risale-i Nur Külliyyatınızın insanlık âlemi üzerine bıraktığı tesir, aksettirdiği mâna ile daima izinizden, yolunuzdan gidecek olan, giden, gitmeye azmeden milyonlarca Nur talebeleri size meclûb, size müteşekkirdirler.

Muhterem Üstadımız, artık bütün yorgunluğunuza ve ihtiyarlığınıza rağmen çetin imtihanınızın muvaffakiyetle neticelenmesi sayesinde müsterih olunuz. Artık bu kudsî dâvâyı, bu iman ve Kur'ân dâvâsını devam ettirecek istikbalin genç Said'leri yetişmiştir. İman nuru ve şuuru ile onlar bu kudsî ve ulvî dâvâyı yürütecekler ve inşaallah kıyamete kadar devam ettirecekler ve nesilden nesile intikal ettirecekler.

Muhterem Efendimiz, yarın tarihin altın sahifelerinde iftihar ve ihtişamla yâdedilecek olan yeni ve mufassal "Tarihçe-i Hayat" ınızın

--- sh:»(T:708) ↓ -----

Ankara'da tabedilip hitama ermesinin sevinci içinde bayram etmekteyiz. Zira bu "Tarihçe-i Hayat" ömrünüz boyunca ille-i gaye edindiğiniz imanı kurtarmak dâvânız uğrındaki mücadele ve mücahede safhalarınızı, bin türlü mahrumiyetler içersinde yorulmak bilmeyen bir azimle maksada vâsıl oluşunuzu ve âleme rahmet olan Risale-i Nurların te'lif, tanzim ve neşri hakkında tatminkâr malûmat vermesi bakımından büyük ehemmiyeti haizdir. Bugün milyonlarca insanı coşturup, selâmete götüren bu Nur deryası daima kükreyecek, küfrü boğacak, zulmeti yırtacak, insanlığa hâmi ve halâskâr olacaktır.

Size medyun-u şükranız. En derin sevgi ve muhabbetlerimizle selâm ve hürmetlerimizi arzeder, dua-i mübareklerinize intizaren ellerinizden öperiz aziz, sevgili Üstadımız.

İstanbul Nur Talebeleri

--- sh:»(T:709) ↓ -----

Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri 1959 yılında Ankara'ya teşrif ettikleri zaman misafir olarak kaldıkları otelden çıkarken.

--- sh:»(T:710) ↓ -----

**RİSALE-İ NUR ve HARİÇ MEMLEKETLER
RİSALE-İ NURUN HARİÇ MEMLEKETLERDEKİ
FÜTUHATINA KISA BİR BAKIŞ**

Risale-i Nur, Yirminci Asrın ilim ve fen seviyesine uygun müsbet bir metodla akla ve kalbe hitab ederek ikna ve isbat yoluyla gittiği için, yalnız Türkiye'de değil, hariç memleketlerde de hüsn-ü kabule mazhar olmuştur. Eserler, memleketimizde yeni yazı ile matbaalarda basılmadan evvel, başta Pakistan ve Irak olmak üzere diğer İslâm memleketlerinde Arapça, Orduca, İngilizce ve Hindçe tabedilerek bütün Âlem-i İslâma tanıtılmış ve fevkalâde teveccühe mazhar olarak geniş bir okuyucu kitlesi bulmuştur.

Bediüzzaman, kırk - elli senedenberi, yalnız Âlem-i İslâmda değil, bütün dünyaca tanınmış mümtaz bir şahsiyettir. Kendisi, küçük yaşındanberi ilim sahasında ilzam edilmemiş olduğundan; gerek dahilde ve gerekse hariçte nazarlar üzerine çevrilmiştir. Âlem-i İslâmın ilim merkezi olan Cami-ül-Ezher, onun mertebe-i ilmini ve yüksek zekâsını Üniversite Rektörü Şeyh Bahîd gibi müdakkik âlimler vasıtasıyla idrak ederken, müsbet ilimlerdeki derin vukufu da bütün dünyaya yayılıyordu. Mısır matbuatında "Fatîn-ül-Asr" diye tavsif edilerek hakkında makaleler neşrediliyordu. Kendisi, bundan kırkbeş - elli sene önce, Şam'da, içinde yüz ehl-i ilim bulunan onbin kişilik muazzam bir cemaata Cami-ül-Emevî'de irad ettiği mühim bir hutbede, Âlem-i İslâmın geri kalış sebeplerini ve nasıl ilerleyebileceğini izah ederek, Âlem-i İslâmın ittifakının ne kadar zarurî olduğunu beyan etmişti.

--- sh:»(T:711) ↓ -----

Bu hutbesi bütün Âlem-i İslâm'da hayranlıkla karşılanmış ve ilim meclislerinde ismi çok anılmaya başlanmıştır. Onun mücadele ve mücadelelerini işiten ve eserlerini okuyan binlerce kişi ona karşı büyük bir alâka duymaya başlamışlardır. Cami-ül-Ezher'in hamiyetli talebeleri bir Hadîs-i Şerifin medar-ı evham olmuş mânasını Üstad Bediüzzaman'dan sormuşlar ve Üstad hasta olması dolayısıyla talebeleri, Risale-i Nur'dan o meseleye müteallik mevzuları ve Üstad tarafından daha evvel o Hadîs dolayısıyla gelebilecek bir suale verilmiş kat'î bir cevabı bir araya getirerek göndermişler ve bu cevap gayet takdirle karşılanmıştır. Pakistan Maarif Nazır Vekili Ali Ekber Şah (şimdi Sind Üniversitesinde Rektör), Türkiye'ye geldiği zaman Bediüzzaman'ı ziyaret etmiş ve memleketimizden ayrılırken Üstad ve eserleri hakkında gençliğe bir hitabede bulunmuş ve memleketine muvasalatında da beraberinde götürdüğü Nur Külliyyatının, resmen üniversitede okutturulması ve Orduca'ya tercümesi için teşebbüse geçmiştir. Pakistan'da münteşir Arapça ve İngilizce gazete ve mecmualarda Üstad ve eserleri okuyuculara tanıtılmış; Türkiye'deki İslâmî inkişaf, Risale-i Nur faaliyetinin bir semeresi olarak belirtilmiş, Üstad Bediüzzaman Âlem-i İslâmın mânevî lideri olarak zikredilmiş ve "Hazret-i Bediüzzaman Said Nursî" diye hakkında birçok makaleler yazılmıştır. Bugün Risale-i Nur, İslâm âlemince, İslâmiyete yöneltilen hücumları kıran bir Sedd-i Kur'ânî olarak bilinmekte ve kabul edilmektedir.

Risale-i Nur; Avrupa, Amerika ve Afrika'da da hüsn-ü teveccühe mazhar olmuş; başta bahtiyar Almanya ve Finlandiya olmak üzere, birçok memleketlerde okunmaya başlanmıştır.

Bu cümleden olmak üzere, Almanya'da, Berlin Teknik Üniversite Mescidine Risale-i Nur külliyyatı konulmuş ve Şarkiyat Üniversitesi İlâhiyat bölümünde Risale-i Nur hakkında konferans tertip edilmiştir. Almanya'daki İslâmî fütuhatta Risale-i Nurun büyük rolü olmuştur.

Yunanistan'ın Gümölcine şehrinde Hâfız Ali Efendi tarafından açılan dershanede Risale-i Nur dersleri de okutturulmakta ve yüzlerce Risale-i Nur talebesi yetişmektedir.

Finlandiya'da İslâm Cemaati Reisi tarafından Risale-i Nur neşredilmekte ve bu sayede birçok Finli Müslüman olmaktadır. Japonya

--- sh:»(T:712) ↓ -----

ve Kore'de de Risale-i Nur'un birçok okuyucuları bulunmaktadır. Kore harbi münasebetiyle Türkiye'den Kore'ye giden müteaddit Nur talebeleri tarafından bütün külliyat oraya götürülmüş; bu eserlerin bir kısmı Japon üniversitelerine ve bir kısmı da Kore kütüphanelerine hediye edilmiştir. Bu vesile ile Japonya'daki İslâm cemaati de Risale-i Nur'dan istifade etmeye başlamıştır.

Hindistan ve Endonezya'daki Müslümanlar da Risale-i Nur'dan mahrum kalmamışlardır. Hacca giden bir Nur talebesi tanıştığı bir Hindli âlime Risale-i Nur külliyatını hediye etmiş ve o âlim de eserleri Hindçeye tercüme edeceğini ve bunun kendisi için büyük bir vazife olduğuna inandığını söylemiştir.

Amerika'daki Waşington Camiine bazı risaleler hediye edilmiş ve buradaki Müslümanların da bu eserlerden istifadeleri sağlanmıştır.

Irak'tan gönderilen Risale-i Nur eserleri münasebetiyle, Waşington İslâm Kültür Merkezi Genel Sekreteri tarafından eserleri gönderen Nur talebesine bir teşekkür mektubu yazılmıştır.

Mezkûr beyanatımız Risale-i Nur'un hariç memleketlerdeki inkişafının malûmatımız çevresindeki birkaç nümunesidir.

Yakında tabedilecek "Mucizeli Kur'ân" da Hâfız Osman hattı aynen muhafaza edilmekle beraber; Kur'ânın lâfzî mucizeleri gösterilmiştir. Bu Kur'anın, Âlem-i İslâm başta olmak üzere bütün dünyaca ne büyük bir alâka ile karşılanacağı şüphesizdir.

Bütün bunlar, Risale-i Nur'un dünya çapında muazzam bir boşluğu doldurmakta olduğunun delil ve emareleri değil midir? Bütün beşeriyet, Kur'âna ve dolayısıyla asrımızda onun mânevî i'cazını ispat ve beyan eden Risale-i Nur'a muhtaçtır.

İşte bu kısımda, Üstad Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkında hariç memleketlerde intişar eden makalelerin bir kısmını, Üstada ve talebelerine gelen mektuplardan bazılarını aşağıya dercediyoruz.

--- sh:»(T:713) ↓ -----

**Sind Üniversitesi'nin Kıymetli Dekanı Ali Ekber Şah'ın Ankara'daki
Bir Nur Talebesine Yazdığı Mektup**

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

Aziz Sıddık Kardeşim,

Çok zamandanberi size mektup yazmadığım için özür dilerim. İnşâallah bundan sonra sık sık yazacağım. Ve sizden de, sık sık yazmanızı rica ederim. Muhabbetimde hiçbir azalma yok, belki bu muhabbet daha da artıyor.

Türkçe bilmiyorum, lâkin sizin Risale-i Nur'u görüyorum ve çok beğeniyorum.

"Zeban-i yâr-i men Türkî ve men Türkî nemîdânem,

Çe hûşbûde eğer bûde zebaneş der dehânem.

Bu ne kadar iyidir ki, külliyatımızın adı da Nur'dur ve bu, Nur'un dâisidir. Aramızda ruhanî rabita var. Allahtan, bu ruhanî taallûkatlarını çok çok pâyidar etmesini dua ederim. Türkiye'de iken dostlarınızla da görüşmüştüm. Onların hallerini yazın ve hürmet ve selâmlarımı tebliğ ediniz, meşkûr olurum. Hazret-i Nur nasıldır? Onun hakkında yazın ve selâmlarımı ve hulûslarımı, hizmetinde olduğumuzu arzediniz. Sabir İhsanoğlu ile görüştüm ve şimdilik onunla beraber oturup Türkiye'ye ait ve sizler hakkında bahsetmekteyim. Bizler biraz daha çalışacağız ve din hizmetinde olacağız, Allah yardım etsin.

Mektuba son verirken, sıhhat için dua eder, Cenab-ı Haktan Müslümanlara emniyet vermesini yalvarırım.

Din Kardeşiniz

SEYYİD ALİ EKBER ŞAH

Sind Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı

Haydarabad - Batı Pâkistan

* * *

--- sh:»(T:714) ↓ -----

**Pakistan İslâm Talebe Cemiyeti Tarafından Gönderilen Mektup.
Pâkistan İslâm Talebe Cemiyeti Reisinden Üstad
Bediüzzaman Hazretlerine Gelen Bir Mektub:**

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Pakistan Talebe Cemiyeti yıllık kongresi Pakistan'ın payitahtı olan Karaşi'de Hicrî 14-15-16 Rebiülâhir 1377, Milâdî 8-9-10 Aralık 1957'de toplanacağını bildirmekle şerefyâb oluruz. İslâmiyet uğruna çalışan gençleri teşci etmek gayesiyle, bu kongre münasebetiyle mesajımızı göndermenizi rica ederiz.

Belki semâhatlı Efendimiz, Pakistan'daki Müslüman Talebe Cemiyetinin İslâmiyeti şiar edindiğini biliyorlar... Ve cihandaki müşkül mes'eleleri doğruca halledebilecek ancak İslâm dininin olduğuna da inanmaktadır.

Bu cemiyet, Pakistan'da en kuvvetli bir cemiyet, en sağlam bir

--- sh:»(T:715) ↓ -----

içtimaî nizam olup, on senedenberi cihanşümûl İslâmiyet fikrini ve yüksek nizamlarını talebe önünde ve topluluklarında ispat etmeye çalışmaktadır.

Ayrıca müsaadelerinizi.. ve lâıyk olduğu şekilde bizim sizde olan ümitlerimizi boşa çıkarmayacağınızdan eminiz. Çok teşekkürler ederiz. Selâmlar...

Din Kardeşiniz

İBSAR ALİM

Pâkistan İslâm Talebe Cemiyeti Reisi

* * *

**Risale-i Nur'un Pâkistanda Neşriyatını Yaparak Pek Çok Kimselerin
Bu Eserlerden İstifadesini Sağlayan Karaşi Üniversitesi Türk Tarih
Bölümü Asistanı Ve Dört Büyük Gazetenin Muharriri M. Sabir'in
Bir Mektubu**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem din kardeşlerimiz,

Kıymetli mektubunuzu aldım, çok çok teşekkürler.

Hazret-i üstadımız Said Nursî'nin hal ve sıhhati nasıldır? Onu seven talebeler ve halk soruyor. Bana haber göndermenizi rica ederim.

Bu ay içersinde Hindistan'da, İslâmiyetin ve Türklerin hakikî düşmanı olan siyonist ve kızıl kâfirlere karşı dört makale neşrettim. Türk - Pakistan dostluğunun esas ve tarihi hakkında da, Karaşi'de bir fıkra neşrettim, size de gönderdim. "İmam" adlı aylık bir gazetede, "Rusya'da Mazlûm Müslüman" başlıklı bir makale yazdım, bunu da gönderdim ve başka Orduca gazetelere de gönderdim. Maksadım, İslâmiyete hizmet, Türk edebiyatını tanıtmak ve Türk düşmanlarına karşı, yazmak ve çalışmaktır.

.....

Burada mühim bir kitap neşretmek istiyorum, bunun için size yazıyorum. Bu hususta halkçıları tanıttırıyorum ki, bunlar, Türklere karşı çalışmışlar ve cumhuriyet adına bütün milleti aldatıp dindarları zindanlara atmışlardı. Karaşi'de neşredilen bu makaleleri

--- sh:»(T:716) ↓ -----

bir kitap halinde tabetmek istiyorum. Bize ne kadar materyal verirseniz, hepsi burada neşrolacak.

Bu mektubumdan sonra, size mühim bir mektup yazacağım ve bunda, niçin Üstadın İslâm Dünyasının en büyük din şahsiyeti olduğu ve bunun gibi hiçbir adam, ne Endonezya, ne Hind-Pak Yarımadası, ne Arab ve ne de Afrika'da çıkmadığı gösterilecek.

Ey Nurcu dostlarım! Türk - Pakistan dostluğu için çalışınız, komünistlerden âgâh olunuz. İftihar ederiz ki, Türkiye ile Pâkistan, Bağdat Paktı muahedesinde şeriktir. Yolumuz İslâmîdir, ne Arabcılık, ne İrancılık...

Geçen ay, Seyyid Ali Ekber Şah beni çağırdı, bu zat 1950 de Üstadımızı görmüş, bana çok iyi malûmat verdi. O, makalelerle de Üstadı tanıtmış ve Yahudiler aleyhinde yazmıştır. Bu zat, Üstada selâmlar ve talebelere dualar ediyor ve diyor ki: "Ben iki adamın tesiri altında kaldım: Biri Mevlânâ, diğeri de Said Nursî."

M. SABİR

* * *

M. Sabir'in Diğer Bir Mektubu

.....
Bir habere göre, Menderes Hükûmeti, Âlem-i İslâmın ve dünyanın büyük mütefekkeri olan Hazret-i Üstad Said Nursî'nin çok mühim İslâmî eserleri olan Risale-i Nur'un neşri için emir vermiş. Bu haberden, Pakistanlı din yolunda çalışan adamlar büyük bir sevinç içinde kalmıştır. Bu neşir münasebetiyle, Hazret-i Said Nursî'yi, talebelerini ve Türk din kardeşlerimizi ruh u canımızla tebrik eder, milleti zulüm ve istibdat ve dinsizlikten kurtaran başta Menderes olmak üzere bütün Demokratlara teşekkür ederim.

Bu hareketten dolayı, Türk Milleti aleyhinde yapılan haricî propagandalar kırılacak ve Âlem-i İslâmın, Türkiye'ye olan eski muhabbeti yeniden vücut bulacaktır. Ben, bir Pakistanlı Müslüman, Türkiye'ye hiç gitmedim, Said Nursî'yi görmedim, lâkin İstanbul Üniversitesi Nur talebelerinin neşrettikleri kitaplardan bazı parçaları mütalâa ederek, hakikî, ruhanî bir lezzet hissettim. Ve şimdi, bu uzak diyarda bir Nur şâkirdi oldum.

--- sh:»(T:717) ↓ -----

Ana dilim Orduca'da yazılmış bu gibi eserler yok. Ve Nursî gibi bir din kahramanı, Hindistan ve Pakistan'da yok. Bu bir hakikattir. Eğer bu eserler Orducaya tercüme edilirse, büyük İslâmî hizmetler olacağını ümit ediyoruz. Filhakika, komünizme karşı neşriyat yoluyla mücadele çok zarurîdir. Ve Demokratlar tüzüklerinde buna yer vermiştir. İnşâallah, bu gibi İslâmî faaliyetlerle, Türklere karşı çalışan komünistler, farmasonlar ve başkaları mahvolacak ve istikbalde Türkiye eski makamına terakki edecek... Âmin!

M. SABİR

Errabadlı

Pâkistanda Bir Nur Şâkirdi

* * *

Karâşî Nur Talebeleri Adına Yazılan Bir Mektup

KARÂŞÎ NUR TALEBELERİ:

PAKİSTAN

M. Sabir İhsanoğlu, M. A. (Prev)

Department of Islamic History and Culture

University of Karachi

Islamic Republic of Pâkistan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem Efendim

Aziz ve büyük Üstadımız olan Hazret-i Bediüzzaman Said Nursî'nin mühim eserlerini aldım. Başka eserlerini görmemişim. Siz bana ilk defa olarak gönderdiniz. İmtihanım çok yakın. Mayıstan sonra Hazret-i Üstad hakkında ve onun îmanî ve Kur'ânî hizmetlerine ait makaleler yazacağım. İnşâallah, sizlere burada neşrolunan nüshalardan da göndereceğim. Maddeten sizi tanımıyorsam da, mânen tanırım. Kur'ân-ı Kerîme göre bütün Müslümanlar hakikî bir kardeş gibi... Ben size, sizin İslâmî birader ve bahusus Türkiyeli Müslüman ve Nurcu olmanız haysiyetiyle yazıyorum. Ben bir Pakistanlıyım, Türkiyeli değilim. Ana dilim Türkçe değil, fakat Nur

--- sh:»(T:718) ↓ -----

talebesiyim. Bediüzzaman Said Nursî'yi en büyük din ve fikir adamı bilirim ve kendimi bir Nur talebesi ilân ederim. Said Nursî Hazretleri değil sizlerin, bütün İslâm gençliğinin üstadıdır. Maalesef memleketimizde Türkçe bilen yoktur, bunun için Üstadın hizmetlerine nâvâkıftırlar.

Pakistan'dan Risale-i Nur hakkında size malûmat veriyorum:

Üstad ve Türkiye hakkında malûmat çok azdır. İki yıldır biraz çalışıyorum.. Pakistan, Buhara ve Birma gazetelerinde makaleler yazdım. Çok takdir edilip, benden, Türkler ve Risale-i Nur hakkında yazılar rica ettiler. Benim, evvelâ Üstad hakkında malûmatım yoktu. Bu meyanda Salih Özcan adlı bir gence, Türkiye'ye dair kitaplar göndermesi için yazdım, bana gönderdiler. Bunlardan birisi Serdengeçti idi. Bunda, Risale-i Nur hakkında bir makale gördüm. Okudum, istifade ettim ve Nur hakkında malûmat toplamaya başladım. Ben onun eserlerini okuyup yazmayı çok isterdim. O zamandanberi onun yazılarını okudum, düşündüm; O nedir? Bana malûm oldu ki: Ona karşı İslâm düşmanları dışarıda propaganda yapmışlar. Onun hakkında bugüne kadar oniki makale yazdım. Davet (Delhi), İstiklâl (Rangoon), Tasnim (Lahore), Elmünir (Layelpur), Asia (Lahore), Müslim (Dakka), İnkılâp (Karachi), Anjam ve Ceng (Karachi) ve diğer bazı gazetelerde yazmıştım.

Üstad hakkında yazılan bu makaleler, diğer dillere de tercüme edilmiştir. Bugün Onu, binlerce belki milyonlarca müslim ve gayrimüslim biliyor, benden, onun hakkında malûmat istiyorlar. Her gazete onun hakkında yazmak istiyor. İnşâallah, üç ay sonra bu konuda bütün enerjimle çalışacağım. Düşman-ı İslâmdan korkmuyorum. Karaşi'de Üstadın kitaplarını ve başka Türkçe kitapları topladım ve bir küçük kütüphane tesis ettim. Türkiye'den gelen bütün kitaplar buradadır.

Bu yıl "Türk - Pakistan Talebeler Birliği" adlı bir cemiyet kurmak niyetindeyiz. Nur dostlarımızdan rica ederim ki, Türk - Pakistan dostluğunun bağlarını müstahkem eylesinler; Ordu lisanı da okusunlar. Bu yarımadada yüzotuz milyon Müslümanın millî lisanı yalnız Orducadır. Bizler, burada Türkçe için çalışırız. Türkçe bilen, Sibirya'dan Arnavutluğa kadar altmış milyon Müslüman ve Türkiye'deki yirmibeş milyon Türktür.

--- sh:»(T:719) ↓ -----

Nur talebesi kardeşlerime söylüyorum: "Nerede olursa olsun siyonizme karşı mücadele etsinler." Komünizmin icatçıları yalnız Yahudilerdir. Bugüne kadar bu komünistler, İdil - Ural, Kafkasya, Almanya, Kırım, Azerbeycan, Garbî Türkistan ve komşumuz Doğu Türkistan'ı istilâ ettiler. Altmış milyon kardeşimizin hukuku pâyimal oldu. Hindistan dahi bir emperyalisttir. Nehru ve başka Hindûlar, İslâmiyetin düşmanıdırlar. Maalesef Müslüman devletler bunu bilmiyorlar. Nehru, Keşmirli Müslümanları öldürtüyor. Said Nursî'ye gidip Hindli Müslümanlar hakkında söyle ki, kendi memleketinde buna karşı yazılsın. Said Nursî Hazretlerine burada çok hürmet vardır. Onu severiz, onun sıhhat ve uzun hayatı için dua ederiz. İslâm dünyasında Said Nursî'nin eşi yoktur. Mısır'da bir Hasan-ül Banna var idi, (şehit edilmişti). Yutmizde İkbâl var idi, (vefat etmiştir), hâlen bir Mevdudî var, başka büyük adamlar da vardır, lâkin Üstadımız gibi yoktur. Üstad, İslâm dünyasının cevheridir. Onun hakkında malûmat azdır. Onun eserleri Farsça, İngilizce ve Orducaya tercüme edilmemiştir. Lâkin istikbalde olacaktır (Hâşiye).

Üstadın kıymetli hayatı hapisanede geçmiştir. Halkçılar ona çok mezalim reva gördü. Elhamdülillâh, bunların devr-i istibdadı gitmiş, Demokratlar gelmiştir. Biz Pakistanlılar, bunun için Menderes Hükûmetinin hâmisiyiz. Eğer Demokratlar olmasaydı; ne Türk-Pakistan dostluğu olurdu, ne de Bağdat Paktı ve sizlerle taallûkat-ı îmaniye...

Kusura bakma, Üstadım Hazretlerine çok çok selâmlar ve hürmetlerimi söyle, Nur dostlarıma da selâm. Üstadın büyük ve iyi fotoğrafını gönder.

Yaşasın İslâm Kardeşliği ve Türk - Pâkistan Dostluğu

Ev Adresim:

Elbaki

Hüvelbaki

Room No: 8

Pâkistanlı Nur Şâkirdi

Üniversity Hoste

Errabadlı

Mission Rd.

M. SABİR

Karachi

30.3.1957

(Hâşiye): Bu temenni tahakkuk etmiş ve kısa bir zaman sonra eserler tercümeğe başlanmıştır.

--- sh:»(T:720) ↓ -----

M. Sabir'in Türkiyede İslâmi İnkişaf Münasebetiyle Memnuniyetini İzhâr Eden Bir Mektubu

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Muhterem Kardeşlerimiz,

Dört adet mühim mektubunuzu, fotoğrafları ve Hazreti Üstadın "Sözler" adlı eserini aldım. O kadar memnun oldum ki, beyan edemem. Mektubunuzda okudum ki, Türkiye'de Risale-i Nur ve İslâmiyet inkişaf ediyormuş; buna çok memnun oldum. Maalesef, eski hükûmet Üstada karşı muarız idi ve ona çok zulümler etti. Lâkin hakiki Müslüman olan bu Menderes, İslâmiyeti baskıdan kurtardı. Var olsun. İnşâallah Türkiye, yakında eski yüksek makamını alacaktır. Üstad ve Risale-i Nur'u neşredenler gibi mühim din adamları Türkiye'de vardır; Hükûmetiniz niçin bunları İslâmî toplantıya göndermiyor. Selâhiyetli adamlar Türkiye'de çoktur. Kanaatım şudur ki; Üstad gibi âlim dünyada yoktur. Memleketimizden, Hazret-i Üstad gibi bir âlim çıkmadı. Maalesef ki, Kızıl Rusya ve kâfir Çin'den çok âlimler geliyorlar; ve konferanslar vererek, gençleri yavaş yavaş fikren zehirlemektedirler. Eğer Türk Milleti büyük Türk âlimleri gönderirse, Pakistan'da ve bütün İslâm dünyasında büyük tesirleri olacaktır.

Biz Pakistanlılar Türkiye'yi İslâm dünyasının lideri olarak görmekteyiz.

Türkiye, İslâm dünyasının garbî kalesidir. Türkiyesiz, ittihad-ı İslâm mümkün değildir. Size, Üstada dair makalelerimi gönderdim. Üstada dair makalemi ve "Şarkî Türkistanda Çin Emperyalizmi" adlı makalemi neşrettim.

Pakistanda; ne Türkçe okulu, ne kütüphanesi, ne çalışkan adamları; ve sefaretinizde de Orduca bilen adam yoktur. Onlar, Pâkistan'ın gençleriyle temasta değildirler; Orduca neşriyatları da yoktur. Eğer bazıları onları davet etseler iştirak etmiyorlar. Pres Ateşeliğinizde dine dair malûmat ve kitap da yoktur.

Geçen günlerde, Lâhor'da bir İslâmi müzakere oldu. Türkiye'den meşhur zâtlar gelmedi. Ankara Üniversitesinde öğretim görevlisi

--- sh:»(T:721) ↓ -----

olan Dr. Rehber (Pâkistanlıdır) İslâmiyetin aleyhinde konuştu. Bütün İslâmi dünya ona lânetlediler... Lâkin avam gazetelerde okuyup onu Türk bildiler ve çok hayret ettiler. Bu adam, dini ve Türkleri tahkir etti. Sebilürreşad'a yazıyorum.

Hazret-i Üstadın müstakil adresi nedir? Hazret-i Üstada bir adet Kur'an-ı Kerim ve onun hakkında makaleler neşrolunan mecmuaları takdim etmek istiyorum. Hakkınızda çok makaleler yazdım. Onları toplayıp kitap şeklinde basacağım.

Her zaman Pâkistan'ın mühim zâtları Hazret-i Üstada ve sıhhatine dair malûmat sormaktadırlar. Bizler, buradaki Nur Talebeleriyle, Hazret-i Üstadı buraya davet ederiz.

Elbaki Hüvelbaki
Kardeşiniz
M. SABİR

* * *

Pâkistanın En Büyük Mecmuası "Students' Voice" da İslâm Kongresi Reisi "ZAFER AFAQ ANSAR" ın "İslâmın Büyük Rönesansı" Adlı Makalesinde Risale-i Nur'un Muhterem ve Muazzez Müellifinden Şöyle Bahsediyor:

.....
Bu hareketlerin asıl merkezini, Said Nursî'nin fazla miktarda talebesi bulunan üniversite ve kültür yerleri teşkil eder. Bu Talebeler, Risale-i Nur Talebeleri adını alır. Bu gençler, Biz, Kur'anı kendimize düstur seçtik. Bizim gayemiz: Zevki, Allah'ın yolunda aramak ve İslâmiyeti bütün dünyaya yaymaktır.

Siyonizm, Komünizm, Allahsızlık gibi İslâmiyete zıt olan cereyanlara karşı mücadele etmektir.

İslâmiyeti, bütün Türk gençliğinin tam manâsıyla benimsemesine çalışmaktır.

Türkiye'yi her türlü tehlikeye karşı müdafaa etmektir. İrkî ve kavmî ayrılıkları bertaraf ederek, İslâm Birliğini meydana getirmektir.

Hazret-i Üstad Nursî tarafından yazılan ve 130 kitap ve risaleden ibaret olan Risale-i Nur Külliyyatı bu talebeler tarafından yayılmaktadır.

--- sh:»(T:722) ↓ -----

PAKİSTAN BASININDA RİSALE-İ NUR VE ÜSTAD SAİD NURSÎ HAZRETLERİ HAKKINDAKİ NEŞRİYATTAN ÖRNEKLER

31 Ocak 1958 tarihli Students' Voice (Talebelerin Sesi) Gazetesi, Pâkistan İslâm Talebe Cemiyeti Tarafından 15 Günde Bir Çıkarılan ve Talebeleri (İstikbalin Büyüklerini) Yüksek İslâmî Esaslara Göre Hazırlamayı Gaye Edinmiş Bir Talebe Cemiyetinin Neşir Organıdır. Bu gazetenin "Türk Gençliği Uyanyor" Başlıklı Makalesinden:

Bütün İslâm memleketlerinde İttihad-ı İslâm için çalışan İslâmî teşkilâtlar tadat edilip, Türkiye'de de Nur Talebeleri bu meyanda zikrediliyor; ve en sonra İttihad-ı İslâm için çalışan ve Pâkistan'ın en iyi dostları olan Nur Talebelerini tanıdık; Nur Talebelerinin Üstadı seksen beş yaşında büyük bir âlim olan Üstad Said Nursî'dir. Hakikat-ı İslâmiye için yaptığı mücadele, kendi ana vatanında -yani Türkiye'de- otuz sene işkenceli bir hayat ve sık sık hapiste yatmasına sebep oldu ve 1952'de serbest bırakıldı. Fakat bu ihtiyarın bakışları halâ ateşlidir. Otuz yıllık hapis ve işkenceler onu mağlûp edemedi. Bu mücadelesiyle, birbirine çok sıkı bağlı olan Nur Talebeleri külesini meydana getirdi. Üstad Said Nursî, Risale-i Nur eserleri vasıtasıyla Türk Gençliğini İslâm ideolojisinin en büyük düşmanları olan siyonist ve komünistlerin hilekâr tuzaklarına düşmekten kurtarmıştır. Türkiye Başvekili Adnan Menderes Risale-i Nur külliyyatının neşrine müsaade ettiği zaman, Türkiye'nin Pâkistan elçisi Sayın Selâhattin Rifat Erbil vasıtası ile bu büyük adama takdir ve tebriklerimizi bildirmiştik; ve bu vesileyle, Üstad Said Nursî ve Nur Talebelerini de selâmlamıştık; ve bu mektubumuz Türkiye'de binlerle basılarak dağıtılmıştı. Bizim programımız Türkçeye çevrildi. Biz de, bir kaç önemli Risaleleri Orducaya çevirdik.

Pâkistan İslâmî Talebe Cemiyetinin onuncu yıl dönümünde, Türkiye'deki İslâmî hareketi göstermek için, Türklerin İslâm Edebiyatı sergisi de vardı. Bu sergide İlâhiyat Fakültesi, Diyanet İşleri yayınları, bazı Türkçeye çevrilmiş İslâmî eserler ve on beş adet Risale-i Nur külliyyatından eserler vardı. Nur Talebelerinin faaliyeti bu sergide harita ve fotoğraflarla ve grafiklerle izah edildi.

Pakistan'da, Arapça ve Orduca olarak muhtelif gazete ve mecmualarda intişar eden Risale-i Nur'dan İktisad Risalesi'nin Essiddik Mecmuası'ndaki Arapça Tercümesi

Pakistanda, Arapça ve Orduca olarak muhtelif gazete ve mecmualarda intişar eden Risale-i Nur'dan Hutuvat-ı Sitte risalesinin Essıddık Mecmuasındaki Arapça Tercümesi

--- sh:»(T:725) ↓ -----

**30 Nisan 1958 Tarihli Students' Voice Gazetesi "İslâm Dünyasındaki
Müsbet Uyanıklık" Başlıklı Makalede:**

Her İslâm memleketinde, İslâmiyetin hakimiyeti için yapılan övülmeye lâyık şerefli mücadeleler anlatılıyor.. ve Türkiye'de yapılan mücadelelerin neticesi olarak hükûmet, din hürriyetini sıkı bağları gevşetmiştir. Mehmed Âkif, materyalist milliyetçiliği takbih eden ve halk arasında taze bir heyecan verecek olan "Safahat" isimli eseri yazdı.

Hazret-i Said Nursî yılmadan, hakikat-ı İslâmiye için mücadele etmektedir. Kendisi, Türkiye'de en büyük cinayet telâkki edilen Atatürk aleyhtarı olmakla itham ve aleyhinde neşriyat yapılmışsa da, bu zulümler, halkı onun etrafında toplamıştır. 130 parça eserin sahibi olan Üstad hapiste iken verilmiş olan zehirlerin te'siriyle ihtiyarlığını geçirmekte olup, bu hal -seksen yaşını geçtiği halde- hakikat-ı İslâmiye ve İslâmların saadeti için mücadelesine mani olamamıştır.

* * *

--- sh:»(T:726) ↓ -----

Medine-i Münevvere'de Bulunan Ve Nur'un Hakikatını Tam Anlayan Ve İslâmiyete Hizmet Eden Bir Âlimin Mektubudur

Gönüller fâtihi pek muhterem ve mükerrem Üstadımız Hazretleri!

Mübarek ellerinizden öper, bütün aziz ve sadakatli talebelerinizle beraber sıhhat ve selâmette daim olmanızı Bârigâh-ı Kibriyâdan niyaz eylerim.

Müslümanlar için en büyük bir bayram diye ancak vasıflandırılabilen beraetiniz bütün Nurcuları şâd ve handân eylediği gibi, bedenizi de dünyalar kadar memnun ve mesrûr eylemiştir... Nasıl memnun etmesin ki: Sizin eserlerinizle birlikte beraetiniz demek, ruhun maddiyata, nurun zulmete, îmanın küfre, hakkın bâtıla, tevhidin şirke ve irfanın cehle galip gelmesi demektir.

Yıllardan beri önüne sıradağlar gibi engeller, korkunç uçurumlar gibi mâniler konulan Nur çağlıyanı, en sonunda mu'cizevî bir şekilde bütün sedleri yıkmış, mânileri aşmış nur ile bütün zulmetleri târumar eylemiştir.

"Mu'cizevî hârikalarla doğan İlâhî tecellilerin vasfında kalemler kırılır, fikirler gürülür, ilhamlar yanar kül olur." derlerdi. Hakikaten bendeniz, şimdi bu müstesna zaferin karşısında aynı aczi, bütün varlığımla hissediyorum. Zira tefekkür ve ilhamıma nihayetsiz bir ufuk açılıyor.. cihan, muhteşem bir Nur ma'bedini andırıyor... Civarımdaki herşey, heryer, derin vecd ve istiğraklarla gaşyolmuş bir halde... Her zerrede

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

sırr-ı Sübhânîsi tecelli ediyor...

Binaenaleyh, bilmiyorum, bu mes'ud hâdiseyi; şanlı bir zafer, şâhâne bir fetih, İlâhî bir kurtuluş, cihanşümul bir bayram diye mi vasıflandırırım? Zira, kudsî dâvanın kazanmış olduğu bu İlâhî zafer, bütün İslâm ve insanlık dünyasındaki mücahitlerin azimlerine kuvvet, ruhlarına can, îmanlarına hız ve heyecan vermiştir.

Evet, azim ve îmanları, aşk ve emelleri henüz kemale ermemiş olan birçok müslümanlar, maalesef acıklı bir yeis içinde idiler. Böyle bir zaferin tahakkukunu, hayal ve muhal görüyorlardı. Fakat

--- sh:»(T:727) ↓ -----

bütün feyiz ve nurunu insanlığı tenvir ve irşad için İlâhî bir güneş hâlinde Arş-ı A'zamin pürnur ufuklarından inen Kur'an-ı Kerîm'den alan nur neşriyatı, durgun gölleri andıran gönülleri deryalar gibi coşturmuş, kasvet ve hicran yıllarının ümit ve emellere vurduğu müthiş zincirleri kırmıştır. O nur kaynağından fışkıran o serâpâ feyiz ve hikmetler saçan eserler; hislerin, fikirlerin ve bilhassa alevler içinde yanan ruh ve vicdanların ezeli ve ebedî ihtiyaçlarına cevap verdiği gibi; onları, dalga dalga boğucu karanlıklar muhitinden, tertemiz ve pırıl pırıl nur ufuklarına çıkarmıştır.

Yıllarca devam eden uzun bir sükût, derin bir gaflet ve boğucu bir zulmetten sonra İlâhî bir güneş hâlinde parlıyan bu kudsî zafer, nur için yol aramakta olan perişan beşeriyetin yakın bir gelecekte uyanacağını müjdelemektedir... Çünkü; din ihtiyacı, sırf müslümanların değil, bil'umum insanların ezeli ve ebedî ihtiyacıdır.

Bugün bedbaht insanlık, din ni'metinden mahrum olmanın sürekli hicran ve felâketlerini bağı yanarak çekmektedir. Bu acıklı buhranın korkunç neticesidir ki, çeyrek asır zarfında iki büyük harbe girmiş ve üçüncüsünün de kapısını çalmak çığnlığını göstermektedir.

Artık bütün insanları kardeş yaparak yemyeşil cennetlerin nurlu ufuklarından esen refah ve saadet, huzur ve âsâyiş rüzgâriyle dalgalanan âlemşümûl bir bayrak altında toplayacak olan yegâne kuvvet, İslâm'dır. Zîra beşeriyetin bugünkü hâli, tıpkı İslâm'dan evvelki insan cem'iyetlerinin acıklı hâlidir. Bunun için, insanlığı o günkü ebedî felâketten kurtaran İslâm bu gün de kurtarabilir... Evet, milyonların, milyarların kalbinde asırlardanberi kanamakta olan o derin yarayı saracak yegâne müşfik el, İslâm'dır. Her ne kadar ufuklarda zaman zaman bâzı uydurma ışıklar görülüyorsa da, müstakbel bütün nur ve feyzini güneşlerden değil, bizzat Rabb-ül-Âlemîn'den alan ezeli ve ebedî "Yıldız"ındır. O yıldız, dünyalar durdukça duracak ve onu söndürmek isteyenleri yerden yere vuracaktır.

Cihankıymet Üstadım! Malûm-u fâzılâneleridir ki; son günlerde mukaddes dâvaya hizmet eden bâzı tenvir ve irşad hareketleri doğmuş, fakat maalesef hiç birisi "Risale-i Nur" külliyatının gördüğü mühim işi görememiş ve ihraz ettiği İlâhî zaferi kazanamamıştır. Zîra bu yol; Peygamberlerin, velîlerin, âriflerin, salihlerin ve bilhassa

--- sh:»(T:728) ↓ -----

canını cânana seve seve fedâ eden ve sayısı milyonlara sığmayan kahraman şehidlerin mukaddes yoludur. Artık bu çetin yolda yürümek isteyenler, her an karşılarına dikilecek olan müthiş mâniaları daima göz önünde tutmaları lâzımdır. Evet, bu yolda yürüyecek olanların, sizdeki sarsılmak bilmeyen îmanla, yüksek ve İlâhî irfanla ve bilhassa hârikulâde ihlas ve feragatla mücehhez olmaları gerektir. Çünkü, bu mühim vâdide Nur dâvasının tâkip ettiği tebliğ, tenvir ve irşad usûlü bambaşka hususiyetler taşımaktadır. Artık insanın his ve fikrine, ruh ve vicdanına bambaşka ufuklar açacak olan bu derin bahsi, dua buyurun da, müstakil ve mufassal bir eserde aziz din ve gönüldaşlarımıza arzetmek şerefine nâil olayım... Çünkü, bu nurlu bahis o kadar derin ve o derece mühimdir ki, böyle birkaç sahifelik mektup ve makalelerle asla ifade edilemez.

İman ve Kur'an nûru ile tertemiz gönlünü fethettiğiniz gençlik, İlâhî zaferinizin en parlak delilini teşkil eden en mühim varlık ve en kıymetli cevherdir... "Nurdan Sesler" in hemen her mısraında, asîl ve şuurlu ruhuna hitap ettiğim tertemiz gençlik, işte bu hak ve hakikatın bağı yanık âşığı olan gençliktir. Nurlu dâvanın kazanmış olduğu bu son zaferin verdiği bütün vecdle dolu bir ilhamla yazdığım şu manzumeyi takdim ediyorum. Kabulünü rica ve istirham eylerim.

Tekrar tekrar ellerinizden öper, kıymetli dualarınızı beklerim, pek muhterem Üstadım Hazretleri.

Mânevî Evlâtlarınızdan

Ali Ulvi

* * *

Risale-i Nurdan Gençlik Rehberi'nin İstanbul Mahkemesinde Beraeti

Münasebetiyle Bağdat'tan Gelen Tebrik Telgrafı

Sebilürreşad Mecmuasına,

İstanbul.

Büyük İslâm âlimi Bediüzzaman Hazretlerinin beraet kararı, bizleri sonsuz bir sevinç içerisinde bıraktı. Bu sevincimize vesile olan bu âdil hükme istinaden, Türk Mahkemesine ve fahrî avukatlarına teşekkürlerimizi, Üstad ve kardeşlerimize tebriklerimizi mecmuanız vasıtasıyla bildiririz.

Irak

EMCED ZUHAVİ

--- sh:»(T:729) ↓ -----

Pâkistan'daki Nur Talebelerinin Üstad Said Nursî'den İstedikleri Mesaj
Münasebetiyle, Irak'taki Bir Nur Talebesinin Gönderdiği Mektub

Bundan bir kaç gün evvel, Pâkistan'da talebeler konferansı vardı. Hazret-i Üstaddan bir mesaj istemişlerdi ve bunun tarihî bir tesiri olacaktı. Haber aldık ki; Salih, Nur Talebeleri namına bir mesaj göndermiş. Sizlere de yazmışlar ki, acele Hazret-i Üstada bildirirsiniz... Konferansta, Hazret-i Üstad ve Nurlar çok methedilmiş. Komünistler tarafından itirazlar yapılmış. Fakat reis hepsini reddetmiş. Hazret-i Üstadın fotoğrafları teşhir edilmiş. Yakında Nur ve Nura ait uzun ve resimli bir yazı ile bir mecmua çıkaracaklarmış. Sonsuz selâm ve dualar.

AHMED RAMAZAN

* * *

Bağdat'ta çıkan "Eddifa" gazetesinin muharriri İsa Abdülkadir'in Arabî makalesinin tercümesi

Bağdat'ta çıkan "Eddifa" gazetesini Risale-i Nur Talebelerinden bahisle diyor ki:

Türkiye'deki Nur talebelerinin İhvan-ı Müslimîn cem'iyeti ile alâkaları nedir, ne münasebeti var? Hem farkları nedir? Türkiye'deki Nur Talebeleri, Mısır'da ve bilâd-ı Arabda İhvan-ı Müslimîn namında ittihad-ı İslâma çalışan cem'iyetler gibi müstakil cem'iyet midirler? Ve onlar da onlardan mıdır? Ben de cevap veriyorum ki :

Nur Talebelerinin ve İhvan-ı Müslimîn cem'iyetinin gerçi maksatları; hakaik-ı Kur'aniye ve îmaniyeye hizmet ve ittihad-ı İslâm dâiresinde Müslümanlar'ın saadet-i dünyeviyye ve uhreviyyelerine hizmet etmektir; fakat Nur Talebelerinin beş-altı cihetle farkları var.

Birinci Fark : Nur Talebeleri siyasetle iştiğal etmez, siyasetten kaçıyorlar. Eğer siyasete mecbur olsalar, siyaseti dine âlet yapıyorlar; tâ ki siyaseti dinsizliğe âlet edenlere karşı dinin kudsiyetini gösterebilirler. Siyasî bir cem'iyetleri asla mevcut değil.

İhvan-ı Müslimîn ise: Memleket ve vaziyet sebebiyle siyasetle, din lehinde iştiğal ediyorlar ve siyasî cem'iyet de teşkil ediyorlar.

İkinci Fark : Nurcular, Üstadlarıyla içtima etmiyorlar ve etmeğe de mecbur değiller. Kendilerini Üstadlarıyla içtima mecburiyet hissetmiyorlar;

--- sh:»(T:730) ↓ -----

ders almak için beraber bulunmağa lüzum görmüyorlar. Belki; koca bir memleket bir dershane hükmünde, Risale-i Nur kitapları onların eline geçmekle, üstad yerine onlara bir ders verir. Her bir risale, bir Said hükmüne geçer.

Hem ellerinden geldiği kadar ücretsiz istinsah ederler. Muhtaçlara mukabelesiz veriyorlar ki, okusunlar ve dinlesinler. Bu suretle büyük bir memleket, büyük bir dershane hükmünde oluyor.

İhvan-ı Müslimîn ise: Umumî merkezlerde mürşid ve reisleriyle görüşmek ve emirler ve dersler almak için ziyaretine giderler. Ve o umumî cem'iyetin şubelerinde de o büyük üstadla ve naibleriyle ve vekilleri hükmündeki zatlarla yine görüşürler, ders alırlar, emir alırlar.

Hem umumî merkezlerde çıkan ceride ve mecellelerin fiatını verip, alıp, onlardan ders alıyorlar.

Üçüncü Fark : Nur Talebeleri, aynen, âlî bir medresenin ve bir üniversite darülfünununun talebeleri gibi, ilmî muhabere vasıtasıyla ders alıyorlar. Büyük bir vilâyet bir medrese hükmüne geçer. Birbirini görmedikleri, tanımadıkları ve uzak oldukları halde birbirine ders veriyorlar ve beraber ders okuyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Memleketleri ve vaziyetleri iktizasiyle mecelleleri ve kitapları çıkarıyorlar, aktar-ı âleme neşrediyorlar; onunla birbirini tanıyıp ders alıyorlar.

Dördüncü Fark : Nur Talebeleri, bu zamanda ve bugünde ekser bilâd-ı İslâmiyede intişar etmişler ve çoklukla vardılar. Bu intişarlarında ayrı ayrı hükûmetlerde buldukları halde hükûmetlerden izin almaya muhtaç olmuyorlar ki tecemmu' edip toplansınlar ve çalışsınlar. Çünkü, meslekleri siyaset ve cem'iyet olmadığından hükûmetlerden izin almaya kendilerini mecbur bilmiyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Vaziyetleri itibariyle siyasete temas etmeye ve cem'iyet teşkiline ve şubeler ve merkezler açmaya muhtaç bulduklarından, buldukları yerlerdeki hükûmetten icazet ve ruhsat almaya muhtaçtırlar ve Nurcular gibi bilinmiyor değiller. Ve bu esas üzerine, kendilerine umumî merkezleri olan Mısır'da, Suriye'de, Lübnan'da, Filistin'de, Ürdün'de, Sudan'da, Mağrib'de ve Bağdat'ta çok şubeler açmışlar.

--- sh:»(T:731) ↓ -----

Beşinci Fark : Nur Talebeleri içinde çok muhtelif tabakalar var. Yedi-sekiz yaşındaki camilerde Kur'an okumak için elifbâyı ders almakta olan çocuklardan tut, tâ seksen-doksan yaşındaki ihtiyarlara varıncaya kadar kadın-erkek hem bir köylü hammal adamdan tut, tâ büyük bir vekile kadar; ve bir neferden, büyük bir kumandana kadar tâîfeler Nurcularda var. Bütün Nurcuların bu çok taifelerinin umumen bütün maksatları, Kur'an-ı Mecîd'in hidayetinden ve hakaik-ı îmaniye ile nurlanmaktan ibarettir. Bütün çalışmaları, ilim ve irfan ve hakaik-ı îmaniyei neşretmektir. Bundan başka bir şeyle iştigal ettikleri bilinmiyor. Yirmisekiz seneden beri dehşetli mahkemeler, derras ve kıskanç muarızlar, bu kudsî hizmetten başka onlarda bir maksat bulamadıkları için onları mahkûm edemiyorlar ve dağıtamıyorlar. Ve Nurcular, müşterileri ve kendilerine taraftarları aramıya kendilerini mecbur bilmiyorlar... "Vazifemiz hizmettir, müşterileri aramayız, onlar gelsinler bizi arasınlar, bulsunlar" diyorlar. Kemiyete ehemmiyet vermiyorlar. Hakikî ihlâsı taşıyan bir adamı, yüz adama tercih ediyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise : Gerçi onlar da Nurcular gibi ulûm-u İslâmiye ve mârifet-i İslâmiye ve hakaik-ı imaniyeye temessük etmek için insanları teşvik ve sevk ediyorlar; fakat vaziyet, memleket ve siyasete temas iktizasıyla, ziyadeleşmeğe ve kemiyete ehemmiyet veriyorlar, tarafdarları arıyorlar.

Altıncı Fark : Hakikî ihlâslı Nurcular, menfaat-ı maddiyeye ehemmiyet vermedikleri gibi bir kısmı âzamî iktisat ve kanâatla ve fakîr-ül-hâl olmalarıyla beraber, sabır ve insanlardan istiğna ile ve hizmet-i Kur'aniyede hakikî bir ihlâs ve fedakârlıkla; ve çok kesretli ve şiddetli ehl-i dalâlete karşı mağlûb olmamak için ve muhtaçları hakikata ve ihlâsa dâvet etmekte bir şüphe bırakmamak için ve rızâ-yı İlâhîden başka o hizmet-i kudsiyeyi hiçbir şey'e âlet etmemek için bir cihette hayat-ı içtimaiye faidelerinden çekiniyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Onlar da hakikaten maksat itibariyle aynı mahiyette oldukları halde, mekân ve mevzu ve bâzı esbab sebebiyle Nur Talebeleri gibi dünyayı terkedemiyorlar âzamî fedakârlığa kendilerini mecbur bilmiyorlar.

İsa Abdülkadir

--- sh:»(T:732) ↓ -----

**Bağdat'ta çıkan, ehemmiyetli, siyasî bir ceride olan "Eddifa"
gazetesinin muharriri İsa Abdülkadir diyor ki:**

Nur Talebelerinin mürşidi olan Bediüzzaman Nursî hakkında "Eddifa" gazetesini okuyanlar benden soruyorlar: "Türkiye'deki Nur Talebelerinden ve Üstadları olan Said Nursî'den bize malûmat ver." diyorlar. Ben de bunlar hakkında kısa bir cevap vereceğim. Çünkü, Üstadın, Nurun ve Nur Talebelerinin Araplar'da hakkı olduğu için, Araplar onlardan ciddî bahsetsinler. Zira: İslâmiyet'in madde-i esasiyesi olan Araplar Risale-i Nur'dan ziyadesiyle faide görmeğe başlamışlar.

Bu Nur Talebeleri; Risale-i Nur'la, hem Türkiye'de, hem bilâd-ı Arabda komünistliğe karşı muhkem bir sed te'sis ediyorlar.

.....
Bu yazı Demokratlar çıkmadan evvelki zamana bakar; onun için, Nur Talebelerinin adedi hakkında müddeiumuminin dediği gibi, yalnız beşyüzbin değil, belki şimdi Türkiye'de milyonları aşmış bulunuyor.. ve her gün de ziyadeleşiyor.

.....
Risale-i Nur ise, öyle geniş bir makyas ile intişar ediyor ki, değil yalnız Türkiye'de ve bilâd-ı İslâmiyyede hattâ ecnebilere de iştiyakla istenilir oluyor. Ve Nurun Talebelerinin şevklerini hiçbirşey kıramıyor. İşte, Nur Talebeleriyle, Nur Risaleleri ve onların bu büyük hizmet-i Kur'aniyeleri, Demokrat Hükûmetinin bir büyük hasenesidir ki, mübarek âlem-i İslâm'daki hareket-i İslâmiyye bu hükûmet-i demokrasiyi takdir ve tahsinle karşılıyor. Bütün Irak ahali-i Müslimesi ki, Arap, Türk, Kürd, İran bu İslâmî hizmeti ve kudsî mücahedeyi kemal-i ferah ile karşılıyorlar. Ve Türkiye'deki Türk kardeşlerimiz, garbın yanlış te'siratlarına karşı bunlarla mukavemet gösteriyorlar kanaatindedirler.

İsa Abdülkadir

* * *

**Gençlik Rehberi'nin Beraeti Münasebetiyle Cami-ül Ezher
Üniversitesi Türk Talebelerinin Tebrik Mektubu**

Mektub: Kahire'den 13/4/1952

Muhterem Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerine,

--- sh:»(T:733) ↓ -----

Kalblerdeki îmanı nurlandıran ve umumî nizamın direği, âhiret yolunun hakiki pusulası olan ve ilhamını Kur'an-ı Kerim'den alan eserlerinizden "Gençlik Rehberi" adlı risaleniz suç teşkil ettiği iddiasıyla devam eden mahkemenizin beraet kararını ölçülmez sevinçlerimizle öğrendik. Siz mübarek Üstadımızı ve Demokrat Türk adliyesinin âdil hâkimlerini candan tebrik ediyoruz.

Hayatını İslâmiyetin sıhhati için vakfeden, Türk Milletine hizmet etmeyi şeref addeden, asrımızda eşine tesadüf edilmeyen bir din mücahidi bulunan Üstadımız! Size, Âlem-i İslâm ve insaniyet müteşekkirdir. Bizler, ufak bir zerresini ifade için, hürmetlerimizi, teşekkürlerimizi bildiriyor, mübarek dualarımızı talep ediyoruz. Allah sizden ve sizi sevenlerden razı olsun.

Cami-ül-Ezher Üniversitesi Türk
Talebeleri Namına
HACI ALİ KILINCALP

* * *

İranlı Bir Nur Talebesinin Üstad Bediüzzaman Hazretlerine Bir Mektubu

(Türkiye Cumhuriyetine Tâbi Isparta'nın Barla Nahiyesinde Mukim Pek Muhterem, Faziletmeab Bediüzzaman Hazretlerine Takdim Olunur)

Pek Muhterem Faziletmeab Üstad-ı Muhterem Bediüzzaman Hazretlerine,

Her şeyden evvel selâm ve hürmet-i mahsusumu takdim, sıhhat ve afiyette devamınızı Cenab-ı Kadir-i Mutlak Hazretlerinden temenni ve niyaz eylerim. Lütfen ahvâl-i acizanem istifsar buyurulursa, lehülhamd velminne, vücud-u fânim, baki İranda, Rizaiye vilâyetine tâbi Mergivar mahallinde Dize karyesinde imrar-ı hayat etmekte olduğumu arz eylerim.

Bu geçen kırk yıl zarfındaki inkılâb-ı zaman dolayısıyla müstağrak olarak uzaklara düşmüş bulunmağım hasebiyle, sıhhat ve afiyetinizden bîhaber kalmış daima vücud-u muhtereminizi soruşturmak, birinci emel ve arzularımdan idi. Cenab-ı Hak Hazretlerine çok şükür, bu günlerde muhterem kardeşimiz Subay Tayyib İranlı vasıtasıyla sıhhat haberlerinizi aldığımdan son derece memnun ve mütehassis oldum. Kadir-i Zülcelâl Din-i Mübin-i İslâmın hizmet

--- sh:»(T:734) ↓ -----

ve saadeti için sizi pek çok zaman lütuf ve himayesinde masun ve mahfuz buyursun. Âmin.

Kıymettar te'lifatınızdan "Nur'un İlk Kapısı", "Asa-yı Musa", "Rehber-üş Şebab" ve diğer kitaplarınızın bir çoğu, muhterem kardeşimiz vasıtasıyla elime geçti ve son derece memnun oldum. İnşâallah, bunlardan behreyab oluruz. Bu ilk mektubum olmak dolayısıyla fazla tasdi'den içtinabla hatime verir, sıhhat ve afiyetinize mübeşşer, sıhhat ve vücud-u muhtereminizin devamını Hâlik-ı Mutlaktan niyaz eylerim.

Lütufnamenizi alacağıma ümitvar, hazretlerinden temenni ve niyaz eylerim efendim.

Merhum Seyyid Abdülkadirzâde Muhibbiniz
SEYYİD ABDULLAH

* * *

**Suriyeli Küçük Bir Nur Talebesinin, Üstad Bediüzzaman
Hazretlerine Gönderdiği Mektub**

22 Şevval 1373

Fahr-ül İslâm Üstaz-ı Âzam Bediüzzaman Hazretlerine,

Kemal-i ihtiramla hâk-i pâ-y-i zât-i âlilerinize yüzümü ve gözümü sürerek öperim. Altı yaşındayım. Ramazan-ı Şerifin yirmi altıncı gününde Kur'an-ı Kerimi hatmettim. Suriye'de en küçük bir Nur Talebesiyim. Arkadaşlarımdan onbir talebe daha Kur'an-ı Kerimi hatmettiler. Hepimiz namaz kılıyoruz. Bu mektupla fotoğrafımı Urfa Nur Talebeleri vasıtasıyla zât-ı meâl-i sıfat-ı âlilerinize gönderiyorum. Çok rica ederim, mübarek hatt-ı şerîfinizle fotoğrafın arka tarafına bana bir-iki cümle dua yazınız, tekrar fotoğrafımı iade buyurmanızı rica ederim. Pederim Abdülhâdi, hak-i pâ-y-i âlilerinizden öper, dualarınızı talep eder.

Suriye Derbasiye Nahiyesine Tâbi
Âliye Köyünde Nur Talebelerinden
HÜSEYİN ABDÜLHADİ

* * *

--- sh:»(T:735) ↓ -----

Risale-i Nur, Âlem-i İslâm'da Olduğu Gibi Avrupa'da da Hüsn-ü Kabule Mazhar Olmuştur. Risale-i Nur'un Hüsn-ü Kabule Mazhariyetine Nümune Olarak Finlandiya'daki "Tampereen İslâmilaisen Sevrakume İmamı" Habiburrahman Şakir'in iki

Mektubunu Dercediyoruz :
İmam Habibur-Rahman Shakir

الامام حبيب الرحمن شاکر

(Tampereen İslamilaisen seurakunnan imaami)

امام المحلة الاسلامية في تامبري

Adress: Tampere. Finland

القائم بتبليغ الدعوة الاسلامية بفنلانده

Vellamonkatu 21

Pek muhterem Kardeşim,

وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Hediye olarak gönderdiğiniz pek kıymetli eser, yâni "El-Mesneviyyül Arabî Min Risalet-in Nur" isimli kitabı aldım. Bu münasebetle cenabınıza teşekkürlerimi bildiriyorum. Allah-ı Kerim, her dileğinizi atâ eylesin diye dua ediyorum.

Benim için bu kıymetli hediyeniz çok müfid olacak ve benim tebliğ işlerimde daha yardım edecektir. İnşâallah. Size de daima ecir ve sevabı erişip duracağında, sadaka-i câriye kabilinden olacağında elbette şüphe yoktur.

Kitabın müellifi Said Nursî Hazretlerini de bize tanıttığınızı rica ederim. Hürmet ve selâmlarımla...

HABİBURRAHMAN ŞAKİR

Risale-i Nur'un Avrupa'daki İntişarı Ve Hüsn-ü Kabule Mazhariyetine Nümune Olarak Finlandiya'daki Nur Talebesi Habiburrahman Şakir'den Gelen Diğer Bir Mektub

Vellamonkatu 21 12/2/1958

Çok Muhterem Kardeşlerim,

وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

--- sh:»(T:736) ↓ -----

Göndermiş olduğunuz inayetnamenizi ve dört tane risale "İhlâs" "Zeylül Hubab" "Risale-i Nur hakkında müellifine gönderilen bir mektup" "Risale-i Nur hakkında verilen konferans"ları aldım. Teşekkürlerimi takdim ederim efendim.

Evet, Büyük Üstad Said Nursî Hazretleri, zamanımızın büyük dâhilerinden ve Allah'ın en büyük sevgili bendelerinden olduğunda asla şüphemiz yoktur. Belki, bu zata 14. asrın mücedditlerinden deyip itikad etsek bile mübalâğa etmiş olmayacağız. Hamdler olsun Allah Hazretlerine ki; Türk Milleti hazinelerinden zuhur etmiş bu cevheri, inkılâp dolaganlarında gark olup zayı olmasından zamanımıza kadar sakladı; asrımızı, bu zatın vücudu ile zînetledi. Musa Peygamberi, Firavun'un eteğinde beslediği gibi; bu zat-ı mübareki de dinsiz zalimler meyanında cefalar içinde besledi. Geleceklerde de selâmetlik ile uzun seneler yaşamasını bir Allah'tan temenni ederiz. Üstad Bediüzzaman hakkında bizim akidemiz budur.

Mümkün olursa, bizim tarafımızdan huzurlarına arz-ı ihlâsımızı, gaibane muhabbetimizi bildirseniz ve özünden bizim için hayır dualarını vekâleten rica etseniz diye ricada kalıyoruz. Hürmet ve selâmlar ile.

Muhlis Dinî, Millî Kardeşiniz
HABİBURRAHMAN ŞAKİR

* * *

**Sorbon Üniversitesi İslâm Ve Roma Mukayeseli Hukuk Kürsüsü
Profesörü ve Paris İslâm Kültür Merkezi Fahrî Başkanının Üstad
Bediüzzaman Hazretlerine Yazdığı Mektup**

21/Cemaziyelahir/1377
İSLÂMBOL

Allah Yolunda Mücahid Muhterem Hazret-i Üstad,

Allah size uzun ömür ihsan eylesin. Göndermiş olduğunuz kıymetli hediyeniz olan kitabınızı ve selâmınızı alarak teşekkür ettim. Allah size selâmet versin. Kıymetli yüksek eserlerinizden istifadeye muvaffak kılsın.

Eskiden beri sizin yüksek vasıflarınızı ve büyük mücahedenizi işitirdim ve daima da işitmekteyim. Allah, birbirinden uzak olanları kavuşturucudur. Bizleri, sevgi ve rızasını kazanmakta muvaffak kılsın. Bu fakir ve zelil kul, yüksek ve aziz olan siz Kur'an hâdimine teşekkürlerini arzeder.

Dr. Muhammed Hamidullah

--- sh:»(T:737) ↓ -----

**Washington'daki İslâm Cemiyetinin ve İslâm Kültür Merkezinin
Genel Sekreteri Dr. Muhammed Habilullah'dan, Irak'taki Nur
Talebesi Ahmed Ramazan'a Gelen Mektub**

Washington İslâm Kültür Merkezine hediye etmek lûtfunda bulunduğunuz Bediüzzaman Said Nursî'nin "Hutbet-üş-Şamiye" ve "Risale-i Nur Mizanları" adlı kitablara mukabil halis teşekkürlerimin kabulünü rica ederim.

Tekrar tekrar teşekkürlerimi arzeder, iyi ve saadetli günler dilerim.

İslâm Kültür Merkezi Genel Sekreteri
El-Muhlis

Dr. MUHAMMED HABİLULLAH
* * *

**Yunanistan'da Risale-i Nur'un Neşriyatını yapan Ve Yüzlerce Nur
Talebesi Yetiştiren Bir Zâtın, Türkiye'deki Nurcu Kardeşlerine
Yazdığı Mektub**

Din ve İmana Hâdim (hizmet edici), Şirk ve Küfrü Hâdim (yıkıcı)
Pek Aziz Kardeşlerim,

(Abdullah, Hüsnü, Abdülkadir, Mehmed ve Süleyman
Nurdaşlarım)

Evvelâ: Pek samimi ve hâlisane yazılan mektubunuzu alarak derecesiz memnun oldum. Muhlis beyanlarınız ve derunî tebrikleriniz, hep coşkun dinî aşkıınızdan ve has nura müstağrak ruhunuzdan doğma olduğundan, o Nurun elektrizasyonu münevver kalbleri tehyic ve temevvüce düşürmemek mümkün değildir. Onun için, selâm ve muhabbetlerinize mukabil selâm ve meveddetlerimiz bîpâyan olduğu gibi, bu râbıta ve iştiyak ile de sizleri kucaklar ve İslâmi hasret ve saffetle gözlerinizden öperim.

Saniyen: Gönderilmesine lûtfettiğiniz "Hutbe-i Şamiye", "Şekva" ve sair mahkeme kararı ile mektublar melfufatını alarak fevkalhad memnun oldum. Bunun cevabını vermek üzere iken, Kerkük'ten Ahmed Ramazan kardeşimizden gönderilen "Sözler Mecmuası"nı aldım. Onun için de bînihaye tahassüslerle meşhun-u mesâr oldum. Ona da şimdi sizinle beraber teşekkür babında mektub yazıyorum. Bu memnuniyet ve teşekkürlere dahi cemaatimizin bütün efradı iştirak ederek hepinizi selâmlar ve aziz Nurdaşlariyle kardaşlanırlar.

.....

--- sh:»(T:738) ↓ -----

Gerek ben ve gerekse bütün ihvanımız Üstad Hazretlerine bağlılığı şöyle telâkki ediyoruz: Âfak ve enfüsten müstedlel Âyât-ı bînihayeyi en iyi tefsir edecek bir insan-ı kâmil'e her asır muhtaçtır. Asrımızda, Şark ve Garb'ta fâzıl ve muktedir çok ulema yok değildir fakat fâni menfaatlerden mütecerrid, sırf Nur-u bâki ile mütenevvir ve mütelezziz gavs-ı ferid makamında en ziyade bir mutemede ihtiyaç vardır. Bu evsaf-ı mebhuse ile Üstad-ı Kebir muttasıf olduğundan zamanımızın kutbu mesabesinde dir. Ona tebaiyyet, tam uyulmağa lâıyk bir muktedabih'e iktida manâsındadır. Zamanın müceddidi imam-ı kübrası fetrete uğradığına göre, böyle bir mürşid-i âzam'a merbutiyet vâcib derecesine varmıştır. İşte bu sâika, bizi ve onları düşünmeğe bile sevketmeden Üstad-ı Kebir'e rabtediyor. Bunu yapan, onlardaki iman bağının, kendisinde mevcut bulunan nur-u aslînin, nur kaynağının merkez sıkletindeki cazibe kuvvetine incizab ve incilâbıdır. Bunlar, bu eserleri şimdi mütalâa ve müzakere etmekle, tahsilleri az zamanda bazısının derhal husuliye münkalib olmaktadır... Yani derhâl, Nur mevzuunu idrak kabiliyetiyle mütefeyyiz oluyorlar.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي

Onun için fazl ve rahmetine karşı ne kadar hamd ü sena edilse azdır.

.....
Bu hizmette muvaffak olmak için, sizin binbir müşkülâtla ikazkâr ve irşadkâr hareketleriniz gibi yıkılmaz ve sarsılmaz azim ve metanetler lâzımdır. İnşâallah her ufukta, her kuturda böyle çalışılması İslâmiyetin halâs-ı umumisini mucip ve müntic olacaktır.

HÂFİZ ALİ

* * *

--- sh:»(T:739) ↓ -----

**Risale-i Nur Türkiye'de olduğu gibi Avrupa'da ve Amerika'da da yayılmış ve birçok okuyucu kütlesi bulmuştur.
Türkiyede neşrolan Risale-i Nur Külliyyatından istifade ederek Kur'an nuru ile nurlanan Avrupa'daki Nur Talebelerinden bir grup hocalarıyla bir arada.)**

--- sh:»(T:740) ↓ -----

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا فَرْدُ يَا حَى يَا قَيُّوْمُ يَا حَكَمُ يَا عَدْلُ يَا قُدُّوسُ

İsm-i Âzâmın hakkına ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyânın hürmetine ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın şerefine, bu mecmuayı bastırانları ve mübârek yardımcılarını ve Risale-i Nur talebelerini Cennet-ül Firdevste saadet-i ebediyeye mazhar eyle. Âmin... Ve hizmet-i îmaniye ve Kur'aniyede dâima muvaffak eyle. Âmin... Ve defter-i hasenatlarına bu mecmuanın herbir harfine mukabil bin hasene yazdır. Âmin... Ve Nurların neşrinde sebat ve devam ve ihlâs ihsan eyle. Âmin!

Ya Erhamerrâhimîn! Umum Risale-i Nur Şakirdlerini iki cihanda mes'ud eyle. Âmin... İnsî ve cinnî şeytanların şerlerinden muhâfaza eyle. Âmin... Ve bu âciz ve bîcâre Said'in kusurâtını affeyle. Âmin!...

Umum Nur Şakirdleri
nâmına
Said Nursî

--- sh:»(T:741) ↓ -----

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5 - 20
GİRİŞ	21- 29
İLK HAYATI	30 -149
BARLA HAYATI	150 - 214
ESKİŞEHİR HAYATI	215 - 280
KASTAMONU HAYATI	281- 398
DENİZLİ HAYATI	399 - 452
EMİRDAĞ HAYATI	453 - 540
AFYON HAYATI	541- 611
ISPARTA HAYATI	612 - 679
BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR	680 - 709
RİSALE-İ NUR ve HARİÇ MEMLEKETLER	710 - 739